Materialet er digitaliseret af

ARBEJDER MUSEET

The Workers Museum

Titel: Typograf-Tidende
Udgiver: Dansk typograf Forbund
Udgivelsesår: 1923-1923

BRUG OG OPHAVSRET

Hele eller dele af materialet kan være beskyttet af ophavsretsloven og må kun benyttes til personlig brug. Har alle ophavere været døde i mere end 70 år, er materialet i public domain og kan anvendes frit. Husk at kreditere ophaverne.

USAGE AND COPYRIGHT

This document, or parts of this document may be copyrighted with usage limited to personal use. If all authors have been dead for at least 70 years, the document is in the public domain and may be used freely. Remember to credit the authors.

VIL DU VIDE MERE OM ARBEJDERHISTORIEN?

Besøg os på Arbejdermuseet

Søg i vores biblioteks- og arkivsamling

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 1 KØBENHAVN DEN 5. JANUAR 1923 XXXXX AARGANG

ARBEJDERBEVÆGELSENS ARKIV RØSENØRNS ALLÉ 12 KØBENHAVN V.

INTERNATIONAL OVERSIGT

—

En Gennemgang af udenlandske Fagblade viser det stærke Røre, der saa at sige overalt er i Bogtrykindustrien.

Typograferne i *Schweiz* har saaledes fra 20. November til midt i December været ude i Kamp. Strejken omfattede paa sit første Tidspunkt ca. 2500 Mand. Siden forøgede Bogtrykkerne ved Opsigelser Antallet betydeligt. Organisationsforholdene i Schweiz er ikke særlig klare. Der er to Typograforganisationer, hvoraf den ene officielt er religiøs, men i Virkeligheden en maskeret Skruebrækkerorganisation. Der er ligeledes to Bogtrykkerorganisationer; med den mindste af disse lykkedes det hurtigt at afslutte Overenskomst.

Den største Bogtrykkerorganisation fremsendte derimod et Forslag til en hel ny Tarif, hvor hidtidige Goder som Lærlingeregulativ, Voldgift, fælles Arbejdsanvisning etc. ganske var strøget. Typograferne fasthold den gældende Overenskomst som Forhandlingsgrundlag. Paa dette Grundlag nægtede Bogtrykkerne at forhandle, og efter forskellige resultatløse Notevekslinger besluttede Typograferne i Lousanne, Genf, Basel, Bern og Zürich at gaa i Strejke.

Omkring 13. December enedes Parterne om en foreløbig Overenskomst til Løsning af Konflikten; men nu viste det sig, at Bogtrykkerne kun vilde genantage $^3/_4$ af de Strejkende, formelt med den Motivering, at der ikke var Brug for mere Arbejdskraft, reelt sandsynligvis fordi Bogtrykkerne gennem et Sorte-Listesystem vilde holde enkelte Kolleger ude.

Efter at der var skabt Garanti for, at Klager med Hensyn til Genantagelser skal afgøres af en Voldgift, og at Overarbejde ikke maa kræves, hvor det er muligt at ansætte større Personale, er Arbejdet genoptaget 23. December. —

I *Holland* har der længe været ført Forhandlinger om en ny Tarif. Det Forslag, som nu foreligger, men ikke er vedtaget af Typograferne, er baade med Hensyn til Løn og Arbejdstid adskilligt ringere end den gældende Overenskomst. Lønnen foreslaas nedsat med 12—15 pCt. Minimal-Lønsatserne vil derefter i højeste Klasse (Amsterdam) blive: Haandsættere og Trykkere 36 Gylden (Normalkurs: 1 Gylden = 1,50 Kr.), Maskinsættere og Rotationstrykkere 40,32 Gylden, Galvanisører og Stereotypører 37,92 Gylden.

Arbejdstiden fastsættes til 48 Timer pr. Uge (før 45 Timer), for Natarbejde til 42 Timer (før 40). Ferierne opretholdes, men Tillægget paa 50 pCt. til Lønnen i Ferieugen bortfalder.

Tarifens Varighed foreslaas til 2 Aar; men der er indsat en Bestemmelse om, at naar det officielle Pristal viser Stigning eller Nedgang paa 5 pCt., skal en ny Lønkommission træde sammen for at skønne over, hvorvidt Forandring i Lønnen skal finde Sted. —

Efter store Strejker i de *engelske* Provinsbyer er nu selve London midt i en Lønbevægelse. Bogtrykkerne fremsatte Krav om en Nedsættelse af Lønnen paa $12^1/_2$ Shilling pr. Uge. Efter langvarige Forhandlinger enedes Parterne om et Kompromis, hvorefter Nedsættelsen blev 7 Shilling pr. Uge for Haandsættere og Trykkere og 5 Shilling for Maskinsættere. Dette Forslag forkastede Typograferne med en ringe Majoritet. Og Spørgsmaalet om ny Overenskomst staar saaledes endnu uløst. —

Ogsaa i vort Naboland *Norge* har der været en Del Uro. Anledningen var den Nedgang i Pristallet, der konstateredes i Oktober, og som Voldgiftsretten omregnede til en Lønnedsættelse paa 4,7 pCt. Arbejdsgiverforeningen gav straks Paabud om, at fra den og den Dag var Lønnen nedsat med 4,7 pCt., til Trods for, at Voldgiftsretten samtidig havde fastslaaet, at »Arbejdsgivernes og Arbejdernes Ret til uhindret at træffe individuel Lønaftale indenfor nærværende Doms Rammer ikke kan forhindres ved organisationsmæssige Aftaler.«

En Række Bogtrykkerier vægrede sig derfor ved at følge Arbejdsgiverforeningens Parole og undlod at foretage Lønreduktionen, men Arbejdsgiverforeningen krævede bestemt, at Reduktionen *skulde* foretages.

Dette Forhold indankede vor Broderorganisation for Arbejdsretten, og Retten gav Medhold i den Opfattelse, at Reduktionen ikke kunde foretages, før en ny Voldgiftsret havde fastsat Beløbets Størrelse i Enkeltheder.

Bogtrykkerne i Kristiania fortsatte imidlertid med Fradrag i Lønnen, og Personalet paa 4 Trykkerier ræsonnerede da rent umiddelbart, at naar Arbejdsgiverne foretog et ulovligt Nedslag, var der heller ingen Grund til for dem at iagttage Lovens Former, og de forlod derfor Arbejdet.

Arbejdsstandsningen udviklede sig rent spontant, uden Organisationens Billigelse, til efterhaanden at omfatte ca. 500 Medlemmer. Bogtrykkerforeningen gør nu Erstatningskrav gældende, men har ikke fremsat Krav om Forhandling til Konfliktens Løsning. *H. J.*

PROCENTVIS NEDGANG

—

I »Typograf-Tidende«s Nr. 51 var optaget en Artikel om Faktorernes Stilling. Forfatteren opfordrer heri Faktorerne til at danne en Brancheklub inden for Forbundet, og dertil er intet at sige. Udviklingen har jo i de senere Aar gaaet mere og mere i Retning af Oprettelsen af saadanne Klubber til Varetagelse af de snævrere Interesser. Denne Udvikling er en Følge af, at man føler de større Sammenslutningers Mangel paa Evne til at varetage *alles* Interesser. Man frygter for at blive glemt, naar Overenskomsterne skal skrives.

Trods denne iøjnefaldende Udvikling er der — i Forbigaaende bemærket — mærkelig nok en stor Del af de organiserede Arbejdere, dog maaske navnlig blandt deres Førere, som endnu drømmer om en Centralisation med uidskrænket Myndighed til at afgøre samtlige Arbejderes økonomiske Forhold!

Naa, det var imidlertid ikke om dette, jeg vilde skrive i denne Artikel. Det, som har vækket mig af min Vinterdvale, var nævnte Artikels Slutningsbemærkning om den eventuelle *procentvise* Nedgang.

Hvis der hermed sigtes til en eventuel yderligere Nedgang i de personlige Tillæg, er det nødvendigt at gøre opmærksom paa, at om en saadan Nedgang kan der slet ikke blive Tale. Naar vi ved sidste Tarifrevision gik med til at reducere de personlige Tillæg med 20 pCt., var en af Grundene den, at vi ikke kunde komme uden om den Kendsgerning, at *noget* af dette Tillæg var *fremtvunget* fra vor Side under Højkonjunkturen.

Jeg har for nogle Maaneder siden under en Polemik med Principalernes Fagblade fremhævet, og jeg gentager det nu, da Tanken atter henledes derpaa, *at med de 20 pCt.s Nedgang er det betalt,* og det nytter ikke oftere at møde med en Tarif, der indeholder noget i den Retning.

En saadan Nedgang rammer ikke alene Faktorerne, men *Haandsætterne* i Almindelighed, fordi disses Minimalløn ligger en Del lavere end Maskinsætternes, og Trykkerne har en Del Tillæg, som ikke kommer ind under Begrebet »personlige Tillæg«. Og man kan vel næppe paastaa, at Haandsætterne hører til de særlig begunstigede inden for vort Fag.

Men for øvrigt synes Tiderne ikke at være af den Natur, at der er nogen Grund til at tale om *yderligere Nedgang i Lønnen* — hverken procentvis eller paa anden Maade. Der var maaske langt snarere Anledning til at tage under alvorlig Overvejelse, om vi kan være tjent med vedblivende at faa fastsat vor Løn af Statistisk Departement. Det sidste Pristal faldt jo adskillige for Brystet. Og der er Tegn, der

tyder paa, at man indenfor selve Departementet har begyndt at tvivle paa Ufejlbarligheden i Grundlaget for Udregningen, idet man nu agter at gaa bort fra det enkelte 2000-Kroners Budget og over til at lade Udregningen hvile paa Indberetninger fra — ja jeg tror det er et Tusinde Budgetter.

Men det er ganske vist først fra Juli.

Køge, 22. December 1922.

Frederik Nielsen.

SKATTELOVENE

af 10. April 1922, Paragraf 6, tillader, at der af den skattepligtige Indkomst maa fradrages et samlet Beløb af indtil 400 Kr. aarlig for de Beløb, som af Skatteyderne anvendes til Pensions- og Enkeforsørgelse, Livsforsikring, Ulykkes-, Syge-, Invalide-, Alderdoms- og Arbejdsløshedsforsikring.

Da Tiden nu nærmer sig, hvor Selvangivelsesblanketten skal udfyldes og indsendes, henleder vi Medlemmernes Opmærksomhed paa de ugentlige Forsikringskontingenter i vore Kasser.

I *Provinserne* betales til Arbejdsløshedskassen 2 Kr. 05 Øre og 1 Kr. 05 Øre for henholdsvis helt- og halvtbetalende Medlemmer, til Sygekassen 80 Øre og 40 Øre, til Begravelseskassen 20 Øre og 10 Øre.

I *København* betales til Arbejdsløshedskassen 2 Kr. 05 Øre og 1 Kr. 05 Øre for henholdsvis helt- og halvtbetalende Medlemmer, til Sygekassen og Invalidefonden 85 Øre for Mænd og 55 Øre for Hustruer, til Begravelseskassen 20 Øre og 10 Øre for Hustruer.

Endvidere betales der til Arbejdsløshedes-Hjælpekassen i København og Provinserne 2 Kr. for heltbetalende og 1 Kr. for halvtbetalende; til Afdelingens Sygehjælpekasse i København 35 Øre og til den private Syge-Hjælpekasse 30 Øre; til Enkekassen 10 Øre.

Hvorvidt disse sidstnævnte Kontingenter ogsaa kan fradrages, tør vi ikke afgøre.

GENERALSTREJKEN SOM VAABEN I LØNKAMPEN

II.

Det vil være rigtigst en Gang for alle at fastslaa, *at til Løsning af faglige Konflikter, i Særdeleshed Lønspørgsmaal, duer Generalstrejken ikke.*

Grundene hertil ligger lige for.

I en almindelig faglig Kamp kæmpes der mod en bestemt Gruppe af Arbejdskøbere, under danske Forhold som oftest mod Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, og Kampens Formaal er at tvinge denne bestemte Gruppe til Eftergivenhed. Dette kan efter Omstændighederne være let, vanskeligt eller umuligt. Men Vanskelighederne for Arbejderklassen vil paa ingen Maade blive mindre ved at føre Kampen over paa Omraader, som den i det givne Tilfælde intet udestaaende har med. Vanskelighederne vil tværtimod forøges og gøre Formaalet uopnaaeligt. Ved Generalstrejken vil Arbejderne ikke blot komme til at kæmpe mod de paagældende Arbejdskøbere, men ogsaa mod:

1) Arbejdskøbere, som holder Bedrifterne i Gang paa tarifmæssige Vilkaar; 2) Handelen; 3) Landbruget; 4) De immaterielle Erhverv; 5) Kommuneinstitutionerne; 6) Statsforvaltningen.

Arbejdskøbere, som i Forvejen stod mere eller mindre isolerede, vil modtage en overordentlig værdifuld Forstærkning af Forbundsfæller, som føler sig sagesløs ramte ved det af Arbejderne foretagne Skridt. Arbejderklassen vil derimod opnaa at faa alt og alle imod sig. Og Nederlaget vil blive tilrettelagt med en Grundighed, som Arbejdskøberne aldrig selv kunde have besørget. Endvidere vil Arbejderne have opnaaet, at Statsmagten i Selvforsvarets Interesse træffer forebyggende Foranstaltninger, som vil blive meget ubehagelige for Arbejderklassen.

Generalstrejken egner sig absolut ikke til at sætte Mad paa Bordet.

Som Vaaben i en *faglig* Kamp mod private Arbejdskøbere, synes den da ogsaa at være en hjemmestrikket dansk Opfindelse, som desværre ikke er de danske Arbejdere til nogen Ære.

De Gange, Generalstrejken med højst ulige Held i forskellige Lande har været brugt i de sidste 30 Aar, har den i intet Tilfælde haft et saadant Grundlag.

En Teoretiker som Gustav Bang, der ganske vist er død for syv Aar siden, har heller ikke noget Steds tænkt sig Muligheden for en saadan Anvendelse. Han argumenterer i sin Bog »Vor Tid« saaledes for Generalstrejken:

Der er Lejligheder, hvor de regulære Magtmidler svigter, og hvor andre, skarpere Vaaben bliver nødvendige, til Angreb eller Forsvar. Hvor et reaktionært Regimente enten stejlt og stædigt sætter sig imod Fremskridt, der i den Grad har brændt sig ind i den almindelige Bevidsthed, at de for Befolkningens store Flertal staar som en selvfølgelig Ret og som en absolut nødvendig Forudsætning for Samfundets sunde Videreudvikling, eller hvor det søger at afskaffe eller beskære hævdvundne politiske og borgerlige Rettigheder, at indskrænke den almindelige Valgret ved Bestemmelser om Censur for Vælgerne, at bryde Strejkeretten ved Udsendelse af Militær mod de strejkende Arbejdere eller deslige — i saadanne Tilfælde kan under visse Betingelser en Massestandsning af det samfundsnødvendige Arbejde blive et nyttigt Middel i Arbejdernes Haand. . . . Den virker da som en politisk Demonstration for et ganske bestemt Formaal.

Harald Jensen.

TYPOGRAFERNES SANGFORENINGS 77. AARSFEST

EN JUBILÆUMS- OG AFSKEDS-AFTEN

Sangforeningens Aarsfest, som finder Sted Lørdag den 20. Januar Kl. 7½ i Studenterforeningens store Sal, vil faa sit Særpræg derved, at *Axel Guldbrandsen,* efter at have været knyttet til Foreningen i 40 Aar, nu har ønsket at trække sig tilbage og saaledes denne Aften for sidste Gang svinger Taktstokken over det Kor, som han i denne lange Aarrække har bistaaet med sine udmærkede Egenskaber baade som musikalsk Leder, som Sangernes Ven og Kammerat og i det hele taget ved sin Personlighed og sin Autoritet, og derved bragt frem til den anerkendte Plads, Foreningen indtager i københavnske Sangerkredse.

Aftenens Program omfatter 3 Afdelinger Korsange, den sidste bestaaende af 3 af Dirigentens egne Kompositioner. Assistance ydes af kgl. Skuespiller *Holger Gabrielsen,* der fortæller Humoresker, den svenske Violinistinde Fru *Ebba Nissen,* samt Koncertsanger *Alfred Petersen,* der vil være Typograferne bekendt fra Novemberfesten, og som bl. a. vil synge »Den store hvide Flok« med Korledsagelse.

Billetter til Aarsfesten faas hos Sangforeningens Medlemmer samt hos Inkassator *Anton Jensen* til den meget moderate Pris af 1 Kr. Efter Underholdningen afholdes Bal til Kl. 1, hvortil Baltegn løses i Salen à Kr. 1,50.

Alle gamle og unge Venner af Axel Guldbrandsen og Sangforeningen vil gøre baade ham en Glæde og sig selv en Fornøjelse ved at møde ved denne Aarsfest og være med til at yde ham den Tak og Hyldest, som han i saa rigt Maal har fortjent.

N.

50-AARS JUBILÆUM

Den 6. Januar har *Mathilde Eisen* været ansat i F. E. Bordings Bogtrykkeri i 50 Aar. M. E. er i alle Maader livlig og stræbsom, et trofast Medlem af vor Organisation, og man henvender sig aldrig forgæves, naar det drejer sig om at yde Bidrag til et eller andet; derfor vil Personalet ogsaa hædre Jubilaren paa forskellig Maade. Dagen slutter med en Fest i Rosenborg, Vestervold 5.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret.

Branche	1. Jan. 1923	1. Dec. 1922	1. Jan. 1922	1. Jan. 1921
Haandsættere	255	206	298	268
Maskinsættere	24	19	20	15
Trykkere	76	61	92	64
Stereotypører m. fl. .	1	1	4	4
Mandl. Hjælpearb. . .	34	32	48	23
Kvindel. — ..	104	84	228	163
Ialt...	494	403	690	537

TIL MEDLEMMERNE I TYPOGRAFERNES STIFTELSE

Paa Grund af den store Arbejdsløshed har det desværre været umuligt for Stiftelsen at finde alle Medlemmer og opkræve Kontingentet rettidig, hvorfor adskillige er kommen i Restance. Restancen bedes derfor velvilligst indbetalt til Kassereren, da Lovene fastsætter den højeste Restancefrist til et Aar, hvorefter Udslettelse skal foretages. Dette skulde dog helst undgaas, og da det kun drejer sig om et ringe Beløb for den enkelte, vil Typograferne forhaabentlig betragte det som en Æressag fortsat at være Medlem og herigennem sikre sig selv i Tilfælde af en høj Alder samtidig med, at de støtter deres nuværende gamle Kolleger eller afdødes Enker.

Det henstilles til alle indenfor Faget at støtte Stiftelsen ved Indmeldelse, og Inkassatorerne bedes agitere herfor efter bedste Evne.

Kassereren træffes midlertidig paa Forbundskontoret, Vestergade 5, hver Mandag Aften Kl. 5½—6½, og bedes Medlemmerne henvende sig her. Iøvrigt henvises til omstaaende Annonce om ledig Fribolig.

Styrelsen.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

INKASSATORER OG TILLIDSMÆND I KØBENHAVN. Den 2. Januar er udsendt Formular til Medlemsfortegnelse pr. samme Dato. D'Herrer Kolleger bedes venligst omgaaende udfylde disse, for at vi snarest kan faa Medlemslisten udarbejdet. *Formanden.*

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Angaaende Gymnastiken se omstaaende Annonce.

MASKINSÆTTERNE I SYDJYLLAND afholder Søndag den 7. Januar Kl. 2 Efterm. Møde med Foredrag af Kollega Lehmphul, Berlin. Foredraget ledsages af Lysbilleder. Mødested Hotel »Aagaarden«, Kolding.

JUBILÆUM. 1. Januar havde vor kendte Kollega *Vald. Christensen* arbejdet uafbrudt i 45 Aar ved Sætterkasserne i H. H. Thieles Trykkeri, heraf de 40 Aar som Svend.

V. C., som han populært kaldes, har altid været en pligtopfyldende Arbejder og en trofast Familieforsørger.

Til Lykke gamle Dreng. *y—b.*

DØDSFALD. Vor Kollega *Rasmus Petersen* er død i Porsgrund, 65 Aar gammel. Han lærte i Svendborg i Halvfjerdserne og rejste 1890 til Norge, hvor han har arbejdet siden. Vort norske Broderorgan mindes ham som en god Arbejdskammerat og retlinjet Personlighed, der paa forskellige Omraader har taget Del i Organisationsarbejdet.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning bedes alle Restancer samt alt Regnskab vedrørende Juletræsfesten opgjort senest Fredag den 12. ds. Kassereren træffes i næste Uge ogsaa Mandag Kl. 7—8.

Af Gaver til Lotteriet og Juletræsfesten modtog vi endvidere følgende: H.: Et stort Børnekøkkenstel af Emaille og 10 Skænkepropper; John Martins Forlag: En Pakke Bøger; Gyldendals Boghandel: En Pakke Bøger og Julehæfter; C. Lauritzen: En Pakke Bøger; N. Chr. Nielsen: En Pakke Julesangbøger; Bordings Bogtr. (Victor Petersen): En Pakke Skriveartikler. Hermed slutter vi Gavelisten med hjertelig Tak for Opmærksomheden.

Angaaende udtrukne Numre i Lotteriet henvises til omstaaende Trækningsliste.

TABTE SAGER. Ved Juletræsfesten er følgende Ting fundet: 2 Lommetørklæder, 1 Armbaand, 1 Slipsnaal og 1 lille Damepung med et Medlemskort og nogle Penge. Kan afhentes hos Kassereren A. Andreasen, Vølundsgade 3 1.

JULETRÆSFESTEN, som Syge-Hjælpekassen afholdt 29. December i Idrætshusets rummelige Lokaler, havde som altid vundet stor Tilslutning. Smukke og værdifulde Gaver uddeltes til alle Børnene, og under et Hav af Lys valsedes til Kl. 2 om Natten.

EFTERLYSNING. En Skindkrave er glemt paa Balkonen ved Juletræsfesten paa Stadion. Bedes afleveret Tycho Brahes Allé 36 1, Jensen.

VINTERFESTEN i Typografernes Cykleklub afholdes paa Søndag i »Patricia«s Selskabslokaler, Fælledvej 4. Der serveres en udsøgt Middag med efterfølgende Bal, ligesom der venter Deltagerne flere Overraskelser. Man kan endnu naa at tegne sig gennem Telefon Nora 5263, men i Aften er det absolut sidste Frist. — Bemærk iøvrigt omstaaende Annonce.

JULEGAVE. Saavel det kvindelige som mandlige Personale i *C. Hamburgers* Bogtrykkeri (tidl. Hamburger & Lange) modtog Fredag før Jul et Gratiale paa 50 Kr. De, der ikke havde været ansat i Forretningen et Aar, modtog et mindre Beløb.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforenings

25-AARS-JUBILÆUMSFEST

Lørdag den 3. Februar Kl. 8

i Arbejderforeningen, Nørrevold 92.

PROGRAM

Kl. 7½ aabnes Indgangen.

Kl. 8 bydes Velkommen, hvorefter *Gutenberg-Koret* og *Sangforeningen* udfører en i Dagens Anledning skrevet

KANTATE

Musik af *Knud Haase.* Tekst af *Jens Pangel.*

Solist:

Operasangerinde Fru *Dagny Grunert.*

Mellem Kantatens I. og II. Del **Festtale** af Frk. *Crone* samt

Faneafsløring

i Anledning af Jubilæet.

Efter Kantatens II. Del Taler og Hilsen af Gratulanter. Derefter *Koncertnummer* og Afslutning.

Imellem Kl. 10—10½ begynder **Ballet,** der varer til Kl. 2, maaske til Kl. 3.

Kl. 11½ Optræden af *Chr. Gottschalck* og *Ayoe Willumsen.*

Ethvert Medlem af *De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening* er mod Forevisning af Medlemskort forbeholdt Adgangskort — men kun ét for hvert Medlem — à 1.00 hos Formanden paa Forbundskontoret senest den 22. Januar Kl. 6. Efter den Tid almindeligt Salg af eventuelle tiloversblevne Billetter. Hvor et Medlem køber paa fleres Vegne maa medbringes en skriftlig Fortegnelse med Navne og *Numre.*

FESTUDVALGET.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Egm. H. Petersen 26,00, Græbe 11,00; tilsammen 37,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 5355,25.*

København, 2. Januar 1923.

O. A. Lundin.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget:

Aarhus: Demokratens Pers. 125,00, Landstingsmand Harald Jensen 10,00, De foren. Bogtr.: Mads Hansen 100,00, Personalet 112,00, Alfr. Hansen 10,00, Thrues Pers. 35,00, Hans Jørgen 10,00, Stiftsbogtrykkeriets Pers. 225,00, Funch Thomsen jun. 100,00, Clemenstrykkeriets Pers. 18,00, Jysk Centraltr. Pers. 34,00, Jyllandspostens Pers. 125,00, N. 100,00, Sigrid Sort 5,00, Personalet 12,00, V. Krüger Jørgensen 5,00, Jyllands Papirværk A/S 25,00, Pers. 60,00, Handelstrykkeriets Pers. 8,00, Bogtr. Mar. Geertsen 25,00, Holger Hansen 5,00, Zeuners Bogtr. 20,00, Pers. 26,00, Bogtr. Hestbek 5,00, Nationaltrykkeriet 5,00, J. Chr. Nielsen 5,00, Windeløws Pers. 10,00, Bogtr. Lic. Nielsen 25,00, Pers. 15,00, S. Jensen Sorts Bogtr. og Pers. 15,00, Reklametrykkeriets Pers. 30,00, Bogtr. Carl Holm 10,00, Fru Hornbeck 3,00, Chr. Olsen 10,00, Pers. 6,00, Amtstidendes Bogtrykkeri 50,00, Pers. 88,00, W. 5,00, J. J. 5,00, Chr. Møllers Pers. 16,00, Kongsvang Bogtrykkeri: A. O. Poulsen 5,00, Pers. 5,00, ialt 1508,00; *Grenaa:* Afdelingens Medlemmer 23,00; *Ringsted* (og Sorø): En Del af Afdelingens Typografer 59,00; Red. Abildtrup 10,00, Venstres Folkeblad 20,00, K. Kristiansen 10,00, Red. J. V. Christensen 10,00, Ringsted Folketidende 20,00, J. V. Pedersen 10,00, Alfr. V. Jensen 2,00, H. K. Hækkerup 30,00, H. P. Jensen 5,00, Ahrent Flensborg 5,00, J. A. Siesing 2,00, Sorø Bogtrykkeri 10,00, Red. Martin 5,00, Krogh 5,00, A. Nielsen 5,00, Venstres Folkeblad, Sorø, 10,00, Red. Jens N. Christiansen 3,00, B. Bendixen 2,00, ialt 223,00; *Vejle* Lokalafdeling 271,00. Tilsammen Kr. 2025,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 11.068,50.*

De indsamlede Penge i *Kolding* fordeler sig saaledes: Bogtr. Fuglsang 10,00, Bogtr. P. Rasmussen 10,00, Fru M. Jørgensen 20,00, V. Schmidt 5,00, Bibliotekar Thorkild Petersen 10,00, Social-Demokraten 10,00, Red. Knud Hansen 5,00, Red. S. M. Jensen 5,00, Red.sekr. H. Jensen 5,00, Forrf. A. P. Thomsen 5,00, Kontorm. M. Sørensen 2,00, Bogtr. S. Herholdt 50,00, Kolding Avis 10,00, Frk. E. Hansen 5,00, Journalist Frk. Boye-Petersen 2,00, Skatteopkr. N. P. Nielsen 4,00, Venstrebladet 10,00, Forrf. A. Lorensen 2,00, Faktor Andersen 2,00, Bogtr. A. Lumbye 10,00, Kolding Folkeblad 10,00, Red. Chr. Nielsen 10,00, Forrf. J. Rasmussen 5,00, Faktor A. Nielsen 5,00, Faktor K. E. Hansen 10,00, Kai Schousbo 3,00, Bogtr. M. J. Michélsen 5,00, Unævnt 2,00, Bogtr. Christiansen 5,00, Afdelingens Medlemmer 354,00, ialt 591,00.

København, 2. Januar 1923.

Karl Sørensen.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Firmaet J. Jørgensen & Co. 50,00, Overskud fra Novemberfesten (Rest) 76,43, Forlagstrykkeriet (Sætteriet) 25,00, Centraltrykkeriet 20,50, Thiele 100,00; tilsammen Kr. 271.93. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 13.954,63.*

København, 2. Januar 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

27. December: Nyborg 300,00.

København, 2. Januar 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Carl Jochens, udl. 30. 12. 22 hos W. J. Christensen (arb. s. St.). 686 Nielsens Hustru Gunhild Sigrid.

Odense: Trykker Otto Beirholm Andersen, udl. 1. 1. 23 hos Hagen & Sievertsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3635 Carl Hegner fra Udlandet (arbl.). 1199 P. H. Petersen fra Rejse (arbl.). 3492 Bernhard Hansen fra Holstebro (arbl.). 1115 Kr. Bihrmann Nielsen fra Roskilde (arbl.). 6716 Søren Hammersbøll fra Udlandet (arbl.).

Aalborg: 6130 Th. Kassow (arbl.) og 3418 Oluf M. Pedersen (arbl.). Aarhus: 7150 Karl Petersen (arbl.), 7154 Lester Jørgensen (arbl.) og 6997 Bernhardt Jensen (Ebeltoft). Esbjerg: 3846 Georg Larsen (arbl.). Grenaa: 6555 Karl Sørensen (arbl.). Haderslev: 2711 Peter Böttker (arbl.). Randers: 6980 Ejvind P. Jensen (arbl.) og 4304 Anders B. Andreasen (arbl.). Roskilde: 2452 Elly Schmidt (arbl.). Viborg: 3473 A. Thisted (arbl.) og 7210 Chr. Gabrielsen (Bræmer Jensen, Bjerringbro).

FRATRAADTE

København: 3423 Svend Frantzen til Køge (arbl.). 3710 Bendix Merkel til Assens i Pl.

Aalborg: 6449 Søren Knudsen til Løgstør (arbl.) og 4255 Niels Andersen til Løgstør (arbl.). Esbjerg: 3039 P. V. Pedersen til Ringsted i Pl.

Fredericia: 7029 Johs. Windeløw til Kbhvn. (Skole). Frederikshavn: 3418 Oluf M. Pedersen til Aalborg (arbl.). Kolding: 3295 Bernh. Petersen til Hjørring (arbl.) og 3846 Georg Larsen til Esbjerg (arbl.). Nakskov: 7126 Poul Christiansen til Tønder (arbl.) og 1281 Jens Chr. Jørgensen. Odense: 6048 Edvin Petersen til Svendborg (arbl.) og 6789 Aage Petersen til Svendborg i Pl. Randers: 3616 N. P. Rask paa Rejse, 7210 Kristian Gabrielsen til Bjerringbro i Pl. og 6997 Bernh. Jensen til Ebeltoft i Pl. Struer: 3473 Arnold Thisted til Viborg (arbl.). Svendborg: 6048 Edvin Petersen til Grenaa i Pl.

UDSLETTEDE FOR RESTANCE

København: 935 Carl Jensen (Hansons Stempelfabrik). 4034 Svend Lohmann (Ritzau). 6552 Jens Lourring (Amerika).

UDMELDTE

Aarhus: 3372 J. Enghusen (til Amerika). Nyborg: 4981 Marie Magnussen (fratr. Faget). Randers: 4963 Valborg Thomassen (fratr. Faget).

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Alle Restancer bedes af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning indbetalt senest Fredag den 12. ds. Alt Regnskab vedrørende Juletræsfesten bedes opgjort samtidig.

Ved Juletræsfestens Lotteri blev følgende Nr. udtrukket: 16, 46, 65, 101, 105, 131, 140, 148, 188, 195, 197, 235, 242, 255, 317, 411, 412, 483, 486, 504, 524, 548, 581, 680, 776, 847, 852, 883, 942, 1116, 1236, 1264, 1271, 1328, 1478, 1536, 1554, 1555, 1600, 1628, 1635, 1704, 1722, 1973, 1986, 2161, 2303, 2336, 2363, 2459, 2693, 2728, 2806, 2807, 2812, 2881, 2936, 2955, 2967, 2975, 3022, 3126, 3368, 3464, 3485, 3536, 3544, 3571, 3696, 3734, 3810, 3917, 4158, 4301 4601, 4638, 4659, 4661, 4672, 4685, 4770, 4871, 4903, 4944, 4961, 5090, 5105, 5123, 5127, 5140, 5212, 5287, 5329, 5334, 5350, 5428, 5490, 5622, 5667, 5688. — Gevinsterne udleveres hos Kassereren, A. Andreasen, Vølundsgade 3 [4] (sikrest Mandag, Onsdag og Fredag Kl. 7—9). Gevinster, der ikke er afhentede senest den 19. ds., tilfalder Foreningen. (13a)

K M K — KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Foredrag med Lysbilleder.

Søndag den 14. Januar Kl. 2 taler Formanden for den tyske Centralkommission for Maskinsættere, Hr. *Adolf Lehmphul*, i National, Jernbanegade, om »Matricebehandling og Støbning«, med Tolk og Lysbilleder. Adgang for alle Maskinsættere.

Ordinær Generalforsamling

afholdes Søndag den 14. Januar Kl. 10½ i National, Jernbanegade.

Dagsorden: 1) Protokol og Beretning. 2) Regnskab. 3) Forskellige Valg. 4) Eventuelt.

Derefter afholdes Stiftelsesfest. Der serveres: Varm Ret og koldt Bord, Øl og Kaffe for 6 Kr. Klubben yder som sædvanlig et Tilskud. Anmeldelse om Deltagelse senest Torsdag d. 11. Januar til Fr. Traugott Nielsen, Jægersborggade 57 [3] L. (18d) *Styrelsen.*

Typografernes Sangforening.

I Aften Fredag Kl. 8: Sangøvelse. Alle bedes møde. Meddelelser gives. Tegningsliste fremlagt til Fest d. 28. Januar. (1a)

T. S. Gymnastiken er fra 3. Januar omlagt saaledes: Onsdag Aften Kl. 8—9½ Fælleshold og Søndag Form. Kl. 9½—10½ Motionshold og Kl. 10½—12 Træningshold, hvortil de udtagne Gymnaster bedes møde præcis. *Styrelsen.* (2a)

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Typografernes Stiftelser.

En Fribolig i de gamle Ejendomme er ledig. Ansøgninger indsendes til Formanden, H. C. Nielsen, Nordre Frihavnsgade 56 [1], inden 20. Januar. Tidligere Ansøgninger maa fornyes. *Styrelsen.* (27)

Vinterfesten afholdes Søndag den 7. Januar Kl. 6 i »Patricia«s Selskabslokaler, Fælledvej 4. Menu: Suppe, Fisk, Andesteg, Dessert, Kaffe Kr. 7.50 (Skat iberegnet). **Tegningen slutter i Aften. Telefon Nora 5263.** (3a)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker.

En absolut dygtig Sætter-Trykker, der fuldt ud kan arbejde selvstændigt, kan antages i fast Plads. Billet mrkt. »28« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

ønsker Plads straks eller senere ved Linotype. Billet mrkt. »29« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf.

Ung, gift Sætter med noget Kendskab til Trykning og med god Uddannelse som Avis-, Annonce- og Akcidenssætter, søger Plads, helst hvor der er Adgang til videre Uddannelse i Trykning. Billet mrkt. »33« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenstrykkeri i Provinsen

i udmærket Drift, Omsætning 16,000 Kr., er billig til Salg. Mindste Udbetaling 5000 Kr. — Billet mrkt. »30« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

En ældre Hurtigpresse

med Kredsbevægelse, Eickhoffs Fabrikat, med Falsemaskine (til 8-sp. Avis) kan købes billigt straks i Konrad Jørgensens Bogtrykkeri i Kolding, hvor Maskinen hver Søgnedag kan ses i Arbejde. (32)

PROGRAM

til

Bog- og Akcidenssætterklubbens

AFTENUNDERHOLDNING

Lørdag den 13. Januar Kl. 8

i Harmoniens Selskabslokaler

Nørrevold (store Sal).

Kgl. Kammersanger Hr. **Emil Holm.**
Cabaretsangerinde Fru **Dagm. Heinemann.**
Improvisatoren Hr. **Kaj Anker-Nielsen.**
Skuespillerinde Fru **Kirstine Friis Hjorth.**
Skuespiller Hr. **Poul Welander.**
Akkompagnement Fru **Poula Giers.**

Derefter Bal til Kl. 3.

(Baltegn à 1.50 løses i Salen.)

Billetter til Aftenunderholdningen, som er gratis for Medlemmer med Bekendte, tilsendes Trykkerierne.

Assistance gennem Th. Leisners Bureau. (31)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B. Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 2 KØBENHAVN DEN 12. JANUAR 1923 XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF FORBUND

—

Fra 1. Januar 1923 er der oprettet en Lokalafdeling i Skjern.

København, 3. Januar 1923.

Forretningsudvalget.

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

—

Af Hensyn til Konstateringen af ekstraordinær Arbejdsløshed indenfor de forskellige Fag har Arbejdsnævnet for saavel Arbejdsanvisningen som Arbejdsløshedsforsikringen henstillet, at det gøres til en Pligt for samtlige Medlemmer at anmelde enhver Arbejdsledighed til de anerkendte Arbejdsanvisningskontorer uanset hvorvidt der som Følge af Arbejdsledigheden begæres Understøttelse eller ej.

I Henhold til ovenstaaende Henstilling paalægges det Medlemmerne at anmelde enhver Arbejdsledighed, og Afdelingskassererne maa drage Omsorg for, at *samtlige* arbejdsløse tilmeldes de anerkendte Arbejdsanvisningskontorer.

København, 5. Januar 1923.

Hovedbestyrelsen.

FEMOGTYVE AAR

—

I en forholdsvis fredelig Tid, med nylig overstaaede Kampe bag sig og med de fleste Overenskomster løbende til 1. Februar 1924, er *De samvirkende Fagforbund* gledet ud af sit femogtyvende Aar.

Det er en Begivenhed ikke blot for selve Organisationen, men for hele Arbejderklassen; — en Begivenhed, som ikke bør gaa umindet hen hos os, der alle Aar har skænket Hovedorganisationen saa stor Interesse. Ganske vist en noget blandet og sammensat Interesse, gennemløbende alle Grader fra stiv Kulde til varm Sympati, men dog en Interesse, som ikke mindst i »Typograf-Tidende« vidnede om en paaskønnelsesværdig Lyst til at drøfte Problemerne.

Det er ikke Meningen med disse Linier at kalde Kæmperne frem paany. Hverken de gæve Helte, som vog Dragen en Gang om Aaret, eller de ømme Tilbedere, der i Lyset af De samv. Fagforbund saa Frelse og evigt Liv.

Thi Kampen *er* endt. Den Idé, paa hvilken De samv. Fagforbund rejstes, lod sig ikke dræbe; den staar urokkelig fast, trods alle Angreb. Den Idé nemlig, at indenfor et Lands Arbejderklasse maa der være et Sted, hvor Traadene løber sammen, og hvorfra gensidig Strejkeunderstøttelse kan organiseres, et Centralorgan, som i givne Tilfælde kan optræde paa hele Arbejderklassens Vegne.

Idéen var ikke et Resultat af tilfældige Lederes frodige Fantasi, den var ikke fremgaaet af Ønsket om at herske eller bestemme over andres Kaar, — det var Nødvendighedens Lov, som i 1898 bød Arbejderklassen at handle, og det tjener den til Ære, at den ikke undlod det.

Sidste Halvdel af Halvfemserne var jo Samlingens Aar. Fagforbundene stiftedes. Jyske, fynske og sjællandske Arbejdsmænd blev enige, Typograferne sluttede sig sammen. Arbejdskøberne organiseredes. En Centralorganisation maatte fremstaa. De samvirkende Fagforbund blev Kronen, Hvælvingen over den Organisationsbygning, som hidtil var rejst.

Og vist er det, at saa længe Roden er frisk og Grenene sunde, vil heller ikke Kronen visne.

Det, som er tilbage af Kampen om De samv. Fagforbund, er kun at strides om Formen. —

Og nogen Tilbedelse har Hovedorganisationen ikke Brug for i Fremtiden. Men den kunde vel nok trænge til lidt mere Forstaaelse ved Bedømmelsen af dens Handlinger, lidt færre Misforstaaelser i Angrebene, lidt mindre underfundig Perfidi i Beskyldningerne.

Det maa siges, at mange af de Angreb, De samv. Fagforbund har været ude for, ikke har været Arbejderne værdige. De har været baaret af for ringe Kultur, for ringe Kendskab til de faktiske Kendsgerninger. Man holdt ikke altid »Fornuften fangen«, som et gammelt Ord siger. Og det gælder ikke blot menige Medlemmer, men ogsaa Organisationers Ledelser.

Det er jo saa, at Ansvaret, det ubehagelige Ansvar, vil man helst lægge over paa andre, men Anerkendelsen, den retfærdige Anerkendelse, inkasserer man gerne, selv om man er uden Andel. I Organisationslivet har det været gyldig Regel, at Hovedorganisationen fik Skylden for alt, som gik galt, selv om den var sagesløs, mens Underorganisationen tog Æren for alt, som godt var, selv om Æren laa andetsteds.

Derved kom De samv. Fagforbund ofte for Arbejderne til at staa i en anden Belysning end den rette. Organisationen blev en Bussemand, hvor den i Virkeligheden var en god Ven. Den maatte som Septemberforliget og Den faste Voldgiftsret undgælde for alskens Vrede, hvor alle tre Faktorer i Forening i Virkeligheden er den eneste Sikring for Arbejderklassens overenskomstmæssige Rettigheder.

De samv. Fagforbund har haft en bred Ryg til at bære Dagenes Byrder. Byrderne vil næppe blive mindre i kommende Tider. Men den Tyngde, som Mistillid og manglende Forstaaelse foraarsager, kunde vi alle med lidt god Vilje være med til at lette.

Og var vi blot enige herom, vilde det være den største og mest værdifulde Jubilæumsgave, som endnu er skænket.

H. J.

OM TYPOGRAFERNES LØNFORHOLD I »DE GODE GAMLE DAGE«

Nogle Undersøgelser af *L. Chr. Nielsen.*

VI.

I 1760'erne og videre frem i Tiden gik der en stærk Bevægelse, der nærmest gik ud paa en nødvendig Tilfredsstillelse og Fastsættelse af Lønkrav, der svarede til Tidens Forhold, gennem de engelske Arbejderes Rækker. Vi ser saaledes Spitafields Silkevævere protestere imod, at de blev arbejdsløse paa Grund af, at der indførtes udenlandsk Silketøj. I 1765 demonstrerede de foran Underhusets Bygning imod dette Forhold. Underhuset vedtog som Følge heraf en Lov, der beskyttede det engelske Silke-Arbejde imod den udenlandske Konkurrence. Men det hjalp ikke, hvorfor Væverne atter demonstrerede i 1769. Endelig foreslog den bekendte Politidommer i London, *John Fielding*, at Londons Silkevævere ved Lov skulde lade deres Løn fastsætte. »Spitafieldslovene« vedtoges af Parlamentet i Aarene 1765 og 1773. I Korthed gik disse Love ud paa, at Fagets Organisation (»Union«), der repræsenterede saavel Mestrene som Arbejderne, overfor Fredsdommeren fremkom med deres Krav og Motiveringer angaaende de indviklede Akkordlønstarifer, der fastsattes Periodevis[1]). Denne Bevægelse, der vel i ikke ringe Grad gik ud paa at indføre Akkordpriser for Arbejdets Udførelse, forplantede sig til andre Fag. I Aaret 1785 fremsætter engelske Typografer første Gang Kravet om Akkord og faar det gennemført. Beregningen blev efter 1000 m. Beregningen efter m har siden holdt sig der samt i Amerika og formodentlig ogsaa i andre engelsktalende Lande.

Fra England gik denne Bevægelse til Frankrig, hvor man dog foretrak at benytte Bogstavet n som Beregningsgrundlag.

Som man af det foregaaende har set, havde man i Tyskland et Slags Akkord-System. Men det var ikke praktisk — det var ikke detailleret nok;

[1]) *Sidney* og *Beatrice Webb:* Fackföreningsrörelsens historia i England. Med noter och förklaringar af *Edward Bernstein.* Öfversättning af *Fr. Sterky.* Göterborg 1896.

der var for mange »Smaating«, der slet ikke blev godtgjorte. Dette skulde det nye System afhjælpe. Svendelønnen var nemlig i lang Tid ikke forbedret, snarere det modsatte, da man i Slutningen af 1820'erne begyndte at indføre Beregning efter det nye System. Det var en Principal i Frankfurt a. M., der i 1829 først indførte Systemet, og som i varme Ord anbefalede det til sine Kolleger som særdeles praktisk. Ogsaa i et Fagskrift, der den Gang udkom, tog Forfatteren varmt til Orde for Reformen. Det var den franske Beregning efter n, man indførte i Tyskland, og nu gik det forholdsvis hurtigt med n-Beregningens Indførelse over hele Tyskland.[1]) Fra Tyskland gik n-Beregningen sin Sejrsgang imod Norden: Danmark, Norge, Sverige, Finland. En nyere Tid har dog kasseret denne Beregningsmetode til Fordel for Alfabet-Beregningen, der nærmer sig Idealet mere end noget af de tidligere. Og Idealet maa her være at faa alt Arbejdet saa retfærdigt betalt som vel muligt.

Hvorledes det ny System virkede, skal i Korthed refereres fra Leipzig, hvor der i 1834 betaltes for 1000 n Nonpareille Fraktur 24 Pfennig, Petit 19, Bourgeois 18½, Korpus 17, Cicero 16 Pf., og dette blev betragtet som en god Betaling. Ved sværere Sats gav man nogen Forhøjelse pr. Ark. 499 n beregnedes ikke, men til Gengæld beregnedes 500 n som fuldt Tusind. Ved spaltede Kolumner godtgjordes 80 Pf. pr. Ark. For Ombrydning, Slutning og Udskydning, Korrigering og mindre Fodnoter betaltes der som Regel intet for.

I de 9 Bogtrykkerier, der i 1835 eksisterede i München, fandtes der enkelte, i hvilke de dygtigste Sættere med en Arbejdstid fra Kl. 5 Morgen til 8 Aften ved Kassen kunde fortjene 4—5 Gulden (efter Markens normale Kurs var dette 6 Mark 86 Pf. til 8 Mark 57 Pf.). Og Trykkere kunde, selv i en Tid der ligger noget nærmere vor egen, kun fortjene 3½ Gulden (6 Mark) ugenlig. Lønnen i Berlin var 3 eller 3½ Thaler (10 Mark 80 Pf.—12 Mark 60 Pf.).

Gennemsnitsfortjenesten for en Beregningssætter i Halle a. d. S. var i Aarene[2]):

1810—1819	.....	8,94 Mark
1820—1829	.....	8,83 »
1830—1839	.....	8,17 »
1840—1848	.....	8,42 »

Livsomkostningerne stor selvfølgelig i et »passende« Forhold til Lønnen. I Aarene 1810—1820 var der dog en slem Dyrtidsperiode. Det vil dog vist føre for langt at komme ind paa den almindelige Livsmiddelpris paa dette Sted.

VII.

For Tysklands Vedkommende skal jeg afslutte Oplysningerne om Lønforholdene med nogle Citater af de Beslutninger, der blev tagne paa »den første National-Bogtrykker-Forsamling i Mainz den 11.—14. Juni 1848«[3]):

Om Lærlinge:

Enhver Lærlings Kundskaber og Evner skulde prøves før Antagelsen.

Læretiden fastsattes til 5 Aar.

Antallet af Lærlinge fastsattes saaledes:

For 3 Sættere 1 Sætterlærling.

For 9 Sættere 2 Sætterlærlinge.

For hver yderligere 9 Sættere 1 Lærling.

For hver 3 Presser 1 Trykkerlærling.

Mindre Trykkerier med 1 Presse maatte have en Lærling, ligegyldigt om det var en Sætter- eller Trykkerlærling.

2 Lærlinge maatte ikke arbejde sammen. Enhver Lærling skulde have en Læresvend, der herfor skulde have Godtgørelse af Principalen.

Af Sætter-Tarifen:

Cicero, Garmond og Bourgeois betales med 9 kr. (2½ Ngr.), Petit med 10 kr. (2¾ Ngr.), Nonpareille med 12 kr. (3½ Ngr.), alt efter 1000 n. De romanske Sprog forhøjes med 2 kr. (½ Ngr.), Græsk og Polsk med 3½ kr. (1 Ngr.) efter n-Beregningen. Øvrige fremmede Sprog efter Overenskomst.

Ethvert Stykke Skydelinje regnes som et n.

Overskydende 499 n betales ikke, men 500 og derover regnes som fuldt Tusinde. Hvis der er Plads til ¼ Geviert i Linjen, regnes denne som et n. Uforskyldt Korrektur skal betales. Levende Kolumnetitler beregnes som 2 Linjer. Ombrydning skal godtgøres. For »splendid Sats«, Digte, Blankkolumner, Nedryknings- og Spidskolumner maa intet Afdrag ske. Sats paa 3 Konkordancer og derunder godtgøres ekstra med 1 kr.

Desuden fandtes endnu nogle Specialbestemmelser.

Af Trykker-Tarifen:

For 1000 Aftryk af Bøger betales:

a) Lille Oktavformat 1 fl. 20 kr. (22½ Ngr.)
b) Stort Oktavformat 1 fl. 30 kr. (25½ Ngr.)
c) Lille Duodezformat 1 fl. 36 kr. (27 Ngr.)
d) Stort Duodezformat 1 fl. 45 kr. (1 Thlr.)
e) Lille Sedezformat 1 fl. 28 kr. (25 Ngr.)
f) Mellem Sedezformat 1 fl. 45 kr. (1 Thlr.)
g) Leksikon- og stort Sedezformat 2 fl. (1 Thlr. 4 Ngr.).

Værk med et mindre Oplag end 250 Ekspl. regnes som Akcidens. 250 regnes som 500; 500 for 750; 750 for 1000 Ekspl. Hvad der overskyder et Oplag paa 1000 regnes paa samme Maade, ligegyldigt hvilket Format. Fine eller Velin-Eksemplarer betales ekstra.

Trykning af Pragt-, Linje- eller illustrerede Værker godtgøres med 1 fl. 36 kr. (27 Ngr.) pr. Dag og Trykker.

Akcidenser betales med 9 kr. (2½ Ngr.) i Timen for hver Trykker.

Endnu en Del Special-Bestemmelser fandtes for Trykkerne.

Almindelige Bestemmelser.

Arbejdstiden fastsættes til 10 Timer daglig.

Regelmæssig Søndags-, Helligdags- og Natarbejde maa ikke finde Sted. Hvor det forlanges, godtgøres det med 6 kr. (1½ Ngr.) i Timen for saavel Beregningsarbejdere som for Arbejdere paa »visse Penge« (fast Løn).

Principalen er forpligtet til at beskæftige de antagne Svende. Hvor Ventetid oftere forekommer, godtgøres den med 9 kr. (2½ Ngr.) pr. Time.

Minimum for Fastløn er 8 fl. (4 Thlr. 17 Ngr.) ugenlig. Typografer, der har Kost og Logi hos Principalen, skal dog ugenlig udbetales 4 fl. (2 Thlr. 8½ Ngr.).

Lønnen udbetales ugenlig. Højst med 14 Dages Mellemrum.

14 Dages Opsigelse ved fast Plads.

Som Bidrag til Dannelse og Belæring af Foreningsmedlemmerne skal Principalerne forsøge at skaffe et Eksemplar af hver Bog og hvert Tidsskrift til vedkommende Forenings Bibliotek.

Der oprettes en Voldgiftsret med Repræsentanter fra begge Parter. Denne Ret nedsættes i hver By. Mindre Byer slutter sig til nærmeste større By.

Enhver Voldgiftsret skal bestaa af 7 Personer (4 Typografer og 3 Principaler).

Ingen Klager og ingen anklaget kan være Medlem af Retten, men skal erstattes af en Suppleant.

Voldgiftsretten dømmer i alle Tvister mellem Principaler og Typografer samt mellem disse indbyrdes i faglige Spørgsmaal. Kan i en By Enighed ikke opnaas, henvender man sig til Central-Komitéen.

Voldgiftsrettens Medlemmer vælges hvert Aar.

Der var endnu flere Bestemmelser. Det vigtigste er dog nævnt. Og skønt man vedtog, at ethvert Medlem var forpligtet at virke hen til, at disse Beslutninger kunde træde i Kraft allerede den 1. August 1848, saa varede det dog mange Aar, før en Del af disse Bestemmelser fik Lovkraft.

---

[1]) *Willi Krahl:* Der Verband der Deutschen Buchdrucker. Fünfzig Jahre deutsche gewerkschaftliche Arbeite. Mit einer Vorgeschichte. I. Berlin 1916.

[2]) *Willi Krahl:* l. c.

[3]) *J. Chr. Heismann:* Beschlüsse der ersten National Buchdrucker-Versammlung zu Mainz am 11., 12., 13. und 14. Juni 1848. Flensburg 1898.

GENERALSTREJKEN SOM VAABEN I LØNKAMPEN

III.

Hvad Generalstrejken *er*, og hvilke umiddelbare Virkninger *den har*, kan enhver tænke igennem. Og dog vil det maaske være nyttigt ved et Par Linier at tage denne Side af Spørgsmaalet med.

Fra det Øjeblik, Generalstrejken proklameres til den iværksættes, vil alle Fødevarer undergaa en mægtig Prisstigning, og den store Hamstring vil begynde. Den velhavende vil forsyne sig for Maaneder, den mindre velhavende for Uger, den heldigst stillede Arbejder for Dage, den fattige vil slet ingen Ting faa.

Naar Strejken er indtraadt, Vand- og Gasforsyningen standset o. s. v., vil Statsmagten beslaglægge alle Beholdninger af Fødemidler, Brændsel o. s. v. til de Borgere, som ikke deltager i Generalstrejken.

Samfundshjælpen vil blive organiseret. Enhver god Borger stiller sin Person og sit Automobil til Raadighed. Jernbanekørslen fortsættes i den Udstrækning, som er fornødent. Skibene med de nødvendige Varer losses. Militæret træder overalt hjælpende til.

Men ikke nok hermed. Landets Hovederhverv, Landbruget, vil saa godt som være uberørt af Generalstrejken. Eksporten vil ganske vist være standset, men det betyder intet udover et Tab i Kroner. Den daglige Virksomhed paa Gaardene fortsættes som hidtil. Husmanden holder ikke op med at fodre sin Gris, fordi Byarbejderne generalstrejker. Landbruget vil forsyne Arbejderklassens Modstandere med alt til Livets Ophold.

Imens gaar de organiserede Arbejdere med Armene overkors. De havde i deres Magt at standse den overvejende Del af den tekniske Produktion, men samtidig bristede alle Eksistensmuligheder. Deres egne Produktionsforetagender har ringe eller ingen Værdi: De holdes maaske ikke engang i Drift. (I 1919 forhindrede en Klike af Bagersvende, Generalstrejkens sande Venner, Arbejdernes Fællesbageri i at forsyne sine Kunder med Brød. Og i 1920 iværksattes Generalstrejken, som var afblæst, paa flere Fællesbagerier i Provinsen.) Teknisk vil det maaske ogsaa være umuligt at holde Arbejder-Produktionsforetagender i Gang.

Skal Generalstrejken være mere end et fortvivlet Slag i Luften, mere end »et Hasardspil, hvor den, som spiller ud, har Sandsynligheder for at tabe«, maa den være Genstand for en aarelang, genial Forberedelse, som gør det muligt for Arbejderne ernæringsmæssigt at staa paa egne Ben. Mærker vi noget til en saadan Forberedelse? Nej, al Forberedelse bestaar af Agitationsfraser. Og de vil ikke kunne mætte en eneste Sjæl under Generalstrejken. Der tales om den med en Letsindighed uden Grænser, med en Naivitet, som hører hjemme i H. C. Andersens Eventyr. Blot et lille Slag med Fyrtøjet og straks kommer Hunden med Øjne saa store som Rundetaarn.

En troende Generalstrejke-Agitator vil

indvende: Ja, men saadan vil det jo slet ikke komme til at gaa. Tror du, sultne Arbejdere roligt vil gaa og se paa de fyldte Statslagre. Vi tager, hvor der er noget at faa. Aflægger Bønderne Besøg. Afvæbner Militæret. Vi bryder Jernbaneskinnerne op, overskærer Telefontraadene, forhindrer Bilerne i at befare Landevejene.

Og det skal ikke benægtes, at saaledes kan Forholdene udvikle sig.

Men var det egentlig *det*, den danske Arbejder tænkte sig, da han fablede om Generalstrejke for at sikre sig 10 Øre mere i Timen?

— — —

Med den udtalte Evne, Generalstrejken har til vække Modstand hos dem, der normalt ikke er Arbejderklassen fjendtlige, ligger det i Sagens Natur, at den kun — med heldig Udgang — kan anvendes i Tilfælde, hvor den overvejende Del af et Lands Befolkning er enige med Arbejderklassen. Saaledes under Paaskekrisen i 1920 og i Tyskland under Kapp-Kup'et.

Og den kan absolut kun anvendes paa Omraader, hvor Statsmagten *selv er Aktør*, og for Formaal og Krav, som Statsmagten selv kan honorere. Statsmagten kan ikke paalægge Arbejdsgiverne at betale en bestemt Løn, lige saa lidt som den kan kræve af Arbejderne, at de skal arbejde for en bestemt Betaling. Statsmagten kan derimod indføre og ophæve 8 Timers Arbejdsdagen ved Lov, den kan gennemføre Voldgiftslove, som hæmmer Arbejdernes Bevægelsesfrihed, tilsidesætte Hensynet til de arbejdsløse o. s. v., og hvor dens Handlinger her krydser Arbejderklassens Interesser, kan denne optræde overfor Statsmagten.

Men skal Generalstrejken i saadanne eller lignende Situationer bringes til Anvendelse, maa alle tænkelige Udveje dog være prøvet først. Som andre sprængbare Stoffer maa den omgaas med den yderste Forsigtighed. Den egner sig ikke til Børneleg eller til vidtsvingende Armbevægelser paa en Talerstol. Jo mere Talen om Generalstrejke føres frem ved alle mulige og umulige Lejligheder, des mindre bliver dens reelle Værdi. Den taaler ikke at slides paa i Tide og Utide. Den har engang her i Landet haft sin historiske Betydning. Og den har forsaavidt fortjent sit Sølvskrin. Men bedst vilde det ogsaa være at gemme Generalstrejken hen her. Lang, lang Tid kan der gaa, uden at nogen behøver at aabne for Skrinet. *Harald Jensen.*

DØDSFALD

»Gamle Jørgen« er død, lød det den første Arbejdsdag i det nye Aar blandt Aalborg Typografer. Den afdøde Kollega, Trykker *Julius Jørgensen*, var en gammel Københavner, født 31. Januar 1857 og udlært hos Bianco Luno i April 1877.

Jørgensen arbejdede nogle Aar hos Olufsen, men har hovedsagelig lagt sit Arbejde paa Aalborg Stiftstidende, hvor han var i henved 25 Aar indtil 1911. Siden den Tid havde han kun Arbejde nu og da, hovedsagelig hos Chr. Olsen, Nørresundby. De sidste Aar fik han Alderdomsunderstøttelse i Nørresundby, hvor han boede.

I sine unge Aar var Jul. Jørgensen en flink Dilettantskuespiller og var i det hele en jovial og fredselskende Mand, der umulig kunde faa Uvenner. Den lille, ranke Mand, som efterhaanden blev hvidhaaret, havde mange Venner ogsaa uden for Kollegers Kreds.

I det sidste Aars Tid var »Gamle Jørgen« sløj, og i et Par Maaneder laa han paa Kommunehospitalet; det var vist Kræft i Spiserøret. Tilsyneladende led han ikke store Smerter. Juleaftens Dag, da Kassereren var ude hos ham med Julegaven, var han oppe og gik, rank som sædvanlig, paa Besøg hos de andre Patienter; han mente at have det lidt bedre og bad hilse Kollegerne.

Men da det gamle Aar ebbede ud, begyndte hans sidste Kræfter at svigte, og da det ny Aar brød frem, var »Gamle Jørgen« ikke mere.

En kær gammel Kollega var gaaet bort.

J. G.

ARBEJDERNES LIVSFORSIKRINGS BONUSUDBETALING

FOR FEMAARET 1. JANUAR 1916 TIL 1. JANUAR 1921

Som man af Dagspressen vil have set, er Udbetalingen af Bonus af Livsforsikringer, tegnede i Statsanstalten, begyndt. Som bekendt lader Arbejdernes Livsforsikring sine Livsforsikringer genforsikre i »Statsanstalten for Livsforsikring« og opnaar saaledes *Garanti af den danske Stat* for sine Forsikringssummer *samt deltager i Statsanstaltens Bonus-Udbetalinger i samme Omfang* som Statsanstaltens egne Forsikringer.

Udbetaling af Bonus for de i »Arbejdernes Livsforsikring« tegnede Forsikringer begynder Fredag den 12. Januar og vil i de kommende Uger blive udbetalt af den, der foretager den ugentlige Opkrævning, altsaa for de københavnske Typografers Vedkommende hos Anton Jensen. Man bedes derfor *medbringe Police* eller — hvis der er optaget Laan paa Policen — *Genparten af Laane-Obligationen*, da disse skal afstemples, hvilket er en absolut Betingelse for, at Bonusudbetalingen kan finde Sted. For de mange Kolleger, der har været saa fornuftige at tegne deres Forsikringer i *Arbejdernes eget og eneste kooperative* Livsforsikringsselskab, vil Bonusudbetalingen blive en behagelig og kærkommen Overraskelse, ligesom det forhaabentlig vil blive en god Agitation for dette udmærkede og velledede Forsikringsselskab, der indtager en saa smuk Stilling indenfor den af Arbejderne rejste kooperative Bevægelse.

Anton Jensen træffes paa Forbundskontoret hver Fredag Aften mellem 5—6½. *X.*

NÆR OG FJÆRN

FOREDRAG FOR MASKINSÆTTERE. Paa Søndag den 14. Kl. 2 taler vor Kollega, Hr. *A. Lehmphul* fra Berlin, i Nationals Selskabslokaler, Jernbanegade, om Behandlingen af Matricer og om Støbning paa Linotypemaskinen. Da Emnet er af Interesse for enhver Maskinsætter, og da Adgangen er fri for alle Kolleger, haaber vi paa stor Tilslutning.

HUSK GENERALFORSAMLINGEN paa Søndag den 14. Kl. 10½ i K. M. K. I Stiftelsesfesten, der afholdes i Forbindelse hermed, kan arbejdsløse Medlemmer deltage uden Vederlag, naar Anmeldelse herom sker til Kassereren senest Lørdag.

DØDSFALD. En af Veteranerne i »Politiken«s tekniske Afdeling, Typograf *Ludvig Jacobsen*, er død af en Nyresygdom i en Alder af 64 Aar.

Ludvig Jacobsen var født i Præstø og havde faaet sin Uddannelse i denne By. Han kom til »Politiken« i 1885, et Aar efter Bladets Stiftelse, og hans Virksomhed her strækker sig saaledes over det lange Tidsrum af 38 Aar. I al den Tid — skriver »Politiken« — har han udelukkende været beskæftiget i vort Haandsætteri, hvor hans Dygtighed var skattet. Han var en stille, alvorlig og ordknap Mand, der passede sit Arbejde trofast og pligtopfyldende. Af sine Kolleger var han meget afholdt, og han har ofte ved forskellige Lejligheder været deres Tillidsmand.

Han efterlader sig Enke og en voksen Datter.

— Begravelsen foregaar paa Søndag Kl. 11 fra Vestre Kirkegaards søndre Kapel, og Banneret kommer til Stede.

ADGANG FOR TYPOGRAFISKE ARBEJDERE til *Schweiz* og *Frankrig* (Elsass-Lothringen) er stadig spærret. Hertil kommer nu *Holland*, hvor Tarifbevægelse foregaar, og *Krakau* (Polen), som har udsendt en Agent til Hvervning af Skruebrækkere i Tyskland og Skandinavien. Ligeledes er der fra *Island* indløbet Telegram om, at Øens Typografer er i Strejke. De nærmere Omstændigheder kendes endnu ikke. Kolleger maa ikke søge eller modtage Plads i disse Lande eller udføre Arbejder, som maa antages at stamme herfra.

EN PÆN JULEGAVE. Udgiveren af »Herning Folkeblad«, Redaktør *L. V. Bendixen*, lod i Julen uddele Gaver til sine Typografer, nemlig 150 Kr. til hver af de gifte og 100 Kr. til hver af de ugifte. *R—n.*

Karneval i Venedig

TYPOGRAFERNES KARNEVAL

LØRDAG DEN 17. FEBRUAR KL. 8—4

I IDRÆTSHUSET. INDGANGEN AABNES KL. 7½

Storslaaede Dekorationer,

udførte af akademiske Kunstnere.

Rialtobroen.

Venetianske Landskaber.

Billeder fra Folkelivet.

Musiken under Ledelse af Direktør *Vald. Nielsen* udfører i Aftenens Løb Masser af Nyheder.

Kl. 11 falder Masken.

Kun kostumerede maa opholde sig i Salen før Kl. 11.

Pistoler og Revolvere maa ikke medtages.

Uafbrudt Dans til Kl. 4.

Skæg og Ballade.

Fra Kl. 8½—1½ er der *uafbrudt* Underholdning overalt i Lokalerne af Københavns bedste og morsomste Karnevalskomikere.

Harris-Trioen eller De forrykte Musikanter
ankommer med Trommer. Piber Kl. ca. 8½ og vil spille i *hver en lille Krog.*

Carlo og Tip,
de forunderlige Kraftakrobater, ankommer Kl. ca. 9 og vil give gratis Kursus i *Ballance* (specielt beregnet til Afbenyttelse paa Hjemturen).

Jørgen og Jeppe
eller som de populært kaldes »De falske Mieher« ankommer Kl. 9.
»Cirkusduft«. — Københavnerhumør«.

Vores egen Juel-Pedersen
— uimodstaaelig. —

Lokalerne bliver udmærket opvarmet.

Tilskuere kan efter Kl. 11 løse Baltegn à 3 Kr. ved A-Indgangen.

Billetpriserne: Deltagerne 5 Kr. Tilskuerne 2 Kr. (begge inklusive Garderobe). Billetten skal bæres synligt; Kuponen, saavel paa Deltager- som paa Tilskuerbilletter, afleveres ved Indgangen.

Billetter faas hos Inkassatoren paa Trykkeriet, og der sælges kun Billetter til Medlemmer.

Balbaand sælges ved A-Indgangen til Salen.

Absolut intet Billet-Salg ved Indgangen.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Dyva & Jeppesen 59,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 14.014,13.*

København, 9. Januar 1923.

O. A. Lundin.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Jensen & Rønager 8,00, Græbe 6,00, C. Johansen 8,00, Egm. H. Petersen 22,00, Politiken (18 Medl.) 35,00; tilsammen Kr. 79,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 5434,25.*

København, 9. Januar 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER. 8. Januar: Slagelse pr. Bl. 200,00, Kt. 600,00, ialt 800,00; Tønder 830,00. 9. Januar: Esbjerg pr. Bl. 400,00, Kt. 226,25, ialt 626,25; Køge pr. Bl. 220,90; Næstved pr. Bl. 528,05, Kt. 1000,00, ialt 1528,05; Skanderborg 460,19.

København, 9. Januar 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 3. Januar: Helsingør 600,00. 8. Januar: Slagelse i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 200,00; Holstebro 400,00. 9. Januar: Esbjerg i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 400,00; Køge i St. f. Oktober Kv. Overskud 220,90; Næstved i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 528,05.

København, 9. Januar 1923.

Forretningsudvalget.

NYE LOKALFORMÆND

Esbjerg: Typograf J. Chr. Petersen, Frodesgade 106. Tr. bedst Soc.-Dem. Kl. 10—10½ Fm.

Hillerød: Typograf Folmer Hansen, Kannikegade 1 ².

Holstebro: Typograf H. Chr. Jensen, Dagbladet.

NYE MEDLEMMER

Kbnhavn: Trykker Hans Georg Hansen, udl. 30. 12. 22 hos Jensen & Rønager (arb. s. St.). Sætter Jens Chr. *Frederik* Jensen, udl. 3. 5. 1913 hos Laursen (Jarmer) tidl. Medl. Paal. Karna Jensen, udl. i 1920 i Randers (Poul Frederiksen). Tr.lærl. Alex Kaj Hansen (Andersen & Krogh), Syge- og Begravelseskassen. 1461 Petersens Hustru Karen Marie Elise. 1875 Celinders Hustru Thyra. 810 Hamres Hustru Dagmar.

Randers: Paal. Anna Mortensen. Rønne: Sætter Eli Kamper, udl. 1. 1. 23 i Bh. Tid. Vejle: Sætter Villy Grønfeldt Petersen, udl. 1. 1. 23 i Vejle Amts Folkebl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3290 Marius Jensen fra Aalborg (arbl.). 6195 Johannes Collatz fra Udl. (arbl.). 7203 Henry Flidelius fra Viborg (arbl.). 7214 Poul Jensen fra Holbæk (Kandrup). 2698 Herman Hasløv fra Sverige (arbl.). 6602 Lars Svendsen fra Helsingør (arbl.). 7029 Johs Windeløv fra Frederica (Maskinsætterskolen). Maskinsætter Niels Rasmussen fra Sverige (Egm. H. Petersen).

Assens: 3710 Bendix Merkel (Amtsavisen). Esbjerg: 1448 Aage Steffensen (Højskole). Frederikshavn: 3418 Oluf M. Pedersen (Aug. Frederiksen). Grenaa: 7236 Max Andersen (arbl.) og 6048 Edvin Petersen (Djursland). Holbæk: 4071 Sv. A. F. Christensen (Amtsavisen). Køge: 3423 Svend Frantzen (arbl.) og 3218 Aage Jensen (arbl.). Roskilde: 6969 Martin Larsen (arbl.) og 3218 Aage Jensen (Avisen). Svendborg: 6789 Aage L. Petersen (H. Meyer). Tønder: 7126 Paul Christiansen (syg).

FRATRAADTE

København: 7047 Jens Thomsen til Randers (arbl.). 6969 Martin Larsen til Roskilde (arbl.). 3058 Carl Hansen (overgaaet til Teglværksarb. Forb.).

Aalborg: 3290 Marius Jensen til Kbhvn. (arbl.), 6008 William Jørgensen til Esbjerg og 3418 Oluf M. Pedersen til Frederikshavn i Pl. Hobro: 2592 N. P. Gudum paa Rejse. Holbæk: 7214 Poul E. Jensen til Kbhvn. i Pl. Kolding: 6480 Ejner Petersen paa Rejse). Køge: 3218 Aage Jensen til Roskilde i Pl. Nyborg: 3343 Edwin A. Hansen til Helsingør (Højskole). Roskilde: 1115 Bihrmann Nielsen til Kbhvn. (arbl.) og 3218 Aage Jensen til Køge (arbl.). Rønne: Vilh. Andr. Jensen til Helsingør (Højskole). Slagelse: 3381 Georg Olsen til Aalborg (arbl.). Thisted: 3461 Richard Johannessen paa Rejse). Viborg: 7203 H. Fledelius til Kbhvn. (arbl.).

UDMELDTE

Holbæk: 3806 Laur. Tingleff (fratr. Faget). Næstved: 6713 Alfr. Fr. M. Hansen (Bogtrykker).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 633 Chr. Andersen (Berl. Tid.).

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 4034 Svend Lohmann (Ritzau). 935 Carl Jensen (Hanson). Restancen betalt indenfor den i Loven fastsatte Tidsfrist.

DØD

Aalborg: 4418 Julius Jørgensen.

Ved Vinterfesten blev følgende Numre udtrukket: 531, 669, 840, 968, 606, 383, 313, 599, 659, 316, 323, 472, 23, 545, 172, 431, 677, 369, 884, 835, 724, 97, 980.

Gevinster afhentes senest 1. Februar hos V. Faurhøj, Aaboulevard 70 ².

ANNONCER

Ung Typograf
ønsker Pladsforandring ved Akcidens eller Avis, helst hvor der er Adgang til Videreuddannelse i Maskinsætning. Billet mrkt. »38« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker-Forbundter
søger Plads i København. Har staaet 3 Aar i Lære. Billet mrkt. »37« modtager Ekspeditionskontoret.

En Trykker,
der er fuldt fortrolig med »Duplex«, kan faa Plads straks i Provinsen. — Billet mrkt. »35« modt. Ekspeditionskontoret.

Pladsbytning.
Sætter-Trykker i stor Provinsby (fast Plads) ønsker at bytte med Kollega i København. Billet mrkt. »36« modtager Ekspeditionskontoret.

Mindre, tildels nyt
Bogtrykkeri til Salg.
Beliggende i større jysk Købstad paa bedste Strøg. Kan faas paa gode Betingelser. Billet mrkt. »34« bedes sendt til Ekspeditionskontoret.

SÆTTEMASKINSKOLEN
ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.
Erik Levison
GRAFISKE ARTIKLER EN GROS
KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.
NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.
STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.
ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG
RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.
FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B. Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 3 KØBENHAVN DEN 19. JANUAR 1923 XXXXX AARGANG

HANDELEN MED ARBEJDSKRAFT

Vort humane Samfund har forbudt Slavehandel. Det blev for dyrt efterhaanden at skaffe sig Arbejdskraft paa den Vis. Og den blev af for ringe Værdi. Den var brugbar til at skære Sukkerrør i Sydstaterne, men den egnede sig ikke til at spinde Bomuld i Manchester. Den duede heller ikke til Arbejdet i danske Fabrikker. Humaniteten vandt derfor i forrige Aarhundrede en let og smuk Sejr ved at forbyde Handelen med Slaver.

Til Erstatning har Handelen med det »frie« Menneskes Arbejdskraft taget et vældigt Opsving. Det »frie« Menneske, som er uden Formue, uden Ejendom, uden Eksistensmulighed, med mindre det kan afsætte sin Arbejdskraft, er en fortræffelig Handelsvare.

Mange har tjent sig velhavende paa den Handel. Men i Modsætning til de tidligere Slaveejere, som ikke var velsete i det gode Selskab, er Mændene, der handler med Arbejdskraft, højtansete Borgere, Samfundsstøtter, dekorerede Filantroper og Humanister. De er Mænd med den rette Samfundsaand. De ønsker det bedst mulige for Arbejderklassen, blot stiller de den uafviselige Betingelse, at Arbejdskraften er villig til at lade sig tjene paa.

Omkring 70'erne skete det bemærkelsesværdige, at de ejendomsløse Arbejdere organiserede sig og derved begyndte at blive medbestemmende om Prisen paa Arbejdskraft. Det var et haardt Slag for Køberne. Saa vidt havde Trællene, de livegne og de hovbundne aldrig drevet det. Hvordan skulde det gaa med Fortjenesten, naar det »frie« Menneske vilde tale med om Prisen paa sig selv?

Det er dog gaaet siden da, og efterhaanden viste det sig, at Prisen paa Arbejdskraften aldrig blev højere, end at det stadig var muligt at tjene paa den. Under Krigen var der Lejlighed til en ekstra god Gevinst.

At Gevinsten var god, viste sig bl. a. deri, at Aktierne i alle Produktions- og Handelsforetagender steg og steg. En Aktie er reelt set et Stykke Papir, der giver Indehaveren Ret til at hæve den Gevinst, som fremkommer ved, at Arbejdskraften købes til en mindre Pris end det, den er værd. Et stort Udbytte er Udtryk for, at der tjenes særligt godt paa Arbejdskraften.

De sidste Par Aar har det været en rigtig sløj Forretning at handle med Arbejdskraft. Den regnes at være for dyr for dem, der skal leve af at købe den. Derfor tales der stadig om, at Prisen skal sættes ned. Thi hvorfor skal den, som har tjent 50.000 Kr. om Aaret paa Handel med Arbejdskraft, nu nøjes med 25.000 Kr.

Naar Arbejdskraften ikke frivillig vil sælge sig billigere, skal den tvinges til det. Og da man ikke kan piske den til det, søger Arbejdskøberne ofte af sulte Prisen ned. Det er ingen ny Opfindelse. Ogsaa Slaveejerne sultede Trællene til Føje. Det nye er blot, at Arbejderne skal sultes i »Frihed«.

Men Arbejdskøberne overser som Regel, før de begynder Sultekuren, at den ogsaa gør dem selv magre. *H. J.*

»DEN HJEMVENDTE TYPOGRAF«

Det er ikke almindeligt, at Typografer, som har været udenlands og som kommer hjem og hæver Understøttelse i Kraft af deres Kollegers Solidaritet, *allerhøjligst* henvender sig til Bogtrykkerforeningens Organ med Artikler.

Det foregives nu at være sket, idet det sidste Numer af »De grafiske Fag« indeholder en Artikel om *Den tyske Konkurrence i Bogtrykfaget*, underskrevet af en »Arbejdsløs«, der i Bogtrykkerforeningens Henvendelse til Offentligheden betegnes som en fra Tyskland hjemvendt Typograf.

Det er, som sagt, en ikke helt almindelig Typograf. Han sidder inde med Navnene paa de danske Firmaer, som faar Bogtrykarbejde udført i Tyskland, — Oplysninger, som kun kan være fremskaffet gennem Arbejdsgiverforeningens Repræsentanter i Industriraadet fra Statistisk Departements handelspolitiske Afdeling! Han kender det udførte Arbejdes Art, dets faglige Kvalitet og de Skrivelser, hvormed tyske Bogtrykagenter bearbejder danske Firmaer. Han er i det hele en velorienteret Typograf, som Bogtrykkerforeningen for Øjeblikket er særdeles glad for.

De fremsatte Oplysninger er forøvrigt ikke uden Interesse. De viser, at mange brave danske Forretninger faar deres Arbejde udført i Tyskland. Saaledes Den danske Landmandsbank, Det Østasiatiske Kompagni og Ø. K.s Cementfabrik i Nørresundby, Den danske Andelsbank, Lemwig Müller & Munck, A/S Hillerød, Randers, Holstebro og Sønderborg Svineslagterier, P. Lauridsen & Co. i Kolding, Odense og Aalborg Margarinefabrikker o. s. v., o. s. v.

Men disse Oplysninger er jo ikke af Gaars Dato. Bogtrykkerforeningen har for de flestes Vedkommende kunnet skaffe dem for længe siden. Og brugt dem, selv uden »en arbejdsløs Typograf«s Hjælp.

Hvorfor fremsættes de da først nu?

Hvorfor tilstilles de den konservative Presse fjorten Dage før, Typograferne skal have ny Tarif?

Mon ikke Forklaringen er den, at det givne Materiale primært skal bruges til Agitation for Importforbud, sekundært til at trykke Typografernes Lønninger.

Og at det er det sekundære, Bogtrykkerforeningen lægger mest Vægt paa i Øjeblikket.

ANNONCENS HISTORIE

I.

Annoncens Historie er af en langt yngre Dato end Avisernes. Mens man kan forfølge disse lige ned til Julius Cæsars Tid — han var Avisernes egentlige Grundlægger — begynder Annoncens Historie først i det 18de Aarhundrede. Indtil da indskrænkede Avisernes Indhold sig til at omfatte politiske Meddelelser, vigtige Begivenheder af almindelig Beskaffenhed fra forskellige Steder og sluttelig ogsaa allehaande Efterretninger fra de enkelte Menneskers Liv. Aviserne indeholdt først helt forenklede Bekendtgørelser af forskellig Art og i Begyndelsen i samme Form som den øvrige Tekst. Saa kom Familieefterretninger, Ægteskabsindgaaelser og Fødselsdagsbekendtgørelser.

Første Gang, dette kom til Anvendelse, var i 1722 i et Blad i Frankfurt. Leipziger-Bladene bragte i 1785 den første Dødsannonce i Stedet for de indtil da almindelige Sørgebreve. Men endnu i lang Tid blev Annoncen banlyst af Flertallet af de politiske Blade. Derfor eksisterede Annonceblade med offenlige Bekendtgørelser, Underholdningslekture o. l.

Først omkring Midten af forrige Aarhundrede tog Annoncevæsenet et kraftigt Opsving derigennem, at saavel Avis- som Annoncevæsenet i de fleste europæiske Lande blev reguleret i en mere eller mindre fri Form — der blev udstedt de saakaldte Presselove. I vore Dage beror den samlede Presses Magt paa Annoncerne; disse danner den egentlige Indtægtskilde. Abonnementsprisen maatte for at sikre Bladene en stor Udbredelse sættes saa lavt, at den ikke engang var i Stand til at dække Trykningsomkostningerne.

Hvilket Opsving Annoncevæsenet tog, beviser f. Eks. London »Times«, som blev grundet 1785. Bladet indeholdt i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede i hvert Nr. ca. 150 Annoncer, men allerede i 1860 ofte over 4000 og i 1910 ofte 7—8000 Annoncer paa 36 Sider. Ved Juletid 1910 udkom »Leipziger Neuesten Nachrichten« med 76 Sider og 10.000 Annoncer, og Wiener »Neue Freie Presse« bragte det paa samme Tid til 116 Sider med ca. 14.000 Annoncer, de smaa Bekendtgørelser indbefattet. Münchener »Fliegende Blätter« indeholdt i de sidste Aar før Krigen ikke sjældent 28 indtil 36 Sider Annoncer.

Uden Annoncerne havde altsaa vor Dagspresse aldrig kunnet naa dette Opsving og denne kolossale Udbredelse, som nu er Tilfældet. Rentabiliteten vilde have manglet. Men saa tiltog ikke blot de bestaaende Blade i Omfang, men der kom ogsaa en stor Mængde nye til. I Tysk-

land var der f. Eks. i 1820 ca. 300 Blade, i 1871 ca. 950; ti Aar senere, i 1881, allerede ca. 2350, 1902 ca. 9000, 1910 ca. 10.000, hvoraf ca. 8000 daglig udkommende Blade. Disse Tal blev ikke tilnærmelsesvis naaet af noget andet Land i Verden — Nordamerika ikke undtaget. Krigen har dog uden Tvivl været Skyld i, at en betydelig Del af disse har maattet indstille sin Virksomhed (ca. 3000 Blade og Tidsskrifter var indtil Udgangen af 1916 ophørt at udkomme, og siden den Tid er der fulgt flere efter). Derimod har denne Overproduktion af Blade i Tyskland som i Schweiz den Ulempe, at ingen af dem har noget stort Oplag. De mest udbredte Blade i Tyskland som »Berliner Lokalanzeiger«, »Berliner Morgenpost«, »Frankfurter« og »Kölnische Zeitung« og »Münchener Neuesten Nachrichten« har bragt det til et Oplag paa 150—320.000 med flere Udgaver om Dagen. Pariser »Journal«, »Matin« og London »Times« bringer det med en daglig Udgave til et Oplag paa 1 Million og derover.

Paa den anden Side har med Bladenes tiltagende Udbredelse i store Oplag over den hele Jord Bladannoncen vundet saadan i Værdi som Reklamemiddel, at den af ingen Art af Reklame har været naaet eller overtruffet, skønt den danner den enkleste Form for Reklamen. Det er ingen Hemmelighed, at forskellige af de største Forretningshuse i Tyskland, England og Amerika for den største Del kan takke Avisreklamen for sin Vækst og derfor aarlig udgiver Hundredtusinder, ja Millioner, for Annoncer. Men der gives heller ikke noget andet Middel, der som Reklamen gennem en omfangsrig, gennemgribende Organisation er i Stand til at bringe en Forretning fremad. I denne Forbindelse kan nævnes de store, internationale Annoncebureauer, som besørger Formidling og Betaling for Annoncerne i næsten alle Blade og Tidsskrifter rundt den hele Jord. Til Lettelse i Valget af Blade staar Kataloger til Disposition, hvilke giver Oplysninger om politisk Retning, Størrelse, Oplag o. s. v. Store Anstalter beskæftiger sig med at istandbringe Udkast og Trykplader for illustrerede Annoncer. Større Handelshuse har for dette Øjemed eget Personale og egne Værksteder.

Medens nu andre Reklamemidler og Fremdbringelser paa Bogtrykkets Omraade, som Kataloger, Prospekter etc., i vore Dage almindeligvis fremtræder i en godt udført Skikkelse, kan man desværre ikke sige dette om Avisannoncen, skønt der i de sidste Aar ogsaa paa dette Omraade kan spores en betydelig Fremgang. Det er da fornemlig Amerika, som forstaar at give Annoncerne et tiltalende Udseende — baade hvad et iøjnespringende Satsmateriel angaar som ogsaa fra de Averterendes Side gennem en tiltrækkende Tekst — saaledes at Publikum formelig har vænnet sig til ved Gennemlæsningen af en Avis at søge efter visse Firmaers Annoncer. Saa langt er vi desværre ikke kommet i den gamle Verden. Her hersker i alle Lande, selv i et Land med en Bogkunstner som Morris, endnu en temmelig stor Slendrian med Hensyn til Udstyr af Annoncer. Forsøg til en Bedring af dette Forhold gjorde sig vel i den sidste Tid gældende, men disse er hovedsagelig sket paa Initiativ af Skriftstøberierne og store Varehuse og Averterende, som kan takkes derfor. Begge drog betydelige Kunstnere til sig. De første for gennem Fremdbringelsen af gode Reklameskrifter at forøge sin Omsætning; de sidste lod sig raade af disse Kunstnere, for at deres Annoncer skulde faa en gennemgaaende god Virkning.

Fra Forlæggernes Side blev i denne Retning som Regel gjort lidet. Man har hidtil — bevidst eller ubevidst — lagt Mærke til den Selvmodsigelse, som ligger deri, at Byens Dagblade som oftest i sin redaktionelle Afdeling har Artikler, som lovpriser de kunstneriske Bestræbelser i Handel og Haandværk o. s. v., men derimod kan samme Blads Satsudstyr ligge temmelig fjernt fra den hævdede Anskuelse. Men det ligger nu i Reklamens Væsen, at den selv sørger for Finhed og Forbedring, og det kan antages som sikkert, at der i en overskuelig Fremtid vil indtræde en Forandring til det bedre, hvad Annoncernes Udstyr angaar.

(Efter »Typografiske Meddelelser«).

ARBEJDSGIVERFORENINGEN OG 8-TIMERS DAGEN

Dansk Arbejdsgiverforening har tilstillet De samvirkende Fagforbund følgende Skrivelse:

Ifølge det officielle Referat af De samvirkende Fagforbunds ordinære Generalforsamling den 9. og 10. Oktober d. A. vedtoges det, at »Generalforsamlingen kan ikke afslutte Overenskomster, der angaar Løn- og Arbejdsvilkaar, paa de tilsluttede Organisationers Vegne eller mod deres Vilje«, medens De samvirkende Fagforbund derimod fremdeles bevarer Bemyndigelsen til at afslutte Overenskomst med den modstaaende Hovedorganisation om andre Spørgsmaal af almen Interesse, f. Eks. Fastsættelse af Maksimalarbejdsdagen. Efter denne Vedtagelse vil der saaledes ikke mere kunne blive Tale om generelle Ordninger vedrørende Lønforholdene, og Arbejdsgiverforeningen nærer for sit Vedkommende heller ingen Ønsker i saa Henseende; men de samme Betragtninger, som fører til, at Fagene stilles frit overfor Lønforholdene, maa efter Arbejdsgiverforeningens Mening ogsaa føre til, at Fagene maa stilles frit med Hensyn til alle øvrige Spørgsmaal vedrørende Overenskomster, derunder ogsaa Arbejdstiden.

Arbejdsgiverforeningen maa derfor anse det for upaakrævet, at der eksisterer en generel Ordning vedrørende Arbejdstiden, og man tillader sig derfor herved at opsige den ved Overenskomst af 4. April d. A. forlængede Overenskomst om Arbejdstiden af 17. Maj 1919 til Ophør til 1. April 1923.

P. F. V.
H. Langkjær.
/ Sophus Agerholm.

FOREDRAG OM TYSKLAND

Sydkredsens Sammenslutning af Maskinsættere holdt Søndag den 7. ds. Møde i Kolding med Formanden for »Zentral-Kommission der Maschinensetzer Deutschlands«, Hr. *Lehmphul*, som Foredragsholder.

Mødet, der afholdtes paa Hotel »Aagaarden«, var besøgt af Maskinsættere fra Varde, Esbjerg, Ringkøbing, Haderslev, Fredericia, Vejle, Kolding og Aabenraa, ialt ca. 40, aabnedes af Formanden, Hr. *P. Petersen*, der kort omtalte nogle Foreningssager.

Derefter gaves Ordet til Hr. *Lehmphul*, der paa Tysk holdt et udmærket Foredrag om Tilstandene i Tyskland og særlig dvælede ved de grafiske Arbejderes Kaar. Foredragsholderen pointerede stærkt, at kun ved fast Sammenslutning var det muligt at forbedre vore Kaar. Den tyske Typograf er den daarligst lønnede af alle i hele Riget. I den sidste Tid var Bestillinger af Tryksager fra Udlandet ophørt, og dette havde sin Grund i de urimelig høje Papirpriser. Før Krigen kostede 1 kg Papir 8 Pfennig, nu 580 Mark. Der bliver næsten ingen Bøger trykt, fordi ingen Arbejder har Raad til at købe dem. En Avis som »Berliner Tageblatt« har i én Maaned mistet over 100.000 Abonnenter. Det store Centrumsparti har slaaet ca. 50 Aviser sammen til én, og det skal jo give stor Arbejdsløshed. Der er 5000 arbejdsløse, deraf ca. 700 Maskinsættere. De nødvendigste Tryksager bliver fremstillet af Damer enten paa Skrivemaskine eller Duplikator. Paa Grund af disse Forhold er der solgt mange brugte Sættemaskiner, bl. a. ogsaa til Danmark. Typografernes Børn maa ofte gaa i Skole uden at faa noget at spise. Taleren omtalte bl. a., at der kom mange Danskere til Tyskland og spiste paa én Aften for et Beløb, som en Typograf i Tyskland maa arbejde for i 4 Uger.

Den sidst afsluttede Tarif var en af de sværeste, som endnu var bleven afsluttet. Forhandlingerne varede 5½ Uge, der var 14 Repræsentanter, og Omkostningerne derved beløb sig for Typografernes Vedkommende til 3 Millioner Mark. Principalerne angreb Ferien, Ugelønssystemet og Helligdagsbetalingen. Ved Regeringens Mægling er det dog i Hovedsagen lykkedes at bevare disse Fordele.

Formanden takkede Hr. Lehmphul for hans Foredrag, der var blevet oversat. — — —

Samtlige Deltagere begav sig derefter hen paa Teknisk Selskabs Skole, hvis Bestyrelse velvillig havde overladt Skolens Foredragssal til Forevisning af Lysbilleder, som Hr. Lehmphul havde medbragt. Man saa her, hvorledes Sættemaskinen fra en meget primitiv Begyndelse havde udviklet sig til dens nuværende Stade.

Formanden for Sydkredsen gav nogle Oplysninger om, hvorledes man skulde smøre Sættemaskinen.

Lokalafdelingens Formand, *Vald. Petersen*, gav nogle Oplysninger om en ny Maade at rense Matricer paa, som har vist sig at være udmærket.

Man besaa saa Skoletrykkeriet, som, skønt det nylig har begyndt sin Virksomhed, er særdeles smukt og praktisk indrettet. Derefter var de herværende Kolleger Værter for de udenbys do., og Dagen sluttede med et festligt Samvær i Palmehaven.

C. L.

De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforenings 25-Aars-Jubilæumsfest

Lørdag den 3. Februar Kl. 8
i Arbejderforeningen, Nørrevold 92.

Se Programmet i »Typ.-Tid.« Nr. 1. Det *almindelige* Salg af Billetter er ændret til at begynde *i Aften* fra Kl. 5 paa Forbundskontoret. Der kan ogsaa reserveres Billetter gennem Telefon 13.331, Pris 1 Kr. pr. Stk. — Gratis Bal.

SMAA VINK!

De fleste unge er saa at sige født ind i Organisationen. Den staar parat til at modtage dem, saa snart de er udlærte, og byder dem Rettigheder og skærmende Støtte. De har ikke selv kunnet være med til at skabe den stolte Bygning, som Organisationen er.

Men derfor bør de ikke være ligegyldige overfor deres Organisation. De bør kende dens Love og Arbejdsform. Og ikke mindst dens Historie. I den lever Trængselstid og Grotid, store Tanker og stærke Viljer.

De danske Typografers Organisationshistorie er samlet i 2 Bind; det første udkom i 1894, det andet i 1919. Et nøgternt, men lysende Værk.,

Køb det. Læs det.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

ESBJERG LOKALAFDELING

afholdt den 6. Januar ordinær Generalforsamling. Formanden, *V. Nielsen*, bød de mødte Medlemmer velkommen. — Til Dirigent valgtes Formanden, som derefter aflagde en Beretning fra det forløbne Kvartal. Forhandlingsprotokollen oplæstes. Hovedbestyrelsesmedlem *J. Chr. Petersen* aflagde Beretning fra et afholdt Mæglingsmøde. Begge Beretninger samt Protokollen godkendtes. — Kassereren, *Edv. Munch*, oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassen balancerede med 3403 Kr. 25 Øre, Lokalkassen med 311 Kr. 22 Øre. Regnskaberne godkendtes. — De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer *V. Nielsen* og *Edv. Munch* genvalgtes med Akklamation. Suppleanter blev *Sehested* og *Oluf Eickhardt*. Dagsordenen var dermed udtømt, og Dirigenten hævede Generalforsamlingen med en Tak til de mødte.

M. P. M.

NÆSTVED LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling paa Jernbanehotellet Lørdag den 6. Januar 1923. Ca. 15 Medlemmer havde givet Møde. *Formanden* bød velkommen, specielt til et nyt Medlem af Forbundet. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — Derefter oplæste *Formanden* Regnskaberne, der alle godkendtes. — En Lovændring til Sygehjælpekassen vedtoges. — *Formanden* oplyste under Eventuelt, at Lærlingen hos Demuth havde faaet Plads i Skive. — Det vedtoges at søge afholdt en Fastelavnsfest og til Udvalg valgtes: *Birck, Vilh. Nielsen, Aksel Jensen, Oluf Larsen* og *Mads Petersen*. — Derefter sluttede Generalforsamlingen. *C. A. G—g.*

KØGE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 6. Januar paa Hotel Hafnia. *Formanden* ønskede glædeligt Nytaar og aflagde Beretning angaaende en Sag mellem Afdelingen og Bogbinder Hansen. Hr. Hansen, der ogsaa driver et mindre Bogtrykkeri, havde henvendt sig for at faa Arbejdskraft, da han var kommet i Forlegenhed paa Grund af Sygdom. Hjælp blev ham imidlertid nægtet, da Bogbinderen ellers udelukkende benytter uorganiseret Arbejdskraft og ikke vil underskrive Tarifen.

Regnskaberne godkendtes og Bestyrelsen genvalgtes med Undtagelse af Næstformanden, der afløstes af *Fr. Nielsen*. Som Repræsentant til Fællesorganisationen og Fællesbageriet genvalgtes *Fr. Nielsen*, og som Repræsentant for Lærlingeforeningen genvalgtes *Vald. Jensen*.

Under Eventuelt blev vedtaget et Forslag, der gik ud paa at tilsende Byraadet et Andragende om, at Typograferne maatte blive repræsenteret blandt Skuemestrene ved Aflæggelse af Svendeprøver. Hidtil havde kun Bogtrykkere og Faktorer været Skuemestre, og Generalforsamlingen var af den Mening, at de tog alt for overfladisk paa Sagen. *C. C. A.*

SLAGELSE LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 6. Januar Generalforsamling. Dirigent *H. A. Hansen*. Protokollen oplæstes. *Formanden* takkede den afgaaede Bestyrelse saavelsom Revisor Chr. Petersen for sin 15-aarige Virksomhed, gav en udførlig Oversigt over det forløbne Aar og kom herunder ind paa en Omtale af Redaktørskifte paa et Blad, hvorved Typograferne maatte gaa ned paa Minimalløn. — Protokol og Beretning godkendtes. — Forbundsregnskbet balancerede med Kr. 3676,85 og Privatkassens Regnskab med Kr. 825,06, Kassebeholdning Kr. 200,81. Regnskaberne godkendtes. — Det vedtoges at afholde en lille Festlighed den 3. Februar, hvortil der bevilgedes indtil 100 Kr. af Privatkassen.

— Derefter Generalforsamling i Hjælpekassen. Regnskabet balancerede med Kr. 1626,85 og udviste en Kassebeholdning paa Kr. 796,85. Godkendtes. *—d.*

KALUNDBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 11. Januar 1923.

Formanden, *Sophus Andersen*, bød velkommen og ønskede Medlemmerne glædeligt Nytaar.

Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 1310,95, Lokalkassens Regnskab med Kr. 78,40; Underskud Kr. 9,35. Regnskaberne godkendtes.

Til Dækning af Lokalkassens Underskud (Kr. 9,35 samt endnu ikke opkrævet Kontingent til Fællesorganisationen for 1922) vedtoges det at opkræve 2 Kr. pr. arbejdende Medlem.

Til Kalundborg Bibliotek bevilgedes 25 Kr., som paalignes de arbejdende Medlemmer.

Da Formanden flytter udenfor Byen, ønskede han ikke at modtage Genvalg, men paa enstemmig Opfordring indvilgede han dog i at fungere indtil videre.

Til Bestyrelse genvalgtes *Chr. Olsen* (Næstformand), *Asger Nielsen* (Sekretær), *Vald. Nielsen* og *Rosenkvist*. Suppleanter: *E. Andersen* og *Jul. Jørgensen*. Til Revisorer genvalgtes Faktor *Henriksen* og *Rosenkvist*. Suppleanter: *Carlsen* og *V. Nielsen*. Til Repræsentanter til Fællesorganisationen genvalgtes *Formanden* og *Chr. Olesen*. Til Fanebærer genvalgtes *A. Jørgensen*. Da Formandens Funktionstid er begrænset, valgtes til Skuemester ved Aflæggelse af offentlige Svendeprøver Trykker Skov fra 1. Januar 1923.

Under »Eventuelt« udtalte *Formanden* sin dybeste Beklagelse over, at en saa stor Del af Afdelingens Medlemmer udviste deres Mangel paa Interesse for Foreningen ved at glimre med deres Fraværelse paa Generalforsamlingen.

A. N.

Husk Sangforeningens Aarsfest i Morgen Lørdag Kl. 7½ i Studenterforeningen.

Bemærk: Bal til Kl. 2. (1c)

NÆR OG FJÆRN

TARIFFORHANDLINGERNE med Bogtrykkerne paabegyndtes Tirsdag Eftermiddig Kl. 4. Der udvekledes Meninger om Hovedsynspunkter og Enkeltheder. Forhandlingerne fortsættes de kommende Dage.

KVINDEAFDELINGEN. Festudvalget holder Møde førstkommende Mandag Kl. 5¼.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Medlemmerne erindres om, at alle Restancer for 1922 skal være betalt senest i Dag, Fredag, Kl. 7—9, saafremt Udslettelse skal undgaas. — Regnskab for Billetter og Lodsedler bedes ogsaa opgjort i Dag.

STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS STYRELSE

Den 11. December 1922.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Formanden berettede kort om Voldgiftssagen fra Randers-Affæren. Til Efterretning. — Skrivelse afsendtes paa Foranledning til Københavns Bogtrykkerlaug angaaende eventuelle Forhandlinger. — En Trykker var bortvist fra sit Arbejde og kræver Erstatning. Firmaet begrunder Bortvisningen med Beruselse. Undersøges nærmere. — Hos et K. B.-Medlem var antaget en Sætter til Oplæring ved Maskinen paa ikke fuldt ud tarifmæssige Betingelser. Indsigelse gøres. — Et Medlem formente sig antaget hos et K. B.-Medlem og derpaa demitteret, hvorfor han kræver Erstatning. Vedkommende Firmas Faktor bestrider Antagelsens Endelighed. Da Forbundet har Bevisbyrden, og Bevis ifølge Sagens nærmere Omstændigheder ikke kan fremskaffes, henlægges Sagen. — Klage forelaa fra et Medlem over anvist Arbejde som Posetrykkerske. Kan ikke tages til Følge. — Personalet i et Trykkeri gør Indsigelse mod de af Formanden paa Forretningsudvalgets Vegne givne Instruktioner. Det bør have sit Forblivende ved disse. — Erklæring i en tidligere behandlet Sag forelaa fra den konstituerede Redaktør. Svarskrivelse til Klageren vedtoges. — I et Trykkeri havde Lærlingeantallet været overskredet. Personalet instrueres. — Fra et K. B.-Medlem forelaa gennem Personalet Anmodning om Sanktion af en Særoverenskomst. Styrelsen fandt ingen Anledning til at give en saadan. — Centralarbejdsanvisningen fremsender et Cirkulære med Forespørgsel om Deltagelse af vore kvindelige arbejdsløse i et Husholdsningskursus. Besvares bekræftende. — En længere kvindelig Elev-Sag refereredes. Beslutning toges. — Fra Budenes Organisation forelaa et Cirkulære. Til Efterretning. — Paa given Foranledning vedtoges det at tegne nogle flere Abonnements paa Sygekassebladet. — Til Juleuddelingskomitéen valgtes Crone, P. Aug. Pedersen, Emil Frederiksen og Holmen. — En jubilerende Kollega sender 200 Kr. til Uddeling mellem særlig trængende. Der rettes en Tak til vedkommende. — Fra De samv. Fagforbund forelaa Anmodning om Aftagelse af et Antal Fredsmærker. Et begrænset Antal købes og forsøges solgt til Medlemmerne. — Fra de arbejdsløses Organisation forelaa en Indbydelse til en Konference og fra Arbejdernes Fællesorganisation en Redegørelse i samme Sag. Til Efterretning. — Den lille Forening T. B. fremsender Regnskab og Beretning og Anmodning om Hjælp. 25 Kr. bevilgedes. — Anmodninger om Refusioner i Sygdomsanliggender behandledes. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Mødet hævet.

TAK

For alt, hvad jeg modtog paa min 50-aarige Jubilæumsdag, bringer jeg herved min hjerteligste Tak. *Mathilde Eisen.*

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget:

Skanderborg II: 5,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 11.053,50*.

I Bidragslisten for Odense var glemt opført: Faktor Sprogøe 5 Kr.

København, 16. Januar 1923.

Karl Sørensen.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER. 13. Januar: Kalundborg pr. Bl. 100,00, Kt. 652,70, ialt 752,70; Stubbekøbing 280,00. 15. Januar: Helsingør pr. Bl. 1450,00; Nakskov 1356,70; Rønne 700,00; Silkeborg pr. Bl. 400,00, Kt. 1070,00, ialt 1470,00; Svendborg pr. Bl. 500,00; Vejle 3300,00; Viborg pr. Bl. 557,65. 16. Januar: Assens pr. Bl. 226,95; Haderslev pr. Bl. 250,60, Kt. 900,00, ialt 1150,60; Skive 1840,65; Sønderborg 1050,00.

København, 16. Januar 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

13. Januar: Kalundborg i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 100,00. 15. Januar: Helsingør i St. f. Oktober Kv. Overskud 1450,00; Silkeborg i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 400,00; Svendborg i St. f. Oktober Kv. Overskud 500,00; Viborg i St. f. Oktober Kv. Overskud 557,65. 16. Januar: Assens i St. f. Oktober Kv. Overskud 226,95; Assens 500,00; Haderslev i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 250,60.

København, 16. Januar 1923.

Forretningsudvalget.

NYE LOKALFORMÆND

Haderslev: Typograf Friedrich Flade, Aarøsundsvej 21.

Viborg: Formand: Typograf A. Thisted, Søtorp 12. Kasserer: Typograf P. Jørgensen, Trekronersvej 9.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Robert Eduard Arthur Hauge, udl. 1. 1. 23 i Geislers Bogtr. (arb. s. St.). Hj.arb. Leo Marius Vognstrup Olsen (Berl. Tid.). 4176 Hellmundt Frederik og Hustru Betty (Syge- og Begravelseskassen). 4357 Schjerns Hustru Olga (Syge- og Begravelseskassen).

Aarhus: Paal. Marie Johansen (tidl Medlem). Kolding (Vejen): Paal. Karen Damm. Odense: Sætter Fedder Hansen, udl. 1. 10. 86 i Kolding-Posten (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

Københavns: 3521 Reinhardt Nielsen fra Odder i Pl. 6785 Thorvald Nielsen fra Ribe i Pl. 5288 Eva Munck Pollas fra Maribo (syg).

Aalborg: 3381 C. N. G. Olsen (Nørresundby). Esbjerg: 6008 Will. Jørgensen (arbl.) og 1184 Osw. W. Mortensen (Højskole). Haderslev: 3370 Will. Frandsen i Pl. Randers: 7047 Jens Thomsen (arbl.). Slagelse: 4361 Chr. Pankoke i Pl. Svendborg: 5008 Rigmor Hein (E. Meyer). Tønder: 6039 Svend Aage Mikkelsen (arbl.).

FRATRAADTE

Københavns: 1184 Osvald Mortensen til Esbjerg (Højskole). 1130 Aksel Christoffersen paa Rejse.

Esbjerg: 3370 W. Frandsen til Haderslev i Pl. Maribo: 5288 Eva Munk Pollas til Kbhvn. (syg). Odense: 5008 Rigmor Hein til Svendborg i Pl. Silkeborg: 6039 Svend Mikkelsen til Tønder (arbl.) og 3791 Ejner Spietz paa Rejse. Skanderborg: 3758 Tage Thomsen til Odder i Pl.

UDSLETTEDE PAA GRUND AF RESTANCE

Københavns: 1280 Aksel Petersen (Berl. Tid.). 2694 Knud Lilliegreen (Ch. Johansen). 4058 Aksel Oppermann (Chr. Christensen). 1814 Oskar Melchior Jørgensen (Bogtrykker).

Nykøbing F.: 5188 Ejnar Holmstrup Jacobsen.

DØD

Københavns: 768 Ludvig Jakobsen (Politiken). 1078 Anna Nielsen.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling Fredag den 26. Januar Kl. 8 prc., *Blegdamsvejens Selskabslokaler*, Stuen til Gaden, Blegdamsvej Nr. 26.

Dagsorden: Pkt. 1. Protokol. Pkt. 2. Beretning. Pkt. 3. Regnskabet. Pkt. 4. Valg af Kasserer, 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor. Pkt. 5 A. Indkomne Forslag. Pkt. 5 B. Fanen. Pkt. 5 C. Bevilling af Midler. Pkt. 6. Forslag til det kommende Delegeretmøde. Pkt. 7. Eventuelt.

Medlemmer bedes opgøre eventuelle Restancer til Klubben.

Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde.

B&A-K

Generalforsamling afholdes Søndag den 28. Jan. Kl. 11 Fm. i Rømersg. 22 (lange Værelse, St. o. G.). — Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet 3. Valg af Formand. 4. Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 5. Eventuelt.

Styrelsen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

Alle Restancer for 1922 bedes af Hensyn til Aarsregnskabets Afslutning betalt **i Dag Fredag** Kl. 7—9.

Regnskabet vedrørende Juletræsfesten bedes ogsaa opgjort i Dag. *Kassererne.* (13 b)

Typografernes Sangforening.

Alle Sangerne bedes møde præcis Kl. 8 i Aften Fredag. (1 b)

Københavns Trykkerklub.

Opmærksomheden henledes paa, at det ordinære Medlemsmøde udsættes til Torsdag d. 25. Januar (Klubbens **6-aarige** Stiftelsesfest). Mødet afholdes paa sædvanlige Sted (Blegdamsvejen 26) Kl 8 prc. Talrigt Møde forventes; forskellige Overraskelser vil finde Sted. *Styrelsen.* (15 a)

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Modarbejd Arbejdsløsheden.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

ANNONCER

Ung Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i et et Akcidenstrykkeri, søger Plads. — Billet mrkt. »44« modt. Ekspeditionskontoret.

Sætter-Faktor.

En ældre Sætter-Faktor søger Plads i København eller Provinsen. Eventuelt Korrektur- og Revisionslæsning. Billet mrkt. »45« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,

Linotype, der har været beskæftiget 2 Aar ved Maskinen, søger Plads fra 1. Februar. Billet mrkt. »42« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidens-Trykker

ønsker Plads fra 1. Februar. Billet mrkt. »41« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkeriarbejder,

som har arbejdet ved Papirudlevering, Indpakning og Magasinering, søger Arbejde. Billet mrkt. »39« modt. Ekspeditionskont.

En ung Sætter-Trykker

ønsker Plads snarest. — Billet mrkt. »40« modtager Ekspeditionskontoret.

En mindre Avis

med eget Trykkeri i en jysk Købstad er til Salg. Billet mrkt. »43« modtager Eksdeditionskontoret.

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Sundbyøster Boulevard 42.

(24)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner.

(186)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**

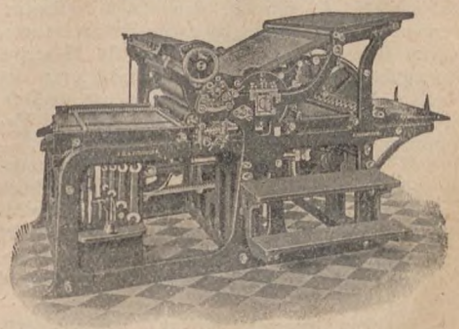
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B. Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 4 KØBENHAVN DEN 26. JANUAR 1923 XXXXX AARGANG

SOLIDARITET

—

Solidaritet er et latinsk Ord og hørte egentlig kun hjemme i Juraen, indtil Arbejderbevægelsen gav det en almen Betydning og et Vingefang, som Juraen aldrig havde drømt om. Solidaritet kan paa Dansk oversættes med Samhørighed, Fællesskab.

Under skiftende Tider har Solidaritetens Baand knyttet enkelte Grupper af Menneskeheden sammen. I Slægtssamfundet var den en hellig og uskreven Lov. Blev et Medlem truet eller dræbt, følte hele Samfundet sig angrebet. I Lavstiden var den et skærmende Ly under et fælles økonomisk Tryk.

Den kapitalistiske Produktionsmaade, som sprængte saa mange Baand og undergravede saa mange Dyder, Ærlighed, Retskaffenhed, Hensynsfuldhed, ødelagde ogsaa de sidste Rester af en gammeldags, folkelig Solidaritet. Den stillede Menneskene frit, hensynsløst frit. Den hyldede Frikonkurrencen, under hvilken Religion de mest durkdrevne og mest umoralske Individer sejrede. Den gennemførte saadanne Forhold paa Arbejdsmarkedet, at den fattigste underbød den fattige, og derved gjorde hans Kaar end ringere.

Men netop som Solidaritetstanken syntes død for bestandig, opstod den med den socialdemokratiske Arbejderbevægelse i ny og forklaret Skikkelse.

Fælles Nød lærte Arbejderklassen at organisere sig. Organisationen medførte en anden indbyrdes Optræden af Arbejderne, og den forandrede ganske Stillingen udadtil. Gensidig Solidaritet blev Ledemotivet for enhver Handling. Den gennemsyrede Arbejderne og gjorde det muligt for den enkelte at bøje sin personlige Vilje ind under en Helheds Interesser. Den opdrog til at give Afkald paa sit eget for derved at tjene et fælles, et stort Maal. Samlede gik Arbejderne i Strejke, hvor Nødvendigheden bød det. Samlede tog de en paatvungen Lockout. Uden Brist i Rækkerne gik de tilbage, naar Arbejdet genoptoges.

En ny Lov for menneskelig Samvirken blev skabt.

Mange lærde og velmenende Mænd, som gransker Moralens og Kulturens Love, følger med Bekymring det 19. og 20. Aarh. moralske Forfald. Og næsten ingen af dem ser, at den eneste moralske Nyvinding, som denne Periode kan fremvise, er det Solidaritetsprincip, som naar sin højeste og mest opklarede Form i Arbejderklassens Organisationer. En Solidaritet af stor sædelig Kraft, bygget paa Offervilje og økonomisk Fællesskab.

Som den moralske Nyskaber, Arbejderklassen er, skal den værne om Solidariteten, pleje og udvikle den og videreføre dens Grundidé til at omfatte alt Samfundsliv.

H. J.

STATISTIK

—

Jeg fik forleden tilfældig fat i De samvirkende Fagforbunds Organ »Arbejderen«, og heri gengaves efter Statistiske Efterretninger nogle Tabeller over Arbejdslønnen i de forskellige Industrier.

Af disse Tabeller ser man, at Typografernes *gennemsnitlige* Timefortjeneste i Oktober 1921 skulde være 2 Kr. 62 Øre eller ca. 126 Kr. om Ugen — og man forbavses over, at disse Lønninger, som ikke har noget med de virkelige Forhold at gøre, ikke ledsages af nogle oplysende Bemærkninger om, at denne Ugeløn — som man kalder *gennemsnitlig* — kun indehaves af et *meget begrænset* Antal Typografer, medens Størstedelen — Gennemsnittet — paa det daværende Tidspunkt maatte nøjes med Lønninger, der laa mindst 20 Kr. pr. Uge under de her angivne.

— I samme Statistik anføres ogsaa, at den gennemsnitlige Timefortjeneste i April Kvartal 1922 var 2 Kr. 04 Øre — altsaa en Ugeløn paa ca. 98 Kr. Dette passer heller ikke med de faktiske Forhold, idet vel nok de fleste Typografer efter den store Lønnedsættelse maatte gaa i Arbejde paa Lønninger, der i Gennemsnit androg mellem 70—80 Kr. — altsaa betydeligt under de angivne 98 Kr.

— Hvorvidt Statistik i det hele taget gør nogen Nytte, kan man hver især have sin egen Mening om, men at den i den her gengivne Form kun kan virke skadelig, er der vel ingen Tvivl om, og hvis den Slags Statistik benyttes ved Lønforhandlinger, kan man vel ikke undre sig over, at vi ikke er bedre lønnede, end vi er.

Lad os derfor, naar vi skal have statistiske Forhold fremført, faa dem fremført paa en Maade, der ikke, som her, bibringer Læseren et fuldstændigt forkert Indtryk af de faktiske Forhold. —*J*—

— — —

Ovenstaaende indsendte Artikel har fuldstændig Ret i, at den officielle Statistik for vort Fags Vedkommende i højeste Grad er misvisende. Hverken vort Forbund eller De samv. Fagforbund har dog noget Ansvar herfor. Den udarbejdes af Statistisk Departement paa Grundlag af *Arbejdsgiverforeningens* Lønmateriale. Og den høje gennemsnitlige Timeløn fremkommer derved, at Betalingen for forskudt Arbejdstid, Akkord- og Specialarbejde er inkluderet deri. En Løn-Statistik, som skal give et virkeligt Billede af Typografernes Lønforhold, maa nødvendigvis dele Faget i Grupper.

Siden den optagne Statistik for April Kvartal er Lønnen som Helhed gaaet ned med 8 Øre pr. Time (Augustreguleringen). Og for vort Fags største Gruppe, Bog- og Aksidenssættere, ligger Gennemsnitslønnen nu paa omkring 1 Kr. 65 Øre pr. Time. —

Ved Lønforhandlingerne spiller den officielle Statistik ingen Rolle. Dèr er den forlængst stillet i sin rette Belysning.

ER LØNSPØRGSMAALET ET MAGTSPØRGSMAAL?

—

I en Artikel af den svenske Nationaløkonom, Professor Gustav Casse i det nye Blad »Skatteborgeren« hedder det bl. a.:

Vor Tids Arbejdere har i Lønspørgsmaalet vænnet sig til at se et slet og ret Magtspørgsmaal. Den stadige Kamp om højere Lønninger har skabt den Opfattelse, at Mulighederne for en Lønforhøjelse kun beror paa de Magtmidler, som sættes ind i Kampen. Man skænker ikke de økonomiske Muligheder for at forhøje Lønningerne megen Eftertanke, og en Henvisning til, at det er umuligt for visse Foretagender at gaa ind paa en Lønforhøjelse, mødes for det meste med fuldstændig Mistro. Naar man fra Arbejdernes Side diskuterer den Slags Spørgsmaal, peger man altid paa de økonomisk bedst stillede Foretagender, idet man understreger, at det ikke vil volde disse nogen Vanskelighed at betale højere Lønninger. Det er imidlertid under normale Tider kun en Brøkdel af Landets Arbejdere, der er beskæftiget ved Foretagender, som gaar straalende, — Hovedparten arbejder i Virksomheder, som maa kæmpe med større eller mindre Vanskeligheder for at holde sig oven Vande, og for hvilke en Forhøjelse af Lønningerne vilde være en alvorlig Sag. Ganske vist kan Arbejdslønningerne ikke bestemmes efter, hvad de daarligt arbejdende Foretagender er i Stand til at betale — disse er dømt til Undergang, og der er ingen Anledning til unødvendigt at forlænge deres Levetid ved at sænke Arbejdslønnen til et Niveau, som svarer til deres Forhold. Men der findes ogsaa en Mængde Foretagender, som kun lige kan betale sig eller maaske knap det, og som i det mindste foreløbig ikke kan undværes, og man kan ikke fastsætte Arbejdslønnen højere, end at disse Virksomheder kan holdes i Gang. — Lønspørgsmaalet er altsaa ikke slet og ret et Magtspørgsmaal, som kan afgøres efter Forgodtbefindende.

Det forekommer os, at som Forholdene er i Øjeblikket, kan man ikke med Rette forlange af Arbejderne, at de skal sætte Hensynet til Virksomhedernes Rentabilitet eller Erhvervets Produktionsvilkaar i første Række, naar Talen er om at fastsætte Løn-

nen. Saa længe Arbejderne er holdt udenfor enhver Indflydelse paa Bedrifternes Ledelse, ja endog paa enhver Indseende med deres Udbytte, saa længe kan man ikke forlange, at de skal bekymre sig synderligt om, hvor godt eller daarligt Bedrifterne betaler sig.

Skal Arbejdernes Opfattelse af Lønspørgsmaalet forandres, saa maa deres hele Stilling indenfor Produktionen forandres først. Det er at forudsætte for stor Uegennytte hos Arbejderne at vente af dem, at de skal betragte sig som Medinteressenter i den Virksomhed, de arbejder i, saa længe Arbejdsgiverne nægter at anerkende dem som saadanne.

De kapitalistiske Nationaløkonomer og de øvrige Talsmænd for det kapitalistiske Samfundssystem skulde være de sidste til at besvære sig over dette.

TARIFFORHANDLINGERNE

Typografernes og Bogtrykkernes Repræsentanter var samlede til Forhandling Tirsdag, Onsdag og Torsdag i forrige Uge. Derefter udsattes Forhandlingerne, for at Parterne hver for sig kunde faa Lejlighed til at tage Stilling til de fremførte Synspunkter. Denne Drøftelse fandt for vort Vedkommende Sted Tirsdag den 23. Paa Mødet nedsattes et 6 Mands Udvalg til at føre Forhandlingerne med Bogtrykkerne videre.

FYENBO-BOGEN

Under ovenstaaende Titel har syv Odense-Digtere, deriblandt ikke mindre end fire Typografer, samlet nogle Smaating, Fortællinger og Digte, i Bogform, — til Glæde for Bysbørn og Landsmænd paa Øen, men ogsaa til Berigelse i en stille Time for os andre, der ikke er født, ikke skal leve og forhaabentlig heller ikke dø paa Odins Ø.

Som Titlen antyder, er Bogen i aller egentligste Forstand Hjemstavnsdigtning, — maaske med Undtagelse af *Laurits Nielsens* Bidrag, der lige saa godt kunde finde Hjemsted i en jysk eller sjællandsk Bog. Det er Sct. Knuds Klokker, Aaens Nynnen, de gamle Bondebyer og Stien bag om Haverne, som er Bogens Poesi. Der er ingen Raslen af Ankerkæder og Lossekraner, af Sporvogne og Gravemaskiner, som der utvivlsomt vilde have været i en Digtning fra Aarhus. —

Forstaaende og smuk er *Just Pedersens* Skildring af de gamle Gaarde, der ligger og smiler med blanke Ruder imod Solen, hegnet af Hyld og skærmet af Syrener, — de gamle Gaarde, som nu forsvinder.

Og i samme Stemning følger *Peter Bondesen* i bløde, vuggende Rytmer Strømmen, Aaens Strøm, ved Dag og Nat, indtil den mødes med Havet:

Træt af mange Miles Vandring, mæt af mange rige Dage
gaar nu Strømmen ind til Hvile i den store, aabne Favn,
hvor den renses og forklares, saa der ene er tilbage
solskinslutret, dybblaa Skælven uden Grænse eller Navn.

Olaf Wentrup synger »Fynboens Sang« og om »Den gamle Stad« og »Ane Mette«, alt med en Anelse af Aakjær, mens *Knud Jensen* skriver om »Luthersk Præstegaardsliv i Danmark« og en Sonet »Foran Valget«, begge Dele religiøst prægede.

Hos *Poul Welblund* er der baade Stræben og Ungdom, en dyb, melodiøs Streng, som ogsaa i Prosaen klinger tydeligt. Lad Verden gaa sin Gang, — han vil have Lov at blive hjemme. »Held den, der lader Damperne sejle, lader Færgerne tone mellem Landene, og som ung gaar ad Stien, gaar den hver Dag — han skal uendeligt samle og vinde — han skal aldrig miste.«

Først hos *Lauritz Schou* og *Laurits Nielsen* træffer vi en social Tone. Hos Nielsen i hans Digt »Roms Forfaldsperiode om igen«, men mest udpræget hos Schou, for hvem selv den blomstrende Hyld, der er henslængt i Hegnet, bliver en ung Proletar, der vil sejre i Kraft af sin Styrke:

Du blomstrende Hyld,
se, vi sletter din Skyld;
er vor Sommer paa Flugt,
rigt du bugner med Frugt
for den brudte og bristende Helse!
Lær mig, blomstrende Hyld
med din dusktunge Fyld,
trods de snærende Baand
kækt at række en Haand
til min Medbroders Fremtid og Frelse.

— Hermed er det gjort — det vanskelige at anmelde syv fynske Digtere paa 50 Linier. Tilbage er kun at nævne, at Bogen, der er trykt i »Fyens Stiftsbogtrykkeri«, fremtræder i et nydeligt Udstyr med Omslag og Titelside i to Farver.

Mange Timer og megen Omhu er ofret paa det lille Arbejde, der fortjener at læses og at ejes.

H. J.

KVINDERNES JUBILÆUMSFEST

I en Pavse under Forhandlingerne med Principalerne underkaster vi Frk. *Crone* et lille Interview om Kvindernes Jubilæumsfest.

— Vor Jubilæumsfest, siger Frk. Crone, bliver, hvis alt klapper, som det skal, den mest stilfulde Fest, der nogensinde har været holdt indenfor det typografiske Fag. Den kommer forhaabentlig til at staa som et Udtryk for det Kulturtrin, hvortil Bogtrykfagets Kvinder er naaet frem, et Kulturtrin, som giver os Ret i vort Krav om at komme til at indtage en økonomisk Førerstilling iblandt Arbejderklassens Kvinder.

— Hvorledes klarer De Festens økonomiske Side med den ringe Billetpris?

— Ja, naar vi har kunnet sætte Billetpriserne saa lavt, at alle kan komme med, kan vi udelukkende takke vore mandlige Kammerater derfor, fordi disse saa beredvilligt er kommet os i Møde baade med finansiel Støtte og med personlig Assistance. Vor Jubilæumsfest kommer derved til at staa som et Udtryk for den dybe Samfølelse, der er imellem Bogtrykfagets Arbejdere.

— Og den nye Fane?

— Enestaaende, — en Drøm — af Farver og Skønhed, — noget helt for sig selv. *Men kom selv og se.*

TYPOGRAFSTREJKEN PAA ISLAND

Som tidligere kortelig meddelt, er samtlige Typografer paa Island for Tiden i Strejke. De nærmere Omstændigheder har hidtil været lidet kendte, men vi har talt med en herværende islandsk Kollega, som er fortrolig med hjemlige Forhold.

Vi spørger ham:

— Hvad er Aarsagen til Strejken?

Og han svarer:

— Den hidtidige Lønoverenskomst udløb 31. December, og Bogtrykkerne har ikke villet forny denne paa de af Typografernes krævede Vilkaar. Man ønskede fra Typografernes Side en Løn, som var baseret paa en Aarsfortjeneste paa 1800 Kr. i 1914; d. v. s. Opretholdelse af de Minimallønninger, som har været gældende de 2 sidste Aar. Arbejdstiden ved Sættemaskiner krævedes nedsat til 8 Timer, og for at imødegaa Arbejdsløsheden, fordredes en Indskrænkning af Lærlingeskalaen.

— Og Bogtrykkernes Stilling?

— De forlanger en Lønnedgang paa 10 pCt.; nægter at betale Løn i Sommerferien og de 12 Dages Sygeunderstøttelse, som nu er gældende.

— Hvor mange Typografer er der paa Island?

— Omkring et Hundrede Mand, hvoraf de allerfleste arbejder i Reykjavik.

— Deltager Lærlingene i Arbejdsstandsningen?

— Det er mig ikke bekendt; men da kun faa Lærlinge har faste Kontrakter, og de har deres egen Organisation, er det sandsynligt. Under den forrige Konflikt stillede de sig ved Siden af Typograferne.

— Og hvorledes er Udsigterne for et heldigt Resultat?

— Sikkert gode. Altinget samles omkring Midten af Februar, og hvis ikke Strejken forinden slutter, vil Samlingen være umuliggjort. Typograferne har altid regnet med det Forhold. Strejkebrydere eksisterer ikke. Og Aviserne udkommer kun i maskinskrevet Form.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HELSINGØR LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 13. Januar Generalforsamling. *Formanden* aflagde Beretning om Virksomheden i Kvartalet og omtalte herunder Forholdene paa et Trykkeri i Byen, hvor der var foretaget en »Nyordning«, saaledes at et af vore Medlemmer var afskediget og i hans Sted en uorganiseret antaget. Den uorganiserede var indtil sin Ankomst til Helsingør Formand for den socialdemokratiske Ungdomsforening i Frederikssund, hans Navn er Theodor Elniff, og han er slettet af Forbundet paa Grund af Restance. I Anledning af denne »Nyordning« havde de respektive Forretningsførere været til Stede ved en Forhandling for at undersøge, om Forholdet var tarifstridigt. Denne Forhandling førte ikke til noget, der var hæftet saa mange pæne og imponerende Titler paa den uorganiserede Arbejder, at man fik Indtryk af, at han var mere end selve Ejeren af Trykkeriet. — Derefter aflagdes Regnskabsberetning. Regnskabet i Hovedkassen balancerede med 5521,70 Kr. og godkendtes. Lokalkassens Regnskab balancerede med 208,75 Kr. og godkendtes ligeledes. — Det vedtoges at søge et Medlem indsat i Svendeprøvekommissionen. — Til Formand og Kasserer genvalgtes Maskinsætter *Birn*, til Næstformand Maskinsætter *L. P. Rasmussen* og til Medlem af Bestyrelsen *Emil Petersen*. Suppleant *Emil Petersen* (yngre). Til Revisorer genvalgtes *Poul Jørgensen* og *Adolf Petersen*. Suppleant *Chr. Larsen*. — Generalforsamlingen var besøgt af 9 Medlemmer, hvoraf de 7 var arbejdsløse. *adb.*

HADERSLEV AFDELING

afholdt Lørdag den 13. Januar sin ordinære aarlige Generalforsamling i Forsamlingslokalet paa »Union«. Efter at Regnskaberne var fremlagt og godkendt, aflagde Næstformanden, *A. Riedel*, en kort Aarsberetning, hvori han særlig berørte den øjeblikkelige faglige Situation samt Arbejdet i det forløbne Aar. Medlemmerne havde efter hans Mening udvist alt for lidt Interesse og alt for ofte undladt at komme til Stede ved de maanedlige Møder, der skulde være et Led i Arbejdet for at knytte Kollegerne fastere til hinanden. — Derpaa gik man over til Bestyrelsesvalg. Et Forslag om at slaa Formands- og Kassererposten sammen vedtoges. Derpaa valgtes følgende Bestyrelse: Som Formand og Kasserer *Flade*,

(»Mdm.«). Som Bestyrelsesmedlemmer *H. Møller* og *H. J. Nissen*. Revisorerne genvalgtes. Sygekontrol: *Schaemmel*. — Et Forslag fra Bestyrelsen om at overgaa fra maanedlige Møder til kvartaarlige Møder forkastedes. — Under næste Punkt vedtoges det den 3. Februar at arrangere en lille Festlighed med Spisning og Bal, og følgende Festudvalg nedsattes: *Foder, Knudsen, Flade* og *Nissen*. — Til de nødlidende Børn i Tyskland ydede Lokalkassen 10 Kr. samtidig med, at der vil blive udsendt en Indsamlingsliste blandt Kollegerne. — Efter at have behandlet forskellige Organisations- og Personaleforhold sluttede den nye Formand det ret godt besøgte Møde med at udtale Ønsket om et godt Samarbejde og Sammenhold blandt Kollegerne i det kommende Aar. *H. J. N.*

NAKSKOV LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 13. Januar ordinær Generalforsamling. Formanden, *C. Poulsen Due*, aabnede med at ønske Medlemmerne et godt Nytaar, og i en kort Beretning over Aaret, der svandt, karakteriserede han dette som et for vor Afdeling ret godt Aar, idet alle arbejdsløse i Aarets Løb var kommet i Arbejde. Regnskaberne for Hovedkassen og Privatkassen, der balancerede med henholdsvis 2308 Kr. 70 Øre og 161 Kr. 15 Øre, oplæstes og godkendtes. — Følgende Valg foretoges: Formand: *C. Due*, Næstformand: *Ludv. Kragh*, Tillidsmænd: *Abrahamsen, Langhorn, S. Hansen* og *M. Jensen*. Revisorer: *Alb. Hansen* og *A. C. Nielsen*. Repræsentanter til Fællesorganisationen: *Due* og *Svendsen*. Arbejdernes Fællesbageri: *Alb. Hansen*. Kontrahenter: *Due* og *M. Jensen*. Byggeselskabet: *H. Jørgensen*. Fanebærer: *Wassmann*. Repræsentant til Forsamlingsbygningen: *C. Due*. — Efter at endnu et Par Smaasager var behandlet, sluttede Formanden Generalforsamlingen.

SKIVE LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 13. Januar ordinær Generalforsamling paa Landmandshotellet. — Formanden, *Chr. Mortensen*, bød velkommen, aflagde Beretning og Regnskaber, der balancerede med henholdsvis Kr. 2369,65 og Kr. 607,15. Aarsregnskabet for Lokalkassen balancerede med Kr. 1311,70, begyndte med en Kassebeholdning paa Kr. 498,06 og sluttede med Kr. 389,95. — Til Formand genvalgtes *Chr. Mortensen*, til Styrelsen *H. Nielsen* (Næstformand), *M. O. Brøndum* (Sekretær), *Georg Christoffersen* og *Leo Wiborg*. Til Revisorer genvalgtes *Laur. Pedersen* og *H. J. Gjernyx*. Til Fanebærer *Woldh. Madsen* (Suppleant *Aage Christensen*). Til Repræsentant i Lærlingeafdelingen genvalgtes Formanden og til Repræsentant i Arbejdernes Fællesbageri genvalgtes *Har. Nielsen*. — Et Andragende fra »De unges Idræt« henlagdes, medens »Arbejdernes Byggeudvalg« bevilgedes 10 Kr. Kvartalet. — I Løbet af Vinteren vil eventuelt blive afholdt en Festlighed.

THISTED AFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 13. ds. paa »Grand«. 19 Medlemmer var til Stede. — Formanden, *H. Hansen*, gav Beretning over Virksomheden. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 1744,07 og en Kassebeholdning paa Kr. 38,32. Lokalkassens Regnskab balancerede med Kr. 273,01 og en Kassebeholdning paa Kr. 85,77. Begge Regnskaber godkendtes. — Der afholdes Karneval Fastelavns-Søndag. — Formanden *H. Hansen* og Næstformanden *Wilh. Pedersen* genvalgtes. Ligeledes Revisorerne *Kjær* og *M. Jensen*. Som Repræsentant til Fællesorganisationen genvalgtes *M. Jensen*, som Repræsentanter til »Social-Dem.« *Birkemose* og *E. Hansen*, Repræsentant til Lærlingeafdelingen *R. Poulsen*, Fanebærer og Suppleant *Birkemose* og *Aa. Christensen*. — Under Eventuelt drøftedes et Par Spørgsmaal, hvorefter Mødet sluttede Kl. 10½. *W. H. P.*

NÆR OG FJÆRN

KARNEVALET. Inkassatorerne gøres opmærksom paa, at *Anton Jensen* i denne og kommende Uge medfører Karnevalsbilletter til Arbejdsstederne.

JUBILÆUMSFESTEN. Hos *Anton Jensen* og paa *Forbundskontoret* kan indtil kommende Torsdag faas Billetter à 1,00, som giver Adgang ogsaa til Ballet.

BREV henligger paa Forbundskontoret til Hr. G. Wiedemann.

AVISTRYK I PROVINSEN. Vi er blevet tilsendt et Julenumer af »Aalborg Stiftstidende«, der er et af de mange Beviser paa, at man baade *kan* og *vil* lave noget pænt paa Avistrykningens Omraade. Det er et 8-sidet Blad i 5 Farver. Godt Papir og et omhyggeligt Arbejde har fremtryllet et Resultat, som tjener til Ære saavel for Trykkeren (Oskar Jørgensen) som for Forretningen.

DET BELGISKE TYPOGRAFFORBUND har paa sit Delegeretmøde 1. og 2. Oktober vedtaget atter at tilslutte sig det internationale Sekretariat.

ARBEJDSLØSHEDEN BLANDT TYPOGRAFISKE ARBEJDERE I HOLLAND er overordentlig stor. 1. Januar gik ialt 1137 Kolleger ledige. Heraf 534 Haandsættere, 16 Maskinsættere, 252 Trykkere og ca. 300 mandlige og kvindelige Trykkeriarbejdere.

FRA NORGE. Som tidligere omtalt har der Julen over været en delvis Arbejdsstandsning i Kristiania. Arbejdet blev den 8. Januar efter Forhandlinger med Bogtrykkerne genoptaget paa Grundlag af:

1. Tilsagn om, at alle Arbejdere, som har været berørt af Konflikten, kommer tilbage i deres Pladser.
2. Forhandlingen om en ny Beregningstarif genoptages straks.
3. Den nye Beregningstarif faar tilbagevirkende Kraft fra Arbejdets Genoptagelse. —

Enstemmigt og uden Debat er vedtaget et Ekstrakontingent i 2 Uger paa 10 pCt. af Fortjenesten for de Medlemmer, som var i Arbejde under Konflikten.

— Forhandlingerne om Beregningstarifen er senere resulteret i en Tusindbetaling paa Kr. 1,32. Herfra fradrages Lønnedsættelsen: 4,7 pCt.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER. 17. Januar: Hobro pr. Bl. 100,00, Kt. 184,50, ialt 284,50; Løgstør pr. Bl. 96,85. 18. Januar: Stege 479,00; Thisted 900,00. 19. Januar: Rudkøbing 351,70; Horsens pr. Bl. 500,00, Kt. 1651,50, ialt 2151,50. 20. Januar: Roskilde pr. Bl. 400,00, Kt. 540,20, ialt 940,20. 22. Januar: Holbæk 458,10; Holstebro 170,00; Maribo pr. Bl. 5,75; Middelfart pr. Bl. 76,00, Kt. 200,00, ialt 276,00; Nykøbing F. pr. Bl. 200,00, Kt. 2861,45, ialt 3061,45; Hillerød pr. Bl. 200,00, Kt. 950,00, ialt 1150,00; Faaborg pr. Bl. 115,00. 23. Januar: Aabenraa pr. Bl. 250,00, Kt. 500,00, ialt 750,00; Frederikshavn 850,00; Kolding 2843,05; Nyborg pr. Bl. 650,00; Randers pr. Bl. 1350,00, Kt. 500,00, ialt 1850,00; Varde 440,00; Ringsted pr. Bl. 205,00.

København, 23. Januar 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 17. Januar: Hobro i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 100,00; Løgstør i St. f. Oktober Kv. Overskud 96,85; Løgstør 300,00. 18. Januar: Lyngby 300,00; Skanderborg 100,00. 19. Januar: Horsens i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 500,00. 20. Januar: Roskilde i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 400,00. 22. Januar: Maribo i St. f. Oktober Kv. Overskud 5,75; Middelfart i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 76,00; Nykøbing F. i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 200,00; Hillerød i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 200,00; Faaborg i St. f. Oktober Kv. Overskud 115,00. 23. Januar: Aabenraa i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 250,00; Nyborg i St. f. Oktober Kv. Overskud 650,00; Randers i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 1350,00; Maribo 100,00; Ringsted i St. f. Oktober Kv. Overskud 205,00.

København, 23. Januar 1923.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Stege: Typograf Eigil Hansen, Lindemark.

NYE MEDLEMMER

København: Sætterlærl. Kaj Otto Krüger, 1541 Andersens Hustru Yrsa og 3914 Mortensens Hustru Martha Margrethe (alle i Syge- og Begravelseskassen).

Assens: Sætter Poula Skøtt, udl. 1. 10. 14 i Assens Amtsavis (tidl. Medl.) og Sætter Erik Larsen, udl. 16. 1. 23 i Assens Amts Dagblad. Odense: Sætter A. Thor Hansen, udl. i Odense Avis (tidl. Medl.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 7224 Thorvald Nielsen fra Middelfart (Maskinsætterskolen). 3312 Flenry Ejner Fledelius fra Fredericia i Pl. Hj.arb. A. A. Kjerrumgaard fra Dansk Arb. Forb. (Kr. Dagblad).

Aalborg: 3418 Oluf M. Pedersen (arbl.). Horsens: 6227 Ambrosius Lottrup (arbl.). Køge: 3218 Aage Jensen (arbl.). Maribo: 6039 P. W. Jørgensen (arbl.). Middelfart: 6475 Har. Offersen (arbl.). Odense: 2808 Alfred M. Jensen (Fyns Stiftstid.) og 5008 Rigmor Hein (Hagen & Sievertsen). Ringsted: 4071 Sv. Fielsøe Christensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 4327 Evald Larsen paa Rejse.

Brønderslev: 6648 Alfr. M. Christensen paa Rejse. Herning: 6310 Alfr. Michaelsen paa Rejse. Middelfart: 7224 Thorvald Nielsen paa Skole. Nyborg: 3312 E. Fledelius til Kbhvn. i Pl. Odder: 3521 R. Nielsen til Kbhvn. i Pl. Roskilde: 3218 Aage Jensen til Køge (arbl.).

UDMELDTE

Horsens: 7049 Reinh. Sørensen (fratr. Faget). Odder: 4867 Kamilla Jørgensen (fratr. Faget).

ANNULLEREDE UDSLETTELSER

København: 2924 Knud Lilliegreen (Ch. Johansen). (Restancen betalt indenfor den af Loven fastsatte Tidsfrist).

Nykøbing F.: 5188 E. Holmstrup Jacobsen. (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

DØD

København: 709 Simonsens Hustru Anna Margrethe.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling Fredag den 26. Januar Kl. 8 prc., *Blegdamsvejens Selskabslokaler*, Stuen til Gaden, Blegdamsvej Nr. 26.

Dagsorden: Pkt. 1. Protokol. Pkt. 2. Beretning. Pkt. 3. Regnskabet. Pkt. 4. Valg af Kasserer, 2 Styrelsesmedlemmer og 1 Revisor. Pkt. 5 A. Indkomne Forslag. Pkt. 5 B. Fanen. Pkt. 5 C. Bevilling af Midler. Pkt. 6. Forslag til det kommende Delegeretmøde. Pkt. 7. Eventuelt.

Medlemmer bedes opgøre eventuelle Restancer til Klubben.

Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde.

Styrelsen.

Typografernes Sangforening.

Fredag ingen Sangøvelse. — De assisterende til Kantaten møder Kl. 8 i Kafé du Lac. — Til Festen paa Søndag bedes Deltagerne møde Kl. 6½, Haveselskabets Vej 3 (festklædt). (1 d)

Gutenberg-Koret.

I Aften Fredag den 26. begynder Sangøvelsen.

Kl. 8: Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i Kafé »du Lac«, Hj. af Dosseringen og Baggesensgade, Fredag d. 9. Februar Kl. 8½. Dagsorden: Beretning, Regnskabet, Valg af Formand, Forslag, Eventuelt. Forslag, som ønskes behandlet, bedes sendt til Formanden, E. Fossing, Øster Allé 2, Valby. (4)

B&A-K

Generalforsamling afholdes Søndag den 28. Jan. Kl. 11 Fm. i Rømersg. 22 (lange Værelse, St. o. G.). — Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Formand. 4. Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 5. Eventuelt.

Styrelsen.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Trykker

(Provinsianer) søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »50« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter.

Dygtig, akkurat Sætter søges til en i denne Maaned opstillet ny Idealmaskine. Pladsen kan tiltrædes Lørdag den 27. ds. eller Torsdag den 1. Februar.

Vestlollands Avis,
(49) *Nakskov.*

Sætter-Forbundter,

der har staaet 2½ Aar i Lære, søger Plads straks. — Billet mrkt. »46« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig og erfaren

Duplextrykker

kan faa Plads i en sjællandsk Provinsby. Billet mrkt. »48« modtager Ekspeditionskontoret **snarest.**

Ung Trykker søger Plads,

Avis eller Akcidens, kendt med Rotary Arkpaalægger. Billet mrkt. »52« modtager Ekspeditionskontoret.

En brugt Eickhoff Hurtigpresse

med Farvebord er meget billigt til Salg, naar Handel kan ske straks.

A. Hennings,
(47) *Ebeltoft.*

Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i et mindre Avis- og Akcidenstrykkeri, søger Pladsforandring snarest. Billet mrkt. »51« modtager Ekspeditionskontoret.

En mindre Avis

med eget Trykkeri i en jysk Købstad er til Salg. Billet mrkt. »43« modtager Ekspeditionskontoret.

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.

ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Ung Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri, søger Plads. — Billet mrkt. »44« modt. Ekspeditionskontoret.

Sætter-Faktor.

En ældre Sætter-Faktor søger Plads i København eller Provinsen. Eventuelt Korrektur- og Revisionslæsning. Billet mrkt. »45« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,

Linotype, der har været beskæftiget 2 Aar ved Maskinen, søger Plads fra 1. Februar. Billet mrkt. »42« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Sætter-Trykker

ønsker Plads snarest. — Billet mrkt. »40« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Foreningsfaner og Bannere,

saavel haand- som maskinbroderede.

Overslag og Skitser gratis. Forlang Tilbud.

Jydsk Broderi-Fabrik,
Randers. (170)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufornikkede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Genzsch & Heyse · Skriftstøberi

Etableret 1833 **Hamburg** Filial i München

Agentur og Lager:

Erik Levison, Vestre Boulevard 36, København B.

Telefoner: Central 14823, Byen 3534 og V. 6482 x

Genzsch-Antikva

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 5 KØBENHAVN DEN 2. FEBRUAR 1923 XXXXX AARGANG

KVINDEAFDELINGEN JUBILERER
1898—1923

De første Forsøg.

Den 6. Febr. 1898 stiftedes »De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening« ved et Møde i »Danas Have« paa Nørrebrogade. Foreningen tilsluttedes Kvindeligt Arbejderforbund. — Det var ikke første Gang, de kvindelige Trykkeriarbejdere havde forsøgt at organisere sig. Allerede 10 Aar forinden havde de dannet en Fagforening, der dog kun fik en kort Levetid, væsentligst vel nok fordi Ledelsen var lagt i Hænderne paa nogle pur unge Piger, der selvsagt hverken kunne være i Besiddelse af den Autoritet eller den Erfaring, som der skal til for at være Førere. Men selv om Organisationen døde, saa viste det sig dog, at Organisationsidéen levede videre; men den første Organisations Vanskæbne vanskeliggjorde det i høj Grad for Idéen paany at trænge igennem. Der var lagt et Frø, men det skulde have Tid til at spire.

Den nye Forening.

Initiativet til Dannelsen af en Fagforening paany udgik fra Kvinderne hos Aller, der havde formaaet Kvindeligt Arbejderforbund til at indbyde til et Møde, der afholdtes i Rømersgades lille Sal o. G., og hvor Formanden for Forbundet, Fru *Olivia Nielsen*, indledede. Indbydelsen til Mødet var efterkommet af et halvt hundrede Kvinder, der denne Søndag Formiddag énstemmigt gav deres Tilsagn om at ville medvirke ved Dannelsen af en Fagforening.

Det er karakteristisk, at det ikke i første Række var Kravet om bedre Lønninger, der var Drivfjederen, endskønt disse saa vist var smaa nok, 7—8 og 9 Kr. ugentlig for en Arbejdstid, der den Gang endnu var 9½ Time daglig. For Overarbejde betaltes der almindeligvis 25 Øre Timen. Men som sagt, det var dog ikke i første Række dette, men derimod visse Arbejder og den Behandling, der blev budt Kvinderne, der gav Stødet til, at de lærte at organisere sig.

Kvinderne hos Aller var dog lønnet nogle Kroner højere ugentligt, end det var almindeligt i Byen. Til Gengæld arbejdede de ogsaa haardere, hvad der laa i Sagens Natur, thi hos Aller tryktes jo Landets, ja Nordens største Ugeblad. 20—22 Ris maatte Kvinderne lægge paa daglig, og de mægtige Oplag punkteredes i Videretryk, ligesom Punktering fandt Sted paa Byens andre Trykkerier. Kun den, der selv har prøvet dette Arbejde, kan til fulde gøre sig et Begreb om dets anstrengende Natur. Nu, da en Punktererske i Funktion nærmest bliver betragtet som en Musæumsgenstand, er det værd at lægge Mærke til, at det ikke er mere end 25 Aar siden, at Punktering var almindelig. Saa hurtig gaar Udviklingen i Maskinalderens Tid.

Det var navnlig visse Arbejder, som f. Eks. at bære de store Oplag mange Gange igennem flere Etager op paa Maskinen, og endvidere Arbejdet under de store Maskiner med at tørre Olie op, der vakte den Utilfredshed, som der skulde til for at faa Kvinderne til at reagere overfor de Pligter, som der lagdes paa deres Skuldre, uden at de havde nogen Rettigheder. Og endelig Behandlingen.

Den, der skriver disse Linier, var saa heldig at arbejde paa et Sted, hvor vi ikke var flere, end at vi kunde være Kammerater allesammen, — husker endnu, som var det i Gaar, den bitre Følelse af Uret, der knugende lagde sig over Hjertet, efterhaanden som Kollegerne én for én fremkom med Beretninger om den Behandling, de var Genstand for omkring paa Trykkerierne, og som var af den Art, at det maatte virke nedbrydende paa Kvindernes Menneskeværd. Disse Beretninger, der ikke fremførtes med den Talekunst, der river Tilhørerne med, men derimod i et højst ubehjælpsomt Sprog, blev bestemmende for Løftet om at være med i Arbejdet for Højnelsen af den arbejdende Kvindes Kaar, for Højnelsen af egne Kaar.

DEN FØRSTE TARIFKOMMISSION
Amalie Gram-Petersen. Marie Jæger. Helene Sørensen. Marie Henriksen. Mary Stallknecht. Mathilde Diderichsen. Olivia Nielsen.

Love og Ledelse.

Allerede ved det indledende Møde nedsattes et Udvalg til sammen med Olivia Nielsen at udarbejde Love og at foretage de nødvendige Skridt til Stiftelsen af Fagforeningen, der som sagt fandt Sted den 6. Febr. 1898. Kontingentet sattes til 15 Øre ugentlig, hvoraf de 10 Øre indbetaltes til Kvindeligt Arbejderforbund, og de 5 Øre forblev i Foreningens Kasse til Administrationen. Der var naturligvis ingen Arbejdsløshedsforsikring knyttet til Foreningen, der i Løbet af ganske kort Tid talte ca. 150 Medlemmer.

Den første Styrelse bestod af følgende Medlemmer: *Emma Olsen* (Harboe), Formand, *Mathilde Diderichsen*, Næstformand, *Helene Sørensen* (Nielsen), Kasserer, *Elvine Bergenholz*, *Amalie Gram-Petersen* og *Mary Stallkneckt*, Styrere. Allerede ved den første ordinære Generalforsamling erklærede Formanden, at hun ikke ønskede at fortsætte, og det blev *Mathilde Diderichsen*, der som Formand indtil Begyndelsen af 1903 ledede

TO KVINDER

Amalie Gram-Petersen.

Med de kvindelige Trykkeriarbejderes Jubilæum fejrer ogsaa Fru *Amalie Gram-Petersen* sit 25-Aars Jubilæum som Styrelsesmedlem. I alle Aarene uden Afbrydelse har hun været med i Ledelsen. Baade i den selvstændige Fagforening og senere i Lokalafdelingens Styrelse og Forbundets Hovedledelse, Ja, hun var med selv i de allerførste Bestræbelser for 35 Aar siden paa at organisere Fagets Kvinder.

Vel næppe findes smukkere Type paa en Arbejdets Kvinde end den, Fru *Gram-Petersen* repræsenterer. Fra sin tidligste Ungdom har hun tjent sit Brød paa Trykkeri, ikke blot til sig selv, men ogsaa som Forsørger for andre. De arbejdende Kvinders Kaar var ét med hendes egne Kaar, og derfor blev hun dem en aldrig trættet Forkæmper. Med en Moders Sind, letbevægelig og følsom, har hun lidt med andre, naar de havde det ondt; men med sit kloge og redebonne Haandelag omsatte hun sin Følsomhed i praktisk Arbejde for sin Klasses Kvinder og Mænd.

Med aldrig svigtende Trofasthed, pligtopfyldende og loyal, har Fru *Gram-Petersen* i 25 Aar baaret Organisationslivets Hverdag og Byrder. Lad os i Festens Stund ønske, at hun endnu i mange Aar maa kunne være med i det Arbejde, hun viede sin Ungdoms Kræfter. —

Frøken *Henriette Crone* er ikke Jubilar. Men hun hører dog med i Festens Ramme. Hun er selve Festens Skaber. Siden 1906, i sytten lange Aar — sikkert korte for hende selv, naar hun nu ser tilbage — har hun staaet som den ubestridte Fører for det typografiske Fags Kvinder.

Henriette Crone.

Fra sin Ungdom er ogsaa hun en Arbejdets Kvinde. Men hendes Anlæg og Evner førte hendes Interesser ud over Faget. Frk. *Crones* Kræfter blev taget i Brug paa økonomiske og politiske Omraader. I flere Aar var hun Medlem af Borgerrepræsentationen. Siden 1920 af Landstinget.

Men intet Steds er hendes Dygtighed og Initiativ rigere, end hvor det gælder Fagets Anliggender. Det véd enhver, som paa nært Hold har haft Lejlighed til at følge, hvad hun ved Forhandlinger og i Udvalg har udrettet for Fagets Kvinder.

Foreningen igennem de første vanskelige Aar. Hun efterfulgtes af *Christine Buus* til 1905. Derefter fulgte *Alfrida Petersen* fra 1905—06. 1906 valgtes den nuværende Formand *Henriette Crone.*

Overenskomst gennemføres.

Da den første Kærlighed til Foreningen havde lagt sig, og man ikke straks kunde se nogen Frugt af dens Arbejde, begyndte Medlemmerne at udeblive med deres Kontingent. Man var imidlertid naaet hen i Fagets travle Tid op imod Jul, og Ledelsen begyndte at overveje Tanken om at gennemføre en Løntarif. Man indkaldte til en Generalforsamling om Sagen, der naturligvis fandt enstemmig Tilslutning. Saa snart dette rygtedes, flokkedes Kvinderne igen om deres Fagforening, og Medlemstallet steg til ca. 250. Styrelsen fungerede som Tarifkommission og var følgende: *Mathilde Diderichsen, Helene Sørensen, Amalie Gram-Petersen, Mary Stallkneckt, Marie Jæger* og *Marie Henriksen,* med *Olivia Nielsen* som Kvindeligt Arbejderforbunds Repræsentant.

Disse gennemførte nu Tarifen paa en Maade, som det kun kan gøres én Gang i en Organisations Historie, nemlig den første, hvor man ikke staar bundet af hverken Overenskomst eller Aftaler. Man udbad sig ikke en Forhandling med Principalerne, men man udarbejdede selv paa egen Haand Overenskomsten, og den 23. December 1898 blev den forelagt som et Ultimatum til Underskrift hos de enkelte Principaler, og hos de, som ikke straks underskrev, standsedes Arbejdet øjeblikkeligt. Principalerne underskrev imidlertid saa godt som allesammen, og kun paa 5 Værksteder kom det til Arbejdsstandsning, der dog ingen Steder varede mere end fra den ene Dag til den anden.

Overenskomsten gennemførtes saaledes ved et Diktatur. Set med Nutidsøjne kan man mene, hvad man vil, om denne Maade, men Kvinderne misbrugte i hvert Fald ikke den Magtstilling, som de ved Forholdenes Natur sad inde med, til at gennemtrumfe urimelige Fordringer. Tværtimod, det var yderst beskedne Krav, man stillede, og dette var vel nok ogsaa Aarsagen til, at Principalerne saa glat underskrev. Men naturligvis indeholdt Overenskomsten betydelige Forbedringer. De forhadte Arbejder, som Rensningen af Maskinen og Opbæring af Papir, afskaffedes. Minimallønnen steg med et Slag til 12 Kr. Minimallønnen blev dog i Praksis til Normalløn, ligesom dette har været Tilfældet lige op til de allerseneste Aar.

Tarifens Ordlyd.

Løntarif for De kvindelige Trykkeriarbejdere.

§ 1.

For uddannede Punktererske, Paalæggerske og Diegeltrykspresse-Paalæggerske er Minimallønnen 12 Kr. ugentlig; al anden kvindelig Arbejdskraft indenfor Trykkeriet betales saaledes, at Minimallønnen bliver 10 Kr. ugentlig, og at Lønninger paa resp. 10 og 11 Kr. erholder 1 Kr. ugentlig Tillæg. Hvor Lønnen nu er 12 Kr. eller derover, tillægges 2 Kr. ugentlig. For Natarbejde betales mindst 16 Kr. pr. Uge. Hvor Lønnen tidligere har været henholdsvis 12 Kr. og 16 Kr. eller derover, tillægges 2 Kr. pr. Uge.

Under ovenstaaende er dog ikke indbefattet Lærlinge, der lønnes efter Overenskomst; Læretiden er 1 Aar.

§ 2.

Overarbejdstiden fra det daglige Arbejdes Ophør til Kl. 10 Aften beregnes med 35 Øre; fra Kl. 10 til 12 med 50 Øre, og efter Kl. 12 indtil den daglige Arbejdstids Begyndelse med 60 Øre, alt pr. Time.

§ 3.

Arbejdstiden beregnes efter den mellem »Foreningen af danske Bogtrykkere« og de typografiske Foreninger vedtagne Arbejdstid.

§ 4.

Ingen Punktererske kan vægre sig ved at arbejde paa en anden Maskine end den, hun til daglig er sat til at passe.

§ 5.

Rengøring under Maskiner og i Lokalerne, undtagen Gulvfejning, samt Opbæring af Papir til Maskinerne, udføres ikke af kvindelige Trykkeriarbejdere. For Afstøvning af Broncetryk ydes en Betaling, der svarer til en ugentlig Løn af 15 Kr., beregnet efter 54 Arbejdstimer om Ugen, og der udleveres Respirator til de Kvinder, der beskæftiges ved dette Arbejde.

§ 6.

Opsigelse kan kun ske med 8 Dages gensidigt Varsel.

§ 7.

Denne Løntarif kan kun opsiges med 3 Maaneders Varsel fra en af Siderne, første Gang den 1. November 1902.

København, den 23. December 1898.

For »De kvindelige Trykkeri-Arb. Fagf.«
Mathilde Diderichsen.

Trængselstid.

Kvindernes organisatioriske Forstaaelse var dog endnu ikke tilstrækkeligt udviklet til den Trofasthed, som der skulde til for Organisationens fortsatte Trivsel. Da Tarifen var gennemført, og der ikke i nær Fremtid kunde øjnes nye Forbedringer, udeblev Kontingenterne. En stor Del af Medlemmerne var kun Papirmedlemmer. Kvindeligt Arbejderforbund krævede, at disse enten skulde slettes, eller at der skulde betales for dem til Forbundet som Medlemmer. Styrelsen fandt det betænkeligt at slette Medlemmerne og mente, at man maatte have Taalmodighed og haabe paa, at den organisatoriske Forstaaelse nok skulde sejre hos Bogtrykfagets Kvinder ligesom hos alle andre Arbejdere. Man nægtede at slette dem som Medlemmer, og da der kun indkom et mindre Antal Kontingenter, kunde Foreningen ikke svare sine Forpligtelser overfor Kvindeligt Arbejderforbund. Foreningen sendte Forbundet sin Udmeldelse, der dog ikke toges til Følge, og — hvor ondt det saa end kan gøre i en festlig Stund at skrive det — saa maa det i den historiske Sandheds Interesse siges, at De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening slettedes af Kvindeligt Arbejderforbund for Gæld. —

Sammenslutning med Typograferne.

Efter flere Aars Drøftelse, og efter at mange Vanskeligheder endelig var overvundne, var der ved Udløbet af 1898 ende-

lig sket en Sammenslutning af Typograferne, Sættere og Trykkere i hele Landet. Dansk Typograf-Forbund var blevet det fælles Centrum for de typografiske Arbejderes Interesser.

De kvindelige Trykkeriarbejdere rettede nu en Anmodning om Optagelse i det nydannede Forbund. Og da der paa Grund af visse Uoverensstemmelser sammenkaldtes til ekstraordinært Delegeretmøde, der afholdtes i December 1899, kom Kvindernes Anmodning allerede her til Behandling. Og selv om der endnu hos de mandlige Arbejdere var en god Del gammel Fordom overfor Kvinderne, Fordomme, som ogsaa kom til Orde paa Delegeretmødet, saa vedtoges dog med stor Majoritet en af Formanden *Victor Petersen* foreslaaet Resolution, der anbefalede Optagelsen. Og for at bruge Victor Petersens egne Ord fra hans Værk »Danske Typografers Organisationshistorie«: *Derved var Vejen aaben for det Industriforbund, som Dansk Typograf-Forbund skulde udvikle sig til.*

Organisationen var nu gledet ind i et fast Leje. Dens Historie falder fra nu af sammen med Dansk Typograf-Forbunds Historie. Gamle Fordomme forsvinder lidt efter lidt, og en ny Tid oprinder, hvor Bogtrykfagets Arbejdere ikke staar adskilte ved Fagstolthedens Mure, men er og føler sig som et Hele i Kampen for Højnelsen af sine Kaar.

I København, hvor de 3 Hovedgrupper Sættere, Trykkere og Kvinder fra Begyndelsen stod som 3 selvstændige, ligestillede Afdelinger indenfor Forbundet, smelter disse Grupper gradvis sammen til én Afdeling, indtil endelig paa Delegeretmødet, der afholdtes imellem Jul og Nytaar 1908, den fuldkomne Sammensmeltning fandt Sted, med en Lovændring, hvorved der bestemtes én fælles Formand for Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling.

Af de tidligere selvstændige Foreninger er der fra nu af intet andet tilbage end Retten til hver for sig at vælge sine Repræsentanter til Hoved- og Lokalledelse, til hver for sig at vælge sin Formand, hvad der i Realiteten vil sige hver sin Repræsentant til Forbundets Forretningsudvalg.

Paa Jubilæumsdagen ønsker vi til Lykke med den Udvikling, som Organisationsformen har taget igennem de 25 Aar, thi kun en samlet Arbejderklasse kan naa de Maal, som den sætter sig.

Held og Lykke følge vor Organisation i Fremtiden. *Henriette Crone.*

TARIFFORHANDLINGERNE

Mandag Eftermiddag Kl. 4 samledes Typografernes Underudvalg med Bogtrykkernes Repræsentanter. Mødet fortsattes til langt ud paa Aftenen, hvorefter nyt Møde fastsattes til Onsdag.

Den nuværende Tarif er opsagt til Torsdag den 1. Februar, men i Henhold til gældende Praksis løber den videre, til Parterne er enedes om en ny Overenskomst eller ved Strejke eller Lockout har frigjort sig for den gamle. Noget saadant foreligger ikke. —

Vi advarer Kollegerne mod at fæste Lid til de mangeartede Rygter, der løber Byen rundt, og som ogsaa har fundet Vej til konservative Blade. Der ligger absolut intet positivt til Grund for hverken den ene eller anden Antagelse.

Jubilæumsfesten
paa Lørdag.

Billetter kan endnu faas paa Forbundskontoret à 1 Kr. pr. Stk. *Alle* Afdelingens Medlemmer har Adgang. Billetten giver Adgang saavel til den højtidelige Del samt Aftenunderholdningen og Dansen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

RØNNE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling i »Industrien«s Lokaler Lørdag den 13. Januar. — *Formanden* bød Medlemmerne velkommen og ønskede dem et glædeligt Nytaar. — *Sekretæren* aplæste Protokollen, der godkendtes. — *Formanden* oplæste Regnskaberne for Hoved-, Lokal- og den selskabelige Kasse, der alle godkendtes. Af Hovedsummerne paa Hovedregnskabet, der balancerede med 2319 Kr. 75 Øre, skal nævnes: *Indtægt:* Ordinært Kontingent 1909 Kr. 75 Øre, Ekstra 388 Kr. *Udgift:* Understøttelse paa Stedet 962 Kr. 75 Øre, Hjælpekasseunderstøttelse 545 Kr., Sygeunderstøttelse 92 Kr., indsendt til Hovedkassen 700 Kr. — Under Eventuelt omtalte *Formanden* Arbejdernes Fællesbageri, der nu, efter en Del Besværligheder, var i god Gænge. — I »Den Selskabelige« drøftedes en Vinterfest. *C. B.*

— Lørdag den 13. Januar 1923 afholdt Lærlingeafdelingen ordinær Generalforsamling. Formanden, *E. Kamper*, bød velkommen. *Sekretæren* oplæste Protokollen, der enstemmigt godkendtes. *Kassereren* aflagde derefter Regnskabet, som balancerede med 39 Kr., og som enstemmigt godkendtes. Til Formand i Stedet for *Eli Kamper*, der havde udlært, valgtes *N. Chr. Nielsen*, og i hans Sted blev *Gunnar Ipsen* valgt til Kasserer og Sekretær — begge enstemmigt. Under Eventuelt omtalte Formanden for Lokalafdelingen, Hr. *Kürstein*, »Den Selskabelige«s Vinterfest, og det vedtoges — under Forudsætning af »Den Selskabelige«s Indbydelse — at yde 2 Kr. af Foreningens Kasse som Tilskud til hvert af de Medlemmer, der ønsker at deltage i Vinterfesten. — Den afgaaede Formand takkede for den Tid, han havde været med i Foreningen, og ønskede Held for den i Fremtiden. *N. Chr. N.*

LÆRLINGEAFDELINGEN I AARHUS

afholdt Søndag den 14. Januar sin 2-aarige Stiftelsesfest. Aftenen bød paa Aftenunderholdning og Bal, og alle var enige om, at Festen var særdeles vellykket. Flere af Lokalafdelingens Bestyrelse var til Stede. Formanden for Lokalafdelingen, Hr. *Marthin Pedersen*, bragte paa Bestyrelsens Vegne Lærlingeafdelingen en Lykønskning og en Tak, fordi de unge tog saa kraftigt fat.

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Tørsdag den 18. Januar paa »Skipperhus«.

Dirigent: *A. E. Christensen.*

Punkt 1: Forhandlingsbogen. Oplæstes og godkendtes enstemmigt.

Punkt 2: Beretning. *Formanden* oplyste, at der i Aarets Løb havde været 14 Medlemmer ledige i 3280 Dage, og 22 Medlemmer havde været syge i 262 Dage, samt gav forskellige Oplysninger af lokal Interesse. — Toges til Efterretning.

Punkt 3: Regnskaberne. Afdelingsregnskabet balancerede med 4547 Kr. og Lakalkassens Regnskab balancerede med 920 Kr. 37 Øre. — Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Lokal-Hjælpekassens Regnskab godkendtes ligeledes enstemmigt.

Punkt 4: Valg af Formand. *C. Christoffersen* genvalgtes med Akklamation.

Punkt 5: Valg af Bestyrelse. De afgaaende: *Th. Bertelsen, Bønnelycke, A. E. Christensen, Rich. Due, Chr. Jensen* og *Chr. Nielsen* genvalgtes enstemmigt.

Punkt 6: Valg af Revisorer. *Rich. Rasmussen* og *Søren Jensen* genvalgtes enstemmigt.

Punkt 7: Forskellige Valg. Til Fanebærer genvalgtes *Rich. Rasmussen* og som Kontrahenter genvalgtes *C. Christoffersen* og *Emil Nielsen*. Som ekstraordinært Medlem til Fællesorganisationens Repræsentantskab genvalgtes *Rob. Larsen*.

Punkt 8: *Eventuelt.* Under dette Punkt bevilgedes der »Kaffe« til de mødte 15 Medlemmer paa Lokalkassens Regning. *Chr—n.*

HILLERØD LOKALAFDELING

har paa en Generalforsamling den 21. Januar vedtaget en Resolution, hvori de tilsiger de københavnske Kolleger al mulig Støtte, saavel moralsk og økonomisk, under en eventuel Konflikt.

ODENSE MASKINSÆTTERKLUB,

hvori saa godt som alle fynske Maskinsættere nu har indmeldt sig, afholdt Generalforsamling Søndag den 21. Januar. Til Bestyrelsen genvalgtes *Sønderaa* og *Tiedje*. Da *S. Glandrup* ønskede at fratræde som Formand, valgtes i hans Sted *Jul. Nielsen* til Klubbens Formand for det kommende Aar.

NÆR OG FJÆRN

DETTE NUMER af »Typograf-Tidende« er helliget Kvinde-Afdelingens 25 Aars Jubilæum. Det er naturligt saaledes. Ikke blot er Jubilæet i sig selv en Begivenhed; men det er tilmed første Gang de typografiske Kvinders Organisationshistorie er skrevet. Den findes ingen andre Steder. Den er her optegnet, væsentligst efter Hukommelsen, af Frøken *Henriette Crone*, som har levet hele Perioden med. — I næste Numer giver Fru *Amalie Gram-Petersen* en levende og interessant personlig Erindring fra den første Tarifs Gennemførelse.

TYPOGRAFERNES STIFTELSE. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Kassereren bor Boyesgade 3 1 tv. og har Kontortid samme Sted hver Mandag Aften Kl. 7—8½.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB afholder selskabelig Sammenkomst med Bal Søndag den 4. Februar Kl. 7—1 i Frederiksberg Selskabslokaler, Allégade 10. Billetter à 1,00 for Medlemmer og 1,50 for Besøgende faas hos Kassereren samt ved Indgangen.

INSTRUKTIONSMØDET I NÆSTVED Søndag den 11. Februar bringes i Erindring. Foruden Hr. *P. Pedersen*, Kolding, vil sandsynligvis Hr. *Fr. Flade*, Haderslev, komme til Stede som Instruktører. Om ønskes vil ogsaa »Linograf« blive omtalt foruden de tidligere omtalte Modeller.

Lørdag den 10. Februar holder Næstved Lokalafdeling Fastelavnsfest til Kl. 4 Nat, hvor Gæster til Mødet er velkomne.

Altsaa: Den 11. Februar stævner Maskinsætterne fra Syd-, Midt- o. s. v. Sjælland til Mødet i Næstved, der indledes Kl. ca. 10 paa »Næstved Tidende«s Sætteri. En interessant Dag garanteres! Eventuel Deltagelse i Mødet bedes anmeldt! —*n.*

HORSENS-TYPOGRAFERNES SELSKABELIGE FORENING »GRAFIA« har den 17. Februar d. A. bestaaet i 25 Aar. Foreningen, der ved Fester af forskellig Art har bidraget til at styrke Sammenholdet mellem Kollegerne, fejrer Dagen ved Festmiddag paa Bygholm Parkhotel og ved Udsendelse af et Festskrift. Fremmede Deltagere, der før har været Medlemmer, er hjertelig velkomne.

30 AAR SPECIALLÆGE. Hr. Dr. *Gordon Norrie* havde den 1. Januar været ansat ved Københavns Afdelingens Sygekasse i 30 Aar som Specialist i Øjensygdomme. Vor Sygekasse var den første, som antog Specialister, hvorved Medlemmerne kunde nyde godt af denne særlige Behandling. I første Kvartal benyttede kun to Typografer sig af denne Lejlighed, men siden hen er Antallet vokset betydeligt af dem, der har søgt Hr. Norries Dygtighed og Omhu, hvorved han har gjort sig til en afholdt Læge indenfor vore Medlemmers Kreds.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget:

Marstal: Ærø Folkeblad 10,00, 2 Typografer 10,00; ialt 20,00. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 11.073,50.*

København, 30. Januar 1923.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER. 24. Januar: Haslev pr. Bl. 100,00; Nykøbing M. pr. Bl. 53,80. 25. Januar: Korsør pr. Bl. 100,00, Kt. 254,65, ialt 354,65. 26. Januar: Lyngby pr. Bl. 200,00; Ribe 427,00. 27. Januar: Odense 8244,25; Struer pr. Bl. 150,00, Kt. 75,00, ialt 225,00. 29. Januar: Aalborg pr. Bl. 1000,00, Kt. 400,00, ialt 1400,00; Aarhus 2953,95; Ringkøbing 1388,20. 30. Januar: Fredericia 216,25; Grenaa pr. Bl. 375,80; Herning pr. Bl. 300,00, Kt. 700,00, ialt 1000,00; Marstal 230,00.

København, 30. Januar 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 24. Januar: Haslev i St. f. Oktober Kv. Overskud 100,00; Nykøbing M. 100,00; Helsingør 800,00. 25. Januar: Korsør i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 100,00; Tønder 300,00. 26. Januar: Lyngby i St. f. Oktober Kv. Overskud 200,00. 27. Januar: Struer i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 150,00. 29. Januar: Aalborg i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 1000,00. 30. Januar: Grenaa i St. f. Oktober Kv. Overskud 375,80; Herning i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 300,00.

København, 30. Januar 1923.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Ringkøbing: Typograf H. Bjørnstrup, A. Rasmussens Bogtrykkeri, Nørregade.

NY LOKALKASSERER

Hillerød: Typograf Ludvig Jensen, Østergade 8 2 o. G.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Ingrid Alhed Margrethe Olsen, udl. 28. 1. 23 i Dansk Andelstr. (arb. s. St.). Paal. Alfrida Andresine Elisabeth Petersen, udl. 22. 1. 23 i Grafisk Bureau (arb. s. St.).

Randers: Sætter Axel Grønborg Sørensen, udl. 1. 4. 11 i Dagbladet »Nordjylland«, Aalborg (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: Hj.arb. Karl Nicolay Frederiksen fra Lager- og Pakhusarb. (Chr. Andersen). 7209 Niels Rasmussen fra Herning (arbl.). 7236 Max Andersen fra Grenaa (arbl.). 1207 Vald. Trier fra Udlandet (arbl.).

Aarhus: 561 Laur. A. Nielsen (arbl.). Horsens: 6670 Peter Østergaard (arbl.) og 3738 Henry Sørensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 6949 Willy Nielsen paa Rejse. 1773 Vilhelm Rasmussen paa Rejse.

Aalborg: 6319 Viggo Andersen til Grenaa (arbl.). Frederikshavn: 3418 Oluf M. Pedersen til Aalborg (arbl.). Grenaa: 6319 Max Andersen til Kbhvn. (arbl.). Horsens: 3738 Henry Sørensen til Nykøbing F. i Pl. Nakskov: 3287 Chr. Larsen til Silkeborg (arbl.). Ringkøbing: 3391 Einar Jensen, 4128 Anker Schødt og 6414 Sigurd Jensen, alle til Skjern. Skanderborg: 6670 Peter Svend Østergaard til Horsens (arbl.), 3738 Henry Chr. Vestergaard Sørensen til Horsens (arbl.), 3337 Hans Axelsen til Herning (arbl.) og 7209 Niels C. Hauge Rasmussen til Herning (arbl.).

UDMELDTE

København: 4085 Vilhelm Hesselholdt og 4120 Aksel Hesselholdt (Bogtrykkere).

Nakskov: 4968 Marie Frederiksen (fratr. Faget).

UDSLETTET MED RESTANCE

Odense: 3576 Salomon Lang.

Typografernes Sangforening.

Fredag ingen Sangøvelse. — Kantateprøve Kl. 5½ i Arbejderforeningen. (1e)

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Skal et Arbejde fremskyndes.
Brug DRUBIN Siccativet Rapido.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En ung Sætter-Trykker

ønsker Plads snarest. — Billet mrkt. »40« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Trykker

(Provinsianer) søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »50« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Trykker søger Plads,

Avis eller Akcidens, kendt med Rotary Arkpaalægger. Billet mrkt. »52« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograph-Maskinsætter

søges snarest muligt. Billet med Afskrift af Anbefalinger og Lønfordring mrkt. »56« tilsendes Ekspeditionskontoret. Uden absolut Kendskab til Maskinen og Dygtighed til Sætning nytter det ikke at søge Pladsen, der for den rigtige Mand er varig.

Trykker

(Provins) søger Plads før eller senere. 30 Aar. Kendt med alt forefaldende Arbejde. Billet mrkt. »54« modt. Ekspeditionskont.

Dygtig Sætter,

kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »55« modtager Ekspeditionskontoret.

Brugt Diegeltrykpresse,

i god, brugbar Stand, 4 Formvalser, indvendig Rammemaal 26 × 35 cm, billig til Salg eller Bytte med en Skæremaskine. — Billet mrkt. »53» modt. Ekspeditionskont.

Trykkeri

sælges paa Grund af Sygdom. Gode Specialarbejder kan følge og god Provinsplads. Alt til Trykkeriet kun **1800 Kr.** Kun virkelige Købere bedes skrive. Hurtig Henvendelse til

(57) **M. J. Majholm,** *Vostrup St.*

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner.
(186)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B. Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 6 KØBENHAVN DEN 9. FEBRUAR 1923 XXXXX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere)

Ekstraordin. Generalforsamling

afholdes

Søndag den 11. Februar Kl. 10 præcis

i Koncertpalæet, Bredgade 28.

Dagsorden: Tarifen.

Medlemskort **skal** forevises ved Indgangen. Tobaksrygning er ikke tilladt, og Undladelse heraf er en Betingelse for Lejemaalet af Salen. *Lokalstyrelsen.*

Ordin. kvartaarl. Generalforsamling

afholdes

Søndag den 25. Februar Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Den store Sal).

Foreløbig Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Bevilling.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Lokalstyrelsen.

FORSLAGET TIL DEN NYE TARIF

I Onsdags hen paa Natten lykkedes det Forbundets Forhandlere, under Forbehold af den samlede Tarifkommissions Tilslutning, at naa til en Overenskomst med Københavns Bogtrykkerforening. Denne Tilslutning gav Kommissionen i Fredags.

Dermed er de saare vanskelige Forhandlinger bragt til Afslutning. Kommissionen har efter bedste Evne gjort sit Arbejde. Resultatet indankes nu for Medlemmernes Domstol.

I Hovedsagen er Forslaget til Overenskomst *en Forlængelse af den nugældende Tarif.* Den forlænges foreløbig for et Aar, til 1. Februar 1924, men løber iøvrigt videre til den af en af Parterne opsiges med tre Maaneders Varsel til Udløb en 1. Februar.

Denne nye Bestemmelse om Udløbstiden *er en Vinding for vore Interesser.* Den gamle Tarif led bl. a. af den Svaghed, at hvis den ikke af Typograferne var blevet opsagt til Udløb nu, kunde den med tre Maaneders Varsel opsiges til Udløb paa et *hvilket som helst Tidspunkt.* Den kunde derved af Bogtrykkerne bringes til Udløb paa en Tid, som passede dem bedst. *Dette er nu afværget ved Fastsættelse af Udløbstiden til en 1. Februar.*

Ved Fællesbestemmelserne og Specialafsnittene røres der saa at sige ikke. Dog er Morgenforlægningen *efter* Kl. 7 til Virksomhedens ordinære Arbejdstids Begyndelse bortfaldet. *Men Procentsatserne for den almindelige Forlægning af Arbejdstiden og for Morgenforlægningen før Kl. 7 bestaar uforandret.*

Maskinsætter-Afsnittets § 66, der angaar Præstationen, har faaet en Tilføjelse om, at det ikke er Præstationen *alene,* som betinger Løn og personligt Tillæg, *men at der ogsaa skal tages Hensyn til særlige Kvalifikationer.*

For alle Branchers Vedkommende *bibeholdes det personlige Tillæg.* Og der er tilføjet, at ved Forhandling om saadanne Tillæg forholdes som i den mellem Parterne gældende Overenskomst af 4. Marts 1908. Det er af Betydning at faa dette fastslaaet i Tarifen.

I Overenskomsten fastsættes en *Februar-* og *Augustregulering* i op- eller nedgaaende Retning i Henhold til det officielle Pristal. Med de for Tiden stigende Priser og med hele Verdenssituationen for Øje ligger der ogsaa for os nogen Betryggelse heri. Dækning for eventuel Stigning af Pristallet er i hvert Fald sikret. —

Dette er med faa Ord det nye Forslag. Det er enkelt i sin Opbygning, let at overskue og bedømme.

Men det fortæller intet om alt det, som fra Bogtrykkernes Side har foreligget, og som ikke er kommet med i Forslaget. Det giver intet Indtryk af Bogtrykkernes overordentlig kraftige Argumentation for en Nedskæring af Lønningerne og af deres Krav om Akkord ved Sættemaskinerne, som det ved timelange Forhandlinger lykkedes Typograferne at faa fejet af Bordet. Det viser heller intet om den Form, hvori Arbejdsgiverforeningens Principkrav om Nedsættelse af Overtidsbetalingen fremtraadte. Ogsaa det blev vist hjem. Her vil det være nok at fastslaa, at Overtidsbetalingen hos os — paa trods af Udviklingen i andre Fag — *forbliver uforandret.*

Der raadede hos Bogtrykkerne til Slutning en nøgtern Opfattelse af, at ingen af deres Krav lod sig gennemføre uden Kamp. Derfor lod de dem falde. Og derved blev en Overenskomst mulig.

Og samme alvorlige Bedømmelse af Situationen har naturligvis gjort sig gældende hos Typograferne overfor de Krav og Ønsker, de har fremsat. Heller ikke de lod sig gennemføre uden Kamp. Og man maatte derfor nøje overveje, om de paa nuværende Tidspunkt var en Kamp værd.

Disse Overvejelser er for Tarifkommissionen Vedkommende afsluttet derved, at dens Flertal *anbefaler og indstændigt tilraader Kollegerne at stemme for det foreliggende Forslag.*

Selv om mange Indvendinger kan fremsættes mod det — eller rettere: mod den Tarif, som vedtoges for et Aar siden — og selv om det havde været ønskeligt, at visse Branchers særlige Krav var blevet gennemført, saa er der dog ingen Grund til at tro, at en Forkastelse af Forslaget vil medføre bedre Vilkaar for vort Fag.

En Forkastelse vil være uden Haab om Gevinst. Den vil blot medføre Situationer, hvis Rækkevidde ingen i Øjeblikket er i Stand til at overse.

Set paa Baggrund af vor haardhændede og vanskelige Tid er Forslaget af den Beskaffenhed, at enhver Kollega med god Samvittighed vil kunne stemme for det.

KVINDERNES JUBILÆUMSFEST

Fem og tyve Aars Organisationsarbejde, Faghøjnelse og Kultur var Grundlaget for Kvindernes Jubilæumsfest i Arbejderforeningen i Lørdags. Derfor blev den ogsaa saa stilfuld og smuk, saa værdig i sit Forløb.

Jubilaren, Fru *Amalie Gram-Petersen,* ledede Festlighederne og Frk. *Henriette Crone* holdt Festtalen og foretog Faneafsløringen. Hun trak heri Linierne op, skarpe og klare, for de 25 Aars Virke. Saa kort en Tid, og dog saa store Forandringer! Fattige og daarligt klædte, oversete af Prinpaler og ringeagtede af mandlige Kolleger, startede Kvinderne uden Hjælp fra Faget — med et Bjerg af Fagstolthed imod sig. Alt var det ændret i Aarenes Løb, og derfor en Tak til dem, som har stillet sig ved vor Side, og næst egne Kræfter hjulpet os opad og frem, saa vi i fællig og Samarbejde med Mændene kan arbejde for en ny Tid, et nyt Samfund.

Dækket faldt for den røde Fane — Hjertets, Blodets, Ildens, Broderskabets Farve! Med Dobbeltørnen, den stærke, stridige, i brunt og Inskriptionen i sort.

Jul. Schrøder bragte Forbundets Lykønskning, Fru *Sofie Rasmussen* Kvindeligt Arbejderforbunds, Sekretær *Nygaard* De samv. Fagforbunds, *Jul. Samuelsen* Afdelingens.

Kantaten var skrevet af *Jens Pangel,* og baade Gutenberg-Koret og Typografernes Sangforening medvirkede. *Knud Haases* Musik fra 50-Aars-Fest Kantaten var benyttet. Særlig var Solo-Partiet, som blev sunget af *Ingeborg Steffensen* under Bistand af Sangerne og Orkestret, af megen Virkning.

Til Festen var sendt en Række Lykønskninger baade fra Enkeltmænd og Organisationer. Ogsaa fra Afdelinger i Provinsen.

Med flere Lykønskninger var fulgt Blomsterdekorationer, som gjorde den festligt smykkede Sal til et sommerligt Drivhus.

Mens Dansen gik i Salen, samledes senere paa Aftenen en Del af Festens Deltagere om et beskedent Bord med et godt Stykke Smørrebrød. Her præsiderede *Jul. Samuelsen*, der straks forbød enhver Holden Tale. Forbudet kunde dog ikke gennemføres, og personligt prægede Taler vekslede med *Karl Sørensens* jyske Slagsang: Aa gid aa det maa go dem wal . . . .

. . . . Festen var forbi. Paa en enkelt Aften, i et flygtigt Nu, var 25 Aars Byrder og Anstrengelser udløst i feststemt Alvor og munter Skæmt.

Den typ. Trykkerforening
afholder
Ekstra Generalforsamling
Fredag den 9. Febr. Kl. 8 Aften
i Blegdammens Selskabslokaler, Blegdamsvej 26 (Lokalet over Gaarden).
Dagsorden: *Tarifen.*
Talrig Tilslutning forventes.
Styrelsen.

TRE SMAA VERS TIL FANEAFSLØRINGEN

Vaj du, selv i Tider tunge
gennem Mørket vis os Vej,
saml da om dig gamle, unge,
alle skal vi følge dig.

Frem mod Maalet skal du pege,
frem til Liv, til Lys, til Fest,
selv om Tiden skal dig blege,
frem i Solskin, frem i Blæst.

Fremad, intet skal os kue,
se igennem Skyens Rift
Solen bryder — ved dens Lue
læser vi vor Fremtids Skrift.

A. Gram-Petersen.

ET MINDE FRA GENNEMFØRELSEN AF DEN FØRSTE TARIF

Det var Fredag den 23. December 1898 Kl. 7½. Vi arbejdede over hos O. C. Olsen paa en Del Arbejde, som skulde være færdig inden Jul. Pludselig træder Fru *Olivia Nielsen* og Fru *Diderichsen* ind ad Døren og anmoder os om at standse og gaa, da vor Principal ikke vilde underskrive Tarifen.

Vi kom ned af Maskinen og lavede os til at gaa. Trykkeren (gamle Valdemar Christoffersen) tiggede og bad os om at blive, til han havde faaet fat i en Principalerne, hvilket viste sig temmelig vanskeligt, da den ene (O. C. Olsen) var til Middag paa Skydebanen, og den anden (Henriques) ikke var til at finde. Men fat paa ham maa han have faaet; thi med ét kommer Henriques stormende med Kappen flyvende om Skuldrene som et Par Ørnevinger, tordnende:

»Hvad gaar her for sig? Trykker De ikke?«

»Næ, nu gaar vi.«

»Hvis De gaar, arresterer jeg Dem, De har faaet Betaling for i Morgen.«

Vi svarede, at da Klokken var omtrent 8, var det efter Fyraften, og vi havde Ret til at gaa.

»Ja gaa bare; men De, Md. Christoffersen (en gammel Paalæggerske paa 60 Aar), vil De gaa op og lægge paa den Maskine.« (En Dobbeltpresse med »Dannebrog«s Julenummer).

Hun spurgte os, om hun maatte, og da vi bejaede det, gik hun op paa Maskinen. Maskinen stod dog stadig stille.

»Hvorfor trykker De ikke?«

»Det kan jeg ikke. Der skal en Paalægger paa den anden Side.«

Henriques saa sig om og fik Øje paa Eleven. »Vil De gaa op og lægge paa?«

Hun gik op, men satte ikke i Gang. Da han spurgte hvorfor, udbrød hun i en grædende Tone: »Jeg har ingen Falseben.«

»Hvor er da Deres Falseben?«

»Det er oppe i Stuen.«

»Saa gaa op i Stuen og hent det.«

Hun gik. Da vi andre var kommen op i Gaarden, kom hun løbende hen til os. Grædende og rystende af Skræk spurgte hun, hvad hun skulde gøre. »Du skal gaa op og tage dit Tøj og gaa med os.« Og det gjorde hun. —

Næste Formiddag kom et Bud fra O. C. Olsen, der bad mig give ham Oplysning om, hvor han kunde faa fat i Tarifen, saa den kunde blive underskrevet, og han kunde faa sine Paalæggere igen. Det var rent galt derinde, det hele stod stille. Lærlingene kunde ikke lægge paa, de lod Papiret gaa paa Valserne, og de bestilte ikke andet end at vaske Valser af. Jeg kunde kun meddele, at jeg ikke vidste, hvor Olivia Nielsen og Diderichsen var at finde, da de var omkring paa Trykkerierne for at faa Tarifen underskrevet; men vi var tilsagt til Møde med dem Kl. 12 i Rømersgade.

Næppe var jeg kommen gennem Porten i Rømersgade, før Henriques kom farende efter mig og spurgte, om han nu kunde faa Lov at underskrive og saa faa sine Damer. Jeg kunde kun lade ham vide, at vi selv ventede paa Fruerne, men saa snart de kom, skulde jeg sende dem til ham. Saa maatte jeg love ham, at saa snart Tarifen var underskrevet, skulde vi stille in pleno og vedblive at arbejde, til »Dannebrog«s Julenummer var færdigt. Dette Løfte holdt vi og blev først færdig Juleaften efter 9.

Fredagen derefter, da vi hentede vor Løn, trak han den Dagløn af, som han mente, vi have faaet betalt, og den halve Dag, vi strejkede, og saa havde han et venligt Hip til hver af os, efterhaanden som vi kom.

»Naa, dèr er De, som jeg vilde arrestere, og dèr har vi den lille, som gerne vilde, men ikke turde.« Da jeg kom, fik jeg den: »Der har vi Ophavsmanden til alt ondt.«

A. Gram-Petersen.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Febr. 1923	1. Jan. 1923	1. Febr. 1922	1. Febr. 1921
Haandsættere	266	255	326	271
Maskinsættere	29	24	19	11
Trykkere	100	76	131	80
Stereotypører m. fl. .	1	1	5	4
Mandl. Hjælpearb. . .	40	34	49	34
Kvindel. — . .	102	104	229	193
Ialt . . .	538	494	759	593

EN TAK

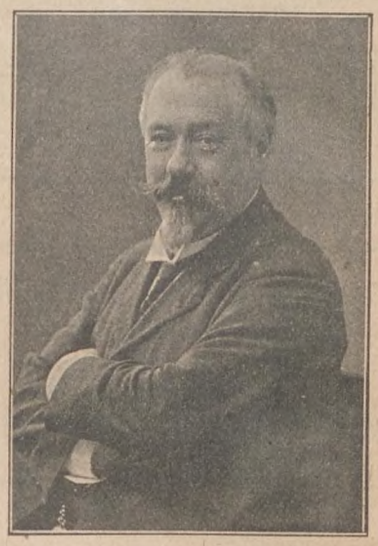
Alle, som paa den ene eller den anden Maade bidrog til at gøre vort Jubilæum til den Højtidsfest, som den blev, bedes modtage den hjerteligste Tak. En særlig Tak bringes Københavns Afdelings Formand, Hr. *Jul. Samuelsen*, Kantatens Forfatter, Hr. *Jens Pangel*, samt Komponisten og Dirigenten, Hr. *Knud Haase* og alle Sangerne. En Tak til alle, der sendte Hilsener og Blomster. Og endelig en personlig Tak for den smukke Gave, som blev givet mig af en Kreds af Kolleger, og som rørte mig dybt.

København, i Februar.

Henriette Crone.

AXEL GULDBRANDSEN

Meddelelsen om, at Sangforeningens gamle Dirigent og Støtte gennem 40 Aar nu har afsluttet sin Virksomhed og trukket sig tilbage til et for-

tjent Otium, vil indenfor de typografiske Kredse i København kalde mange Tanker og Minder frem.

Hvor mange Kolleger, der i disse 40 Aar har nydt godt af Axel Guldbrandsens Vejledning i Sangens Kunst og haft Glæde ved Samværet med ham indenfor Sangforeningen, er vel ikke let at sige, men Tallet løber sikkert op i adskillige Hundrede. Hans Øvelsestimer var aldrig kedelige. Som faa forstod han at krydre Undervisningen med smaa, spøgefulde Indfald og Anekdoter, men ogsaa at virke løftende og begejstrende og altid at stræbe mod det gode musikalske Resultat.

I de første Aar af Axel Guldbrandsens Virksomhed faldt Brydningstiden indenfor vort Fag. Mange af de Mænd, som i de Tider var i forreste Række blandt de stridende Parter, var ogsaa toneangivende indenfor Sangforeningen. Det kunde ikke undgaas, at Dønningerne nu og da naaede indenfor Sangernes Rækker. Men for Axel Guldbrandsen var alle Sangere lige begejstrede, og hans loyale og vennesæle Væsen gjorde, at han den Gang som nu kun havde Venner blandt Typograferne.

Ved vort Forbunds Velgørenhedskoncerter for arbejdsløse har Axel Guldbrandsen med aldrig svigtende Redebonhed bistaaet Typograferne, ligesom han i øvrigt i de mange Aar har ydet sit Arbejde i Sangforeningen paa særdeles moderate Betingelser, idet Formaalet altid for ham kom i første Række.

Som Typografernes Sangforening er den ældste Haandværkersangforening i København, saaledes kan den nu ogsaa siges at være den Forening, der har kunnet beholde en Dirigent i det længste Tidsrum. Og som Typografernes Sangforening var den første, Axel Guldbrandsen knyttedes til, saaledes blev det ogsaa den sidste, han skiltes fra, et yderligere Bevis paa det stærke Baand, der bandt ham og Typograferne til hinanden.

— — —

Aarsfesten i Sangforeningen den 20. Januar fik Præget af en Jubilæums- og Afskedskoncert for Dirigenten. Ved sin Entré modtoges han af den tætfyldte Sal med begejstrede Ovationer, og der overraktes ham en smuk Blomsterbuket fra Foreningens Damer. En egen højtidelig Stemning herskede under hele Koncerten og kulminerede ved sidste Afdeling, der bestod af tre af Axel Guldbrandsens egne Kompositioner, som Koret foredrog med varm Hengivelse, og som atter kaldte Bifaldet frem. Sangforeningens Formand traadte nu frem foran Sangerne, tolkede i bevægede Ord Kammeraternes Følelser for »Mester« og bragte en Tak for den Berigelse, hans Virken

i de mange Aar havde været for dem, hvorefter en Laurbærkrans lagdes om hans Skuldre, og Forsamlingen stemte i med kraftige Hurraraab, medens Orkestret gav Touche.

Ved en Sammenkomst den 28. Januar fejredes Axel Guldbrandsen som Hædersgæst af Sangforeningens Medlemmer. Ved Bordet blev han hyldet i Taler og Sange og fik overrakt en Gave, hvortil ogsaa var ydet Bidrag fra Københavns Afdeling, hvis Formand deltog i Sammenkomsten. Mange glade Minder fra de svundne Aar blev kaldt frem, og Axel Guldbrandsen takkede for den Hyldest og Opmærksomhed, der var blevet ham til Del ved denne og tidligere Lejligheder. Til Slut samledes man om Bordene ved et Glas Punsch; de gamle Sange tonede atter, og det blev sent, før Selskabet kunde skilles fra »Mester«.

KANTATENS SOLOPARTI

Hvor Hjulene har travlt
i smaa og store Presser
og fylder Eders Dag med Støj og Larmen,
hvor Os og Støvfnug staar
i gylden Glans af Solen,
som skinner smukt ind over Vindueskarmen —

Dèr lyder Eders Sang,
maskin-akkompagneret,
jert lyse Smil er Arbejdsdagens Glæde,
som mildner, hvor Forlis
og bristet Haab har græmmet,
og gør det let den tunge Vej at træde.

Kræv frejdigt lige Ret
for Kvinden som for Manden —
men lige Ret gi'r ogsaa lige Pligter!
Slut op i Kreds omkring
det røde Ørnebanner!
Dig selv du svigter, hvis du Fanen svigter!

Jens Pangel.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KOLDING LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 19. Januar. — Formanden, *Vald. Petersen*, bød de mødte Medlemmer velkommen. *Fr. Skov* valgtes til Dirigent. Efter at Protokollen var oplæst og godkendt, aflagde Formanden Beretning over Virksomheden i det forløbne Kvartal, hvori han bl. a. omtalte Arbejdsløsheden i Afdelingen og nogle Lærlingesager. Beretningen godkendtes enstemmigt.

Kassereren, *P. Petersen*, aflagde de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med 5263 Kr. 55 Øre, Ekstrakassens med 2994 Kr. 44 Øre, Lokalkassens med 2945 Kr. 17 Øre og Teknisk Skole-Trykkeriets med 1018 Kr. 05 Øre. — Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Der foretoges Valg af 3 Bestyrelsesmedlemmer. *Søren Sørensen*, og *Hans Jensen* genvalgtes, medens *H. C. Petersen* nyvalgtes. *Søren Schmidt* blev Suppleant. Til Revisor nyvalgtes *Fr. Nielsen*. Til Fanebærer nyvalgtes *Chr. Jacobsen*.

Et af Bestyrelsen stillet Forslag om, at Lokalkontingentet blev forhøjet med 10 Øre mod, at Kassen fremtidig afholdt alle Bevillinger al enhver, vedtoges efter en længere Debat.

Der bevilgedes 50 Kr. til Børnebespisningen og 15 Kr. til Svendehjemmet.

Det vedtoges at afholde Fastelavnsfest som sædvanlig, og der nedsattes et Udvalg til at arrangere denne.

Ligeledes nedsattes der et Udvalg paa 3 kvindelige Medlemmer til at arbejde for Fremskaffelsen af en ny Fane til 50 Aars Stiftelsesfesten i Juni 1925.

Dagsordenen var hermed udtømt, og Dirigenten sluttede den livlige og velbesøgte Generalforsamling med en Tak til de mødte. *H. J.*

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 26. Januar. — *H. P. Alb. Jensen* valgtes til Dirigent og *P. Christiansen* til Sekretær.

Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Formanden, *Marthin Pedersen*, refererede i Hovedsagen de Opgaver, Afdelingen havde haft til Løsning i det forløbne Aar, og bragte Medlemmerne en Tak for den Interesse, de gennemgaaende viste Foreningsvirksomheden. Der havde i Aarets Løb været afholdt 6 ordinære og 5 ekstra Generalforsamlinger, 21 Styrelsesmøder og 1 Fagmøde (den 9. Juli) samt 5 Personale- og Styrelsesmøder.

Kassereren, *Chr. Rostgaard*, oplæste de reviderede Regnskaber, som enstemmig godkendtes. Forbundskassens Balancesum var Kr. 17.356,70 (Aarsregnskabets Kr. 88.775,00), Lokalkassens Balancesum var Kr. 5632,94 (Aarsregnskabets Kr. 11.556,53). Beholdningen i Lokalkassen var Kr. 2976,67.

Til Elevpræmier til Fagets Lærlinge i Teknisk Skole bevilgedes 30 Kr.

— — —

Hjælpekassen afholdt derefter Generalforsamling, hvor Forhandlingsbogen og Regnskabet godkendtes. Balancesum for Oktober Kvartal Kr. 8014,86, Aarsregnskabets Balance Kr. 8264,57.

— — —

Bogtrykfagets Lokalsygekasse i Aarhus holdt derefter ordinær halvaarlig Generalforsamling. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. — Kassereren, *Aksel Madsen*, oplæste Regnskabet for det forløbne Halvaar. Balancesum Kr. 5563,82. I Kontingent var indgaaet Kr. 2766,50, og i Understøttelse var udbetalt Kr. 2355,00. Kassebeholdning Kr. 1480,66. Regnskabet godkendtes. — Kassererens Gratiale forhøjedes med 10 Kr. Kvartalet. — Formanden, *P. Christiansen*, genvalgtes. Ligeledes genvalgtes *N. S. Bigum* som Revisor.

S. P.

VARDE LOKALALDELING

afholdt Lørdag den 20. Januar Generalforsamling paa »Vestbanegaardshotellet«. — Formanden bød velkommen og oplæste de reviderede Regnskaber. Hovedkassen balancerede med 985 Kr. 48 Øre, Lokalkassen med 120 Kr. 77 Øre. — Forhandlingprotokollen oplæstes og godkendtes. — Derefter foretoges Bestyrelsesvalg. Formanden, *P. J. Kjær*, og Næstformanden, *Jul. Nielsen*, genvalgtes med Akklamation, og nyvalgtes *Gustav Fast* som Sekretær. — Repræsentanter til »Varde Soc.-Dem.« blev *Jul. Nielsen* og *Johan Nielsen*. Revisorer *H. Larsen* og *Joh. Nielsen*.

Man vedtog i Anledning af et Medlems 35 Aars Jubilæum at indbyde Vedkommende med Frue til en lille Festlighed paa Jubilæumsdagen.

Derefter sluttede Generalforsamlingen.

F—t.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

8. Januar 1923.

1. Fra det internationale Sekretariat forelaa Forslag til Gensidighedskontrakt med det franske Bogarbejderforbund. — Kontrakten godkendtes.

2. Et Medlem i Nyborg tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Januar d. A. at regne.

3. En Anmodning fra et Medlem af den københavnske Sygekasse om Hjælp til Klinikophold gik tilbage til nærmere Undersøgelse.

4. Der forelaa Meddelelse om, at der paa Grund af Lønkonflikt er lukket for Tilgang til Holland og Island. — Til Efterretning.

5. Det vedtoges, at den i Ejendommen Vestergade 5 indestaaende Kapital for Fremtiden skal forrentes med 4 pCt. p. A., og at der afdrages 1000 Kr. aarlig.

30. Januar 1923.

1. Forretningsføreren referede en Mæglingssag fra Helsingør. — Til Efterretning.

2. Randers Lokalafdeling forespørger, om Forbundet vil betale den Afdelingen idømte Bod paa 2000 Kr. for Deltagelse i »Generalstrejken« i Randers. — Det vedtoges at svare Afdelingen, at den selv maa betale Boden, men man tilbyder paa nærmere fastsatte Betingelser at ville yde Afdelingen et Laan.

3. Fra Sygeplejerskerne paa Finsens medicinske Lysinstitut forelaa Anmodning om et Bidrag til Oprettelse af et Finsen-Værelse paa den nye Betalingsregens i København. — Kan ikke bevilges.

4. Odense Lokalafdeling indstiller et Medlem til Kontingentfrihed paa Grund af Alderdom og Svagelighed. — Tilstodes.

5. Et Medlem fra Middelfart tilstodes Kontingentfrihed under Skoleophold.

6. Paa Opfordring fra det internationale Sekretariat vedtoges det at sende 500 Kr. til de strejkende Typografer paa Island.

7. En Fængselsfunktionær ved Horsens Straffeanstalt fik Tilladelse til kun at staa som Medlem af Syge- og Begravelseskassen.

8. Et tidligere Medlem i København anmoder om Genoptagelse. — Vedkommendes Forhold undersøges nærmere.

9. Et tidligere Medlem over 40 Aar indstilles til Genoptagelse af Odense Lokalafdeling. — Optages mod at betale et Indskud paa 75 Kr.

10. Der bevilgedes ekstra Understøttelse til 2 Medlemmer af den københavnske Sygekasse.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende TIRSDAG Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

KARNEVALET. Reserverede Billetter maa afhentes senest i Aften paa Forbundskontoret — ellers gaar de til Ekspektanter.

STEMMESEDLER angaaende Tarifen i København er udsendt samtidig med »Typ.-Tid.«. For det eventuelle Tilfælde et eller andet Sted, at man skulde faa en Seddel for lidt, bedes man kun udfylde et Stykke Papir paa samme Maade, som den trykte Formular. Samtlige Kolleger anmodes indtrængende om at afgive Stemme. Stemmesedlerne maa være indleveret paa Forbundskontoret senest Tirsdag.

35 AARS JUBILÆUM. Torsdag den 15. Februar er det 35 Aar siden, Redaktør *Hans Bech*, »Varde Social-Demokrat«, udlærtes i det Miloske Bogtrykkeri i Odense, og i disse 35 Aar har han stadig været Medlem af vor Organisation, Dansk Typograf-Forbund.

Efter at være blevet Svend i 1888, arbejdede han et Aarstid paa Lærestedet, hvorefter han sagde Fyns Hovedstad Farvel og arbejdede derefter i en Række Byer, bl. a. i Holbæk, Esbjerg, Kolding, Ringsted, Vejle og København og havde ogsaa en Tid Arbejde i Kristiania.

Ved Aarhundredskiftet kom B. til den socialdemokratiske Presse og var ca. 10 Aar i København og Resten af Tiden i Provinsen. Til Varde kom han i 1911, og han har her ved Siden af sin Redaktørvirksomhed beklædt adskillige Tillidshverv og er bl. a. Medlem af Ligningskommissionen.

I sin Ungdom var Bech ude at se den store Verden som »farende Svend« og var bl. a. i Schweiz og Tyskland, og det er altid en Fornøjelse at høre ham fortælle fra denne Rejse.

Naar nu Jubilæumsdagen oprinder, vil sikkert adskillige gamle Kammerater, der husker ham fra den Tid, han stod ved Kassen, sende ham en venlig Tanke eller Hilsen. — Og her i Varde-Afdelingen vil vi hædre ham ved en lille Festlighed. *P—r.*

DØDSFALD. Faktor *Johan Møller*, »Aalborg Stiftstidende«, døde efter 1 Maaneds Sygeleje Fredag den 2. Februar, kun 46 Aar. Møller var i sin Tid et meget interesseret Medlem af Lokalafdelingen og en Gang valgt som delegeret. Han var en pligtopfyldende Arbejder og samvittighedsfuld Mand, som sikkert ude i Landet mindes af mange, som har arbejdet i Aalborg.

TAK

Hjertelig Tak for al den Venlighed, der udvistes imod mig ved mit Styrelsesjubilæum.

Amalie Gram-Petersen.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Græbe 21,00, Egm. H. Petersen 19,00, Politiken (3 Uger) 18 Medlemmer 52,00, C. Johansen 8,00, Egm. H. Petersen 16,00; tilsammen Kr. 116,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 5550,25.*

København, 6. Februar 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE OKTOBER KVARTALS REGNSKABER. 1. Februar: Hjørring pr. Bl. 600,00, Kt. 335,00, ialt 935,00. 3. Februar: Brønderslev pr. Bl. 300,00, Kt. 171,20, ialt 471,20; København 92.193,79. 6. Februar: Odder 438,00.

Dermed er samtlige Regnskaber indsendt.

København, 6. Februar 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 1. Februar: Hjørring i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 600,00. 3. Februar: Brønderslev i St. f. en Del af Oktober Kv. Overskud 300,00. 5. Februar: Aalborg 1000,00. 6. Februar: Varde 100,00.

København, 6. Februar 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætterlærl. Carl Hjalmar Nielsen (Syge- og Begravelseskassen). Sætterlærl. Edvin Jakob Larsen (Syge- og Begravelseskassen). Hj.arb. Ove Knud Nielsen (Mayland).

Næstved: Sætter Johannes Gundorff, udl. 4. 2. 23 i A/S Sydsj. Venstrebl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6949 Willy Nielsen fra Rejse (arbl.). Hj.arb. Aksel Karl Brandt Queiser fra Maskinarb. Forb. (Dyva & Jeppesen).

Nakskov: 6719 Gunnar Sørensen (Vestlollands Avis). Nykøbing F.: 3738 Henry Vestergaard Sørensen og 1236 Aksel Hansen (A/S Centraltr.). Rudkøbing: 6283 Carl Hansen (Langelands Folkeblad). Silkeborg: 3287 Chr. Larsen (arbl.) og 6702 C. S. C. Jacobsen (Bernh. Larsen).

FRATRAADTE

København: 7203 Flenry Flidelius til Fredericia (arbl.). 1236 Aksel Magnus Hansen til Nykøbing F. i Pl. 7029 Jens Windeløw til Fredericia i Pl. 1802 Aksel Møller til Rønne (arbl.).

Aalborg: 6130 Th. Kassow paa Rejse. Assens: 6719 Gunnar Sørensen til Nakskov i Pl. Holbæk: 4071 S. Christensen til Ringsted (arbl.) og 3205 R. W. Petersen til Sorø i Pl. Skive: 3299 Ejner Christensen til Nykøbing M. i Pl. Svendborg: 6283 Carl Chr. G. Hansen til Rudkøbing i Pl. Tønder: 6039 Svend Mikkelsen til Silkeborg (arbl.). Viborg: 3473 A. Thisted til Struer i Pl.

UDMELDT

Svendborg: 3481 Otto Chr. Flindt (Bogtrykker).

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER. STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER. ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE: FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Brug ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Den ordinære aarlige Generalforsamling afholdes Søndag d. 25. Februar 1923 Kl. 11 Fm. prc. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, med følgende Dagsorden:

1. Aarsberetning og Regnskabet. 2. Beretning fra Legatfonden. 3. Opstilling til Valg af Funktionærer: 2 Styrelsesmedlemmer (afg. Anthon Larsen og Anton Jensen), 1 Revisor (afg. E. Hammer), 1 Revisorsuppleant. 4. Eventuelt. *Styrelsen.*

(21)

Typografernes Syge-Hjælpekasse

afholder ordinær Generalforsamling Torsdag den 1. Marts Kl. 7½ i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. *Styrelsen.*

(13c)

Gutenberg-Koret.

I Aften Fredag d. 9. ds. begynder Sangøvelsen Kl. 8.

Efter Sangøvelsen (Kl. 10) ordinær halvaarlig Generalforsamling. (4a)

Typografernes Sangforening.

I Aften og fremdeles hver Fredag Kl. 8 Sangøvelse, Haveselskabets Vej 3. (1j)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Dygtig 1ste Trykker,
kendt med alt Arbejde, Maskiner samt Paalægningsapparater, søger Plads. Billet mrkt. »63« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter
ønsker Plads ved Linotype straks eller senere. Billet mrkt. »61« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykker
(Provins) søger Plads før eller senere. 30 Aar. Kendt med alt forefaldende Arbejde. Billet mrkt. »54« modt. Ekspeditionskont.

Sætter-Forbundter,
der har staaet 2½ Aar i Lære, søger Plads straks. — Billet mrkt. »58« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig, erfaren Rotationstrykker,
gode Referencer, søger Plads. Billet mrkt. »62« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter
(»Linotype«) ønsker Plads straks. — Billet mrkt. »59« modt. Ekspeditionskontoret.

En 5—6 Cicero Skrift
ønskes til Købs. Eventuelt kan byttes med en Skrivemaskine. Billet mrkt. »60« modtager Ekspeditionskontoret.

SÆTTEMASKINSKOLEN
ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B. Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 7 KØBENHAVN DEN 16. FEBRUAR 1923 XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

PROVINSERNE

Det af Statistisk Departement den 10. Februar offentliggjorte Pristal udviser en Nedgang fra 99 til 98. Da der ud over denne Nedgang kun resterer 1 Point fra indeværende Tarifperiode, kan der ikke finde nogen Lønnedsættelse Sted for Typografernes Vedkommende i denne Omgang.

For mandlige og kvindelige Hjælpearbejderes Vedkommende kan der finde en Lønnedsættelse Sted for 1 Point med henholdsvis 25 og 20 Øre ugentlig. Eventuelle Nedsættelser gælder fra og med Fredag den 16. Februar.

København, den 13. Februar 1923.

Forretningsudvalget.

TIL EFTERRETNING

—

Paany har Socialdemokratiets Repræsentanter ulejliget Rigsdagen med en Drøftelse af Arbejdsløshedsproblemet. Gennem *Stauning* har de ladet forespørge Regeringen, hvad den tænkte at gøre for at afværge de arbejdsløses Hjems Sammenbrud.

For en Gangs Skyld var Regeringens Svar klart og lige til. Den havde absolut ikke tænkt paa at gøre noget! Derimod vilde den finde det heldigt, om Fagforeningerne ophævede deres Overenskomster, afskaffede alle Løntarifer, og i en indbyrdes vild Konkurrence gav sig til at kæmpe om det Arbejde, der er, ved at underbyde hverandre.

Dermed var den danske Bondestands Indsats til Løsning af Arbejdsløshedsproblemet udtømt. Ved sin forædte Indenrigsminister, den typiske Proletar-Bourgsjoa, Seminaristen, der steg til Ærens Top, i hvem der ikke findes en Draabe ærligt Bondeblod, udtrykte Bondekulturen sin Stilling til de arbejdsløse.

Den danske Bondestand er i sit Væsen ikke inhuman. Den er personlig hjælpsom og medfølende, men vildledt af en arbejderfjendsk Presse, er den uden Gnist af Forstaaelse af Arbejdernes virkelige økonomiske Stilling, baade de arbejdendes og de arbejdsløses. Og den er uden Kendskab til Tidens nationaløkonomiske Problemer.

I Kraft heraf kan Bondevenstres politiske Førere drive deres Spil. Et højt Spil, et for Arbejderklassen saare ubehageligt Spil, men et Spil, som ikke er uden Mening og Hensigt.

Ser vi bag det politiske Livs parlamentariske Fraser, ser Spillets Gang saaledes ud: Venstres politiske Magt bygger paa Bondestanden. Maalet er at udvikle og bevare denne Magt. De senere Aars Udvikling af Industrien og dermed Byernes hurtige Vækst har forrykket det politiske Tyngdepunkt, saa at Arbejderklassen en Overgang var nær ved at have Magten i Hænde. Nu gælder det at vende Vognen. Med roligt Overlæg lader Venstre derfor Industrien stagnere og svækkes, Byerne gaar tilbage, og Industriarbejdernes Antal formindskes.

Naar Regeringen derfor ikke vil give de arbejdsløse Midler i Hænde, Arbejde eller Understøttelse, til at eksistere for, er dens kyniske Ræsonnement dette: Lad Arbejderne klare sig selv, det er sundt og naturligt og i Overensstemmelse med Kapitalismens etiske Principper, lad dem rejse ud og gaa til Bunds, dem, som ikke ser anden Vej, lad Arbejdernes Forplantningsevne forringes, naturligt og kunstigt, lad dens smaa Børn dø, de store underernæres, — det tjener alt sammen Venstres kolde og klare politiske og økonomiske Maal.

Først naar vi betragter Øjeblikkets Politik ud fra saadanne Synspunkter, faar Begivenhederne sin virkelige Basis. Der bliver Linje i Tingene, Forstaaelse.

Og samtidig vaagner hos Arbejderklassen Erkendelsen af, at Politik er mere end Taledueller i Rigsdagen, Vælgermødefraser og demagogiske Avisartikler. Den er mere end en Genstand for Spot. Den er en Spejling af Samfundsklassers økonomiske Levesæt, en Kamp om Brød.

Arbejderklassen har Brug for denne realistiske Bedømmelse, om Tiden atter skal kunne lære nøgen Kone at spinde.

H. J.

STREJKEN PAA ISLAND

—

Om Strejken paa Island, der stadig vedvarer, meddeler Redaktøren af det socialdemokratiske Dagblad paa Island, *Baldvinsson*, følgende i et Telegram:

Erhvervsministeren indkaldte 29. Januar Typografforbundets og Bogtrykkerforeningens Formænd til Møde. Han henstillede her, om Parterne ønskede Mægling i Striden, idet han betonede, at denne vilde være betydningsløs, hvis ikke begge Parter viste Imødekommenhed.

Ministerens Tilbud blev modtaget af begge Parter.

Den 1. Februar genoptog Ministeren Forhandlingerne med de 2 Formænd, og den 2. Februar afholdtes 2 Møder mellem Ministeren og begge Parters Bestyrelser.

Paa det første fremlagde Principalerne Krav om 9 Timers Arbejdsdag mod en mindre Lønreduktion. Paa det andet Møde afslog Typograferne 9-Timersdagen, men tilbød 6 pCt. Lønreduktion og andre betydningsfulde Indrømmelser.

Principalerne afslog dette fuldstændigt.

Ministeren forelagde nu Mæglingsforslag til næste Møde. Efter dette udsattes Lønreduktionen 6 Maaneder, mod en lavere Lønbasis.

Imidlertid blev der afsluttet Kontrakt med »Uafhængigt Arbejdertrykkeri«, hvor det socialdemokratiske Dagblad trykkes, i Overensstemmelse med Forbundets Krav.

Den 5. Februar afholdtes et nyt Møde. Principalerne forbigik her Ministerens Mæglingsforslag. De erklærede, at paa Grund af Overenskomsten med Arbejdertrykkeriet og paa Grund af Bladets Trykning nægtede de at forhandle med Typografernes Styrelse, indtil Trykkeriets Arbejdere og Bladets Redaktør, som er Medlem af Typografernes Styrelse, var bleven ekskluderet af Forbundet.

Derpaa forlod Arbejdsgiverne Mødet, uden Hensyn til Ministerens gentagne Anmodning til dem om at høre Typografernes Forklaring.

Forhandlingerne er saaledes for anden Gang fuldstændig afbrudte.

Typograferne har afholdt Generalforsamling, hvor Arbejdsgivernes Krav blev afvist. Styrelsens Handlemaade blev enstemmig godkendt.

ET SMUKT FESTSKRIFT

—

De grafiske Fag — særlig Bogtrykket — har mange udmærkede Festskrifter, og det baade hvad Indhold og Udstyrelse angaar. Rækken af disse — d. v. s. af de bedste og smukkeste — er i 1922 blevet forøget (foruden de, jeg tidligere her i Bladet har haft Lejlighed til at omtale) med et til, nemlig: *Litografien i Danmark*, udgivet af Litografisk Principalforening i Anledning af dennes 25-aarige Jubilæum 1922.

1. og 2. Del er trykt i *Bianco Lunos Bogtrykkeri* og 3. Del hos *Chr. Cato*. 1. Del (Litografiens Historie og Anvendelse) er forfattet af *Georg Nygaard*, bistaaet af *C. Andreasen, Chr. Cato* og *K. V. Koch;* 2. Del (Dansk Litografisk Principalforening gennem 25 Aar) er udarbejdet af *P. Voegtle* og *Henning Koch;* 3. Del (Litografisk Virksomhed i Danmark) er samlet og udarbejdet af *K. V. Koch*. Det udmærkede, svære, hvide og glittede Papir er fra De forenede Papirfabrikker. Vignetter, Friser, Omslag og det komponerede Bind er tegnet af *Poul Sæbye*, der ligeledes har ordnet Bogens kunstneriske Udformning. Det, hvad saavel Udstyrelse som Indhold, helt igennem

prægtige Værk er ledsaget af en meget stor Del kunstneriske Bilag, hvoraf nogle her skal nævnes samtidig med Oplysningen om, at disse er udførte i forskellige Firmaer. Men ét er fælles for dem alle: de viser, hvor højt denne Side af de grafiske Fag staar i Danmark. Der er saaledes et Portræt af Senefelder (udført hos Andreasen & Lachmann. En Dame fra Krinolinetiden, udført i Haandpresse hos P. Christiansen. Hero spejder med løftet Fakkel ængsteligt efter Leander, over hvis Lig Maagen alt svæver, tegnet af Ad. Kittendorff. Der er en Del dejlige Plakater, tegnede af Vald. Andersen, Axel Nygaard, Sven Brasch og Thor Bøgelund og trykte hos Chr. Cato, Vilh. Søborgs Eftfl., Kruckow-Waldorff og Andreasen & Lachmann. Der er en Akvarel og et Barnehoved, begge af Aage Lund og udførte hos Kruckow-Waldorff. En siddende Kvinde, tegnet af Vald. Andersen og udført hos Chr. Cato, o. m. fl. Bilag bestaaende af Landkort, Etiketter m. m. Værket er desuden rigt illustreret.

Foruden Bilagene er Værket paa 228 Sider, stor 4°. Skrift: skudt Korpus Plantin-Antiqua. Omslaget er graat med Titelen trykt paa mørkeblaa Bund. Helt igennem er dette i enhver Retning interessante Værk et Arbejde, som gør Bogtrykkerne, de litografiske Anstalter, Forfatterne, Udgiverne og enhver, der forøvrigt har medvirket til dets Fuldførelse, al Ære.

Margrethebo, Svendborg, Februar 1923.

L. Chr. Nielsen.

GENERALFORSAMLINGEN

i Søndags i Koncertpalæet havde ikke samlet saa mange Kolleger, som den Slags Generalforsamlinger ellers plejer at gøre. Efter at *Frederiksen* var valgt til Dirigent, lagde *Formanden* for med et nøje optrukket Rids af vor Stilling i det sidst forløbne Aar. Omtalte de Krav, som vor Tarifkommission havde anset det for rigtigt at stille som Forhandlingsgrundlag, og dernæst Principalernes Modforslag, der gik ud paa almindelig Nedskæring. I tre Dage havde man forhandlet, uden at Parterne havde kunnet nærme sig hinanden det ringeste. Man var dernæst gaaet til Underudvalgsmøde, og efter en Del Vanskeligheder var man ret pludselig enedes om *status quo* med et Par Ændringer. § 66's sidste 3 Linier havde faaet en noget heldigere Affattelse, som vilde tage Braadden af den uforstandige Politik, som Københavns Bogtrykkerforening søgte at drive med disse 3 Linier til Skade for et fornuftigt Samarbejde. Man havde endvidere forsøgt at komme ind paa en Afvikling af vor Dyrtidsordning. Men just under Forhandlingerne var Verdensproblemerne atter blevne aktuelle, og ingen kunde vide, hvor det hele bar hen. Til Betryggelse for Eventualiteter havde man i Kommissionen anset det for rigtigt at bevare *status quo* ogsaa med Hensyn til Dyrtidsordningen. De Ting, som Taleren paa Oktober-Generalforsamlingen havde anset det for nødvendigt at have Opmærksomheden henvendt paa, var nu enten undergaaet en Forandring eller Forudsætningerne bristede. Kræfterne havde dernæst været optaget af at modsætte sig Bogtrykkernes Nedskæringsønsker, og naar dette var lykkedes, turde der næppe denne Gang være Anledning til at søge andre Krav gennemført ved Konflikt. Paa Tarifkommissionens og Styrelsens Vegne bad *Samuelsen* Kollegerne tage imod det foreliggende Forslag.

Der udspandt sig nogen Diskussion, hvor en Del Utilfredshed kom til Orde, uden at der dog gjorde sig nogen særlig uforsonlig Stemning gældende.

Beretning og Diskussionen toges derefter til Efterretning, medens Dirigenten, *Emil Frederiksen*, udenfor Dagsordenen appellerede til Kollegerne om at støtte den frivillige Indsamling, som netop nu mere end nogensinde havde sin store Opgave. Hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

O. L.

SPÆRRINGER

Elsass-Lothringen. — Lønbevægelse.

Krakau (Polen). — Strejke paa Grund af Lønbevægelse.

Czernowitz (Bukowina). — Lønbevægelse.

Holland. — Uoverensstemmelser om Løn og Arbejdstid.

Island. — Lønkonflikt.

Kollegerne paalægges ikke at søge og modtage Plads de nævnte Steder eller at udføre Arbejder, som maa antages at komme derfra.

LOKALAFDELINGEN I KØBENHAVN

Ekstrakt af Regnskabet for Oktober Kvartal 1922.

INDTÆGT:

Beholdning den 1. Oktober 1922:		
Sætternes Privatkasse	48.264,96	
Trykkernes do.	5.171,83	
do. Begravelseskasse	5.320,26	
Kvindernes Privatkasse	1.079,63	
Lokalkassen	34.242,48	
Det særlige Fond	29.025,14	
		123.104,30
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent	167.451,60	
Refunderet fortsat Hjælp	74.316,93	
Ekstrakontingent	27,35	
Indskud	434,00	
		242.229,88
Sygekassen:		
Kontingent	30.703,45	
Overført fra Invalidefonden	610,32	
		31.313,77
Hjælpekassen:		
Kontingent		4.716,15
Invalidefonden:		
Kontingent	4.493,90	
Underskud i Kvartalet	2.116,42	
		6.610,32
Begravelseskassen:		
Kontingent		7.816,25
Lokalkassen i København:		
Kontingent af heltbetalende	15.934,53	
Kontingent af halvtbetalende	1.349,50	
Administrationstilskud fra de kommunale Hjælpekasser	859,05	
Tilskud fra Arbejdsløshedskassen	2.766,00	
Tilskud fra Sygekassen	450,00	
Tilskud fra Begravelseskassen	200,00	
		21.559,08
Det særlige Fond:		
Kontingent	6.000,80	
Juleuddelingen	11.446,10	
Overskud fra Novemberfesten	2.363,93	
Bidrag til de arbejdsløse	928,00	
Refunderet Understøttelse	41,60	
		20.780,43
Sætternes Privatkasse	513,40	
Trykkernes do.	275,65	
do. Begravelseskasse	215,60	
Kvindernes Privatkasse	105,33	
		1.109,98
Balance Kr.		459.240,16

UDGIFT:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Understøttelse paa Stedet:		
à 4,00	31.268,00	
à 3,50	28.640,50	
à 3,25	146,25	
à 3,00	5.475,00	
à 2,75	3.074,50	
à 2,50	5.887,50	
Hjælpekasseunderstøttelse	37.441,90	
Fortsat Hjælp	41.659,02	
Rejseunderstøttelse:		
à 3,75	22,50	
à 3,25	113,75	
à 2,75	82,50	
Refunderet Understøttelse	73,50	
Administrationsudgift	2.766,00	
Tryksager	6,00	
Indsendt til Hovedkassen	85.572,96	
		242.229,88
Sygekassen:		
Pengehjælp i Hjem og paa Hospital	18.345,60	
Betalt Hospital	1.707,70	
Lægehonorar	7.130,80	
Ekstra Lægehjælp	417,80	
Vagthold	12,00	
Speciallæger	1.508,61	
Barselhjælp	380,00	
Medicin til arbejdsløse	27,71	
Tryksager	59,70	
Administration	450,00	
Indsendt til Hovedkassen	1.273,85	
		31.313,77
Hjælpekassen:		
Pengehjælp	3.139,00	
Indsendt til Hovedkassen	1.577,15	
		4.716,15
Invalidefonden:		
Overført til Sygekassen	610,32	
Indsendt til Invalidefonden	6.000,00	
		6.610,32
Begravelseskassen:		
Begravelseshjælp	1.550,00	
do. for Børn	180,00	
Administration	200,00	
Indsendt til Hovedkassen	5.886,25	
		7.816,25
Lokalkassen i København:		
Lønninger	2.619,50	
Porto	353,85	
Tryksager	187,50	
Budløn	715,00	
Møder, Lokaleleje og Husleje	1.564,05	
Brændsel, Belysn. og Rengør.	508,83	
Telefon og Telegrammer	304,68	
Kontingent for Styrelsen	5.675,80	
Kontorsager, Bladhold og Assurance	324,33	
Arbejderhøjskolen	120,00	
Tilskud til Sangforeningerne	200,00	
Ekstra Hjælp	330,00	
Overført til Sætterafdelingen	343,40	
do. Trykkerafdelingen	255,65	
do. Kvindeafdelingen	105,33	
Andre Udgifter	131,00	
		13.738,92
Det særlige Fond:		
Ekstra Hjælp	2.391,63	
Juleuddelingen	13.855,00	
Sygehjælp	3.112,00	
Lønninger	2.086,00	
Budløn	605,00	
Hjælp til tyske Børn	250,00	
		22.299,63
Sætternes Privatkasse	343,40	
Trykkernes do.	255,65	
do. Begravelseskasse	57,00	
Kvindernes Privatkasse	130,83	
		786,88
Beholdning den 31. Decbr. 1922:		
Sætternes Privatkasse	48.434,96	
Trykkernes do.	5.191,83	
do. Begravelseskasse	5.478,86	
Kvindernes Privatkasse	1.054,13	
Lokalkassen	42.062,64	
Det særlige Fond	27.505,94	
		129.728,36
Balance Kr.		459.240,16

København, 5. Februar 1923.

O. A. Lundin.

NY TARIF I KRISTIANIA

Mellem Norsk Typografforbund og Bladudgiverne i Kristiania er der afsluttet en ny Overenskomst, gældende fra 1. April 1923.

Med Hensyn til den nye Tarifs enkelte Bestemmelser kan nævnes, at Arbejdstiden er fastsat som tidligere i Avistarifen. Derved har Typograferne faaet igen de 3 Timer for Natarbejde, som Voldgiftsdommen forlængede Arbejdstiden med.

Ferien er fastsat til 14 Dage efter 3 Maaneders Tjenestetid. Den tarifmæssige Tjenestetid var her tidligere 6 Maaneder.

Lønnen, som nu er 93 Kr. ugentlig, skal fra 1. April nedsættes til 90 Kr. for udlærte Arbejdere og med 2 Kr. pr. Uge for ikke-udlærte. Videre er der indgaaet følgende Bestemmelse: »Fra 1. Oktober 1923 nedsættes Lønnen med 2 Kr. pr. Uge for udlærte og 1 Kr. for ikke-udlærte Arbejdere. Nedslaget pr. 1. Oktober skal dog ikke finde Sted, hvis Det statistiske Centralbureaus officielle Indekstal over Leveomkostningerne for August 1923 er højere end 232«. For December 1922 var Indekstallet 238. Det maa saaledes falde med 6 Points, før dette Nedslag kan finde Sted.

Videre indeholder Tarifen for Paalæggerskerne Bestemmelse om en Mindsteløn af 52 Kr. pr. Uge efter 3 Aars Tjenestetid, medens Voldgiftsdommen fastsatte 46 Kr. efter 4 Aar.

Lærlingeskalaen, som Voldgiftsdommen tog ud, er taget med igen i en noget forbedret Skikkelse for Trykkernes Vedkommende.

Tarifens Varighed er sat til 31. Marts 1924.

KARNEVALET

I Morgen sker det forunderlige: Nordens største Karneval og det smukkeste, der endnu er arrangeret, løber af Stabelen.

Forventningerne er spændte og ikke uden Grund. Udløsningen vil komme som et *Aah*, helt nede fra den store Taa!

Endnu i Aften kan faas Deltager-Billetter paa Kontoret og maaske Lørdag Formiddag mellem 11—1. Tilskuere er udsolgt — og Deltagerne gaar sig ogsaa en Tur. Den røde Lygte staar parat til at tændes. Derfor bliver der ingen Billetter at købe ved Indgangen. Og det gør os ondt at sige det, — men ingen, absolut ingen indlades uden Billet. Har du ikke den, ærede Kollega, spar din Gang, du kommer ikke ind.

Men til de 3000, der har Billet, skal lyde et hjerteligt: Velkommen!

FOLKEUNIVERSITETS-FORENINGEN

Foraarsemester 1923, 4 Foredragsrækker, hver paa 6 Foredrag med efterfølgende Spørgetime.

1. »Om Jordens Indre og Ydre« (med Lysbilleder) af Dr. phil. Victor Madsen). Tirsdag den 27. Februar og følgende 5 Tirsdage.
2. »Østen og Mulighederne for Danske derude« (med Lysbilleder) af Grosserer Valdemar Heiberg. Onsdag den 28. Februar og følgende 5 Onsdage.
3. »Stjernehimlen og de Veje, ad hvilke Astronomien søger at løse dens Gaader« (med Lysbilleder) af Adjunkt, mag. scient. Johs. Braae. Torsdage: 1., 8., 15., 22. Marts, 5., 12. April.
4. »Om kolloid Kemi« (med enkelte Eksperimenter) af Dr. phil. Knud Estrup. Fredage: 2., 9., 16., 23. Marts, 6., 13. April.

De tre første Rækker holdes paa Universitetsannekset, Studiestræde 6, den sidste paa Polyteknisk Læreanstalt, Sølvgade 83, alle Rækker Kl. 8½—10 Aften.

Adgangskort kan reserveres hos Formanden, Telf. 13,331.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 9. Januar 1923 i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Dirigenthvervet overlodes Formanden *Just Rasmussen*. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — I Kassererens Fraværelse oplæste og fremlagde *Formanden* de reviderede Regnskaber. Forbundsregnskabet balancerede med en Indtægt paa 4559 Kr. 22 Øre og en Udgift paa 4528 Kr. (heraf indsendt til Hovedkassen 3300 Kr.); Beholdning ved Kvartalets Slutning 31 Kr. 22 Øre. Lokalkassen havde en Indtægt paa 517 Kr. 66 Øre og en Udgift paa 163 Kr. 71 Øre; Beholdning 353 Kr. 95 Øre.

Ærenlund-Madsen.

RANDERS AFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling 20. Januar. Denne var meget stærkt besøgt.

Formanden, *Alfr. Andersen*, aabnede og ønskede Medlemmerne glædeligt Nytaar samt aflagde en meget lang og orienterende Beretning for Aaret 1922, hvori han særlig fremhævede Generalstrejken og dens Afvikling, »Boden«, Afdelingens økonomiske Stilling, der er meget vanskelig, hvilket senere vil fremgaa, Skoletrykkeriet, der nu var konsolideret ved et Laan, omtalte en Række lokale Forhold, der enten var eller snart bliver afsluttet tilfredsstillende. Sluttelig appellerede Formanden varmt til Kollegernes Interesse for Organisationen i den Tid, der ligger foran os. 1923 bør blive et Nyskabelsens Aar for vor Organisation. Den defensive Tilstand maa være sluttet; vi maa igen gaa offensivt frem. Det er glædeligt, at vore københavnske Kolleger synes at forstaa dette.

Der udspandt sig en livlig Diskussion om Beretningen, i hvilken deltog *S. Holtzmann, Kr. Knudsen, Ferd. Petersen* m. fl.

Kassereren, *Andrew Jensen*, oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 7583,00, Kassebeholdning Kr. 47,11. Beretning og Regnskab godkendtes enstemmigt.

Alfr. Andersen genvalgtes enstemmigt til Formand. Til Bestyrelsen genvalgtes *Valentin Christensen* og nyvalgtes *Kr. Knudsen* i Stedet for *O. K. Jørgensen*, der ikke ønskede Genvalg. En Tak til Jørgensen for hans Indsats i Arbejdet fik Medlemmernes udelte Tilslutning.

Som Revisorer valgtes *Jens Poulsen* og *A. Randrup* og som Fanebærer *Hugo Jacobi*, Suppleant *Hammerby*.

Efter Udtalelser af *A. Andreasen*, *Kassereren* og *Formanden* sluttede Generalforsamlingen.

— *Lokalkassen:* Regnskabet oplæstes. Det balancerede med Kr. 3286,71 og udviste *et Underskud paa Kr. 1500,81*. Underskudet er opstaaet ved, at Kassen har maattet betale Kontingent for alle Medlemmer under Generalstrejken. Baade Forretningsudvalg og Hovedledelse havde krævet dette. Endvidere var der nogle Uger efter Strejken ydet Tilskud til de ikke genantagne kommunale Funktionærer. Regnskabet godkendtes enstemmigt.

Til »De farende Svende«s Jul« og de tiltalte i Generalstrejkesagen bevilgedes enstemmigt henholdsvis 10 og 15 Kr.

Sogneraadsformand, Typograf *Kr. Knudsen*, Kristrup, redegjorde for de nye Bestemmelser angaaende Selvangivelse af skattepligtige Beløb og fremhævede særligt de nye Fradragsbestemmelser, hvilke han indgaaende forklarede. Efter nogen Diskussion herom sluttede Generalforsamlingen.

Ego.

NYKØBING MORS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 22. Januar. Formanden bød velkommen og fremlagde Regnskabet, som godkendtes.

Der foretoges forskellige Valg. Til Formand genvalgtes *H. Ebbesen*, Næstformand *Frederiksen*. Som Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes *Chr. Andersen* og nyvalgtes *Marinus Rejsgaard* (Sekretær).

Paa Dagsordenen var opført et Punkt om Geskænk paa Trykkerierne. *Olé Petersen* fremlagde Spørgsmaalet, og der udspandt sig en livlig Diskussion, under hvilken der fremkom to Forslag, et om at yde 5 Kr. og et om at yde 4 Kr. til de rejsende, mod at de ikke maatte gaa paa Trykkerierne. Forslaget om de 4 Kr. vedtoges.

Man drøftede forskellige Spørgsmaal, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

Sekretæren.

NÆR OG FJÆRN

VOR KOLLEGA, Hovedkasserer i Socialdemokratisk Forbund *Oskar Johansen*, er blevet valgt til Kommunalrevisor i København.

KØBENHAVNS TRYKKERKLUB. Opmærksomheden henledes paa Medlemsmødet i Aften Fredag den 16. Februar Kl. 8 paa Blegdamsvejen 26. — Talrig Tilslutning forventes, da der foreligger vigtige Sager til Behandling.

LEVEFODEN I TYSKLAND. Priserne paa Livsfornødenhederne er i Tyskland fra 1914 til 1. Januar 1923 steget med 850 pCt. I samme Tidsrum er Typograflønningerne kun steget med 567 pCt.

TYPOGRAFLØNNINGERNE I DE FORENEDE STATER. Ifølge den officielle Statistik udgør Gennemsnitslønnen for Typografer i Staten New York for Tiden 30,88 Dollars.

AFSTEMNINGSRESULTAT ANGAAENDE TARIFEN I KØBENHAVN

Der var ialt afgivet 1726 Stemmer, deraf 1239 Ja og 467 Nej samt 20 Stemmer-Ikke.

København, 13. Februar 1923.

Axel Petersen. A. Søby. Ulrik Hansen. Wendelboe.

DANSK TYPOGRAF FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

7. Februar: Silkeborg 300,00. 12. Februar: Helsingør 800,00.

København, 13. Februar 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Arthur Chr. Richard Petersen, udl. 3. 2. 23 hos Schultz (arb. s. St.). Sætterlærl. Edmund Osvald Hansen (Aug. Christensen), Syge- og Begravelseskassen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 1773 Vilhelm Rasmussen fra Rejse (arbl.). 7028 Svend Vill. Hansen fra Odense i Pl. 6227 Ambrosius Lottrup fra Horsens (arbl.). 1130 Aksel Christoffersen fra Rejse (arbl.). 296 Anders Jørgen Carlsen fra Udlandet (arbl.). 6669 Emil Petersen fra Helsingør i Pl. 1974 Harald Heuser fra Fabriksarb. Forb. (Berl. Tid.).

Fredericia: 7203 Henry Fledelius (arbl.) og 7029 Johannes Windeløw (Fred. Dagbl.). Grenaa: 6422 Sofus Bloch (arbl.). Rønne: 1802 Aksel Emil

Møller (arbl.). Silkeborg: 6039 Svend Aage Mikkelsen (arbl.). Struer: 3473 Arnold W. Thisted (Christensen) og 6480 Ejner Petersen (Lemvig Bogtrykkeri).

FRATRAADTE

København: 1829 Oskar Tverschou paa Rejse. 6619 Svend Thomsen til Næstved (arbl.).

Hillerød: 7046 Ernst Christensen paa Rejse. Odense: 7028 Svend Hansen til Kbhvn. i Pl. og 7016 Chr. Hauge til Skanderborg i Pl. Horsens: 6227 Ambrosius Lottrup til Kbhvn. (arbl.).

UDMELDTE

København: 1962 Aksel Olsen (Bogtrykker). 1924 Juul Petersen (anden Livsstilling).

UDSLETTEDE PAA GRUND AF RESTANCE

København: 1385 Alfred Andersen (Fraenckel & Co.). 1601 Oluf Petersen (Kihl).

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Instruktionsmøde

afholdes Søndag d. 25. Februar Kl. 10½ i Kristelig Dagblads Trykkeri, Frederiksborggade 5, K.

Hr. *Chr. Jacobsen* demonstrerer engelske, tyske og amerikanske Linotypemaskiner.

Enhver Kollega har Adgang.

Styrelsen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

afholder ordinær Generalforsamling Torsdag den 1. Marts Kl. 7½ i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Juletræsfesten 1923. 4. Valg af Kasserer, 2 Styrere og 2 Revisorer. 5. Eventuelt.

Styrelsen.

Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent finder Sted *hver* Fredag Aften mellem 5—7 hos Kassereren, Alfred Hansen, Nansensgade 50 St.

Indmeldelser finder samtidig Sted.

Styrelsen.

ANNONCER

Dygtig Sætter,

kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »55« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

(»Linotype«) ønsker Plads straks. — Billet mrkt. »59« modt. Ekspeditionskontoret.

Trykkerlærling.

Som saadan ønskes Lære til en flink, opvakt Dreng, som skal konfirmeres i Foraaret. Billet mrkt. »67« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

ønsker Plads ved Linotype straks eller senere. Billet mrkt. »61« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Sætter,

Provinsianer (saavel til Avis som Akcidens), søger Plads straks eller senere. — Billet mrkt. »66« modt. Ekspeditionskont.

Et moderne Trykkeri

kan overtages paa lempelige Betalingsvilkaar. Der kan medfølge en Del Arbejde som Betaling. Billet mrkt. »69« modtager Ekspeditionskontoret.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

DRUBIN

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

Lurmærket for grafiske Farver. (14)

Typograph-Maskinsætter

søger Plads snarest. Billet mrkt. »65« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter („Typograph"),

erfaren og paalidelig, kan faa Plads ved Dagbladet »Djursland«, Grenaa. (71)

Telegram.

Jeg sælger til hurtige Købere:

1 saa god som ny Tobogstavs-Ideal-Linotype-Sættemaskine med Gasopvarmning, med 1 Magasin og hver en 7" Petit- og Bourg.-Støbeform for 20½ Cicero, en Bourg. Indsættestykke for 26 Cicero og en Udstødeplade dertil, Motor (220 Volt Ligestrøm) og Igangsætter, alt Tilbehør. Pris Kr. 9,500 franko Trykkerilokale ekskl. Montage.

1 Tomagasin-Linotype-Sættemaskine (Dobbeltdækker) 28 Cicero med Gasopvarmning, nyeste Model, leveret i Aaret 1921, men endnu ikke været i Drift, derfor fuldstændig ny, i Original-Fabriksindpakning, med Magasiner, Matricer, Støbeforme osv., fuldstændig ny komplet med alt Tilbehør. Ved Maskinen er Korpus- og Bourg.-Støbeforme og kan disse ombyttes med andre, naar det ønskes. Pris 12,000.— Kr. franko Trykkerilokale ekskl. Montage.

Til begge Maskiner kan der leveres nye Matricer eller ombyttes med andre. Særlige Ønsker tages mest muligt Hensyn til.

1 Johannisberger Hurtigpresse, saa god som ny, Format 100×140 cm., brud- og fejlfri, med Universal-Paalæggerapparat, nystøbte Valser, alt Tilbehør. Pris Kr. 9,000.—.

1 Papirskæremaskine, Mansfeld, med Vægtstang, 56 cm. Skæreflade, omtrent ny. Pris 550 Kr.

Desuden mange andre Maskiner osv. Forlang Liste, Priser og Betingelser.

Bedes bemærket: Samtlige Maskiner leveres ab Leipzig. *Garanti:* Alle Maskiner er fagkyndig efterset med Garanti for absolut Brugbarhed og Driftssikkerhed som nye Maskiner og kan disse kortvarig eller straks leveres. Montagen overtages billigst. *Betalingsbetingelser:* Halvdelen forud, Resten ved Modtagelsen.

Kun alvorlige Reflektanter kommer i Betragtning. *Tilbud efter den 19. Februar kommer ikke i Betragtning. Mellemhandlere frabedes.*

Chr. Heinsen,

Haderslev, Christiansfeldvej 1

(Kasernen, Stue 22). (70)

Paa Grund af Pladsmangel staar følgende gode, brugte Maskiner billig til Salg, naar Handel kan ske straks:

Hurtigpresse,

Andstraut, 1-Tur-Maskine, indv. Rammev. 60×93;

Hurtigpresse,

indv. Rammev. 56×85;

3 Diegeltrykpresser

indv. Rammev. 32×44, 27×39, 26×37;

1 Heftemaskine,

5 mm. Kan beses hver Dag, ogsaa om Søndagen.

Grafisk Maskin-Forretning,

Haderslev, Nørregade 34

(over Gaarden).

(68)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B. Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 8 KØBENHAVN DEN 23. FEBRUAR 1923 XXXXX AARGANG

Med næste Numer af »Typograf-Tidende« overtager Frederik Nielsen atter Redaktionen. Alt Stof sendes altsaa fra dette Numers Udsendelse til Bygaardsstræde 8, Køge.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører. mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere)

Ordin. kvartaarl. Generalforsamling

afholdes

Søndag den 25. Februar Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Den store Sal).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Bevilling (Dansk Fælleskomité for Hjælp til de krigshærgede Lande).

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Lokalstyrelsen.

EN TEGNING I SORT

—

Dette er intet litterært Rids, ingen realistisk Solstraalefortælling til Agitations Brug, det er Virkelighed, nøgen og ubønhørlig Virkelighed, som den former sig for mange af dem, der er lukket ude fra Erhverv og dagligt Brød, fra Arbejdsglæde og Mæthed.

Omtalen gælder en ung Kollega, som jeg med Maaneders Mellemrum har fulgt de tre sidste Aar. I Begyndelsen af 1920 fik han udlært som en pæn ung Svend, vel begavet, i faglig Henseende godt orienteret og jævnt dygtig. Svendene paa Værkstedet indbød ham til en lille Velkomst, og én løftede sit Glas og ønskede i almindelige Vendinger, at han maatte blive sit Fag og sin Organisation til Ære!

Fjorten Dage senere var han ude af Huset. Hvorfor? Jeg véd det ikke. Maaske var det Arbejdsmangel, maaske var det en kaad Bemærkning i hans Læreaar, som skulde hævnes. Det er ogsaa ligegyldigt. En Bogtrykkers, en Faktors Dispositioner er uransagelig og inappellabel Visdom, som det ikke nytter at granske eller forsøge paa at forstaa.

Efter nogen Tids Forløb traf jeg den unge Svend som arbejdsløs. Lediggangen havde sat sine første Spor i hans Træk, men han havde endnu Haab og Tro paa Fremtiden. Fire Maaneder havde ganske vist været en lang Tid at gaa og spadsere, men der var jo dem, som havde gaaet meget længere. Og jeg gav ham gode Raad: Søg at udnytte Tiden, læs og skriv, studér Sprog, gaa paa Bibliotekernes Læsestuer, som staar aabne hele Dagen, og hvor du kan sidde varmt og hyggeligt, besøg sammen med et Par Kammerater Musæer og Kunstsamlinger, lad dig ikke slaa ned af Arbejdsløsheden, det er nok, at den røver dig Arbejdets Indtægt, lad den ikke dræbe dit ligevægtige Sind, din Intelligens.

Saadan traf vi hinanden og talte sammen en Gang imellem. Han fik nogle Ugers Arbejde, men blev atter ledig. Og da han blev ledig anden Gang og paany stod overfor Maaneders, maaske Aars Arbejdsløshed, saa jeg paa hans Øjne og det slappe, men bitre Drag om hans Mund, at Livet var blevet haardt at leve.

For nylig mødtes vi igen. Tre Aar var gaaet. I denne lange Tid havde han haft otte Maaneders Arbejde. Det var alt. Nu gik han paa trettende Maaned.

— Hvad faar du nu Tiden til at gaa med?

— Ingenting. Den gaar af sig selv.

— Du gaar ikke paa Biblioteker?

— Nej, ikke mere. Jeg har ikke Lyst til nogenting.

— Hører du aldrig efter Arbejde?

— Jo, en Gang imellem hjemsøger jeg alle Byens Trykkerier. Men det nytter ikke noget. Det er ligegyldigt, hvad man gør.

— — —

Hans Sind var sprængt. Han var blevet træt og ligeglad, bleg og hulkindet. Livsens Glæder var kun til for de mætte. Han brød sig forøvrigt slet ikke om at være mæt. Han kunde gaa hele Dage paa en Kop Kaffe og nogle Cigaretter. Til Gengæld sov han meget. Det var dejligt at sove, — sove sig væk fra det hele.

Hans Sind var ikke sprængt af Trods, af Had og Bitterhed. Det vilde have været rimeligt, om det var det. Men det var ikke hans Natur. Det vilde været forstaaeligt, om han sammen med andre, der havde gaaet ledige et, to, tre Aar, havde samlet sin sidste Energi for uden Maal og Med at sprænge Bulen. Bulen kan være saa meget. Den er en skiftende Tilfældighed.

Men saa stor er Trangen til det gode, Retssansen, det moralske Instinkt hos de fra Arbejdet udstødte, at Lediggangens Gift kan dryppes i deres Sind Uge efter Uge, Maaned efter Maaned, Aar efter Aar, — de bringes dog ikke ud af Fatning, selv om Sindet slaar Revner.

Saa stærk er Arbejderklassens Kultur, at den paa trods af Forholdenes ødelæggende Virkninger magter at afholde den enkelte fra at befare vildsomme Veje.

Saa dybt er Sammenholdet mellem arbejdende og arbejdsløse, at de, skønt Byrderne, de bærer, er af forskellig Tyngde, dog er i Stand til at bære dem i Fællesskab.

H. J.

ET KUNSTNERISK GRAFISK REKLAMEARBEJDE

—

Sommeren 1921 udsendte *Kruckow-Waldorff* et overordentlig smukt Reklamehæfte paa ialt 108 Sider, Tvær-4°. Det er næppe for meget sagt, at dette Værk er det smukkeste og pragtfuldeste Reklamehæfte, noget dansk grafisk Firma har udsendt, og det staar fuldt ud Maal med de bedste og fineste Skriftprøvebøger fra Firmaer, der udelukkende er Bogtrykkerier. I dette Værk er der Bogtryk og de forskelligste Slags Arbejder, der kan udføres paa Sten, gengivet — og alt er lige smagfuldt og omsorgsfuldt udført. Allerede den dekorative Tegning, trykt i Blaat og Sort, paa Omslaget giver et godt Indtryk. Det samme gælder Tegningen til Hovedtitelen, som er trykt i flere Farver.

Bogtrykket er udmærket udført, baade hvad Sats og Tryk angaar, særlig beundrer man det klare Tryk af de gengivne Klichéer. Værket indeholder forøvrigt en kort Beskrivelse af Aktieselskabets Tilbliven og Udvikling, ledsaget af Illustrationer fra de forskellige Afdelinger, som Virksomheden rummer. Endvidere findes der en Række Gengivelser af Firmaets Frembringelser paa Kunstlitografiens, Æskefabrikationens og Spillekortfabrikationens Omraader. Der sluttes med en Del nydelige Omslags- og Forsatspapirer, udførte efter A/S Kruckow-Woldorffs nye Metoder af *P. W. Johannsen.* Foruden en Mangfoldighed af gengivne Etiketter i en Mængde Farver findes der dejlige Gengivelser af Plakater, Malerier og Akvareller — altsammen visende med intensiv Klarhed, hvor højt denne Gren af de grafiske Fag staar hos A/S Kruckow-Waldorff. Men samtidigt viser det, at det ikke er nødvendigt for danske Forbrugere af disse Artikler at gaa til Tyskland for at faa udført Valuta-Arbejde. Det kan udføres lige saa godt i Danmark.

Margrethebo, Svendborg, Februar 1923.

L. Chr. Nielsen.

VICTOR PETERSENS MINDELEGAT

—

Ifølge Fundatsen for »Victor Petersens Mindelegat« vil Legatets aarlige Renter være at anvende til Fremme af unge Typografers faglige Uddannelse. De nærmere Betingelser for at erholde en Legatportion er, at vedkommende forpligter sig til at anvende Legatet til videre Uddannelse paa Fagskolen for Boghaandværk eller til selvstændigt Studium ved Rejser i Udland eller Indland eller ved at tilegne sig en Specialuddannelse paa et af Bogtrykfagets særlige Omraader. (Legatet vil dog ikke blive uddelt til Ansøgere, der ønsker at lade sig oplære som Maskinsættere).

Legatet er paa 500 Kr. og kan uddeles samlet eller delt.

I Ansøgningerne maa oplyses, til hvilket

af ovennævnte Formaal vedkommende vil anvende Legatet, samt paa hvilket Sted, man ønsker at foretage selvstændig Studium.

Legatet vil i Aar blive uddelt i April Maaned, og Ansøgninger maa derfor være Legatets Bestyrelse, Adr.: Dansk Typograf-Forbund, Vestergade 5, København B., i Hænde *inden 31. Marts d. A.*

København, 21. Februar 1923.

Bestyrelsen.

VITTIGT OG GODT

Under Debatten om Arbejdsløsheden i Rigsdagen blev 8-Timers Dagen naturligvis paany angrebet fra Venstres Side. Herpaa svarede *Sundbo* efter »Rigsdagstidende« bl. a. følgende:

8-Timers Dagen er jo ikke andet end en Normaldag, om jeg saa maa sige, den justerede Arbejdsdag, den vedtagne Arbejdsdag i alle Industrivirksomheder. Det er egentlig ganske det samme, som naar man har fastsat en Alen til 4 Kvarter eller en Tønde til 8 Skæpper; saaledes har man fastsat en Arbejdsdag til 8 Timer. Ligesom man véd, hvad man køber, naar man køber en Tønde af en Vare — nu skal det maaske være et andet Maal, men i hvert Fald vidste man i gamle Dage, hvad en Tønde var; det var 8 Skæpper, og en Alen var 4 Kvarter eller 24 Tommer —, saaledes er ogsaa Normalarbejdsdagen 8 Timer. Naar man køber en Arbejdsdag, køber man 8 Timer. Vil man have mere end en Alen, vil man have 5 Kvarter, saa betaler man for det, og vil man have mere end 8 Timer, betaler man ogsaa for det, og det forekommer mig derfor ikke, der er mere Anledning til at forlange, at Arbejderne skal give Afkald paa 8-Timers Dagen, end der er til at forlange, at de handlende skal give mere end 4 Kvarter paa en Alen, eller at Bønderne skal give mere end 8 Skæpper paa en Tønde. Naar Bønderne vil give 9 Skæpper paa en Tønde, antager jeg ogsaa, Arbejderne vil give 9 Timer paa en Arbejdsdag.

KARNEVALET

En storslaaet Sukces!

Saaledes er og bliver den nøgterne Betegnelse for den sydlandske Fest, der afholdtes i Idrætshusets store Sal, som kan rumme Tusinder af Deltagere.

Illuminator Gress havde med de italienske Farver grønt, hvidt og rødt forvandlet Salen til det, den skulde være for at sætte Sindet i den rette Stemning. Over hele Gulvet hvælvede der sig en Himmel af grønne Grene — kunstige naturligvis. Af en Sagkyndig fik vi at vide, at der var lavet 1/4 Million Blade, men man havde »kun« brugt de halvandet Hundrede Tusinde! En Snes mægtige, forgyldte Kurve med rødt og grønt Indhold vippede ned fra oven, og Balkonen rundt var anbragt venetianske Billeder. Hele Omgangen nede i Salen var lavet om til en Klostermur, henover hvilken der løb en meterhøj Blomsterkant.

Det Liv, der bevægede sig indenfor disse Rammer og i Projektørernes farvede Lys, kan vanskeligt beskrives — saa skønt, saa skønt, saa skønt. Aldrig har Dragterne været saa pragtfulde og mangfoldige som i Aar. Den Stilfuldhed, der særprægede vort Karneval i Aar, var gennemført. Det løsslupne var en Snes forskellige Klovner, eller hvad det var for nogle, der, hvor de bevægede sig, fik Gæsterne til at revne af Grin.

Nede i Pergolaen spillede et fikst lille Orkester den hele Nat til Underholdning for alle de siddende og promenerende. Goddag — Goddag — du gamle, hørte man bestandig sige. Og det er virkelig sandt: Det var ligesom alle de gamle, kendte Ansigter indenfor Typograferne hemmeligt havde sat hinanden Stævne langt derude paa Østerbro. Lad det blive saadan for Fremtiden.

Thi det Karneval havde Typograferne Ære af!

Typograferne morede sig, baade de unge og de gamle. Nærværende Anmelder, der er gammel, skaldet og graa, kan særlig svare for de gamle. Og de unge — — — ak ja, — gid man var ung igen. Blot én Gang om Aaret — i Februar og til Typografernes Karneval. —

LEDIGE LEGATER

Af Berlings Legat er 1 Portion ledig, af Cortnums Legat 1 Portion og af Rolffs Legat 3 Portioner ledige. Samtlige Legater udbetales med 17 Kr. 50 Øre halvaarligt.

Legatportionerne kan søges af ældre, trængende eller syge Typografer eller Enker efter saadanne.

Ansøgninger maa indsendes til Forretningsudvalget senest 31. Marts d. A.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 25. Januar. *Jul. Nielsen* dirigerede. — Formanden, *Magnus Hansen*, aflagde Beretning, efter at *Niels Rasmussen* havde beklaget, at Generalforsamlingen ikke blev afholdt paa en Søndag. *P. Bondesen* kritiserede skarpt, at et for Restance udslettet Medlem paany var indstillet til Optagelse i Forbunndet. — *Formanden* hævdede, at da Vedkommende havde betalt sin Restance og iøvrigt opfyldt, hvad han skulde ifølge Lovene for Genoptagelse, var der intet herved at gøre. - Beretningen godkendtes.

Kassereren, *Jens Th. Petersen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 13.855 Kr., indsendt 8244 Kr. 25 Øre. Regnskabet for Lokalkassen balancerede med 3615 Kr. 60 Øre. Disse Regnskaber foruden Regnskaberne for Juleindsamlingen og den i November afholdte Bier-Abend godkendtes.

Kassereren, *Jens Th. Petersen*, genvalgtes, ligesom de afgaaende Bestyrelsemedlemmer *Jul. Nielsen, Laur. Larsen* og *W. Johanssen*. Som Suppleant genvalgtes *Møller-Madsen*.

Efter en længere Diskussion vedtoges Bestyrelsens Forslag om at fortsætte med Ekstrahjælpen til de arbejdsløse uden vedtægtsmæssig Understøttelse paa samme Maade som hidtil med en Bemyndigelse til Bestyrelsen om i visse Tilfælde at forhøje denne. Et Forslag af *Møller-Madsen* om at forhøje Understøttelsen til det dobbelte fik 13 St.

Forslag om Opførelse af en Typografernes Stiftelse i Odense forelagdes af *Fr. Larsen*, der i store Træk redegjorde for Planen. Pointerede, at uden Offervilje fra Kollegernes Side lod Sagen sig ikke gennemføre. Foreslog Nedsættelse af et Udvalg til at arbejde videre for Tankens Realisation. Efter Udtalelser, der svingede fra den lyseste Optimisme til den sorteste Pessimisme, nedsattes et Udvalg, hvortil valgtes: *L. D. Rasmussen, Fr. Larsen, Jul. Andersen, Frostholm, Anton Nielsen, Th. Andersen, Glandrup, Jens Th. Petersen* og *Magnus Hansen*.

Efter forskellige Udvalelser under Eventuelt mindede *Laur. Schou* om, at Tanken om Opretrelsen af Typografernes Stiftelse allerede var fremme i Afdelingen for 35 Aar siden, og anbefalede i varmtfølte Ord Kollegerne om ikke nu at lade Sagen falde.

Derefter hævede Dirigenten den af ca. 75 Kolleger besøgte Generalforsamling.

— — —

Paa en ekstraordinær Generalforsamling den 10. December vedtoges det at tilslutte sig et Forslag om Udvidelse af Folkets Hus. —*n.*

HJØRRING LOKALAFDELING

afholdt Aarsgeneralforsamling den 25. Januar paa »du Nord«. — Formanden, *Bjørn*, aflagde Beretning og Regnskaber, der godkendtes. — Formandens Løn fastsattes til Kontingentfrihed (Kr. 6,50 pr. Uge). — Til Formand genvalgtes *Bjørn*, og til Revisorer genvalgtes *Alfr. Hansen* og *Bastholm*, Suppleant *Aksel Nielsen*. Bladrepræsentanter blev *Bjørn* og *Sandholm*, Suppleant *L. Christensen*. Til Bibliotekar for Fagbiblioteket genvalgtes Formanden og til Fanebærer *Carl Bernhardus Møller Petersen*, hvilken sidste rettede en kraftig Appel til Kollegerne om ikke at svigte ham, naar Fanen skulde ud. — »De unges Idræt« bevilgedes 10 Kr., og Bestyrelsen valgtes til at tiltræde Socialdemokraternes Agitationsudvalg. — Sygehjælpekassen vedtog man at lade fortsætte indtil videre, da den har vist sin Eksistensberettigelse i den Tid, den har bestaaet. — Sluttelig bevilgedes Lokaleleje. — Generalforsamlingen var besøgt af 14—15 Medlemmer. *A.*

HERNING LOKALAFDELING

afholdt Fredag den 26. Januar Geeneralforsamling paa Højskolehjemmet.

Andreas Larsen dirigerede.

Regnskaberne, der balancerede med henholdsvis 1383,61 og 113,05, fremlagdes og godkendtes.

Til Formand genvalgtes *Anton Jensen* uden Afstemning.

Til Sekretær valgtes *Niels Nielsen* og til Revisor genvalgtes *Peter Westergaard*. Fanebærer blev *Morgenstern*, og Repræsentanter til »Soc.-Dem.« *Andreas Larsen* og *Anton Jensen*.

Paa Forslag af Bestyrelsen vedtoges det at forhøje Lokalkassens Kontingent med 10 Øre pr. Uge, da man ikke kunde holde Balance i Kassen med det nuværende Kontingent.

Derefter afholdt Typografernes Hjælpekasse Generalforsamling, hvor Regnskabet, der balancerede med 159,06, godkendtes.

Et Forslag om at nedsætte saavel Kontingentet som Understøttelsen forkastedes.

Formanden gav en kort Oversigt over Aaret 1922, hvoraf det fremgik, at Omsætningen for Hovedkassens Vedkommende udgjorde Kr. 7507,29, Lokalkassen 690,00, Sygekassen 699,67 og indkommen ved Juleindsamlingen 126,00. Ialt Kr. 9022,96.

Af Udgifterne kan nævnes: Arbejdsløshedsunderstøttelse Kr. 3425,25 (Hovedkassen 3206,25, Lokalkassen 219,00), Sygeunderstøttelse 1137,00 (Hovedkassen 828,00 og Hjælpesygekassen 309,00).

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

ENKEKASSENS GENERALFORSAMLING afholdes Søndag den 25. Februar Kl. 11 Form. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. (Se omst. Annonce).

INSTRUKTIONSMØDE FOR MASKINSÆTTERE. Vi henleder Opmærksomheden paa Mødet paa Søndag den 25. Februar *Kl. 2* (bemærk det forandrede Klokkeslet) i »Kristeligt Dagblad«s Maskinsætteri, Frederiksborggade 5, hvor vor Kollega, Hr. *Chr. Jacobsen*, vil forevise de derværende Typer af Linotypemaskiner. Enhver Kollega er velkommen.

DØDSFALD. Typograf *Knud Høyer*, Næstved, er Mandag Morgen den 19. Februar død paa Rigshospitalet. I længere Tid havde Høyer ikke følt sig rask, og sidst i November maatte han ophøre med Arbejdet paa »Næstved Tidende«s Sætteri. Efter Nytaar lod han sig indlægge paa Rigshospitalet, hvor han Mandag Morgen blev underkastet en Operation for en Lidelse i Endetarmen; faa Timer efter døde han. — Efter at være udlært i C. V. Petersens Bogtrykkeri i Næstved 1. Maj 1889, arbejdede Høyer et Aars Tid i Næstved, kom derefter til Middelfart 3/4

Aar, var saa i Næstved i Bangs Officin fra Oktober 1890 til 1905, da Firmaet ophævedes, arbejdede derefter i Silkeborg godt et halvt Aar og kom 3. September 1905 tilbage paa »Næstved Tidende«, hvor han siden har virket og altid været et trofast Medlem af Forbundet. Kn. Høyer, der var født 26. Oktober 1870, efterlader sig Hustru og 3 Børn i Alderen fra 14—5 Aar. Begravelsen finder Sted Søndag. *c. j. p.*

OM TYPOGRAFERNES LØNFORHOLD I NEW YORK har vi gennem et Privatbrev, fra en der arbejdende svensk Kollega, faaet Meddelelse om, at Lønspørgsmaalet i Oktober 1922 blev henvist til en Voldgiftsdomstol. Principalerne forlangte, at Lønnen, som indtil Oktober var 50 Dollars om Ugen, skulde nedsættes med 20 pCt., altsaa til 40 Dollars om Ugen. Typograferne forlangte et Løntillæg paa 5 Dollars om Ugen. I Ugen før Jul 1922 faldt Dommen, som lød paa, at Lønnen fremdeles i et Aar, til den 30. September 1923, skal være 50 Dollars ugentlig.

REGNSKABS-OVERSIGT
FOR
DANSK TYPOGRAF-FORBUND
OKTOBER KVARTAL 1922

A. Afdelingerne.

Indtægt.

Beholdning den 1. Oktober 1922	1.420,87
Ordin. Kontingent	340.317,95
Ekstrakontingent	27,35
Andre Indtægter	33.821,13
Tilskud fra Hovedkassen	23.634,20
Balance Kr.	399.221,50

Udgift.

Rejseunderstøttelse	2.061,50
Understøttelse paa Stedet	120.907,00
Understøttelse af Hjælpekassen	63.224,40
Sygeunderstøttelse	49.286,22
Begravelseshjælp	2.930,00
Andre Udgifter	11.101,02
Indsendt til Hovedkassen	148.335,63
Beholdning den 31. December 1922..	1.375,73
Balance Kr.	399.221,50

B. Hovedkassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Oktober 1922	1.166.516,88
Renter	18.778,83
Indsendt fra Afdelingerne	148.335,63
Kommunetilskud til B. A.	539,26
Statstilskud til B. A.	130.712,90
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	1.251,17
Prioritet i Vestergade 5	60.901,22
Udtrukne Obligationer	6.000,00
Afdrag paa Prioritetslaan	4.000,00
Balance Kr.	1.537.035,89

Udgift.

Tilskud til Afdelingerne	23.634,20
Overfartsbilletter	325,00
Typograf-Tidende	6.407,90
Tarifforhandlinger	1.153,00
Administrationsbidrag til D. s. F. ..	1.451,70
do til det internat. Sekr.	1.628,74
Bod og Sagsomkostninger	586,37
Voldgiftsretten	100,00
Legatunderstøttelser	369,60
Bidrag til Arbejdsløshedsfonden	2.363,66
Afdrag paa Statslaan	10.000,00
Bidrag til tyske Børn	500,00
Husleje, Brændsel, Belysn. og Reng.	1.804,00
Kontorartikler	84,79
Lønninger og Honorarer	5.171,90
Rejseudgifter og Diæter	2.972,50
Porto	378,60
Telegram og Telefon	212,46
Tryksager	807,50
Bogbinder	55,00
Forsikring	6,00
Laan til Ejendommen	60.901,22
Nedskrevne Obligationer	10.000,00
Beholdning den 31. December 1922..	1.406.121,75
Balance Kr.	1.537.035,89

København, 17. Februar 1923.

Karl Sørensen.

TYPOGRAFERNES
- KARNEVAL -
SANGFORENINGEN - SPORTSKLUBBEN
CYKLEKLUBBEN - GUTENBERGKORET
LØRDAG 10. MARTS 1923
CITY SELSKABSLOKALER
CITYGADE 23

I begge Sale Kl. 8—4:

En Nat i Hongkong.

Glimrende Dekoration!
Enestaaende Farvepragt!

Ankommen til Hongkong spadserer Deltagerne ad den vidunderlige Kirsebærgang til

Det kinesiske Kejserhof.

Kl. 10 ankommer vore egne Kinesere

King-la-Fu og Chian-lung-Su

Komiske Intermezzoer.

Non plus ultra! *Grundkomiske!*

Glimrende Musik!

I den store Sal under Direktion af Hr. Kapelmester *Hjalmar Koefoed.*

I den lille Sal under Direktion af Hr. Musikdirektør *Frederik Schmidt.*

Deltager-Billetter à Kr. 3.50

faas hos Foreningens Medlemmer og paa Forbundskontoret samt hos Hr. A. Andreasen, Vølundsgade 3 IV.

Intet Billetsalg ved Indgangen, som aabnes Kl. 7½.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

Den 8. Januar 1923.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Formanden berettede om, at der Natten imellem 20. og 21. December havde været Indbrud paa Kontoret og i Ejendommens øvrige Lejligheder. Formandens Pengeskab var revet i Stykker, men det var ikke lykkedes at røve de i Skabet beroende faa Syle. Til Efterretning. — Voldgiftskendelse i Sag Nr. 2/1922 forelaa, og som Forbundet for en Gangs Skyld havde tabt. Til Efterretning. — Fra Dansk litog. Principalforening forelaa i en tidligere behandlet Elevsag et længere Svar. Det vedtoges at henlægge Sagen. — Den i tidligere Møde behandlede Sag angaaende Aflønning for en Maskinsætterelev var nu bragt i Orden, idet K. B. havde maattet indrømme vor Ret. Til Efterretning. — Den i tidligere Møder behandlede Sag om Betaling for en Dags Demission fra anvist Arbejde havde ligeledes været behandlet med K. B., men uden Resultat. Efter de nu foreliggende Oplysninger henlægges Sagen. — Et Bedrageri refereredes, samt den af vedkommende Personale trufne Ordning. Denne tiltrædes foreløbig. — I en tidligere behandlet Bortvisningssag angaaende en Trykker var Firmaets Berettigelse til Bortvisning bevist. Til Efterretning. — En Restant, der havde undladt at møde paa Kontoret efter Anmodning, var indkaldt til Styrelsesmødet. Der blev givet Vedkommende 14 Dages Frist til Betaling. — I en tidligere refereret Sag havde K. B. nu begæret Mægling. Efter de foreliggende Omstændigheder og den utilstrækkelige Motivering havde Formanden nægtet Deltagelse i Mægling. Til Efterretning. — Der forelaa nu ændrede Forhold paa Amerikabaadene, hvorefter der skulde optages nye Forhandlinger. Formanden bemyndigedes til paa Grundlag af et foreliggende Forslag at optage og afslutte Forhandlinger med D. F. D. S. — Det vedtoges at afsende en Tak til Carl J. Christoffersen for hans mangeaarige Arbejde i Voldgiftsretten. — Forelaa statistiske Oplysninger over Antallet af arbejdende kvindelige Hjælpearbejdere og Elever. Til Efterretning. — En Trykker fremsender Udmeldelse. Efter foreliggende Oplysninger om, at Udmeldelsen er fremskyndet af Vedkommendes Principal, modtages Udmeldelsen ikke. — Sangforeningen retter en Forespørgsel, som besvaredes imødekommende. — Nogle Refusioner for Speciallægebehandling og Bandager behandledes. — En tidligere behandlet Sag angaaende Bogtrykker Strandberg, som ikke havde betalt tarifmæssig Løn til en Hjælpearbejderske, der ikke var Medlem af Forbundet, havde nu været til Fællesmøde med K. B., der angaaende vort Krav om Efterbetaling havde undskyldt Strandberg med, at vedkommende Hjælpearbejderske var aandssvag. Da der ifølge Sagens Natur maaske nok kan være noget om det, henlægges Sagen til Trods for, at K. B.s itdligere Næstformand i et saadant Tilfælde burde være klogere og vide, hvad han havde at gøre. — Tidligere Medlem over 40 Aar søger Optagelse. Gaar til Forretningsudvalget. — Forespørgsel angaaende et Kontraktsforhold besvaredes. — Anmodninger om Hjælp behandledes. — Ligeledes hvilende Ret-Sager. — Mødet hævet.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

G. H. 5,00, Græbes Pers. 6,00, Egm. H. Petersen 15,00, Thieles Pers. 15,00; tilsammen Kr. 41,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 5591,25.*

København, 20. Februar 1923.

O. A. Lundin.

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE
VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

14. Februar: Lyngby 300,00; Løgstør 300,00.

København, 20. Februar 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: 1433 Jeppesens Hustru Inger Johanne (Syge- og Begravelseskassen). 3206 Sørensens Hustru Vilhelda Jenny (Syge- og Begravelseskassen).

Odense: Trykker Verner Aksel Poulsen, udl. 1. 3. 23 i Andelsbogtrykkeriet.

TILTRAADTE

København: 6039 Peter Willemoes Jørgensen fra Maribo (Maskinsætterskolen). 7150 Karl Petersen fra Aarhus (arbl.). 7197 Johan Hansen fra Roskilde i Pl. 3254 Gunnar Jakobsen fra Ribe i Pl.

Aarhus: 1163 Ove Thørnblad (arbl.). Nyborg: 2639 S. Vald. Sørensen (syg). Næstved: 6619 Svend G. Thomsen (arbl.). Odense: 6785 Thorvald Nielsen (Miloske Bogtr.) og 7102 Evald Elsner (arbl.). Randers: 7210 Kristian Gabrielsen (arbl.). Roskilde: 7196 Niels Andersen (Avisen). Sønderborg: 1281 Jens Chr. Jørgensen (Otsen). Viborg: 7203 Henry Fledelius (arbl.).

FRATRAADTE

København: 6785 Th. Nielsen paa Rejse. 2788 Willi Schultz (Dansk Arb. Forb.).

Aarhus: 7150 Karl Pedersen til Kbhvn. (arbl.). Fredericia: 7203 Henry Fledelius til Viborg (arbl.). Maribo: 6039 P. W. Jørgensen til Kbhvn. (paa Skole). Randers: 7043 Hugo Strand paa Rejse. Ringsted: 7196 N. Kr. W. Andersen til Roskilde i Pl. Roskilde: 7197 Johs. P. Hansen til Kbhvn. i Pl. og 1149 K. C. K. Krautwald til Middelfart i Pl. Skive: 3424 Chr. B. Hansen paa Rejse. Viborg: 7210 K. Gabrielsen til Randers (arbl.).

UDSLETTEDE PAA GRUND AF RESTANCE

København: 760 Emil Steinhardt (I. A. Hansen). 3086 Arvid Sundstrøm (Berl. Tid.).
Vejle: 7034 Ernst Nielsen.

ANNULLEREDE UDSLETTELSER

København: 1385 Alfred Andersen (Fraenckel & Co.). 1601 Oluf Petersen (Kihl). Restancen betalt indenfor den af Loven fastsatte Tidsfrist.

UDMELDTE

Aarhus: 4896 Lilli Westergaard (fratr. Faget). Sønderborg: 4349 Albert Müller (Bogtrykker) og 61191 (tysk Nr.) Karl Wulf (Bogtrykker).

DØD

Næstved: 6794 Knud Høyer.

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Instruktionsmøde

afholdes Søndag den 25 Februar Kl. 2 i Kristelig Dagblads Trykkeri, Frederiksborggade 5, K.

Hr. *Chr. Jacobsen* demonstrerer engelske, tyske og amerikanske Linotypemaskiner. Enhver Kollega har Adgang.

Styrelsen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse

afholder ordinær Generalforsamling Torsdag den 1. Marts Kl. 7½ i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Juletræsfesten 1923. 4. Valg af Kasserer, 2 Styrere og 2 Revisorer. 5. Eventuelt.

Styrelsen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Den ordinære aarlige Generalforsamling afholdes Søndag d. 25. Februar 1923 Kl. 11 Fm. prc. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, med følgende Dagsorden:

1. Aarsberetning og Regnskabet. 2. Beretning fra Legatfonden. 3. Opstilling til Valg af Funktionærer: 2 Styrelsesmedlemmer (afg. Anthon Larsen og Anton Jensen), 1 Revisor (afg. E. Hammer), 1 Revisorsuppleant. 4. Eventuelt.

Styrelsen.

(21)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Trykker

(Provins) søger Plads straks eller senere ved Avis eller Akcidens, kendt med »Rotary-Arkpaalægger«. Billet mrkt. »74« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink, ledig Maskinsætter

(»Typograph«) fra Provinsen kan faa Plads for et Stykke Tid i København. Bill. mrkt. »73« indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Bogtryk-Kompagnon.

Som saadan ønsker en Fagmand (i ledende Stilling) at indtræde i et mindre, men godt Firma. Nogen Kapital haves. — Billet mrkt. »75« modt. Ekspeditionskont.

Som Bestyrer

af et mindre Akcidenstrykkeri søges Plads af en alsidig uddannet Sætter. Billet mrkt. »76« modtager Ekspeditionskontoret.

Erik Levison

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X
TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.
STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.
ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE: FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

En ung Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde, ønsker Plads snarest. Billet mrkt. »72« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograph-Maskinsætter

søger Plads snarest. Billet mrkt. »65« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Sætter,

Provinsianer (saavel til Avis som Akcidens), søger Plads straks eller senere. — Billet mrkt. »66« modt. Ekspeditionskont.

Paa Grund af Pladsmangel staar følgende gode, brugte Maskiner billig til Salg, naar Handel kan ske straks:

Hurtigpresse,

Windsbraut, 1-Tur-Maskine, indv. Rammev. 60 × 93;

Hurtigpresse,

indv. Rammev. 56 × 85;

3 Diegeltrykpresser

indv. Rammev. 32 × 44, 27 × 39, 26 × 37;

1 Heftemaskine,

5 mm. Kan beses hver Dag, ogsaa om Søndagen.

Grafisk Maskin-Forretning,
Haderslev, Nørregade 34
(over Gaarden).

(68)

Foreningsfaner og Bannere,

saavel haand- som maskinbroderede.
Overslag og Skitser gratis. Forlang Tilbud.

Jydsk Broderi-Fabrik,
Randers. (170)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner.
(186)

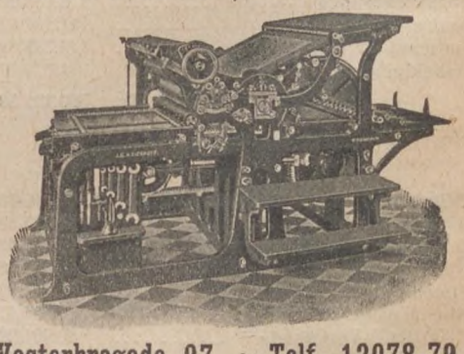
F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner · Skrifter · Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN,
(22) Sundbyøster Boulevard 4².

Midlertidig Redaktion: HARALD JENSEN, Tycho Brahes Allé 33, Kbhvn. S. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B. Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 9 KØBENHAVN DEN 2. MARTS 1923 XXXXX AARGANG

SLARAFFENLAND

Slaraffenlandet Danmark! Saaledes betegnede en tysk Arbejderfører forleden vort lille Land. Anledningen var den, at 800 Børn fra Ruhr skulde anbringes her i Landet.

Af alle Maader at hjælpe det vildledte og af Krigen og dens Følger hjemsøgte tyske Folk er vel dette at tage sig af Børnene den smukkeste og den fornuftigste. Og det er ogsaa kun naturligt, at der vises Sympati mod de Mennesker, som nu lider under den *franske* Militarisme, ligesom de belgiske Arbejdere i sin Tid fik føle den *tyske*. For saa vidt er alt i Orden.

Men det var Slaraffenlandet, vi skulde se lidt paa.

Det er naturligvis ikke uden en vis Tilfredsstillelse, man erfarer, at den lille Plet af Jordens Overflade, som kaldes Danmark, i Udlandet anses for at være et Slaraffenland, hvor ingen kender til Sult eller Nød, men hvor Livets materielle Goder tilflyder os alle i rigelige Mængder.

Naar bare det var sandt.

Men desværre findes der ogsaa hos os adskillige mørke Pletter, hvor Slaraffenlandets Sol aldrig naar hen.

Hvorledes tror man egenlig, der ser ud i de henved hundred Tusinde Hjem, hvor Arbejdsløsheden har haft til Huse — for en meget stor Del i Aarevis? Den, der skriver disse Linier, har gennem hele Nedgangsperioden daglig haft Lejlighed til at omgaas de arbejdsløse paa nært Hold. Vel støder man blandt disse paa Folk, som ikke tager sig Livets Skæbne saa nær. Men der er mange, mange, hvis Ord og Miner fortæller om Sorg og Fortvivlelse, naar de Dag efter Dag forgæves spørger om Arbejde.

Hvad skal vi da gøre? Vi skal jo dog leve! Stjæle maa vi ikke. Skal vi da virkelig gaa til Fattigvæsenet?

Saadanne Udbrud er ikke ualmindelige.

Vi gaar videre. I Slaraffenlandet Danmark lever der Tusinder af Mennesker, som knap har Tag over Hovedet. I usle Rum, hvor Sygdom lurer i hver en Krog, stuves de sammen og er henvist til en Tilværelse, der ikke er Mennesker værdig, medens andre Tusinder blandt den unge Slægt forgæves maa vente paa at sætte Foden under eget Bord, fordi der intet Hjem findes for dem. Og de, der en Gang har faaet Hovedet under Tag, maa blive, hvor de er. Det er Stavnsbaandets Indførelse paa ny — bare paa en anden Maade.

De særlig begunstigede iblandt os er dem, der baade har Arbejde og Husly — skønt begge Dele skulde synes den naturligste Ting af Verden. Men heller ikke disse begunstigede undgaar at faa Del i de »Velsignelser«, som nu en Gang hører med og er uadskillelig knyttet til et moderne og »velordnet« civiliseret Samfund.

Medens vor nuværende Regeringsmagt mere og mere synes at ville knæsætte den Anskuelse, at Statens Borgere ingen Rettigheder har — undtagen lige Retten til at dø — finder man det som værende i sin gode Orden, at Statsmagten har uindskrænket Myndighed til at paaligne det arbejdende Folk de blodigste Skatter — hvis man da i det hele taget kan sætte den Udplyndring, som nu finder Sted, i Forbindelse med Ordet *Skat*. Den er i hvert Fald af den Natur, at den siger Sparto til den Skatteudskrivning, som kostede Hellig Knud Livet i St. Albani Kirke i Odense for nogle Hundrede Aar tilbage.

Hvad jeg her har peget paa, er kun en ringe Del af Skyggesiderne i vort Samfund. Der kunde nævnes mange andre. Men det er sikkert tilstrækkeligt til at vise, at Danmark ligger langt fra Slaraffenland. Maaske kan det betegnes som saadan for en Del af vore ærede samtidige — for Eksempel politiske Spekulanter, Børsjobbere og Banksvindlere — men for dem, der skal tjene Føden paa ærlig Vis, passer det ikke.

At der andre Steder i Verden er større Fattigdom og Elendighed end hos os, er vel rigtigt nok. Og det er jo prisværdigt, naar vi efter Evne søger at hjælpe vore Medmennesker, som er i Nød; men vi maa derfor ikke glemme, at der blandt vore egne blaaøjede Børn findes mange, som har det ilde og lider ondt, og for hvem Slaraffenland kun eksisterer i Eventyret.

Fr. N.

UDVEKSLING AF LÆRLINGE

Fra Redaktøren af Bogtrykkerlaugets Medlemsblad, Bogtrykker *Vald. Pedersen*, København, har vi modtaget følgende Artikel:

Den Uddannelse, vore Lærlinge faar, det Grundlag, der lægges i Læreaarene hos Fagets Rekrutter, derpaa maa man bygge et Haab om Fornyelse hos Fagets Udøvere, deraf maa man have Lov til at vente en Fremtid af vort Fag.

Lærlingenes Uddannelse er uden Tvivl det Omraade, hvor de største Forsyndelser finder Sted. Og ofte af en utvivlsom Mangel paa Forstaaelse. Mange Steder faar Lærlingene Gudskelov en god Uddannelse, men heller ikke mere. De fleste Steder er Forholdene saaledes, at naar Lærlingen er udlært, saa skal han først til rigtig at lære noget. Man kan naturligvis sige, at det er svært at faa 14—15 Aars Drenge til med tilstrækkelig Alvor at gaa op i deres Gerning, til med Interesse, med Begejstring at trænge ind i deres Fags Hemmeligheder; hvor ofte er de ikke optaget af saa uendelig ligegyldige Ting, af Pjank og Vrøvl. Men mon ikke Mestre og Svende her har et stort Ansvar? Unge Mennesker er blødt Materiale, taknemmeligt som Voks at forme, men er samtidig saa lydhøre og følsomme for den daarlige Paavirkning, der desværre endnu mange Steder finder Sted paa Arbejdspladserne.

Af Tankeløshed bidrager Svendene ofte til at paavirke Lærlingene uheldigt. Vi maa bort herfra, enhver maa føle sit Ansvar for Lærlingene, omtrent det vigtigste, der findes i Virksomheden — *Fagets Fremtid*.

Vi maa huske paa, at de fem Aar, en Lærling er i Lære, er en meget ringe Del af den Tid, han skal tilhøre Faget. Alle de følgende Aar skal han arbejde for sin Eksistens, og i Læreaarene maa vi sætte ham i Stand til at gøre det til gensidig Tilfredshed og indpode ham Respekt for Arbejdet.

I de »rigtig gode, gamle Dage«, der ikke ligger længere tilbage end lige »før Krigen«, var det god Skik ogsaa blandt Typograferne at tage en lille Tur ud i Europa, naar Læreaarene var udløbne og det ret traditionelle »Spark« ud af Døren var tildelt. Og de, der havde Udlængsel og fulgte den kaldende Stemme, har aldrig fortrudt, at de benyttede Lejligheden til paa en praktisk og billig Maade at se andre Lande og Skikke og faa udvidet deres Horisont. Men i det Kaos, Europa henligger i, er den Vej næppe farbar i de første Aar.

Men der er en Maade, hvorpaa vi kan lade vore unge rejse ud og lære noget — — samtidig med, at vi selv høster saa at sige dobbelt Udbytte deraf.

Vi kan udveksle Lærlinge i sidste Læreaar med andre Landes Lærlinge.

Den gensidige Fordel er det nemt at faa Øje paa. Vi kan sende *vore* Lærlinge ud i Verden til alle Europas Lande, hvor der er noget at lære — ja, hvorfor ikke over Atlanterhavet til Staterne? Derude vil de kunne lære Sprog, lære Landets Arbejdsmetoder at kende, udvikle deres Smag, faa Blikket aabnet for alt det; der nu en Gang har Betydning her i Livet: Trangen til at tilegne sig saa mange Kundskaber som muligt, dygtiggøre sig til sit Livs Arbejde — at fremelske de Udviklingsmuligheder, der findes hos enhver.

Til Gengæld *kan vi modtage* de gæstfrie Landes Lærlinge, der ogsaa vil have Gavn af at se andre Forhold end deres Hjemlands.

Derved vilde Betingelserne være til Stede for gennem Aar at opnaa en haardt tiltrængt Fornyelse indenfor vort Fag.

— Det forekommer mig, at Lærlingenes Uddannelse er et altfor upaaagtet Problem, og jeg synes, den Vej, jeg her foreslaar, baade er god og farbar.

Vald. Pedersen.

70 AAR

Den 3. Marts kan vort gamle Hovedbestyrelsesmedlem *H. P. Raben* fejre sin 70-aarige Fødselsdag. Raben, der havde 50 Aars Jubilæum som Typograf den 1. Maj 1922, blev udlært i »Silkeborg Avis«s Trykkeri den 1. Maj 1872. Her var R. først Bydreng fra 1863—67, og paa den Tid var det en ganske almindelig Regel, at Bydrengene straks blev sat til Kassen for at »mule paa«. R. kunde da allerede i Konfirmationsalderen præstere ligesaa meget almindelig Avissats som Avisens eneste udlærte Svend; trods dette maatte R. udstaa de reglementerede 5 Aars Læretid. Ved Læretidens Udløb havde Bogtrykkeren bestemt, at R. skulde have Kost og Logi samt 10 Rigsdaler om Maaneden, hvilket var gængse den Gang, men dette vilde R. ikke indgaa paa, fordi han i Læretiden havde faaet Kostpenge (9 Mark om Ugen) og boet hjemme hos sin Moder, og forlod derfor Lærestedet. R. tog paa Rejsen og »valsede« rundt i ca. 3 Maaneder, hvorefter han arbejdede 2 Aar i »Ribe Stiftstidende«. Siden arbejdede han i »Thisted Amtsavis«, »Præstø By- og Amtstidende«, Rigsdagstrykkeriet, »Randers Amts-Avis«, »Aarhus Stiftstidende«, »Grenaa Folketidende«, »Vejle Amts-Avis« og var to Gange i Ringkøbing hos daværende Bogtrykker A. Rasmussen. Herfra kom han i 1881 til Kolding, hvor han omtrent uafbrudt har arbejdet siden, 10 Aar paa »Kolding Avis«, 6 Aar paa »Kolding-Posten« og omtrent 25 Aar paa »Kolding Folkeblad«, hvorfra han den 19. Maj forrige Aar fik sin Afsked *»paa Grund af Alder«*, skønt han selv nok kunde have ønsket at fortsætte Arbejdet en god Stund endnu.

Vemodig, tavs den gamle Svend
for sidste Gang til Kassen ser,
i mange Aar den var hans Ven;
nu kan han søge Sultens Hær. . . .

De første 25 Aar i Kolding var Raben et virksomt Medlem for den typografiske Stand og deltog til enhver Tid i de Generalforsamlinger, Møder og Fester, hvor der altid herskede høj Stemning og gemytlig Samvær, og Raben hørte jo ikke til »Sinkerne«; adskillige Kolleger rundt om i Landet vil sikkert mindes disse Sammenkomster fra deres Ophold i Kolding.

Raben var Medlem af Hovedbestyrelsen for Dansk typografisk Forening, der den Gang havde Hovedsæde i Kolding, i de bevægede Aar, da Sammenslutningen af de den Gang eksisterende mange typografiske Foreninger blev en Kendsgerning. Den 14. Juli 1903 var Raben — sammen med de øvrige Forretningsudvalgsmedlemmer for den tidligere Dansk typografisk Forening — i København for som sidste Akt i Sammenslutningen af aflevere den ret store Kassebeholdning 100.760 Kr. 47 Øre til vort nuværende Forbunds Forretningsudvalg. Et Minde, som Raben med Stolthed tænker tilbage paa.

I de senere Aar har Raben ført en »stille Tilværelse« indenfor Foreningens Rammer, men naar Foreningen kaldte, var den gamle Svend altid parat til en Tørn.

Raben har altid haft et stort Hjerte for de rejsende Kolleger, og aldrig har han nægtet nogen rejsende en »Skærv«.

Nu staar den gamle Svend ene tilbage, idet han i November Maaned havde den tunge Sorg at miste sin Hustru, der gennem 40 Aar havde været ham en trofast og opofrende Støtte.

Mange Kolleger vil sikkert sende Raben deres Lykønskning med Tak for det Arbejde, Raben udførte indenfor Foreningens Rammer. *p. p.*

Den typ. Trykkerforening.
Ordinær Generalforsamling

afholdes

Tirsdag den 20. Marts Kl. 7½

i **Arbejderforeningen af 1860, Nørrevold 92, 1. Sal o. G.**

NB! *Bemærk Lokaleforandringen!*

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Beretning fra det nedsatte Udvalg til Gennemgang af Forbundslovene. 4. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«, »Social-Demokraten« og »Arb. Fællesorg.s Brændselsforretning. 5. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 6. Valg af 1 Fanebærer og 2 Stemmeoptællere. 7. Indsendte Forslag. 8. Bevillinger. 9. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlede, skal være indsendte til Styrelsen (Adresse: Forbundskontoret) senest 8 Dage før Generalforsamlingen. *Styrelsen.*

Umiddelbart efter Generalforsamlingen afholder

Trykkernes Begravelseskasse
ordinær Generalforsamling

med følgende Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Styrelse og 1 Revisor i Henhold til Lovenes § 11. 4. Eventuelt.

Udlevering af Lovene samt Indmeldelse af nye Medlemmer sker ved Henvendelse paa Forbundskontoret til Kasserer *Lundin.*

Styrelsen.

KØBENHAVNSKE BOGTRYKKERIERS SKRIFTPRØVEBØGER

IV.

Kort før Jul udsendte *Chr. Justesens* Bogtrykkeri, Læderstræde 11 A, Kbhvn. B., en ny Skriftprøvebog: *Skrift og Tryk.* Værket er ialt paa 148 Sider, Tvær-4°. Fint, hvidt, krideret Papir. Det er et Værk, om hvilket man straks vil sige, at Totalindtrykket er godt, — nogle vil maaske sige, at det er mere end godt, f. Eks. udmærket. Saaledes er Helheds-Indtrykket. Og gaar man Skriftprøvebogen efter i Detaillen, vil dette første Indtryk holde sig. Hver Side er, hvad Skrifter, øvrige Materiale, Farvevalg, Sats og Tryk angaar, saa nøje afstemt, at hver enkelt Side og Værket som Helhed fremtræder som et første Klasses Bogtrykarbejde, over hvilket der hviler den nødvendige Harmoni og Skønhed.

Titelen, som er sat, er omgivet af en originalt tegnet Ramme, alt trykt i Sort, men med lysegraa Undergrund. Alle de øvrige Sider — Værket er helt igennem kun trykt paa den ene Side af Papiret — er trykte i to eller flere Farver og alle omgivne af Rammer, noget forskellige efter Tekstens Indhold. Skriftvalget er udmærket og ret betydeligt. Desuden er der ved de forskellige Skrifter forskellige Sider, hvor Skrift og øvrige Materiale er anvendt som Akcidens- og Bogprøver. Ved flere af Proverne er gengivet udmærket udført Illustrationstryk. De anvendte Farver — i Reglen noget lyse eller matte — virker, i Forbindelse med Teksten, saa afdæmpet og roligt, at man kun kan glæde sig over det opnaaede smukke Resultat.

Lidt usædvanligt er det jo til et Værk af denne Art at anvende krideret Papir. Men dette har dog sit bedste Forsvar i de gengivne Sats- og Trykprøver, og ved at anvende dette Papir helt igennem opnaas en Ensartethed, som virker med god Effekt.

Værket er indbundet i et mørkt Bind med Firmamærket trykt i Guld.

Man kan trygt sige, at *Chr. Justesens Bogtrykkeri,* som har udført og udsendt dette noble Arbejde, raader over faglige Kræfter, der er Herrer over Bogtrykkeriets Materiale og Maskiner. Jeg begaar sikkert ikke nogen Indiskretion, naar jeg oplyser, at Hr. Typograf *Max Pfeiffer* har været Bogtrykkeriet en væsentlig Støtte ved Arbejdets Udførelse. »Skrift og Tryk« hører med til de Arbejder, som hæver dansk Bogtryks Niveau op blandt det bedste.

Margrethebo, Svendborg, Februar 1923.

L. Chr. Nielsen.

VORE SÆTTEMASKINER

Direktør *Carl Jørgensen* fremsætter i sidste Numer af »De grafiske Fag« et Forslag om Indførelse af et Standard-Klaviatur ved vore Sættemaskiner. Hr. Jørgensen kritiserer skarpt det nuværende System og skriver bl. a.:

Jeg vil gaa let hen over et Trykkeri, hvis Maskinsætteri i alle Tilfælde indtil for faa Aar siden bestod af en gammel engelsk Linotype — at være Dyretæmmer, var Børneleg ved Siden af at arbejde med den — en Intertype, en Ideal-Linotype, en 2-Bogstav-Typograph og en almindelig Typograph. Selvfølgelig var Klaviaturerne paa de 3 Linotype-Maskiner ikke ens, foruden at Magasinerne indeholdt vidt forskellige Skrifter.

Man tænke sig, hvor rentabel Driften i saadan en Afdeling maa blive.

Men selv i Trykkerier, der dog gør Fordring paa at være velindrettede med Hensyn til Sættemaskineafdelingen, kan man træffe artige Ting, f. Eks. uensartede Klaviaturer paa de forskellige Sættemaskiner.

Naar da Sygdom, Mangel paa Arbejde etc. gør, at en Sætter maa gaa fra én Maskine til en anden, har man det syndigste Kaos.

Hvis en Reform i Retning af et ensartet Klaviatur kunde blive gennemført, vilde det sikkert ikke mindst glæde Maskinsætterne.

25-AARS JUBILÆUM

Sætter *M. S. Rasmussen* har den 3. Marts d. A. arbejdet i 25 Aar i Egm. H. Petersens Bogtrykkeri. »Gamle Ras« lærte hos Valentin & Lund. De første Svendeaar gik paa de glade Haandværkssvendes Vis — bl. a. en Tur »paa Valsen« — indtil han den 3. Marts 1898 havnede hos Egm. H. Petersen. »Gamle Ras« er en brav Kollega, altid vittig og i godt Humør. Han er en af disse gamle, hyggelige Kolleger, man lærer at sætte Pris paa, og som kun har Venner, hvilket han vil erfare paa sin Jubilæumsdag.

TAK FOR DIN DAAD!

Ved Københavns Bogtrykkerforenings Generalforsamling forleden sluttede *Formanden* sin Forelæggelsestale for Tarifforslaget med en Tak, der refereres saaledes i »De grafiske Fag«:

Forinden Taleren sluttede sin Beretning om Tarifforhandlingerne, vilde han udtale en Tak til efternævnte, der som Maskinsættere havde ydet deres Medvirkning i Arbejdsgiverforeningens Trykkeri, nemlig Bogtrykkerne Ch. Leisner, Olaf Mortensen, Thorvald Jensen, Fuldmægtig

Edm. Larsen, Sekretær John Bach og Student Langkjær.

Disses Arbejde havde været lige saa vigtigt som Tarifkommissionens, idet Typograferne sikkert havde været vidende om disse Forberedelser til at imødegaa en eventuel Arbejdsstandsning.

Ligeledes takkede Taleren dem, der havde stillet sig til Raadighed for det ovennævnte Trykkeri som Haandsættere, og rettede endvidere en Tak til Dir. Carl Jørgensen, der som sagkyndig paa Sættemaskinernes Omraade havde bistaaet Styrelsen.

Det kan jo være godt med den megen Tak — men var det ikke det, Smedens Kat døde af?

†

AXEL GULDBRANDSEN

Det var ingen lang Hviletid, der blev Sangforeningens gamle Dirigent beskaaret. Natten mellem Tirsdag og Onsdag i forrige Uge gjorde en fremskreden Aareforkalkning Ende paa hans lange og virksomme Liv.

Axel Guldbrandsen var af norsk Afstamning — det sporedes i hans kraftige, djærve og friske Natur. Han følte tidlig Kaldet til Musiken, og allerede som ganske ung virkede han i forskellige Orkestre, bl. a. hos H. C. Lumbye, hvem han fulgte paa Turnéer til Stockholm og andre Steder, ligesom han ogsaa ledsagede nogle af Datidens store Skuespillere, saaledes Kristian Mantius og gamle Helsengreen, paa deres Turnéer i Provinserne. Fra disse Rejser og fra sin senere Virksomhed kunde han med stort Lune og Menneskekundskab fortælle mange morsomme Episoder og Anekdoter, ja mange af hans »Musikerhistorier« er næsten blevet klassiske.

En kortere Tid virkede Guldbrandsen i Gardens Musikkorps og blev saa ansat i det kongelige Kapel, hvor han gjorde Tjeneste som Fagottist i 45 Aar. Hans virksomme Natur var dog ikke tilfreds hermed. Foruden at han underviste i Klaverspil og Fagot — de fleste nulevende Fagottister i Danmark er Elever af ham — kastede han sig over Sangforeningsvirksomhed, og her kom hans Evner ret til Udfoldelse. Han begyndte med at vikariere for A. W. Lanzky i forskellige Foreninger. I 1883 knyttedes han til »Typografernes Sangforening«; derefter fulgte »Odeon« og »Brage«, og da Johan Svendsen traadte tilbage som Overdirigent for de samlede Sangforeninger, blev Guldbrandsen hans Efterfølger — og ikke ufortjent, da han i mange Aar havde gjort det egentlige forberedende Arbejde ved Prøverne til de store Sangfester. Han fik ogsaa Stunder til at komponere nogle gode Korsange, hvoraf »Typografernes Vaarsang« og »Eremitagen« til være bedst kendt af vort Fags Udøvere.

I det hele kan man sige, at »Typograferne« stod Axel Guldbrandsens Hjerte nær. Og blandt Sangerne i vort Fag var han afholdt ikke alene som Dirigent, men ogsaa som Menneske paa Grund af sit naturlige, ligefremme og kammeratlige Væsen, sin Munterhed og Hjertelighed. Enhver, der har siddet ved Sangerbordet sammen med Axel Guldbrandsen, kan vidne om, hvilken Glæde man kunde føle ved hans Selskab.

I de senere Aar kunde det ikke skjules, at Axel Guldbrandsen begyndte at ældes. Hans Hukommelsesevne var mærkbar i Aftagende. Men ligesaa aabenbart det var, hvor nødig han vilde slippe det sidste Baand, der bandt ham til hans kæreste Arbejde og hans Manddomsgerning, ligesaa svært var det for Sangforeningens Ledelse at forberede den uundgaaelige Afsked. Og nu, da det endelig var fuldbyrdet, og Budskabet om hans Død skulde komme saa brat derefter, vil Vemoden heri føles dybt af alle de mange, der var med til at hylde ham ved hans Afgang og Jubilæum.

Axel Guldbrandsens Jordefærd foregik i Lørdags fra Holmens Kirke, hvor blandt mange andre Sangforeningens og Forbundets Bannere var til Stede. Et Væld af Blomster bragte Bud om den store Sympati, han nød over hele Landet. Blandt Følget saas mange af vort Musiklivs Stormænd og Repræsentanter for en Mængde Sangforeninger, ligesom Typograferne var mødt talrigt frem. Efter en meget stemningsfuld Højtidelighed blev Kisten baaret ud af en Æresvagt fra 5 Foreninger, hvoraf Axel Guldbrandsen var Æresmedlem, deriblandt Typografernes Sangforening.

Paa Assistens Kirkegaard foregik Jordpaakastelsen, og et stort Mandskor fra de samlede Sangforeninger bragte her det sidste Farvel til deres gamle Mester, hvis Minde vil leve og blive bevaret blandt Sangerne og blandt Københavns Typografer. *N. N.*

Husk!

KARNEVALET

i City's Selskabslokaler

Lørdag den 10. Marts Kl. 8—4.

En Nat i Hongkong.

Glimrende Dekoration!

Enestaaende Farvepragt!

1ste Klasses Musik!

Deltager-Billetter à Kr. 3.50

faas hos Sangforeningens, Sportsklubbens, Cykleklubbens og Gutenberg-Korets Medlemmer samt paa Forbundskontoret.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KØBENHAVNS AFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 25. Februar 1923 i Rømersgade 22. — Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Bevillinger. — Til Dirigent valgtes *Emil Frederiksen*, til Sekretær *Lundin*.

ad 1. *Formanden* begyndte med at omtale Voldgiftsdommen angaaende Faktorerne. Mente denne Dom var kommet i rette Tid, der var efter dens Afsigelse kun sket et Par Udmeldelser af Faktorer, og disse var Formænd i Septemberforligets Forstand. Havde optaget en Statistik over Lærlingeforholdene, hvoraf det fremgik, at der var uforholdsmæssig mange Trykkerlærlinge. Sagen angaaende Sekretær ved Mæglingsmøder var tabt; maatte derfor selv møde med Sekretær for at være ligestillet. Hos Langkjær havde man forsøgt at udføre Arbejde fra Arbejdsgiverforeningens Trykkeri, men dette Forsøg var standset ved Organisationens Indgriben. Forskellige uheldige Lokaleforhold var ændret paa tilfredsstillende Maade ved Fabriksinspektørens Hjælp. Maskinsætterskolen havde i Øjeblikket kun et Par Elever og var sikkert ved at afgaa ved en blid og rolig Død. Hos Gyldendal var afskediget 4 Maskinsættere. Mente, disse Afskedigelser var et Led i en bestemt Politik fra K. B.s Side, og der var derfor foretaget Skridt til at faa denne Sag afgjort ved Mægling — eventuelt ved Voldgift. I »Nationaltidende« havde nogle Arbejdere i det sidste Aar arbejdet paa forlagt Arbejdstid uden at faa Forlægningsgodtgørelse; ogsaa denne Sag skulde gøres til Genstand for Mægling eller Voldgift. Karnevalet havde givet et godt Overskud og var iøvrigt det smukkeste, vi havde holdt i mange Aar. Omtalte til Slut et Par Sager fra »Politiken«.

Hellberg vilde gerne vide, hvad Københavns Bogtrykkerlaug var, og hvor meget det betød. Mente, det var Tarifkommissionen og ikke Forretningsudvalget, der bestemte Taktiken under Tarifforhandlinger. Omtalte § 45 og fandt ikke, der var nogen Anledning til at ændre denne, naar den kun blev benyttet i den demokratiske Aand, i hvilken den var bleven til.

Samuelsen forklarede, hvad Københavns Bogtrykkerlaug var. Der var forøvrigt et udmærket Samarbejde med denne Organisation. Angaaende § 45 maatte han sige, at man maatte give ham, hvad det skulde være at arbejde med, værre kunde det ikke blive.

Efter nogle Bemærkninger af *Hellberg* godkendtes Beretningen.

ad 2. Kassereren, *O. A. Lundin*, forelagde Regnskabet, der havde været offentliggjort i »Typ.-Tid.«. Efter at have forklaret de nye Lægeforhold ved Sygekassen, godkendtes Regnskabet enstemmigt.

ad 3. *Formanden* foreslog at sende 250 Kr. til de tyske Børn, og at man godkendte, at Styrelsen paa Forhaand havde sendt 250 Kr.

Efter Bemærkninger af forskellige Medlemmer vedtoges dette Forslag enstemmigt.

Derefter sluttede Dirigenten Generalforsamlingen.

SVENDBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling 12. Januar 1923. Formanden, *Corfitz Madsen*, bød velkommen og overtog Dirigenthvervet og gav derefter en kort Oversigt over det forløbne Aar. — Kassereren, *S. Jensen*, fremlagde Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med Kr. 3698,36, Privatkassen med Kr. 376,99, Kassebeholdning Kr. 61,79. — Kassererens Løn forhøjedes fra 150 til 200 Kr. aarlig. — Valg: Til Kasserer genvalgtes *Søren Jensen*. *C. V. Jensen* og *Svend Hansen* genvalgtes henholdsvis som Styrelsesmedlem og Revisor. Som Kontrahenter til »Sydfyns Socialdemokrat» genvalgtes *Corf. Madsen* og *P. M. Nielsen*. *N. P. J.*

NÆR OG FJÆRN

BREV henligger paa Forbundskontoret til Oskar Tverschou og til Typograf Albert Rasmussen.

KONFLIKTEN PAA ISLAND BILAGT. Det internationale Sekretariat meddeler, at der den 15. Februar er opnaaet Enighed i Bogtrykfaget paa Island, og at Strejken er sluttet.

AVISFORDYRELSEN I TYSKLAND SKABER TYVE. Et typisk Eksempel paa, hvad Fordyrelsen i Tyskland kan drive den ellers skikkelige Borger ud i, er Tyveri af Aviser fra de Trappegange eller Brevkasser, hvori de er stukne. En Avis regnes jo i Almindelighed herhjemme for at have en saa ringe Pengeværdi, at man ikke vil gøre sig til Tyv ved at tilegne sig den, selv om man med Tyvens Sangvinisme har Følelsen af, at »ingen lægger Mærke dertil«.

I Tyskland, hvor en almindelig Avis i Øjeblikket koster 3000 Mark pr. Maaned, hører Avistyverierne imidlertid til Dagens Uorden og bliver straffet, hvad følgende opklarede Tilfælde viser:

I Huset i Duisburg, hvor den anklagede boede, forsvandt gennem længere Tid alle Aviserne. En Dame passede imidlertid paa og greb en Mand fra Naboejendommen paa fersk Gerning, det vil sige i det Øjeblik, han stak hendes Avis i sin Lomme. Da Damen foreholdt ham Tyveriet, forsøgte han at klare sig med, at han »kun vilde se Annoncerne«, men det gik ikke.

Dommeren dømte ham paa Grund af fortsatte Avistyverier til en Uges Fængsel, og en højere Instans stadfæstede Dommen.

DET FRANSKE TYPOGRAFFORBUND blev som tidligere meddelt sprængt af Kommunisterne med Maskinmesterforeningen i Paris i Spidsen. Nu har Kommunisterne splittet sig, og der er paa ny oprettet en Trykkersektion af det gamle Typografforbund, som endnu har 17.000 Medlemmer. Desuden skal Trykkeribogbindernes og Hjælpearbejdernes Forbund i Paris slutte sig til.

PRINCIPALER, SOM UNDERSTØTTER STREJKENDE. En fornylig afholdt Forsamling af Bogtrykkeriejerne i Stor-Berlin protesterede enstemmigt mod den franske Besættelse af Ruhrdistriktet og besluttede at betale et Beløb af mindst 1000 Mark pr. beskæftiget Arbejder til dem, der strejkede.

Det tyske Principalorgan bringer et Opraab til den Tyske Bogtrykkerforenings Medlemmer i samme Retning. Bidragene skal sendes til Foreningens Styrelse, og Kvittering meddeles i Foreningens Organ. Det skal blive interessant at se, hvad disse Principaler har tilovers for andre Fags Arbejdere, da de betaler deres egne Arbejdere saa daarligt, at disse hører til Tysklands lavest lønnede Arbejdere.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

15. Februar 1923.

1. Forretningsføreren refererede et Mæglingsmøde angaaende en Lærlingesag paa »Ærø Avis«. — Til Efterretning.

2. De samvirkende Fagforbund meddeler, at Repræsentantskabet har vedtaget at yde et Laan

til den tyske faglige Landsorganisation. Laanet udskrives hos de tilsluttede Fagforbund med 35 Øre for heltbetalende og 17½ Øre for halvtbetalende Medlemmer. — Beløbet udbetales.

3. Et Medlem i Hjørring tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Januar d. A. at regne.

4. Et Medlem i København anmoder om Kontingentfrihed under Skoleophold. — Tilstodes for faglig Afdeling.

5. Et Medlem af den københavnske Sygekasse tilstodes 20 Kr. i Refusion for en Specialistbehandling.

6. Randers Lokalafdeling anmoder om et Laan paa 2000 Kr. mod et af Afdelingsstyrelsen underskrevet Gældsbevis paa Beløbet. — Laanet gives.

7. Fra Norge og Sverige foreligger Indbydelse til en skandinavisk Konference. — Indbydelsen modtages.

8. Afstemningsresultatet vedrørende den københavnske Tarif forelaa. Der var afgivet 1239 Ja mod 467 Nej. 20 St. var blanke.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

23. Februar: Næstved 800,00. 24. Februar: København 25.000,00. 27. Februar: Ringkøbing 200,00.

København, 27. Februar 1923.
Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Edmund Osvald Hansen, udl. 1. 2. 23 hos Aug. Christensen (arb. s. St.). 3670 Sparvangs Hustru Inger Elisabeth. Hj.arb. Arthur Wulff (Ferslew & Co.).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 7047 Jens Thomsen fra Randers i Pl. 7246 Peter Willemoes Jørgensen fra Maribo (Maskinsætterskolen). Hj.arb. Valdemar Anders Christiansen fra Dsk. Arb. Forb. (Dyva & Jeppesen). Hj.arb. Aksel Reinholdt fra Dsk. Arb. Forb. (Politiken).

Brønderslev: 6648 Alfr. Christensen (arbl.). Fredericia: 7041 Johs. Petersen (arbl.). Middelfart: 1149 K. C. K. Krautwald (Venstrebladet) og 7224 Thorvald Nielsen (arbl.). Odder: 3992 Chr. Mortensen Møller (Kjeldsen). Roskilde: 1115 Chr. Bihrmann Nielsen (arbl.) og 3218 Aage Jensen (Avisen). Sønderborg: 7043 Hugo Strand (Fædrelandet).

FRATRAADTE

København: 2894 Jørgen Andersen til Sønderborg i Pl. 7224 Thorvald Nielsen til Middelfart (arbl.). 3008 Aksel Rasmussen paa Rejse. 651 Orla Reimer Hansen paa Rejse. 6227 Ambrosius Lottrup til Horsens (arbl.).

Aarhus: 3992 Chr. Mortensen Møller til Odder i Pl. Brønderslev: 7180 Karl Larsen paa Rejse. Esbjerg: 1448 Aage Stephensen til Kbhvn. (arbl.). Fredericia: 7041 Johs. Petersen paa Rejse. Køge: 3218 Aage Jensen til Roskilde i Pl. Odder: 4245 Arnold Andersen paa Rejse. Randers: 7047 Jens Thomsen til Kbhvn. i Pl. Ribe: 3254 Gunnar Jacobsen til Kbhvn. i Pl. Sønderborg: 1281 Jens Chr. Jørgensen paa Rejse, 7123 Heinrich Clausen til Tønder (arbl.) og 7116 Peter Kirkeby til Tønder (arbl.).

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE
Erik Levisons
VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI
Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

UDMELDT

Nakskov: 6187 Søren Hansen (Faktor).

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 3086 Arvid Sundstrøm (Berl. Tid.). Restancen betalt indenfor den af Lovene fastsatte Tidsfrist.

Københavns Trykkerklub afholder ordinær Generalforsamling Fredag den 16. Marts 1923, Blegdamsvejen 26, Kl. 8 pr. *Dagsorden:* 1. Forhandlingsprotokollen. 2. Beretning (derunder Arb. i Fremtiden). 3. Regnskabet. 4. Valg (de afg. er Form., Nygaard, C. J. Jensen). 5. Eventuelt. *Styrelsen.*
(15a)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotypesætter,
28 Aar, dygtig og paalidelig, søger Plads straks. Gode Anbefalinger haves. Eventuelt som *Ombryder* eller *Akcidenssætter*. (Sports- og Musikanmelder i tidligere Pladser.) Billet mrkt. »78« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf
søger Plads. Kan lejlighedsvis sætte paa Linotype-Maskine. Billet mrkt. »79« modtager Ekspeditionskontoret.

Haandsætter
til Annoncer og delvis Akcidenser søges til 1. April. Kan blive fast Plads.
Lolland-Falsters Venstreblad,
(81) *Nykøbing F.*

En ung Sætter-Trykker,
kendt med alle forefaldende Arbejder i et mindre Trykkeri, søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »80« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Trykker
(Provins) søger Plads straks eller senere ved Avis eller Akcidens, kendt med »Rotary-Arkpaalægger«. Billet mrkt. »74« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Sætter-Trykker,
kendt med alt forefaldende Arbejde, ønsker Plads snarest. Billet mrkt. »72« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Sætter,
kendt med alt forefaldende Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »55« modtager Ekspeditionskontoret.

Rutineret og selvstændig arbejdende **Illustrationstrykker** søges til illustreret Ugeblad i København. Billet mrkt. »77« modtager Ekspeditionskontoret.

SÆTTEMASKINSKOLEN
ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner.
(186)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 10 KØBENHAVN DEN 9. MARTS 1923 XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, 7. Marts 1923.

Forretningsudvalget.

PARAGRAF 45

Ved sidste Delegeretmøde undergik § 45 i Forbundets Love en væsentlig Forandring, som tilsigtede at give de menige Medlemmer mere Indflydelse til Valg af og lettere Adgang til Tarifudvalget, og (bortset fra 1/5, som Forbundsstyrelsen forlods vælger) havde man derved afskaffet Privilegium for nogen til at sidde i Tarifudvalget fremfor andre.

Det maa indrømmes at være en meget demokratisk Reform, og vil den, som vover at tvivle om det ideelle ved denne Reform, vel nok blive erklæret for Kætter, og rent galt vil det vel nok være, naar Vedkommende er Styrelsesmedlem, thi da kan det jo kun være, fordi han er mavesur over ikke at være selvskreven Medlem af Tarifkommissionen.

Men selv om jeg eventuelt udsætter mig for en saadan Dom, og at der eventuelt bliver tillagt mig andre Motiver end netop dem, at søge ganske objektivt at paapege det uheldige ved denne Paragraf, vil jeg dog ikke derfor lade mig afholde derfra, tilmed, da jeg véd, at Meningerne er delte, hvad angaar det formaalstjenlige ved denne Paragraf. Dog skal jeg bemærke, at det her skrevne nærmest er med københavnske Forhold for Øje.

Efter den nuværende Affattelse kan det hænde, at hverken Forbundets Formand eller Københavns Lokalformand, endsige nogen af Styrelsesmedlemmerne kommer til at deltage i Tarifkommissionen (det er f. Eks. jo ingen Hemmelighed, at det var lige med Nød og næppe, at Jul. Samuelsen kom til at deltage i den nylig afsluttede Tarifforhandling for København).

Selv om man gaar ud fra den Opfattelse, at det ene Medlem ikke er mere end det andet indenfor Forbundet, og at vi alle er lige berettiget til at beklæde Tillidsposter (efter Forslag af og Valg blandt Medlemmerne), saa finder jeg dog, at den nævnte Ordning er mildest talt en Parodi paa al Logik, og som man, saavidt jeg véd, ikke træffer indenfor nogen anden Organisation.

Formanden i Forbindelse med Styrelsen skal i alle Foreningen vedrørende Sager træffe Bestemmelse, og i det hele taget være i Kontakt med alt, hvad der rører sig indenfor Organisationen. Til dette Arbejde har vi valgt de Kolleger, som vi mente var bedst egnede dertil, og er man utilfreds med en eller flere af disse, vil en passende Erstatning jo altid findes.

Men naar dette er Tilfældet, forekommer det mig lidt absurd, at de Kolleger, som bærer Ansvaret overfor Medlemmerne i alle vigtige Sager, kan desavoueres, naar det gælder det for Medlemmerne allervigtigste Anliggende, Tarifspørgsmaalet. Men derimod vil en saadan desavoueret »ledende« Kollega altid have den tvivlsomme Ære at blive »hængt med op« for Ansvaret af et daarligt Resultat af Forhandlingerne.

Uden Forklejnelse for de valgte »menige« Brancherepræsentanter resp. Eksperter, saa kan jeg med min bedste Vilje dog ikke forstaa, at disse skulde kunne faa noget mere ud af Forhandlingerne end de Kolleger, som igennem et dagligt Arbejde med Organisationens Sager har faaet en vis Rutine paa dette Omraade.

Man vil maaske hævde, at Repræsentanterne indenfor den specielle Branche, det være sig Maskinsættere, Bog- og Akcidenssættere og -trykkere, Dagbladssættere og -trykkere o. s. v., bedst véd, hvor Skoen trykker, og ved Forhandlingerne bedst er klar over, hvor Fingeren skal sættes. Men dette er jo kun en Illusion, som enhver Kollega ved lidt Eftertanke vil opdage.

Det er jo nemlig ikke altid, at den Repræsentant, der kan opvise de fleste Ændringskrav, ogsaa er i Stand til ved Forhandlingsbordet at føre noget positivt igennem, ligesaalidt som det er den Kollega, der ved Møder og Generalforsamlinger søger at overtrumfe alle andre i Kravet om Lønforbedring, der er den bedst egnede til at varetage Medlemmernes Interesse, thi et er at fremkomme med Ønsker og Krav, et andet er at faa dem gennemført. Her er det ikke altid saa meget Kampmodet, som det er den kolde Hjerne, det kommer an paa. Og af hvilken Grund skulde Organisationens Tillidsmænd ved Tarifforhandlinger kunne skubbes til Side (Medlemmerne har dog selv valgt dem) til Fordel for en maaske tilfældig opdukkende Stjerne?

Vel er det en Kendsgerning, at den Ledelse, som til enhver Tid er valgt, anses for den sletteste, men er dette andet end Livets naturlige Gang? Men enten har man en Ledelse, som staar til Ansvar overfor Medlemmerne for sine Handlinger, eller ogsaa har man det ikke, en Mellemting gives ikke, og mener man, at denne Ledelse ikke varetager Medlemmernes Interesser, saa maa den hurtigst mulig fjernes og erstattes med andre og mere kvalificerede Kolleger, thi Organisationen har Brug for de dygtigste til at skabe de bedst mulige Arbejdsvilkaar for os alle.

Dels ud fra disse Synspunkter og dels ud fra den Kendsgerning, at den nuværende Ordning m. H. t. Sammensætningen af Tarifudvalg ikke paa noget som helst Omraade har vist sig at være en Forbedring, foreslaar jeg, at man vender tilbage til den naturlige Ordning, hvor Ledelsen fører Tarifforhandlingerne med Tilkaldelse af de nødvendige Brancherepræsentanter.

Otto Rundberg.

STANDARD-KLAVIATURET

Blandt de Forsyndelser, der fra Sættemaskinernes Morgen er begaaet mod denne Industri, er ogsaa Manglen af et ensartet Klaviatur for disse Maskiner. Fra Begyndelsen af maa Aarsagen hertil naturligvis søges deri, at det er en indført Artikel, fabrikeret i andre Lande og tilrettelagt for andre Sprog end vort, og det er forøvrigt heller ikke Klaviaturet alene, hvor man har mærket Génen ved at benytte det fremmede Fabrikat i dansk Virksomhed.

Men da Sættemaskinerne blev almindelige herhjemme, da Indførelsen tog til og Trykkerierne bemandedes med dem, da var der ikke en eneste Mand med Magt, der havde Øje for det betimelige i at faa indført et dansk Standard-Klaviatur, en Opgave, der i Begyndelsen vilde have været langt lettere at magte end nu, hvor det hele Tastbordsystem er udartet til det frygteligste Galimatias, man kan tænke sig. Det er nu snart saaledes, at man næppe træffer to Virksomheder, hvor Systemet er ganske ens, og selv indenfor samme Forretning træffer man meget ofte, hvor der er flere Maskiner, ogsaa uensartede Klaviaturer. Hvad dette betyder for Sætteren og trods alle tariflige Præstationsbestemmelser ogsaa for Forretningen, véd enhver.

Vort Tastbordsystem kan deles i to Hovedafsnit, som jeg vil kalde det engelsk-amerikanske og det tyske, men af disse har der efterhaanden dannet sig en Mængde uhyggelige Afarter. Det engelske Klaviatur var det første, der kom hertil; det kom med de engelske Maskiner og passede saare slet for de danske Sprogsammensætninger; det angelsachsiske Sprog nærmer sig jo mest de romanske. Der blev foretaget »Forbedringer« deraf, men disse gjorde kun ondt værre.

Saa begyndte de tyske Maskiner at indvandre, i nogle Tilfælde med eget Klaviatur, i andre Tilfælde, hvor man i Forvejen havde engelske Maskiner i Virksomheden, med dette Klaviatur; men efterhaanden vandt det tyske naturligvis Herredømmet over Konkurrenterne; desværre har man to tyske Klaviaturer: et Antikva- og et Frakturklaviatur. — Forvirringen er vedvarende. Alligevel var der en Tidsperiode, hvor Installeringen af tyske Maskiner Landet over stærkt befordrede et ensartet tysk Klaviaturs Indførelse. Men saa begyndte Intertypen at indvandre fra Amerika, og Forvirringen begyndte igen.

Paa danske Maskinsætterier var alt Kaos. Man havde forpasset Tiden til at skaffe sig et ensartet System, og nu sidder man med Skaden. Man vil sandsynligvis være i det fortvivlede Tilfælde, hvis man nu vil prøve paa at lave et Standard-Klaviatur, da at maatte tage Hensyn til den ultra-fremmede Matriceindustri i Stedet for som det eneste naturlige: til Sproget.

Et ensartet dansk Klaviatur vil være et Gode i alle Tilfælde; et ensartet skandinavisk med de Afvigelser, som Sproget fordrer, vilde vel tidligere have været en praktisk Udvej, set fra et økonomisk Konstruktionsstandpunkt, men en Skam vilde det være for os, hvis vi her hjemme, hvor vi har det tyske Klaviatur, der ligger godt for alle germanske Sprog, ogsaa det danske, skulde komme til at slæbe af Sted med et System, der er os saa fjernt, som *e* ligger fjernt fra *n* paa det engelske Tastbord, og som helt igennem gaar fuldstændig paa tværs af vort Sprogs Sætningsbygning.

Ovenstaaende Artikel er skrevet for et Par Maaneder siden, men Forhold, hvorover jeg ikke er Herre, har medført, at den først nu fremkommer.

Spørgsmaalet »Standard-Klaviaturet« er nu blevet yderligere aktuelt, idet K. B.s Medlemsblad »De grafiske Fag« i sit sidste Nr. bringer baade en Artikel om og et Forslag til et nyt dansk Klaviatur.

Al Begyndelse er svær; man finder sjælden det rette i første Omgang, og man kunde for en Del undskylde vore Bogtrykkere, at de ikke har været Herre over disse Forhold og søgt at faa dem ændrede. Men de Herrer synes stadig ikke — hvis »De grafiske Fag« skal betragtes som deres faglige Udviklings Spejl — at forstaa, hvad det er, det skorter dem paa, idet Bladet opfordrer Faktorerne, hvoraf kun et Par enkelte af de mange er uddannede Maskinsættere og slet ingen praktisk arbejdende, til at deltage i Diskussionen og meddele *deres Erfaringer* angaaende Klaviaturet, og pro secunda naadigst vil tillade en »dygtig« Maskinsætter at stille Forslag.

Da undertegnede ikke er Faktor, hverken med eller uden Erfaring, og da jeg ikke véd, om »De grafiske Fag« kan tildele mig Prædikatet »dygtig«, vil jeg holde mig til et Blad, hvor Indlæget og ikke Manden er det bestemmende.

Udover hvad jeg foran har sagt om vort Nøglebords-Kaos, ønsker jeg kun at bemærke, at det af »De grafiske Fag« lancerede Udkast vistnok, saavidt jeg kan se, er det for dansk Sprog daarligst mulige, idet det synes at være udgaaet af det engelske, hvis Sprogsammensætninger aldrig kan komme til at falde sammen med Dansk, men endda gaar stik imod.

Det vil blive uhyre svært at skabe et ideelt dansk Klaviatur, og der vil altid blive Uenighed om dets Sammensætning. Jeg skal ogsaa nok vogte mig for at prøve derpaa; der hører noget af en Videnskab til at finde det rette. Men da vi hører til samme Sproggruppe som Tysk, synes det mig naturligt, at vi tager vort Udgangspunkt herfra og søger at forbedre dette efter vore Forhold, og det vil blive saa meget lettere, som netop et ensartet tysk Klaviatur i de senere Aar har haft stærkt Indpas her.

Den, der skaffer os et ensartet dansk Klaviatur, gør en fortjenstfuld Gerning, men den danske Bogtrykkerstand kan ikke, efter at have gennemlevet fem og tyve Aars Famlen og Ligegyldighed paa Sættemaskindriftens Omraade, forsvare at gøre en ny Dumhed — hvorfor *den* alene kommer til at bære Ansvaret —: at anerkende et fremmed Klaviatur som sit eget.

Derfor skal dette Varsko ogsaa lyde fra Maskinsætterne forinden. Vil man saa ikke høre eller forstaa, saa kan *vi* i alt Fald vaske vore Hænder — og saa for Resten slæbe med Ungen, der blev en Bastard.

Men lad mig sige til Slut: Man ordner nu ikke Maskinsætternes Arbejdsforhold alene med Tarifparagrafer, — thi »ét er et Søkort at forstaa, et andet Skib at føre«.

København, 27. Februar 1923.

N. Th. Svendsen.

En Artikel af væsentlig samme Indhold som denne er samtidig tilstillet »Dansk Bogtrykkertidende«.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Marts 1923	1. Febr. 1923	1. Marts 1922	1. Marts 1921
Haandsættere	252	266	316	244
Maskinsættere	23	29	22	19
Trykkere	97	100	140	100
Stereotypører m. fl. .	»	1	4	1
Mandl. Hjælpearb. ..	40	40	56	36
Kvindel. — ..	93	102	217	220
Ialt...	505	538	755	620

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes den 2. Marts tilmeldt ialt 785 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 106, i Jylland 174.

EN REDAKTØR — OG ET PAR CITATER

»Vort Forbunds i Forhold til Arbejdsfortjenesten — og i Forhold til Understøttelsen i andre Fag — høje vedtægtsmæssige Understøttelse har naturligvis *visse Skyggesider, som intet Medlem med Hjertelag har Lov at overse . . .*«

»Det er en kedelig Stemmeseddel at staa med i Haanden. Og man vægrer sig ved at forsyne den med et Ja. Og dog vil det, som Forholdene ligger, være *baade heldigt og rigtigt at gøre det.*«

H. J.

(»Typ.-Tid.« 27. Oktbr. 1922, da vi stemte om Arbejdsløshedsunderstøttelsens Nedsættelse.)

— — —

»*Saa dybt er Sammenholdet* mellem arbejdende og arbejdsløse, at de, skønt Byrderne, de bærer, er af forskellig Tyngde, dog er i Stand til at *bære dem i Fællesskab.*«

H. J.

(»Typ.-Tid.« 23. Febr. 1923.)

— — —

Hvor heldigt for de arbejdsløse og Redaktøren, at hans Standpunkt af 27. Oktober ikke sejrede. Heldigt for de arbejdsløse, fordi *Sammenholdet* da vilde være blevet mindre »dybt« og *Fællesskabet* om Byrden mere *ulige* fordelt — — og heldigt for Redaktøren, fordi han ellers ikke vilde have været i Stand til at skrive Artiklen af 23. Februar — i hvert Fald ikke i en saa inderlig og overbevisende Form.

Johs. Erwig.

Den typ. Trykkerforening.

Ordinær Generalforsamling

afholdes

Tirsdag den 20. Marts Kl. 7½

i **Arbejderforeningen af 1860, Nørrevold 92, 1. Sal o. G.**

NB! *Bemærk Lokaleforandringen!*

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Beretning fra det nedsatte Udvalg til Gennemgang af Forbundslovene. 4. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«, »Social-Demokraten« og »Arb. Fællesorg.s Brændselsforretning. 5. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 6. Valg af 1 Fanebærer og 2 Stemmeoptællere. 7. Indsendte Forslag. 8. Bevillinger. 9. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlede, skal være indsendte til Styrelsen (Adresse: Forbundskontoret) senest 8 Dage før Generalforsamlingen.

Styrelsen.

Umiddelbart efter Generalforsamlingen afholder

Trykkernes Begravelseskasse

ordinær Generalforsamling

med følgende Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Styrelse og 1 Revisor i Henhold til Lovenes § 11. 4. Eventuelt.

Udlevering af Lovene samt Indmeldelse af nye Medlemmer sker ved Henvendelse paa Forbundskontoret til Kasserer *Lundin.*

Styrelsen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

AALBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 26. Januar paa »Kronprinsen«. — Formanden, *Magn. Christensen,* aflagde Beretning om Virksomheden. Der er i Afdelingen 122 Medlemmer, hvoraf 4 Faktorer, 66 Sættere, 16 Maskinsættere, 12 Trykkere, 7 Sætter-Trykkere, 5 Hjælpearbejdere og 12 Kvinder. — Kassereren, *Joh. Gerdt,* oplæste de reviderede Regnskaber. Ved Juleindsamlingen indkom 394 Kr. og uddeltes 987 Kr. Lokalkassens Beholdning var 676 Kr. Rejsende uden Understøttelse faar 5 Kr., undtagelsesvis højere Beløb. Beretning og Regnskab godkendtes. — Lønningerne fastsattes som sidste Aar: Formanden 100 Kr., Kassereren 300 Kr., Revisorer 10 Kr. hver og Fanebærer 5 Kr. pr. Udrykning. — Derefter foretoges Valg: Til Revisorer valgtes *H. P. Pedersen* og *Lars Pedersen,* Suppleant *Aasted;* de øvrige Poster Genvalg.

Under Eventuelt diskuteredes Forholdet med Udlaaning af Annoncesats mellem Bladene, uden at man dog kom Spørgsmaalet nærmere. — Mødet hævet.

C. C.

LÆRLINGEAFDELINGEN I VIBORG

afholdt Mandag den 5. Februar sin 2-aarige Stiftelsesfest, der blev indledet med en Fællesspisning, ved hvilken Repræsentanten for Fagforeningen, Typograf *Jakobsen,* samt flere Medlemmer havde Ordet for at lykønske Foreningen. En Sang, der var skrevet i Dagens Anledning, blev afsunget. Derefter blev der underholdt med Musik og Oplæsning. Den vellykkede Aften sluttede med fælles Kaffebord.

A.

REGNSKAB FOR OKTOBER KVARTAL 1922

	Indtægt												Udgift														Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutn.	
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Hjælpekasse-understøttelse		Reservefonds-understøttelse		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	19	10	1548	95	»	»	»	»	225	»	1793	05	20	25	542	50	326	»	»	»	118	»	»	»	14	50	750	»	1771	25	21	80
Aalborg	37	89	7001	10	»	»	»	»	1000	»	8038	99	110	25	2913	50	1641	»	»	»	1894	»	»	»	62	50	1400	»	8021	25	17	74
Aarhus	»	»	17346	70	»	»	10	»	»	»	17356	70	75	75	6574	50	3642	»	»	»	3765	»	200	»	145	50	2953	95	17356	70	»	»
Assens	15	30	579	15	»	»	»	»	850	»	1444	45	13	50	771	»	404	»	»	»	»	»	»	»	4	»	226	95	1419	45	25	»
Brønderslev	15	»	532	65	»	»	»	»	438	30	985	95	58	75	246	»	190	»	»	»	»	»	»	»	5	»	471	20	970	95	15	»
Esbjerg	»	»	2201	40	»	»	»	»	1201	85	3403	25	18	50	1495	50	858	»	»	»	390	»	»	»	15	»	626	25	3403	25	»	»
Faaborg	35	80	724	10	»	»	»	»	86	»	845	90	14	75	444	»	232	»	»	»	»	»	»	»	5	»	115	»	810	75	35	15
Fredericia	35	»	1670	50	»	»	»	»	500	»	2205	50	62	25	1080	»	650	»	»	»	136	»	»	»	26	»	216	25	2170	50	35	»
Frederikshavn	3	06	807	30	»	»	»	»	400	»	1210	36	93	75	133	»	84	»	»	»	»	»	»	»	15	»	850	»	1175	75	34	61
Grenaa	15	»	356	85	»	»	12	»	449	95	833	80	»	»	280	»	160	»	»	»	»	»	»	»	3	»	375	80	818	80	15	»
Haderslev	»	»	2088	45	»	»	»	»	255	40	2343	85	9	75	607	»	283	»	»	»	275	»	»	»	18	50	1150	60	2343	85	»	»
Haslev	28	60	304	20	»	»	»	»	»	»	332	80	6	50	200	»	4	»	»	»	»	»	»	»	»	»	100	»	310	50	22	30
Helsingør	35	»	1117	35	»	»	»	»	4369	35	5521	70	62	75	2372	50	1284	»	»	»	304	»	»	»	15	50	1450	»	5488	75	32	95
Herning	24	01	1153	75	»	»	»	»	200	»	1377	76	16	25	202	»	132	»	»	»	»	»	»	»	10	»	1000	»	1360	25	17	51
Hillerød	75	55	3030	30	»	»	»	»	200	»	3305	85	83	50	968	50	592	»	»	»	462	»	»	»	22	»	1150	»	3278	»	27	85
Hjørring	14	59	1528	45	»	»	»	»	1600	»	3143	04	48	»	1312	»	718	»	»	»	86	»	»	»	14	»	935	»	3113	»	30	04
Hobro	35	»	471	25	»	»	»	»	759	25	1265	50	90	»	507	»	346	»	»	»	»	»	»	»	3	»	284	50	1230	50	35	»
Holbæk	35	»	2656	60	»	»	»	»	»	»	2691	60	50	50	1045	»	572	»	»	»	508	»	»	»	23	»	458	10	2656	60	35	»
Holstebro	»	»	1694	»	»	»	»	»	500	»	2194	»	5	50	1332	50	554	»	»	»	117	»	»	»	15	»	170	»	2194	»	»	»
Horsens	»	»	3659	15	»	»	»	»	887	85	4547	»	37	»	1229	50	694	»	»	»	404	»	»	»	31	»	2151	50	4547	»	»	»
Kallundborg	35	»	1176	50	»	»	»	»	99	45	1310	95	51	75	233	50	158	»	»	»	80	»	»	»	»	»	752	70	1275	95	35	»
Kolding	49	»	5214	55	»	»	»	»	»	»	5263	55	45	50	902	»	536	»	»	»	269	»	600	»	33	»	2843	05	5228	55	35	»
Korsør	15	»	556	40	»	»	»	»	»	»	571	40	34	75	73	50	54	»	»	»	32	»	»	»	7	50	354	65	556	40	15	»
Køge	15	»	848	90	»	»	»	»	256	75	1120	65	43	75	481	50	302	»	»	»	48	»	»	»	9	50	220	90	1105	65	15	»
Lyngby	17	68	222	30	»	»	»	»	775	»	1014	98	53	25	464	»	274	»	»	»	»	»	»	»	4	50	200	»	995	75	19	23
Løgstør	35	»	205	35	»	»	»	»	450	»	690	35	»	»	385	»	172	»	»	»	»	»	»	»	1	50	96	85	655	35	35	»
Maribo	35	»	653	75	»	»	»	»	100	»	788	75	6	»	224	»	130	»	»	»	382	»	»	»	6	»	5	75	753	75	35	»
Marstal	15	05	228	15	»	»	»	»	»	»	243	20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	230	»	231	»	12	20
Middelfart	34	52	832	05	»	»	»	»	325	»	1191	57	39	25	501	50	326	»	»	»	»	»	»	»	14	50	276	»	1157	25	34	32
Nakskov	35	»	2273	70	»	»	»	»	»	»	2308	70	5	50	594	50	302	»	»	»	»	»	»	»	15	»	1356	70	2273	70	35	»
Nyborg	19	21	1099	45	»	»	»	»	1100	»	2218	66	55	»	805	50	433	»	»	»	251	»	»	»	10	»	650	»	2204	50	14	16
Nykøbing F	35	»	3632	20	»	»	»	»	200	»	3867	20	9	25	292	50	150	»	»	»	290	»	»	»	29	»	3061	45	3832	20	35	»
Nykøbing M	50	»	843	05	»	»	»	»	300	»	1193	05	3	75	664	50	358	»	»	»	56	»	»	»	7	»	53	80	1143	05	50	»
Næstved	35	»	3534	80	»	»	13	»	»	»	3582	80	23	25	902	50	552	»	»	»	512	»	»	»	30	»	1528	05	3547	80	35	»
Odder	34	40	713	90	»	»	»	»	»	»	748	30	»	»	162	»	108	»	»	»	»	»	»	»	5	75	438	»	713	75	34	55
Odense	»	»	13855	»	»	»	»	»	»	»	13855	»	18	»	2182	75	1046	75	»	»	2264	»	»	»	99	25	8244	25	13855	»	»	»
Randers	23	41	4401	30	»	»	433	40	2725	»	7583	11	102	75	2787	75	1522	»	»	»	1229	»	»	»	44	50	1850	»	7536	»	47	11
Ribe	34	20	656	50	»	»	»	»	»	»	690	70	13	»	91	»	60	»	»	»	60	»	»	»	5	»	427	»	656	»	34	70
Ringkøbing	35	»	1737	45	»	»	»	»	200	»	1972	45	9	25	68	»	40	»	»	»	218	»	200	»	14	»	1388	20	1937	45	35	»
Ringsted	32	82	1883	05	»	»	»	»	»	»	1915	87	11	50	925	50	546	»	»	»	182	»	»	»	14	50	205	»	1884	50	31	37
Roskilde	»	»	2582	45	»	»	»	»	»	»	2582	45	139	50	719	50	503	25	»	»	280	»	»	»	»	»	940	20	2582	45	»	»
Rudkøbing	15	»	1006	20	»	»	»	»	300	»	1321	20	»	»	583	50	192	»	»	»	166	»	»	»	13	»	351	70	1306	20	15	»
Rønne	34	66	2297	10	»	»	»	»	»	»	2331	76	»	»	962	75	545	»	»	»	92	»	»	»	20	»	700	»	2319	75	12	01
Silkeborg	34	90	2360	70	»	»	»	»	375	»	2770	60	22	75	583	50	362	»	»	»	284	»	»	»	18	»	1470	»	2740	25	30	35
Skanderborg	17	54	738	40	»	»	»	»	»	»	755	94	27	25	158	50	106	»	»	»	»	»	»	»	4	»	460	19	755	94	»	»
Skive	35	»	2240	40	»	»	»	»	94	25	2369	65	13	50	279	50	157	»	»	»	26	»	»	»	18	»	1840	65	2334	65	35	»
Slagelse	5	35	3471	50	»	»	»	»	200	»	3676	85	21	75	1398	50	789	»	»	»	625	»	»	»	28	»	800	»	3662	25	14	60
Stege	6	72	479	70	»	»	»	»	»	»	486	42	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	479	»	479	»	7	42
Struer	25	46	210	60	»	»	»	»	175	»	411	06	6	50	84	»	52	»	»	»	»	»	»	»	1	»	225	»	368	50	42	56
Stubbekøbing	21	07	380	25	»	»	»	»	»	»	401	32	8	50	60	»	27	»	»	»	»	»	»	»	2	50	280	»	378	»	23	32
Svendborg	32	71	2665	65	»	»	»	»	1000	»	3698	36	8	75	1971	50	1140	»	»	»	38	»	»	»	13	50	500	»	3671	75	26	61
Sønderborg	68	25	1585	90	»	»	»	»	»	»	1654	15	23	50	329	50	186	50	»	»	»	»	»	»	9	»	1050	»	1598	50	55	65
Thisted	39	22	1584	85	»	»	»	»	120	»	1744	07	16	75	444	»	232	»	»	»	86	»	»	»	27	»	900	»	1705	75	38	32
Tønder	9	70	959	40	»	»	»	»	»	»	969	10	2	75	74	»	42	»	»	»	»	»	»	»	11	»	830	»	959	75	9	35
Varde	9	78	965	70	»	»	»	»	»	»	975	48	15	75	324	50	179	»	»	»	»	»	»	»	4	50	440	»	963	75	11	73
Vejle	21	32	4537	90	»	»	»	»	»	»	4559	22	87	»	426	»	280	»	»	»	410	»	»	»	25	»	3300	»	4528	»	31	22
Viborg	35	»	1753	35	»	»	»	»	915	80	2704	15	45	50	1018	50	554	»	»	»	278	»	200	»	15	50	557	65	2669	15	35	»
København	1420	87	124860	60	»	»	468	40	23634	20	150384	07	1842	75	46415	25	25782	50	»	»	16617	»	1200	»	1009	»	56141	84	149008	34	1375	73
	»	»	215457	35	27	35	33352	73	»	»	248837	43	218	75	74491	75	37441	90	»	»	32669	22	1730	»	10092	02	92193	79	248837	43	»	»
	1420	87	340317	95	27	35	33821	13	23634	20	399221	50	2061	50	120907	»	63224	40	»	»	49286	22	2930	»	11101	02	148335	63	397845	77	1375	73

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde Mandag den 12. Kl. 7 i Vestergade 5. *Formanden.*

KARNEVALSBILLETTER bedes indbetalt i Aften paa Forbundskontoret til Anton Jensen.

Formanden.

DET LILLE KARNEVAL. Tiloversblevne Billetter bedes tilbageleveret i Dag, Fredag, enten paa de Steder, hvorfra de er udleveret, eller til *A. Andreasen,* Vølundsgade 3.

25 AARS JUBILÆUM. Mandag den 12. Marts kan en af de gemytlige »Typoteter« i Randers, *Simon Jensen,* fejre 25 Aars Dagen for sin Ansættelse paa »Randers Amtsavis«. Simon, populært kaldet, er udlært den 1. Maj 1895 i »Sorø Amtstidende«s Bogtrykkeri i Slagelse, har senere arbejdet et Aars Tid i Holbæk og kom som »farende Svend« for 25 Aar siden til Randers og fik nogle Dages Arbejde, som nu har varet ved siden. Simon er en god Arbejdskammerat og en uforlignelig Formand for Typografernes selskabelige Forening i Randers, ogsaa kaldet »den bitte«, og han har ved mange Lejligheder vist, at han er den rette Mand paa denne Plads. Ingen som han kan sætte »Fut i Fejemøjet«, og han vil sikkert blive mindet af mange paa Jubilæumsdagen.

A. J.

ET FESTSKRIFT. Som meddelt forleden har Sangforeningen »Grafia« i Horsens fejret sit 25-Aars Jubilæum. I den Anledning har Foreningen udgivet et Festskrift, hvori flere af Foreningens Stiftere i livlige Skildringer fremdrager gamle Minder. Festskriftet er et i alle Maader smukt udført typografisk Arbejde.

DØDSFALD. Den 26. Februar døde vor Kollega *Chr. A. Petersen* efter kun 2 Dages Sygdom. Den Afdøde var en meget pligtopfyldende Mand, hvorfor han ogsaa gennem mange Aar var Inkassator i Firmaet Axelholm, i hvilket han havde arbejdet i 22 Aar. Skønt han var ugift og enlig stillet, fulgte en meget talrig Skare af Kolleger og Venner ham i Søndags, da han blev begravet paa Vestre Kirkegaard.

— Ganske pludselig efter kun et Par Dages Sygdom er Sætter *Frederik Carl Chr. Jensen* afgaaet ved Døden. J. var født i Viborg i 1876 og udlært samme Steds i 1895. Derefter arbejdede han hos S. W. Bruun i Kolding, senere i Næstved og i de sidste 20 Aar i København, vi nævner Steder som Isak Cohen, Det grafiske Institut, Gyldendal, Bagge o. fl. Steder og tilsidst hos Dyva & Jeppesen. Fr. Jensen, der var en dygtig Typograf, var kendt som en fornøjelig, god og trofast Kammerat. At gøre hans Bekendtskab var det samme som at blive hans Ven, og andet end Venner havde han ikke. For hans Hjem, Hustru og lille Datter var det et tungt Slag at miste en god Familiefader, og hans tidlige Bortgang vækker Vemod hos hans Kolleger. I Tirsdags stedtes J. til Hvile paa Bispebjerg Kirkegaard under stor Deltagelse.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Schultz' Pers. 67,25, K. J. 5,50, Schultz's Pers. 51,00; tilsammen Kr. 123,75. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 5715,00.*

København, 6. Marts 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

28. Februar: Esbjerg 300,00; Nyborg 150,00.

6. Marts: Aarhus 1500,00; Holstebro 400,00.

København, 6. Marts 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Paul Viggo Johan Henriksen, udl. 1. 3. 23 i Aug. Olsens Bogtr. (arb. s. St.). Trykker Alex Christian Frederiksen, udl. hos A. V. Henningsen (arb. s. St.). 6089 Hansens Hustru Iris Sofie (Syge- og Begravelseskassen). 813 Mønsters Hustru Kirstine (Syge- og Begravelseskassen). 6151 Madsens Hustru (Syge- og Begravelseskassen).

Kolding: Paal. Dagmar Mogensen. Nyborg: Paal. Marie Poulsen. Roskilde: Sætter Birnth Nielsen, udl. 1. 3. 23 i Roskilde Avis.

TILTRAADTE

København: 4254 Ejner Olsen fra Esbjerg (arbl.). 1448 Aage Steffensen fra Højskole (arbl.). 6619 Svend Thomsen fra Næstved i Pl. 2681 Hugo Schønfeld fra Udl. i Pl. 2445 Viola Nielsen fra Nyborg (arbl.).

Aarhus: 6048 Edvin Petersen (Kongsvang Bogtrykkeri), 3590 Wilh. Neess (arbl.) og 7226 Jens Chr. Nielsen (arbl.). Frederikshavn: 6981 Peter Stick (Skagens Avis). Horsens: 6227 Ambrosius Lottrup (arbl.). Skive: 6351 Chr. Christiansen (arbl.). Sønderborg: 2894 Jørg. Andersen (Fædrelandet). Viborg: 4285 Niels Andersen (Næser).

FRATRAADTE

København: 3179 Gunnar Luder til Udl. (arbl.). 3109 Theodor Nielsen til Sønderborg i Pl.

Esbjerg: 4254 Ejner Olsen til Kbhvn. (arbl.). Grenaa: 6048 Edvin Petersen til Aarhus i Pl. Nyborg: 2445 Viola Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing F.: 3738 H. Chr. Westergaard Sørensen (overfl. til Musikernes Forb.). Næstved: 6619 Svend G. Thomsen til Kbhvn. i Pl. Silkeborg: 6739 J. P. Fischer paa Rejse, 7239 Aage Randløv paa Rejse og 7226 Jens Chr. Nielsen til Aarhus (arbl.). Skive: 6351 Chr. Christiansen til Viborg i Pl. Sønderborg: 7043 Hugo Strand paa Rejse. Viborg: 6351 Chr. Christiansen til Skive (arbl.).

UDTRAADTE

Fredericia: 7041 Johs. Petersen (til Amerika). Grenaa: 6555 Karl Sørensen.

DØDE

København: 295 A. Chr. Petersen (Axelholm). 211 Frederik Jensen (Dyva & Jeppesen).

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotypesætter,

28 Aar, dygtig og paalidelig, søger Plads straks. Gode Anbefalinger haves. Eventuelt som *Ombryder* eller *Akcidenssætter*. (Sports- og Musikanmelder i tidligere Pladser.) Billet mrkt. »78« modtager Ekspeditionskontoret.

Sprogsætter.

Gift, dansk Sætter, kendt med det tyske Sprog, mathematisk Sats og ellers andet Sprogarbejde, søger Plads straks hvor som helst. Tilbud sendes til *S. Larsen, Hjelmerstald 12, Aalborg.* (83)

Sikker Eksistens.

Kompagnon søges straks til en ny Fagforretning i Provinsen med en Kapital af 3—5000 Kr. eller mere. Billet mrkt. »84« modtager Ekspeditionskontoret.

Hurtigpresse, brud- og fejlfri, indv. R. ca. 58×88, skal straks sælges for **kun 1650 Kr.** (Har den dobb. Værdi.)
Diegel, indv. R. ca. 34×46, brud- og fejlfri. Pris **kun 575 Kr.** (Har den dobbelte Værdi.)

Billet mrkt. »86« modtager Ekspeditionskontoret.

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER. STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER. ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULORTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREOSKVALITET.

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

En ung Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde, ønsker Plads snarest. Billet mrkt. »72« modtager Ekspeditionskontoret.

Blystege, Regletter, Kvadrater,

Udslutninger fra Nonp. til dobb. Mittel, Pris pr. Kilo 1.70; alt i Original-Indpakning. — Bestillinger bedes straks opgivet under Billet mrkt. »85« til Ekspeditionskontoret.

Fagmøde for Trykkere

afholdes
Skærtorsdag den 29. Marts, Kl. 10 Fm.
i Aarhus.
(„Stjernekroen", Jægergaardsvej 42.)

Anmeldelse om Deltagelse sendes senest den 24. Marts til *Ernst Pedersen, Tordenskjoldsgade 24, Aarhus.*

(82) **Landssammenslutningen af Trykkerklubber.**

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufornikkede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skriftør • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Genzsch & Heyse · Skriftstøberi

Etableret 1833 **Hamburg** Filial i München

Agentur og Lager:

Erik Levison, Vestre Boulevard 36, København B.

Telefoner: Central 14823, Byen 3534 og V. 6482 x

Genzsch-Antikva

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen) København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 11 KØBENHAVN DEN 16. MARTS 1923 XXXXX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)
Sættere, Stereotypører og mandl. Hjælpearbejdere)
afholder

ordin. aarlig Generalforsamling

29. Marts (Skærtorsdag) Kl. 10 præcis
i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 4. Beretning fra Landskontrahentmødet. 5. Opstilling til Valg af 4 Kontrahenter. 6. Eventuelle Beretninger fra de forskellige kooperative Foretagender. 7. Valg af 4 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 8. Valg af 1 Repræsentant til Arbejdernes Landsbank. 9. Valg af 2 Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«. 10. Valg af 7 Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikring. 11. Valg af Stemmetællere. 12. Bevilling til Fagskolen. 13. Eventuelt.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

Kvindernes Underafdeling

(De kvindel. Trykkeriarbejderes Fagforening)
afholder

ordin. aarlig Generalforsamling

29. Marts (Skærtorsdag) Kl. 11
i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer og 2 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 4. Eventuelt. *Styrelsen.*

EN MINDESTEN PAA LAUR. JENSENS GRAV

Der er nu forløbet et Aar siden vor gamle Kollega og Ven Kasserer Laur. Jensen afgik ved Døden, og de fleste af de københavnske Typografer samt en stor Del Provinskolleger fulgte ham til den sidste Hvile ude paa Vestre Kirkegaard. Det mægtige Følge bar Vidne om, hvor skattet og afholdt Laur. Jensen var iblandt os. Andre Fags Arbejdere satte ogsaa meget stor Pris paa Laur. Jensen. Men Typograferne Landet over hører eller læser sikkert ikke Navnet, uden at der i hver enkelt By findes Mænd, som føler, at Laur. Jensen var deres gode Kollega, Ven og Kammerat.

I Bevidstheden om, at det forholder sig saaledes, har Styrelsen for den københavnske Trykkerafdeling besluttet at igangsætte en Indsamling for at rejse en Mindesten paa Graven, og man har ment at kunne naa til at afsløre dette Mindesmærke den 25. Juli, der var Laur. Jensens Fødselsdag.

Vi opfordrer derfor Tillidsmændene rundt om paa alle Trykkerier til at udfærdige en Liste, hvorpaa alle Kolleger anmodes om at tegne sig for *en 25 Øre* til dette smukke Formaal. Lister og Bidrag kan indsendes til Kasserer *O. A. Lundin*, Typ.-Forbundets Kontor, Vestergade 5¹, Kbhvn. B. Kvittering for indsendte Bidrag afgives i »Typ.-Tid.«

Idet vi haaber og tror paa, at denne Sag vil vinde Anklang hos hver eneste Typograf Landet over, saledes at man kan sige, naar Mindestenen er rejst: »Danmarks Typografer rejste det over en trofast Ven og god Kollega«, udsender vi hermed denne Opfordring og beder en Tillidsmand paa hvert Trykkeri paatage sig den hermed forbundne Ulejlighed.

København, 8. Februar 1923.

Styrelsen for
Den typografiske Trykkerforening.

Ovenstaaende anbefales paa det varmeste af

Københavns Afdelings Styrelse
samt *Forretningsudvalget.*

TOLD OG LØNTRYK

Det Krav, der stadig rejses fra Industriens Side om Beskyttelses-Foranstaltninger imod den udenlandske Konkurrence, er jo ingenlunde nyt — kun lyder det nu med større Styrke end nogensinde tidligere, hvad naturligvis har sin Grund i de abnorme Forhold, Verdenskrigen har skabt.

Blandt den almindelige Befolkning — altsaa ogsaa blandt Arbejderne — har der hidtil hersket den Opfattelse, at alle slige beskyttende Forholdsregler var af det onde, fordi de kun kan virke *fordyrende* paa de Varer, vi har Brug for til Livets Ophold, og som det altid kniber med for os Smaakaarsfolk at komme i Besiddelse af. Ja, man har hidtil levet i den Tro, at det allerbedste, der kunde ske, egenlig var, at alle Toldmure og kunstige Skranker, som er rejst mellem Landene, *blev fjernede* og erstattet med den fri og uhindrede Vareudveksling mellem Folkene.

At faa ændret denne Opfattelse, denne Tro, vil blive vanskeligt, fordi den er saa lige til, at enhver kan faa Øje paa Sandheden deri, og tillige, fordi den er i Pagt med det stærkeste og bedste i Menneskene — Trangen til Frihed.

Man vil da ogsaa have lagt Mærke til, hvorledes vore Politikere under de lange Debatter om dette Spørgsmaal alle — selv Højre — har undladt at kræve mere *Beskyttelsestold*. Man har sporet ligesom en Rædsel for at nævne dette Ord, og derfor har man hittet paa en hel Række nye Navne: *Effektiv Handelspolitik, Krisetold, Importforbud* og *Importregulering*.

Fælles for dem alle er sikkert den Omstændighed, at de virker *varefordyrende*. Men de er ikke alle lige *farlige*.

Arbejderpartiet, støttet af De samvirkende Fagforbunds Ledelse, kræver som bekendt *Importregulering* for en Del særlig kriseramte Industriers Vedkommende. Og selv om man ikke kan faa Øje paa Retfærdigheden i det Forhold, at f. Eks. Bogtrykfagets Udøvere, der ogsaa er kriseramte og udsat for den skarpeste Konkurrence fra Udlandet, skal betale mere for et Par Støvler eller en Cigar, end vi vilde komme til, hvis der var *fri* Indførsel, saa er der dog ingen Tvivl om, at Regulering af Importen vil være at foretrække fremfor Toldbeskyttelse, selv om ogsaa man kalder denne for *Krisetold*. Thi den har den farlige Egenskab at give Penge i Statens Kasse. Og vi har jo dyrekøbte Erfaringer for, at Staten ikke mere giver Afkald paa en Indtægtskilde, den én Gang har faaet Fingre i.

Trods alle Forsikringer om Venstres Kærlighed til Frihandelen, møder dette Partis Regering alligevel med et Forslag om Toldbeskyttelse. Det er atter et Bevis paa, at de, der sætter deres Lid til Politikere og tror deres Ord, kun høster Skuffelse. Politik synes kun at være Bedrag. Ingens Tale er saa uvederhæftig som de Godtfolks, der opererer paa den politiske Arena. For dem er alting tilladt. Hvad de sagde i Gaar, benægter de i Dag — blot de derved kan klare en vanskelig Situation eller skade sin Modpart.

Det er politisk Moral i det 20. Aarhundrede.

Nu har en eller anden anløben Venstre-Hjerne regnet ud, at den saakaldte Krisetold kan benyttes til at trykke Lønnen ned med, og saa giver man straks alle Frihandelsteorier en god Dag og sluger som Hunden sit eget Spy.

Arbejdernes Stilling over for det fremsatte Forslag, der foruden at fordyre Skotøjs- og Tobaksindustriernes Produkter betydeligt, tillige skal virke som Løntrykker, burde være givet: *Ingen Gaaen paa Akkord med dette Princip.* Og der er mange indenfor Arbejdernes Organisationer, som venter, at saavel det politiske Arbejderparti som De samvirkende Fagforbunds Ledelse — der jo nylig har vist sig i Besiddelse af en betydelig Beslutsomhed og *Offervilje* overfor nødstedte Arbejdere *i Udlandet* — vil udfolde en endnu større Energi for at afværge Følgerne af den Underfundighed imod *vort eget Lands* Arbejdere, som indeholdes i det Beskyttelses-Forslag, vor »frihandelsvenlige« Regering har budt det danske Folk.

Fr. N.

50 AAR

Torsdag den 22. Marts kan en landskendt Kollega, *Th. Holmen*, fejre sin 50 Aars Fødselsdag.

50 Aar er ikke nogen særlig høj Alder, og det halvtredsindstyvende Aar plejer sjældent at gøre

Krav paa særlig Opmærksomhed. I dette Tilfælde drejer det sig dog om en Kollega, som i en lang Aarrække — lige fra han som ung Svend traadte ind i vor Organisation — har arbejdet og virket med Kraft og Energi for sine Kollegers Interesser.

Th. Holmen er Jyde af Fødsel, han kom til Verden i Viborg; men Faget lærte han i Svendborg og kom straks efter Læretidens Udløb til København, hvor han et Stykke Tid arbejdede i Dagbladet »Tiden«.

Han kom i Midten af 90erne til »Nationaltidende«, hvor de gammeldags Arbejdsforhold og for en stor Del yderst konservative Kolleger vakte hele hans ungdommelige Virkelyst til Live.

Splittet i 2 — ja flere — forskellige Organisationer var Samlingsarbejdet meget besværligt. Th. Holmen tog imidlertid fat med begge Hænder, og i Løbet af kort Tid fik han samlet de mange forskelligartede Hoveder under én Hat, og for største Delen paa hans Initiativ stiftedes Klubben »Royal«, og Personalet i »Nationaltidende« staar endnu den Dag i Dag som et Mønster paa Sammenhold og Kollegialitet.

Naar den Dag i Dag Bladarbejderne har forholdsvis gode Arbejdsvilkaar, skyldes det ikke mindst det grundlæggende Arbejde, der omkring Aarhundredskiftet udførtes af Kollegerne i »Nationaltidende« under Holmens Ledelse.

Naturligvis fik Klubben »Royal« ikke Lov til *alene* at beholde en Kollega af Holmens Kvalifikationer. Organisationen tog ham i sin Tjeneste. I 1906 — for 17 Aar siden — valgtes han ind i Bogtrykfagets Voldgiftsret og Københavns Afdelings Styrelse og har siden den Gang uafbrudt været Indehaver af betydningsfulde Tillidshverv.

Han var en Tid lang Arbejdsanviser, Kontrahent og har i en lang Aarrække været den ubestridte Indehaver af Næstformandsstillingen i Københavns Afdeling.

I Organisationslivet kommer der let en Kurre paa Traaden. Den, der i Dag er populær, kan i Morgen være det stik modsatte eller maaske *glemt!* Th. Holmen staar dog den Dag i Dag for samtlige Kolleger som en ualmindelig brav, solid og god Kammerat. Hos ham er der ingen Svinkeærinder eller Leflen for dette eller hint. Hans Naturel er ærligt og ligetil. Holmen véd man altid, hvor man har.

Mange Kolleger vil den 22. Marts erindre vor brave Kammerats Ungdoms- og Manddoms-Virke og deltage i den hjertelige Lykønskning, som hermed bringes ham ved Livets store Vendepunkt — de 50 Aar, med Haabet om, at han endnu i mange Aar vil være i Stand til at deltage i Arbejdet for vor Stands Trivsel. *XX.*

Den typ. Trykkerforening.

Ordinær Generalforsamling

afholdes

Tirsdag den 20. Marts Kl. 7½

i **Arbejderforeningen af 1860, Nørrevold 92, 1. Sal o. G.**

NB! *Bemærk Lokaleforandringen!*

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Beretning fra det nedsatte Udvalg til Gennemgang af Forbundslovene. 4. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«, »Social-Demokraten« og »Arb. Fællesorg.s Brændselsforretning. 5. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 6. Valg af 1 Fanebærer og 2 Stemmeoptællere. 7. Indsendte Forslag. 8. Bevillinger. 9. Eventuelt.

Forslag, der ønskes behandlede, skal være indsendte til Styrelsen (Adresse: Forbundskontoret) senest 8 Dage før Generalforsamlingen. *Styrelsen.*

Umiddelbart efter Generalforsamlingen afholder

Trykkernes Begravelseskasse
ordinær Generalforsamling

med følgende Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Valg af Styrelse og 1 Revisor i Henhold til Lovenes § 11. 4. Eventuelt.

Udlevering af Lovene samt Indmeldelse af nye Medlemmer sker ved Henvendelse paa Forbundskontoret til Kasserer *Lundin.*

Styrelsen.

VICTOR PETERSENS MINDELEGAT

Ifølge Fundatsen for »Victor Petersens Mindelegat« vil Legatets aarlige Renter være at anvende til Fremme af unge Typografers faglige Uddannelse. De nærmere Betingelser for at erholde en Legatportion er, at vedkommende forpligter sig til at anvende Legatet til videre Uddannelse paa Fagskolen for Boghaandværk eller til selvstændigt Studium ved Rejser i Udland eller Indland eller ved at tilegne sig en Specialuddannelse paa et af Bogtrykfagets særlige Omraader. (Legatet vil dog ikke blive uddelt til Ansøgere, der ønsker at lade sig oplære som Maskinsættere).

Legatet er paa 500 Kr. og kan uddeles samlet eller delt.

I Ansøgningerne maa oplyses, til hvilket af ovennævnte Formaal vedkommende vil anvende Legatet, samt paa hvilket Sted, man ønsker at foretage selvstændig Studium.

Legatet vil i Aar blive uddelt i April Maaned, og Ansøgninger maa derfor være Legatets Bestyrelse, Adr.: Dansk Typograf-Forbund, Vestergade 5, København B., i Hænde *inden 31. Marts d. A.*

København, 21. Februar 1923.

Bestyrelsen.

FOR ARBEJDERNES SKYLD

Jeg overværede for nogen Tid siden et Møde, som var arrangeret af en større Fabrikant (Gummi). Mødets Formaal var at slaa til Lyd for Beskyttelse af vor hjemlige Industri. En Række Talere havde Ordet for at kræve Statsforanstaltninger til Udelukkelse af den udenlandske Konkurrence, og naar man krævede dette, var det naturligvis for — *Arbejdernes Skyld*, for at skaffe Beskæftigelse til de mange arbejdsledige. Til Stede ved Mødet var en Del Arbejdere, navnlig fra den omtalte Fabrikants Virksomhed, og de hoppede minsandten paa Limpinden, thi de klappede til denne Tale, som om de var betalt derfor.

Den smukke Tale om Hensynet til Arbejderne fra de Herrer Toldbeskyttéres Side kan jo lyde meget bestikkende. Men enhver, som vil tænke en lille Smule over, hvad Konsekvensen af Gennemførelsen af disse Krav vilde blive, opdager snart, at *den* Arbejder-Kærlighed er falsk.

Der er vel ingen, der tvivler om, at hvis det lykkedes den forannævnte Fabrikant at faa gennemført Foranstaltninger, som hæmmede eller hindrede Indførsel af udenlandske Gummivarer, da vilde enhver Arbejder, der er i Besiddelse af en Cykle, komme til at betale sin Del til disse »arbejdervenlige« Foranstaltninger gennem en forhøjet Pris paa Dæk og Slanger.

Og det samme vil naturligvis blive Tilfældet med Skotøjs-Tolden, hvis den gennemføres.

Man har regnet ud, at den Fordyrelse af Fodtøjet, der bliver Følgen af Regeringens Forslag, vil andrage ca. 14 Millioner Kr. aarlig, idet man regner med et Forbrug af 3½ Million Par Fodtøj og en Forhøjelse af 4 Kr. pr. Par. Endvidere menes det, at den foreslaaede Beskyttelse vil bringe 500 flere Skotøjsarbejdere i Arbejde, end der er beskæftiget i Øjeblikket. Det vil altsaa sige, at *Skotøjsforbrugerne* skal betale 28.000 Kr. for hver Arbejder, som skaffes Beskæftigelse ved denne Branche.

Det er dyr Arbejdskraft!

Men naar vi nu véd, at Skotøjsarbejdernes Løn ligger langt fra de 28.000, kan vi maaske ogsaa blive enige om, at det er ganske andre Interesser end Arbejdernes, der skal varetages ved saadanne molboagtige Foranstaltninger. *Fr. N.*

40 AARS FAGJUBILÆUM

Den 19. Marts er det 40 Aar siden, vort Medlem Faktor *A. Søeberg*, Haderslev, kom i Lære paa Dagbladet »Modersmaalet«s Trykkeri i Haderslev, hvor han har haft sin Beskæftigelse i alle de 40 Aar, naar undtages en ganske kort Tid, han arbejdede paa »Flensborg Avis«. Søeberg lærte den Gang at blive Sætter-Trykker og har i det lange Spand af Tid faaet rig Brug for begge Dele. Den store Udvikling, vort Fag har gennemgaaet, har Søeberg mærket som ikke mange andre, idet Avisen i hans første Læreaar blev trykt paa en Haandpresse (bruges nu til Korrekturaftryk i Trykkeriet), senere hen paa Hurtigpresse, trukket med Haandkraft, derpaa med Varmluftsmotor, Gas- og tilsidst Elektromotor. I de senere Aar har han paa Trykkeriet osgaa haft Lejlighed til at arbejde med Rotationsmaskine, som han maatte springe til i Krigstiden, da de fleste af Personalet, ogsaa Rotations-Maskinmesteren, maatte under Vaaben. Søeberg er vel nok kendt af mange, ogsaa Nord for den gamle Grænse, som i svundne Aar har arbejdet hernede.

— — —

I denne Forbindelse kan ogsaa nævnes, at Medlemmet Maskinsætter *Fr. Møller* paa samme Arbejdssted kort efter kan fejre 25 Aars Fagjubilæum, idet han den 13. April 1898 traadte i Lære som Sætter paa »Modersmaalet«s Trykkeri i Haderslev. Kollega Møller blev under Krigen saaret paa Vestfronten, hvor en Granatsplint rev hans halve venstre Haand af, saa han kun beholdt 2 Fingre tilbage paa den lemlæstede Haand. Han er alligevel i Stand til at udføre sit Arbejde som Maskinsætter.

— Haderslev-Kollegerne ønsker baade for Søeberg og Møllers Vedkommende, at de endnu i mange Aar maa dyrke Kunsten.

LEDIGE LEGATER

Af Berlings Legat er 1 Portion ledig, af Cortnums Legat 1 Portion og af Rolffs Legat 3 Portioner ledige. Samtlige Legater udbetales med 17 Kr. 50 Øre halvaarligt.

Legatportionerne kan søges af ældre, trængende eller syge Typografer eller Enker efter saadanne.

Ansøgninger maa indsendes til Forretningsudvalget senest 31. Marts d. A.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

TRYKKERAFDELINGEN I KØBENHAVN

REGNSKAB FOR AARET 1922

HOVEDKASSEN

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1922		5.145,88
Renter	107,95	
Overført fra Lokalkassen	809,60	
		917,55
Balance Kr.		6.063,43

Udgift:

Understøttelse	55,00	
Tryksager	21,00	
Formandshonorar	200,00	
Lokaleleje og Møder	119,00	
Banneret	65,00	
Porto	41,50	
Fællesorganisationen	177,30	
Folkeuniversitetsforeningen	9,00	
Ekstra Hjælp	65,00	
Begravelseshjælp	100,00	
Andre Udgifter	18,80	
		871,60
Saldo den 31. December 1922		5.191,83
Balance Kr.		6.063,43

EKSTRAKASSEN

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1922		1.901,94
Renter		35,61
Balance Kr.		1.937,55

Udgift:

Understøttelser		293,00
Beholdning den 31. December 1922		1.644,55
Balance Kr.		1.937,55

BEGRAVELSESKASSEN

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1922		5.534,77
Kontingent og indkomne Restancer	373,60	
Renter	96,49	
		470,09
Balance Kr.		6.004,86

Udgift:

Kranse	61,00	
Kontorsager (Protokol)	8,00	
Tryksager	47,00	
Møder	10,00	
Begravelseshjælp	400,00	
		526,00
Saldo den 31. December 1922		5.478,86
Balance Kr.		6.004,86

STATUS DEN 31. DECEMBER 1922

HOVEDKASSEN

Aktiver:

1 Aktie i »Stjernen«	500,00	
4 Andele i »Soc,-Dem.«	48,00	
1 Aktie i Arb. Brændselsforretn.	100,00	
		648,00
Indestaaende i Sparekassen		4.591,83
Balance Kr.		5.239,83

Passiver:

Formue den 31. December 1922		5.239,83
Balance Kr.		5.239,83

BEGRAVELSESKASSEN

Aktiver:

Indestaaende i Sparekassen	5.478,86	
Udestaaende Restancer	39,60	
		5.518,46
Balance Kr.		5.518,46

Passiver:

Formue den 31. December 1922		5.518,46
Balance Kr.		5.518,46

EKSTRAKASSEN

Aktiver:

Indestaaende i Sparekassen		1.644,55
Balance Kr.		1.644,55

Passiver:

Formue den 31. December 1922		1.644,55
Balance Kr.		1.644,55

København, 21. Februar 1923.

O. A. Lundin.

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Hovedkassen udviser et Overskud paa *45,95*, Begravelseskassen et Underskud paa *55,91* og Ekstrakassen et Underskud paa *257,39*.

København, 7. Marts 1923.

Carl Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
Carl Schnoor. *Chr. Østergaard.*

Typografernes Sportsklub

afholder

Fredag den 30. Marts (Langfredag) Kl. 7

i City's Selskabslokaler

Hypnotisk Seance

af **Hr. Chas. M. Evert**

Af det righoldige Program fremhæves:

Tankelæsning — Clairvoyance (Klarsyn)
Hypnotisme — Psyko-fysiske Eksperimenter
Søvn-Hypnose — Katalepsi og Anæsthesi

Uhyre interessant og morsomt!

Obs. Hr. Chas. M. Evert har i den sidste Tid givet Seancer i forskellige Foreninger og har ved disse vakt den største Forundring hos Publikum.

Der sælges til denne Seance kun et begrænset Antal Billetter, saa det anbefales at sikre sig Billet i Tide.

Billetter à 1 Kr. faas hos Foreningens Medlemmer og hos A. Andreasen, Vølundsgade 3[4]

Efter Seancen **Bal til Kl. 2** (Baltegn à 1.50).

(2b)

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TRYKKERAFDELINGEN I KØBENHAVN afholdt ekstraordinær Generalforsamling den 9. Februar Kl. 8 i Blegdamsvejens Selskabslokaler.

Efter at *Nygaard* var valgt til Dirigent og *Lundin* til Sekretær, gennemgik Formanden, *P. Aug. Petersen*, udførligt Tarifforhandlingernes Forløb og det foreliggende Forslag, hvilket han anbefalede at vedtage, thi selv om det ikke gav os igen, hvad vi tabte i Fjor, var det sikkert det bedste, vi kunde opnaa under de nuværende Forhold.

Carl Schmidt, der havde været med i Underudvalget, havde ønsket at kunne komme tilbage med noget bedre, men vilde overlade til Kollegerne selv, hvorledes de vilde stille sig til Forslaget. *Axel Jensen* kunde, da den Uretfærdighed, der ved sidste Tarifforandring var begaaet overfor Rotationstrykkerne, ikke var rettet, ikke anbefale at stemme for Tarifforslaget. I Diskussionen deltog desuden *Tverskow*, *Lundin* og *Carl Johan Christensen*. En af Tverskow stillet Resolution kunde ikke sættes under Afstemning, da den var indbragt efter, at der var vedtaget Afslutning.

Beretning og Diskussion toges til Efterretning, hvorefter Dirigenten hævede Generalforsamlingen.

NÆR OG FJÆRN

DET STORE KARNEVAL. Da Regnskabet skal afsluttes, bedes d'Herrer Kolleger venligst om at indbetale alt udestaaende for Karnevalsbilletter senest i Aften mellem Kl. 5—6½ paa Forbundskontoret til Anton Jensen. *Formanden.*

VED KARNEVALET i City er fundet et sort Baand med et »F« i en Cirkel. Kan afhentes hos *A. Andreasen*, Vølundsgade 3[4].

KØBENHAVNS TRYKKERKLUB. Opmærksomheden henledes paa Generalforsamlingen i Aften.

BREV henligger paa Kontoret til Hr. Maskinsætter Esbensen.

40 AARS JUBILÆUM. Nykøbing F. Lokalafdeling kan 1. April fejre 40 Aars Jubilæum, idet den oprettedes 1. April 1883. Trykker *H. P. Jensen-Gaard* kan samtidig fejre 40 Aars Jubilæum som Medlem af Afdelingen, og i denne dobbelte Anledning afholdes Jubilæumsdagen en Festlighed, hvortil Indbydelse er udgaaet til Stiftets øvrige Afdelinger. Som Forløber for Festen er udsendt et fikst Festprogram, der fortæller om Jubilæumsdagens Begivenheder.

RØNNE TYPOGRAFERS selskabelige Forening holdt Lørdag den 24. Februar sin aarlige Vinterfest. Den bød paa Spisning, Sang, Tale og Bal. Der var ikke mindre end fem Sange, som det kunde være fristende at bringe et lille Uddrag af, men af Hensyn til »Typ.-Tid.«s knappe Plads skal jeg dog undlade dette. Alt i alt var det en fornøjelig Fest, som — paa Politimesterens Bud — desværre maatte slutte Kl. 2. *C. B.*

ET PÆNT OVERSKUD. Som Bevis paa, at der kan tjenes gode Penge ved at være Bladudgiver, kan anføres, at afdøde Lord Northcliffe har efterladt sig en Formue paa ca. 120 Millioner Kroner.

BORT FRA PARTIKÆVLET. Hidtil har den italienske faglige Landsorganisation og det socialistiske Parti samarbejdet med hinanden. Men paa Grund af den stadige Splittelse i Partiet har Bogarbejderforbundets Styrelse besluttet at foretage en Urafstemning over Spørgsmaalet: Skal Landsorganisationen igen staa paa egne Ben? Dette Spørgsmaal vil i Bogarbejderforbundet utvivlsomt blive besvaret med et Ja. Indtil nu foreligger der kun to Afstemningsresultater. Afdelingen i Bologna har med 258 St. mod 61 udtalt sig for Landsorganisationens Uafhængighed. Afdelingen i Triest er gaaet endnu videre, idet den tillige har udmeldt sig af den stedlige Samorganisation.

POLEN. Strejken i Bogtrykfaget i Krakau, der har varet i 15 Uger, er nu sluttet med et godt Resultat.

SCHWEIZ. Forhandlingerne i Bogtrykfaget i Schweiz har nu ført til en Overenskomst, som dog, forinden den træder i Kraft, skal godkendes af de to Parters Organisationer. Der er dog fremdeles *spærret for Tilgang ude fra* paa Grund af det store Antal Kolleger, som endnu er uden Beskæftigelse.

En hjertelig Tak til de mange ældre og yngre Kolleger Landet over — endog fra Bornholm — der paa min 70-Aarsdag glædede mig med deres venlige Hilsen. Modtag min taknemmelige Genhilsen.

Kolding, 9. Marts 1923. *H. P. Raben.*

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Lunos Trykkeripers. 18,00, Græbes Pers. 8,00, Lunos Trykkeripers. 19,00, Egm. H. Petersen 16,00, C. Johansens Pers. 10,00, Politiken (20 Medl.) 41,00, Thieles Pers. 17,50, Exprestrykkeriet 6,00, Schultz' Pers. 51,75; tilsammen Kr. 187,25. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 5902,25.*

København, 13. Marts 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

7. Marts: Helsingør 800,00.

København, 13. Marts 1923.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Viborg: A. Vilh. Jensen, Fredensgade 51.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Carl Severin Rohde Graabeck (Heyde), tidl. Medl. 1421 Th. Dahms Hustru Anna Marie (Syge- og Begravelseskassen). 891 Emilius Jensens Hustru (Syge- og Begravelseskassen). Christensens Hustru Asta Marie (Syge- og Begravelseskassen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 7244 Harald Offersen fra Middelfart i Pl. Hj.arb. Holger Svend Sørensen fra Dansk Arb. Forb. (Berl. Tid.).

Fredericia: 7203 Henry Fledelius (arbl.). Kolding: 4327 Evald Larsen (arbl.) og 6480 Ejner Petersen (arbl.). Randers: 7043 Hugo Strand (arbl.). Roskilde: 6528 Eli Petersen (Tidende). Sønderborg: 3109 Theodor Nielsen (Fædrelandet). Viborg: 6351 Chr. Christiansen (Thomsen).

FRATRAADTE

København: 127 Michael Andersen til Stege i Pl.

Aarhus: 7226 Jens Chr. Nielsen til Kbhvn. (arbl.), 3376 Henry Nielsen til Kbhvn. (arbl.). og 7030 M. A. J. Nendel til Udlandet. Fredericia: 3478 Chr. A. Andersen til Vejle (arbl.). Frederikshavn: 6981 Peter Stick paa Rejse. Middelfart: 7244 Harald Offersen til Kbhvn. i Pl. Næstved: 7159 Chr. Viggo Nielsen til Aarhus (arbl.). Odense: 5221 Anton Møller (overfl. til Chaufførernes Forb.). Viborg: 7203 Henry Fledelius til Fredericia (arbl.).

UDMELDT

København: 101 Richard Nathan (rejst til Amerika).

Typografernes Sangforening.

Af Hensyn til Sangfestprogrammet bedes Sangerne møde fuldtallig hver Fredag Kl. 7¾. (1 g)

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Modarbejd Arbejdsløsheden.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En ung Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde, ønsker Plads snarest. Billet mrkt. »87« modtager Ekspeditionskontoret.

Virkelig 1. Kl.s

alsidig og intelligent københavnsk Sætter ønsker varig Plads. Billet mrkt. »91« modtager Ekspeditionskontoret.

Kompagnon eller Rejserepræsentant

søges til en mindre, men godt indført Fagforretning med store Udviklingsmuligheder og gode Repræsentationer. En Kollega, som har Kapital til Raadighed og vil overtage Rejse-Repræsentationen, bliver foretrukken. Kun alvorlige Ansøgere kommer i Betragtning — Billet mrkt. »92« modtager Ekspeditionskontoret.

Mindre, tildels nyt

Bogtrykkeri til Salg.

Velegnet for en Nybegynder. Kan faas meget billigt, naar Handel kan ske snarest, for solid Køber. — Billet mrkt. »88« modtager Ekspeditionskontoret.

For Bogtrykkerier!

1 Viktoria-Diegel (Mercur), i. R. 39/30 med Motor, Transmission og Drivremme,
1 Bostonpresse, 17/23 cm.
1 Papirskæremaskine m. Svinghjul, System Krause, 56 cm,
1 Standser for mindre Hjørner,
1 Reol med 12 smaa og 6 Titelskriftkasser,
1 Reol med 9 smaa og 12 Titelskriftkasser
med ca. 400 kg Skrift, delvis nye med danske Bogstaver, Messing- og Perforerlinier, Værktøj, 4 Vinkelhager, 6 Satsskibe, Formatstege o. s. v. for den faste Pris af 2000 Kr.

Endvidere: **1 kompl. Kredssav** med Motor for 110 Kr.

Tilbud til Christian Wolff,
Flensborg Bogtrykkeri,
Holmen 53. Telf. 2563.
(89)

Akcidens—Værktrykker

søger Plads straks, gerne midlertidigt. — Billet mrkt. »90« modt. Ekspeditionskont.

Fagmøde for Trykkere

afholdes
Skærtorsdag den 29. Marts, Kl. 10 Fm.
i Aarhus.
(„Stjernekroen", Jægergaardsvej 42.)

Anmeldelse om Deltagelse sendes senest den 24. Marts til *Ernst Pedersen, Tordenskjoldsgade 24⁴, Aarhus.*

(82) **Landssammenslutningen af Trykkerklubber.**

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner.
(186)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 12 KØBENHAVN DEN 23. MARTS 1923 XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

KONTINGENTNEDSÆTTELSE

Fra 1. April (14. Uge) nedsættes Kontingentet med 1 Kr. ugentlig for heltbetalende og 50 Øre ugentlig for halvtbetalende Medlemmer.

Nedsættelsen sker paa Ekstrakontingentet til Arbejdsløshedskassen og Kontingentet til Hjælpekassen med Halvdelen hvert Sted.

København, 21. Marts 1923.

Forretningsudvalget.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)
(Sættere, Stereotypører og mandl. Hjælpearbejdere)
afholder

ordin. aarlig Generalforsamling

29. Marts (Skærtorsdag) Kl. 10 præcis
i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. 4. Beretning fra Landskontrahentmødet. 5. Opstilling til Valg af 4 Kontrahenter. 6. Eventuelle Beretninger fra de forskellige kooperative Foretagender. 7. Valg af 4 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 8. Valg af 1 Repræsentant til Arbejdernes Landsbank. 9. Valg af 2 Repræsentanter til Bryggeriet »Stjernen«. 10. Valg af 7 Repræsentanter til Arbejdernes Livsforsikring. 11. Valg af Stemmetællere. 12. Bevilling til Fagskolen. 13. Eventuelt.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

Kvindernes Underafdeling

(De kvindel. Trykkeriarbejderes Fagforening)
afholder

ordin. aarlig Generalforsamling

29. Marts (Skærtorsdag) Kl. 11
i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer og 2 Repræsentanter til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning. 4. Eventuelt. *Styrelsen.*

DEN NY UDBYTTER

—

Jern- og Blod-Kansleren, Fyrst v. Bismarck, gjorde sig i sin Tid bemærket bl. a. derved, at han indførte de berygtede Undtagelseslove for de tyske Arbejdere. Tiden viste, at disse Love havde den stik modsatte Virkning af den tilsigtede. I Stedet for at standse eller hæmme Socialismen, voksede denne netop frodigst under Trykket af Bismarcks Jernkno.

Bismarck er forlængst død og hans Livsværk sunket i Grus, men ogsaa det nuværende Tysklands Lovgivere synes at finde det naturligt at lave Love, som kun rammer enkelte Samfundsklasser.

Man har saaledes opfundet en ny Metode ved Opkrævningen af Skatterne, vel at mærke kun for alle Lønarbejdere, Funktionærer og Statsembedsmænd. Skatten bliver nemlig fradraget i Arbejdslønnen og betales i Form af Skattemærker. For Arbejdernes Vedkommende tilbageholder Arbejdsgiverne 10 pCt. af Lønnen, og Arbejderen faar udleveret et Skattekort, hvorpaa han opklæber Mærker, svarende til det tilbageholdte Beløb.

Gentagne Gange har dette System været lovprist i Dagblads-Artikler her i Landet, hvilket kunde tyde paa, at man i visse Kredse spekulerer paa at faa indført noget lignende her hjemme.

Skønt vi i mange Retninger er tilbøjelige til at plagiere vor sydlige Nabo, er det dog ikke overfor alt, hvad der kommer dernede fra, man skal anvende den kendte Betragtning, at »so ein Ding muss wir auch haben«. Og det gælder ikke mindst overfor denne nye Skatteopkrævningsmaade. Thi den betyder et langt Skridt henimod Arbejdernes Umyndiggørelse.

I Beretningen om Lovens Virkninger i Tyskland hedder det bl. a.:

»Formaalet: at lette Betalingen af den høje Indkomstskat for de Skatteydere, der udelukkende eller fortrinsvis er henvist til at leve af Indtægten af deres Arbejde, kan betragtes som naaet. Da alle Arbejdere, Funktionærer og Embedsmænd svarer deres Indkomstskat allerede, naar de faar deres Løn eller Gage, er de under alle Omstændigheder tvunget til at klare sig med Resten.«

Læg Mærke til dette: *Tvunget til at klare sig med Resten!* Heri ligger det nye Princip. Hidtil har det dog været saadan, at Arbejderen af den ham — i de fleste Tilfælde kærrigt tilmaalte Løn *først* har haft Ret til at sørge for Mad, Klæder og Husly til sig og sine, medens Skatten kom i anden Række. Ved den ny Lov er der kommet *en ny Udbytter*, som først og fremmest tager *sin* Part af Arbejderens Fortjeneste — ubønhørligt og uden smaaligt Hensyn til, om det, der bliver tilbage, er til at leve af.

At det skulde blive Karl Marx's Fædreland, der først knæsatte dette nye Skatteudplyndrings-System, lyder nærmest som blodig Ironi. Og saa vidt man kan se, er det indført ved hans Disciples Medvirkning. Mon ikke den store Forkæmper for Arbejdernes *Frigørelse* vilde vende sig i sin Grav, hvis han kunde se, hvor det bærer henad med Frigørelsesværket?

Mod Øst vi styre, men mod Vest vi glide.

Fr. N.

PARAGRAF 45

—

Naar Otto Rundberg i »Typ.-Tid.«s Nr. 10 præker Genindførelse af den gamle Paragraf 45 i Forbundslovene (ang. Tarifkommissionens Sammensætning), har han — uden Tvivl — forvildet sig ind i en blind Gyde.

En Tilbagevenden til denne sønderskudte Barrikade vilde — i alleregentligste Forstand — betyde et jammerligt Tilbagetog, forekommer det mig.

Rundberg indrømmer, at den foretagne Reform er yderst demokratisk — og saaledes i nøje Overensstemmelse med vor Idealbestræbelse. Hvortil da dette meningsløse Forslag, som kun synes egnet til at vække Forstyrrelse i ubefæstede Sind.

Rundberg bliver os Beviset for sine forskellige Paastandes Rigtighed skyldig. Hans Bevisførelse virker saa taaget og sammenrodet, at den sikkert — allerede paa Forhaand — har snigmyrdet det Forslag, som den tilsigtede at fremme, medens en Tilbagevenden til den gamle Paragraf 45 vilde være en, jeg havde nær sagt: reaktionær Krebsegang, vil dens nugældende Form aabne store Muligheder for Fremskridt og Retfærdighed. For til Gavns at fastspigre denne Betragtnings Soliditet og Berettigelse vil jeg — for en Sikkerheds Skyld — søge at imødegaa den Rundberg'ske Kritik ved en kort praktisk Resummering af de faktiske Forhold:

Tendensen indenfor vort Fag — som iøvrigt indenfor den hele Verdensorden — gaar jo afgjort i Retning af Specialisering. De mange Arter og — igen indenfor disse — de forskellige Typer af Maskiner, som henholdsvis Trykkere og Maskinsættere stilles overfor, gør det indlysende, at Tarifkommissionen maa sammensættes af Kolleger, der virkelig har indgaaende Kendskab til deres forskellige Branchers specielle Maskiner — og de deraf opstaaede Arbejdsvilkaar. Det er en Selvfølge, at Kommissionen — saaledes sammensat — med størst mulig Sikkerhed vil kunne skønne om de bestaaende Specialbestemmelser og om foreslaaede Nyorienteringer.

Forbundsstyrelsen er desuden fyldigt repræsenteret i Kommissionen. Dens Repræsentanter vil under Forhandlingerne kunne finde rig Anvendelse for deres trænede Forhandlingsevne — den, som Rundberg saa stærkt fremhæver.

En saadan Sammensætning af mérbemeldte Kommission vil markere et Kæmpeskridt fremad — en betydelig Ud-

videlse af Kommissionens reelle Kompetence og Alsidighed paa alle tekniske Omraader indenfor vort Fag.

Forslag i denne Hensigt vil antagelig blive fremsat paa det kommende Delegeretmøde.

Otto Rundberg bemærker i Forbigaaende, at hans Angreb paa den nu bestaaende Paragraf 45 fremkommer paa Grundlag af dens Virkninger i københavnske Forhold. Nu kan det vel næppe være Rundbergs Mening at ville kræve en særskilt Lov for Provinsen og en anden for København .. ?

Faktisk er det, at man bl. a. praktiserer den Uretfærdighed og Uforstand: at der mellem otte Forbundsstyrelsesmedlemmer fra Provinsen ikke findes en eneste Trykker — et uomstødeligt Bevis for, hvor ensidigt — ja, taabeligt Tarifkommissionen har været sammensat efter den gamle Paragraf 45. Naa, hvad saa???

Den gamle Ordning — af Rundberg betegnet som den naturlige Ordning — at Ledelsen fører Tarifforhandlingerne med den upraktiske og tidsspildende Tilkaldelse af de nødvendige Brancherepræsentanter *er* og *bør* være et tilbagelagt Stadium.

Udviklingens Gang er fremadskridende — kære Rundberg!

Silkeborg, Marts 1923.

Rudolf Jensen.

SKANDINAVISK KONFERENCE

De tre skandinaviske Lande afholdt i Dagene 10.—12. ds. en Konference i Stockholm. Fra Sverige var mødt *S. Cruse* og *H. Hagberg*, fra Norge *S. Buldani* og *L. Rungstad*, fra Danmark *Jul. Schrøder* og *Karl Sørensen*. Konferencen behandlede en Række Spørgsmaal af organisatorisk Interesse og i Særdeleshed drøftedes indgaaende den foreliggende Tarifsituation i Norge.

TIMELØNNEN FRA 1914

Venstre og Højre fandt altsaa hinanden i en ny Omfavnelse — vel nok den sidste forinden Opløsningen. Omkostningerne ved dette Kæresteri skal Befolkningen betale i Form af dyrere Fodtøj og en forhøjet Pris paa det Hø, man udgiver for Tobak, hvilket naturligvis vil bevirke, at der vil fremkomme endnu daarligere Kvaliteter.

Men foruden denne almindelige Afklapsning skal Tjenestemændene og Skotøjsarbejderne yderligere »klemmes«. Maalet er at trykke Skotøjsarbejdernes Timeløn ned paa samme Højde som i 1914 plus Stigningen ifølge Pristallet.

Dette Krav kan jo ved første Øjekast se meget moderat ud — forudsat naturligvis, at Skomagernes Timeløn i 1914 var til at leve af, og forudsat endvidere, at Pristalsberegningen hviler paa et retfærdigt Grundlag, hvad der er stærk Tvivl om. Men der er ogsaa andre Omstændigheder, som maa tages i Betragtning, naar man kræver Løn-Niveauet fra før Verdenskrigen genindført.

Man kan nu for Eksempel ikke komme udenom den beklagelige Kendsgerning, at Varernes Værdi og Holdbarhed i meget stor Udstrækning er forringet ved den Forfalskningstendens, der som en Farsot hærger vor Tid. Klæder, Fodtøj, kort sagt alle Brugsgenstande, som hører med til den daglige Livsførelse, er nu af en langt ringere Kvalitet i Forhold til Prisen end tidligere, hvilket naturnødvendigt maa have til Følge, at man langt oftere maa forny disse Livsfornødenheder. Alene af den Grund kan man ikke mere klare sig med Lønnen fra 1914.

Saa længe denne Vareforfalskning finder Sted, maa enhver Sammenligning med 1914 afvises som ganske uberettiget. Og at komme denne Kræftskade til Livs, vil blive vanskeligt. Thi Staten er jo den store Vejviser paa dette Omraade. Den blander jo stadig »Vand i Vinen« ved sine Skattepaalæg til Fordyrelse af Befolkningens Forbrugsgenstande.

Vi kan jo ikke saa godt have én Moral for Staten og en anden for dens Borgere.

Fr. N.

Paa Grund af Tarifbevægelse i Norge er al Tilgang til dette Land standset, indtil anden Meddelelse fremkommer.

FORENING FOR BOGHAANDVÆRK

Halvtbetalende Medlemmer kan paa Forbundskontoret afhente Forening for Boghaandværks for 1922 udgivne Bog, »Plovmanden og Døden«, med Træsnit af Professor *Einar Nielsen* (Bogladepris 15 Kr.) mod Betaling af Aarskontingentet for 1922, 5 Kr.

Nye Medlemmer kan mod Erlæggelse af Aarskontingent for 1922, 5 Kr., samt et Indskud af 3 Kr. ligeledes erholde Publikationen. Indmeldelse kan ske gennem Forbundskontoret.

ET SAGSANLÆG OG EN DOM

I November Maaned i Fjor antog A/S Det Hoffensbergske Etablissement som Vikar for en Maskinsætter, der var syg, en Mand, der netop var demitteret fra Maskinsætterskolen. Da han efter at have arbejdet paa Stedet et Par Dage maatte anmode om Hjælp til Maskinen, kom bl. a. en af Maskinsætterskolens Indehavere, Hr. Fabrikant C. Simonsgaard, til Stede og fremkom med fornærmelige Udtalelser mod de i Firmaet beskæftigede Maskinsættere, hvem han tillige beskyldte for Hærværk mod Maskinen.

Da disse Kolleger følte sig ganske brødefri med Hensyn til de rejste Beskyldninger, anlagde Københavns Maskinsætterklub paa sine Medlemmers Vegne Sag mod Hr. C. Simonsgaard, og ved Byretten i København er der den 8. Marts faldet Dom i Sagen. Ifølge denne maatte de paaklagede Udtalelser anses for ærefornærmende, og da Simonsgaard ikke havde godtgjort sin Føje til at fremsætte dem, vilde han være at straffe med en Bøde af 20 Kr. De ærefornærmende Udtalelser mortificeredes, og S. paalagdes at betale Sagens Omkostninger med 90 Kr. —*n.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

LÆRLINGEAFDELINGEN I AALBORG afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 4. Februar Kl. 10 Fm. med følgende Dagsorden:

1. Punkt var Beretning og Regnskabet, som godkendtes af Revisorerne.

2. Punkt: Bestyrelsens Afgang. Der var lang Diskussion om Bestyrelsens Arbejde indenfor Foreningen. Ikke alle Medlemmerne var rigtig tilfreds med Bestyrelsens Arbejde, der blev klaget over, at der ikke var afholdt nogle Møder og Sammenkomster; men Formanden undskyldte sig med, at han ikke kunde skaffe Lokale. Dermed afgik hele den gamle Bestyrelse, som ikke ønskede Genvalg.

3. Punkt: Valg af Bestyrelse. Til Formand valgtes *Karl Knudsen*, Kasserer *Henry Blaunfeldt*, Sekretær *Malling Ansgar Jensen*, Revisorer *Kaj Johansen* og *Aage Gregersen* samt 2 Bestyrelsesmedlemmer *Kaj Johansen* og *Ansgar Jensen*.

Under Eventuelt blev der diskuteret om forskellige Ting, bl. a. Ekstrakontingent til Afholdelse af en Stiftelsesfest og Udflugt. Til Generalforsamlingen var mødt 14 Medlemmer.

Ansgar.

NÆSTVED LOKALAFDELING holdt Lørdag den 10. Februar sin Fastelavnsfest paa Hotel »Vinhuset« under god Tilslutning fra Kollegers, Journalisters og Lærlinges Side samt d'Hrr. *Fr. Flade* fra Haderslev, *Peder Pedersen*, Kolding, og *Julius Nielsen*, Odense, som Gæster. Ved det fælles Kaffebord i den smukt pyntede Sal blev afsunget en Mængde smukt udførte og velskrevne Sange og holdt diverse Taler, hvorefter man studerede Festavisen »De smaa Sorte«, hvis poetiske og mere og mindre vittige Indhold til Skræk og Advarsel var gennemført med smaa Bogstaver, uha! uha! Til stor Underholdning for Deltagerne slog man »Katten af Tønden«, og senere var der en morsom Kottillon. En Fest, som Udvalget havde stor Ære af!

c. j. p.

NÆSTVED MASKINSÆTTERKLUBS Instruktionsmøde Søndag den 11. Februar havde samlet Deltagere fra bl. a. Ringsted, Nakskov o. s. v. Efter en Indledning paa »Næstved Tidende«s Sætteri, hvor Hr. Forretningsfører *V. Larsen* var til Stede og trakterede med en lille Forfriskning, fortsatte man paa »Næstved Avis«s og »Venstrebladet«s Sætterier under d'Hrr. *Fr. Flade*, Haderslev, *P. Pedersen*, Kolding, og *Julius Nielsens*, Odense, Ledelse en Gennemgang af de forskellige Maskintyper, hvis Fejl og Fortrin blev omtalt og fulgt med stor Interesse af de ca. 25 mødte. Til Middag var de udenbys Næstved-Kollegernes Gæster og sluttelig holdtes en lille Sammenkomst paa Jernbanehotellet, hvor Venskabsbaandene yderligere knyttedes under fornøjeligt Samvær. Der hørtes kun en Anke: Dagen var for kort! *c. j. p.*

DEN TYPOGRAFISKE FORENING I AALBORG og Typografernes Hjælpekasse afholdt ordinær Generalforsamling den 23. Februar. *Formanden* oplæste Eegnskaberne for 1922 og gav en kort Oversigt over Virksomheden. Sygekassen har i Statstilskud modtaget 1287 Kr. og i Kommunetilskud 198 Kr. 45 Øre. Medlemsantallet var 31. December 91 Mænd og 57 Kvinder. Af Hjælpekassen er der i 1922 udbetalt 145 Laan til et samlet Beløb af 7025 Kr. Der var sluttet Overenskomst med Nordjysk Tandlægeforening og bestilt 100 Eksemplarer af »Sygekassebladet« til Uddeling blandt Medlemmerne. Betalingen paa Aalborg Kommunehospital er forhøjet fra 75 Øre til 2 Kr. pr. Dag for Sygekassemedlemmer. Sygeplejeforeningen, hvoraf alle de statsanerkendte Sygekasser i Aalborg staar som Medlemmer, paatænker, saa snart de nødvendige Lokaler kan faas, at oprette en moderne Lysbadeanstalt i Forbindelse med sin Massageafdeling. — Efter at Regnskaberne og Virksomheden var godkendt, gik man over til de forskellige Valg, der resulterede i Genvalg over hele Linjen. — Det vedtoges at betale et ældre Medlems Syge- og Begravelseskontingent af Hjælpekassen. — Paa forventet Approbation vedtoges en Tilføjelse til Vedtægterne, hvorefter Sygekassen betaler for Medlemmers Behandling paa Folkekuranstalten ved Hald med et Beløb af indtil 3 Kr. pr. Dag. — Af Hjælpekassen bevilgedes der to Medlemmer henholdsvis 20 og 10 Kr. *A. N.*

»TYPOGRAFIA« I AALBORG afholdt Generalforsamling Fredag den 23. Februar. Foruden Kassereren, der oplæste Regnskabet, var der 3 Medlemmer mødt! Det var derfor let at faa alt godkendt. — I Stedet for Emil Olsen valgtes *Johs. Andersen* som Bestyrelsesmedlem. *Sigvard Andersen*, der var en af de mødte, fik det for Ulejligheden, at han blev valgt til Revisor. Ellers var der Genvalg. *G.*

TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSESKASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE

holdt Søndag den 25. Februar ordinær Generalforsamling i Rømersgade. Dirigent: *Anton Jensen.* Sekretær: *C. O. Petersen.* — Formanden, *Anthon Larsen,* aflagde Beretning for det forløbne Aar. Det var Formanden en Glæde Aar efter Aar at aflægge Beretning, eftersom Kassens Formue øgedes. Regnskabet balancerede med 74.866 Kr. 40 Øre og udviste et Overskud af 3412 Kr. 91 Øre. Legatfondens Regnskab, som er et særligt Regnskab, balancerede med 4319 Kr. Der var i Aarets Løb i Lighed med tidligere Aar uddelt Understøttelse til 4 trængende Medlemmer. — Kassereren, *Carl Christoffersen,* oplæste det reviderede Regnskab og beklagede, at der i det udsendte trykte Regnskab var indløbet et Par Smaafejl fra Sætteriets Side. Beretning og Regnskab godkendtes.

De afgaaende Bestyrelsesmedlemmer *Anthon Larsen* og *Anton Jensen* genvalgtes. Ligeledes genvalgtes som Revisor *C. Hammer* og som Revisorsuppleant *N. Christensen.*

Kassereren bad Medlemmerne virke for Tilgang af nye Medlemmer, særlig blandt de nyudlærte, samt bad Inkassatorerne rundt om paa Trykkerierne paa Listerne at melde Af- og Tilgang og anføre Forbogstaverne. *C. O. P.*

KVINDEAFDELINGEN I KØBENHAVN

REGNSKAB FOR AARET 1922

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1922		1.093,55
Renter	32,48	
Overført fra Lokalkassen	447,56	
		480,04
Balance Kr.		1.573,59

Udgift:

Formandshonorar	200,00	
Lokaleleje og Møder	154,90	
Tryksager	49,00	
Fællesorganisationen	90,46	
Banneret	15,00	
Porto	10,10	
		519,46
Saldo den 31. December 1922		1.054,13
Balance Kr.		1.573,59

STATUS DEN 31. DECEMBER 1922

Aktiver:

Aktie i Arb. Brændselsforretn.	200,00	
Indestaaende i Sparekassen	854,13	
		1.054,13
Balance Kr.		1.054,13

Passiver:

Formue den 31. December 1922	1.054,13
Balance Kr.	1.054,13

København, 8. Februar 1923.

O. A. Lundin.

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. De udviser et Underskud af *Kr. 39,42.*

København, 7. Marts 1923.

Carl Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
Carl Schnoor. *Chr. Østergaard.*

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

12. Februar 1923.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Spørgsmaal om Pasningen af visse Specialmaskiner var rejst. Undersøges nærmere. — Et Udlæringsspørgsmaal behandledes. Der rettes Henvendelse til Trykkeriet. — Det vedtoges at anmode Dansk litografisk Principalforening og Københavns Bogtrykkerlaug om at indgaa paa den mellem os og Københavns Bogtrykkerforening vedtagne Tarif. — Et Trykkeri havde indrettet sig, men havde ikke taget Hensyn til tilstrækkeligt Dagslys. Gaar til Fabriksinspektoratet. — Forskellige Tarif-Sager behandledes og Beslutning toges. — Hillerød Afdeling fremsender en Resolution. Til Efterretning. — Paa given Foranledning var det blevet oplyst, at Voldgiftsdommen angaaende Underfaktorer ikke var respekteret endnu. Ved Formandens Indgriben var dette nu omgaaende blevet rettet. Til Efterretning. — Kvindeligt Medlem, der havde opsagt sin Plads uden i Forvejen at raadføre sig med Organisationen, anmoder om Understøttelse. Kan ikke lade sig gøre. — Ordinær Generalforsamling afholdes den 25. Februar. — Barnets Hus anmoder om Hjælp. Nægtedes. — Anmodninger om Refusioner for Speciallægeregninger behandledes. — Et Medlem anmoder om Udbetaling af Arbejdsløshedsunderstøttelse til Trods for, at han er i Restance. Denne maa først betales. — Forskellige Kolleger, der opholder sig paa Højskole, anmoder om Hjælp. Da den Hjælp, der ydes af den vedtægtsmæssige Arbejdsløshedskasse ved Højskoleophold, ligger udenfor al anden nydt Arbejdsløshedshjælp, kan ekstra Hjælp ikke ydes. — De unges Idræt anmoder om Hjælp. De sædvanlige 25 Kr. bevilgedes. — Anmodninger om Hjælp behandledes. — Anmodninger om hvilende Ret behandledes. — Mødet hævet.

Husk! Sportsklubbens Fest, Langfredag i City's Selskabslokaler. Angaaende Programmet, se „Typ.-Tid." for sidste Uge. (2c)

SÆTTERAFDELINGEN I KØBENHAVN

REGNSKAB FOR AARET 1922

Indtægt:

Saldo den 1. Januar 1922		46.951,25
Renter af Obligationer	1.189,00	
— Sparekassen	319,71	
— Aktier i Brændselsforretningen	40,00	
		1.548,71
Overført fra Lokalkassen		977,30
Balance Kr.		49.477,26

Udgift:

Tryksager	62,50	
Formandshonorar	200,00	
Banneret	112,00	
Fællesorganisationen	586,80	
Lokaleleje	45,00	
Arbejdstab	11,00	
Folkeuniversitetsforeningen	25,00	
		1.042.30
Saldo den 31. December 1922		48.434,96
Balance Kr.		49.477,26

STATUS DEN 31. DECEMBER 1922

Aktiver:

4 % Obligationer	20.000,00	
3½ % Obligationer	6.000,00	
Oligation i Soc.-Dem.	1.000,00	
		27.000,00
Aktier i Landsbanken	4.000,00	
— »Stjernen«	1.000,00	
— Brændselsforretningen	400,00	
— Arb. Livsforsikring	462,00	
		5862,00
12 Andele i Soc.-Dem.	144,00	
Tilgodehavende Renter i Livsforsikringen	55,44	
		199.44
Indestaaende i Sparekassen		15.572,96
Balance Kr.		48.634,40

Passiver:

Formue den 31. December 1922	48.634,40
Balance Kr.	48.634,40

København, 21. Februar 1923.

O. A. Lundin.

Regnskaberne er gennemgaaet og fundet i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. De udviser et Overskud af *Kr. 1483,71.*

København, 7. Marts 1923.

Carl Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
Carl Schnoor. *Chr. Østergaard.*

NÆR OG FJÆRN

NYT TRYKKERI I VORDINGBORG. Redaktør af »Vordingborg Avis«, Hr. *Oluf Olsen,* har startet et nyt Trykkeri i Vordingborg under Navn af Centraltrykkeriet og beskæftiger foreløbig 1 Mand. Firmaet har underskrevet Tarifen.

MEDLEM NR. 6648, Alfred Christensen, fra Brønderslev bedes opgive sin Adresse til Lokalformanden: Fixvej 21, Næstved.

25-AARS JUBILÆUM. Den 1. April kan en af Rønne-Afdelingens gemytlige Kolleger fejre 25-Aarsdagen for sin Indtræden i Forbundet. Jubilaren er Maskinsætter *Albert C. C. Hansen* paa »Bornholms Tidende«, som i næsten alle disse Aar har opholdt sig samme Sted. »Albert« har ellers lært i L. A. Jørgensens Bogtrykkeri i Hovedstaden, men hans Vugge har staaet i Odense. Her i Afdelingen og ikke mindst paa sin Arbejdsplads har »Albert« altid været en vellidt og gemytlig Svend, en af den Slags, som sætter lidt Sving over Tilværelsen og gør sit til, at Arbejdet gaar med godt Humør. Derfor haaber vi, at A. C. C. H. stadig maa være den glade raske Svend, som vi Rønne-Boere sætter Pris paa at se i »Typerne«s Midte. *X.*

40-AARS JUBILÆUM. Lørdag den 24. Marts kan Typograf *Carl Henriksen* fejre sit 40-Aars Svendejubilæum, idet han denne Dato 1883 udlærtes hos Schultz. Carl Henriksen, der nu i en Aarrække har arbejdet hos Holger Meyer, har altid været en god og pligtopfyldende Kollega. Vi ønsker ham til Lykke paa Jubilæumsdagen.

ODENSE MASKINSÆTTERKLUB afholder den 29. og 30. Marts (Skærtorsdag og Langfredag) et Instruktionskursus med Maskinsætter *Schorjahn,* Flensborg, som Leder. Kursuset, der for Torsdagens Vedkommende holdes paa »Fyns Tidende«s Bogtrykkeri og begynder Kl. 9 Form., har som Emne: »Aflæggemekanismen, dens Funktion og Forstyrrelser«, og da Hr. Schorjahn har mange Aars Erfaring og tør betragtes som Ekspert, venter man en meget interessant Dag. Fredag Formiddag mødes Deltagerne paa »Fyns Stiftsbogtrykkeri«, hvor der kan stilles Spørgsmaal af enhver Art vedrørende Linotype.

Torsdag Aften samles Kollegerne til et fælles Kaffebord.

Maskinsætterne paa Fyn anmodes om at benytte denne Lejlighed og komme til Stede, ligesom Kolleger fra andre Landsdele ogsaa vil være velkomne.

DØDSFALD. Formanden for Lokalafdelingen i Fredericia, *William Senius Berggren,* er Søndag den 18. ds. afgaaet ved Døden paa Amtssygehuset i Fredericia.

Budskabet om dette Dødsfald vil vække oprigtig Deltagelse hos mange Kolleger Landet over. Han stod midt i sine bedste Manddoms- og Arbejdsaar — var født 1. April 1896 i Bogense — og naaede ikke at opleve sin 27. Aarsdag.

1. November 1917 blev han udlært i »Bogense Avis«s Trykkeri. — Et Aarstid efter rejste han til Fredericia, hvor han da siden har arbejdet paa »Fredericia Avis«, kun afbrudt i Sommeren 1919 af et kort Sanatorieophold. Siden Januar 1920 har han været Formand for Lokalafdelingen i Fredericia.

Berggreen var tidligt med i den politiske Arbejderbevægelse. Først i Socialdemokratisk Ungdomsforbund, i hvis Hovedbestyrelse han sad i flere Aar. Senere, da Verdenskrigen var Aarsagen til, at der blev sat Skellinjer i den politiske Arbejderbevægelse, var B. mellem dem, der gik til venstre og fandtes i Kommunisternes Rækker. Han var ved sin Død Formand for Kommunistisk Ungdomsforening i Fredericia.

Som Menneske var han stilfærdig og rolig — men fast i sine Meninger — og de Kolleger, der kendte ham, vil mindes ham som en brav og oprigtig Kollega, der ydede, hvad han kunde, for Arbejderklassens Vel.

Bisættelsen fandt Sted i Mandags i Fredericia, og Jordefærden vil foregaa i Bogense — antagelig paa Søndag.

Ære være hans Minde! *J.*

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Rigsdagen 23,00, Hamburger & Lange 35,00, Lunos Trykkeripers. 38,00, Thiele 20,50, Schultz'

Pers. 53,75, Politiken (19 Medl.) 43,00, Græbes Pers. 9,00, Egm. H. Petersen 15,00; tilsammen Kr. 237,25. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 6085,75.*

København, 20. Marts 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

16. Marts: Stege 200,00.

København, 20. Marts 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Robert Aksel Daniel Magnussen, udl. 2. 3. 23 hos Cato *(arbl.)*. Trykker Aage Nebelong, udl. 8. 3. 23 i Nordisk Bogtr. (arb. s. St.). 1763 Knud Jørgensens Hustru Valborg (Syge- og Begravelseskassen). 4006 Christensens Hustru Ellenor (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Agnete Vilhelmine Gjerløv, udl. 18. 3. 23 i »Paritas« (arb. s. St.). Hj.arb. Anna Jensen (Egm. H. Petersen).

Viborg: Trykker N. Conrad Pedersen, udl. 2. 2. 23 hos Aug. D. Ekstrand.

TILTRAADTE

København: 3376 Henry Nielsen fra Aarhus (arbl.).

Brønderslev: 7180 Karl Larsen (arbl.). Frederikshavn: 6449 Søren Knudsen (Sæby Folkebl.). Hillerød: 7048 Ernst Christensen (arbl.). Kolding: Ingrid Andersen (overfl. fra Tekstilarb.). Odense: 7239 Aage R. Randløv (Fyns Tidende) og 7246 P. W. Jørgensen (Miloske Bogtr.). Randers: 2887 Harry Jørgensen (arbl.). Silkeborg: 7226 Jens Nielsen (arbl.) og 6310 Alfred Michaelsen (Pald). Struer: 7209 Niels Rasmussen (Larsens Bogtr.). Sønderborg: 3689 Andreas Pankoke (Dybbøl-Posten). Tønder: 7116 Peter Kirkeby (arbl.). og 7123 Heinrich Clausen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7246 Peter Willemoes Jørgensen til Odense (arbl.). 7209 Niels Rasmussen til Struer (arbl.). 2887 Harry Jørgensen til Randers (arbl.). 4254 Ejnar Olsen til Esbjerg (arbl.). 1767 Ejner Christensen paa Rejse.

Aarhus: 4635 O. A. Holtzmann paa Rejse. Roskilde: 6528 Eli Petersen til Kbhvn. (arbl.). Slagelse: 4343 Kaj Fenger Lassen paa Rejse. Viborg: 4285 N. Andersen til Odder i Pl.

UDMELDT

København: 2381 Olga Knagh (rejst til Amerika).

DØDE

København: 327 Th. Andersens Hustru Anna.
Fredericia: 6173 William S. Berggreen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i April Maaned blive uddelt 2 Legatportioner à 45 Kr. Motiverede Ansøgninger fra trængende, ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages indtil 7. April af Formanden, Anthon Larsen, Dronningensgade 48².

Tidligere Ansøgere behøver ikke paany at andrage.

Bestyrelsen.

(21 b)

TELEFON CENTRAL 14823 Byen 3534 & 468X TELEGRAM-ADRESSE: LEVIRIK.

Erik Levison

KØBENHAVN B Vestre Boulevard 36.

GRAFISKE ARTIKLER EN GROS

NYE OG BRUGTE GRAFISKE MASKINER SAMT BOGBINDERIMASKINER AF ENHVER ART LEVERES I STORT UDVALG OG ALLE FORMATER FRA LAGER.

RIGHOLDIGT LAGER AF SORTE OG KULØRTE FARVER FRA CHR. HOSTMANN-STEINBERGSKE FARVE-FABRIKKER, CELLE. FREDSKVALITET.

STORT LAGER MED SÆRLIGT GODT UDVALG I TRÆMATERIALER OG UTENSILIER.

ENEREPRÆSENTANT FOR SKRIFTSTØBERIET A/S GENZSCH & HEYSE HAMBURG

FULDSTÆNDIG INDRETNING AF TRYKKERIER I ALLE STØRRELSER. ET BESØG I UDSTILLINGS-LOKALERNE ANBEFALES.

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Typografernes Sangforening.

1. Paaskedag. Fodtur til Jægersborg. — Mødested: Tuborg Kl. 9. Frokost medbr. Kolleger velkomne. (1 h)

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i Nørre Central Café Søndag den 22. April *Kl. 11 præc.*

(3 c) *Styrelsen.*

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En ung Sætter-Trykker,
kendt med alt forefaldende Arbejde, ønsker Plads snarest. Billet mrkt. »87« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidens—Værktrykker
søger Plads straks, gerne midlertidigt. — Billet mrkt. »90« modt. Ekspeditionskont.

d'Hrr. Redaktører!
En Typograf, der i ca. 4 Aar har været og stadig er beskæftiget med journalistisk Virksomhed af forskellig Art ved et Dagblad samtidig med at deltage i Arbejdet i Sætteriet, søger en lignende Stilling straks eller senere. — Billet mrkt. »96« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter
(Ideal) antages til varig Plads.
Sydsjællands Venstreblad,
(93) *Næstved.*

„Typograph"-Maskinsætter
søger Plads snarest. Event. som Haandsætter. — Billet mrkt. »94« bedes indl. paa Ekspeditionskontoret.

Dygtig Trykker
til fineste Illustrations- og Farvetryksarbejde antages. For en virkelig dygtig Mand opnaas en god Stilling. Billet mrkt. »95« modtager Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

SÆTTEMASKINSKOLEN
ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner.
(186)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufornikkede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos
ANTON JENSEN,
(23) Sundbyøster Boulevard 4².

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 13 KØBENHAVN DEN 30. MARTS 1923 XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

KONTINGENTNEDSÆTTELSE

Fra 1. April (14. Uge) nedsættes Kontingentet med 1 Kr. ugentlig for heltbetalende og 50 Øre ugentlig for halvtbetalende Medlemmer.

Nedsættelsen sker paa Ekstrakontingentet til Arbejdsløshedskassen og Kontingentet til Hjælpekassen med Halvdelen hvert Sted.

København, 21. Marts 1923.

Forretningsudvalget.

LYSNER DET?

Som en behagelig Overraskelse kommer Meddelelsen om, at Balancen i vor Arbejdsløshedskasse og Hjælpekasse tillader at nedsætte Kontingentet med en Krone pr. Uge.

Det er glædeligt, at en saadan Nedsættelse har kunnet finde Sted uden at beskære Understøttelserne til de arbejdsløse, thi heraf tør man maaske slutte, at det har begyndt at lysne lidt i det Arbejdsløshedens Mørke, som nu i saa lang Tid har hvilet over vor faglige Horisont.

Ved de offentlige Arbejdsanvisningskontorer stod i sidste Uge tilmeldt 731 arbejdsledige Bogtrykarbejdere, deraf 451 i København og 280 i Provinserne. Til Sammenligning kan anføres, at da Ledigheden i vort Fag var størst, var Tallet oppe paa omtrent 1100.

Nogen Garanti for, at denne Nedgang vil fortsætte, eller om Tallet atter vil stige, har vi naturligvis ikke. Men efter alt at dømme, vil den kommende Sommer bringe fuld Beskæftigelse i Bygningsfagene, og dette plejer jo at betyde mere Arbejde for en Række andre Fag ogsaa.

Vi maa derfor have Lov til at betragte den lille Kontingentnedsættelse som en Budbringer om en bedre og lysere Tid for vort Fags Udøvere — som en Foraarsbebuder.

MASKINSÆTTER-PRÆSTATION

Som Grundlag for det fremtidige Arbejdsforhold i københavnske Maskinsætterier fremhæver Københavns Bogtrykkerforening gennem »De grafiske Fag«, at *»den nøgne Præstation af 6000 Bogstaver paa Linotype, uden særlige Kvalifikationer, berettiger kun Sætteren til Minimalløn.«*

For Tilvejebringelse af et godt Arbejdsforhold vil det derfor sikkert være rigtigt, at Parterne forsøger at klare sig, hvad »den nøgne Præstation af 6000 Bogstaver« *i Virkeligheden er.* Thi uden en saadan Klaring vil enhver Bedømmelse af Maskinsætterpræstation jo mangle reel Basis. Og der er vel næppe nogen Tvivl om, at Bogtrykkere i Almindelighed opfatter »den nøgne Præstation« at være *noget helt andet*, end Tarifen regner med, den er.

Ved Tarifen af 1919, saavel som ved Tarifen af 1913, er der i § 74 fastsat det Grundlag, paa hvilket Minimalpræstationen skal beregnes. Paragrafen lyder saaledes:

»Ved alle Fastsættelser i denne Tarif med Hensyn til Minimal- eller Gennemsnitspræstationer skal som Grundlag benyttes korrigeret, skær Sats uden nogen Fremhævelse efter letlæseligt, korrekt Manuskript, og sættes paa en Linjebredde af mindst 53 Bogstaver. Metal, omsmeltet i passende Blokke eller som tilbørligt rensede og til Brug ordnede Linjer, samt Manuskript maa i tilstrækkelig Mængde findes ved Sætterens Plads, ligesom Udslutningskiler og -ringe samt Matricer maa være til Stede i tilstrækkeligt Antal, saaledes at hurtig og glat Sætning muliggøres.«

Denne Paragraf findes ikke i den nuværende Tarif, men da Parterne ikke er blevet enige om og heller ikke har formuleret et *nyt og andet* Grundlag at beregne Minimalpræstationen paa, er dette Grundlag praktisk og juridisk (sædvaneretsligt) stadig gældende, fordi der ikke eksisterer noget andet Grundlag. Selv om Bogtrykkerforeningen principielt vil hævde, at den gamle § 74 ikke længere kan være gældende, saa vil Bogtrykkerne *under alle Forhold* dog blive nødt til at erkende, at Minimalpræstationens nøgne 6000 Bogstaver *ikke* kan beregnes under Omstændigheder: 1) hvor Sætteren selv skal afhente sit Metal enten i et andet Lokale eller over Gaarden, 2) arbejder med smaastykket Manuskript eller selv skal hente det paa Kontoret, 3) hvor der bevisligt er Mangel paa Matricer eller Spændespatier og 4) hvor Faldevanskeligheder eller anden uregelmæssig Gang foraarsager Sinkelser.

Naar dette er Tilfældet, vil der vel ogsaa være en Mulighed for at fastslaa, under hvilke Betingelser Minimalpræstationens nøgne 6000 Bogstaver skal beregnes.

For Arbejdet ved Linotype-Maskiner kan Betingelserne formuleres saaledes:

1) Maskinens Gang maa være uden paaviselige Mangler, 2) tilfældige Standsninger, selv uden paaviselige Mangler, maa ikke forekomme, 3) ingen Mangel paa Matricer eller Spændespatier, 4) Metal maa findes ved Maskinen eller i dens umiddelbare Nærhed, 5) trykt, maskinskrevet eller godt haandskrevet Manuskript maa være til Stede ved Pladsen i tilstrækkelig Mængde, 6) Manuskriptet maa være uden Fremhævelser og Godtgørelser af nogen Art, 7) Sætteren maa ikke ved Forespørgsler eller Besked af Huset sinkes i sin hurtige og energiske Sætning.

Kort udtrykt: *Ved Beregningen af de 6000 Bogstaver maa Sætteren uden Forstyrrelser af nogen Art kunne sidde ved sin Maskine. Han har efter Tarifen af Opgaver, som ikke beregnes særskilt, ikke andre end dem: at sætte, komme Metal i Potten, sørge for sit Gasblus og hæve sin Sats ud. Alle andre Krav, som stilles til ham — og som det er naturligt, der stilles — beregnes paa Tid eller efter de i Tarifen fastsatte Godtgørelser.*

De under 1—7 nævnte Forudsætninger fordrer et Par uddybende Bemærkninger:

Til 1) Der findes næppe mange Maskiner, som er uden paaviselige Mangler. Hvis Bogtrykkere og Typografer i Fællesskab lod en sagkyndig Kommission bedømme Landets Sættemaskiner, vilde der komme Ting frem, som vilde godskrives Maskinsætternes Konto, Mangler, som direkte og indirekte hindrer rationel Sætning. De skyldes dels Bogtrykkernes Ukendskab til, hvad en Sættemaskine kræver af Pasning, dels deres Uvilje til at købe Reservedele. Som Helhed vil Manglerne vel kunne afhjælpes; men nye vil stadig fremkomme, saa der maa regnes med dette Forhold ved Fastsættelsen af den nøgne Minimalpræstation.

Til 2) I Løbet af en Arbejdsdag vil der selv ved velholdte Maskiner forekomme mange tilfældige Standsninger. For mindre øvede Sættere kan en Del skyldes Sætteren; for øvede Sættere vil højst 5 pCt. af de tilfældige Standsninger have Sætteren til Aarsag. Standsningerne er mangeartede, men fremkommer oftest ved Aflæggerspindelen og foraarsager bøjede Skillevægge, som skal rettes. Anledningen skyldes væsentligst Ting, som Sætteren ikke kan ændre, nemlig slidte Matricer, hvis Udløsning fra Tandstangen bliver uregelmæssig. (Naar Linotype-Fabrikkens Montør skal prøve en Maskines Aflægning og Matricefald, ønsker han at prøve med nye eller saa godt som nye Matricer; heri er udtrykt Sagkundskabens Opfattelse af, hvilken Rolle det her omhandlede Forhold spiller). Hvis en Bogtrykker vil kontrollere Rigtigheden af disse Paastande, kan han selv eller hans Tillidsmand stille sig op ved Maskinen. Han vil Dagen igennem ikke kunne overse de tilfældige Standsninger. De er af den Art, at Maskinsætteren selv hurtigt retter dem, ellers er han ikke Maskinsætter, men hvad enten han selv gør det eller en anden gør det, er der intet jordisk Væsen, som er i Stand til at udføre det uden Tid, og denne maa nødvendigvis godtgøres og medregnes ved Fastsættelsen af Minimalpræstationen.

Til 3) Ved mange Maskiner, ikke mindst i Bladene, anvendes højst defekte Matricesæt. Ved defekte Sæt maa der altid regnes

med Godtgørelse for Mangelen paa Matricer. Men selv ved komplette Sæt er glat Sætning paa store Formatbredder ikke mulig, ja selv paa et saa ordinært Format som 20 Cicero med 50 Bogstaver i Linjen, vil ved Ideal-Maskiner Mangel paa smaa a stadig forekomme. (Dette vil Bogtrykkerforeningen kunne lade Hurtigsætteren Direktør Jørgensen konstatere.) Forholdet spiller ingen større Rolle, saa længe Præstationen er 4000 eller 5000 Bogstaver, Aflægningen foregaar da tilstrækkelig hurtigt, men ved en Præstation paa 6000 Bogstaver er det af indgribende Betydning. I Tarifens § 90 er fastsat visse Godtgørelser, men Paragrafen erkender selv, at Bestemmelserne ikke er udtømmende, idet der ved »større Modeller, som kun har 1 Kanal for e og n, træffes Aftale efter Overenskomst, forsaavidt der sættes paa saa brede Formater, at uforstyrret og glat Sætning som Følge heraf ikke kan finde Sted«. Man vil lægge Mærke til, at Paragrafen aabent og klart udtaler, at *uforstyrret og glat Sætning er Forudsætningen for Minimalpræstationen.*

Til 4, 5 og 6) Nærmere Omtale i denne Forbindelse overflødig.

Til 7) Arbejdet i Bogsætterier er oftest af den Beskaffenhed, at det kræver Konferencer med Huset; dels fra Sætterens Side ved Forespørgsler, dels fra Husets ved yderligere Besked. Det er saa selvfølgeligt, at Fremhævelsen heraf nærmest synes kuriøs. Og dog er den nødvendig. Et Uhr kan ikke standses, selv i Øjeblikke, uden at det viser fejl Tid. En Maskinsætter kan heller ikke sinkes, uden at det indvirker paa hans Præstation.

Yderligere Bemærkning:

Der stilles i alle ordentlige Maskinsætterier det Krav til Sætteren, at *Satsen skal være lige.* Naar der skiftes Format (og det sker i Bogsætterier som Regel flere Gange om Dagen), forlanges der altsaa af Sætteren, at han enten *regulerer* Knivene eller *ved Prøve konstaterer,* at Regulering er overflødig. Dette Arbejde udføres ifølge § 92 paa Tid. Hvor lang Tid, der skal beregnes til dette Arbejde, er afhængig af Sætteriets særlige Arbejdsforhold og af den enkelte Maskines særlige Karakter. Men det er fastslaaet, at der beregnes Tid, og hvis denne ikke noteres selvstændigt, *bliver der altsaa her en Godtgørelse at lægge til den nøgne Præstation.* (Forøvrigt kan Satsen blive skæv ogsaa *uden* at der skiftes Format; f. Eks. ved uens Varmegrad, ved døve Knive, ved at Støbeformen løsner sig o. s. v.).

§ 92 faslaar ligeledes, at *»Frigørelse af Støbemundshullerne ved større Formatbredder«* beregnes efter Tid. Hvor der stadig skiftes, maa denne Manipulation stadig foretages; men selv om der *ikke* skiftes, maa en Sætter, som vil være sikker paa godt Skriftbillede, gentagende frigøre Støbemundshullerne. Der bliver altsaa ogsaa her *en Godtgørelse at lægge til den nøgne Præstation.* —

Kun faa danner sig noget Begreb om den Energiudfoldelse, der kræves for at præstere 6000 Bogstaver i Timen. Ved et Format paa f. Eks. 20 Cicero med 50 Bogstaver i Linjen maa Sætteren for hver 30 Sekunder sætte og sende en Linje af Sted, hans Øjne maa uafbrudt følge Manuskriptet, hans Øre lytte sig til enhver Uregelmæssighed ved Matricefaldet. Men herom nytter det ikke at tale. Med den Overlegenhed, som er Mennesket egen paa Omraader, som det intet Kendskab har til, er det at sætte paa Maskine naturligvis ingen Ting: bare at sidde paa en Stol og prikke lidt med Fingrene! Jeg skal derfor rent konkret holde mig til de Virkninger, som de nævnte Forhold vil have paa Minimalpræstationen:

1. Maskinens mangelfulde Gang 3 pCt. = 180 Bogst.
2. Tilfældige Standsninger 4 pCt. = 240 Bogst.
3. Pasning af Knive, Støbemundshuller o. s. v., hvor Beregning af særlig Tid ikke er nødvendig 2 pCt. = 120 Bogst.
4. Almindelige Sinkelser 2 pCt. = 120 Bogst.

Disse Beregninger, som er foretaget meget forsigtige, skal ikke fortsættes, fordi de naturligvis maa udstrækkes efter de forskellige Trykkeriers og Maskiners særlige Forhold. Hensigten er kun at fastslaa, at den saakaldte *nøgne* Præstation paa 6000 Bogstaver med de i Tarifen og Arbejdsforholdet indeholdte Forudsætninger i *Virkelgheden er en Præstation paa mellem 6000 og 7000 Bogstaver.*

Den Merpræstation, som Bogtrykkerne kræver, for uden særlige Kvalifikationer at honorere ud over Minimallønnen, er altsaa allerede nu til Stede, hvor den nøgne Præstation er 6000 Bogstaver. Og hvor den ikke er 6000 Bogstaver, ligger det i Forhold, som vil veje meget tungt til, naar Præstationens nøgne Værdi skal udregnes.

Harald Jensen.

STANDARD-KLAVIATURET

Da jeg skrev mine Artikler om ovenstaaende Emne, var min Hensigt den at være med til uhildet at belyse Sagen ud fra Synspunkter, som jeg mente maatte komme til at staa i første Række, naar man vilde gaa til en saa gennemgribende Reform som denne, og jeg paatænkte ikke en Debat om eller med Personer, der kunde være interesseret i Sagen af andre Grunde end rent praktiske og ideelle.

I »De grafiske Fag«s Nr. 24 har Hr. Chr. Simonsgaard nu skrevet en Notits, der alene former sig som et Angreb paa mit Indlæg i »Typ.-Tid.«. Af denne Notits fremgaar, at Hr. S. i et tidligere Nr. af »De grafiske Fag« har skrevet eller udtalt sig om Spørgsmaalet, hvad jeg ikke vidste, da jeg skrev min Artikel. Men det vilde ikke have forandret en Tøddel deri, om jeg havde kendt Hr. S.s Udtalelser i Forvejen.

Udover hvad jeg har skrevet i de to Artikler (her i Bladet og i »Dansk Bogtrykkertidende«), har jeg egentlig intet at bemærke selve Emnet vedrørende, og hvem der har læst dem, vil ogsaa have forstaaet, at min Hovedtanke var den ganske objektivt at give en Fremstilling af de raadende Forhold og at pege paa, hvad der maatte danne Grundlaget for en Forbedring deraf, og jeg kom herved til at tage Afstand fra det Forslag til et Klaviatur, der var lanceret i »De grafiske Fag«.

Jeg er oprigtig ked af, at de Synspunkter, jeg har gjort gældende, ikke falder sammen med de Interesser, Hr. Simonsgaard vil tjene, thi intet skulde have været mig kærere, end om jeg som Maskinsætter kunde have givet saadanne i sig selv prisværdige Bestræbelser min Anbefaling.

Hr. S. gør blandt andet gældende, at mange erfarne Maskinsættere har erkendt hans Klaviatur som den bedste Løsning. Jeg er ikke i Stand til at afkræfte, at det maaske er det i Øjeblikket lettest praktisk gennemførlige; men hvad nytter det os, naar Resultatet bliver det modsatte af, hvad det bør være.

Jeg vil henstille til Hr. Simonsgaard, om han ikke tror, at en alvorlig Revision af hans Standard-Klaviatur henimod et for dansk Sprog mere praktisk og bekvemt Nøglesystem vil være muligt.

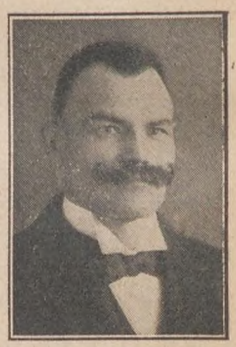
Hvis Hr. S. vil gennemføre Klaviaturet fra »De grafiske Fag«, og hvis han skulde faa Held til at indføre det paa nogle eller mange Steder, saa faar vi ikke et *dansk* Standard-Klaviatur, men et nyt — et »Simonsgaard-Klaviatur«.

Og Variationer har vi nok af i Forvejen.

21. Marts 1923. *N. Th. Svendsen.*

25 AAR VED FAGET

Søndag den 1. April kan vor skattede og afholdte Kollega *Marius Ewald Hansen* fejre sit 25-Aars Svendejubilæum, idet han den Dag for 25 Aar siden udlærtes i »Aarhus Amts Folkeblad«s Trykkeri. Hansen har arbejdet flere Steder her i Landet, bl. a. i Aarhus, Helsingør, Horsens og Thisted, det sidste Sted i en temmelig lang Aarrække, indtil han i 1919 kom til Aarhus igen og fik Plads i Stiftsbogtrykkeriet, hvor han for Tiden arbejder.

Hansen, der er meget bevandret i vor Fuglefauna, er en brav og god Kollega med et aldeles uerstatteligt Humør og er særdeles afholdt af de mange Kolleger, han daglig færdes iblandt i Stiftsbogtrykkeriet.

Til Lykke »Massa«! *14.*

FORENING FOR BOGHAANDVÆRK

Halvtbetalende Medlemmer kan paa Forbundskontoret afhente Forening for Boghaandværks for 1922 udgivne Bog, »Plovmanden og Døden«, med Træsnit af Professor *Einar Nielsen* (Bogladepris 15 Kr.) mod Betaling af Aarskontingentet for 1922, 5 Kr.

Nye Medlemmer kan mod Erlæggelse af Aarskontingent for 1922, 5 Kr., samt et Indskud af 3 Kr. ligeledes erholde Publikationen. Indmeldelse kan ske gennem Forbundskontoret.

INDUSTRIFORBUND I NORGE

De norske Arbejderes faglige Landsorganisation har paa sin Kongres forleden vedtaget at omlægge Organisationsformerne, saaledes at disse fremtidig hviler paa Industriforbund. Paa Kongressen var der delte Meninger om, hvornaar Forandringen skulde være gennemført. Formanden for det norske Typograf-Forbund, *O. Ruud,* stillede følgende Forslag:

»Kongressens Beslutning gennemføres saa snart som gørligt. Forbund, som maatte finde det paakrævet, bør dog faa Udsættelse, til de har faaet Spørgsmaalet behandlet paa et ordinært Landsmøde.«

Dette Forslag blev imidlertid forkastet med stor Majoritet, og Landssekretariatets Forslag om, at Kongressens Beslutning om Industriforfund skulde være gennemført inden 30. Juni

1924, blev derefter vedtaget med alle Stemmer mod én.

Kongressen vedtog endvidere at udmelde Landsorganisationen af Amsterdam-Internationalen.

1893 Gutenberg-Koret 1923

- KONCERT -

Søndag den 15. April, Kl. 6½

i Studenterforeningen, Vestre Boulevard.

Assistance: Kgl. Operasangerinde Fru *Ingeborg Steffensen*, kgl. Kammermusikus *Fini Henriques* og Fru *Martha Behrend.*

Efter Koncerten **Bal** til Kl. 2.

Billetter til Koncerten faa hos Korets Medlemmer samt paa Forbundskontoret. *Koncertbilletter 1 Kr. Balbaand 1½ Kr.* (4b)

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE

afholdt ordinær Generalforsamling den 1. Marts. Til Dirigent valgtes *Carl Petersen* og til Sekretær *A. Juul Sørensen.*

1. Beretning. Formanden *(Carl J. Christoffersen)* aflagde Beretning. Aaret 1922 havde begyndt ret uheldigt, idet der havde været uforholdsmæssig megen Sygdom. Januar-Kvartalet havde givet 3631 Kr. i Underskud. April, Juli og Oktober Kvartaler gav godt Overskud, saa at Formuetilbagegangen var kun forholdsvis ringe. Paatalte, at enkelte syge Medlemmer glemte at melde sig som saadan i rette Tid. I fortsat Understøttelse havde vi udbetalt 336 Kr. imod 67 Kr. i Fjor. Arbejdsløse Medlemmer havde faaet Henstand, naar de forlangte dette. Aaret 1923 tegnede godt, da Januar og Februar havde givet godt Overskud. Penge, som vi havde staaende i Landmandsbanken, havde vi hævet og indsat dem i København og Omegn. Redegjorde for Arbejdet ved Juletræsfesten, som for første Gang havde givet et lille Underskud, grundet paa de lavere Billetpriser, da der gaar 35 Øre fra hver Billet til Garderoben. Godterne til Børnene var 1. Klasses Ting, som endnu holdes højt i Pris. Rettede en Tak til alle, som havde givet Bidrag til Tombolaen og paa anden Maade hjulpet til at gøre denne Fest saa god som mulig. Beretningen godkendtes enstemmig.

2. Regnskabet. Kassereren *(A. Andreasen)* fremlagde det reviderede Regnskab. Der var indgaaet i Indskud og Kontingent 15.509 Kr. 20 Øre og udbetalt i Sygehjælp 15.188 Kr. Regnskabet balancerede med 35.729 Kr. 69 Øre, og Aaret sluttede med en Kassebeholdning af 19.409 Kr. 46 Øre. Medlemsantallet er nu 1008. Der er i Aarets Løb udsettet 21 for Restance, udmeldt 20, bortrejst 5 og 2 døde. Juletræsregnskabets Indtægt var 3393 Kr. 45 Øre; Udgift 3545 Kr. 78 Øre. Underskud 152 Kr. 33 Øre. Revisor *Sophus Andersen* indstillede det smukt førte Regnskab til Godkendelse. Efter at nogle Forespørgsler var besvarede af *Kassereren*, godkendtes begge Regnskaberne enstemmigt.

3. Juletræsfesten 1923. Det vedtoges efter nogen Diskussion at afholde Juletræsfest i Aar og overlod til Styrelsen at skaffe Lokale.

4. Valg. Kasserer *A. Andreasen* og de 2 Styrelsesmedlemmer *C. O. Blohm* og *A. Juul Sørensen* genvalgtes; til Suppleant valgtes *V. Christiansen.* Til Revisorer genvalgtes *M. Jensen* og *Sophus Andersen;* til Suppleant valgtes *Carl Petersen.*

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

7. Marts 1923.

1. Forretningsføreren meddelte, at han havde undersøgt Mulighederne for en Omprioritering af Forbundets Ejendom, Vestergade 5. Den af Frederiksberg Bank til 11. December Termin 1922 opsagte 2. Prioritet paa Kr. 60.901,22 var blevet indfriet, og Beløbet var taget af Reservefondens Midler. — Det vedtoges under de forhaandenværende vanskelige Forhold at stille Spørgsmaalet om en Omprioritering i Bero og foreløbig lade Reservefonden overtage den indløste Prioritet.

2. Fra den typografiske Trykkerforening forelaa en Anmodning om at underskrive et Opraab om Indsamling til en Mindesten for Laur. Jensen. — Opraabet underskreves.

3. Fra det internationale Sekretariat forelaa Meddelelse om Tarifbevægelser i forskellige Lande. — Til Efterretning.

4. Det islandske Typografforbund havde fremsendt et Takskrivelse for det tilsendte Strejkebidrag. — Til Efterretning.

5. Et Medlem i København anmoder om Kontingentfrihed under Skoleophold. — Tilstodes for faglig Afdeling.

6. Forretningsføreren meddelte, at saavel Arbejdsløshedskassen som Hjælpekassen nu havde en saa stor Beholdning, at det vilde kunne forsvares at sætte Kontingentet ned. Efter Forhandling med Arbejdsdirektoratet havde dette givet sit Samtykke til, at Ekstrakontingentet fra 1. April d. A. blev nedsat med 50 Øre ugentlig for heltbetalende og 25 Øre for halvtbetalende Medlemmer. For Hjælpekassens Vedkommende kunde Kontingentet ogsaa nedsættes med henholdsvis 50 og 25 Øre ugentlig. — Det vedtoges at lade de nævnte Nedsættelser træde i Kraft fra 1. April (14. Uge).

7. Hillerød Lokalafdeling havde fremsendt Afdelingslove til Godkendelse. — Godkendtes.

KASSEEFTERSYN

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. *O. A. Lundin,* og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. *Karl Sørensen.* — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 131.345,96, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	34.462,00
Sparekassen	»	94.841,29
Kassebilag	»	655,22
Kontant	»	1.387,45
Ialt	Kr.	131.345,96

og hos Hr. Karl Sørensen var Beholdningen Kr. 1.405.942,70, som fordeler sig paa følgende Maade:

Obligationer	Kr.	308.432,00
Prioriteter	»	216.401,22
Aktier og Depositum i D. F. D. S.	»	17.000,00
Sparekassen	»	860.947,81
Kassebilag	»	2.227,28
Kontant	»	934,39
Ialt	Kr.	1.405.942,70

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag. Sparekassebøger og Obligationer eftersete.

København, 15. Marts 1923.

Carl J. Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
Carl Schnoor. *Chr. Østergaard.*

NÆR OG FJÆRN

HUSK! For at faa en Oversigt over Antallet af Deltagere i D. T. L. F.s Minde-Fest, bør man indsende skriftlig Anmeldelse saa snart som muligt. *Wilh. Jacobsen.*

KONTORET er aabent i Aften mellem 5—6½. Anton Jensen modtager Indbetalinger.

50-AARS JUBILÆUM. Torsdag den 29. Marts (Skærtorsdag) er det 50 Aar siden, at Typograf *Louis Fr. Hansen* traadte i Lære paa Fyns Stiftsbogtrykkeri i Odense, hvor han endnu udfylder sin Plads ved Sætterkassen. Han har igennem den lange Række af Aar passet sin Gerning med Flid og Dygtighed og er lige afholdt af alle, hvorfor han sikkert paa Jubilæumsdagen vil blive mindet paa forskellig Maade saavel fra Forretning som Personale.

ET VERDENSBIBLIOTEK. Paa Anmodning af Folkeforbundet skal der ifølge »Verleger-Zeitung« oprettes et Verdensbibliotek for alle udkommende Bøger. Til dette Formaal vil Frankrig stille det gamle Slot i Vincennes, hvori de politiske Fanger før udsonede deres Straf, til Disposition. Men denne Borg vil vistnok vise sig at være altfor lille, eftersom Erfaringerne fra det tyske Bibliotek i Leipzig viser, at alene for de tyske Bøger i et Tidsrum af ti Aar vil det være nødvendigt at oprette en hel Bydel af Bygninger. Hidtil findes to Verdenskrigs-Biblioteker, et i Bryssel og et i Stuttgart, og alene en fuldstændig Samling af Skrifter fra dette Tidsrum anslaas til en Million.

Trykkeriarbejdernes Klub
afholder
20-Aars Stiftelsesfest med Faneindvielse
Søndag den 8. April Kl. 6
i Haandværkerforeningens store Sal.

Formanden for Klubben byder Velkommen.
Gutenberg-Koret, Dirigent Hr. Knud Haase.
O. Borg: Sangen.
Folkevise: Roselil.
Veit: Skarnbassen og Rosen.
Solodanserinde Frk. *Emmy Jørn,* fra „Tivolis Pantomimeteater".
Balletdans. - Fantasidans.
Russisk Dans.
Koncertsanger Hr. *E. Fossing.*
Julius Bechgaard: Ved Land, af „Sømandsliv".
Oskar Merikanto: Folkvisa.
Halfdan Kjerulf: Mit Hjerte og min Lyre.
Akkompagnement: Fru *Selma Fossing.*
Formanden for Dansk Typograf-Forbund, Borgerrepræsentant Hr. *Julius Schrøder:*
Festtale og Afsløring af Fanen.
Skuespillerinde Fru *Oda Brochorst,* kendt fra „Bonbonnieren og „Tivoli-Teatret".
Populær Viseafdeling af eget originale Repertoire. bl. a. „Oppe paa Kvisten, hvor Svalerne bor", m. fl.
Gutenberg-Koret.
Johan Halvorsen: Ivar Hvitfeldt.
Roger Henriksen: Nu skilles Skyer ad.
Berner: Regensianeren.
Akkompagnement: Hr. *Heinrik Klein.*

Billetter à 75 Øre faas hos alle Trykkeriarbejdere og hos Hr. Anton Jensen.
Baltegn à Kr. 1.50 løses i Salen.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

26. Februar 1923.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — I et Dagbladssætteri havde nogle Sættere arbejdet i længere Tid paa forlagt Arbejdstid uden at erholde Godtgørelse. Efter at Kravet havde været rejst, havde der været afholdt Mægling, der hvad Sagen angik forløb resultatløs, medens K. B. havde forsøgt at forplumre Sagen ved uvedkommende Momenter. Sagen forfølges videre. — Fra et Blads Sætterpersonale forelaa gennem Formanden Klage over den Ledendes Vilkaarligheder og utrolige Smaaligheder. Der afsendes en Skrivelse til Vedkommende. — Betalingsforholdene i et Trykkeri refereredes. Personalet instrueres. — Angaaende Pasningen af visse Specialmaskiner, som har været behandlet i tidligere Møde, forelaa nu Beretning fra et Udvalg, der havde undersøgt Sagen. Det vedtoges derefter foreløbig at stille sig afventende for at indhøste yderligere Erfaringer. — Det forenede Dampskibsselskab fremsender endeligt Forslag med Hensyn til Regulering. Det vedtoges at indgaa herpaa. — I Forlagstrykkeriet var 4 Maskinsættere afskedigede, hvorefter var ansat 4 Maskinsætterelever. En i den Anledning afholdt Mægling var forløbet resultatløs. Sagen forfølges videre. — I tidligere behandlet Sag angaaende Oplæring af Paalæggerske forelaa et Svar. Ny Skrivelse tilsendes. — Fra Københavns Bogtrykkerforening forelaa Skrivelse om Opsparing af det 13. Point fra i Fjor og et nyt Point fra Februar-Pristallet. Styrelsen vedtog at svare, at da der intet indeholdtes i Tarifen af 1923 om det første Point og der lige saa lidt i den gamle som i den nye Tarif forelaa nogen Hjemmel for Opsparing, og det sidste Point, hvad de mandlige og kvindelige Hjælpearbejdere angaar, ikke andrager nogen Procent, kan Forbundet ikke anerkende K. B.s Forlangender. — Fra Trykkerafdelingen forelaa Anmodning om Afdelingens Tilslutning til Indsamling til en Mindesten paa Laur. Jensens Grav. Gaar videre til Forretningsudvalget med Afdelingens Anbefaling. — En Trykker anmoder om at maatte gaa i Lære som

Sætter, men udenfor de almindelige Regler, for at uddanne sig som Sætter-Trykker. Da Begrebet Sætter-Trykker er ukendt her i Staden, kan det ikke lade sig gøre. — Der gaves Varsel om de aarlige Generalforsamlinger i Underafdelingerne. — Regnskab og Beretning forelaa fra de socialdemokratiske Blade. Til Efterretning. — En Kollega havde hævet Understøttelse og samtidig undladt at anmelde udført Arbejde. Gaar til Hovedbestyrelsen. — Anmodninger om Hjælp behandledes. — Anmodninger om hvilende Ret behandledes. — Mødet hævet.

TIL LAUR. JENSENS MINDESTEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Rønne 11,00, Sorø 1,25, Ferslew & Co. 5,00, N. C. Rom 3,00, Fraenckel 4,00, L. A. Jørgensen 3,00, C. Hamburger 7,00, Græbes Pers. 5,50, Paa Kontoret 0,50; tilsammen Kr. 40,25.

København, 24. Marts 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

23. Marts: Tønder 200,00; Fredericia 500,00.
24. Marts: Haslev 100,00.

København, 24. Marts 1923.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

Under Dr. Feldings Bortrejse fra 1. April til 15. Maj 1923 passes Praksis af Dr. O. C. Holst, Godthaabsvej 90. Samme Konsultationstid.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Gerda Valborg Larsen, udl. 17. 3. 23 hos Charles Petersen (arb. s. St.). Paal. Iris Palmquist, udl. 17. 3. 23 i Frederiksberg Bogtr. (arb. s. St.). 1869 Jørgensens Hustru Agnes Marie Kathrine (Syge- og Begravelseskassen). Hj.arb. Ove Anker Henriksen (F. E. Bording).

Grenaa: Sætter Jens Møller, udl. 1. 3. 23 i Grenaa Folketidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

FRATRAADTE

Herning: 6310 Alfred Michaelsen til Silkeborg i Pl. Næstved: 7190 Henry Nielsen paa Rejse.

UDMELDT

Hillerød: 3026 Svend Chr. Sørensen (rejst til Amerika).

DØD

København: 29 Niels Ingemansen (Rigsdagen).

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats for Legatfonden vil der i April Maaned blive uddelt 2 Legatportioner à 45 Kr. Motiverede Ansøgninger fra trængende, ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages indtil 7. April af Formanden, Anthon Larsen, Dronningensgade 48 ².

Tidligere Ansøgere behøver ikke paany at andrage.

Bestyrelsen.

(21 b)

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Skal et Arbejde fremskyndes.
Brug DRUBIN Siccativet Rapido.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Typografernes Sangforening.

1. Paaskedag. Fodtur til Jægersborg. — Mødested: Tuborg Kl. 9. Frokost medbr. Kolleger velkomne. (1 h)

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Instruktionsmøde

afholdes Søndag den 8. April Kl. 10½ i Bianco Lunos Bogtrykkeri, Soldenfeldtsgade.

Hr. *S. V. Rasmussen* vil demonstrere Matricebehandling samt lidt Montage.

Der bliver Lejlighed til at se Monotype-Skriveborde og -Støbemaskine i Virksomhed.

Enhver Kollega er velkommen.

(18) *Styrelsen.*

ANNONCER

I. Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

En ung Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde, ønsker Plads snarest. Billet mrkt. »87« modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor-Kompagnon.

Som Faktor eller Kompagnon ønsker en Trykker i Fyrrerne sig optaget i en mindre Forretning, er kendt med alt finere Arbejde. — Alle Oplysninger under Billet mrkt. »98« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkeri.

Til Anlæg af Trykkeri ønskes snarest til Købs komplet Materiale: god, brugt 6 eller 7 Spaltet Hurtigpresse (helst med Falseapparat og Motor), Diegel, Korrekturpresse, Beskærekniv, diverse Skrifter, Reoler etc. Billet mrkt. »99« modtager Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

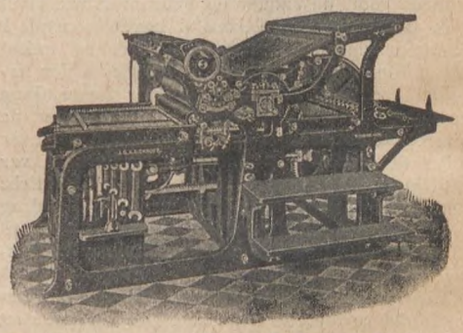
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 14 KØBENHAVN DEN 6. APRIL 1923 XXXXX AARGANG

DEN FRIVILLIGE INDSAMLING

Som enhver Kollega, der med Opmærksomhed følger de forskellige Foreteelser, som foregaar indenfor Foreningens Omraade, vil have bemærket, er den Indsamling, der i sin Tid blev startet for ved frivillige Bidrag at afværge den værste Nød indenfor de arbejdsløse Kollegers Kreds, ved at ebbe ud i den rene Parodi. En Liste i Ny og Næ her i Bladet over Bidragydere bærer Vidne om, at en saadan Indsamling ikke blandt de arbejdende Kolleger har den Interesse, der er nødvendig, for at der kan skaffes en Sum tilveje, der er nogenlunde anstændig. Jeg skal ikke her komme ind paa nogen Forklaring af de arbejdsløses uheldige Stilling, ejheller paa de Grunde, der fra de arbejdendes Side kan føres i Marken for, at det obligatoriske Kontingent i Forvejen er saa højt, at en yderligere Belastning ikke ret vel kan bæres. Hvad der foranlediger disse Liniers Fremkomst, er følgende:

Paa den Generalforsamling, som den københavnske Sætterafdeling afholdt Skærtorsdag, fremkom en æret Kollega med det Forslag, at da nu det obligatoriske Kontingent — for de fleste Kolleger vel ret uventet — fra og med 14. Uge nedsættes med 1 Kr., da i de 4 paafølgende Uger at betale den samme Sum, men saaledes, at den ene Krone indgaar i den frivillige Fond.

Det er dette Forslag, jeg hermed bringer til de arbejdende Kollegers Kundskab, og som jeg meget gerne vil støtte. Bliver det realiseret, vil det indbringe en pæn Sum, som vil kunne blive til Velsignelse for mangen nødstedt arbejdsløs Kollega.

Altsaa, ærede Inkassatorer: Vær nu saa venlige at sende en Liste ud førstkommende Fredag og paatag eder den dermed forbundne Ulejlighed. I vil dermed have gjort en god Gerning, som bærer Takken i sig selv.

Efter disse fire Ugers Forløb var det maaske passende at ophøre med den frivillige Indsamling.

Emil Frederiksen.

ET NYT PRISTAL?

Det er umiskendeligt. at Priserne er i Stigning. Og har været det siden Midten af Januar. I Danmark som i de fleste andre europæiske Lande har Prisniveauet nu fæstnet sig, viser endog de fleste Steder en lidt stigende Tendens og vil næppe foreløbig gaa nedad. Det store kapitalistiske Stormangreb under Feltraabet: »Priserne skal ned!« har naaet sin Hensigt: at bringe Prisen paa *Arbejdskraften* ned. Og derefter kan man jo roligt lade Priserne paa *Varerne* begynde atter at stige!

Kollegerne vil vide, at efter min Opfattelse var Lockoutsituationen i Fjor det Tidspunkt, hvor Arbejderklassen burde sætte al sin Kraft ind paa at tilbageslaa Angrebet. Maaske — og sandsynligvis — deltes denne Opfattelse af Arbejdernes store Flertal, men Flertallet havde ikke Mod eller Sikkerhed nok til mod Fagforeningsledelsernes forbitrede og hensynsløse Modstand derimod at gennemføre Kampen med den nødvendige Styrke. Udfaldet blev: 1) et Forlig med stor Lønnedsættelse, 2) en vidt udbredt Ligegyldighed og Mangel paa Tro paa Fagbevægelsens Evne. Det første var slemt, men det sidste er værre, thi saa længe Ligegyldigheden eller Mangelen paa Tro behersker Sindene, bliver der ingen Mulighed for nye Fremstød.

Og at Ligegyldigheden behersker vort Fag for Tiden, synes desværre altfor sandt. Paa Generalforsamlingen, hvor Tarifen forelagdes, mødte (jeg taler her om København) 300 Medlemmer, paa den ordinære Kvartalsgeneralforsamling for godt en Maaned siden mødte 32 og ved Sætterafdelingens Generalforsamling Skærtorsdag et halvt Hundrede Medlemmer. Disse tre Tal raaber til Himlen, thi om Organisationen skal fylde sin Opgave, maa Medlemmernes levende Interesse og aktive Deltagelse besjæle den. Ellers stivner den i Tradition og Klikevæsen.

Denne Mangel paa Interesse, den »Hvad Fanden kan det nytte«-Ræsonneren er desværre ikke noget for Typograferne egenartet; vi kan konstatere det samme i næsten alle Fag.

Men da nu Prisnedgangen aabenbart er forbi, da Priserne har fæstnet sig og befinder sig i miskendelig Stigning, bliver denne Tilstand en dødelig Fare for Fagbevægelsen. Thi netop nu er det af Vigtighed for Fagbevægelsen at vogte paa hver Bevægelse i det økonomiske Liv. Alt tyder paa, at vi staar overfor en kortvarig Opgangsperiode, inden den næste Krise — maaske endnu værre end den sidste — hærger det kapitalistisk styrede Samfund, og hvis Arbejderne forpasser Tidspunktet, da er maaske Opgangen allerede forbi, inden de ret opdager den, og hele Overskudet, af hvilket Arbejderne maatte være livsinteresserede i at sikre sig den størst mulige Del, vil da være gaaet i Kapitalisternes Lommer, og naar Arbejderne endelig vaagner og møder med Krav paa deres Part, kan Kapitalisterne atter henvise til »daarlige Tider«. Og at den Omstændighed, at Pressen daglig tuder Befolkningen Ørerne fulde om de daarlige Tider, har en stor psykologisk Virkning, er uomtvistelig. Vi saa det ved Tariffornyelsen ved dette Aars Begyndelse — saa godt som ingen ventede Forbedringer af Lønnen, der var endog adskillige, som frygtede nye Nedslag. At det paa Baggrund af en saadan Psykologi var umuligt at søge en Kamp rejst for Forbedringer, er klart. Paa det Tidspunkt kunde det endnu ikke ses, at Priserne var i Stigning (Priserne har jo efterhaanden faaet en ejendommelig Tendens til at være »rolige« paa de Tidspunkter, da Pristalsmaterialet med almanakmæssig Regelmæssighed indsamles).

Nu kan imidlertid enhver se, at Bevægelsen gaar opad, og det havde derfor en særlig Interesse at faa fremskaffet et Pristal *udenfor* den sædvanlige Almanak-Tid, thi naar det officielt blev dokumenteret, at Prisniveauet nu var begyndt at gaa den anden Vej paany, vilde dette virke som et Middel mod Ligegyldigheden, vilde skabe de psykologiske Betingelser for fornyet Liv, for fornyede Krav fra Arbejderne, og da Fagbevægelsens Livsbetingelse er stadige Krav fra Arbejderne, vilde derigennem selve Fagbevægelsen styrkes, forynges.

Mærkværdigt er det, at De samv. Fagforbund intet gør for at fremskaffe et April-Pristal. Kontorchefen i Statistisk Departement har dog erklæret, at der teknisk intet vilde være i Vejen derfor, om man fik en Ordre. Og hvem var nærmere til at søge denne Ordre fremkaldt end D. s. F.?

Men naar D. s. F. ikke vilde af sig selv, maatte det vel være muligt at faa nogle Fagforbund til at rejse Kravet. Denne Tanke førte mig til *den 19. Marts* at fremsende til den københavnske Afdelings Styrelse et Forslag om en Opfordring til vort Forbunds Forretningsudvalg i ovennævnte Retning, og da der *den 29. Marts* (altsaa 10 Dage senere) skulde være Generalforsamling i saavel Sætternes som Kvindernes Underafdelinger, mente jeg det muligt at indvarsle en Fællesgeneralforsamling i umiddelbart Forbindelse med de to Underafdelingers Generalforsamlinger. Den 26. Marts fik jeg fra Lokalformanden Meddelelse om, at Fællesgeneralforsamlingen »af praktiske Grunde« ikke kunde afholdes, og at mit Forslag var henlagt til den nye Styrelse, der skulde vælges.

Paa denne Maade sinkes Sagen jo meget nemt en Maaneds Tid, og et *April*-Pristal kan der maaske vanskeligt blive Tale om. Og det vil paa ingen Maade forbavse mig om en Maaneds Tid at modtage Meddelelse om, at »da man nu har naaet Maj, formener Styrelsen, at saa vil Pristallet tidligst kunne fremskaffes i Juni, og da der alligevel kommer et i August, saa — —«

Ja, *saa* indviklet og besværlig *er* nu én Gang dansk Fagforenings-Maskineri — naar *den gode Vilje* da ikke er til Stede. Det vil saamænd oven i Købet overraske

mig, om jeg ikke under en eller anden Form modtager en »Balle« for at blande mig i Ting, som Styrelsen i sin Visdom nok selv skal »tage Haand om«!

Jeg har derfor foretrukket ved nærværende at indbringe Spørgsmaalet for Medlemmernes Forum. Jeg ønsker ved nærværende Indlæg at pege paa den økonomiske Udviklingslinje, vi vistnok tør regne med et Stykke Tid frem, at slaa til Lyd for, at denne bør udnyttes *i Tide*, at rette en dybt alvorlig Opfordring til Kollegerne om ikke fortsat at udvise en saa stor Ligegyldighed for Organisationens Anliggender, som Tilfældet har været i det sidste Aars Tid.

Staa Vagt om vor Organisation, lev med i den, søg det rette og tag din Stilling enten til denne eller hin Side. Men vær for alt ikke lunken. Thi vi har nu én Gang kun vor Organisation at støtte os til — med dens Lyder og dens Dyder. Uden Organisationen trampes vi ned. Uden Medlemmernes Interesse dør Organisationen — omend maaske kun langsomt. Lad os derfor *for vor egen Skyld* fylde vor Organisation med nyt Liv. Saa vil den ogsaa vinde ny Kraft.

30. Marts 1923. *Sigv. Hellberg.*

PROVINSTARIFEN

Ifølge Provinstarifens § 74 kan Tarifen kun opsiges til Ophør til en 1. Juli med 3 Maaneders Varsel. Da denne Opsigelsestermin er overskredet for i Aar, uden at nogen af Parterne har sagt op, løber Tarifen uforandret videre i et Aar.

STANDARD-KLAVIATURET

I Anledning af det af Hr. Simonsgaard »udarbejdede« Forslag til »dansk« Standard-Klaviatur, og som efter Hr. Simonsgaards Mening *let lader sig gennemføre, uden at der laves altfor megen Ravage i de allerede indbyrdes forskellige Klaviatur-Systemer*, vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at det *passer ikke!*

Hr. Simonsgaards Klaviatur egner sig ikke engang som *Grundlag* for et dansk Standard-Klaviatur og vilde udrydde ca. Halvdelen af de nuværende Klaviaturer, der kommer et eventuelt *dansk* Klaviatur nærmest, nemlig det tyske. — Jeg skal her kort fremsætte mine Betragtninger, der ganske afviger fra Hr. Simonsgaards Forslag.

Selvfølgelig maa jeg indrømme, at det vilde være et stort Gode, hvis man her i Landet fik indført et *dansk* Standard-Klaviatur, der særlig egner sig for Sætning af Dansk, men for at faa et saadant udarbejdet, maa man vist helst have danske Filologer med paa Raad.

Jeg er paa det rene med, at en saadan Omforandring ikke kan ske uden større Omkostninger, hvis man skal gaa til denne Forandring straks, idet der jo skal anskaffes nye Magasiner til de nu eksisterende Sættemaskiner her i Landet. Overfor et saadant Forslag vil d'Hrr. Principaler tænke: »Det bliver alt for dyrt!« men maa jeg stoppe d'Hrr. lidt i denne deres Tanke og gøre opmærksom paa, at efter det Forslag til »dansk« Standard-Klaviatur, som Hr. Simonsgaard har udarbejdet, saa vil Forholdet, hvis Hr. S s Klaviatur skal indføres, blive det, at d'Hrr. Bogtrykkere og Bladudgivere, hvis Sættemaskiner er indrettet med det saakaldte tyske Klaviatur, *absolut blive tvunget til at anskaffe nye Magasiner, fordi det er ganske udelukket, at de omtalte Maskiners Magasin kan benyttes til Hr. S.s Klaviatur, fordi mange Kanaler er for brede for de Matricer, som efter S.s Klaviatur vil komme til at »løbe« heri.*

Og naar dette er Tilfældet, hvorfor saa ikke anskaffe Magasiner til et virkeligt dansk Standard-Klaviatur? Omkostningerne derved bliver ens for d'Hrr., og Resultatet vil blive et *dansk* Standard-Klaviatur, der vil lette Sætningen i betydelig Grad.

(I Øjeblikket vil en saadan Forandring — f. Eks. til en Multimagasin — koste ca. 3000 Kr. (ca. 1400—1500 Kr. pr. Magasin. — Selvfølgelig foruden Matricer)

Efter Hr. S.s Forslag er der jo ganske vist en Del Bogtrykkere og Bladudgivere, der slipper for denne Udgift, men Resultatet heraf er et Klaviatur, der ikke er indrettet efter det danske Sprog, og at der føjes et nyt til allerede eksisterende Klaviaturer.

Hr. Simonsgaard har jo ledsaget sit Forslag med en Anbefaling for sit udarbejdede Klaviatur, men denne Anbefaling vidner ikke meget om Sagkundskab, men derimod om Forretningssans. — Dette kan d'Hrr. Principaler hurtigt overbevise sig om, blot ved at tænke lidt over Spørgsmaalet:

»Hvorfor har f. Eks. Tyskland eller England deres eget Standard-Klaviatur?

— —

Kan Enighed ikke opnaas om et virkeligt dansk Standard-Klaviatur, saa vil jeg henstille til d'Hrr. Principaler om, at Simonsgaards Forslag til Klaviatur nedlægges i en Skuffe, ligesom enhver Maskinsætter bør lægge en Fil 3 Dage i en Skuffe og derefter atter tænke 3 Dage, forinden han benytter den til Filning af en Sættemaskindel.

Kolding, i Marts. *Peder Pedersen.*

GUTENBERG-KORET

Gutenberg-Korets aarlige Foraarskoncert, som altid er en af Typografernes smukkeste og bedste Fester, afholdes i Aar Søndag den 15. April i Studenterforeningens smukke Festsal. Paa det stilfuldt udførte Program ser vi, at Koret i Aar bliver 30 Aar.

Naar Koret i de mange Aar har forstaaet at bevare sin Standard, skyldes det først og fremmest den Trofasthed og Kærlighed til Sangen, som Sangerne altid har bevaret i Gutenberg-Koret, og derfor ser vi endnu med Glæde Navne som: Michael Schmidt, Chr. Nielsen, Kirschner, Jens Larsen, Ludvig Jensen og Viggo Andersen, der har været med fra 20 til 30 Aar. Enhver, der holder af Musik og Sang, maa absolut ikke forsømme at høre dette udmærkede Program. Korets Udførelse af Sigurd Lie's »Jubilate« vil vise, hvilken Klangskønhed og mandig Kraft, Koret endnu har bevaret og er i Besiddelse af. Af det righoldige Sangprogram kan nævnes: Gunder Knudsens morsomme »Spillemændene«, Griegs vidunderlige »Den store, hvide Flok« og Kuhlaus skælmske »Amor«.

Endvidere vil kgl. Kammermusikus Fini Henriques spille baade Violin og Klaver, og her er al Anbefaling overflødig. Kgl. Operasangerinde Fru Ingeborg Steffensen, som baade er indtagende og stemmebegavet, vil henrykke os med at synge »Carmen«, der er hendes store Glansparti.

Koncerten slutter med et festligt Bal til Kl. 2. Og her kan de danselystne i rigt Maal faa deres Ben rørt fra Søndag Nat til Mandag Morgen.

Derfor anbefales det Kolleger at sikre sig Billet i Tide.

BOGTRYK FRA JYLLANDS VESTKYST

Hvad godt kan der paa Bogtrykkets Omraade komme fra Jyllands Vestkyst? — vil maaske en eller anden sige. Jeg vil straks sige: der *kan komme* meget godt — og *der kommer* allerede udmærket Bogtryk fra flere Bogtrykkerier i forskellige Byer! Og dette Bogtryk og disse Bogtryk og disse Bogtrykkerier (og selvfølgelig dermed ogsaa i det mindste de som udfører Arbejdet) er gennem Udførelsen af dette Arbejde med til at hæve Niveauet for dansk Bogtryk. Og det gøres paa en saadan stilfærdig og beskeden Maade, at de har Ære af det. Jeg har haft Lejlighed til at se en Del af dette Arbejde, idet Vedkommende velvilligst har sendt mig Prøver af forskelligt Arbejde (t. Eks. dejlige Ex-Libris til mine grafiske Samlinger — undertiden ogsaa med en Anmodning om en Udtalelse. I det følgende skal jeg dog væsentligst holde mig til Bogarbejder; Sange etc. faar jeg vel senere Lejlighed til at omtale.

Rigsbekendt er jo nu *Niels P. Thomsens* Bogtrykkeri i *Holstebro*. Det er allerede en stor Del Bøger, han har udført baade som Privattryk og for Forlæggere (bl. a. har Andr. Fred. Høst & Søns Forlag i København faaet trykt en Del hos Thomsen). Bøger, der er trykt hos Thomsen, vinder mere og mere Opmærksomhed hos Bogelskere. Foruden en stor Del almindelig Skønliteratur er der her trykt ikke saa faa bibliofile Bøger. Thomsens Bogtryk udmærker sig ligemeget ved sin ukunstlede Enkelhed som — og maaske er netop Virkningen derved saa stor og umiddelbar — ved sin regelrette Udførelse og sin enkle Skønhed. Som dansk Bogkunst har Thomsens Bøger blivende Værdi. De vil en Gang blive en meget efterspurgt Vare paa sit Omraade.

Gaar vi nu til *Ringkøbing*, træffer vi ikke mindre end to Bogtrykkerier ,der udfører virkelig godt Bogtryk. Og da disse — ligesom de øvrige her nævnte Bogtrykkerier — er mindre kendte, skal jeg nævne et Par Værker fra disse. Men dette udelukker ikke, at der ogsaa er andre Bogtrykkerier i de forskellige vestjyske Byer, der fortjente en Omtale.

Fra *A. Rasmussens* Bogtrykkeri i *Ringkøbing* foreligger bl. a. et Værk i 4°, trykt paa udmærket Papir. Værkets Titel er: *Det gamle Svendborg.* Tegninger af *P. Holm.* Indholdet bestaar af 12 Billeder fra Svendborg, alle udmærket opfattede, tegnede og trykte. Omslagets Titel er trykt i Sort og Rødt. Der er to Hæfter af dette Værk, og begge er lige interessante og godt udførte fra Bogtrykkeriets Side. Oplaget er 300 nummererede Eksemplarer. (Forlag: P. Brandts Boghandel i Svendborg).

— Fornævnte Værk, der udkom for faa Aar siden, er dog nu udsolgt og kun til at faa antikvarisk — og dette er endda vanskeligt nok. Derimod er der nylig udkommet et ekstrafint lille Værk paa 32 Sider, lille 8°, trykt paa fineste Papir og i det hele udmærket udført, nemlig: *L. Mylius-Erichsen: Et Ungdomsaar.* Tolv Sonnetter (hidtil utrykte). Værket er kun trykt i 290 Eksempl., der er nummererede, og Bogen er altsaa bibliofil. Vignetter og Dekorationer er tegnede af *P. Holm* (Motiverne hentede fra Ringkøbing og Omegn). Paa Omslag og Titel er Mylius-Erichsens Statue gengivet. Overskudet ved Bogens Salg tilfalder Ringkøbing Musæum. Det er et smukt Stykke Bogarbejde, *A. Rasmussen* her har udført. Omslaget gult med Hovedlinjen, ligesom i Titlen, trykt i Rødt. Initial trykt i Rødt hele Værket igennem. (Jens Holms Forlag, Ringkøbing).

I 1922 udkom et lille ekstrafint Værk: *Er Ringkøbing Danmarks ældste og fornemste By?* Hvad Nutidens Videnskab mener herom. Kortelig refereret af *F. K. Erlang.* 30 Sider, 8°. Det lille Værk — hvis Indhold er overordentlig in-

teressant og handlende om Ringkøbings allerældste Fortid — er trykt paa udmærket, gulagtigt Papir i 175 nummererede Ekspl. og er altsaa bibliofilt i Ordets bedste Forstand. Frise, Initial og Vignet er tegnede af Frk. *Ebba Holm*, som virkelig her har præsteret noget saa smukt, at det staar Maal med meget af vore bedste og mest kendte Tegneres Produkter paa Bogprydelsernes Omraade. Det lille, med Omslag og Titel i Rødt og Sort, og med en kraftig Antiqua trykte Bogarbejde er trykt hos *Louis Høier* i *Ringkøbing*, der her paa en fortjenstfuld Maade viser, hvad et mindre Bogtrykkeri kan udføre, naar der er Interesse for og Kærlighed til Faget. Det lover godt for Fremtiden.

Fra *Kr. Rosendahl & Co.s* Bogtrykkeri i *Esbjerg* havde jeg i Efteraaret 1922, da jeg var i Esbjerg og holdt to Foredrag i Forening med en Bogudstilling, den Fornøjelse at se et i to Farver udsendt Cirkulære om denne Sag. Det var et nydeligt Stykke Bogtryk. Siden har jeg modtaget et lille bibliofilt Bogarbejde paa 11 Sider, lille 8°, trykt i Rødt og Sort, Oplag 30 Ekspl. Arbejdet hedder: *Farmors Levelære* tilegnet lille Niels Banke. Udgiven af hans Fader i Anledning af hans Konfirmation den tredie April 1921. Trykt i Esbjerg 1921. Det er et lille Værk — men det er udmærket Arbejde og trykt paa godt Papir.

Endelig kommer vi til den velkendte By *Ribe*. Enhver Fagmand véd vel, at Stiftsbogtrykkeriet dèr kan levere godt Arbejde. Men hvad enhver ikke véd, men bør vide, er at *Ribe Bogtrykkeri (Aage Jacobsen)* ogsaa kan levere udmærket Bogtryk. Der foreligger saaledes et dejligt Værk: *Gamle Ribe*. Tolv Reprduktioner efter Pennetegninger af *Harald Jacobsen*. Disse smukke Tegninger er alle trykte paa en gul Tone, der yderligere fremhæver den snart kraftige, snart bløde Tegning, som altid er fin og fornem i Stilen. Lad være, at dette maaske er et Forsøg, saa er det dog sikkert, at det er gjort med en Rutine og en saa sikker Haand, at det gaar langt ud over Forsøget — det er grafisk Kunst her er givet, og fra Bogtrykkerens Side staar Udførelsen i fuld Jævnhøjde med de bedste af lignende, vi har. Titel og Omslag i Rødt og Sort. Værket er i Kvartformat og trykt paa et godt, hvidt Papir. Ogsaa dette lover godt for Fremtiden. Det indledes med et stemningsfuldt Digt af *Peter Vejrup*.

Det var ønskeligt, om *alle* Danmarks Byer kunde faa deres gamle — og andre interessante — Bygninger frem for Offentligheden i lignende smukke Værker, som de, der her foreligger fra Svendborg og Ribe.

— — — Jeg har nu, noget kortfattet, søgt at give et lille Billede af, hvad godt der *er* kommen fra Jyllands Vestkyst. Det her nævnte er atter et Bevis paa, at Københavns og Provinsens Storbyer ikke længere har Monopol paa at være de eneste danske Byer, hvor der udføres godt Bogtryk.

Ogsaa Smaabyerne kommer med!

Margrethebo, Svendborg, i Marts 1923.

L. Chr. Nielsen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

TYPOGRAFERNES STIFTELSE I ODENSE

Som bekendt blev der paa Odense Lokalafdelings Generalforsamling i Januar nedsat et Udvalg med det for Øje at undersøge Mulighederne for Oprettelse af en Typografernes Stiftelse i Odense.

Præcis en Maaned efter havde Udvalget sit Arbejde saa vidt fremme, at det kunde indkalde til en stiftende Generalforsamling. Stemningen paa denne var afgjort for at oprette en Forening med det Formaal for Øje gennem ugentligt Kontingent i Forbindelse med Afholdelse af Fester o. l. at skabe et Byggefond og derefter, naar det rette Øjeblik er inde, enten opføre eller købe en til Formaalet passende Ejendom. Kontingentet blev fastsat til 25 og 15 Øre ugentlig for henholdsvis hel- og halvbetalende Medlemmer af Odense Lokalafdeling. Love blev vedtaget og til Bestyrelse valgtes: *Fr. Larsen* (Formand), *Th. Andersen* (Kasserer), *L. D. Rasmussen*, *A Tiedje* og *Magnus Hansen*. *Jens Th. Petersen* blev Suppleant. Revisorer blev: *Niels Rasmussen* og *Glandrup*.

De senere udsendte Optagelseslister har vist, at Medlemmerne i Afdelingen i høj Grad har vist Forstaaelse og Interesse for Sagen. Og under de bedste Løfter for Sagens heldige Realisation træder Foreningen ud i Livet. —*n.*

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder

20-Aars Stiftelsesfest med Faneindvielse

Søndag den 8. April Kl. 6

i Haandværkerforeningens store Sal.

Formanden for Klubben byder Velkommen.
Gutenberg-Koret, Dirigent Hr. Knud Haase.
O. Borg: Sangen.
Folkevise: Roselil.
Veit: Skarnbassen og Rosen.
Solodanserinde Frk. *Emmy Jørn*, fra „Tivolis Pantomimeteater".
Balletdans. - Fantasidans.
Russisk Dans.
Koncertsanger Hr. *E. Fossing*.
Julius Bechgaard: Ved Land, af „Sømandsliv".
Oskar Merikanto: Folkvisa.
Halfdan Kjerulf: Mit Hjerte og min Lyre.
Akkompagnement: Fru *Selma Fossing*.
Formanden for Dansk Typograf-Forbund, Borgerrepræsentant Hr. *Julius Schrøder*:
Festtale og Afsløring af Fanen.
Skuespillerinde Fru *Oda Brochorst*, kendt fra „Bonbonnieren og „Tivoli-Teatret".
Populær Viseafdeling af eget originale Repertoire. bl. a. „Oppe paa Kvisten, hvor Svalerne bor", m. fl.
Gutenberg-Koret.
Johan Halvorsen: Ivar Hvitfeldt.
Roger Henriksen: Nu skilles Skyer ad.
Berner: Regensianeren.
Akkompagnement: Hr. *Heinrik Klein*.

Billetter à 75 Øre faas hos alle Trykkeriarbejdere og hos Hr. Anton Jensen.
Baltegn à Kr. 1.50 løses i Salen.

NÆR OG FJÆRN

—

TRYKKERIARBEJDERNES KLUB. Kollegerne bedes venligst saa vidt muligt om at opgøre Billetterne Fredag den 6. og Lørdag den 7. April mellem 5 og 8 Aften hos vor Kasserer, *A. Hansen*, Nansensgade 50, St. *Styrelsen.*

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Paa Grund af Klubbens Deltagelse i II. Holds Turneringen er der ingen Gymnastik Onsdag den 11. April.

25-AARS JUBILÆUM som Trykkeriarbejder kan Søndag den 8. April fejres af Trykkeriarbejder *Peter Ulriksen*, der denne Dag for 25 Aar siden begyndte at arbejde hos O. C. Olsen; han har siden arbejdet hos Georg A. Bach og er nu hos Krohn. Ulriksen var Medstifter af Trykkeriarbejdernes Klub og dens første Formand, siden virkede han mange Aar som Kasserer og er for Tiden Klubbens Næstformand og har gjort et stort Arbejde i Foreningens Interesse. Ulriksen har alle Dage været en god og pligtopfyldende Kollega, og vi føjer vor Lykønskning til de mange, han sikkert vil modtage paa sin Jubilæumsdag. —*son.*

SPANIEN. Vore spanske Kolleger arbejder for Tiden stærkt for at forbedre deres Forhold, hvorfor der flere Steder er udbrudt Strejke. Det spanske Typograf-Forbund meddeler, at al Tilgang af grafiske Arbejdere er forbudt, og Forbundet beklager samtidig, at et ret stort Antal tyske Trykkere optræder som Strejkebrydere i Madrid.

TYSKLAND. Ved Udgangen af 1923 udgjorde de arbejdsløse indenfor det tyske Typografforbund ca. 8 pCt., medens Arbejdsløsheden for samtlige tyske Fagforeninger var 2,8 pCt. Typograferne er for nærværende de daarligst lønnede Arbejdere i Tyskland, og denne Omstændighed er Aarsag til, at ikke mindre end 15.000 typografiske Arbejdere i de tre sidste Aar har forladt Bogtrykfaget og søgt over i andre Industrier. Som Forholdene synes at udvikle sig, venter man, at Arbejdsløsheden i Faget i 1923 yderligere vil stige.

TAK

—

Maa det være mig tilladt ad denne Vej at bringe min hjerteligste Tak til Afdelingens Medlemmer for den store Opmærksomhed og Venlighed, der vistes mig ved mit Foreningsjubilæum. Og hjertelig Tak for de mange Hilsener, jeg modtog fra andre Afdelinger og Kolleger. Tak for alt!

Nykøbing F., 3. April 1923.

H. P. Jensen Gaard.

For al venlig Opmærksomhed mod mig paa min Fødselsdag takkes hjerteligst.

Th. Holmen.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Lunos Trykkeripersonale 19,00, Schultz' Pers. 47,75, Hamburger & Lange 25,00, Thiele 21,00, Exprestrykkeriet 12,00, Luno 19,00, Dansk Andelstrykkeri 35,50, Egm. H. Petersen 15,00; tilsammen Kr. 194,25. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 6280,00*.

København, 4. April 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Carl M. Christoffersen, udl. 1. 4. 23 i Græbes Bogtr. (arb. s. St.). Sætter Aage Chr. Frederik Nielsen, udl. 1. 4. 23 i Græbes Bogtr. (arb. s. St.). Sætter Julius Jensen Madsen, udl. 1. 4. 23 hos Furø & Haagensen *(arbl.)*. 1198 Hansens Hustru Erna Sofie (Syge- & Begravelseskassen).

Aarhus: Paal. Frida Jensen og Sætter Niels Therkelsen Nielsen, udl. 15. 3. 23 hos Carl Holm. Kolding: Sætter Joseph Holdt, udl. 9. 3. 23 hos Konrad Jørgensen. Odense: Sætter Frederik Emil Petersen, udl. 1. 5. 23 hos Steen Andersen, og Sætter Kai Ove Olsen, udl. 1. 4. 23 hos Steen Andersen. Rønne: Sætter Oscar Johansen, udl. 13. 3. 10 i Soc.-Dem. (tidl. Medl.).

TILTRAADTE

København: 1829 Oskar Tværschou fra Rejse (arbl.). 6425 Sofus Block fra Grenaa (Maskinsætterskolen).

Aarhus: 4343 Kaj Fenger Lassen (arbl.). Esbjerg: 4254 Ejner Olsen (arbl.). Grenaa: 7236 Max Andersen (arbl.). Nykøbing F.: 6270 Herman Persson (Loll. Falst. Venstrebl.). Randers: 3795 Chr. Christensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1429 Frantz Persson paa Rejse. 6423 Harald Jensen til Aarhus i Pl. 3492 Bernhard Hansen til Faaborg (arbl.).

Aarhus: 6836 Valdemar Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Esbjerg: 3795 Chr. Christensen til Randers (arbl.), 3243 J. S. Grove og 6029 Alb. Haagensen. Frederikshavn: 6449 Søren Knudsen til Kbhvn. (arbl.). Haslev: 3460 Regnar Frederiksen til Viborg (arbl.). Løgstør: 6449 Søren Knudsen til Sæby i Pl. Nakskov: 6270 Herman Persson til Nykøbing F. i Pl. Nyborg: 2639 S. V. Sørensen paa Rejse.

UDMELDTE

København: 879 Anton Thomsen (Bogtrykker).
Aalborg: 6873 Thorvald E. Olsen (Faktor).
Randers: 6536 Jens Randrup (Amerika).

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Instruktionsmøde

afholdes Søndag den 8. April Kl. 10½ i Bianco Lunos Bogtrykkeri, Soldenfeldtsgade.

Hr. *S. V. Rasmussen* vil demonstrere Matricebehandling samt lidt Montage.

Der bliver Lejlighed til at se Monotype-Skriveborde og -Støbemaskine i Virksomhed.

Enhver Kollega er velkommen.

(18) *Styrelsen.*

T. S. **Ingen Gymnastik** Onsdag den 11. April. *Styrelsen* (2d)

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i Nørre Central Café Søndag den 22. April *Kl. 11 præc.*

(3c) *Styrelsen.*

Typografernes Sangforening.

Ordin. Generalforsamling afholdes Lørdag den 28. April. Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. (1i)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Trykkeriarbejder.

Som saadan søger en rask Mand Plads straks eller senere, helst hvor der er Rotationsmaskine, er kendt med Stereotypi (Avis), og kan paatage sig dette paa egen Haand. — Billet mrkt. »104 modtager Ekspeditionskontoret.

Faktor-Kompagnon.

Som Faktor eller Kompagnon ønsker en Trykker i Fyrrerne sig optaget i en mindre Forretning, er kendt med alt finere Arbejde. — Alle Oplysninger under Billet mrkt. »98« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf,

(Sætter) 26 Aar, søger Plads straks. Er kendt med alt forefaldende Arbejde i et Bogtrykkeri.

(102) **Bruno Frederiksen,** Blichersvej 7, Viborg.

Ung Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i Akcidenstrykkeri, søger Plads snarest. Billet mrkt. »106« til Ekspeditionskontoret.

Energisk Faktor søges.

En dygtig Fagmand, vant til Ombrydning og med Kendskab til Kalkulation og Papir, kan faa en god Plads i et Bogtrykkeri i Østjylland. Uden virkelige Evner som Arbejdsleder og en absolut Nøjagtighed med Arbejdets Udførelse nytter det ikke at søge Pladsen. Billet, vedlagt Afskrift af Anbefalinger og Referencer, mrkt. »105« tilsendes Ekspeditionskontoret.

Ren Luft

i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823.

Brug ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

En ung Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde, ønsker Plads snarest. Billet mrkt. »87« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Forbundter,

der har staaet 2½ Aar i Lære, søger Plads straks. — Billet mrkt. »101« modtager Ekspeditionskontoret.

Et Parti nye

Nummerapparater

(til at bygge ind i Satsen) sælges for **kun 55 Kr.** Stykket og med Garanti. Talstørrelse 4½ mm, tællende forover eller bagover. Fineste Præcisionsarbejde. Bestillinger bedes indsendt under Billet mrkt. »103« til Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner.

(186)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378

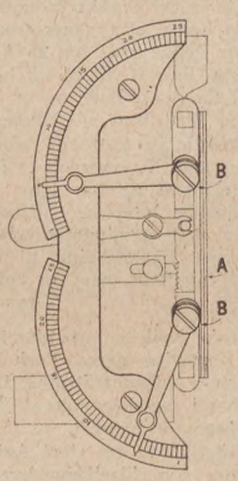
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16

A = højre Sidekniv.
B = Indstillingsskruerne.

C. NORLAND:

KNIV-INDSTILLINGSAPPARAT

FOR LINOTYPE-SÆTTEMASKINER

(Patent anmeldt.)

Ved dette Apparat er der som ingensinde før Mulighed for at fremstille Maskinlinjer, som ikke alene er *lige tykke i begge Ender*, men som ogsaa er *paa nøjagtig Kegeltykkelse*. Udmærket anbefalet af Bogtrykkere, som allerede har anskaffet dette Apparat. Sparer megen Tid for Maskinsættere og Maskinmedhjælpere.

Fabrikeres og forhandles af

BRDR. SIMONSGAARD

Maskinfabrik.

Jagtvej 155 B. — København L. — Telefon 8911.

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen) København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 15 KØBENHAVN DEN 13. APRIL 1923 XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Paa Grund af Konflikt er der spærret for Tilgang til Norge.

I denne Uge er Medlemsfortegnelsen udsendt til samtlige Afdelinger og Filialer.

København, 11. April 1923.

Forretningsudvalget.

DEN TABTE TRO

Sigvald Hellberg har Ret, naar han skriver, at der for Tiden blandt Kollegerne hersker en ikke ringe Ligegyldighed overfor vort Forbunds Anliggender. Og dog er Forholdet maaske netop det, at der nu mere end forhen er Grund til at være paa Vagt overfor de Farer, der fra forskellig Side truer vore faglige Organisationer.

At være ligegyldig er farligt. Historien fortæller os, at hvor et Folk er sunket ned i sløv Ligegyldighed, bliver det som Regel et let Byttе for samvittighedsløse Personer, og det berøves sine helligste Goder og Rettigheder.

Det ligger nær at spørge, hvad Grunden er til den ringe Interesse. Vi ældre, som har været med fra »Tidernes Morgen«, da Fagforeningsbevægelsen endnu var i sin Vorden, har lidt ondt ved at forsone os med den Kølighed, der raader for Tiden — selv om vi forstaar *hvorfor*.

Vi mindes de mange Møder og Generalforsamlinger — baade faglige og politiske — hvor man diskuterede Spørgsmaalene, som var oppe i Tiden. Og selv om man ikke var enige om Midlerne, saa var man dog besjælede af Tro paa Sagen.

Er det mon ikke netop det, som fattes nu — *Tro paa Sagen?*

Det er vanskeligt at genvinde den tabte Tro. Vi har jo set Eksempler nok i den Retning. Men det skulde nødig gaa Arbejderne, som det gik J. C. Christensen, da han mistede Troen paa Militærudgifternes Nedsættelse. Han fandt den aldrig mere. J. C. Christensen havde imidlertid Raad til at miste *sin* Tro. Men det har Arbejderne ikke. Thi uden Tro paa deres Sags Retfærdighed og dens Gennemførlighed, vil de aldrig naa frem til den økonomiske Frigørelse, som er Maalet.

Selv om Arbejderne i Almindelighed har tabt Troen paa *de store Sammenslutningers Betydning* og staar tvivlende overfor Muligheden af en samlet Fremmarsch for Tiden, bør de derfor ikke tabe Modet. Og hvad specielt Typograferne angaar, da har vi ingen Grund til at tvivle om *vor* Organisations Levedygtighed og Evne til at værne vore Interesser. Den har gjort det i disse vanskelige Aar, og den vil sikkert ogsaa kunne gøre det herefter.

Men en af de vigtigste Betingelser for, at dette skal lykkes, er, at vi hævder og bevarer vor *Selvstændighed og Handlefrihed*. Vi skal ikke lade vort Forbund synke ned til at blive et viljeløst Redskab i *Døgnpolitikens* Tjeneste. Og vi skal ikke hengive os til Drømmerier om, at *de andre* hjælper os nok, hvis det kniber, thi disse andre har nok med at klare for sig. Det nytter kun lidet at bygge *Babelstaarne* i en Tid, hvor Egenkærligheden og Egennytten er de fremherskende Egenskaber blandt Menneskene. Under saadanne Omstændigheder maa vi stole paa vor egen Styrke og indrette os derefter.

Det er maaske en haard Lære at annamme. Men saadan *er* Tiden, og vi gør klogt i at regne dermed.

Men *Troen paa os selv skal vi ikke slippe*. Med *os selv* mener jeg i denne Forbindelse vort gamle rodfæstede Forbund. Dette Vaaben kan vi ikke undvære i vor over-organiserede Tidsalder.

Fr. Nielsen.

PARAGRAF 45

Vor Tarif er altid blevet omfattet med en større og mere almindelig Interesse end noget andet Forhold indenfor vor faglige Organisation, naturligvis fordi man har Forstaaelsen af, at dette Spørgsmaal er det vigtigste for os alle: det er det rent umiddelbare, det er Brødet.

Naar en ny Tarif skulde fødes, saa traadte man da sammen, alle de, der var beskikkede dertil; det var altid den Ledelse, som i Øjeblikket sad og styrede, der skulde løse denne Opgave, og en skønne Dag kaldte Kommissionen saa nogle Brancherepræsentanter op til sig og lod dem snakke væk om alt, hvad de havde paa Hjerte. Naar man saa havde hørt paa dem længe nok, fik de et: »Farvel og Tak! nu skal vi nok klare Resten,« og saa hørte man intet fra Kommissionen før den Dag, Tarifen skulde vedtages; thi vedtages skulde den altid, naar Forslaget forelaa, ligegyldig hvordan Resultatet saa var. At tænke eller gøre noget andet var en forbryderisk Handling, der vilde dræbe og kaste Jord paa alt, hvad Organisationen gennem Tiderne havde skabt.

En Tarifkommission, ligegyldig hvorledes den er sammensat, løber altid Fare for at blive upopulær, naar Resultatet ikke svarer til Forventningerne, hvad det vistnok aldrig har gjort endnu. Men den Utilfredshed, der stadig kom frem, bragte omsider Medlemmerne paa den Tanke, at de interesserede Parter, de forskellige Grupper indenfor Faget, der følte Skoen trykke, ganske naturligt ogsaa maatte være dem, der ikke blot raadspurgtes, men ogsaa var med til at bestemme, hvorledes deres Arbejdsforhold skulde ordnes.

De Kolleger, der paa Forbundets sidste Delegeretmøde stillede Forslag i den Retning, og det Flertal, der vedtog dette Forslag, har ogsaa tænkt saaledes.

Vor faglige Bevægelse er ved at stivne i Bureaukratisme — ikke vor egen snævre Kreds, men Fagbevægelsen i Almindelighed, og derunder altsaa ogsaa vi; den menige Mand, der bærer Slidets Aag og gaar foran der, hvor de Tag løftes, der bygger og opretholder Samfundet, har blot intet at skulle have sagt der, hvor hans økonomiske Skæbne afgøres. Det lyder vel nok saa smukt med den Stemme, der er lagt i den enkeltes Haand, og som skulde give den ringeste Rang med den største, men vi ser nemt, hvor let denne vor Magt bliver illusorisk, thi de mange Led, som vor Fagbevægelse har skudt, har fjernet den menige Mand saa langt fra det Centrum, hvor Traadene samles, at der mangler Føling mellem dem.

Og især vil det mærkes af de smaa Brancher indenfor et Forbund eller en Afdeling. For dem vil det stadig tegne sig sortere, efterhaanden som Situationen tilspidses indenfor de to Parter, der repræsenterer Arbejde og Kapital, og tager den sidste Rest af Fred og Fordragelighed bort af Menneskesindet.

For at holde os til Emnet, Paragraf 45 i Forbundslovene, der kun er af Aargang 1920, vil jeg da sige, at denne Paragraf har ikke haft nogen Sukces. Den er ikke blevet det, den var tænkt at skulle blive, ikke fordi den var et Fejlgreb, tværtimod, men fordi den var ufuldstændig, fordi dens Udvikling standser for tidlig.

Det vilde sikkert ikke være formaalstjenligt her i Bladet at komme ind paa en Omtale af eller Diskussion om Systemets indre Væsen — om de Erfaringer, man til den ene Side mener at have gjort, eller om de Skuffelser, man til den anden Side føler at have lidt. Men vi kommer nok til at tænke alvorligt paa at fuldkommengøre Systemet, til at tage det næste Skridt med og søge at finde den Form for Fagpolitik, der giver de enkelte Grupper mere Medbestemmelse paa deres eget Tarifomraade. Hvis de mindre Brancher skal leve og deres Udøvere bevare Muligheden for økonomisk Eksistens, saa bliver her nok ingen Vej udenom.

Det bliver jo anset for formastelig Tale at sige det ,som alle i Sindet tænker og ønsker, men naar man først har høstet til-

strækkelig bitre Enfaringer, saa faar man alligevel Mod dertil. At det bliver vanskeligt at finde Formen derfor, det er rigtigt, men er der en Vilje, finder man vel en Vej. Det lyder jo nok saa kønt med Tiraden om det heles Vel; den er altid blevet foreholdt os, naar det kneb, og der er slugt mange beske Piller paa Kontoen: Det heles Vel. Men det er nærmest en Bussemand, og de eneste, der har høstet Fordel af »det heles Vel«, er Principalerne.

Da Otto Rundberg i sin Artikel her i »Typ.-Tid.« om dette Emne er fremkommet med Synspunkter, som jeg maa gaa imod, skal jeg i Fortsætteles af, hvad jeg ønsker at sige angaaende Paragraf 45, tillade mig at slaa Følge med det ærede Medlem af Københavns Lokalstyrelse, idet jeg dog maa bemærke, at i en Debat, hvor lokale Forhold og Personer inddrages, ønsker jeg i Skrift at deltage saa lidt som muligt.

Rundberg har gjort sig til Vaabendrager for den gamle »Vi alene vide«-Opfattelse, der nok gerne vil have Lov at rodfæste sig indenfor Forbundets Hus. Der er dem, der har fulgt med i vor Organisation og vor Tarifbevægelse gennem Aarene, der har en modsat Erfaring.

»Den kolde Hjerne« knæsattes af Rundberg. Vi har jo truffet Fænomenet før. Den kolde Hjerne har isnet vort Samfund ind til Hjerteroden, og den gør det fremdeles. Men herom og om andre dermed beslægtede Emner maa jeg maaske faa Lov til en anden Gang at skrive en Artikel.

At Styrelsesmedlemmer skulde være selvskrevne til at danne Tarifkommission, er en horribel Anskuelse. Et Styrelsesmedlem har som saadan ikke en Smule mere Adkomst til at være Medlem af Tarifkommissionen end et hvilket som helst andet Forbundsmedlem. Men han staar paa lige Fod med andre Medlemmer, han er valgbar og kan vælges som disse. En Styrelse skal administrere og styre paa Grundlag af de Love og de Tarifer, som Medlemmerne gennem deres Repræsentanter har skaffet tilveje. Dette Forhold har saa mange Styrelser saa vanskeligt ved at forstaa. Man ser dog heller ikke vore Dommere og Politimestre i disse Egenskaber som Lovgivere, men i et Samfund med folkeligt Styresæt giver man ogsaa disse Borgere Valgbarhed, og derfor kan man ogsaa træffe dem repræsenteret i Landets Rigsdag. At den administrerende Leder indenfor et Tarifomraade er Medlem af Tarifkommissionen, anser jeg for en Selvfølge. Han bør naturligvis udstyres med fuld Myndighed, men hans Tilstedeværelse i Kommissionen bør iøvrigt være mere af vejledende end af bestemmende Natur. Naar Otto Rundberg bringer den for mig overraskende Oplysning, at Lokalformanden i København nær ikke var kommet med i den sidste københavnske Tarifkommission, da synes jeg, han træder vor Forbundsstyrelse lidt for nær, idet man savner al Logik i det Forhold, at denne Hovedstyrelse skulde finde Jul. S.s Tilstedeværelse ønskelig i Provinsens Tarifforhandlinger, men ikke i Københavns.

Det er ikke Evnen til at stille en Mængde Ændringsforslag, saalidt som det er den personlige Dygtighed alene, der er det afgørende i en Tarifforhandling. Det vigtigste er Forstaaelse af og Føling med de Menneskers Kaar, man skal fremme, og saa Modet, Mandsmodet, der aldrig svigter og aldrig lader sig forbløffe i nogen Situation. Er der saa tilmed Dygtighed og større Forhandlingsevne til Stede, da er dette et Plus. At skaffe et Forlig i Stand kan enhver, naar han blot ikke ser saa nøje paa Resultaterne. Men lige saa lidt som man bør søge Kampen for Kampens Skyld, bør man søge Freden for Fredens Skyld.

Jeg tror ikke, det kommende Delegeretmøde vil lade sig foregøgle det formaalstjenlige i at vende tilbage til den gamle Ordning. Faget specialiseres mere og mere, og vi maa skabe Mulighed for, at de mindre saavel som de større Grupper kan leve og trives og faa sine Interesser fremmede indenfor vort Forbund.

København, April 1923.

N. Th. Svendsen.

TIL INKASSATORERNE

Ifølge Indenrigsministeriets Afgørelse skal en Del Kolleger fra 14. April overflyttes til Sygeforsikringsforeningen »Danmark« paa Grund af Bemidlethed. Da de paagældende Kolleger herefter kun skal betale til faglig Afdeling 4 Kr. 30 Øre og til Begravelseskassen 20 Øre for Mand og 10 Øre for Hustru, opføres de fremtidig paa rød Liste, hvilket i en udsendt Skrivelse er anmodet om at gøre Inkassatorerne opmærksom paa. Det ny Kontingent betales fra og med 16 Uge.

FANEINDVIELSEN I TRYKKERIARBEJDERNES KLUB

Da Formanden, *E. Nielsson*, Søndag Aften ved 6½-Tiden aabnede Festen, kunde han skue ud over en festklædt og talrig Forsamling. Efter at have budt velkommen til Forsamlingen og de indbudte Gæster rettede han en varm Tak til Klubbens første Formand, *Peter Ulriksen*, der samme Dag, som Klubben fyldte 20 Aar, fejrede sit 25-Aars Jubilæum som Trykkeriarbejder; han rettede ogsaa en Tak til Foreningens mangeaarige Formand, *Julius Rasmussen*, der for nogle Aar siden paa Grund af Sygdom maatte trække sig tilbage. Han takkede disse og mange andre ældre Kolleger for den Trofasthed, hvormed de havde værnet og skærmet om Klubben, saa den i Dag kunde fejre sin 20-aarige Fødselsdag og afsløre sit Samlingsmærke. En Tak rettede han ogsaa til Sætterafdelingen, i hvis brede Favn Trykkeriarbejderne havde fundet et godt Ly, der havde resulteret i, at Trykkeriarbejderne nu stod med tariferede Arbejds- og Lønforhold.

Nu fulgte Aftenunderholdningen, og hver Præstation lønnedes med stærkt Bifald, dog særlig varmt til Gutenberg-Koret og Koncertsanger *Fossing*. Midt i Programmet fik Formanden for Dansk Typograf-Forbund, *Jul. Schrøder*, Ordet, og efter et stort anlagt og instruktivt, organisatorisk Foredrag lod han Dækket falde for den smukke Fane, som han haabede vilde udfylde sin Mission som Samlingsmærke for alle Trykkeriarbejdere og følge dem ved alle Lejligheder — saavel ved Fest som ved Sorg.

Fanen præsenterede sig i rød Silke med Bogtrykvaabnet broderet i et Tandhjul paa Midten af Fanen og med følgende Inskription: »De mandlige Trykkeriarbejdere. — 3. April 1903. — Dansk Typograf-Forbunds Afdeling.«

Efter at *Th. Holmen* paa Afdelingens Vegne havde ønsket Klubben til Lykke paa Fødselsdagen og særlig med den nye Fane, som var en smuk Tilvækst til det Galleri, Afdelingen nu ejede af Bannere og Faner, og som han haabede maatte staa som et Symbol paa den Enighed, der skulde herske mellem Afdelingens forskellige Brancher og Afskygninger, var den alvorlige Del af Festen forbi, og der toges igen fat paa Sang og Dans.

Senere paa Aftenen samledes Gæsterne med Klubbens Bestyrelse ved et Smørrebrødsbord og en Kop Kaffe, og her fulgte Talerne Slag i Slag for Fødselsdagsbarnet, den nye Fane, Jubilaren Ulriksen, Afdelingen og Dansk Typ.-Forbund.

Til Festen var skrevet 2 Sange af det kendte Mærke *Th. S.* og *Povl Munterup*. De gjorde kolossal Lykke.

En smuk Fest, som vi haaber maa gentages om 5 Aar, naar Klubben fejrer sit 25-Aars Jubilæum. —*n.*

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. April 1923	1. Marts 1923	1. April 1922	1. April 1921
Haandsættere	236	252	307	210
Maskinsættere	17	23	20	16
Trykkere	90	97	141	99
Stereotypører m. fl..	»	»	4	3
Mandl. Hjælpearb...	38	40	57	33
Kvindel. — ..	105	93	221	227
Ialt...	486	505	750	588

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 782 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 111, i Jylland 182.

FORENING FOR BOGHAANDVÆRK

Da kun et mindre Antal af Foreningens halvtbetalende Medlemmer har afhentet den for 1922 udgivne Publikation, »Plovmanden og Døden« med Træsnit af Professor *Ejnar Nielsen* (Bogladepris 15 Kr.), anmodes man om at afhente Bogen inden Udgangen af denne Maaned mod Erlæggelsen af Aarskontingentet for 1922, som er 5 Kr.

Nye Medlemmer kan mod Erlæggelse af Aarskontingentet for 1922, 5 Kr., samt et Indskud af 3 Kr. ligeledes erholde Publikationen. Indmeldelse kan ske gennem Forbundskontoret.

KAMP I NORGE

Fra Mandag den 9. April er ca. 1500 af vore norske Kolleger ude i Strejke. Aarsagen er Principalernes Krav om en Lønreduktion af indtil 15 pCt. til trods for, at Pristallet er uforandret. Endvidere kræver de Betingelserne for at opnaa Sommerferie skærpet, saaledes at en Arejder for at opnaa dette Gode skal have arbejdet i Forretningen i over et halvt Aar i Stedet for — som nu — i tre Maaneder.

Arbejdsstandsningen omfatter 119 Trykkerier, deraf 40 i Kristiania, hvorimod ca. 70 Trykkerier i denne By er uberørte deraf, fordi de staar udenfor Arbejdsgiverforeningen. Paa disse 70 Trykkerier arbejder ca. 1000 Mand.

»Typografiske Meddelelser« karakteriserer Kampen bl. a. i følgende Ord:

»Kampen, som indtræder Mandag, er forsaavidt ikke en Kamp mellem Arbejder og Principal i Bogtrykfaget. Her vilde man nok have naaet til et for begge Parter tilfredsstillende Resultat, om ikke Tredjeperson — Norsk Arbejdsgiverforening — havde øvet sit Diktatur. Aarsagen til Striden er derfor den, at Norsk Centralforening for Bogtrykkere vil søge at komme bort fra Tariffællesskabet med Norsk Arbejdsgiverforening — et Tariffællesskab, som kun skaber Kævl og Arbejdsretssager og deraf følgende Misfornøjelse, som igen ødelægger Arbejdslysten paa Arbejdspladsen.

Det er ikke netop en Situation, som vor Organisation ønsker, for vi er klar over, at en Kamp indenfor Faget ikke forbedrer deres Kaar, hvis Eksistens er afhængig af Bogtrykfaget, hverken Arbejder eller Principal. Begge Parter lider et økonomisk Tab. Men vi tror alligevel, at Konflikten er nødvendig for at aabne Øjnene paa Bogtrykkerforeningens Medlemmer, saa de indser, at deres Forening, tilsluttet den storindustrielle Arbejdsgiverforening, bliver som en Spurv i Tranedans.«

NÆR OG FJÆRN

BLOKADE. Kihls Bogtrykkeri, Graabrødretorv 8, har ikke kunnet betale vore Medlemmer deres tilgodehavende Løn, hvorfor Arbejdet er standset og Tilgang forbudt. *Th. Holmen,* Næstformand.

KØBENHAVNS STYRELSE indkaldes til Møde førstkommende Mandag Aften Kl. 7.

HUSK! For at faa en Oversigt over Antallet af Deltagere i D. T. L. F.s Minde-Fest, bør man indsende skriftlig Anmeldelse saa snart som muligt. *Wilh. Jacobsen.*

BREV henligger paa Kontoret til Typograf Hammer fra Bryggeriet »Stjernen«.

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB er nu parat til at begynde sin 29de Sæson. Styrelsen har allerede opstillet Sommerens Program med forskellige større Ture og en 2-Dages Pinsetur til Haslev, Bregentved og Gisselfeldt, og den har tilmed ogsaa i denne Anledning skaffet Tilbud paa god Middag og gode Værelser til billig Pris — men Programmet skal jo forøvrigt først gennemgaas og vedtages paa Generalforsamlingen, som afholdes i Nørre Central-Café den 22. ds. Ogsaa Kontrakten med Klubbens Leverandør er i Orden, og han fører fremdeles de samme gode Mærker som sidste Aar. Prisen paa Cykler er 40 Kr. billigere end sidste Sommer, og man er nu ikke ret langt over de Priser, som vi havde før Krigen. Prislister og Udleveringssedler faas hos Klubbens Kasserer, *J. Uhrbrand,* Ægirsgade 18 3, L.

50-AARS JUBILÆUM. Med 14 Dages Mellemrum er der atter en Kollega, der kan fejre 50-Aars Jubilæum paa Fyns Stifts Bogtrykkeri, idet det Torsdag den 19. April er 50 Aar siden, Typograf *Julius Andersen* kom i Lære paa Trykkeriet.

Julius Andersen, der bestrider Pladsen som Ombryder, er meget afholdt paa Trykkeriet — saavel af Personale som Forretning — paa Grund af sit vindende Væsen og ærlige Sind, og ingen gaar forgæves til ham, naar han kan yde dem Støtte. Han hører til den Slags Mennesker, der ingen Fjender har, og hvorom der kun kan siges Lovord. Ikke alene indenfor Trykkeriets Mure er Julius Andersen kendt og skattet for sit gode Humør og ungdommelige Sind, men ogsaa ude blandt Odense-Afdelingens Medlemmer. Har vi ikke »Julius« blandt os til vor »Vaartur«, er det ligesom vi mangler noget — hans Taler og gode Humør hører nu engang med til Festen.

Jubilæumsdagen vil sikkert give Bevis for, at han kun har Venner.

JUBILÆUM. Den 16. April er det 25 Aar siden, vor Kollega *O. E. Olsen* indtraadte i Gutenberg-Svendenes Rækker, idet han denne Dag udlærtes i »Hillerød Amtstidende«s Bogtrykkeri. Han har siden da arbejdet i flere Byer, bl. a. Nykøbing S., hvor han en Tid var Lokalformand; for ca. 15 Aar siden kom han til Aarhus, hvor han arbejdede paa forskellige Trykkerier, til han for ca. 10 Aar siden kom paa »Jyllandsposten«, paa hvilket Trykkeri han er endnu.

Olsen (populært kaldet »Krølle«) er en flink og afholdt Kollega. Til Lykke, »Krølle«, med de 25. —*n.*

GAMLE KOLLEGER. Efter henholdsvis 44 og 40 Aars Virksomhed i »Berlingske Tidende« har Typograferne *Eriksen* og *N. P. Nielsen* den 1. April trukket sig tilbage. Personalet har i dem mistet to gode Kammerater og Firmaet 2 støtte Arbejdere. Ved en lille Festlighed paa Sætteriet tog Firmaet Afsked med dem, og Personalet hædrede dem Skærtorsdag ved et Festmaaltid i Café du Parc.

Eriksen er 71 Aar og N. P. Nielsen 69 Aar. De har fra deres tidligste Ungdom været trofaste Medlemmer af vor Forening.

STANDARD-KLAVIATURET. I »De grafiske Fag« udkaster Direktør *Carl Jørgensen* den Tanke, at der nedsættes et Udvalg til Drøftelse af dette Spørgsmaal, og at Udvalget blev sammensat af Repræsentanter for Dansk Typograf-Forbund og Københavns Bogtrykkerforening.

SVERIGE. Opsigelsesfristen for vore svenske Kollegers Overenskomst med Bogtrykkerne udløb den 31. Marts, uden at der forelaa Opsigelse fra nogen af Parterne. Overenskomsten løber da videre til 1. Juli 1924.

Husk!

Gutenberg-Koret

KONCERT OG BAL

i Studenterforeningen

Søndag den 15. April Kl. 6½.

Assistance:

Kgl. Kammermusikus *Fini Henriques.*

Kgl. Operasangerinde *Ingeb. Steffensen.*

Billetter à 1 Kr. faas hos Korets Medlemmer, hos Anton Jensen og paa Forbundskontoret. (4c)

AFSTEMNINGSRESULTAT TIL VALG AF AFDELINGS-STYRELSE

TRYKKERNE

Valgte blev: *O. Lundin* 164 St. og *H. Nygaard* 157 St. Derefter havde *Carl Schmidt* 98 St. og *Sophus Andersen* 19 St.

Der var ialt afgivet 224 St., hvoraf 2 var blanke.

Oscar Thomas. Aage Jensen.

SÆTTERNE

Valgte blev: *Emil Frederiksen* 532 St., *Carl F. Hansen* 500 St., *Th. Holmen* 494 St., *O. Rundberg* 471 St., *P. Berendt* 468 St. Derefter havde *E. Nielsson* 255 St.

Der var ialt afgivet 592 St., hvoraf 2 var blanke og 4 ugyldige.

Svend Johansen. Gundorph Sørensen. Ulrik Hansen. Arn. Nielsen. A. Søby. N. Wendt.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Dyva & Jeppesen 51,00, J. Jørgensen & Co. 44,00, Hasselbalch 16,00, Social-Demokraten 84,00, Græbe 16,00, C. Johansen 9,00, Rigsdagen (13 Medl.) 31,00, Politiken (19 Medl.) 38,00; tilsammen 289,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 6569,00.*

København, 10. April 1923.

O. A. Lundin.

TIL LAUR. JENSENS MINDESTEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Horsens 9,00, Holstebro 6,00, Næstved 15,00, Dansk Andelstrykkeri 2,50, Nordisk Bogtrykkeri 3,50, J. Jørgensen & Co. 10,75, Exprestrykkeriet 1,50, Mayland 2,75, Hohlenberg 1,00, Th. Thomsen 3,00, »København« 7,50, Chr. Andersen 2,50, Krohn 6,00, Hertz 5,25, P. Andr. Andersen 7,00, Bøhm 2,75, Knudtzon 4,25, Aamodt 2,50, Centraltrykkeriet 4,00, Hafnia (Princp. og Pers.) 3,25, Aller 12,50, Rigsdagen 5,50, C. C. Petersen 3,75, H. H. Thiele 11,25, Bagge 9,50, »Social-Demokraten« 22,50, Forbundskontoret 24,00, Indsamlet paa Kontoret 3,00; tilsammen 192,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr.* 232,25.

København, 10. April 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 6. April: Haslev 50,00. 9. April: Skanderborg pr. Bl. 100,00, Kt. 279,20, ialt 379,20. 10. April: Næstved 386,65; Skive 1770,00.

København, 10. April 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 4. April: Aalborg 1000,00; Helsingør 200,00. 9. April: Skanderborg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 100,00,

København, 10. April 1923.

Forretningsudvalget.

LOKALFORMÆNDENE

Lokalformanden i *Roskilde* er flyttet til Ringstedgade 2.

Lokalkassereren i *Køge* er flyttet til Ejøjevej, Sønderkøge.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Hellmuth Martin Steffen Jørgensen, udl. 2. 4. 23 hos Brdr. Jensen (arb. s. St.). Sætter Svend Knudsen, udl. 31. 3. 23 i Schultz' Bogtr. (arb. s. St.). Sætter Aksel Jul Jørgensen, udl. 7. 4. 23 hos Gudmundsen (arb. s. St.). Sætter Osvald Talleruphus, udl. 13. 4. 23 i Kihls Bogtr. (arb. s. St.). Sætter Harald Conrad Andersen, udl. 1. 4. 23 hos Bianco Luno (arb. s. St.). Sætter Aage Jul Søren Andersen, udl. 1. 4. 23 i Triers Bogtr. (arb. s. St.). Sætter Sven Aage Arne Michaelsen, udl. 1. 4. 23 i Missionstr. (arb. s. St.). Sætterlærl. Anker Damkilde (Bagge), Syge- og Begravelseskassen. Trykker Carl Vilhelm Klausch, udl. 1. 4. 23 hos Chr. Andersen (arb. s. St.). Trykker Hilmer Emanuel Christensen, udl. 31. 3. 23 hos Bagge (arb. s. St.). Trykker Frithiof Karl Jensen (tidl. Medl.), Nationaltidende. 376 Jensens Hustru Signe Eleonora, Syge- og Begravelseskassen. 1148 Jørgensens Hustru Johanne, Syge- og Begravelseskassen. 5054 Nielsens Hustru Karoline Jensine, Syge- og Begravelseskassen.

Aalborg: Sætter Leopold Henning Petersen, udl. 8. 4. 23 i P. Hansens Eftfl.s Bogtr. Kolding: Sætter Chr. Petersen, udl. 23. 3. 23 i Blichers Bogtr. Nykøbing F.: Trykker Einar G. Rasmussen, udl. 1. 4. 23 i A/S Centraltr. Odense: Sætter Peter Marius Hansen, udl. 1. 4. 23 hos C. Albertsen, Otterup. Roskilde: Sætter Paul Kjærgaard, udl. 1. 4. 23 i Roskilde Avis. Skjern: Trykker Jens Wounlund, udl. 1. 4. 23 i Strandbygaards Bogtr. Thisted: Sætter Harald Magnus Jensen, udl. 1. 4. 23 i Thisted Amts Tidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 1184 Osvald Mortensen fra Esbjerg (arbl.). 6449 Søren Knudsen fra Frederikshavn (arbl.). 1166 Chr. Mikkelsen fra Rejse (arbl.). 1767 Ejner Christensen fra Rejse (arbl.). 2887 Harry Jørgensen fra Randers (arbl.). 6969 Martin Larsen fra Roskilde i Pl. 601 Vald. Sørensen fra Helsingør (arbl.).

Aarhus: 3546 A. O. Holtzmann (arbl.), 6423 Harald Jensen (arbl.) og 7159 Chr. Viggo Nielsen (arbl.). Faaborg: 3492 Bernhard Hansen (arbl.). Horsens: 3243 Jacob Sehested Grove (arbl.). Nakskov: 1281 Jens Chr. Jørgensen i Pl. Nyborg: 7203 Henry Fledelius (Schønemann). Skive: 6994 Leonhard Sørensen i Pl. Viborg: 4285 Niels Andersen (Næser), 3460 Bruno Frederiksen (arbl.) og 3473 Arnold Thisted (arbl.).

FRATRAADTE

København: 4489 Niels Peter Jensen til Nakskov i Pl. 1481 Th. Christensen paa Rejse. 1099 Hans Kr. Petersen paa Rejse. 6968 Thorvald Petersen paa Rejse.

Esbjerg: 1184 O. W. Mortensen. Fredericia: 7203 Henry Fledelius til Nyborg i Pl. Grenaa: 6425 Sofus Block til Kbhvn. (paa Skole). Hillerød: 6417 Gerhard Sørensen til Helsingør (arbl.). Nakskov: 4312 Chr. Berthelsen paa Rejse. Nykøbing F.: 4253 Frederik Walther paa Rejse. Nykøbing M.: 7155 Chr. M. Hansen til Kolding (arbl.) og 6994 Leonhard Sørensen til Skive i Pl. Odense: 7246 P. W. Jørgensen til Maribo. Randers: 2887 Harry Jørgensen til Kbhvn. (arbl.) og 7043 Hugo Strand til Sønderborg (arbl.). Roskilde: 6969 Martin Larsen til Kbhn. i Pl. Struer: 3473 A. V. Jensen Thisted til Viborg (arbl.). Thisted: 3204 Harald Devola til Kristiania.

UDSLETTEDE MED RESTANCE

Randers: 1271 S. Gornitzka. Vejle: 3651 Bent Christensen.

Typografernes Sangforening.

I Aften Fredag sidste Frist for Indtegning til Sangfesten. Alle bedes møde.

Mandag Kl. 8: Centralprøve i »Harmonien«. (1j)

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i Nørre Central Café Søndag den 22. April *Kl. 11 præc.* med følgende Dagsorden: 1) Protokollen, 2) Regnskabet, 3) Valg, 4) Sommerens Ture, 5) Eventuelt. *Bestyrelsen.* (3e)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i Akcidenstrykkeri, søger Plads snarest. Billet mrkt. »106« til Ekspeditionskontoret.

Sætter-Forbundter,

der har staaet 2½ Aar i Lære, søger Plads straks. — Billet mrkt. »101« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig, alsidig Trykker

søger Plads som 1ste Trykker eller Trykkerfaktor. Billet mrkt. »112« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung kvindelig

Haandsætter, samt fortrolig med al Slags Akcidensarbejde, ønsker Plads straks — eller 1. Maj. — Fineste Anbefaling haves.

Mette Lykke,
(114) *Knebel Bro pr. Knebel.*

Dygtig Illustrationstrykker

til Toturmaskine med Universalpaalægger, samt 1 Trykker til Lagermann-Presse antages i *Dyva & Jeppesens Bogtrykkeri, Sølvgade 10.* (109)

Trykkeriarbejder.

Som saadan søger en rask Mand Plads straks eller senere, helst hvor der er Rotationsmaskine, er kendt med Stereotypi (Avis), og kan paatage sig dette paa egen Haand. — Billet mrkt. »104 modtager Ekspeditionskontoret.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

DRUBIN

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

Lurmærket for grafiske Farver. (14)

Faktor - Medinteressent.

Som saadan søges en absolut dygtig og energisk Fagmand som disponerer over en mindre Kapital.

Henvendelse og Oplysninger under Billet mrkt. »113« til Ekspeditionen.

Akcidenssætter

søger Plads straks. Kendt med alle forefaldende Arbejder. Billet mrkt. »115« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Illustrationstrykker,

kendt med alt Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »111« modtager Ekspeditionskont.

En Sætter-Forbundter,

helst en, der ogsaa har Kendskab til Trykning, søges straks.

A. C. Schou's Bogtrykkeri,
(110) *Skive.*

Til Salg.

1 Perforermaskine (60 cm, Foddrift),
1 do. (40 cm, Haanddrift),
1 Papsaks (110 cm Snitlængde),
1 nyt Linotype-Magasin (Fraktur) for Dobbeltdækker er billig til Salg. Billet mrkt. »107« modtager Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (186)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II, (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Kollegernes Opmærksomhed

henledes paa min nyaabnede

Barnevognsfabrik

Amerikavej 1 - Hj. af Vesterbrogade.

Telefon Vester 2886 x.

Righoldigt Lager af **moderne Barnevogne, Klapvogne** og **Dukkevogne.**

Stort Udvalg i **brugte Barnevogne.**

Alt til enormt billige Priser!

Ærbødigst **Sofus Johansen,**
(108) (fh. Kihls Bogtr.)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 16 KØBENHAVN DEN 20. APRIL 1923 XXXXX AARGANG

KØBENHAVNS AFDELING

Møde for de af Sygekassen udelukkede Medlemmer

afholdes førstk. Søndag den 22. April Kl. 11½, Rømersgade 22 (lille Sal), med Dagsorden: *»Overflytningen til Sygeforsikringsforeningen Danmark«.* *Styrelsen.*

VOLDGIFTSRETTEN I KØBENHAVN

Sag Nr. 1/1923: Dansk Typograf-Forbund mod Københavns Bogtrykkerforening paa dens Medlem de Ferslewske Blades Vegne.

Medens Bladene ifølge den indtil 1. April 1922 gældende Tarif kunde beskæftige Bladsættere indtil Kl. 8 à 9 Aften uden Forlægningsgodtgørelse, blev andre Regler givet ved den Tarif, der traadte i Kraft den 1. April 1922. I de Ferslewske Blade bestod fra tidligere Tid en Særoverenskomst mellem Huset og Sætterne, hvorved nogle af disse paa visse Punkter gav Afkald paa Ventepenge og paa den anden Side nød visse Friheder. Da Postvæsenet omkring 1. April 1922 stillede Krav om, at Bladene for at kunne ekspederes til den hidtil sædvanlige Tid skulde afleveres tidligere end før, blev der mellem Huset og Sætternes Tillidsmand i Tilknytning til ovennævnte Særoverenskomst truffet yderligere Aftaler, hvorefter forskellige Maskinsættere, Ombrydere, Rubriksættere samt 4 Akkordsættere paa nærmere angivet Maade fik Arbejdstid til Kl. 5½ à 6 Eftm., uden at man var opmærksom paa, at der ifølge den nye Tarif tilkom Vedkommende Forlægningsgodtgørelse.

Dansk Typograf-Forbund, som ikke før i Februar 1923 vil være kommet til Kundskab om dette Forhold, krævede i Skrivelse af 22. Februar 1923 Forlægningsgodtgørelse — 15 pCt. af Minimallønnen — efterbetalt, og da ingen mindelig Ordning har kunnet træffes, har Dansk Typograf-Forbund under denne ved Klage af 10. Marts d. A. med Københavns Bogtrykkerforenings Samtykke for nærværende Ret indbragte Sag paastaaet de Ferslewske Blade dømt til at betale den paagældende Forlægningsgodtgørelse for Tiden fra 1. April 1922 at regne, ialt for 47 Uger, specificeret opgjort til 3063 Kr. 75 Øre, til Forbundet, principalt paa de vedkommende Arbejderes Vegne, subsidiært paa egne Vegne.

De indklagede paastaar Frifindelse.

I Tarifen af 1. April 1922 § 35 staar: »Alle Særoverenskomster, der er afsluttet inden denne Tarifs Underskrift, er bortfaldne. Hvis Forholdene paa enkelte Sætterier gør særlige Aftaler ønskelige, maa Overenskomst om saadanne for at have Gyldighed kun træffes ved Forhandling mellem Organisationerne. . . .« Som ovenfor nævnt er de i denne Sag omhandlede Særaftaler truffet udenom Organisationerne, og efter Sagens Oplysninger maa det derhos antages, at saavel Huset som Tillidsmanden og de af ham repræsenterede Arbejdere har haft Adgang til rettidig at kende Tarifen af 1. April 1922.

Hvor undskyldeligt det nu end maatte findes, at den nye Bestemmelse om Forlægningsgodtgørelse er overset, maa dog denne paa *begge* Sider foreliggende Forsømmelse føre til, at der ikke tilkommer de paagældende Arbejdere noget Krav paa Efterbetaling for Tiden før 22. Februar 1923, og Forbundets principale Paastand vil herefter ikke kunne tages til Følge.

Derimod har Forbundet som den med Københavns Bogtrykkerforening kontraherende Modorganisation Beføjelse til at paatale den stedfundne Afvigelse fra Tarifens Regler og har i sin nævnte Egenskab Krav paa en hel eller delvis Efterbetaling — eller efter Omstændighederne Erstatning i saa Henseende. Naar nu Hensyn tages til, at der er hengaaet saa lang Tid som sket, uden at Forbundet er skredet ind, og Talen er om en saa stor og bekendt Virksomhed, hvis Forhold til Tarifen maa forudsættes at burde overvaages med særlig Opmærksomhed, findes det Beløb, der bliver Spørgsmaal om at tilkende Forbunde tifølge dets subsidiære Paastand, ikke at kunne fastsættes til et bestemt opgjort Efterbetalingbeløb, men derimod at burde skønsmæssigt fastslaas, og i Henhold hertil findes de Ferslewske Blade at burde tilpligtes at betale til Dansk Typograf-Forbund paa egne Vegne et Beløb af 1500 Kr.

Herefter dømmer Retten:

De Ferslewske Blade bør i ovennævnte Anledning til Dansk Typograf-Forbund betale 1500 Kr.

(sign.) *Poul Hansen.*

DESVÆRRE

»Dansk Bogtrykker-Tidende«, hvis Udgiver og Redaktør synes at føle sig kaldet til at være en Slags Chef-Redaktør for samtlige indenfor Bogtrykfaget i Danmark udkommende Fagblade, har faaet ondt af et Par Artikler i »Typ.-Tid.« om Told- og Skatteforhold. Bladet har den Opfattelse, at disse Spørgsmaal ligger uden for de typografiske Arbejderes Interesse-Sfære og derfor ikke egner sig til Drøftelse i »Typ.-Tid.«

Ja, gid det var saa. Men desværre berøres vi i alt for høj Grad af disse Forhold. Rent bortset fra dette sørgelige Faktum forstaar vi ikke Bladets Bebrejdelse imod os. »Dansk Bogtrykker-Tidende« kan da ikke allerede have glemt, at det er Regeringen, der har gjort Toldspørgsmaalet til et »fagligt« Spørgsmaal ved at lade Toldbeskyttelsen af Fodtøj være afhængig af en Reduktion af Skotøjsarbejdernes Løn.

Og hvad Skattespørgsmaalet angaar, da er Forholdet jo noget lignende, idet man — efter den omtalte tyske Lov — sætter Arbejdsgiverne til at være Skatteopkrævere overfor Arbejderne.

Dette sidste synes »Dansk Bogtrykker-Tidende« særlig at have fundet Behag i, og Bladet kan slet ikke fatte, hvorfor Arbejderne skulde have noget at indvende imod den Form for Skatteopkrævning.

Hvis det var saaledes, at *alle* Samfundsborgere eller rettere Skatteydere kom ind under denne nye Metode for Skattens Betaling, var der maaske ikke saa synderligt at indvende imod den. Men der er jo en meget betydelig Del af Skatteyderne, der ikke rammes, og som fremdeles har Chanen for at kunne løbe fra deres Forpligtelser, hvis der skulde tilstøde dem en eller anden »uheldig Omstændighed«, saa de mistede Evnen til at betale.

Der gaar jo rundt om iblandt os en Del ærede Medborgere, som lever højt hver Dag, bruger mange Penge paa Restaurant — ja, kører endog i Luksusbil, men hvis Skattebeløb paa Skattelisterne er lig Nul.

Kan »Dansk Bogtrykker-Tidende« opfinde et Skattesystem, hvorefter disse professionelle Overklasse-Skattesnydere kommer til at betale deres Skat, *forinden der bliver noget til dem selv* at leve for — ja, saa er det muligt, at Arbejderne kunde se med lidt mildere Øjne paa den omtalte Form for Betaling af *deres* Skat.

Men kan Bladet ikke det, maa det finde sig i, at der fra Arbejdernes Side ivres imod at komme ind under en ny *Undtagelseslov*.

Det er allerede galt nok, at Arbejderklassen, Funktionærer og andre fastlønnede paa Skattevæsenets Omraade er underkastet Undtagelsesbestemmelser, hvorefter de kan klippes for *den sidste Øre*, medens Tusinder af skattepligtige snyder for Tusinder af Kroner.

Imod enhver Udvidelse af dette uretfærdige System føler vi det som en Pligt at protestere og kan slet ikke tiltræde den Betragtning, at *det* skulde ligge udenfor »Typ.-Tid.«s Opgave.

Det vedkommer os i temmelig høj Grad — desværre. *Fr. N.*

TARIFKOMMISSIONENS SAMMENSÆTNING

Som jeg alt i Forvejen havde tænkt, vilde Spørgsmaalet Paragraf 45 nok røre ved et meget ømt Punkt og give Anledning til Diskussion. Men en Diskussion om et saa vigtigt Spørgsmaal kan jo kun gavne, vel at mærke, naar denne føres ud fra et nøgternt og objektivt Synspunkt, uden at føle sig forpligtet til at finde Sprogets mest bidende og nedsættende Ord overfor anderledes tænkende, thi jeg gaar ud fra, at Kolleger med modsatte Anskuelser hver for sig meget godt kan hævde disse ud fra en ærlig Overbevisning.

Rud. Jensen har følt sig meget indigneret over min Artikel, idet han mener, at

jeg vil lægge Sten i Vejen for Udviklingens Gang. Men her kan R. J. være ganske rolig, idet jeg med Glæde hilser enhver ny Reform, som vil Mangler og Uretfærdighed til Livs. Der reformeres jo til Stadighed i en eller anden Retning, idet man ved praktisk Udøvelse af sin Gerning opdager Mangler, som man forsøger at forbedre.

Men ved Fastsættelse af Regler, som endnu ikke har været udført i Praksis, og som er en Frugt af Utilfredshed med det bestaaende, kan det hænde, at det, man teoretisk havde stillet op som noget ideelt, i Praksis viser sig at være uheldigt, og dette, mener jeg, er Tilfældet med Paragraf 45.

Jul. Samuelsen svarede nylig paa en Forespørgsel: »Giv mig en hvilken som helst Affattelse af Paragr. 45, jeg skal arbejde med den efter bedste Evne, saalænge jeg har med Foreningens Sager at gøre, men en daarligere Paragr. 45 end den, vi har, kan jeg ikke godt tænke mig.« Det var det praktiske Arbejde, der havde dikteret J. S. denne Opfattelse.

Fejlen ved Sammensætningen af Tarifkommissionen er efter min Mening den, at der mangler *System*. Efter den nuværende Ordning vil det være en Slags Tovtrækning mellem de forskellige Brancherepræsentanter uden i mindste Maade at tage Hensyn til det store og hele, idet disse som oftest er valgt med den udtrykkelige Opfordring at staa stejlt paa de stillede Krav. Men dette kan føre med sig, at Forhandlingerne brister (uden at senere Forhandlinger er i Arbejdernes Favør), hvor ellers en Smule Bevægelighed maaske vilde have ført til et antageligt Resultat.

Det er tilgiveligt, at hver Brancherepræsentant kun tænker paa sin specielle Branches Fordel, men for en Fagforenings Ledelse er det nødvendigt at have sin Opmærksomhed henledt paa hele Faget i sin Helhed.

Ud fra denne Opfattelse mener jeg, at det er absolut forkasteligt, at selv den øverste Ledelse af vort Forbund kan udelukkes fra Tarifforhandlingerne, hvortil de, efter min Mening, burde være selvskreven.

Til Slut skal jeg kun bemærke, at jeg aldeles ikke er blind for Specialiseringen indenfor vort Fags forskellige Brancher, og at det er nødvendigt, at disse Branchers Repræsentanter dels bliver taget med til Raads, dels faar Lejlighed til at forelægge deres Branchers Krav. Men noget af det vigtigste er, at de, der forhandler, har sat sig ind i de forskellige Kravs Art og Berettigelse og noteret sig det saaledes, at de er Situationen voksen, naar de forskellige Afsnit skal behandles. Selvfølgelig maa ved given Lejlighed Eksperter staa til deres Disposition.

Paa denne Maade vil de forskellige Branchers Krav blive taget op til Drøftelse. Lad os ikke forblænde af de mange Brancherepræsentanters Tilstedeværelse ved Forhandlingerne, thi enhver, som kender til saadanne Forhandlingers Gang, véd, at det store Antal snart skrumper ind til et Udvalg paa 3—4 Medlemmer, og disse fører da Forhandlingerne til Ende.

Otto Rundberg.

ET TREDOBBELT JUBILÆUM

—

Lørdag den 21. April fejrer Ringkøbing Lokalforening en i sin Art enestaaende Fest, idet nemlig vore Kolleger *P. M. Andersen, A. K. Schmidt* og *S. Schultz* paa nævnte Dag kan fejre 25-Aarsdagen for deres Indtræden i Dansk Typograf-Forbund.

At skildre de tre Kollegers Levnedsløb i de forløbne 25 Aar vilde vel føre for vidt, men et Par smaa Notitser kunde vel nok være paa sin Plads i Dagens Anledning.

P. M. Andersen er født i Dalby ved Kolding den 23. Marts 1879 og udlært paa »Kolding Avis« 1898. Siden har A. arbejdet forskellige Steder i Landet, bl. a. i København, Aalborg og Slagelse, og kom i 1901 til Ringkøbing, hvor han siden har arbejdet, det sidste Aar som Maskinsætter.

A. K. Schmidt er født i Esbjerg den 11. November 1878 og blev udlært paa »Esbjerg Avis« i April 1898. Har siden bl. a. arbejdet i Frederikshavn, Hobro og Kolding, indtil han i 1911 havnede paa »Ringkøbing Amts Dagblad«, hvor han siden har arbejdet.

S. Schultz er født i Roskilde den 6. Marts 1879 og udlært paa »Roskilde Avis« 1898. Schultz har arbejdet i en Mængde af Danmarks Byer de 5 første Aar efter Læretiden, indtil han i 1903 blev antaget som Trykker paa »Ringkøbing Amts Dagblad«, hvor han siden uafbrudt har arbejdet, de 3 sidste Aar som Rotationstrykker.

Det siger sig selv, at der bliver Fest i den lille vestjyske By den 21. April, særlig blandt Kollegerne, men ogsaa Byens Redaktionspersonaler og Principaler vil møde op til en selskabelig Sammenkomst, som afholdes paa »Grand Hotel« til Ære for de 3 Jubilarer. *B.*

TIL INKASSATORERNE

—

Da der fra en Del af de fra Sygekassen udelukkede Kolleger er indkommet Protest mod deres Udelukkelse af Hjælpekassen, afholdes der, som andet Steds meddelt, et Møde paa Søndag, og hele Sagen stilles derfor i Bero, til nærmere Meddelelse gives her i Bladet om den fremtidige Ordning. Der betales derfor Kontingent som sædvanlig paa Fredag. *Styrelsen.*

FORENING FOR BOGHAANDVÆRK

afholder sin aarlige Generalforsamling Mandag den 30. April Kl. 8 i Kunstindustrimuseets Bibliotek.

Dagsorden:

1. Formanden aflægger Beretning.
2. Kassereren aflægger Regnskab.
3. Valg af 4 Styrelsesmedlemmer og 2 Revisorer.

Samtidig er fremlagt Prøver af sidste Aars Boghaandværk.

København, den 21. April 1923.

Bestyrelsen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

TRYKKERAFDELINGEN I KØBENHAVN

afholdt ordinær Generalforsamling Tirsdag den 20. Marts Kl. 7½ i Arbejderforeningen af 1860, Nørrevold 92, med følgende Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Beretning fra det nedsatte Udvalg til Gennemgang af Forbundslovene. 4. Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«, »Social-Demokraten« og Arb. Fællesorg.s Brændselsforretning. 5. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer. 6. Valg af 1 Fanebærer og 2 Stemmeoptællere. 7. Indsendte Forslag. 8. Bevillinger. 9. Eventuelt.

ad 1. Formanden, *P. Aug. Petersen*, omtalte de Sager, der i Aarets Løb var blevet behandlet i Afdelingsstyrelsen, som havde særlig Interesse for Trykkerne. Der var med det kommende Delegeretmøde for Øje nedsat et Udvalg til at gennemgaa Forbundslovene og udarbejde saadanne Ændringer, der kunde være ønskelige og paakrævede, for at Trykkerne kunde faa den Ret og Indflydelse, der tilkom dem. Omtalte Kvindernes Jubilæumsfest. Mindedes til Slut de i Aarets Løb afdøde Kolleger. — *Carl Schmidt* kunde ønske, at man af Referatet fra Styrelsemøderne kunde se, hvorledes de enkelte Medlemmer stillede sig til de forskellige Sager. — Efter nogen Diskussion, der væsentlig drejede sig om en enkelt Sag, der havde været til Behandling i Afdelingsstyrelsen, godkendtes Beretningen.

ad 2. Kassereren, *Lundin*, forelagde Aarsregnskabet, der udviste et mindre Overskud. — Godkendtes enstemmigt.

ad 3. *Nygaard*, der var Formand for det nedsatte Udvalg, aflagde en kort Beretning om det udførte Arbejde, iøvrigt var Udvalget endnu ikke færdig med sine Overvejelser.

ad 4. Efter at *Carl Johan Christensen* havde aflagt en udførlig Beretning fra Kontrahentmøderne og *Chr. Sørensen* fra »Stjernen«, genvalgtes de henholdsvis til Kontrahent i »Social-Demokraten« og Repræsentant i »Stjernen«. *Axel Jensen* valgtes til Repræsentant i Arbejdernes Brændselsforretning.

ad 5. Til Styrelsen genopstilledes *Nygaard* og *Lundin* og nyopstilledes *Carl Schmidt* og *Sofus Andersen*.

ad 6. *Meyer, Carl Jensen* og *Oskar Thomas* genvalgtes til Fanebærere og Stemmeoptællere.

ad 7. Fra Landssammenslutningen af Trykkerklubber havde Afdelingen modtaget Indbydelse til at sende Repræsentanter med et eventuelt Samarbejde for Øje. Til at repræsentere den københavnske Trykkerafdeling valgtes Formanden, *P. Aug. Petersen*, og *H. Nygaard* som Formand for Lovudvalget.

ad 8. De sædvanlige 60 Kr. til Aug. Hansens Enke bevilgedes. Desuden vedtoges det at give de udsendte Repræsentanter Diæter for to Dage og Rejsegodtgørelse.

Da ingen begærede Ordet under Eventuelt, hævedes Generalforsamlingen.

TRYKKERNES BEGRAVELSESKASSE

afholdt Generalforsamling Tirsdag den 20. Marts i Arbejderforeningen af 1860, Nørrevold 92. *Carl Christoffersen* valgtes til Dirigent og *Lundin* til Sekretær.

Formanden, *P. Aug. Petersen*, meddelte, at Kassens Forhold nu helt var bragt i Orden, og han havde i den Anledning fra Sygekasseinspektoratet modtaget en Skrivelse, hvori man meddelte, at Kassens Stilling som Helhed maatte betragtes som god.

Kassereren, *Lundin*, forelagde Regnskabet, der godkendtes enstemmigt.

Til Styrelsen genvalgtes *Axel Jensen*, og til Revisorer genvalgtes *Michaelsen* og *Carl Christoffersen*.

Derefter hævedes Generalforsamlingen.

SÆTTERNES UNDERAFDELING I KØBENHAVN

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 24. Marts 1923 i Forsamlingsbygningen, Rømersgade 22. Næstformanden, *Th. Holmen*, aabnede Generalforsamlingen med den beklagelige Meddelelse, at Formanden pludselig var sygemeldt af en heftig Strubekatarh, og udtalte Ønsket om, at han hurtigt maatte faa sin Stemme igen. — Til Dirigent valgtes *Emil Frederiksen* og til Sekretær *E. Eriksen*.

1. *Næstformanden* meddelte, at han paa Grund af det korte Varsel, hvormed han var indkaldt, ikke havde nogen Beretning at aflægge, men henstillede, at eventuelle Forspørgsler eller Diskussion gemtes til Afdelingsgeneralforsamlingen. — Godkendtes.

2. Regnskabet. *Kassereren* oplæste det reviderede Regnskab, der enstemmig godkendtes.

3. Opstilling til Valg af 5 Styrelsesmedlemmer. *Emil Frederiksen, O. Rundberg, P. Berendt, C. F. Hansen* og *Th. Holmen* genopstilledes. Endvidere foresloges *E. Nielsson*.

4. Beretningen fra Kontrahentforsamlingen udsattes til efter Eventuelt.

5. Opstilling til Valg af 4 Kontrahenter. Da ingen nye opstilledes, betragtedes de afgaaende som valgte, nemlig: *Karl Sørensen, Th. Holmen, Emil Frederiksen* og *Harald Jensen*.

6. *Gundorph Sørensen* aflagde Beretning fra Bryggeriet »Stjernen«. — *Hellberg* aflagde Beretning fra Brændselsforretningen, men kritiserede, at denne blev aflagt saa sent, da det var et Aar siden, at Generalforsamlingen var af-

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS REGNSKAB FOR 1922

Lokalafdelingerne.

Indtægt (Kr. Ø.)

	Kassebeholdn. 1. Januar 1922	Ordinært Kontingent	Ekstra-Kontingent	Andre Indtægter	Tilskud fra Hovedkassen	Ialt
Aabenraa	27 10	6447 15	165 50	1384 64	1315 »	9339 39
Aalborg	75 84	26838 40	687 50	5285 35	8600 »	41487 09
Aarhus	» »	69390 05	1759 50	14603 65	3000 »	88753 20
Assens	25 »	2316 60	65 »	443 20	1503 40	4353 20
Brønderslev	15 »	1810 90	41 »	279 30	2758 75	4904 95
Esbjerg	» »	9062 25	256 »	1939 94	3601 85	14860 04
Faaborg	36 »	2922 40	73 »	481 10	861 50	4374 »
Fredericia	35 »	7085 65	183 »	1422 50	1458 40	10184 55
Frederikshavn	58 36	3520 15	102 »	674 60	850 »	5205 11
Grenaa	15 »	1415 70	36 »	236 10	1768 85	3471 65
Haderslev	» »	7960 10	204 »	1645 35	2189 40	11998 85
Haslev	15 15	1269 45	32 »	237 30	» »	1553 90
Helsingør	» »	4685 30	122 »	866 90	13792 70	19466 90
Herning	7 51	4665 25	126 »	791 10	1800 »	7389 86
Hillerød	46 20	11769 70	291 »	2538 97	900 »	15545 87
Hjørring	23 51	6564 60	159 »	1237 23	6162 70	14147 04
Hobro	35 »	2095 60	52 »	413 75	1059 25	3655 60
Holbæk	35 »	11031 45	303 50	2005 18	300 »	13735 13
Holstebro	» »	7320 60	205 »	1444 45	835 25	9805 30
Horsens	» »	14211 75	356 »	2856 »	5114 55	22538 30
Kalundborg	35 »	4767 95	138 »	1032 »	2495 »	8467 95
Kolding	35 »	20114 70	499 50	4139 65	1800 »	26588 85
Korsør	15 »	2129 90	43 »	316 50	» »	2504 40
Køge	15 »	3680 80	122 »	875 50	1030 87	5724 17
Lyngby	20 17	883 35	26 »	137 »	3875 »	4941 52
Løgstør	35 »	708 45	24 »	134 30	509 90	1411 65
Maribo	35 »	3027 25	88 50	690 60	200 »	4041 35
Marstal	70 75	918 45	24 »	171 50	555 »	1739 70
Middelfart	34 22	3272 10	86 »	648 40	925 »	4965 72
Nakskov	35 »	8597 25	228 50	1586 95	» »	10447 70
Nyborg	24 76	4694 20	113 50	783 90	2100 »	7716 36
Nykøbing F.	35 86	13849 55	355 50	2526 90	1200 »	17967 81
Nykøbing M.	50 »	3595 50	97 »	709 70	500 »	4952 20
Næstved	35 »	13870 70	367 »	2925 15	1431 55	18629 40
Odder	33 40	2756 40	62 50	489 30	1470 »	4811 60
Odense	» »	52396 60	1326 »	10249 88	2600 »	66572 48
Randers	33 71	18934 20	540 »	3360 95	7965 »	30833 86
Ribe	34 »	2543 95	64 »	492 »	258 25	3392 20
Ringkøbing	35 »	7090 50	188 »	1495 23	325 »	9133 73
Ringsted	23 85	7307 80	178 »	1357 65	1292 32	10159 62
Roskilde	» »	10232 60	242 50	1946 07	1000 »	13421 17
Rudkøbing	15 »	4083 60	108 »	739 »	600 »	5545 60
Rønne	21 06	9755 45	257 »	1961 »	1405 »	13399 51
Silkeborg	34 20	9194 50	232 »	1888 05	2669 »	14017 75
Skanderborg	17 44	2342 25	57 50	377 80	1975 »	4769 99
Skive	35 »	8630 15	22[illegible] 50	1578 80	1195 30	11660 75
Slagelse	7 50	13963 95	345 »	2681 70	3140 »	20138 15
Stege	11 05	1872 »	36 »	334 60	» »	2253 65
Struer	32 26	883 35	23 »	169 20	1175 »	2282 81
Stubbekøbing	32 32	1591 20	37 »	245 35	300 »	2205 87
Svendborg	30 03	10334 35	262 50	1880 41	5000 »	17507 29
Sønderborg	60 05	4783 85	117 »	809 20	1100 »	6870 10
Thisted	27 97	6586 10	176 »	1214 65	995 »	8999 72
Tønder	10 30	4399 20	129 »	979 15	3135 »	8652 65
Varde	11 73	3809 95	91 »	734 80	400 »	5047 48
Vejle	12 67	17677 55	441 »	3357 29	1200 »	22688 51
Viborg	35 »	7013 55	181 »	1395 95	3503 05	12128 55
	1478 97	494676 25	12747 »	97262 69	117196 84	723361 75
København	» »	692750 10	16734 05	163020 18	318423 81	1190928 14
	1478 97	1187426 35	29481 05	260282 87	435620 65	1914289 89

Udgift (Kr. Ø.)

	Rejseunderstøttelse	Underst. paa Stedet	Hjælpekasseunderstøttelse	Friv. Understøttelse	Reservefondsunderstøttelse	Sygeunderstøttelse	Begravelseshjælp	Andre Udgifter	Indsendt til Hovedkassen	Ialt	Kassebeholdning 31. Decbr. 1922
Aabenraa	307 »	2839 50	1624 90	476 05	» »	604 »	» »	58 50	3407 64	9317 59	21 80
Aalborg	394 25	14560 50	8126 »	1893 25	» »	8259 »	» »	251 »	7985 35	41469 35	17 74
Aarhus	502 75	24398 »	14091 90	985 »	» »	13060 »	500 »	582 »	34633 55	88753 20	» »
Assens	57 75	1666 »	980 »	» »	» »	426 »	» »	16 »	1182 45	4328 20	25 »
Brønderslev	165 50	1806 »	1183 70	77 »	» »	» »	» »	20 »	1637 75	4889 95	15 »
Esbjerg	125 50	4917 50	2892 40	131 50	» »	1438 »	200 »	60 50	5094 64	14860 04	» »
Faaborg	92 75	1215 50	844 »	» »	» »	620 »	» »	20 »	1546 60	4338 85	35 15
Fredericia	225 60	3049 »	2082 »	155 25	» »	1392 »	» »	104 »	3141 70	10149 55	35 »
Frederikshavn	329 »	485 50	506 »	» »	» »	48 »	» »	52 »	3750 »	5170 50	34 61
Grenaa	42 25	497 »	408 »	205 25	» »	» »	» »	12 »	2292 15	3456 65	15 »
Haderslev	99 25	4516 50	2039 50	342 »	» »	1683 »	» »	76 50	3242 10	11998 85	» »
Haslev	26 »	200 »	16 »	» »	» »	» »	» »	4 »	1285 60	1531 60	22 30
Helsingør	242 75	8310 »	4992 50	» »	» »	526 »	» »	70 »	5292 70	19433 95	32 95
Herning	94 50	1770 »	1240 »	27 75	» »	834 »	» »	40 »	3366 10	7372 35	17 51
Hillerød	250 50	2461 »	1498 »	257 »	» »	1466 »	600 »	81 »	8904 52	15518 02	27 85
Hjørring	232 75	2987 »	1938 50	383 75	» »	2184 »	» »	56 »	6335 »	14117 »	30 04
Hobro	332 »	1053 »	860 »	21 25	» »	» »	» »	12 »	1342 35	3620 60	35 »
Holbæk	177 25	4714 50	2739 »	209 25	» »	1883 »	» »	92 »	3885 13	13700 13	35 »
Holstebro	120 »	3092 50	1760 »	68 25	» »	1005 »	» »	60 »	3699 55	9805 30	» »
Horsens	218 75	6758 »	4169 50	250 »	» »	1496 »	» »	124 »	9522 05	22538 30	» »
Kalundborg	173 25	3016 »	1862 »	29 25	» »	626 »	» »	40 »	2686 45	8432 95	35 »
Kolding	276 50	7317 »	4764 37	924 95	» »	2543 50	600 »	132 »	9995 53	26553 85	35 »
Korsør	205 25	73 50	104 »	14 75	» »	284 »	» »	38 »	1769 90	2489 40	15 »
Køge	120 »	1583 50	970 »	292 48	» »	354 »	» »	38 »	2351 19	5709 17	15 »
Lyngby	433 »	2100 50	1599 29	185 50	» »	» »	» »	17 »	587 »	4922 29	19 23
Løgstør	50 75	385 »	200 »	169 50	» »	» »	» »	6 »	565 40	1376 65	35 »
Maribo	37 »	708 50	420 »	8 50	» »	1204 »	» »	24 »	1604 35	4006 35	35 »
Marstal	» »	185 50	106 »	» »	» »	» »	» »	4 »	1432 »	1727 50	12 20
Middelfart	189 75	621 50	438 »	92 25	» »	46 »	200 »	58 »	3285 90	4931 40	34 32
Nakskov	79 95	1154 50	645 »	310 80	» »	1029 »	400 »	60 »	6733 45	10412 70	35 »
Nyborg	258 »	2078 50	1212 »	72 80	» »	767 »	» »	40 »	3273 90	7702 20	14 16
Nykøbing F.	87 20	3835 50	2017 02	167 48	» »	1440 »	» »	114 »	10271 61	17932 81	35 »
Nykøbing M.	36 75	1760 50	1012 »	60 »	» »	144 »	» »	28 »	1860 95	4902 20	50 »
Næstved	153 75	5724 50	3832 »	41 50	» »	2217 »	» »	120 »	6505 65	18594 40	35 »
Odder	18 50	1020 »	738 »	» »	» »	486 »	» »	22 25	2492 30	4777 05	34 55
Odense	225 »	13580 75	7550 09	452 35	» »	9308 »	1300 »	399 75	33756 54	66572 48	» »
Randers	371 25	10475 50	6277 »	520 »	» »	6204 »	400 »	174 »	6365 »	30786 75	47 11
Ribe	84 »	481 »	605 »	8 50	» »	308 »	» »	20 »	1851 »	3357 50	34 70
Ringkøbing	99 »	1176 »	558 »	140 54	» »	1180 »	500 »	54 »	5391 19	9098 73	35 »
Ringsted	112 25	4448 »	2813 »	170 25	» »	762 »	» »	56 »	1766 75	10128 25	31 37
Roskilde	484 50	2531 »	1980 25	342 40	» »	2009 »	» »	88 »	5986 02	13421 17	» »
Rudkøbing	154 50	1280 »	739 50	100 50	» »	1060 »	» »	51 »	2145 10	5530 60	15 »
Rønne	» »	3816 50	2438 »	242 »	» »	1698 »	800 »	80 »	4313 »	13387 50	12 01
Silkeborg	168 »	2833 »	2052 »	161 50	» »	1062 »	» »	72 »	7638 90	13987 40	30 35
Skanderborg	196 »	1418 50	980 25	196 25	» »	» »	450 »	16 »	1512 99	4769 99	» »
Skive	78 »	4001 »	2162 50	225 »	» »	584 »	200 »	71 50	4303 75	11625 75	35 »
Slagelse	117 25	5711 50	3404 30	91 80	» »	4387 »	» »	113 »	6298 70	20123 55	14 60
Stege	» »	10 50	12 93	» »	» »	38 »	» »	» »	2184 80	2246 23	7 42
Struer	34 25	598 50	368 »	57 »	» »	94 »	» »	3 50	1085 »	2240 25	42 56
Stubbekøbing	54 50	60 »	47 »	» »	» »	270 »	500 »	10 »	1241 05	2182 55	23 32
Svendborg	76 50	6800 »	4520 »	539 »	» »	811 »	» »	54 »	4680 18	17480 68	26 61
Sønderborg	230 75	1229 »	725 »	» »	» »	1572 »	400 »	67 »	2590 70	6814 45	55 65
Thisted	57 25	2005 50	1396 »	117 »	» »	947 »	» »	54 »	4384 65	8961 40	38 32
Tønder	62 75	3656 »	2096 »	171 40	» »	574 »	» »	44 »	2039 15	8643 30	9 35
Varde	65 25	1674 »	1098 »	8 50	» »	222 »	» »	18 »	1950 »	5035 75	11 73
Vejle	307 »	4696 »	3079 »	333 50	» »	2240 »	300 »	100 »	11601 79	22657 29	31 22
Viborg	258 50	4136 50	2809 »	421 50	» »	1061 »	200 »	62 »	3145 05	12093 55	35 »
	9392 25	199480 25	121622 40	12151 30	» »	84455 50	7550 »	4140 50	283193 82	721986 02	1375 73
København	916 75	338590 25	224396 26	» »	263803 50	149436 84	9340 »	16178 29	188266 25	1190928 14	» »
	10309 »	538070 50	346018 66	12151 30	263803 50	233892 34	16890 »	20318 79	471460 07	1912914 16	1375 73

Arbejdsløshedskassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1922		Kr. 60769.43
Renter		- 3439.54
Kontingent af heltbetalende	Kr. 405824.25	
— - halvtbetalende	- 36039.25	
		- 441863.50
Kontingent af Lærlinge		- 1860.00
— - bidragydende		- 9917.05
Indskud		- 160.00
Ref. Understøttelse		- 255 50
Statslaan		50000 00
Statstilskud		- 130712.90
Tilskud ifl. § 4		- 5925.00
Kommunetilskud		- 44219.17
Overført fra Fond til fortsat Hjælp		- 40692.71
Balance		Kr. 789814.80

Udgift.

Bidrag til Arbejdsløshedsfonden		Kr. 9430.00
Afdrag paa Statslaan		10000.00
Rejseunderstøttelse: 139 Dage à 3.75	Kr. 521.25	
1943 — à 3.25	- 6314.75	
1114 — à 2.75	- 3063.50	
Overfartspenge i 161 Tilfælde	- 388.25	
Overfartsbilletter i 68 do.	- 518.00	
Rejsebeløb i 3 do.	- 21.25	
		- 10827.00
Understøttelse paa Stedet: 48232 Dage à 4.00	Kr. 192928.00	
— 66561 - à 3.50	- 232963.50	
— 14178 - à 3.00	- 42534.00	
— 978 - à 3.25	- 3178.50	
— 2619 - à 3.00	- 7857.00	
— 6150 - à 2:75	- 16912.50	
— 16312 - à 2.50	- 40780.00	
18 Omflytningsbidrag	- 642.00	
Understøttelse under Højskoleophold	- 275.00	
		- 538070.50
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 7195.35	
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	- 1313.23	
Lønninger og Honorarer	- 12702.40	
Diæter ved Aarsmøde	- 82.00	
Tryksager	- 1464.63	
Kontorartikler	- 148.60	
Porto	- 766.02	
Telegram og Telefon	- 461.80	
Bogbinder	- 53.50	
Forskellige Udgifter	- 261.52	
		- 24449.05
Ialt Udgift		Kr. 592776.55
Beholdning den 31. Decbr. 1922		- 197038 25
Balance		Kr. 789814.80

Reservefonden.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1922	Kr.	506758.01
Renter		19009.72
36850 Ugebidrag à 185 Øre	Kr. 68172.50	
141224 — à 285 -	402488.40	
4432 — à 95 -	4210.40	
22458 — à 145 -	32563.85	
		507435.15
Kontingent til Hjælpekassen		422120.00
— - Lærlingeafdelingen		1901.60
Ekstrakontingent		29481.05
Lockoutbidrag fra København	Kr. 102023.10	
— - Provinserne	96615.79	
— - Sverrig	58068.00	
— - Norge	30486.00	
— - D. s. F.	62265 00	
		349457.89
Bidrag til de arbejdsløse fra D. s. F.		10040.00
Refunderet Hjælpekasseunderstøttelse		32584.41
Københavns Afdeling refunderet Bod		19000.00
Indskud		160.00
Abonnement paa Typ.-Tid	Kr. 147.23	
Annoncer i Typ.-Tid	2003.49	
		2150.72
Prioritet i Ejendommen		60901.22
Balance	Kr.	1960999.77

Udgift.

Kontingent til Arbejdsløshedskassen	Kr.	451780.55
Reservefondsunderstøttelse		263803.50
Lockoutbidrag til D. s. F.		55960.50
Ekstraordinær Understøttelse til arbejdsløse fra D. s. F.		10040.00
Understøttelse af Hjælpekassen		346018.66
Frivillig Understøttelse		12151.30
Voldgiftsretten i København		360.00
Den faste Voldgiftsret		736.37
Tarifforhandlinger		8268.78
Gave til Fr. Nielsen		129.30
Laur. Jensens Begravelse		470.69
Typograf-Tidendes Trykning	Kr. 17659.37	
Distribution	2917.79	
Redaktionshonorar	800.00	
Ekspeditionshonorar	250.00	
		21627.16
Bidrag til tyske Børn		500.00
Administrationsbidrag til De samv. Fagforbund	Kr. 2903.40	
— - Det internat. Sekretariat	1628.74	
Kontingent til forskellige Institutioner	40.30	
		4572.44
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 2507.10	
Lønninger og Honorarer	10428.12	
Husleje	750.00	
Brændsel	64.28	
Belysning	6.45	
Rengøring	492.50	
Kontorartikler	148.59	
Rejseudgifter og Diæter	16996.15	
Repræsentationsudgifter	271.22	
Tryksager	3963.25	
Porto	766.03	
Telegram og Telefon	459.81	
Bladhold	11.92	
Bogbinder	137.00	
Forskellige Udgifter	261.53	
		37263.95
Laan til Ejendommen		60901.22
Ialt Udgift	Kr.	1274584.42
Beholdning den 31. December 1922		686415.35
Balance	Kr.	1960999.77

Fond til fortsat Hjælp.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1922	Kr.	40692.71
Balance	Kr.	40692.71

Udgift.

Overført til Arbejdsløshedskassen	Kr.	40692.71
Balance	Kr.	40692.71

Syge- og Begravelseskassen samt Grundfonden i Provinserne.

Sygekassen.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1922: I Afdelingerne	Kr. 1478.97	
I Hovedkassen	54264.77	
	Kr.	55743.74
81502 Ugebidrag à 80 Øre	Kr. 65201.60	
9347 — à 40 -	3738.80	
		68940.40
Renter		2147.38
Andre Indtægter i Afdelingerne		646.90
Balance	Kr.	127478.42

Udgift.

Understøttelse à 6 Kr. pr. Dag	Kr.	75684.00
— à 3 - - -		7404.00
541 Stkr. Lægeattester		1132.50
Understøttelse til Medl. paa Sygehus		235.00
	Kr.	84455.50
Beholdning den 31. December 1922: I Afdelingerne	Kr. 1375.73	
I Hovedkassen	41647.19	
		43022.92
Balance	Kr.	127478.42

Begravelseskassen.

Beholdning den 1. Januar 1922	Kr.	155927.11
Renter		5244.76
81502 Ugebidrag à 20 Øre	Kr. 16300.40	
9347 — à 10 -	934.70	
		17235.10
Balance	Kr.	178406.97

Begravelseshjælp: 3 à 500, 1 à 450, 6 à 400 og 3 à 300 Kr.	Kr.	5250.00
Do. ved Hustruers Død: 11 à 200 og 1 à 100 Kr.		2300.00
	Kr.	7550.00
Beholdning den 31. December 1922		170856.97
Balance	Kr.	178406.97

Grundfonden.

Beholdning den 1. Januar 1922	Kr.	5674.94
Renter		233.88
Balance	Kr.	5908.82

Bidrag til Skoletrykkeri i Kolding	Kr.	200.00
Beholdning den 31. December 1922		5708.82
Balance	Kr.	5908.82

Legatfonden.

Indtægt.

Beholdning den 1. Januar 1922:		
Rolfs Legat	Kr. 8000.00	
Berlings —	6000.00	
Cortnums —	6000.00	
Eibeschütz' —	1000.00	
Schlesingers —	15.40	
Victor Petersens Mindelegat	13600.00	
do. do. Kontant	551.11	
	Kr.	35166.51
Renter i Aaret:		
Rolfs Legat	Kr. 280.00	
Berlings —	210.00	
Cortnums —	210.00	
Eibeschütz' —	35.00	
Schlesingers —	15.40	
Victor Petersens Mindelegat	565.76	
		1316.16
Balance	Kr.	36482.67

Udgift.

Udbetalt Legatunderstøttelse:		
Rolfs Legat	Kr. 280.00	
Berlings —	210.00	
Cortnums —	210.00	
Eibeschütz' —	35.00	
Schlesingers —	15.40	
Victor Petersens Mindelegat	500.00	
	Kr.	1250.40
Beholdning den 31. Decbr. 1922:		
Rolfs Legat	Kr. 8000.00	
Berlings —	6000.00	
Cortnums —	6000.00	
Eibeschütz' —	1000.00	
Schlesingers — Kontant	15.40	
Victor Petersens Mindelegat	13600.00	
do. do. Kontant	616.87	
	Kr.	35232.27
Balance	Kr.	36482.67

Statsanerkendt Sygekasse i København.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1922	....	..	44782	20
Renter	....	..	1626	45
Kontingent	....	..	106292	60
Statstilskud for 1921	....	..	26800	»
Overført fra Invalidefonden	....	..	1037	17
Balance Kr.	....	..	180538	42

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Pengehjælp i Hjemmet til 825 Medl. i 13241 Dage à 4.00	52964	»		
— — 2 do. i 15 — à 3.00	45	»		
— — 381 do. i 10268 — à 2.00	20536	»		
— — 50 do. i 1798 — à 1.00	1798	»		
— — 9 do. i 75 — à 0.75	56	25		
			75399	25
— paa Hospital til 94 Medl. i 2025 Dage à 3.40	6885	»		
— — 34 do. i 1290 — à 2.00	2580	»		
— — 12 do. i 300 — à 1.40	420	»		
— — 3 do. i 70 — à 1.00	70	»		
— — 8 do. i 151 — à 0.75	113	25		
— — 1 do. i 18 — à 0.40	7	20		
			10075	45
Betalt Hospital for 1 Medl. i 17 Dage à 4.50	76	50		
— — 13 do. i 260 — à 2.00	520	»		
— — 6 do. i 207 — à 1.50	310	50		
— — 14 do. i 516 — à 1.00	516	»		
— — 3 do. i 61 — à 0.75	45	75		
— — 166 do. i 3521 — à 0.60	2112	60		
— — 12 do. i 668 — à 0.50	334	»		
— — 70 Børn i 1873 — à 0.30	561	90		
Sanatorie- og Klinikophold	479	14		
			4956	39
Lægehonorar og ekstra Lægehjælp	30627	70		
Speciallæge	9967	03		
			40594	73
Vagthold etc.	516	40		
Medicin til Arbejdsløse	132	22		
Barselhjælp	1385	»		
			2033	62
Kontingent til De samvirkende Sygekasser	651	40		
Tryksager	1044	95		
Administration	1895	»		
			3591	35
Beholdning den 31. December 1922	....	..	43887	65
Balance Kr.	....	..	180538	42

Hjælpekassen i København.

Indtægt.		Udgift.	
Beholdning den 1. Januar 1922	Kr. 12707.11	Pengehjælp	Kr. 15726.00
Renter	- 473.79		
Kontingent	- 16660.45	Beholdning den 31. Decbr. 1922	- 14115.35
Balance	Kr. 29841.35	Balance	Kr. 29841.35

Begravelseskassen i København.

Indtægt.		Udgift.	
Beholdning den 1. Januar 1922	Kr. 175160.99	Begravelseshjælp	Kr. 9340.00
Renter	- 7881.38	Administration	- 800.00
Kontingent	- 27454.45	Beholdning den 31. December 1922	- 200350.82
Balance	Kr. 210496.82	Balance	Kr. 210496.82

Hovedoversigt.

Indtægt.	Kr.	Ø.
Beholdning den 1. Januar 1922: I Afdelingerne Kr. 1478.97		
I Hovedkassen - 1091903.78		
	1093382	75
Renter	41585	95
Kontingent	1190642	05
Ekstrakontingent	29481	05
Lockoutbidrag	349457	89
Bidrag til arbejdsløse fra D. s. F.	10040	»
Refunderet Hjælpekasseunderstøttelse	32584	41
Københavns Afdeling refunderet	19000	»
Indskud	320	»
Statstilskud til B. A.	130712	90
— - Sygekassen	26800	»
Ekstraordinært Tilskud til B. A.	5925	»
Statslaan til B. A.	50000	»
Kommunetilskud til B. A.	44219	17
Refunderet Understøttelse	255	50
Abonnement paa og Annoncer i Typ.-Tid.	2150	72
Andre Indtægter i Afdelingerne	646	90
Prioritet i Ejendommen	60901	22
Balance Kr.	3088105	51

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Reservefondsunderstøttelse	Kr. 263803.50			
Bidrag til Lockout i andre Fag	- 55960.50			
			319764	»
Understøttelse paa Stedet	Kr. 538070.50			
Rejseunderstøttelse	- 10827.00			
Understøttelse af Hjælpekassen	- 346018.66			
Fortsat Understøttelse	- 12151.30			
Ekstraordinær Understøttelse til arbejdsløse fra D. s. F.	- 10040.00			
			917107	46
Sygeunderstøttelse: Provinserne	Kr. 84455.50			
— Københavns	- 133059.44			
— Hjælpekassen	- 15726.00			
			233240	94
Begravelseshjælp: Provinserne	Kr. 7550.00			
— Københavns	- 9340.00			
			16890	»
Legatunderstøttelser			1250	40
Voldgiftsretten i Københavns			360	»
Den faste Voldgiftsret			736	37
Tarifforhandlinger			8268	78
Gave til Fr. Nielsen			129	30
Laur. Jensens Begravelse			470	69
Typograf-Tidendes Udgivelse			21627	16
Bidrag til tyske Børn			500	»
Bidrag til Arbejdsløshedsfonden			9430	»
Afdrag paa Statslaan			10000	»
Indsendt til Invalidefonden			9054	92
Bidrag til Skoletrykkeri			200	»
Forskellige Kontingenter			5223	84
Administrationstilskud til Afdelingerne	Kr. 12397.45			
Lønninger og Honorarer	- 23130.52			
Husleje, Brændsel, Belysning og Rengøring	- 2626.46			
Kontorartikler	- 297.19			
Rejseudgifter og Diæter	- 17078.15			
Repræsentationsudgifter	- 271.22			
Tryksager	- 6472.83			
Porto	- 1532.05			
Telegram og Telefon	- 921.61			
Bladhold	- 11.92			
Bogbinder	- 190.50			
Forsk. Udgifter	- 523.05			
			65452	95
Laan til Ejendommen			60901	22
Beholdning den 31. Decbr. 1922: I Afdelingerne Kr. 1375.73				
I Hovedkassen - 1406121.75				
			1407497	48
Balance Kr.			3088105	51

Invalidefonden.

Indtægt.			Udgift.		
Renter	Kr.	212.89	Overført til Sygekassen	Kr.	1037.17
Kontingent	-	20742.30	Indsendt til Invalidefonden	-	9054.92
			Beholdning den 31. December 1922	-	10863.10
Balance	Kr.	20955.19	Balance	Kr.	20955.19

Ejendommen, Vestergade 5.

Indtægt.			Udgift.		
Beholdning den 1. Januar 1922	Kr.	4812.13	Renter til Østifterne	Kr. 2290.00	
Renter	-	214.96	— - Frbg. Bank	- 3047.06	
Husleje	-	12850.00	— - Forbundet	- 4000.00	
Laant af Forbundet	-	60901.22	Afdrag til Forbundet	- 1000.00	
			Renter af Bankhæftelse	- 125.76	
				-	10462.82
			Skatter og Afgifter	-	1280.70
			Reparationer	-	454.78
			Tilsyn med Ejendommen	-	260.00
			Trappevask	-	431.00
			Belysning	-	27.40
			Indløst Prioritet i Frbg. Bank	-	60901.22
			Forsk. Udgifter	-	97.75
			Ialt Udgift	Kr.	73915.67
			Beholdning den 31. Decbr. 1922	-	4862.64
Balance	Kr.	78778.31	Balance	Kr.	78778.31

Samlet Status pr. 31. December 1922

Aktiver.				Passiver.		
Beholdning: Reservefonden: I Sparekassen	Kr.	381682.13		Sygekassen i Københ.: Hospitalsophold Oktbr. Kvartal	Kr.	1373.30
Prioriteter	-	164901.22		— Lægehonorar —	-	12403.75
Obligationer	-	139832.00			Kr.	13777.05
	Kr.	686415.35		Arbejdsløshedskassen: Statslaan	-	40000.00
Arbejdsløshedskassen: I Sparekassen	-	197038.25				
Sygekassen i Provinserne: I Afdelingerne	Kr.	1375.73				
- Hovedkassen	-	41647.19				
	-	43022.92				
Begravelsesk. i Prov.: I Sparekassen	Kr.	98356.97				
Prioriteter	-	39500.00				
Obligationer	-	17000.00				
Aktier	-	16000.00				
	-	170856.97				
Grundfonden i Provinserne: I Sparekassen	-	5708.82				
Sygeks. i Københ.: I Sparekassen	Kr.	43387.63				
Aktier	-	500.00				
	-	43887.63				
Hjælpekassen i Københavns: I Sparekassen	-	14115.35				
Begravelsesk. i Københavns: I Sparekassen	Kr.	71356.82				
Statsgældsbeviser	-	102000.00				
Prioriteter	-	12000.00				
Obligationer	-	15000.00				
	-	200356.82				
Legatfonden: Kreditforenings-Obligationer	Kr.	34600.00				
I Sparekassen	-	616.87				
Kontant	-	15.40				
	-	35232.27				
Invalidefonden: I Sparekassen	-	10863.10				
Annoncer i Typ.-Tid.	-	416.62				
Statstilskud for 1922 til Sygekassen	-	42402.94				
do. - 1/4—31/12 1922 til B. A.	-	189689.10				
Kommunetilskud til B. A. 1/4—31/12 1922	-	126000.00				
Rest paa Laanet til Finland	-	10557.98				
Inventar og Kontorartikler, brandforsikret for	-	4000.00				
	-	373066.64		Formue den 31. Decbr. 1922	-	1726787.07
Balance	Kr.	1780564.12		Balance	Kr.	1780564.12

Københavns, den 23. Februar 1923. KARL SØRENSEN.

Beholdningerne efterset og bevidnes at være til Stede.

Københavns, den 3. April 1923. JUL. SAMUELSEN. H. CRONE. P. AUG. PEDERSEN. JUL. SCHRØDER.

Revisions-Bemærkninger.

Ovenstaaende Regnskaber er gennemgaaede og befundne i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

Samtlige Lokalafdelingers Indtægter og Udgifter sammen med Indtægter og Udgifter i Hovedkassen er fordelte paa Special-Regnskaberne, saa enhver temmelig nøje kan følge disse. Hovedoversigten er en Sammendragning af alle Special-Regnskaberne, og endelig viser Status Forbundets Formueforhold ved Aarets Udgang.

Et nyt Regnskab i Aar er Invalidefonden, som indeholder 5 Kvartaler, idet Opkrævningen af Kontingentet til denne begyndte 1. Oktober 1921.

Hovedresultatet af Forbundets Virksomhed viser, at Understøttelseskassernes samlede Formue den 31. December 1922 var *Kr.* 1,726,787.07 mod *Kr.* 1,256,966.07 ved Aarets Begyndelse, altsaa en Formuefremgang af Kr. 469,821.00.

Københavns, den 20. Marts 1923. CARL J. CHRISTOFFERSEN. ALB. MICHELSEN. CARL SCHNOOR. CHR. ØSTERGAARD.

F. E. BORDING KØBENHAVN.

holdt. *Berendt* kritiserede ogsaa den nuværende Ordning, som han fandt upraktisk. De forskellige Selskaber holder Generalforsamling i Maj, og henstillede, at Beretningerne aflagdes paa Generalforsamlingen i Juli. — *Aage Jensen* aflagde Beretning fra Arbejdernes Landsbank. — Samtlige Beretninger toges til Efterretning.

7. Før Valgene paabegyndtes, protesterede *Joh. Poulsen* mod, at Kolleger, der ikke var til Stede paa Generalforsamlingen eller havde sendt lovligt Forfald, kunde genvælges til Tillidsposter. Efter nogen Diskussion henstillede *Berendt*, at man fremtidig paa Meddelelsen om Generalforsamling tilføjede, at for at opnaa Valg, skal man være til Stede eller ved Genvalg at have sendt lovligt Forfald. — Til Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning valgtes *P. Berendt, J. C. Christiansen, Sigv. Hellberg* og *E. Nielsson*.

8. Til Arbejdernes Landsbank valgtes *Aage Jensen*.

9. Til Bryggeriet »Stjernen« valgtes *Gundorph Sørensen* og *Joh. Poulsen*.

10. Til Arbejdernes Livsforsikring valgtes *Wm. Møller, Chr. Nielsen, Jul. Rasmussen, Anton Jensen* og *Berscke*.

11. Til Stemmetællere valgtes *Sv. Johansen, N. M. Nielsen, Arn. Nielsen, Gundorph Sørensen, Søby, Sophus Henriksen, Eriksen, Aage Jensen, Wendt* og *Ulrik Hansen*.

12. Til Fagskolen bevilgedes 100 Kr.

13. Under Eventuelt ankede *Hellberg* over, at Generalforsamlingerne afholdtes om Søndagen. *Holmen* mente ikke, man ved at afholde Generalforsamlingerne en Søgneaften havde Lov til at udelukke ikke alene Bladarbejderne, men alle de Kolleger, der arbejdede paa forlagt Arbejdstid. Der var ogsaa mellem dem nogle, der interesserede sig for Foreningens Sager. — *N. M. Nielsen* henstillede til Kollegerne de første 4 Uger at yde den Krone, Kontingentet nu nedsættes, til ekstra Hjælp til vore daarligst stillede arbejdsløse Kolleger.

Derefter genoptoges Punkt 4, og *Harald Jensen* aflagde en meget fyldig Beretning fra »Social-Demokraten«s Kontrahentmøder i det forløbne Aar. Beretningen paahørtes med stor Interesse og medførte en længere Diskussion. — Toges til Efterretning.

Generalforsamlingen hævet.

NÆR OG FJÆRN

TIL INKASSATORERNE. Fra og med 14. Uge er det ordinære Kontingent henholdsvis 575, 70, 15, 430 og 215 Øre ugentlig. — Alle Restancer paa det gamle Kontingent, der betales efter 13. Uge, bedes opført paa Rød Liste. *Styrelsen.*

40-AARS JUBILÆET i Nykøbing F. 1. April for Afdelingen og Trykker *H. P. Jensen-Gaard* forløb paa festligste Vis med Fællesspisning, Taler og Sange, Optræden af Skuespiller Waldemar Maes, Kotillon m. m. Telegrafiske Lykønskningsr indløb i Masse, ligesom Venstrebladet, Stiftstidende og Folketidende samt Nykøbing Bogtrykkerforening havde fremsendt to nydelige Blomsterdekorationer. Forretningsfører *Karl Sørensen* deltog i Festen og bragte Hilsen fra Hovedledelsen.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB afholder sin aarlige Mesterskabs-Konkurrence i Gymnastik for Damer og Herrer Fredag den 27. April (Store Bededag) Kl. 1 i Gymnastiksalen, Forchhammersvej 18.

Til Dame-Holdet har vi i Aar haft den Glæde at modtage en Ærespræmie fra en Velynder af T. S. Der kæmpes om denne Ærespræmie samt om Klubbens Mesterskabspræmie. Holdet ledes af Gymnastiklærerinde Frk. *Ketty Christensen*.

For Herre-Holdets Vedkommende kæmpes der om Klubbens Mesterskabspokal samt om Oberst Hoskiærs Ærespræmie, der i Aar for første Gang er tildelt os. Konkurrencen bliver spændende, da alle Deltagerne er i glimrende Træning. Holdet ledes af Hr. Gymnastiklærer *Ove Dannaar*.

Billetter à 75 Øre faas hos Foreningens Medlemmer samt hos Kassereren, *A. Andreasen*, Vølundsgade 3 1.

40-AARS JUBILÆUM. Onsdag den 18. April var der atter Jubilæum paa »Randers Amtsavis«, idet det da var 40 Aar siden, *Johan Ungermann* udlærtes paa nævnte Sted og altsaa uafbrudt har været der i 45 Aar med Læretiden. Ungermann hører til de Kolleger, der ikke har traadt frem paa Arenaen, men hvor han har været med i gemytligt Lag, har hans Humør og morsomme Lune altid sat sit Præg. Han, der er af den »gamle Skole«, omfatter sit Arbejde med megen Interesse, og det er adskillige Hundredtusinde Bogstaver, han har »snappet« til gamle »Randers Amtsavis«, idet han i mange Aar var Beregningssætter, men nu er han »stegen i Graderne«, idet han er kommen op paa 1. Sal som Akcidenssætter. *A. T.*

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

12. Marts 1923.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — To Sager rekapituleredes. Gaar henholdsvis til Den faglige Voldgiftsret og Den faste Voldgiftsret. — Det var blevet oplyst, at man i et Bladfirma havde forlangt 8 Timers Arbejde af en Sættemaskinmedhjælper paa forlagt Arbejdstid til Trods for, at Tarifen foreskriver $7^1/_2$. Paa et Møde i K. B. havde dennes Formand resolveret, at vedkommende i den ene Uge skulde arbejde 8 Timer og i den anden $7^1/_2$ og saaledes skiftevis, grundet paa at vedkommende Sættemaskinmedhjælper ogsaa deltog i Haandsætning. Der gives Ordre om, at vedkommende normalt kun skal arbejde i $7^1/_2$ Time. — Hos et andet Bladfirma forelaa et lignende Tilfælde som paa sidste Møde behandlet, nemlig at en Del Sættere i et Aars Tid ikke havde erholdt Godtgørelse for forlagt Arbejdstid. Forskellige Beslutninger toges, ligesom Styrelsen paa given Foranledning maatte udtale, at det ikke kunde tolereres, at Tarifen ikke blev overholdt. — Hos samme Firma var blevet ansat en Stereotypørmedhjælper uden Iagttagelse af Tarifens § 105. Paa Formandens Indgriben var dette nu bragt i Orden, medens Styrelsen paa given Foranledning maatte holde for, at allerede for længe siden skete Ansættelser ikke burde kræves ændrede. — Samme Firmas Maskinsættere anmoder om Tilladelse til at deltage i et af Personalet ønsket og af Firmaet bekostet Instruktionskursus. Tilladelsen gaves imod, at der under dette ikke udførtes praktisk Arbejde. — En Trykker, der, samtidig med at passe Hurtigpresse med automatisk Paalægningsapparat, tillige passede Diegel, gaves Instruktion om det tarifstridige heri og Paalæg om at ophøre hermed. — Paa Foranledning af Inspektør Gust. Clausen forelaa igen en hel Bunke Sager. Til Efterretning. — Københavns Bogtrykkerlaug fremsender Tarifunderskrift. Til Efterretning. — Litografisk Principalforening kan ikke indgaa paa det tilsendte Tarifforslag af Hensyn til Pasus'en om, at »Alle personlige Tillæg bibeholdes«, med mindre der underskrives en nærmere Erklæring. Det sidste nægtedes. — Anmodninger om ekstra Hjælp behandledes. — Anmodninger om hvilende Ret behandledes. — Mødet hævet.

TAK

Kolleger og Personaler, som viste os venlig Opmærksomhed i Anledning af vort 25-Aars Jubilæum ved »Demokraten«, bedes herigennem modtage vor hjerteligste Tak.

Aarhus, 12. April 1923.

P. Christiansen. Valdemar Hansen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6*$^1/_2$. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Palæ 3107. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 14. April: Kalundborg pr. Bl. 200,00, Kt. 638,25, ialt 838,25; Stubbekøbing 335,00; Tønder pr. Bl. 200,00. 16. April: Fredericia 337,25; Haderslev pr. Bl. 514,75; Rudkøbing 163,95; Rønne 1150,00; Skjern 128,30; Slagelse pr. Bl. 300,00, Kt. 740,00, ialt 1040,00; Svendborg 800,00. 17. April: Esbjerg pr. Bl. 400,00, Kt. 748,60, ialt 1148,60; Helsingør pr. Bl. 1362,10; Holstebro pr. Bl. 222,50; Nakskov 1833,60; Roskilde pr. Bl. 300,00, Kt. 521,00, ialt 821,00; Silkeborg pr. Bl. 575,00; Sønderborg 700,00; Randers pr. Bl. 1700,00, Kt. 1000,00, ialt 2700,00.

København, 17. April 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

14. April: Kalundborg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 200,00; Tønder i St. f. Januar Kv. Overskud 200,00. 16. April: Haderslev i St. f. Januar Kv. Overskud 514,75; Tønder 300,00; Stege 200,00; Slagelse i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 300,00. 17. April: Esbjerg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 400,00; Helsingør i St. f. Januar Kv. Overskud 1362,10; Holstebro i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 222,50; Roskilde i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 300,00; Silkeborg i St. f. Januar Kv. Overskud 575,00; Randers i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 1700,00.

København, 17. April 1923.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

Under Dr. Bentzons Sygdom passes Praksis af Dr. Polack, Værnedamsvej 13.

NY LOKALFORMAND

Tønder: Arthur Maak, Søndergade 23.

NY LOKALKASSERER

Sønderborg: F. Green, Parkgade 1 1. Henvendelse paa Trykkeriet frabedes. Ekspeditionstid 5—6 Aften.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Svend Hansen, udl. 12. 4. 23 hos F. E. Bording (arb. s. St.). Sætter Anker Alfr. Timm, udl. 1. 4. 23 i Strandbergs Bogtr. (arb. s. St.). Sætter William August Sandberg, udl. 8. 4. 23 hos Chr. Christensen (arb. s. St.). Sætter Carl Hjalmar Nielsen, udl. 15. 4. 23 hos Rom (arb. s. St.). Trykker Henry Malberg, udl. 13. 4. 23 hos Nielsen & Lydicke (arb. s. St.). Trykker Carl Chr. Thorvald Nielsen, udl. 30. 3. 23 hos C. Th. Thomsen (arb. s. St.). Trykker Willy Freisleben Hansen, udl. 1. 4. 23 i Langkjærs Bogtr. (arb. s. St.). Skriftstøber Emmerick Adolf Carstensen, udl. 7. 4. 23 hos Simmelkjær (arb. s. St.). Stereotypør A. Fischer, udl. 11. 4. 23 i Hans Jensens Stereotyperingsantalt (arb. s. St.). Paal. Elly Constance Stormgaard, udl. 7. 4. 23 hos Jensen & Rønager (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Alfred Petersen, udl. 5. 4. 23 i Demokraten. Herning: Sætter-Trykker Eskild L. Michelsen, udl. 4. 4. 23 i Herning Folkeblad. Kalundborg: Sætter Henry Petersen, udl. 10. 4. 23 hos Chr. Tortzen. Odense: Trykker Poul Chr. Larsen, udl. 20. 4. 23 i Fyns Tidende. Randers: Sætter Jens Martin Jensen. Varde: Sætter Laurids Hansen Olsen, udl. 10. 4. 23 i Ribe Amtstidende.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 1802 Aksel Møller fra Rønne (arbl.). 5060 Karla Johansen fra Odense (arbl.). 3492 Bernhard Hansen fra Faaborg (arbl.).

Esbjerg: 7249 Kai Olsen (arbl.). Fredericia: 4588 (tysk) Christian Lorentzen (arbl.). Maribo: 7246 P. Willemoes Jørgensen (arbl.). Nakskov: 4489 Niels P. Jensen (Centraltr.) og 3460 Bruno Frederiksen (Tidende). Skive: 7017 Marius Ja-

cobsen i Pl. Slagelse: 6800 Nicolai Jensen (arbl.). Sønderborg: 7043 Hugo Strand (arbl.). Viborg: 7226 Jens Nielsen (Davidsen).

FRATRAADTE

København: 6312 Ejnar Hansen til Rønne (arbl.). 1982 Aksel Ryberg paa Rejse. 6800 Nicolai Jensen til Slagelse. 7010 Holger Krøyer til Lyngby i Pl.

Aarhus: 6099 Magnus Sørensen til Fredericia (arbl.) og 3590 Wilh. Neess til Vejle i Pl. Faaborg: 3492 Bernhard Hansen til Kbhvn. i Pl. Holbæk: 6882 Holger Røder til Kbhvn. (arbl.). Odense: 7249 Kai O. Olsen til Esbjerg (arbl.) og 5060 Karla Johansen til Kbhvn. (arbl.). Roskilde: 1115 Chr. Bihrmann Nielsen til Kbhvn. i Pl. Silkeborg: 7226 Jens Chr. Nielsen paa Rejse. Viborg: 7226 Jens Nielsen paa Rejse og 3460 Bruno Frederiksen til Nakskov i Pl.

UDMELDTE

København: 1423 Oskar Thomas (anden Livsstilling). 4366 Johannes Kisbye (Bogtrykker).

UDSLETTET

Tønder: 7129 Jørgen Nanz (forsvunden).

ANNULLERET UDSLETTELSE

Randers: 1271 S. Gornitzka. (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Legatuddelingen har fundet Sted. De Ansøgere, der er kommen i Betragtning, vil erholde Underretning herom i indeværende Uge.

Kassereren træffes hver Mandag Aften fra Kl. 7—8 i sit Hjem, Hillerødgade 139.

(21 c) *Bestyrelsen.*

Bladsætterklubben

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 6. Maj 1923 Kl. 10½ præcis i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, med Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Styrelse. 4. Eventuelle Forslag.

Styrelsen.

Kontingentet bedes indbetalt til Kassereren, Søren Christensen, senest en Uge før Generalforsamlingen.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes i Nørre Central Café Søndag den 22. April *Kl. 11 præc.* med følgende Dagsorden: 1) Protokollen, 2) Regnskabet, 3) Valg, 4) Sommerens Ture, 5) Eventuelt. *Bestyrelsen.*

(3 f)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Akcidenssætter

søger Plads straks. Kendt med alle forefaldende Arbejder. Billet mrkt. »115« modtager Ekspeditionskontoret.

Der søges

til et Akcidenstrykkeri i Provinsen en absolut 1. Kl.s Værk- og Illustrationstrykker samt en 1. Kl.s ældre Akcidenssætter, der samtidig kan lede Forretningen i Chefens Fravær. Bill. mrkt. »118« med Lønfordring indlægges paa Ekspeditionskontoret.

En flink, ung Pige, der har været 1 Aar i Lære som Paalæggerske, ønsker yderligere 3 Maaneders Uddannelse. Billet mrkt. »116« modt. Ekspeditionskontoret.

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823.

Modarbejd Arbejdsløsheden.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Kompagnon.

Til et herværende mindre, men velforsynet Bog- og Akcidens-Trykkeri med en god, mest ældre Kundekreds, kan en yngre driftig Typograf, som er i Besiddelse af 6000 Kr., optages som Kompagnon. Billet mrkt. »117« modt. Ekspeditionskontoret i Løbet af 8 Dage.

Typograf,

(Sætter) 21 Aar, søger Plads **straks.** Er kendt med alt forefaldende Arbejde i et Bogtrykkeri.

C. E. Hellner,

(119) *Nørregade 3, Viborg.*

Plads søges.

Ung Sætter, vant til alt forefaldende Arbejde ved Avis og Akcidens, søger Plads straks eller senere; helst paa Sjælland eller Fyn. Henvendelse til *R. Christensen,* Deumpen 11, Viborg. (122)

Mindre Bogtrykforretning

til Afstaaelse straks. — Billet mrkt. »121« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenstrykkeri.

Et mindre, godt og solidt indarbejdet 13 Aar gammelt Trykkeri i vestjydsk Købstad kan købes paa gode Betingelser. — Billet mrkt. »120« modtager Ekspeditionskontoret.

Til Salg.

1 Perforermaskine (60 cm, Foddrift),
1 do. (40 cm, Haanddrift),
1 Papsaks (110 cm Snitlængde),
1 nyt Linotype-Magasin (Fraktur) for Dobbeltdækker er billig til Salg. Billet mrkt. »107« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Efterlysning.

Da den af »Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte« udstedte Police Nr. 885 (J. N. Chr. Ingemansen) er bortkommen, indkaldes herved Indehaverne til inden 3 Uger fra Dato at henvende sig til Foreningens Kasserer, Carl J. Christoffersen, Hillerødgade 139, i modsat Fald vil nævnte Police blive kendt ugyldig.

København, den 17. April 1923.

(123) Bestyrelsen.

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,

(24) Sundbyøster Boulevard 42.

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 17 KØBENHAVN DEN 27. APRIL 1923 XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

Det 9. ordinære Delegeretmøde afholdes i Aarhus den 3. og 4. August d. A.

Enhver Afdeling kan stille Forslag til Behandling paa Delegeretmødet. Forslagene skal i Henhold til § 39 være indsendt senest 2 Maaneder før Mødets Afholdelse og maa saaledes være Forretningsudvalget i Hænde senest den 31. Maj.

København, 25. April 1923.

Forretningsudvalget.

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

afholder sit 6. ordinære Delegeretmøde i Aarhus den 5. August d. A.

Henhold til § 26 kan enhver Afdeling stille Forslag til Behandling paa Mødet. Eventuelle Førslag maa være Hovedbestyrelsen i Hænde senest den 31. Maj.

København, 25. April 1923.

Hovedbestyrelsen.

ET MANIFEST

—

Fra det internationale Fagforeningsforbund i Amsterdam har vi modtaget følgende:

Kammerater! Atter trues Freden i Europa. Endnu hersker ingen aabenlys Krig, men Krigen kan udbryde hvert Øjeblik, om ikke de internationalt forenede Arbejdere træffer de nødvendige Forholdsregler for at afvende den truende Fare.

Overalt vaagner Reaktionen, og overalt tragter den efter at befæste sit Herredømme. Overalt kan man iagttage en Tilbagegang i social Henseende, og den samme Tendens gør sig ogsaa gældende paa det politiske og økonomiske Omraade.

Kendetegnende for vor Tid er, at alle Former af »Diktatur«, alle Former af »Fascisme«, Midler til at knægte Friheden, forsøger at komme til Magten. Beredvilligheden til uden Modstand at ville taale denne Tilstand, vilde betyde fremtidigt Slaveri. Det vilde betyde, at kun Vold, Vilkaarlighed, social Uretfærdighed og Udbytning skal regere Folkene. Det vilde betyde vor Anerkendelse af et System, grundet paa brutal Vold, i Stedet for en Verdensorden, hvilende paa Frihed og Arbejde, hvilken Arbejderorganisationerne i Kraft af dere Mission tilstræber.

Arbejderbevægelsen kan ikke forraade sit Ideal, thi det er en fælles, ukrænkelig og hellig Arv, dens Eksistensbetingelse, dens Haab om lysere Dage frem i Tiden. Naar Arbejderklassens Frihed og de tidligere erhvervede Rettigheder trues, maa de organiserede Arbejdere rejse sig til fælles Kamp.

Naar Guldets Internationale, med det Formaal for Øje at befæste sin politiske og økonomiske Magtstilling, begærer en forlænget Arbejdstid og lave Lønninger, begærer Ophævelse af Fagforeningernes Rettigheder og Genindførelse af de Tilstande, som herskede, da Arbejdsgiverne endnu ansaa sig for at være af Guds Naade, er det Arbejdernes Pligt og ligger i deres Interesse at slaa disse Bestræbelser ned og kæmpe for større Frihed og større Velfærd. Arbejdernes Befrielse kræver i første Linie at bevare de opnaaede Rettigheder for saaledes bedre at kunne erobre nye. Mod Spekulanternes og Udbytternes Internationale maa Arbejderne sætte deres internationale Solidaritet.

Jo alvorligere Reaktionens Trusler, jo overmodigere de Folks Optræden er, som frakender Arbejderne Ligeberettigelse og Tankefrihed, desto stærkere bør Arbejdernes Kampduelighed blive.

»Arbejderklassens Befrielse kan kun være Arbejdernes eget Værk«. Dette betyder, at de i sig selv og kun i sig selv bør finde Kraft og Midler til at frigøre sig for det nuværende uværdige Lønsystem og gennem nye, saavel moralske som materielle, Erobringer berede Vejen til Frigørelsen.

Arbejderklassen tilstræber Arbejdets Frihed, tilstræber alle Nationers Uafhængighed og en lysere Fremtid for Menneskeheden.

Maatte Proletariatet den 1. Maj 1923 i alle Lande demonstrere for Gennemførelsen af disse Krav, der grunder sig paa Ret og Fornuft, maatte denne Arbejdets historiske Dag give Udtryk for Arbejderklassens internationale Solidaritet.

Forretningsudvalget for
Det internationale Fagforeningsforbund,
Amsterdam:

J. H. Thomas, England, Formand.
L. Jouhaux, Frankrig, *C. Mertens,* Belgien,
Th. Leipart, Tyskland, Næstformænd.
Edo Fimmen, J. Oudegeest, Joh. Sassenbach, John. W. Brown, Sekretærer.

BØR VI OPRETTE BEDRIFTS-RAAD?

I.

Tanken om Bedriftsraads Oprettelse, d. v. s. Arbejdernes Indflydelse paa og Medbestemmelse om Bedrifternes Ledelse og Virksomhed, udsprang jo fra den russiske og tyske Revolution, hvor først de russiske Arbejder- og Soldaterraad, senere de tyske, skabte en helt ny Form for Arbejderklassens repræsentative Organisation og Magtudøvelse.

Men medens Arbejder- og Soldaterraadene var en revolutionær Foreteelse, opstaaet med Revolutionen og forsvundet med den, har man — med mere eller mindre Held — gennem Bedriftsraadene søgt at iklæde Tanken Form og at fastholde nogle af Revolutionens Fremstød ogsaa i »normale« Tider og under »normale« kapitalistiske Samfundstilstande.

Ogsaa herhjemme har saadanne Forsøg — eller rettere: Tanker — jo set Dagens Lys. Jeg tænker paa Socialdemokratiets »berømte« Socialiseringforslag, der tænkte sig ad Lovgivningens Vej at begrænse Prisstigning og Udbytning og at give Arbejderne Adgang til Deltagelse i Ledelsen af Virksomhederne. Derimod ser jeg mig ikke i Stand til at anføre det fortræffelige Forslag, der blev Resultatet af De samv. Fagforbunds Forhandling med Arbejdsgiverforeningen efter den store Generalstrejkesejr i 1920. Hvis Udvalget ikke er afgaaet ved en blid og rolig Død, saa sidder det formodentlig og grubler endnu — noget Resultat er i hvert Fald ikke set.

Nej, med Bedriftsraadstankens — for slet ikke at tale om Bedriftsraadenes — Sejrsgang i Danmark er det ikke at tale. Og dog har vi »Ansatser«, som skulde synes forholdsvis lette at udvikle til Bedriftsraad. Vi har i vort eget Fag Tillidsmandssystemet og i andre Fag Værkstedsklubber, som uden synderlig store Forandringer sikkert kunde udvikles til brugbare Organer for Bedriftsraadene. Kommer Tid, kommer Raad — formodentlig da.

— — —

Bedriftsraadstanken er imidlertid en Tvillingbroder til Industriforbundstanken. Ligervis som den sidste tilsigter at samle alle beslægtede Fag (eksempelvis: Typografer, Litografer, Bogbindere etc.) i ét (Industri)-Forbund, saaledes tilsigter den første at samle *alle* i en Virksomhed beskæftigede Arbejdere for gennem Bedriftsraadsorganisationen at varetage de *fælles* Interesser indenfor Virksomheden.

Tanken synes naturlig, let og ligetil. Maaske er det derfor, den heller ikke praktiseres. Thi ikke blot foretager (atter eksempelvis) Typografer og Bogbindere fortsat deres Værkstedsaktioner uden at underrette, endsige samraade, hinanden derom, men det hører jo heller ikke til Sjældenhederne, at Trykkere eller Sættere »aktionerer« paa egen Haand.

Det er denne Splittethed, vi maa bort fra. At Enighed gør stærk er et Ordsprog, som har sin Gyldighed den Dag i Dag, og selv hvor »Enighed« maa erstattes med »Enhed« er det af betydelig Værdi.

Vi maa altsaa naa til, at alle, der er beskæftiget i en Bedrift, uden Hensyn til Stilling eller Branche iøvrigt, indser deres Fællesinteresser i Forholdet overfor »Huset« og dettes Repræsentanter. Men med Erkendelsen af, at disse Fællesinteresser er til Stede, følger logisk, at man i Fællesskab søger at varetage dem.

Dette kan kun maadeligt ske gennem vort Tillidsmandssystem. Dertil bygger det i for høj Grad paa Enkeltmandsrepræsentation og Enkeltmands Konduite, og dertil er Samarbejdet mellem Tillidsmændene i Bedriftens forskellige Afdelinger som Regel for løst og tilfældigt.

At bringe Planmæssighed heri, at faa Virksomhedens samtlige Arbejdere til at føle sig som en *Enhed* — det er en Opgave for Bedriftsraadsorganisationen.

Johs. Erwig.

R. P. JENSEN DØD

Søndag den 22. April er Redaktør *R. P. Jensen* afgaaet ved Døden paa Frederiksberg Hospital, 78 Aar gammel.

Det er en af vor Organisations Pionerer, der her er gaaet bort. R. P. Jensens Virksomhed indenfor Typografernes Rækker knytter sig til Aarene 1870—76. Han indvalgtes i »Den typografiske Forening«s Bestyrelse i 1870 og var blandt dem, der med Iver og Interesse kastede sig i Breschen for bedre og taaleligere Arbejdsforhold og Lønvilkaar indenfor vort Fag. Dette Arbejde var ingenlunde let; thi Datidens Typografer var meget konservative og yderst valne overfor den sociale Uro, der i Begyndelsen af Halvfjerserne gjorde sig gældende indenfor Arbejderklassen. »Den typografiske Forening«s Opgaver laa i de første Aar indenfor de understøttende Formaals Rammer, men det lykkedes R. P. Jensen m. fl. at vække Typografernes Interesse for en Fagforenings Opgaver, og selv om han af Frygt for den gamle konservative Garde ikke turde tage Skridtet fuldt ud, saa er der dog ingen Tvivl om, at han ved sine radikale Tanker og Anskuelser banede Vejen for vor Organisation.

I 1872 afløste R. P. Jensen J. F. Jensen som Formand for »Den typografiske Forening«, og under hans Formandsvirksomhed var Foreningen i stadig Fremvækst. Fra 2. Januar 1894 startede Foreningen »Typograf-Tidende«, og R. P. Jensen blev Bladets Udgiver og Redaktør. Der var nu kommet Grøde i Foreningslivet, og denne Opvaagning affødte selvfølgelig en Række Skærmydsler angaaende Lønforholdene paa forskellige københavnske Trykkerier. I de fleste Tilfælde lykkedes det R. P. Jensen at faa disse Skærmydsler bilagt, og der opnaaedes lejlighedsvis mindre Lønforhøjelser.

Bevægelsen blandt Typograferne i København forplantede sig til Provinserne, og da Bogtrykkerne i København først paa Aaret 1875 dannede en Principalforening, som Modvægt mod »Den typografiske Forening«, tager R. P. Jensen og den øvrige Ledelse i København Initiativet til Oprettelse af en Organisation for alle Landets Typografer. Paa et Repræsentantskabsmøde i Maj 1875 vedtoges Lovene for »Almindeligt dansk Typograf-Forbund«.

Umiddelbart efter Forbundets Dannelse tager R. P. Jensen ud paa en stor Agitationsrejse, og det lykkedes ham at faa stiftet Stedforeninger i de fleste betydelige Provinsbyer. Hans Organisationsbestræbelser kulminerede ved Indkaldelsen af den første danske »Bogtrykkerdag« i Juni 1876, hvor Forbundets »Grundlov« vedtoges, og hvor han selv vælges til »Præsident«.

Dermed havde R. P. Jensen naaet sin Magts højeste Tinde indenfor Typografernes Rækker. Veltalende og optimistisk, som han var, havde han faaet Typograferne rusket op fra deres Dvaletilstand, faaet Interessen vakt for Sammenholdets Betydning i Kampen for social Retfærdighed, men han havde desværre ikke haft Øjet aabent for det organiske Liv, som giver Organisationen Fundament og Styrke mod eventuelle Angreb. Det Kit, som skal binde Medlemmerne, manglede i R. P. Jensens Organisationsbygning.

Først paa Aaret 1876 var der indledet Forhandlinger om en Tarif for de københavnske Trykkerier. Efter en Del Besværligheder var det lykkedes at faa et Forslag frem, som begge Parter vilde anbefale til Vedtagelse. Typograferne vedtog Forslaget, medens Principalerne forkastede det. R. P. Jensen, der følte sig stærk og mente, at den unge Organisation nu skulde prøves, lod det komme til Kamp. Typograferne tabte Kampen, dels fordi den var daarlig forberedt, og dels fordi der ikke var sørget for de nødvendige Pengemidler, ligesom der heller ikke blev gjort noget for at skaffe Penge. Efter det tabte Slag blev der et almindeligt Frafald i Rækkerne, og det første Typograf-Forbund opløstes.

Med den tabte Strejke i 1876 mistede R. P. Jensen Fodfæstet indenfor Typograferne. Hans Arbejde havde dog ingenlunde været forgæves. Der var nu engang skabt Røre blandt Typograferne. Spiren var lagt, og der rejste sig senere et frodigt Organisationstræ, som trodsede alle Storme.

R. P. Jensen gik derefter over i Bladvirksomhed. Var en Del Aar Redaktør af »Ringsted Folketidende«, startede senere et Blad i Nykøbing F. og kom saa til København, hvor han havde nogen journalistisk Beskæftigelse ved forskellige Blade.

Ved den københavnske Afdelings 50-Aars Jubilæum deltog R. P. Jensen i Festlighederne, og ved den Lejlighed takkede vi ham for det Arbejde, han havde udført i Organisationens Tjeneste i de første vanskelige Aar. *K. S.*

SYGEKASSEN I KØBENHAVN

Paa et den 22. April afholdt Møde i Rømersgade 22 med de fra Sygekassen udelukkede Medlemmer enedes man om følgende Ordning.

Samtlige udelukkede sikrer sig Hospital og Læge i Sygeforsikringsforeningen »Danmark« og for de Medlemmer, der ønsker det, tillige Invaliderente. Til Forbundet betales fuld Kontingent 5,75 Kr. for enkelt Medlem og 6,45 Kr. for Mand og Hustru. Dette Kontingent opføres som hidtil paa hvid Liste.

Af det særlige Fond udredes da Sygepenge i samme Omfang og i samme Perioder, som der udbetales af Syge- og Hjælpekassen. Sygemeldinger fra Lægerne indsendes paa sædvanlig Maade til Kontoret. *Styrelsen.*

40-AARS JUBILÆUM

Vi lever i Jubilæernes Tid. Mange 25-Aars, nogle 40-Aars og enkelte 50-Aars Jubilæer kigger stadig frem i »Typ.-Tid.«s Spalter, henholdsvis ved Faget eller som Medlem af vor gamle Forening.

I dette Nummer maa vi skrive om en Kollega, der ikke alene er kendt i København, hvor han særlig har haft sit Virke fra 1884, men ogsaa er kendt i hver lille Vraa Landet over, gennem sit Arbejde som Agitator for Arbejderpartiet. Det er »Den typ. Foreningen«s tidligere Styrelsesmedlem og Næstformand og »Typ.-Tid.«s tidligere Redaktør *F. K. Madsen.*

F. K., som han populært kaldes, blev udlært den 1. Maj 1883 i »Ringsted Folketidende« og blev fra samme Dato Medlem af sin Fagforening, som han gennem de mange Aar trofast har staaet som Medlem af og fulgt med usvækket Interesse.

I ca. 20 Aar var F. K. virksom i Foreningslivet i København og deraf 10 Aar som Redaktør af »Typ.-Tid«, indtil han fra Slutningen af 1908 blev ansat som Journalist ved »Soc.-Dem.«; men trods Overgangen til anden Virksomhed vedblev han dog at staa som Medlem af den Organisation, der havde nydt Gavn af hans Ungdomskræfter.

F. K. er nu Medlem af Kommunalbestyrelsen i København og Folketingsmand, som trods sine 62 Aar stadig virker med usvækket Energi i sine forskellige Tillidshverv.

Vi ønsker vor tidligere Kollega og Jubilar til Lykke paa Jubilæumsdagen og takker for godt udført Arbejde i vore Interesser. *—n.*

LAURITZ SCHOU

1873 — 1. MAJ — 1923

Bøgen maa sørge for at være fuldt udsprunget paa Valborgs Dag i Aar, at den værdigt kan hilse paa sin Ven, *Lauritz Schou*, der saa ofte i klingende Vers har kvædet det fine, friske Bøge-

løvs Pris. Den Dag har Schou nemlig stridt et halvt Aarhundrede som Typograf.

Det, han har plukket op af Sætterkassen i de mange Aar, har han faaet Penge for, ofte lidt nok for Resten, og skulde man paa kompetente Steder mene at skylde noget som Efterskud, saa kan det gøres godt ved Henvendelse: Adresse Rødegaardsvej 19.

Det, vi, hans Kammerater i Odense, skylder ham, kan ikke og skal ej heller udregnes i Valuta, men maa formes i en velment Tak for hans Interesse for vore fælles Anliggender — og først og sidst for hans Sange og hans Indsats i vore Festarrangementer i saa mange Aar, at vi saa godt som alle maa sige, at han var i fuld Vigueur, da vi kom ud af Ægget, og han er det den Dag i Dag.

Han spiller Komedie, forfatter og fremsiger Prologer, synger morsomme Viser, og saa skriver han vore Festsange saa smukt og poesifuldt, at de gamle Bjælkelofter i Stige Kro løfter sig paa Kristi Himmelfartsdag, naar den hævdvundne Vaartur gaar af Stabelen. Schou har gjort denne muntre Dag til et literært Stævne, hvor ny og unge Kolleger giver deres velkomne Bidrag til Pris for et forstaaende Publikum.

Han er Æresgæst, højtideligt og enstemmigt udnævnt paa Turens 25-Aars Jubilæum, og vi ser af hans Stigesange, at den har hans Hjerte.

Den 1. Maj har L. Schou altsaa som Svend tjent vort Fag i 50 Aar, og hans Kolleger i Afdelingen hilser ham og ønsker ham og hans Hjem alt godt i Fremtiden. *En af dem.*

UDSTILLING AF ELEV-ARBEJDER

Iblandt de Opgaver, Aarhus Lokalafdeling i Tidernes Løb har beskæftiget sig med, hører ogsaa Indførelsen af Fagundervisning for vort Fags Vedkommende i herværende tektiske Skole — en Undervisning, som for Aar tilbage har været omtalt i

»Typograf-Tidende«, men som nu atter, efter at Skolen for 2 Aar siden ved Statens og Kommunens Hjælp har faaet Materiellet forøget, paany gør sig fortjent til en Omtale, der kortest kan udtrykkes saaledes, at den Udvikling, de to sidste Aargange Elevarbejder udviser, med al Tydelighed godtgør, at Skolen er et udmærket Supplement til Undervisningen paa selve Lærestedet.

Elevarbejderne, som var udstillet Søndag den 8. April, samlede i Dagens Løb mange interesserede ældre og yngre Kolleger, og ikke mindst Lærlingene selv gik rundt i Udstillingslokalet med øjensynlig Glæde over de opnaaede Resultater, der for flere eller rettere de fleste af de udstillede Arbejders Vedkommende maa betegnes som udmærkede.

Udstillingen rummede lidt af hvert, saasom Kliché- og trefarvet Tryk, Bogomslag, Værkarbejde, flere forskellige merkantile Tryksager, Reklamearbejder samt Tonplade- og Klichéskæring, det sidste i Linoleum og derfor ikke mindst paakaldende Beskuerens Interesse ved et gennemført Præg af Nøjagtighed i de allermindste Detailler.

Alt i alt en Udstilling, som de to dygtige Faglærere (for Sætterne Hr. Albert Tvilum og for Trykkerne Hr. J. Chr. Nielsen) fortjener alle faginteresseredes Tak for, ligesom det kan tilføjes, at Elevernes Interesse for Skoleundervisningen er af den Beskaffenhed, at Forsømmelser noteres som en Sjældenhed. *P. Christiansen.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KVINDEAFDELINGEN I KØBENHAVN

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 29. Marts. Dirigent: *A. Gram-Petersen.* Sekretær: *Marie Stjernholm.*

1. Beretning. *Formanden* redegjorde for forskellige Forhold. Det viser sig, at de unge Piger, der antages som Elever, ikke sjældent faar en mangelfuld Uddannelse, idet de kun anvendes ved Paalægning en ringe Del af Læretiden, ligesom der ofte antages Elever paa Steder, hvor der ingen som helst Betingelser er for, at de kan faa den Færdighed, som der kræves. Det lagdes derfor Medlemmerne stærkt paa Sinde at være opmærksom paa disse Forhold og eventuelt at holde Foreningen underrettet. — *A. Gram-Petersen* rettede en varm Tak til Afdelingen for den store Opmærksomhed i Anledning af hendes Jubilæum. — *Magda Gede* ankede over, at »Typ.-Tid.« ikke mere indeholdt nogen Meddelelse om eller Omtale af afdøde Kolleger. — *Formanden* mente, at Kontoret ikke var holdt underrettet, men lovede at undersøge Sagen. — Beretningen godkendtes enstemmigt.

2. Regnskabet oplæstes og godkendtes ligeledes enstemmigt, efter at *Formanden* dog havde fundet Anledning til at gøre opmærksom paa, at de to Bevillinger paa tilsammen 400 Kr., dels til Jubilæumsgaven til A. Gram-Petersen og dels til Tilskud til Fanen, først vil fremkomme paa næste Aars Regnskab.

3. Opstilling til Valg af 2 Styrelsesmedlemmer og 2 Repræsentanter til Fællesorganisationens Brændselsforretning. Da der ikke bragtes andre Medlemmer i Forslag, genvalgtes de afgaaende *A. Gram-Petersen* og *Ellen Nielsen* enstemmigt til Medlemmer af Styrelsen og *Henriette Crone* og *A. Gram-Petersen* til Repræsentanter i Brændselsforretningen.

4. Eventuelt. *Caroline Andersen* rettede nogle Forespørgsler angaaende Jubilæumsfesten. — *Formanden* svarede.

Generalforsamlingen hævedes.

NÆSTVED LOKALAFDELING

holdt Lørdag den 7. April Generalforsamling paa »Jernbanehotellet«, hvor Formanden, *Chr. Jensen Petersen*, indledede med at udtale nogle Mindeord over afdøde Typograf Kn. Høyer; Medlemmerne sluttede sig hertil ved at rejse sig. Derefter oplæste Sekretæren, *C. A. Gullberg*, Forhandlingsprotokollen, og *Formanden* gav forskellige Meddelelser om Virksomheden, hvorefter der bevilgedes et lille Underskud fra Vinterfesten paa 18 Kr. 37 Øre samt 15 Kr. (regnet efter 25 Øre pr. Medlem) til Indsamlingen for Rejsning af en Mindesten for Laur. Jensen, København, som Tak for hans opofrende Arbejde i Forbundets Tjeneste. — Et Medlem i en af Filialerne fritoges efter Ønske for Kontingent til Lokalkassen. — Samtlige Regnskaber oplæstes og godkendtes. — Det vedtoges at forhøje Kontingentet til Sygehjælpekassen med 15 Øre pr. Uge. — Efter endnu en kort Forhandling hævedes Generalforsamlingen. *S.*

NÆR OG FJÆRN

INSTRUKTIONSMØDE I ROSKILDE. Søndag den 13. Maj afholdes i Roskilde et Instruktionsmøde, hvortil samtlige sjællandske Maskinsættere indbydes. Dagens Program ser saaledes ud: Kl. 10: Møde paa Dagbladet. Kl. 1: Medbragt Frokost. Kl. 2: Møde paa Avisen. Kl. 4: Fagligt Møde. Instruktions-Leder bliver *P. Pedersen*, Kolding, og Emnet: Klaviaturmekanismen og dens Funktionsfejl samt Montage. Eventuel Deltagelse i Mødet bedes anmeldt til *Wm. Villumsen*, Ringstedgade 2, Roskilde.

KØBENHAVNS STYRELSE afholder Møde førstkommende Mandag Kl. 7. *Formanden.*

VALG AF TILLIDSMÆND i København. Forrige Uge er udsendt Brevkort til Personalerne i København om det aarlige Valg af Tillidsmænd, som i Henhold til Lovene finder Sted i April Maaned. Kortet bedes venligst tilbagesendt, naar Valget er foretaget. *Formanden.*

KONTORET er lukket 1. Maj.

HUSK at indsende Anmeldelse om Deltagelse i D. T. L. F.s Minde-Fest, helst paa Cirkulærets Bestillingsseddel. Kun skriftlig Anmeldelse tages for gyldig. — *Tegningen slutter den 1. Maj.*

ANTON JENSEN træffes i denne Uge ogsaa paa Kontoret Mandag Aften fra 5—6½ for Indbetaling af Lister.

VICTOR PETERSENS MINDELEGAT er for indeværende Aar tilstaaet Sætter *Svend Holmen*, København, til en Studierejse i Tyskland.

RETTELSE. I sidste Nr. af »Typ.-Tid.« staar som udmeldt 1423 Oskar Thomas, skal være Aug. Thomas.

25-AARS JUBILÆUM. Den 1. Maj kan Maskinsætter *Andr. H. Jensen* fejre sit 25-Aars Jubilæum som Typograf, idet han 1. Maj 1898 udlærte paa »Bornh. Avis« i Rønne og samme Dag indmeldtes i Forbundet. I de første Par Aar fartede Andr. J. rundt i Danmark og arbejdede bl. a. i København og Nykøbing F. Derefter var han et Trip i Norge og vendte saa hjem til Rønne, hvor han »prøvede« alle Trykkerierne, indtil »Soc.-Dem.« annekterede ham, og hvor han saa har arbejdet siden som Beregningssætter, indtil Maskinerne gjorde deres Entré. Saa fik han en »siddende« Plads ved disse. Jubilaren er en udmærket Kollega, som Rønne-Afdelingen sætter Pris paa, og han vil sikkert paa Jubilæumsdagen modtage mange Beviser derpaa. Til Lykke! *X.*

SKRAPPE MIDLER. To Bergens-Aviser, der ønskede at blive holdt uden for Striden med Typograferne og derfor havde sluttet en Overenskomst med deres Arbejdere, som begge Parter følte sig tilfredse med, er i den Anledning bleven idømt en Bøde paa 200.000 Kr., hvis de ikke uopholdelig annullerer de trufne Aftaler.

Man klatter ikke med det i Norge, og Tanken ledes uvilkaarlig hen paa de kendte Ord, der med en lille Omskrivning lyder: Kom til Norge, min Fa'r, saa skal du se — Bøder!

JUGOSLAVIEN. Paa Grund af den store Arbejdsløshed, der for Tiden hersker indenfor den grafiske Industri i Jugoslavien, advarer det derværende grafiske Forbund Kollegerne imod at rejse til Jugoslavien, da der ingen som helst Udsigt er for Udlændinge til at faa Beskæftigelse.

KASSEEFTERSYN

TYPOGRAFERNES STIFTELSER

Et Dags Dato foretaget uventet Kasseeftersyn hos Kassereren, Hr. *P. Jensen*, udviste følgende Beholdning:

Obligationer	Kr.	19.100,00
Sparekassen	»	12.326,96
Kontant	»	214,21
Ialt Kr.		31.641,17

Alt i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, 19. April 1923.

Carl J. Christoffersen. *Chr. Østergaard.*

TIL LAUR. JENSENS MINDESTEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Svendborg 10,00, Slagelse 15,00, Køge 2,75, Thisted 5,00, Ritzaus Bureau 1,25, Kr. Dagblad 6,75, Kvinderne hos Dyva & Jeppesen 2,25, Har. Jensen 2,75, Ugens Nyheder 2,00, Luno 16,50, Nielsen & Lydicke 22,25, Egm. H. Petersen 22,25, Oscar Johansen 5,00, Indsamlet paa Kontoret 3,00; ialt Kr. 116,75. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 349,00.*

København, 24. April 1923.

O. A. Lundin.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Schultz' Pers. 96,00, Jørgensen & Co. 46,00, Social-Demokraten 84,00, Hamburger 12,50, Lunos Trykkeripers. 38,00, Thiele 20,50, S. L. Møller 31,00, Axelholm 11,00, Schultz (8. Bidrag) 48,00, Egm. H. Petersen 13,00, O. C. Olsen (1.—2. Bidrag) 20,00, Centraltrykkeriet 24,00, Ugens Nyheder 4,00, E. B. 5,00, J. Jørgensen & Co. 45,00, Lunos Trykkeripers. 19,00, S. L. Møller 31,50, Holger Meyer 2,75, Axelholm 11,00, Paritas 7,50, Schultz (9. Bidrag) 45,50, Kristensen & Mikkelsen 10,50, Henningsen 12,00, Exprestrykkeriet 10,50, Prior 12,00, O. C. Olsen 10,00, Ugens Nyheder 4,00; tilsammen Kr. 674,25. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 7243,25.*

København, 24. April 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 18. April: Hillerød pr. Bl. 200,00, Kt. 1875,00, ialt 2075,00; Assens pr. Bl. 265,00. 19. April: Hobro pr. Bl. 200,00, Kt. 238,90, ialt 438,90; Thisted pr. Bl. 100,00, Kt. 800,00, ialt 900,00; Vejle 2550,00; Viborg pr. Bl. 424,40, Kt. 800,00, ialt 1224,40. 20. April: Aabenraa pr. Bl. 250,00, Kt. 700,00, ialt 950,00; Horsens pr. Bl. 500,00, Kt. 1475,70, ialt 1975,70. 21. April: Lyngby pr. Bl. 200,00; Marstal 230,00. 23. April: Aalborg intet at indsende; Hjørring pr. Bl. 600,00, Kt. 260,00, ialt 860,00; Holbæk 539,95; Kolding 2141,75; Middelfart pr. Bl. 200,00, Kt. 228,00, ialt 428,00; Nykøbing F. 2249,70. 24. April: Køge pr. Bl. 301,55; Nyborg 300,00; Odense 6917,25; Varde 315,00; Maribo pr. Bl. 200,00, Kt. 116,45.

København, 24. April 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 18. April: Hillerød i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 200,00; Assens i St. f. Januar Kv. Overskud 265,00; Lyngby 200,00; Sønderborg 500,00. 19. April: Hobro i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 200,00; Thisted i St. f. en Del af

Januar Kv. Overskud 100,00; Viborg i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 424,40. 20. April: Aabenraa i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 250,00; Horsens i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 500,00. 21. April: Lyngby i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 200,00. 23. April: Hjørring i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 600,00; Middelfart i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 200,00. 24. April: Køge i St. f. Januar Kv. Overskud 301,55; Maribo i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 200,00.

København, 24. April 1923.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

Dr. Bentzon, Vesterbrogade 88, har atter overtaget sin Praksis.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Gunnar Kauuse, udl. 15. 4. 23 hos Hertz (arb. s. St.). Sætter Jens Gunnar Penzien Mamsen, udl. 13. 4. 23 hos Jarmer (arb. s. St.). Trykker Ove Peter Christoffersen, udl. 15. 4. 23 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Trykker Henry Georg Rasmussen, udl. 13. 4. 23 hos Løvgreen (arb. s. St.). Trykker Aksel Vilhelm Pedersen, udl. 9. 4. 23 hos Ihrich (arb. s. St.). Trykker Nicolaj Otto Madsen, udl. 9. 4. 23 hos H. H. Thiele (arb. s. St.). Paal. Lilly Kirstine Petersen, udl. 22. 4. 23 hos Bruun & Co. (arb. s. St.). Paal. Karen Margrethe Koefoed, udl. 3. 4. 23 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.).

Aarhus: Trykker Niels Kaj Rosenlund, udl. 1. 5. 23 hos Th. Thrue. Hillerød: Sætter Holger Petersen, udl. 31. 3. 23 i Nordsj. Venstreblad. Svendborg: Sætter Charles Henry Louis Jensen, udl. 15. 4. 23 i Amtstidende, og Sætter Werner Boye Hansen, udl. 12. 4. 23 hos Høgsfeldt. Viborg: Trykker J. E. Frederiksen, udl. 1. 4. 23 hos Aug. D. Ekstrand.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3179 Günnar Lüder fra Udl. (arbl.). 1115 Kr. Bihrmann Nielsen fra Roskilde i Pl. 6800 Nicolaj Jensen fra Slagelse i Pl. 6423 Harald Jensen fra Aarhus (arbl.). 7038 Ejner Jensen fra Norge i Pl. 6882 Holger Frederiksen-Røder fra Holbæk (arbl.).

Aarhus: 4279 Anker E. Olesen (Reklametrykkeriet). Herning: 7209 Niels C. Rasmussen (arbl.). Skive: 6070 Ejner Poulsen i Pl. Slagelse: 3111 Jens Peder Nielsen arbl.).

FRATRAADTE

Aarhus: 6423 Harald Jensen til Kbhvn. (arbl.). Brønderslev: 7009 Adolf Andersen til Vejle (arbl.). Kolding: 7155 Chr. Hansen til Nykøbing M. (arbl.) og 6480 Ejner Petersen paa Rejse. Randers: 6138 Aage H. Sørensen til Kbhvn. (syg). Slagelse: 6800 Nicolaj Jensen til Kbhvn. i Pl.

UDMELDTE

København: 2860 Carl Olsson (Amerika).

Nakskov: 4874 Emmy Sørensen (fratr. Faget).

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8 ordinær Generalforsamling, Haveselskabets Vej 3. Dagsorden: se Regnskabet. (1 k)

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

afholder sin

aarlige ordin. Generalforsamling

Søndag den 6. Maj Kl. 11 Form.

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: Beretning. Kassereren aflægger Regnskab. Valg af to Styrelsesmedlemmer samt to Revisorer. Bevilling af Midler til Klubbens 20-aarige Stiftelsesfest. Ny Ordning af Kontingent-Indbetaling. Revision af Lovene. Eventuelt

Eventuelle Forslag maa indsendes til Formanden senest den 4. Maj.

Bestyrelsen.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Bladsætterklubben

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 6. Maj 1923 Kl. 10½ præcis i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, med Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Styrelse. 4. Eventuelle Forslag.

Styrelsen.

Kontingentet bedes indbetalt til Kassereren, Søren Christensen, senest en Uge før Generalforsamlingen.

Søndag: Herløv. Sct. Hans Torv Kl. 10. Pinseturen Haslev—Bregentved—Gisselfeldt med Afgang fra Allégade-Krydset 1. Pinsedag Kl. 7 Morgen. Der serveres Middag, bestaaende af Suppe, Steg og Dessert og ydes desuden Logi med Morgenkaffe paa Hotel »Axelhus« i Haslev for ialt 5 Kr. 50 Øre, Skat iberegnet. Man bedes hurtigst tegne sig hos Styrelsens Medlemmer. (3 g)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter,

»Typograph«, søger Plads. Eventuelt som Haandsætter. Billet mrkt. »124« modtager Ekspeditionskontoret.

Der søges

til et Akcidenstrykkeri i Provinsen en absolut 1. Kl.s Værk- og Illustrationstrykker samt en 1. Kl.s ældre Akcidenssætter, der samtidig kan lede Forretningen i Chefens Fravær. Bill. mrkt. »118« med Lønfordring indlægges paa Ekspeditionskontoret.

Typograf,

(Sætter) 21 Aar, søger Plads **straks.** Er kendt med alt forefaldende Arbejde i et Bogtrykkeri.

C. E. Hellner,
(119) *Nørregade 3, Viborg.*

Bogtrykkeri til Salg.

Et i Gang værende nyt Bogtrykkeri i i stor østjysk Stationsby er til Salg. Nødvendig Kapital 7000 Kr. Nærmere ved Billet mrkt. »125« til Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

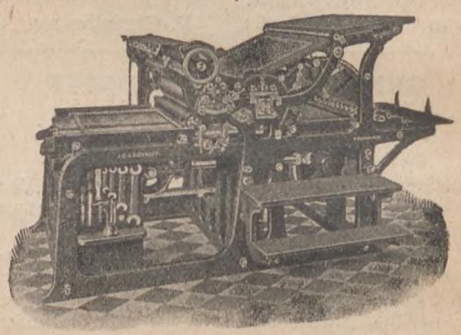
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 18 KØBENHAVN DEN 4. MAJ 1923 XXXXX AARGANG

DE SAMV. FAGFORBUND OG VI

I.

Med stærke Skridt gaar vi fremad imod det næste Delegeretmøde. Om nogle faa Maaneder samles de af Kollegerne udpegede Repræsentanter for at tale — ikke alene om den Tid, der *er* gaaet — men ogsaa om de Retningslinier, der skal følges i de kommende Aar.

Medens der i vore Nabolande som Tyskland og Norge har været ført stærke Kampe om de nye Idéer, der er udgaaet fra Rusland, har vi her i Landet saa godt som intet mærket til disse Rørelser inden for den faglige Bevægelse. Og det er maaske godt, at det er gaaet saadan. Det er jo ikke altid saa morsomt at skulle være Prøveklud for de nye Ideer.

Men naturligvis kan vi ikke vedblive at lade alle nye Tanker gaa sporløst hen over vore Hoveder. Vi kan ikke lægge os til Ro med den Tanke, at hos os er alt saare godt og at intet trænger til Forandring.

Spørgsmaalet om Overgang til Industriforbund beskæftiger jo stærkt den øvrige Verden. I Norge har man, som meddelt, forleden vedtaget at indføre Industriforbundene i Løbet af det kommende Aar.

Om Industriforbunds-Tanken har nogen Chance for at virkeliggøres her i Landet i en nær Fremtid, er vel tvivlsomt. Man mærker i hvert Fald ikke nogen særlig Begejstring derfor.

Vi har her i Danmark en medfødt Tilbøjelighed for Konservatisme, og denne nationale Egenskab har ikke mindst gjort sig gældende i vore faglige Organisationer. Der findes saaledes næppe en mere konservativ Institution end De samvirkende Fagforbund, som omfatter Størsteparten af vort Lands faglige Arbejderorganisationer.

At Spørgsmaalet om Dansk Typograf-Forbunds Stilling til De samvirkende Fagforbund vil komme frem til Behandling paa det kommende Delegeretmøde er vel uden for al Tvivl. Saa vidt jeg erindrer, har det staaet paa Dagsordenen ved alle vore Delegeretmøder siden 1905. Det vilde da være stik imod al Tradition, om Spørgsmaalet ikke kom frem til Drøftelse ogsaa i Aar, hvor der efter mit Skøn mere end nogensinde tidligere er Grund til at tage Stilling til Samvirksomheden efter de Forandringer, den sidste Generalforsamling i de samvirkende har foretaget.

Der kan da være god Grund til her at trække Linierne lidt op og fremkomme med en lille Oversigt, som kan danne et Slags Grundlag for den Diskussion, som antagelig vil komme. Og der er saa meget mere Grund hertil, som Medlemmerne af vort Forbund har et billigt Krav paa at blive gjort bekendt med de Ændringer, der sker i Hovedorganisationen, vedrørende Forholdet til de tilsluttede Forbund.

Forinden jeg gaar over til at omtale dette Forhold, maa vi se lidt paa de senere Aars Begivenheder eller Udvikling.

Der har jo været gjort forskellige Forsøg paa at faa de samvirkende forandet — for at bruge et mere moderne Udtryk: faa denne aldrende Institution underkastet en Steinach-Operation, saa den kunde faa ny Livskraft og blive levedygtig. Vi véd, hvorledes disse Forsøg er faldet ud. Da man i sin Tid opfordrede Underorganisationerne til at indsende Reorganisationsforslag, havnede de alle i de samvirkendes Forretningsudvalgs store Papirkurv. Ledelsen ønskede ikke at afgive noget af sin Myndighed eller at demokratisere Vedtægterne.

Aarene gik. Krigen kom og indførte hos os den bekendte Borgfred, hvorunder intet maatte ske. Nogle Fag meldte sig ud af Sammenslutningen, andre ind. Men Tilgangen oversteg dog stadig Afgangen, og paa de Generalforsamlinger, der afholdtes i disse »Fredens« Aar, var det vigtigste, der skete, at Formanden i sin Beretning med Tilfredshed kunde konstatere, at nu var vi bleven *saa* mange. Og det tog man naturligvis som et Bevis paa, at der herskede idel Tilfredshed.

Saa kom Højkonjunkturen, hvor Guldet randt i Strømme over Landet. Og efter den *Bagslaget*, som vi ikke har forvundet endnu.

Nu var Tiden inde for de samvirkende til at vise sin Styrke — vise, om Sammenslutningen virkelig var den *Pal*, — jeg tror, det er Borgbjerg, der har kaldt den saaledes — som kunde hindre, at vi gik tilbage.

Hvorledes løste De samv. Fagforbund saa denne Opgave? Ja, det kan siges med faa Ord: Vi véd, *at Palen svigtede*. Og vi véd ogsaa, at naar det ikke gik værre, end det gik, da var det ikke de samvirkendes Ledelses Skyld. Thi havde Fagforbundene fulgt Forretningsudvalgets Raad: uden Modstand at sluge de Langkjær'ske Kameler, var Lønreduktionen for mange bleven endnu større.

Naar Modstanden imod Lønreduktionerne fik et Forløb, som udartede i lokale »Generalstrejker«, kan man fra ledende Side ikke helt fralægge sig Ansvaret herfor. Den politiske »Generalstrejke« i 1920 var endnu i frisk Minde, og denne blev jo pustet op til en stor Sejr for Arbejderklassen. Da skrev man lange Lovprisninger om Generalstrejken i Arbejdernes Blade og kaldte den *Vaabnet, der besejrer alt!*

Kan man saa undres over, at Arbejderne, da de saa deres vigtigste Interesser — Løn og Arbejdstid — truet, ønskede dette Vaaben bragt til Anvendelse? De Interesser, hvorom her var Tale, var dog af mindst lige saa stor Vigtighed som dem, der stod paa Spil i 1920.

Frederik Nielsen.

STANDARD-KLAVIATURET

Nedenstaaende Artikel er samtidig sendt Bogtrykkernes Medlemsblade og »Typ.-Tid.«. Ved »indtrufne Omstændigheder« er dens Optagelse bleven forsinket her i Bladet.

Det lader til, at det har irriteret Hr. Simonsgaard, at jeg har tilladt mig at kritisere det Forslag, han har været med til at udarbejde, og som han har anbefalet, og efter hans Artikel i Bogtrykkernes og Bladudgivernes Fagblade kan det jo let faa det Udseende, at jeg skulde have givet d'Hrr. Principaler falske Oplysninger angaaende en Omforandring af det tyske Klaviatur, men dette maa jeg have Lov til at protestere imod, ligesom jeg maa protestere imod, at min Artikel skulde være skrevet for at forvirre Begreberne. — Allerede for Aar og Dag siden har jeg hævdet overfor Principaler i Provinsen, der har syslet med Tanken om at faa indført et ensartet Klaviatur paa deres Sættemaskiner, at dette ikke kunde ske uden større Omkostninger, naar Talen var om en Omforandring af det tyske Klaviatur til det saakaldte Antikva-Klaviatur eller omvendt.

Selv om der — efter Hr. Dir. Jørgensens og Hr. Simonsgaards Oplysning — kun findes 20 pCt. med det tyske Klaviatur, saa kan hverken Hr. Jørgensen eller Hr. Simonsgaard bortforklare den Kendsgerning, at d'Hrr. Principaler, hvis Sættemaskiner er indrettet med det tyske Klaviatur, absolut bliver tvunget til at anskaffe nye Magasiner, dersom disse Maskiners Klaviatur skal indrettes efter Hr. Simonsgaards.

Selvfølgelig vilde det være under Hr. Simonsgaards Værdighed at indrømme dette overfor en uvidende Kritiker.

Men jeg finder det ganske meningsløst, at man vil forsøge at indføre et Hr. Simonsgaards Klaviatur, der ligger lige saa fjernt fra vort Sprog som alle de øvrige saakaldte Antikva-Klaviaturer, og udrydde alle de Klaviaturer — det tyske —, der af alle de nuværende ligger bedst for Sproget,

og *paa hvilket man lettest sætter sin Præstation.*

Undskyld, Hr. Simonsgaard! Jeg forlanger ikke, at De skal have Kendskab til dette; De er jo ikke Maskinsætter.

Det lader til, at Begreberne hos Hr. Simonsgaard efter min Artikel atter er kommet i Lave igen med Hensyn til, hvad man kan tillade sig at kalde *dansk* Standard-Klaviatur, idet Hr. S. i sin Artikel ganske udelader Ordet dansk foran sit Standard-Klaviatur — det er jo kun glædeligt, at Hr. S. har fundet den rette Baas for sit Standard-Klaviatur.

Man kan nu en Gang ikke kalde et udenlandsk Klaviatur for et dansk Standard-Klaviatur. Et dansk Standard-Klaviatur kan kun faa Betegnelsen *dansk*, naar det er udarbejdet efter det danske Sprog.

Til Slut dette: Jeg takker Hr. S. for Oplysningen angaaende Antikva-Klaviatur Nr. 47, og skulde De — Hr. S. — have flere Oplysninger af samme Slags paa Lager, er jeg Dem særdeles taknemmelig, men maa det være mig tilladt at bemærke — forinden De fremsætter Oplysnigerne —, at Alfabetet begynder med Bogstavet A.

— — —

Hr. Dir. Jørgensen har fuldkommen Ret i, at det af mig nævnte tyske Klaviatur er det tyske Fraktur-Klaviatur, — det, der blandt Maskinsætterne benævnes: Stryge-Klaviatur, medens derimod de andre Klaviaturer benævnes »Spring«-Klaviaturer.

Angaaende Fordelene ved et virkeligt dansk Standard-Klaviatur, skal jeg blot bemærke, at disse er egnet til en alvorlig Overvejelse hos d'Hrr. Principaler, men da det lader til, at der ikke skal tages Hensyn til de Ønsker, der er fremme blandt Maskinsætterne angaaende et dansk Standard-Klaviatur, og at alt dette, der hidtil er fremsat fra vor Side, skal ignoreres, saa føler jeg ingen Trang til nærmere at omtale disse Fordele — skønt jeg fristes stærkt til at sønderlemme Hr. S.s Vanesag for Sætteren med Hensyn til e og n.

Det kan jo ejheller have nogen Betydning, hvad der kommer fra en uvidende, det er jo kun til at forvirre Begreberne, selv om man *kun* har arbejdet 16 Aar ved Sættemaskiner og 6 forskellige Klaviaturer.

Kolding, i April. *Peder Pedersen.*

»DET MAATTE STAA ENHVER KLART —«

I »De grafiske Fag« for 20. April findes en Notits »Tyveriet i Haandværkerforeningen«, som er ganske interessant. Det drejer sig om, at bemeldte Forenings Sekretær har tilvendt sig et Beløb af dens Midler, og Bestyrelsen kritiseres for sin Mangel paa Paapasselighed; men derefter hedder det (hold nu fast!):

»Bestyrelsens Stilling overfor Sekretæren er saa meget mindre forstaaelig, som *dennes Gage var saa lille, at det maatte staa enhver klart, at han ikke kunde ernære Kone og Børn deraf.* Ikke des mindre lod man ham forvalte Summer . . « o. s. v.

Det vilde herefter unægtelig være værd at vide, hvor meget »De grafiske Fag«, in casu Bogtrykkerne, anser for *nødvendigt* for at ernære Kone og Børn, naar man ikke skal forgribe sig paa andres Midler. Man maa vel gaa ud fra, at de anser Typografernes nuværende Lønninger for at have denne nødvendige Størrelse, og altsaa forudsætte, at omtalte Sekretærs Løn var meget mindre, i Særdeleshed da det »maatte staa enhver klart«, at han ikke var i Stand til at opfylde disse Forpligtelser.

Men der er megen Løgn til. Forholdet er nemlig det, at Sekretæren havde en *større* Løn end de allerfleste Typografer, nemlig 440 Kr. maanedlig. Herefter maa man altsaa forudsætte, at Bogtrykkerne med Ihærdighed vil paatage sig Defensoratet for de Typografer, der med en lignende eller mindre Løn end Sekretærens »supplerer« denne paa samme Maade som han for at forsørge Kone og Børn.

Eller har en Typograf ikke samme Ret til menneskeværdige Levevilkaar som en Sekretær i Haandværkerforeningen?

Eller agter Bogtrykkerne pr. omgaaende at forhøje deres Arbejderes Løn saaledes, at de bliver i Stand til at ernære Kone og Børn?

S. u.! *Johs. Erwig.*

P. S. Det maa i hvert Fald *staa enhver klart*, at al Tale — Arbejdsgivernes i Almindelighed og Bogtrykkernes i Særdeleshed — om Arbejdernes »høje Lønninger« er Løgn og Latin, som de ikke en Gang selv tror paa.

Og saa forlanger de endda, at vi andre skal gøre det.

KØBENHAVNS AFDELING

Forslag fra Medlemmerne til Dansk Typograf-Forbunds og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasses kommende Delegeretmøder maa være *indleverede*, eventuelt skriftlig motiverede, til Afdelingsformanden, Vestergade 5, 1. Sal, saaledes, at de er Styrelsen i Hænde senest den 25. Maj 1923.

Afdelingsstyrelsen.

HALVTREDS DELEGEREDE!

Anden Pinsedag aabnes i Hamborg en international Kongres af Repræsentanter for de socialistiske Arbejderorganisationer, deri indbefattet Fagforeningerne, fra hele Verden.

Dagsordenen omfatter følgende Punkter: 1. Den imperialistiske Fred og Arbejderklassens Opgaver. 2. Den internationale Kamp mod den internationale Reaktion. 3. De socialistiske Arbejderpartiers Aktion for 8-Timersdagen og internationale Socialreformer. 4. Arbejderklassens internationale Organisation.

Selv om det er store og vigtige Spørgsmaal, der skal drøftes paa denne Kongres, bliver man dog i ikke ringe Grad forbavset, naar man hører, at man her fra Danmark agter at sende en Forsamling paa *halvtreds Mand* derned. Det er vanskeligt at fatte Nødvendigheden og Nytten af en saadan Masserepræsentation. Og man kan ikke frigøre sig for den Tanke, om ikke Tiden snart er inde til, at Arbejderorganisationerne nedsætter en *Sparekommission.*

TALEKUNSTENS TRIUMF

Dansk Arbejdsmandsforbund, der i Fjor sendte De samvirkende Fagforbund sin Udmeldelse paa Grund af Samvirksomhedens Stilling over for Arbejdsgivernes Krav om Lønreduktioner, har paa en ekstraordinær Kongres med et knebent Flertal vedtaget at tage Udmeldelsen tilbage. Denne Beslutning er dog næppe i Overensstemmelse med den Stemning, der er raadende blandt Flertallet af Arbejdsmændene. En Urafstemning om Spørgsmaalet vilde uden Tvivl give et ganske andet Resultat.

Kongressens Beslutning, der blev taget efter *tre Dages* Debat, kan derfor rettelig betegnes som en ny Triumf, Talekunsten har fejret.

Mon det ikke var fornuftigere, at Arbejderne bedømte Folk efter deres *Handlinger* i Stedet for efter deres Ord?

DEN EKSTRAORDINÆRE ARBEJDSLØSHEDSUNDERSTØTTELSE

vil fra 1. Maj blive betydelig indskrænket, hvilket fremgaar af nedenstaaende Cirkulære fra Indenrigsministeriet:

»Hjælpekassebestyrelsernes Opmærksomhed henledes paa, at fra og med den 1. Maj d. A. træder Bestemmelsen i Indenrigsministeriets Bekendtgørelse af 21. Marts 1922 § 1 a, 2. Stk. — hvorefter ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse i Form af fortsat Hjælp efter den vedtægtsmæssige Understøttelses Ophør og af Tillægshjælp til saadan fortsat Hjælp indenfor 12 paa hinanden følgende Maaneder kun kan ydes i et af Kommunalbestyrelsen fastsat Antal Dage, der dog højst kan sættes til 90 Dage og mindst til 40 Dage, — i Kraft, saaledes at den paagældende Understøttelse fra og med nævnte Dato kun vil kunne udbetales til saadanne arbejdsløse indenfor de til ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse berettigede Fag, der ikke indenfor de sidst forløbne 12 Maaneder har oppebaaret fortsat Hjælp i det af Kommunalbestyrelsen fastsatte Dageantal.«

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

RØNNE LOKALAFDELING

holdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 14. April i Haandværkerforeningens Lokaler. — Formanden, *H. Kürstein*, bød Medlemmerne velkommen, specielt de 3 nye Medlemmer, som han anbefalede at møde flittigt til Generalforsamlingerne, saa de kunde følge med paa Organisationsomraadet. Derefter oplæste han Regnskabet, som godkendtes. Det balancerede med 2473 Kr. 46 Øre og indeholdt bl. a. følgende Poster: Indtægt: Ordinært Kontingent 2038 Kr. 95 Øre, Ekstra 412 Kr. 50 Øre, andre Indtægter 10 Kr. Udgift: Understøttelse paa Stedet 625 Kr. 50 Øre, Hjælpekasseunderstøttelse 370 Kr., Sygeunderstøttelse 282 Kr., Administrationstilskud 20 Kr., indsendt til Hovedkassen 1150 Kr.

Til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes *Andr. Jensen* og *Parksø*, til Kontrahenter ved »Soc.-Dem.« genvalgtes *Kürstein* og *Andr. Jensen.*

Under Eventuelt omtalte *Formanden* Udkastet til de nye Svendeprøver, som han fandt meget strenge, og han antog heller ikke, at de blev gældende. Han kunde dog nok ønske Svendeprøverne skærpet, hvilket i høj Grad vilde gavne Faget og bremse Lærlingetilgangen noget, og hertil sluttede flere af Medlemmerne sig.

C. B.

RØNNE LÆRLINGEAFDELING

afholdt den 14. April Generalforsamling. Formanden, *Niels Chr. Nielsen*, aabnede Generalforsamlingen. *Sekretæren* oplæste Protokollen, der enstemmig godkendtes. *Kassereren* aflagde derefter Regnskabet, som balancerede med 49 Kr. 40 Øre, og som enstemmig godkendtes. Til Medlem af Bestyrelsen i Stedet for Jartoft valgtes *Carl Edv. Petersen.* Under Eventuelt vedtoges det at betale Kontingentet maanedlig i Stedet for ugenlig. *G. J.*

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

3. April 1923.

1. Jul. Schrøder og Karl Sørensen aflagde Beretning fra den skandinaviske Konference i Stockholm. — Til Efterretning.

2. Fra Sygekasseinspektoratet forelaa Meddelelse om, at Indenrigsministeriet har resolveret, at 54 Medlemmer af den københavnske Sygekasse ikke kan forblive i Kassen som nydende Medlemmer paa Grund af deres økonomiske Forhold. For andre 64 Medlemmers Vedkommende tillades, at disse indtil videre for-

bliver i Sygekassen, mod at Spørgsmaalet om deres Medlemsret optages til fornyet Undersøgelse senest den 1. April 1924. — Det vedtoges at anbefale de paagældende Medlemmer at lade sig overføre til Sygeforsikringsforeningen »Danmark«.

3. Det internationale Sekretariat meddeler, at paa Grund af den herskende store Arbejdsløshed i Schweiz opretholdes den etablerede Spærring for Tilgang af udenlandsk Arbejdskraft. — Til Efterretning.

4. Et Medlem i Aarhus fik tilstaaet 1 Aars forlænget hvilende Medlemsret fra 25. Februar d. A. at regne.

5. Fra Dansk Blindesamfund var fremsendt 300 numererede Indsamlingslister med Anmodning om at lade foretage en Indsamling. — Da en Indsamling vil være forbundet med en Del Vanskeligheder, vedtoges det at sende Listerne tilbage og i Stedet for yde et Bidrag paa 300 Kr. af Forbundskassen.

6. Fra Haderslev Lokalafdeling forelaa en længere Skrivelse angaaende 3 Medlemmers Forhold med Anmodning om Udslettelse af de paagældende. — Udslettelse kan ikke finde Sted, men der afsendes Direktiver for de paagældendes fremtidige Medlemsforhold.

7. Et Medlem i København anmoder om 2 Ugers Kontingentfrihed. — Tilstodes for faglig Afdeling.

Et Medlem i Nykøbing F. tilstodes Kontingentfrihed under Skoleophold.

9. Norsk Centralforening for Bogtrykkere havde fremsendt forskellige Oplysninger vedrørende Tarifbevægelsen med Anmodning om at standse Tilgangen til Landet. — Til Efterretning.

10. To Ansøgninger fra Medlemmer af den københavnske Sygekasse om Refusion bevilgedes med Halvdelen af de betalte Beløb og en Ansøgning om Betaling af Brokbind nægtedes.

11. Til de ledige Portioner af Berlings, Cortnums og Rolffs Legater havde den københavnske Afdelingsstyrelse indstillet Enkerne Sparwath, Marie Dahlin, Josefine Hansen, Signe Dahlquist og Elisabeth Rydahl. — Indstillingen tiltrædes.

12. Et Medlem i Maribo fik i Henhold til Lovenes §§ 142 og 150 Tilladelse til at udtræde af faglig Afdeling, men bevare Medlemsskabet i Syge- og Begravelseskassen.

13. Randers Lokalafdeling indstiller en Lærling, der kun har staaet 4¼ Aar i Lære, til Optagelse. — Optages.

14. Dr. S. H. Mygind meddeler, at han ser sig nødsaget til at opsige sin Stilling ved Sygekassen fra 1 August d. A., da han er udnævnt til Chef for Kommunehospitalets Øreafdeling. — Stillingen opslaas vakant.

15. Hovedkassereren havde fremsendt det reviderede Regnskab for Aaret 1922 samt Regnskaberne for samme Aar til Sygekasseinspektoratet for den københavnske Sygekasse samt den københavnske og Provinsernes Begravelseskasse.

Beholdningen den 31. Decbr. 1922 var	1.406.121,75
I den forløbne Del af 1923 overstiger Indtægten Udgiften med	11.348,89
hvorefter Beholdningen i Kassebogen den 3. April 1923 bliver	1.394.772,86
Hertil kommer Beholdningen i Ejendommen	8.386,04
samt Beholdningen i Juleuddelingen	931,03
Pr. 3. April 1923 Kr.	1.404.089,93

hvilket Beløb fandtes til Stede saaledes:

I Sparekasserne:		
Arbejdsløshedskassen ...	196.538,25	
De øvrige Kasser	662.409,56	
		858.947,81
I Prioriteter		216.401,22
I Obligationer		308.432,00
I Aktier og Depositum		17.000,00
I Kontant		3.308,90
	Kr.	1.404.089,93

Unden Beholdningerne forefindes:

Gældsbevis fra Finska Typograf-Forbundet til de tre skandinaviske Typograf-Organisationer.

Status pr. 31. Decbr. 1922 udviser

i Aktiva	Kr.	1.780.564,12
i Passiva	»	53.777,05
hvorefter Formuen udgør ..	Kr.	1.726.787,07

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Restancer for Januar Kvartal bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelsen indbetalt i Dag Fredag Kl. 7—9.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at der i Sommermaanederne kun er Gymnastik én Gang ugentlig, nemlig Onsdag Aften fra 7½—9½.

JUBILÆUM. Typograf *Vald. Bau* havde den 1. Maj været ansat i »Berlingske Tidende« i 25 Aar. Fra Firmaet modtog han en Pengegave og fra Personalet en smuk Gave. Samtidig havde Hr. *V. Lassen* været ansat i Firmaet i 35 Aar. — Begge er gode og gemytlige Kolleger.

JUBILÆUM. Den 1. Maj kunde Typograf *L. P. Hansen,* »Holbæk Amtstidende«, fejre 25-Aars Jubilæum som Typograf og Medlem af Dansk Typograf-Forbund, idet han udlærtes den 1. Maj 1898 og samme Dag optoges i Forbundet. L. P. Hansen lærte Faget i »Holbæk-Posten«s Bogtrykkeri, hvor han iøvrigt var ansat som Bydreng, før han blev konfirmeret og kom i Lære. Han har i Virkeligheden, lige fra han begyndte som Bydreng paa »Holbæk-Posten«, været ansat i den samme Forretning, idet det nævnte Blad i 1916 blev sluttet sammen med »Holbæk Amts Dagblad« til det nuværende »Holbæk Amtstidende«, hvor han siden har arbejdet, og hvor han efter al Sandsynlighed bliver til sine Dages Ende. — L. P. Hansen har altid været en god Kammerat og Kollega, der med stor Interesse tager Del i alt, hvad der vedrører Typograferne og deres Kaar.

EN SMUK ANVENDELSE AF SØLVBRYLLUPSTOKRONEN. Firmaet Nielsen & Lydiches Chef, Hr. *Axel Simmelkjær,* overraskede i Lørdags sit Personale ved personlig at forære hver enkelt (Svende, Kvinder og Lærlinge) en Sølvbryllups-Tokrone.

STREJKEN I NORGE vedvarer fremdeles. »Typografiske Meddelelser« skriver bl. a. om dens Forløb:

»Det gaar mere og mere i den Retning, som vi har antydet, at Konflikten kommer til at munde ud i, at det alene bliver en Kamp mellem de større Kristiania-Bogtrykkerier paa den ene Side og Typografernes Forbund paa den anden. Antallet af strejkende udenfor Kristiania bliver nemlig stadig mindre og omfatter nu knapt 500 Mand.«

For øvrigt vedbliver Arbejdsgiverforeningen at slaa ned paa de Blade, der slutter Overenskomster med deres Arbejdere, med Bøder fra 50.000 til 200.000 Kroner.

EN KONKURRENCE. I Aprilhæftet af »Dansk Bogtryk«, der redigeres af *Poul Hertz,* er der udskrevet en Priskonkurrence for Sættere. Bedømmelseskomitéen bestaar af Lærer ved Fagskolen, Typograf *A. F. Halberg,* Kunstmaler *Kr. Kongstad,* Faktor *Johan Olsen,* Bogtrykker *Niels P. Thomsen,* Holstebro, samt et Medlem af »Dansk Bogtryk«s Redaktion. Opgaven bestaar i Udførelsen af et Omslag til »Dansk Bogtryk«, og da det er en Satskonkurrence, stilles det som en Betingelse, at Opgaven gennemføres med det forhaandenværende Satsmateriale.

AMERIKA. Kampen for 44-Timers Ugens Indførelse i Bogtrykfaget i De forenede Stater har nu varet to Aar og er endnu ikke afsluttet. De strejkendes Antal bliver dog stadig mindre, efterhaanden som flere og flere Trykkerier gaar ind paa den indskrænkede Arbejdstid. Strejken har hidtil kostet Typografernes Organisation 13—14 Millioner Dollars, hvilket Beløb væsentligt er indkommet ved Ekstrakontingent fra de arbejdende Kolleger.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

25. Marts 1923.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — I en tidligere behandlet Sag angaaende Pasning af Antal Maskiner forelaa nu Oplysninger angaaende et Arbejdssted. K. B. tilskrives med Anmodning om at faa Tarifen respekteret. — Et Medlem, der havde betalt sin Restance, men som Inkassator for sine Arbejdskammerater stod i Gæld til disse, anmoder om Understøttelse. Da han var afskediget paa uregelmæssig Maade, kan dette ikke lade sig gøre, — eventuelt kan han blive ekskluderet. — Boserup Minde fremsender Regnskab og Beretning. De sædvanlige 25 Kr. bevilgedes. — Foreningen til trængende Skolebørns Beklædning fremsender Regnskab og Beretning. De sædvanlige 25 Kr. bevilgedes. — Formanden meddelte, at der til Sygekassens Bestyrelse var kommet Meddelelse fra Sygekasseinspektoratet om 54 Medlemmer, der ikke mere kunde staa som nydende Medlemmer af en statsanerkendt Kasse, og et noget større Antal skulde i Løbet af et Aar tages op til fornyet Behandling. En passende Ordning for disses Vedkommende søges tilvejebragt. — Et Medlem fremsender motiveret Forslag til Indkaldelse af en ekstraodinær Generalforsamling. Forslaget gaar til den kommende nye Styrelse. — Oplysning forelaa om visse Principalers Medlemsskab hos os. Gaar videre til Forretningsudvalget. — Anmodninger om Refusion for Narkose under Specialbehandling o. lign. forelaa. Halvdelen bevilgedes. — Anmodninger om ekstra Hjælp behandledes. — Anmodninger om hvilende Ret behandledes. — Formanden rettede en Tak for Samarbejdet i det forløbne Aar til den afgaaende Styrelse. — Mødet hævet.

TAK

For alle venlige Tanker og Hilsner fra nær og fjern ved 1. Majdagens Mærkepæl takker hjerteligst *Lauritz Schou.*

Odense, 2. Maj 1923.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 25. April: Grenaa 112,50; Korsør pr. Bl. 49,40; Nykøbing M. 206,45; Ringsted pr. Bl. 200,00, Kt. 300,00, ialt 500,00. 26. April: Frederikshavn 600,00; Stege pr. Bl. 130,00. 28. April: Løgstør pr. Bl. 51,15. 30. April: Brønderslev pr. Bl. 269,15; Faaborg pr. Bl. 55,00. 1. Maj: Aarhus pr. Bl. 1000,00, Kt. 1535,65, ialt 2535,65; Herning pr. Bl. 500,00; Ribe pr. Bl. 200,00, Kt. 210,00, ialt 410,00; Ringkøbing pr. Bl. 200,00, Kt. 153,10, ialt 353,10.

I Dag mangler *Odder* og *Struer.*

København, 1. Maj 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 25. April: Korsør 100,00; Ringsted i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 200,00. 24. April: Randers 500,00. 26. April: Stege i St. f. Januar Kv. Overskud 130,00. 28. April: Helsingør 400,00; Løgstør 100,00; Løgstør i St. f. Januar Kv. Overskud 51,15. 30. April: Brønderslev i St. f. Januar Kv. Overskud 269,15; Faaborg i St. f. Januar Kv. Overskud 55,00; Tønder 500,00. 1. Maj: Aarhus i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 1000,00; Herning i St. f. Januar Kv. Overskud 500,00; Ribe i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 200,00; Ringkøbing i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 200,00; Slagelse 400,00.

København, 1. Maj 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Knud Thorkild Andersen, udl. 20. 4. 23 i Centraltr. (arb. s. St.). Sætter Otto

Alfred Louis Caspar, udl. 20. 4. 23 hos Chr. Christensen (arb. s. St.). Trykker Carlo Guldmann, udl. 21. 4. 23 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). 2851 Jørgensens Hustru Olivia Inger Metha. Paal. Viola Olivia Olsen, udl. 1. 4. 23 hos Langkjær (arb. s. St.). Paal. Yrsa Bodil Kristine Gunløgsson, udl. 26. 4. 23 hos N. C. Rom (arb. s. St.). Paal. Else Emma Emilie Knudsen, udl. 28. 3. 23 hos Jarmer (arb. s. St.).

Esbjerg: Sætter Holger Bjerregaard, udl. 1. 5. 23 hos Rosendahl & Co. Næstved: Sætter Svend Olaf Petersen, udl. 1. 5. 23 i A/S Næstved Tidende. Randers: Sætter Svend Klitgaard Larsen, udl. 1. 5. 23 hos N. K. Nielsen. Svendborg: Trykker Thorkild Dons Hansen, udl. 1. 5. 23 i P. Meyers Fabrikker.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6565 Esben Hansen fra Rejse i Pl. 4252 Herman Petersen fra Silkeborg (arbl.). 6138 Aage Sørensen fra Randers (Maskinsætterskolen). 6130 Thorvald Kassow fra Rejse i Pl. 6836 Vald. Sørensen fra Aarhus (arbl.). 1982 Aksel Ryberg fra Rejse (arbl.). 7022 Harald Jørgensen fra Rudkøbing (Maskinsætterskolen).

Fredericia: 6099 Magnus Sørensen (arbl.). Køge: 3858 Carlo Nygaard (Storehedinge i Plads). Randers: 7047 Jens Thomsen (arbl.). Skive: 3424 Chr. B. Hansen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7047 Jens Thomsen til Randers (arbl.).

Esbjerg: 4279 Anker Olesen til Aarhus i Pl. Kolding: 3669 E. A. Petersen til Rønne. Nykøbing M.: 6070 Ejner Poulsen til Skive i Pl. Næstved: 3111 Jens Peter Nielsen til Slagelse (arbl.). Rudkøbing: 7022 Harald Jørgensen til Kbhvn. (Skole). Struer: 7209 N. Rasmussen til Herning (arbl.). og 3646 Alb. Jacobsen til Holstebro i Pl.

UDMELDTE

København: 590 Faktor Hans Broge (Missionstrykkeriet). 2941 Faktor V. Ellebo (Missionstrykkeriet).

Bladsætterklubben

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 6. Maj 1923 Kl. 10½ præcis i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, med Dagsorden:

1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Styrelse. 4. Eventuelle Forslag.

Styrelsen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelse indbetalt i **Dag Fredag** Kl. 7—9. *Kassereren.* (13e)

Gutenberg-Koret.

Herretur for Aktive og Passive d. 10. Maj (Kristi Himmelfartsdag) til Skodsborg—Nærum, hvor Frokost spises, derefter til Strandmølle-Kroen og »Jens Husar«.

Tog afgaar fra Hovedbanegaarden Kl. 9 22. (4d)

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

afholder sin

aarlige ordin. Generalforsamling

Søndag den 6. Maj Kl. 11 Form.

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: Beretning. Kassereren aflægger Regnskab. Valg af to Styrelsesmedlemmer samt to Revisorer. Bevilling af Midler til Klubbens 20-aarige Stiftelsesfest. Ny Ordning af Kontingent-Indbetaling. Revision af Lovene. Eventuelt.

Eventuelle Forslag maa indsendes til Formanden senest den 4. Maj.

Bestyrelsen.

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck“

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823. (20)

Er det koldt i Trykkeriet.

Brug DRUBINAL Tinktur.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

T. S. Fra 1. Maj og indtil videre er der kun Gymnastik én Gang ugentlig, nemlig Onsdag fra 7½—9½. (2e) *Styrelsen.*

Typografernes Sangforening.

I Aften Fredag Kl. 8 sidste Øvelsesaften i Sæsonen. — Næste Centralprøve Mandag den 14. Maj. (1l)

Søndag den 6. Maj: Strandholm. Allégade-Krydset Kl. 10. Husk Tegningen til Pinseturen (Haslev—Bregentved—Gisselfeldt) snarest hos Styrelsen. (3h)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Trykker-Forbundter

antages straks. **Mohr & Co.s Bogtrykkeri,** *L. Strandstræde 22. Telef. Central 7408.* (129)

Typograf.

Ung Sætter, vant til alt forefaldende Arbejde ved Avis og Akcidens, søger Plads nu eller senere i København eller Provinsen. Billet mrkt. »126« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink, ung Pige,

som har staaet 1 Aar i Lære som Paalæggerske, ønsker yderligere 3 Maaneders Uddannelse. Billet mrkt. »127« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidens- og Annoncesætter

(Provinsianer), 25 Aar, velanbefalet og paalidelig, søger Plads straks eller senere. — Billet mrkt. »128« modtager Ekspeditionskontoret.

Lejlighedskøb.

Ny Heidelberger Druck-Automat, indv. R. 26×33 cm, 2600 Tryk i Timen, staar billig til Salg.

Dobbel-Hurtigpresse, Johannisb., indv. R. 68×110 cm, med 2 Falseapparater og Rotary-Paalægger, staar billig til Salg (overflødig paa Grund af Overgang til Rotation).

Billet mrkt. »131« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykmaskiner til Salg.

Hurtigpresse, Johannisb., Kredsbevægelse, indv. R. 68×114 cm, Nr. 8148, bygget 1911, 4 Formvalser, med Dux-Paalægger. (Denne Maskine er kun ganske lidt brugt og saa god som ny, og kun for 1. Kl.s Tryksager).

Hurtigpresse, Johannisb., Jernbanebev., indv. R. 50×70 cm, er oparbejdet som ny.

Phønix-Diegel, bygget 1914, indv. R. 40×50 cm, helt moderne, omtrent ny.

Brillant-Diegel, bygget 1914, indv. R. 40×50 cm, helt moderne, omtrent ny. Sælges med Garanti.

Alvorlige Reflektanter bedes snarest indlægge Billet mrkt. »130« til Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 19 KØBENHAVN DEN 11. MAJ 1923 XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Det 9. ordinære Delegeretmøde afholdes i Aarhus den 3. og 4. August d. A.

Enhver Afdeling kan stille Forslag til Behandling paa Delegeretmødet. Forslagene skal i Henhold til § 39 være indsendt senest 2 Maaneder før Mødets Afholdelse og maa saaledes være Forretningsudvalget i Hænde senest den 31. Maj.

København, 25. April 1923.

Forretningsudvalget.

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

afholder sit 6. ordinære Delegeretmøde i Aarhus den 5. August d. A.

I Henhold til § 26 kan enhver Afdeling stille Forslag til Behandling paa Mødet. Eventuelle Forslag maa være Hovedbestyrelsen i Hænde senest den 31. Maj.

København, 25. April 1923.

Hovedbestyrelsen.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere.)

Ordin. kvartaarl. Generalforsamling

afholdes

Søndag den 27. Maj Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Behandling af de til Delegeretmødet indsendte Forslag.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

DE SAMV. FAGFORBUND OG VI

II.

I Februar 1921, da Arbejdsgiverne mødte med deres første samlede Reduktionsforslag, der var en Frugt af Forligsmandens Indgriben, blev dette paa de samvirkendes Generalforsamling afvist, og der blæstes op til *Storstrejke*. Denne blev dog kun en Trusel. Fornyede Forandlinger førte til et nyt Forligsforslag (de berømte 13 Øre), som Samvirksomhedens Generalforsamlings Flertal anbefalede Forbundene til Vedtagelse. Dette Forslag forkastedes af 8 Fag, deriblandt *Provinstypograferne*. I Løbet af nogle Maaneder opnaaedes der ved *fagvise* Forhandlinger Overenskomster i samtlige Fag.

Foraaret 1922 kom, og Arbejdsgiverne mødte med nye Krav om Lønreduktioner og om Arbejdstids-Forlængelse.

Da en Række Forbund, deriblandt Arbejdsmændene og Typograferne — disse sidste var dog paa et givet Tidspunkt spændt ud og overladt til deres egen Skæbne — nægtede at gaa ind paa det Forlig, som de samvirkendes Generalforsamling med et knebent Flertal havde godkendt, opstod der Forvirring, som gjorde Spørgsmaalet om, hvor Myndigheden til at afslutte Overenskomster laa eller rettelig burde ligge, aktuelt. Nogle mente, at Hovedorganisationen *havde* denne Myndighed ifølge de bestaaende Love, andre var af modsat Opfattelse. Efter gentagne mislykkede Forsøg paa at komme til en Forstaaelse, nedsattes et Udvalg — bestaaende af Forretningsudvalgets Medlemmer — som fik den Opgave at løse Knuden. Efter fire Maaneders Overvejelser mødte dette Udvalg med en hel Række Ændringer, som ikke alene angik Myndigheds-Spørgsmaalet om Overenskomsters Afslutning, men for fleres Vedkommende var af ret indgribende og principiel Natur paa andre Omraader, hvilket jeg nedenfor nærmere skal omtale.

Paa de samvirkendes Generalforsamling i Begyndelsen af Oktober 1922 kom Ændringerne til Behandling. Medens det er almindelig bekendt, at Udvalgets Forslag om at give Samvirksomheden Myndighed til at afslutte de saakaldte generelle Overenskomster *forkastedes*, har det store Flertal af Kollegerne sikkert intet eller ringe Kendskab til de øvrige Forandringer, som den nævnte Generalforsamling foretog, og hvoraf her skal nævnes nogle enkelte.

Jeg skal ikke opholde mig særlig ved den lille Ændring, der foretoges i Paragrafen om De samvirkende Fagforbunds *Formaal*, som i de gamle Love var angivet at være »ved Samarbejde mellem Fagforbundene og de med disse ligestillede Organisationer at støtte Arbejdernes Bestræbelser for ad faglig Vej at forbedre deres Stilling«. I den nye Affattelse er Ordene *ad faglig Vej* strøget. Dette betyder for saa vidt ingen Kursændring, som De samvirkende Fagforbund jo i de senere Aar har spillet med i den partipolitiske Koncert. Men det er en Understregning af, at Sammenslutningen har *andre* Formaal end det rent fagpolitiske.

Som bekendt har Arbejdernes lokale Fællesorganisationer Ret til at lade sig repræsentere paa de samvirkendes Generalforsamlinger. Hidtil har denne Repræsentationsret kun været betinget af, at disse Organisationers Virksomhed ikke stred imod Samvirksomhedens Love. Nu har man indsat en Klausul eller Sikkerhedsventil, som ikke er til at tage fejl af. Den lyder saaledes:

»Om en Sammenslutning af Organisationer kan betragtes som Fællesorganisationer efter nærværende Paragraf, med Repræsentationsret til Generalforsamlingen, afgøres af Forretningsudvalget, eventuelt Repræsentantskabet.«

Denne Tilføjelse er ikke ganske uskyldig. Den *kan* bruges til at indskrænke Medlemmernes direkte Indflydelse ved Generalforsamlingerne. De Repræsentanter, der vælges af de lokale Fællesorganisationer, er jo særlig i Kontakt med den Anskuelse, der er raadende blandt Arbejderne *paa det givne Tidspunkt*. Hvis Arbejderne i en eller flere Byer bliver grebne af Tidens nye Ideer og kommer i Opposition til de Former, der raader i den gamle konservative Hovedorganisation, kan dennes Forretningsudvalg altsaa efter de nye Love udelukke Repræsentanter fra saadanne Byers Fællesorganisationer for Deltagelse i Generalforsamlingerne.

Hidtil har De samvirkende Fagforbunds Ret til at udskrive Ekstrakontingent været begrænset til et bestemt Beløb — henholdsvis 1 Kr. og 50 Øre for heltbetalende og halvtbetalende Medlemmer. Kun under særlig ekstraordinære Forhold kunde der udskrives mere, naar Repræsentantskabet vedtog det med tre Fjerdedels Majoritet. Generalforsamlingen i Oktober indsatte her en saalydende Bestemmelse i Stedet for den gamle:

»Til en godkendt Arbejdsstandsning kan *Forretningsudvalget* udskrive et ugentligt Ekstrakontingent, *der efter de foreliggende Oplysninger om Konfliktens Omfang er tilstrækkeligt til at dække De samvirkende Fagforbunds Forpligtelser i Henhold til § 15.«*

Endvidere har man forandret Grundlaget for Indbetaling af Administrationsbidrag. I de gamle Love var dette Bidrag fastsat til 60 og 30 Øre for helt- eller halvtbetalende Medlemmer. Nu har denne Paragraf faaet følgende Tilføjelse:

»Viser det sig, at det ordinære Bidrag er utilstrækkeligt, kan Repræsentantskabet paaligne det nødvendige Ekstrabidrag.«

Jeg beder Kollegerne lægge Mærke til denne Forandring, der kan faa ret vidtrækkende Følger. Thi den giver i Virkeligheden de samvirkendes Repræsentantskab en uindskrænket Myndighed over Fagforbundenes Pengekasser. Og set paa Baggrund af en anden Ændring, der gaar ud paa at erstatte de hidtil ansatte 3 Sekretærer med *det nødvendige Antal Sekretærer* for Hovedorganisationen, og set endvidere i Belysning af De samvirkende Fagforbunds nye Repræsentantskabs Beslutning om at yde de tyske Fagforeninger et »Laan« paa henved Hundredtusinde Kroner — hvilket Beløb er paalignet Fagforbundene — ja, saa maa det vel indrømmes, at her er store *Udviklingsmuligheder* i Retning af at lette vore Kasser for klingende Mønt.

Som sidste Ændring skal jeg omtale Forandringen i Repræsentantskabets Sammensætning. Det er en »Nedskæring« af Re-

præsentationen, som kan forslaa noget. Som Eksempel skal anføres vort eget Fag. Efter de gamle Bestemmelser havde Dansk Typograf-Forbund Ret til at møde paa Repræsentantskabsmøderne med 7 Mand. Nu er dette Antal bleven reduceret til 3, hvilket blandt andet har haft til Følge, at den københavnske Afdeling ikke en Gang er repræsenteret gennem sin Formand. Repræsentantskabet bestaar nu udelukkende af Fagforbundenes allerøverste Tillidsmænd for ikke at sige — Spidser.

Man vil forstaa, at denne Indskrænkning af Repræsentationsretten i Forbindelse med den stærkt udvidede Bevillingsmyndighed, der er lagt i Repræsentantskabets Hænder, ikke vil bidrage til at forøge Medlemmernes direkte Indflydelse.

Fr. Nielsen.

BØR VI DANNE BEDRIFTS-RAAD?

II.

Det »Forslag til Lov om Arbejdernes Deltagelse i Ledelsen af Erhvervsvirksomheder«, som i sin Tid udarbejdedes fra socialdemokratisk Side, angaar Arbejdernes Medbestemmelsesret paa følgende Omraader:

1) Kontrol med Overholdelsen af indgaaede Arbejdsoverenskomster og Arbejderbeskyttelseslovgivningens Bestemmelser.

2) Antagelse og Afskedigelse af Virksomhedens Arbejdere og disses nærmeste Arbejdsledere.

3) Affattelse af Virksomhedens Aarsregnskaber.

— Naturligvis kan det ikke være Meningen, at Arbejderne bare skal række Arbejdsgiverne en hjælpende Haand ved »Affattelsen« af deres Regnskaber. Meningen maa være, at Arbejderne gennem Indsigt i Regnskabet faar Klarhed over Udbyttets Fremkomst og Indflydelse paa dets Fordeling (Begrænsning). Med andre Ord: Arbejderne skulde have Adgang til med egne Øjne at konstatere, hvor grundigt de (Producenterne) og den øvrige Befolkning (Konsumenterne) bliver flaaet af Kapitalens Indehavere, og tillige Adgang til at begrænse denne Flaaning — for slet ikke at tale om at afskaffe den.

Det er klart, at et Lovforslag, der indeholder slige Konsekvenser, ikke har Gnist af Udsigt til Gennemførelse i et borgerligt Parlament, og overhovedet turde det være højst tvivlsomt, om Socialisering af Bedrifterne i det hele taget er foreneligt med det kapitalistiske Samfund; om det altsaa ikke er Utopi, naar man udarbejder og fremsætter Socialiseringsforslag, der forudsætter deres Virkeliggørelse under det nuværende Samfundssystem — hvis disse Forslag da har dette Systems Afskaffelse til Maal. Kan en Socialisering, d. v. s. en Overgivelse af Bedrifterne i det arbejdende Folks egne Hænder, overhovedet tænkes gennemført ad fredelig Vej, kan det tænkes, at Kapitalisterne frivillig eller som Følge af Parlamentsbeslutninger vil afgive deres Udbytteret eller blot lade den begrænse?

Næppe. — Erfaringerne fra de Lande, der har gjort Forsøg paa Socialisering med Bedriftsraad etc., tyder heller ikke derpaa. Men naar man af disse kummerlige Resultater har villet udlede Socialiseringstankens Fiasko, saa er dette en Vildfarelse. Man har blot glemt at regne med, at den besiddende Klasse ikke er saa venlig bevidst at undergrave og afskaffe sig selv.

Men er dette Grund nok til, at Arbejderne skulde afstaa fra at danne Bedriftsraad og derigennem *forsøge* at faa lidt mere Indflydelse — i hvert Fald paa deres *egne* Forhold i Virksomheden, *specielt med Henblik paa ovennævnte Punkt 2.*

Nej, naturligvis kan Vanskeligheder og Skuffelser ikke være nogen Grund til at opgive en Tankes Realisation, hvis man iøvrigt anser Tanken for brugbar. Det gælder da blot, at man indstiller dens Praktisering efter de foreliggende Forhold, og derved undgaar at stille Forventninger, hvis Uopfyldelighed blot bringer Skuffelser.

Hvad kan der da naas med at danne Bedriftsraad — eller lad mig hellere (det lyder ikke saa fordringsfuldt) kalde det *Værkstedsklubber* — i Øjeblikket?

— — —

Et større københavnsk Bogtrykkeri ændrede for nogen Tid siden sine Lokaleforhold. Visse Rum skulde rømmes og Plads skaffes i de tilbageblevne, bl. a. for Garderobe og Spiselokale. Hvad gjorde man (d. v. s. Arbejdslederne) saa? Raadførte man sig med det Personale, der dog daglig skulde benytte disse Lokaler, sikrede man sig blot ved en Samtale med dets Tillidsmænd, at de nyindrettede Lokaler ikke blot blev til »Huset«s, men ogsaa til Personalets Tilfredshed? Nej, man arrangerede det bare efter sit eget Hoved, og Resultatet blev, at Garderoben baade blev for lille og fik utilstrækkelig Ventilation, og at Spiselokalet ikke kunde rumme mere end Halvdelen af Personalet.

Nu beskæftiger Firmaet ikke blot Typografer og Hjælpearbejdere, men ogsaa Bogbindere. De arbejder i forskellige Rum, men de er fælles om Garderobe og Spiselokale og har saaledes *fælles Interesser* paa dette Omraade.

Ovenstaaende er kun et lille Eksempel, og Fællesinteresserne strækker sig naturligvis langt videre: Sommerferie, hygiejniske Forhold, lokale Konflikter o. s. v., kort sagt ethvert Forhold, der berører Virksomhedens Arbejdere i deres Stilling overfor Firmaet.

Hvad vilde da være mere naturligt, end at en saadan Bedrifts samtlige Arbejdere dannede en *Værkstedsklub* til Varetagelse af disse fælles Interesser. En Repræsentant eller to fra hver Gruppe (alt efter deres Størrelse) maatte da danne Klubbens Ledelse og overfor Firmaet præsentere sig som Arbejdernes Repræsentanter, med Krav paa at blive anerkendt som saadanne og med Krav om at blive taget med paa Raad i alle Spørgsmaal af Betydning for Bedriftens Arbejdere.

Hvis Bogtrykkernes til Tider højtstemte Ord om »vore Medarbejdere Typograferne«, om »godt Samarbejde« etc. ikke *blot* er Ord, da vil de med Forstaaelse se paa Dannelsen af saadanne Værkstedsklubber og finde det i alle Maader fremmende for Samarbejdet at være i saa nøje Kontakt med »Arbejdsudvalget« som muligt. Erfaringen vil snart vise dem, der ikke i Forvejen véd det, at man ofte kommer længere ved Samraad og Forstaaelse end ved Egenmægtighed og Paabud.

— — —

Ja, Tanken om Værkstedsklubber er jo hverken ny eller original. Den er kendt saavel i andre som i vort eget Fag, og Klubbernes Betydning er stærkt varierende. Det nye i den, det, der giver den Skær af Bedriftsraad, er Samlingen af *alle* Virksomhedens Arbejdere, ogsaa (efterhaanden) Kontorpersonalet. Og selv om de praktiske Opgaver i Begyndelsen vil synes faa og smaa, saa ligger der *en Fremtid* i denne Nyorganisering, som alene ved at samle, hvad nu ofte staar delt, vil have en moralsk, klassebevidstheds-vækkende Betydning, der ikke bør undervurderes.

Derfor var det maaske heller ikke ilde, om det kommende Delegeretmøde beskæftigede sig dermed.

Johs. Erwig.

50-AARS JUBILÆUM

Hvor mange af vort Fags Udøvere naar vel dette, at have tilbragt 50 Aar ved Sættekassen? Dette Jubilæum kan imidlertid Mandag den 14. Maj fejres af Typograf *H. Gemynthe*, Middelfart.

Han udlærtes den 14. Maj 1873 paa »Sjællandsposten« i Ringsted, hvorefter han arbejdede forskellige Steder, bl. a. i Rigsdagen. 1884 satte Gemynthe Kursen mod Middelfart, hvor han siden uafbrudt har virket paa »Middelfart Venstreblad«, og endnu den Dag i Dag staar han dér støt ved sin Kasse.

Mange af de rejsende Typografer, der i Aarenes Løb har passeret Middelfart, vil mindes Gemynthe, idet han i en meget lang Aarrække var Formand for Middelfart Lokalafdeling. Altid gav han dem et muntert Ord og gode Ønsker med paa Rejsen, ligesom han aldrig var bange for at oplukke sin Pung, hvor det tiltrængtes.

Mange vil sikkert den 14. Maj sende en venlig Tanke til den afholdte, fhv. Lokalformand i Middelfart.

Hjertelig til Lykke, gamle Ven, og Tak for din Gerning gennem Aarene.

Junior.

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK I KØBENHAVN

SOMMERKURSUS

Saafremt et tilstrækkeligt Antal Deltagere melder sig, afholder Fagskolen Sommerkursus fra Mandag den 16. Juli til Lørdag den 25. August.

Undervisningen finder Sted alle Hverdage fra Kl. 8—5 og omfatter for *Sættere:* Bog- og Akcidenssats m. m., for *Trykkere:* Værk-, Billed- og Farvetryk, samt for *Bogbindere:* Haandforgyldning (med Fagtegning), Presseforgyldning, Snitforgyldning og Marmorering. Betalingen er 40 Kr. (for Udlændinge 80 Kr.), som erlægges ved Kursusets Begyndelse.

Anmeldelse om Deltagelse sendes til Fagskolen for Boghaandværk, Hagemannsgade 2, B, inden 25. Juni.

Statsunderstøttelse søges henholdsvis gennem Dansk Provins-Bogtrykkerforening og Centralforeningen af Bogbindermestre i Provinserne, medens Ansøgninger om Friplads tilstilles Skolen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

FREDERICIA LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Onsdag den 13. April Kl. 8 paa »Fremad«. Næstformanden, *Ingv. Arent*, bød velkommen og mindedes i smukke Ord vor afdøde Kollega William Berggreen. — *Johs. Honoré* oplæste Regnskabet, der balancerede med 2264 Kr.; der indsendtes til Hovedkassen 337 Kr. 25 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 285 Kr. 43 Øre. Kassebeholdning 80 Kr. 3 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

Dagsordenen medførte kun en lille Diskussion

om at forhøje Lokalkassekontingentet, som sluttelig vedtoges. — Et Lærlingespørgsmaal drøftedes, men toges til Efterretning, da man blev klar over, at det blev de to Hovedorganisationer, der vilde komme til at afgøre dette. Derefter foretoges Valg. *Johs. Honoré* valgtes paa Forslag af Ingv. Arent med Akklamation til Formand. *Carl Christensen* til Næstformand. *Marcussen* til Sekretær. Repræsentant for Lærlingeafdelingen *Johs. Honoré*. Repræsentanter til De samv. Fagforeninger *Ingv. Arent* og *Formanden*. Kontrahent til »Fredericia Soc.-Dem.« *Johs. Rosenbæk*. Til Revisorer valgtes *Robert Ottesen* og *Marinus Andersen*. Suppleant: *B. D. Johansen*.

Under Eventuelt drøftedes forskellige Forhold Faget vedrørende. Der var mødt 14 Medlemmer.

H. P.

HOLSTEBRO LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 14. April. Halvdelen af Medlemmerne var mødt. Formanden, *H. Chr. Jensen*, bød velkommen og — efter at *Har. Fuglsang* var valgt til Dirigent — aflagde Beretning og Regnskab. Begge Dele godkendtes enstemmigt. — Det vedtoges, at Bestyrelsen skulde søge Forhandling med Principalerne om at holde fri 1. Maj, — en Forhandling, som ikke førte til noget positivt Resultat, idet de to stedlige borgerlige Blade afviste en saadan Tanke. »Soc.-Dem.« udkom som sædvanlig 1. Maj til Middag. — Et Forslag om Valg af delegerede til Delegeretmødet til Sommer udsattes. — Der nedsattes et Udvalg til at arrangere en Udflugt Kr. Himmelfartsdag. — Under Eventuelt drøftedes forskellige Spørgsmaal, bl. a. hvorvidt Lokalkassen skal yde lige saa stort et Beløb til rejsende Udlændinge som til vore egne Landsmænd. *Gullander* rejste Spørgsmaalet, om man ikke skulde gaa over til at lade den lokale Sygehjælp — privat Sygekasse — fortsætte udover de 13 Uger, Forbundet yder Hjælp. Efter forskellige Udtalelser vedtoges det at udsætte Sagen til næste Generalforsamling.

÷

RANDERS AFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling 14. April. *Formanden* afgav Beretning, og *Kassereren* oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 6069,96, Kassebeholdning Kr. 32,21. Beretning og Regnskab godkendtes.

O. K. Jørgensen og *Sophus Hansen* genvalgtes som Repræsentanter til »Social-Demokraten« efter Indstilling af Bladets Personale.

Det meddeltes, at 8 Medlemmer, der kunde ønske at overvære det socialdemokratiske Partimøde, kunde hente Billet hos Kassereren. Afdelingsstyrelsen maatte af mange Grunde fraraade *Valg* til dette Møde.

Kr. Knudsen, O. K. Jørgensen, Otto Birch, Andrew Jensen og *Edv. Larsen* valgtes som Repræsentanter til Teknisk Skoles Generalforsamling.

Da »Randers Amtstidende« havde bragt Referat fra Afdelingens sidste Generalforsamling, vedtoges det skarpt at misbillige den paagældende Referent samt stærkt advare Medlemmerne mod at give Oplysninger til Pressen om vore Generalforsamlingers Beslutninger. Overtrædelse heraf vil fremtidig medføre Karantæne.

Derefter afholdtes Generalforsamling i *Lokalkassen*. Regnskabet oplæstes og godkendtes.

Forsamlingsbygningens Bestyrelse foreslog Kontingentet til Bygningen forhøjet til 2 Kr. aarlig pr. Medlem i ca. 5 Aar, idet man agtede at foretage en gennemgribende Omforandring og Udvidelse af Bygningen i indeværende Sommer. Vedtoges enstemmigt under Forudsætning af Parketgulv i den lille Sal.

De unges Idræt bevilgedes 10 Kr.

Bestyrelsen overdroges at arrangere en Fodtur en Søndag i Maj.

Ego.

SLAGELSE AFDELING

afholdt den 14. April ordinær Generalforsamling. Dirigent *O. Andersen*. — *Formanden* aflagde en lille Beretning for det forløbne Kvartal. Regnskabet for Forbundet balancerede med 3703 Kr.; vedtoges. Hjælpekasseregnskabet balancerede med 577 Kr. 6 Øre, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 256 Kr. 91 Øre; vedtoges ligeledes. *Formanden* foreslog til det aarlige Andespil at leje Casino i Stedet for Landmandshotellet, da han mente, det vilde være en økonomisk Fordel trods dyrere Leje. Bestyrelsen overlodes Afgørelsen. — Angaaende Fodtur Kr. Himmelfartsdag foreslog *O. Andersen* en Tur til Frederikslund—Sorø, som vandt Tilslutning. — Bestyrelsens Forslag om Bidrag til Mindesten over Laur. Jensen vedtoges. — *Formanden* omtalte Fællesorganisationens Forslag om et økonomisk Fond, som tænktes oprettet ved Salg af 50 Øres Mærker eller et ugentligt Bidrag af 10 Øre pr. Medlem. *Chr. Nielsen* omtalte nævnte Forslag indgaaende og haabede, at Bestyrelsen vilde komme med et bestemt udformet Forslag til næste Generalforsamling.

—d.

THISTED LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 14. April ordinær Generalforsamling paa »Grand«. Kun 8 Medlemmer var mødt.

Efter at *Formanden* havde omtalt Virksomheden i det forløbne Kvartal, forelaa Hovedkassens reviderede Regnskab, der balancerede med 1652 Kr. 22 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 37 Kr. 97 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 647 Kr. 52 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 6 Kr. 12 Øre, dertil indestaaende paa Bankbog 475 Kr. 41 Øre, ialt 481 Kr. 53 Øre. — Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Til en Mindesten paa afdøde Laur. Jensens Grav indkom ved Listetegning 5 Kr.

Paa en i Februar Maaned afholdt ekstraordinær Generalforsamling, hvor 16 af Afdelingens Medlemmer var mødt, forelaa Regnskab over Karnevalet Fastelavns Mandag. Af Nettooverskudet, 520 Kr. 78 Øre, bevilgedes til fattige Børns Beklædning i Thisted 50 Kr., til Lærlingeafdelingen 25 Kr.

H. H.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

17. April 1923.

1. Norsk Centralforening for Bogtrykkere meddeler, at der er udbrudt Konflikt. — Til Efterretning.

2. To Medlemmer af den københavnske Sygekasse fik bevilget henholdsvis 13 og 26 Kr. til Anskaffelse af Bandager.

3. Et Medlem i Roskilde fik tilstaaet Kontingentfrihed under Skoleophold.

4. Fra det internationale Sekretariat foreligger Meddelelse om, at Jugoslavien ikke ønsker Tilgang af udenlandsk Arbejdskraft paa Grund af herskende stor Arbejdsløshed. — Til Efterretning.

5. Fra 18 Medlemmer af den københavnske Sygekasse, der er udelukkede i Henhold til Indenrigsministeriets Afgørelse, forelaa en Protest imod, at Udelukkelsen ogsaa gælder for Hjælpekassens Vedkommende. — Sagen underkastes en nærmere Undersøgelse.

6. Det internationale Sekretariat fremsender Forslag til Gensidighedsoverenskomst med det rumænske Forbund. — Forslaget tiltrædes.

7. Spørgsmaalet om Delegeretmødets Afholdelse drøftedes, og det vedtoges at afholde det i Dagene 3., 4. og 5. August.

24. April 1923.

1. Foreningen for Socialpolitik anmoder om et Bidrag til fortsat Drift af Udstillingen for Arbejderbeskyttelse. — Der bevilgedes 50 Kr.

2. Et Medlem i Thisted anmoder om forlænget hvilende Medlemsret for et Aar. — Tilstodes.

3. Et Medlem i Nykøbing F. anmoder om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. April d. A. at regne. — Tilstodes.

4. Et Medlem i Odense anmoder i Henhold til Lovenes §§ 142 og 150 om Tilladelse til at udtræde af faglig Afdeling, men bevare sit Medlemsskab i Syge- og Begravelseskassen. — Tilstodes.

5. Et Medlem i Herning anmoder om forlænget hvilende Medlemsret for et Aar. — Tilstodes.

6. De samvirkende Fagforbund og Socialdemokratisk Forbund forespørger, om man ønsker at sende Repræsentation henholdsvis til den internationale socialistiske Samlingskongres og til den internationale Kvinde-Konference i Hamborg. — Til at repræsentere Forbundet valgtes henholdsvis Jul. Schrøder og Frk. Crone.

7. Odense Lokalafdeling indstiller et Medlem til 4 Ugers ekstra Sygehjælp. — Tilstodes.

8. Et Medlem i Slagelse anmoder om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 20. April d. A. at regne. — Tilstodes.

NÆR OG FJÆRN

MASKINSÆTTERMØDE. Paa Søndag den 13. afholdes i Rømersgade 22 et Møde for Maskinsættere, hvor vore Tarifforhold, derunder de sidste Forhandlinger, vil blive diskuteret, og hvor eventuelle Forslag til det kommende Delegeretmøde kan fremsættes og drøftes. Enhver Maskinsætter kan deltage, og vi beder dem i egen Interesse ofre et Par Timer paa Søndag Formiddag og komme til Stede.

S.

INSTRUKTIONSMØDET I ROSKILDE førstkommende Søndag bringes i Erindring. Der er sket den Ændring i Programmet, at Mødet begynder Kl. 10 paa »Avisen« i Stedet for, som tidligere meddelt, paa »Dagbladet«.

INDSAMLINGEN TIL LAUR JENSENS MINDESTEN. Da Indsamlingen snart maa slutte, bedes eventuelle Bidrag snarest indbetalt paa Kontoret.

SØLVBRYLLUP. Vor Kollega *Jacob A. Weiergang*, Hannovergade 11, som i mange Aar har arbejdet hos Firmaet Holger Meyer, fejrer Tirsdag den 15. ds. sit Sølvbryllup.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

16. April 1923.

Paa Grund af Formandens Sygdom ledede Næstformanden, Th. Holmen, Mødet og bød velkommen til den nyvalgte Styrelse. — Protokollen oplæstes og godkendtes. — Voldgiftssagen fra »Nationaltidende« refereredes og toges til Efterretning. — Et herværende Firma havde antaget en Arbejdsmand som Aftrækker uden at give ham tarifmæssig Løn. Da en Henvendelse til Firmaet ikke havde frugtet, var der klaget til K. B., der havde tilskrevet Firmaet at overholde Tarifen. — Personalet hos Firmaet Kihl havde ikke faaet tilgodehavende Løn, hvorfor Firmaet var blokeret. Tiltraadtes. — Et Medlem havde nægtet at modtage tilbudt Plads fra Centralarbejdsanvisningen. Firmaet havde klaget til Inspektoratet, og hans Understøttelse var standset. — Fra 18 udelukkede Medlemmer af Sygekassen var indløbet Protest mod, at Udelukkelsen ogsaa kom til at gælde Hjælpekassen. Det vedtoges at afholde et Møde med alle de udelukkede. — Fra Arbejdernes Fællesorganisation forelaa Anmodning om Deltagelse i Demonstrationsmøde i Fælledparken. Tiltraadtes og det vedtoges at sende Banneret til Mødet. — Som Repræsentanter til Fællesorganisationen ved Opstilling til politiske Valg valgtes Rundberg, Holmen og Frederiksen for Den typ. Forenings Vedkommende. — Et Forslag fra et Medlem om Fremkaldelse af et nyt Pristal kunde Styrelsen ikke paa det nuværende Tidspunkt tiltræde. — Til Kommunelærerforeningens Feriekolonier bevilgedes som sædvanlig 100 Kr. — En Hjælpearbejder paa en Reproduktionsanstalt søgte Optagelse. Nægtedes. — Et Medlem søgte Refusion af en Speciallægeregning. En Fjerdedel bevilgedes. — Anmodninger om Ekstrahjælp behandledes. — Anmodninger om hvilende Ret behandledes. — Mødet hævet.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Hasselbalch 49,00, Fjeldsøe 36,00, Social-Demokraten (2×84,00) 168,00, P. Hansen 54,00, J. Jørgensen & Co. 45,50, Ranje & Svendsen 24,00, Bagge 125,00, Hr. Gress 50,00, L. A. Jørgensen 38,00, C. Th. Thomsen 30,00, Rigsdagen (20 Medl.) 51,50, Lunos Trykkeripersonale 19,00, Emil Kristensen 19,00, Axelholm 11,00, S. L. Møller 29,50, Rosenberg 15,50, Egm. H. Petersen 14,00, Centraltrykkeriet 21,00, Hertz 31,75, Thiele 25,00, Dansk Andelstrykkeri 45,50, Frederiksberg Papirvarefabr. 9,00, C. Johansen 6,00, Nørrebros Centraltrykkeri 24,00, W. J. Christensen 40,00; tilsammen Kr. 981,25. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 8224,50*.

København, 7. Maj 1923. *O. A. Lundin.*

TIL LAUR. JENSENS MINDESTEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Odense 50,00, Aarhus 50,00, Søeborgs Eftf. 13,50, Ranje & Svendsen 1,75, Berlingske Tid. 29,50, Schultz (Klubben) 30,00, Fyrtaarnet 2,00, Jensen & Rønager 3,50, Em. Kristensen 2,00, Trier 1,25, Rosenberg 2,00, Teller 1,00, Stiftelserne 50,00, Indsamlet paa Kontoret 3,00; tilsammen 239,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr.588,50.*

København, 7. Maj 1923. *O. A. Lundin.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

2. Maj: Grenaa 200,00; Haderslev 600,00; Silkeborg 300,00. 4. Maj: Aabenraa 300,00; Hjørring 300,00.

København, 7. Maj 1923.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

Under Dr. Wandahls Sygdom passes Praksis af Dr. Holm (samme Bopæl).

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Vagn Andersen, udl. 4. 5. 23 hos Bianco Luno (arb. s. St.). Sætter Heine Karl Petersen, udl. 20. 4. 23 hos Rasmussen & Rugh (arb. s. St.). Sætter Axel Aug. Laur. Christiansen, udl. 1898 i Jordans Bogtr. (Mohn). Trykker Ervin Freyberg, udl. 1. 5. 23 hos Johs. G. Nielsen (arb. s. St.). Paal. Agnete Alexandra Alsløv, udl. 2. 5. 23 hos Rud. Ehbrecht (arb. s. St.). Paal. Else Valborg Schou, udl. 5. 5. 23 hos Rich. Steenbeck (arb. s. St.). Paal. Karen Margrethe Petersen, udl. 6. 5. 23 i H. H. Thieles Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Else Margrethe Hansen, udl. 25. 4. 23 i Nielsen & Lydiches Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Agnete Ingeborg Jørgensen, udl. 28. 4. 23 hos Petersen & Lefevre *(arbl.)*. Paal. Ella Petersen (Aller), tidl. Medlem.

Aalborg: Trykker Kaj Vilhelm Jacobsen, udl. 1. 5. 23 i Aalborg Venstrebl. Frederikshavn: Sætter Christen Ørum Schomburg, udl. 1. 5. 23 i Skagen Bogtrykkeri. Hjørring: Carl Christian Andersen, udl. 1. 5. 23 i Nordj. Dagblad, Sætter Bonne Høyer, udl. 1. 5. 23 i Vendsyssel Tidende, og Sætter Herluf Madsen, udl. 1. 5. 23 hos Johs. Nielsen. Kolding: Sætter Paaske Buchwaldt, udl. 1. 5. 23 hos Jochumsen, Vamdrup. Maribo: Sætter Kaj Linus Larsen, udl. 1. 5. 23 i A/S »Lollandsposten«, og Sætter Charles Robert Lindhardtsen, udl. 1. 5. 23 hos Martin Andersen. Nakskov: Sætter Henning Martin Jensen, udl. 1. 5. 23 i Nakskov Bogtr. Nykøbing F.: Sætter Alfred Charles Holm, udl. 20. 4. 23 i A/S Centraltrykkeriet. Odense: Trykker Aksel Oluf Larsen, udl. 1. 5. 23 hos Hagen & Sørensen. Randers: Sætter Christian August Mårtensson, udl. 1. 5. 23 hos I. M. Elmenhoff & Søn. Ringkøbing: Sætter Thorvald Emil Fog, udl. 1. 5. 23 i Ringkøbing Amts Dagbl. Svendborg: Sætter Viggo Christensen, udl. 1. 11. 09 hos Møller, Viborg (tidl. Medlem). Varde: Sætter Poul Gehardt Ingo Nielsen, udl. 1. 5. 23 i Vestj. Folkebl. Slagelse: Sætter Poul Hansen, udl. 1. 5. 23 i Sorø Amts Dagblad, og Trykker Andreas Svend Rasmussen, udl. 1. 5. 23 i Centraltrykkeriet.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE
Erik Levisons
VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI
Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

TILTRAADTE

København: Gudmundur Gudmundsen fra Reykjavik (S. L. Møller). Hj.arb. Laur. Hansen Søndersø fra Lager- og Pakhusarb. (Dyva & Jeppesen).

Grenaa: 6425 Sofus Bloch (arbl.). Nykøbing F.: 4253 Frederik Walther (Loll.-Falst. Stiftstid.). Næstved: 7190 Henry Nielsen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 186 Martin Rasmussen paa Rejse. 1353 Wm. Hein paa Rejse. 2595 Jens Hansen paa Rejse. 3393 Wm. Bruun til Kalundborg (arbl.). 3757 Alfred Sørensen til Aalborg (arbl.). 6423 Harald Jensen til Aarhus i Pl.

Næstved: 3858 Carlo Nyegaard til Køge (Storehedinge) i Pl. Odense: 7256 Peter M. Hansen til Svendborg (arbl.). Roskilde: 7167 P. H. Meyer til Kbhvn. (Militær). Silkeborg: 4252 Herman Petersen til Kbhvn.

UDSLETTET

Odense: 5258 Astrid Hansen (forsvundet).

DØD

København: 1039 Enke Ane Handrup (Syge- og Begravelseskassen).

KMK KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Medlemsmøde
afholdes Søndag den 13. Maj Kl. 10½ i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.
Dagsorden: 1. Vor Tarif. 2. Forslag til Delegeretmødet. 3. Eventuelt.
Enhver Maskinsætter indbydes venligst.
Styrelsen.

B&A-K

Medlemsmøde
afholdes Mandag den 14. Maj Kl 8 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.
Dagsorden: Forslag til Lovændringer til Forbundslovene. Eventuelt. *Styrelsen.*

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter,
»Typograph«, søger Plads. Eventuelt som Haandsætter. Billet mrkt. »124« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,
»Linotype«, søger Plads i Løbet af indeværende Maaned. Eventuelt som Haandsætter. Billet mrkt. »132« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf.
Ung Sætter, vant til alt forefaldende Arbejde ved Avis og Akcidens, søger Plads nu eller senere i København eller Provinsen. Billet mrkt. »126« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidens- og Annoncesætter
(Provinsianer), 25 Aar, velanbefalet og paalidelig, søger Plads straks eller senere. — Billet mrkt. »128« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 20 KØBENHAVN DEN 18. MAJ 1923 XXXXX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører. mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere.)

Ordin. kvartaarl. Generalforsamling

afholdes

Søndag den 27. Maj Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Behandling af de til Delegeretmødet indsendte Forslag.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

Den typ. Trykkerforening

afholder

Ekstraordin. Generalforsamling

Onsdag den 23. Maj Kl. 8½

i Blegdammens Selskabslokaler

(Blegdamsvej 26).

Dagsorden: Det nedsatte Udvalg ang. Forbundslovene aflægger Beretning og fremsætter de udarbejdede Forslag til Godkendelse.

Styrelsen.

DE SAMV. FAGFORBUND OG VI

III.

(Sidste Artikel.)

I min forrige Artikel har jeg fremdraget de vigtigste af de Ændringer i De samvirkende Fagforbunds Love, som blev foretaget paa Generalforsamlingen i Efteraaret. Og som man vil have set, er disse Ændringer af saa indgribende Betydning, at de absolut ikke bør forbigaas i Stilhed, men bringes til Medlemmernes Kundskab.

Om saa godt som alle de foretagne Forandringer kan det siges, at de gaar i Retning af at centralisere Magten og indskrænke Medlemmernes Indflydelse.

Kun paa ét Punkt bremsede Generalforsamlingen Ledelsens Bestræbelser for at tiltage sig Magten, og det var, som man véd, med Hensyn til Myndigheden til at afslutte bindende Overenskomster for samtlige Fag. Dette var *for* meget — paa én Gang. Havde man taget dette Skridt med, var Følgen utvivlsomt bleven den, at De samvirkende Fagforbund var bleven sprængt i Stumper og Stykker. Men det syntes, som om Generalforsamlingen kun havde Øje for Faren ved denne ene Ændring og ganske oversaa Betydningen af alle de øvrige.

Formanden for Samvirksomheden, Hr. C. F. Madsen, kunde derfor med Rette overfor en Interviewer kort efter Generalforsamlingen erklære, at Ledelsen havde faaet alle sine Ønsker opfyldt paa en enkelt Undtagelse nær.

Man kan ikke frigøre sig for den Tanke, at de Mænd, der staar i Spidsen for Samvirksomheden, er ganske ude af Stand til at tage Kending af de Strømninger eller Følelser, der behersker Arbejderne for Tiden. Eller tror man sig i de ledende Kredse stærke nok til ved nogle Lovparagrafer at kunne kvæle disse Anskuelser? Tiden vil i saa Fald bringe dem Skuffelse.

Det nytter jo slet ikke vedblivende at ville skjule det. Men trods alle Bestræbelser i modsat Retning vokser Trangen til Selvstændighed, til at raade i egne Sager, indenfor Arbejdernes store Flok. Man tror ikke længere blindt paa, at alt, hvad der kommer fra oven, er ufejlbarlig Visdom. Man har for Alvor begyndt at tvivle om den store Sammenslutnings Betydning. I femogtyve Aar har Arbejderne slæbt Sten til denne Bygning — til dette *Babelstaarn*, som skulde være det store Samlingsmærke. Nu er Tidspunktet kommet, da færre og færre forstaar den Tale, der lyder fra Babels Top. Thi Erfaringen, der er den bedste Læremester, har vist, at naar Dagen kommer, da de økonomiske Interesser skal varetages, er det i Virkeligheden *det enkelte Fags egen Styrke og Position, der er det afgørende.*

Og efterhaanden, som dette gaar op for Arbejderne, er det forstaaeligt, at de taber Troen paa De samvirkende Fagforbunds Evne til at føre dem ud af den økonomiske Trældom. Og man ser i Ledelsens Forsøg paa at komme i Besiddelse af hele Magten et Tegn paa, at der er kommet noget fremmed ind i Samvirksomhedens Stræben — noget, der peger i Retning af et andet Maal end — *Frigørelsen.*

Maaske er det ogsaa derfor, der findes en saa skrigende Modsætning mellem Teori og Praksis — mellem det, man lærer os at samles om, og det, man selv gør. Hvad skal man f. Eks. sige om den Inkonsekvens, der ligger deri, at man — samtidig med, at der i de samvirkendes Love indsættes en Paragraf, der kræver *Industriens Demokratisering* — foreslaar og vedtager Bestemmelser i den *samme* Lov, der i høj Grad indskrænker Medlemmernes direkte Indflydelse — altsaa Bestemmelser af absolut *udemokratisk* Natur.

Det er vanskeligt at fatte Logiken i dette.

— — — Jeg har følt det som min Pligt gennem vort Fagblad at gøre Dansk Typograf-Forbunds Medlemmer bekendt med, hvilke Forandringer der er foretaget i De samvirkende Fagforbunds Love, som vi er underkastet. Saa kan Kollegerne selv tænke over det. Og skulde de foretagne Ændringer afføde uheldige Forhold for vort Forbund — jeg tænker her nærmest paa den Omstændighed, at vi har maattet udlevere Nøglen til vor Reservefond til de samvirkende — da kan man ikke bag efter sige, at Medlemmerne er bleven ført bag Lyset.

Frederik Nielsen.

DEN FASTE VOLDGIFTSRET

Udskrift af Den faste Voldgiftsrets Kendelse af 5. Maj 1923 i Sag Nr. 667: De samvirkende Fagforbund paa Dansk Typograf-Forbunds Vegne mod Dansk Arbejdsgiverforening paa Københavns Bogtrykkerforenings Vegne.

Gyldendals Forlagstrykkeri afskedigede for nogen Tid siden fem Maskinsættere. Samtidig antog Virksomheden to Haandsættere som Maskinsætterelever, og en Uges Tid efter antoges yderligere to Haandsættere som Maskinsætterelever. Af de fire Haandsættere havde de tre hidtil været beskæftiget i Virksomhedens Haandsætteri, medens den fjerde en Uge forinden, han blev antaget som Maskinsætterelev, var bleven afskediget af Virksomheden som Haandsætter. Af de afskedigede Maskinsættere har Virksomheden senere genantaget de to.

Under denne Sag gør De samvirkende Fagforbund paa Dansk Typograf-Forbunds Vegne gældende, at Afskedigelsen af de paagældende Maskinsættere ikke skyldes Mangel paa Arbejde, men at Afskedigelsen staar i Forbindelse med, at Københavns Bogtrykkerforening, hvoraf Gyldendals Forlagstrykkeri er Medlem, har opfordret sine Medlemmer til at sørge for at faa uddannet flere Maskinsættere. De hævder, at Afskedigelsen under disse Omstændigheder betegner et Brud paa Septemberforligets Bestemmelser om ulovlig Affolkning af Værksteder og Arbejdspladser, samt et Brud paa den gældende faglige Overenskomsts Bestemmelser om Antagelse og Uddannelse af Maskinsættere, og de paastaar Københavns Bogtrykkerforening idømt Bod i Anledning af det passerede.

De indklagede procederer til Frifindelse.

Det er oplyst, at Københavns Bogtrykkerforening har virket for, at dens Medlemmer skulde sørge for at faa uddannet flere Maskinsættere, men dette, der af de indklagede angives motiveret ved, at der til Tider har vist sig at være for faa Maskinsættere, findes ikke at være ulovligt. Et andet Spørgsmaal vilde det være, om Uddannelsen af nye Maskinsættere kunde

tænkes gennemført paa en saa hensynsløs Maade overfor de allerede uddannede Folk, navnlig ved omfattende Afskedigelser af disse, at Fremgangsmaaden kunde siges at være ulovlig. Dette Spørgsmaal har Retten imidlertid ikke Anledning til at gaa nærmere ind paa. Klagerne har ikke tilvejebragt Oplysninger om Afskedigelser af Maskinsættere hos andre Medlemmer af Københavns Bogtrykkerforening end Gyldendals Forlagstrykkeri. Og med Hensyn til det i denne Virksomhed passerede angiver de indklagede, at Afskedigelserne skyldtes Mangel paa Arbejde, og at man vilde benytte den mindre travle Tid til Uddannelse af nye Maskinsættere — og denne de indklagedes Fremstilling finder Retten efter de foreliggende Oplysninger ikke at kunne forkaste. De af Klagerne paaberaabte Regler fra Fagets Overenskomst, der navnlig gaar ud paa, at kun udlærte Haandsættere maa uddannes til Maskinsættere, samt at der skal være en bestemt Uddannelsestid og betales en bestemt Løn i denne, maa derhos antages at være overholdt i det foreliggende Tilfælde.

Herefter vil de indklagede være at frifinde, og Klagerne findes at burde betale Sagens Omkostninger med 300 Kr.

Kendelse:

De indklagede bør for Tiltale af Klagerne i denne Sag fri at være.

Sagens Omkostninger betaler Klagerne med 300 Kr.

REPRÆSENTANTSKABSMØDE I DE SAMVIRKENDE

—

De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab, der efter de nye Love er skrumpet ind til en lille behagelig Vennekreds, holdt den 11. og 12. Maj Møde. Der blev vedtaget to Resolutioner, hvori der protesteres mod Regeringens Indskrænkning af Understøttelserne til de arbejdsløse og imod Arbejdsgiverforeningens Bestræbelser for at fratage Arbejderne 8-Timers-Dagen.

Ifølge Formandens Beretning bestod Samvirksomheden den 31. Marts d. A. af 52 Forbund med 2227 Afdelinger og 232.574 Medlemmer.

Landstingsmand *Bramsnæs* holdt Foredrag om Oplysningsarbejdet og forelagde et om denne Sag nedsat Udvalgs Forslag til Oprettelse af en Organisation til at sætte Oplysningsarbejdet i System.

Man har i de ledende Kredse været længe om at opdage Oplysningens Betydning for Arbejderne. Men sent er jo bedre end aldrig. Lad os nu haabe, at dette Oplysningsarbejde ikke bliver af en for *ensidig* Karakter.

FORENINGEN FOR BOGHAANDVÆRK

—

Forrige Mandag afholdt »Foreningen for Boghaandværk« Generalforsamling i Kunstindustrimusæets Bibliotek. *Næstformanden* mindedes de to i Aarets Løb afdøde Medlemmer, Direktør Hannover og Bogbindermester ved det kgl. Bibliotek Clement; begge omfattede Foreningen med stor Interesse og udførte et uegennyttigt Arbejde for at hævde den danske Bogkunst Standard.

Samtidig var fremlagt en Mængde smukke Bøger — danske, norske, svenske, engelske, franske, tyske — som Medlemmerne med stor Interesse og med Bogelskeres Glæde og Forstaaelse gennembladede. Her var de senere Aars danske Festskrifter og bibliofile Bøger, der viste, at dansk Bogtryk paa dette Omraade staar paa Højde med Udlandet, enkelte udstyret saa smagfuldt og kunstnerisk, at de gør baade deres Udgivere og Bogtrykker Ære. En Bogven føler noget af en Feststemning ved at staa med en saadan Bog i Haanden. Der var dog mellem disse Festskrifter et, som ikke burde have været der, udgivet af en af Landets fineste Institutioner, et Værk, der baade med Hensyn til Sats og Tryk var under al Kritik. Baade Udgiver og Trykker er bedst tjent med, at dette »Festskrift« forbliver uomtalt. Af tyske Bøger lagde man Mærke til en Udgave af J. P. Jaobsen og af Herman Bang, trykt med en stor Type og prydet med dejlige Billeder. Endnu skal blot nævnes et Par franske bibliofile Kataloger over den amerikanske Millionær Morgans Samlinger af Kunstgenstande; de viste Kvintessensen af, hvad der kan præsteres i vor Tid med Hensyn til Bogtryk, Bogbind og Reproduktion.

Det er underligt, at saa faa Kolleger besøger disse periodiske Bogudstillinger. Her er altid noget baade at glædes over og at lære af. For de 5 Kr., det koster at være Medlem af Foreningen for Boghaandværk, faar man jo rigelig Valuta i Foreningens aarlige Publikationer. *C. C. J.*

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Maj 1923	1. April 1923	1. Maj 1922	1. Maj 1921
Haandsættere	200	236	175	227
Maskinsættere	12	17	4	15
Trykkere	85	90	126	94
Stereotypører m. fl..	1	»	5	1
Mandl. Hjælpearb...	39	38	51	31
Kvindel. — .	97	105	170	223
Ialt...	434	486	531	591

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 734 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 117, i Jylland 183.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 14. April i Arbejdernes Forsamlingsbygning. 19 Medlemmer var kommen til Stede. — Formanden, *Just Rasmussen*, bød velkommen, hvorefter *Alfr. Berg* valgtes til Dirigent. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — Kassereren, *C. Lund*, oplæste og fremlagde de reviderede Regnskaber, som enstemmig godkendtes. Forbundsregnskabet udviste en Indtægt paa 4544 Kr. 17 Øre og en Udgift paa 4505 Kr. 75 Øre (heraf indsendt til Hovedkassen 2550 Kr.); Beholdning ved Kvartalets Slutning 38 Kr. 42 Øre. Lokalkassen havde en Indtægt paa 670 Kr. 45 Øre og en Udgift paa 373 Kr. 83 Øre; Beholdning ved Kvartalets Slutning 296 Kr. 62 Øre. — Under Eventuelt bevilgedes 25 Kr. af Lokalkassens Midler til Præmieuddeling blandt Fagklassens Elever. *Ærenlund-Madsen.*

HILLERØD LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 15. April paa Hotel »København«. Formanden, *Folmer Hansen*, bød de mødte velkommen og aflagde Beretning over det forløbne Kvartal. *Carstensen* valgtes til Dirigent.

Kassereren, *Ludvig Jensen*, oplæste Hovedkasseregnskabet, der balancerede med 3292 Kr. 25 Øre. Lokalkasseregnskabet balancerede med 458 Kr. 29 Øre. Maskeraden havde givet et Overskud paa 216 Kr., Skærtorsdagsfesten et Underskud paa 92 Kr. 78 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Der nedsattes et Udvalg til at arrangere en Skovtur i Sommerens Løb. Til Udvalget valgtes: *Jens Nielsen, Chr. Larsen* og *Carstensen.*

Formanden meddelte, at Afdelingens nye Love var godkendt af Forretningsudvalget i København.

Et Andragende fra »De unges Idræt« om Tilskud blev henvist til næste Generalforsamling. Efter Lovene skal enhver Bevillingssag staa paa Dagsordenen, som bekendtgøres 8 Dage før Generalforsamlingen, og dette var ikke sket med Andragendet, der først var kommet 2 Dage før Generalforsamlingen.

Det vedtoges at deltage i Majdemonstrationen med Banneret.

Formanden meddelte, at der nu var trykt Medlemskort til Afdelingen og købt Stempler til Inkassatorerne, som skulde benyttes til Afstempling paa Kortet ved Modtagelse af Kontingent.

En Lønningsliste fra en større By paa Sjælland cirkulerede blandt de mødte Kolleger og blev meget indgaaende drøftet og sammenlignet med Lønningerne i Hillerød.

Mange Kolleger glimrede ved deres Fraværelse.

J. C.

VIBORG LOKALAFDELING

afholdt Mandag den 16. April ordinær Generalforsamling. Til Dirigent valgtes *Joh. Jacobsen.*

Formanden, *A. V. Jensen*, aflagde Beretning. Heraf fremgik bl. a., at den tidligere Formand, *A. Thisted*, havde været fratraadt Afdelingen, hvorfor Jensen, der var Næstformand, havde overtaget Pladsen som Formand. Omtalte en Sag hos *Emil Næser*. Denne havde opsagt den beskæftigede Akcidenssætter til at fratræde Pladsen en Uge før Paaske og havde derefter antaget en Sætter-Trykker en Uge efter Paaske. Da det ikke var første Gang, at Næser havde forsøgt at unddrage sig Betalingen af Helligdagene, havde Afdelingsstyrelsen været enige om overfor Næser at protestere herimod. Sagen var nu ordnet paa tilfredsstillende Maade. Derefter aflagde *A. Thisted* Beretning fra den Tid, han havde fungeret som Formand. Beretningen godkendtes enstemmigt.

Kassereren, *P. Jørgensen*, aflagde de reviderede Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med 2450 Kr. 40 Øre. Ekstrakassens Regnskab balancerede med 303 Kr. 58 Øre. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Under »Eventuelt« udtalte *Formanden*, at der havde været Tvivl om, hvorvidt det var rigtigt, at han, da Thisted fratraadte Afdelingen, var tiltraadt som Formand og forlangte, at Generalforsamlingen godkendte dette, hvilket skete enstemmigt. Til Næstformand og Sekretær valgtes *Carl Emil Hellner* og til Suppleant *Joh. Jacobsen.* — Der nedsattes et Udvalg til at arrangere en Foraarsfest.

Til Slut cirkulerede de af de to nyudlærte Trykkere hos Davidsen Ekstrand, *Conrad Petersen* og *Ejner Frederiksen*, aflagde Svendeprøver, der begge var tilkendt Karakteren ug, blandt de tilstedeværende. Alle var enige om, at det var et nydeligt udført Stykke Trykkerarbejde, de to nyudlærte havde præstedet. *C. E. H.*

KOLDING AFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 20. April. Formanden, *Vald. Petersen*, bød de ca. 40—50 Medlemmer velkommen, hvorefter *P. Møller Jensen* valgtes til Dirigent. — Formanden aflagde Beretning over Virksomheden i Kvartalets Løb, hvoraf bl. a. fremgik det glædelige, at Arbejdsløsheden i Faget for Afdelingens Vedkommende var gaaet stærkt ned. Efter at have refereret en Lærlingesag omtalte han et Par Understøttelsessager, hvor man desværre var nødsaget til at tage Understøttelsen fra en Sætter. — Efter en længere Diskussion godkendtes Beretningen enstemmigt.

Kassereren, *P. Pedersen*, aflagde de forskellige reviderede Regnskaber. Hovedkassens balancerede med 5085 Kr., Ekstrakassens med 1895 Kr. 20 Øre, Kassebeholdning 617 Kr. 87 Øre; Lokalsygekassens Regnskab balancerede med 3224 Kr. 83 Øre og Teknisk Skoles Regnskab med 1022 Kr. 57 Øre.

Efter at man havde vedtaget et af Bestyrelsen stillet Forslag om en mindre Forhøjelse af Understøttelsen til rejsende uden ordinær Understøttelse, sluttedes Generalforsamlingen af Dirigenten med en Tak til de mødte Medlemmer.

H. J.

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB

afholdt halvaarlig ordinær Generalforsamling Søndag den 22. April i Nørre Central Kafé. Til Dirigent valgtes *P. Steffensen* og til Sekretær *A. Bengtsson*. Efter at Forhandlingsprotokollen var oplæst og godkendt, aflagde Formanden, *V. Madsen*, Beretning om Vintersæsonen, hvorefter Kassereren, *J. Uhrbrand*, fremlagde det reviderede Regnskab, der enstemmig godkendtes. Da Formanden ikke ønskede at modtage Genvalg, valgtes i hans Sted *V. Faurhøj*. Til Medlem af Styrelsen genvalgtes *W. Zimmerdahl* og nyvalgtes *Bengtsson*.

Dirigenten omtalte den kommende Sommers Ture, af hvilke bør fremhæves Pinseturen til Haslev, der i Aar er særlig billig arrangeret med Hensyn til Spisning og Natlogi. Paa Turen besøges endvidere de naturskønne Egne ved Gisselfeldt og Bregentved, hvorfor Medlemmerne opfordres til i saa stor Udstrækning som muligt at deltage.

Under Eventuelt rettede *Meltoft* en Tak til den afgaaede Formand for hans store Arbejde for Klubben gennem de forløbne Aar, hvorefter Generalforsamlingen sluttede med Kaffebord.

LOKALAFDELINGEN I KØBENHAVN

Ekstrakt af Regnskabet for Januar Kvartal 1923.

—

INDTÆGT:

Beholdning den 1. Januar 1923:		
Sætternes Privatkasse	48.434,96	
Trykkernes do.	5.191,83	
do. Begravelseskasse	5.478,86	
Kvindernes Privatkasse	1.054,13	
Lokalkassen	42.062,64	
Det særlige Fond	27.505,94	
		129.728,36
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent af heltbetalende	115.266,90	
do. af halvtbetalende	13.315,30	
Ekstrakontingent	19,50	
Indskud	200,00	
Refunderet fortsat Hjælp	47.307,07	
Tilskud fra Hovedkassen	15.000,00	
		191.108,77
Sygekassen:		
Kontingent	25.123,95	
Tilskud fra Hovedkassen	13.641,38	
Administrationstilskud fra Invalidefonden	203,78	
Refunderet Understøttelse	56,00	
		39.025,11
Hjælpekassen:		
Kontingent	3.875,40	
Underskud i Kvartalet	850,60	
		4.726,00
Begravelseskassen:		
Kontingent		6.459,20
Invalidefonden:		
Kontingent		4.062,00
Lokalkassen:		
Kontingent af heltbetalende	12.215,05	
do. af halvtbetalende	1.088,65	
Renter af Sparekassen	868,08	
Tilskud fra Sygekassen	450,00	
do. fra Begravelseskassen	200,00	
Renter af Arb. Andelsboligforening	31,60	
Administrationstilskud fra de komm. Hjælpekasser	801,99	
		15.655,37
Det særlige Fond:		
Kontingent	5.056,35	
Renter af Sparekassen	800,00	
Overskud fra Karnevalerne	5.500,00	
Juleuddelingen	217,00	
Bidrag til arbejdsløse	1.043,15	
		12.616,50
Sætternes Privatkasse	897,65	
Trykkernes do.	344,26	
do. Begravelseskasse	166,58	
Kvindernes Privatkasse	811,58	
		2.220,07
Balance Kr.		405.601,38

UDGIFT:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Understøttelse paa Stedet:		
à 4,00	38.640,00	
à 3,50	33.337,50	
à 3,25	604,50	
à 3,00	5.121,00	
à 2,75	3.789,50	
à 2,50	6.597,50	
Rejseunderstøttelse:		
à 3,75	56,25	
à 3,25	55,25	
à 2,75	121,00	
Hjælpekasseunderstøttelse	44.202,90	
Fortsat Hjælp	46.850,41	
Omflytningsbidrag	122,50	
Indsendt til Hovedkassen	11.610,46	
		191.108,77
Sygekassen:		
Pengehjælp i Hjem og paa Hospital	23.653,20	
Betalt Hospital	1.385,45	
Lægehonorar	6.960,22	
Speciallæge	5.528,77	
Ekstra Lægehjælp	342,49	
Barselhjælp	420,00	
Medicin til arbejdsløse	113,58	
Administration	450,00	
Andre Udgifter	171,40	
		39.025,11
Hjælpekassen:		
Pengehjælp		4.726,00
Begravelseskassen:		
Begravelseshjælp	2.660,00	
Administration	200,00	
Indsendt til Hovedkassen	3.599,20	
		6.459,20
Invalidefonden:		
Renteydelse	1.049,44	
Administration	203,78	
Indsendt til Hovedkassen	2.808,78	
		4.062,00
Lokalkassen:		
Lønninger	2.675,50	
Porto	263,50	
Tryksager	1.135,00	
Budløn	715,00	
Møder, Lokale- og Husleje	2.313,62	
Brændsel, Belysn. og Rengør.	379,97	
Telefon og Telegrammer	222,60	
Rejsehjælp	95,00	
Kontorsager	78,53	
Bladhold	38,18	
Laur. Jensens Enke	75,00	
Medhjælp	126,00	
Banneret	64,00	
Assurance	20,00	
Reparation af Pengeskabet	93,25	
Kvindernes Jubilæum	614,09	
Folkeuniversitetsforeningen	27,00	
Overført til Sætterafdelingen	146,00	
do. til Trykkerafdelingen	260,90	
do. til Kvindeafdelingen	140,75	
do. til Invalidefonden	421,25	
Andre Udgifter	476,10	
		10.381,24
Det særlige Fond:		
Sygehjælp	4.243,00	
Ekstra Hjælp	1.619,50	
Lønninger	2.128,00	
Budløn	715,00	
Hjælp til tyske Børn	250,00	
		8.955,50
Sætternes Privatkasse	146,00	
Trykkernes do.	413,10	
do. Begravelseskasse	0,00	
Kvindernes Privatkasse	1.150,75	
		1.709,85
Beholdning den 31. Marts 1923:		
Sætternes Privatkasse	49.186,61	
Trykkernes do.	5.122,99	
do. Begravelseskasse	5.645,44	
Kvindernes Privatkasse	714,96	
Lokalkassen	47.336,77	
Det særlige Fond	31.166,94	
		139.173,71
Balance Kr.		405.601,38

København, 14. Maj 1923. *O. A. Lundin.*

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa Generalforsamlingen, der afholdes Tirsdag den 22. Maj i Søpavillonen, Gyldenløvesgade.

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK, der i Aar har bestaaet i 30 Aar, har udsendt en Beretning om det sidste Skoleaar. Beretningen er paa 32 Sider og udført af Elever paa Skolen. Denne har i det forløbne Aar været besøgt af 85 mandlige og 10 kvindelige Elever. En af Skolens Lærere, Aage Jørgensen, har skrevet en længere interessant Artikel om Tegning og Typografi. Desuden indeholder Beretningen en Del Sats- og Trykprøver af Eleverne.

DØDSFALD. Mandag den 7. Maj afgik Typograf *Vilh. Grøndahl* ved Døden i en Alder af 79 Aar. Han lærte hos Fjeldsøe og kom derefter i »Berlingske Tidende«, hvor han i 48 Aar punktlig passede sin Gerning, indtil han for et Aars Tid siden trak sig tilbage. Af Typografernes Stiftelse havde han været Medlem i 59 Aar. Standen har i Grøndahl mistet en sjælden retlinet og nobel Kollega.

NOBELT. I »De grafiske Fag«s sidste Nr. beskæftiger man sig i en ledende Artikel med, hvordan man unddrager sig Forpligtelserne ifølge Lærlingeloven til under Sygdom og paa Helligdage at udrede Løn til Lærlinge. Bladet modtager »saglige« Indlæg.

Mon det ikke var paa Tiden, at Forbundet tog sig af Lærlingenes Lønforhold?

STREJKEN I NORGE gaar nu paa 6te Uge. Rigsmæglingsmanden har haft sammenkaldt Parterne til Mæglingsmøde, men der foreligger, da dette skrives, ingen Meddelelse om Resultatet af dette Forsøg.

»Typ. Meddelelser« skriver, at der ved »Morgenavisen« i Bergen arbejder to Danskere ved Navn Olssen og Møller, henholdsvis som Maskinsætter og Støber. De to Landsmænd kunde unægtelig repræsentere vort Land paa en smukkere Maade.

Som Modsætning hertil kan nævnes, at tre Journalister paa »Bondebladet« har nægtet at udføre typografisk Arbejde, hvilket har haft øjeblikkelig Afsked til Følge.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Berlingske Tidende (Sætteriet) 275,00, P. O. 2,00, Herdahls Pers. 6,00, Appel 16,00, Har. Jensens Pers. 36,00, Valentin & Lund 22,00, Græbe 79,00, Søeborgs Efterf. 13,50, Berlingske Tidende 260,00, Ugens Nyheder 8,00, O. C. Olsen & Co. (4. B.) 10,00, Jensen & Rønager 23,50, Knudtzon 54,00, Lunos Trykkeripers. 19,00, Axelholm 11,00, S. L. Møller 34,00, Thiele 15,00, Schultz 52,75, Egm. H. Petersen 14,00, Hertz' Pers. 31,25; tilsammen Kr. 982,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 9206,50.*

København, 15. Maj 1923. *O. A. Lundin.*

TIL LAUR. JENSENS MINDESTEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Randers 12,00, Nakskov 10,00, Nyborg 3,00, Brd. Marker 1,50, Politiken 16,25, Krigsministeriets Trykkeri 1,50, Valentin & Lund 1,75, Justesen 3,00, Søeborgs Efterf. 1,50, O. C. Olsen 11,00, Bording 11,00; tilsammen Kr. 72,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 647,50.*

København, 15. Maj 1923. *O. A. Lundin.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JANUAR KVARTALS REGNSKABER. 8. Maj: Struer pr. Bl. 250,00, Kt. 117,00, ialt 367,00; Odder 500,00; København 13.526,46.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, 15. Maj 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 8. Maj: Struer i St. f. en Del af Januar Kv. Overskud 250,00; Esbjerg 300,00. 9. Maj: Hobro 200,00. 11. Maj: Herning 500,00. 12. Maj: Sønderborg 500,00. 14. Maj: Helsingør 600,00. 15. Maj: Randers 500,00.

København, 15. Maj 1923.

Forretningsudvalget.

FLYTTET LOKALFORMAND

Nyborg: Lokalformanden er flyttet til Vognmandsvej 10¹; træffes Kl. 12–1 og Kl. 5–6. Henvendelse paa Trykkeriet frabedes.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Borghild Nicoline Bjørnsson, udl. 2. 5. 23 hos Holger Meyer (arb. s. St.). Paal. Agnes Filippa Marie Jensen, tidl. Medlem (J. P. Jensen). Paal. Elly Magda Erna Ejbjerg, udl. 8. 5. 23 i Christtreus Bogtr. (arb. s. St.). 4053 Nygaards Hustru Ingeborg Marie Margrethe (Syge- og Begravelseskassen). 36 Paulsens Hustru Anna Margrethe (Syge- og Begravelseskassen).

Aarhus: Sætter Ejnar Jensen, udl. 1. 5. 23 hos S. Møller Christensen, og Sætter Erik Cederstrøm, udl. 1. 5. 23 i Aarhus Amtstidende. Hillerød: Hj.arb. H. A. C. C. Hansen (overfl. fra Træindustriarb.). Kolding: Trykker Peter Berndtsen, udl. 14. 4. 23 i Konrad Jørgensens Bogtr., og Paal. Martha Jacobsen. Odense: Sætter Laurits Jørgensen, udl. 1. 4. 23 i Bogense Avis. Skanderborg: Sætter Kristian Henry Sørensen, udl. 1. 5. 23 i Skanderborg Amtsavis. Vejle: Paal. Clara Hansen (tidl. Medl.).

TILTRAADTE

København: 3820 Hans Otto Eilertsen fra Slagelse (Bogtrykker). 4280 Tscherning Mortensen fra Aalborg (Militær). 3008 Aksel Rasmussen fra Rejse (arbl.).

Aarhus: 6423 Harald Jensen (Reklametrykkeriet). Kalundborg: 3393 V. Th. Bruun (arbl.). Kolding: 6480 Ejner Petersen (Militær). Slagelse: 4071 Svend Aage F. Christensen (Centraltrykkeriet) og 6903 Emil Andersen (Militær). Sønderborg: 6739 Jørgen Petersen Fischer (Dybbøl-Posten) og 7139 Paul Emil Damgaard (Militær).

FRATRAADTE

København: 3201 Henrik Rasmussen paa Rejse. 2665 Robert Andresen til Udlandet (arbl.). 1164 Fr. Christensen paa Rejse. 4004 H. C. Andersen paa Rejse. 2649 Jul. Jørgensen paa Rejse.

Aalborg: 7165 Holger E. Nielsen til Viborg (Militær), 4280 Tscherning Mortensen til Kbhvn. (Militær) og 3852 Georg E. Bech til Hobro (arbl.). Aarhus: 6424 Anton Elof Bengtsson paa Rejse. Grenaa: 3147 Charles Krogh til Haderslev (Militær). Herning: 7170 Aage W. Lauritsen til Viborg (Militær). Hjørring: 7156 Sophus M. Kruckow til Aalborg (Militær). Holbæk: 7045 Vilh. Larsen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Kalundborg: 3393 V. Th. Bruun paa Rejse og 3527 Chr. A. Jensen paa Rejse. Køge: 6219 Poul Frantzen paa Rejse og 3423 Svend Frantzen paa Rejse. Nyborg: 7203 Henry Fledelius til Viborg (Militær). Nykøbing F.: 6903 E. J. Andersen til Slagelse (Militær). Randers: 7139 Poul E. Damgaard til Sønderborg (Militær). Ringsted: 4071 Sv. Fielsøe Christensen til Slagelse i Pl. Roskilde: 7202 A. Sørensen til Kbhvn. (arbl.). Skive: 7160 Aage Christensen til Kbhvn. (Skole). Slagelse: 3820 Hans Otto Eilertsen til Kbhvn. (Bogtrykker). Sønderborg: 3689 Andreas Pankoke (Militær) og 7043 Hugo Strand til Randers (arbl.). Thisted: 4370 Thorvald Carlsen til Tønder (arbl.).

UDMELDTE

København: 1260 Vald. Djuurhus (Amerika).

Aalborg: 5127 Yelva Nielsen (fratr. Faget).

Aarhus: 4861 Sofie Jønsson (fratr. Faget). Vejle: 4961 Petra Hansen (fratr. Faget).

DØD

København: 925 Vilhelm Grøndahl.

Københavns Trykkerklub

afholder Medlemsmøde i Aften Kl. 8, Blegdamsvejen 26 o. G.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

(15b) *Styrelsen.*

T. S. Generalforsamling afholdes Tirsdag d. 22. Maj Kl. 7½ i Søpavillonen, Gyldenløvesgade. *Styrelsen.*

(2f)

Gutenberg-Koret.

Søndag d. 27. Maj: Sangudflugt til Sorø med Eftermiddagskoncert paa Parnas. Ud- og Hjemturen vil antagelig foregaa pr. Bil.

Et begrænset Antal passive Medlemmer kan deltage. Man bedes tegne sig hos Formanden, Fossing, Øster Allé 2, Valby, inden den 24. ds. Telf. Valby 569.

Nærmere i næste Uge i »Typ.-Tid.«. (4e)

Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent og Regnskab for Billetter fra Festen opgøres Fredag den 18. ds. hos vor Kasserer, A. Hansen, Nansensgade 50, fra Kl. 5–7.

NB. Kassereren træffes kun hver Fredag Aften.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Fredag d. 25. Maj Kl. 8 i *Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.*

Dagsorden: 1. Forslag til Delegeretmødet. 2. Valg af Delegerede. 3. Eventuelt.

Billetter, som ikke er opgjorte Fredag den 25. Maj, betragtes som solgte.

Styrelsen.

Pinsedag: Haslev—Bregentved—Gisselfeldt. Allégade-Krydset **Kl. 7 prc.** Husk Lygten. (3j)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Galvano-Plastikere.

2 dygtige Galvano-Plastikere kan snarest faa fast og vellønnet Plads.

Egm. H. Petersen,

(133) *Kgl. Hof-Bogtrykkeri. Gutenberghus.*

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823. (20)

Et Husmiddel er ikke at foragte.

Brug VALFA Tinktur.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Maskinsætter,

»Linotype«, søger Plads i Løbet af indeværende Maaned. Eventuelt som Haandsætter. Billet mrkt. »132« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN,

(22) Sundbyøster Boulevard 4².

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 21 KØBENHAVN DEN 25. MAJ 1923 XXXXX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

(Sættere, Trykkere, Stereotypører, mandl. og kvindel. Hjælpearbejdere.)

Ordin. kvartaarl. Generalforsamling

afholdes

Søndag den 27. Maj Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Valg af Næstformand. 4. Behandling af de til Delegeretmødet indsendte Forslag. 5. Nyt Tilbud om Overtagelsen af Sommerferiehuset ved Høve Strand.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

AFDÆMPEDE TONER

Hr. Bogtrykker *Langkjær* har haft en af sine store Dage. For den lyttende Menneskehed har han forkyndt, hvilke Krav og »Reformer« Arbejdsgiverforeningen ønsker gennemført i det kommende Aar.

At dømme efter Referaterne af hans Tale, har Arbejdsgiverforeningens Formand denne Gang ikke været saa højt oppe som i de nærmest foregaaende Aar. Hans Ord var mere afdæmpede og vidner om en *begyndende* Forstaaelse af, at Arbejderne ogsaa er Mennesker, som man ikke kan berøve enhver Eksistensmulighed.

Naturligvis fandt Hr. Langkjær den nuværende Arbejdstid for kort. Han benægtede dog ikke, at »otte Timer kan være en rimelig Arbejdstid i mange Bedrifter, og at disse Bedrifter kan klare sig med en saadan Arbejdstid«, men »den stive, søvngængeragtige Stirren paa Maksimalen maa ophøre, thi den er i Strid med Samfundsproduktionens simpleste Interesser og dræber al Forhandlingsmulighed«. Og efter at have fastslaaet, at Arbejdsgivernes Standpunkt med Hensyn til Arbejdstiden kunde udtrykkes saaledes: »ikke ved Kamp, men ved Forhandling og ved Oplysning vil vi søge at ændre de nu herskende skadelige Tilstande« — slutter Hr. Langkjær denne Del af sin Tale med et Dask paa Sabelskeden og en Forsikring om, at Arbejdsgiverforeningen dog til enhver Tid var rede til Kamp.

Om Arbejdslønnen udtalte Formanden, at den endnu laa 69 pCt. over Prisniveauet af 1914, og at man »vilde tage under Overvejelse, hvor meget af denne Gevinst Erhvervene fremdeles kunde lade Arbejderne beholde«. Dog synes man at kunne læse mellem Linierne, at disse Overvejelser vilde resultere i et Tilbud om en almindelig Forlængelse af Overenskomsterne »af Hensyn til den Arbejdsro, som baade Arderne og Erhverslivet trænger til«.

Om disse afdæmpede Toner skyldes en vaagnende Forstaaelse af, at Arbejdernes økonomiske Stilling ikke taaler en yderligere Forringelse, eller det skyldes en velbegrundet Frygt for, at den offentlige Mening vilde vende sig imod Arbejdsgiverforeningens ledende Mænd, hvis disse vilde møde frem med Krav om yderligere Lønreduktioner paa en Tid, *hvor Priserne stiger*, skal vi lade staa hen. Men vi kan ikke uden Modsigelse gaa ind paa Hr. Langkjærs statistiske Betragtninger. Der er nemlig et Forhold, man glemmer, naar Talen er om en Sammenligning med Priserne i 1914. Prisstigningen havde jo taget sin Begyndelse længe før 1914, og naar man erindrer, at man den Gang levede under meget lange Overenskomstperioder — vort Fag var saaledes bundet for 6—8 Aar — kan man ikke uden videre lægge Priserne og Lønnen fra 1914 til Grundlag for Udmaalingen af Arbejdernes Løn-Niveau. Følgende Citat, der en taget fra en Avis fra 1912, er et godt Bevis paa Uholdbarheden i det benyttede Beregningsgrundlag:

»At det i de sidste Tider er blevet dyrere at leve, vil mangen Husmoder og Husfader med Smerte have erfaret. Og det vil sikkert ikke undre nogen, naar der nu fra Statistik Bureau foreligger Oplysninger om, at Detailpriserne i 1911 er stegne med 4 Procent og i de sidste fem Aar med ca. 16 Procent. Dette Tal skyldes Oplysninger fra Købstædernes Handelsforeninger. Brugsforeningerne paa Landet mener, at Prisforhøjelsen »kun« har været ca. 14 Procent.

Stigningen har som bekendt været meget forskellig for de forskellige Varer. Størst har den været for Hvedebrød, Kartofler, Sukker og Kaffe, nemlig 20—30 Procent, og for Kul, Koks, Smør og Tobak 15—20 Procent. Omtrent den samme var Stigningen for Rugbrød, Mælk, Bajerskøl og Brændevin, medens Flæsk og Kød viste en ubetydelig eller slet ingen Stigning. Nogle Manufakturvarer samt Petroleum viste nedadgaaende Priser.

Stillingen anslaas at være saaledes, at en Arbejderfamilie med 1200 Kr.s Indtægt nu maa give Afkald paa Varer til en Værdi af 50 Kr. i Sammenligning med i Fjor. . . . .«

Efter Statistisk Departements Opgivelse forelaa der altsaa allerede med Udgangen af 1911 en Prisstigning paa 16 pCt. Der er vist intet galt i at forudsætte, at Stigningen er fortsat i de to følgende Aar i samme Forhold, og vi stod da ved Krigens Udbrud med en Prisstigning paa ca. 25 pCt., som i hvert Fald for Typografernes Vedkommende ikke var erstattet, da Udgangspunktet for det nuværende Pristal blev taget.

Vi havde med andre Ord, da Krigen kom og Dyrtiden for Alvor tog Fart, adskillige Procents Løntillæg tilgode. Og vi har da ogsaa endnu en uhyggelig Erindring om de Sultelønninger, vi den Gang maatte friste Livet ved. *Fr. N.*

DANSK KLAVIATUR

I de senere Numre af »Typ.-Tid.« er der ført en Diskussion om Klaviaturet paa vore Sættemaskiner. P. Pedersen i Kolding har bl. a. slaaet til Lyd for, at der indføres et dansk Klaviatur, der kunde ligge bedre for Maskinsætterne end de nuværende. At faa et ensartet Klaviatur kan enhver Maskinsætter tiltræde. De Kolleger, der en eller flere Gange har maattet skifte Plads — især i København — véd, hvilke Ulemper (Ubehageligheder fra Faktor for mindre Præstation og maaske daarlig Korrektur bl. a.) der er forbundet med de mange forskellige Klaviaturer, og Glæde vil det bevirke, om et ensartet Klaviatur indføres. At et saadant for Aar tilbage ikke er indført, har Maskinsætterne vel en Del af Skylden for; thi de Kolleger, der Tid efter anden har beskæftiget sig med Tanken, har ikke fundet Støtte i deres egen Kreds; i gamle Dage kunde Maskinsætterne kun samles om Frokosten!

Men om der kan udarbejdes et nyt Skema, eller om man skal faa indført et af de to mest brugte: det tyske eller engelske, synes noget underordnet, begge er brugelige; thi der kan — selv om der bliver Tale om et dansk Skema —, ikke blive Tale om nogen stor Forandring ud over at ombytte Matricerne i nogle Kanaler, og det lader sig gøre uden større Udgifter.

Aflægningen dirigeres fra Aflæggestangen (der er ens for alle Linotyper) efter et bestemt Udsnit for hver Kanal, og Udfræsningen af Matricens Tænder og Tilpasningen af Ørerne for Kanalens Vidde tillader, at man kan dirigere Matricerne hvorhen man vil; Tastbilledet lader sig ogsaa let ombytte.

Hr. P. Pedersen vil have nye Magasiner med Bekostning af et Par Tusind Kroner til hver Maskine. Absolut ikke nødvendigt. Der kan ikke laves saaledes om paa Klaviaturet, at Matricerne ikke skulde kunne passere hinanden i Udløbet, hvilket kan ses af, at Skrifter indtil Tekst kan løbe i

samme Magasin (Normal-Magasinet), og i de gamle mere spidse Magasiner kan enhver Skrift (Korpus og Petit) løbe.

Som sagt, da Spørgsmaalet nu igen er aktuelt, haaber jeg, at der maa komme et Resultat; og tror man paa et *dansk* Klaviatur, vil følgende da ikke være en Vej at gaa for at fremskaffe en Basis: 3—4 interesserede Maskinsættere foretager en Optælling af f. Eks. 100 Linjer i en eller anden letlæselig Bog paa 20 eller 24 Ciceros Bredde; man opnoterer da, hvor mange a, b, c, d o. s. v., der gaar paa disse 100 Linjer, Summen af de fire Optællinger vil da nok vise Hyppigheden af de forskellige Bogstavers Brug, og derefter fordeles Resultatet paa et Klaviatur; man vil da snart se, hvilke yderligere Forandringer end Hensynet til de mest brugte Bogstaver der skal foretages.

Maaske andre har et andet og bedre Forslag, lad os saa faa det frem.

Vi maa arbejde paa snarest at faa indført kun *et* Klaviatur-Skema herhjemme; de nuværende Tilstande i danske Bogtrykkerier er for — molboagtige.

Silkeborg, i Maj.

N. Chr. Mathiesen.

DEN TYPOGRAFISKE LÆRLINGEFORENING AF 1898

—

Jubilæumsfesten havde samlet en Kreds af trofaste gamle Kammerater, som Aftenen og Natten igennem genlevede den glade Ungdomstid.

— — —

Efter at *Wilhelm Jacobsen* havde budt de gamle Kammerater med deres respektive Hustruer velkommen — hvad der naturligvis ikke skete uden diverse Afbrydelser — blev Festens første Sang afsunget; efter denne blev den egentlige Festtale holdt. — Taleren havde her fundet paa den morsomme Idé, i modsat kronologisk Orden at føre Deltagerne tilbage fra Nutidens byrdefulde Tilværelse til Ungdommens glade Tid med alle dens kaade, men harmløse Paafund, idet han henledte Opmærksomheden paa, at Professor Steinach havde kundgjort, at Individet godt kunde blive yngre, men hertil føjede Taleren, at det ikke var nødvendigt at foretage nogen Art af Amputation. Der var vild Jubel ved Bordet, da Taleren sluttede med at anmode *Julius Schrøder* om at aflevere sin Stemme et Øjeblik, hvad Schrøder gjorde ved at anslaa Tonen med sin Gaffel. Nu holdt Taleren — saa nogenlunde — med Schrøders Stemme og efter Hukommelsen en Tale, der i sit Indhold svarede til Schrøders Tale i »Orfeum« for 25 Aar siden, og han sluttede ligesom denne med Udbringelsen af et Leve for fremtidigt godt Kammeratskab.

Søndergaard og andre opvartede derefter med nogle af de gamle Oplevelser, og saa annimeret var Stemningen ved Bordet, at man først efter $3^1/_2$ Times Forløb rejste sig for at nyde Kaffen i et tilstødende Værelse.

I de efterfølgende Timer til Kl. 3 om Morgenen var det umuligt at finde Aarsagen til, at denne Samling »unge Mennesker« — Kvinder som Mænd — var graahaarede eller mer eller mindre »gaaet ud i Toppen« — Tanken om Ungdommens Glæder havde totalt gjort dem unge igen.

Under al denne Livlighed besluttedes det, at *denne Fest* skulde afholdes én Gang aarlig, og for at faa Samling paa den og forberede andre Bindeled, besluttedes det af samtlige tilstedeværende Kammerater at vælge en Bestyrelse med *Wilh. Jacobsen* som Formand og Kasserer, til hvem der fremtidig hver Maaned indbetales 1 Kr. i Kontingent — dette Kontingent vil blive opkrævet — samt at alle, som havde været Medlem af »Den typografiske Lærlingeforening af 1898«, kunde blive Medlemmer. — Henvendelse sker til Wilh. Jacobsen. — Saa gik det Slag i Slag Resten af Natten med Skaaler, Dans, Afsyngelse af en Mængde Sange, et lille Punche-sold og mange andre Narrestreger, som »Typ.-Tid.« ikke er stor nok til at indeholde Meddelelse om.

Altsaa — gamle Kammerater — vi mødes igen næste Aar, og I kan alle komme med, hvis I henvender Jer til *Wilh. Jacobsen*, Saxogade 89 I, og betaler 1 Kr. om Maaneden. *Ref.*

EN TRYKFEJL?

—

I »Typograf-Tidende« Nr. 18 staar under Forretningsudvalgsmøder Pkt. 15, at Hovedkassereren har fremsendt det reviderede Regnskab for Aaret 1922. — Heri er naturligvis intet mærkeligt, men det mærkelige fremkommer, naar man læser følgende:

Beholdningen den 31. Decbr. 1922 var 1.406.121,75
I den forløbne Del af 1923 overstiger
Indtægten Udgiften med 11.348,89
hvorefter Beholdningen i Kassebogen
den 3. April 1923 bliver 1.394.772,86

Naar Indtægten har oversteget Udgiften med 11.348,89, hvorfor trækkes saa dette Beløb fra Beholdningen — eller er de to Ord Indtægt og Udgift byttet om? *—y—*

— — — Det forholder sig med ovenstaaende, som den ærede Indsender selv formoder; i Referatet er de to Ord »Indtægt« og »Udgift« blevet ombyttet. Der skulde have staaet: Udgiften overstiger Indtægten med o. s. v.

ET PAR SPØRGSMAAL

—

Jeg ser, at der blandt de 50 — halvtreds — delegerede, som Lilleputstaten Danmark sender til den internationale socialistiske Partikongres i Hamborg, ogsaa befinder sig vor Formand, Hr. *Jul. Schrøder*, og Frk. *Henriette Crone — begge som Repræsentanter for Dansk Typograf-Forbund.*

Tillad mig i den Anledning et Par Spørgsmaal:

Hvem har givet de nævnte Bemyndigelse til at repræsentere vort *Fagforbund* ved en *politisk* Kongres som denne?

Hvem betaler denne Repræsentation?

Agter man fremtidig ogsaa at lade Forbundet repræsentere ved den anden politiske Retning — den kommunistiske Internationales — Kongresser?

Besvarelsen af disse naturligt opkommende Spørgsmaal vil sikkert interessere flere end

Johs. Erwig.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 19. April paa »Skipperhus«. Dirigent: *Helge Kristensen.*

Punkt 1: Forhandlingsbogen. Oplæstes og godkendtes.

Punkt 2: Beretning. Formanden, *C. Christoffersen*, omtalte Arbejdet i det forløbne Kvartal indenfor Afdelingen, samt aflagde Beretning fra »Social-Demokraten«s Kontrahentmøde. — Til Efterretning.

Punkt 3: Regnskaberne. Afdelingens Regnskab balancerede med 4279 Kr. 95 Øre, Lokalkassens Regnskab balancerede med 476 Kr. 37 Øre, og Lokal-Hjælpekassens Regnskab balancerede med 1088 Kr. 8 Øre. Alle 3 Regnskaber godkendtes enstemmigt.

Punkt 4: Spørgsmaalet om Industriforbund. *Formanden*, der indledede Spørgsmaalet, oplyste, at den lokale Fællesorganisation havde nedsat et Udvalg til at arbejde med ovennævnte Spørgsmaal, og dette Udvalg havde fremsendt et foreløbigt Forslag, som Formanden nærmere redegjorde for. — Den paafølgende Diskussion, hvori deltog *Lindballe, Formanden, Emil Nielsen, Th. Bertelsen, Grove* og *Fischer*, resulterede i, at Generalforsamlingen tog Forslaget til Efterretning og intet havde at erindre imod, at det af Fællesorganisationen nedsatte Udvalg fortsatte sit Arbejde.

Punkt 5: Eventuelt. Herunder bevilgedes der »Lokaleleje«. *Chr—n.*

NYKØBING M. LOKALAFDELING

afholdt Fredag den 20. April ordinær Generalforsamling. Formanden bød velkommen og beklagede, at Medlemmerne aldrig mødte fuldtalligt til Generalforsamlingerne. Protokol og Regnskab oplæstes og godkendtes. Der var indkommet 4 Skrivelser, som blev gennemgaaet. Til et Andragende fra Fællesorganisationen om Hjælp til nødlidende tyske Børn bevilgedes 10 Kr. En Skrivelse med Anmodning om Støtte til Nykøbing M. Svendehjem fra dennes Bestyrelse maatte nødvendigvis henlægges, da den i Forvejen spinkle Lokalkasse for Tiden er sat paa en haard Prøve.

Efter en Diskussion om Maj-Demonstrationen hævedes Generalforsamlingen. *M—d.*

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt Kvartalsgeneralforsamling Torsdag den 26. April — *Aksel Andersen* valgtes som Dirigent, *P. Christiansen* som Sekretær. — Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes.

Formanden, *Marthin Pedersen*, gav forskellige Meddelelser angaaende Ordningen af Sager, som var indankede for Styrelsen. Der var for et Par Tilfældes Vedkommende konfereret med Forretningsfører Karl Sørensen, og Firmaerne, som var kommet paa den forkerte Side af Tarifoverenskomstens Bestemmelser, havde faaet Varsko om en Ordning af Forholdene. — Toges til Efterretning uden Diskussion.

Kassereren, *Chr. Rostgaard*, oplæste de reviderede Regnskaber for Januar Kvartal. Forbundskassens Balancesum var Kr. 18.596,65 og Lokalkassens Kr. 5602,22 med en Kassebeholdning af Kr. 3316,70. — Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Efter Forslag fra Styrelsen bevilgedes af Lokalkassen 50 Kr. til Lauritz Jensens Mindesmærke.

En opsparet Pengesum til Brug ved en gratis Festlighed for Medlemmer med Damer samt delegerede ved Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde i Aarhus i August Maaned d. A. gav Generalforsamlingen Bemyndigelse til at anvende i Henhold til et i store Træk skitseret Program, ligesom hele Arrangementet overlodes til Styrelsen.

Som Bannerbærer genvalgtes *Holger Hansen* og som Fanejunkere *Carl Bigum* og *Peter Nielsen.*

Som Repræsentanter til efternævnte Institutioner skete følgende Genvalg: Arb. Brugsforening *Aage Andersen*, Arb. Produktionsforening *Chr. Lehmann* og *Aksel Andersen*, »Demokratens« Kontrahentmøder *Marthin Pedersen* og *Søren Petersen.*

— — —

Hjælpekassen afholdt derefter Generalforsamling. Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes. Det reviderede Regnskab for Januar Kvartal oplæstes og godkendtes. Balancesummen var Kr. 7452,98.

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

afholdt Lørdag den 28. April sin ordinære Halvaarsgeneralforsamling. Efter at *Jul. Andersen* havde overtaget Dirigenthvervet, aabnede *Formanden* Mødet med en smuk og varmfølt Mindetale over Korets afdøde Lærer, Axel Guldbrandsen, ligesom han mindedes Foreningens mangeaarige Medlem, Bogtr. Lind. Medlemmerne sluttede sig til Udtalelserne ved at rejse sig. — Derefter aflagde Formanden den sædvanlige Halvaarsberetning, under hvilken han dvælede ved den sidst afholdte Aarsfest, der formede sig som en af den smukkeste Stemning baaren Afskedshyldest til Korets mangeaarige Lærer og Ven, Axel Guldbrandsen. Med en Omtale af forskellige Sager, Novemberfesten, Karnevalerne o. s. v. og en Redegørelse for den kommende Sommers Pro-

gram sluttede Formanden den meget fyldige Beretning, som enstemmigt godkendtes.

Derefter fik *Kassereren* Ordet for en Gennemgang af Aarsregnskabets forskellige Poster. Flere Medlemmer havde her Ordet, og efter at *I. V. Carstensen* paa Revisionens Vegne havde indstillet Regnskabet til Godkendelse, vedtoges dette.

Endelig skred man til Valg af Kasserer. *Juel Jensen* genvalgtes med Akklamation. Til Næstformand opstilledes Rud. Jensen og som nyt Medlem foresloges Alfr. Meyer. Ved den skriftlige Afstemning valgtes *Rud. Jensen*.

Efter at Forsamlingen havde vedtaget at yde et Tilskud til Deltagelse i Lands-Sangfesten i Svendborg, var man naaet til Dagsordenens sidste Punkt, Eventuelt, som affødte en livlig Diskussion mellem *Bernh. Møller, Alfr. Meyer, Formanden* og flere, hvorefter Generalforsamlingen sluttede. *L. J.*

SLAGELSE AFDELING

afholdt den 12. Maj en stærkt besøgt ekstraordinær Generalforsamling med eventuelle Forslag til det kommende Delegeretmøde paa Dagsordenen. Dirigent: *H. A. Hansen*. Efter en Gennemgang af de ved forrige Delegeretmøde stillede Ændringsforslag fra Afdelingen havde *Chr. Nielsen* Ordet for at fremdrage et af Forslagene, nemlig, at Hovedbestyrelsesmedlemmerne vælges landsdelsvis, samt en eventuel Ændring til Arbejdsløshedskasselovens Paragraf 8, som han mente var hensigtsmæssig under de nuværende daarlige Forhold paa Arbejdsmarkedet. Efter en længere Diskussion blev man dog enige om ikke at stille nogen Ændring til Paragraf 8 under Hensyn til eventuel Uoverensstemmelse med Arbejdsløshedsdirektoratet. Ligeledes diskuteredes Paragraf 45 om Valg af Tarifkommission og Ændring til denne, men da der sikkert vil blive stillet Ændring andetsteds fra, frafaldt man dette. Det vedtoges derefter enstemmigt at stille den foreslaaede Ændring til Paragraf 42: »Valget for Provinsen foregaar landsdelsvis, saaledes at hver Landsdel vælger sine Repræsentanter«. — Valg af delegerede blev man enige om at foretage ved næste Generalforsamling. *—d.*

KØGE AFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Lørdag den 12. Maj. Formanden, *Vald. Jensen*, redegjorde for et Forhold angaaende et Medlem, der arbejdede som Trykker om Dagen og drev privat Bogtrykkeri i sin Fritid. Allerede for et Aars Tid siden havde Vedkommende faaet Tilhold om at ophøre med denne Geschæft, men Henstillingen var, trods Løfte derom, ikke taget til Følge. Han havde nu rent ud erklæret ikke at ville indstille Virksomheden. Efter en Del Udtalelser fra Medlemmerne, der alle var af den Anskuelse, at man ikke vedblivende kunde tolerere Forholdet, vedtoges det enstemmigt at indstille vedkommende Medlem til Udelukkelse af Forbundet.

Formanden forespugte, om nogen havde Forslag at stille til Delegeretmødet. Han vilde for sit Vedkommende stille Forslag om at slette Paragraf 30, der angik vort Medlemsskab af De samvirkende Fagforbund. Forslaget tiltraadtes.

Jørgen Larsen ønskede, at Tillidsmændene skulde betale Kontingent og foreslog følgende: »Alle Tillidsmænd, som hidtil har været kontingentfri, skal betale Kontingent«. *N. Chr. Petersen* og *Jens Sørensen* støttede Forslaget. *Aage Christensen* fandt det betydningsløst, da Følgen kun vilde blive, at de paagældende vilde forlange saa meget mere i Løn. *Fr. Nielsen* mente ikke, at et saadant Forslag havde nogen Udsigt til at faa Delegeretmødets Tilslutning, selv om man ikke kunde frakende det enhver Betydning. *Jørgen Larsen* fastholdt Forslaget, som vedtoges.

Fr. Nielsen foreslog følgende Tilføjelse til Paragraf 53, 3. Stykke: »I Tilfælde, hvor der findes Meningsforskel indenfor Forbundsstyrelsen, skal Mindretallet have Ret til gennem Forbundets Organ at redegøre for sin Stilling.« Forslaget tiltraadtes.

Formanden meddelte, at han fra Bogmesteren havde modtaget en Skrivelse, hvori denne meddelte, at vort Andragende om, at en af Skuemestrene ved Svendeprøvers Aflæggelse maatte blive udtaget blandt Forbundets Medlemmer, vilde blive imødekommet.

INSTRUKTIONSMØDET I ROSKILDE

Søndag den 13. Maj havde samlet ca. 25 Maskinsættere fra følgende Byer: Roskilde, Ringsted, Holbæk, Køge og Næstved. Efter Instruktionen, der lededes af *Peder Pedersen*, Kolding, samledes Deltagerne til Kaffe paa »Fjordvilla«. *Peder Pedersen* gjorde her Rede for Maskinsætter-Sammenslutningens Opgave. Der var aldeles ikke Tale om noget som helst Forsøg paa at splitte vort gamle Forbund, og hvis der skulde vise sig Tendenser i den Retning, da vilde han melde sig fra. Han sluttede med en kraftig Opfordring til Kollegerne i de sjællandske Provinsbyer om at danne en eller flere Kredse under Sammenslutningen. Efter nogen Diskussion, der lededes af *W. Willumsen*, Roskilde, vedtoges det at søge dannet en Kreds, og der nedsattes et Udvalg til at gøre det forberedende Arbejde. Dette Udvalg kom til at bestaa af følgende: *Willumsen*, Roskilde, *Mads Pedersen*, Næstved, *Petersen*, Ringsted, og *Schmidt Nielsen*, Holbæk.

Peder Pedersen omtalte derefter kort de Bestræbelser, der var oppe for at berøve os Paragraf 45. Den Indflydelse, Medlemmerne gennem denne Paragraf havde faaet paa Tarifkommissionens Sammensætning, skulde de ikke give Slip paa, selv om det maaske kunde blive nødvendigt at foretage en lille Ændring. *Willumsen* sluttede sig hertil, hvorpaa Mødet hævedes paa Grund af, at en Del af Deltagerne skulde med Toget.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde *i Aften* Kl. 7 Vestergade 5. *Formanden.*

GUTENBERG-KORET tager paa Søndag atter til Sorø og holder paa »Parnas« en stor Koncert med et righoldigt Program; ikke mindre en 12 Sange vil Koret præsentere for Soranerne, og imellem Korafdelingerne vil Solisterne Alfr. Olsen og Fossing synge Romancer, akkompagneret af Hr. Haase, der ogsaa vil dirigere Koret og føre det frem til en ny Sejr. Vore Kolleger i Sorø og nærliggende Byer vil berede Gutenbergerne og dem selv en stor Glæde og Nydelse ved paa Søndag at tage til »Parnas« og overvære Koncerten.

JUBELBRYG er Titlen paa et rigt illustreret Festskrift, som Tuborg Fabrikker har ladet udarbejde i Anledning af Fabrikkernes 50-Aars Jubilæum. Festskriftet, der er trykt hos Litograf Chr. Cato, indeholder morsomme Bidrag til Øllets Pris af nogle og tyve af vore kendte Poeter.

SØLVBRYLLUP. Tirsdag den 29. Maj kan Typograf *H. P. Mehlsen*, København (Cypernsvej 11 [2]), fejre sit Sølvbryllup. I sine yngre Dage arbejdede Mehlsen i Norge, men siden 1903 har han haft Beskæftigelse hos Bianco Luno.

DYR ARBEJDSKRAFT. Det er unægtelig en antagelig Dagløn, der i Norge bydes de Personer, som arbejder under Strejken — 50 Kr. om Dagen plus Kost og Logi. Det er fire Gange saa meget, som vore Kolleger kræver i Løn. »Naar der findes Firmaer — skriver »Typografiske Meddelelser« — der har Raad til at benytte sig af den Slags Strejkebrydere, kan man saa tro dem, naar de siger, at det er Typografernes Lønkrav, som gør, at de ikke ordner sig med deres Personaler.«

En Trøst turde det dog være — ogsaa for dem, der skal betale — at det er et forholdsvis ringe Antal Individer, der giver Gæsteroller paa denne Maade i de norske Bogtrykkerier.

DØDSFALD. Vor gamle Kollega *Carl Olsen* er den 23. Maj afgaaet ved Døden efter længere Tids Svagelighed. I de sidste 33 Aar har han arbejdet hos Aamodt, i tidligere Tid hos Græbe. C. O. var velkendt af den ældre Del af Typograferne og efterlader sikkert et dybt Savn, thi han var i enhver Henseende en trofast og brav Kollega i dette Ords fulde Betydning.

Begravelsen finder sandsynligvis Sted paa Søndag paa Bispebjerg Kirkegaard.

REGNSKABS-OVERSIGT
FOR
DANSK TYPOGRAF-FORBUND
JANUAR KVARTAL 1923

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1923	1.375,73
Ordinært Kontingent	292.953,60
Ekstra Kontingent	15,35
Andre Indtægter	457,78
Tilskud fra Hovedkassen	48.558,55
Balance Kr.	343.361,01

Udgift:

Rejseunderstøttelse	2.377,85
Understøttelse paa Stedet	134.581,70
Understøttelse af Hjælpekassen	67.950,49
Sygeunderstøttelse	66.994,11
Begravelseshjælp	4.260,00
Andre Udgifter	2.962,72
Indsendt til Hovedkassen	62.800,66
Beholdning den 31. Marts 1923	1.433,48
Balance Kr.	343.361,01

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. Januar 1923	1.406.121,75
Renter	5.260,32
Indsendt fra Afdelingerne	62.800,66
Kommunetilskud til B. A.	49.381,14
Tilskud til B. A. ifølge § 33	399,00
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	247,37
Ref. Telegram	2,00
Salg af Organisationshistorien	3,50
Balance Kr.	1.524.215,74

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	48.558,55
Typograf-Tidende	4.958,44
Tarifforhandlinger	3.150,71
Voldgiftsretten i København	245,25
Laan til Randers Afd.	2.000,00
Andel i Laan til den tyske Landsorg.	1.664,60
Udg. ved Kvindernes Jubilæum	614,00
Bidrag til Fagskolen	1.050,00
Bidrag til Arbejdsløshedsfonden	2.269,70
Strejkebidrag	2.483,00
Brændsel, Belysning og Rengøring	280,50
Kontorartikler	31,35
Lønninger og Honorarer	5.042,50
Rejseudgifter og Diæter	1.019,36
Porto	345,45
Telegram og Telefon	217,06
Tryksager	765,37
Bladhold	9,75
Bogbinder	60,50
Kontingent til Foren. af Fagbl.	20,30
Nytaarsducører	33,00
Beholdning den 31. Marts 1923	1.449.396,35
Balance Kr.	1.524.215,74

København, 16. Maj 1923.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS
ARBEJDSLØSHEDSKASSE
VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

18. Maj: Haderslev 300,00.

København, 22. Maj 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Andreas Rasmussen, udl. 30. 4. 23 hos B. Nielsen (arb. s. St.). Sætter Willy Arnold Petersen, udl. 3. 5. 23 hos Krohn (arb. s. St.). Trykker Knud Harald Hansen, udl. 11. 5. 23 hos Laursen (arb. s. St.). Paal. Olga Gudrun Jensen, udl. 9. 5. 23 hos Dyva & Jeppesen (arb. s. St.). Paal. Margrethe Gertrud Nielsen, udl. 17. 5. 23 hos Mohr & Co. (arb. s. St.). Paal. Margunitha Laurine Jensen, udl. 15. 5. 23 hos S. L. Møller (arb. s. St.).

Kolding: Sætter N. Kr. Sørensen, udl. 16. 5. 23 i Konrad Jørgensens Bogtr. Nyborg: Sætter-Trykker Birkedal Steffensen, udl. 17. 5. 23 i Nyborg Bogtr. Odense: Hj.arb. Katrine Ludvigsen (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

Kobenhavn: 7160 Aage Christensen fra Skive (Maskinsætterskolen).

Aalborg: 7156 S. M. Kruchow (Militær). Aarhus: 3992 Chr. Møller (arbl.). Faaborg: 7265 Werner B. Hansen (Faaborg Eksprestrykkeri). Haderslev: 3270 Henry E. Nendel (arbl.). Hobro: 3852 Georg Emil Bech (arbl.). Køge: 7226 Jens Chr. Nielsen (Østsj. Avis). Randers: 7043 Hugo Strand (arbl.). Rønne: 3791 Ejner Spietz (arbl.). Viborg: 7203 Henry Fledelius (Militær).

FRATRAADTE

København: 1967 Henry Møller til Udlandet. 6130 Th. Kassow paa Rejse. 2847 Walther Jensen paa Rejse. 390 Carl Helms paa Rejse. 2725 Bjarne Hansen til Udlandet.

Odense: 3668 Johs. Volther til Kbhvn. (arbl.). Svendborg: 7265 Werner B. Hansen til Faaborg i Pl. Viborg: 4285 Niels Andersen paa Rejse.

UDMELDT

København: 1622 Felix Jensen (anden Livsstilling).

DØD

Haderslev: 3647 Martini Møller.

Trykkeriarbejdernes Klub.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Fredag d. 25. Maj Kl. 8 i *Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.*

Dagsorden: 1. Forslag til Delegeretmødet. 2. Valg af Delegerede. 3. Eventuelt.

Billetter, som ikke er opgjorte Fredag den 25. Maj, betragtes som solgte.

Styrelsen.

Gutenberg-Koret.

Til Sorøturen, Søndag den 27. Maj, afgaar Tog 11⁴⁰ fra Hovedbanen. — Passive Medlemmer kan deltage, og har gratis Entré til Koncerten paa »Parnas«. (4f)

Søndag den 27. Maj: Jægerhuset—Dronninggaard. Sct. Hans Torv Kl. 9. (3h)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter,

»Linotype«, søger Plads straks. Gerne som Vikar i Sommerferien. Billet mrkt. »136« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i et Avis- og Akcidenstrykkeri, søger Plads. Gode Anbefalinger haves. Bill. mrkt. »137« modtager Ekspeditionskontoret.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Skal et Arbejde fremskyndes.
Brug DRUBIN Siccativet Rapido.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

En ung Sætter-Trykker

søger Plads straks. — Henvendelse til **Bogtrykker Rafaelsen.** *Aars.* (135)

Brugte Reoler

i god Stand købes. Størrelse og Pris bedes sendt til *H. Larsens Bogtrykkeri, Læssøegade 9, Odense.* (134)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

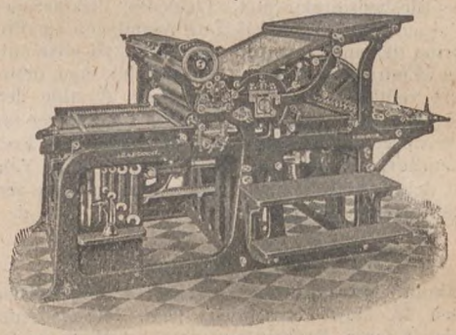
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

Genzsch & Heyse · Skriftstøberi

Etableret 1833 **Hamburg** Filial i München

Agentur og Lager:

Erik Levison, Vestre Boulevard 36, København B.

Telefoner: Central 14823, Byen 3534 og V. 6482 x

Genzsch-Antikva

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 22 KØBENHAVN DEN 1. JUNI 1923 XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, 30. Maj 1923.

Forretningsudvalget.

OTTE-TIMERS-DAGEN

—

Som man vil erindre, indeholdt Forliget af 4. April 1922 en Bestemmelse om at nedsætte et Udvalg angaaende Arbejdstiden med Repræsentanter fra Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund. I Marts Maaned i Aar afsluttede dette Udvalg sit Arbejde med en Betænkning, indeholdende Oplysninger om Arbejdstiden i en Række Lande Verden over.

Umiddelbart efter udsendte Arbejdsgiverforeningen denne Betænkning, men som det synes paa en ikke ganske loyal Maade. Arbejderrepræsentanterne i Udvalget — d'Hrr. *J. A .Hansen, Lyngsie, Carl F. Madsen, Martin Petersen* og *V. S. Petersen* — har nu ogsaa ladet Betænkningen trykke og udsende. I nogle supplerende Udtalelser imødegaar de Punkt for Punkt Arbejdsgivernes Kommentarer til det fælles Udvalgs-Arbejde. De skriver bl. a.:

Det er en god parlamentarisk Sædvane, naar en Kommission eller et Udvalg, repræsenterende forskellige Interessegrupper, har behandlet sit Æmne og skal afgive sin Betænkning, at da denne Betænkning optrykkes og meddeles til Offentligheden som en selvstændig Udtalelse. Vi véd ingensinde, her til Lands eller andet Steds, at have set denne Regel krænket, og dette er jo ogsaa ganske naturligt; thi uden Garanti for at kunne faa afgivet en fuldt ud loyal og for Offentligheden virkelig oplysende Betænkning er ingen tjent med at gaa i Udvalg eller Kommission med Personer, som repræsenterer diametralt modsatte Interesser.

Mod denne fundamentale uskrevne Lov er der syndet groft af Arbejdsgiverrepræsentanterne i det Udvalg, hvis Betænkning er gengivet i første Del af dette Hæfte.

Med en Hast, som vidner om en vel forberedt Plan, har Dansk Arbejdsgiverforening ladet Betænkningen trykke. Man forsynede den med en Indledning og en Slutning, som intet har med Udvalgets Betænk at bestille. Man udstyrede Hæftet saaledes, at man vel rent *formelt* kan paastaa, at Indledning og Slutning ikke staar for det samlede Udvalgs Regning, men *reelt* vil alle — undtagen den meget opmærksomme Læser, som tillige maa være vel bevandret i Emnet — faa den Opfattelse, at hele Bogen staar for det samlede Udvalgs Regning.

Denne Bog udsendte man til hele den danske Presse, ledsaget forøvrigt af et Særtryk af »Arbejdsgiveren«, hvor den ledende Artikel »anmeldte« Udvalgsarbejdet og dets Resultat paa en Maade, som — for at tale mildt — intet har med Sandheden at gøre.

Store Dele af Pressen lod sig forvirre og vildlede af dette og bragte Anmeldelser, som var præget af det, som Arbejdsgiverne havde *ønsket* skulde blive Udvalgsarbejdets Resultat. . . .

Den af Arbejdsgiverne brugte, aldeles illoyale Fremgangsmaade gør det nødvendigt ogsaa for os at ledsage Udvalgets Betænkning med nogle selvstændige Betragtninger; bl. a. for at belyse nogle af de mærkelige Paastande, som Arbejdsgiverne fremsætter i deres Optryk.

. . . Et Sted i Arbejdsgivernes Særudtalelser slaar de uden videre fast, at de udenlandske Arbejderes »Lønniveau sammenlignet med danske Forhold gennemgaaende er meget lavt«. Ogsaa det er en dristig Paastand. Den er saa meget mere dristig, som man i samme Afsnit taler om Amerika, og det véd da Gud og Hvermand, at i Amerika er alle Lønninger meget højere end i Danmark. Paastanden er kun rigtig, dersom man har haft Tyskland og andre valutasvage Lande for Øje. Men her drejer det sig jo om ganske specielle Forhold, som dog formodentlig end ikke Arbejdsgiverne kunde tænke paa at faa udlignet. Her er det ganske andre Foranstaltninger, som tiltrænges. . . .

Arbejdsgiverne ynder at fremstille det, som om man i Danmark havde 8-Timers-Dagen og den 48-Timers-Uge gennemført absolut og aldeles dogmatisk. Men saaledes er det jo slet ikke. Vi skal oplyse dette ved at erindre om nogle Bestemmelser fra den generelle Arbejdstidsoverenskomst, som Dansk Arbejdsgiverforening i Aar har opsagt, men som fremdeles er normgivende for Arbejdstidsforholdene i Danmark. Efter denne er Søfart, Landbrug og dermed beslægtede Fag undtagne. Overenskomsten omfatter saaledes kun Industri og Haandværk, og her er almindelig Opsyns- og Vagttjeneste undtagen fra 8-Timers-Dagen. Denne gælder heller ikke for Kuske og Fyrbødere.

. . . Vi vil ikke paastaa, at der absolut ikke noget Sted kan findes Forhold, som er ringere end de danske m. H. t. Arbejdstiden. De er aabenbart ikke saa svært mange; thi i saa Fald havde jo Arbejdsgiverne kunnet henholde sig til dem og ikke haft nødigt at forsøge at stikke Offentligheden Blaar i Øjnene, saadan som vi har paavist. Om Arbejdsgiverne i den daglige Agitation lægger en vis Ensidighed for Dagen, skal vi aldrig tage dem ilde op, naar de blot holder sig til Sandheden og lader være med at stikke os deres Arbejdsgiveragitation i Skoene. . . .

Udvalgets Arbejde er nu endt. Det oplyser vel ikke Arbejdstidsspørgsmaalet for hvert eneste Land fra Pol til Pol; men det giver Oplysning om en lang Række af Lande, og det viser, at 8-Timers-Dagen er gennemført i alle de Lande, som kan komme i Betragtning som Konkurrenter til Danmark. Og det er jo herpaa, det kommer an.

Hvad er saa herefter bedst, enten at 8-Timers-Dagen lovfæstes ogsaa i Danmark, saa der kan skaffes Ro om Spørgsmaalet, eller at den Tilstand opretholdes, at der om dette Spørgsmaal kan paaføres Danmark en samfundsødelæggende Kamp, naar som helst et Faatal af Ledere i Dansk Arbejdsgiverforening maatte ønske det?

Det er det Spørgsmaal, hvortil den danske Offentlighed skal tage sit Standpunkt.

SOMMERHUSET VED HØVE

—

For et Par Aar siden fik Københavns Afdelingen foræret en Grund oppe i Odsherred, og der nedsattes af Generalforsamlingen et Udvalg, der skulde tage den Opgave op at rejse et Sommerhus paa Grunden. Dette har imidlertid ført til, at Udvalget rent tilfældigt har faaet et Tilbud, der med én Gang løser Sagen og nu har givet Udvalget Anledning til at forelægge dette for Generalforsamlingen.

Naar man gaar fra Asnæs op over Veddinge Bakker, kommer man ind i Høve Stræde, hvor der aabner sig et Panorama af vidunderlig Skønhed. Foran ligger et smilende Landskab af Skov, Hede og Strand dybt nede. Sejrøbugten fortsætter ud i Horisonten, hvor man kan følge Sjællands Odde, saa langt Øjet rækker. Her nede har Frederiksberg Kommune med praktisk Sans for Naturen bygget et Rekonvalescenthjem for Børn. Følger man Vejen til Nykøbing lidt mod Nord, ligger der et nybygget Hus, som indtil i Fjor har været et Sted, hvor Sommergæster gemte sig hen og lod sig Livet smage. Men saa mistede Husets Ejer sin Spiritusbevilling, og dermed var Umuligheden af hans Eksistens beseglet, hvorefter han rejste til Tyskland.

Men Huset ligger der tilbage. Der er stor Opholdsstue, Køkken og Kælder o. s. v. Og saa er der en Del Soverum med en, to og tre Senge, smaa er de, men rent og nyt og net. Huset er fuldt monteret med 26 Senge, Sengklæder og Spisegrejer, ja det eneste, der mangler, er vist et Antal Stole. Dette Hus med Jordtilliggende er at faa paa Vilkaar, som kun kan bydes en Forening. Et Par og tyve Tusind Kroner for hele Historien er det foreløbige Tilbud. Der staar 2 Ø. K. Prioriteter à 3600 Kr. i Huset. Den øvrige Sum skal afdrages med 500 Kr. pr. Termin. Ingen Udbetaling. Dernæst har vi faaet Forbindelse med en tidligere Pensionatsværtinde i Hørve, som er parat til at overtage hele Historien og drive den som Forretning. Man vil se, at vi her har gjort et Fund. Formaalet skulde være at skabe et Sted, hvor Kolleger med nærmeste Familie kunde feriere for en billig Penge. 4 eller 4½ Kr. vil formentlig foreløbig blive Prisen pr. Døgn. Fordelen kan jo ikke ytre sig lige straks. Men naar den nuværende Ejer om en halv Snes Aar eller saa er udbetalt, hvad han har til gode, saa aabnes her Muligheder, der han blive af god Virkning for mange Typografer. Andre Fag er gaaet i Gang med lignende Opgaver, og man skulde synes, at dette Brød her ikke er større, end at vi kan bage det.

Selve Beliggenheden er ideel ved Sejerøbugten. Smukt, ensomt og sundt er der, og en ganske enestaaende Badestrand. Selvfølgelig kan det kun blive en Brøkdel af Medlemmerne, der vil være særlig interesserede deri, den største Part er maaske nærmest ligeglade med dette. Men der er ikke Tale om nogen Pengeanbringelse. Naar det er sat i Drift, skal det kunne afbetale sig selv — altsaa snurre rundt ved sin egen Kraft. De Udviklingsmuligheder, der ligger gemt i Fremtiden, skulde være Sporen til at benytte os af Lejligheden. Generalforsamlingen i Søndags vedtog derfor ogsaa at bemyndige Styrelsen til at fortsætte og afslutte Forhandlingerne om Købet, men vedtog dernæst tillige at lade Spørgsmaalet gaa til skriftlig Afstemning. Stemmesedlerne bedes derfor udfyldt og indsendt senest Mandag Kl. 6, til hvilken Tid de to ældste Stemmetællere, Antonius Søby og Ulrik Hansen, bedes møde.

Julius Samuelsen.

OBJEKTIVT

—

Dansk Bogtrykker-Tidende har i sit sidste Numer ofret 2—3 Spalter paa en Omtale af »Typ.-Tid.« og dens Redaktør. Bladet skriver bl. a.:

»Typograf-Tidende er efterhaanden bleven ikke saa lidt objektivt. Det er os en Fornøjelse at konstatere dette.«

Vi tager dette som en velfortjent Kompliment, idet vi tilføjer, at Dansk Bogtrykker-Tidende denne Gang har været heldigere i sin Karakteristik end for nogle Maaneder siden.

Dog mener Bladet, at vi i ét Tilfælde har vaklet i vor Objektivitet, og det var, da vi for kort Tid siden tog til Genmæle imod Dansk Bogtrykker-Tidende i Anledning af Bladets Antydning af, at Told- og Skattespørgsmaal ikke hørte til de Spørgsmaal, der skulde drøftes i »Typ.-Tid.«s Spalter. Vi skal ikke trætte ved at imødegaa Bladet paany, men kun minde om, at der ingen Steder staar skrevet, at »Typ.-Tid.« kun skal beskæftige sig med *faglige* Spørgsmaal. Derimod vil Dansk Bogtrykker-Tidende og andre, som muligvis kunde dele Bladets Mening, ved at kaste et Blik paa »Typ.-Tid.«s Titel opdage, at dette Blads Opgave er angivet saaledes: *»Organ for de typografiske Arbejderes Interesser«.*

Disse Interesser har vi hidtil efter Evne søgt at værne uden særligt Hensyn til, fra hvilken Kant de truedes — saa objektivt som det efter Omstændighederne har været os muligt.

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK

—

I Forbindelse med Vinterskolens Afslutning arrangerer Fagskolen for Boghaandværk en Udstilling af Elevarbejder i Fagskolens Lokaler, Hagemannsgade 2, 3. Sal (Opgang ad Smedetrappen i Gaarden).

Udstillingen, hvortil der er fri Adgang for alle, holdes aaben førstkommende Fredag den 1. og Lørdag den 2. Juni Kl. 7—9 Aften samt Søndag den 3. Juni Kl. 10—12 Form.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING

afholdt ordinær kvartaarlig Generalforsamling den 25. Maj i Rømersgade 22. Dirigent: *Emil Frederiksen.* Sekretær: *Carl F. Hansen.*

Punkt 1, Beretning. *Formanden:* Beretningen for forrige Kvartal sluttede med Sagen angaaende Forlægningsbetaling i Bladene, som var fremkommet ved, at K. B.s Styrelse forrige Aar ved Lockouten tvang Bladene ind under Fællesbestemmelserne, hvorved et Par ældre Voldgiftsdomme, som i sin Tid var gaaet Forbundet imod, var ophævede. Ikke desto mindre maatte vi til Voldgiftsretten igen, og her var vi tilkendt halvandet Tusind Kr. i Erstatning. Lignende eller endnu større Beløb havde vi tilgode andre Steder, hvor Forholdet dels var, dels søgtes løst ved direkte Forhandlinger mellem Parterne. Omtalte en Maskinmedhjælpers Arbejdstid, under Forhandlingerne om hvilken Hr. Levison ensidig gav Ordre om at forlænge denne, hvorefter Forbundet naturligvis gav Kontraordre og herved blev det. I Forlagstrykkeriet havde der fundet Afskedigelse Sted af 4 à 5 Maskinsættere, og i Stedet for var der antaget Maskinsætterelever. Foreteelsen var selvfølgelig et Led i K. B.s Eksperimenter med dens Teorier om »højere« Præstationer, men hvis Formaalsløshed vi med god Samvittighed og Sindsro kan iagttage. Da disse Afskedigelser kom til Organisationens Kendskab, havde vi dog ment, at man her var gaaet videre, end Septemberforliget tillod, og derfor anlagdes Sag. Den var imidlertid tabt, idet det i Præmisserne gøres forstaaeligt, at Eksperimenterne ikke var lavet tykt nok. For Firmaet selv har Historien vist været en mager Forretning at smide sine gode deciderede Maskinsættere ud og derpaa antage Elever, der paa Retsformandens Spørgsmaal om deres Anvendelighed som Sættere af Hr. Levison fik det rette Svar, at de, naar de havde været et Aar ved Maskinen kunde gøre Fyldest med ²/₃ af en decideret Maskinsætters Ydelser. Dette er et noget mere objektivt Syn paa Tingene end det, der gøres gældende i »De grafiske Fag«. Angaaende det snart berømte 13. Point fra August f. A. og det ene Point fra Februar i Aar var der opstaaet Uoverensstemmelser mellem Organisationerne angaaende Berettigelsen af deres senere Anvendelse eller ikke. Hvor Parternes Interesser laa, var det nu med de stigende Priser aldeles umuligt at sige. Thi hvorledes man end stillede sig, maatte Resultatet og Virkningerne blive gensidig. Det eneste, Taleren kunde sige for bestemt, var, at han hverken vilde eller kunde alene være gaaet ind paa nogen bindende Aftale angaaende det 13. Point f. A. Dertil var jo ogsaa det foreliggende for svævende og ubestemt til at kunne være af bindende Virkning. Taleren beklagede den Stilling, de arbejdsløse uden Understøttelse var kommen i ved den fortsatte Hjælps delvise Inddragen. Tvivlede stærkt paa Muligheden for Organisationen til at løse dette Spørgsmaal for egen Regning. Det, der blev gjort, var Grænsen for, hvad der kunde naas for at tjene Formaalet: at bøde, hvor det var værst. Et Trykkeri havde ikke kunnet betale skyldig Arbejdsløn, men syntes det nu, at det dermed i Forbindelse staaende var ved at glide i Orden. Vilde, grundet paa den store Dagsorden, slutte her.

Sigvald Hellberg omtalte et Møde, som de arbejdsløse havde afholdt. Man havde her vedtaget en Resolution, der gik ud paa, at de arbejdsløse uden Understøttelse skulde slippe for at betale Kontingent til Sygekassen, at de fortrinsvis skulde sendes først i Arbejde samt faa Hjælp af Indsamlingen. Vilde dog erkende, at det enkelte Forbund ikke kunde løse Arbejdsløshedsspørgsmaalet. — *Formanden* svarede hertil, at man ikke turde give disse Folk Kontingentfrihed for Sygekassen, da det kunde skabe farlige Konsekvenser, men Ledelsen vilde tage lempeligt paa disse Ting, ligesom man ogsaa havde Opmærksomheden henvendt paa de andre Spørgsmaal, Resolutionen omhandlede. — Efter en længere Diskussion om det trettende Point og Maskinsætterforholdene godkendtes Beretningen.

Punkt 2, Regnskabet. Kassereren *Lundin* fremlagde Regnskabet, der i dette Kvartal særlig prægedes af den store Arbejdsløshed. Var dog ikke sikker paa, at 1 Krone i Ekstrakontingent kunde dække Udgifterne til de arbejdsløse, der var uden Understøttelse. Den reaktionære Aand, der har indvirket paa de arbejdsløses Stilling, har forøvrigt ogsaa gjort sig gældende overfor Sygekassen, idet ca. 100 Medlemmer er blevet strøget som bemidlede. Disse var nu gaaet over i »Danmark«, men blev dog staaende i Hjælpekassen og faar da de samme Dagpenge som hidtil mod noget større Kontingent. — Regnskabet godkendtes.

Punkt 3. Paa Forslag af Bestyrelsen genvalgtes *Holmen* til Næstformand.

Punkt 4. De indkomne Forslag til Delegeretmødet blev gennemgaaet og diskuterede. Man vedtog at sende dem alle ind, skønt enkelte vel ikke kunde siges at høre direkte ind under vore indre Forhold.

Punkt 5. Man vedtog med 28 Stemmer mod 18 at give Bestyrelsen Bemyndigelse til at afslutte eventuelt Køb af Sommerpensionat ved Høve Strand. Det vedtoges dog først at lade det gaa til skriftlig Afstemning.

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 21. April med *C. O. Madsen* som Dirigent. Formanden, *Magnus Hansen,* aflagde Beretning, der ligesom Aarsstatistiken godkendtes enstemmigt. — Kassereren, *J. Th. Petersen,* oplæste Regnskaberne, der viste, at Hovedkassens Regnskab balancerede med 13.772 Kr. 50 Øre og Lokalkassens med 4386 Kr. 51 Øre. Disse Regnskaber foruden Regnskaberne for Indsamling til Samaritanen og for Vinterfesten godkendtes. — Ekstraunderstøttelse til de arbejdsløse vedtoges det paa Bestyrelsens Forslag at fortsætte som i det foregaaende Kvartal. — Bestyrelsen foreslog at nedsætte Kontingentet til Lokalkassen fra Udgangen af April Kvartal med 20 Øre pr. hel- og 10 Øre pr. halvtbetalende Medlemmer. Vedtoges. — Til et Mindesmærke for Laur. Jensen vedtoges at bevilge 50 Kr., og til Mindesmærker for tre afdøde odenseanske Pionerer for Arbejderbevægelsen ialt 30 Kr. — Til Repræsentant i Odense Aktiebageri valgtes *Jul. Nielsen,* til Kontrahent i »Fyns Social-Demokrat« *C. O. Madsen* og *Jul. Nielsen,* til Repræsentanter i Folkets Hus *Schmidt* og *Møller-Madsen,* til do. i Arbejdernes Brændselsforsyning *Georg Møller, Møller-Madsen, Johanssen* og *Laur. Larsen.* — Efter en Omtale af Vaarturen og efter at *Fr. Larsen* under Eventuelt havde takket for den gode Tilslutning til Stiftelsen (der var over 150 Medlemmer), hævedes den daarlig besøgte Generalforsamling. —*n.*

NÆR OG FJÆRN

—

INDSAMLINGEN TIL LAUR. JENSENS MINDESTEN. Eventuelle Bidrag bedes indbetalt senest Mandag den 11. Juni.

BLADSÆTTERNE bedes huske Bladsætterklubbens Frokosttur Søndag den 10. Juni. Anmeldelse til Søren Christensen senest Torsdag den 7. Juni.

REGNSKAB FOR JANUAR KVARTAL 1923

	Indtægt												Udgift																Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutn.	
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Hjælpekasse-understøttelse		Reservefonds-understøttelse		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	21	80	1771	25	»	»	»	»	250	»	2043	05	66	»	250	»	146	»	»	»	597	»	»	»	14	»	950	»	2023	»	20	05
Aalborg	17	74	6685	25	»	»	»	»	2000	»	8702	99	97	»	3649	50	2042	»	»	»	2220	»	600	»	62	50	»	»	8671	»	31	99
Aarhus	»	»	17091	65	»	»	5	»	1500	»	18596	65	78	50	7152	50	3857	»	»	»	4825	»	»	»	148	»	2535	65	18596	65	»	»
Assens	25	»	673	05	»	»	10	»	726	95	1435	»	17	75	734	»	390	»	»	»	»	»	»	»	4	»	265	»	1410	75	24	25
Brønderslev	15	»	608	40	»	»	»	»	300	»	923	40	30	75	291	»	123	50	»	»	188	»	»	»	6	»	269	15	908	40	15	»
Esbjerg	»	»	2393	80	»	»	»	»	700	»	3093	80	14	»	1219	20	340	»	»	»	354	»	»	»	18	»	1148	60	3093	80	»	»
Faaborg	35	15	700	70	»	»	»	»	115	»	850	85	27	90	416	»	262	»	»	»	50	»	»	»	5	»	55	»	815	90	34	95
Fredericia	35	»	1729	»	»	»	»	»	500	»	2264	»	95	75	581	»	330	»	»	»	460	»	400	»	25	»	337	25	2229	»	35	»
Frederikshavn	34	61	766	35	»	»	»	»	»	»	800	96	49	50	24	50	36	»	»	»	»	»	»	»	40	»	600	»	750	»	50	96
Grenaa	15	»	374	70	»	»	»	»	375	80	765	50	»	»	433	»	202	»	»	»	»	»	»	»	3	»	112	50	750	50	15	»
Hadersle v	»	»	2129	40	»	»	»	»	250	60	2380	»	22	25	604	50	136	»	»	»	1084	»	»	»	18	50	514	75	2380	»	»	»
Haslev	22	30	286	65	»	»	»	»	200	»	508	95	«	»	300	»	»	»	»	»	118	»	»	»	8	»	50	»	476	»	32	95
Helsingør	32	95	1076	40	»	»	»	»	4450	»	5559	35	148	25	2980	»	1020	»	»	»	»	»	»	»	14	»	1362	10	5524	35	35	»
Herning	17	51	1142	05	»	»	»	»	300	»	1459	56	18	25	476	50	274	»	»	»	168	»	»	»	10	»	500	»	1446	75	12	81
Hillerød	27	85	3064	40	»	»	»	»	200	»	3292	25	82	»	580	»	362	»	»	»	142	»	»	»	22	»	2075	»	3263	»	29	25
Hjørring	30	04	1498	90	»	»	»	»	600	»	2128	94	27	50	702	50	422	»	»	»	76	»	»	»	13	»	860	»	2101	»	27	94
Hobro	35	»	523	90	»	»	»	»	100	»	658	90	29	»	84	»	68	»	»	»	»	»	»	»	4	»	438	90	623	90	35	»
Holbæk	35	»	2627	95	»	»	»	»	»	»	2662	95	43	50	971	50	557	»	»	»	493	»	»	»	23	»	539	95	2627	95	35	»
Holstebro	»	»	1612	»	»	»	»	»	800	»	2412	»	14	50	1275	»	508	»	»	»	378	»	»	»	14	»	222	50	2412	»	»	»
Horsens	»	»	3779	95	»	»	»	»	500	»	4279	95	50	75	1060	50	624	»	»	»	538	»	»	»	31	»	1975	70	4279	95	»	»
Kallundborg	35	»	1235	»	»	»	»	»	100	»	1370	»	56	25	120	50	82	»	»	»	198	»	»	»	40	»	838	25	1335	»	35	»
Kolding	35	»	5010	»	»	»	40	»	»	»	5085	»	144	25	949	50	571	»	»	»	1209	»	»	»	34	50	2141	75	5050	»	35	»
Korsør	15	»	556	40	»	»	»	»	100	»	671	40	50	»	308	»	194	»	»	»	38	»	»	»	16	50	49	40	655	90	15	50
Køge	15	»	819	65	»	»	»	»	220	90	1055	55	32	50	313	»	212	»	»	»	174	»	»	»	7	50	301	55	1040	55	15	»
Lyngby	19	23	269	10	»	»	»	»	800	»	1088	33	62	75	498	50	304	»	»	»	»	»	»	»	4	50	200	»	1069	75	18	58
Løgstør	35	»	193	05	»	»	»	»	696	85	924	90	10	75	683	»	142	»	»	»	»	»	»	»	3	»	51	15	889	90	35	»
Maribo	35	»	650	70	»	»	»	»	105	75	791	45	»	»	182	»	52	»	»	»	200	»	»	»	6	»	316	45	756	45	35	»
Marstal	12	20	228	15	»	»	»	»	»	»	240	35	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	230	»	231	»	9	35
Middelfart	34	32	837	20	»	»	»	»	76	»	947	52	66	»	283	»	16	»	»	»	106	»	»	»	14	50	428	»	913	50	34	02
Nakskov	35	»	2238	40	»	»	»	»	»	»	2273	40	18	80	70	»	34	»	»	»	268	»	»	»	14	»	1833	60	2238	40	35	»
Nyborg	14	16	1007	50	»	»	»	»	800	»	1821	66	56	»	634	»	320	»	»	»	457	»	»	»	10	»	300	»	1777	»	44	66
Nykøbing F	35	»	3593	20	»	»	»	»	200	»	3828	20	5	50	841	»	532	»	»	»	136	»	»	»	29	»	2249	70	3793	20	35	»
Nykøbing M	50	»	855	45	»	»	»	»	100	»	1005	45	15	»	426	50	244	»	»	»	56	»	»	»	7	50	206	45	955	45	50	»
Næstved	35	»	3492	10	»	»	13	»	1328	05	4868	15	37	50	1965	»	1202	»	»	»	712	»	500	»	30	»	386	65	4833	15	35	»
Odder	34	55	696	15	»	»	»	»	»	»	730	70	»	»	»	»	»	»	»	»	192	»	»	»	5	50	500	»	697	50	33	20
Odense	»	»	13612	50	»	»	110	»	»	»	13722	50	45	50	3067	50	1597	»	»	»	1996	»	»	»	99	25	6917	25	13722	50	»	»
Randers	47	11	4662	85	»	»	10	»	1350	»	6069	96	46	25	1614	»	909	»	»	»	724	»	»	»	44	50	2700	»	6037	75	32	21
Ribe	34	70	627	25	»	»	»	»	»	»	661	95	6	50	124	»	82	»	»	»	»	»	»	»	5	»	410	»	627	50	34	45
Ringkøbing	35	»	1409	85	»	»	»	»	200	»	1644	85	10	75	669	»	378	»	»	»	188	»	»	»	11	»	353	10	1609	85	35	»
Ringsted	31	37	2029	30	»	»	»	»	205	»	2265	67	33	25	1013	»	566	»	»	»	106	»	»	»	14	50	500	»	2232	75	32	92
Roskilde	»	»	2582	25	»	»	»	»	400	»	2982	25	93	25	1139	»	681	»	»	»	248	»	»	»	»	»	821	»	2982	25	»	»
Rudkøbing	15	»	1058	85	»	»	»	»	»	»	1073	85	21	90	194	»	88	»	»	»	578	»	»	»	13	»	163	95	1058	85	15	»
Rønne	12	01	2451	45	»	»	10	»	»	»	2473	46	»	»	625	50	370	»	»	»	282	»	»	»	20	»	1150	»	2447	50	25	96
Silkeborg	30	35	2279	»	»	»	»	»	700	»	3009	35	17	75	1030	»	592	»	»	»	742	»	»	»	18	»	575	»	2974	75	34	60
Skanderborg	»	»	726	70	»	»	»	»	100	»	826	70	38	75	132	50	106	25	»	»	66	»	100	»	4	»	379	20	826	70	»	»
Skive	35	»	2171	»	»	»	»	»	»	»	2206	»	»	»	252	»	105	»	»	»	26	»	»	»	18	»	1770	»	2171	»	35	»
Skjern	»	»	222	30	»	»	»	»	»	»	222	30	7	»	»	»	4	»	»	»	68	»	»	»	»	»	128	30	207	30	15	»
Slagelse	14	60	3488	40	»	»	»	»	200	»	3703	»	40	25	1168	50	659	»	»	»	764	»	»	»	27	»	1040	»	3698	75	4	25
Stege	7	42	403	65	»	»	»	»	200	»	611	07	»	»	196	»	112	»	»	»	170	»	»	»	»	»	130	»	608	»	3	07
Struer	42	56	222	30	»	»	»	»	150	»	414	86	7	50	»	»	4	»	»	»	»	»	»	»	1	»	367	»	379	50	35	36
Stubbekøbing	23	32	374	40	»	»	»	»	»	»	397	72	»	»	»	»	»	»	»	»	36	»	»	»	2	50	335	»	373	50	24	22
Svendborg	26	61	2742	»	»	»	»	»	500	»	3268	61	44	»	1136	»	658	»	»	»	603	»	»	»	13	75	800	»	3254	75	13	86
Sønderborg	55	65	1689	35	»	»	»	»	»	»	1745	»	77	25	259	»	166	»	»	»	484	»	»	»	9	»	700	»	1695	25	49	75
Thisted	38	32	1613	90	»	»	»	»	»	»	1652	22	9	75	458	50	246	»	»	»	»	»	»	»	»	»	900	»	1614	25	37	97
Tønder	9	35	842	40	»	»	»	»	500	»	1351	75	43	75	602	»	322	»	»	»	160	»	»	»	7	»	200	»	1334	75	17	»
Varde	11	73	910	»	»	»	»	»	100	»	1021	73	10	25	382	»	242	»	»	»	54	»	»	»	4	50	315	»	1007	75	13	98
Vejle	31	22	4512	95	»	»	»	»	»	»	4544	17	79	75	650	»	400	»	»	»	801	»	»	»	25	»	2550	»	4505	75	38	42
Viborg	35	»	1857	75	»	»	»	»	557	65	2450	40	43	50	597	50	318	»	»	»	216	»	»	»	16	»	1224	40	2415	40	35	»
	1375	73	124708	20	»	»	198	»	23558	55	149840	48	2145	35	46369	20	24209	75	»	»	23749	»	1600	»	1059	50	49274	20	148407	»	1433	48
København	»	»	168245	40	15	35	259	78	25000	»	193520	53	232	50	88212	50	43740	74	»	»	43245	11	2660	»	1903	22	13526	46	193520	53	»	»
	1375	73	292953	60	15	35	457	78	48558	55	343361	01	2377	85	134581	70	67950	49	»	»	66994	11	4260	»	2962	72	62800	66	341927	53	1433	48

KONTORET er fra 1. Juni aabent om Fredagen fra *1—3* og 5—6½.

SOMMERFERIE. Personalet i Carl Allers Etablissement i Valby har i Aar faaet tilstaaet 14 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn. Ferien har taget sin Begyndelse.

80 AAR. Onsdag den 30. Maj fyldte vor Kollega *Jul. Agerbeck* 80 Aar. A. har alle Dage været en brav og gemytlig Kammerat, som Kollegerne i Schultz' Officin hædrede med en smuk Gave i Dagens Anledning. *J. B.*

DØDSFALD. Sætter *Aage Jacobsen* jordedes i Mandags paa Vestre Kirkegaard, efter at han i nogen Tid har været syg. J. lærte Faget hos Ferslew & Co. i St. Kongensgade og arbejdede nu i »Nationaltidende«. Dødsfaldet var sørgeligt derved, at det var en kun 30aarig Livsbane, der blev afbrudt. Jacobsen skildres af dem, der kendte ham, som en retlinet og god Kollega. Mange af Kollegerne i »Nationaltidende« fulgte ham til hans Grav, over hvilken Typografernes Jubilæumsbanner sænkedes.

GENZSCH & HEYSE. Ved en Fejltagelse fra vor Side var i forrige Numer af »Typograf-Tidende« optaget en Annonce, hvori Firmaet Erik Levison stod angivet som Repræsentant for det bekendte Skriftstøberfirma. Vi gør herved opmærksom paa, at Repræsentationen er overgaaet til Grafisk Compagni (Genzsch & Heyse — William Simmelkiær).

TIL LAUR. JENSENS MINDESTEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Rudkøbing 4,00, P. Hansens Pers. 3,50, Fjeldsøes Pers. 2,25, Henningsens Pers. 2,00, Københavns Papirvarefb. 1,00, H. Crone 5,00, Indsamlet paa Kontoret 0,50; tilsammen Kr. 18,25. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 665,75.*

København, 29. Maj 1923. *O. A. Lundin.*

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

S. L. Møller 5,00, Kristensen & Mikkelsen 3,50, Exprestrykkeriet 10,00, Rosenberg 4,50, Emil Kristensen 7,00, Henningsen 4,00, Nørrebros Centraltrykkeri 10,00, Dansk Andelstrykkeri 19,00, Politikens Pers. (÷ 6) 257,00; tilsammen Kr. 320,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 9526,50.*

København, 29. Maj 1923. *O. A. Lundin.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 23. Maj: Hjørring 300,00. 25. Maj: Tønder 500,00. 26. Maj: Struer 200,00.

København, 29. Maj 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Otto Rounmer, udl. 11. 5. 23 i Hasselbalchs Bogtr. (arb. s. St.). Sætter Svend Aage Olsen, udl. 20. 5. 23 i Gyldendals Bogtr. (arb. s. St.). Sætter Knud Hermod Kamillo Albrethsen, udl. 10. 5. 23 hos Emil Kristensen (arb. s. St.). Sætter Thorvald Clausen, tidl. Medlem (Fraenckel & Co.). Trykker Peter Aage Andersen, udl. 1. 5. 23 hos I. A. Hansen (arb. s. St.). Trykker Victor Oskar Soelberg, udl. 14. 5. 23 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Hj.arb. Otto Petersen (Dansk Reproduktionsanstalt). Paal. Hildur Wessmann, udl. 16. 5. 23 hos Johnsen & Co. (arb. s. St.). Paal. Astrid Marie Bøe, udl. 19. 5. 23 hos Emil Kristensen (arb. s. St.).

TILTRAADTE

København: 1099 Hans Kr. Petersen fra Rejse (arbl.). 3460 Regnar Frederiksen fra Navskov i Pl. 2847 Walther Jensen fra Rejse (arbl.). 3668 Johs. Walther fra Odense (arbl.). 7254 Chr. Pe-

tersen fra Kolding (arbl.). 7167 Paul Meyer fra Roskilde (Militær). 3147 Charles Krogh fra Grenaa (Militær). 4004 Hans Chr. Andersen fra Rejse (arbl.). 7168 Chr. Jørgensen fra Middelfart i Pl.

Haderslev: 6528 Eli Petersen (Haderslev Stiftstid.). Hjørring: 2592 N. P. Gudum (syg). Lyngby: 3819 Ove Edmund Jensen (Th. Krøyer). Nyborg: 7016 Christian Hauge (Nyborg Soc.-Dem.) Journalist og 3757 Alfred Sørensen (Schönemann). Tønder: 4370 Thorvald Lauritz Carlsen (arbl.).

FRATRAADTE

Københavns: 1721 Richard Iversen paa Rejse. Aarhus: 7158 Henry Ørby Jensen paa Rejse. Esbjerg: 3270 Henry Nendel til Haderslev (arbl.). Kolding: 4327 Evald Larsen paa Rejse og 7254 Chr. Petersen paa Rejse. Middelfart: 7168 Chr. Jørgensen til Kbhvn. i Pl. og 6848 P. Johs. Thornberg til Kbhvn. i Pl. Nakskov: 3460 Bruno Frederiksen til Kbhvn. i Pl. Odense: 5125 Stefana Steffensen (overfl. til Bogbinderforb.). Randers: 3795 Chr. Christensen til Herning (udenfor Faget). Silkeborg: 7142 Thorvald Petersen paa Rejse og 6039 Svend Mikkelsen paa Rejse.

UDSLETTET MED RESTANCE

Esbjerg: 6008 John Will. Jørgensen. Køge: 1807 H. Steffensen.

DØDE

Københavns: 2605 Anders Aage Jakobsen (Nationaltid.). 2 Carl Olsen (Aamodt).

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

Indbetaling af Kontingent sker Mandag den 4. Juni Kl. 6½ i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, og fremdeles den første Mandag i hver Maaned samme Sted.

Bestyrelsen.

Søndag den 3. Juni: Rødebro Skovløberhus. Sct. Hans Torv Kl. 9. (31)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter,

»Linotype«, kendt med »Intertype«, søger Plads. Billet mrkt. »144« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf,

ung, gift, søger fast Plads. Kendt med alt forefaldende Arbejde. Stor Interesse for Faget. God Anbefaling. Billet mrkt. »139« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung energisk Sætter, 21 Aar, ønsker at lære Stereotypi. Billet mrkt. »138« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,

»Linotype«, søger Plads straks. Gerne som Vikar i Sommerferien. Billet mrkt. »136« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Sætter-Trykker

søger Plads straks. — Henvendelse til

Bogtrykker Rafaelsen.

(135) *Aars.*

Ung Trykker

(Provins) søger Plads, villig til alt forefaldende Arbejde. Billet mrkt. »146« modtager Ekspeditionskontoret.

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck“

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823. (20)

Brug Ikke det første det bedste.

Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Plads tilbydes.

En **Sætter-Trykker,** der selvstændig kan forestaa Arbejdet i mindre Avistrykkeri, kan faa Plads sidst i Juni. God, fast Stilling for en absolut dygtig Mand. — Billet mrkt. »141« modt. Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkerlære

søges til opvakt Dreng. *Skrædermester Månsson, Tagensvej 1¹, Tlf. Nora 1553 extra.* (143)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

S. JOHANSENS

BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Kolleger 5 pCt. Rabat. (142)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Bogtrykkeri

med godt Materiel og faste Arbejder er til Salg. Billet mrkt. »145« modtager Ekspeditionskontoret.

I LØBET AF NOGLE FAA TIMER

omforandrer jeg Deres Sættemaskine fra Gas til elektrisk Smeltning med mit anerkendte bedste System:

„VOLTA“

hvoraf der er installeret over 50 Anlæg i Skandinavien, deraf 11 i Danmark, henholdsvis hos:

Firma	Egmont H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri,	3	Intertype-Anlæg.
»	Horsens Social-Demokrat, Horsens	2	Linotype »
»	Nielsen & Lydiche, København	2	» »
»	R. Steenbecks Bogtrykkeri, København	1	» »
»	Centraltrykkeriet, Slagelse	1	Linograph »
»	Sorø Amtstidende, Slagelse	1	Intertype »
»	Missionstrykkeriet, København	1	Linotype »

Ved Installering af elektrisk Smeltning giver De Deres Folk gode og sunde Arbejdsvilkaar, forøger Produktionen med mindst 10 %, sparer paa Matriceforbruget indtil det **Tredobbelte,** paa Metallegeringen indtil det **Seksdobbelte.** Prima Anbefalinger staar til Tjeneste fra danske Firmaer. Indhent Tilbud og Oplysninger igennem

P. A. Klinge, Købmagergade 22, København.

Generalagent og Eneforhandler for Skandinavien. (140)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 23 KØBENHAVN DEN 8. JUNI 1923 XXXXX AARGANG

UDMELDELSE — ELLER DEMOKRATISERING?

Fr. Nielsens Artikler om *De samvirkende Fagforbund* har sikkert vundet almindelig Genklang blandt Kollegerne Landet over. Den hvasse Kritik af Tendensen til at gøre D. s. F. til et *Ledernes* Magtapparat overfor Arbejderne vil de allefleste kunne underskrive, men — —

Men Fr. N.s Artikler mangler Konklusionen. Denne kan man vel finde *mellem Linjerne,* og da vi alle kender Fr. N.s Mening om vort Medlemsskab i D. s. F., er vel ingen i Tvivl om, at Fr. N. ønsker os udmeldt. Han siger det blot ikke ligeud denne Gang. Er det Erkendelse af, at dermed løses Problemet ikke? Føler Fr. N. — som vi andre — at alle Forhold i Verden byder Arbejderne at staa samlede saa vidt gørligt i deres faglige Organisationer?

For mig er der ingen Tvivl om, at Arbejderne bør staa samlede i én Centralorganisation. Men for mig og mine Meningsfæller er det nedslaaende at se, at *vor* Støtte af Samlingstanken, Centralisationstanken, udnyttes af Lederne til Styrkelse af den *bureaukratiske* Centraliseringsform, medens vi tilstræber den *demokratiske* Centralisering, den Form for Samling, der paa én Gang giver Manøvreevne og Slagkraft og vidtgaaende Indflydelse for de menige Arbejderes Vilje.

At tale om, at dette Fag eller hint Fag vilde staa bedre ved at være udenfor D. s. F., kan vel være baaret af Kærlighed til *Fagets* Udøvere, *den egne* Organisations Medlemmer, men den mangler den *Samhørighed med Klassen,* der er en Forudsætning for Klassens Fremgang. Og intet Fags, ingen Enkeltorganisations Fremgang eller Fordele vil kunne blive *varige* uden at bæres af Klassen, af *alle* Arbejdere.

Ud fra denne Betragtning er jeg *imod* Udmeldelse af D. s. F. (selv om jeg ikke er blind for, at et Fags eller flere Fags *midlertidige* Udtræden under visse Forudsætninger kunde forsvares ogsaa fra et Klassesynspunkt). Vi bør blive i D. s. F. og *fortsætte Bestræbelserne paa at gøre D. s. F. til det, denne Centralorganisation burde være.* Vi skal ikke, som visse Kolleger gør det, ryste opgivende paa Hovedet og erklære dette haabløst, thi det er *ikke* haabløst, naar blot Arbejderne *vil* det. Men det koster Udholdenhed og Tro paa, at Klassens sunde Instinkt tilsidst gennem alle Skuffelser og nedslaaende Erfaringer vil finde den Form, der opfylder Kravene til en demokratisk, d. v. s. selvstyret, handlekraftig Centralorganisation for samtlige danske Arbejdere.

Vejene frem hertil er baade en *direkte* og en *indirekte.* Direkte gennem Fremsættelse af Forslag, som tager positivt Sigte paa Maalet (og vel at mærke med *Pligt* for vore Repræsentanter i D. s. F. til *positivt* at søge vore Forslag fremmet og Bestræbelser fra vor Side for at faa andre Arbejdere, andre Organisationer til at slutte sig til vore Forslag). Indirekte ved organisk Udbygning af Organisationsformerne fra den nu bestaaende snævre *faglige* til den mere fremskredne, nutids- (og i Særdeleshed *fremtids-*)svarende *industrielle* Form.

Begge Veje underbygget af en mere maalbevidst og fremadskuende Samvirken af *alle* de paa *Arbejdspladserne* beskæftigede Arbejdere.

Dèr ligger Linjen. Ad den vil vidtskuende og maalbevidste Arbejdere vandre for ad den at finde frem til bedre Egne, hvilket vil sige større Magt, mere Indflydelse, bedre Kaar, friere Arbejdsvilkaar for hele Klassen — og dermed større Evne til det afgørende Gennembrud.

København, 1. Juni 1923.

Sigvald Hellberg.

DANSK KLAVIATUR

N. Chr. Mathiesen, Silkeborg, har vistnok misforstaaet mine Indlæg angaaende et eventuelt dansk Standard-Klaviatur, idet jeg aldrig har paastaaet, at Matricerne ikke skulde kunne passere hinanden i Udløbet ved en Omforandring af Klaviaturet, men har hævdet, at saafremt det af Hr. Simonsgaard og Hr. Dir. Jørgensen udarbejdede Forslag skulde indføres ved alle de nuværende Maskiner, saa skulde der anskaffes nye Magasiner til de Maskiner, der arbejder med det tyske Klaviatur, fordi der i de tyske Magasiner er enkelte Kanaler, der er for *brede* for de Matricer, der efter Forslaget vilde komme til at »løbe« i disse, og dette vil have til Følge, at der ved Udløsningen kommer to Matricer i Stedet for én, og at der fremkommer en daarlig Udløsning. — Der er Grænser, man ikke kan overskride.

Efter de Udregninger, jeg hidtil har set angaaende et Klaviatur, der er udarbejdet efter *det danske Sprog,* skal der anskaffes nye Magasiner, hvis man da vil have en ordentlig Udløsning.

Selvfølgelig kan der udarbejdes en Kombination af begge Klaviaturer — der tildels nærmer sig et dansk — og hvis Matricer kan benyttes saavel i det tyske som i det engelske Magasin. — Der er udarbejdet et saadant Forslag af Kollega Jønssen, København, og det vil blive fremsat snarest. — Da jeg har set Kollega Jønssens Forslag, vil jeg paa Forhaand give det min varmeste Anbefaling, og efter hele J.s Arbejdsmetode er Forslaget vanskeligt at gøre bedre og billigere.

Jeg er Tilhænger af et Standard-Klaviatur, men skal et saadant indføres, saa maa det være et, der er til Fordel for Maskinsætterne saavelsom for Bogtrykkerne. For at naa et godt Resultat er det muligt, at der skal nedsættes et Udvalg bestaaende af Bogtrykkere og Maskinsættere, og saa tvivler jeg ikke paa, at det bliver Jønssens Forslag, der bliver lagt til Grund.

Kolding, i Maj. *Peder Pedersen.*

MAASKE VIL DER GAA —

Nogen Tid forinden Februar-Pristallet forelaa, udgik der fra Statistisk Departement en Meddelelse om, at der var Tale om at omlægge Grundlaget for Pristalsberegningen saaledes, at en hel Række Husholdningsregnskaber blev lagt til Grund for Udregningen. Men — føjedes der til — paa Grund af den fremrykkede Tid og det store Materiale kunde den nye Beregningsmaade ikke bringes i Anvendelse ved Februar-Tallet. Derimod stillede man i Udsigt, at dette vilde blive Tilfældet ved Juli-Beregningen.

Saa slog man sig til Taals med det og levede i Haabet om, at *næste Gang* vilde vi faa et Pristal, som ingen tvivlede om var mere i Overensstemmelse med de faktiske Forhold.

Det ser imidlertid ud til, at dette Haab skal skuffes. Af en Meddelelse i Dagbladene fremgaar det saaledes, at der er Tale om yderligere Udsættelse. Arbejdet har været meget omfattende — hedder det — og det vil ikke være muligt fuldt ud at afslutte det saa hurtigt, at det kan faa nogen Indflydelse paa Beregningerne af det nye Pristal. Derimod vil man *i Løbet af Efteraaret* sammenligne de mere teoretiske Oplysninger, som Pristallet hviler paa, med Husholdningsregnskabernes Realiteter for at beslutte, om der skal ske Ændringer.

Det er jo ingen Hemmelighed, at man arbejder tungt i de danske »Omsvøbsdepartementer«, men at man skal have et helt Aar til at foretage en saadan Udregning, kan man dog ikke bilde voksne Mennesker ind, og det minder mest af alt om en ilde anvendt Spøg.

Det er næppe heldigt at drive Gæk med en Sag, der i høj Grad berører flere hundrede Tusinde Familiers økonomiske Livsvilkaar.

Fr. N.

EN NY OPGAVE

Som kortelig antydet i et tidligere Numer af »Typ.-Tid.« vedtog De samvirkende Fagforbunds Repræsentantskab for nogen Tid siden at yde de tyske Fagforbund et Laan paa 100.000 danske Kroner, som paalignedes de forskellige Forbundskasser. Hvad denne ikke ganske lille Sum skulde benyttes til, meddeltes der intet om. Fra en vis Side paastod man, at de skulde gaa til Understøttelse for Arbejderne i Ruhr, men dette blev kategorisk benægtet af Stauning i »Social-Demokraten«, og saa har man jo ikke Lov til at tvivle.

I det officielle Referat i »Arbejderen« fra det sidste Repræsentantskabsmøde faar vi imidlertid Svar paa Spørgsmaalet. Det fremgaar nemlig heraf, at Pengene skal anvendes *til Opførelse af en Bygning i Udlandet!* I Referatet af Diskussionen om Formandens Beretning finder vi følgende Bemærkninger om denne Sag:

Th. Collemorten (Tobaksarbejderforbundet) var tilfreds med Virksomheden i al Almindelighed, men et enkelt Punkt vilde han anke over. Det, han vilde kritisere, var, at der var ydet et Laan til den tyske Landsorganisation paa 100.000 Kr. til Opførelse af en Bygning. Det laa ganske udenfor vor Opgave, og det er urigtigt at disponere over et saa stort Beløb, naar vi maaske kommer ud i store Kampe til Foraaret. Det er urigtigt at afgøre en saadan Sag ved skriftlig Afstemning. Stillede paa egne og 3 andre Repræsentanters Vegne følgende Forslag til Resolution:

»Repræsentantskabet vedtager, at Paaligning af Ekstra-Bidrag udover de i Lovene angivne, maa forelægges og behandles paa et Repræsentantskabsmøde, eventuelt paa Generalforsamlingen.«

Formanden vilde overfor Collemorten bemærke, at et Tilfælde som det af ham paapegede næppe vilde komme til at foreligge igen, og der var derfor ingen Grund til at vedtage særlige Beslutninger. Gav derefter en udførlig Fremstilling af de Forhold, som havde givet Anledning til at yde Laanet. Henstillede til Collemorten at tage sit Forslag tilbage.

Collemorten vilde lægge det i Formandens Udtalelser, at slige Bevillinger fremtidig vilde blive behandlet paa Møder, og tog derfor sit Forslag tilbage.

Lyngsie: Ogsaa vi har set paa det omtalte Laan paa samme Maade som Collemorten, og vi vilde have stemt for hans Resolution. Men med den Baggrund, at slige Bevillinger fremtidig behandles paa Møder, kan vi billige, at Resolutionen tages tilbage.

Det er unægtelig en ny og ret mærkelig Opgave, De samvirkende Fagforbunds Ledelse her har taget op: Opførelse af Bygninger i Udlandet!! Er man nu ogsaa sikker paa, at de danske Arbejdere, der paa tredie Aar rides af Arbejdsløshedens Mare, er interesserede i, at deres opsparede Reservefonds benyttes paa denne Maade?

Og et Spørgsmaal til: Ifølge hvilken Paragraf i De samvirkende Fagforbunds Love kan saadanne Laan ydes?

Af ovenstaaende Referat fremgaar det endvidere, at man ikke en Gang har fundet Anledning til at indkalde Repræsentantskabet til Møde. Naa, det var jo heller kun en Klatskilling paa en Milliard Mark, det drejede sig om, og det behøver man da ikke at snakke om. Bare »abladen«!

Uden smaaligt Hensyn til Lovparagrafer.

Udkigsmanden.

DEN INTERNATIONALE ARBEJDERKONGRES I HAMBORG

—

Som Svar paa Johs. Erwigs Spørgsmaal i »Typ.-Tid.«s Nr. 21 blot dette:

Forbundet modtager i Aarets Løb adskillige Opfordringer til at lade sig repræsentere ved denne eller hin Lejlighed, og efter gammel Sædvane skønner Forretningsudvalget over, om Forbundet skal repræsenteres. — Naturligvis under Ansvar overfor Forbundsstyrelse og Delegeretmøde.

Ved den heromhandlede Lejlighed var der ved Fordelingen af Mandaterne bl. a. givet De samv. Fagforbund 15 Mandater. Hovedorganisationens Forretningsudvalg benyttede selv de 3 og henstillede til de 12 største Forbund — deriblandt vort — hver at sende en Repræsentant.

Forbundets Forretningsudvalg fandt ikke Anledning til at sige »Dør forbi«, men vedtog at sende en Repræsentant, ligesom det af Hensyn til vore kvindelige Medlemmer vedtoges ogsaa at sende en Repræsentant til Kvinde-Konferencen. At vi ved denne Beslutning — saalidt som ved nogen anden — vilde være i Overensstemmelse med *alle* Medlemmer, specielt Johs. Erwig, var man naturligvis paa Forhaand klar over. — Men derved er der jo intet at gøre.

Spørgsmaalet om ogsaa at sende en Repræsentant *til Moskva* har endnu ikke været til Behandling i Forretningsudvalget. Skulde det komme til at foreligge, vil det sikkert blive nøje overvejet.

P. F. V.

Jul. Schrøder.

TIL TYPOGRAFERNE I ALLE LANDE!

—

Den ryggesløse Verdenskrig har smittet alle ædlere Følelser hos den besiddende Klasse og yderligere opflammet dens Profitraseri. Dens Bestræbelser gaar kun ud paa at røve fra de svagere. Den kapitalistiske Verdenskrig er bleven erstattet af den internationale Klassekamp. Fredstraktater benyttes til Folkenes militaristiske Underkuelse. Reaktionen er i al sin Brutalitet traadt i Stedet for den sociale Forstaaelse.

Reaktion i økonomisk, i social og politisk Henseende. Overalt slutter Arbejdsgiverne sig tættere sammen for igen at fravriste Arbejderne den Magtstilling, de gennem Decenniers Kampe og under store Ofre møjsommeligt er naaet frem til. Overalt forsøger skjulte Kræfter at gøre Arbejderne enhver Medbestemmelsesret stridig og tvinge dem tilbage til Slaveriet. Lønnedsættelser, Prisforhøjelser, Forlængelse af Arbejdstiden, kunstige Kriser, Arbejdsløshed, Forringelse af den sociale Forsikringslovgivning, Politivilkaarlighed — saaledes lyder det reaktionære Borgerskabs Program. Militarisme, Fascisme og andre nationalistiske Organisationer behersker den politiske Situation og truer Arbejdernes sociale Erobringer.

Og alle Grupper af det reaktionære Samfund støtter hinanden i disse Bestræbelser. Selv om politiske og økonomiske Modsætninger synes at skille dem fra hinanden i det daglige, saa bestaar i Kampen mod Arbejderklassen den fuldstændige Enighed. Deres Parole lyder: Fra alle Kanter mod fælles Maal!

Ogsaa Bogtrykkerne hylder denne Grundsætning; de danner ingen Undtagelse. Ogsaa de, der hidtil har vist nogen Forstaaelse af deres Arbejderes økonomiske og sociale Krav, hylder nu de reaktionære Planer. Ogsaa de forsøger nu alt for atter at fravriste deres Arbejdere, hvad disse i den Tid, Organisationerne har bestaaet, Skridt for Skridt møjsommeligt har tilkæmpet sig. Intet Middel er dem for brutalt, naar blot det fører til Maalet.

Alt, hvad de hidtil har foretaget dem, beviser tilstrækkeligt, at der ligger et System til Grundlag for deres Handlinger. Det fremgaar tydeligt af deres Kampprogram, at der handles i international Forstaaelse. Uden politiske eller religiøse Skrupler, uden Hensyn til Afstamning eller Sprog, staar de i moralsk og navnlig i materiel Henseende internationalt sammenknyttede. Og de skyr intet Offer til deres fælles Planers Virkeliggørelse — end ikke, hvor der kun er ringe Udsigt til Resultat.

Denne vore Arbejdsgiveres internationale Enighed er ikke blot en Døgnflue; tværtimod, den synes alt at have slaaet dybe Rødder. Den skal nu yderligere udvikles og fæstnes. De skumle reaktionære Planer skal indgaaende drøftes og udarbejdes. Af den Grund afholdes vel i disse Dage — 4.—6. Juni — i Gøteborg en *international Bogtrykkerkongres*, der sikkert ikke vil nøjes med en almindelig Sympatitilkendegivelse. Herfor taler den Omstændighed, at ogsaa *de, i alle Maader nøgternt begavede, amerikanske og engelske Prinpaler vil deltage* i Kongressen. Nye reaktionære Felttogsplaner mod Typograferne og de typografiske Hjælpearbejdere skal uden al Tvivl udklækkes og forberedes paa denne Kongres.

Denne Kendsgerning burde bringe de typografiske Arbejdere i alle Lande til Eftertanke. Men medens man er Vidne til en stadig tættere Sammenslutning og vidtgaaende Solidaritet mellem Arbejdsgiverne, hvad sker der saa fra Arbejdernes Side? Paa Grund af religiøse Anskuelser holder man sig borte fra sin faglige Organisation eller vender den Ryggen. Paa Grund af politiske Meninger forsøger man at ødelægge eller i det mindste svække bestaaende solide Fagorganisationer. Paa Grund af formelle Betænkeligheder i organisatorisk Henseende afviser man Tilslutning til et fagligt Internationale. Altsammen kun Smaating. Men Hovedsagen, som netop for alle Haandens og Aandens Arbejdere er at værne om de økonomiske Interesser, kommer saa at sige ikke eller kun i ringe Grad i Betragtning. Og dog er Varetagelsen af disse Interesser kun helt mulig ved en absolut national og ganske særlig ved en international Sammenslutning.

Denne Erkendelse førte da ogsaa i Aaret 1889 til *Oprettelsen af det internationale Bogtrykker-Sekretariat*, en Institution, som i Aarenes Løb blev en meget vigtig Faktor i den typografiske Stands økonomiske Liv. Gennem den har den fagorganisatoriske Virksomhed i de grafiske Fag taget et mægtigt Opsving; lidt efter lidt opstod i alle Lande grafiske Fagforbund. Den internationale Befrugtning har styrket disse Fagforbund og foraarsaget en vis Enhed i saavel Understøttelses- som i Tarifforhold. Under international Indflydelse er de økonomiske og sociale Tilstande undergaaet mangen Forbedring. Og den moralske saavelsom den materielle Solidaritet er i enhver Henseende stedse blevet udøvet efter bedste Mulighed af de Forbund, som staar tilknyttet det internationale Sekretariat. Dette er endda kun den internationale Sammenslutnings væsentligste Fordele. Der vilde jo endnu kunne fremføres adskilligt.

Og dog var det muligt at naa endnu videre i denne Henseende, hvis Bogtrykfagets Arbejdere bedre formaaede at værdsætte den store Nytte, de har af en international Sammenslutning til Varetagelsen af deres vitale Interesser.

Derfor Kolleger, hold jer fri af enhver Separatisme og Nationalisme. Slut eder alle, uden Hensyn til Afstamning eller Sprog, Anskuelser eller Organisationsform, til *det internationale Bogtrykker-Sekretariat*, Eigerplatz 8, Bern. Hele eders Op-

mærksomhed bør være rettet paa at gøre denne Arbejderinstitution bekendt overalt og skaffe den nye Medlemmer. Paa denne Maade er det muligt at hæve dens Værd og dens Anseelse. Og kun saaledes vil Arbejderne virkningsfuldt kunne modarbejde den internationale Arbejdsgiverreaktion og hævde deres Stilling. Enighed gør stærk!

Leve det typografiske Internationale!

Bern, 25. Maj 1923.

Det internationale
Bogtrykker-Sekretariat.

ODENSE-AFDELINGENS VAARTUR

lik i Aar akkurat samme vellykkede Forløb som de foregaaende Aar. I et Antal af ca. 80 drog man i den tidlige Morgen til Fods (og det var Gudskelov de fleste!), pr. Cykle og — pr. Bil til Stige, hvor man ved 9-Tiden satte sig til Bords i den gamle Krostue, hvor man i de følgende Timer lod Koteletterne og de andre rare Sager vederfares Retfærdighed. Stemningen, som den kun kendes i Stige Kro Kr. Himmelfartsdag, kom hurtigt op, og hertil bidrog selvfølgelig i høj Grad de fortræffelige, smukt og originalt udstyrede Sange, der i et Antal af ni fordeltes over Frokosten og det efterfølgende Kaffebord. I Aar blev de oven i Købet ledsaget af Musik, idet Vaarturens Æresgæst — Laur. Schou — havde medbragt sin »Knurrebasse« — et Instrument, han behandlede ganske virtuosmæssigt. Kort og godt: Turen var vellykket helt igennem, Humøret slog de kraftigste Kraftspring — og næste Aar mødes Odense-Kollegerne paany. —*n.*

— — — Der er saa fine Ting mellem de Odense-Kollegers Sange, at vi ikke kan modstaa Fristelsen til at gengive et Par af de mest velklingende Strofer:

Og i Dag til Mindekæden føjes
end et Led med gylden Straaleglans,
som kan lyse op, naar Nakken bøjes
over kolde Typers Hvirveldans.
Typens Slag mod Vinkelhagens Sider
klinger som en festlig Melodi
for hver ung og gammel ærlig Slider
gennem Aarets triste, mørke Tid.

Vaar, der gik, og Vaar, der atter kommer,
Vaar med Lærkesang og Stærefløjt,
Vaar med Sol og Vaarens fagre Blommer,
Vaar med Bladehang og Vaartursprøjt.
Vaar med Vaar i Mindet Stævne sætter
spredende i Sindet hver en Sky,
ind i Hverdagslivet Haabet fletter
Haabet om en herlig Vaar paany.

— — —

Jo, et Under er forvist der sket:
Alt det gamle vi som nyt har set,
Droslens Kluk og Lærkens Trilleslag
varsled ind en Haabets Atterdag.

Haabets grønne Dragt i Spil og Spring
hilser os i Møde trindt omkring,
Haslens Hæk og Bøgens friske Blad
Sindets mørke Sky selv skiller ad.

Fjordens Luftning, Maagens Vingeslag,
Brødre, nyd med lettet Aandedrag!
Dvæl med Tak og Smil ved mangt et Navn
her i Færgelejets Mindehavn!

Ungdom, løft vort Stævne hver en Tid,
fik du Sangens Gave, bær den hid!
Svandt end Vaarens Samvær hastigt hen,
syng — og gør den gamle ung igen!

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

STEREO- OG ELEKTROTYPØRERNES BRANCHEKLUB

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 6. Maj i Rømersgade. Til Dirigent valgtes *Sigv. Kristensen.* — *Formanden* aflagde Beretning og omtalte Tarifforhandlingerne, haabede at vi næste Gang skulde slaa et Slag for vor Branche. — *Sekretæren* oplæste Forhandlingsprotokollen. — *Kassereren* aflagde Regnskabet, der balancerede med 716 Kr. Grundet paa Revisorernes Udebliven, der stærkt fordømtes, vedtoges det at lade de nyvalgte Revisorer revidere Regnskabet. — Til Kasserer valgtes *Jul. Andersen* (Dyva & Jeppesen), og til Styrelsesmedlemmer valgtes *Kluge* (Berlingske Tidende), *Rasmussen* (Schultz) og *Lauritzen* (Aftenbladet), Suppleant blev *Kjeldsen* (Simmelkiær). Til Revisorer valgtes *Kjeldsen* og *Darup* (Politiken). Til delegeret til Delegeretmødet valgtes Formanden *Frantz Dupont* og som Suppleant *Rasmussen.* — En Bevilling paa 300 Kr. til Klubbens Stiftelsesfest vedtoges. — Det vedtoges, at man skulde se at faa Medlemmerne til selv at indbetale deres Kontingent den første Mandag i hver Maaned, og henstilles hermed til Tillidsmændene paa Trykkerierne om en maanedlig Opkrævning og Indbetaling til Kassereren. — Et Par smaa Lovændringer vedtoges.

Carl L.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB

Tirsdag den 22. Maj afholdt Klubben sin aarlige Generalforsamling i Søpavillonen. *Formanden* aflagde Beretning for det forløbne Aar og udtalte sin Glæde over den store sportslige Fremgang, Klubben havde haft under den nye udmærkede Lærer, Hr. Dannaars, Ledelse. *Kassereren* fremlagde Regnskabet, der godkendtes af Forsamlingen. Til Bestyrelse valgtes som Formand *Oscar Jensen,* Næstformand *Otto Andreasen,* Kasserer *Julius Lund. Axel Petersson* og *A. Andreasen* valgtes til Bestyrelsesmedlemmer. — Under Eventuelt taltes der bl. a. for en Sommerudflugt. En saadan vil blive afholdt Søndag den 24. Juni (St. Hans Dag). Med en af Dampskibsselskabet Øresunds komfortable Baade sejles til Helsingør, Afgang fra Havnegade *Kl. 9 pr.* Tur og Retur 3 Kr. Nærmere Program for Dagen vil følge. Billetter kan forudbestilles hos Formanden *Oscar Jensen,* Schleppegrellsgade 5 3, Kassereren *Julius Lund,* Gl. Jernbanevej 41, eller pr. Telf. Godth. 709 v og Godth. 1745 x, samt i Lokalet paa Forchhammersvej 18. Tegningen slutter Torsdag den 21. Juni og er bindende.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Juni 1923	1. Maj 1923	1. Juni 1922	1. Juni 1921
Haandsættere	202	200	203	275
Maskinsættere	5	12	2	13
Trykkere	73	85	104	73
Stereotypører m. fl. .	2	1	»	4
Mandl. Hjælpearb. . .	35	39	40	36
Kvindel. — ..	86	97	143	220
Ialt . . .	403	434	492	621

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 679 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 105, i Jylland 168.

NÆR OG FJÆRN

—

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde Mandag Kl. 7 førstkommende i Vestergade 5.

Formanden.

JUBILÆUM. Den 12. Juni kan Typograf *Hans Madsen* fejre 25-Aars Dagen for sin Ansættelse som Typograf ved »Vejle Amts Avis«. Madsen har lært paa Bladet, men rejste efter at have udlært, til Faaborg, hvor han arbejdede i nogle Aar. Den 12. Juni 1898 kom han tilbage til Lærestedet.

SOMMERFERIE. Egm. H. Petersens kgl. Hof-Bogtrykkeri har i Aar tilstillet sit Personale henholdsvis $1^1/_2$ og 1 Uges Sommerferie med fuld Udbetaling.

DYRTIDSPOINT'ERNE. I Anledning af den Strid, der er opstaaet mellem Dansk Typograf-Forbund og Københavns Bogtrykkerforening angaaende Forstaaelsen af en fra den sidste afsendt Skrivelse af 16. August f. A. omhandlende en 13. Point samt angaaende den pr. Februar i Aar konstaterede Point, har det Møde været afholdt, der gaar forud for Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret. Paa Mødet, hvor Københavns Bogtrykkerforening var Sagsøger, opnaaedes intet egentligt Resultat, forinden Parterne skiltes. Men derefter stilledes der af begge Hovedorganisationer et Forslag til Stridens Løsning, som Styrelsen og Forretningsudvalget nu skal tage Stilling til.

DØDSFALD. Søndag den 3. ds. jordedes paa Bispebjerg Kirkegaard vor Kollega *Johan E. Eppler* efter ca. 5 Ugers Sygeleje. E., der i en Aarrække har arbejdet paa Stiftstidende i Odense, var vel ikke særlig kendt blandt Typograferne. I de sidste halve Snes Aar har han arbejdet hos F. E. Bording, indtil Arbejdsløsheden ramte ham kort før hans Sygdom og Død. Afdøde blev 61 Aar. En Del Kolleger fulgte ham til hans sidste Hvilested, hvor vort Banner vajede og viste ham den sidste Ære.

NORDISK BOKTRYCKAREKONSTS Majhæfte fremtræder i Anledning af Bogtrykkerkongressen i Göteborg i dobbelt Størrelse og i særlig flot Udstyrelse. Flere af Artiklerne er tillige skrevet paa det engelske Sprog.

STYRELSESMØDER

—

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

30. April 1923:

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Sagen mod Forlagstrykkeriet havde været procederet, men var tabt. Til Efterretning. — Angaaende visse Principalers Medlemsskab hos os, og som havde været behandlet og var oversendt til Forretningsudvalget, havde dette vedtaget at stille Sagen i Bero. Til Efterretning. — Et Firma havde anmodet om Tilladelse til at trykke overført Sats fra et Trykkeri, som var blokeret af Dansk Typograf-Forbund grundet paa skyldig Arbejdsløn. Formanden havde nægtet dette, med mindre vedkommende Firma vilde udrede Beløbet. Godkendtes. — Et Par længe verserende Sager angaaende Pasning af Maskiner afgjordes i Henhold til Tarifen. — Klage forelaa fra et Medlem over Nægtelse af Samarbejde af et andet Medlem. Parterne indkaldes. — Københavns Bogtrykkerlaug fremsender Meddelelse om Udfaldet af Laugets Valg af Voldgiftsretsmedlemmer. Modtagelsen anerkendes. — Angaaende det 13. Point fra forrige August forelaa Klage fra og Svar til Arbejdsgiverforeningen. Svaret godkendtes. — Angaaende Forhandlingerne om Erstatning for Forlægningsgodtgørelse i et Blad gaves Meddelelser. Det vedtoges, at Erstatningsbeløbet skulde gaa til Feriekasse eller lignende. — En Kollega, der vægrer sig ved at modtage Arbejde af Helbredshensyn, anmoder om Arbejdsløshedsunderstøttelse. Kan ikke lade sig gøre. — En Kollega anmoder om Rekonvalescentophold i 5 Uger med Sygekasselægens Anbefaling. Bevilgedes. — Børnehjælpskomitéen fremsender et Cirkulære. Til Efterretning. — Generalforsamling afholdes den 27. Maj. — Forslag til det kommende Delegeretmøde indkaldes til senest 25. Maj. — Ifølge de officielle Meddelelser var den fortsatte kommunale Hjælp standset for dem, der i det sidste Aar havde erholdt 90 Dages saadan Hjælp. Sagen og Stillingen debatteredes, dog uden at nogen Beslutning kunde tages i dette Møde. — Kassereren refererede Mødet, som havde været afholdt med de af Sygekassen udtraadte Medlemmer, der ønskede at forblive i Hjælpekassen, men med et forøget Antal Portioner. Denne Ordning tiltrædes foreløbig. — Angaaende Middagstidens Længde i Avissætterier refererede Formanden paa given Foranledning, at denne nu bør være i Overensstemmelse med Tarifens § 1, og Dommen i Sag Nr. 2/1906 er ikke gyldig længere. Til Efterretning. — Angaaende Stiftelsesfesten forsøges Muligheden for dens Afholdelse enten ved en Sammenkomst i Omegnen eller ved en Aftenunderholdning. — Anmodninger om ekstra Hjælp behandledes. — Anmodninger om hvilende Ret-Sager behandledes. — Mødet hævet.

AFSTEMNINGSRESULTAT

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler angaaende Bemyndigelse for Styrelsen til at afslutte Forhandlinger om Købet af Sommerhuset ved Høve Strand var der afgivet 1094 Stemmer. Deraf stemte 576 Ja og 513 Nej. Ugyldige var 5 Stemmer.

København, 4. Juni 1923.

Ulrik Hansen. *A. Søby.*

Bagefter er indkommet 21 Ja og 8 Nej.

Jul. Samuelsen.

KASSEEFTERSYN

TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSESKASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE

Ved et Dags Dato af undertegnede Revisorer foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren, *Carl J. Christoffersen*, forefandtes:

I Obligationer	59.500,00
I Sparekassebeholdning	12.588,67
Kontant	253,26
I Bilag	109,10
Ialt	72.451,03

Endvidere i:

Legatfonden	4.000,00
Sparekassen	139,03
Ialt	4.139,03

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, 28. Maj 1923.

C. O. Petersen. *E. Hammer.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:
30. Maj: Grenaa 150,00.
København, 4. Juni 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Hans Carl Chr. Johansen, udl. 29. 5. 23 i Krohns Bogtr. (arb. s. St.). Trykker Karl Albrecht Poulsen, udl. 1. 6. 23 i S. L. Møllers Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Karoline Kristine Wendt, udl. 6. 6. 23 i Bruun & Co.s Bogtr. (arb. s. St.). 1323 Burmanns Hustru Vera (Syge- og Begravelseskassen).

Kolding: Sætter Henry Nielsen, udl. 1. 5. 23 hos L. Christensen. Nakskov: Sætter Magnus Nielsen, udl. 1. 5. 1907 i Holbæk Amts Dagblad (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3201 Henrik Rasmussen fra Rejse (arbl.). 7155 Chr. Hansen fra Nykøbing M. (Militær). 2649 Jul. Jørgensen fra Rejse (arbl.). 4476 Aage Hansen fra Rejse (arbl.). 6848 Peter Thornberg fra Middelfart i Pl.

Herning: 3795 Christian Christensen (udenfor Faget).

FRATRAADTE

København: 7244 Harald Offersen paa Rejse. 7160 Aage Christensen til Skive i Pl. 7022 Harald Jørgensen til Rudkøbing (arbl.).

Randers: 7210 Kristian Gabrielsen til Vraa i Pl.

SLETTET FOR RESTANCE

København: 1328 Carl Sternberg (Berl. Tid.).

DØD

København: 864 Johan Eppler (Bording).

Søndag den 10. Juni: Søllerød (Besøg paa Slottet). Sct. Hans Torv Kl. 9. (3m)

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Telefon 9090 — DRUBIN — Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

Lurmærket for grafiske Farver. (14)

Bogtrykkeri

med godt Materiel og faste Arbejder er til Salg. Billet mrkt. »145« modtager Ekspeditionskontoret.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter,

»Linotype«, kendt med »Intertype«, søger Plads. Billet mrkt. »144« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung energisk Sætter, 21 Aar, ønsker at lære Stereotypi. Billet mrkt. »138« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Trykker

(Provins) søger Plads, villig til alt forefaldende Arbejde. Billet mrkt. »146« modtager Ekspeditionskontoret.

En Sætter-Trykker

kan straks faa fast Plads. Henvendelse til
Østsjællands Avis,
(147) *Køge.*

Maskinsættermedhjælper!

Ung Provinsianer, kendt med alt forefaldende indenfor Sætterbranchen, kunde ønske Plads, hvor der gives Lejlighed til at lære Maskinsætning. Billet mrkt. »148« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf,

ung, gift, søger fast Plads. Kendt med alt forefaldende Arbejde. Stor Interesse for Faget. God Anbefaling. Billet mrkt. »139« modtager Ekspeditionskontoret.

S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
— AMERIKAVEJ 1 —
Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.
Mangeaarig Specialkendskab.
Kolleger 5 pCt. Rabat. (142)

SÆTTEMASKINSKOLEN
ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 24 | KØBENHAVN DEN 15. JUNI 1923 | XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
AFHOLDER
DELEGERETMØDE
I AARHUS
DEN 3. OG 4. AUGUST 1923
I ARBEJDERNES FORSAMLINGS-BYGNING (AMALIEGADE)

I Henhold til Medlemsantallet har Afdelingerne Ret til at vælge følgende Antal Repræsentanter:

Aabenraa	2	Marstal	1
Aalborg	3	Middelfart	1
Aarhus	7	Nakskov	2
Assens	1	Nyborg	1
Brønderslev	1	Nykøbing F.	2
Esbjerg	2	Nykøbing M.	1
Faaborg	1	Næstved	2
Fredericia	2	Odder	1
Frederikshavn	1	Odense	5
Grenaa	1	Randers	3
Haderslev	2	Ribe	1
Haslev	1	Ringkøbing	1
Helsingør	2	Ringsted	2
Herning	1	Roskilde	2
Hillerød	2	Rudkøbing	1
Hjørring	2	Rønne	2
Hobro	1	Silkeborg	2
Holbæk	2	Skanderborg	1
Holstebro	2	Skive	2
Horsens	2	Skjern	1
Kalundborg	1	Slagelse	2
Kolding	3	Stege	1
Korsør	1	Struer	1
København	51	Stubbekøbing	1
Deraf Sætternes Underafdeling	32	Svendborg	2
Trykkernes do.	10	Sønderborg	1
Kvindernes do.	9	Thisted	2
Køge	1	Tønder	1
Lyngby	1	Varde	1
Løgstør	1	Vejle	3
Maribo	1	Viborg	2
		Ialt	149

Forretningsudvalget.

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE I DANMARK
AFHOLDER
DELEGERETMØDE
I AARHUS
DEN 5. AUGUST 1923
I ARBEJDERNES FORSAMLINGS-BYGNING (AMALIEGADE)

umiddelbart efter Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde.

I Henhold til Medlemsantallet pr. 31. Marts har Afdelingerne Ret til at vælge et Antal Delegerede som foran nævnt.

Hovedbestyrelsen.

LIGE FATTIGE

I et Brev fra Kristiania til »Svensk Typ.-Tid.« om den Kamp, der for Tiden udkæmpes i Bogtrykfaget i Norge, forekommer bl. a. følgende Linier:

»Bogtrykkere og Typografer skulde nok kunne komme overens, men Arbejdskøberne (Arbejdsgiverforeningen) staar med sine »Principer« hindrende i Vejen. De vil have alle Fag indrangeret under de Bestemmelser, som gælder for Jernindustrien og andre Storindustrier. Typograferne kæmper derimod for at bevare de sidste Rester af de Privilegier, som har fulgt vort Fag ned gennem Tiderne. Kommer Typograferne ned paa samme Niveau som Industriarbejderne, maa man frygte for, at Bogtrykfaget som Haandværk snart er en saga blott.

Det Faktum, at vort Fag staar en Smule over de andre Fag, har gjort, at alle interesserede Typografer har anstrengt sig i sit daglige Arbejde og gjort sit bedste for at kunne bibeholde og gøre Fyldest for Betegnelsen *Kunsthaandværk* om vor Gerning.«

Disse Ord indeholder i Grunden et Stykke af det typografiske Fags Historie — en sørgelig og trist Historie om, hvorledes Faget langsomt ødelægges og nedtrampes af Storindustriens bredfodede Mænd, som Flertallet af Bogtrykkerne i Norge saa vel som her hjemme har underordnet sig. Storkapitalismens Mænd kender kun ét Maal: at suge Penge til sig — presse ud den sidste Hvid af de Foretagender, der kommer indenfor deres Fangarmes Rækkevidde. Det er for dem en underordnet Sag, om et Fag eller et Haandværk derved forgroves eller helt lægges øde, eller om Arbejderne har en Løn, saa de kan leve. Hvor Pengegridskheden er sat i System, dèr maa alle Hensyn til Kunst, Skønhed og Menneskerettigheder vige.

Det er kun vanskeligt at forstaa, hvorfor de mindre Arbejdsgivere og specielt Bogtrykkerne har kastet sig i Armene paa disse Rovdriftens Udløbere. Det vil jo dog før eller senere ende med deres Udslettelse.

Med Interesse følger vi Kampens Forløb i Norge. Hvis det lykkes Norges Arbejdsgiverforening at sætte sit Stempel paa vore norske Kollegers Overenskomst, er der jo nogen Sandsynlighed for, at det samme vil blive forsøgt overfor os her hjemme — før eller senere.

Sker dette, har vi de store Sammenslutninger — paa begge Sider — at takke derfor. Under deres Auspicier gøres vi alle lige — vel at mærke *lige fattige!*

Typograferne har en Del at miste, men intet at vinde ved at komme helt ned i Sækken.

Vi har hidtil med Held søgt at holde Arbejdsgiverforeningens Indflydelse i Baggrunden ved vore Overenskomsters Afslutning. Om det skal lykkes os i Fremtiden, beror for en Del paa os selv.

Fr. Nielsen.

ENDNU ET SPØRGSMAAL

Idet jeg kvitterer for Julius Schrøders Oplysninger i sidste Nr. angaaende de nærmere Omstændigheder ved vort Fagforbunds Deltagelse i den politiske Kongres i Hamborg — Oplysninger, af hvilke det fremgaar, at kun Forretningsudvalget og ikke Forbundsstyrelsen har besluttet denne af os selv bekostede Repræsentation — skal jeg endnu tillade mig at bemærke følgende:

Ogsaa jeg mener, at Arbejdernes faglige og politiske Interesser er nær beslægtede, og at et Samarbejde for saavidt er naturligt. At dette Samarbejde imidlertid udstrækker sig til, at Fagforbund lader sig repræsentere paa en ren politisk Kongres (endda som stemmegivende?) og dermed optræder ikke som Fag- men som politiske Repræsentanter, det synes mig at overskride de naturlige Grænser for Samarbejdet, saa meget mere som Arbejderklassens politiske Retningslinje jo ikke er én, men to. Man kan beklage dette Faktum, men ikke benægte det, og under disse Forhold bliver en ensidig politisk Alliance derfor naturligvis en Udæskning mod de Medlemmer af Fagforbundene, der tilhører den anden politiske Retning.

At Jul. Schrøder vil faa Sanktion paa dette politiske Misbrug af vort Fagforbund, tvivler jeg i og for sig ikke om, — men selv et Flertal kan jo misbruge sin Magt.

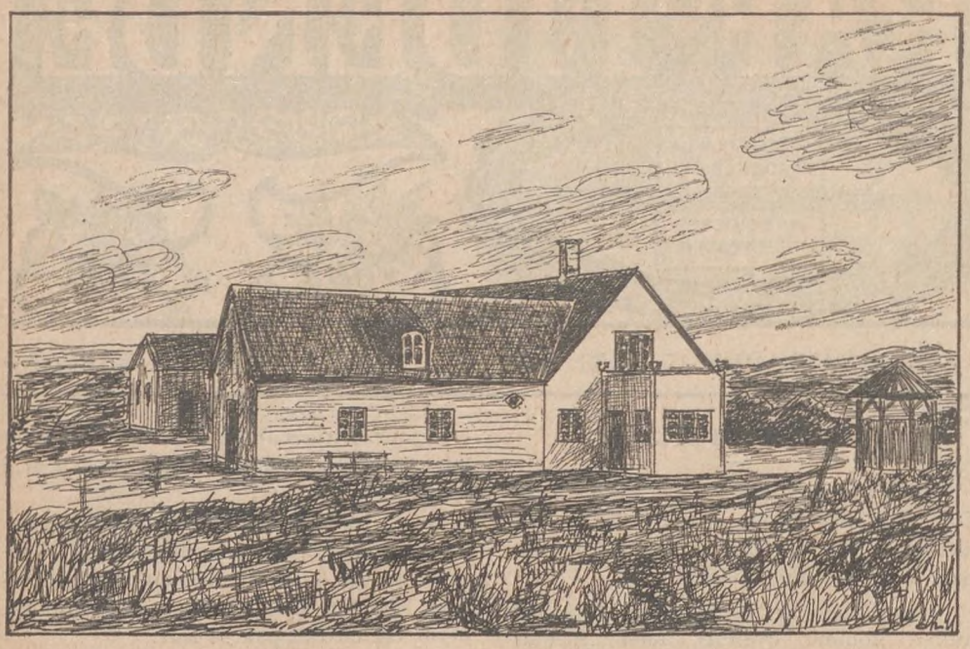
Og saa blot et Spørgsmaal endnu (bliv nu ikke irriteret paany, kære Schrøder!): Vil du være saa venlig at oplyse os, som du har repræsenteret, om, *hvad* denne Kongres besluttede til Gavn for Arbejderklassen. I den socialdemokratiske Presse har man ikke kunnet læse det, skønt der nu er gaaet adskillige Uger siden. Og det er dog vel kun et billigt Forlangende at faa at vide, hvilken Stilling denne verdenshistoriske Samling af Arbejderklassens Ypperste tog til Døgnets og Tidens store Spørgsmaal.

Paa Forhaand Tak!

Johs. Erwig.

SOMMERHUSET VED HØVE

Se saa! Efter at Ejeren af Sommerhuset var presset endnu et Tusind Kr. ned, benyttede Styrelsen den givne Myndighed til at afslutte Handel, og Sagen gik i Orden. Huset er som sagt nyt og pænt, Billedet viser det set fra Søsiden. Med Inventar og en Tønde Land staar det i en Købesum af 21.000 Kr. Der mangler lidt Gardinkapper, Dækketøj og nogle Stole. Men det er alle-

rede anskaffet. Til Gengæld var der et Klavér, som vi i hvert Fald ikke har nævnt før, og som kan vurderes til rundt 1000 Kr.

Selve Gaardspladsen og den afstukne Have er desværre ikke saa pæn. Der staar nogle miserable Frugttræer, der i deres unge Alder har savnet en nænsom Haand. Men det skal nok komme senere. Og hvad — Pensionærerne skal jo heller ikke opholde sig dèr. Naar de er staaet op og har faaet Morgenfrokost, spreder de sig for alle Vinde, saa de kan blive godt sultne til Middagsmaden. Nogle kan gaa til Jyderup Skov (ikke den Jyderup, som de fleste straks tænker paa), andre kan gaa til Høve Skov. Her finder der for Resten om Søndage store Fester Sted, til hvilke hele Odsherred stævner did. Imidlertid tager man ikke paa Landet for at more sig — jeg er bange for, at man i saa Fald vilde finde det skrupkedeligt.

Nej — Ferie er Ferie!

Og her skulde man faktisk ogsaa kunne *holde* Ferie uden at bruge ret mange røde Ører ud over den takstmæssige Betaling. Denne bliver 3 Kr. 50 Øre pr. Dag for Kosten og 1 Kr. for hver Seng, der benyttes. For Børn kan man træffe Aftale om en mindre Betaling for Kosten. Fremmede Pensionærer skal betale 3 Kr. 50 Øre plus 2 Kr. pr. Seng. Som man deraf vil se, er det finansielt bedst ikke at have Typografer. Men det bliver nu alligevel dem, der med Hustruer og Børn har Fortrinsret.

Naa. Hvis man nu ikke vil i Skoven eller lave Bjergbestigning til den store Kampesten oppe paa Toppen af Veddinge Bakker — jeg véd ikke, i hvilken Anledning den er slæbt derop, og det har kostet Sved — saa er der det bedste tilbage. Man lægger sig ned i Strandsandet. Naar Solen har bagt én tilstrækkeligt, medens man har ligget og kigget og fornemmet den friske, salte Søluft i Næse og Mund, der minder om en kold Sjus, som dugger Glasset, kan man næppe modstaa at vade ud. Ah, hvor det gør paa de aabne Porer!

Kl. 1 har Fru Larsen sørget for Middagen: 2 Retter og Dessert. God, sund og rigelig Mad, sagde hun med Eftertryk, der indgød os Tillid. Kl. 3 Kaffe. Kl. 7 varm Ret og koldt Bord, The og Hvidtøl.

Ja, hvadt skal man säga? — som en vis Person siger.

Menne — — — man kan ogsaa faa en Pilsner for 35 Øre og en Aalborg ligeledes 35 Øre. Stykket.

Kalundborg-Toget gaar fra København Kl. 8,14 til Holbæk. Standser ikke før Roskilde. Til Holbæk koster Billetten, saavidt jeg husker, Kr. 2,90. Sytten Minutter efter gaar Toget fra Holbæk, hvor man altsaa skifter. Her koster Billetten lidt mindre end den anden Tur. Det er nu et værre Tog, det. Men omsider naar man Asnæs. Fra Asnæs over Høve (ikke at forveksle med Hørve) er der en god Times Gang til vort Hus, der ikke har faaet Navn endnu. Naar man er gaaet igennem Høve og nede ved Vandet har passeret Frederiksberg Rekonvalescenthjem og gaaet et Stykke mod Nord, ligger det paa højre Haand. Klip Billedet ud. Oppe i Høve Stræde saa du allerede Skorstenen ryge. Nu er det Middag.

Paa Mandag er det Meningen, at der skal aabnes. Kollegerne bedes omgaaende reservere sig Pladser hos Formanden, men det er nødvendigt at opgive præcis fra hvilken til hvilken Dato. Og selv om Ferien først falder i August eller i Begyndelsen af September, maa Pladserne, for at kunne være garanterede, være reserverede hurtigst. Husk det!

***

SOMMERHUSET VED HØVE

—

Søndag: Generalforsamling i Københavns Afdeling. Forslag fra Formanden om at købe et Hus et Sted oppe mellem Kalundborg og Nykøbing Sj. En Del Diskussion. Det hævdes fra Medlemmers Side, at der er større og mere nærliggende Opgaver for Bestyrelse og Organisation end at indrette et Sommerhus, hvor Opholdet ikke vil kunne blive stort billigere end i private lignende, og hvor i heldigste Fald højst ca. halvtredje Hundrede Kolleger (og endda kun de bedststillede) *pr. Aar* vil kunne holde Ferie (der er i København ca. 3000 Medlemmer). Forslaget foreslaas derfor *afvist*. 28 stemte for, 18—20 imod Forslaget, som derpaa vedtoges sendt til skriftlig Afstemning.

Fredag: »Typ.-Tid.« bringer en rosenrød Anbefalingsartikel for Købet af Sommerhuset. Samme Dag kommer *Stemmesedlen*, der skal være indleveret senest *Mandag*. Ingen Tid levnes for andre Anskuelser om dette Spørgsmaal til at komme til Orde. Medlemmerne skal under Indtrykket af Artiklen i Bladet og den varme Junisol udenfor Trykkerierne billige Købet. Ingen Tid til Vrøvl her!

Det er det, man kalder en baade *ekspedit* og en *demokratisk* Ledelse af en Organisation. Men mon den betaler sig i det lange Løb?

1. Juni 1923. *Sigvald Hellberg.*

MIDTSJÆLLANDSK ARBEJDERSTÆVNE

afholdes Søndag den 1. Juli i Roskilde. Om Formiddagen vil der være Lejlighed for tilrejsende til at foretage Udflugter i Byens smukke Omegn, hvorfor Roskilde Lokalafdeling opfordrer Kollegerne i de sjællandske Byer til at arrangere Sommerudflugt til Roskilde denne Dag. En saadan er planlagt af Typograflærlinge fra forskellige sjællandske Byer, og der vil Kl. ca. 10 Form. blive arrangeret en Udflugt til Boserup Skov. Forretningsfører *Karl Sørensen* eller en anden af Forbundets Tillidsmænd kommer til Stede. Nærmere Program for Arbejderstævnet vil blive tilsendt Afdelingerne. Eventuel Deltagelse bedes anmeldt til *Wm. Villumsen*, Ringstedgade 2, Roskilde.

INTERNATIONALISMEN

—

Et Par Aar før Verdenskrigens Udbrud holdtes i Schweiz en international Socialistkongres. Paa denne var man enige om — og det blev særlig understreget af Repræsentanten for Danmark, J. F. Borgbjerg — at *for Fremtiden var al Krig umulig i Europa*, takket være Arbejdernes Internationale.

De Aar, der er gaaet siden da, har paa en aldeles overbevisende Maade belært os om, at denne Tale intet havde med den raa Virkelighed at gøre. Thi da Krigsfaklen flammede, var det internationale Boldværk som blæst bort, og gamle Bebels Ord om, at »hvis Fædrelandet kom i Fare, vilde han tage Bøssen paa Nakken« og melde sig til Tjeneste, blev efterlevet af Europas Arbejdere.

Den saa sørgelig af Krigen kvalte Internationale er nu atter kaldt til Live. Ved den »store Samlingskongres« i Hamborg i Pinsen har Repræsentanter fra de fleste europæiske Lande vedtaget, at det gamle Had skal være glemt, og at de internationale Forbindelser skal genoprettes som før Krigen.

Ifølge Referatet fra Kongressen skete dette under Hr. Staunings Forsæde og under »jublende, orkanagtig Begejstring og frydefuldt Bifald«. Ja, der skete endog det vidunderlige, at da Franskmanden Paul Faure i en kort Tale foreslog Internationales Genoprettelse, var enhver Oversættelse af hans Ord overflødig, thi alle de tilstedeværende forstod ham. Det minder noget om hin Pinse i Jødeland for 1900 Aar siden, da Apostlene pludselig talte alle Tungemaal. I Hamborg var det bare omvendt: de 600 delegerede forstod pludselig Fransk!

Hvorledes det nu forholder sig med den megen Begejstring og den Betydning og Alvor, man skal lægge deri, saa er der vel intet at sige til, at Arbejderpartiernes Førere i de forskellige Lande — hvis de havde gyldigt Mandat dertil — har rakt hinanden Haanden og lovet at arbejde for Fred og Forstaaelse mellem Folkene.

Men vi bør dog vistnok være lidt varsomme med at hengive os i Troen paa, at denne Begivenhed er Indledningen til et Tusindaarsrige med Fred mellem Menneskene. Dertil er der for meget, der skiller. Ikke alene Nationerne, men ogsaa de enkelte Individer. Saa længe det er saadan, at den ene Stodder ikke kan taale, den anden har to Kæppe, nytter det vist ikke stort at drømme om den evige Fred.

En af de første Betingelser for Udviklingen af et godt Forhold mellem de forskellige Folkeslag er vel nok, at man fjernede alle Toldmure og indførte den frie Vareudveksling mellem Landene. De Mænd, som først rejste Frihandelens Fane, er derfor Fredssagens sande Apostle. Men hvor er de henne alle dem, som skulde synes

kaldede og selvskrevne til at føre Frihandelens fredsbringende Idéer videre?

Stod de ikke der nede ved det store Stævne i Hamborg og lovede hverandre Fred og Forsoning? Jo vel. Men naar man er kommen hjem og staar med begge Ben midt i den »praktiske Politik«, tager man det ikke saa nøje med Idealerne, der reduceres til »skimlede Doktriner«. Saa kan man godt deltage i Kravet om nye Skranker imod Brødrene paa den anden Side Grænsen!

Det er ikke nok, at Repræsentanter for Arbejderne i de forskellige Lande med nogle Maaneders Mellemrum gaar sammen og trykker hverandres Hænder og aflægger højtidelige Løfter. Hvis man ønsker, at Arbejderne skal faa Respekt for disse Sammenkomster, og hvis man vil se den Begejstring, der siges at raade ved slige Lejligheder, forplante sig rundt i Landene, maa det kendes paa Deltagernes Arbejde i deres hjemlige Kreds.

Det nytter ikke at fortabe sig i Abstraktioner over en maanefjern Verdensorden, hvis man ikke søger at opdrage sig selv og sine nærmeste til at følge de Veje, der fører til Maalet. Thi ogsaa her gælder det, hvad Bjørnstjerne Bjørnson skrev om den store Verdenserobrer:

Hvo ej kan bygge sit eget Hus,
hvad stort han bygger, gaar op i Grus.
Med Sejr fra Moskva til Karthagena,
han dør dog ensomt paa St. Helena.

Fr. N.

BRÆNDSELSFORRETNINGEN

meddeler, at den nu paabegynder Salget paa Ratebetaling til de Klubber og Foreninger, som vil paatage sig det dermed forbundne Arbejde og Garantien derfor.

Vi lader denne Meddelelse gaa videre med vor bedste Anbefaling.

Henvendelse: Frederiksberggade 16 1.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

—

17. Maj 1923.

1. Fra det internationale Sekretariat forelaa Meddelelse angaaende Strejkeunderstøttelse til Norge. — Understøttelsen udredes efter særlig skandinavisk Overenskomst.

2. Et Medlem i København tilstodes Kontingentfrihed under Skoleophold.

3. To Medlemmer i Aarhus fik tilstaaet hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Maj d. A. at regne.

4. Randers Lokalstyrelse indstiller et Medlem til Understøttelse i Henhold til Lovenes § 27. — Kunde ikke bevilges.

5. Fra Randers og Horsens Lokalafdelinger forelaa Skrivelser, hvori Forretningsudvalget opfordredes til at imødegaa Indenrigsministeriets Cirkulære angaaende Indskrænkningen af den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse. — Da De samv. Fagforbund har taget Spørgsmaalet op til Behandling, toges de foreliggende Skrivelser til Efterretning.

6. Et Medlem af den københavnske Sygekasse anmodede om Hjælp til Lysbadebehandling. — Der bevilgedes 50 Kr.

7. Et Medlem i Kolding anmodede om forlænget hvilende Medlemsret. — Tilstodes.

8. Arbejdernes Landsbank indbyder til Deltagelse i Tegning af yderligere Aktiekapital. — Henvises til Forbundsstyrelsens Afgørelse.

9. Et Medlem i Skive tilstodes Kontingentfrihed under Skoleophold.

10. Finska Bokarbetarförbundet indbyder til Deltagelse i Forbundets Delegeretmøde, der afholdes i Helsingfors 28.—30. Juni. — Til Efterretning.

11. Bogtrykker P. M. Henriksen, Brønderslev, anmoder om Dispensation fra Tarifens Lærlingebestemmelse. — Sagen udsættes.

12. Køge Lokalafdeling indstiller et Medlem til Udelukkelse af Forbundet, fordi Vedkommende ikke har overholdt et en Gang givet Tilhold om ikke at drive Bogtrykvirksomhed i sit Hjem og samtidig arbejde som Typograf. — Forsaavidt Vedkommende vil betale fuld Kontingent som Bogtrykker, kan han blive staaende som Medlem, i modsat Fald vil han være at udelukke.

13. Spørgsmaalet om en Hjælpearbejders Optagelse i Forbundet var oversendt fra den københavnske Afdeling. — Vedkommende optoges.

31. Maj 1923.

1. Fra de kontraherende Principalorganisationer forelaa en Indbydelse til Forhandling angaaende Brdr. Simonsgaards Sættemaskinskole og Spørgsmaalet om et Standardklaviatur. Oversendes til Forbundsstyrelsen.

2. Bogtrykker L. Høier, Ringkøbing, anmoder med Dansk Provins-Bogtrykkerforenings Anbefaling om Dispensation fra Tarifens § 58. — Kan ikke tiltrædes.

3. Et Medlem i Aarhus tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Juni d. A. at regne.

4. Et Medlem i Odense tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 6. Maj d. A. at regne.

5. Fra det internationale Sekretariat forelaa et Opraab med Anmodning om Optagelse i Fagbladet. — Optages.

6. De samv. Fagforbund meddeler, at der afholdes ekstraordinær Generalforsamling Mandag den 4. Juni med Salg af Forbundets Ejendomme, Frederiksborggade 41 og Vendersgade 26, som eneste Punkt paa Dagsordenen. — Da Generalforsamlingen kun skal behandle en rent formel Sag, repræsenteres Forbundet kun ved Forretningsudvalgets Medlemmer.

7. Det vedtoges at afholde Forbundsstyrelsesmøde Mandag den 18. Juni.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Torsdag den 24. Maj i Arbejdernes Forsamlingsbygning, og hertil havde indfundet sig 24 Medlemmer. — Formanden, *Just Rasmussen*, bød velkommen, hvorefter *Stephan Boesen* valgtes til Dirigent. — Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — Under Beretningen bragte *Formanden* en Tak fra Lærlingeforeningen for de 25 Kr., som Lokalkassen havde skænket til Præmieuddeling blandt Fagklassens Elever. — Derefter foretoges forskellige Valg. Til Lokalkasserer valgtes *Ærenlund-Madsen* i Stedet for C. Lund, der bestemt nægtede at modtage Genvalg. Til Bestyrelsesmedlemmer valgtes *Johs. Schmidt* og *C. Lund* i Stedet for de efter Tur afgaaede, nemlig Carl Hansen, som ikke var til Stede, og Ærenlund-Madsen, som i Forvejen havde faaet overladt Kassererposten. — Til at repræsentere Afdelingen paa Delegeretmødet i Aarhus i August Maaned valgtes *Just Rasmussen, C. Lund* og *Ærenlund-Madsen;* Suppleant *Stephan Boesen*. — Lokalafdelingen gav almindelig Tilslutning til de fra Sammenslutningen udsendte Forslag til Delegeretmødet. — Angaaende en Forhøjelse af Lokalkassens Kontingent som Følge af Huslejeforhøjelse til Forsamlingsbygningen udspandt der sig en lille Diskussion, som endte med, at det enstemmig vedtoges at forhøje Lokalkassens Kontingent med 10 Øre ugentlig. — Til Slut godkendtes en Beretning fra »Social-Demokraten«s Repræsentantskabsmøde, aflagt af *Stephan Boesen*.

Ærenlund-Madsen.

NÆR OG FJÆRN

—

STIFTELSESFESTEN fejres i Aar ikke ved nogen samlet Udflugt, men ved et Samvær paa Kystens smukkeste Sted, Udsigten i Skodsborg, Søndag den 1. Juli. Gutenberg-Koret synger, og andet er under Forberedelse. Adgangen for Kollegerne bliver gratis — men nærmere vil fremkomme i næste Numer.

KOKSMÆRKER. Paa Brændselsforretningens Generalforsamling opfordredes Bestyrelsen fra forskellige Sider til at genindføre Koksmærkerne, idet det hævdedes, at Koksmærkeordningen vilde være en Lettelse for de mange Arbejdere, som ikke kunde drage Nytte af Brændselsforretningens Ratebetalings-System.

Dette Ønske er nu imødekommet. Mærker og Bøger kan faas hos Kasserer *Lundin*. Mærkerne koster 1 Kr. pr. Stk. Og vi anbefaler Medlemmerne denne Maade at ruste sig paa til den kommende Vinter, naar den Sorte ogsaa skal have Mad.

BREV henligger paa Kontoret til Typograf Jul. Hansen fra Fakse Ladeplads.

DØDSFALD. Under en Biltur i Omegnen af Næstved Natten til Lørdag den 9. Juni kom vor unge Kollega, Medl. Nr. 6488, *Hermann Gustav Wieder*, saa stærk til Skade, at han Lørdag Formiddag afgik ved Døden uden at være kommet til Bevidsthed efter Uheldet. Med Hermann G. Wieder, der var Søn af fhv. Forretningsfører Wieder, Næstved, har vi mistet en særdeles imødekommende og flink Kollega og et trofast Medlem af Forbundet. Hermann G. Wieder var født den 24. August 1897 og fik udlært i A/S »Næstved Avis« den 1. November 1921, hvorefter han i korte Perioder har arbejdet i Stege, Haslev og Næstved. Fra mange Sider vil der blive vist Deltagelse med W.s Forældre og Søskende ved vor unge Kollegas bratte Bortgang.

c. j. p.

GRUNDLOVSTUR. Som tidligere Aar havde Bladudgiverne i Næstved fundet det upraktisk at udgive en halv Avis Grundlovsdagen, hvorfor disse sammen med de øvrige Bogtrykkerier havde vist den Velvillie at give Personalerne fri hele Grundlovsdagen, hvad der vel ad Aare kan forventes gennemført over hele Landet. Den opnaaede Frihed benyttedes i Aar til en Tur i Omegnen pr. Lastbil; man startede Kl. 6 Morgen og kørte til Mogenstrup Kro, hvor Frokost og Kaffe blev nydt i Haven, ligesom en i Dagens Anledning forfattet, originalt udstyret Sang blev afsunget, hvorefter der udbragtes et af Formanden, *Chr. Jensen Petersen*, motiveret Leve for det gode Kammeratskab indenfor Dansk Typograf-Forbund. Derefter foretog man en Fodtur til det i Nærheden liggende store Stenbrud, hvor man fik Lejlighed til at iagttage, hvorledes Stenene udgraves, knuses i svære Maskiner, sorteres og pr. Bane føres ud til Forbrugerne; i Brudet beskæftiges ca. 150 Mand. — Derefter kørte man pr. Bil til Lundbygaard, hvor man under Kammerherre *Collets* elskværdige Ledelse besaa det af ham dèr smukt indrettede Museum med sin righoldige Samlinger af Sager fra Oldtiden. Ved Middagstid returnerede man ad Næstved til efter at have tilbragt nogle interessante Timer i muntert Samvær og med Tak til Principalerne for den udviste Velvillie!

c. j. p.

KONCERT I KOLDING. Det i Kolding nyoprettede »Gutenberg-Orkester« (4 Stemmer) afholdt Lørdag den 9. ds. en vellykket Koncert paa det naturskønne Etablissement Tivoli. Koncerten paahørtes med Interesse af de tilstedeværende, ligesom det efterfølgende Bal, hvortil Orkestret selv spillede, havde god Tilslutning. G.-O. ligger for Tiden i Underhandling med et Par Nabobyer om eventuel Afholdelse af Koncerter.

TIL LAUR. JENSENS MINDESTEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Dr. Neumann 5,00, Ch. 5,00, Axelholms Pers. 3,50, Forlagstrykkeriet 15,50; tilsammen Kr. 29,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 694,75.*

København, 12. Juni 1923. *O. A. Lundin.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 6. Juni: Ribe 150,00; Ringkøbing 150,00. 8. Juni: Lyngby 200,00. 11. Juni: Herning 200,00; Tønder 500,00. 12. Juni: Helsingør 400,00.

København, 12. Juni 1923.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Kuhns Bortrejse til midt i Juli besørges Praksis af Dr. Paulli, Margrethevej 6. Tr. Kl. 12—1.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Svend Thorkild Nielsen, udl. 3. 6. 23 hos Backhausen (arb. s. St.). Sætter Svend Otto Olsen, udl. 1. 6. 23 i L. A. Jørgensens Bogtr. (arb. s. St.). Sætter Hans Peter Bjarnum, tidl. Medlem (Hafnia). Sætter Thorvald Jensen, tidl. Medlem (Soc.-Dem.). Trykker Ejner Jensen-Sørensen, udl. 1. 6. 23 i P. A. Nielsens Bogtr. (arb. s. St.). 323 Rosenbergs Hustru Merry Kirsten (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Caisa Sigrid Vilhelmine Schütt, udl. 12. 5. 23 i Kihls Bogtr. *(arbl.)*. Paal. Nicetta Sonja Maud Jensen, udl. 27. 5. 23 hos Backhausen (arb. s. St.). Paal. Valborg Oda Olsen, udl. 1. 6. 23 hos P. Christiansen (arb. s. St.).

Esbjerg: Sætter Andreas Frandsen, udl. 1. 6. 23 i Centraltrykkeriet. Fredericia: Sætter Knud Magnus Jensen, udl. 1. 5. 23 hos R. Ottesen. Kolding: Hj.arb. Karna Beckedorf (overfl. fra Handels- og Kontormedhj.). Randers: Paal. Anna Kühl. Roskilde: Hans Hansen, udl. 1. 6. 23 hos F. Møller. Vejle: Paal. Ingrid Sørensen, Paal. Inger Kirstine Østergaard og Paal. Anna Sørensen.

TILTRAADTE

København: 6014 Ejner Lund fra Horsens (arbl.). 7162 Lehd Petersen fra Odense (arbl.). Skriftstøber Richard Schultz fra Udlandet (Simmelkjær). 1164 Frederik Christensen fra Rejse (arbl.).

Aarhus: 6425 Sofus Block (Hornslet Bogtr.). Brønderslev: 7210 Kr. O. Gabrielsen (Vraa). Køge: 3635 Carl Hegner (Østsj. Avis) og 6219 Poul Frantzen i Pl. Odense: 7256 Peder M. Hansen (Fyns Stiftstidende). Rudkøbing: 7022 Harald Jørgensen (arbl.). Silkeborg: 6105 Vilhelm Brundlund (Avisen). Skive: 7160 Aage Christensen i Pl. Svendborg: 6058 Fedder Hansen (Svendborg Amtstid.).

FRATRAADTE

København: 3635 Carl Hegner til Køge i Pl. 4252 Herman Petersen paa Rejse. 7168 Chr. Jørgensen til Middelfart (arbl.). 1954 Oskar Rasmussen til Haderslev (arbl.).

Aarhus: 6106 Kaj Dupont paa Rejse. Faaborg: 7265 Werner Boye Hansen til Svendborg (arbl.). Grenaa: 6425 Sofus Block til Aarhus i Pl. Haderslev: 6528 Eli Petersen til Silkeborg (arbl.). Hillerød: 3966 H. C. Berg paa Rejse. Hjørring: 3172 Holger Nielsen til Aalborg (arbl.). Hobro: 3852 Georg Emil Bech til Silkeborg i Pl. Horsens: 3402 Ludv. Rasmussen paa Rejse og 6014 Ejner S. Lund paa Rejse. Kolding: 6105 Vilh. Brundlund til Silkeborg i Pl. Køge: 7226 Jens Chr. Nielsen paa Rejse. Maribo: 7246 P. W. Jørgensen til Kbhvn. (arbl.). Nykøbing F.: 1236 Aksel Hansen til Kbhvn. (Militær). Odense: 7162 Harry Lehd-Petersen til Kbhvn. (arbl.), 6058 Fedder Hansen til Svendborg i Pl. og 6004 Chr. Petersen til Nyborg i Pl. Randers: 2569 Niels Jensen til Kbhvn. (arbl.). Svendborg: 7256 Peter M. Hansen til Odense i Pl.

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 1328 Carl Sternberg (Berl. Tid.). Restancen betalt indenfor den i Lovene fastsatte Tidsfrist.

UDSLETTET FOR RESTANCE

København: 1764 Emil Ritter (Bogtrykker).

UDMELDTE

København: 949 Willy Carlsen (Kanada). Aarhus: 3583 N. P. S. Mariager. Hobro: 6304 Hjalmar Iversen (fratr. Faget). Odense: 5276 Karen Nielsen (fratr. Faget). Silkeborg: 3287 Chr. Larsen (til Amerika).

DØD

Næstved: 6488 Hermann Gustav Wieder.

Søndag d. 17. Juni: Farum. Sct. Hans Torv Kl. 9. (3n)

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823. (20)

Modarbejd Arbejdsløsheden.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Trykker

(Provins) søger Plads, villig til alt forefaldende Arbejde. Billet mrkt. »146« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Faktor

til Trykkeri i større, jydsk By, med væsentlig alsidigt merkantilt Arbejde, søges. Fast Plads og god Løn. Uden virkelig gode Kvalifikationer er Henvendelse unødvendig. Billet mrkt. »149« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg.

Et i god Drift værende Bogtrykkeri i Vestjylland kan straks overtages eller forpagtes paa særdeles fordelagtige Vilkaar. Billet mrkt. »151« modtager Ekspeditionskontoret.

Et mindre Trykkeri

til Salg. Billet mrkt. »150« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Kolleger 5 pCt. Rabat. (142)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,

(23) Sundbyøster Boulevard 42.

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 25 KØBENHAVN DEN 22. JUNI 1923 XXXXX AARGANG

DET GAMLE SPØRGSMAAL

—

Ind og ud af De samvirkende bliver ved at være det staaende Emne i Fagorganisationerne. Det burde ikke være saaledes. Thi skal det være Alvor med Arbejderklassens Erobring af Samfundsmagten, og skal den være Herre over Produktionen, da ligger det saa lige for, at det ikke lader sig gøre uden samlet Organisation. Alt andet er udelukket, hvis Maalet skal naas. Og Spørgsmaalet om de enkelte Organisationers Udskillelse burde derfor slet ikke kunne foreligge.

For vort Vedkommende er Spørgsmaalet om Udmeldelse atter rejst. Der er dog ikke den Kraft i Formen, som det plejer at være Tilfældet fra den Kant. Et langt Liv kan undertiden have en gavnlig Indflydelse paa et Menneskes tidligere Opfattelse af forskellige Spørgsmaal. Og det virker helt velgørende at se, hvorledes mange af vore tidligere saa udprægede revolutionære, efterhaanden som de bliver fortrolige med Systemet, ret hurtigt finder sig til Rette og indser, at deres tidligere Standpunkter laa ikke saa lidt ved Siden af Udviklingens Vej.

En Klassebevægelse uden organisatorisk Hele er ingen Bevægelse og ingen Ting værd. Dermed kunde forsaavidt godt al Diskussion om Ind- eller Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund høre op. For er Arbejderne enige om at ville Maalet, saa er der ingen andre Midler.

Men der er peget paa andre Forhold indenfor den store Sammenslutning, som man ikke kommer helt uden om, Forhold, som mere og mere bliver Genstand for Diskussion mellem de Fagforeningsmedlemmer, der følger Tendensen i Bevægelsen og selve Bevægelsens Udvikling. Og naar der her i Bladet er peget paa *Bureaukratismen* og *Administrationen,* er der netop peget paa de Steder, om hvilke Betænkelighederne netop er stærkest.

Det er indlysende, at en saa stor Sammenslutning vil have sine Skavanker, fordi det i sidste Instans kun er et interesseret Faatal, som lægger det hele til Rette og paa en Maade, hvor egne *personlige Interesser* og *Fordele* ikke kommer i anden Række. Der er Forretningssans i saa godt som alle Mennesker. Og det er menneskeligt at tage Tjansen, naar den tilbyder sig, og indrette det saaledes, at man kan blive siddende det længst mulige.

Selvfølgelig maa vi tage Konsekvenserne af Følgerne af en saa stor Sammenslutning som De samvirkende er og kan blive. Men blandt Følgerne er da navnlig den, at Medlemmerne i langt større Omfang maa følge med med Hensyn til alt, hvad der foregaar, og ikke mindst i Retning af, hvorledes vore Penge, vort Kontingent, anvendes og formidles. Alene her ligger ikke saa lidt af en Fare, idet de Tendenser, der bliver mere og mere fremtrædende indenfor Administrationen, ikke alene i Hovedorganisationen, men ogsaa i alle Underorganisationer, gaar i en Retning, som Medlemmerne ikke er tjent med, fordi den skyder over Maalet for, hvad enhver især mener, at Kontingentet skal anvendes til.

En anden Følge er den store Stab af lønnede Funktionærer. Ordet forekommer maaske mindre velklingende. Men man kan næppe længere bruge Betegnelsen: Tillidsmænd. Det var i gamle Dage, som man siger, at Ordet *Tillidsmand* virkelig dækkede Begrebet, da de enkelte udførte Arbejdet af Interesse for Sagen. Ogsaa dette har Udviklingen rettet, idet det — uden Forklejnelse — nu er Lønnen og Udkommet i Forening med Behageligheden, der er det afgørende. Konsekvensen er derfor saa snublende nær og lige til, at Bureaukratismen og Skabelsen af vor egen Overklasse træder frem i fuld Belysning. Jo flere Kontorer, jo flere Funktionærer, des mere Bureaukratisme, det er som Fod i Hose, og det maa enhver være fortrolig med. Spørgsmaalet er bare dette, om vi kan bremse denne Udvikling, og om vi kan bremse saa stærkt, at det hjælper noget, thi de Personer, der har *lavet Systemet,* har været ikke saa lidt klogere end vi andre omkring paa Arbejdspladserne, og de sammenfattes indbyrdes med samme Interesser som i en særlig Organisation, saaledes, at der paa dette Omraade staar Organisation mod Organisation.

Vort Organisationsvæsen er altfor dyrt, og ikke mindst hos os er Kontingentet altfor meningsløst højt. Men dette Forhold burde jo ikke være Anledning til Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund. Paa dette Omraade kan Medlemmerne selv gøre sig til Herre, hvis de vil ulejlige sig med at efterse Regnskaberne og have et vaagent Øje med hele Administrationen og med, hvorledes Pengene anvendes.

At al Ting ikke er, som det burde og kunde være, det er givet. Der maa vises mere Skaansomhed overfor Medlemmernes Penge, med andre Ord: Bevillingsmyndigheden maa først og fremmest bremses.

Men lad os ikke splittes af den Grund. Det skulde vi nødigt. Nu er vort Delegeretmøde forestaaende. Tag da der alvorlig fat paa vor egen Økonomi. Den trænger ikke mindst til at blive stemmet alvorligt ned.

Den 10. Juni 1923. *Sørensen-Kjeld.*

KONTINGENTFRIHED

—

Enkelte Medlemmer og Læsere af »Typ.-Tid.« har formodentlig lagt Mærke til, at Køge-Afdelingen paa en Generalforsamling den 12. i f. M. har vedtaget at stille et Forslag om, at »samtlige Tillidsmænd indenfor Forbundet *skal* betale Kontingent«. Det er muligt, at det ingen direkte økonomisk Fordel bliver for Forbundets Kasse, da de Herrer Tillidsmænd, som der ogsaa blev gjort opmærksom paa ved Generalforsamlingen, saa bare vil forlange Beløbet udbetalt i ekstra Løntillæg.

Jeg indrømmer gerne, at jeg personlig ikke nærer store Forventninger til Tillidsmændenes Offervillighed og Solidaritet. Det er Dyder, som de hellere appellerer til hos os andre. Lad mig lige i denne Forbindelse minde om Forretningsførerens klassiske Udtalelser i »Typograf-Tidende«, da Kontingentet i sin Tid skulde stige fra 7 til 9 Kr. pr. Uge: »Har *»vi«* hidtil kunnet bære de andre Byrder, saa bæres disse nok med.«(!) Akkurat som Manden, der læssede Sten i Bærekurven til Æslet. . . . Bliver det økonomiske Udbytte end ringe, saa bliver den moralske og etiske Betydning af et saadant Forslags Gennemførelse sandelig stor. Naar Kontingentet i vort Forbund har naaet saadanne Højder, at det faktisk betyder et ugentligt Savn at skulle erlægge det, bør *Pligter* og *Rettigheder* være ens for *alle* Medlemmer.

Vi er her i Køge-Afdelingen fuldt fortrolig med, hvor vanskeligt det er at gennemføre Reformer i en af de mest konservative Fagforeninger i Danmark, som Dansk Typograf-Forbund unægtelig er; mon det dog ikke alligevel efterhaanden skulde gaa op for de *betalende* Medlemmer, at det rummer en alvorlig Fare med al den »Frihed« — for at betale Kontingent, *hvorved Masser af Medlemmer sammen med »Tillidsmændene« gøres ganske indifferente med Hensyn til Forvaltningen af Forbundets Midler.*

Vi udbetaler bedre og større Understøttelser til vore arbejdsløse og syge end noget andet Fag. Det tjener os til Ære; men hverken Tillidsmænd, arbejdsløse eller syge bør være kontingentfri. I andre Fag og i almindelige statsanerkendte Sygekasser maa man pænt betale sit Kontingent, naar man hæver Understøttelse, og jeg indser ikke, hvorfor man ikke skulde kunne gøre det samme i Dansk Typograf-Forbund. Jeg véd nok, at i gamle aristokratisk styrede Samfund havde man altid en *skattefri Klasse,* der dannede en Slags Livvagt om de styrende. I det gamle Rom kaldtes de *Prætorianere. Vore kontingentfri arbejdsløshedsunderstøttede med Stemmeret forsynede Medlemmer* er for saavidt klassiske, som deres Forbilleder maa søges i Oldtiden. Man kan dog næppe i Længden være blind for, at et saadant System vil undergrave en hvilken som helst ellers god Organisation. Naar Køge-Afdelingen imidlertid indskrænker sig til at stille Forslag om at begynde med Tillidsmændene, saa er det kun for at faa begyndt. Jeg haaber da for mit Vedkommende, at andre og

mere indflydelsesrige Kræfter vil fortsætte med at afskaffe de Uligheder, som deler Medlemmerne i Klasser, og være med til indenfor vore egne Døre at haandhæve Principet: »Ingen Rettigheder uden Pligter«.

Køge, 8. Juni 1923. *Jørgen Larsen.*

— — —

Naar Jørgen Larsen fremdrager Forretningsførerens »klassiske Udtalelser«, da Kontingentet steg fra 7 til 9 Kr., maa det dog erindres, at saa vel Karl Sørensen som den samlede Forbundsstyrelse havde søgt at hindre denne Forhøjelse ved et Forslag, som imidlertid blev forkastet af Medlemmerne. *Red.*

STIFTELSESFESTEN

Himmelen græder.

Dag efter Dag og Sommer efter Sommer.

Vi mindes Isturen til Fredensborg. Og vi mindes Køgeturen, der druknede i Vand. Mon vi da aldrig skal faa godt Vejr igen?

Nej — Himmelen græder.

Det staaende Festudvalg har derfor besluttet at ophæve de samlede Udflugter i en Aarrække.

Men helt ophæve vor egen Fødselsdag kan man nu ikke. Den skal fejres, men den skal fejres paa en Maade, der i nogen Grad kan lade haant om Vejrgudernes Luner.

Vi forsøger i Aar for første Gang paa et Arrangement, som muligt kan forbedres og indgaa som et Led i vore aarlige Begivenheder.

Og se! Søndag den 1. Juli Kl. 4 eller før den Tid samles Kollegerne paa »Udsigten« i Skodsborg. Indgangen er lige for Jernbanebroen nord for Skodsborg Station eller fra Strandvejen, hvor man gaar op ad Vejen ved Badehotellet. Hver især kan forbinde dette Stævne med en Tur forud efter Behag, Jægersborg Hegn med Bøllemosen er det naturlige Anneks til den folkeoverfyldte Dyrehave. Og ½ Pibe Tobak nord paa har vi Trørød Skov og Enrum Have.

Programmet for Aftenen ser saaledes ud:

Kl. 4 musicerer et 6 Mands Orkester oppe ved »Udsigten«.

Kl. 4¼ synger *Gutenberg-Koret* enten ude paa Terrassen eller inde i Salen.

Kl. 5 (ogsaa inde i Salen) optræder Skuespiller *Holger Pedersen* (Gissemand).

Kl. 5¾ *Gutenberg-Koret* igen.

Kl. 6½ i Salen *Louis Halberstadt.*

Derefter vil der blive Sommerbal i Salen, medens Gutenberg-Koret vil udfylde det eventuelle Savn af lidt Underholdning Resten af Aftenen.

I Salen, hvor det ikke kan regne, kan der være nogle Hundrede Mennesker. Vi løber bare den Fare, hvis det vanvittige skulde ske, at det blev godt Vejr — at der bliver overfyldt. Paa Terrassen kan der jo være en Del. Og forhaabentlig vil Etablissementet være af en passende Størrelse til et saadant Stævne. Men skulde det ske, at der kommer for mange — ja, saa er der jo saa mange Steder i Nærheden, hvor man kan fordele sig: Skovløberhuset ved Kørom, det ved Vejen til Rundforbi og mange andre Steder.

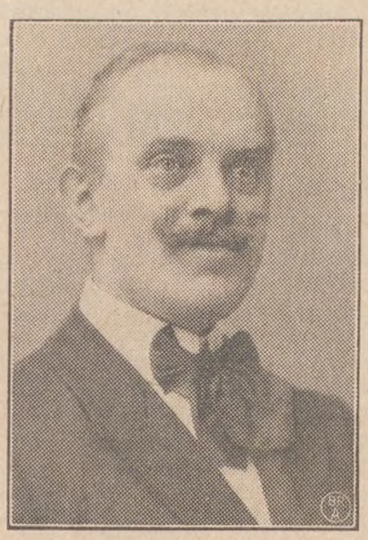
Men lad os nu se!

Til Salen har kun Medlemmer Adgang. Stik derfor dit Medlemskort i Lommen. Adgangen er gratis, og Rejsen koster jo ingenting. Vel mødt! ***

25-AARS JUBILÆUM

1. Juli fejrer vor Kollega *J. Kringhøi* (tidligere Christensen) 25-Aars Jubilæum som Sætter paa »Ribe Stifts-Tidende«.

Kringhøi udlærtes 1. April 1898 i »Vejle Amts Dagblad«s Bogtrykkeri, hvor han arbejdede 3

Maaneder. Derefter kom han til Ribe, hvor han siden har været. Han har gennem Aarene bevaret et glimrende Humør og har altid en lille Vits paa Læben, hvilket har gjort ham afholdt paa Arbejdspladsen og ved festlige Sammenkomster. Hans Kolleger hædrede ham paa hans 25-Aars Svendejubilæum ved at overrække ham en Gave.

Kringhøi har gennem Aarene deltaget en Del i den faglige og politiske Bevægelse, ligesom han er et meget skattet Medlem af Ribe Sangforening.

Dermed hjertelig til Lykke! *J. L.*

TILBAGEGANG

Siden Verdenskrigen er de tyske Arbejderes økonomiske Stilling som Følge af den stadig faldende Markkurs bleven mere og mere elendig, idet Lønnen paa langt nær er steget i Forhold til Pengenes svindende Værdi.

Dette har i særlig Grad været Tilfældet for vore tyske Kollegers Vedkommende. Disse har tidligere hørt til de bedst lønnede af Tysklands organiserede Arbejdere, men er nu sunket ned til at staa i 34. Lønklasse.

I Slutningen af April Maaned førtes der Forhandlinger med Principalerne om Forhøjelse af Lønnen, og man krævede en Forhøjelse af 30 pCt. De tyske Bogtrykkere vilde imidlertid ikke høre Tale om nogen som helst Forøgelse af den gældende Løn. Spørgsmaalet blev derefter overgivet til Mæglingsinstitutionen, som tilkendte Typograferne en Lønforhøjelse paa 15 pCt. Principalerne vilde dog ikke bøje sig for denne Afgørelse, hvorefter Arbejdsministeren maatte træde til, og han godkendte Mæglingsinstitutionens Dom.

Typograferne er dog langt fra tilfredse med de 15 pCt.s Forhøjelse, og der hersker stærk Misfornøjelse blandt Kollegerne med den bestaaende Tarifinstitution, hvorunder deres økonomiske Forhold stadig forringes.

VORT EGET TRYKKERI

I Diskussionen om dette Spørgsmaal blev der fra den Side, som nærede Betænkeligheder overfor Realisationen af denne Tanke, bl. a. henvist til, at naar et Land som Tyskland ikke allerede havde oprettet et saadant Trykkeri, saa var det fordi, de dèr ogsaa nærede Betænkeligheder og ikke stolede paa Arbejdernes Modenhed til at lede et saadant Foretagende.

Da jeg ikke kendte Forholdene paa dette Omraade i Tyskland, tillod jeg mig i en Skrivelse til det tyske Typ.-Forb. at udbede mig Oplysninger desangaaende.

Uden at have til Hensigt at aabne Diskussionen om dette Spørgsmaal paany, føler jeg det dog som min Pligt at gengive i Oversættelse Hovedindholdet af den modtagne Skrivelse. Det bliver da de delegeredes Sag at tage Standpunkt til selve Spørgsmaalet.

I Svarskrivelsen staar:

»Vort Forbund som saadan har først fra i Fjor i Forbindelse med »Bildungsverband der Deutschen Buchdrucker« i Leipzig drevet et Bogtrykkeri, som fører Navnet »Buchdruckwerkstätten G. m. b. H.«.

I dette Trykkeri bliver først og fremmest trykt vort Forbundsorgan »Korrespondent«, vort Forbrug af Formularer, Regnskabsberetninger og lignende; dertil kommer »Bildungsverband«s forskellige Tryksager samt de Værker, der udkommer paa dettes Forlag; ligeledes »Typographische Mitteilungen« og Lærlingeorganet »Der Jungbuchdrucker«. Trykkeriet er ved disse Arbejder tilstrækkeligt beskæftiget.

Da vi ikke har haft dette Trykkeri længere end 6 Maaneder, er det jo svært at sige noget bestemt om Rentabiliteten af dette Foretagende. De indtil nu foreliggende Resultater er imidlertid saaledes, at vi nærer ingen Bekymringer for Fremtiden, at vi tværtimod regner med en fortsat Udvikling.

Trykkeriet har 3 Linotype-Sættemaskiner (som dog ikke bliver udnyttet fuldt ud), en 16sidig Rotationsmaskine (til Trykning af »Korrespondent«, som har et Oplag af 58.000), 3 Hurtig- og 2 Diegeltrykpresser. Skriftmaterialet er nymoderne, og Ledelsen lægger Vægt paa Kvalitetsarbejde og haaber derigennem med Tiden at kunne udvide den private Kundekreds.«

Otto Rundberg.

SVENSK BOGKUNST

I »Typograf-Tidende« har jeg tidligere haft Lejlighed til at omtale *Brødrene Lagerströms* udmærkede Bogkunst, ligesom hele deres Virksomhed for det grafiske Fags Udvikling. Men Sverige har — ligesom selvfølgelig Danmark — flere Bogtrykkere, der paa en fortjenstfuld Maade udmærker sig i faglig Henseende. Muligvis faar jeg senere Lejlighed til at omtale nogle af disse, — her skal foreløbigt kun nævnes Bogtrykker *Oscar L. Isacsson* i Göteborg, der for nylig, i Anledning af den ene af Brødrene Lagerströms (Hugo Lagerströms) 50-aarige Fødselsdag (3. Marts d. A.), har udgivet et dejligt Bogarbejde.

Oscar Isacsson er dog maaske noge af Kollegerne bekendt. I nogle Aar før Verdenskrigen udgav han 3 Mapper med Akcidensprøver fra hans Bogtrykkeri. Der var Prøver paa Kunst, men mest fra det daglige Livs Praksis. Alt var nydeligt udført. De var til at lære af for en Akcidenssætter. Det er kun Skade, at Udgivelsen af *»Isacssons Typografi«* ikke er fortsat.

Nu har *Oscar Isacsson* altsaa atter udgivet et Fagskrift, skrevet af ham selv i et prægtigt Sprog. Man kan sige, at det er et kulturhistorisk Arbejde, da det omhandler Livet paa Trykkerierne i de Aar, han var i Lære. Det er smaa Skildringer, ofte komiske, Forfatteren gengiver fra sine Erindringer. Bogens Titel er *»Blomster från minnenas örtagård«* (»Blomster fra Mindernes Urtegaard«). Göteborg 1923, 84 Sider, lille 4°. Hele Værket er trykt paa et smukt hollandsk,

haandgjort Papir. Skriften er en kraftig, klar Antiqua (skudt), Sidernes Plads paa Papiret er vel afvejet, saa at de fremtræder med en god Marginal. I Stedet for 1/2-Gevierter er der mellem Ordene anvendt 4-Punkt-Udslutninger. Altfor korte Udgangslinier findes ikke. Til Værket har den svenske Bogkunstner *Ruben Eldk* tegnet smukke Friser og Vignetter m. m. Disse falder særdeles godt sammen med Skrift og Papir, at det danner et Hele af Skønhed og bliver til en af Aarets skønneste Bøger her i Norden. Bogen er indbundet i Hel-Skindbind i en Farve, der nærmer sig mat Olivengrøn. Paa Bindets Forside er i Guld Insignier fra Faget og paa Ryggen Forfatternavn og Titel. Værket er bibliofilt, da det kun er trykt i 265 numererede Eksemplarer.

Det smukke Arbejde, der gør Udgiveren — baade som Forfatter og Bogtrykker — al Ære, er en af de Bøger, som enhver bogelskende Fagmand med Glæde indlemmer i sit Bibliotek, hvor det altid fylder sin Plads blandt de smukt udførte Bøger.

Margrethebo, Svendborg, i Maj 1923.

L. Chr. Nielsen.

KONTINGENTET I KØBENHAVN

I Anledning af adskillige Forespørgsler bringes nedenstaaende Fortegnelse, over hvorledes de ordinære Kontingenter fordelte sig paa de forskellige Kasser i 1922.

	Øre	Øre	Øre	Øre
Invalidefond	10	20	»	»
Arbejdsløshedskasse	205	205	205	105
Hjælpekasse	200	200	200	100
Reservefond	80	80	80	40
Sygekasse	75	120	»	»
Hjælpekasse	15	15	»	»
Begravelseskasse	20	30	»	»
Lokalkasse	50	55	45	20
Særlige Fond	20	20	»	»
Tilsammen	675	745	530	265

O. A. Lundin.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TRYKKERAFDELINGEN I KØBENHAVN

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Onsdag den 23. Maj Kl. 7 1/2 i Blegdamsvejens Selskabslokaler.

Efter at *Carl Joh. Christensen* var valgt til Dirigent og *Lundin* til Sekretær, aflagde Formanden, *P. Aug. Pedersen*, en kort Beretning fra Landssammenslutningens Møde i Aarhus. Haabede, at dette maatte blive Indledningen til et mere intimt Samarbejde mellem Provinsens og Københavns Trykkere.

Helge Nygaard aflagde derefter som Formand for det nedsatte Lovudvalg Beretning om Udvalgets Arbejde. Der var stillet Ændringer til §§ 38, 42, 45 og 46. Ændringerne til §§ 42 og 45 var udarbejdet efter Samarbejde med Provinsens Trykkere. — Overfor det til § 42 stillede Forslag om Oprettelse af et Sekretariat udtalte *Lundin* de Betænkeligheder, han havde fremsat i Udvalget. I den Anledning udspandt der sig en længere Diskussion, hvori deltog *Nygaard, Carl Schmidt, P. Aug. Pedersen, Løvgren, Carl Joh. Christensen, Tverskow, Lundin* og *Carl Christoffersen*. — Til Slut vedtoges det at indsende samtlige Ændringer til Afdelingsstyrelsen, hvorefter Generalforsamlingen hævedes.

NÆR OG FJÆRN

SOMMERHUSET. Kollegerne, baade i København og Provinsen, der ønsker at benytte sig af Lejligheden til et godt og billigt Ferieophold, bedes hurtigst henvende sig til Lokalformanden i København, da det selvsagt er nødvendigt med Hensyn til Dispositioner at være klar til at udnytte Sæsonen, der nu rykker os ind paa Livet.

GUTENBERG-KORET, der den 18. Juni fyldte 30 Aar, fejrer paa Søndag den 24. Dagen ved en Fest i Frederiksberg Selskabslokaler, Allégade 10.

TYPOGRAFERNES STIFTELSE afholder ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 1. Juli. Se omstaaende Annonce.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa Udflugten til Helsingør Søndag den 24. ds. — Bestilte Billetter udleveres ved Damperen, der afgaar Kl. 9 pr. fra Havnegade. Den medbragte Frokost spises i Julebæk. Om Eftermiddagen beses Hamlets Grav samt aflægges Besøg paa Kronborg. Kl. 5 samles Deltagerne paa »Apollo«, hvor Resterne af Madkurven fortæres, og Dagen slutter eventuelt med en lille Dans. Damperen afgaar fra Helsingør Kl. 8,05 med Ankomst til København ca. 10.

SOMMERFERIE. Firmaet *H. H. Thiele* har som sædvanlig tilstaaet de af Personalet, der har været ansat 1 Aar og derover 1 Uges Ferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

— Personalet i *Hasselbalchs* Bogtrykkeri har i Aar faaet tilstaaet 1 Uges Ferie + 1 Dag til en Skovdag. *E.*

MASKINSÆTTERNE I SYDJYLLAND afholder halvaarlig Instruktionsmøde Søndag den 8. Juli Kl. 10 Form. i Esbjerg med paafølgende Udflugt til Fanø med Damer. — Anmeldelse om Deltagelse modtager *Chr. Petersen*, Frodesgade 106, Esbjerg, senest 4. Juli.

SCHWEIZ. Den ny Overenskomst, som er afsluttet i Bogtrykfaget, og som gælder til 31. August 1924, indeholder bl. a. en Bestemmelse om, at organiserede Bogtrykkere ikke maa beskæftige uorganiserede Arbejdere, og organiserede Arbejdere ikke maa tage Arbejde hos uorganiserede Bogtrykkere. Endvidere er der indsat følgende Pasus: De kontraherende Parter erklærer sig for den ubetingede Pressefrihed. Typografferne har ingen Ret til at blande sig i et Arbejdes aandelige Indhold.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

25. Maj 1923.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Formanden gav Meddelelser fra Forretningsudvalget og Arbejdsløshedskassens Hovedbestyrelse angaaende en Optagelsessag og en Understøttelsessag. Til Efterretning. — Fællesorganisationens Brændselsforretning fremsender Regnskab og Beretning. Til Efterretning. — Hos et K. B.-Medlem var der opstaaet Strid om Bygang efter Naturalier, men var nu bragt i Orden. Sammesteds var der fra Forbundets Side stillet Krav om Efterbetaling for for lidt udredet Løn, hvilket var imødekommet af K. B. Til Efterretning. — Karnevalsregnskabet forelaa. Nyt Lejemaal foretages. — Det vedtoges at sende Banneret til Grundlovsfesten i Søndermarken. — Tarifspørgsmaal besvaredes. — I tidligere behandlet Sag var Parterne mødte. Der udtales en Misbilligelse til den ene af Parterne. — Et Medlem, der ikke kunde faa Understøttelse grundet paa hans Vanskelighed ved at modtage Arbejde, fremlægger sin Sag. Vedkommende arbejder nu. Til Efterretning. — Arbejdernes Landsbank fremsender Indbydelse til Aktietegning. Henvises til Forbundet. — Et Firma, der ikke havde kunnet betale Arbejdsløn, havde faaet Moratorium. Fra vor Side var vi indgaaet paa at frafalde Opsigelsespenge, saafremt man for Fremtiden vilde stille Sikkerhed for Arbejdslønnen, ellers ikke. Et af disse to Alternativer maatte opfyldes, forinden Arbejdet kunde genoptages. — Angaaende Købet af Sommerhuset ved Høve var der fremkommet et betydeligt lavere Tilbud end sidst. Sagen forelægges paa den kommende Generalforsamling. — Tidligere refereret Erstatningssag for Forlægning i »Berl. Tid.« var nu forligt derhen, at Firmaet udreder 2600 Kr. til de betræffende Sættere, der forlænger deres Ferier for Beløbet. Godkendtes. — Samme Sag forelaa i »Soc.-Dem.« Parterne var enedes om et Forslag om delvis Erstatning samt fremtidig Godtgørelse, saaledes at der ingen Forandring finder Sted i Arbejdstiden. Godkendtes. — Dispensationsbegæringer angaaende Arbejdstiden, navnlig for ældre Kolleger i Bladene, forelaa. Gaar med Afdelingens Anbefaling til K. B. — De til Delegeretmødet indsendte Forslag blev gennemgaaede og taget til Efterretning for den kommende Generalforsamling. — Det forsøges at samle Kollegerne til Samvær i Skodsborg den 1. Juli. — Det vedtoges at afsløre Mindestenen for Laur. Jensen den 25. Juli. Udvalg nedsattes. — Anmodning om delvis Refusion for Lægeregning forelaa. 20 Kr. bevilgedes. — Hos Chr. Andersen havde 3 Kolleger erholdt for lidt Godtgørelse for Overarbejde. Der gøres Krav gældende hos K. B. — Formanden refererede et af nogle af de arbejdsløse afholdt Møde og en der vedtagen Resolution, hvis Anvisninger var selvfølgelige, medens der kun for et enkelt Punkts Vedkommende maatte gøres Modsigelse, nemlig angaaende Afdelingens Udredelse af Sygekassekontingent. — Der forelaa en Del Anmodninger om Hjælp. Et Beløb stilledes til Raadighed til Fordeling mellem dem, der absolut ingen Understøttelse havde mere. — Anmodninger om hvilende Ret behandledes. — Mødet hævet.

KASSEEFTERSYN

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. *O. A. Lundin*, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. *Karl Sørensen*. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 178.533,50, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	34.462,00
Sparekassen	»	141.950,83
Kassebilag	»	514,25
Kontant Beholdning	»	1.606,42
Ialt	Kr.	178.533,50

og hos Hr. Karl Sørensen var Beholdningen Kr. 1.419.117,34, som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:		
I Sparekassen	Kr.	229.192,33
De øvrige Kasser:		
Obligationer	308.432,00	
Prioriteter	214.801,22	
Aktier og Depositum i D. F. D. S.	17.000,00	
Sparekassen	644.814,32	
Kassebilag	2.250,00	
Kontant Beholdning	2.627,47	
	»	1.189.925,01
Ialt	Kr.	1.419.117,34

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, 12. Juni 1923.

Carl J. Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
Carl Schnoor. *Chr. Østergaard.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6 1/2*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

LÆGERNE

København: Under Dr. Neumanns Fraværelse indtil 13. Juli besørges Praksis af Dr. Riis, Nørrebrogade 40. Træffes fra 11—12 og Frødagen fra 6—7.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Carl Anker Grønvold, udl. 6. 6. 23 hos Hasselbalch (arb. s. St.). 64 Soelbergs Hustru Lily (Syge- og Bedragelseskassen). 1647 Jensens Hustru Magna Maria (Syge- og Begravelseskassen). 3804 Antonsens Hustru Edith Ingeborg (Syge- og Begravelseskassen).

Nykøbing F.: Paal. Ingeborg Hansen.

TILTRAADTE

København: 1236 Aksel Hansen fra Nykøbing F. (Militær).

Aalborg: 3172 Holger Nielsen (arbl.). Aarhus: 3799 Alfred Schou (arbl.). Holbæk: 3205 Wentzel Petersen (arbl.) og 3311 N. P. Pedersen (arbl.). Kalundborg: 3393 W. Th. Bruun (arbl.) og 3527 Chr. A. Jensen (arbl.). Kolding: 4327 Evald Larsen (arbl.) og 651 Orla R. Hansen (arbl.). Odense: 4259 J. E. Frederiksen (Fyns Stiftstidende), 7161 Chr. Hultgren (arbl.) og 6344 Carl F. Jensen (Midtfyns Dagblad, Ringe). Roskilde: 1767 E. Christensen (Avisen). Skanderborg: 3758 Tage Thomsen (arbl.). Struer: 3775 Henry Sørensen (Lemvig Bogtrykkeri).

FRATRAADTE

København: 6565 Esben Hansen til Roskilde (arbl.). 1406 Frithjof Bruun paa Rejse. 3137 Ove Henry Olsen paa Rejse. 1767 Ejner Christensen til Roskilde i Pl. 7024 Herløv Rasmussen paa Rejse. 2908 Peter Martinius Petersen til Dansk Smede- og Maskinarb. Forb.

Aalborg: 3153 Hj. Berthelsen til Aars i Pl. og 14 E. Burmester paa Rejse. Aarhus: 3971 Jens Olesen paa Rejse. Ringsted: 3205 R. Wentzel Petersen til Holbæk (arbl.). Sønderborg: 6544 Hans Sørensen Egholm til Kbhvn. (arbl.) og 3311 Niels P. Pedersen til Holbæk (arbl.). Tønder: 3775 Henry Sørensen til Lemvig i Pl.

UDMELDT

København: 2411 Helga Petersen (fratr. Faget).

UDSLETTET

Odense: 5111 Sigrid Granau (forsvundet).

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Medlemsmøde

afholdes Søndag den 1. Juli Kl. 10 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Opstilling af Kandidater til Delegeretmødet. 2. Eventuelt.

Der er Adgang for alle Maskinsættere.

Styrelsen.

B&A-K

Medlemsmøde

afholdes *Onsdag d. 27. Juni Kl. 8* i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Opstilling til Valg af Delegerede. Eventuelt. *Styrelsen.*

Typografernes Sangforening.

Lørdag den 23. Juni: Pilealléen 16.

Søndag den 1. Juli: Familietur. Nærmere i næste Numer. (1m)

Søndag den 24. Juni: Sletten—Helsingør. Sct. Hans Torv Kl. 7. Hjemtur med Dampskib fra Helsingør Kl. 8. — Husk Lygten. (3o)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Korrekt Linotypesætter.

søges af Københavnsk Værktrykkeri. Bill. mrkt. »154« modt. Ekspeditionskontoret.

Typograf.

Ung, energisk Sætter søger Plads i København eller Provinsen. Bill. mrkt. »152« modtager Ekspeditionskontoret.

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.

AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:

ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.

TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 • FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

En Stereotypør

søger Plads i Provinserne (ved Blad). — Billet mrkt. »155« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter.

En dygtig og ædruelig linotypesætter faar fast plads. Ansøkning med nødvendige oplysninger sendes »**Vestopland**«, **Gjøvik.** (Pent lokale og elektrisk smeltning.) (157)

Dygtig

Illustrations- og Farvetrykker

søger Plads. Billet mrkt. »156« modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig Akcidenssætter

med Kendskab til Trykning antages straks. Henvendelse til Bogtrykker *A. Grønning,* Odder. (158)

En brugt Eickhoff Hurtigpresse,

indvendig Rammevidde 41 × 59, sælges billigt. Billet mrkt. »159« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg.

Et i god Drift værende Bogtrykkeri i Vestjylland kan straks overtages eller forpagtes paa særdeles fordelagtige Vilkaar. Billet mrkt. »151« modtager Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Typografernes Stiftelse.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Søndag den 1. Juli Kl. 11 prc.* i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1) Forslag om Indlæggelse af W. C. i de gamle Ejendomme. 2) Eventuelt. *Bestyrelsen.* (153)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

S. JOHANSENS

BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Kolleger 5 pCt. Rabat. (142)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 26 KØBENHAVN DEN 29. JUNI 1923 XXXXX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)
(Sættere, Stereotypører, Galvanoplastikere og mandlige Hjælpearbejdere)

Ekstraordin. Generalforsamling

afholdes

Søndag d. 1. Juli Kl. 11 præcis

i Teknologisk Institut (Bagsalen)

G. A. Hagemannsgade 2 (Hovedindgangen).

Medlemskort forevises.

Dagsorden: 1. De til Delegeretmødet indleverede Forslag. 2. Opstilling til Valg af Delegerede. 3. Eventuelt. *Styrelsen.*

Trykkernes Underafdeling

(Den typografiske Trykkerforening)
afholder

ekstraordin. Generalforsamling

Fredag den 6. Juli Kl. 7½ Aften

i Rømersgade 22 (Lille Sal).

Dagsorden: Forslagene til Delegeretmødet og Opstilling til Valg af Delegerede.

Kun Medlemmer, der er til Stede paa Generalforsamlingen, eller som sender Forfaldsmelding forinden (Adresse: *Lundin*, Forbundskontoret), kan opstilles som Kandidat til Delegeretmødet. *Styrelsen.*

Kvindernes Underafdeling

(De kvindel. Trykkeriarbejderes Fagforening)
afholder

ekstraordin. Generalforsamling

Torsdag den 5. Juli Kl. 8 Aften

i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Forslagene til Delegeretmødet. 2. Opstilling til Valg eller Valg af Delegerede. *Styrelsen.*

FORBUNDSSTYRELSESMØDE

Mandag den 18. og Tirsdag den 19. Juni holdt Forbundsstyrelsen Møde i København. Formanden, *Jul. Schrøder*, ledede Forhandlingerne, og *Magnus Hansen*, Odense, førte Forhandlingsprotokollen.

Paa Dagsordenen stod følgende 4 Punkter: 1. Forslagene til Delegeretmødet. 2. Forslag fra Dansk Provinsbogtrykkerforening til Regulativ for ensartede Regler ved Aflæggelse af Svendeprøver. 3. Skrivelse fra Bogtrykkerorganisationerne angaaende Stipendier til Sættemaskinskolen samt Standard-Klaviaturet. 4. Indbydelse til Aktietegning i Arbejdernes Landsbank.

Formanden omtalte, at der den 4. Juni havde været afholdt en ekstraordinær Generalforsamling i De samvirkende Fagforbund i Anledning af Salget af Samvirksomhedens to Ejendomme. Da denne Sag var af ganske formel Natur, havde man indskrænket sig til at lade vort Forbund repræsentere ved Forretningsudvalgets Medlemmer.

P. Berendt kritiserede saa vel Købet som Salget af disse Ejendomme. Mente ikke, at man havde haft Myndighed til at lade Provinstarifen løbe videre, uden at den samlede Forbundsstyrelse var bleven spurgt. Forlængelse af en Tarif kunde i Henhold til § 45 kun ske efter en Afstemning blandt Medlemmerne indenfor det paagældende Tarifomraade.

Formanden og *Karl Sørensen* hævdede, at det var i Overensstemmelse med gammel Praksis, naar man kun havde henvendt sig til Forbundsstyrelsesmedlemmerne i Provinsen om denne Sag.

W. Jacobsen ankede over, at Forslagene til Delegeretmødet ikke var bleven tilsendt Forbundsstyrelsens Medlemmer forinden Mødet.

Vald. Petersen sluttede sig til denne Anke. Forbundsstyrelsens Medlemmer fik i det hele taget for faa Oplysninger. Vilde en Gang for alle paatale dette Forhold. Foreslog at udsætte Behandlingen af Punkt 1 til sidst, saa der ved en Pavse kunde blive Lejlighed til at sætte sig ind i Ændringsforslagene.

Dette vedtoges.

REGULATIV FOR AFLÆGGELSE AF SVENDEPRØVER

Karl Sørensen meddelte, at der om denne Sag havde været afholdt et Fællesmøde med Repræsentanter fra de forskellige interesserede Organisationer. Der var paa dette Møde ikke opnaaet noget endeligt Resultat, idet der viste sig divergerende Meninger angaaende Betimeligheden af en Ændring i de bestaaende Forhold. Bladudgiverorganisationens Repræsentanter tog Forbehold overfor Forslaget, fordi man først ønskede at høre Medlemmernes Mening derom. Taleren havde paa Mødet udtalt, at det foreliggende Forslag ikke vilde faa nogen væsentlig Betydning, hvis ikke der samtidig blev nedsat en Landskommission til Bedømmelse af Prøverne. Oplæste det foreslaaede Regulativ, der stillede større Krav til Lærlingene end det nugældende og indførte Karaktergivning. Anbefalede Regulativet til Godkendelse.

Vald. Petersen kunde i det væsentligste godkende den Stilling, Karl Sørensen havde taget. Han forstod ikke Modstanden mod den ensartede Bedømmelse. Anbefalede, at vi henstillede til Principalerne, at der i hvert Fald blev udarbejdet ensartede *Manuskripter* ved Svendeprøvernes Aflæggelse.

Karl Sørensen oplyste, at der var Ønsker fremme om, at de nu bestaaende Kommissioner afløstes af »de danske Bogtrykkeres Kommission«. Mente, at dette kunde blive Vejen frem til den ensartede Bedømmelse.

P. Berendt var imod Karaktergivningen, der vilde virke uretfærdigt, fordi Lærlingene langt fra havde lige gode Læresteder.

Vald. Petersen ønskede ikke at give Slip paa den nuværende Ordning med den offentlige Kommission, hvis denne ikke afløstes af en Landskommission.

Rasmus Bindslev var nærmest af den Mening, at den nuværende Prøve var god nok, naar blot vi fik en Landskommission. Vilde dog anbefale at vedtage det foreslaaede Regulativ.

Harald Jensen henstillede til Forbundets Administration at indsamle Materiale fra Prøvernes Aflæggelse i de forskellige Afdelinger.

Provinsbogtrykkernes Forslag til Regulativ tiltraadtes.

STANDARD-KLAVIATURET

Formanden forelagde Skrivelser fra de tre Bogtrykkerorganisationer, hvori Forbundet opfordredes til at gaa med til, at der ydedes Stipendier til Uddannelse ved den oprettede Maskinsætterskole. Endvidere meddeltes det, at man ønskede nedsat en Kommission for at udarbejde et Standard-Klaviatur og anmodede Forbundet om at vælge Repræsentanter til denne. Fra Maskinsætternes Landssammenslutning forelaa en Anmodning om at faa Indflydelse paa denne Kommissions Sammensætning. Formanden kunde ikke anbefale, at Forbundet deltog i Udgiften til Oplæring af Maskinsættere, medens han intet havde imod at delegere et Par Maskinsættere til at tiltræde Kommissionen om Klaviaturet.

Efter en Del Diskussion om det formaalstjenlige for Forbundet i at medvirke ved Udarbejdelsen af et saadant Standard-System, vedtoges det paa Forslag af *P. Berendt* at afvise Sagen som Forbundet uvedkommende.

AKTIETEGNING I ARBEJDERNES LANDSBANK

Fra Arbejdernes Landsbank forelaa Anmodning om Tegning af Aktier i Banken. *Formanden* oplyste, at vi allerede havde fire Aktier paa hver 4000 Kr. Det vedtoges yderligere at tegne en Aktie paa 4000 Kr. Der afgaves to Stemmer imod.

— Derefter behandledes Forslagene til Delegeretmødet. Gennemgangen af disse optog flere Møder. I Løbet af den kommende Uge vil de blive tilstillet samtlige Afdelinger.

STREJKEN I NORGE

Om denne Konflikt, der endte med, at de stridende Parter akcepterede Rigsmæglingsmandens Forslag om at lade en Voldgift afgøre Stridsspørgsmaalene, skriver »Typ. Meddelelser« bl. a.:

»I Dag er altsaa den 10 Ugers Strejke endt.

Arbejderne er gaaet tilbage til Arbejdspladserne i ligesaa sluttede Geleder, som da de forlod dem ved Strejkens Udbrud.

Det, som har særpræget denne Konflikt, er den Enstemmighed, som har hersket. Alle Beslutninger, som har været fattet i de Instanser, som har haft med Konfliktens Forberedelse og Forløb at gøre, har været enstemmige. Og den nærsagt enstemmige Forkastelse af Rigsmæglingsmandens Forslag viste jo tydelig, at Medlemmerne havde Tillid til sin Ledelse.

Ved Rigsmæglingsmandens Forslag om frivillig Voldgift opstod en Situation, som gjorde, at Organisationens Ledelse straks maatte tage Standpunkt — uden at Spørgsmaalet paa Forhaand kunde forelægges Medlemmerne. Ogsaa her kom man til en enstemmig Beslutning: at man ikke kunde afvise Rigsmæglingsmandens Forslag.

Konflikten maatte jo en Gang løses, og vor Sag ligger saaledes, at vi for vor Del ikke frygter for nogen offentlig Dom i denne Konflikt, især naar Dommen afsiges af en Domstol, som er oprettet ved *frivillig* Overenskomst mellem Parterne.

En anden Side ved Sagen er det, at hvis vi havde modsat os Oprettelse af en frivillig Voldgift til at dømme i denne Konflikt, saa er der Fare for, at vi vilde have faaet tvungen Voldgift i alt Fald ved næste Aars Tarifrevision. Det vil vi ikke medvirke til, al den Stund de norske Arbejdere ikke vil have indført tvungen Voldgift. En frivillig Voldgiftsdomstol staar i en helt anden Stilling end tvungen Voldgift, især naar den anvendes i en Konflikt, som har paagaaet saa længe som vor. . . .«

VEJEN TIL DET DANSKE STANDARD-KLAVIATUR

I.

Vi vil i denne Sag ikke kende Klasser, men kun Medarbejdere.

Direktør C. Jørgensen fortjener Anerkendelse, fordi han i »De grafiske Fag« har bragt dette Spørgsmaal paa Bane. Jeg kan ikke andet end være ham taknemmelig for den Anledning, han har givet mig til at søge at trænge til Bunds i Problemet.

Redaktionen, der aabner Bladets Spalter for Drøftelse, stiller Spørgsmaalet paa den rette Basis med de Ord, at »det er af væsentlig økonomisk Betydning for Bogtrykkerne« — ikke blot at faa en Løsning, men at faa »den *bedst mulige* Løsning«.

Ad to Veje kan Tangentplaceringen paa de forskellige Maskiners Klaviaturer paaføre Ejerne Tab: 1) Det enkelte Klaviatur for sig kan være godt tilpasset til Fremskyndelse af det Arbejde, der skal udføres; men udadtil kan det afvige fra andre. I saa Tilfælde sker der Tab under enhver fremmed Sætters »Omlæring«; dette Tab er *midlertidigt*. — 2) Det enkelte Klaviatur kan være daarligt tilpasset. I saa Tilfælde har Ejeren ringere Udsigt til tilfredsstillende Præstation, end hvor der fra Klaviaturtilpasningens Side er gjort det yderste. Denne »ringere Udsigt« vil i Praksis ytre sig i forringet Ydelse — ringere end stipuleret eller ringere, end den under gunstigere Klaviaturforhold vilde være blevet — altsaa et Tab for Ejeren. Dette Tab er *permanent;* det formindskes ikke ved, at det paagældende Klaviatur standardiseres; ved Standardisering udelukker man kun Omlærings-Tabet, men ikke Tabet ved den mangelfulde Tilpasning.

Omlærings-Tabet er det letteste at faa Øje paa, ja der kræves ikke engang nogen særlig Sagkyndighed til at forudse det; men netop derfor er det des mere beskæmmende, at der — med Direktør Jørgensens Ord — »er spildt saa mange Aar«, der *kunde* være brugt til Regulering, men hvor Kalamiteten har bredt sig. Er Resultatet da sluttelig nu blevet, at »der findes Vorherre maa vide hvor mange forskellige Systemer, der har meget lidt tilfælles med hinanden« — saa er det undskyldeligt, at Mennesker med sund Ordenssans kommer til at se hele Fejlen udelukkende i Klaviaturernes *Forskellighed* og lade det eventuelle Tab ved *daarlig Tilpasning* ude af Betragtning. Det er behjertet at træde ind for en rimeligere Tingenes Tilstand, den Anerkendelse tilkommer der Direktør Jørgensen — men derfor bliver Forskellen mellem godt og daarligt tilpassede Klaviaturer (og Tabet ved de sidste) ikke mindre reel.

Tangentplaceringens Betydning for Præstationstjenligheden anerkendes af samtlige Deltagere i den rejste Diskussion. Maskinsætter *F. Traugott-Nielsen* skriver (S. 148), at til den idelle Præstation »maatte Klaviaturet naturligvis anlægges efter de i vort Sprog hyppigst forekommende Bogstaver og Bogstavforbindelser.« Maskinsætter *P. Petersen* (Holger Meyer) vil, »at de mest brugelige Bogstaver kommer til at ligge i Nærheden af hinanden for derved at lette Sætningen«. Maskintekniker *Adolf Wechselmann* omtaler S. 165 høje Præstationer paa »Fraktur«-Klaviaturet. Direktør *C. Jørgensen* skriver S. 175: »Jeg har selv af Hensyn til de danske Endelser været inde paa en lignende Tankegang [Omlægning af Matricer til andre Tangenter], men opgivet den, ikke mindst fordi Kanalerne (og dermed Magasinerne) i saa Tilfælde skulde laves fuldstændig om.« Motivet kan kun have været at undgaa præstationsforringende Energispild. Fabrikant *Chr. Simonsgaard* skriver S. 158: »Det foreliggende Forslag er maaske ikke ideelt — set udelukkende ud fra sproglige Hensyn.« Meningen heraf er næppe den, at det ikke tilfredsstiller en kræsen filologisk Smag; det sandsynligste er, at der er ment: det er ikke ideelt i Henseende til Præstationstjenlighed.

Direktør Jørgensen og Fabrikant Simonsgaard, der foreslaar det engelske Klaviatur som fremtidigt dansk Standard-Klaviatur, maa jo knytte deres Haab til, at Hovedvægten bliver lagt paa Ensartetheden. De har altsaa en Interesse i, at der ses bort fra Tilpasningsgraden. Men naar selv Forslagsstillerne deler den Opfattelse, at der er Forskel mellem god og daarlig Tilpasning, saa er det yderlig usandsynligt, at en videnskabelig Autoritet (der har til eneste Interesse at finde Sandheden og gaa saa grundigt til Værks, at Resultatet ikke kan omstødes af overtræffende Grundighed) skulde faa til Facit, at kun Ensartethed har Betydning, hvorimod Tilpasning er en Overtro.

Engelsk.

e	s	c	v	x
t	h	m	b	z
a	r	f	g	
o	d	w	k	
i	l	y	ø	
n	u	p	j	æ

Englænderne og Tyskerne anser ikke Tilpasningen for Overtro. Hver af disse Nationer har uddannet en Tangentplacering for sit Sprog, indrettet uden Hensyn til noget som helst andet i Verden end den højeste Præstationstjenlighed for henholdsvis engelsk og tysk Sats.

Tysk.

e	r	u	b		x
n	d	m	f		o
i	g	l	s		
a	o	h	k		
t	v	w	p		
æ	c	y	z	j	

Af de ca. 400 Sættemaskiner i Danmark har ca. Fjerdedelen tysk Klaviatur, de øvrige engelsk eller modificeret engelsk. For Dansk er intet Klaviatur indrettet; men er Spørgsmaalet »Dansk Standard-Klaviatur« rejst, kommer man ikke udenom den kvalitative Sammenligning af tysk og engelsk Klaviatur — alene af den Grund, at ingen Udvalgsindstilling om at ophøje det ene System har Udsigt til at blive eksekveret, saa længe dets Kvalitetstrin i Forhold til det, der skal fortrænges, ikke er klarlagt.

Men hos hvem kan man vente en uhildet Dom i saa Henseende? Tydeligvis ikke hos Sættere eller Bogtrykkere, der kun har haft med et af Systemerne at gøre. Kompetente i strengeste Forstand er kun Principaler, der har haft begge installeret, og Sættere, der har praktiseret paa begge. Men da Principalen, naar han har faaet én Maskine, har meget vægtige Motiver til ved Tilkomst af nye at forlange dem med samme Klaviatur som den første, saa føjer det sig saadan, at de Maskinsættere, der skifter Arbejdssted, bliver saa temmelig ene om at indhøste Erfaringer om Klaviaturernes Egenskaber. Ud fra praktisk Erfaring hævder Maskinsætterne *N. Th. Svendsen*, København, og *P. Pedersen*, Kolding, at af de to fremmede Klaviaturer ligger det tyske *væsentlig* bekvemmere for vort Sprog end det engelske, og at det tyske altsaa er præstationstjenligst for os. Hvad Bogtrykkerne vil skrive sig bag Øret er, at *ingen praktisk Kender af begge Systemer hidtil har hævdet det modsatte.* Direktør Jørgensen skriver S. 184: ». . . alene Tanken om at tilrettelægge et dansk *Antikva*-Klaviatur efter et tysk *Fraktur*-do. synes mig umulig.« Havde Dir. J. *arbejdet* med »Fraktur«-Klaviaturet, nøjedes han næppe med at udtale sig om *Tanken*. Det regnes af Kendere for det hidtil bedste Klaviatur for dansk Antikva; at der tillige *kan* sættes Fraktur paa det, gør det da ikke ringere.

Et vægtigt Symptom i samme Retning er det, at dette Klaviatur holder sig uforandret. Fabrikant Simonsgaard skriver S. 185: ». . . forøvrigt er Afvigelserne paa disse Klaviaturer saa ubetydelige . . . .« Dette skal ses paa Baggrund af »de mange forskellige Klaviatur-Systemer« (S. 146) og »den nuværende kaotiske Tilstand paa Klaviatur-Omraadet« (S. 158), der netop er opstaaet ved det, Fabrikant Simonsgaard omtaler som »uforstandig Omlægning af Bogstaver paa Klaviaturet« (S. 146). Men naar Bogtrykkere har sat sig i Bekostninger for at omlægge Bogstaver paa Klaviaturet, er det netop, fordi dette har haft saa aabenbare Uhensigtsmæssigheder, at Omlægningerne skønnedes at ville lønne sig. Til Omlægninger har derimod det *tyske* Klaviatur ikke fristet.

B. Jønsson.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

DET 9. ORDINÆRE DELEGERETMØDE

finder Sted den 3. og 4. August 1923 i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Amaliegade, Aarhus.

I. Delegeretmødets Konstituering.

II. Godkendelse af Virksomheden siden sidst afholdte Delegeretmøde.

III. Lovændringer.

§ 3.

Mellem 5. og 6. Stk. indsættes: Tidligere Medlemmer, der kun staar som Medlem af Syge- og Begravelseskassen, betaler halvt Kontingent til Lokalkassen. *Esbjerg.*

6. Stk. 6. Linie ændres »12 Styrelsesmedlemmer« til 13, dog saaledes, at Mandatet tilfalder Trykkeriarbejderne, og at disse selv vælger denne. *København* (Trykkeriarbejdernes Klub).

De mandlige Trykkeriarbejdere i Københavns-Afdelingen danner en selvstændig Fagforening (Underafdeling) for mandlige Trykkeriarbejdere.

6. Stk. ændres saaledes: I København bestaar Afdelingen af 4 Underafdelinger, en for Trykkere, en for Sættere, en for kvindelige og en for mandlige Trykkeriarbejdere. Disse 4 Underafdelinger vælger en fælles Lokalstyrelse, bestaaende af 12 Medlemmer; ved almindelig skriftlig Afstemning vælger man 4 Sættere, 3 Trykkere, 3 kvl. og 2 mdl. Hjælpearbejdere. *København* (P. Pedersen).

I 8. Stk. ændres »mindre Afdelinger« til »Afdelingerne«. *Aalborg.*

Sidste Stykke ændres til: Til Administrationsudgifter yder Forbundet Afdelingerne 2.50 Kr. pr. heltbetalende Medlem og 1.25 Kr. pr. halvtbetalende Medlem pr. Aar o. s. v.
Vejle, Horsens, Fredericia, Esbjerg, Haderslev og *Kolding.*

Sidste Stk. 2. Linie rettes »2 Kr.« til »3 Kr.«.
Samme Stk. sidste Punkt ændres saaledes: Forbundsstyrelsen kan yde Afdelingerne et ekstraordinært o. s. v. *Randers.*

§ 10.

Nyt Stk. mellem c. og d.: Mandlige Hjælpearbejdere betaler halvt Kontingent til samtlige Forbundets Kasser og nyder i Understøttelsesforhold samme Rettigheder som kvindelige Hjælpearbejdere.
Esbjerg.

Stk. d ændres til: Kvindelige Trykkeriarbejdere, der har arbejdet 1 Aar ved Faget, kan optages mod at betale halvt Kontingent og nyde Halvdelen af de stipulerede Understøttelser.
Forbundsstyrelsen.

Stk. c. tilføjes: De kvindelige og mandlige Udøvere af Faget skal være Medlem af deres respektive Underafdeling. *København* (P. Pedersen).

Stk. a: Ordene »som har staaet fem Aar i Lære« ændres til »som har udlært« . . .
Stk. b.: 1. Punktum udgaar.

Motivering: Forbundets Love bør ikke staa som Hindring for en kortere Læretid end fem Aar. Til Gengæld bør Bestemmelsen om Svendeprøve nu ogsaa for Københavns Vedkommende gøres obligatorisk. *København* (Johs. Erwig).

§ 13.

I 1. Stk. ændres Bøden fra »1 Kr.« til »2 Kr.«. *Aalborg.*

I 2. Stk. 5. Linie rettes »25 Kr.« til »50 Kr.«, i 6. Linie rettes »10 Kr.« til »25 Kr.«. *Randers.*

§ 14.

I 4. Stk. ændres »Styrelsens Sanktion« til »Lokalafdelingens Sanktion«. *Aalborg.*

Sidste Stk.: »dog maa agressive Skridt« o. s. v. udgaar. *Fredericia.*

§ 16.

1. Stk. ændres til: Det er Medlemmernes Pligt at overholde Forbundets Love og Tarifbestemmelser samt i alle Forhold vedrørende Arbejdsvilkaarene nøje at følge de af Forbundet og Lokalafdelingerne givne Anvisninger o. s. v.
Vejle, Horsens, Fredericia, Esbjerg, Haderslev og *Kolding.*

Ny Paragraf.

Medlemmerne er pligtige hver Uge til Forbundskassen at afgive 25 % af i Ugens Løb eventuelt erhvervet Overarbejdsfortjeneste. Denne Afgift anvendes af Forbundet til Understøttelse af Arbejdsløse. *København* (Johs. Erwig).

§ 20.

Paragrafen tilføjes: »Hvor der arbejdes paa to eller flere Hold, er Medlemmerne pligtige at skifte.«
København (Maskinsætterklubben).

§ 28.

2. Stk. fra andet Punktum og ud erstattes med: »Paa ethvert Arbejdssted, hvor mindst 6 Arbejdere er beskæftiget, dannes en Værkstedsklub. Hvor Virksomheden omfatter ogsaa andre Arbejdere end Bogtrykfagets, bør Værkstedsklubben søges udvidet til at omfatte ogsaa disse.

Værkstedsklubbens Formaal er:

1) at varetage alle Fællesinteresser paa Arbejdspladsen;
2) at søge den størst mulige Indflydelse paa Antagelse og Afskedigelse af Arbejdere og Arbejdsledere;
3) at søge Indflydelse paa Virksomhedens tekniske og økonomiske Ledelse.«

København (Maskinsætterklubben).

§ 30.

Mellem 1. og 2. Stk. indsættes: »Opstilling og Valg af de Forbundet tilkommende Medlemmer af D. s. F.s Repræsentantskab foregaar som ved Valg af Forbundets øvrige Tillidsmænd.«
København (Sigv. Hellberg).

Paragrafen udgaar. *Køge.*

§ 38.

I 2. Stykkes næstsidste Linie efter »Underafdelinger« indføjes: »og Brancher«.
København (Maskinsætterklubben).

Som nyt Stk. mellem nuværende Stk. 6 og 7 indsættes: De paa hvert Delegeretmøde fastsatte Diæter og Godtgørelser for Arbejdstab skal imellem Delegeretmøderne forhøjes eller nedsættes i samme Forhold som Fagets Lønninger, ved Afslutning af Overenskomster eller andre Reguleringer, stiger eller falder. *København* (Trykkerafdelingen).

§ 42.

I 1. Stk. indsættes i 13. Linie efter Ordet »Jylland«: »(Nord-, Midt- og Sydjylland samt Sønderjylland).« *Aalborg.*

I første Stk. tilføjes efter »og 8 fra Provinsen«: »hvoraf den ene skal være Trykker.«
Som nyt Stk. mellem nuværende Stk. 1 og 2 indsættes:
»Til Varetagelse af Danmarks Trykkeres Faginteresser nedsættes et Sekretariat, hvis Leder er Formanden for den københavnske Trykkerforening i Forbindelse med 2 af Provinsen og 2 af den københavnske Trykkerforening valgte Repræsentanter. Valget finder Sted umiddelbart efter hvert Delegeretmøde ved almindelig Afstemning i henholdsvis Provinsen og København.
Sekretariatets Leder skal deltage i alle Forhandlinger angaaende Tvivlsspørgsmaal og lign., hvor dette angaar Trykkere. Ligeledes skal der igennem Sekretariatet fremskaffes statistiske Oplysninger angaaende Løn og andre Forhold, som kan have Betydning. Dette Materiale skal være tilgængeligt for Dansk Typograf-Forbund.«
København (Trykkerafdelingen).

2. Punktum: »Valget foregaar ved almindelig skriftlig Afstemning« affattes saaledes:
»Valget for Provinsen foregaar ved skriftlig Afstemning landsdelsvis, saaledes at hver Landsdel vælger sine Repræsentanter.« *Nykøbing F.*

Efter 1. Punktum indskydes: »Valget for Provinserne foregaar landsdelsvis, saaledes at hver Landsdel vælger sine Repræsentanter.
Slagelse.

§ 45.

Alle kollektive Løn- og Tarifspørgsmaal skal forelægges og føres af en Tarifkommission. Hertil vælges 9 Brancherepræsentanter, som opstilles og vælges af den Branche, de tilhører. Disse danner sammen med et af Forbundsstyrelsen nedsat Udvalg Tarifkommissionen, der yderligere kan tilkalde sagkyndige Brancherepræsentanter. Resultatet af Forhandlingerne udsendes og afgøres ved skriftlig Afstemning indenfor det paagældende Tarifomraade. Simpel Stemmeflerhed er afgørende. *Forbundsstyrelsen.*

Den nuværende Paragraf udgaar og følgende nye indsættes:

Alle kollektive Tarif- og Lønspørgsmaal skal forelægges og føres af en Tarifkommission bestaaende af Forretningsudvalget samt Repræsentanter for følgende Specialiteter: Bogsættere, Bladsættere, Akcidenssættere, Maskinsættere, Bladrotationstrykkere, Rotationstrykkere, Fladtrykkere, Diegeltrykkere, Stereotypører, kv. og mdl. Hjælpearbejdere. Kommissionens Antal maa ikke overstige 20.
Et Fags Specialrepræsentanter skal være tilstede og deltage i Forhandlingerne, saalænge Fagets Afsnit er til Behandling. Resultatet af Forhandlingerne afgøres ved skriftlig Afstemning indenfor paagældende Tarifomraade. Afstemningen skal foregaa fagvis. Det samlede Stemmetal er det afgørende.
København (Trykkerafdelingen).

Alle kollektive Tarif- og Lønspørgsmaal forelægges og føres af en Tarifkommission, bestaaende af Forbundets Formand, Provinsernes Forretningsfører og Afdelingsformanden i København samt 14 valgte Medlemmer, hvoraf 2 forlods vælges af Forbundsstyrelsen, Resten vælges af de forskellige Brancher i Forhold til det Antal Medlemmer, hver Branche har. De øvrige Medlemmer af Forbundsstyrelsen kan opstilles og vælges i den Branche, de tilhører. Hver Branche indstiller og vælger selv sine Repræsentanter.
Resten af Paragrafen uforandret. *Silkeborg.*

§ 46.

Hele Paragrafen ændres til følgende Ordlyd:
Formandens og Revisorernes Lønninger bestemmes af de ordinære Delegeretmøder. Forretningsførerens Løn fastsættes efter den københavnske Tarifs højeste Minimalløn og Dyrtidstillæg plus 50 %. *København* (Maskinsætterklubben).

Efter første Punktum indsættes: De paa hvert Delegeretmøde fastsatte Lønninger skal imellem Delegeretmøderne forhøjes eller nedsættes i samme Forhold, som Fagets Lønninger, ved Afslutning af Overenskomster eller andre Reguleringer, stiger eller falder. *København* (Trykkerafdelingen).

Afdelingen stiller Forslag om, at de Tillidsmænd, som ifølge Lovene er kontingentfri, fremtidig betaler Kontingent. *Køge.*

Det paalægges det paa Delegeretmødet nedsatte Lønudvalg at fremkomme med Forslag til en Lønningsplan for Forbundets Funktionærer, hvorefter disses Aflønning af Delegeretmødet fastsættes i bestemt Forhold til den københavnske Tarifs Minimalløn og fremtidig stiger og daler procentvis lig denne. *Randers.*

§ 54.

Sidste Ord i 2. Stk. »Forretningsudvalget« forandres til »en Afdelings Generalforsamling«.
Fredericia.

SYGEKASSEN I KØBENHAVN

§ 66.

I 1. Stk. 6. Linie indsættes Ordene »og Trykkeriarbejdere«.
København (Trykkeriarbejdernes Klub).

SYGEKASSEN I PROVINSERNE

§ 130.

»80 Øre« ændres til »60 Øre« og »40 Øre« til »30 Øre«. *Forbundsstyrelsen.*

§ 136.

5. Linie: »6 Kr.« ændres til »4 Kr.« og »3 Kr.« til »2 Kr.«. *Forbundsstyrelsen.*

§ 138.

3. Stk. 3. Linie tilføjes: »dog betaler Forbundet ikke ud over det Beløb, som Dagpengene andrager.« *Forbundsstyrelsen.*

§ 140.

Det første Punktum stryges. *Holstebro.*

Ny Paragraf.

»Medlemmer, der under Sygdom oppebærer fuld Løn, kan ikke oppebære Dagpenge af Kassen.« *Nyborg.*

Ny Paragraf.

»Sygeunderstøttelsens og Kontingentets Størrelse fastsættes ordinært af Delegeretmødet. Paa Hovedbestyrelsens Initiativ kan der dog — i Tidsrummet mellem Delegeretmødernes Afholdelse — udsendes Forslag til alm. Afstemning gaaende ud paa Ændring af saavel Kontingent som Understøttelse i op- eller nedadgaaende Retning.« *Odense.*

Midlertidig Bestemmelse.

HJÆLPEKASSEN FOR ARBEJDSLØSE

Alle 4 Paragrafer udgaar. *Aalborg.*

§ 1.

3. Linie: »4 Kr.« ændres til »1 Kr.«.
4. Linie: »2 Kr.« ændres til »50 Øre«.
Forbundsstyrelsen.

§ 3.

»120 Øre« ændres til »70 Øre« og »60 Øre« til »35 Øre«. *Forbundsstyrelsen.*

IV. Forskellige Forslag.

Beretning

fra de skandinaviske Konferencer og Godkendelse af Protokollerne.

Industriforbund.

Delegeretmødet bemyndiger Forretningsudvalget til at undersøge Betingelserne for Oprettelsen af et grafisk Industriforbund. Beretning om Forhandlingernes Resultat aflægges paa næste Delegeretmøde. *Forbundsstyrelsen.*

»Delegeretmødet vedtager at nedsætte et 3-Mands Udvalg til nøje at undersøge Betingelserne for og Maaden, hvorpaa et grafisk Industriforbund kan dannes. Om et Aar afgives en foreløbig Beretning, der kan tjene som Grundlag for en Debat i Afdelingerne og i Typograf-Tidende. Paa næste Delegeretmøde aflægges endelig Beretning og fremsættes detailleret Forslag.« *Aarhus.*

Delegeretmødet paalægger Forbundsledelsen snarest at søge Forhandling med de andre Fagorganisationer indenfor den grafiske Industri (Bogbinderne, Litograferne etc.) om et nærmere Samarbejde til Varetagelse af fælles Interesser med det Formaal at søge alle den grafiske Industris Arbejdere samlet i et grafisk Industriforbund.

Resultatet af Forhandlingerne forelægges næste ordinære Delegeretmøde, eller, om Forhandlingerne tidligere fører til et Resultat i ovennævnte Retning, enten et ekstraordinært Delegeretmøde eller til Urafstemning blandt Forbundets Medlemmer.
København (Bog- og Akcidenssætterklubben).

Det paalægges Forbundsstyrelsen (subsidiært et i dette Øjemed af Delegeretmødet nedsat Udvalg) at indlede Forhandling med Bogbinderforbundet i Danmark og Dansk Litografisk Forbund med det Formaal at søge dannet et Grafisk Industriforbund i Danmark. Disse Forhandlinger paabegyndes snarest og tilendebringes, saafremt de to ovennævnte Forbund tiltræder Tanken, senest 1. Februar 1925, hvorpaa en Fælleskongres umiddelbart derefter indkaldes og tager endelig Beslutning om Industriforbundets Oprettelse. *Randers.*

Kontingentet til og Understøttelsen af de forskellige Kasser reguleres nedad i Forhold til de nuværende Lønninger, og de paagældende Paragrafer redigeres saaledes, at Opad- og Nedadregulering kan foretages administrativt til enhver Tid imellem Delegeretmøderne. *Aalborg.*

Delegeretmødet beslutter,

at den københavnske Afdeling — inden en Maaned efter Delegeretmødets Afholdelse — vælger tre Mand, som ikke beklæder eller har beklædt nogen Tillidspost indenfor Hovedledelsen, som skal have fuld Bemyndigelse til og som Opgave at gennemgaa og undersøge Forbundets hele finansielle Forhold med Henblik paa en mere sparsommelig Økonomi, saavel i Administrationen som i alle Forbundets økonomiske Handlinger i det hele taget, samt havende for Øje Forholdet med den store Formueophobning i Forbindelse med det stadig høje Kontingent og Understøttelsernes Nedsættelse.

De tre dertil valgte Repræsentanter bemyndiges til — i fornødent Fald — som Hjælp at antage en uddannet regnskabskyndig Mand, og de fungerer indtil næste Delegeretmøde, hvor der aflægges Beretning om Undersøgelserne.

De eventuelle Udgifter desangaaende afholdes af Forbundet. Men iøvrigt oppebærer de valgte ingen Løn. *Aalborg.*

Delegeretmødet udtaler Ønsket om, at Provinstarifen udløber samtidig med den københavnske, og at der arbejdes hen til en samlet og ensartet Tarif for hele Landet. *Nykøbing F.*

Delegeretmødet vedtager, at den Forbundets Randers Afdeling idømte Bod til Bladudgiverorganisationen og Dansk Provins-Bogtrykkerforening, ialt 2000 Kr., for Deltagelse i Generalstrejken i Randers 21. Marts—17. April 1922, udredes af Forbundet, uanset Bestemmelsen i Forbundslovenes § 56, idet Delegeretmødet tager Hensyn til denne Strejkes særlige Karakter. *Randers.*

Forslag til Beslutning:

Delegeretmødet beslutter at foreslaa ved førstkommende Generalforsamling i »De samvirkende Fagforbund« følgende Ændringer i D. S. F.'s Love:

§ 33, 2. Stk. ændres til: »Generalforsamlingen bestaar af samtlige Forbunds Hovedbestyrelser, en Repræsentant for hver af de enkeltstaaende Foreninger samt et Antal Repræsentanter fra de lokale Fællesorganisationer (disse vælger 1 Repræsentant for indtil det første 1000 Medlemmer og yderligere 1 Repræsentant for hvert paabegyndt 2000 Medlemmer udover det første 1000). Fællesorganisationernes Repræsentanter skal vælges umiddelbart før hver Generalforsamling og paa Grundlag af det paa denne foreliggende Arbejdsstof. Alle af Forbundene og Fællesorganisationerne til Generalforsamlingen valgte Repræsentanter har Stemmeret i alle Spørgsmaal og efter det Antal Medlemmer, de repræsenterer. Saafremt Repræsentanter for samme Organisation stemmer forskelligt beregnes hver enkelts Stemmeantal efter det Antal Stemmer, der fremkommer ved at dividere Antallet af Repræsentanter ind i Antallet af Medlemmer.«

§ 37 og 38 i D. s. F.'s Love udgaar med Undtagelse af sidste Stk. i § 38.

Motivering:

Med de nuværende Organisationsformer er det sikkert nødvendigt, at en vis fast Forbindelse mellem de enkelte Forbund og Centralorganisationen bevares ved, at Forbundenes Hovedbestyrelser udgør en Del af D. s. F.'s Generalforsamling.

Da imidlertid Valg af Hovedbestyrelsesmedlemmer i Fagforbundene ofte maa antages at ske efter andre Hensyn end de, der særlig maa formodes at spille en Rolle ved D. s. F.'s Generalforsamlinger, bør denne paa langt Sigt valgte Del af D. s. F.'s Generalforsamlinger (Hovedbestyrelsesmedlemmerne) suppleres med en anden Del, der vælges umiddelbart af de menige Arbejdermasser og vælges paa Grundlag af den ved enhver Generalforsamling foreliggende Situation. Saadant Valg kan foregaa i alle Fællesorganisationer med praktisk talt Dags Varsel og vil saaledes ogsaa ved ekstraordinære Generalforsamlinger i D. s. F., der maatte blive indkaldt med kort Varsel, let kunne finde Sted. (I København vil Fællesorganisationen antagelig nødsages til at lade hver Faggruppe vælge et vist Antal af det den københavnske Fællesorganisation tilkommende Antal Repræsentanter.)

Med en saadan Sammensætning af D. s. F.'s Generalforsamling vil der være gjort Begyndelsen til at skabe en direkte og øjeblikkelig Indflydelse for de menige Arbejdermasser paa D. s. F.'s ellers saa indirekte og tungtvirkende Apparat.

København (Sigv. Hellberg).

V. Valg, eventuelt Opstilling af Tillidsmænd.

VI. Fastsættelse af Lønninger og af de Delegeredes Diæter.

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE I DANMARK

DET 6. ORDINÆRE DELEGERETMØDE

finder Sted umiddelbart efter Dansk Typograf-Forbunds Delegeretmøde i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Amaliegade, Aarhus.

I. Delegeretmødets Konstituering.

II. Beretning om Virksomheden og om Regnskabet.

III. Lovændringer.

§ 2.

3. Linie tilføjes: Kvindelige Trykkeriarbejdere kan dog kun optages efter at have været beskæftigede ved Faget i 1 Aar. *Repræsentantskabet.*

Ændring til § 7, sidste Stk.: Naar et Medlem har taget sin Arbejdsløshedsunderstøttelse op i 3 Aar i Træk, og i disse 3 Aar har arbejdet et vist Antal Uger, skal disse Uger regnes ham tilgode, saaledes, at de tæller med til en fornyet Understøttelsesperiode; det er saaledes nu, at de Uger, enten faa eller mange, som Medlemmet i disse 3 Aar har arbejdet og betalt Kontingent i, er tabt, og at der først efter Ophør af Arbejdsløshedsunderstøttelsen skal arbejdes og betales Kontingent i 52 Uger for at opnaa Understøttelse igen. Som Forholdene er nu, vil der paa den Maade hengaa mange Aar for de fleste uheldige Arbejdsløses Vedkommende, inden de kan faa ordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse igen.

København (31 Medlemmer).

Ændring til § 8, Punkt 3, første Punktum udgaar, i Stedet foreslaas indsat:

Omflytningsbidrag udbetales til arbejdsløse Medlemmer, som rejser i Plads (at tiltræde straks), forsaavidt de ikke har opbrugt den dem tilkommende Understøttelse, uanset, om de i Øjeblikket er uden Understøttelse (mellem to Perioder). Har et Medlem opbrugt sin Understøttelse fuldstændig, kan Bestyrelsen for den tilflyttede Lokalafdeling bevilge Vedkommende et Laan af samme Størrelse som et eventuelt Omflytningsbidrag; dog kun hvis Pladsen skønnes at være fast. Beløbets Størrelse o.s.v. *Hillerød.*

Forslag til Delegeretmødet.

Delegeretmødet drøfter Spørgsmaalet om, hvorvidt vort Fags Arbejdsløshedskasse fortsat skal bevare det statsanerkendte Forhold, og træffer Beslutning herom.

København (Bog- og Akcidenssætterklubben).

IV. Valg, eventuelt Opstilling af Tillidsmænd.

V. Fastsættelse af Lønninger og af de Delegeredes Diæter.

STIFTELSESFESTEN

Altsaa — paa Søndag.

Det lille Arrangement er tilrettelagt paa en meget fornuftig Maade, og som sikkert i Løbet af Eftermiddagen vil samle den ikke lille Kreds af Kolleger, der plejer at give Møde ved Foreningens Skovture.

Vi gentager Stedet: »Udsigten« i Skodsborg (ovenfor Badehotellet). Kl. 4 begynder Underholdningen, der nok strækker sig over nogle Timer til Kl. ca. 7—7½-Tiden, da Dansen begynder og varer, saalænge man har Lyst.

Det skal nok blive fornøjeligt.

Adgangen er gratis. Togene fra Skodsborg Station, der ligger 10 Minutter fra »Udsigten«, kører hjem Kl. 7,53, 9,11 og 11,23. Men dernæst er der Bil til Bellevue 8,45 og 10,45.

Altsaa — vi ses.

STÆVNET I ROSKILDE

Søndag den 1. Juli er der, som omtalt i forrige Nr. af »Typ.-Tid.«, Arbejderstævne i Roskilde. Til dette Stævne har Typografilærlingenes Underafdeling indbudt de omliggende Byers Lærlinge for i Fællesskab at faa noget godt ud af Dagen. Der vil jo blive Taler af Forretningsfører *Karl Sørensen*, eller en anden af Forbundets Tillidsmænd, og da jo Formaalet med Lærlingenes Organisation i første Række vel nok er at gøre dem bekendt med Organisationens Nødvendighed og Anvendelighed, saaledes at de er nogenlunde orienteret, naar de som udlærte træder ind i vort Forbund, vil jeg gerne med disse Linier henstille til Kollegerne i de Byer, hvis Lærlinge har faaet Indbydelse, at sørge for, at Lærlingene deltager i saa stort Antal som muligt.

For ganske nylig har jeg set et Tilfælde af Mangel paa organisationsmæssig Forstaaelse, og Resultatet var det ikke sjældne, at vedkommende unge Kollega absolut ikke selv havde Fordel af det — tværtimod! Den Slags skader i første Række vedkommende Kollega selv; men i det lange Løb gaar det ud over os allesammen — hvis ikke vi i Tide faar Tag i de vordende Kolleger og indpoder dem Organisationstanken, Sammenholdet og Kammeratskabet — de Faktorer, der vel nok er de væsentligste i Kampen mod Arbejdskøberne.

Jeg vil derfor indtrængende bede Kollegerne om at sørge for, at Lærlingene deltager i Stævnet i Roskilde Søndag den 1. Juli. Skulde det knibe med det økonomiske, kan Lokalkassen vel nok træde hjælpende til.

Hillerød, 16. Juni 1923. *Folmer Hansen.*

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK

Vinterskolens Afslutning fandt Sted Torsdag den 31. Maj i Skolens Auditorium og overværedes af Skolens Bestyrelse.

Efter en kort Tale til Eleverne af Bestyrelsens Formand, Bogtrykker *C. Græbe*, modtog de Elever, som efter to Aars Undervisning afgik fra Skolen, deres Arbejder og Afgangsbeviser, hvorefter Formanden uddelte Flidspræmier til følgende Elever:

Bogbinder: Axel Petersen, Henry Bugge Hansen, Svend Aage Samuelsen.

Sætter: Osvald Talleruphuus, Hans Jensen, Erik Petersen.

Trykker: Svend Aage Engberg, Villy Lundquist.

Blandt de Elever, som i det sidste Skoleaar ikke har forsømt nogen Undervisningstime, blev ved Lodtrækning udtaget:

Bogbinder: Frk. I. Poulsen, Sætter: Max Madsen, Trykker: Einer Mortensen, som ogsaa modtog hver en Præmie.

Præmierne bestod af Pengebeløb til en samlet Sum af 350 Kr., som er tilstillet Skolen fra »Selskabet for de Massmannske Søndagsskoler«.

I Forbindelse med Afslutningen var arrangeret en Udstilling af Skolens Elevarbejder, hvor Besøget var kendeligt større end i Fjor, da en saadan Udstilling for første Gang blev foretaget i en saadan Form, at den giver et Billede af Planen i Undervisningen i de forskellige Fag.

I det forløbne Aar har Skolen haft 104 Elever fordelt saaledes: Bogbindere: Sommerskolen 21, Vinterskolen 32; Sættere: Sommerskolen 11, Vinterskolen 24; Trykkere: Sommerskolen 4, Vinterskolen 12.

DELEGERETMØDET

I Anledning af det forestaaende Delegeretmødes Afholdelse i Aarhus har Aarhus Afdeling med Indkvarteringer for Øje nedsat et 3-Mands Udvalg, bestaaende af *Ths. Pedersen, E. Stecher Christensen* og *Ernst Pedersen*, til at sørge for Fremskaffelsen af det fornødne Antal Hotelværelser.

Kolleger, som ønsker, at Udvalget skal skaffe Værelser, bedes indsende Besked derom til undertegnede med Angivelse af, for hvilke Nætter Værelse ønskes og for hvor mange.

Anmodning om Fremskaffelse af Logi maa være undertegnede i Hænde *senest* den 30. Juli for at kunne komme i Betragtning. *Ernst Pedersen,*

Tordenskjoldsgade 24 A, Aarhus.

NÆR OG FJÆRN

OPMÆRKSOMHEDEN henledes paa, at Den typografiske Forenings Generalforsamling paa Søndag finder Sted i Teknologisk Institut Kl. 11.

MASKINSÆTTERNE gøres opmærksom paa, at Medlemsmødet paa Søndag den 1. afholdes Kl. 9½ af Hensyn til Generalforsamlingen i Sætterafdelingen.

GUTENBERG-KORET fejrede i Søndags 30-Aarsdagen for dets Stiftelse ved en smuk Fest i Allégade. Ved Festen blev *Michael Schmidt*, der har virket alle 30 Aar i Koret og i mange Aar har været baade Formand og Næstformand, udnævnt til Korets Æresmedlem.

ARBEJDSLØSHEDEN blandt Typograferne i England er fremdeles meget stor. Den Tale, der lød fra Bogtrykkerne om, at naar Lønnen blev sat ned, vilde dette virke stimulerende paa Bogtrykkeriernes Virksomhed, har altsaa vist sig at være tomme Ord.

Her hjemme har vi omtrent gjort samme Erfaring.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

C. Johansen 4,00, Dansk Andelstrykkeri 36,00, Nørrebros Centraltrykkeri 22,00; tilsammen Kr. 62,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 9588,50.*

København, 27. Juni 1923. *O. A. Lundin.*

TIL LAUR. JENSENS MINDESTEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Hallberg 2,00, Nationaltidende 46,00; tilsammen Kr. 48,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 742,75.*

Hermed slutter Indsamlingen.

København, 27. Juni 1923. *O. A. Lundin.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

26. Juni: Hobro 200,00.

København, 26. Juni 1923.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Larsens Bortrejse fra 1. Juli til 31. Juli besørges Praksis af Dr. Bøcker, Torvegade 19. Tr. Hverdage Kl. 1—2, Onsdag Kl. 6—7.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Tage Holger Louis Svendsen, udl. 11. 6. 23 i Justesens Bogtr. (arb. s. St.). Stereotypør Orla Willy Romio Francois Larsen (Berl. Tid.). Stereotypør Niels Kjær, tidl. Medl. (Politiken). Sætterlærl. Kaj Robert Hartung Hansen (Syge- og Begravelseskassen). Trykkerlærl. Gustav Albert Nordlunde (Syge- og Begravelseskassen). 3887 Kjærs Hustru Carla (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Iris Margit Christoffersen, udl. 24. 6. 23 i Merkantiltr. (arb. s. St.). Paal. Edith Petersen, udl. 30. 5. 23 hos Vallentin & Lund (arb. s. St.). Paal. Emmy Petersen, udl. 22. 8. 22 i Carl Jensens Stentr. (arb. s. St.).

Marstal: Sætter Vilhelm Carl Hansen, udl. 1. 5. 23 i Ærø Avis. Odder: Sætter Niels Nielsen, udl. 1. 6. 23 hos E. Kjeldsen. Randers: Sætter Anker M. K. Mortensen, udl. 1. 5. 23 hos A. L. Pedersen, Allingaabro.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3757 Alfred Sørensen fra Rejse (arbl.). 1954 Oskar Rasmussen fra Haderslev i Pl. Aalborg: 4255 Niels Andersen (Fjerritslev). Aarhus: 3971 Jens M. Olesen (syg). Brønderslev: 7009 Adolf Andersen (Brønderslev Bogtr.). Esbjerg: 3187 K. J. Houmark (arbl.). Haderslev: 6849 Aksel Kristensen (arbl.). Hobro: 3888 Harald Thomsen (arbl.). Løgstør: 3153 Hj. Berthelsen (Aars). Odder: 7226 Jens Chr. Nielsen (Grønning), 3973 A. E. Sørensen (Grønning) og 4285 Niels A. Andersen (arbl.). Ringkøbing: 6528 Eli Petersen (Avisen) og 6691 Ove Jepsen (Dagbl.). Skanderborg: 7206 Rich. E. Andersen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1099 Hans Kr. Petersen paa Rejse. Aarhus: 6425 Sofus Bloch til Grenaa (arbl.). Fredericia: 3888 Harald Thomsen til Hobro (arbl.) og 4588 (tysk) Chr. Lorentzen til Udlandet. Haderslev: 7161 Chr. Hultgreen til Odense (arbl.) og 1954 Oskar Rasmussen til Kbhvn. i Pl. Kolding: 4327 Evald Larsen til Udlandet. Lyngby: 3819 O. E. Jensen paa Rejse. Løgstør: 4255 N. Andersen til Fjerritslev i Pl. Skanderborg: 7003 Niels Rasmussen paa Rejse. Viborg: 6691 Ove Jepsen til Ringkøbing i Pl. og 4259 E. Frederiksen til Odense i Pl.

UDMELDTE

København: 3820 Hans Otto Eilertsen (Bogtrykker).

Esbjerg: 3846 Georg Larsen (Bogtrykker).

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Medlemsmøde

afholdes Søndag den 1. Juli Kl. 9½ i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

Bemærk: Tiden er forandret af Hensyn til Sætterafdelingens Generalforsamling samme Dag.

Dagsorden: 1. Opstilling af Repræsentanter til Delegeretmødet. 2. Eventuelt.

Alle Maskinsættere har Adgang.

Styrelsen.

Typografernes Sangforening.

Af Hensyn til Forbundets Udflugt udsættes Familieturen til Søndag den **8. Juli.** Afg. 12¹⁰ fra Hovedb. til Lyngby. Besøg paa Landbrugsmusæet. Medbragt Aftensmad spises i Ørholm.

Imorgen Lørdag Kl. 8, Pilealléen 16. (1 n)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Kassereren træffes ikke Mandag den 2. Juli paa Grund af Ferie.

Carl J. Christoffersen,
(21 d) Hillerødgade 139

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

Indbetaling af Kontingent kan ske Mandag den 2. Juli Kl. 7 Aften i Rømersgade 22[1] til G., og fremdeles den første Mandag i hver Maaned samme Sted. *Bestyrelsen.*

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling Fredag den 6. Juli Kl. 8 prc. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Pkt. 1. Protokollen. Pkt. 2. Beretning. Pkt. 3. Eventuelle nye Forslag. Pkt. 4. Valg af Formand, et Bestyrelsesmedlem samt en Revisor. Pkt. 5. Eventuelt. *Styrelsen.*

Søndag d. 1. Juli. Rude Skov (Maglebjerg). Sct. Hans Torv Kl. 9. (3 p)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Paalidelig Sætter

(22 Aar), kendt med alt forefaldende Akcidens og Avis, ønsker Plads, event. som Maskinsættermedhjælper, hvor der gives Lejlighed til at lære Maskinsætning. Billet mrkt. »162« modt. Ekspeditionskontoret.

En Bogtrykker,

som har afstaaet sin Forretning, søger Plads som Faktor eller Trykker.

Billet mrkt. »165« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype.

En virkelig dygtig, ældre Maskinsætter kan faa Plads. 3 Maskiner. Lejlighed kan skaffes. Uden at have fuldstændig Kendskab til Maskinen nytter det ikke at reflektere. Henv. til

Søren Hansen,
Tidende, Nakskov.
(161)

En Maskinsætter til „Intertype"

søges straks af et større Dagblad paa Fyn. Billet mrkt. »167« modtager Ekspeditionskontoret.

Selvstændigt arbejdende **Maskinsætter,** Provinsianer, med indgaaende Kendskab til Linotype-Ideal, søges. Billet mrkt. »163« modtager Ekspeditionskontoret.

Paa Grund af Sygdom

er Simon Bernsteens Bogtrykkeri, Vodrofsvej 6, til Afstaaelse straks mod kontant Udbetaling. (164

Bogtrykkeri til Salg.

Et i god Drift værende Bogtrykkeri i Vestjylland kan straks overtages eller forpagtes paa særdeles fordelagtige Vilkaar. Billet mrkt. »151« modtager Ekspeditionskontoret.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Typografernes Stiftelse.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Søndag den 1. Juli Kl. 11 prc.* i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1) Forslag om Indlæggelse af W. C. i de gamle Ejendomme. 2) Eventuelt. *Bestyrelsen.*
(153)

SÆTTEMASKINSKOLEN
ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK
— AMERIKAVEJ 1 —
Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.
Mangeaarig Specialkendskab.
Kolleger 5 pCt. Rabat. (142)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.
AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 • FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 27 KØBENHAVN DEN 6. JULI 1923 XXXXX AARGANG

»DE SMAA INDUSTRIFORBUND«

—

Om det Forslag til Ændring af Forbundslovens § 28, som er stillet af Maskinsætterklubben i København (se Forslagene i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«), og som tilsigter at indføre Værkstedsklubber *overalt*, blev det paa Københavnsafdelingens Generalforsamling sagt, at Forslaget var formaalsløst og uigennemførligt og derfor blot vilde spilde Delegeretmødets »kostbare Tid«.

Uden iøvrigt i Almindelighed at ville anerkende, at et Forslag er formaalsløst, selv om det i Øjeblikket er uigennemførligt, og uden at kunne akceptere som Princip, at det er at »spilde« Delegeretmødets kostbare Tid at drøfte saadanne Forslag (Rom blev ikke bygget paa én Dag), vil jeg i dette specielle Tilfælde gerne have Lov at imødegaa disse Anker ved at opfordre Modstanderne af Forslaget til at melde sig *nu*, her i »Typ.-Tid.«. For det første vil det være en naturlig Anvendelse af vort Fagblad, at Spørgsmaalet drøftes her, før det afgøres paa Delegeretmødet, for det andet vil man ved en saadan Forhaandsdrøftelse kunne indskrænke Forhandlingerne derom paa Delegeretmødet til et Minimum og saaledes undgaa Spildet af den kostbare Tid. (Lad mig i Parentes bemærke, at samme tidssparende Fremgangsmaade maaske ogsaa med Held lod sig anvende overfor andre Forslag.)

Hvad selve Ændringsforslaget til § 28 angaar, da har jeg i et Par Artikler her i Bladet søgt at paavise Værkstedsklubbernes naturlige Berettigelse og deres øjeblikkelige Formaal. At dette Formaal — hvis Institutionen skal lovfæstes — maa have et videre Udsyn end til blot at sørge for ordentlige Garderobeforhold og Spyttebakkernes daglige Rengøring, synes mig klart, og Forslaget anviser derfor ogsaa saadanne Fremtidsformaal (Indflydelse paa Antagelse og Afskedigelse af Arbejdere og Arbejdsledere samt Indflydelse paa Virksomhedens tekniske og økonomiske Ledelse), som Forslagsstillerne naturligvis er klar over hverken har Aktualitet i Dag eller i Morgen, men som ikke desto mindre bør staa som det, der *kan* og *skal* stræbes imod.

Det var derfor en fuldkommen Misforstaaelse, naar en Taler paa Generalforsamlingen mente, at disse Punkter var i Strid med Septemberforliget og *derfor* ikke kunde vedtages. Naturligvis kan vi ikke ved en saadan Vedtagelse ophæve Septemberforliget, det kan vi derimod ved et energisk Arbejde i den Retning, som Formaalet angiver. Og Opstillingen af et saadant Formaal og Arbejden for at naa det — det kan Alverdens Septemberforlig ikke hindre os i.

En anden Indvending mod Forslaget er, at det sigter paa at samle ogsaa andre end Bogtrykfagets Arbejdere i Værkstedsklubben. Det er at gribe ind paa andre Fagforbunds Omraade, siges der, det kan vi ikke.

Ogsaa dette er en Misforstaaelse. Der er ikke Tale om at »gaa andre Fagforbund i Næringen«, fratage dem deres Medlemmer eller bringe dem ind under Forhold og Love, der strider mod deres eget Fagforbunds — og end mindre er der naturligvis Tale om at *tvinge* dem ind i noget. Der er blot Tale om det ganske simple, at hvor en Bedrifts Arbejdere indser, at de i visse Forhold har fælles Interesser overfor »Huset«, da slutter de sig sammen i en Klub for gennem denne systematisk at varetage disse Interesser. Det kan de ogsaa gøre *uden* Lovbestemmelser, det er sandt, men det tør dog formodes, at en Bestemmelse derom vil paaskynde denne Udvikling.

Det *nye* i Maskinsætterklubbens Forslag er ikke selve Værkstedsklub-Tanken. Den kender vi og har praktiseret den visse Steder. Det nye er, at Klubberne gøres *obligatoriske*, at de faar et ensartet, videresigtende *Formaal*, og at de paa Arbejdspladsen søger at praktisere det *Industriforbund* i det smaa, hvis Nytte og Berettigelse i det store nu ogsaa Forbundsstyrelsen synes at skimte.

Det er mod disse tre Punkter, jeg kalder Modstanderne frem. *Johs. Erwig.*

VEJEN TIL DET DANSKE STANDARD-KLAVIATUR

(Sidste Artikel.)

II.

EN OBJEKTIV MAALESTOK FOR KLAVIATURERS KVALITETER

Den Paastand, at for det tyske Sprog ligger tysk Klaviatur »bekvemt«, engelsk »ubekvemt«, for det engelske Sprog omvendt, — den har Udsigt til at blive fejet væk med Bemærkninger om, at »bekvemt og ubekvemt, det er individuelt«, ligesom hvilke Fingre der bruges til de forskellige Tangenter. Jeg har derfor set mig om efter en objektiv Maalestok, og en saadan mener jeg at have fundet i Vejlængdemaalingen. Fælles Ledeprincip ved saavel engelsk som tysk Klaviaturs Tilrettelægning har det været at forkorte Vejlængden. Man kan ved Hjælp af en Snor maale — fra Tangent til Tangent — Ruten for det enkelte Ord. Eller man kan bruge en Passer. Men med samme Gyldighed, blot meget bekvemmere, kan man gøre, som jeg har gjort: tælle de tilbagelagte Tangenter paa de smaa Bogstavers Felt. I Ordet »Standard« paa engelsk Kl. er Afstanden fra *t* til *a* 1 Skridt, *a*—*n* 3, *n*—*d* 2, *d*—*a* 1, *a*—*r* 1, *r*—*d* 1. Summeres det, faar vi Vejlængdetallet 9. Paa tysk Kl. bliver Vejlængdetallet 10. For Ordet »Klaviatur«: engelsk 19, tysk 12. For »set«: engelsk 2, tysk 7. »Der kan man se,« vil en og anden udbryde, »det bliver hip som hap i det lange Løb.« Men det er netop, hvad det ikke gør. Man kan summere Vejlængdetallene for de enkelte Ord i længere Tekststykker; saa snart Stykket er paa 50 Ord, er Tallet paa engelsk Kl. en temmelig konstant Procentdel højere end paa tysk. For Sangen »Vort Modersmaal er dejligt« kommer engelsk Kl. til Pointtallet 1658, tysk til 1429. For Direktør Jørgensens Artikel S. 175 udviser engelsk Kl. 3357, tysk 2689. For samme Tekst har jeg taget Pointtal paa et Klaviatur, der kan betragtes som Nulpunktet af Tilrettelægningsteknik, nemlig et, hvor *a* er Kanal 1, *b* 2, *c* 3, *d* 4, *e* 5 o. s. v. Pointtallet er 3363, altsaa praktisk talt lige med engelsk Kl., ja for 27 sammenhængende Linier (13.—39. inkl.) viser det engelsk tilrettelagte Klaviatur et kendelig højere Tal (1738) end det upræparerede *abcde*-Klaviatur, der nøjes med Vejlængden 1647; tysk Kl.: 1339, stadig følelig kortere.

Kan disse Tal lyve? Det hjælper ikke at paastaa, at Vejlængden som sinkende Faktor ophæves, saa snart Sætteren bruger flere Fingre. I saa Fald var der jo ingen Grund for Englændere og Tyskere til at tilpasse eget Klaviatur. Nej, vidtløftige »Ordfigurer« gaar selv for Flerfingersætteren langsommere fra Haanden end korte og bekvemme med samme Bogstavantal. Dette Forhold hviler paa en altfor primær psykofysisk Naturlov til, at nogen kan unddrage sig den.

Vejlængdeforskellen mellem det tilpassede intensive og det ikke tilpassede ekstensive Klaviatur betegner et uproduktivt Ekstraarbejde. Man kan rolig paastaa, at der bliver intet forandret paa Klaviatur-Omraadet, saa længe den enkelte Bogtrykker ikke har stillet sig selv det Spørgsmaal:

»Har jeg dette uproduktive Ekstraarbejde gratis?« — og besvaret det med et »Nej!«

III.

FORSLAG

Direktør Jørgensens Ord (S. 175), at man maa se praktisk og ikke teoretisk paa Sagen, har min fulde Tilslutning. Det vilde være udsigtsløst at planlægge Fællesklaviatur uden at regne med de ca. 300 Maskiner med engelsk Magasin og Klaviatur. Til at se praktisk paa Sagen hører efter min Mening dog ogsaa at regne med de 100, der har tysk Magasin og Klaviatur, men som Direktør Jørgensen og Fabrikant Simonsgaard helt maa se bort fra, skønt de er kvalitativt overlegne nok til at holde deres Terræn og talrige nok til at gøre en Standardiserings Goder illusoriske — omtrent som en Rotteudryddelse, der overspringer hver fjerde Ejendom, er illusorisk.

Direktør Jørgensen fremsætter Forslag til et dansk Standard-Klaviatur, baseret dels paa Magasinernes [NB. kun de til eng. Kl.] Konstruktion, dels med Hensyntagen til det nu mest brugelige System.

Jeg tillader mig at stille et Forslag, der godt kan betragtes som et Ændringsforslag til Direktør Jørgensens. Mit Forslag er baseret paa:

1) uforandret Benyttelse af samtlige saavel tyske som engelske Magasiner;

2) Benyttelse i størst mulig Udstrækning af det forhaandenværende Matricemateriale, idet kun ca. 5 Bogstaver bliver ejendommelige for det nye Klaviatur, medens det har alle de øvrige tilfælles med enten engelsk eller tysk, omtrent lige mange med hvert af disse;

3) Opnaaelse af den størst mulige Præstationstjenlighed ved den nøjeste Tilpasning til vort Sprog, idet Vejlængden — det eneste objektivt maalelige Kvalitets-Kriterium — for hvilke som helst danske Tekster er følelig kortere end paa engelsk Kl. og paaviselig kortere end paa tysk.

Dansk:

e	r	u	b	x
n	d	m	f	z
g	t	l	s	
o	a	æ	k	
i	v	y	ø	
h	c	p	j	w

Dette Klaviatur er fremgaaet saaledes: *e, m, k* og *x* har samme Beliggenhed paa engelsk og paa tysk Kl. (*x* er paa tysk Kl. lagt et Trin til højre af Hensyn til Udslutningskanalerne). De to tynde Matricer *i* og *l* er henviste til de to eneste Kanaler, der er smalle i *begge* Magasiner; *i* bibeholdes paa den engelske Plads og vil i tysk Mag. løbe i nuværende *t*-Kanal; *l* bibeholdes med den tyske Beliggenhed og vil i engelsk Mag. løbe i nuværende *f*-Kanal.

Det tyske Firkløver *v—l—b—f* erstatter det engelske *l—f—v—b*. Det tyske Par *c—u* træder i Stedet for det engelske *u—c*. Det tyske Trekløver *r—g—s* afløser det engelske *s—r—g*.

Produktet af disse Ændringer er et *»sammensmeltet tysk-engelsk«* Klaviatur af følgende Udseende:

e	r	u	b	x
t	h	m	f	z
a	g	l	s	
o	d	w	k	
i	v	y	ø	
n	c	p	j	æ

Klaviaturet indeholder paa dette Stadium ikke nogen Tangent, som det ikke har tilfælles med enten engelsk eller tysk Kl. eller med begge.

Til et saadant »Fællesklaviatur« kan de nuværende engelske ændres ved Anskaffelse af Matricer til kun 14 Kanaler: 7 smaa Bogstaver og 7 store. De nuværende Matricer *r* og *R* vil falde i Fælleskl. Kanal, naar 2den Tand bortfiles; paa *c* og *C* fjernes 1ste Tand.

Til samme Fællesklaviatur kan de nuværende tyske ændres ved Anskaffelse af Matricer til 24 Kanaler: 12 smaa Bogstaver og 12 store (da Storbogstaverne paa tyske Kl. er rykket et Trin til højre, kan kun de 24 af dem bringes i Overensstemmelse med de smaa Bogstavers Felt; *X, Z* og *Æ* maa gaa i forlagte Kanaler). *a* og *y* vil falde i Fælleskl. Kanal efter Bortfiling af 1ste Tand, *O:* 2den og 3dje, *W:* 1ste. NB. *t* faar den Dobbeltkanal, som *n* nu har.

Tal, Tegn og Udslutninger forbliver urørte paa deres nuværende Pladser, forskellige for engelsk og tysk Kl. Selvfølgelig vilde Ensartethed ogsaa her være et Gode; men sættermæssigt set generer Uensartetheden paa dette Felt ikke Hundrededelen af, hvad den gør paa de smaa og store Bogstavers.

For saa lav en Pris, der ved Organisation og Planmæssighed kun i de færreste Tilfælde behøver at betyde kontant Udgift, kan Danmarks Bogtrykkere opnaa, hvad Sætterne vil anse for gennemført Fællesklaviatur.

Det ideale danske Sætteklaviatur med den korteste Vejlængde er det naturligvis ikke; men dette kan fremgaa heraf ved en læmpelig Retouchering, der kun nødvendiggør faa yderligere Anskaffelser: Bogstaverne *n* og *d* rykker op paa de tyske Pladser under *e; t* og *h* maa saa flyttes, *h* og *H* haves dog ved Bortfiling af 2den Tand gratis paa engelsk Kl. ligesom *N* ved Filing af 3dje; *t* hører i Dansk hjemme under *d* og mellem *s* og *e;* de fortrængte *g* og *G* flyttes hen under *n* over *o*, de haves paa engelsk Kl. gratis ved Filing af 2den og 5te Tand; *a* rykkes ned under *t*. Endelig — for at stemple Klaviaturet som dansk — fjernes *w* fra sin fremskudte Plads og byttes med *æ*.

Prisen i Matricer at anskaffe bliver til nuværende engelsk Klaviatur 12 smaa (n, d, t, a, v, u, l, æ, b, f, s, w) og 11 store (D, T, A, V, U, L, Æ, B, F, S, W). Til tysk Klaviatur 12 smaa (g, o, i, h, t, a, æ, p, ø, j, z, w) og 12 store (G, I, H, T, A, Æ, Y, P, Ø, J, Z, W). Den enkelte Bogtrykker kan ved at tælle Antallet af Matricer i nævnte Kanaler til et af sine jævnt komplette Sæt og gange med Matricernes Pris i Øre, udregne, hvad en *øjeblikkelig* Reform vilde koste ham pr. Sæt. Ved at vente, til de nu løbende Sæt alligevel skal udrangeres, gør han Udgiften minimal.

Men saa har Danmarks Bogtrykkere ogsaa i al Fremtid et virkeligt dansk Standard-Klaviatur, frit for uproduktivt Ekstraarbejde og frit for Omlærings-Tab — et Klaviatur, som Sætterne vil kalde »et dejligt Klaviatur« med Masser af nyttige Strygninger: *en, ng, go, rd, dt, ta, av, um, ml, læ, yp, sk, kø, øj.*

Vejlængdetallet for »Vort Modersmaal«, der paa engelsk Klaviatur er 1658, paa tysk 1429, er paa det her foreslaaede bragt ned til 1312.

Det uretoucherede tysk-engelske Klaviatur er endnu oppe paa Vejlængden 1666; som Sætteklaviatur er det altsaa ikke bedre end det engelske. Ombytningen af *æ* og *w* sænker Tallet til 1616. Naar *n* rykkes op under *e* (idet *t—n—h* afløses af *n—h—t*), sænkes Tallet til 1404. Rykkes derefter *d* op ved Siden af *n* (idet *d* bytter med *t*), daler Tallet til 1354. Rykkes *t* saa op under *d* (idet *t* bytter med *g*), opnaas en fordelagtig Strygning, og Tallet synker til 1341. Naar endelig *g* bytter med *a* og kommer til at ligge under *n*, opnaar man den værdifulde Strygning *ng*, og Tallet gaar ned paa 1312. Yderligere Tilnærmelse til tysk Klaviatur vilde hæve Tallet, kræve flere Anskaffelser og forrykke den heldige ligelige Fordeling af Omkostningerne.

Fabrikant Simonsgaard indrømmer selv, at det af ham foreslaaede Klaviatur er »maaske ikke ideelt«, og allerede i Planen renoncerer han paa Gennemførelse i den ene Fjerdedel af det Omraade, et Standard-Klaviatur maa omfatte for at være effektivt. Selv om det til Punkt og Prikke gaar efter Planen, vil Resultatet altsaa blive et daarligt Klaviatur, der oven i Købet ikke er gennemført mere end i tre Fjerdedele af Omraadet. Men selv til Opnaaelse af et saa lavt sat Maal har han liden Udsigt. De Bogtrykkere, der har omlagt Bogstaverne, har nok vidst, hvad de gjorde, og hvorfor de gjorde det, nemlig for at opnaa et bedre Sætteklaviatur. Jeg har maalt Vejlængden paa et saadant hos O. C. Olsen, hvor *e* er lagt paa venstre Side af *d*, og *n* paa højre, med det Resultat, at Vejlængdetallet for »Vort Modersmaal« nedbringes fra 1658 til 1417. Det tør anses for udelukket, at det Klaviatur nogensinde vil blive reguleret tilbage til det rene engelske. Floder lader sig regulere og Klaviaturer lader sig omlægge; men saa udsigtsløst det vilde være at lave Flodreguleringsforslag uden at have undersøgt Niveauforholdene i Marken, saa udsigtsløst er det at stille Klaviaturreguleringsforslag uden at undersøge Vejlængderne og sørge for, at det nye byder kortere Vejlængde end det, det skal afløse. Reformivrig er vel næppe nogen Bogtrykker, hverken naar det gælder Ændring til Simonsgaards eller til det her foreslaaede. Men jeg kan særdeles vel tænke mig den, der ræsonnerer saaledes: Helst beholder jeg, hvad jeg har, men *skal* jeg ændre, vil jeg kun ændre til det virkelig danske Klaviatur, det, der byder den enkelte Bogtrykker Fordel, *uanset om de andre gaar med eller ikke, og endnu større Fordel,* hvis de gaar med allesammen.

»Formaalet er at skabe et dansk Klaviatur, der har alle Parters Tilslutning,« skriver Redaktionen af »D. g. F.«. Fastholdes dette Formaal — med Eftertryk paa »skabe«, paa »dansk« og paa »alle Parter« — vil Fabrikant Simonsgaards Forslag, hvor velment det end er, glide ud af Betragtning allerede i første Omgang. Thi det *kopierer* blot et *udenlandsk* Klaviatur, der paa Forhaand er *afskaaret* fra et stort Antal Principalers Tilslutning; det kritiseres sagligt af adskillige erfarne Sættere, og det tænder ikke Begejstring hos nogen.

De nuværende kaotiske Tilstande fra Bytoldens og Bompengenes Tidsalder — eller et Landsklaviatur udarbejdet efter samme Princip som det her foreslaaede! Mellem disse to Alternativer staar — reelt set — Valget.

B. Jønsson.

SOCIALDEMOKRATIETS VALGFONDSINDSAMLING

har taget sin Begyndelse og har til Formaal at skabe Forudsætninger for at staa økonomisk rustede til Valgene 1924, hvor Opgøret med de reaktionære Partier, hvis Politik mere og mere har afsløret sig som den sorte Alliance til Værn for Overklassens politiske og økonomiske Interesser, skal finde Sted. Alle, der hører til Arbejderklassen, og som ønsker Sejr for Socialdemokratiet ved det kommende Valg, opfordres til at deltage i Indsamlingen til Socialdemokra-

tiets Valgfond, der foregaar ved Salg af Mærker à 50 Øre, der i København kan købes hos Inkassatorerne paa Trykkerierne, hos Anton Jensen eller paa Forbundskontoret. I Provinserne kan Valgfondsmærkerne erhverves gennem de stedlige Fællesorganisationer. *A.*

60 AAR

De fleste af »Typ.-Tid.«s lidt ældre Læsere kender *Peder med d*, som den 7. Juli fylder 60 Aar. Han blev udlært 1882 i Aalborg Stiftsbogtrykkeri og har siden arbejdet i flere Byer, men ikke ret længe ad Gangen. I sine yngre Dage

havde han vanskeligt ved at holde Trykkeriluften ud i længere Tid, og naar det blev ham for trangt, tog han sin Fløjte eller Violin, og saa gik Turen ad Landevejene fra By til By. Mange vil mindes hans Glæde, naar han som Paaskønnelse for sin Musik fik et Par Skilling paa Trykkerierne. Mange Aar har Peder tilbragt paa Landevejene i Danmark, Tyskland, Norge og Sverige, ja, han har endog været en Tur i Amerika, og meget har han oplevet i den Tid. Men i Februar 1916 kom Pedersen til Herning, hvor han blev lovet en Uges Arbejde paa »Herning Avis», og denne Uge blev til 5 lykkelige Aar, idet han arbejdede her til Januar 1921, da han blev arbejdsløs paa Grund af, at der blev anskaffet Sættemaskiner — og siden den Tid hader Pedersen Sættemaskinerne af et ærligt Hjerte.

Nu har Pedersen været over 7 Aar i Herning, og nu er han for gammel til at slide Landevejene mere. Det vil naturligvis glæde ham, hvis Kolleger Landet over vil mindes ham paa Fødselsdagen og sende ham en Hilsen (Adr. »Herning Avis«), thi Tiden begynder at blive lang for ham.

Her skal sluttes med Ordene, som staar paa Billedet, der blev taget paa hans Fødselsdag for nogle Aar siden:

Til Lykke, Peder! *A.*

PRISVÆRDIGE BESTRÆBELSER

Som bekendt har der fra Arbejdernes og Statsfunktionærernes Side været gjort Forsøg paa at faa ændret Grundlaget for Pristallets Beregning saaledes, at dette kom til at svare saa nær som muligt til det virkelige Forhold. Hidtil er der dog intet Hensyn taget til disse Henstillinger. Statistisk Departement har indskrænket sig til at *snakke* om en ny Ordning. Og andet kommer der vel næppe ud deraf.

Men nu har Arbejdsgiverforeningen ladet høre fra sig — dog ikke for at understøtte Arbejderne i Kravet om en mere retfærdig Beregning. Nej, de gode Mænd, der sidder i Ledelsen for denne samfundsbevarende Forening, har regnet ud, at den nugældende Beregningsmetode er *for gunstig* for dem, hvis Løn fastsættes efter Pristallet. Og for at faa trykket Lønnen ned, stiller de nu Krav om, at Skatter og Fagforeningskontingent ikke skal medtages i Beregningen.

Lad os nu se, om Departementet eller de Magter, der staar bag ved denne Institution, vil være mere lydhøre overfor Arbejdsgiverforeningens fromme Ønsker end overfor de Krav, der fra Arbejdernes Side har lydt om en Forandring, der kun havde til Hensigt at fremskaffe det solidest mulige Grundlag ved Opgivelsen af Detailpriserne.

Medens Arbejdsgiverforeningens Ledere lægger deres Hjerne i Blød for at udpønske nye Veje og Midler til at forringe den arbejdende Klasses Levevilkaar, gaar Mikkel Hindhede rundt i Landet og snuser efter Kulhydrater, Æggehvidemængde, A- og B-Vitaminer eller hvad man nu kan finde paa at kalde alt det »videnskabelige« Sludder, der proppes i Folk. For Statens Bekostning og naturligvis i god Forstaaelse med dem, der arbejder for at trykke Lønnen ned til Sultegrænsen, fortsætter han sine Bestræbelser for at »bevise«, at Menneskene kan leve af ingenting. I flere Aar arbejdede han for at gøre Kartoffelgrød til Nationalret, dog vistnok uden synderligt Held. Nu er den gode Mikkel ved Undersøgelser paa et Par Plejehjem kommet til det Resultat, at vi kan leve udelukkende af *Grønkaal!*

Der findes i Aar rundt om i Sædmarkerne paa Grund af den kolde Sommer en Mængde *Agerkaal*. Kreaturerne vil ikke æde denne gule Urt. Var det ikke en Opgave for Hr. Hindhede at undersøge, om denne Plante ikke egnede sig til Menneskeføde? Det kunde jo hænde, at den indeholdt en uanet høj Procent A-Vitaminer, der for Eksempel kunde erstatte vort gode danske Smør.

Saa kunde Arbejdsgiverne uden synderlige Samvittighedskvaler atter kræve en klækkelig Lønreduktion, medens de selv med Mikkel Hindhede i deres Midte bænkede sig om Kødgryderne!

Det er dog lidet sandsynligt, at det trods nok saa rundelige Tilskud fra Statskassen til Støtte for den store Hunger-Profet vil lykkes at bortforklare Sandheden og Berettigelsen i afdøde Pastor Vilh. Bechs berømte Spørgsmaal: »Hvorfor skal de ugudelige have al Lammestegen?«

Fr. N.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

SOMMERHUSET. Udlejningen af Pladserne er for denne Maaned gaaet saa godt fra Haanden, at der kun er enkelte tilbage. Fra den 29. ds. kan imidlertid enhver sikre sig ved snarlig Henvendelse til Formanden.

STIFTELSESFESTEN paa »Udsigten« i Skodsborg formede sig skønt i det uundgaaelige Regnvejr. Naturligvis var Deltagernes Antal skrumpet stærkt ind under den sommerlige Væde, men til Gengæld morede de mødte sig godt. *Holger Pedersen* og *Louis Halberstadt* fik sat Lattermusklerne ordentlig i Bevægelse paa Tilhørerne — den sidste rimede om Typograferne, som der aldrig er blevet før. *Gutenberg-Koret* gav en lang Række særdeles smukke Sange til Bedste med en Ødselhed, der vidner paa en Gang om Korets Kraft og stadig spirende Friskhed. Festen overværedes af vor svenske Kollega, Formanden for Stockholmsafdelingen Hr. Söderström.

Ved Ellevetiden sluttede Dansens de vuggende Toner, mens glade Udraab og Latter markerede Vejen til Jernbanestationen gennem den mørke Skov.

Der er ingen Tvivl om, at Arrangementet var rigtigt, og at en Gentagelse til næste Aar bør finde Sted. Bliver Vejret en Gang godt igen — og herom maa vi ikke glemme Haabet — bliver Stiftelsesfesten her en Sukces.

SØLVBRYLLUP kan Tirsdag den 10. Juli fejres af Medlem af Forbundsstyrelsen, Faktor *Ludvig Kragh* og Hustru, Nakskov.

SOMMERFERIE. Fr. Bagges kgl. Hof-Bogtrykkeri giver sin Arbejdere, der har været 1 Aar i Forretningen, 1 Uges Ferie med Udbetaling af Ugeløn.

— Firmaet *J. H. Schultz A/S* har tilstaaet 1 Uges Ferie til de af Personalet, som har mindst 1 Aars Ansættelse, og 3 Dage til de, som ikke har været ansat 1 Aar.

— Firmaet *S. Johnsen & Co.* har i Lighed med f. A. tilstillet deres Personale 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn samt en Skovtur i Aar.

— I Lighed med tidligere Aar er der tilstaaet Personalet i *»Fyrtaarnet«s* Trykkeri en Uges Sommerferie med fuld Ugeløn samt en halv Uges ekstra Løn.

— *Ritzaus Bureau* giver sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Løn ligesom i tidligere Aar.

— I Lighed med tidligere Aar har Bogtrykkeriet »Absalon«, København, tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Løn.

DØDSFALD. Atter har Døden hentet en af vore unge Mænd, idet Maskintrykker *Robert Just Pedersen* Tirsdag den 26. Juni afgik ved Døden efter en længere Tids Sygeleje. Han var i hele sin Færd en rolig og solid ung Mand, der satte en Ære i at gøre sit Arbejde saa godt, som han paa nogen Maade kunde det. Vi, der kendte ham, saa jo tidt, at det var med en vis Anstrengelse, han udførte det. Ikke desto mindre gjorde kan sin Pligt til det yderste. Ære være hans Minde. *K. C.*

DEN FRIVILLIGE VOLDGIFTSRETS Kendelse i Konflikten indenfor Bogtrykfaget i Norge er faldet og gaar ud paa, at man bliver ved det gamle. Dog faar Arbejderne en Lønforhøjelse af 2 Kr. pr. Uge.

DER ADVARES mod Tilgang til Belgien, Frankrig (Elsass indbefattet), Ruhrdistriktet samt Schweiz. Forinden Plads tiltrædes, bør man henvende sig til de respektive Forbunds Styrelser.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

27. Juni: Sønderborg 100,00.

København, 3. Juli 1923.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Brehms Bortrejse fra 1. Juni til 15. Juli passes Praksis af Dr. d'Auchamp, Falkonerallé 36. Tr. 12—1 (Fredag 6—7). Telf. 9291.

Under Dr. Brandts Bortrejse fra 2. Juli til 14. August besørges Praksis fra sammes Bopæl af Dr. Thomason.

Under Dr. Halls Bortrejse fra 3. Juli til 15. August besørges Praksis fra sammes Bopæl af Dr. Bjørnsen.

Under Dr. Johnssons Bortrejse i Juli Maaned bedes man henvende sig til Dr. H. Müller, Frederiksberg Allé 23 (Hj. af Kingosgade). Konsult. 3—4, Torsdag 6—7. Telf. Vester 2323 x.

NY LOKALKASSERER

Vejle: Typograf Ærenlund Madsen, Enggade 5. Kontortid 10—2. *Besøg paa Trykkeriet modtages ikke.*

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Christian Vilhelm Wendel, udl. 21. 6. 23 i Hans Jørgensens Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Henriette Nielsine Olsen, udl. 30. 6. 23 hos Kruckow & Waldorf (arb. s. St.). Paal. Erna Lundgreen, tidl. Medlem (F. E. Bording). Hj.arb. Carl Marius Schwartz Jørgensen (Rønager). Sætterlærl. Valdemar Otto Anderson (Syge- og Begravelseskassen). Sætterlærl. Kaj Erik Petersen (Syge- og Begravelseskassen).

Aarhus: Paal. Adda Jørgensen. Vejle: Sætter Thorvald Theilmann Thorsen, udl. 1. 7. 23.

TILTRAADTE

København: 7236 Max Andersen fra Grenaa (arbl.). 2021 Hedvig Jensen fra Tobaksarb. Forb. (arbl.). 6093 Vilhelm Jensen fra Helsingør (arbl.).

2595 Jens Hansen fra Rejse (arbl.). 4252 Herman Petersen fra Rejse i Pl. 3225 Chr. Hansen fra Jord- og Betonarb. Forb. (arbl.). 7207 Aksel Sørensen fra Roskilde (arbl.). 3669 Emil Petersen fra Rønne (Fagskolen). 1083 Vilhelm Lindberg fra Lyngby i Pl. 127 Michael Andersen fra Stege (arbl.). 1406 Frithjof Bruun fra Sverrig (arbl.).

Aarhus: 6429 Anton Elof Bengtson (Nationaltr.) og 6106 Kaj Dupont (arbl.). Lyngby: 3311 Niels Peter Pedersen (Bogtr. Krøyer).

FRATRAADTE

Københavns: 6949 Willy Nielsen til Rønne (arbl.). 7150 Karl Petersen til Aarhus (arbl.). 1354 H. P. Hansen til Aabenraa i Pl. 7155 Chr. M. Hansen til Nykøbing M. (arbl.).

Haderslev: 7071 Hans Rossau til Sønderborg (arbl.). Holbæk: 3311 N. P. Pedersen til Lyngby i Pl. Horsens: 3973 Axel Ejner Sørensen til Odder i Pl. Nykøbing F.: 7189 Axel Jochumsen paa Rejse.

UDSLETTET FOR RESTANCE

Vejle: 7008 Karl Jørgensen.

DØD

Odense: 4283 Robert Just Pedersen.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ordinær Generalforsamling Fredag den 6. Juli Kl. 8 prc. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Pkt. 1. Protokollen. Pkt. 2. Beretning. Pkt. 3. Eventuelle nye Forslag. Pkt. 4. Valg af Formand, et Bestyrelsesmedlem samt en Revisor. Pkt. 5. Eventuelt. *Styrelsen.*

Typografernes Sangforening.

Søndag Kl. 12[10] fra Hovedbanegaarden til Lyngby. Aftensmad medbringes. (1o)

Søndag den 8. Juli: Roskilde—Boserup. Allégade-Krydset Kl. 7. — Husk Lygten. (3q)

ANNONCER

Ung Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i et Bogtrykkeri, søger Plads. Bill. mrkt. »168« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype.

En virkelig dygtig, ældre Maskinsætter kan faa Plads. 3 Maskiner. Lejlighed kan skaffes. Uden at have fuldstændig Kendskab til Maskinen nytter det ikke at reflektere. Henv. til

Søren Hansen,
Tidende, Nakskov.
(161)

En særlig dygtig Akcidenssætter,

der med Genialitet og virkelig Smag forstaar at udøve sit Fag, kan faa en god, varig Plads i et større Akcidenstrykkeri i en Søkøbstad. Billet mrkt. »172« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker.

Til en mindre Avis i Østjylland søges straks en hurtig og rutineret Avissætter, der paa egen Haand kan forestaa det daglige Arbejde i et mindre Trykkeri. Billet mrkt. »169« modt. Ekspeditionskontoret.

Dagblad med Trykkeri til Salg.

I en mindre, jydsk Købstad er Byens Avis med Trykkeri til Salg paa fordelagtige Vilkaar. Eneste Trykkeri paa Pladsen. Sikker Levevej. Nødvendig Kapital 3—4000 Kr. Billet mrkt. »170« modtager Ekspeditionskontoret.

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823. (20)

Modarbejd Arbejdsløsheden.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Nogle brugte Sættereoler

med Sættekasser og Satsbrædder ønskes til Købs. *Dyva & Jeppesen, Sølgade 10.* (171)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, Københavns.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Eftерm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

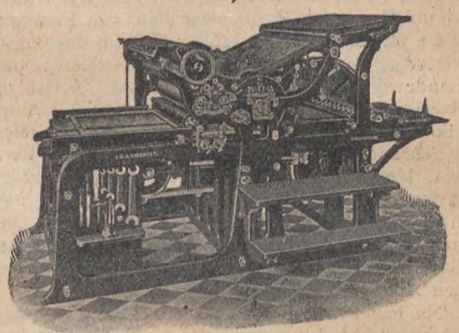
SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

S. JOHANSENS

BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

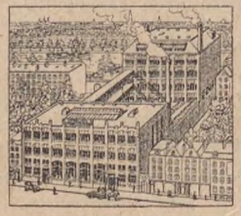
Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Kolleger 5 pCt. Rabat. (142)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.

AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:

ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.

TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 • FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 28 KØBENHAVN DEN 13: JULI 1923 XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

Lokalformændene maa omgaaende indsende Meddelelse om, hvilke Kolleger de forskellige Afdelinger har valgt som Repræsentanter til Delegeretmødet.

Beretningen for 1920—22 vil først i kommende Uge blive udsendt til samtlige Afdelinger.

København, 11. Juli 1923.

Forretningsudvalget.

DEN STORE FRISTER

—

Jeg indrømmer gerne, at Spørgsmaalet om vort Forbunds Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund egenlig burde være uddebatteret. Utallige er de Artikler, der er skrevet om dette Emne. Efter den sidste Afstemning, der gav et uventet stort Flertal for at blive staaende i Samvirksomheden, har jeg nærmest haft den Opfattelse, at alle de om denne Sag brugte Ord var spildt.

Det var ogsaa under Indtrykket heraf, jeg for nylig skrev min Redegørelse for eller Kritik af De samvirkende Fagforbunds nys foretagne Lovændringer. Og derfor maatte Sigvald Hellberg savne Konklusionen.

Jeg tror nemlig ikke paa Muligheden af at samle et Flertal for en Udmeldelse af Samvirksomheden for Tiden til Trods for, at de foretagne Ændringer og hele den Tendens, der er raadende i de samvirkende, er en alvorlig Fare for vor Selvstændighed og vor Ret til selv at bestemme over vore Pengemidler. Systemet skal have Lov at løbe Linen ud.

Imidlertid er jeg bleven behagelig overrasket ved at erfare, at selv Sørensen-Kjeld — der saa langt, jeg kan huske tilbage, har været en fuldtro Vaabendrager for Samvirksomheden og sagt god for alle dens Gerninger — nu har begyndt at vakle i Troen paa dens Ufejlbarlighed. Det er jo glædeligt at se, at Folk, som i et langt Liv tilsyneladende har vandret om i Blinde, paa deres gamle Dage har begyndt at blive seende.

Saa har de mange Ord dog ikke været helt forgæves.

Men Sørensen-Kjeld er alligevel Optimist, naar det gælder De samvirkende Fagforbund. Han indrømmer, at det er galt fat med denne Institution, at man gaar rask frem ad Veje, der har andre Maal end at gavne det store Flertal af Arbejderne. Han indrømmer ogsaa, at Fagforbundenes Penge bruges til andre Formaal end oprindelig bestemt — til Formaal, der ligger uden for Fagforbundenes Opgave. Men, siger han, dette er ingen Grund til at melde sig ud af Samvirksomheden. Vi skal netop blive staaende i denne for at faa de uheldige Forhold forandrede.

Dette Ræsonnement kan jo tilsyneladende se meget fornuftigt ud, og jeg kunde for saa vidt give ham Ret, *hvis der var nogen som helst Mulighed for at faa de uheldige Forhold ændrede.* Her deler jeg ikke Sørensen-Kjelds lyse Syn, thi Erfaringerne har lært os, at Forandringer i *den* Retning er umulige. Naar S.-K. nu stiller os en Reformation i Udsigt, da er jeg tilbøjelig til at mene, at det vil gaa med denne akkurat paa samme Maade, som da han under tidligere Diskussioner om Udmeldelsen lovede at skaffe os af med *Septemberforliget.* Det har vi endnu. Og hans Løfte om gennem Reformer inden for Samvirksomheden at standse Misbruget af vore Pengemidler vil heller aldrig blive indfriet. Man vil uanfægtet fortsætte ad den betraadte Vej. Foruden de 100.000 Kr. til Tyskerne vedtog de samvirkendes sidste Repræsentantskabsmøde at tegne andre 100.000 Kr. i Arbejdernes Landsbank. Det er Penge, som suges ud af Fagforbundenes Kasser, og vil man hindre dette og ønsker man at undgaa at deltage i slige Pengeanbringelser — ja, saa er der i Virkeligheden intet andet at gøre end *at vende Systemet Ryggen.*

Naar Sørensen-Kjeld skriver, at »vort Administrationsvæsen er altfor dyrt, og ikke mindst hos os er Kontingentet altfor meningsløst højt«, men at »dette Forhold ikke burde være Anledning til Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund«, skal jeg tillade mig at oplyse, at vort Medlemsskab af De samvirkende i de sidste to Aar har kostet os rundt regnet ca. 30.000 Kr. Det er dog en Post, og hvis han trækker denne Sum fra vore Administrationsudgifter, vil der sikkert ikke være synderlig Grund til at klage over Resten. Jeg er af den Formening, at de Summer, der kan spares paa *vor egen Administration,* er saa smaa, at de vil øve en meget ringe Indflydelse paa Kontingentets Størrelse.

Naar Kontingentet har været og endnu er saa højt oppe, da skyldes det i første Række de Understøttelser, som blev fastsat af sidste Delegeretmøde — naturligvis i Forbindelse med den vedvarende store Arbejdsløshed. Under Indtrykket af den daværende Højkonjunktur med deraf flydende høje Lønninger troede man, at vi evnede at forsørge vore arbejdsløse standsigt — lidet anende, at deres Tal vilde naa op paa 11—1200. Dette er i faa Ord Sandheden om Aarsagen til det høje Kontingent.

Noget andet er, om det er formaalstjenligt at anbringe saa store Summer i Aktieforetagender og lignende. Det turde dog vist være uden for vort Forbunds egentlige Opgave.

Men vil Sørensen-Kjeld hindre, at vore Penge gaar »den forkerte Vej«, maa han vende sig mod De samvirkende Fagforbunds *politiske Ledelse,* som er *den store Frister* overfor Underorganisationernes Administratorer. Under denne Ledelse udvikler vor faglige Hovedorganisation sig til at blive et mægtigt Sugerør, hvorigennem Arbejdernes Penge vandrer for bl. a. at benyttes til fjerntliggende Formaal, der i Haabløshed nærmest kan sammenlignes med Danaidernes Bestræbelser for at fylde det bundløse Kar.

Der er gaaet Storpolitik i vore faglige Organisationer. Det politiske Gøgeæg, som i sin Tid i al Stilhed blev lagt i vor Rede, har nu udviklet sig til en stor og graadig Fugl, hvis Vækst tærer paa Fagorganisationernes naturlige Trivsel.

Men i Øjeblikket er al Tale herom som Raab i Ørkenen.

Dog — lad mig alligevel til Slutning minde om, hvad Karl Marx skrev for mange Aar siden om Politik og Fagforeninger:

»Aldrig tør Fagforeningerne bringes i Forbindelse med en politisk Forening eller gøres afhængig af en saadan, hvis de skal opfylde deres Opgave; sker dette, saa er det *at give dem Dødsstødet.* . . . Alle politiske Partier, det være hvilket som helst, begejstrer Arbejderne kun for en Tid, forbigaaende. Fagforeningerne derimod fængsler Massen af Arbejderne varigt, kun de er i Stand til at repræsentere et virkeligt Arbejderparti og at sætte et Bolværk mod Kapitalmagten. . . .«

Ja, saadan skrev han, Socialismens Fader. Jeg tror, hans Profeti er ved at fuldbyrdes i vore Dage. *Fr. Nielsen.*

DE OVERSKYDENDE POINTS

—

Som det vil være Kollegerne bekendt, faldt Dyrtidstallet forrige August med 13 Points, hvoraf Dyrtidstillæget nedsattes med, hvad der svarede til de 12, medens der med Københavns Bogtrykkerforening blev truffet en foreløbig Aftale om en eventuel senere Brug af det ene Point. Om Forstaaelsen af denne Aftale har der senere været en Del Strid mellem Københavns Bogtrykkerforening og Dansk Typograf-Forbund, uden at der dog blev truffet nogen endelig Ordning. Vore Interesser og vor gode Samvittighed i denne Sag paabød os heller ikke nogen saadan, og derved er det blevet.

Ved Februartallet i Aar faldt Dyrtidstallet 1 Point, og herved skabtes der atter Aktualitet om den eventuelle senere Brug, idet Københavns Bogtrykkerforening i en Skrivelse meddelte, at den nu havde 2 Points tilgode til senere Afregning.

Fra Forbundets Side blev dette Tilgodehavende bestredet under Henvisning til, at det første Point var ude af Verden, da det

ikke var berørt saaledes, at man var enedes om noget desangaaende i den nye Tarifaftale, og det andet Point dannede ikke nogen Helhed, men kun en Del, om hvis Anvendelighed vi ikke havde vedtaget noget Princip mellem Parterne.

Sagen har da været paa det forberedende Stadium til Proces ved Den faste Voldgiftsret. Paa dette Stadium stilledes der af Hovedorganisationerne et Slags Forligsforslag, der praktisk talt strøg det første Point, men bibeholdt det andet. Vor Styrelse maatte imidlertid opretholde det én Gang indtagne Standpunkt, der grunder sig paa en Tarif, der er vedtaget af Medlemmerne. Og i en længere Skrivelse har Københavns Bogtrykkerforening nu bøjet sig, hvorved Resultatet er blevet det endelige, at overskydende Points og Brøkdele af Procenter bortfalder. For almindelige dødelige maatte det vel ogsaa blive saaledes, naar der ikke staar noget i Tarifen om, at de samme Smaating skal gemmes.

Jul. Samuelsen.

EN LILLE REPLIK

I et af sine sidste Numre drager »De grafiske Fag« til Felts imod en lille Artikel her i Bladet, hvori pegedes paa den uheldige Udvikling, der vilde vederfares vort Fag og dets Udøvere, hvis vi yderligere blev underkastet Storindustriens og Storkapitalisternes Indflydelse gennem Arbejdsgiverforeningen.

Oprigtig talt troede vi ikke, at »De grafiske Fag« var *saa* forhippet paa at bøje Nakken ind under dette Aag, at Bladet — for at forsvare dette Forhold — vilde benytte sig af forvrængede og misvisende Argumenter.

Bladet minder om Organisationernes Oprindelse og henviser til, at det var Arbejderne, der gik foran og tvang Arbejdsgiverne til at slutte sig sammen til Selvforsvar. Dette skal ikke benægtes. Men naar »De grafiske Fag« gaar et Skridt videre og paastaar, at Arbejderne dannede endnu større Sammenslutninger og at Arbejdsgiverne som Modtræk dannede Arbejdsgiverforeningen, maa det maaske være tilladt at henvise til den Kendsgerning, at »Arbejdsgiverforeningen« dog kunde fejre sit 25-Aars Jubilæum omtrent et Aar før »De samvirkende Fagforbund«.

»Typograf-Tidende« har *ikke* skrevet, at *Bogtrykkerne* kun har ét Maal: at suge Penge til sig. Men vi har skrevet, at dette var Maalet for de *Storkapitalister*, der er Kærnen i Arbejdsgiverforeningen. At det tilfældigvis i Øjeblikket er en Bogtrykker, der er disses Ordfører og former deres Tanker, betyder dog intet i denne Forbindelse.

Vi har endvidere udtrykt Sorg over og Frygt for, at disse Storkapitalisters Indflydelse paa Bogtrykker-Organisationerne skulde blive større end den alt er, fordi vi har den Tro, at baade Bogtrykkerne og Typograferne som Helhed er bedst tjent med at faa Lov til at ordne deres Mellemværender selv. I Bestræbelserne for at bevare og udvikle dette Forhold kan vi altsaa ikke regne med Støtte fra »De grafiske Fag«, der synes at læse »Typ.-Tid.«s Artikler, som Fanden læser Biblen.

»De grafiske Fag« fremdrager Begivenhederne indenfor Skotøjsindustrien som et Bevis paa, at Arbejderne selv ødelægger deres Fag, fordi de ikke vil forlænge Arbejdstiden og sætte Lønnen ned. Det er naturligvis et Argument, der kan bruges. Men vi synes nu rigtignok, at Misèren i Skotøjsindustrien er et langt mere talende Bevis paa det skadelige i, at et Fag hvirvles ind i den storkapitalistiske Heksedans.

Forøvrigt skal vi ikke komme ind paa en dybere Imødegaaelse af »De grafiske Fag«s Artikel. Bladet er jo aabenbart særdeles veltilfreds med det nu herskende System, hvor de faglige Organisationer — paa begge Sider — mere og mere benyttes i Partipolitikens Tjeneste.

Og saa er der ikke mere at tale om.

Fr. N.

DELEGERETMØDET

De delegerede, der maatte ønske Logi, bedes huske at meddele undertegnede, i n d e n 30. d s., for hvilke Nætter og for hvor mange Værelse ønskes.

Saavidt muligt bedes man ligeledes meddele, med hvilket Tog eller Damper man ankommer, da Kollegerne vil blive modtaget og ført til deres respektive Hoteller.

Ernst Pedersen,
Tordenskjoldsgade 24 I, Aarhus.

EN SLEM MUNDFULD!

Enkelte Medlemmer og Læsere af »Typ.-Tid.« har formodentlig lagt Mærke til, at *Jørgen Larsen* fra Køge har været ude med en lille Epistel i sidste Nr. af »Typ.-Tid.«

Den første Del af Artiklen kan vel nok regne med Bifald og Tilfredshed hos det store Flertal af Kollegerne Landet over. Og det er da heller ikke denne første Del, dette Indlæg gælder; men længere nede i Artiklen forekommer følgende mærkværdige Mundfuld: *Vore kontingentfri arbejdsløshedsunderstøttede med Stemmeret forsynede Medlemmer* o. s. v.! Den er vist enestaaende. End ikke Arbejdskøbernes store Høvding »Kong« Langkjær kunde vel have fundet paa noget saa stygt, og det vil være mærkeligt, om denne snart klassiske Mundfuld ikke vil blive benyttet fra den Kant. Hvis Jørgen Larsen har Familie og selv har prøvet at gaa arbejdsløs i lang Tid, maa det nok vække Forbavselse, at han kan fremsætte noget saadant.

Rent bortset fra det molboagtige i med den ene Haand at modtage Understøttelse og med den anden at betale en Del af det modtagne tilbage til Kontingent — vil det vel nok falde de fleste svært at forstaa, at en eneste Kollega kunde faa den Tanke, at man skulde betale Kontingent, naar man var arbejdsløs og uden Understøttelse fra nogen Side — og saa som Toppen paa Kransekagen give Afkald paa Stemmeretten.

Imidlertid —

Selv om Kollegerne i Køge ikke skulde lade det blive med »Begyndelsen« — men fortsætte — eventuelt med Jørgen Larsen som Fører — maa det maaske lige være tilladt at gøre opmærksom paa, at Jørgen Larsens sidste Udraab: »Ingen Rettigheder uden Pligter«, jo dog rammer en Smule ved Siden af, idet jo ingen kan faa Understøttelse uden at have været Medlem et bestemt Tidsrum.

Og saa kunde det jo være interessant at se, om Jørgen Larsen, hvis han skulde blive arbejdsløs, frivilligt vilde give Afkald paa sin Stemmeret — blot »for at faa begyndt«.

Hillerød, 25. Juni 1923.

Folmer Hansen.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KØBENHAVNS AFDELING

Den typografiske Forening afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 1. Juli, Kl. 11, i Teknologisk Institut.

Til Dirigent valgtes *Th. Holmen.* Til Sekretær valgtes *Sophus J. Nielsen.*

Formanden meddelte Forsamlingen, at Grunden til Indvarsling til dette Møde med saa kort Varsel dels skyldtes en Fejl fra »Typ.-Tid.s Side og dels Vanskelighed ved at fremskaffe passende Lokale. Oplyste endvidere, at de forskellige Brancheklubber i Tide havde faaet Meddelelse om dette Møde. — Formanden gik derefter over til Behandling af Punkt 1: *De til Delegeretmødet indleverede Forslag.*

Forelagde Forslaget fra Trykkeriarbejdernes Klub angaaende Forhøjelse af Styrelsesmedlemmernes Antal fra 12 til 13, saaledes at Sætterafdelingens 7. Mandat tilfaldt Trykkeriarbejderne. Anbefalede dette Forslag til velvillig Modtagelse. Forelagde ligeledes Forslaget fra Esbjerg angaaende Hjælpearbejdernes Kontingent, der fremtidig foreslaas som $^1/_2$ Kontingent med deraf flydende Understøttelse og Rettigheder som Paalæggerskerne. Refererede Forbundsstyrelsens Forslag til § 45. Mente, at dette Forslag vilde imødegaa Røsterne fra de forskellige Brancheklubber, saaledes at Repræsentationen blev mere effektiv samtidig med, at det forenklede Systemet. Naar Organisationen skulde levere det bedste Arbejde, som Medlemmerne kunde være tilfreds med, maatte selve Apparatet være det bedst mulige. Vilde foreløbig fatte sig i Korthed med dette.

Mellem *P. Berendt, Sigv. Hellberg, Aage Jensen* og *Schnoor* udspandt der sig en til Tider livlig Diskussion dels angaaende De samv. Fagforbund og vor Afdelings Repræsentation paa D. s. F., dels angaaende Køge-Afdelingens Forslag om § 30's Fjernelse fra Forbundets Love. — Medens *P. Berendt* hævdede, at den eneste Vej, ad hvilken Arbejderne maatte tilkæmpe sig Fornuft, var at give D. s. F. den fulde Myndighed, saaledes at man saa, hvor umuligt det hele var, hævdede *Sigv. Hellberg,* og denne Opfattelse var fra hans Side af ret ny Dato, at Verdens Arbejdermasser for Tiden ønskede at samles saavel paa det faglige som paa det politiske og det økonomiske Omraade. — *Nilsson* glædede sig over, at Trykkeriarbejderne nu endelig turde paaregne deres egen Repræsentant i Styrelsen. Omtalte Esbjerg-Afdelingens Forslag til § 10 og meddelte, at de københavnske Trykkeriarbejdere vel ofte mærkede det høje Kontingent, men var fremdeles villige til at bære dette.

Punkt 2: *Opstilling til Valg af Delegerede.*

Formanden gjorde opmærksom paa, at Repræsentationsreglerne var blevet ændrede paa sidste Delegeretmøde, saaledes at Københavns-Afdelingen med dens 3100 Medlemmer kun kunde sende 51 delegerede. Mente, at Provinsen i Forhold var kraftigere repræsenteret end Københavns Afdeling. — Sætternes Underafdeling havde Krav paa 32, Trykkernes Underafdeling paa 10 og Kvindernes Underafdeling paa 9.

Trykkeriarbejdernes Klub foreslog følgende: Nilsson, P. Ulrichsen og Alfr. Hansen. — *Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub* foreslog Klubbens Formand Dupont og Sigv. Kristensen foresloges tillige af Formanden. — *Bladsætterklubben* foreslog følgende: Ulrich Hansen, Vald. Hansen, Sandvall, Schnoor, Magnus Søndergaard, Wendelboe-Rasmussen, medens Formanden foreslog Winkelmann, Rundberg og Holmen. — *Bog- og Akcidenssætterklubben* foreslog følgende: Carl F. Hansen (Dyva & Jeppesen), N. Wendt (J. Jørgensen & Co.), Aage G. Jensen (Luno), Robert Møller (Aller), Isidor Gärtner (J. Jørgensen & Co.), Martin Christensen (Rigsdagen), Johannes Poulsen (Schultz), I. C. Christiansen (Centraltrykkeriet), N. M. Nielsen (Forlagstrykkeriet), Ove Leth Rasmussen (Hoffensberg), Erik Holm (arbejdsløs), A. Søby (J. Jørgensen & Co.), Emil Kock (Schultz), Sigvald Hellberg (arbejdsløs), N. P. Andersen (arbejdsløs), Oluf Rasmussen (Hoffensberg), Carl Eriksen (Hasselbalch), C. E. Bynck (Nielsen & Lydiche), Laurids Hartvick (Hasselbalch), Knud Selck (Schultz), P. A. Andersen (arbejdsløs), Svend Johansen (Wilh. Hansen), medens Formanden foreslog Sophus J. Nielsen, Niels Nielsen, Ole Rasmussen og Axel Petersen. — *Københavns Maskinsætterklub* foreslog følgende: Johs. Erwig (Hasselbalch), Chr. Jacobsen (Kr. Dagblad), Arnold Nielsen (Hoffensberg), Wm. Møller (Fyrtaarnet), Chr. Nielsen (O. C. Olsen), C. Marhauer (Bagge), N. Th.

Svendsen (Krohn), og Formanden foreslog tillige Dahms (J. H. Schultz).

Formanden konstaterede, at ialt var der foreslaaet 48 Kolleger. Der kunde ialt vælges 32; derefter fulgte følgende fra Forsamlingen foreslaaede Kolleger: Carl Kryger (arbejdsløs) og Thyge Rasmussen (Stereotypør).

N. Th. Svendsen og *W. Møller* foreslog, at paa Stemmesedlen kom der ud for hvert Navn til at staa, hvilken Branche han tilhørte. Mente, dette vilde i høj Grad lette Afstemningen, saaledes at de rette Folk kom frem. — Dette lovede *Formanden* at drage Omsorg for.

Eventuelt. Da ingen ønskede Ordet hertil, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen med Tak for god Ro og Orden.

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 22. Juni. — *Aksel Andersen* valgtes som Dirigent, *P. Christiansen* som Sekretær. Forhandlingsbogen godkendtes, efter at en Misforstaaelse var bleven berigtiget. — Der aflagdes Beretning af *Aksel Andersen* fra Arbejdernes Produktionsforening, af *E. Stecher Christensen* fra Arbejdernes Brugsforening og af *Søren Petersen* fra »Demokraten«s Kontrahentmøde. Beretningerne godkendtes uden Diskussion.

Formandens Løn, 250 Kr., vedtoges det at bibeholde som hidtil. — Som Formand genvalgtes *Marthin Pedersen* med Akklamation.

Aage Andersen ønskede at udtræde af Styrelsen. Ved skriftlig Afstemning valgtes følgende: *H. P. Alb. Jensen* med 22 St. (Nyvalg), *Thomas Pedersen* med 19 St. (Genvalg), *Ernst Pedersen med* 15 St. (Genvalg). Derefter havde Hans Madsen 14 St. 3 Stemmesedler var blanke. Som Revisor genvalgtes *Edv. Christensen* med Akklamation.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i Københavnhavn.

Branche	1. Juli 1923	1. Juni 1923	1. Juli 1922	1. Juli 1921
Haandsættere	211	202	206	271
Maskinsættere	4	5	2	8
Trykkere	68	73	79	73
Stereotypører m. fl..	»	2	»	3
Mandl. Hjælpearb...	29	35	37	34
Kvindel. — ..	93	86	101	206
Ialt...	405	403	425	595

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 666 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 96, i Jylland 165.

NÆR OG FJÆRN

OPTÆLLING AF STEMMESEDLER til Valg af delegerede finder Sted førstkommende Mandag Aften Kl. 6 paa Forbundskontoret. For *Trykkerne* bedes møde *Aug. Thomas*. For *Sætternes* Vedkommende, hvor de 8 Stemmetællere tillige er opstillede og saaledes ikke kan deltage i Optællingen, møder *Gundorph Sørensen, Soph. Henriksen* og endvidere de tidligere Stemmetællere, der bedes paatage sig Suppleanters Skikkelse, nemlig *Søren Christensen, Nikolaj Møller* og *Chr. Johannesen*. For *Kvindeafdelingens* Vedkommende bedes møde Frk. *Silkeborg*. Endvidere bedes møde de Styrelsesmedlemmer, der tillige er i Forbundsstyrelsen og saaledes ikke paa Valg, nemlig: *P. Aug. Pedersen, Lundin, Berendt, Frederiksen* og Fru *Gram-Petersen*.

Formanden.

TRYKKERNES BEGRAVELSESKASSE. Kontingent for 1923 bedes indbetalt inden Juli Maaneds Udgang. *O. A. Lundin.*

SOMMERFERIE. Otto Tellers Bogtrykkeri har i Lighed med tidligere Aar givet hele sit Personale 1 Uges Sommerferie med Udbetaling af fuld Løn.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Gymnastiken er forlagt til »Hermes«s Gymnastiklokale paa Svanholmsvej. Tiderne, Herrerne Onsdag $7^1/_2$—$9^1/_2$, Damerne Mandag og Torsdag Kl. $8^1/_2$—$9^1/_2$, bibeholdes.

DØDSFALD. Efter faa Dages Sygeleje er vor Kollega *Laue Pedersen*, Horsens, afgaaet ved Døden, 31 Aar gl. Vor unge Kollega, der var kendt som en ualmindelig dygtig og alsidig Mand, havde just for nogle Maaneder siden etableret sig som Bogtrykker og nærede Fremtidsplaner om et Trykkeri, bygget paa Andels-Systemet.

TYPOGRAFERNES SOMMERHUS. I Ugen 29. Juli til 5. August er der Pladser at faa. Og fra 12. August og senere ligeledes. Omgaaende Henvendelse til Formanden i Københavnhavn.

40-AARS JUBILÆUM. Typograf *William Abrahamsen*, Slagelse, kan Mandag den 16. Juli fejre sit 40 Aars Jubilæum. Den nævnte Dag er det 40 Aar siden, han tiltraadte i sin Stilling som Sætter i »Sorø Amtstidende«s Bogtrykkeri i Slagelse. Abrahamsen har troligt staaet ved Kassen i de mange Aar, og han passer endnu sin daglige Beskæftigelse. Jubilaren vil sikkert paa Højtidsdagen modtage mange gode Ønsker. Til Lykke med Dagen! *C. J.*

LÆRLINGE-STÆVNET I ROSKILDE, hvortil der var indbudt i Forbindelse med den midtsjællandske Arbejderfest, havde kun vundet Tilslutning fra to Byer, nemlig Næstved og Hillerød. Paa Grund af det daarlige Vejr maatte en paatænkt Skovtur til Boserup opgives, og Deltagerne forslog da nogle Timer med at bese Domkirken, Byen og nærmeste Omegn. Om Eftermiddagen samledes man i »Trægaarden« til et kort Møde, hvor Formanden for Roskilde Lærlingeafdeling bød velkommen og *Folmer Hansen*, Hillerød, talte til de unge om Organisationens Betydning.

HILLERØD LOKALAFDELING havde Søndag den 17. Juni Udflugt til Frederikssund og Jægerspris pr. Automobil. Ankommet til Jægerspris tog man straks Plads ved Kaffebordet, hvor der herskede en glimrende Stemning, der yderligere blev sat et Par Grader op ved Afsyngelsen af »Et lidet Kvad«. Formanden for Festudvalget *Ivan Karstensen*, talte kort for et godt Resultat af Dagen og motiverede et kraftigt besvaret Leve for vort gamle Forbund.

Derefter besaa man Slottet og Bønehjemmene. Derfra gik man en Tur til Stranden. Kl. ca. $5^1/_2$ begav man sig paa Hjemvejen, men stoppede dog op i Slangerup, hvor man spiste den medbragte Mad, og her kom vel nok Dagens Clou: »Vor egen Biograf, fotograferet af Karsten Ravn, Flimrefilm i 7 Afdelinger«. Det viste sig at være ikke mindre end 7 Sange, der hver for sig var et godt »Billede« af de »fotograferede« og deres Gøren og Laden. Efter nogle Timers Dans gik Turen, der hele Tiden havde været begunstiget af et herligt Vejr og den fornøjeligste Stemning, atter hjemad mod den lille By. *F. H.*

TAK

Ærede Kolleger, nær og fjern! Maa det være mig til Del at fremføre en Tak for de særdeles mange paaskønnende Skrivelser fra alle Byer, hvor jeg har opholdt mig og nydt kollegialt Samvær. Alt i Anledning af min Fødselsdag den 7. ds. Endnu en Gang *Tak!*

P. Pedersen,
Typograf, fh. »Herning Avis«, Herning.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—$6^1/_2$*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 7. Juli: Haslev 225,00; Viborg pr. Bl. 300,00, Kt. 312,00, ialt 612,00. 9. Juli: Tønder intet at indsende; Skanderborg pr. Bl. 118,60; Vejle 1550,00; Slagelse pr. Bl. 300,00, Kt. 395,00, ialt 695,00; Rønne 600,00; Køge pr. Bl. 147,55, Kt. 600,00, ialt 747,55; Esbjerg pr. Bl. 400,00, Kt. 170,10, ialt 570,10. 10. Juli: Nakskov 1834,30; Næstved 313,90; Skive 1375,30.

Københavnhavn, 10. Juli 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 4. Juli: Tønder 500,00; Lyngby 200,00; Helsingør 400,00. 7. Juli: Viborg i St. f. en Del af April Kv. Overskud 300,00. 9. Juli: Skanderborg i St. f. April Kv. Overskud 118,60; Slagelse i St. f. en Del af April Kv. Overskud 300,00; Køge i St. f. en Del af April Kv. Overskud 147,55; Esbjerg i St. f. en Del af April Kv. Overskud 400,00.

Københavnhavn, 10. Juli 1923.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Haslev: Søren Jensen, Ringstedvej.

LÆGERNE

Københavnhavn: Under Dr. Harsloffs Bortrejse fra 16. Juli til 4. August passes Praksis fra sammes Bopæl af Dr. Kemp. Konsult. 12—1.

Under Dr. Kattrup Lassens Bortrejse fra 9. Juli til Begyndelsen af August besørges Praksis af Dr. Fiehn, Kongens Nytorv 18^1. Tr. 12—1. Telf. 12.110.

Under Dr. Eschrichts Bortrejse fra 7. til 22. Juli besørges Praksis af Dr. Bierring, Frederiksborgvej 46^2. Konsultation $2^1/_2$—$3^1/_2$ samt Torsdag Kl. 6—7.

NYE MEDLEMMER

Københavnhavn: Sætter Karl Holm Jensen, udl. 6. 7. 23 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Galvanoplastiker Willy Cordts (Egm. H. Petersen). Paal. Edith Henriette Rosen, udl. 1. 7. 23 hos Hasselbalch (arb. s. St.). 1975 Nielsens Hustru Alma (Syge- og Begravelseskassen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

Københavnhavn: 3402 Rasmus L. Rasmussen fra Rejse (»Københavnhavn«). 6383 Aage Emil Svendsen fra Rejse (S. L. Møller). Galvanoplastiker Edvin Schlüter (Egm. H. Petersen) tysk Medl.

Aarhus: 7150 Karl S. C. Pedersen (arbl.). Fredericia: 4588 (tysk) Chr. Lorentzen (arbl.). Kolding: 6105 Vilhelm Brundlund (arbl.). Lyngby: 7184 Chr. V. Nielsen (Eksprestrykkeriet). Nyborg: 3343 Edwin Hansen (arbl.). Odense: 7289 Viggo Christensen (Simonsens Bogtr.). Silkeborg: 7142 Thorvald Petersen (arbl.). Skanderborg: 7003 Niels Rasmussen fra Rejse. Svendborg: 3495 Svend A. Rasmussen (arbl.). Sønderborg: 7071 Hans Peter Rossau (Dybbøl-Posten).

FRATRAADTE

Københavnhavn: 3757 Alfred Sørensen paa Rejse. 3008 Aksel Rasmussen paa Rejse. 1130 Aksel Christoffersen paa Rejse. 2635 Sigvald Petersen til Odense (arbl.). 1447 Jakob Jensen paa Rejse. 1886 Rudolf Andersson til Sverrig (Bogtrykker).

Grenaa: 7236 Max Andersen til Kbhvn. (arbl.). Kolding: 6450 H. C. Christensen til Haderslev i Pl. Næstved: 6818 Fr. Volander paa Rejse. Odense: 3475 Svend Aug. Rasmussen til Svendborg (arbl.) og 6461 A. Thor Hansen paa Rejse. Silkeborg: 6528 Eli Petersen til Ringkøbing i Pl. Svendborg: 6383 Aage E. Svendsen til Kbhvn. i Pl. Tønder: 7128 Herbert Lange til Tyskland.

UDMELDTE

Fredericia: 6099 Magnus Sørensen (til Amerika). Middelfart: 7244 Harald Offersen (til Amerika). Svendborg: 4898 Inger Jensen (forsvunden). Tønder: 7118 Willy Martiensen (overg. til andet Erhverv).

ANNULLERET UDSLETTELSE

Vejle: 7008 Karl Jørgensen. (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

DØDE

Horsens: 3736 Laue Pedersen. Odense: 4997 Vilhelmine Jensen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelse indbetalt senest Fredag den 20. ds. *Kassereren.* (13j)

Københavns Trykkerklub.

Skovtur til Hareskoven afholdes Søndag den 15. Juli for Medlemmer med Familie. Man mødes Kl. 8½ ved Slangerupbanen. *Styrelsen.* (15c)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8, Pilealléen 16. (1p)

Søndag d. 15. Juli: Kildebrønde–Greve Strand (Badetur). — Allégade-Krydset Kl. 8. — Husk Lygten. (3r)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Sætter-Trykker

(25 Aar), søger Plads snarest, event. som Akcidenssætter. — Billet mrkt. »177« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

(Linotype) kan faa Plads. Bill. mrkt. »176« med Anbefalinger modtager Ekspeditionskontoret.

Dygtig

Illustrations- og Farvetrykker

søger Plads. Billet mrkt. »173« modtager Ekspeditionskontoret.

ENGELSK.

Typograf (32 Aar), som har arb. 8 Aar ved Faget i Amerika, søger Plads eventuelt som Korrekturlæser eller Maskinmedhjælper. Billet mrkt. »174« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Sætter-Trykker,

kendt med alt forefaldende Arbejde i et Bogtrykkeri, søger Plads. Bill. mrkt. »168« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker eller Trykker

med nogen Kapital kan blive optaget som Kompagnon i et mellemstort Bogtrykkeri, beliggende i en af Østkystens største Provinsbyer. Billet mrkt. »178« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri til Salg.

Et moderne Bogtrykkeri med tilhørende Dagbladstrykning samt stort Akcidenstrykkeri er paa Grund af indtrufne Omstændigheder til Salg. Trykkeriet er beliggende i en af det sydligste Jyllands største Byer. Billet mrkt. »175« modtager Ekspeditionskontoret.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

SÆTTEMASKINSKOLEN
ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
— AMERIKAVEJ 1 —
Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.
Mangeaarig Specialkendskab.
Kolleger 5 pCt. Rabat. (142)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**
Forlang Oplysninger hos
ANTON JENSEN,
Sundbyøster Boulevard 4².
(24)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.
AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 • FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 29 KØBENHAVN DEN 20. JULI 1923 XXXXX AARGANG

VED SKILLEVEJEN

—

Ved den internationale Bogtrykker-Kongres, som i forrige Maaned holdtes i Göteborg, udtalte Kongressens Indleder, Bogtrykker *Wald. Zachrisson*, at Mødets Motto var »Hjertets Sprog og Hjertets Politik«.

En Tale, som holdtes paa Kongressen af en svensk Direktør *Heyman*, peger imidlertid i en nogen anden Retning. Han sagde nemlig blandt andet »godt« ogsaa følgende bemærkelsesværdige Ord:

»Man har altid holdt paa, at Typograferne som Følge af deres mere intelligenskrævende Arbejde bør have højere Løn end andre Arbejdere, i Særdeleshed Grovarbejderne. Men det er ikke nødvendigt, at Typograferne efter deres eget Ønske kommer i en særlig gunstig Lønposition. De maa stilles i et rigtigt Forhold til de andre Arbejderes Lønninger. For Arbejdsgiverforeningen er det selvfølgelig af stor Betydning, at ikke en lille, men nok saa vigtig Gruppe Arbejdsgivere gennem Trykket fra Arbejdernes Organisationer tvinges til at betale Lønninger, som er uforholdsmæssig høje, og som indvirker paa andre Arbejdsgivere og paa det almindelige Lønniveau i Landet. Særlig for dette fine Fag, hvis Udøvere med Ret kalder sig for kunstbeslægtede, er det absolut nødvendigt, at ikke altfor høje Arbejdslønninger beklipper den velfortjente Gevinst, som Bogtrykkerne maa have for at kunne holde sit Fag højt, og det er det store Maal, for hvilket samtlige Arbejdsgivere indenfor Faget kan arbejde under Medvirkning af Svensk Arbejdsgiverforening.«

Bogtrykkernes store Maal skal altsaa efter den svenske Direktørs Anvisning være at holde deres Fag højt *paa de typografiske Arbejderes Bekostning*. For at bevare vort Fag som Kunsthaandværk skulde det være nødvendigt at trykke Arbejdernes Løn ned til det mindst mulige. Det er jo et saare smukt og attraaværdigt Maal. Man skulde nu ellers tro, at en Hovedbetingelse for at fremstille Kunst var den, at Kunstens Frembringere — i dette Tilfælde Typograferne — blev saaledes stillede, at de kunde have Kærlighed til deres Arbejde. Men en saadan Følelse trives ikke under Sultelønninger.

Bogtrykkerne staar her ved Skillevejen. Vel de lytte til Hr. Zachrissons Motto og føre en »Hjertets Politik« eller vil de uden moralske Anfægtelser følge Hr. Heymans Anvisning og arbejde hen til at gøre *vort fine Fags* Udøvere til *Pjalteproletarer?*

DET NYE KLAVIATUR

—

I Anledning af det af B. Jønsson udarbejdede Klaviatur vil der jo nok blive en Del Røre i Andedammen, baade hos Maskinsættere og Bogtrykkere — og maaske ikke mindst hos Hr. Simonsgaard.

Maa jeg imidlertid give mine Kolleger og de Bogtrykkere, der har Forstand paa Maskinsætning, et Raad: Tag det af Jønsson foreslaaede Klaviatur og studér det nøje igennem. De vil da opdage, at det *kan* blive fordelagtigt.

Vi har jo Gang paa Gang sagt, naar vi skulde drøfte Maskinsætterpræstationen, og vi blev foreholdt den tyske og engelske Tarif: Ja, det er meget godt med at fastsætte en vis Ydelse, men det er skidt, naar vi skal levere Sats paa dansk Sprog med et engelsk eller tysk Klaviatur. — Skal der blive Mulighed for, at den i Tarifen stipulerede Præstation kan leveres, maa der gøres noget for at faa indført et til det danske Sprog mere brugeligt Klaviatur end dem, man leverer med tyske eller engelske Maskiner.

Iøvrigt skal jeg udtale min Overraskelse over, at man nu fra Bogtrykkernes Side vil have noget forandret ved Klaviaturerne og endvidere ønsker, at Maskinsættere skal være med dertil. Det er noget ganske nyt; hidtil har vi jo ikke mærket synderligt til, at Bogtrykkerne havde Tanke for, at vi Maskinsættere kunde have nogen Forstand paa de Dele eller nogen andre Dele. Naa, bedre sent end aldrig. Det har jo hidtil været saadan, at der ikke ved Køb af Maskiner, Matricer o. lign. er blevet taget Hensyn til de Erfaringer, Maskinsætterne naturnødvendigt maa sidde inde med. Hvis dette var gjort fra første Færd, var man sikkert blevet fri for, at Maskinsætterierne mange Steder er Musæer!

Altsaa: Studér det nye Klaviatur med Ro og fæld ikke en overilet Dom; jeg ser ikke rettere, end at der her er gjort et omstændeligt Arbejde, og at dette Arbejde har bragt et Resultat, som maa kaldes godt, baade for Bogtrykkere og Maskinsættere.

Nu kan det jo være, at en gammel Maskinsætter, der i mange Aar har arbejdet ved et tysk eller engelsk Klaviatur, vil sige: Hvad Pokker skal det nu gøre godt for at begynde at lave om paa Klaviaturet, nu har vi ellers haft det saa rart behageligt, men nu — nu skal vi til at begynde med noget nyt Skidt, det bliver saamænd ikke bedre for det. — Jeg vil alligevel sige til disse Kolleger: I skal slet ikke være saa bange for denne Forandring, det kunde dog være, at I kom til at synes bedre om den end det, I tidligere har arbejdet med. Det maa jo ogsaa være rart at faa et ensartet Klaviatur paa alle Trykkerier i Danmark. Det burde i alt Fald være Løsenet for alle Maskinsættere; vi kender jo alle den Ulempe, der følger med at skifte Plads, naar man kommer fra et tysk og skal arbejde med et engelsk Klaviatur; dette er meget generende, naar det sker hyppigt, idet man aldrig falder til Ro, bliver tryg. I Tyskland og de engelsktalende Lande kender man kun *ét* Klaviatur, resp. tysk, engelsk. I disse Lande kan man af den Grund opnaa en Sikkerhed paa Klaviaturet, som vi med de mange forskellige ikke vil kunne erhverve. Skal vi opnaa en lignende Sikkerhed, ser jeg ingen anden Udvej end at bryde Staven over det bestaaende og samle os om det af vor Kollega udarbejdede Klaviatur. Og en stor Del af Nervøsiteten hos mange Sættere tror jeg ogsaa vil forsvinde sammen med de forskellige Klaviaturer.

Det foreslaaede Klaviatur har tillige den Fordel, at det ikke er særlig dyrt at indføre, da man ved Omlægningen kan redde en Del Matricer ved Affiling af en, to eller tre Tænder, og den Slags Operationer har vi vel allesammen udført af og til. De af Jønsson foretagne Affilings-Beregninger har jeg gennemgaaet paa Matricer og konstateret, at de er rigtige; det kan godt være, at en Matrice ved Omlægningen bliver for tyk, men det er der jo Raad for.

Dermed anbefaler jeg det af Jønsson udarbejdede Klaviatur til velvillig Modtagelse af alle interesserede Parter.

København, 8. Juli. *Chr. Jakobsen.*

KØBENHAVNSKE BOGTRYKKERIERS SKRIFTPRØVEBØGER

—

Emil Kristensens Bogtrykkeri flyttede i Midten af April d. A. fra Nørregade 30 til Sct. Pederstræde 27, København K., og i denne Anledning udsendtes til Kunder og andre interesserede en stor og smuk *Skriftprøvebog*. Formatet er 4º og Sideantallet 252, helt igennem kun trykt paa en Side og paa et udmærket hvidt Papir.

Omslaget er smukt graa-blaat. Midterpartiet optages af en smuk Vignet, trykt i Guld og Mørkeblaat, hvortil Motivet er hentet fra de københavnske Taarne, bag hvilke man ser en opgaaende Sol; under dette findes Bogtrykker-Insignier. Nederst i højre Hjørne findes Firmanavnet med Adresse. Det er meget virkningsfuldt og Farvevalget udmærket.

Indholdet indledes med Titlen, til hvilket kun Ordet »Skriftprøvebog« er anvendt. Derefter følger i Flerfarvetryk en smuk og original Gengivelse af Sct. Petri Kirke. Og nu følger i god Opstilling det store Udvalg af Skrifter, som Emil Kristensens Bogtrykkeri er i Besiddelse af. Det er udmærkede, moderne Skrifter, Indfatningsmateriale og et stort Udvalg af Friser, Vignetter, Finaler, der her præsenteres. Helt igennem er Værket trykt med 3-dobbelt Ramme i graa Farve. Flere af Skrifterne og Vignetterne er trykt i 2 Farver. I Værkets Slutning er gengivet et Par Titler, ligesom et Par Sider med Visitkort etc.

Hele Værket — og dette gælder baade Sætning og Trykning — er et udmærket Bevis paa, hvor meget der fra Bogtrykkeriernes Side ofres paa Reklamen. Og jeg kan ikke tro andet, end at Udsendelsen af denne Skriftprøvebog vil vise sig at være en, ganske vist kostbar, men maaske netop derfor saa meget mere virkningsfuld Reklame for Kristensens Bogtrykkeri, som Værket gør al Ære. Det viser, at ikke alene Trykkeriets Ledelse véd, hvorledes Bogtrykarbejde skal være, men at der ogsaa i saavel Sætteri som Trykkeri er Arbejdere, som kan udføre et smukt Stykke Bogtrykarbejde.

Emil Kristensens Skriftprøvebog er et blandt mange af Beviserne, der findes paa, at dansk Bogtryk i de senere Aar har hævet sig betydeligt over det almindelige Niveau — til Held for Faget og dets Udøvere.

Svendborg, Margrethebo, i Maj 1923.

L. Chr. Nielsen.

ET PAR ORD FRA SOMMERHUSET VED HØVE STRAND

Nu Ferietiden er inde, og vi alle sukker for at komme bort fra det daglige, vil en lille Tur til vort nye Sommerhus sikkert vinde Behag hos de fleste. Smukt Terræn, herlige Omgivelser, 5—6 Minutters Gang til Stranden, dejligt Vand og udmærket Sandbund, 10—15 Minutter til Skov. Er man nogle Stykker, der slaar sig sammen, vil man for en rimelig Pris kunne foretage Bilture til Dragsholm—Vejrhøj—Faarevejle eller Nykøbing Sj.—Sjællands Odde, en dejlig lang Tur, en noget kortere Nykøbing Sj.—Rørvig. Pladsen omkring Huset er endnu bar, men faar man først anlagt en pæn Have, bliver det sikkert ideelt. Kosten, man faar, er jævn, men god, Værelserne er, som de findes i saagodt som alle Sommerpensionater, ikke store, men der skal man jo kun opholde sig den mindste Tid. Sengene upaaklagelige. Jeg, som var paa et af de første Hold, tror at turde sige, at der var udelt Tilfredshed med Opholdet, og kan saaledes anbefale Kollegerne at tilbringe deres Ferie i vort nyerhvervede Feriehjem. *C. J. C.*

VEJEN — MAALET — MIDLERNE

Spørgsmaal, der brænder,
ætsende Tanken,
raaber paa Afgør — nu er det Tid! —
maner til Alvor,
nøjeste Prøven,
Skarpsyn, der ser bag Fordommes Mur.

Hvor staar vi stærkest?
Ene paa Skansen
eller som Led i Arbejdets Hær? —
Hjerner har gransket,
grublet sig trætte,
fandt dog ej Svarets løsende Ord.

Ja, det nytter vel ikke — efter den forlængst paabegyndte og fortsatte Debat i vort Fagblad at dømme — at skjule det for sig selv — eller for sine Kolleger — at et af de *store* Spørgsmaal, der vil møde de delegerede, som vælges omkring i Lokalafdelingerne og møder til Delegeretmødet i Aarhus, bliver det gamle Spørgsmaal: Vort Fags Stilling til De samvirkende Fagforbund; det gamle, ja og dog — nye Spørgsmaal; thi selve den udkastede Tanke er jo saa gennemdebatteret, siden Indmeldelsen blev en Kendsgerning; men ny Mænd og Kvinder, ny Kolleger, — og dermed ny Tanker — vil melde sig i Debatten og give sit Bidrag til Oplysningen af det ofte fremkaldte Forslag.

Forhaabentlig da!

Ja, det bliver paa Delegeretmødet det store: Hvor staar den ny Slægt, den ny Generation, der vokser op indenfor vort Forbunds Rammer? Vil den splitte, eller vil den samle?

Og dog — burde den, der har taget blot en Smule Del i Bevægelsen, være i Tvivl om denne deres Stilling!

De gamle Kolleger, som vi kendte, lærte os Devisen: *Enighed gør stærk!* Og vi, som fulgte i deres Fodspor, *vilde* ogsaa — gennem vor *Tale* — meget gerne have givet vore yngre Kolleger den samme Tro, — nej, ikke Tro, men *Vished* — i Eje, eftersom det er et Ord, der er i Kontakt med selve Livet. . . . *Vilde* . . . men mon vi ikke mangen Gang gennem vore Handlinger og Optræden overfor hinanden ubevidst har paavirket vore yngre Venner — et stort Ord, men er det for stort — i modsat Retning end det tilønskede.

Er det mon dette, der fremkalder vor Tvivl, naar man sidder lunt, omgivet af sine kære, i Hjemmet og tænker paa Tidens brændende Spørgsmaal — — og lader Tanken gaa tilbage til de Mænd, der ved sene Nætters Tanke-Spind lagde de første spæde Spirer til Arbejdernes Frigørelse — — til vi, der kom til at nyde Frugterne af hines Arbejde, nu ved *Dagslyset* kan være med til at lægge — blot én Sten hver — til vore Forfædres solide, grundmurede Bygning, — den Bygning staar vel, som er rejst med egne Hænder!

Eliten indenfor Arbejderklassen! er Typograferne — i hvert Fald tidligere — bleven benævnt, og *er* det endnu Tilfældet, burde Fagets Udøvere vel være stolt over en saadan Betegnelse — og vise det i Handling, at de gør sig fortsat fortjent til den. . . .

Thi den forpligter!

Den Del af Hæren, der er længst fremme i organisatorisk som andre Henseender, mon den ikke har en Pligt til at oppebie de øvrige Troppers Samling . . . ikke ved en Marsch paa Stedet i dette Ords dybeste Forstand . . . men dog heller ikke til at bruge de opnaaede Fremskridt til at opløse Hæren. Hvordan vilde det da gaa andre Fags Udøvere; kunde man da med Rette undre sig over disses Mangel paa rette Fodslag og deres udviskede Maal for fælles Kamp.

Nej, lad os kaste Blikket fremad! Lad os bruge den kostbare Tid af vor Tilværelse — *vor Fritid* — til at dygtiggøre os, saavel fagligt som kulturelt, til Glæde for vore Klassefæller, for os selv og sidst, men ikke mindst, til Ære for de Mænd, der i stille Stunder drømte den store *Drøm*, — den Drøm, der inden mange Aartier vil blive til Virkelighed: Arbejderklassens Frigørelse gennem deres egne Mænd og Kvinder. Er det Maal os bevidst, da vil det aldrig mere komme til at lyde som et Spørgsmaal — som Originalteksten til nedenstaaende Vers —, men som en Hilsen til den øvrige Arbejderklasse:

Vi vil nu vorde
samlet i Enhed,
Skulder ved Skulder, retlinet Front! —
Øgende Kraften
saa vi staar rustet,
klar til at møde kommende Strid.

Med koll. Hilsen!

Holstebro, i Juni 1923.

H. Chr. Jensen.

REFERER LOYALT!

I det i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« optagne Referat fra den københavnske Sætterafdelings Generalforsamling den 1. Juli hedder det under Omtalen af, hvad undertegnede har sagt: ». . . hævdede Sigv. Hellberg, og denne Opfattelse var fra hans Side af ret ny Dato, at Verdens Arbejdermasser for Tiden ønskede at samles saavel paa det faglige som paa det politiske og økonomiske Omraade«.

Jeg vilde gerne sige til *Sophus J. Nielsen*, som var Sekretær den Dag, at hvis han selv tror, at dette er en korrekt Gengivelse af mine Udtalelser, da burde han fremtidig være beskeden nok til at undslaa sig, naar en god Ven af ham foreslaar ham til at være Sekretær, thi saa mangler han Evnen til at referere.

Hvis det forvanskede og delvis helt opfundne Referat derimod er lavet bevidst, saa vil Kollegerne sikkert fritage Sophus J. Nielsen for oftere at agere Referent.

Jeg har ikke med en Stavelse blot *antydet*, at den Opfattelse, jeg udtrykte, var »af ret ny Dato«, thi jeg har *aldrig* været for Decentralisationen, om jeg end altid har været en Modstander af det faglige Bureaukrati, der præger D. s. F.; heller aldrig har jeg derfor stemt for Udmeldelse.

Jeg sagde *ikke*, at Arbejderne nu »ønskede at samles politisk, fagligt og økonomisk« (man genkender den lærte Frase om de Strenge trende!). Jeg sagde, at *fagligt maatte* og *skulde* Arbejderne samles, det bød alle Øjeblikkets Forhold, selv om en *politisk* Samling ikke var mulig, da de politiske Partier betegnede forskellige Idéer, der stredes om at vinde Arbejderne for sig.

Saadan sagde jeg, og det er, som Sophus J. Nielsen og andre Kolleger vil se, noget ganske andet end, hvad Referatet lægger mig i Munden.

Sigv. Hellberg.

MINDESTENEN FOR LAUR. JENSEN

afsløres førstkommende Onsdag (den 25. ds.) paa Vestre Kirkegaard. Tiden for Afsløringen er lagt til Kl. 6 Aften, saaledes at de Kolleger, der har Lyst, kan tage Anledning til at overvære denne lille Højtidelighed. Man samles paa *Enghavevejen ved Frederiksholm* (saa langt man kan køre derud af med Sporvognen, forlang *Omstigning* fra Enghaveplads!) ved sidste Stoppested imellem Kl. $5^1/_2$ og $5^3/_4$ for at gaa samlet til Gravstedet.

STREJKENS RESULTAT

Strejken i det norske Bogtrykfag, som varede i 10 Uger, resulterede som omtalt i, at den nedsatte Voldgiftsret afsagde en Kendelse, der gav Typograferne en Lønforhøjelse af 2 Kr. pr. Uge, hvilket er ca. en halv Snes Kr. mindre, end Kollegerne krævede ved Konfliktens Udbrud.

Mindstelønnen er herefter: For Haandsættere i 1. Kl. a: Kr. 80,15, i 1. Kl. b: Kr. 77,21 og i 2. Kl. 74,28. For Maskinsættere: 1. Kl. a: Kr. 94,81, 1. Kl. b: Kr. 91,88 og i 2. Kl. Kr. 88,94. De kvindelige Sætterskers Løn er henholdsvis Kr. 60,00, 58,64 og 55,71, og Paalæggersker (efter 4 Aar): Kr. 46,92, 44,96 og 43,00.

»Typografiske Meddelelser« skriver om Resultatet bl. a.:

»For den enkelte Arbejder havde det selvfølgelig haft stor Betydning, om de havde faaet 4 Kr. i Stedet for 2, men hvis man ser rent organisationsmæssigt paa Afgørelsen, saa betyder ogsaa de 2 Kr. en principiel Sejr for Typograferne, idet dette Resultat betyder, at det Princip, Arbejdsgiverforeningen i Aar har holdt saa krampagtig paa, nemlig at der i Aar ikke skulde gives noget Løntillæg, er slaaet ned. Selv om saaledes det økonomiske Resultat ikke er saa glimrende i Betragtning af den lange Kamp, som er ført, har Organisationens Ledelse — og vi tror ogsaa de fleste Medlemmer — Følelsen af, at Norsk Centralforening for Bogtrykkere er gaaet sejrrig ud af Kampen. Og man kan vel ogsaa forudsætte, at næste Opgør vil kunne foregaa paa en lidt mere fredelig Maade, da Arbejdsgiverne nok ogsaa har høstet en Del Lærdomme af denne Konflikt.«

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TYPOGRAFERNES STIFTELSE

afholdt Søndag den 1. Juli ekstraordinær Generalforsamling. — Til Dirigent valgtes *Carl Nielsen*, til Sekretær *Alb. V. Jeppesen*.

Formanden, *H. C. Nielsen*, forelagde Forslag om Indlæggelse af W.C. i de gamle Ejendomme og afgav herefter en udførlig Redegørelse over Laaneforholdene i alle tre Ejendomme, der dog var samhørige og hver maatte tage sin Del. For Tiden havde alle tre Ejendomme Kr. 368.115,15 at forrente med ca. 5 pCt., men efter det nye Laan (ca. 20.000 Kr. til ovenomtalte Indlæggelse) vilde der vel blive Kr. 388.195,53 at forrente med en lignende Procent. Styrelsen ønskede nu Generalforsamlingens Bemyndigelse til at forberede Laanet og iværksætte Indlægningen. Da Stiftelsen nok kunde bære denne Udgift, vilde Forslaget kun være at anbefale. — *Carl Nielsen:*

Generalforsamlingen afvigte December beskæftigede sig med ovennævnte Sag. Ved Indlæggelsen i Ejendommene maa man opføre en Tilbygning til Trappegangen, da der ikke bliver Plads dertil i de smaa Lejligheder. Der er forhandlet med Murersvendenes Byggeselskab om Opførelsen, og denne er kalkuleret til 21.500 Kr. Det vil dog blive prøvet, om andre Firmaer kan give billigere Tilbud. Af Hensyn til Fribeboerne vil Forslaget være at anbefale. — *Chr. Sørensen vilde* ligeledes anbefale Indlæggelsen. — *Alb. Jeppesen*, der selv i December havde bragt Sagen paa Tale, mente dog, at Størstedelen af Lejerne ikke ønskede W.C., hvis der skulde lægges paa Huslejen. Særlig Betydning vilde det nærmest have for Fribeboerne i de øverste Etager. Kunde det tænkes, at Byggepriserne i en ikke fjern Fremtid vilde dale, kan en saadan Mulighed maaske afventes. — *Oscar Johansen* ønskede ikke, man skulde vente. Tanken er god, og da Vanskelighederne ved Laan og Byggeforhold lader sig udligne, kan den kun anbefales. — *Th. Lund* spurgte, om Ejendommene kunde omvurderes, saa der derved kunde faas højere Laan. — *H. C. Nielsen:* Hidtil har Boyesgadeejendommen været belastet, saa man maatte vente med alt i de gamle Ejendomme. Nu maa Fribeboerne i disse have Goderne, mens de lever. Skal Ejendommene omvurderes, stiger Skatten. — *P. Olsen, Chr. Sørensen* og *Alb. Jeppesen* vekslede Bemærkninger, om W.C.erne vilde fryse om Vinteren, hvortil *Carl Nielsen*, der havde raadført sig med Sagkyndige, svarede, at dette kun vilde ske ved ca. 20 Gr.s Frost. Med Hensyn til Lejerne vilde det ikke være tilraadeligt at forhøje Huslejen i de gamle Ejendomme.

Styrelsens Forslag sattes nu under Afstemning og vedtoges enstemmigt.

Under Eventuelt forespurgte *Th. Lund*, om det endnu lod sig gøre at købe en Fribolig for 2000 Kr. Efter nogen Ordveksling mellem *Formanden, Carl Nielsen* og *Th. Lund* om Anciennitet og Alder henvistes Sagen til Forhandling med Formanden.

Herefter hævedes Generalforsamlingen.

A. V. J.

NÆSTVED AFDELING

holdt Lørdag Aften den 7. ds. ordinær Generalforsamling paa Jernbanehotellet, hvor Formanden, *Chr. Jensen Petersen*, bød velkommen til de 12 mødte. Faktor *H. L. Christiansen* valgtes til Ordstyrer og den fungerende Sekretær *J. P. Hansen* oplæste Bestyrelsesprotokollen, som godkendtes. Derefter oplæste *Formanden* samtlige Regnskaber, hvortil han knyttede enkelte oplysende Bemærkninger; alt godkendtes. — Under Behandlingen af et Forslag om en Skovtur oplystes det. at et enkelt Blads Personale allerede havde planlagt en privat Tur, hvilket Formanden beklagede, da det muligvis vilde hindre en Fællestur, hvad den paagældende Personale dog ikke mente; sluttelig overlodes det til Bestyrelsen at ordne en Tur en Gang med det første. — De til Delegeretmødet foreslaaede Lovændringer blev enkeltvis oplæst og drøftet ved en rolig og saglig Forhandling, uden at der fremkom større Meningsforskelligheder. — Til delegerede valgtes ved skriftlig Afstemning *Formanden* og *H. L. Christiansen* med *Chr. Hansen* som Suppleant; en fjerde foreslaaet fik 1 Stemme. — *Formanden* afgav Beretning fra Fællesorganisationens Repræsentantskabsmøde. — Paa Mødet fremhævedes det gavnlige i, at alle Medlemmer slutter sig til, naar der kaldes til Sammenkomster saavel som til Generalforsamlinger. — *Formanden* mindedes sluttelig vor i Kvartalet afdøde Kollega, *Hermann Gustav Wieder*, samt overbragte en Tak fra hans Forældre og Søskende for al venlig Deltagelse ved Jordefærden.

c. j. p.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

13. Juni 1923.

1. Fra Norsk Centralforening for Bogtrykkere forelaa Meddelelse angaaende Strejkens Forløb. — Til Efterretning.

2. Et Medlem i Aarhus tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Juni d. A. at regne.

3. Den af Bogtrykker Henriksen, Brønderslev, fremsatte Anmodning om Dispensation fra Tarifens Lærlingebestemmelse bevilgedes paa nærmere fastsatte Vilkaar.

4. To Medlemmer i Haderslev tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, henholdsvis fra 1. Maj og 28. Juni d. A. at regne.

5. Sønderborg Lokalafdeling havde fremsendt et Ændringsforslag til Lovenes § 37 til Behandling paa Delegeretmødet med Anmodning om, at Forslaget maatte blive medtaget paa Trods af, at det ikke var indsendt i rette Tid. — Den meddeles Afdelingen, at Forslaget ikke kan medtages.

6. Fra Lokalstyrelsen i Aarhus forelaa en Indberetning angaaende en verserende Konflikt paa Handelstrykkeriet i Anledning af et tarifstridigt Lærlingeforhold. — Der begæres afholdt Mægling.

7. Bogtrykker Stæhr, Taastrup, anmoder om Dispensation for Tarifens Lærlingebestemmelse. — Kan ikke bevilges.

8. Et Medlem af den københavnske Sygekasse fik tilstaaet et Beløb paa 40 Kr. til Hjælp til Radiumsbehandling.

NÆR OG FJÆRN

RETTELSE. I Artiklen »En lille Replik« i sidste Nr. stod der fejlagtigt paa 2. Sides 1. Spalte, 3. Linie fra neden: storkapitalistiske i Stedet for stor*politiske* Heksedans.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Paa Grund af Kassererens Bortrejse fra 22.—29. ds. bedes eventuelle Sygemeldinger sendt til Formanden, Hr. *C. Christoffersen*, Hillerødgade 139. — Iøvrigt henvises til omstaaende Annonce.

FORFATTEREN RAVN JONSEN læser op i Bog- og Akcidenssætterklubben (se Annoncen).

Styrelsen.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

11. Juni 1923.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — K. B. fremsender de af Firmaet Chr. Andersen 17 Kr. 20 Øre for lidet udredede Godtgørelsespenge. De i Sagen vekslede Skrivelser refereredes. Til Efterretning. — Et Medlem erholdt Maanedsgratiale i Løn. Maa ordnes i Overensstemmelse med Tarifen. — Angaaende overskydende Points havde der været afholdt Møde mellem Hovedorganisationerne paa Foranledning af K. B., der vilde have Lov til at godskrive sig for 2 Points, som skulde fradrages ved den kommende Augustregulering, hvad Forbundet ikke kunde gaa med til. Nu forelaa Forslag fra de samme Organisationer, der gik ud paa Bortfald af det første og Opsparing af det andet Point og fremdeles. Efter en Del Diskussion vedtoges det, at Styrelsen maatte fastholde sin Stilling, hvorefter den ikke kunde gaa med til nogen Opsparing. — Der var ved Afstemningen den 4. Juni givet Styrelsen Bemyndigelse til at afslutte Forhandlinger og Køb af Huset ved Høve Strand. Byggeudvalget havde derefter haft Forhandlinger med Sælgeren, og Købesummen var nu bragt ned til 21.000 Kr. paa Betingelser, som forelaa beskrevet i en Kontrakt. Hertil stilledes visse Ændringer, paa Betingelse af hvilke Styrelsen vedtog at kunne akceptere Købet. — Kalvebod Bastion fremsender Regnskab og Beretning. Til Efterretning. — Anmodninger om ekstra Hjælp behandledes. — Hvilende Ret-Sag behandledes. — Mødet hævet.

AFSTEMNINGSRESULTATER

over Valg af Delegerede i København til Delegeretmødet i Aarhus 3.—5. August 1923.

SÆTTERAFDELINGEN:

Der var ialt afgivet 662 St., hvoraf 8 ugyldige.

Valgte blev: Sigv. Hellberg 450 St., Carl F. Hansen 406, M. Søndergaard 394, R. Møller 378, O. Rundberg 372, J. C. Christiansen 371, N. M. Nielsen 371, Johs. Erwig 368, Niels Nielsen 367, N. P. Andersen 361, Schnoor 360, Erik Holm 350, A. Petersen 342, Th. Holmen 339, A. Søbye 337, Aage G. Jensen 335, Krüger 335, E. Nielsson 335, Vald. Hansen 333, Soph. J. Nielsen 332, Ulrik Hansen 324, P. A. Andersen 318, C. E. Bynck 317, Winkelmann 315, Ole Rasmussen 310, Emil Kock 306, Mart. Christensen 303, Carl Eriksen 300, N. Wendt 299, Svend Johansen 293, Johs. Poulsen 293 og Oluf Rasmussen 292.

Derefter havde N. Th. Svendsen 291 St., Sandwall 286, L. Hartwich 284, Wendelboe-Rasmussen 282, Arn. Nielsen 281, Chr. Nielsen 279, Dahms 276, Knud Selck 276, Fr. Dupont 271, P. Ulrichsen 271, Wm. Møller 261, Sigv. Kristensen 258, Chr. Jacobsen 256, Gärtner 255, Alfr. Hansen 246, C. Marhauer 238, Ove Leth Rasmussen 238 og Thyge Rasmussen 217.

16. Juli 1923.

Chr. Johannesen. P. Berendt. S. Henriksen. Emil Frederiksen. Nic. Møller. Søren Christensen.

TRYKKERAFDELINGEN:

Der var ialt afgivet 183 Stemmer, hvoraf 3 ugyldige.

Valgte blev: H. Nygaard 164 St., H. Christoffersen 160, C. Schmidt 155, C. J. Christensen 147, Fr. Jensen 142, Acton Møller 140, Hans Olsen 138, Conrad Jensen 134, Carl Jensen 133 og V. Celinder 121.

Derefter havde Alex. Løvgreen 109 St. og O. Tverskou 96 St.

16. Juli 1923.

P. Aug. Pedersen. O. A. Lundin. Oscar Thomas.

KVINDEAFDELINGEN:

Der var ialt afgivet 120 Stemmer, hvoraf 2 ugyldige.

Valgte blev: Emmy Hansen 94 St., Anna Hansen 93, Elisabeth Doormann 89, Selma Piculell 87, Marie Stjernholm 86, Ella Nielsen 82, Valborg Nielsen 67, Emilie Jantzen 65 og Marie Andersen 63.

Derefter havde Olga Løvgreen 61 St., Emmy Christiansen 48, Ingeborg Christensen 36, Henriette Frandsen 34 og Magda Gede 23.

16. Juli 1923.

A. Gram-Petersen. Emma Hansen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 11. Juli: Roskilde pr. Bl. 300,00, Kt. 948,05, ialt 1248,05. 12. Juli: Horsens pr. Bl. 794,30, Kt. 500,00, ialt 1294,30. 13. Juli: Kolding 2549,45; Svendborg pr. Bl. 300,00, Kt. 610,00, ialt 910,00. 14. Juli: Hobro pr. Bl. 195,10; Kalundborg pr. Bl. 115,40; Sønderborg pr. Bl. 153,85. 16. Juli: Assens pr. Bl. 40,00; Holstebro pr. Bl. 300,00, Kt. 314,40, ialt 614,40; Randers pr. Bl. 1650,00; Varde 245,00. 17. Juli: Helsingør pr. Bl. 1267,50; Løgstør 98,60; Maribo 238,35; Nykøbing M. 602,50; Ribe pr. Bl. 156,00; Ringkøbing 350,00; Ringsted 900,00; Silkeborg pr. Bl. 200,00, Kt. 820,00, ialt 1020,00; Struer pr. Bl. 200,00; Thisted 1000,00.

København, 17. Juli 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

11. Juli: Roskilde i St. f. en Del af April Kv. Overskud 300,00. 12. Juli: Horsens i St. f. en Del af April Kv. Overskud 794,30. 13. Juli: Svendborg i St. f. en Del af April Kv. Overskud 300,00; Sønderborg 200,00. 14. Juli: Hobro i St. f. April Kv. Overskud 195,10; Kalundborg i St. f. April Kv. Overskud 115,40; Sønderborg i St. f. April Kv. Overskud 153,85; Kalundborg 300,00. 16. Juli: Assens i St. f. April Kv. Overskud 40,00; Holstebro i St. f. en Del af April Kv. Overskud 300,00;

Randers i St. f. April Kv. Overskud 1650,00; Assens 300,00; Skanderborg 200,00. 17. Juli: Helsingør i St. f. April Kv. Overskud 1267,50; Ribe i St. f. April Kv. Overskud 156,00; Silkeborg i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00; Struer i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00; Helsingør 400,00.

København, 17. Juli 1923.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. d'Auchamps Bortrejse fra 16. Juli til 14. August besørges Praksis af Dr. Brehm, Kong Georgsvej 52.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Iris Hildur Nielsen, tidl. Medlem (Kandrup & Wunsch). Paal. Rigmor Sørensen, udl. 7. 7. 23 hos Axelholm (arb. s. St.). Sætterlærl. Paul Valdemar Berntsen (Syge- og Begravelseskassen). 7037 Juul Nielsens Hustru Ingeborg Beate (Syge- og Begravelseskassen). 1088 Nørløvs Hustru Lilly (Syge- og Begravelseskassen).

Aarhus: Asger Jensen, udl. 1. 7. 1910 hos E. Kjeldsen, Odder (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6880 Frode Andersen fra Esbjerg (Fagskolen). 3858 Carlo Nygaard fra Næstved (Fagskolen). 3256 Carl Arthur Fog fra Ringkøbing (Fagskolen). 4255 Niels Andersen fra Aalborg (Fagskolen). 4263 Kaj Jakobsen fra Aalborg (Fagskolen). 6849 Aksel Bjerg Christensen fra Haderslev (arbl.). Skriftstøber Konrad Stenbeck fra Hamborg (Simmelkjær). 7189 Aksel Jockumsen fra Rejse (arbl.). 390 Carl Helms fra Rejse (arbl.). 6569 Ejner Petersen fra Svendborg (Maskinsætterskolen). 3831 Tage Andersen fra Haderslev (Maskinsætterskolen).

Horsens: 6014 Ejner S. Lund (arbl.) og 3973 Axel Ejner Sørensen (arbl.). Nakskov: 3727 A. Chr. Hugger (Nakskov Tidende). Odense: 6461 A. Thor Hansen (arbl.). Slagelse: 3381 Georg Olsen (arbl.). Svendborg: 7201 Jørgen Olsen (Svendborg Avis).

FRATRAADTE

København: 6014 Einer Lund til Horsens (arbl.). 6072 Otto Knudsen til Norge (arbl.). 4476 Aage Hansen paa Rejse. 2504 Ejner Jørgensen paa Rejse. 476 Asker Mølsted paa Rejse.

Aalborg: 4263 Kaj V. Jacobsen til Kbhvn. paa Skole. Aarhus: 3971 Jens M. Olesen paa Rejse, 6424 A. E. Bengtson paa Rejse og 7150 Karl S. C. Pedersen til Kbhvn. i Pl. Assens: 1456 Charles Madsen (overfl. til Dansk Arbejdsmandsforb.). Brønderslev: 7009 Adolf Andersen til Vejle (arbl.) og 7210 Kr. O. Gabrielsen til Randers (arbl.). Esbjerg: 6880 Frode Andersen til Kbhvn. paa Skole. Haderslev: 6849 Aksel Kristensen til Kbhvn. (arbl.) og 3831 Tage Andersen til Kbhvn. paa Skole. Hillerød: 7046 Ernst Christensen paa Rejse. Holbæk: 6923 Axel Frederiksen til Køge i Pl. Odense: 4308 Karl E. Hansen (overfl. til Bryggeriarb. Forb.). Randers: 3727 A. Chr. Hugger til Nakskov i Pl. Ringkøbing: 3256 C. A. Fog til Kbhvn. (arbl.). Silkeborg: 6039 Svend Mikkelsen. Slagelse: 7201 Jørgen Olsen til Svendborg i Pl. Svendborg: 6569 Ejner B. Petersen til Kbhvn. paa Skole. Sønderborg: 6739 Jørgen Petersen Fischer paa Rejse. Vejle: 3349 Chr. V. Qualen paa Rejse.

UDSLETTET FOR RESTANCE

København: 1389 Elof Petersen (udenfor Faget).

B&A-K

I Anledning af Klubbens 10-aarige Bestaaende afholdes kammeratligt Samvær med Oplæsning af Forfatteren *Ravn Jonsen* i Hotel »*Tre Hjorter*«, *Tirsdag den 24. Juli Kl. 8.* Opgang: *Larsbjørnsstræde 2.*

De Delegerede bedes møde.

(31a) *Styrelsen.*

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14828. (20)

Skal et Arbejde fremskyndes,

Brug DRUBIN Siccativet Rapido.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelse indbetalt i **Dag Fredag** Kl. 7—9.

Grundet paa Bortrejse fra 22.—29. træffes Kassereren **Mandag den 30. ds.** Kl. 7—9 i Stedet for Fredag den 27. ds. (13g)

Københavns Trykkerklub.

Husk Medlemsmødet i Aften, Pileallé 18 Kl. 8. (15d)

Søndag den 22. Juli. Vedbæk (Badetur). Sct. Hans Torv Kl. 9. (3s)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter.

En yngre, intelligent Linotype-Maskinsætter søger Plads straks eller senere.

Tilbud under Billet mrkt. »180« bedes indlagt paa Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

(25 Aar), søger Plads snarest, event. som Akcidenssætter. — Billet mrkt. »177« modtager Ekspeditionskontoret.

Typografmaskinsætter.

En dygtig Typografmaskinsætter, der er kendt med B-Maskinen, kan straks faa Plads i København. Bill. mrkt. »179« modtager Ekspeditionskontoret.

Lære søges

til en stor, opvakt Dreng som Trykker, eventuelt Sætter, straks eller senere. Bill. mrkt. »184« modt. Ekspeditionskontoret.

Plads søges

af dygtig Akcidenssætter med Kendskab til Trykning. Billet mrkt. »185« til Ekspeditionskontoret.

Ung Sætter-Trykker,

der med **Flid, Orden** og **Omhu** kan lede et mindre Trykkeri, kan faa Plads hos Boghandler *E. L. Demuth, Næstved.* (181)

Sætter-Trykker-Forbundter,

der har staaet 4 Aar i Lære, søger Plads, Er kendt med alt forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri. Anbefalinger haves. Billet mrkt. »182« modtager Ekspeditionskontoret.

En flink Akcidenssætter,

der lejlighedsvis vil deltage i Avissætning og Ombrydning af Avis, kan faa Plads straks ved skriftlig Henvendelse til

»Ribe Stifts-Tidende«,

(183) *Ribe.*

Sætter-Trykker eller Trykker

med nogen Kapital kan blive optaget som Kompagnon i et mellemstort Bogtrykkeri, beliggende i en af Østkystens største Provinsbyer. Billet mrkt. »178« modtager Ekspeditionskontoret.

S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Kolleger 5 pCt. Rabat. (142)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 3378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 30 KØBENHAVN DEN 27. JULI 1923 XXXXX AARGANG

HVOR SKAL MAGTEN LIGGE?

—

Der er indenfor vor Organisation stadig to Strømninger, som strides om Overtaget, og denne Strid vil sikkert ikke blive mindre i den kommende Tid. Den ene Part ønsker Magten og Afgørelserne lagt i Toppen og synes rede til at lægge hele Myndigheden i en partipolitisk Ledelses Hænder gennem vor Hovedorganisation. Den anden Part holder paa, at *Medlemmerne*, som jo til enhver Tid skal lægge Ryg og Pung til, ogsaa bør have den afgørende Indflydelse paa, hvilke Arbejdsvilkaar de skal underskrive, og hvad deres Penge skal anvendes til.

Af de Spørgsmaal, som skal behandles paa Delegeretmødet, og som berører disse modsatte Anskuelser, skal nævnes Udmeldelsen af De samvirkende Fagforbund og Affattelsen af Paragraf 45.

Udmeldelsen af De samvirkende skal jeg ikke komme ind paa her. Derimod finder jeg Anledning til med et Par Ord at omtale Paragrafen om Tarifkommissionens Sammensætning. Den heldige Løsning af dette Spørgsmaal har sikkert større Betydning for Sammenholdet indenfor vort Forbund end mange tror. Naar Forbundsstyrelsens Flertal foreslaar at vende tilbage til den tidligere Ordning — og dette betyder Forslaget jo i Virkeligheden — da er det utvivlsomt et uklogt Skridt. Medlemmerne har nu en Gang faaet indsat den Bestemmelse i Lovene, at de før hver Tarifforhandling skal udpege de Mænd, som skal deltage i Forhandlingerne. Og der skal foreligge vægtigere Grunde end de hidtil fremførte, før Medlemmerne giver Afkald paa denne Ret. Saadan er Forholdet, og det maa man regne med.

Imidlertid er der det uheldige Forhold ved den nu gældende Paragraf, at Forbundets øverste Tillidsmænd *kan* blive udelukkede af en Tarifkommission. *Forslaget fra Silkeborg* fjerner denne Mulighed, men lader samtidig Medlemmerne beholde *deres* Indflydelse. Der er derfor næppe Tvivl om, at dette Forslag vil samle Flertallet af de delegerede om sig.

Hovedsagen er jo ikke, om denne eller hin Person eller disse eller hine Personer »staar sig«. Hvad det gælder om er, at de Beslutninger, der tages paa Mødet, er af den Natur, at de vedligeholder Interessen for vort Forbund blandt Medlemmerne. Det kan jo ikke nægtes, at den i Øjeblikket ikke er saa stærk, som ønskeligt kunde være. Men der er slet ingen Tvivl om, at hvis vi indskrænker Kollegernes Indflydelse og i tilsvarende Grad forlener dem i »Toppen« med Magt og Myndighed — ja, da er vi kommet den Dag betydeligt nærmere, da vi kan skrive vort Forbunds Gravskrift.

Jeg er dog overbevist om, at *ingen* af os ønsker dette. Men der er en uheldig Tendens blandt Arbejdernes Førere i Almindelighed til at føle sig som Arbejdernes *Herrer* i Stedet for deres *Tjenere*.

I Haabet om, at Tjenersindet maa blive det fremherskende, samles vi i Jyllands gamle Hovedstad paa Fredag.

Fr. N.

REPRÆSENTATIONEN VED DELEGERETMØDET

—

I al Almindelighed bør man ikke kritisere Afstemninger, da disse maa anses for at være et Udtryk for Medlemmernes Vilje, idet de hviler paa den lige og almindelige Valgrets Princip. Men naar Resultatet bliver saa forkvaklet, som Afstemningen til delegerede for Københavns Sætterafdeling viser, da er der Grund til at gøre Alarm, thi der kan da drages en Lære deraf.

Lad mig illustrere Forholdet ved nedenstaaende Liste, der angiver det Antal delegerede, de forskellige Brancher kan tilkomme ifølge deres Medlemsantal og jfr. vore Love, sammenlignet med det Antal, der er tildelt dem.

	Tilkommer:	Har faaet:
Maskinsætterne	7	1
Bladsætterne	4	7
Trykkeriarbejderne (mdl.)	3	1
Stereotypørerne	1—2	»
Bog- og Akcidenssætterne	16	23

Jeg antager, at Københavns største Gruppe, Bogsætterne, med en god Samvittighed sender sine 23 Mand til Delegeretmødet, og den samme gode Samvittighed tænker jeg ogsaa findes hos Københavns Lokalafdelings Formand, der ikke tilfreds med det Overtal af Repræsentanter, som Bogsætterklubben opstillede, yderligere føjede 5 Navne til, til Trods for at han maatte vide, at dette endmere vilde svække de mindre Branchers Repræsentation.

Men til de ærede Kolleger, der beklager sig over Medlemmernes manglende Organisations-Interesse, og til andre øvrige Kolleger forresten, vil jeg gerne sige: se ind ad, se paa dette Forhold og paa alle de mange hermed analoge Forhold i vor Organisation og forstaa saa Sløvheden. Hvor Uretfærdigheden er saa aabenbar, der sløves Interessen. Kun der, hvor den enkelte føler, at han selv er med, kun der er organisatorisk Liv. Kan hænde, vore Organisations-Ledere slipper lettest fra deres Arbejde, naar Forholdene er som nu, men de fører Organisationen gennem Stagnation til Død.

21. Juli 1923. *N. Th. Svendsen.*

— — —

Undertegnede foreslog — ikke for personlig Tilfredsstillelses Skyld — men som en repræsentativ Pligt, de Kolleger i *hver* Branche, som tidligere havde været valgt, men som Klubberne undlod at opstille. Derimellem var 4 (ikke 5) Bogsættere. Og Generalforsamlingen vedtog at udsende dem til skriftlig Afstemning. Men — her kommer det — dernæst nødsagede Hr. Svendsen mig til at afgive Løfte om at anføre Branchebetegnelse paa Stemmesedlen. Selv vilde jeg have henholdt mig til tidligere Kotume, ifølge hvilken der ogsaa hidtil er valgt et passende Antal Maskinsættere. Nu ser vi Resultatet, som jeg beklager mindst lige saa meget, men paa en anden Maade end Hr. Svendsen. Resultatet giver Anledning til Overvejelse. Det er dog et Spørgsmaal, om det ikke tillige er Konsekvensen af den moderne Branchepolitik. Herom kunde der skrives en lang Ende. Men somme Tider er det ligesom, at Erfaringerne maa gaa forud.

Jul. Samuelsen.

EN NY »RIDDER«

—

I »Typ.-Tid.«s Nr. 28 søger Hr. Folmer Hansen, Hillerød, at slaa sig til Ridder paa de »arbejdsløse«. Fænomenet er iagttaget adskillige Gange i den senere Tid hos andre Skribenter i Fagbladet og er for saa vidt ikke nyt, men nu, Varmen er kommen i Luften, burde Hr. Hansen, der nok er en fremadstræbende ung Mand, ikke begynde Løbet med at stikke i disse udtraadte Slæber, som *andre* har stillet fra sig. Ganske vist er det højst respektabelt at være arbejdsløs, men Vejen til Ros og Magt er det nu en Gang ikke. Det er øjensynligt, og Hr. Folmer Hansen har skrevet »en slem Mundfuld« i »Typ.-Tid.« for at vise de arbejdsløse, hvilken varm Hjerteven de har i ham, medens jeg fremstilles som det Skarn, der vil berøve dem baade Understøttelse og Stemmeret! I sin Iver for at naa dette Resultat kommer han desværre til at give Rollen som hin berømte spanske Ridder, der drog ud for at manifestere sin Drabelighed i Kamp med Vejrmøller. Jeg har jo *ikke* sagt eller skrevet noget af det, som F. H. beskylder mig for; men jeg har gjort mig til Talsmand for, at *vi alle* betaler Kontingent, fordi jeg anser dette for et *absolut sundt demokratisk Princip, gavnligt for Forbundet samt Medlemmernes Ansvarsfølelse*. Det er muligt, at jeg ikke har Flertallet med mig i Øjeblikket, men den Dag kan maaske komme, Hr. Hansen, da de betalende og arbejdende Medlemmer indser Faren ved det store Antal »kontingentfrie med Stemmeret forsynede« o. s. v. — Ja, en ubehagelig Mundfuld, men en virkelig og haandgribelig Kendsgerning. Nu er det omkring 35 Aar siden, jeg blev Medlem af en Fagforening og *er* og *har* naturligvis i Aarenes Løb været Medlem af andre Foreninger, ogsaa Understøttelsesforeninger; men kontingentfrie Medlemmer har jeg først haft den Ære at træffe i stort Tal i Dansk Typograf-Forbund. Hr. Hansen har den Dristighed at kalde det »molboagtigt« at tage mod Kontingent med den ene Haand og betale Understøttelse med den anden. Jeg véd naturligvis ikke, om det kunde tænkes, at man vilde bære sig saa dumt ad i Dansk Typograf-Forbund, men det ordnes meget simpelt i andre Fagforbund, idet Kassereren udbetaler Understøttelsen minus Kontingentet for den forløbne Uge. Hvorledes vi skal stille os i Fremtiden til dem, der har opbrugt al Under-

støttelse, er jo et aabent Spørgsmaal; men det er givet, at disse ikke *kan* betale Kontingent. Jeg kan dog vanskelig tænke mig, at disse Folk paa Livstid skal forsørges af Fagforeningen. De maa jo en Gang før eller senere søge andet Erhverv, naar det viser sig, at der ikke er Brug for dem i Bogtrykfaget. Saaledes har vi andre maattet bære os ad. Jeg skal gerne i Forbindelse hermed oplyse for Hr. F. H., at jeg baade har Familie og har prøvet at være arbejdsløs i længere Tid — naturligvis uden Understøttelse — og at jeg, hvis det skulde gentage sig *med Understøttelse* simpelthen vilde skamme mig ved at stemme for Ydelser af andres Pengepung, naar min egen gik fri; saaledes som jeg har set højtærede arbejdsløse gøre her i Afdelingen. Dette, at man har været Medlem et bestemt Tidsrum og er *berettiget* til Understøttelse er ikke ensbetydende med, at Prigter og Rettigheder er lige, naar *Ydelserne* hører op dèr, hvor *Nydelserne* begynder. Hvis Hr. Hansen virkelig ikke skulde kende arbejdsløse Medlemmer, der har hævet Tusinder af Kroner af Forbundets Kasse uden at have betalt noget nævneværdigt i Kontingent, eller andre, der i Tilgift har meldt sig ud, efter at de har hævet alt, hvad der kunde faas, saa er jeg til Tjeneste med Oplysninger i saa Henseende.

Det er muligt, at det ligger over Hr. Hansens og ligesindedes Fattevne, hvor det bærer hen, i Fald Forbundet fortsætter med det nuværende System; men for mig staar det ganske tydeligt, at jo mere vort Forbund omdannes til en Forsørgelsesanstalt samtidig med, at det gennem »De samvirkende« stabiliseres som Fundament under professionelle Politikere, desto svagere bliver det som Faktor i en Lønkamp, men dette synes endnu at være skjult for de »vise og forstandige«.

Køge, 15. Juli 1923. *Jørgen Larsen.*

DELEGERETMØDET

De Aarhus-Kolleger, der modtager de delegerede ved Damper og Tog, er kendelige ved en rød Roset i venstre Jakke-Opslag.

DANSK KLAVIATUR

Efter at have faaet Hr. S.s Forslag i Hænde ser jeg, at det er det gamle engelske Klaviatur, der med større eller mindre Ændringer har været brugt i København; at gøre det til dansk Normal-Klaviatur vil sikkert møde Modstand hos Flertallet af danske Maskinsættere. Nedenstaaende er gengivet det Klaviatur — med nogle Ændringer af mig, som jeg tror er Forbedringer —, der overvejende er i Brug i Provinsbyerne, vist ogsaa i mange Trykkerier i København. Det er nemlig brugeligt baade til gamle Fraktur-Maskiner — jeg arbejder med det i en 15—16 Aar gl. Fraktur-Maskine, men nu med Nordisk Antikva —, og selvfølgelig ogsaa til alle Normal-Magasiner.

Det er ikke heldigt, som ved det engelske Klaviatur, at n ligger nederst til venstre, det er upraktisk, og der vil i alle de nu brugelige 2 n-Kanaler komme til at løbe 2 t, det er ikke nødvendigt. Flertallet af alle Maskiner har 2 n-Kanaler, og Ideal-Magasinet med dets 15 Matricer i Kanalen kan ikke nøjes med *en* n-Kanal, i hvert Fald ikke ved lidt større Formater, da Kanalen ikke altid er helt besat med Matricer. Men hvorfor saa gaa til et Klaviatur, der er et Tilbageskridt i mere end én Henseende?

Jeg foreslaar k ført over til w, der gøres til Haandmatrice, da man nu f. Eks. staver alle russiske Navne med v eller to f; i de gamle Magasiner kan k vanskeligt passere mellem s og p, den stærke Udfiling af Matricen, der ligger i en smal Kanal, har til Følge, at Ørerne let bøjes og fremkalder mange Forstyrrelser; j indtager k's Plads; den samme Forandring ved de store Bogstaver. Da ... heller ikke kan løbe mellem Geviert og Æ, flyttes Matricen til Z, der bliver Haandmatrice, det samme bliver q, og J anbringes paa K's Plads, i de ledigblevne Kanaler anbringes å, ö og ü, og et nyt Tegn ɔ: i Stedet for Æ; ff, fi og fl erstattes med Brøkerne 1/2, 1/4 og 3/4. Klaviaturet vil derefter se saaledes ud:

Sorte Taster.

æ	t	a		n	e
c	v	o	g	d	r
y	k	h	l	m	u
z	p	j	s	f	b
ä	ɔ:	...	■	■	▌

Blaa Taster.

ö	é	S	&	ø	x
ü	è	3/4	1/4	1/2	.
!	(		»	?	,
;	)	'	«	:	-
▌	5	4	3	2	1
—	0	9	8	7	6

Hvide Taster.

Ø	T	A	I	N	E
C	V	O	G	D	R
Y	K	H	L	M	U
Æ	P	J	S	F	B

Men Bekostning bliver der selvfølgelig baade med det engelske og det, vi bruger herude, da Beliggenheden i disse to Hovedformer er vidt forskellig. Det er dog en Sag, der ikke vedrører os, men vore Principaler. Det erkendes ogsaa af disse, at i det lange Løb vil det blive en Fordel for dem, der ikke saa lige lader sig udmaale i Kontanter; og at det vil være en stor Behagelighed for os Maskinsættere at blive fri for Ulemperne ved de forskellige Klaviaturer, er kun naturligt.

Men bliver der heller ikke denne Gang noget ud af Bestræbelserne for at faa et ensartet Klaviatur, saa maa Sagen indankes for den næste Tarifkommission, og der maa vi saa betinge os Godtgørelser eller lign., naar man maa gaa fra et og saa til et andet uens Klaviatur.

N. Chr. Mathiesen, Silkeborg.

TRYKKERIARBEJDERNES REPRÆSENTATION

Ved den foretagne Afstemning til Valg af delegerede viser Sætterne os tilfulde, hvad de regner Trykkeriarbejderne for, og det er en stadig tilbagevendende Sætning, naar Talen er om Trykkeriarbejderne: Hvad skal de i Dansk Typograf-Forbund? De kan jo gaa over til Lyngsie. Jeg vilde ønske, at de, der bruger disse Udtalelser, vilde have saa meget Mod i disse Tider, hvor man arbejder hen paa Industriforbund, at stille Forslag om at smide os ud af D. T.-F., som vi i de sidste 20 Aar har betalt Kontingent til og i de sidste Aar har bragt langt større Ofre end Sætterne, begrundet paa, at det for os har været langt sværere at betale det store Kontingent end for Sætterne, hvis Løn har været 15 til 20 Kr. højere end Trykkeriarbejdernes. Jeg undlader ikke at bemærke, at det er os selv, som har villet være heltbetalende, men med fulde Pligter skulde jo ogsaa gerne følge fulde Rettigheder, men naar man ser Resultatet af Afstemningen, viser Sætterne, at det er dem nok, at vi blot betaler vore Penge til Forbundet, saa er det godt, og saa sige dem Tak til, at de beviser os den Ære at have os i deres Afdeling. Hvorfor vi skal paa Valg under saa ulige Betingelser, forstaar jeg ikke.

I Viggo Christensens Formandstid kunde han godt sige til Trykkeriarbejderne: I skal have to Repræsentanter, og dem kan I selv vælge indenfor eders egen Branche. Denne Gang havde vi Ret til 4 Repræsentanter, men vi havde kun opstillet 3 for ikke at stille for store Fordringer, men man ser, at selv de mest beskedne Fordringer tages der ingen Hensyn til. Naar for Eksempel de kvindelige Trykkeriarbejdere med et Medlemsantal paa ca. 500 har 11 delegerede, og vi med 208 Medlemmer faar 1 Repræsentant valgt — og saa tilmed, at disse 208 Medlemmer tilnærmelsesvis betaler ligesaa mange Penge som de 500 Medlemmer i den kvindelige Afdeling — synes jeg, at vi er langt fra det sociale Princip: »Lige Ret for alle«. Og da vi alle er Socialdemokrater, skal vi saa ikke raabe et Leve for Frihed, Lighed og Broderskab.

E. Nilsson,
Formand for Trykkeriarbejdernes Klub.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

THISTED LOKALAFDELING

afholdt Onsdag den 4. Juli ordinær Kvartalsgeneralforsamling. 12 Medlemmer var mødt. — *Formanden* aabnede Mødet med at aflægge Beretning om Virksomheden i det forløbne Kvartal, hvorefter *Svalgaard* valgtes til Dirigent. Endvidere meddelte *Formanden*, at der var tilstaaet to af Afdelingens Medlemmer hvilende Medlemsret for et Aar. Der havde i det forløbne Aar været 23 rejsende, hvoraf de 20 uden Understøttelse, og Lokalkassen havde i den Anledning udbetalt i Understøttelse 125 Kr. 50 Øre. Som Følge heraf forhøjedes Lokalkassens Kontingent fra 25 Øre til 40 Øre ugentlig.

Hovedkassens Regnskab balancerede med 1563 Kr. 37 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 46 Kr. 87 Øre. — Lokalkassens Regnskab balancerede med 168 Kr. 07 Øre og sluttede med en Kassebeholdning paa 3 Kr. 34 Øre samt indestaaende paa Bankbog 425 Kr. 41 Øre. Begge Regnskaber godkendtes.

Som delegerede til Delegeretmødet i Aarhus valgtes Formanden, *H. Hansen*, og Næstformanden, *Wilh. Pedersen.*

Det vedtoges at afholde Sommerudflugt til Nykøbing Lørdag den 7. Juli og at invitere Nykøbing-Kollegerne paa Kaffe om Aftenen i Strandpavillonen.

Under Eventuelt drøftedes et Par af Forslagene til Delegeretmødet. *H. H.*

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt Søndag den 6. Juli ordinær Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning, hvortil kun var mødt 8 Medlemmer. — Formanden, *Just Rasmussen*, bød velkommen og overlodes derefter Dirigenthvervet. *Sekretæren* oplæste Forhandlingsprotokollen, der enstemmigt godkendtes. *Kassereren* oplæste og fremlagde det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 3889,07. Regnskabet godkendtes ligeledes enstemmigt. — Under Eventuelt diskuteredes Forslagene til Delegeretmødet. *C. L.*

SLAGELSE AFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 7. Juli. *Formanden* aflagde Beretning for det forløbne Kvartal. — Forbunds-Regnskabet balancerede med 3654 Kr. 60 Øre; Lokalkassen med 593 Kr. 15 Øre, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning 349 Kr. 57 Øre. Godkendtes. — Angaaende et økonomisk Fond, som Fællesorganisationen paatænker at oprette, udspandt der sig

en længere Diskussion, hvorunder *Formanden* foreslog at yde 25 Kr. Kvartalet, hvilket imidlertid blev forkastet med 4 St. mod 3. — Derefter diskuteredes Forslagene til Delegeretmødet, hvorunder særlig § 45 angaaende Tarifkommissionen debatteredes indgaaende. — Som delegerede valgtes *Formanden* og *Chr. Nielsen*. Trykker Sørensen som Suppleant. — *Formanden* foreslog efter Henvendelse fra Fællesorganisationen at købe for 25 Kr. Valgfondsmærker. Vedtoges enstemmigt.

Derefter afholdtes Generalforsamling i Hjælpekassen, hvorunder *Formanden* oplæste Regnskabet, der viste en Balance paa 1272 Kr. 99 Øre, Kassebeholdning ved Halvaarets Slutning 528 Kr. 99 Øre. Godkendtes enstemmigt.

RØNNE LOKALAFDELING

holdt sin ordinære Generalforsamling i Hotel »Nutiden« Lørdag den 7. Juli. — Formanden, *H. Kürstein*, bød Medlemmerne velkommen. Sekretæren, *Blomberg*, oplæste Protokollen, som godkendtes. — *Formanden* oplæste de forskellige Regnskaber, som alle godkendtes. Hovedregnskabet balancerede med 2085 Kr. Vi nævner følgende Hovedposter: *Indtægter:* Ord. Kontingent 1855 Kr. 45 Øre, Ekstrakontingent 210 Kr. 25 Øre. *Udgifter:* Underst. p. St. 740 Kr., Hjælpekasseunderst. 408 Kr., Sygeunderst. 317 Kr., indsendt til Hovedkassen 600 Kr. — Derefter behandledes Forslagene til Delegeretmødet, hvor navnlig Paragraf 45 fremkaldte nogen Diskussion. — Saa foretoges Valg af delegerede. Formanden, *H. Kürstein*, og *A. C. C. Hansen*, valgtes med henholdsvis 10 og 8 St., medens Wilsky blev Suppleant med 6 St.

— Derefter holdt Den Selskabelige Generalforsamling, hvor det vedtoges at holde den aarlige Sommerudflugt den 26. August, og at Turen skulde gaa til Nexø, Dueodde og Paradisbakkerne. Liste udsendes med Menu og øvrigt Program. *C. B.*

NÆR OG FJÆRN

DELEGERETMØDET aabnes Fredag den 3. August Formiddag Kl. 10 pr. i Arbejdernes Forsamlingsbygning, Amaliegade, Aarhus.

I ANLEDNING AF DELEGERETMØDET arrangerer Aarhus Lokalafdeling en Sammenkomst Søndag den 6. August Kl. 6 Eftermiddag, hvortil samtlige delegerede indbydes.

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. — Grundet paa Kassererens Bortrejse er Træffetiden henlagt til Mandag den 30. ds. i Stedet for Fredag.

TRYKKERNES BEGRAVELSESKASSE. Kontingent for 1923 bedes indbetalt inden Juli Maaneds Udgang.

SMUK GAVE. Fra en anonym Giver har vi, under Mærket »En Jubilæumsgave«, modtaget et Beløb paa 100 Kroner til vore arbejdsløse.

KOKSMÆRKER. Paa Kontoret kan købes Koksmærker à 1 Kr. Stk. Mærkerne, der gælder som Betalingsmiddel i Arbejdernes Brændselsforretning, indklæbes i en Mærkebog, der afleveres ved Købet. Benyt denne praktiske Maade at spare sammen paa til Brændsel.

SOMMERFERIE. J. Jørgensen & Co.s Bogtr. (Ivar Jantzen) giver ligesom tidligere Aar 1 Uges Sommerferie med Ugeløn til den Del af Personalet, der har været 1 Aar i Forretningen.

— Firmaet *Rasmussen & Rugh* har som tidligere Aar tilstaaet hele sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Betaling. Ferien har taget sin Begyndelse.

— Bogtrykker *Emil Kristensen* har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 1 Uges Ferie med fuld Ugeløn.

— Bogtrykker *Ch. Johansen*, Willemoesgade 4, har i Aar, som tidligere, givet sit Personale 8 Dages Sommerferie med fuld Løn.

PAA GRUND AF FERIE træffes *Anton Jensen* ikke paa Kontoret Fredag den 27. Juli og Fredag den 3. August. Manglende Lister fra 25.—28. Uge kan indleveres paa Kontoret til Lundin.

25-AARS JUBILÆUM. Typograf *Laurits M. Rasmussen*, Hillerød, fejrede Torsdag den 26. Juli 25-Aarsdagen for sin Indtræden i Forbundet. Jubilaren, der har udlært paa »Lyngby Avis«, har i mange Aar arbejdet paa »Frederiksborg Amtstidende« i Hillerød og da Bladet blev trykt i København. Saavel paa Arbejdspladsen som blandt alle Hillerød-Kolleger er Jubilaren meget afholdt for sit joviale Væsen. Naar som helst man møder »Laurits«, faar man altid en glad Hilsen og et muntert Smil, der virker opmuntrende paa hans Omgivelser.

Ved en Deputation blev der Torsdag Morgen overrakt Rasmussen en Gave, indkøbt for Bidrag fra Hillerød-Kollegerne, og der blev udtalt en varm Tak til Rasmussen for godt Kammeratskab gennem de svundne 25 Aar. Samtidig blev Rasmussen indbudt til at være Afdelingens Æresgæst ved en »lille« Diner Søndag den 29. Juli Kl. 6 paa »Linden«, Byens bedste Madsted.

Til Lykke med de næste 25 Aar, Laurits!

Lille C.

MODERNE PRESSEFRIHÆD. I Tyskland er Størsteparten af Aviserne opkøbt af Storkapitalisterne, som derigennem fabrikerer »den offentlige Mening«. Redaktøren af »Vossische Zeitung« mener, at 90 pCt. af samtlige Aviser er købt. Stinnes indtager naturligvis en fremtrædende Plads blandt Opkøberne.

INGEN ARBEJDSLØSE. I Finland har der i Modsætning til de fleste andre Lande ingen Arbejdsløshed hersket i Bogtrykfaget. Ja, man har endog for at skaffe den fornødne Arbejdskraft maattet gaa med til at tillade Principalerne at antage et ekstra Antal Lærlinge.

INDUSTRIFORBUNDENE. Blandt de Ting, som i Aar har været oppe til Behandling paa de aarlige Distriktsmøder, som vort svenske Broderforbund arrangerer, har Spørgsmaalet om Industriforbund indtaget en fremstaaende Plads. Paa et Møde i Örebro har saaledes Forretningsfører *Sigv. Cruse* redegjort for Forbundsstyrelsens Syn paa Spørgsmaalet. Der er indledet Forhandlinger med Litografforbundet og Bogbinderforbundet for at skaffe til Veje en omfattende Udredning angaaende Mulighederne for at oprette et grafisk Industriforbund med Bibeholdelse af den organisationsmæssige Styrke, som Typografforbundet nu raader over.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

3. Juli 1923.

1. Forretningsføreren aflagde Beretning om de førte Forhandlinger angaaende Bilæggelsen af Konflikten paa Handelstrykkeriet i Aarhus. Det var lykkedes at opnaa Enighed, hvorefter Arbejdet var blevet genoptaget. — Til Efterretning.

2. Fra Norsk Centralforening for Bogtrykkere forelaa Meddelelse om Strejkens Afslutning. — Til Efterretning.

3. Afviklingsudvalget for Lærlingenes Landsforbund anmoder om Støtte til Betaling af gammel Gæld. — Til Efterretning.

4. Vejle Lokalafdeling anmoder om et Tilskud paa 200 Kr. til Oprettelse af et Skoletrykkeri. — Henvistes til Forbundsstyrelsen.

5. Bestyrelsen for »Foreningen for Socialpolitik« havde fremsendt Takskrivelse for det ydede Bidrag til fortsat Drift af Udstillingen for Arbejderbeskyttelse. — Til Efterretning.

6. 10 Medlemmer, fra henholdsvis Randers, Silkeborg, Esbjerg, Slagelse, Herning, Thisted, Aalborg og Aarhus, tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar.

7. Fra det internationale Sekretariat forelaa Meddelelse om, at der paa Grund af Arbejdsvanskeligheder er spærret for Tilgang af udenlandsk Arbejdskraft til Belgien, Frankrig, Ruhrgebetet, Schweiz og Østrig. — Endvidere forelaa et Referat fra Sekretariatskommissionens Møde den 20. Juni d. A. samt en Henstilling om at yde Støtte til en af »Bildungsverband der Deutschen Buchdrucker« foranstaltet international Fagkonkurrence. — Til Efterretning.

8. Formanden aflagde Beretning fra et af De samv. Fagforbund afholdt Formandsmøde den 2. Juli. — Til Efterretning.

TIL DE ARBEJDSLØSE har jeg modtaget følgende Bidrag:

Thiele 10,00, Nørrebros Centraltrykkeri 24,00. Ialt Kr. 34,00.

København, 24. Juli 1923. *O. A. Lundin.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 18. Juli: Haderslev 170,65; Hjørring pr. Bl. 460,00; Nyborg 1000,00; Rudkøbing 644,05. 19. Juli: Marstal pr. Bl. 100,00, Kt. 100,00, ialt 200,00; Stubbekøbing 270,00. 21. Juli: Faaborg 590,00; Lyngby pr. Bl. 200,00. 23. Juli: Aalborg pr. Bl. 800,00; Brønderslev pr. Bl. 113,20, Kt. 100,00, ialt 213,20; Herning 350,00; Hillerød pr. Bl. 200,00, Kt. 1800,00, ialt 2000,00; Korsør 331,00; Nykøbing F. 2459,70; Stege pr. Bl. 260,00; København 53.980,71; Holbæk 531,75. 24. Juli: Fredericia 649,79; Middelfart pr. Bl. 200,00, Kt. 571,00, ialt 771,00; Skjern 238,45.

København, 24. Juli 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

18. Juli: Hjørring i St. f. April Kv. Overskud 460,00. 19. Juli: Marstal i St. f. en Del af April Kv. Overskud 100,00. 21. Juli: Lyngby i St. f. April Kv. Overskud 200,00. 23. Juli: Brønderslev i St. f. en Del af April Kv. Overskud 113,20; Hillerød i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00; Stege i St. f. April Kv. Overskud 260,00. 24. Juli: Middelfart i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00; Hobro 200,00; Tønder 200,00.

København, 24. Juli 1923.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Hillerød: Typograf Alfred Rasmussen, Slangerupsgade 20.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Hans Chr. Edv. Jensen, udl. 1. 7. 23 hos Stenbeck (arb. s. St.). 1802 Møllers Hustru Ellen Margrethe (Syge- og Begravelseskassen).

Viborg: Sætter Herman Albert Horn, udl. 1. 8. 1915 i Møllers Bogtr., Viborg (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 7150 Karl Petersen fra Aarhus (Krohn). 1481 Thorvald Christensen fra Rejse (udenfor Faget). 6450 H. C. Christensen fra Kolding (Aage Hansen). 7024 Poul Chr. Herløv Rasmussen fra Rejse (syg).

Aarhus: 14 Emil Burmester (syg) og 3913 J. H. Lundgreen (arbl.). Haderslev: 6946 Sigfred Mortensen (arbl.). Køge: 6923 A. Frederiksen (Østsj. Avis). Nykøbing F.: 7189 Axel Jochumsen (arbl.). Odense: 4308 K. E. Hansen (overfl. fra Bryggeriarb.) og 6004 H. Chr. Petersen (arbl.). Randers: 7210 Kr. Gabrielsen (arbl.) og 6138 Aage H. Sørensen (arbl.). Ribe: 3966 Hans Chr. Berg (Ribe Bogtr.). Rudkøbing: 2576 Otto Pedersen (Langelands Avis). Vejle: 7009 Adolf Andersen (arbl.). Viborg: 3460 Bruno Frederiksen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 3460 Bruno Frederiksen til Viborg (arbl.). 2649 Jul. Jørgensen paa Rejse. 6138 Aage Sørensen til Randers (arbl.). 1986 Ernst Nielsen til Udlandet.

Aalborg: 3845 Nicolaj Jensen paa Rejse. Kolding: 6450 H. C. Christensen til Kbhvn. i Pl. Lyngby: 7184 Chr. V. Nielsen paa Rejse. Odense: 1481 Thorvald Christensen til Kbhvn. i Pl. og 7250 Fr. E. Petersen til Kbhvn. (arbl.). Varde: 6946 Sigfred Mortensen til Haderslev (arbl.). Viborg: 6351 Chr. Christiansen til Skive (arbl.).

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Ind- og Udbetaling sker **Mandag den 30. ds. Kl. 7—9** i Stedet for i Dag Fredag.

(13 h) *Kassereren.*

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8. Pilealléen 16. — Kontrol-Kortene fra Sangfestprøverne bedes afleveret til Formanden. (1 r)

Søndag d. 29. Juli: Jægerkroen. Allégade-Krydset Kl. 9. (3 t)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter søges.

Her er 2 nye Intertype-Maskiner.

(187) **Roskilde Tidende.**

Virkelig dygtig Akcidenssætter

og Annoncesætter (fra København), gift, søger varig Plads i Provinsen. Referencer og *Satsprøver efter egne Udkast* til Tjeneste. Billet mrkt. »189« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Trykker

(Provins), vant til alt forefaldende Arbejde i Akcidenstrykkeri, og kendt med »Universal« og »Rotary« Selvpaalæggere søger Plads. — Billet mrkt. »190« modtager Ekspeditionskontoret.

De Delegerede

af alle Brancher indkaldes til Møde Tirsdag den 31. Juli Kl. 8 i Rømersgade 22 (lange Værelse o. G.). Dagsorden: Gennemgang af enkelte Lovforslag.

Bestyrelsen for

(31 c) *Bog- og Akcidenssætter-Klubben.*

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE

Erik Levisons

VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI

Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Brug Ikke det første det bedste.

Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

S. JOHANSENS

BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Kolleger 5 pCt. Rabat. (142)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

Bogtrykkeri til Salg.

Et i stor sjællandsk Stationsby beliggende Bogtrykkeri med stort, godt, tildels nyt Skriftmateriel og tildels nye Maskiner er til Afstaaelse straks for solid Køber.

Forretningen, der er ca. 10 Aar gl., har en aarlig Omsætning af ca. 30,000 Kr. og kan købes billigt.

Ca. 15,000 Kr. kan prioriteres.

Billet mrkt. »186« modtager Ekspeditionskontoret.

Automatiske Nummeratører.

Nummererer samtidig med Trykningen ☞ № 6366

Billigst og bedst direkte fra Værksted

Graphische Industrie, G. m. b. H., Berlin S.O. 36. Fordrer *ikke* mere Plads end Typen fylder.

E. Kjellberg, Marstalsgade 53, København Ø. Telefon Øbro 4427 x. (188)

(160)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.

AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:

ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.

TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 • FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 31 KØBENHAVN DEN 3. AUGUST 1923 XXXXX AARGANG

VORT MØDE

—

Naar disse Linjer kommer de delegerede for Øje, sidder vi bænkede omkring Forhandlingsbordet i Aarhus — vore kære Jyders største By. Vi tør ikke sige den *smukkeste*, thi den, der skriver dette, har aldrig set den jyske Hovedstad.

Vi kom her til gennem bugnende Sædmarker, hvor Bonden gaar omkring med et bredt Smil om Munden, fordi han véd, der venter ham en rig Høst.

Vi samles imidlertid ikke for at drøfte Udsigterne for Høsten. Vi Typografer — saa vel som andre Lønarbejdere — høster ikke og sanker ikke i Lade. Vi lever fra Haanden i Munden og kender ikke Glæden ved at se det Frø, man lægger ud, spire frem, vokse og give et rigt Udbytte.

Vi høster kun *Erfaring*.

Men ogsaa den kan have sin Betydning. Lad os da benytte den Erfaring, vi har høstet i de tre Aar, der er gaaet siden vort sidste Delegeretmøde, til at faa det bedst mulige ud af de Forhandlinger, vi i de kommende Dage skal føre om vort Forbunds Anliggender.

For tre Aar siden befandt vi os endnu paa Højkonjunkturens Top. Vi opnaaede just da de højeste Lønninger, der nogensinde er betalt vort Fags Udøvere. Vi var imidlertid ikke kommet sovende til dette Gode. Overalt var der fra Arbejdernes Side i Aarene forud gjort et stort Arbejde — ofte med personlig Indsats — for at højne Livsvilkaarene. Og det var med Henblik paa dette Forhold, Professor Birck forleden træffende kunde sige: »Kun én Gang i Verdenshistorien har Arbejdslønnen holdt Skridt med Valutaniveauet, nemlig i 1918, da Arbejderne overalt truede med Revolution.«

Det var den Gang. Men man vil erindre, at de høje Lønninger prægede det sidste Delegeretmødes Beslutninger. Det var let at skrive Love og fastsætte Understøttelser, thi man tog det ikke saa nøje med et Par Kroner her og en Krone der.

Denne Gang vil det blive vanskeligere. Vi har dog den Tro, at det skal lykkes de valgte Repræsentanter at finde det rette Forhold mellem de forskellige økonomiske Interesser indenfor vort Forbund.

Foruden de Sager, der berører disse Interesser og angaar Understøttelse og Kontingent, er der jo en Række andre Spørgsmaal paa Mødets Dagsorden, som vil give Anledning til Debat. At der er Opposition og delte Meninger, er dog ikke det værste. *Ligegyldighed* er langt farligere. Og naar vi diskuterer Tingene under Hensyn til, at det er *Sagen* og ikke *Personen*, da vil Resultatet, vi kommer til, ikke efterlade nogen Bitterhed til Skade for Sammenholdet.

Thi Sammenhold maa der til trods afvigende Anskuelser og Branche-Interesser. Vi véd ikke, hvad den kommende Tid vil bringe. Verden er jo langt fra kommen til Ro efter det store Ragnarok, som tog sin Begyndelse i 1914. Men i Kampen mod de Kræfter, der søger at trykke os ned, har vi kun vort Forbund at stole paa. At gøre det saa stærkt og handlekraftigt som muligt, er det Maal, vi i de kommende Dage maa have for Øje.

Og dermed: Velkommen til Mødet!

LAUR. JENSENS MINDESTEN

—

Ved en lille stemningsfuld Højtidelighed afsløredes Onsdag den 25. Juli — Laur. Jensens Fødselsdag — den Mindesten, hvortil Typografer fra hele Landet havde givet Bidrag. Over 100 Kolleger havde givet Møde, ligesom De samvirkende Fagforbund ved deres Næstformand og Kasserer var repræsenterede. Paa Graven, hvor Dansk Typograf-Forbunds Københavns-Afdeling havde nedlagt en meget smuk Krans, nedlagde tillige Kasserer *Em. Svendsen* en Buket Roser med røde Baand. Efter at »Gutenbergkoret« havde sunget Edw. Griegs »Den store hvide Flok«, traadte Forbundets Formand, *Jul. Schrøder*, hen til den tilslørede Sten og holdt en velformet Tale, hvori han skildrede, hvad Laur. Jensen havde været, først for Trykkerne, den Branche indenfor Faget, som han selv tilhørte, og hvis mangeaarige Formand han var, og dernæst for hele vort Fag; Agitatoren, den trofaste Kammerat og Ven, der, naar det saa mørkt ud for os, kunde faa Lyset til for en Stund at skinne igennem ved en vel anbragt Vits eller med en Vise, der baade kunde have Næb og Klør eller være af mere alvorlig Art, alt efter de forskellige Situationer. For den enkelte, der henvendte sig til ham, var han altid tilrede med gode Raad og Hjælp. Da vi for et godt Aars Tid siden fik Budskabet om, at nu var Laur. Jensen ikke mere, syntes det helt ufatteligt for os. Vi savnede straks hans joviale runde Skikkelse i Skjorteærmer ved den Pult paa Kontoret, hvorved han nu i saa mange Aar troligt og støt havde udført sit Arbejde, og Savnet føltes vel saa meget større, som det hele var sket paa saa hastig en Maade. Typografer fra saavel Provinsen som København har nu rejst denne Bautasten, i Taknemmelighed for, hvad han har været for os alle. Lad den da staa og minde os alle om, at her hviler en god Ven, Kammerat og Kampfælle.

Schrøder nedlagde nu en Buket røde Roser paa Graven, og idet han afslørede Stenen, overgav han den til Laur. Jensens Enke, hvorefter Koret sang Ole Olsens stemningsfulde »Solfaldssang«.

Paa Fru Jensens Vegne bragte *F. K. Madsen* en Tak til alle, der havde ydet Bidrag til den smukke Mindesten, til »Gutenbergkoret« og til Jul. Schrøder.

Deltagerne i Højtideligheden tog derefter Stenen i nærmere Øjesyn. Det er en 2 Meter høj Bautasten af kløvet Granit, som foroven er prydet med et i en Cirkel indhugget Malteserkors. Paa Midtfladen staar Lauritz Jensens Navn samt Fødsels- og Dødsdato og paa Sokkelen: »Rejst af Danmarks Typografer«. Stenen er flankeret af 8 Granitsøjler forbundne med Lænker, der danner en solid Indhegning af hele Gravstedet.

Stenhugger Strandholdt, Ndr. Fasanvej Nr. 155, har Æren for Udførelsen af hele Mindesmærket, der i al sin Soliditet igennem Generationer vil kunne vidne om, hvor afholdt Lauritz Jensen var af alle Danmarks Typografer.

P. Aug. P.

DEN SOCIALDEMOKRATISKE ARBEJDERSKOLE I KØBENHAVN

—

Vi har modtaget Beretning fra Den socialdemokratiske Arbejderskoles sidste Vinterhalvaar samt Ordlyden af Indbydelsen til næste Vinters Undervisning.

Den socialdemokratiske Arbejderskole, der ledes af et Fællesudvalg med Medlemmer fra de faglige, politiske, kooperative og kulturelle Organisationer indenfor Arbejderbevægelsen (med Lektor, Landstingsmand C. V. Bramsnæs som Formand), har stilfærdigt fæstnet sin Position som et uundværligt Led i Arbejderorganisationernes Virksomhed. Flere og flere af Organisationernes yngre Medlemmer har faaet Blikket aabent for Værdien af at dygtiggøre sig til Arbejdet i Organisationerne, og disse har med Beredvillighed stillet de nødvendige Midler til Raadighed for dem af deres Medlemmer, der har ønsket at deltage i Undervisningen. — Forholdet er nemlig det, at Eleverne kun kan anmeldes gennem en Organisation.

Udviklingen viser en stigende Tilgang af Elever, saaledes at man sidste Vinter havde 4 Begynderklasser og 2 Fortsættelsesklasser — Undervisningen omfatter to Halvaar — med ialt 146 Elever. Samtidig er den planmæssigt organiserede Undervisning efterhaanden udvidet til at omfatte en Righoldighed af social-økonomiske og faglig-politiske Spørgsmaal. Man faar det bedste Indtryk af denne Skole ved at betragte Planen for næste Vinter. Den ser saaledes ud:

1. HALVAAR: *Socialismens Historie og den materialistiske Historieopfattelse*. Lærer: Over-

opsynsmand *H. Palbo* og Fuldmægtig *N. K. Kristensen.* — *Fagbevægelsens Historie, Teori og Praksis.* Lærere: Sekretær *Hans Jacobsen* og Sekretær *Peder Hedebol.* — *Alm. Samfundslære.* Lærer: cand. polit. *Svend Nielsen.* — *Statistik.* Lærer: cand. polit. *Knud Korst.* — *Industriel Udvikling i Danmark.* Lærer: Maskinmester *Fr. Vedsø.* — *Dansk.* Lærer: Kommunelærer *Ths. Højlund.*

2. HALVAAR. *Socialøkonomi* (herunder Marx's økonomiske Lære). Lærer: cand. polit. *Knud Korst.* — *Jura* (det daglige Livs Retsregler). Lærer: Landsretssagfører *Karmark Rønsted.* — *Studiekredsundervisning* (hver Elev faar en eller flere Opgaver af social eller økonomisk Art til Udarbejdelse og skriftlig og mundtlig Fremstilling). Lærere: Typograf *Harald Jensen* og cand. polit., Lektor *C. V. Bramsnæs.* — *Regnskabslære* (Gennemgang af moderne Forretningsregnskaber). Lærer: Viceskattedirektør *V. Buhl.* — *Kooperationens Udvikling og Principper.* Lærer: cand. jur. *Fr. Dalgaard.*

Undervisningen varer fra Oktober til April, 2 Aftener om Ugen Kl. 7—9, men Indbydelsen gør opmærksom paa, at der — selvfølgelig kan vi sige — hertil maa kræves et ikke ringe Hjemmearbejde. Det er imidlertid opmuntrende at se, at de unge Arbejdere ikke lader sig afskrække af dette, men i stigende Grad flokkes om Skolen. Det er et Tidens Tegn, der maa glæde os alle, og som varsler godt for Arbejderbevægelsens Fremtid.

Der er da heller næppe Tvivl om, at Skolens Ledelse vil være i Stand til at melde: Alt optaget, naar vi har passeret den 1. September, der er sat som Frist for Indmeldelsen til den kommende Vinters Undervisning.

AFSTEMNINGEN

—

Mon ikke Hjertesukkene fra de to københavnske Brancheklubbers Formænd i sidste Nr. af »Typ.-Tid.« — trods Jul. Samuelsens flotte Bemærkninger til N. Th. Svendsen — skulde have berørt nogle ømme Punkter i adskillige Kollegers Samvittighed.

Der behøves nemlig ikke at spindes »lange Ender« for at paavise Branche-Klubdannelsens Konsekvenser, det kan siges i ganske faa Ord: at den Udvikling, Brancheorganiseringen har taget, er ikke Enden paa, men Begyndelsen til en af Forholdene nødvendiggjort Omdannelse af Dansk Typ.-Forb. Den Udvikling, som har medført Organisationens Gruppering i en Sætter-, Trykker- og Kvindeafdeling, vil ogsaa medføre, at der maa skaffes Plads inden for Rammerne for de nye Brancher og Specialiteter, som den moderne Teknik kræver.

I det lange Løb vil det ikke baade Forbundet, om man lader haant om Forandringerne i den Arbejdsmaade, hvis Ensartethed betinger Sammenholdets Styrke, gennem Interessefællesskabet. Og navnlig hvad Maskinsætterbranchen angaar, vil det snart vise sig uheldigt, om dens Forhold ikke alene indenfor Organisationen, men ogsaa overfor Arbejdsgiverne, m. H. t. Præstation og Arbejdsforhold, vedblivende skal bestemmes af Kolleger, der gennemgaaende staar mere uforstaaende deroverfor end vore Arbejdsgivere.

Jeg tror, at en Behandling paa Delegeret af vore indre Organisationsforhold kunde være mere frugtbringende end de gentagne ørkesløse Debatter om De samv. Fagforbund. *F. Traugott Nielsen.*

40-AARS JUBILÆUM

Tirsdag den 7. August er det 40 Aar siden, *Vilh. Graby* ansattes som Trykker i Th. Nielsens Bogtrykkeri.

Graby udlærtes den 2. August 1883 i afdøde Chr. Müllers Bogtrykkeri.

Fra sin Ungdom har Graby bevaret et godt Humør og har altid været en god og velagtet Kollega. Han vil sikkert i Dagens Anledning modtage Beviser herpaa fra nuværende og tidligere Kolleger.

UD AF DE SAMVIRKENDE

—

Atter staar vi foran vort Delegeretmøde, og atter melder Spørgsmaalet sig om vort Forbunds Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund. Naar Køge Lokalafdeling har stillet Forslag om Udmeldelse, saa er Grunden den, at vi mener, at det nu mere end nogensinde tidligere er *nødvendigt* for os at komme til at staa paa egne Ben.

Efter at vi paa det sidste Delegeretmøde havde behandlet Spørgsmaalet om Udmeldelse, blev der jo ogsaa fra andre Forbund rejst Krav om Udmeldelse, og enkelte Forbund vedtog at udtræde, saaledes Dansk Arbejdsmandsforbund. Det var vel nok særlig dette store Forbunds Udtræden, der gav Stødet til, at man indenfor De samv. Fagforbunds Ledelse indsaa, at der maatte gøres noget, for at ikke hele den store Bygning skulde ramle sammen. Der blev saa nedsat et Udvalg, der skulde fremsætte Forslag til Reorganisation af De samvirkendes Love. En Slags Forbedring var vel Hensigten, men Resultatet svarede langtfra til Forventningerne. Man forelagde og fik vedtaget nogle Ændringer, der fuldstændig lagde Magten i Hænderne paa Lederne indenfor De Samvirkende og fratog de enkelte Forbund den Smule Frihed, de endnu havde tilbage. Fr. Nielsen har jo i nogle udmærkede Artikler her i Bladet gjort opmærksom paa de værste Skavanker i de nye Love, hvorfor jeg ikke skal gentage disse, men jeg finder dog Anledning til at nævne en Paragraf som denne, at Forretningsudvalget kan udskrive et ugentligt Ekstrakontingent, der efter de *foreliggende* Oplysninger er tilstrækkeligt. I den gamle Lov havde man dog et bestemt Beløb at rette sig efter, men nu gik man et Skridt videre i Retning af at fratage de enkelte Forbund deres Selvbestemmelsesret, thi Begrebet »efter de foreliggende Oplysninger« kan jo strække sig temmelig vidt og vil med andre Ord sige, at Forretningsudvalget kan udskrive lige saa meget i Ekstrakontingent, som det har Lyst til.

Eller hvad mener man om Forandringen af Administrationstilskudet. Før havde man dog et bestemt Beløb at rette sig efter, men nu fik man tilføjet den lille »uskyldige« Bemærkning, at »viser det sig, at det ordinære Bidrag er utilstrækkeligt, kan Repræsenvantskabet paaligne det nødvendige Ekstrabidrag«. Ja, for De samvirkende er det jo en herlig Tilføjelse, nu vedtager man blot at udskrive saa og saa meget, og saa har de enkelte Forbund bare at betale uden at kny. Denne Tilføjelse giver i Virkeligheden De samvirkendes Repræsentantskab en *uindskrænket Myndighed over vore Pengekasser,* og at man vil benytte sig deraf, er der sikkert ingen Grund til at tvivle om.

Økonomisk set har vi heller ingen Fordel af at staa i De samvirkende. Under Konflikten i 1922 i København kunde man vel have ventet Hjælp fra De samvirkende, men i Stedet for lod man de arbejdende Kolleger bære Krigsomkostningerne. Dette viser, at vi i Tilfælde af en Konflikt godt kan klare os selv. Man skulde jo ellers mene, at det var under en saadan Konflikt, som indtraf i 1922, at vi skulde vente Hjælp fra De samvirkende. Denne Teori, som man saa tidt har slaaet paa, naar Spørgsmaalet om Udmeldelse var paa Tale, maa vel nu forlades, og i Stedet for kunde man passende sætte: *Alt at yde, intet at nyde!*

En af de største Skavanker ved De samv. Fagforbund er, at disse mere og mere bliver ledet *politisk.* Betragter man lidt nærmere de forskellige Ledere indenfor De samvirkende, vil man se, at de fleste er i Besiddelse af et eller flere politiske Ben. Ja, vor egen Ledelse er jo heller ikke Stedbørn i den Retning. Naa, det er maaske en menneskelig Svaghed, men at det er til stor Skade for Fagforeningerne, at man sætter det politiske sammen med det faglige, er der sikkert ingen Tvivl om. Man behøver blot at tænke tilbage paa 1920, da man proklamerede Generalstrejke paa et aldeles politisk Gundlag, men da saa den store faglige Konflikt kom i 1922, og man fra Arbejdernes Side med god Grund krævede Generalstrejke for at faa en Ende paa de utaalelige Tilstande, der herskede, da kunde De samvirkendes Ledelse ikke gaa med dertil, skønt det *faglige* Grundlag var til Stede.

En Ting er imidlertid givet, at skulde vi blive indenfor De samvirkende, da maatte der ske store og vidtgaaende Ændringer i Lovene; men der er vel ingen, der er saa naive at tro, at vore Repræsentanter — hvis Antal jo er blevet stærkt reduceret ifølge de nye Love —, hvis de vilde, kunde fremtvinge saadanne Ændringer.

Nej, der er kun én Vej for os at gaa, og den hedder: *Ud af De samvirkende!*

Køge, 28. Juni. *Vald. Jensen.*

DET FINSKE BOGARBEJDER-FORBUND

—

I Finland har man i flere Industrier indført Industriforbund. Hertil hører den grafiske Industri, hvis Arbejdere har sluttet sig sammen i ét Forbund under Navnet »Finska Bokarbetarförbundet«, som omfatter Typografer, Litografer, Kemigrafer og Bogbindere. Dette Forbund holdt Delegeretmøde de sidste Dage i Juni. I »Typografiske Meddelelser« giver *O. Ruud,* der repræsenterede vore norske Kolleger paa Mødet, et sammentrængt Referat, hvoraf vi gengiver følgende:

Det besluttedes at indskærpe Bestemmelsen om, at intet Medlem har Adgang til at tage imod Feriepenge i Stedet for Ferie.

Forbundsstyrelsen fik Bemyndigelse til at optage Forhandlinger og eventuelt træffe endelig Beslutning om at slutte sig til den skandinaviske Gensidighedsoverenskomst.

Angaaende Oprettelsen af et Garantifond besluttedes det, at Forbundsstyrelsen til næste Landsmøde skulde fremkomme med Lovforslag for et saadant Fond.

Det besluttedes at inddele Landet i 4 Kredse, hvoraf Helsingfors udgør den ene; disse Kredse vælger hver sin Repræsentant, som tiltræder

Forbundsstyrelsen ved Behandling af særlig vigtige Spørgsmaal. Denne udvidede Forbundsstyrelse skal have Møde mindst en Gang om Aaret.

Med 35 mod 11 St. vedtog Landsmødet, at Redaktører og Trykkeriernes Kontorfunktionærer ikke kunde være Medlemmer af Forbundet.

Den faglige Landsorganisations Virksomhed blev stærkt kritiseret. Med 37 mod 4 Stemmer vedtoges en længere Resolution, hvori der bebejdes Landsorganisationen, at den har været partisk i sit Forhold til de to Arbejderpartier, da den har favoriseret det kommunistiske Parti. Ligeledes indeholdt Resolutionen en Beklagelse over, at Landsorganisationens Ledelse under sin Virksomhed ved Bilæggelse af Konflikter havde optraadt paa en saadan Maade, at den havde mistet sin Avtoritet baade hos Arbejderne og hos Arbejdsgiverne.

Hr. Ruud har haft en Samtale med ældre Fagforeningsfolk om Industriforbundets Indførelse. Han skriver herom bl. a.:

»I alt Fald de ældre Kolleger var af den Mening, at Typografernes Organisation var betydelig svagere, siden man fik denne Sammenslutning, idet den samlede Organisationsprocent var gaaet betydeligt ned paa Grund af, at Bogbinderne var saa daarligt organiseret. Tiltrods for, at Haandsætterne har 77 pCt. organiserede, Maskinsætterne 72,6 pCt., Trykkerne 77,9 pCt., saa bliver den samlede Organisationsprocent paa Grund af, at Bogbinderne er nede i 36,5 pCt., ikke højere end 49 pCt. Og dette er jo ikke særlig lysende Erfaringer.

Hvad Bogbinderne angaar, fik jeg det Indtryk, at de syntes at være fornøjet med den nuværende Organisationsform, idet de ved Hjælp af denne kan holde sig paa samme Højde som Typograferne, hvad angaar Løn- og Arbejdsvilkaar.

Til Trods for, at der saaledes — i alt Fald blandt Typograferne — ikke var nogen Begejstring for den i sin Tid foretagne Sammenslutning af de 3 grafiske Fag, saa var dog alle enige om, at det ikke paany gik an at gaa til en ny Deling af Bogarbejderforbundet. Det, som der nu maatte lægges an paa, var at drive en kraftigere Agitation blandt Bogbinderne. I denne Retning gik ogsaa Landsmødets Beslutninger vedrørende Agitationen.«

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK

—

VINTERSKOLEN

Indtegning af nye Elever til Vinterskolen slutter Lørdag den 25. August. Ansøgningsskemaer til Optagelsesprøven kan daglig afhentes paa Skolens Kontor Kl. 8—5 og maa være afleveret samme Sted i udfyldt Stand inden ovennævnte Dato.

Optagelsesprøven for de nye Elever finder Sted Lørdag den 1. September Kl. 7 Aften.

Mandag den 3. September møder tillige de Elever, som er oprykket i Skolens ældste Klasser, for at modtage Timeplaner m. m.

Undervisningen begynder Tirsdag den 4. September.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

KVINDEAFDELINGEN

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Torsdag den 5. Juli. Dirigent: *Amalie Gram-Petersen.* Sekretær: *Marie Stjernholm.*

1. Forslag til Delegeretmødet. *Formanden* gennemgik Forslagene ganske objektivt og forklarede, hvad de tog Sigte paa. Forslagene synes at vise, at Tiden ikke er inde til store vidtgaaende Forandringer i Organisationsformen, idet der fra forskellige Sider var indkommet Forslag, som gik i ganske hinanden modsatte Retninger. Vilde iøvrigt ikke her paavirke i hverken den ene eller den anden Retning. Beslutningerne hører hjemme paa Delegeretmødet, efter at de forskellige Synspunkter har faaet Lejlighed til at blive motiveret. Henstillede, at de, der maatte blive valgt til Repræsentanter, hver for sig nøje underkastede Forslagene en Prøvelse forinden Delegeretmødet.

Da ingen yderligere begærede Ordet, gik man over til næste Sag paa Dagsordenen:

2. Opstilling af Repræsentanter til Delegeretmødet. Følgende Kolleger opstilledes: *Ella Nielsen* (Dyva & Jeppesen), *Marie Stjernholm* (Thiele), *Olga Løvgreen* (arbl.), *Selma Piculell* (Schultz), *Emmy Hansen* (arbl.), *Elisabeth Doormann* (Schultz), *Anna Hansen* (Berl. Tid.), *Emilie Jansen* (Gyldendal), *Marie Andersen* (arbl.), *Emmy Christiansen* (Jørgensen & Co.), *Henriette Frandsen* (L. A. Jørgensen), *Ingeborg Christensen* (Jørgensen & Co.), *Valborg Nielsen* (arbl.) og *Magda Gede* (Ferslew & Co.).

Til Optælling af Stemmesedler valgtes *Henriette Crone* og *A. Gram-Petersen.*

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 8. Juli. Efter at Formanden, *Magnus Hansen*, havde udtalt nogle Mindeord over vor afdøde Kollega, Robert Just Petersen, og *C. O. Madsen* var valgt til Dirigent, aflagde *Formanden* Beretning fra det sidst afholdte Hovedbestyrelsesmøde. Efter en kort Omtale af de enkelte af Forslagene til Delegeretmødet valgtes følgende som Afdelingens delegerede: *Jens Petersen, Laur. Larsen, Jul. Nielsen, Alfr. Rasmussen* og *H. Schmidt.* Fr. Larsen og G. Møller blev Suppleanter. —*n.*

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt Onsdag den 11. Juli ordinær Generalforsamling paa »Skipperhus«. Dirigent: *Emil Nielsen.*

Forinden man gik over til at behandle Dagsordenen, udtalte *Formanden* nogle smukke Mindeord over vor afdøde Kollega *Laue Petersen*, hvilket Medlemmerne gav sin Tilslutning ved at rejse sig.

Punkt 1: Forhandlingsbogen oplæstes og godkendtes enstemmigt.

Punkt 2: Beretning. *Formanden* oplyste, at herværende Firmaer rekvirerer Arbejdskraft for et Par Timer. — Det vedtoges at henstille til de paagældende kun at beskæftige vore arbejdsløse dagvis.

Punkt 3: Regnskaberne. Oplæstes og godkendtes enstemmigt.

Punkt 4: Behandling af Forslagene til Delegeretmødet. *Formanden* gennemgik de forskellige Ændringsforslag, og det henstilledes til de delegerede fra Afdelingen særlig at have sin Opmærksomhed henvendt paa Ændringerne til Hjælpekassen for arbejdsløse.

Punkt 5: Valg af 2 delegerede. Formanden, *C. Christoffersen*, og *Emil Nielsen* valgtes. Suppleant blev *Chr. Jensen.*

Punkt 6: Eventuelt. Herunder bevilgedes Kommuneskolernes Feriekoloni 25 Kr. og D. u. I. 10 Kr. *Chr.*—*n.*

SILKEBORG LOKALAFDELING

Ordinær Generalforsamling afholdtes den 14. Juli. *Gaardsted* valgtes til Dirigent.

Formanden, *Rasmus Bindslev*, fremlagde de reviderede Regnskaber, der enstemmig vedtoges.

De til Delegeretmødet indsendte Ændringsforslag til Forbundslovene var til Behandling. Til delegerede valgtes *Peter Gaardsted* og *Rudolf Jensen.*

Man drøftede derefter en Del lokale Spørgsmaal. *R. J.*

KOLDING LOKALAFDELING

afholdt Torsdag den 12. Juli ordinær Generalforsamling. Efter at Formanden, *Vald. Petersen*, havde budt velkommen, valgtes *Søren Sørensen* til Dirigent.

Formanden aflagde Beretning om Virksomheden i det forløbne Kvartal. Omtalte særlig et Forslag om ensartede Regler for Aflæggelse af Svendeprøver.

Kassereren, *P. Pedersen*, aflagde de forskellige Regnskaber. Hovedkassens balancerede med 4580 Kr. 60 Øre, Ekstrakassens med 1445 Kr. 46 Øre, Kassebeholdning 758 Kr. 67 Øre. Lokalsygekassens Regnskab balancerede med 2997 Kr. 33 Øre. — Regnskaberne godkendtes.

Frk. *Stengaard* og *Fr. Skov* genvalgtes til Bestyrelsesmedlemmer. *Jørgen Andersen* genvalgtes til Revisor.

Efter en gennemgaaende Drøftelse af Delegeretmøde-Forslagene valgtes følgende delegerede: *P. Pedersen, Charles Andersen* og *J. A. Mathiasen. Hans Jensen* blev Suppleant.

Dagsordenen var hermed udtømt, og Dirigenten sluttede Mødet med en Tak til de mødte. *H. J.*

SVENDBORG LOKALAFDELING

afholdt den 10. Juli ordinær Generalforsamling. Formanden, *Corfitz Madsen*, valgtes til Dirigent. — Kassereren, *Søren Jensen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassen balancerede med 2843 Kr. 16 Øre, Kassebeholdning 23 Kr. 41 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 459 Kr. 29 Øre, Kassebeholdning 117 Kr. 79 Øre. Regnskaberne godkendtes. — *Formanden* gennemgik udførligt Lovændringerne til Delegeretmødet. Ingen ønskede yderligere Ordet. — Til Delegeretmødet valgtes Formanden, *Corfitz Madsen*, og Kassereren, *Søren Jensen.* Suppleant blev *C. W. Jensen.* — Valg. Følgende afgaaende genvalgtes: Formand *Corfitz Madsen*, Næstformand *Hans Nielsen*, Sekretær *N. P. Jensen*, Revisor *Svend Hansen.* Som Repræsentant til Fællesbageriet nyvalgtes *Bernhard Hansen.* — Krones-Understøttelsen vedtoges det med 7 St. mod 5 at bibeholde endnu et Aar med den samme Klavsul som hidtil. — Under Eventuelt overlodes det til Bestyrelsen at arrangere Lysttur til Lundeborg pr. Bil den 12. August. *N. P. J.*

NÆR OG FJÆRN

—

SPÆRRET. Paa Grund af Tarifbevægelse er al Tilgang af grafiske Arbejdere til *Rumænien* forbudt.

TYPOGRAFLÆRLINGENE i ROSKILDE foretog Søndag den 15. Juli deres Sommerudflugt, som i Aar gik til Kullen (Sverrig). Kl. 11 var man i Mølle Havn og besaa derefter alle de smukke Steder paa Kullen. En Del af Deltagerne var endogsaa ombord paa en tysk Krydser, som laa lidt uden for Mølle Havn. Kl. 11 om Aftenen var man atter i København, trætte, men begejstrede over den vellykkede Udflugt, som vel nok slaar Rekorden ogsaa for Svendenes Vedkommende. *W. P.*

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB afholder sin aarlige Sommerfest i Gentofte Hotel Søndag den 15. August. Tegning modtages snarest af Styrelsens Medlemmer samt gennem Telefon Nora 5263.

SOMMERFERIE. Bogtrykkeriet »Hafnia« *(Carl Kretzschmer)* giver atter i Aar sit Personale 1 Uges Sommerferie med Udbetaling af fuld Løn.

— Firmaet Normal-Trykkeriet ved Hr. *S. Petersen* og *M. Jensen* har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet deres Personale 1 Uges Sommerferie med fuld Udbetaling af Ugeløn. — Ferien har taget sin Begyndelse.

— Firmaet *Møller & Landschultz* har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet hele sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Ugeløn.

TAK

Alle, som har bidraget til Mindesmærket over min Mand, Kasserer *Laur. Jensen*, bedes modtage min hjerteligste Tak. En særlig Tak til alle, der bidrog til den stemningsfulde Afsløringshøjtidelighed, der for stedse vil blive bevaret som et smukt Minde.

København, i Juli 1923. *Sofie Jensen.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 25. Juli: Frederikshavn pr. Bl. 100,00, Kt. 400,00, ialt 500,00; Odense pr. Bl. 500,00, Kt. 2762,10, ialt 3262,10. 27. Juli: Grenaa pr. Bl. 200,00, Kt. 123,20, ialt 323,20; Aabenraa pr. Bl. 300,00. 30. Juli: Aarhus pr. Bl. 1000,00, Kt. 5807,20, ialt 6807,20.

Odder mangler.

København, 31. Juli 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 25. Juli: Frederikshavn i St. f. en Del af April Kv. Overskud 100,00; Odense i St. f. en Del af April Kv. Overskud 500,00; Kolding 500,00; Rudkøbing 200,00. 26. Juli: Struer 200,00. 27. Juli: Aabenraa i St. f. April Kv. Overskud 300,00; Grenaa i St. f. en Del af April Kv. Overskud 200,00. 28. Juli: Helsingør 500,00. 30. Juli: Aarhus i St. f. en Del af April Kv. Overskud 1000,00; Randers 500,00. 31. Juli: Nyborg 75,00.

København, 31. Juli 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Aksel Charles Lundberg, udl. 16. 7. 23 i Egm. H. Petersens Bogtr. (arb. s. St.). Sætterlærling Karl Vilhelm Steffensen (Bording), Syge- og Begravelseskassen. 2561 Eriksens Hustru Marie Petrine.

Helsingør: Sætter Anders Egger Jørgensen, udl. 22. 7. 23 hos N. P. Thysen.

TILTRAADTE

København: 4312 Chr. Bertelsen fra Rejse (arbl.). 5206 Inger Gudberg fra Svendborg (arbl.). 4476 Aage Hansen fra Rejse (arbl.). 1986 Ernst Nielsen fra Rejse (arbl.). 7250 Frederik Petersen fra Odense (arbl.).

Aarhus: 2569 Niels Jensen (arbl.) og 6424 A. E. Bengtson (Nationaltrykkeriet). Faaborg: 5008 Rigmor Hein (Faaborg Stentrykkeri), Grenaa: 6425 Sofus Bloch (arbl.). Kalundborg: 7162 H. Lehd-Petersen (arbl.). Korsør: 4682 Johanne Jensen i Pl. Odense: 5125 Stefana Stephensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7162 Lehd-Petersen til Kalundborg (arbl.). 6848 Peter Thornberg til Bryggeriarb. Forb. 4682 Johanne Jensen til Korsør i Pl.

Aalborg: 3357 Frede Hansen til Haderslev i Pl. Grenaa: 6425 Sofus Block til Haderslev. Nyborg: 6004 H. Chr. Petersen til Odense (arbl.). Nykøbing F.: Einer G. Rasmussen til Aarhus i Pl. Odense: 5008 Rigmor Hein til Faaborg i Pl. Svendborg: 5206 Inger Gudberg til Kbhvn. (arbl.).

DØD

København: 1614 Enkefru Laura Andrea Nilsson (Syge- og Begravelseskassen).

Søndag den 5. August: Kongelunden (Besøg paa Amager-Museet). Glyptotheket Kl. 9. — Husk **Sommerfesten** i Gentofte Hotel med Fællesspisning og gratis Dans. — Tegning snarest hos Styrelsens Medlemmer og ved Telefon Nora 5263. (3 u)

Gutenberg-Koret.

I Aften Fredag den 3. August Sammenkomst for Aktive og Passive med Damer i Pile Allé 18 Kl. 8. (4 g)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Kassereren træffes ikke Mandag den 6. August paa Grund af Delegeretmødet.

Carl J. Christoffersen,
(21 e) Hillerødgade 139.

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823. (20)

Telefon 9090 — DRUBIN — Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

Lurmærket for grafiske Farver. (14)

Trykkeriarbejdernes Klub

Indbetaling af Kontingent finder Sted Fredag den 3. August mellem 5 og 7 hos Kassereren, A. Hansen, Nansensgade 50, St.

NB. Restancer udover 13 Uger har absolut Udslettelse til Følge (Lovenes § 2).

Styrelsen.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Sætter-Trykker,

Provinsianer, kendt med alt forefaldende Arbejde i et mindre Trykkeri søger Plads straks eller senere.

Nærmere Oplysninger ved Henvendelse til Hr. Bogtrykker Louis Høier, Ringkøbing. (194)

Velanbefalet Trykker,

(Provins), søger snarest Pladsforandring, er vant til alt forekommende Arbejde, i nuværende Plads 3 Aar. Prima Anbefalinger. Billet mrkt. »193« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Sætter-Trykker

søger Plads ved Avis eller Akcidens. Gode Anbefalinger haves.

Billet mrkt. »191« modtager Ekspeditionskontoret.

Typograf,

25 Aar, vant til alt forefaldende Arbejde, har indgaaende Kendskab til Behandling af Linotype-Maskinen, søger Plads, event. som Maskinmedhjælper. Billet mrkt. »192« modtager Ekspeditionskontoret.

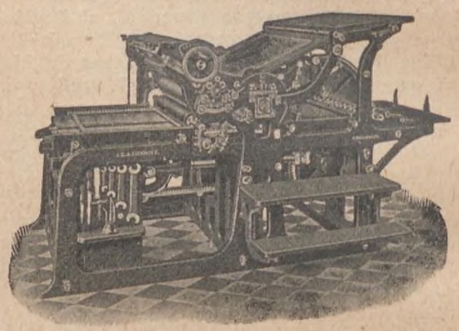
SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

S. JOHANSENS

BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Kolleger 5 pCt. Rabat. (142)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 32 KØBENHAVN DEN 10. AUGUST 1923 XXXXX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholder

ordin. kvartaarl. Generalforsamling

(Tid og Sted vil senere blive bekendtgjort).

Dagsorden: 1. Beretning (derunder Beretning fra Delegeretmødet). 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg af: a) Formand, b) Kasserer, c) 4 Forbundsrevisorer.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

KØBENHAVN

I Henhold til Tarifens Slutningsbestemmelse angaaende Regulering af Lønnen efter det pr. August konstaterede Pristal bekendtgøres herved, at Lønningerne fra og med den 10. August vil være at forhøje:

For faglærte Arbejdere Kr. 1,92 pr. Uge ved 8 Timers dagligt Arbejde og Kr. 1,68 pr. Uge ved 7 Timers dagligt Arbejde eller 4 Øre pr. Time.

For mandlige Hjælpearbejdere bliver Forhøjelsen Kr. 1,50 pr. Uge og for de samme Arbejdere under 21 Aar Kr. 1,41 pr. Uge.

For kvindelige Hjælpearbejdere bliver Forhøjelsen Kr. 1,11 pr. Uge og for de to øvrige Kategorier henholdsvis Kr. 1,08 og 1,05 pr. Uge.

PROVINSERNE

I Henhold til det af Statistisk Departement offentliggjorte Pristal, som udviser en Stigning fra 98 til 104, forhøjes Dyrtidstillæget i Provinserne med 1 Kr. pr. Uge for Typograferne, 1 Kr. 25 Øre for mandlige Trykkeriarbejdere og 1 Kr. for kvindelige Trykkeriarbejdere. For ikke fuldtbeskæftigede kvindelige Trykkeriarbejderes Vedkommende forhøjes Dyrtidstillæget med 2 Øre pr. beskæftiget Time.

Samtlige Forhøjelser gælder fra og med Fredag den 10. ds.

Principalerne i Provinserne havde 2 Points til Gode fra Reguleringerne i August f. A. og Februar i Aar; efter det nu foreliggende Pristal og dermed følgende Regulering faar vi 1 Point til Gode hos Principalerne.

København, 8. August 1923.

Forretningsudvalget.

DELEGERETMØDET I AARHUS

—

Dansk Typograf-Forbunds 9. Delegeretmøde aabnedes i Aarhus Fredag den 3. August.

Forbundets Formand, *Jul. Schrøder*, bød velkommen. Han mindede om, at det just i disse Dage var 9 Aar siden, vi var samlede i Odense. Det var da en meget alvorlig Situation, hvor Krigserklæringerne svirrede i Luften. Vi anede ikke den Gang, at Ødelæggelsen skulde vare saa længe. Men det har vist sig, at det er lettere at rive ned end at bygge op. Han havde dog det Haab, at det skulde lykkes den internationale Arbejderbevægelse at bringe Verden paa Fode igen, og dertil skulde vi yde vort lille Bidrag.

Af fremmede Gæster var mødt: Fra Finland *O. A. Nyman*, fra Norge *Baldani* og Sverige *Sigv. Cruuse*, der alle bragte en Hilsen fra deres Hjemland og udtalte de bedste Ønsker for vort Forbund. Endvidere var mødt *Vilh. Nygaard* fra De samvirkende Fagforbund. Hilsener var sendt fra Typografernes internationale Sekretariat og fra Victor Petersen.

Efter at Præsentationen af de delegerede var foretaget, nedsattes et Mandatudvalg. Til Ordstyrere valgtes *Marthin Pedersen*, Aarhus, og *Emil Frederiksen*, København.

Formanden gjorde derefter udførligt rede for Forbundets Virksomhed i de forløbne tre Aar. Han erindrede om, at vi — siden vi sidst var samlede — havde mistet en god Kammerat, idet Lauritz Jensen var afgaaet ved Døden.

Et udførligere Referat vil findes i de følgende Numre. Her skal kun nævnes de vigtigste Beslutninger.

Forslaget om, at de mandlige Hjælpearbejdere skal betale halvt Kontingent til samtlige Forbundets Kasser *vedtoges*.

Forslaget om at oprette Værkstedsklubber *forkastedes*.

Forslaget om Forbundets Udmeldelse af De samvirkende Fagforbund *forkastedes*. Et Forslag fra en Del delegerede om at sende Spørgsmaalet om Udmeldelsen ud til almindelig Afstemning blandt Forbundets Medlemmer forkastedes ligeledes.

Trykkernes Forslag om, at et af Provinsernes Forbundsstyrelsesmedlemmer skal være en Trykker *forkastedes*. Forslaget fra samme om Nedsættelsen af et Sekretariat til Varetagelsen af Trykkernes Interesser *forkastedes*.

Forslaget om, at Valget af Provinsernes Forbundsstyrelsesmedlemmer sker landsdelsvis *forkastedes*.

Forbundsstyrelsens Flertals-Forslag til Affattelse af Paragraf 45 om Tarifkommissionens Sammensætning *forkastedes* og Forslaget fra Silkeborg om samme Paragraf *vedtoges*.

Forbundsstyrelsens Forslag om at nedsætte Sygeunderstøttelsen og Hjælpekasseunderstøttelsen til de arbejdsløse *forkastedes*.

Det vedtoges at yde Randers-Afdelingen et Laan paa 2000 Kr.

Til Formand for Forbundet indstilledes *Jul. Schrøder*. Til Forretningsfører for Provinsen og Hovedkasserer indstilledes *Karl Sørensen*. Til Redaktør af »Typograf-Tidende« indstilledes *Frederik Nielsen*, Køge, alle uden Modkandidater.

Til Formand for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse indstilledes *Jul. Schrøder*. Til Arbejdsanviser *Lundin*.

VORE KLAVIATURER

—

Fra det første Forslag til Standardisering af vore Sættemaskin-Klaviaturer fremkom og indtil nu har dette Spørgsmaal 'været behandlet i Ly af en mere almén Interesse fra de Parters Side, der praktisk berøres deraf, end den, der almindeligvis bliver faglige og organisatoriske Spørgsmaal til Del i vor Fagpresse.

Fra Bogtrykkernes Side har Opmærksomheden sikkert alene fæstnet sig paa det Tidsspilde og derigennem den økonomiske Tilsætning, som Overgangen fra et Klaviatur til et andet forvoldte, og dette Forhold har man endda været ret længe om at opdage eller i alt Fald at interessere sig for.

Det er de sidste Aars Præstationsjagter, der har fundet dette Felt, som en forhastet Smartness allerede har begyndt at dyrke. Og det skulde ikke synes svært at kunne tale sig tilrette her, thi for Maskinsætteren er det afgørende ikke, om Præstationen er 6000 Bogstaver, eller om den er over eller under dette Tal, men udelukkende et Spørgsmaal om den Energimængde, der skal udfoldes.

Af de forskellige Indlæg, der er gjort i denne Sag, er det egentlig først Hr. B. Jønsson, der fremkommer med noget positivt. Jeg har haft Lejlighed til at følge denne Kollegas Arbejde gennem Forarbejdets forskellige Stadier, og jeg kan ikke andet end yde ham min varmeste Kompliment for det Resultat, hvortil han er naaet. Det er ikke alene et umaadeligt Offer af Tid og Kræfter, men, hvad der er det vigtigste, det synes at vise den eneste fremkommelige Vej ud af Virvaret, idet det tager saavel praktiske som ideelle Hensyn.

Jeg skal ikke indlade mig paa at kritisere J.s Forslag i Enkeltheder. Som al Begyndelse er svær, kan der nok ogsaa findes Ufuldkommenheder i det foreløbige Udkast. Men hvad enten der nu maa foretages flere eller færre Forandringer deri, saa maa Systemet betragtes som

absolut grundlæggende, og det vil ikke være muligt for nogen, der vil frem ad Vejen til det danske Standard-Klaviatur, at komme udenom ham. Hans Vejlængdeundersøgelser er Statistik, som ikke vil kunne forkastes. Af stor Interesse er det saaledes at erfare, at det raa, ganske utilpassede a-b-c-Klaviatur opnaar et nærmest gunstigere Tal end det »tilpassede« engelske Klaviatur, som man i »De grafiske Fag« lancerede som dansk Standard. J. han ikke kunnet fremskaffe det ideelle danske Klaviatur, thi et saadant vilde have været en Utopi, hvor der var Tale om praktisk Gennemførlighed. Han har maattet tage Hensyn til de raadende Forhold, til de to Hoved-Klaviaturer, tysk og engelsk, til Magasinernes Indretning og adskilligt andet, og det Resultat, han efter disse Kombinationer sprogligt er naaet til, maa overraske enhver, der kan se derpaa med Forstand. Sætterens Fingerfærdighed bliver i denne Forbindelse ganske ligegyldig, den kommer nu som før Individet selv forholdsmæssig tilgode.

Hvad der for os Maskinsættere straks vil have sin store Interesse, er dette, at man ved Hjælp af J.s Materiale er i Stand til med matematisk Nøjagtighed at udregne, hvilken Præstation man skulde sætte paa sin Maskine, hvis vor Energiydelse skulde være lig den respektive Ydelse i tysk eller engelsk Sprog. Dette Forhold vil man nu ikke kunne komme udenom ved en forestaaende Tarifrevision.

Jønssons Tal og Udregninger maa betragtes som staaende fast, indtil de fra autoritativ Side er afkræftede, og eventuelle samlede Omforandringer af vort Klaviatur til det ugunstigere, maa sætte disse udenfor den gældende Tarif, idet denne er indgaaet med de eksisterende Arbejdsmidler for Øje og ikke kan forpligte overfor eventuelle nye Metoder. Vi behøver her sikkert ikke at frygte en Voldgiftskendelse.

At blive fuldtud enige om et nyt og bedre Klaviatur vil være uhyre vanskeligt. Hver eneste Maskinsætter vil kunne lave sit eget Klaviatur, som han vil anse for det absolut bedste. Her gælder det nu om at lade Servilitet og Saglighed forene sig til det praktisk bedste, og naar Bogtrykkerne en Gang bliver villige til at medvirke til Fremskaffelsen af en fornuftig Maskinsættertarif, da vil det nødvendige Udvalg paa Grundlag af de gjorte Forarbejder og med Hensyntagen til alle praktisk indkomne Forslag sikkert ogsaa opnaa et for Faget i Almindelighed gunstigt Resultat.

17. Juli 1923. *N. Th. Svendsen.*

PESTALOZZI-KALENDEREN

—

Pestalozzi er Navnet paa en schweizisk Pædagog, som levede fra 1746 til 1827. Paa en Tid, hvor Folkeoplysningen var meget ringe, satte han forskellige Skolevirksomheder i Gang, som ikke gik (det gjorde gode Skoler sjældent); men med sine pædagogiske Idéer paavirkede han Samtiden og befrugtede Eftertiden til de allerseneste Dage.

For 16 Aar siden udkom i Schweiz en Ungdoms-Kalender, der som Symbol for sin Arbejdsmaade knyttedes til Pestalozzis Navn. Den er senere benyttet som Forbillede for Kalendere i Frankrig, Italien og Holland.

Nu har Bogtrykker Harald Jensen og Søn omplantet »Pestalozzi Ungdoms-Kalender« paa dansk Grund. Og Forsøget er blevet smukt og tiltalende. Ungdoms-Kalenderens pædagogiske Moral er den bedste: den søger at sætte den opvoksende Ungdom i Forbindelse med Kulturen, Historien og Tektiken. Ogsaa Samfundslæren berøres. Den giver en Række praktiske Oplysninger og Vink, Naturiagttagelser og Vejrmeddelelser, mange smaa morsomme Paafund og flere farvetrykte Gengivelser af verdenskendte Malerier. Som Gavebog til en rask Dreng eller Pige vil den være fortrinlig. Den er god, sund, fornøjelig og indholdsrig. En Pestalozzi-Kalender opvejer mindst tyve af de gængse Ungdomsbøger.

Disse Ord er Udtryk for min Glæde over at læse og gennemblade den rødkindede (om Forladelse: rødtindbundne) Bog. Maaske er den lidt for meget lagt til Rette paa en læsende Overklasse-Ungdom. De sidste halvtreds Aars Arbejderbevægelse er en Kulturfaktor, Kalenderen godt kunde regne med. Men det tiltrods er den værdifuld. Den er en Haandbog for Ungdommen. Det samme som »Lommebog for Arbejdere« for den voksne Arbejder. *H. J.*

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK

—

VINTERSKOLEN

Indtegning af nye Elever til Vinterskolen slutter Lørdag den 25. August. Ansøgningsskemaer til Optagelsesprøven kan daglig afhentes paa Skolens Kontor Kl. 8—5 og maa være afleveret samme Sted i udfyldt Stand inden ovennævnte Dato.

Optagelsesprøven for de nye Elever finder Sted Lørdag den 1. September Kl. 7 Aften.

Mandag den 3. September møder tillige de Elever, som er oprykket i Skolens ældste Klasser, for at modtage Timeplaner m. m.

Undervisningen begynder Tirsdag den 4. September.

LOKALAFDELINGEN I KØBENHAVN

Ekstrakt af Regnskabet for April Kvartal 1923

—

INDTÆGT:

Beholdning den 1. April 1923:		
Sætternes Privatkasse	49.186,61	
Trykkernes do.	5.122,99	
do. Begravelseskasse	5.645,44	
Kvindernes Privatkasse	714,96	
Lokalkassen	47.336,77	
Det særlige Fond	31.166,94	
		139.173,71
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent af heltbetalende	108.417,55	
do. af halvtbetalende	11.671,60	
Ekstrakontingent	31,00	
Indskud	596,00	
Refunderet fortsat Hjælp	24.833,13	
Refunderet Understøttelse	50,00	
		145.599,28
Sygekassen:		
Kontingent	26.838,50	
Statstilskud	42.636,00	
Administrationstilskud fra Invalidefonden	203,78	
		69.678,28
Hjælpekassen:		
Kontingent	4.209,10	
Tilskud fra Hovedkassen	213,90	
		4.423,00
Begravelseskassen:		
Kontingent		6.910,45
Invalidefonden:		
Kontingent		4.142,31
Lokalkassen:		
Kontingent af heltbetalende	13.776,55	
do. af halvtbetalende	1.163,70	
Administrationstilskud fra de komm. Hjælpekasser	555,97	
Udlagt Arbejdsløn fra Kihls Bogtrykkeri	675,46	
Tilskud fra Sygekassen	450,00	
do. fra Begravelseskassen	200,00	
do. fra Arbejdsløshedskassen	2.766,00	
		19.587,68
Det særlige Fond:		
Kontingent	5.507,30	
Bidrag til arbejdsløse	3.451,75	
Karnevalerne	2.672,60	
		11.631,65
Sætternes Privatkasse	454,70	
Trykkernes do.	219,65	
do. Begravelseskasse	1,60	
Kvindernes Privatkasse	90,20	
		766,15
Balance Kr.		401.912,51

UDGIFT:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Understøttelse paa Stedet:		
à 4,00	34.900,00	
à 3,50	22.484,00	
à 3,25	432,25	
à 3,00	4.245,00	
à 2,75	4.136,00	
à 2,50	5.510,00	
Rejseunderstøttelse:		
à 3,25	61,75	
à 2,75	74,25	
Hjælpekasseunderstøttelse	34.618,36	
Fortsat Hjælp	26.260,08	
Indsendt til Hovedkassen	10.111,59	
Administration	2.766,00	
		145.599,28
Sygekassen:		
Pengehjælp i Hjem og paa Hospital	21.354,60	
Betalt Hospital	1.898,10	
Lægehonorar	6.644,83	
Speciallæge	1.735,47	
Ekstra Lægehjælp	329,61	
Barselhjælp	450,00	
Medicin til arbejdsløse	102,23	
Administration	634,20	
Kontingent til De samv. Sygekasser	450,00	
Andre Udgifter	81,88	
Indsendt til Hovedkassen	35.997,36	
		69.678,28
Hjælpekassen:		
Pengehjælp		4.423,00
Begravelseskassen:		
Begravelseshjælp	2.430,00	
Administration	200,00	
Indsendt til Hovedkassen	4.280,45	
		6.910,45
Invalidefonden:		
Renteydelse	133,32	
Administration	203,78	
Indsendt til Hovedkassen	3.805,21	
		4.142,31
Lokalkassen:		
Lønninger	2.963,17	
Porto	405,00	
Tryksager	429,55	
Budløn	715,00	
Møder, Lokale- og Husleje	543,41	
Brændsel, Belysn. og Rengør.	481,29	
Telefon og Telegram	449,38	
Ekstra Rejsehjælp	229,00	
Kontingent for Styrelsen	4.765,80	
Udlagt Arbejdsløn	806,08	
Kontorsager og Bladhold	104,72	
Feriekolonierne	100,00	
Banneret til Begravelse	56,00	
Laur. Jensens Enke	75,00	
Kvindernes Jubilæum	125,00	
Andre Udgifter	70,00	
Overført til Sætterafdelingen	334,70	
do. til Trykkerafdelingen	219,65	
do. til Kvindeafdelingen	90,20	
do. til Invalidefonden	83,16	
		13.046,11
Det særlige Fond:		
Sygehjælp	4.097,00	
Ekstra Hjælp	2.854,14	
Lønninger	2.456,00	
Budløn	715,00	
Overskud fra Karnevalerne til Sportsklubben	470,00	
til Sangforeningen	470,00	
til Gutenbergkoret	470,00	
til Cykleklubben	470,00	
Forskud paa Lokaleleje	700,00	
		12.702,14
Sætternes Privatkasse	334,70	
Trykkernes do.	169,65	
do. Begravelseskasse	0,00	
Kvindernes Privatkasse	90,20	
		594,55
Beholdning den 31. Juli 1923:		
Sætternes Privatkasse	49.306,61	
Trykkernes do.	5.172,99	
do. Begravelseskasse	5.647,04	
Kvindernes Privatkasse	714,96	
Lokalkassen	53.878,34	
Det særlige Fond	30.096,45	
		144.816,39
Balance Kr.		401.912,51

København, 1. August 1923.

O. A. Lundin.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Aug. 1923	1. Juli 1923	1. Aug. 1922	1. Aug. 1921
Haandsættere	224	211	215	303
Maskinsættere	9	4	7	15
Trykkere	61	68	79	95
Stereotypører m. fl. .	1	»	»	3
Mandl. Hjælpearb. . .	27	29	32	36
Kvindel. — ..	88	93	85	220
Ialt. . .	410	405	418	672

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 675 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 111, i Jylland 154.

BORUPS HØJSKOLE

For at alle kan faa Besked om, hvordan Undervisningen drives, afholdes offentligt Møde Tirsdag 18. September Kl. 8 Aften i Hallen i Grundtvigs Hus, med gratis Adgang; her vil Forstander Borup fremlægge Arbejdsplanen og besvare Forespørgsler.

Den 4. Oktober aabnes Skolen med et Møde samme Steds. Dagen efter begynder Undervisningen i Skolens Lokaler.

Undervisningen omfatter foruden Dansk, som er Hovedfaget, fremmede Sprog, Bogholderi, Skrivning og Regning. Gennem Foredrag og i Samtaleform gives dernæst Undervisning i Samfundslære, Historie, Naturkundskab, Religionshistorie, Litteratur og Kunst.

Organiserede Arbejdere har følgende Moderation: For den samlede Undervisning betales — foruden 5 Kr. i Indmeldelsespenge — 15 Kr. maanedlig; tages enkelte Fag betales for det første, med to ugentlige Timer, 4 Kr. pr. Maaned, med én Time $2^1/_2$ Kr., de følgende efter nedadgaaende Skala. Indmeldelsen er bindende til Udgangen af April. *Programmet udleveres gratis paa vort Kontor.* Fra 3. September træffes Forstanderen 11—1 og 6—8 V. Boulevard 9 3.

Sekretær Brandmoses Telefon er Byen 4617 og Byen 8319.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HILLERØD AFDELING

holdt Generalforsamling 15. Juli paa Hotel »København«. *Chr. G. Larsen* dirigerede.

Formanden, *Folmer Hansen*, aflagde Beretning om Virksomheden.

Kassereren, *Ludvig Jensen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkasseregnskabet balancerede med 2913 Kr. 25 Øre og Lokalkasseregnskabet med 341 Kr. 97 Øre.

Til Formand valgtes Trykker *Rasmussen*, til Sekretær *Julius Christensen* og til Medlem af Bestyrelsen Trykker *Person*. *Gunnar Petersen* genvalgtes til Revisor og *Peter Sørensen* til Fanebærer. Suppleant til Fællesorganisationen blev *Eyvind Jensen*.

Som delegerede til Kongressen valgtes *Formanden* og *Ludvig Jensen*.

Generalforsamlingen var besøgt af 15 Medlemmer.

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 23. Juli. *L. Maegaard* dirigerede. Formanden, *Magnus Hansen*, aflagde Beretning. Omtalte herunder en Sag, der fortjener at kendes af samtlige Landets Typografer. En ung Kollega havde ved et Uheld lagt en Del Linier af i en forkert Kasse. Nu beordredes han til udenfor Arbejdstiden at pille Bogstaverne op, men da han selvfølgelig ikke efterkom Ordren, blev hans »Forseelse« honoreret til = 5 Kvarters Arbejde = 1 Kr. 80 Øre, der blev fratrukket ham i Lønnen. Den gik lige saa selvfølgelig heller ikke. Men Vedkommende opnaaede dog at faa sin Opsigelse. Arbejdsstedet er Fyns Stifts Bogtrykkeri. Og da dette fortræffelige Arbejdssted, der altid forlanger 1. Kl.s Arbejdstid og af samme Grund lønnes i højst 5. Klasse, har en sand Mani for at søge Arbejdskraft over hele Landet, bringes dette lille, men talende Eksempel frem. Kollegerne véd nu, hvad de risikerer. Det bør sluttelig anføres, at det var første Gang, vor unge Kollega var uheldig paa anførte Maade. — Beretningen godkendtes. — Kassereren, *Jens Th. Petersen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 11.131 Kr. 10 Øre, Lokalkassens med 5226 Kr. 96 Øre og Vaarturens med 350 Kr. 50 Øre. Godkendtes. — *Formanden* genvalgtes med Akklamation. Ligeledes genvalgtes *Alfr. Rasmussen* og *K. G. Møller* med *S. Glandrup* som Suppleant. — Ekstraunderstøttelsen til arbejdsløse uden vedtægtsmæssig Understøttelse fortsættes som hidtil, men der vedtoges et Regulativ for Opnaaelsen af nævnte Understøttelse. — Det vedtoges at afholde en Sommerudflugt. — Et Andragende om Tilskud til De unges Idræt kunde ikke bevilges. — Under Eventuelt førtes en livlig Diskussion om forskellige Spørgsmaal.

—*n.*

AALBORG LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling Fredag den 20. Juli paa »Kronprinsen«. Beretning og Regnskab godkendtes. *Kassereren* bebudede Forslag om Kontingentforhøjelse til Lokalkassen, da Indtægterne ikke kunde balancere med Udgifterne, væsentlig begrundet i det store Antal rejsende uden Understøttelse, ligesom Bestemmelsen om, at der skal hengaa mindst 3 Maaneder, før en Kollega atter kan modtage Understøttelse af Lokalkassen, vil blive yderligere skærpet. — Et Par Andragender om Tilskud henlagdes. — *H. C. Andersen* og *Axel Nielsen* blev genvalgt til Bestyrelsen. — Kongresforslagene blev drøftede (*Magn. Christensen, Johan Gerdt* og *H. P. Pedersen* var valgt til delegerede paa et tidligere Møde). — Der synes ikke at være nogen stærk Interesse blandt Kollegerne for Organisationen, da Mødet kun var besøgt af 7 Medlemmer.

C. C.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

BOG- OG AKCIDENSSÆTTER-KLUBBEN afholdt Tirsdag den 24. Juli en mindre Mindefest i Anledning af dens 10-aarige Bestaaen. Formanden, *Carl F. Hansen*, bød velkommen og omtalte de Goder, Klubben havde opnaaet for dens Medlemmer, og *P. Behrend* mindede om Klubbens Begyndelse og Grunden til, at den blev stiftet, og udtalte til sidst det Haab, at det maatte lykkes Klubbens Bestyrelse at samle alle Bog- og Akcidenssættere for i Samraad med de øvrige Brancheafdelinger at arbejde paa Forstaaelse af de Spørgsmaal, der i Fremtiden maatte stille sig for de typografiske Arbejdere. En yngre Kollega, *Otto Rommer* (Hasselbalck), underholdt Medlemmerne paa bedste Maade ved Klavermusik.

SOMMERFERIE. Personalet hos *Spuhr & Siebuhr* har i Lighed med tidligere Aar erholdt en Uges Sommerferie med fuld Ugeløn.

— *Mogens Knudsens* Bogtrykkeri (Handelstrykkeriet), Studiestræde 24, har i Aar tilstaaet hele sit Personale 1 Uges Ferie med Udbetaling af fuld Løn.

— *Hoffensbergs* Personale har som sædvanlig faaet en Uges Sommerferie med fuld Ugeløn.

DE ARBEJDSLØSES SKOVTUR finder Sted paa Onsdag den 15. August. De Damer og Herrer, som ønsker at deltage, bedes tegne sig hos Formanden senest Mandag Middag.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Selskabelig Sammenkomst Fredag den 17. ds. *Kl.* $5^3/_4$ i Pilealléen 16 (Petersens Have). Madkurven medbringes. Medlemmerne bedes møde, da vigtige spirituelle Spørgsmaal vil blive frembaaret.

Styrelsen.

HADERSLEV—AABENRAA. Søndag den 15. ds. foretog Haderslev Afdeling med Damer en vellykket Udflugt til Aabenraa. — Kl. ca. 9,30 startedes i 2 Biler fra Sønderbro, og efter en henrivende Tur i den herlige, varme Junidag gjordes et kort Ophold ved Genner, hvor man besaa Tyskernes gamle, i al sin robuste Skønhed prangende Samlingsmærke, Knivsbjerg-Monumentet. Efter en lille Forfriskning fortsattes Turen ad »de støvede Veje« med Ankomst til Aabenraa ved 12-Tiden, hvor derværende Kolleger bød velkommen. Efter Middagsmaden besteg man Galgebakken, hvorfra var et herligt Udsyn over Aabenraa By og Fjord. Herefter Fællestur med Aabenraa-Kollegerne til »Cicilielyst«. Efter en dejlig Spadseretur gennem Hjelm Skov var Maalet, Nymølle, hvor fhv. Haderslev-Kollega *Voss* residerede som Vært, endelig naaet. Her tilbragtes i skøn Forening nogle behagelige Timer med Dans og andre »Udsvævelser«. Ved Bordet blev der bl. a. af Kollegerne *Boldt*, Aabenraa, og *Flade*, Haderslev, talt mange kønne Ord og udbragt diverse »Lever« for de sønderjyske Typografer i Almindelighed og Dansk Typ.-Forb. i Særdeleshed. En i Dagens Anledning forfattet Sang blev afsunget. Kl. 11 var man atter i Haderslev i Bevidstheden om at have haft en herlig Dag, der vil bidrage til at fæstne Baandet mellem Kollegerne i kommende Dage.

Bror Nis.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—$6^1/_2$*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE APRIL KVARTALS REGNSKABER. 8. August: Odder pr. Bl. 150,00, Kt. 267,00, ialt 417,00.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaet.

København, 8. August 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

1. August: Sønderborg 200,00. 8. August: Odder i St. f. en Del af April Kv. Overskud 150,00.

København, 8. August 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Georg Alfr. Mathiesen, udl. 20. 7. 23 hos Bruun & Co. (arb. s. St.). Paal. Emmy Marie Johanne Nielsen, udl. 1. 8. 23 i Appels Bogtr. (arb. s. St.). 1835 Carlsens Hustru Carla Mathilde (Syge- og Begravelseskassen). 1022 Christensens Hustru Vera Selma (Syge- og Begravelseskassen).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6870 Fr. Vilh. Nielsen fra Næstved (arbl.). 7155 Chr. Hansen fra Rejse (arbl.). 2504 Einar Jørgensen fra Rejse i Pl. 4265 Andreas S. Rasmussen fra Slagelse i Pl. 476 Asker Mølsted Nielsen fra Rejse (arbl.).

Haderslev: 3357 O. Frede Hansen (Centraltrykkeriet). Næstved: 6619 Svend G. Thomsen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 4139 Karl Willumsen paa Rejse. 992 Hugo Sørensen paa Rejse. 3296 Sigurd Nordgaard paa Rejse.

Haderslev: 6946 Sigfr. Mortensen til Varde (arbl.). Kalundborg: 7162 H. Lehd-Petersen til Aarhus (arbl.). Næstved: 6870 Fr. Vilh. Nielsen til Kbhvn. (arbl.).

Meddelelse til Stereotypørerne.

Stiftelsesfesten afholdes Søndag den 9. Septbr. Kl. 4 Eftm. Tegning til Deltagelse kan indsendes til Kassereren, G. Andersen, Prinsessegade 51 [3], senest Fredag den 17. ds. Prisen pr. Kuvert er 5 Kr. Da det er en Fest, hvor vore Damer kan deltage, bedes man ved Tegningen bemærke, med eller uden Dame for Arrangementets Skyld.

Bestyrelsen.

Søndag den 12. August: Bloustrød—Tokkekøb Hegn. St. Hans Torv Kl. 8. Husk Lygten.

Søndag den 19. August: Sommerfest i Gentofte Hotel Kl. 4½. Middag: Fiskefilet i Champions, Kalvefricandeau, Nuca parfait samt Kaffe, desuden Bal fra Kl. 7—12 for 5 Kr. Tegning hos Styrelsens Medlemmer samt gennem Telf. Nora 5263 og Amager 3970. (3 v)

Gutenberg-Koret.

I Aften Fredag den 10. August Sammenkomst for Sangerne hos Formanden, Øster Allé 2, Valby.

Søndag den 19. August: Udflugt for aktive og passive Medlemmer med Familie til Lille Værløse og Jonstrup Vang. Nærmere i næste Nr. af Typ.-Tid.

Fredag den 24. August Kl. 8 halvaarlig Generalforsamling i Pileallé 18. Dagsorden: Beretning, Regnskab, Valg af Næstformand og Kasserer, Forslag og Eventuelt.

Forslag, som ønskes behandlet paa Generalforsamlingen, bedes tilstillet Formanden, E. Fossing, Øster Allé 2, Valby i Løbet af 8 Dage. (4 h)

Typografernes Sangforening.

Sangerne bedes møde Søndag Kl. 3 i Typografernes Stiftelse, Viktoriagade 21. (1 s)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Billeder fra Kongressen
(Postkort à 50 Øre) faas ved Indsendelse af Beløbet + Porto til Typ. Har. Jensen, Vejlegade 12 [3], Aarhus. (199)

Bogtrykkeri til Afstaaelse.
Et godt, lille Akcidenstrykkeri med solid, fast Kundekreds er paa Grund af Ejerens Sygdom til Afstaaelse straks eller senere. Billet mrkt. »198« modt. Ekspeditionskontoret.

Ung Trykker
søger Plads straks eller senere. Kendt med Rotary Arkpaalægger. Billet mrkt. »195« modtager Ekspeditionskontoret.

Glem ikke AT DEN PNEUMATISK STØBTE VALSE ER DEN BEDSTE
Erik Levisons
VALSEMASSEFABRIK OG STØBERI
Eneste i Danmark med pneumatisk Tryk.

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

Velanbefalet Trykker,
(Provins), søger snarest Pladsforandring, er vant til alt forekommende Arbejde, i nuværende Plads 3 Aar. Prima Anbefalinger. Billet mrkt. »193« modtager Ekspeditionskontoret.

Ægte dansk Honning
i 5 og 3 kg Blikspande, 4 Kr. pr. kg portofrit. O. Petersen, Kaastrup, Kalundborg. (197

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

SÆTTEMASKINSKOLEN
ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK
— AMERIKAVEJ 1 —
Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.
Mangeaarig Specialkendskab.
Kolleger 5 pCt. Rabat. (142)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger**, forniklede som ufornikelde, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

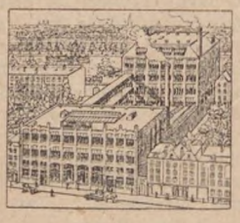
Matricefile
billigst og bedst direkte fra Værksted:
Graphische Industrie, G.m.b.H., Berlin S O. 36.
E. Kjellberg, Marstalsgade 33, Kbhvn.
Telefon: Øbro 4427 x. (196)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

(160)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.
AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 · FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 33 KØBENHAVN DEN 17. AUGUST 1923 XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

Til samtlige Afdelinger og Filialer bliver i denne Uge udsendt Stemmesedler vedrørende Valg af Formand for Forbundet og Redaktør af »Typograf-Tidende« samt til Formand og Hovedkasserer for Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse. Til Provinsafdelingerne og Filialer endvidere til Valg af Forretningsfører.

Stemmesedlerne skal være tilsendt Forbundskontoret *senest den 27. August.*

København, 14. August 1923.

Forretningsudvalget.

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholder

ordin. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 26. August Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning (derunder Beretning fra Delegeretmødet). 2. Regnskabet. 3. Forslag om Bevilling af 100 Kr. til Dansk Blindesamfund. 4. Opstilling til Valg af: a) Formand, b) Kasserer, c) 4 Forbundsrevisorer.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

Efter Fællesgeneralforsamlingen afholder samtlige Underafdelinger

ekstraordinære Generalforsamlinger

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)

i Festsalen.

Dagsorden: 1. Opstilling til Valg af 4 Forbundsstyrelsesmedlemmer. 2. Eventuelt.

Styrelsen.

Trykkernes Underafdeling

(Den typografiske Trykkerforening)

i den lille Sal i Stuen.

Dagsorden: 1. Opstilling til Valg af Formand. 2. Opstilling til Valg af 2 Forbundsstyrelsesmedlemmer. 3. Eventuelt.

Styrelsen.

Kvindernes Underafdeling

(De kvindel. Trykkeriarbejderes Fagforening)

1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Opstilling til Valg af Formand. 2. Opstilling til Valg af 1 Forbundsstyrelsesmedlem. 3. Eventuelt.

Styrelsen.

FORBUNDSSTYRELSESMØDE

—

Torsdag den 2. August — Dagen før Delegeretmødet — samledes Forbundsstyrelsen til Møde i Aarhus.

Formanden, *Jul. Schrøder,* meddelte, at der fra det finske Bogarbejderforbund forelaa en Skrivelse, hvori dette Forbund anmodede om Optagelse i det skandinaviske Samarbejde.

Karl Sørensen omtalte de Vanskeligheder, der var forbundet med at optage Finnerne i Samarbejdet, fordi de finske Typografer stod i Industriforbund. Han haabede dog, det skulde lykkes at finde en Form for Optagelsen.

Det vedtoges at overlade til den kommende Forbundsstyrelse at tage Stilling til Sagen og eventuelt afslutte Overenskomst.

Fra Vejle Lokalafdeling forelaa Andragende om et Tilskud paa 200 Kr. til Oprettelse af et Skoletrykkeri. *Karl Sørensen* anbefalede Andragendet med Bemærkning om, at man naturligvis ikke dermed havde bundet sig til at yde lignende Bidrag til enhver Provinsby. Efter at *Vald Petersen,* Kolding, ligeledes havde anbefalet Andragendet, vedtoges det at yde Vejle de 200 Kr.

DELEGERETMØDET I AARHUS

(Fortsat.)

—

Marthin Pedersen, Aarhus overtog Dirigenthvervet, idet han paa egne og sin Meddirigents Vegne takkede for Valget. Han udtalte Haabet om, at Delegeretmødets Forhandlinger maatte være præget af en redelig og god Vilje til at gøre det bedste for den typografiske Stand.

Til Sekretærer valgtes *Hans Bjørn,* Hjørring, *Carl F. Hansen,* København, *Harald Jensen,* København, og *Slecher Christensen,* Aarhus.

BERETNINGEN

Formanden aflagde Beretning. Han begyndte med at omtale Højkonjunkturen, der kulminerede i 1920. Ved det Tilløb til Generalstrejke, som Arbejderne foretog i Paasken, havde Arbejdsgiverne maattet bøje sig for Arbejdernes Krav. For at faa Del i Augustreguleringen havde de københavnske Typografer maattet udfolde store Bestræbelser, der endte med, at Arbejdet var blevet nedlagt for en Dag. Den korte Strejke blev ganske vist en Sejr, men den paadrog os den meget omtalte Bøde paa 38.000 Kr. I 1921 proklamerede Hr. Langkjær, at nu skulde Vognen vendes, nu skulde Lønningerne ned. Dette førte til, at De samvirkende Fagforbund udsendte et Strejkevarsel, hvori vort Fag ogsaa var medtaget for at støtte de andre Fag. Der opstod imidlertid Tvivl om De samvirkendes Myndighed til at erklære Strejken, og den blev aflyst. Hvis den var kommet til Udbrud, vilde Medlemmerne dog forinden være bleven spurgt i Henhold til vore Love.

Med stort Flertal havde Provinstypograferne forkastet Forligsmandens Forslag om en Lønreduktion af 13 Øre i Timen, men ved Forhandling med Principalerne var der opnaaet en ny Overenskomst.

Formanden omtalte udførligt vort Fags store Begivenhed i 1922 — Lockouten i Københavns. Københavns Typografer havde med overvældende Majoritet forkastet Forligsmandens umulige Forslag, hvilket havde til Følge, at vi kom ud i Kamp, der blev ført uden Vaklen. Vi havde ikke anset det for klogt at inddrage Bladene i Kampen. Da Lokouten sluttede, havde Arbejdsgiverne maattet nedstemme deres Krav ganske betydeligt, idet Typograferne slap med en Reduktion, der var mindre end Pristallets Fald og den Reduktion, de andre Fag havde maatte tage.

Han kunde ikke forstaa, at Arbejderne ikke skulde beskæftige sig med Politik. Under de sidste Aars Lønkampe havde det vist sig, at det havde den allerstørste Betydning, hvem der sad i Landets Regering. Foruden Arbejdsgiverforeningen havde vi haft en Fjende til i den siddende Regering. Omtalte Generalstrejken i Randers, som var fremkommet paa Grund af lokale Forhold.

Forbundets økonomiske Stilling var god. Vi havde konsolideret os gennem et nærmere Samarbejde med Norge og Sveriges typografiske Organisationer. Efter at have udtalt sig imod Oprettelsen af et eget Trykkeri, sluttede Formanden omtrent saaledes: Det har i de sidste tre Aar været urolige Forhold. Vi har sejlet paa oprørte Vande, men jeg tror, vi har valgt den rette Kurs. Vi sidder her for at overbevise hinanden, ikke for at *trumfe* det ene eller det andet Forslag igennem. Vi har staaet Last og Brast sammen, og det er mit Haab, at vi skal klare Pynten ogsaa i Fremtiden, saaledes at den Vogn, Hr. Langkjær vilde vende, skal løbe i Grøften.

L. Christiansen, Næstved, indstillede paa Mandatudvalgets Vegne samtlige Mandater til Godkendelse. Der var mødt 147 delegerede, 16 Forbundsstyrelsesmedlemmer, 5 Forretningsudvalgsmedlemmer og 2 Revisorer. Indstillingen vedtoges.

Niels Nielsen, København, kunde i det store og hele godkende Formandens Beretning, men vilde dog paatale den Tilsidesættelse af Delegeretmødets Beslutninger, som havde fundet Sted ved ikke at udsende Spørgsmaalet om Betalingen af de 38.000 Kr. til almindelig Afstemning. Det var et farligt Skraaplan at komme ind paa. Han udtalte sin Forbavselse over, at der aldrig forelaa nogen Voldgiftssager i Provinsen. Det maatte være idylliske Forhold, som herskede der. Ønskede en Redegørelse for, hvorledes Forbundets Pengemidler var anbragte. Var imod at nedsætte Understøttelserne og Kontingentet. Vi burde tage under Overvejelse, om der ikke kunde spares noget ved kun at afholde Delegeretmøde hvert fjerde Aar og indskrænke de delegeredes Antal.

Otto Rundberg, København, mente ikke, man vedblivende kunde udskyde Spørgsmaalet om Oprettelse af vort eget Trykkeri. Han redegjorde nærmere for det om denne Sag nedsatte Udvalgs Arbejde, der bl. a. havde resulteret i, at 22 Forbund, deriblandt flere større, ved deres Underskrift havde lovet at lade deres Tryksager udføre i et saadant Trykkeri. Det havde Betydning under eventuelle Kampe at have vort eget Trykkeri. Han havde ventet, at Spørgsmaalet vilde blive afgjort her. Men Forbundsstyrelsen synes at ville det anderledes.

Chr. Jensen Petersen, Næstved, omtalte Forholdene under Strejken paa Papirfabrikken ved Næstved. Arbejderne paa denne Fabrik havde paakaldt Typografernes Hjælp under Strejken, og han indrømmede, at det var uheldigt, at vi skulde anvende Papir, der blev fremstillet og transporteret af »Samfundshjælpere«. Dette vilde undgaas under Industriforbund. Han var derfor Tilhænger af, at Tanken om Oprettelse af Industriforbund toges under alvorlig Overvejelse.

Thomas Petersen, Aarhus, bebrejdede De samvirkende Fagforbund, at de havde anvendt en Del af de Penge, der var indsamlede til Hjælp for de russiske Arbejdere, til Ferierejser for tyske Børn. Det havde man ingen som helst Ret til. Han henstillede til Jul. Schrøder og Frøken Crone, der havde deltaget i den internationale Socialistkongres i Hamborg, at aflægge en Beretning om de Vedtagelser, der var sket paa denne Kongres.

Sgivald Hellberg, København, var Modstander af Tanken om kun at afholde Delegeretmøde hvert fjerde Aar. Vi maatte loyalt bøje os for de Beslutninger, Medlemmerne gennem deres Repræsentanter tog paa Delegeretmødet. Var af den Formening, at vi under Lockouten i København burde havde standset alle Bladene, ikke alene af Hensyn til os selv, men ogsaa for at imødegaa Bestræbelserne for at trykke Lønnen ned for samtlige Arbejdere. Vi havde aldrig vundet en Sejr i Kraft af vore Penge. Omtalte Strejken i Randers og udtalte Ønsket om, at Forbundet ydede økonomisk Støtte til de Kolleger, som havde deltaget i Strejken. Han udtrykte sin Anerkendelse af den Maade, hvorpaa »Typ.-Tid.« blev redigeret under den nuværende Redaktør, der havde gjort vort Fagblad til et frit Blad, hvor det fri Ordskifte raadede. Men han maatte bebrejde Fr. Nielsen, at han under Lockouten havde skrevet en Artikel, der opfordrede Kollegerne til at antage det en Gang forkastede Forslag til Overenskomst.

P. Petersen, Aalborg, bebrejdede Forbundsstyrelsen dens Stilling angaaende de 38.000 Kr. Omtalte Lærlingeforholdene i Provinsen. Der udlærtes altfor mange Lærlinge, og vi fik aldrig de arbejdsløse i Arbejde. Ledelsen burde have henstillet til Principalorganisationerne ikke at antage flere Lærlinge i et vist Tidsrum. Udtalte sig til Fordel for Oprettelsen af et Forbundstrykkeri.

Derefter holdtes Frokostpavse. Eftermiddagsmødet lededes af *Emil Frederiksen,* København.

Vilh. Jacobsen, København, anbefalede Forbundstrykkeriets Oprettelse og stillede en Resolution, der tog Sigte paa Sagens hurtige Fremme.

Vilh. Nygaard (De samv. Fagforbund) forsvarede den Maade, hvorpaa Pengene til Rusland var anvendt. Ved saadanne Indsamlinger var der altid Forbund, som var sene i Vendingen saaledes, at en Del af Bidragene først indkom efter, at Pengene var afsendt til Rusland. Og da man ogsaa sultede i Tyskland, havde man givet Resten af Pengene til de tyske Børn. Han spurgte Thomas Petersen, om han syntes, det var forsvarligt, at man i Rusland midt under Hungersnøden sendte Penge ud af Landet til Propaganda for Bolschevismen.

Carl Jacobsen, Slagelse, sluttede sig til Kravet om Lærlingeskalaens Indskrænkning. Forholdene i vort Fag var at ligne ved Skomagernes for 25 Aar siden. Man maatte advare Forældrene mod at sætte deres Børn i Bogtryklære.

Aage Jensen, København, bemærkede i Anledning af en Udtalelse af Jul. Schrøder om, at Kragh havde taget Understøttelsen fra de arbejdsløse, at vort Forbund havde gjort noget lignende den Gang, vi fratog vore arbejdsløse 2 Kr. af Hjælpekassen. Var Modstander af et Foreningstrykkeri og udtalte sig for at komme bort fra Pristallet, som han betegnede for et Humbugspristal.

Harald Jensen, København, havde den Opfattelse, at der ingen Basis var for Oprettelsen af vort eget Trykkeri, hvorfor vi burde lade al Tale om et saadant Trykkeri fare. Han fraraadede den af V. Jacobsen stillede Resolution. Vi burde regne med Pristallet, saa længe det var til vor Fordel, men kaste det overbord, naar dette ikke længer var Tilfældet, hvis vi havde Magt dertil.

Alfred Andersen, Randers, omtalte nærmere Strejken i Randers og forsvarede Randers-Afdelingens Handlemaade. Han spurgte, hvorledes Forbundet havde stillet sig, hvis vi ene af alle Arbejdere i Randers havde arbejdet under Strejken. Vi havde da faaet Skruebrækkernavnet hæftet paa os. Han kritiserede Forbundsstyrelsens Stilling under og efter Konflikten. Forstod ikke det Svar, Forbundsstyrelsen havde givet paa Norges Typograf-Forbunds Spørgsmaal om vor Stilling til det skandinaviske Samarbejde, hvis de norske Typografer meldte sig ind i Moskva-Internationalen.

Carl Schmidt, København, var en absolut Modstander af, at man havde ignoreret Kongresbeslutningen med Hensyn til de 38.000, og kritiserede Forretningsudvalgets Afgørelse i Spørgsmaalet om den første Uges Understøttelse under Lockouten.

P. Berendt, København, var enig med dem, der paatalte den Maade, hvorpaa man havde behandlet Spørgsmaalet om Boden, selv om den trufne Afgørelse nok kunde betragtes som forsvarlig. Han ankede over, at Medlemmerne ofte undlod at stemme. Forsvarede Forbundsstyrelsens Stilling i Randers-Affæren. Den kunde ikke have handlet anderledes, hvis vi vilde undgaa en større Afklapsning ved Den faste Voldgiftsret. Omtalte forskellige Bestemmelser i Tarifen og mente ikke, at Forretningsudvalget burde have anbefalet Medlemmerne at tage den store Lønreduktion paa op imod 30 Kr. ugentlig. Med Hensyn til Sommerferien var København bag efter Provinsen, hvor Sommerferien forlængst var tariferet.

E. Nilsson, København, var imod Foreningstrykkeriet. Han forsvarede Randers-Kollegernes Stilling under Strejken. De kunde ikke have handlet anderledes. Forbundet burde betale de 2000 Kr.

Johs. Erwig, København, udtalte overfor Harald Jensen, at det var meget godt med dennes Anvisning paa at benytte Pristallet, naar vi havde Fordel deraf, men forkaste det, naar det omvendte var Tilfældet. Vi maatte dog huske, at der var to Parter til at bestemme dette. Nej, vi burde arbejde for snarest at komme bort fra Pristallet. Det blev en Marsch paa Stedet, hvis vi tog dette Tal til vor Ledestjerne. Mente, at Forbundet ad Omveje kunde have ydet Randers-Kollegerne Hjælp under Kampen. Han havde intet imod et Samarbejde mellem de faglige og politiske Organisationer, men naar der var to Arbejderpartier, kunde man forlange, at man enten støttede dem begge eller slet ingen af dem. Troede ikke paa et Foreningstrykkeris Velsignelser. Sluttede med at henstille til Forbundsstyrelsen, at den — forinden endelig Afgørelse blev truffet om vor Stilling til det norske Forbunds eventuelle Tilslutning til Moskva — lod Medlemmerne faa Lejlighed til at stemme derom.

Sigv. Cruse omtalte det svenske Forbundstrykkeri, der gik godt og havde givet et betydeligt Overskud til Trods for, at der betaltes Top-Lønninger til Typograferne.

Formanden takkede Niels Nielsen for de pæne Ord, han havde sagt om Ledelsen trods det, at han ikke var helt tilfreds. Man maatte erindre, at Stemmerne stod lige ved Afstemningen paa sidste Delegeretmøde om Betalingen af de 38.000. Vi mente, at den Ordning, vi traf, var den bedste Maade at komme over Spørgsmaalet paa. Kunde ikke forstaa Københavnernes Kritik her, da deres egen Generalforsamling dog havde godkendt den trufne Ordning. Gav en Del Oplysninger om Anbringelsen af Forbundets Pengemidler. Denne var fuldt forsvarlig. Han havde intet imod, at vi sparede, men der skulde være Mening i Sparsommeligheden, og han fandt ingen Anledning til at forlænge Tiden mellem Delegeretmøderne. Troede ikke, vi vilde have noget Udbytte af at debattere Spørgsmaalet Moskva—Amsterdam. Man maatte dog huske, at det var Moskva, der havde sprængt sig ud. Det var beklageligt, at Arbejderne stod delte. Han var ikke ganske klar over Størrelsen af det Tryk, Randers-Kollegerne havde været udsat for. Der fortælles jo ogsaa, at Randers-Afdelingen havde haft en betydelig Indflydelse paa Fællesorganisationens Beslutning med Hensyn til Strejkens Etablering. Troede ikke, det var klogt at vedtage at gaa bort fra Pristallet. Det burde vi tage Stilling til ved enhver foreliggende Situation. Forsvarede Forslagene om Understøttelsernes Nedsættelse og anbefalede at forkaste Resolutionen angaaende Forbundstrykkeriet, som han var en bestemt Modstander af.

Sophus J. Nielsen, København, kunde ikke forstaa, at Forbundets Udgifter til Diæter og Rejser stadig steg. Ogsaa de andre Administrationsudgifter var for store. Det burde undersøges, om der ikke var noget at gøre for at faa disse Udgifter ned.

Sigvald Hellberg, København, havde forstaaet det saaledes, at der egentlig ikke var nogen, der var imod den trufne Afgørelse i Spørgsmaalet om de 38.000, men at det var Faren ved at sidde en Kongresbeslutning overhørig, der havde fremkaldt Kritiken. Han var fremdeles af den Anskuelse, at vi kunde og burde have standset den borgerlige Presse, men man havde i det hele fuldstændig taget fejl af Arbejdernes Kampevne under Lockout-Situationen.

Thomas Petersen, Aarhus, var ikke tilfreds med det Svar, han havde faaet paa sit Spørgsmaal om de indsamlede Penges Anvendelse.

Forretningsfører *Karl Sørensen* hævdede overfor de fremsatte Klager over Administrationsudgifternes Stigning, at denne Stigning skyldtes de mange Tarifforhandlinger. Han havde en ren Samvittighed, thi han vidste, at der ikke blev udbetalt en eneste Øre, som ikke var nødvendig. Man kunde med langt større Ret rette den Bebrejdelse mod vort Forbund, at det var et af de mest fedtede Forbund i Danmark. Forsvarede Forbundsstyrelsens Stilling overfor Strejken i Randers, der var fremkaldt af Lederne, som derved var gaaet Justitsministerens Ærinde. Havde Typograferne i Randers haft Mod til at sige, at de var bundne ved deres Forbunds Love, var der kommet en fornuftig Overvejelse i Gang. Naar man gik paa egen Haand, maatte man tage Skade for Hjemgæld. Lærlingeforholdene i Bogtrykfaget var ikke værre end i andre Fag, og der var ikke Tale om nogen foruroligende Tilgang af Lærlinge. De senere Aars store Arbejdsløshed har naturligvis forrykket Forholdet til Ugunst for os, men derved kan der ikke ændres nu; thi paa det Tidspunkt, Lærlingene er antaget, har det tarifmæssige Forhold mellem Antallet af Typografer og Lærlinge været til Stede.

Chr. Jensen Petersen kunde ikke godkende »Demokratens« Referat af hans Udtalelser i Formiddagsmødet. Han havde ikke benyttet Ordet »Skruebrækkere«.

Sigvald Hellberg beklagede den overlegne Tone, Karl Sørensen benyttede i Diskussionen.

Otto Rundberg oplæste paa Opfordring Navnene paa de Forbund, der havde lovet at lade deres Arbejde udføre i et eventuelt Forbundstrykkeri.

Sophus J. Nielsen følte sig ikke tilfredsstillet ved det Svar, Karl Sørensen havde givet angaaende de forøgede Udgifter. Det var Karl Sørensen og ikke ham, der havde misforstaaet Tallene.

Alfred Andersen, Randers, udtalte overfor Karl Sørensen, at dennes Fremstilling af Strejkens Etablering var ganske urigtig. Arbejderne havde selv krævet og vedtaget Generalstrejken.

Efter Udtalelser af *Svend Johansen,* København, og *Aage Jensen,* København, udtalte *N. M. Nielsen,* København, at det var et maskeret Skruebrækkeri, vort Forbund vilde haft Randers-Kollegerne til at udføre. Han havde ingen Tro til vort eget Trykkeri. Lærlingeskalaen var for høj.

Vilh. Nygaard protesterede imod en Udtalelse om, at han ikke skulde have de menige Arbejderes Interesser for Øje.

Karl Sørensen fastholdt sine Tal og fraraadede at stemme for Resolutionen om Forbundstrykkeriet.

Formanden replicerede til forskellige Talere, hvorefter Diskussionen om Beretningen sluttede.

Vilh. Jacobsens Resolution om Forbundstrykkeriet forkastedes med 65 Stemmer mod 50.

Beretningen godkendtes derefter med alle Stemmer mod 1.

Dirigenten meddelte, at der var indløbet telegrafiske Hilsener fra Borgmester Viggo Christensen og »Malle«, København.

DYRTIDSTILLÆGET

i Københavns er fremtidig for:

Faglærte (med 8 Tim. Arbejdstid)	Kr. 9,08
do. (med 7 Tim. Arbejdstid)	Kr. 9,32
Mandlige Trykkeriarbejdere	Kr. 8,78
do. under 21 Aar	Kr. 8,87
Kvindelige Trykkeriarbejdere (Minimalløn Kr. 37,00) ...	Kr. 5,43
(Minimalløn Kr. 36,00) ...	Kr. 5,46
(Minimalløn Kr. 35,00) ...	Kr. 5,49

For Overarbejdstimer til 50 pCt. er Dyrtidstillægget:

Faglærte (med 8 Tim. Arbejdstid)	Kr. 0,29
do. (med 7 Tim. Arbejdstid)	Kr. 0,33
Mandlige Trykkeriarbejdere	Kr. 0,27
do. under 21 Aar	Kr. 0,28
Kvindelige Trykkeriarbejdere alle 3 Kategorier	Kr. 0,17

For Overarbejdstimer til 100 pCt. er Dyrtidstillægget:

Faglærte (med 8 Tim. Arbejdstid)	Kr. 0,38
do. (med 7 Tim. Arbejdstid)	Kr. 0,44
Mandlige Trykkeriarbejdere begge Kategorier	Kr. 0,36
Kvindelige Trykkeriarbejdere alle 3 Kategorier	Kr. 0,22

(Klip dette Stykke ud og klæb det ind paa Bindet af Tarifen.)

DEN SOCIALDEMOKRATISKE ARBEJDERSKOLE

Styrelsen for Københavns Afdelingen har vedtaget at tegne to Pladser i det kommende Halvaar, der kan søges som Fripladser af Afdelingens Medlemmer, saavel Kvinder som Mænd. Skoleplanen strækker sig over to Halvaar. Første Halvaar omfatter Undervisning i Socialismens Historie og den mat. Historieopfattelse, Fagbevægelsens Historie, Samfundslære o.s.v. Andet Halvaar omfatter Socialøkonomi, Jura, Studiekredsundervisning o. s. v. Undervisningen finder Sted Onsdag og Fredag 7—9 i Østerfarimagsgades Kommuneskole. Eleverne maa være forberedt paa, at der kræves et ikke ringe Hjemmearbejde foruden de egentlige Undervisningstimer.

Ansøgninger om de to Fripladser stiles i Løbet af den kommende Uge til Styrelsen.

DE OVERSKYDENDE POINTS

I »De grafiske Fag« omtaler Hr. Levison de overskydende Points, om hvis Anvendelighed det ikke lykkedes Principalernes smarte Formand ved nogle Fiks-Fakserier at ville udlægge mere, end hvad Dansk Typograf-Forbund, specielt Formanden i København, var indgaaet paa.

Efter at være krøbet til Korset slutter Hr. Levison:

»Resultatet er, at kun et Pristal, der er deleligt med 3, vil komme til at virke fuldt ud ved Lønreguleringen. Hvis Pristallet stiger 2, 5 eller 8 Points, faar Typograferne henholdsvis ingen eller kun delvis Dækning for Stigningen.

Dette kan afføde Misfornøjelse hos Typograferne. Hvis dette sker, maa Bebrejdelserne rettes mod Styrelsen for Dansk Typograf-Forbund.

K. B. har gjort alt for, at Reguleringen skulde blive saa retfærdig som mulig.«

— — Der er hertil at sige, at enten Pristallet var steget eller faldet ligegyldigt med hvilket Antal Points, vilde Hr. Levison forbeholde sig 2 Points, som K. B. udi hans »Retfærd« havde til Gode. Men selv med de mange Anstrengelser lykkedes hans Manøvrer ikke. Og forsaavidt der skulde være nogen Misfornøjelse med disse 64 Øre, maatte det derfor ganske naturligt være paa Hr. Levisons Side. I hans Krav om disse 2 Points nedsattes Lønnen jo i *alle* Tilfælde med 64 Øre. Hr. Levison kan derfor roligt, hvad hans Bekymringer for Typograferne angaar, overlade disse til dem selv og deres Ledelse.

EN SMUK FEST

Efter Delegeretmødets Slutning samledes Søndag Aften efter Indbydelse af Aarhus-Afdelingen de delegerede med Aarhus-Kollegerne samt disses Damer til Fest i Forsamlingsbygningens store, festsmykkede Sal.

Ved Halvsyvtiden gik Deltagerne — henimod 550 — til Bords, hvor *Marthin Pedersen* bød velkommen og udtalte Haabet om en god Aften i kammeratligt Samvær. Landstingsmand Harald Jensen var til Stede som Æresgæst.

Af Taler, som blev holdt ved Bordet, nævner vi: *Jul. Schrøder* for Dansk Typograf-Forbund, *Karl Sørensen* for Veteranerne (med særligt Henblik paa gamle Harald Jensens Betydning for vort Forbund), *Th. Holmen* for Foreningslivet. Endvidere talte vore udenlandske Gæster *Baldani, Cruse* og *Nymann*, Sekretær *Vilh. Nygaard* og Landstingsmand *Harald Jensen*, der mindede om de Forhold, hvorunder Typograferne arbejdede i hans Ungdom. Endelig talte *Emil Frederiksen* for Marthin Pedersen, hvem han takkede hjerteligt for hans gode Medarbejderskab under Dirigentvirksomheden. Og vild Jubel vakte det, da »store Frederik« paa egne og en Del Kollegers Vegne overrakte »Marthin« et Harmonium, som denne straks haandterede virtuosmæssigt.

Haabet, der blev udtalt om en god Aften, blev tilfulde opfyldt, og hertil bidrog ikke mindst den gode Mad og de mange og udmærkede Sange, som Aarhus-Kollegerne mødte frem med, og som blev sunget med Liv og Lyst.

Efter Fællesspisningen var der Dans, og det blev sent paa Natten, inden Kollegerne skiltes. Vi føler os i Overensstemmelse med samtlige »fremmede« Gæster, naar vi her bringer Aarhus-Kollegerne et velment *Tak for sidst*. De forstaar at »lave Fest«!

EN LUSSING

Vi bringer nedenfor en Skildring, som karakteriserer Stemningen i vore Dages Tyskland:

Den Stemning, som findes overalt, hvor rig og fattig mødes, skiller to Verdener i Tyskland. De fleste vil kæmpe, stræbe og, om det skal være, dø for Landets Fremtid, et lille Mindretal vil leve godt af Landets Ruin.

Man kan ikke bedre klargøre denne Stemning, som indeholder Spiren til den fremtidige store Revolution, end ved at fortælle en Scene fra en Proces i Berlin i den sidste Tid: En ung Videnskabsmand var anklaget for at have givet en ældre Herre en kraftig Lussing i en bekendt Restaurant. Den ældre Herre var en tyk, forspist Grosserer med Mave, Guldur, Brillantringe og kloge, haarde Øjne. Han angav for Retten, at han havde siddet fredelig med sin Kone og spist sin »Wiener Schnitzel«. Pludselig var den anklagede, som han aldrig før havde set, og som sad nogle Borde fra ham, staaet op og havde givet ham en kraftig Lussing.

Voldsmanden blev af Dommeren spurgt, hvorledes han kunde finde paa at begaa denne Ugerning. Han som dannet Menneske skulde skamme sig! Den anklagede svarede, at han ikke havde kendt den mishandlede, at han havde set ham denne Aften for første Gang, men at han ikke angrede det skete, fordi — — —

»Jeg sad lige overfor Parret og saa dem spise, jeg saa, hvorledes de bestilte Ret efter Ret, jeg saa dem sidde brede og behagelige og tygge. Jeg tænkte pludselig paa alle de sultne dannede Mennesker ude i Landet, jeg tænkte ogsaa paa mig selv, som var langtfra mæt efter den ene billige Ret, jeg kunde bestille. Jeg følte, at disse to Mennesker med hvert Stykke Kød, de spiste, gjorde en stor Uret mod os andre. Jeg begyndte at fiksere dem skarpt, men de var saa optaget med deres Mad, at de ikke lagde Mærke til mig. Jeg stirrede længe paa dem og tænkte: har de ikke om et Kvarter holdt op med den forbandede Tyggen, saa faar Manden en Lussing. Da Kvarteret var forbi, tyggede de endnu. Han fik sin Lussing — — jeg maatte gøre det, jeg handlede under en uimodstaaelig Tvang.«

Voldsmanden blev naturligvis dømt, men — —

Historien giver Udtryk for, hvorledes Folk ser paa Forholdene. Det bliver nok ikke ved Lussinger, naar det engang brænder løs. Det er at haabe, at det bliver under de organiserede Arbejderes Faner, alle Arbejdere samler sig paa Opgørets Dag, skriver »Typ. Medd.«.

NÆR OG FJÆRN

REJSENDE GENNEM AALBORG gøres opmærksom paa, at lokal Understøttelse kun udbetales med 3 Maaneders Mellemrum, og at Kassereren paa »Soc.-Dem.«s Sætteri kun træffes *Kl.* $3^1/_2$.

SOMMERFERIE. A/S *C. Mayland* (Direktør John Woldsen) har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med Udbetaling af fuld Løn.

— Bogtrykfirmaet *Mohr & Co.* har i Lighed med tidligere Aar tilstaaet sit Personale 8 Dages Ferie med fuld Udbetaling af Ugeløn.

— Personalet i *Axel Hofff's* Bogtrykkeri, Kompagnistræde 25, har haft 1 Uges Sommerferie med Udbetaling af fuld Ugeløn.

»WEEK-END«. I Lighed med forrige Aar foretog Thisted Afdeling en vellykket Udflugt Lørdag den 7. Juli. Denne gik over Mors til Højris, Sallingsund og Nykøbing. I Nykøbing Strandpavillon tilbragtes nogle fornøjelige Timer sammen med Nykøbing-Kollegerne med Damer.

FALSKMØNTNERI I STOR STIL. Den tyske Rigsbank sysselsætter ikke mindre end 33 Trykkerier med Trykning af Sedler. 12 Papirfabrikker leverer det dertil nødvendige Papir. Man trykker Sedler for ca. 125 Milliarder Mark om Dagen!

ARKIV FOR DAARLIGT MANUSKRIPT. Stockholms Maskinsætterklub har fremsat den Tanke at oprette et Arkiv for daarligt Manuskript. Et svensk Blad skriver herom følgende: Idéen er ingenlunde dum, og den fortjener at opmuntres. Thi daarligt Manuskript bliver dyrt Manuskript, og det ligger i Bladenes Interesse at udrydde det.

TAK

Hermed bedes alle, som paa forskellig Maade udviste Opmærksomhed ved mit 40-Aars Jubilæum den 7. August, om at modtage min hjerteligste Tak.

Med koll. Hilsen *Vilh. Graby.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—*$6^1/_2$. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

8. August: Holstebro 400,00. 13. August: Lyngby 400,00. 14. August: Grenaa 75,00; Viborg 200,00.

København, 14. August 1923.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Eilschou-Holms Bortrejse fra 15. August besørges Praksis af Hr. Dr. Oswald, I. E. Ohlsensgade 3. Tr. Hverdage fra 1—2 samt Torsdag Aften fra 6—7. Telf. Øbro 4535 y.

NYE MEDLEMMER

København: Sætterlærl. Jørgen Frederik Terkelsen (Syge- og Begravelseskassen).

Kolding: Trykker Jørgen Petersen Damm, udl. 2. 8. 23 i A/S Centraltr., Vejen. Rudkøbing: Sætter Johannes Poulsen, udl. 12. 8. 23 i Langelands Folkebl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 4139 Carl Willumsen fra Rejse i Pl. 7254 Chr. Petersen fra Rejse (arbl.). 1130 Aksel Christoffersen fra Rejse (arbl.). 2576 Otto Petersen fra Rudkøbing (arbl.).

Aarhus: 4257 Einar G. Rasmussen (Mammen) og 3466 Vilhelm J. Hansen (arbl.). Hobro: 3616 N. P. Rask (arbl.) og 7184 Chr. V. Nielsen (arbl.). Nyborg: 3331 Sv. A. B. Jensen (C. Schönemann). Odense: 7250 Fr. E. Petersen (arbl.). Roskilde: 4327 Evald E. Larsen (Specialtr.). Slagelse: 6765 Karl Johan Andersen (arbl.). Svendborg: 6344 Carl Fr. Jensen (arbl.). Viborg: 3460 Bruno Frederiksen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 3284 Aage Hammer til Jord- og Betonarb. Fagf. 1406 Frithof Bruun paa Rejse. 6716 Søren Hammerbøl til Norge (arbl.). 1166 Christian Mikkelsen paa Rejse. 2501 Carl Nielsen (overført til Murarbejdsm. Fagf.). 3466 Vilhelm Juul Hansen til Aarhus (arbl.). 7250 Frederik Petersen til Odense (arbl.). 4252 Herman Petersen paa Rejse. 1743 Carl Rich Christiansen paa Rejse.

Aarhus: 6424 A. E. Bengtson paa Rejse og 4251 E. Kirkegaard Jensen til Aalborg i Pl. Holbæk: 6218 P. Chr. Larsen paa Rejse. Nakskov: 6765 Karl Andersen til Slagelse (arbl.). Odense: 7217 E. Warberg Rasmussen paa Rejse, 3331 Sv. Aa. B. Jensen til Nyborg i Pl. og 6344 Carl F. Jensen paa Rejse. Roskilde: 4327 E. Larsen paa Rejse. Rudkøbing: 2576 Otto H. Pedersen til Kbhvn. (arbl.). Slagelse: 4265 Andreas Svend Rasmussen til Kbhvn. i Pl og 4361 Chr. Pankoke. Svendborg: 3475 Svend A. Rasmussen til Ringe i Pl.

UDMELDT

Vejle: 4837 Lydia Kristensen (fratr. Faget).

DØD

København: 302 Ferdinand Adrian (Hohlenberg).

Trykkeriarbejdernes Klub.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 24. August Kl. 8 pr. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Pkt. 1. Beretning fra Delegeretmødet. Pkt. 2. Trykkeriarbejdernes Stilling under Dansk Typograf-Forbund efter 1. Januar 1924. Pkt. 3. Nedsættelse af et Lovudvalg.

Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde. — Styrelsen bedes møde Kl. 7.

Formanden.

Københavns Trykkerklub

afholder Medlemsmøde i Aften Kl. 8, Pileallé 18.

Dagsorden: 1. Delegeretmødet. 2. Eventuelt.

Medlemmerne anmodes om at møde. *Styrelsen.* (15e)

Gutenberg-Koret.

Søndag den 19. ds.: Udflugt for aktive og passive Medlemmer med Familie til Lille Værløse, Søndersø og Hareskov-Pavillonen, hvor medbragt Aftensmad spises. Tog afgaar fra Slangerup-Banen 12,16. (4i)

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14828. (20)

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Meddelelse til Stereotypørerne.

Stiftelsesfesten afholdes Søndag den 9. Septbr. Kl. 4 Eftm. Tegning til Deltagelse kan indsendes til Kassereren, G. Andersen, Prinsessegade 51 [3], senest Fredag den 17. ds. Prisen pr. Kuvert er 5 Kr. Da det er en Fest, hvor vore Damer kan deltage, bedes man ved Tegningen bemærke, med eller uden Dame for Arrangementets Skyld.

Bestyrelsen.

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 7½ Familieaften i Pilealléen 16. (Overraskelser.) (1t)

Søndag den 19. August: Sommerfest i Gentofte Hotel Kl. 4½ pr. (Sporvogn Linie 15 til Maltegaardsvej). (3x)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Velanbefalet Trykker,

(Provins), søger snarest Pladsforandring, er vant til alt forekommende Arbejde, i nuværende Plads 3 Aar. Prima Anbefalinger. Billet mrkt. »193« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotypesætter

(kendt med *Intertype*) ønsker Plads. Billet mrkt. »200« modt. Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri.

Et herværende ældre Bogtrykkeri, med gode Kunder, aarlig Omsætning 26—30,000 Kr., er paa Grund af anden Livsstilling til Salg for 10,000 Kr. kontant (kun Materiellets Værdi), naar Handel kan ske snarest. Elektrisk Motor-Drift, og store, luftige Lokaler. Billet mrkt. »202« modtager Ekspeditionskontoret.

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos Anton Jensen, Sundbyøster Boulevard 4 [2].

(22)

Ægte dansk Honning

i 5 og 3 kg Blikspande, 4 Kr. pr. kg portofrit. O. Petersen, Kaastrup, Kalundborg. (197

S. JOHANSENS

BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Ratebetaling kan indrømmes. (142)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 34 KØBENHAVN DEN 24. AUGUST 1923 XXXXX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling

afholder

ordin. kvartaarl. Generalforsamling

Søndag den 26. August Kl. 10 præcis

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Dagsorden: 1. Beretning (derunder Beretning fra Delegeretmødet). 2. Regnskabet. 3. Forslag om Bevilling af 100 Kr. til Dansk Blindesamfund. 4. Opstilling til Valg af: a) Formand, b) Kasserer, c) 4 Forbundsrevisorer.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

Efter Fællesgeneralforsamlingen afholder samtlige Underafdelinger

ekstraordinære Generalforsamlinger

Sætternes Underafdeling

(Den typografiske Forening)

i Festsalen.

Dagsorden: 1. Opstilling til Valg af 4 Forbundsstyrelsesmedlemmer. 2. Eventuelt.

Styrelsen.

Trykkernes Underafdeling

(Den typografiske Trykkerforening)

i den lille Sal i Stuen.

Dagsorden: 1. Opstilling til Valg af Formand. 2. Opstilling til Valg af 2 Forbundsstyrelsesmedlemmer. 3. Eventuelt.

Styrelsen.

Kvindernes Underafdeling

(De kvindel. Trykkeriarbejderes Fagforening)

1. Sal til Gaden.

Dagsorden: 1. Opstilling til Valg af Formand. 2. Opstilling til Valg af 1 Forbundsstyrelsesmedlem. 3. Eventuelt.

Styrelsen.

TARIFKOMMISSIONENS SAMMENSÆTNING

Vi bringer her et kortfattet Referat af den Diskussion, der førtes paa Delegeretmødet om Paragraf 45:

Carl F. Hansen, København, indrømmede, at den nuværende Tarifkommission arbejdede noget tungt, men mente ikke, at Forbundsstyrelsens Forslag vilde afhjælpe denne Ulæmpe.

Rasmus Bindslev, Silkeborg, troede, det var en heldig Form for Tarifkommissionen, at den nedsattes umiddelbart forinden, Forhandlingerne paabegyndtes. Der kunde komme til at foreligge Spørgsmaal, som man ikke ønskede, en længe forud valgt Forbundsstyrelse skulde afgøre. Men de Mænd, som daglig har med Ledelsen at gøre, skal selvfølgelig være Medlemmer af Kommissionen, og derfor var Forslaget fra Silkeborg fremkommet. Han anbefalede at stemme for dette Forslag.

P. Berendt, København, vilde ikke anbefale at foretage nogen Ændring i den nuværende Paragraf 45. Han ansaa Silkeborg-Forslaget for unødvendigt, men vilde dog hellere have dette Forslag end Forbundsstyrelsens.

Jul. Samuelsen, København, udtalte, at de Erfaringer, han havde høstet, ikke havde gjort ham til Tilhænger af den nuværende Form for Tarifkommissionen. Han indrømmede, at man ikke i Provinsen havde haft saa store Vanskeligheder som i København. Vi skulde have skolede Folk til føre Forhandlingerne, og ikke overlade dette til Nybegyndere.

P. Christiansen, Aarhus, mente, at det maatte være en stor Styrke for Forbundsstyrelsen, at den til Forhandlingerne havde Folk, der direkte var valgt af Medlemmerne i det givne Øjeblik. Anbefalede Silkeborg-Forslaget.

Emil Frederiksen, København, saa helst, at § 45 beholdt sin nuværende Form, men kunde tiltræde Forslaget fra Silkeborg, da man naturligvis ikke maatte resikere, at de ledende Mænd udelukkedes.

H. P. Alb. Jensen, Aarhus, anbefalede at stemme for Silkeborg-Forslaget.

Sigv. Hellberg, København, hævdede, at den københavnske Tarifkommission ikke var saa vanskelig at arbejde med. Man maatte paa Forhaand have taget Bestemmelse om, hvilke Branchekrav man vilde hævde, men dette havde Ledelsen undladt. Trykkerafdelingens Forslag vilde udpensle Branchekravene lovlig meget. Anbefalede at stemme imod alle de stillede Forslag, men kunde eventuelt gaa med til Forslaget fra Silkeborg.

Vald. Petersen, Kolding, havde i Forbundsstyrelsen holdt paa den nuværende Form. Forbundsstyrelsens Forlgag lignede for meget den gamle § 45.

N. Nygaard, København, trak Trykkerafdelingens Forslag tilbage til Fordel for Silkeborg-Forslaget, men stillede følgende Ændringsforslag til dette: »Alle kollektive Tarif- og Lønspørgsmaal forelægges og føres af en Tarifkommission, bestaaende af Forretningsudvalget samt 14 valgte Medlemmer o. s. v.«

Carl Schmidt, København, mente, at Tarifkommissionen s Underudvalg burde bestaa af Branchernes Formænd.

Jul. Schrøder udtalte, at Forbundsstyrelsen ikke havde stillet nogen Ændring, hvis der ikke fra anden Side var bleven pillet ved Paragrafen. Medlemmernes Medbestemmelsesret var lige saa godt respekteret i Forbundsstyrelsens Forslag som i Silkeborg-Forslaget. Forbundsstyrelsen havde Ansvaret overfor Delegeretmødet, men brister Forhandlingerne med Arbejdsgiverne, maatte den ogsaa tage Ansvaret for det, der fulgte efter.

Johs. Erwig, København, kunde ikke se, at Forbundsstyrelsens Forslag var lettere at arbejde med end den nuværende Paragraf, som der ingen Grund var til at gaa bort fra. Trykkernes Forslag var helt ved Siden af og uretfærdigt overfor Provinsens Typografer. Han kunde subsidiært gaa med til Silkeborg-Forslaget.

P. Aug. Petersen, København, imødegik Johs. Erwig og forsvarede Trykkerafdelingens Stilling.

Henriette Crone udtalte, at Paragraf 45 virkede uheldigt i København. At den virkede godt i Provinserne, kunde være en Tilfældighed. Anbefalede Forbundsstyrelsens Forslag.

Rasmus Bindslev, Silkeborg, replicerede til Formanden. Til Frøken Crone vilde han sige, at det var underligt, at en Tilfældighed gentog sig to Gange.

Vald. Petersen, Kolding, protesterede imod Formandens Fremstilling af Ændringsforslagenes Fremkomst.

Karl Sørensen hævdede, at naar Forbundsstyrelsen havde stillet et Forslag, som førte os tilbage til de gamle Forhold, da var det fordi, der var indleveret et Forslag fra de københavnske Trykkere, der syntes at føre os for langt ud i Brancheafdelingen. Den nuværende Form vilde før eller senere føre os i Grøften. Fejlen laa ikke ved Ledelsen, men i Systemet.

Jul. Samuelsen mente, at det var betydelig vanskeligere at lede Tarifkommissionens Forhandlinger i København end i Provinskommissionen. For Eksempel mødte Trykkerne med Krav, der laa langt over, hvad de ventede at faa gennemført.

Som meddelt andetsteds i Bladet forkastedes saa vel Nygaards Ændringsforslag som Forbundsstyrelsens Forslag, og Silkeborg-Forslaget vedtoges.

DELEGERETMØDET I AARHUS

(Fortsat.)

Efter at Diskussionen om Formandens Beretning var sluttet, tog man fat paa

LOVÆNDRINGERNE

Der begyndtes først med en Generaldebat om Ændringerne i Almindelighed, men man gik dog snart over til at behandle hver Ændring for sig.

Karl Sørensen omtalte udførligt de vigtigste af de stillede Ændringsforslag. Der syntes at være nogen Stemning for, at enkelte Afdelinger og Brancher kunde træffe Bestemmelse uden om Forbundets Ledelse, selv hvor det drejede sig om en Konflikt. Dette kunde ikke lade sig gøre, da det vilde føre til Anarki. Det maatte nødvendigvis altid være Forbundets Ledelse, der traf Afgørelsen i saadanne Spørgsmaal. Man var indenfor Ledelsen forbavset over, at saadanne Forslag kunde fremkomme, da det betød det samme som at skrue Udviklingen 25 Aar tilbage. Trykkerne paastaar, at deres Interesser ikke bliver varetaget, fordi de ikke har tilstrækkelig Repræsentation, men de har dog 3 Repræsentanter i den nuværende Forbundsstyrelse. Der var fra Forbundsstyrelsens Side stillet Forslag om Nedsættelse af Kontingentet i Forbindelse med en Nedsættelse af Understøttelserne. Forslaget om Oprettelse af Værkstedsklubber hørte ikke hjemme i Lovene, men i Tarifen. Til Paragraf 45 stiller Forbundsstyrelsen et nyt Forslag, som

han vilde anbefale de delegerede at stemme for, da den gamle Paragraf var for tung at arbejde med.

P. Berendt, København, motiverede og anbefalede Udmeldelsen af De samvirkende Fagforbund.

H. Nygaard, København, redegjorde for Trykkernes Forslag om Dannelsen af et Sekretariat for Landets Trykkere. Man ønskede en Trykker fra Provinsen i Hovedledelsen.

Chr. Petersen, Esbjerg, anbefalede Ændringerne fra Esbjerg og flere jyske Byer til Paragraferne 10 og 16. Han var af den Mening, at den nuværende § 45 var brugelig, men vilde dog anbefale Forslaget fra Silkeborg.

— — —

§ 3. Forslaget fra Esbjerg om, at tidligere Medlemmer, der kun staar kom Medlem af Syge- og Begravelseskassen, betaler halvt Kontingent til Lokalkassen vedtoges.

Forslaget fra Trykkeriarbejdernes Klub i København vedtoges med følgende af Forbundsstyrelsen stillet Ændring:

I 6. Stk., 6. Linie ændres 12 Medlemmer til 13. Sætningen i 9. Linie faar følgende Affattelse: Ved alm. skriftlig Afstemning vælger Sætternes Underafdeling 7 (hvoraf det ene Medlem skal være en mandlig Trykkeriarbejder o. s. v.).

Forslaget fra P. Pedersen, København, bortfaldt.

Til Forslagene om Administrationsudgifterne foreslog Forbundsstyrelsen følgende til sidste Stykke, 2. Linie: Efter »heltbetalende Medlemmer« indsættes »og halvtbetalende Medlemmer 1 Kr., hvoraf Arbejdsløshedskassen udreder henholdsvis 1 Kr. 50 Øre og 75 Øre«. Dette vedtoges, og dermed bortfaldt Forslagene fra Vejle, Horsens, Fredericia, Esbjerg, Haderslev, Kolding og Randers.

§ 10. Forslaget fra Esbjerg om, at de mandlige Hjælpearbejdere betaler halvt Kontingent og nyder samme Understøttelse som de kvindelige Hjælpearbejdere vedtoges, efter at det var anbefalet af *Lundin*, København, *P. Petersen*, Aalborg, *Jensen Petersen*, Næstved, og *Karl Sørensen*, medens det fraraadedes af *Bolt*, Aabenraa, *Nilsson*, København, *Ludv. Jensen*, Hillerød, og *Sigv. Hellberg*, København.

Forbundsstyrelsens Forslag om, at kvindelige Trykkeriarbejdere, der har arbejdet et Aar ved Faget, kan optages mod at betale halvt Kontingent og nyde Halvdelen af de stipulerede Understøttelser, vedtoges.

Forslaget fra P. Pedersen, København, bortfaldt, og Johs. Erwigs Forslag forkastedes.

§ 13. Forslagene fra Aalborg og Randers forkastedes.

§ 14. Forslagene fra Aalborg og Fredericia toges tilbage.

§ 16. Forslaget fra Vejle, Horsens, Fredericia, Esbjerg, Haderslev og Kolding forkastedes.

Forslaget fra Johs. Erwig om Afgivelsen af 25 pCt. af Overarbejdsfortjenesten til Fordel for de arbejdsløse forkastedes.

§ 20. Forslaget fra Københavns Maskinsætterklub vedtoges med en Ændring af Johs. Erwig, saaledes at det fik følgende Ordlyd: »Hvor der arbejdes paa to eller flere Hold, og Huset ikke modsætter sig dette, er Medlemmerne pligtige at skifte.«

§ 28. Forslaget fra Københavns Maskinsætterklub om Oprettelse af Værkstedsklubber forkastedes med 77 St. mod 37.

§ 30. Sigv. Hellbergs Forslag om Forandring af Valgmaaden ved Valg af Repræsentanter til De samv. Fagforbund forkastedes med 42 St. mod 29.

Forslaget fra Køge om Udmeldelsen af De samv. Fagforbund anbefaledes af *Vald. Jensen*, Køge, og *P. Berendt*, medens *Karl Sørensen*, *V. Nygaard* (de samvirkende), *Sigv. Hellberg*, *Sophus J. Nielsen* og *Jul. Schrøder* talte imod. Forslaget forkastedes med stor Majoritet. Et Forslag om at lade Spørgsmaalet komme ud til alm. Afstemning forkastedse ligeledes.

§ 38. Forslaget fra Københavns Maskinsætterklub forkastedes.

Trykkerafdelingens Forslag bortfaldt.

§ 42. Forslaget fra Aalborg forkastedes.

Forslaget fra Københavns Trykkerafdeling om, at et af Hovedbestyrelsens Provinsmedlemmer skal være en Trykker, forkastedes med 48 St. mod 47. Forslaget fra samme om Oprettelse af et Sekretariat til Varetagelse af Trykkernes Interesser forkastedes ligeledes.

Forslagene fra Nykøbing F. og Slagelse forkastedes.

§ 45. Forbundsstyrelsens Forslag og Forslaget fra Københavns Trykkerafdeling forkastedes.

Forslaget fra Silkeborg vedtoges. Paragrafen kommer nu til at lyde:

»Alle kollektive Tarif- og Lønspørgsmaal forelægges og føres af en Tarifkommission, bestaaende af Forbundets Formand, Provinsernes Forretningsfører og Afdelingsformanden i København samt 14 valgte Medlemmer, hvoraf 2 forlods vælges af Forbundsstyrelsen, Resten vælges af de forskellige Brancher i Forhold til det Antal Medlemmer, hver Branche har. De øvrige Medlemmer af Forbundsstyrelsen kan opstilles og vælges i den Branche, de tilhører. Hver Branche indstiller og vælger selv sine Repræsentanter.«

Resten af Paragrafen forbliver uforandret.

§ 54. Forslaget fra Fredericia til Paragrafens 2. Stk. toges tilbage.

§ 66. Forslaget fra Trykkeriarbejdernes Klub i København bortfaldt.

§ 130. Forbundsstyrelsens Forslag forkastedes.

§ 136. Forbundsstyrelsens Forslag bortfaldt.

§ 138. Forbundsstyrelsens Forslag om, at 3. Stk., 3. Linie tilføjes: »dog betaler Forbundet ikke ud over det Beløb, som Dagpengene andrager«, vedtoges.

§ 140. Forslaget fra Holstebro forkastedes.

Forslagene til ny Paragraf fra Nyborg og Odense forkastedes.

Hjælpekassen for arbejdsløse. Forslaget fra Aalborg om helt at ophæve Hjælpekasse-Understøttelsen og Forbundsstyrelsens Forslag om at nedsætte Understøttelsen toges tilbage, hvorefter Understøttelserne og Kontingentet forbliver uforandret.

ER JUL. SAMUELSEN EN BRUGBAR KRAFT?

Det er en almindelig Kendsgerning, man kunde sige: en almindelig Fejl, at en stor Part af vi Nutidsmennesker først ved Tabet af en brugbar Kraft opdager, hvad denne Kraft var værd for os, og hvad den betød for os.

Saalænge vi kunde betjene os deraf, vil man helst lade, som om den intet betyder for os, thi man holder ikke af at bære sin Erkendtlighed synlig af Frygt for, at man derved selv skulde blive mindre i andres Øjne.

Og dog er en saadan Betraetning ganske fejlagtig. For at tage et Eksempel bliver jeg personlig ikke *ringere* som Arbejder eller som Menneske, *fordi* den Mand, jeg arbejder for eller arbejder sammen med maa indrømmes at være dygtigere end jeg.

Men paa intet andet Omraade skinner den Menneskene iboende Trang til Forandring frem, som naar man indenfor en Organisation staar overfor Valg af vore øverste Tillidsmænd.

Som Dagsordenen for vor ordinære Generalforsamling udviser, staar vi denne Gang overfor Valg af Formand i Københavns Afdeling. Og selv om vi maaske er uenige om mangt og meget Aaret rundt, er vi sikkert enige om, at paa intet andet Omraade kan et Fejlgreb være saa skæbnesvangert som netop paa dette; idet Sagen ligger saaledes, at de Fælder og Farer, som den øvede Taktiker *véd* ligger og lurer paa ham, i Tide opdages og neutraliseres i Modsætning til den uøvede, som uden tilbørligt Udsyn ufravigeligt dumper deri mange Gange, inden denne Fare af ham opfattes som permanent.

Naar man nu kunde ønske at se tilbage paa den Valgperiode, som *Jul. Samuelsen* har gennemgaaet, og paa de Resultater, han har naaet, saa synes det mig saaledes, at vi som ærlige Mænd og Kvinder *maa* indrømme, at Jul. Sam. har været os en god Mand.

I en Tid (1918), hvor den ganske Verden stod i Brand, og hvor alle Beregninger var væltet over Ende, og nye Forhold og Vanskeligheder for hver Dag taarnede sig op for os, kom Jul. Sam. paa Formandspladsen. Og foranlediget af disse forskellige for os uheldsvangre Fakta var Situationen Mand og Mand imellem langtfra lys og tryg.

Til denne Utryghed bidrog ikke mindst, at de to foregaaende Formænd hver for sig havde maattet strække Gevær, foranlediget af vidt forskellige Grunde, idet *Bernh. Schmidt*, da han kom til at beklæde Formandsposten, ikke ønskede Genvalg, da han havde opdaget, hvilket mægtigt Arbejde her laa. Og *Vilh. Wartenberg*, som vi alle skattede for hans store og varme Hjerte, som følte for os alle, segnede under Byrden og desværre, om vi husker det, brød fuldstændig sammen.

Saaledes laa Forholdene, da Arvtageren efter disse to hver for sig dygtige Mænd netop blev Jul. Samuelsen.

Og dette var intet Tilfælde; thi han indsattes af Kollegerne med et knusende Stemmeflertal, og med den ham egne Energi kastede han sig straks over de Opgaver, som ventede ham.

Her skal bl. a. peges paa den Kendsgerning, at det var ham, som bragte vore Dyrtidstillæg op i en Højde, som vi nu, da Nedgangen har naaet os, fordi Forholdene er stærkere end Menneskene, hver især paa rette Maade kan vurdere, maaske ikke mindst fordi vi ligesom har dette paa nogen Afstand.

I den 3-aarige Beretning, som Forbundet nylig har udsendt, og som for ikke længe siden blev enstemmig vedtaget paa Delegeretmødet i Aarhus, vil man se, at den *københavnske* Afdeling med Held har indanket en Række Sager for Den faste Voldgiftsret. I sin Tid var det saaledes, at en Del Medlemmer var af den Opfattelse, at *Den faste Voldgiftsret* udelukkende dømte i Arbejdsgivernes Favør. Og i en Del Aar havde denne Institution saa at sige for vort Fag ligget uænset hen. Men Jul. Sam. indsaa, at her var et Vaaben, som vi selvsagt skulde benytte, og det tjener ham til overordentlig Ære, at han med saa stor Dygtighed og med saa afgjort Held sammen med vore øvrige Tillidsmænd har procederet paa en Maade, vi kan være tjent med. Og foreløbig vil Rosterne om Den faste Voldgiftsrets Partiskhed savne Bevismateriale.

Man vil maaske fra anden Side kunne hævde, at i dette eller hint Tilfælde kunde Sagen været grebet anderledes an. Og maaske har man Ret. Men man maa vel erindre, at den Mand er endnu ikke født, som kan gøre godt og vel 3000 Medlemmer fuldt ud tilpas; thi snart er det en Bladarbejder, som er i Tvivl om, hvorvidt Rammen skal beregnes med ekstra Godtgørelse, snart en Paalæggerske, som blev afskediget, fordi Mødetiden er blevet overskredet med 5 Min. o. s. v., o. s. v. i en Uendelighed.

I Sandhed: der skal en kraftig Personlighed til, en Mand, som véd, hvad han kan, og som véd, hvad han vil. Thi ofte er det saaledes, at de Tvivlsspørgsmaal, vi forebringer, i mangfoldige Tilfælde først kan afgøres ved møjsommelig Forhandling med vore Arbejdsgivere; og alt dette slider sin Mand.

Man kunde nævne mangfoldige Omraader, som præges af Jul. Sam.s sikre og logiske Sans, og vil Medlemmerne spørge de respektive Tillidsmænd, vil man erfare, at man altid paa en klar og nøgtern Maade sættes ind i de Spørgsmaal, det drejer sig om.

Jeg véd meget vel, at der mere udtømmende kunde siges mere, end jeg her har gjort, men hvorfor gøre det?

Men saa meget er sikkert, at selv om et eller andet lille Spørgsmaal ikke passer mig personlig — og det er ogsaa Tilfældet med Jul. Sam.s Virksomhed —, saa maa man se paa Helheden. Og gør jeg det, saa véd jeg ogsaa, at Udkigsmanden paa det Fartøj, hvori vi alle befinder

os, selvsagt *maa* og *skal* se videre og længere end jeg og øvrige menige Medlemmer, der muligvis staar under Dækket og dèr passer vor Dont.

Men paa den anden Side véd jeg ogsaa, at saa maa jeg tro paa, at den Mand, jeg var med til at sætte i Spidsen, er en *ærlig Arbejder* — og saa iøvrigt lade vore Petitesser ligge.

Som menigt Medlem tillader jeg mig at fremsige mit Svar paa ovenstaaende Spørgsmaal; thi vi har i Jul. Sam. en dygtig og brugbar Kraft, som vi for vor egen Skyld ikke kan undvære.

Og derfor bør vi genvælge *Julius Samuelsen* med saa stort et Flertal, at han fornemmer, at det er os, der bærer ham frem i den Linje, hvor de afgørende Sager behandles.

Thi det vil gavne os selv og vor Stand.

København, 18. August 1923.

Sophus J. Nielsen,
Medl. Nr. 521.

60 AAR

Den 27. August fylder »Malle« de 3 Snese Aar. Hvem er Malle? Ja, der er vist ikke ret mange ældre Kolleger, som ikke kender *Amalie Petersen*, og alle de, som kender hende, holder af hende.

Amalie Petersen hører imellem Kvindeafdelingens første Medlemmer, og i en Aarrække var hun Medlem af Styrelsen. Hun har arbjedet paa Trykkeri fra sin tidligste Ungdom, vistnok i nogle og fyrretyve Aar. For Tiden arbejder hun hos H. H. Thiele ,hvor hun har været i den sidste halve Snes Aar. Det er hendes gode Humør, men først og fremmest hendes ærlige, kammeratlige Sindelag, der har skaffet hende de mange Venner, som hun mere end de fleste kan glæde sig ved at have.

Paa disse mange Venners Vegne bringer vi herigennem »Malle« vor Lykønskning i Anledning af Fødselsdagen og haaber, at vi igennem mange Aar maa have den Glæde at se hende imellem os — ved sit Arbejde og i sin Organisation, som vi véd, at hun omfatter med samme usvækkede Interesse som i de første Aar og i de Aar, hvor hun deltog i Arbejdet indenfor Ledelsen.

Til Lykke Malle! *C—e.*

DEM I TOPPEN

indenfor vort Forbund har aldrig udmærket sig ved nogen særdeles Hensynsfuldhed overfor eller Tillid til Medlemmerne. Det kunde synes, som om de kun havde to Formaal: at bevare Magten og at bruge den. Det første søger man med alle Midler og det sidste hensynsløst.

Ved Forkastelsen af Forslaget om Trykkernes Sekretariat har man vist — og Delegeretmødet har fulgt Ledelsen — at man ikke forstod noget videre af, hvad der foregaar — og maa foregaa, og med Hensyn til Forkastelsen af Køge-Forslaget om De samv. Fagforbund og Nægtelsen af at sende Forslaget ud til Urafstemning ser man tydelig d'Herrers Taktik, og man forstaar nu vel først ret den egentlige Mening i Karl Sørensens paa forrige Delegeretmøde fremsatte Nedskæringsforslag m. H. t. Afdelingernes Repræsentation paa Delegeretmøderne, som han forelagde under Anbringelse af Sparsommelighedshensyn.

Nej, det var nok ikke her, Hunden bed!

Man saa, at den af Bjerget anbefalede Politik var ved at vakle paa Delegeretmøderne, og det maatte forhindres med alle Midler. Derfor Hr. Sørensens Forslag om at indskrænke. Derfor skal vi i Afdelingerne ikke stemme om Forholdet til D. s. F., som i den sidste Kongresperiode kostede os ca. 130.000 Kr. at være Medlemmer af; (til Københavner-Lockouten fik vi intet); noget skal det store Kontingent jo gaa til, og selvfølgelig hellere til D. s. F. end f. Eks. til vore arbejdsløse.

Der kunde være flere Ting, men de faar vente.

Nu har vi set en lille Smule fra Delegeretmødet, ikke meget; men Medlemmerne behøver jo heller ikke noget Kendskab til Forholdene for at genvælge Jul. Schrøder og Karl Sørensen.

Mener man i hvert Fald.

Jeg synes, at den Tillid og det Hensyn, d'Herrer viser en ikke ringe Minoritet — eller hvem véd, et Flertal — indenfor Forbundet, bør belønnes. Og jeg foreslaar Meningsfæller, der ikke alt har afleveret Stemmesedlen, at de enten afleverer dem blanke eller undlader at stemme.

Ringkøbing, 18. August 1923. *S. Schultz.*

— — —

Der er anvendt akkurat den samme Fremgangsmaade med Hensyn til Referatets Fremkomst som ved tidligere Delegeretmøder: at bringe Referatet gennem flere Numre, men i det første angive de mest betydningsfulde Forslags Skæbne. I dette Forhold er Jul. Schrøder og Karl Sørensen sagesløse. Skal der rettes Bebrejdelser mod nogen herfor, maa det blive mod Redaktøren. *Red.*

— — —

De 130.000 Kr. som Bidrag til D. s. F. passer ikke. Forbundet har ialt indbetalt ca. 110.000 Kr. og *modtaget* 62.265 Kr. i Lockoutbidrag + 10.000 Kr. til vore arbejdsløse. *Jul. Samuelsen.*

DIÆTER OG LØNNINGER

De delegeredes *Diæter* fastsattes af Delegeretmødet til 20 Kr. for udenbys- og 15 Kr. for indenbysboende. *Arbejdstabet* fastsattes til 18 Kr. for København, 15 for Provinserne og 12 for de kvindelige delegerede, hvilket er en Nedsættelse af henholdsvis 4, 3 og 2 Kr.

Lønningerne for Provinsernes Forretningsfører, den københavnske Afdelingsformand og Afdelingskassereren i København fastsattes til 140 Kr. ugentlig.

Honoraret til Forbundets Formand fastsattes til 1000 Kr. aarlig, til Redaktøren 800 Kr. aarlig og til Revisionen 2000 Kr. aarlig.

Behandlingen og Vedtagelsen af ovenstaaende fandt Sted i Mødet Lørdag Formiddag. Derved bortfaldt Forslagene til Paragraf 46 om en ny Lønningsmaade, der var stillet af Københavns Maskinsætterklub, Trykkerafdelingen i København samt Køge og Randers Afdelinger.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

9. Juli 1923.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — I en tidligere behandlet Sag fra Chr. Andersens Bogtrykkeri, i hvilken K. B. havde lagt Skylden for den for lidet udredede Overarbejdsgodtgørelse paa vort Medlem, var dette blevet modsagt i en fra Afdelingen afsendt Skrivelse. I en foreliggende Svarskrivelse ønsker K. B. nu at stille dette af den selv rejste Moment i Bero. Til Efterretning. — En ved Den fasteVoldgiftsret falden Dom toges til Efterretning for visse i vort Fag forekommende Tilfælde. — I en foreliggende Skrivelse akkviserer K. B. nu ved vort Standpunkt angaaende overskydende Points, men giver os 14 Dages ekstra Betænkningstid angaaende det af Hovedorganisationerne stillede Forslag, idet K. B. nu oplyser, at Forslaget ogsaa er K. B.s. Vor Stilling opretholdes og Skrivelsen tages til Efterretning. — Hos Krohn havde man nægtet at betale Overarbejde paa forlagt Hold i Henhold til Tarif og Voldgiftsretsdom. Efter Afsendelse af en Skrivelse om Sagens Ordning var dette sket. Til Efterretning. — Angaaende nogle kvindelige »Udlærte«, som ikke havde haft Lejlighed til at uddanne sig i Hurtigpressepaalægning vedtoges Beslutning. — I en tidligere behandlet Sag angaaende Maanedsgratiale som Del af Løn modsiger vedkommende Medlem i en foreliggende Skrivelse Styrelsens Beslutning, efter hvilken denne Betalingsmaade ikke kan lade sig gøre. Styrelsens Beslutning opretholdes. — Beretning og Regnskab forelaa fra De samv. Fagforbund. Til Efterretning. — Et Understøttelsesforhold gav Anledning til nogen Diskussion. — En Klage over en Faktor forelaa. Faktoren kræves afskediget. — Med Dansk litografisk Principalforening var der paa given Foranledning truffet Aftale om, at de hidtil gældende Retsregler, som var udeladt i de to sidste Overenskomster, atter var gældende mellem Parterne. — Børnenes Kontor anmoder om Hjælp. Det sædvanlige Beløb, 100 Kr., bevilgedes. — Folkebørnehaverne do. do. 25 Kr. — Den lille Forening T. B. do. do. 25 Kr. — Et Landophold bevilgedes paa Sygekasselægens Anbefaling. — Et do. do. — Anmodninger om ekstra Hjælp behandledes. — Det vedtoges at købe for indtil 500 Kr. Spisebilletter ekstraordinært til Uddeling mellem dem uden Understøttelse. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Mødet hævet.

NÆR OG FJÆRN

DEN RESOLUTION om Forbundstrykkeriet, som *Vilh. Jacobsen* stillede paa Delegeretmødet, men som blev forkastet, havde følgende Ordlyd:

»Delegeretmødet vedtager at lade Spørgsmaalet om Oprettelse af et Forbundstrykkeri udgaa til skriftlig Afstemning blandt Medlemmerne i Løbet af et halvt Aar og ledsaget med en udførlig Redegørelse og regnskabsmæssig Oversigt.«

TYPOGRAFERNES SANGFORENING afholder Søndag den 2. September Sommerfest med Teaterforestilling og Bal i Brønshøj Tivoli. Billetter og Program faas hos Medlemmerne.

LÆRLINGE-STÆVNE. Fredericia, Vejle og Kolding Lærlingeafdelinger havde sat hinanden Stævne den 5. August i Kolding. Ved 11-Tiden ankom Vejle-Lærlingene. Kl. 1 mødtes man paa Banegaarden for at modtage Fredericianerne. Da de var ankommen, gik man op paa Teknisk Skole for at se Trykkeriet og de Arbejder, der var udført i Vinterens Løb. Det blev beset med megen Interesse. Derfra gik man en Tur til Marielund, hvor man drak Kaffe.Om Aftenen var der Dans paa »Alhambra«. Sammenkomsten, der forløb udmærket, havde vundet god Tilslutning.

C. F.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

21. August: Løgstør 200,00; Rønne 300,00.

København, 21. August 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Karen Nielsen, udl. 10. 8. 23 i Nordisk Nodestik (arb. s. St.). Paal. Anna Augusta Petersen, udl. 9. 8. 23 i Langkjærs Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Irma Syndergaard, udl. 9. 8. 23 hos Andreasen & Lachmann (arb. s. St.). Paal. Rosa Petersen, tidl. Medlem (Frode Hass). 6299 Petersens Hustru Esther Marie (Syge- og Begravelseskassen).

Aalborg: Paal. Anna Christensen (tidl. Medlem).

Næstved: Trykker Ingvar Mortensen, udl. 1. 8. 23 i Næstved Avis.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 2649 Jul. Jørgensen fra Rejse (arbl.). 6005 Knud Eyrich fra Sønderborg (arbl.). 6949 Willy Nielsen fra Rønne i Pl.

Esbjerg: 3845 N. Nic. Jensen (arbl.) og 3488 H. Lindeneg (arbl.).

Odense: 3475 Svend Aug. Rasmussen (Midtfyns Dagbl., Ringe).

Randers: 3971 Jens M. Olsen (arbl.).

Slagelse: 4329 Ove Holger Pehrson (arbl.).

Sønderborg: 3830 Friedrich

Green (arbl.). Varde: 6946 Siegfred Mortensen (arbl.). Viborg: 3349 Chr. von Qualen (arbl.).

FRATRAADTE

København, 2752 Chr. Larsen, overgaaet til Støberiarb. Forb. 6569 Ejner Petersen til Svendborg (arbl.). 3003 Knud Bratholm paa Rejse. 2760 Carl Nielsen, overgaaet til Lager- og Pakhusarb. 1238 Vilhelm Wehlem, overgaaet til Skotøjsarb. Forb.

Hillerød: 4329 Ove Holger Pehrson til Slagelse (arbl.). Odense: 7256 Peter M. Hansen til Svendborg (arbl.) og 7267 Lauritz Jørgensen til Kbhvn. (Skole). Randers: 7210 Kr. Gabrielsen paa Rejse. Skive: 7017 Mar. Jacobsen til Holstebro (arbl.). Sønderborg: 6005 Knud G. Eyrich til Kbhvn. (arbl.).

UDMELDTE

København: 6123 Jens Mathiasen (Bogtrykker). 3180 Viktor Peterson (Bogtrykker).

Hillerød: 4122 H. A. C. Andersen. Randers: 7043 Hugo Strand (fratr. Faget).

Trykkeriarbejdernes Klub.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes Fredag den 24. August Kl. 8 pr. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Pkt. 1. Beretning fra Delegeretmødet. Pkt. 2. Trykkeriarbejdernes Stilling under Dansk Typograf-Forbund efter 1. Januar 1924. Pkt. 3. Nedsættelse af et Lovudvalg.

Det er ethvert Medlems Pligt at give Møde. — Styrelsen bedes møde Kl. 7.

Formanden.

Gutenberg-Koret.

I Aften Fredag d. 24. ds. Kl. 8 prc.: Ordinær halvaarlig Generalforsamling i Pilealléen 18. (4j)

Typografernes Sangforening.

Lørdag Kl. 8. Pilealléen 16. — Alle Sangerne bedes møde. (1u)

Søndag den 26. August: Ørholm. (Besøg paa Landbrugsmusæet.) Sct. Hans Torv Kl. 9. (3y)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Erfaren Sætter

søger varig Plads til 1. Oktober eller senere. 29 Aar. Sidste 3 Aar Faktor i et Avis- og Akcidenstrykkeri. Helst til Akcidens, skematisk Sats og moderne Annoncer. Sprogkyndig. Gode Anbefalinger. — Billet mrkt. »206« modt. Ekspeditionskontoret.

Trykkerforbundter

søger Plads i København. Har staaet 4 Aar i Lære. Billet mrkt. »208« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Trykker

søger Plads straks eller senere. Kendt med Rotary Arkpaalægger. Billet mrkt. »195« modtager Ekspeditionskontoret.

Bogtrykkeri ønskes.

Et i god Drift værende Bogtrykkeri med gode Maskiner og godt Materiel ønskes til Købs af solid Køber, der snart kan overtage det og udbetale 10—15,000 Kr. kontant. Trykkeriet maa være beliggende i sjællandsk Provinsby. Billet mrkt. »203« modtager Ekspeditionskontoret.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Linotype-Sætter

søger Plads (event. som Halv-Maskinsætter). Billet mrkt. »205« modtager Ekspeditionskontoret.

Pladsbytning.

Gift Sætter paa Sjælland, der staar i fast Plads, ønsker Pladsbytning til mindre, jysk By. Billet mrkt. »207« modtager Ekspeditionskontoret.

Amerik. Enturmaskine.

En saa god som ny Enturmaskine, Format 78 × 116, med tilhørende Selvpaalægger, sælges grundet paa Flytning meget billig, naar Handel kan ske inden 1. Oktober d. A.

C. A. Nielsen & Petersen,
Niels Ebbesensvej 27. Telef. V 5719.
København V. (204)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufornikle, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
— AMERIKAVEJ 1 —
Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.
Mangeaarig Specialkendskab.
Ratebetaling kan indrømmes. (142)

SÆTTEMASKINSKOLEN
ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

Honning fra egen Bigaard. 5 og 3 kg Sp. 4 Kr. pr. kg frit tils. Typograf Petersen, Kaastrup, Kalundborg. (197)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

(160)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.
AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 • FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 35 KØBENHAVN DEN 31. AUGUST 1923 XXXXX AARGANG

MAGT OG RET

Det glæder os at kunne konstatere, at »De grafiske Fag« er en særdeles interesseret Læser af »Typ.-Tid.«. Med Argus-Øjne vaager Bladet over, hvad der staar i vore Spalter, og dets Redaktør nedskriver straks sine Indtryk. »De grafiske Fag« er dog ikke altid lige heldig med sine Betragtninger, som af og til mangler lidt i Dybden.

Vi skal ikke opholde os ved, at Bladet aabenbart er forarget over den Lussing, som vi i forrige Numer meddelte var faldet af til en tysk Grovæder, der uden Skrupler overfyldte sin Vom, medens Millioner af hans Landsmænd underernæredes. Ifølge Bladets Retsopfattelse havde vedkommende naturligvis Ret til at æde, saa længe han orkede. Vi bestrider denne Ret og hævder, at han gjorde det kun ifølge den *Magt*, der ligger i en velspækket Tegnebog.

»De grafiske Fag« citerer derefter nogle Udtalelser af en Kollega paa vort Delegeretmøde om Pristallet, gaaende ud paa, at vi skulde opretholde Pristallet i vore Overenskomster, »saa længe det var til vor Fordel, men kaste det overbord, naar dette ikke længere var Tilfældet«. Og Bladet føjer her til: »Dette er Retten under de organiserede Arbejderes Faner!«

Ja, hvis vort Samfund var bygget op paa Ret og Retfærdighed, hvis de Overenskomster, hvorunder Arbejderne slider deres Føde sammen til sig og sine, ligeledes var et Udtryk for den højeste Retfærdighed, hvis endelig det Begreb, man benævner ved *Pristallet*, var af den Beskaffenhed, at det gav enhver sit efter Fortjeneste — ja, da kunde vi give »De grafiske Fag« Ret til Forargelse over ovennævnte Udtalelse.

Men saadan er det jo ikke. Tværtimod øves der stadig blodig Uret imod den arbejdende Klasse derved, at et Mindretal har erobret Jorden og dens Stoffer, uden hvilke Menneskene ikke kan leve. Denne Erobring er ikke sket, fordi dette Mindretal havde Ret dertil, men gennem Magtanvendelse. I Kraft af denne Magt har man saa op gennem Tiderne konstrueret Love og ud fra disse skabt et Retsbegreb, som endnu ligger meget langt fra de guddommelige Naturlove, der alene imødekommer Retfærdighedskravet og bringer Mening i den menneskelige Tilværelse.

Og som det er gaaet med Samfundets Love, saaledes ogsaa med Arbejdsoverenskomsterne. Ogsaa de er udformede med Magten som Baggrund. Vi husker jo alle, hvorledes Grundlaget for de nugældende Overenskomster — Septemberforliget — kom i Stand: Gennem Sult og Nød.

»De grafiske Fag« synes at nære Frygt for, at Arbejderne, som kræver Retfærdighed af andre, selv skal undlade at øve denne, naar de kommer til Magten. Maaske. Men skulde noget saadant hænde, da afhænger det i nogen Grad af Overklassen selv. Vedbliver denne at hævde et lille Mindretals Ret til at raade over Jorden og dens Rigdomskilder og derved tilspidser Kampen i Stedet for at medvirke til en fornuftig Udjævning af Klassemodsætningerne, kan der let ske Ting, som ikke burde ske.

Men i saa Fald bør man huske, at Aartusinders Uret avler Bitterhed.

Ud fra disse Betragtninger hævder vi, at den citerede Udtalelse paa vort Delegeretmøde om Pristallet er forstaaelig og — forsvarlig. *Fr. N.*

DELEGERETMØDET I AARHUS

(Sluttet.)

FORSKELLIGE FORSLAG

Det skandinaviske Samarbejde.

Formanden, *Jul. Schrøder*, omtalte de skandinaviske Konferencer, der var afholdt, og hvor der var truffet Beslutninger, som havde vist sig at være meget formaalstjenlige. Ledelsen ønskede nu at faa Delegeretmødets Godkendelse af den trufne Ordning samt Bemyndigelse til eventuelt at afslutte en Overenskomst ogsaa med Finland.

Sigv. Hellberg, København, talte om den Situation, som kunde opstaa ved, at det norske Forbund tilsluttede sig Moskva-Internationale. Vilde advare imod, at Danmark af den Grund afbrød Samarbejdet med Norge.

Formanden svarede hertil, at vi lige saa lidt paa dette som paa andre Omraader vilde træffe overilede Beslutninger.

Delegeretmødet vedtog at godkende den skandinaviske Overenskomst og at give den af Formanden omtalte Bemyndigelse angaaende Finland.

Industriforbund.

Fra Forbundsstyrelsen, Bog- og Akcidenssætterklubben i København samt Aarhus og Randers Afdelinger var stillet Forslag til Beslutning angaaende eventuel Oprettelse af et Industriforbund indenfor de grafiske Fag.

Sigv. Hellberg, København: I alle Lande gaar Udviklingen mere og mere i Retning af Industriforbund. Norge og Sverige er saaledes i Færd med at oprette Industriforbund. Danmark vil ikke kunne holde sig uden for denne Udvikling. Selv den moderate Organisation De samvirkende Fagforbund har vedtaget, at der ikke fra dens Side er noget til Hinder for, at Forbundene indretter sig industrielt. Vi maa søge at samle alle Grupper af grafiske Arbejdere indenfor vort Omraade. Detailler kan der paa nærværende Tidspunkt naturligvis ikke være Tale om. Jeg synes, Udtalelsen fra Forbundsstyrelsen er for vag, og jeg vil derfor anbefale, at vi vedtager Udtalelsen fra Aarhus med følgende Ændringer:

»Delegeretmødet vedtager at nedsætte et 5 Mands Udvalg (2 valgt af Forbundsstyrelsen og 3 af Delegeretmødet) til nøje at undersøge Betingelserne for og Maaden, hvorpaa et grafisk Industriforbund kan dannes, og til at søge Forhandling med de andre Fagorganisationer indenfor den grafiske Industri (Bogbinderne, Litograferne etc.) om et nærmere Samarbejde til Varetagelse af fælles Interesser. Om et Aar afgives en foreløbig Beretning, der kan tjene som Grundlag for en Debat i Afdelingerne og i »Typ.-Tidende«. Paa næste Delegeretmøde aflægges en endelig Beretning og eventuelt fremsættes detailleret Forslag.«

Formanden: Der er principiel Forskel paa de to Forslag. Hellbergs anerkender i Principet Industriforbund, vort Forslag tager kun Sigte paa en Undersøgelse. Jeg skal give Hellberg Ret i, at Ledelsen ikke er særlig forhippet paa Industriforbund. Vi er kolde og rolige overfor Tanken, men absolut ikke fjendtlige. Den Debat, der i disse to Dage har været ført om Brancheinteresser, er heller ikke den bedste Baggrund for Dannelsen af Industriforbund. Vi synes at have nok at gøre med de Brancher, vi har. De maa sikkert sammensvejses først, inden vi gaar videre. Men lad os undersøge Spørgsmaalet til næste Delegeretmøde.

Niels Nielsen, København: Jeg er heller ikke særlig varm paa den Idé, som her fremsættes, og jeg kan ganske tiltræde Schrøders Bemærkninger om denne Sag. De unge, som nu vokser op, er desværre ikke skolede til godt og solidt Organisationsarbejde.

Johs. Poulsen, København: De bestaaende Brancheklubber er ikke til Gavn for vort Forbund. Lad os derfor vente lidt, før vi gaar videre.

P. Berendt, København: Ogsaa jeg kan tiltræde Schrøders Udtalelser. Jeg anbefaler Forbundsstyrelsens Forslag.

Sigv. Cruse, Sverige: Jeg kunde ønske at forklare, hvorledes vi er gaaet frem i Sverige, hvor vi i længere Tid har beskæftiget os med Tanken om Industriforbund. Man har indenfor Sveriges Landsorganisation vedtaget, at der skal dannes Industriforbund inden 1925. Allerede i 1920 havde Typografer, Bogbindere og Litografer dannet et grafisk Kartel, som har vist sig at være til stor Nytte for Forbundene. Jeg vil dog advare imod, at man gaar for stærkt frem. Tag Skridt for Skridt, saaledes at Medlemmerne er i Stand til at følge med i denne Udvikling.

Alfred Andersen, Randers, tog Randers-Afdelingens Forslag tilbage til Fordel for Hellbergs Forslag, som han anbefalede.

Sigv. Hellberg, København: Jeg kan ikke gaa med til Forbundsstyrelsens Forslag, da det har vist sig, at den stiller sig køligt overfor hele Tanken. Sagen maa lægges i Hænderne paa et særligt Udvalg, da den ellers vil blive syltet ned.

Forbundsstyrelsens Forslag, der bemyndigede Forretningsudvalget til at undersøge Betingelserne for Oprettelsen af et grafisk Industriforbund og aflægge Beretning paa næste Delegeretmøde, vedtoges med 73 St. For Hellbergs Forslag stemte 55.

En Landstarif.

Fra Nykøbing F. Afdeling var stillet Forslag om, at der arbejdes hen til en samlet Tarif for hele Landet med fælles Udløbstid.

Karl Sørensen kunde ikke anbefale Forslaget, da det betød et Tilbageskridt for Provinserne, hvor det var lykkedes at afskaffe de forskellige Lønklasser.

P. Berendt kunde ikke tiltræde Karl Sørensens Betragtninger, men var dog af den Anskuelse, at man opererede bedst ved at blive ved den nuværende Ordning.

Søderberg, Nykøbing F., anbefalede Forslaget. Han udtalte, at Kolleger i Provinsen ikke burde udføre Arbejde, der sendes ud i Provinsen, naar der var Konflikt i København, hvad Forbundet havde billiget under Konflikten i København.

Jul. Samuelsen mente, at Københavns Bogtrykkerforening var særlig stemt for at faa Københavns og Provinsernes Tarifer til at udløbe samtidig, da det blev lettere at »ordne« Typograferne paa én Gang.

A. Riedel, Haderslev, paapegede, at man i hele Tyskland kun havde én Tarif.

Karl Sørensen hævdede, at Grundlønnen var ens baade i København og Provinserne. I Tyskland havde man ganske vist kun én Tarif, men en Mængde Lokaltillæg.

Forslaget fra Nykøbing forkastedes med stort Flertal.

— — —

Om Randers-Afdelingens Forslag om, at Forbundet betaler den Bøde paa 2000 Kr., som Afdelingen var idømt for Deltagelse i Strejken i Randers, førtes en meget kort Diskussion, som resulterede i en enstemmig Beslutning om at yde Randers-Afdelingen de 2000 Kr. som Laan.

Sigv. Hellbergs Forslag om Forandring i De samv. Fagforbunds Love forkastedes efter en Diskussion mellem *Forslagsstilleren, Vilh. Nygaard* og *Johs. Erwig* med 54 St. mod 53.

Forslagene fra Aalborg om administrativ Regulering og Understøttelse samt om Undersøgelse af Forbundets finansielle Forhold med Henblik paa en mere sparsommelig Økonomi bortfaldt og toges tilbage.

OPSTILLING AF TILLIDSMÆND

P. Pedersen, Kolding, var utilfreds med Schrøder som Formand og foreslog Karl Sørensen.

Carl Schmidt, Københavns, anbefalede Jul. Schrøder. Vi skyldte ham Tak for de sidste tre Aars Arbejde.

Karl Sørensen frabad sig Æren og opfordrede P. Pedersen til at trække sit Forslag tilbage.

Nilsson, Københavns, anbefalede Jul. Schrøder.

P. Berendt, Københavns, udtalte sin Anerkendelse af Schrøder som en loyal Formand.

Jul. Schrøder indstilledes derefter enstemmigt.

Til Forretningsfører for Provinsen opstilledes *Karl Sørensen* enstemmigt.

Fr. Nielsen, Køge, ønskede af Helbredshensyn ikke at modtage Valg som Redaktør af »Typ.-Tid.«.

Følgende Kolleger bragtes i Forslag: *Harald Jensen, Otto Rundberg, Niels Nielsen, Sigv. Hellberg* og *Sophus J. Nielsen*, alle af Københavns.

Efter at en Del Kolleger havde haft Ordet for at opfordre Fr. Nielsen til at fortsætte, indvilligede denne tilsidst i at lade sig genopstille, hvorefter de øvrige foreslaaede trak deres Kandidatur tilbage, og *Fr. Nielsen* indstilledes enstemmigt.

Derefter var Dagsordenen udtømt, og Dirigenten, *Emil Frederiksen*, udbragte et Leve for Dansk Typograf-Forbund.

FORMANDSVALGET I KØBENHAVN

—

Under de besværlige Tarifforhandlinger, der begyndte mellem Jul og Nytaar 1921 og sluttede Marts 1922 med Lockoutens Ophør, var det *Julius Samuelsen*, der som Formand for Københavns-Afdelingen maatte trække Hovedlæsset.

En Mand med mindre Ligevægt i Sindet vilde maaske være bukket under for de Strabadser, der blev budt Legeme og Forstand i disse Maaneder. Men Samuelsen holdt sig fra Begyndelse til Ende som Forbundets centrale Punkt, hvad Forhandlingerne angik.

K. B.s mange Forsøg paa at faa lavet Tarifen om til et Fængselsreglement blev saa nogenlunde afviste.

Og Samuelsen har sikkert sin store Andel heri. I Modsætning til saa mange, for hvem Lovmageriet er blevet det væsentlige, ser han altid bag Paragrafernes døde Bogstaver de levende Mennesker. Og *dem* arbejder han for.

Hans store Fortrin er en rig Menneskeerfaring, et stort Kendskab til det menneskelige Sind. For en Fagforeningsleder, der arbejder med levende Materiale, en ganske uvurderlig Egenskab.

Og en Ting til. Jævn og bramfri i sin Færden staar Samuelsen med begge Ben dybt plantet mellem Tidens Sætter- og Trykkersvende, ganske uimodtagelig for det udvendige Flitter og Stads, som mindre mandhaftige Sjæle ofte falder for, naar de kommer i ophøjede Stillinger.

— — —

For at naa det bedst mulige i en Gerning, maa der saavel ydes et vist Maal af Ros som øves Dadel.

I de mangfoldige Sager, Formanden maa tage sig af og træffe Afgørelse i, er det jo umuligt at handle, saa alle bliver tilfreds.

Men det tør sikkert siges, at baade for de store Linier, ad hvilke Fagforeningen bør ledes, og i Smaasagerne for de enkelte Medlemmer har Samuelsen et klart Blik og et praktisk Nemme, og at han kun ønsker at handle, saa det bliver til Gavn saavel for Enheden som for den enkelte.

Om Samuelsens Arbejde i disse vanskelige Efterkrigsaar — maaske den værste Tid, Københavns Typografer nogensinde har haft — vil det være umuligt i en Artikel at give blot en kort Fremstilling af.

Men enhver, der værdsætter Samuelsens Arbejde i de gangne Aar, maa ønske, at han fortsætter som Leder af Afdelingen i de, som vi haaber, gyldne Aar, der kommer.

22. August 1923. *Hans Petersen.*

FORBUNDSSTYRELSESVALGET

—

Paa en ekstraordinær Generalforsamling, hvor *alle* Brancher var repræsenteret, vedtoges det *enstemmigt* paa Bestyrelsens Forslag at genopstille

MAGNUS HANSEN

ved det forestaaende Forbundsstyrelsesvalg. *Odense Lokalafdeling.*

FORMANDSVALGET

—

Naar den københavnske Afdeling af Dansk Typograf-Forbund nu atter staar overfor et Formandsvalg, er der ét Navn, der uvilkaarlig trænger sig frem:

SIGVALD HELLBERG.

Navnet er ikke af ny Dato. Gennem en Aarrække har Hellberg deltaget i Fagbevægelsen, og kun Tilfældigheder og specielle Forhold har gjort, at han ikke forlængst er indtraadt i Styrelsen. Hans Indsats i Krigsaarenes Dyrtidsforhandlinger, i Voldgiftsretten og senere i de forskellige Tarifkommissioner og hvor Kollegerne iøvrigt har haft Brug for ham, er derimod saa almindelig kendt og anerkendt, at en nærmere Omtale deraf er overflødig. Vi nævner det blot for at vise, at en meget stor Del af Kollegerne forlængst har erkendt Hellbergs Dygtighed og Brugbarhed. Og dette Skudsmaal vil sikkert kunne underskrives af enhver — Meningsfæller som Modstandere — der overværede det sidste Delegeretmøde og var Vidne til den Saglighed og Grundighed, hvormed Hellberg tog sig af de specielle Opgaver, der laa i hans Haand.

Hellberg er født i København, udlært i Provinsen og har siden 1914 arbejdet paa en Række københavnske Trykkerier. Han har herved erhvervet sig et alsidigt Kendskab til Fagets Arbejdsforhold, og gennem et Par Aars Ophold i Udlandet, dels arbejdende, dels »valsende« ad Landevejen i England, Tyskland, Frankrig og Italien, fik han allerede i sine yngre Aar Impulser til det Vidsyn, der præger hans Opfattelse af faglige Spørgsmaal.

I Hellberg vil vi efter vor Opfattelse faa en Formand, der med Alvor, Dygtighed og Energi vil tage sig af Medlemmernes Interesser — en Mand, der med Aabenhed og Ærlighed, lige langt fra stupid Moderation og vild Radikalisme, vil tage sit Standpunkt, og som først og sidst vil værne om den Indflydelse, Medlemmerne har et gyldigt Krav paa at have i deres egne Anliggender — en Indflydelse, der ved sidste Delegeretmøde delvis søgtes frataget Medlemmerne — med Støtte af den nuværende Afdelingsformand.

Overfor denne Tendens gælder det at staa paa Vagt, overfor denne Tendens vil Valget af Hellberg være et alvorligt Memento og en stærk Modstand — samtidig med at vi paa Formandspladsen faar en Kollega, der med unge Øjne og usvækket Energi vil være de københavnske Typografers rankryggede og uforfærdede Talsmand.

Ud fra denne vor Opfattelse anbefaler vi Kollegerne at stemme paa

SIGVALD HELLBERG.

Carl Aller: G. Brandrup, O. Mayne, Carl Hansen, Arthur Hansen, O. Hansen, Chs. Estrup, Ellefsen, E. Jørgensen, Lindschouw-Petersen.

Berl. Tid.: G. Drefeld, Fridtjof Petersen, C. J. Barfred.

Bording: H. C. Jørgensen, C. Petersen, Hj. Svalin, Axel Dahldorph, Henrik Hansen.

Centraltrykkeriet: J. C. Christiansen, C. Tønnesen, V. H. Andreasen, H. P. Hansen, Martin Madsen, J. V. Lorentzen, Th. Andersen, Anton Jensen, A. E. Løvgreen, Einer Hansen, C. V. Petersen.

Weiss: Ole Rasmussen, O. Rosenberg, E. Sauffaus, Hj. Carlsen, Karen Olsen, Jeanette Rosenberg, Gudrun Nielsen.

Mayland: H. Lauritzen, C. Poulsen, M. Rasmussen.

Thiele: A. Carlsen, John Hansen, G. Hagemann, P. Boesgaard.

Bianco Luno: P. Christensen, Fr. Andersen, Wm. Gunnersen, E. Larsen, Aage G. Jensen.

Schultz: Th. Brockmann.

J. Jørgensen & Co.: H. Christoffersen, N. Andersen.

Hasselbalch: L. Hartwick, Johs. Nielsen, Hans Nielsen, M. Andersen, Oskar Nielsen, Knud Paulsen, H. Schrøder, R. Hansen, A. Grønvold, S. Møller, J. Jørgensen, S. Meltoft, K. Boysen, Th. Røder, J. M. Jacobsen, J. P. Petersen, Søren Møller, Bjørnbro, Carl Eriksen, Johs. Erwig, Marie Jørgensen.

Nielsen & Lydicke: Otto Larsen.

Dyva & Jeppesen: Vald. Schweim, R. Siems, Eli Sørensen, Chr. Danielsen, A. L. R. Pedersen, P. N. Lund, Adamson.

Kihl: J. Kr. Bergstrøm.

S. L. Møller: Hugo Knudsen, N. Haagensen, C. Nielsen, Achton Møller.

Hoffensberg: Arnold Nielsen, L. Jensen, Axel Larsen, Th. Christoffersen, A. Christiansen, Ewald Hansen, S. Bardrum, C. Nordli, Ove Leth-Rasmussen, Vald. Petersen, D. Davidsen.

Forlagstrykkeriet: C. V. Ritter, J. F. Andersen.

O. C. Olsen & Co.: Harald Larsen, Paul Uhre.

Politiken: Holger Rasmussen, H. P. Christoffersen, Carl Feldbro.

Egm. H. Petersen: J. J. Larsen, P. Flügel, Otto Johansen, Povl Linck, Adolf Wichmann, I. C. Christensen, Carlo Guldmann, Fritz Hansen, P. Berggrensson, F. Larsen, O. H. Wildt, E. Frost.

STEMMESEDLEN

—

Ifølge Referatet i »Typ.-Tid.« fra Kongressen i Aarhus ser jeg, at der har været en Del Diskussion om vore Administrationsudgifter — om de ikke var for dyre, og om der ikke kunde spares noget. — Hvorvidt der er noget om dette Spørgsmaal, skal jeg ikke komme ind paa her, men blot henlede Opmærksomheden paa den til Trykkerierne udsendte Stemmeseddel angaaende Valg af Formand, Redaktør og Hovedkasserer. Her synes jeg, vi i høj Grad kommer ind paa Begrebet: »Unødvendig Udgift«, naar Hensyn tages til den Maade, hvorpaa Stemmesedlen er affattet. Naar der ingen Modkandidater er, burde der selvfølgelig ud for den eller de paagældende ene opstillede Kandidater staa et Ja og Nej, saa-

ledes at man efter Behag kunde stemme for det ene eller det andet — saa vilde Betegnelsen »*Stemme*«seddel have været berettiget. Nu derimod bliver Resultatet det samme, uanset om man stemmer eller lader være, hvorfor de fleste sikkert putter Stemmesedlen i Papirkurven i Overbevisning om, at det vil være spildt Ulejlighed at udfylde og indsende den.

— Ifølge samme Referat udtalte en af Forbundets højeste Tillidsmænd, at Dansk Typograf-Forbund var et af de mest fedtede Forbund. Hvad mener den paagældende Tillidsmand med dette Udtryk? Foruden det, at Udtrykket ikke lyder godt, vil jeg blot anføre, at vi betaler ca. $^1/_{10}$ af vor Indtægt i Kontingent. — Kan andre Fag opvise noget lignende? —*J*—

HR. SOPHUS J. NIELSEN

En gammel Vending siger: »Der skal mange Ord til at forsvare en daarlig Sag.«

En anden: »En god Samvittighed har ingen Hast.«

Og en tredje: »Der er mere Glæde over én Synder, der omvender sig . . .«

Disse fortræffelige Ord randt mig — og formodentlig mange andre — i Hu ved at læse dine kraftfulde »Kraft«satser i »Typ.-Tid.«s sidste Nr.

Og din Artikel bekræftede den glimrende.

Med venlig Hilsen! *Johs. Erwig.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HOLSTEBRO LOKALAFDELING

Ordinær Generalforsamling afholdtes Fredag den 14. Juli paa Knudsens Hotel. Dirigent *Peter Lunding*. — Formanden, *H. Chr. Jensen*, aflagde en kort Beretning og oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med 1578 Kr. 40 Øre. Lokalkassens Regnskab balancerede med 304 Kr. 37 Øre, Sygekassens med 303 Kr. 60 Øre. Samtlige Regnskaber godkendtes hver for sig enstemmigt. — I Sekretærens Forfald oplæste *A. Sørensen* Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. — *Formanden* fremsatte dernæst Forslag til Skuemestre (der var ved Forhandling *endelig* lykkedes at faa Haand i Hanke paa dette Omraade); for Sætterne valgtes *Har. Fuglsang* og for Trykkerne *Simon Gullander*. Suppleanter henholdsvis *Olsen* og *Brøchner*. Der forelaa Indbydelse til Fagmøde i Viborg; det vedtoges ikke at lade Afdelingen repræsentere, da der var saa kort Tid til Kongressen. Paa Forslag af *Formanden* vedtoges det at forhøje Lokalkontingentet med 15 og 10 Øre. De udsendte Forslag til Delegeretmødet blev gennemdrøftet. Som delegerede valgtes *Formanden* og *Rud. Nielsen;* Suppleant *Ditlev Rasmussen;* begge de valgte møder med Mandat *for* De samvirkende Fagforbund.

Vikar.

— Ekstra Generalforsamling Onsdag den 15. August. Formanden, *H. Chr. Jensen*, vilde paa given Foranledning meget stærkt understrege Bestemmelsen om Anmeldelse til Lokalformanden, forinden Plads tiltrædes. I Fremtiden vilde man indstille Vedkommende til Karantæne. Det er en Formands Pligt at udlevere ethvert nyt Medlem Tarif og Vedtægter; men saa maa vedkommende Kollega til Gengæld have en ligesaa ufravigelig Pligt til at sætte sig ind i disses Bestemmelser og holde sig dem efterrettelig. — *E. Christensen* oplæste Protokollen, der godkendtes. — Det vedtoges at yde et Bidrag til Arbejderpartiets Valgfond. — Generalforsamlingen sluttede med fælles Kaffebord, under hvilket *Formanden* aflagde en meget udførlig Beretning fra Delegeretmødet. ÷

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt Kvartalsgeneralforsamling den 27. Juli. *H. P. Alb. Jensen* valgtes som Dirigent, *P. Christiansen* som Sekretær. — Forhandlingsbogen godkendtes.

Formanden, *Marthin Pedersen*, gav forskellige Meddelelser, som i alt væsentligt vedrørte Delegeretmødet og den i Forbindelse dermed staaende Festlighed.

Kassereren, *Chr. Rostgaard*, oplæste de reviderede Regnskaber, som enstemmig godkendtes. Forbundskassens Balancesum var Kr. 15.800,20 og Lokalkassens Kr. 5655,28 med Kr. 2388,75 i Kassebeholdning.

Holger Hansen aflagde Beretning og Regnskab for Biblioteket, og som Bibliotekarer genvalgtes med Akklamation *Holger Hansen* og *Willy Mortensen*.

— — —

Derefter holdt Hjælpekassen Generalforsamling. — Regnskabets Balancesum var Kr. 7680,17.

— — —

Bogtrykfagets Lokalsygekasse i Aarhus afholdt tilslut halvaarlig Generalforsamling. Forhandlingsbogen godkendtes, og *Formanden* aflagde Beretning for det forløbne Halvaar, hvorefter *Kassereren* oplæste det reviderede Regnskab, der balancerede med Kr. 5222,90; i Kontingent var indgaaet Kr. 2734, og i Sygeunderstøttelse var udbetalt Kr. 3006, hvorefter Kassens Formue den 1. Juli var Kr. 1144,04. Regnskabet godkendtes.

S. P.

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt Tirsdag den 7. August ekstraordinær Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning, hvortil var mødt 20 Medlemmer.

Formanden, *Just Rasmussen*, bød velkommen, hvorefter *Johs. Schmidt* valgtes til Dirigent. — *Sekretæren* oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. — *Formanden* aflagde Beretning fra Delegeretmødet. Beretningen godkendtes efter en mindre Diskussion. Derefter behandledes et Par lokale Sager. *C. L.*

Husk paa Søndag Sangforeningens - - Sommerfest i Brønshøj Tivoli - - Kl. 4 Teaterforestilling. Kl. 7 Bal. (1x)

NÆR OG FJÆRN

FRA L. CHR. NIELSEN, Svendborg, modtog vi for lang Tid siden en Artikelserie om Typografernes Lønforhold i gamle Dage. Det er indtil Dato kun lykkedes at faa Halvdelen af disse Artikler optaget, men vi haaber, naar vi kommer over Referaterne fra Delegeretmødet, og de forskellige Valg til Forbundets Ledelse er foretaget, at kunne bringe Resten af Hr. Nielsens Undersøgelser.

STEMMESEDLER er i denne Uge udsendt i København angaaende Valg af Formand, Kasserer og Forbundsrevisorer. Kollegerne anmodes indtrængende om alle at afgive deres Stemme.

Valg af Forbundsstyrelsesmedlemmer og Underafdelingsformænd finder Sted snarest, naar Udskrivning af Forbundsstyrelsesvalg foreligger.

Stemmetællerne, de af Sætterafdelingen valgte, bedes møde Mandag førstkommende Kl. 6. Kvindernes og Trykkernes Stemmetællere vil faa nærmere Tilsigelse, naar *de* skal møde.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Vintersæsonen begynder fra 1. September i Lokalerne paa Forchhammersvej 18. For Herrernes Vedkommende Onsdag fra $7^1/_2$—$8^1/_2$ (Motionshold), fra $8^1/_2$—$9^1/_2$ Træningshold og Søndag Fm. fra $9^1/_2$—$10^1/_2$ og $10^1/_2$—$11^1/_2$. For Damerne er Tiderne Mandag og Torsdag fra $7^1/_2$—$9^1/_2$.

ODENSE LOKALAFDELING afholdt Søndag den 12. August en vellykket Udflugt i Form af Sejltur til Klintebjerg og Gabet. Kaffen indtoges i Klintebjerg, og efter at en Sejltur paa et Par Timers Tid til Gabet havde givet Appetit, vendte Deltagerne i Udflugten, ca. 225 i Tallet, tilbage til Klintebjerg, hvor Stemningen ved de medbragte Madkurve hurtig kom i Vejret. Glædeligvis havde Afdelingens mange Digtere ogsaa ved denne Lejlighed beriget Festen med deres Sange, der i et Antal af 6 blev sunget dels paa Udturen, ved Kaffebordet og ved Fællesspisningen. Med en munter Svingom sluttede Udflugten.

—*n.*

SVENSK TYPOGRAF-TIDNING bringer i denne Tid en Fortegnelse over de Bøger, som de svenske Bogforlag i Aarene 1920—22 har ladet trykke i Udlandet. Det drejer sig om ikke mindre end henimod 5 Millioner Eksemplarer til en samlet Vægt af 876.387 Kilo. I samme Tidsrum har Svensk Typograf-Forbund til arbejdsløse Kolleger udbetalt 1.156.767 Kr. 93 Øre.

Hvad mon vi herhjemme har maattet ofre paa samme Konto?

REGNSKABS-OVERSIGT FOR DANSK TYPOGRAF-FORBUND

APRIL KVARTAL 1923

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1923	1.433,48
Ordinært Kontingent	269.396,26
Ekstra Kontingent	31,50
Andre Indtægter	43.016,58
Tilskud fra Hovedkassen	24.220,60
Balance Kr.	338.098,42

Udgift:

Rejseunderstøttelse	1.907,65
Understøttelse paa Stedet	112.694,75
Understøttelse af Hjælpekassen	58.376,31
Sygeunderstøttelse	54.248,92
Begravelseshjælp	3.330,00
Andre Udgifter	4.847,60
Indsendt til Hovedkassen	101.219,96
Beholdning den 30. Juni 1923	1.473,23
Balance Kr.	338.098,42

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. April 1923	1.449.396,35
Renter	18.190,69
Indsendt fra Afdelingerne	101.219,96
Kommunetilskud til B. A.	30.931,31
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	741,94
Salg af Organisationshistorien	25,50
Afdrag paa Prioritetslaan	5.200,00
Balance Kr.	1.605.705,75

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	24.220,60
Overfartsbilletter	96,50
Typograf-Tidende	5.515,61
Legatunderstøttelser	365,40
Strejkebidrag til Norge	46.552,80
Administrationsbidrag til D. s. F.	1.426,80
Kontingent til Forening for Social-Politik	20,00
Den faste Voldgiftsret	300,00
Voldgiftsretten i København	200,00
Bidrag til Dansk Blindesamfund	300,00
Bidrag til Arbejdsløshedsfonden	2.339,38
Lovforsikring	466,44
Repræsentationsudgifter	128,25
Brændsel, Belysning og Rengøring	328,00
Kontorartikler	37,76
Lønninger og Honorarer	5.171,90
Rejseudgifter og Diæter	3.294,01
Porto	264,43
Telegram og Telefon	201,27
Tryksager	2.635,23
Bogbinder	46,50
Nedskrevne Obligationer	5.200,00
Beholdning den 30. Juni 1923	1.506.594,87
Balance Kr.	1.605.705,75

København, 18. August 1923.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—$6^1/_2$*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 22. August: Helsingør 400,00; Kalundborg 300,00; Korsør 150,00; Ribe 100,00. 25. August: Holstebro 600,00. 28. August: Viborg 300,00.

København, 28. August 1923.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Bentzons Bortrejse fra 25. August passes Praksis af Dr. Polack, Værnedamsvej 13. Træffetiden som sædvanlig.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Einer Robert Hansen Gade, udl. 17. 8. 23 i Jarmers Bogtr. (arb. s. St.). Trykkerlærl. Knud Emil Kaaber Eriksen (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Frederikke Hansen (Thiele), tidl. Medlem. Paal. Else Margrethe Jensen, udl. 7. 8. 23 hos Aage Hansen (arb. s. St.).

Nyborg: Paal. Marie Elisabeth Gertrud Nielsen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3074 Carl Viggo Hansen fra Svendborg i Pl. 7267 Lauritz Jørgensen fra Odense (Maskinsætterskolen). 3758 Tage Thomsen fra Skanderborg (arbl.). 3466 Vilhelm Hansen fra Aarhus i Pl.

Aalborg: 4263 Kaj V. Jacobsen (arbl.). Aarhus: 4251 E. Kirkegaard Jensen (arbl.) og 6424 A. E. Bengtson (arbl.). Randers: 7210 Kr. Gabrielsen (arbl.). Roskilde: 2808 Alfr. Jensen (Tidende). Sønderborg: 3477 Aage Sørensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 6880 Frode Andresen til Esbjerg (arbl.). 4255 Niels Andersen til Løgstør (arbl.). 4263 Kaj Jakobsen til Aalborg (arbl.). 7155 Chr. Hansen fra Rejse.

Aarhus: 3466 Vilhelm J. Hansen til Kbhvn. i Pl. og 561 Laur. A. Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Esbjerg: 3845 N. Nic. Jensen til Aalborg (arbl.) og 3488 H. Lindeneg til Aalborg (arbl.). Odense: 2808 A. M. Jensen til Roskilde i Pl. og 3774 Max Jørgensen (overfl. til Arbejdsmændene). Randers: 3971 Jens M. Olesen til Aarhus (arbl.). Svendborg: 3074 Viggo Carl Hansen til Kbhvn. i Pl. Varde: 6946 Siegfred Mortensen til Aarhus.

UDMELDTE

København: 30 Ludvig Anton Olsen (Bogtrykker). 1745 Erna Ejbjerg (fratr. Faget).

UDSLETTET

Kolding: 4878 Hilda Gundersen (forsvundet).

T. S. Fra 1. Septbr. henlægges Gymnastiken til Lokalerne paa Forchhammersvej. Herrerne: Onsdag Kl. 7½—9½, Søndag Kl. 9½—11½. Damerne: Mandag og Torsdag Kl. 7½—9½. (2g)

Til Stereotypørerne!

Stiftelsesfesten afholdes Søndag den 9. September Kl. 4 Efterm. i Café Dronning Olga, Falkonerallé, Hj. af Dr. Olgas Vej. Middagen bestaar af Fiskefilet, Rejer, Asparges, Kalvesteg m. Gemyse, Is og Kaffe. Kolleger, der ikke deltager i Middagen, er velkomne efter denne til et festligt Sammenvær. *Bestyrelsen.*

Gutenberg-Koret.

I Aften Fredag den 31. ds. Kl. 8 Sammenkomst med Damer og passive Medlemmer i Pileallé 18. (4k)

Typografernes Sangforening.

Ordin. Generalforsamling afholdes Mandag den 24. September. Forslag indsendes til Styrelsen inden 8 Dage. (1v)

Søndag den 2. September: Fortunen. Sct. Hans Torv Kl. 10. (3z)

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823. (20)

Modarbejd Arbejdsløsheden.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Rutineret Sætter

(gift), søger Plads nu eller senere. Staar for Tiden i Plads, men ønsker at gøre Forandring. Er skriftkyndig og vant til Kalkulation og Arbejdsberegning. Fineste Arbejdsprøver af saavel merkantile Arbejder som finere Værkarbejder til Tjeneste. — Billet mrkt. »209« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, dygtig Trykker

kan faa Plads i et mindre Avis- og Akcidenstrykkeri i Provinsen. En, som i paakommende Tilfælde kan deltage i Sætning, vil blive foretrukket. Bill. mrkt. »210« med Lønfordring bedes snarest indlagt paa Bladets Kontor.

Plads søges.

Faktor- eller Maskinsætterplads søges. Prima Anbefalinger og Referencer. Billet mrkt. »211« tilstilles Ekspeditionskontoret snarest.

Maskinsætter

(Typograf), som staar i fast Plads, hurtig og paalidelig, kunde ønske Pladsforandring. Billet mrkt. »212« modtager Ekspeditionskontoret.

Erfaren Sætter

søger varig Plads til 1. Oktober eller senere. 29 Aar. Sidste 3 Aar Faktor i et Avis- og Akcidenstrykkeri. Helst til Akcidens, skematisk Sats og moderne Annoncer. Sprogkyndig. Gode Anbefalinger. — Billet mrkt. »206« modt. Ekspeditionskontoret.

Amerik. Enturmaskine.

En saa god som ny Enturmaskine, Format 78 × 116, med tilhørende Selvpaalægger, sælges grundet paa Flytning meget billig, naar Handel kan ske inden 1. Oktober d. A.

C. A. Nielsen & Petersen,
Niels Ebbesensvej 27. Telef. V 5719.
København V. (204)

SÆTTEMASKINSKOLEN
ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
— AMERIKAVEJ 1 —
Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.
Mangeaarig Specialkendskab.
Ratebetaling kan indrømmes. (142)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser.
Stadigt stort Lager. (10)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Honning fra egen Bigaard. 5 og 3 kg Sp. 4 Kr. pr. kg frit tils. Typograf Petersen, Kaastrup, Kalundborg. (197)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen), København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 36 KØBENHAVN DEN 7. SEPTEMBER 1923 XXXXX AARGANG

Herved takker jeg for Tilliden, som Kollegerne har vist mig ved at genvælge mig til Formand for den københavnske Afdeling, og haaber paa fortsat godt Samarbejde.

Med koll. Hilsen

Jul. Samuelsen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

UDSKRIVNING AF VALG TIL FORBUNDSSTYRELSEN

Til Forbundsstyrelsen skal der vælges 15 Medlemmer, deraf 4 for Jylland, 1 for Fyn, 2 for Sjælland-Bornholm, 1 for Lolland-Falster og 7 for København (4 for Sætternes, 2 for Trykkernes og 1 for de kvindelige Hjælpearbejderes Underafdeling).

Lokalafdelingerne i Provinserne bedes hver for sit Omraade fremkomme med Forslag om, hvilke Medlemmer man ønsker valgt. De af Afdelingerne foreslaaede Kandidaters Navne bedes tilsendt Forretningsudvalget senest *17. September*, hvorefter Stemmesedler med Fortegnelse over de foreslaaede vil blive udsendt.

For Københavns Vedkommende skal Valget af Repræsentanter ske ved almindelig Flertalsvalg i Underafdelingerne.

Samtlige Valg skal være tilendebragt *senest Søndag den 30. September.*

København, 31. August 1923.

Forretningsudvalget.

ARBEJDSLØSHEDSKASSENS DELEGERETMØDE

—

Søndag den 5. August afholdtes Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasses 6. ordinære Delegeretmøde i Aarhus.

Formanden, *Jul. Schrøder*, aabnede Mødet. Til Dirigenter og Sekretærer valgtes de samme som ved Forbundets Delegeretmøde. *Marthin Pedersen* gav derefter Ordet til

Formanden, som aflagde en kort Beretning om Kassens Virksomhed. I April 1920 havde vi en Kassebeholdning paa ca. 438.000 Kr. Denne forholdsvis store Beholdning var imidlertid snart bleven slugt af den følgende store Arbejdsløshed, som Faget havde været udsat for i de sidste Aar. Vi havde endda maattet gaa til en klækkelig Kontingentforhøjelse, foruden at vi havde laant af Statskassen 50.000 Kr., som skal afdrages i Løbet af 5 Aar. Nu var Stillingen dog betydelig bedret, saaledes at vi atter havde kunnet nedsætte Kontingentet.

Karl Sørensen advarede imod at raabe for højt om Sparsommelighed og Kontingentnedsættelse, da de sidste Aar havde vist, hvor nødvendigt det var at have en god Kassebeholdning. Der var i vedtægtsmæssig Understøttelse i de tre Aar udbetalt omtrent halvanden Million Kr. og en lignende Sum gennem Hjælpekassen. Han konstaterede med Tilfredshed, at vi nu havde en Kassebeholdning paa ca. 200.000 Kr.

P. Berendt mente, at vi burde have ansøgt om Statslaan paa et tidligere Tidspunkt.

Formanden svarede, at noget saadant ikke kunde lade sig gøre, da Ministeriet under Lockout-Situationen havde standset alle Statslaan.

Beretningen godkendtes.

LOVÆNDRINGER

Der var ialt stillet tre Ændringsforslag til Lovene. De udgik alle tre uden Diskussion, efter at *Karl Sørensen* havde meddelt, at Forslagene fra København og Hillerød stred imod Arbejdsløshedsloven.

Bog- og Akcidenssætterklubben i København havde stillet følgende Forslag til Behandling:

»Delegeretmødet drøfter Spørgsmaalet om, hvor vidt vort Fags Arbejdsløshedskasse fortsat skal bevare det statsanerkendte Forhold, og træffer Beslutning herom.«

Sigv. Hellberg motiverede Forslaget, som maatte gøres til Genstand for en grundig Undersøgelse, hvorfor han foreslog en Resolution, der krævede nedsat en Kommission, bestaaende af 9 Medlemmer, deraf 3 fra København, 3 fra Provinsen og 3 fra Repræsentantskabet, til Undersøgelse af Spørgsmaalet. Desuden indeholdt Resolutionen en Fordømmelse af Regeringens Arbejdsløshedspolitik.

Niels Nielsen, København, talte mod Forslaget. Vi havde i mange Aar arbejdet for Statsanerkendelsen, og han forstod ikke, hvorfor vi nu, da vi havde opnaaet den, skulde nægte at modtage den. Gik vi bort fra Statsstøtte, var der slet ingen Mulighed for at faa Kontingentet nedsat.

Jul. Samuelsen anbefalede at forkaste Forslaget.

P. Berendt ansaa Statsarbejdsanvisningen for at være værre end Statstilskudet til Arbejdsløshedskassen.

Frøken *Crone* havde intet imod, at der vedtoges en Protest imod Regeringens Arbejdsløshedspolitik, men kunde ikke stemme for Resolutionen i den foreliggende Skikkelse.

Lundin, København, anbefalede at stemme imod Resolutionen.

Karl Sørensen ansaa ikke Tiden inde til Drøftelse af det foreliggende Spørgsmaal, hvorfor han vilde anbefale at stemme imod den foreslaaede Resolution.

Resolutionen forkastedes med 79 St. mod 43.

VALG AF TILLIDSMÆND

Til Formand indstilledes *Jul. Schrøder*. Til Hovedkasserer *Karl Sørensen*. Til Arbejdsanviser valgtes *Lundin*.

Dirigenten sluttede derefter Mødet og udbragte et Leve for Dansk Typograf-Forbund.

DELEGERETMØDETS RESULTATER

—

Ret naturligt spørges der, saavel af Mødets Deltagere, men navnlig af dem, der ikke har været med til dette: Hvad er der opnaaet til Gavn for Forbundet og dets Medlemmer?

I første Instans er det vel nok de Tanker, saavel ny fremsatte som ogsaa gammel-kendte, der er udvekslet paa Delegeretmødet, hvorom det *efter* dette drejer sig. Hvad Resultatet af disse Overvejelser bliver, er det vanskeligt at udtale sig om.

Ved meget stærkt at indskærpe Delegeretmødet om endelig ikke at *ødsle* med Forbundets Midler, lykkedes det Formanden at hindre en Landsafstemning om Udmeldelsen af De samvirkende. Ganske vist med kun *én Stemmes Majoritet*. Naa! Hensigten helliger jo Midlet.

Hvad skal man sige til en Landsafstemning om *Formand* o. s. v., hvor der ikke findes en eneste Modkandidat, ligesom Stemmesedlen ikke er affattet, saa der kan stemmes *Ja* eller *Nej*. Naar ingen (trods Lovenes Paabud om dobbelt Indstilling) bringes i Forslag, kan dette jo ikke efterkommes. Til Redaktørstillingen var der foreslaaet fem Kandidater. Da *Frederik Nielsen* efter min og andres Opfordring lod sig genopstille, trak disse sig imidlertid tilbage. Dette foregik uden Protest. At navnlig Dirigenten (Marthin Pedersen), der selv havde anbefalet den ene Kandidat, burde have fastholdt Opstillingen, er ret logisk. Lovene siger: »Dobbelt Indstilling«, ligesom: »Det er Medlemmernes Pligt at modtage Valg«. Enten bør Lovene overholdes, eller ogsaa bør de ændres.

Hvor *Magten og Afgørelsen* af Forbundets mest vitale Interesser, navnlig Løn og Tarif, skal ligge, er atter det Spørgsmaal, hvorom der har staaet størst Strid. Dette har gentaget sig lige siden Forbundets Stiftelse i 1902. I Udkastet til Forbundets Love stod næsten i enhver betydende Paragraf: »Afgøres af *Forretningsudvalget*«. Efter Forslag fra min Side og god Støtte fra andre blev dette jo imidlertid ændret til *Hovedbestyrelsen* eller *Landsafstemning*.

Stadig har det vekslende Forretningsudvalg søgt at faa dette Forhold ændret.

Ved Delegeretmødet i Aarhus i *1905* lykkedes det ved Overrumpling at faa dannet et *Repræsentantskab*, i hvis Magt den endelige Afgørelse af en Tarifs Vedtagelse eller Forkastelse var lagt. Medlemmerne havde ikke længere *direkte* Stemmeret. Næste Skridt skulde saa være *Hovedbestyrelsen* og saa endelig *Forretningsudvalget*. Alt i *god Forstaaelse* med den Forskydning, der foregaar indenfor *De samvirkende*.

At Parolen udgaar fra *Forretningsudvalget for De samv.* er ret indlysende. Trods *Personskifte* i vort Forbund er jo *Taktiken* paa dette Omraade den samme, som den har været de sidste *20 Aar:* Forsøg paa ved Lovændringer at fratage Medlemmerne deres direkte Afgørelse i Tarif-Sager.

Dette i Forbindelse med September-Forliget har gjort mig til Modstander af De samv.

At en stor Del af De samv.s Forretningsudvalgs Medlemmer forsvarer Septemberforliget som et »Gode« for Arbejderne, falder jo godt i Traad hermed.

For at paavirke Generalforsamlingen i De samv. til at vedtage alle de reaktionære Ændringer til disses Love, var der udarbejdet en »Betænkning«. Med Undtagelse af den, der gik ud paa at lægge hele Myndigheden foruden alt andet ogsaa alle *vitale* Spørgsmaal i Generalfor-

samlingens Haand, lykkedes det jo Forretningsudvalget at faa gennemført, hvad det ønskede.

At vort Forretningsudvalg (med Undtagelse af Samuelsen, der svarede: Stemmer ikke) og en Del af Hovedbestyrelsen stemte for, at Medlemmerne ingen Stemmeret skulde have, behøves vel egentlig ikke at bemærkes.

En Del af »Betænkningen«s Indhold er som et Udpluk af Arbejdsgivernes Organ for mange Aar tilbage i Tiden, da man fra Arbejdsgiverforeningen søgte at faa De samv. til at fratage »Underorganisatonerne deres *»Hellige Medbestemmelsesret«*. De samv.s Betænkning siger (Side 11) om Konflikters Afslutning:

». . . Den Fremgangsmaade at benytte Urafstemning ved Konflikters Afslutning maa siges at være et Resultat af den Uro, som opstod under og efter Verdenskrigen med den kunstigt skabte Højkonjunktur. Man raabte tidligt og sent paa *»Medlemmernes Medbestemmelsesret«.«*

Nu véd jo enhver, at vi i vort Forbund og før dets Stiftelse har haft direkte Afstemning i Tarifsager, og det gælder sikkert de fleste andre Forbund. Saa Hensigten med »Krigs-Situationen« er jo tydelig nok.

Om Medlemmernes svigtende Evne til at dømme om sine Lønaftaler hedder det:

». . . Medlemmerne kan ikke have tilstrækkelig Viden om Købeevnen hos den danske Krone og kan altsaa heller ikke skønne over, om det foreliggende »Resultat« forøger eller forringer hans Løn. . . . Han (Arbejderen) kan heller ikke have tilstrækkeligt Overblik over Industriens Bæreevne, han er uddannet i *faglig eller haandværksmæssig Retning*, men derfor ingenlunde *Socialøkonom*, og hans Standpunkt faar derfor altfor let Tilfældighedens Præg.« . . .

Selv om nu Magten indenfor De samv. er bleven forskudt væsentligt til Repræsentantskab og Forretningsudvalg, er disse Herrer saa *»Socialøkonomer«* og derfor det rette Forum? Til daglig praler de da med »at være udgaaede af vore egne Rækker«.

Udadtil hedder det: Arbejderne skal have 8-Timers Dagen for at dygtiggøre sig til at overtage Produktionen, foreløbig i Form af Bedriftsraad.

Indadtil: Arbejderne bør ikke længere have Stemmeret i Lønsager, da de ikke har Evne til at dømme heri.

Naar jeg ikke i Aar var Medforslagsstiller om Udmeldelsen, var det af den Aarsag, at Medlemmerne nu først bør stilles overfor den Kendsgerning: ingen Stemmeret at have i Lønspørgsmaal. Saa gaar det forhaabentlig paa samme Maade som med Paragraf 45: *Man reagerer herimod.*

P. Berendt.

FORBUNDSSTYRELSESVALGET I KØBENHAVN

—

Blandt de Kolleger, der paa Generalforsamlingen i Københavns Sætterafdeling den 26. August blev foreslaaede til Forbundsstyrelsen, var ogsaa

N. TH. SVENDSEN.

Der vil maaske være Kolleger, der vil rette den Anke mod Svendsen, at han er en ny Mand, der ikke tidligere har været i Forbundsstyrelsen, ja, at han end ikke har været Medlem af Lokalstyrelsen, saaledes som flere af de øvrige Kandidater. — Og dette er rigtigt; men hvad Arbejdet for vor Organisation og dens Trivsel angaar, er Svendsen ingen ny Mand — tværtimod. Han har f. Eks. i de senere Aar indenfor sin specielle Branche gjort et meget stort organisatorisk Arbejde, ligesom han gentagne Gange har været indvalgt i Tarifkommissionen. Og hvor saa end Svendsen har været med, maa man give ham den Ros, at han er gaaet op i Arbejdet med Iver og Interesse samt Vilje til at hjembringe det bedst mulige Resultat.

Undertegnede Kolleger, der kender Svendsens Arbejdskraft, er forvissede om, at han vil søge at varetage alle Medlemmers Interesser, og ønsker derfor paa det kraftigste at anbefale Kollegerne i København at give N. TH. SVENDSEN deres Stemme!

Fyrtaarnet: *W. Møller* og *Kaj Worm Jørgensen.*

O. C. Olsen & Co.: *Chr. Møller, Magnus Søndergaard, L. Chr. Nielsen* og *Edv. Kjellberg.*

Kr. Dagblad: *Chr. Jakobsen* og *Chr. Brendstrup.*

Fr. Bagge: *C. Marhauer, J. Eisner* og *A. Andreasen.*

Dyva & Jeppesen: *Sv. Witthoff.*

Hoffensberg: *Arn. Nielsen, D. Davidsen* og *Th. Christoffersen.*

Jørgensen & Co.: *J. Celinder.*

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING

afholdt ordinær Kvartalsgeneralforsamling Søndag den 26. August 1923 i Rømersgade 22. *Emil Frederiksen* valgtse til Dirigent og *P. Aug. Pedersen* til Skretær.

Punkt 1. Beretning. *Formanden* omtalte et Par Sager, der havde været til Behandling i Forbundsstyrelsen paa Foranledning af Principalorganisationerne. Forklarede Motiverne, hvorfor man ikke som Organisation havde ønsket Samarbejde med Principalernes Organisationer. Den ene Sag, Samarbejde om Standardklaviaturet, kunde vel nok have sin store Interesse, men personlig syntes Taleren, at der mellem vore skrivende Kolleger var Tendens til at give Løfter, om hvis Indfrielse man maatte nære Betænkelighed. Men var der iøvrigt Interesse for Sagen, maatte et Standardklaviatur kunne samarbejdes mellem Eksperter fra begge Lejre. Der havde i Kvartalet været det sædvanlige Mangefold af Sager, men for en Gangs Skyld ingen omfattende eller store. Den vigtigste havde vel nok været Anvendelsen af de overskydende Points. Trods den Mistænkeliggørelse og Modpartens Fif, som Taleren havde været udsat for, var denne Sag udløst paa en Maade, der var forenelig med vore Interesser, og som der foreløbig kun var Grund til at være tilfreds med. Omtalte dernæst nogle Forsøg hos Firmaerne Chr. Andersen og Krohn paa at undddrage sig Overarbejdsgodtgørelse i Henhold til Tarifen, men som var blevet kvalte, og endvidere en Række andre Sager. Arbejdsløsheden udviste ved Feriepladsernes Udløb en lille Opgang. Men Taleren vilde nu for en Gangs Skyld udtale et lille Haab om, at det var sidste Sommer, vi kørte med ekstraordinær Arbejdsløshed, der var Ting, der tydede derpaa. Den frivillige Indsamling var gaaet i Staa, og adskillige maatte gaa paa de samme Vilkaar, som de ældre mellem os kender fra deres unge Dage. Styrelsen havde ekstraordinært købt for 500 Kr. Spisebilletter af Karnevalsoverskudet til Uddeling. Taleren gav dernæst en lille Beretning fra Typografernes Sommenhus, en mere fyldig vilde fremkomme i »Typ.-Tid.«. Omtalte dernæst Delegeretmødet, hvorfra der ikke var store Ting at berette. Der var paa Delegeretmødet to Ting, der brødes, men om hvilke det blev ved Diskussionen. Den ene Ting var Trykkernes vel nok ubevidste Decentralisationsplaner og dernæst Industriforbundstanken. De første er vel nok et tilbagelagt Stadium, forsaavidt vi skal være Organisationsmænd. Og med Hensyn til Industriforbundet kommer Spørgsmaalet, om vi er organisk modne dertil. Indenfor vor egen Ramme var vi endnu optaget af Fænomenet Branchedelingen. Ledelsesforholdet og Forbundets Sammensætning var heller ikke fuldkomment. Men som det var, var det i Medlemmernes Interesse, og dette maatte man regne med, naar man nu skulde undersøge Betingelserne for et Industriforbund. Omtalte dernæst de skete Lovændringer hver for sig og deres Motiver, medens Forslaget om Nedsættelse af Kontingent og Understøttelse i sidste Øjeblik var taget tilbage.

I Diskussionen deltog en Mængde Talere. *Sigv. Hellberg* vilde til Formandens Udtalelse om, at Delegeretmøderne jo var et Sted, hvor der sjældent blev taget Initiativer, bemærke, at der netop paa disse Kongresser, hvor Fagets om ikke lyseste saa dog mere fremragende Hoveder var samlede, burde tages Initiativer. Her bør Hovedlinierne for vort Forbunds fremtidige Arbejde trækkes op. Klaviaturspørgsmaalet mente Taleren havde en ikke ringe Interesse for de Mennesker, der skal arbejde ved Sættemaskinerne, og den af Forbundsstyrelsen vedtagne Afvisning af al Forhandling er lidt for kategorisk. — *Carl Joh. Christensen* protesterede mod Formandens Udtalelser angaaende Trykkernes Forslag om et Sekretariat, der maatte virke decentraliserende. Forslaget var et velment Forsøg paa at gøre Trykkerne Landet over mere tilfredse indenfor Dansk Typ.-Forbund. Paatalte Forbundsledelsens brutale Afvisning af forskellige Forslag. — *Niels Nielsen* omtale Forkastelsen af Resolutionen om Forbundstrykkeriet og spurgte, om ikke Sagen kunde tages op af Københavns Afdeling. — *P. Berendt* polemiserede mod Carl Joh. Christensen. Foreligger der noget Tilfælde, hvor Sætterne i Kraft af deres Flertal har negligeret beretigede Trykkerinteresser, naar de ikke har gaaet ud paa at skaffe særlige høje Lønninger for Trykkere? Taleren forsvarede Forbundsstyrelsens Afvisning af Samarbejde med Bogtrykkerne angaaende Standardklaviaturet og slog stærkt til Lyd for, at man søgte at faa Sommerferie fastslaaet i den københavnske Tarif. Paa dette Omraade er vi alt for langt bag efter Provinsen. — *E. Nilsson* kritiserede Karl Sørensens Optræden paa Delegeretmødet, hvor han, idet han nævnte forkerte Tal trods sin bedre Viden, fik Provinsdelegerede, der følger ham i tykt og tyndt, til at stemme modsat Trykkeriarbejdernes Interesser. — *Jul. Schrøder* replicerede til Hellberg angaaende Standardklaviaturet. Taleren gjorde dernæst Forsamlingen opmærksom paa et Par Fejl i Referaterne fra Delegeretmøderne. I det samlede Referat af Møderne, som vil blive udsendt, vil mine Udtalelser findes, saaledes som de virkelig blev fremsat.*) Det af Trykkerne stillede Forslag om et Sekretariat betegnede Taleren som uantageligt. Industriforbundstanken stillede han sig kølig til, men den vedtagne Undersøgelse skal blive foretaget paa fuldt ud loyal Maade. Selv om Ledelsen led et Nederlag paa sit Forslag til Prg. 45, og Silkeborgforslaget blev vedtaget, haabede Taleren, at den herom paa Delegeretmødet førte Diskussion vilde vise sig at være frugtbargørende for Eftertiden. Sluttelig fremsatte Schrøder et Par Bemærkninger i Anledning af en Artikel i »Typ.-Tid.«, idet han ønskede, at Medlemmerne ved det stedfindende Valg af Forbundsformand og Hovedkasserer stemte alle — for eller imod —, at stemme blankt eller undlade at stemme var for de opstillede Kandidater mindre tiltalende. — *Carl Schmidt* udtalte sig i Tilslutning til de af Carl Joh. Christensen fremsatte Bemærkninger. — *Sophus J. Nielsen* forespurgte, om det Rygte talte sandt, der sagde, at Maskinsætterklubben havde udsendt Cirkulære til sine Medlemmer med Opfordring til *kun* at stemme paa Maskinsættere ved Valget af delegerede. — *Johs. Erwig* besvarede det fremsatte Spørgsmaal benægtende og ankede over »Social-Demokraten«s fejlagtige Referater fra Delegeretmødet. — *Hellberg* mente fremdeles, at det var uklogt, at Forbundsstyrelsen kategorisk havde nægtet at forhandle om eller paa anden Maade medvirke til et Resultat i Spørgsmaalet om et Standardklaviatur. Endvidere kritiserede han Afstemningen om Køb af Sommerhuset og krævede mere betryggende Afstemningsforhold i alle Anliggender. — *Schnoor* glædede sig over den stigende Interesse, hvormed de valgte delegerede deltager i Møderne, hvilket var anerkendt af De samv. Fagforb.s Repræsentant, Vilh. Nygaard, men Taleren anbefalede, at man for Fremtiden forsøgte ikke at forveksle Delegeretmøderne med Afdelingsgeneralforsamlingerne. — Efter at *Jul. Schrøder* havde paataget sig Skylden for, at »Social-Demokraten« ikke direkte var blevet underrettet om Forhandlingernes Gang paa Delegeretmødet, fik Formanden, *Jul. Samuelsen*, Ordet for at replicere til de forskellige Talere. — Til Hellberg angaaende Sommerhuset, til E. Nilsson angaaende

*) Det var dog bedre, om Formanden her i Bladet oplyste os om, hvori det fejlagtige bestaar. *Red.*

Hjælpearbejdernes nye forbundsmæssige Stilling, til Niels Nielsen angaaende Forbundstrykkeri m. m. fl., hvorefter Beretningen godkendtes med alle St. mod 1.

Punkt 2. Regnskabet. *Lundin* forelagde Regnskabet og ledsagede det med nogle orienterende Bemærkninger, som gav *P. Berendt* Anledning til at fremsætte Ønsker om Medicinhjælp i Sygekassen. Et Spørgsmaal, som maaske kan tages op, hvis der bliver Forhandling om Tandlægehjælpen for vore Medlemmer. — *Halberg* benyttede Lejligheden til at kræve Hjælp for de snart mange arbejdsløse uden Understøttelse, og *Sigv. Hellberg* gav desaarsag nogle Oplysninger om et af ham til Delegeretmødet fremsat Forslag angaaende Arbejdsløshedskassen. — Endelig ønskede *Anthonsen* de maanedlig offentliggjorte Tabeller om Arbejdsløsheden gjort meget mere udførlige, hvorpaa Regnskabet blev enstemmig godkendt.

Punkt 3. Forslag om Bevilling af 100 Kr. til Dansk Blindesamfund. *Formanden* motiverede Forslaget ved at oplæse en Skrivelse fra Dansk Blindesamfund. — 100 Kr. bevilgedes.

Punkt 4. Opstilling til Valg af Formand. — *Th. Holmen* indstillede paa den samlede Styrelses Vegne *Jul. Samuelsen* til Genvalg, hvilket anbefaledes varmt af *Sophus J. Nielsen*, Frk. *Henriette Crone, Amalie Gram-Petersen, Mathilde Didriksen, Møller* og *P. Berendt*. — *Johs. Erwig* vilde tillade sig at opstille *Sigv. Hellberg* og anmodede indtrængende Kollegerne om at stemme paa denne. Det samme gjorde *Aage Jensen*. Dernæst anbefalede *E. Nilsson, Johs. Poulsen* og *Møller* Julius Samuelsens Genvalg. — *Sigvald Hellberg* og *Jul. Samuelsen* gaar ud til skriftlig Afstemning.

Til Kasserer foresloges *O. A. Lundin*. Gaar ud til skriftlig Afstemning.

Til Forbundsrevisorer foresloges genvalgt *Chr. Østergaard, Alb. Michelsen, Schnoor* og *Carl Christoffersen* samt nyopstilledes *Chr. Nielsen* og *Robert Møller*. — Alle seks gaar ud til skriftlig Afstemning.

Hermed var Dagsordenen udtømt, og Generalforsamlingen hævedes. *P. Aug. P.*

DEN TYPOGRAFISKE FORENING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 26. August 1923 i Rømersgade 22. Dirigent *Emil Frederiksen*, Sekretær *Harald Jensen*.

Punkt 1. Opstilling til Valg af 4 Forbundsstyrelsesmedlemmer. *Formanden* foreslog paa Styrelsens Vegne de 4 afgaaende, nemlig *P. Berendt, Emil Frederiksen, Wilh. Jacobsen* og *Har. Jensen*. Paa Forspørgsel om yderligere Forslag foreslog Forsamlingen *N. Th. Svendsen, N. M. Nielsen, Johs. Erwig, Sofus Henriksen* og *E. Nilsson*.

Samtlige Kandidater udgaar til skriftlig Afstemning, saasnart Forbundsstyrelsesvalget udskrives.

Punkt 2. Eventuelt. Da ingen ønskede Ordet, hævede Dirigenten Generalforsamlingen.

KØBENHAVNS TRYKKERFORENING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 26. August i Rømersgades lille Sal med Dagsorden: 1) Opstilling til Valg af Formand; 2) Opstilling til Valg af 2 Forbundsstyrelsesmedlemmer; 3) Eventuelt. Dirigent: *Carl Schmidt*. Sekretær *Carl Johan Christensen*.

Formanden, *P. Aug. Pedersen*, aflagde en kort Beretning om den svundne Periode og berørte den Vanskelighed, der havde været til Stede ved Valget af Formand sidste Gang, foranlediget ved Lauritz Jensens Død. Udtalte, at han nok vilde lade sig opstille igen. — *Lundin* foreslog at genopstille P. Aug. Pedersen, om han end til Tider manglede Selvstændighed, mente han dog at kunne anbefale ham. — *Carl Joh. Christensen anbefalede* at opstille Nygaard, som i de senere Aar havde lagt et stort Arbejde ind paa vor Stands Affærer. — *Bruun* anbefalede ligeledes Nygaard til Formandsposten og udtalte, at det sikkert vilde have en gavnlig Indflydelse at faa yngre Kræfter ind i Ledelsen. — Til Forbundsstyrelsesmedlemmer opstilledes *Lundin, Axel Jensen, Carl Schmidt* og *Carl Johan Christensen*.

Da ingen havde noget at fremføre under Eventuelt, sluttede Dirigenten Generalforsamlingen, der kun var besøgt at ca. 20 Medlemmer.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

STEMMESEDLER til Valgene i København er for sent indkomne fra *»Aftenbladet«* og fra *Johnsen & Co.*

BREV henligger paa Kontoret til Typograf Gunnar Petersen fra Fyenshave.

AUSTRALIEN. Fagforeningerne i Australien har i Tiden fra 1906 til 1921 haft en betydelig Fremgang i Medlemsantallet og tæller nu 703.000 Medlemmer, deraf 80.516 kvindelige. Lønnen og Arbejdstiden er fastsat ved Lov. Saa godt som alle Arbejdere i Australien faar 14 Dages Sommerferie med fuld Løn.

I 37 AAR har S. Gompers staaet i Spidsen for den amerikanske Fagbevægelse. Under hans Ledelse er den faglige Landsorganisation The American Federation of Labours Medlemstal steget fra ca. 50.000 til omkring 4 Millioner. Antallet af tilsluttede Forbund udgør 112.

DEN SYGE KRONE. Landsforeningen »Dansk Arbejde« har udsendt en Pjece under Navnet »Den danske Krone paa Skraaplanet«. Det er en Udredning af Aarsagerne til den danske Krones Værdiforringelse, som i Pjecen hævdes at være *det overdrevent store Indkøb af udenlandske Varer* med den deraf følgende Tilsidesættelse af de danske Varer. Det lille Skrift indeholder mange interessante Oplysninger og fortjener at læses af den store Befolkning, som kender altfor lidt til vor syge Krones Historie. Pjecen slutter med en kraftig Appel til alle om at købe danske Varer.

TYSKLAND. Til hvilke Tal, Forringelsen af Pengenes Værdi i Tyskland fører, fremgaar af en Bekendtgørelse fra det tyske Trafikforbund. Ifølge denne udgjorde Medlemskontingentet for Ugen fra 5. til 11. August i den højeste Bidragsklasse 78.000 Mark pr. Medlem. Arbejdsløshedsunderstøttelsen var i samme Uge 204.000 Mark.

AFSTEMNINGSRESULTATER

DEN KØBENHAVNSKE AFDELING

Ved den Dags Dato foretagne Optælling af Stemmesedler valgtes til *Formand: Jul. Samuelsen* med 1064 Stemmer. Derefter havde Sigv. Hellberg 712 Stemmer. 24 Stemmesedler var blanke.

Til *Kasserer* valgtes *O. A. Lundin* med 1692 Ja mod 83 Nej.

Til *Forbundsrevisorer* valgtes: *Chr. Østergaard* med 1464 St., *Alb. Michelsen* med 1355 St., *C. Schnoor* med 1320 St. og *Carl Christoffersen* med 1241 St. Derefter havde Chr. Nielsen 750 St. og Robert Møller 643 St. 78 Stemmesedler var blanke.

Der var ialt afgivet 1801 Stemmer, hvoraf 4 ugyldige.

København, 3. September 1923.

Gundorph Sørensen. S. Henriksen. N. M. Nielsen. Arn. Nielsen. Carl Eriksen. Svend Johansen. N. Wendt. Aage G. Jensen. A. Søby.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Til Formand er valgt *Julius Schrøder* med 863 St.

Til Redaktør er valgt *Fr. Nielsen* med 852 St.

Der var afgivet ialt 954 St., hvoraf 46 var blanke og 11 ugyldige St.

Til Forretningsfører for Provinserne er valgt *Karl Sørensen* med 498 St. af 540 afgivne St.

København, 30. August 1923.

Forretningsudvalget.

BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

Til Formand er valgt *Julius Schrøder* med 856 St.

Til Hovedkasserer er valgt *Karl Sørensen* med 849 St.

Der var afgivet ialt 954 St., hvoraf 46 var blanke og 11 ugyldige St.

København, 30. August 1923.

Hovedbestyrelsen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 29. August: Kolding 800,00; Struer 200,00; Tønder 200,00. 30. August: Randers 500,00. 4. September: Køge 300,00.

København, 4. September 1923.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Peronards Bortrejse fra 1. September besørges Praksis af Dr. Fischer Nielsen. Træffes 12—1. Onsdag 6—7. Telf. Taga 1212.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Leo Henry John Gaarsøe, tidl. Medl. (Dyva & Jeppesen). 1888 Fossings Hustru Selma (Syge- og Begravelseskassen). 3451 Jensens Hustru Elisabeth (Syge- og Begravelseskassen).

Slagelse: Paal. Asta Christensen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 3424 Christian Hansen fra Skive (arbl.). 6565 Esben Hansen fra Rejse i Pl. 3296 Sigurd Nørdgaard fra Rejse (arbl.). 6096 Mads Rosenbeck fra Fredericia (Maskinsætterskolen). 3109 Theodor Nielsen fra Sønderborg i Pl. 2894 Jørgen Andersen fra Sønderborg (arbl.). Hj.arb. Robert P. Jensen fra Søfyrbødernes Fagf. (Berl. Tid.).

Aarhus: 561 L. A. Nielsen (Demokraten). Esbjerg: 6880 Frode Andresen (arbl.). Køge: 7053 Harry König (Østsj. Avis).

FRATRAADTE

København: 1130 Aksel Christoffersen paa Rejse. 3424 Christian Hansen til Skive (arbl.). 3831 Tage Andersen til Horsens (arbl.). 6450 H. C. Christensen til Kolding (arbl.).

Aarhus: 7143 Carl Hornbech paa Rejse. Fredericia: 6096 M. Chr. Rosenbæk til Kbhvn. (paa Skole). Kolding: 7168 Pauli Jensen paa Rejse og 3780 Aksel Andersen paa Rejse. Odense: 7239 Aage Randløv paa Rejse, 6001 Oskar Nielsen (overfl. til Skibsværftsarbejderne) og 7161 Chr. Hultgreen til Haderslev (arbl.). Ringsted: 6439 Chr. Marcussen paa Rejse. Skive: 3424 Chr. B. Hansen til Kbhvn. (arbl.) og 7053 Harry König til Køge i Pl. Sønderborg: 2894 Jørgen Andersen til Kbhvn. (arbl.) og 3109 Th. Vagn Nielsen til Kbhvn. (arbl.).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 3190 Louis Gudmundsen.

UDMELDTE

Aarhus: 3913 J. H. Lindgren (Bogtrykker) og 3812 Maria Hess (fratr. Faget).

DØDE

København: 163 Carl Chr. Landal (Missionstrykkeriet).

Aarhus: 3617 Chr. Ad. Rasmussen.

Til Stereotypørerne!

Stiftelsesfesten afholdes Søndag den 9. September Kl. 4 Efterm. i Café Dronning Olga, Falkonerallé, Hj. af Dr. Olgas Vej. Middagen bestaar af Fiskefilet, Rejer, Asparges, Kalvesteg m. Gemyse, Is og Kaffe. Kolleger, der ikke deltager i Middagen, er velkomne efter denne til et festligt Sammenvær.

Bestyrelsen.

Typografernes Sangforening.

Sangøvelsen begynder Mandag den 10. September Kl. 8 i »Gimle«s Lokale, Grundtvigsvej 14. — Nye Medlemmer sættes paa Stemme. (1y)

Københavns Trykkerklub.

Generalforsamling afholdes Fredag den 21. Septbr. Kl. 8 pr., Pileallé 18.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskab. 3. Lovændringer. 4. Valg af a) 2 Styrelsesmedlemmer, b) Kasserer. 5. Eventuelt. *Styrelsen.* (15j)

Gutenberg-Koret.

I Aften Fredag den 7. September Kl. 8½ begynder Sangøvelserne i nyt Lokale, Café »du Park«, Gyldenløvesgade. For en god Anden Bas er Plads ledig i Koret. Henvendelse samme Sted. (41)

Søndag den 9. September: Kørom. Sct. Hans Torv Kl. 10. (3æ)

ANNONCER

Maskinsætter

søger Plads. Rutineret, velanbefalet. Bill. mrkt. »219« modt. Ekspeditionskontoret.

Rutineret Sætter

(gift), søger Plads nu eller senere. Staar for Tiden i Plads, men ønsker at gøre Forandring. Er skriftkyndig og vant til Kalkulation og Arbejdsberegning. Fineste Arbejdsprøver af saavel merkantile Arbejder som finere Værkarbejder til Tjeneste. — Billet mrkt. »209« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Akcidenssætter

med Kendskab til Trykning ønsker Plads. Billet mrkt. »214« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter søger Plads.

Einar Petersen,
Porthusvej 6, Svendborg. (215)

Bogtrykkeri søges.

større eller mindre, beliggende i Provinsen. Kapital haves. — Billet med Oplysninger mrkt. »216« tilsendes Ekspeditionskontoret.

Til Købs

ønskes en god, let, brugt **Diegel** (Format ca. 30×40 cm) samt en **Skærekniv.** Bill. med Tilbud mrkt. »220« modt. Ekspeditionskont.

Pladsen som Kontorassistent

paa Forbundskontoret er ledig. Vedkommende skal kunne deltage i alt forefaldende Kontorarbejde. — Skriftlig Ansøgning sendes til Forretningsudvalget inden 8 Dage.

Haand-Diegel

ønskes til Købs. Billet mrkt. »218« med Opgivelse af Pris modtager Ekspeditionskontoret.

Amerik. Enturmaskine.

En saa god som ny Enturmaskine, Format 78 × 116, med tilhørende Selvpaalægger, sælges grundet paa Flytning meget billig, naar Handel kan ske inden 1. Oktober d. A.

C. A. Nielsen & Petersen,
Niels Ebbesensvej 27. Telef. V 5719.
København V. (204)

·ERIK·LEVISON·

GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS

VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B

Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner

BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Bogtrykkeri til Salg.

Paa Grund af Indtrædelse i anden Virksomhed er et moderne Akcidens-Bogtrykkeri i jydsk Købstad billig til Salg. Omsætning 15,000 Kr. Nogen Kapital nødvendig. Billet mrkt. »217« modtager Ekspeditionskontoret.

1 Perforérmaskine, 60 cm, Foddrift, og **1 Papsaks,** 110 cm Snitlængde, er billig til Salg. Bill. mrkt. »213« modt. Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Honning

fra egen Bigaard. 5 og 3 kg Sp. 4 Kr. pr. kg frit tils. Typograf Petersen, Kaastrup, Kalundborg. (197)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —
Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.
Mangeaarig Specialkendskab.
Ratebetaling kan indrømmes. (142)

(160)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.

AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 · FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 37 KØBENHAVN DEN 14. SEPTEMBER 1923 XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

TIL REVISORERNE I LOKAL-AFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, 28. August 1923.

Forretningsudvalget.

FORBUNDSSTYRELSESVALGET

I.

Paa en ekstraordinær Generalforsamling i Esbjerg Afdeling den 9. September vedtoges det enstemmig at genopstille

J. CHR. PETERSEN, Esbjerg,

som Kandidat til Hovedbestyrelsesvalget.

Esbjerg Lokalafdeling.

II.

Paa en ekstraordinær Generalforsamling vedtoges det med Akklamation at genopstille

VALD. PETERSEN, Kolding,

ved det kommende Forbundsstyrelsesvalg.

Kolding Lokalafdeling.

III.

Det betydningsfulde Valg af Medlemmer til Forbundsstyrelsen staar for Døren, og Spørgsmaalet: Hvem skal vi opstille, melder sig omkring i Afdelingerne. — Det sydlige og vestlige Jylland er i den nuværende Forbundsstyrelse repræsenteret ved *Vald. Petersen,* Kolding, og *Chr. Petersen,* Esbjerg. Ser vi tilbage paa disse to Mænds Virken for Medlemmernes Vel, vil det være forstaaeligt, at Afdelingerne heromkring for disse to Mænds Vedkommende kun kan ønske deres Genvalg. — Vi opfordrer herved indtrængende Kollegerne Landet over, naar de staar med Stemmesedlen i Haanden, da at stemme paa:

VALD. PETERSEN, Kolding,

CHR. PETERSEN, Esbjerg.

Vi, der kender dem fra det daglige Liv, véd, at de begge to er Mænd, der ikke lader sig deres Meninger foreskrive eller diktere, hverken fra den ene eller den anden Side, agtet og respekteret af Kolleger og Arbejdsgivere indenfor den lokale Kreds. Mænd med ranke Rygge, der er i Stand til selvstændigt at sætte et Arbejde ind. — Det er saadanne, der bør vælges, og det er vor Overbevisning, at Kollegerne ikke vil fortryde, naar de lægger deres Stemme paa ovennævnte Kolleger. Naar dertil føjes, at de begge er interesserede Fagfæller og retlinede Karakterer, i Besiddelse af Tænkeevne og Evne til at overse en given Situation, skal vi endnu en Gang henstille til Kollegerne at genvælge

CHR. PETERSEN, Esbjerg,

VALD. PETERSEN, Kolding.

Esbjerg Lokalafdeling. Horsens Lokalafdeling. Fredericia Lokalafdeling. Kolding Lokalafdeling.

Just Rasmussen, Formand, Vejle. *Fr. Flade,* Formand, Haderslev.

IV.

Aabenraa Lokalafdeling har ved enstemmig tagen Beslutning i *alle* Medlemmers og Forbundets Interesse opstillet Kollega

C. BOLDT, Aabenraa,

som Kandidat til forestaaende Hovedbestyrelsesvalg og anmoder herved Jyllands øvrige Afdelinger om at støtte Forslaget.

Aabenraa Lokalafdeling,
L. Dall, Sekretær.

V.

DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS HOVEDBESTYRELSE SKAL PAA VÆGTEN

Ved denne Lejlighed vil det være klogt at kaste Blikket videre ud og ikke nøjes med at rangere vor egen Afdeling for at finde brugbare Emner.

Skønt vi indrømmer, at det kunde være ønskeligt for os i det sydligste Jylland at faa saa nær Føling som muligt med Hovedledelsen af vort Forbund (vi trænger paa adskillige Omraader til at komme paa Højde med Kollegerne i det gamle Land), vil vi paa nærværende Tidspunkt meget indtrængende henstille til Kollegerne hernede at renoncere.

Af flere Grunde:

For det første tvivler vi stærkt om — uden at nogen iøvrigt af den Grund behøver at føle sig brøstholden — at vi hernede har Mænd, der er saa kendt med de danske Forhold indenfor vort Fag, at de fuldtud kan udfylde Pladsen i Hovedbestyrelsen.

For det andet findes der i vor umiddelbare Nærhed to prøvede og anerkendte Kolleger, nemlig *Chr. Petersen,* Esbjerg, og *Vald. Petersen,* Kolding, som vi i fuldeste Maal kan være tjent med som Repræsentanter i Hovedbestyrelsen. De fleste af Kollegerne hernede har baade før og efter Grænsedragningen haft Lejlighed til at lære disse to Kolleger at kende og har da sikkert ogsaa faaet det bedste Indtryk af dem.

Og vi siger: Hellere beholde gode, prøvede Kræfter, end søge sin Lokal-Patriotisme tilfredsstillet.

Lad os i det sydlige Jylland samles om:

VALD. PETERSEN, Kolding, og
CHR. PETERSEN, Esbjerg.

Haderslev Lokalafdeling.

AFSTEMNINGERNE PAA DELEGERETMØDET

Saa blev Delegeretmødet overstaaet, og selv om Meningerne om de enkelte Forslag var delte, maa vi jo nu haabe, at de Vedtagelser og de Beslutninger, som man dèr kom til, maa vise sig at være til Gavn for vort Forbund i de kommende 3 Aar.

Der var imidlertid én Ting paa Delegeretmødet, som forundrede mig og sikkert flere andre meget, nemlig den diktatoriske Myndighed, hvormed Dirigenten, Marthin Pedersen, behandlede flere af de Forslag, som ikke havde fundet Naade hos Forbundsstyrelsens Flertal og derfor kun havde faaet en Stjerne i Modsætning til de faa Forslag med to Stjerner, der havde faaet allerhøjeste Godkendelse. Nu har Medlemmerne jo gennem vort Fagblad faaet at vide, hvad der blev vedtaget, og hvad der blev forkastet, men jeg synes imidlertid, at Medlemmerne ogsaa har Krav paa at faa at vide, at det ikke var lutter Tilfredshed, der prægede det afholdte Delegeretmøde — derfor denne Artikel.

Til hver delegeret var udleveret et stort Skema med alle de delegeredes Navne, og hvorpaa der var Plads til 6 Gange Stemmeafgivning ved Navneopraab. Naar man havde faaet et saadant Skema, skulde man jo mene, at det var for at bruge det; men da Mødet var forbi, havde Skemaet ikke været brugt én eneste Gang, skønt der ved flere Afstemninger havde været haardt Brug for det, hvad jeg skal give et Par Eksempler paa.

Lad mig begynde med Spørgsmaalet om vort Forbunds Udmeldelse af De samv. Fagforbund. Den indbragte Resolution om at sende dette Spørgsmaal ud til almindelig Afstemning, var underskrevet af 29 delegerede, og ved Afstemningen, som foregik ved Haandsoprækning, blev der afgivet 55 Stemmer for den; ifølge Mødets Forretningsorden skulde der afgives mindst $^1/_3$ af samtlige delegeredes Stemmer, for at et Forslag kunde komme ud til almindelig Afstemning. Nu blev der fra Ordstyrerens Side hævdet, at $^1/_3$ var 57, et Tal, som man dog senere ændrede til 56. Altsaa: Der manglede én Stemme i det paakrævede Antal, men da Afstemningen som sagt foregik ved Haandsoprækning, kunde der jo være talt forkert, hvorfor der fra flere delegeredes Side mundtlig blev opfordret til at lade Afstemningen gaa om, og da lade den ske ved Navneopraab, et saare rimeligt Forlangende, men dette blev fra Ordstyrerens Side affejet med, at Tallene var rigtige, og at Resolutionen var forkastet(?). Det gjaldt altsaa om at hindre, at Spørgsmaalet kom ud til Afstemning, og derfor hængte man sig krampagtig fast i den ene Stemme.

Et andet Forslag, som fik samme Skæbne, var det af Københavns Trykkerforening stillede Forslag til Prg. 42 om, at den ene af Provinsens Repræsentanter i Forbundsstyrelsen skulde være Trykker. Dette Forslag blev ved Afstemningen forkastet med 48 St. mod 47. Atter her havde Navneopraab været paa sin Plads for at faa det rette Billede frem.

Til sidst skal jeg nævne det af Hellberg stillede Forslag om Ændring af De samv. Fagforbunds Love og den Skæbne, dette Forslag blev udsat for. Da Afstemningen var forbi, meddelte Ordstyreren, at Forslaget var *vedtaget* med 56 St. mod 54, men et Øjeblik efter blev det med-

delt, at Sammentællingen var forkert, og at Forslaget var *forkastet* med 54 St. mod 54. Dette vakte ganske naturligt en ikke ringe Bevægelse blandt de delegerede, og man fik nærmest det Indtryk, at Forslaget ikke *maatte* blive vedtaget, thi ellers havde man fulgt Opfordringen til at lade Afstemningen gaa om ved Navneopraab.

Køge, i August 1923. *Vald. Jensen.*

JUBILÆUM

Fredag den 14. September kan Maskinsætter *Rs. C. Pedersen*, Horsens, fejre 25-Aarsdagen for sin Ansættelse ved »Social-Demokraten«. Rs. Pedersen udlærte 1890 i H. Foghs Bogtrykkeri i Horsens, arbejdede derefter en Tid i Holstebro, Viborg (Militær), Frederikssund og Holbæk, indtil han i 1895 kom tilbage til Horsens. I Organisationslivet har Jubilaren taget trofast Del, og de Generalforsamlinger her i Afdelingen. R. C. P. ikke har deltaget i, kan let tælles. I 7 Aar — fra 1906 til 1913 — var R. C. Pedersen Lokalformand og Kasserer og saavel dette Tillidshverv som iøvrigt hans daglige Arbejde har han udført med en saare minutiøs Punktlighed — det paastaas saaledes, at hans Uhr endnu aldrig har gaaet for sagte!

Paa Jubilæumsdagen vil Rs. Pedersen sikkert fra saavel Arbejdsfællers som Kollegers Side modtage mange Hilsener, Lykønskninger og Beviser for den Agtelse, han igennem Aarene har vundet sig. —*n.*

TIL TRYKKERNE

Da afdøde Laur. Jensen i 1920 gik af som Formand, var der Vanskelighed ved at finde ham en Efterfølger. Thi det skulde være en Mand, der ikke alene besad de nødvendige Egenskaber, men tillige havde en personlig Stilling til visse dengang og siden hen forekommende Ting, som Laur. Jensen nu var bleven træt af. Det gik derfor ikke lettere, end at man maatte nedsætte en Kommission til at finde denne Mand. Det behøver ikke nu længere at være nogen Hemmelighed — men det var Laur. Jensen og undertegnede, der pegede ham ud. Jeg havde lært ham at kende i 1918, da jeg ofte, som senere, har skattet hans solide Karakter. Og vi fik ham ogsaa valgt. Manden var *P. Aug. Pedersen.*

Nu i sidste Referat fra Trykkernes Generalforsamling ser man, at *Lundin* foreslog at genopstille P. Aug. Pedersen, om han end til Tider manglede Selvstændighed, mente han dog at kunne anbefale ham. Saaledes er Ordene. Men saaledes er de i Virkeligheden ikke alligevel! *Lundin* hævder, at han har sagt, at selv om Peder August somme Tider er noget vidtløftig, kunde han særdeles godt anbefale hans Genvalg. Jeg vilde maaske have sagt grundig i Stedet for vidtløftig. Men, se — det er dog noget helt andet.

Naar man nu ser noget om P. Aug. Pedersens manglende Selvstændighed, der er puttet ind i et Referat, saa er det jo heller ikke til at tage fejl af. Tillad mig da ogsaa at sige et Ord med ved denne Lejlighed.

P. Aug. Pedersen er saapas selvstændig, som han finder det foreneligt med Forbundets Interesser. Han er saapas selvstændig, at han ikke danser efter Piber, der, om han fulgte dem, førte ham og andre ud i Mosen, hvorfra man hurtigst muligt skulde se at redde sig i Land igen. P. Aug. Pedersen har den fulde Forstaaelse af Forbundet som en Helhed, paa hvilken Afdelingen er et Led, men uden hvilken Afdelingen vilde være prisgivet. Følgende denne Rettesnor viser P. Aug. Pedersen sin Selvstændighed. Men dertil kommer hans gode menneskelige Egenskaber. Rolig og overvejende, grundig, som jeg før sagde, men dernæst interesseret for sit Arbejde, som man kun kan prise ham for. Aldrig forud indtaget af Følelse eller Mening i en Sag, der først skal have sin Belysning, men undersøgende, hvad der ligger for, danner P. Aug. Pedersen sig af Resultatet sin Mening. Det er netop en saadan Mand, Trykkerne har Brug for som Formand og Forbundet som Medarbejder.

Derfor disse Par Ord til Overvejelse for mine Kolleger Trykkerne.

Jul. Samuelsen.

FAGSKOLEN FOR BOGHAANDVÆRK

VINTERSKOLEN

Vinterskolens Undervisning begyndte Tirsdag den 4. September med ialt 72 Elever, fordelt saaledes:

	Ældste Klasse	Yngste Klasse	Ialt
Sættere	12	12	24
Trykkere	8	8	16
Bogbindere	18	14	32
			Ialt 72

Der kan saaledes endnu optages 6 Bogbindere i yngste Klasse. Til Optagelsesprøven Lørdag den 1. ds. var anmeldt: 32 Sættere, 25 Trykkere og 14 Bogbindere, ialt 71 Lærlinge.

Optaget blev: 12 Sættere, 10 Trykkere og 14 Bogbindere, ialt 36 Lærlinge. Af de 71 Lærlinge, som deltog i Optagelsesprøven, havde 11 ikke været paa teknisk Skole, 13 vilde have udlært inden Skolens Ophør, og 9 var saa unge, at de kunde vente med Optagelse til næste Aar.

Desuden var 2 Lærlinge ikke mødt til Prøven.

Af de 35 Lærlinge, som i Aar ikke er optaget af Mangel paa Plads, opfyldte de 24 saaledes ikke Fordringerne, som er: 1) at Lærlingen har mindst $1^3/_4$ Aar tilbage af sin Læretid ved Optagelsen, 2) at Lærlingen har fulgt Undervisningen paa en teknisk Skole i 2 Kvartaler.

— Opmærksomheden henledes paa, at Indskrivning af Elever til Teknisk Skole foregaar i første Halvdel af September Maaned.

VOR KOLLEGA JOHS. ERWIG

har i sidste »Typ.-Tid.« været saa elskværdig at sende mig nogle »gamle Vendinger«, og da disse viser hans Interesse for saadanne Ordsprog, kunde jeg ønske at fremsende et Par saadanne som Supplement.

For det første: *Hvi ser du Skæven* — naar du godt selv véd, hvor mange Gange du inden for forskellige Organisationer er blevet vraget.

For det andet: *Den ene Haand vasker den anden.* Disse fortræffelige Ord randt mig — og formodentlig mange andre — i Hu ved at høre paa Generalforsamlingn den 25. August din Anbefaling af Sigv. Hellberg som Formand, thi paa samme Møde anbefalede han dig som Kandidat til Forbundsstyrelsen, hvilket altsaa viser: Til Gentjeneste parat.

For det tredie: *Du er vejet og fundet for let* —. Den Kandidat, du og andre godtroende Kolleger anbefaler til Formandsposten, har paa *Forlagstrykkeriet* — det Sted, han i længere Tid arbejdede — faaet 2 (to) Underskrifter. *Rasmussen & Rughs* Personale, som i længere Tid havde Grund til at glædes over hans »ranke Ryg« og udprægede »Vidsyn« har en ganske anden Opfattelse desangaaende. Folk derfra erklærer, at de *aldrig* mærkede hans velsignende Haand. Og netop dette sidste Personale *tier* fuldstændig, nu, da det gælder hans Interesser. De opdagede nemlig hurtigt, at *et er Søkort at forstaa, et andet Skib at føre.* Men de har ogsaa al god Grund til at tie.

Modtag iøvrigt min Hilsen og Forsikring om endnu flere »gamle Vendinger«.

S. J. Nielsen,
Medlem Nr. 521.

†

VIGGO HANSEN

Atter har Døden haft Bud efter en af Veteranerne mellem Københavns Trykkere. Denne Gang er det *Viggo Hansen*, der Søndag den 9. ds. afgik ved Døden paa Hospitalet, hvor han var indlagt for en fremskreden Aareforkalkning. Med Viggo Hansens Bortgang tynder det nu ud i Rækkerne af Trykkernes gamle Garde. Afdøde var Medstifter af den typografiske Trykkerforening og var i lang Tid Foreningens Kasserer, hvilken Post han overtog efter P. Hess. I en meget lang Aarrække arbejdede V. H. hos Joh. Ludv. Sivertsen paa Vestergade, indtil Firmaet ophørte at eksistere, hvorefter han fik Ansættelse i Nationalbankens Seddeltrykkeri, hvor han var beskæftiget, indtil han paa Grund af Alder maatte tage sin Afsked. Viggo Hansen, der blev 71 Aar gammel, var en støt, trofast og nobel Kollega, der med Interesse fulgte Organisationsarbejdet, som han i sine yngre Dage havde taget saa stærkt Del i. Hvem der lærte Viggo Hansen at kende, lærte hurtig at sætte Pris paa ham som Kollega, der med sit Pligt- og Retsind, men ogsaa med et passende anlagt Gemyt har sat sig et smukt Minde.

Bisættelsen foregaar fra det store Kapel paa Bispebjerg Kirkegaard i Dag, Fredag, Kl. $2^3/_4$.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Sept. 1923	1. Aug. 1923	1. Sept. 1922	1. Sept. 1921
Haandsættere	243	224	215	359
Maskinsættere	16	9	14	24
Trykkere	69	61	74	127
Stereotypører m. fl.	3	1	»	7
Mandl. Hjælpearb.	27	27	37	48
Kvindel. —	97	88	102	247
Ialt	455	410	442	812

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 773 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 131, i Jylland 187.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

HILLERØD LOKALAFDELING

afholdt Søndag den 17. August ekstraordinær Generalforsamling paa *Forlangende* af 10 af Afdelingens Medlemmer med en af dem opsat Dagsorden, omhandlende Beretning fra Delegeretmødet og et lokalt Trykkerispørgsmaal. — Af de 10 Underskrivere havde imidlertid kun 2 — to — givet Møde, og Generalforsamlingen, der var besøgt af 11 Medlemmer, vedtog derfor ogsaa at indføre i Forhandlingsprotokollen en Misbilligelse af den Optræden, der fra de 8 Underskriveres Side var vist Foreningen, og som kun kan være dikteret af Trang til »Sjov i Gaden!«

Fair Play.

RANDERS AFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling 24. August. Formanden, *Alfr. Andersen*, afgav Beretning fra det afholdte Delegeretmøde og omtalte herunder særlig Behandlingen af Randers-Boden, Industriforbundstanken, Værkstedklubberne og Prg. 45. — *Kr. Knudsen* knyttede nogle supplerende Bemærkninger til Beretningen. *Ferdinand Petersen* kritiserede, at Spørgsmaalet om Udmeldelsen af D. s. F. ikke blev udsendt til Ur-

REGNSKAB FOR APRIL KVARTAL 1923

	Indtægt												Udgift																		Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutn.	
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Hjælpekasse-understøttelse		Reservefonds-understøttelse		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	20	05	1335	65	»	»	»	»	550	»	1905	70	32	»	643	»	374	»	»	»	520	»	»	»	14	»	300	»	1883	»	22	70
Aalborg	31	99	5802	10	»	»	»	»	1000	»	6834	09	59	75	3234	50	1807	»	»	»	805	»	»	»	59	»	800	»	6765	25	68	84
Aarhus	»	»	14800	20	»	»	»	»	1000	»	15800	20	52	50	4000	50	2185	»	»	»	2607	»	»	»	148	»	6807	20	15800	20	»	»
Assens	24	25	528	65	»	»	»	»	265	»	817	90	10	75	541	50	202	»	»	»	»	»	»	»	4	»	40	»	798	25	19	65
Brønderslev	15	»	426	80	»	»	»	»	269	15	710	95	2	75	287	»	187	»	»	»	»	»	»	»	6	»	213	20	695	95	15	»
Esbjerg	»	»	1882	85	»	»	»	»	700	»	2582	85	27	75	1086	»	550	»	»	»	328	»	»	»	21	»	570	10	2582	85	»	»
Faaborg	34	95	653	25	»	»	»	»	55	»	743	20	28	90	42	50	42	»	»	»	»	»	»	»	5	»	590	»	708	40	34	80
Fredericia	35	»	1514	95	»	»	»	»	»	»	1549	95	15	25	413	»	224	»	»	»	188	»	»	»	25	»	649	70	1514	95	35	»
Frederikshavn	50	96	618	40	»	»	»	»	»	»	669	36	25	»	18	»	12	»	»	»	80	»	»	»	»	»	500	»	635	»	34	36
Grenaa	15	»	252	20	»	»	»	»	350	»	617	20	»	»	184	»	92	»	»	»	»	»	»	»	3	»	323	20	602	20	15	»
Haderslev	»	»	1716	90	»	»	»	»	1414	75	3131	65	18	»	1248	»	716	»	»	»	560	»	400	»	19	»	170	65	3131	65	»	»
Haslev	32	95	252	20	»	»	»	»	»	»	285	15	15	75	»	»	10	»	»	»	»	»	»	»	»	»	225	»	250	75	34	40
Helsingør	35	»	1052	45	»	»	»	»	2962	10	4049	55	62	75	1816	»	572	»	»	»	286	»	»	»	14	»	1267	50	4018	25	31	30
Herning	12	81	951	35	»	»	»	»	1200	»	2164	16	18	»	1072	»	606	»	»	»	86	»	»	»	9	»	350	»	2141	»	23	16
Hillerød	29	25	2684	»	»	»	»	»	200	»	2913	25	186	25	274	50	180	»	»	»	190	»	»	»	22	50	2000	»	2853	25	60	»
Hjørring	27	94	1276	05	»	»	»	»	1200	»	2503	99	8	25	1240	50	584	»	»	»	172	»	»	»	13	»	460	»	2477	75	26	24
Hobro	35	»	347	10	»	»	»	»	600	»	982	10	78	»	400	»	270	»	»	»	»	»	»	»	4	»	195	10	947	10	35	»
Holbæk	35	»	2245	»	»	»	»	»	»	»	2280	»	21	75	1005	»	525	»	»	»	141	»	»	»	20	50	531	75	2245	»	35	»
Holstebro	»	»	1355	90	»	»	»	»	222	50	1578	40	12	50	395	50	218	»	»	»	324	»	»	»	14	»	614	40	1578	40	»	»
Horsens	»	»	3147	55	»	»	»	»	500	»	3647	55	27	75	1056	50	608	»	»	»	630	»	»	»	31	»	1294	30	3647	55	»	»
Kallundborg	35	»	1110	90	»	»	»	»	200	»	1345	90	39	50	616	»	344	»	»	»	196	»	»	»	»	»	115	40	1310	90	35	»
Kolding	35	»	4545	60	»	»	»	»	»	»	4580	60	86	15	794	50	486	»	»	»	595	»	»	»	34	50	2549	45	4545	60	35	»
Korsør	15	50	471	25	»	»	»	»	100	»	586	75	42	75	108	50	82	»	»	»	»	»	»	»	7	50	331	»	571	75	15	»
Køge	15	»	769	25	»	»	»	»	301	55	1085	80	21	75	152	»	104	»	»	»	38	»	»	»	7	50	747	55	1070	80	15	»
Lyngby	18	58	300	70	»	»	»	»	600	»	919	28	22	75	257	»	156	»	»	»	252	»	»	»	3	50	200	»	891	25	28	03
Løgstør	35	»	155	20	»	»	»	»	151	15	341	35	18	75	»	»	10	»	»	»	176	»	»	»	3	»	98	60	306	35	35	»
Maribo	35	»	636	85	»	»	»	»	200	»	871	85	»	»	448	»	146	»	»	»	»	»	»	»	4	50	238	35	836	85	35	»
Marstal	9	35	201	15	»	»	»	»	»	»	210	50	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	200	»	201	»	9	50
Middelfart	34	02	763	10	»	»	»	»	200	»	997	12	57	25	35	»	52	»	»	»	28	»	»	»	19	»	771	»	962	25	34	87
Nakskov	35	»	1901	75	»	»	10	»	»	»	1946	75	17	45	28	»	18	»	»	»	»	»	»	»	14	»	1834	30	1911	75	35	»
Nyborg	44	66	1078	70	»	»	»	»	»	»	1123	36	52	25	»	»	24	»	»	»	»	»	»	»	10	»	1000	»	1086	25	37	11
Nykøbing F.	35	»	3259	85	»	»	»	»	»	»	3294	85	17	65	482	»	274	»	»	»	»	»	»	»	26	50	2459	70	3259	85	35	»
Nykøbing M.	50	»	720	75	»	»	»	»	»	»	770	75	11	25	59	50	40	»	»	»	»	»	»	»	7	50	602	50	720	75	50	»
Næstved	35	»	2990	90	»	»	13	»	»	»	3038	90	30	50	1429	50	862	»	»	»	138	»	200	»	30	»	313	90	3003	90	35	»
Odder	33	20	609	15	»	»	»	»	»	»	642	35	5	50	78	»	52	»	»	»	50	»	»	»	5	50	417	»	608	»	34	35
Odense	»	»	11116	10	»	»	15	»	»	»	11131	10	63	75	3394	»	1826	»	»	»	2184	»	300	»	101	25	3262	10	11131	10	»	»
Randers	32	21	3997	20	»	»	»	»	2700	»	6729	41	78	25	2201	50	1172	»	»	»	1575	»	»	»	44	»	1650	»	6720	75	8	66
Ribe	34	45	436	80	»	»	»	»	350	»	821	25	16	25	87	»	68	»	»	»	454	»	»	»	5	»	156	»	786	25	35	»
Ringkøbing	35	»	1176	»	»	»	»	»	350	»	1561	»	22	75	488	50	306	»	»	»	348	»	»	»	11	»	350	»	1526	25	34	75
Ringsted	32	92	1701	»	»	»	»	»	200	»	1933	92	37	»	598	»	344	»	»	»	32	»	»	»	16	50	900	»	1927	50	6	42
Roskilde	»	»	2299	05	»	»	»	»	300	»	2599	05	62	50	610	50	344	»	»	»	234	»	»	»	100	»	1248	05	2599	05	»	»
Rudkøbing	15	»	887	55	»	»	»	»	»	»	902	55	17	»	35	»	28	»	»	»	150	»	»	»	13	50	644	05	887	55	15	»
Rønne	25	96	2065	70	»	»	»	»	»	»	2091	66	»	»	740	»	408	»	»	»	317	»	»	»	20	»	600	»	2085	»	6	66
Silkeborg	34	60	1844	20	»	»	»	»	875	»	2753	80	24	»	681	50	388	»	»	»	594	»	»	»	18	»	1020	»	2725	50	28	30
Skanderborg	»	»	502	35	»	»	»	»	100	»	602	35	15	25	77	»	50	»	»	»	336	»	»	»	5	50	118	60	602	35	»	»
Skive	35	»	1913	55	»	»	»	»	»	»	1948	55	47	75	245	50	148	»	»	»	82	»	»	»	15	»	1375	30	1913	55	35	»
Skjern	15	»	264	20	»	»	»	»	»	»	279	20	3	75	»	»	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	238	45	244	20	35	»
Slagelse	4	25	2950	35	»	»	»	»	700	»	3654	60	21	75	1374	»	764	»	»	»	772	»	»	»	27	»	695	»	3653	75	»	85
Stege	3	07	334	65	»	»	»	»	330	»	667	72	»	»	164	50	94	»	»	»	140	»	»	»	»	»	260	»	658	50	9	22
Struer	35	36	106	70	»	»	»	»	450	»	592	06	30	75	196	»	118	»	»	»	»	»	»	»	1	»	200	»	545	75	46	31
Stubbekøbing	24	22	315	25	»	»	»	»	»	»	339	47	26	»	»	»	16	»	»	»	»	»	»	»	2	50	270	»	314	50	24	97
Svendborg	13	86	2798	20	»	»	3	80	»	»	2815	86	12	50	1162	50	561	»	»	»	130	»	»	»	13	75	910	»	2789	75	26	11
Sønderborg	49	75	1208	85	»	»	»	»	1100	»	2358	60	30	75	931	»	550	»	»	»	646	»	»	»	12	»	153	85	2323	60	35	»
Thisted	37	97	1425	40	»	»	»	»	100	»	1563	37	12	50	291	»	164	»	»	»	23	»	»	»	26	»	1000	»	1516	50	46	87
Tønder	17	»	601	40	»	»	»	»	2000	»	2618	40	15	75	1666	»	886	»	»	»	»	»	»	»	11	»	»	»	2578	75	39	65
Varde	13	98	912	10	»	»	»	»	»	»	926	08	19	»	402	50	242	»	»	»	»	»	»	»	4	50	245	»	913	»	13	08
Vejle	38	42	3845	65	»	»	5	»	»	»	3889	07	43	50	1345	»	750	»	»	»	144	»	»	»	25	»	1550	»	3857	50	31	57
Viborg	35	»	1630	35	»	»	»	»	424	40	2089	75	43	75	850	50	488	»	»	»	44	»	»	»	16	»	612	»	2054	25	35	50
	1433	48	106691	25	»	»	46	80	24220	60	132392	13	1771	65	40987	50	22331	»	»	»	16595	»	900	»	1094	50	47239	25	130918	90	1473	23
København	»	»	162705	01	31	50	42969	78	»	»	205706	29	136	»	71707	25	36045	31	»	»	37653	92	2430	»	3753	10	53980	71	205706	29	»	»
	1433	48	269396	26	31	50	43016	58	24220	60	338098	42	1907	65	112694	75	58376	31	»	»	54248	92	3330	»	4847	60	101219	96	336625	19	1473	23

afstemning, og var forbavset over de smaa Stemmetal, Afstemningerne paa Delegeretmødet udviste. Mindst Trediedelen af de delegerede havde konstant undladt at stemme. Dette var forkasteligt. — *Formanden* var enig med Ferd. Petersen i, at Spørgsmaalet D. s. F. burde have været sendt til Afstemning blandt Medlemmerne. Troede iøvrigt, at vi alle var principielle enige om en stærk faglig Centralorganisations Nødvendighed, men Modstanden kom af Mistilliden til det Lederbureaukrati, der Gang paa Gang trodsede Arbejdernes Ønsker og Vilje. — Efter yderligere Udtalelser af *Kr. Knudsen, Otto Birch, Andrew Jensen* m. fl. toges Beretningen til Efterretning.

Man drøftede derpaa, hvorvidt Afdelingen til det kommende Hovedbestyrelsesvalg skulde opstille en Kandidat. *Formanden* meddelte, at Styrelsen hverken vilde anbefale eller fraraade, men overlod Afgørelsen til Generalforsamlingen. Efter anbefalende Udtalelser af forskellige vedtog Generalforsamlingen enstemmigt, at Afdelingen opstiller en Kandidat til Hovedbestyrelsesvalget. Ved den derpaa foretagne Afstemning mellem de to foreslaaede, Kr. Knudsen og Alfr. Andersen, nomineredes *Alfr. Andersen* som Afdelingens Kandidat til Hovedbestyrelsen, og det overlodes Bestyrelsen at foretage det videre fornødne til Opnaaelsen af et gunstigt Resultat.

Under Eventuelt drøftedes et Par lokale Trykkerispørgsmaal, hvorpaa Generalforsamlingen sluttede. *Ego.*

NÆR OG FJÆRN

TIL INKASSATORERNE. Udregningstabeller over Kontingenterne kan faas ved Henvendelse paa Kontoret.

25-AARS JUBILÆUM. Den 10. d. M. havde *Jul. Bomann* været ansat 25 Aar i J. H. Schultz A/S, Niels Juelsgade 12. Bomann blev paa Jubilæumsdagen hædret af baade Firma og Personale.

— Lørdag den 15. September er det 25 Aar siden, Maskinsætter *Aage Langmack* tiltraadte Plads paa »Jyllandsposten«. L. udlærte i 1895 paa ovennævnte Trykkeri, men rejste Aaret efter til København, hvor han arbejdede hos Schultz et Par Aar, men de hjemlige Kødgryder vinkede, og han vendte derfor tilbage til Aarhus. Vi, som gennem alle Aarene har arbejdet sammen med L., har lært at skatte ham som en brav Ven og Kammerat.

Hjertelig til Lykke! *C—n.*

— Lørdag den 15. September kan Sætter *Chr. Andersen* fejre 25-Aarsdagen for sin Ansættelse i Firmaet Axelholm.

SPÆRRET. Det internationale Sekretariat meddeler, at der er spærret for al Tilgang af grafiske Arbejdere til *Jugoslavien* og *Czekoslovakiet* paa Grund af Lønbevægelse og Arbejdsløshed.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 5. September: Kalundborg 500,00. 10. September: Helsingør 500,00. 11. September: Viborg 300,00.

København, 11. September 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Werner Hartvig Richard Helmert, udl. 2. 9. 23 i Nordisk Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Inger Marie Valborg Petersen, udl. 7. 9. 23 i Triers Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Catharina Herbøll (Egm. H. Petersen), tidl. Medl.

Brønderslev: Trykker Aage Olsen, udl. 1. 9. 23 i Brønderslev Bogtr. Nyborg: Paal. Marie Magnussen (tidl. Medl.). Odder: Paal. Sigrid Jensen.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 1429 Frantz Persson fra Rejse (arbl.). 1721 Richard Iversen fra Rejse (arbl.). 6476 Henry Larsen Holm fra Rønne (arbl.). 4682 Johanne Jensen fra Korsør (arbl.). 6615 Aage Vestengaard fra Kolding i Pl. 7279 Henning Jensen fra Nakskov i Pl. 992 Hugo Sørensen fra Rejse (arbl.). 1965 Theodor Nielsen fra Kolding (Bogtrykker). 5660 Jenny Krugstrup fra Svendborg (arbl.).

Aarhus: 3971 Jens Olesen (arbl.). Frederikshavn: 6797 Carl Pagh Jensen (syg). Haderslev: 7161 Christian Hultgreen (arbl.). Holbæk: 6218 P. Chr. Larsen (arbl.) og 3311 N. P. Pedersen (arbl.). Løgstør: 4255 N. Andersen (arbl.). Ringsted: 6439 Chr. Marcussen (arbl.). Skive: 3424 Chr. B. Hansen (arbl.). Slagelse: 4265 Svend Rasmussen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 3858 Carlo Nygaard til Næstved (arbl.). 4476 Aage Hansen paa Rejse. 4265 Svend Rasmussen til Slagelse (arbl.). 4312 Johannes Berthelsen til Sakskøbing i Pl. 4154 Ejler Hansen til Nakskov i Pl.

Korsør: 4682 Johanne Jensen til Kbhvn. (arbl.). Lyngby: 3311 N. P. Pedersen paa Rejse. Silkeborg: 3657 Tage Franklin Sørensen til Kbhvn. (Militær).

DØD

København: 1704 Viggo Hansen.

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

I Henhold til Fundats til Legatfonden vil der i Begyndelsen af Oktober blive uddelt 2 Legatportioner à 45 Kr. Motiverede Ansøgninger fra trængende, ældre Medlemmer eller Enker efter Medlemmer modtages indtil 1. Oktober af Formanden, Anthon Larsen, Dronningensgade 48 [2].

Tidligere Ansøgere behøver ikke paany at andrage. *Bestyrelsen.* (21 f)

Typografernes Sangforening.

Hver Mandag Kl. 8: Sangøvelse paa »Gimle«, Grundtvigsvej 14. (1 z)

Søndag den 16. Septbr.: Røde Vejrmøllekro. Allégade-Krydset Kl. 10. (3 ø)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Pladsbytning.

Gift Sætter paa Sjælland, der staar i fast Plads, ønsker Pladsbytning, helst til mindre Provinsby. — Billet mrkt. »221« modtager Ekspeditionskontoret.

Intelligent, alsidig, dygtig Fagmand,

der kan udføre og lede Arbejdet i et mindre københavnsk Bogtrykkeri, kan faa varig Stilling, event. som Medinteressent. Billet mrkt. 1900 modtager *De Forenede Annoncebureauer, Amagertorv 23. København K.* (224)

Maskinsætter

søger Plads. Rutineret, velanbefalet. Bill. mrkt. »219« modt. Ekspeditionskontoret.

Ren Luft

i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823. (20)

Skal et Arbejde fremskyndes.

Brug DRUBIN Siccativet Rapido.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Ung Akcidenssætter

med Kendskab til Trykning ønsker Plads. Billet mrkt. »214« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

søger Plads ved Avis eller Akcidens. Kendt med alt forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri. Bill. mrkt. »223« modtager Ekspeditionskontoret.

1 Perforérmaskine, 60 cm, Fodrift, og **1 Papsaks,** 110 cm Snitlængde, er billig til Salg. Bill. mrkt. »213« modt. Ekspeditionskontoret.

Amerik. Enturmaskine.

En saa god som ny Enturmaskine, Format 78 × 116, med tilhørende Selvpaalægger, sælges grundet paa Flytning meget billig, naar Handel kan ske inden 1. Oktober d. A.

C. A. Nielsen & Petersen,
Niels Ebbesensvej 27. Telef. V 5719.
København V. (204)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Ratebetaling kan indrømmes. (142)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Undertegnede tilbyder sig med Reparation og Rensning af Taffel-, Regulator-, Bornholmer- og Vække-Uhre. Meget billige Priser. Send et Brevkort og jeg afhenter Uhrene. (222) *D. V. Ritter, Dybbølsgade 36 [1].*

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

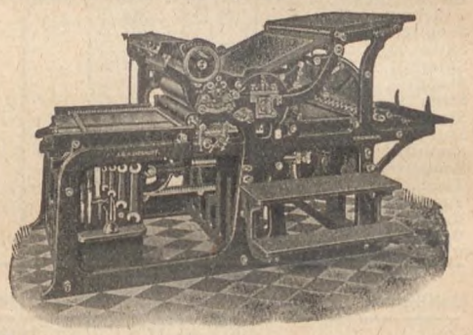
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner.

(26)

Honning fra egen Bigaard. 5 og 3 kg Sp. 4 Kr. pr. kg frit tils. Typograf Petersen, Kaastrup, Kalundborg. (197)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 38 KØBENHAVN DEN 21. SEPTEMBER 1923 XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

—

FORBUNDSSTYRELSESVALGET

I denne Uge udsendes Stemmesedler til Valg af Forbundsstyrelsesmedlemmer i Provinserne. Følgende Medlemmer er indstillet:

Aabenraa: C. Bolt. Aalborg: H. P. Pedersen. Aarhus: *Marthin Pedersen.* Esbjerg: *J. Chr. Petersen.* Kolding: *Vald. Petersen.* Randers: Alfr. Andersen. Silkeborg: *Rasmus Bindslev.* Skive: Chr. Mortensen. Odense: *Magnus Hansen.* Rønne: H. Kürstein. Slagelse: *H. A. Hansen.* Nakskov: *Ludv. Kragh.* Nykøbing F.: John Nilsson.

De fremhævede Navne er Medlemmer af den afgaaende Forbundsstyrelse.

Der skal vælges 4 Medlemmer med Bopæl i Jylland, 1 med Bopæl paa Fyn, 2 med Bopæl paa Sjælland-Bornholm og 1 Medlem med Bopæl paa Lolland-Falster.

Valget skal være tilendebragt og Stemmesedlerne Forbundskontoret i Hænde senest *Søndag den 29. September.*

København, 19. September 1923.

Forretningsudvalget.

SÆT SKIBENE I SØEN

—

At Københavns Bogtrykkerforening i Almindelighed ikke har meget tilovers for deres Svende, kan der fremføres mange Vidnesbyrd om, og at Kbhvn.s Bogtrykkerforenings Ledere efter bedste Evne søger at fremkalde et mindre godt Forhold Mestre og Svende imellem, har man ogsaa Syn for Sagn for, om end den Slags Ting mest foregaar i det skjulte og ved Anvendelse af mere delikate Midler.

Men selv Brugen af flere Masker kan ikke i det lange Løb skjule det rette Ansigt. En skønne Dag plumper Sandheden ud, og man ser Aktørerne uden Sminke.

Hvad der staar i »De grafiske Fag«, skal naturligvis ikke tages for andet og mere, end det er: Udtryk for Opfattelser, der er fostret i Hjerner, hvis Forstaaelse af en Sags Væsen og dens Sammenhæng sjælden er stor, fordi de altid vil se Sagen fra snævre egoistiske Synspunkter og ingen Anstrengelse gør for at se den ude fra.

Vor Stilling byder os dog undertiden at se nøjere paa de Foreteelser, der sker i K. B. Ikke just af Lyst, men simpelthen af Selvopholdelsesdrift.

Det sidste Skrig — for at tale populært — i »De grafiske Fag« er en Opfordring til Bogtrykkerne om at indskrænke Bedrifterne det mest mulige, at »lægge deres Skibe op«, som det udtrykkes.

Aarsagen til dette Skridt er vanskelig at finde i de Artikler, Bladet har bragt om Emnet, og *Formaalet* tales der slet ikke om.

Man kunde maaske blive forstemt ved mellem Linierne at skimte en Hensigt i Retning af Løntrykkeri og nye Slavebestemmelser. Men det vilde være at fortsætte i samme negative Spor, Selvopgivelsen, som »De grafiske Fag« er inde paa.

Enkelte vil maaske synes, at der er mere Handling og større Opfindsomhed hos den Kvinde, som for at skaffe sig Udkommet fylder en Kurv og tager sig en Kagekones Skikkelse paa, end der efter K. B.s Jamren og Klynken er i hele dens Bestyrelse fra Hr. Levison over Harald Jensen til (ja tilgiv os!) Aage Bjarnø.

Men til Sagen.

Naar Europas økonomiske Liv er sygt, og Erhvervslivet ligger brak, nytter det lidet at sætte sig hen med Hænderne i Skødet. Modsat Bogtrykkerne gælder det at faa Hjulene i Gang og de mange ledige Hænder beskæftiget.

Idéerne og Energien maa frem. Haandværk og Industri og Handel,. der ikke som Bondebrug tildels kan hvile i sig selv, maa være agtsom overfor Omverdenen. Sløjheden paa Arbejdsmarkedet opfordrer *enhver* til at tage en Tørn for at fremkalde Bedring. Og den, der har Raadighed over Produktionsmidlerne, har i *første* Række en Pligt.

Netop Problemet om Beskæftigelse af enhver, der vil og kan arbejde, er saa stort, at ingen Mand i fremtrædende Stilling kan stille sig uden for som et ham uvedkommende Spørgsmaal.

Nu har K. B.s Ledere Mavepine for den sidste Dyrtidsforhøjelse. Men det forløbne Halvaars Fordyrelse af Varerne har en af sine Aarsager i manglende Tillid til dansk Erhverv og deraf følgende lav Valuta; den sidste Maaneds Tid synes dog Troen paa vore Evner at være vokset, og dansk Valuta stiger. I et saadant Øjeblik melder K. B.s Ledelse pas og proklamerer for Alverden, at de vil ikke være med i Legen, der kræver Hjerneslid og Mandesved.

Vort Fags Vinduer vender jo ikke særlig mod Udlandet. Men der er maaske Omraader, hvor *vi* ogsaa kan være med i Løbet. Har d'Hrr. Bogtrykkere nogensinde tænkt over, hvorfor danske Polyteknikere jævnlig bruger franske Lærebøger, Medicinerne tyske, forst- og gymnastikstuderende svenske o. s. v., o. s. v. Saadanne Bøger benyttes jo, fordi Forbruget af dem er saa forholdsvis ringe, at Udsendelsen paa Dansk ikke kan lade sig gøre uden Støtte.

At fremskaffe en saadan Støtte til slige Formaal var en nærliggende Opgave for Bogtrykkerorganisationerne. Træd i Forbindelse med Universitetslærere, Forlæggere og Folk, der har Kendskab til disse Forhold.

Dansk Typ.-Forb. vil sikkert ikke holde sig tilbage, hvor det gælder at støtte saadanne Foretagende og maaske indvinde nyt Marked for dansk Bogindustri.

Ganske vist raader Universitetet og andre højere Læreanstalter over Midler til Brug i dette Øjemed, men yderligere Hjælp vilde sikkert i høj Grad blive paaskønnet af rette vedkommende.

Og se til de nye erhvervsmæssige og politiske Forhold, der er skabt ved Østersøen. Et selvstændigt Finland, nye Stater af de gamle russiske Østersøprovinser, et genfødt Polen og Sovjet-Rusland, hvorfra maaske en hel ny Verdensaand vil brede sig over Vesten. Overalt Folkeslag, der efter Krigens Ragnarok søger at komme i Forbindelse med andre Folkeslag paa Arbejdets og Handelens Omraade.

Dansk Bogtryk har ogsaa her Opgaver, som rækker videre end fra Snaregade til Badstuestræde.

Agt, hvilket Perspektiv for vort Fags Udvikling der ligger i Spørgsmaal som: »Hvor i København kan jeg lære Bøhmisk?« »Findes der nogen Bog, hvorefter en Dansker kan lære Polsk ved Selvstudium?«

— I Sandhed, man synes, at Tiden er ikke til at lægge op, men tværtimod med aabent Sind og vaagne Sanser at styre ud og bruge de Evner, Vorherre har givet en.

København, 28. August 1923.

Hans Petersen.

FORBUNDSSTYRELSESVALGET

I.

STEM PAA AALBORG-KANDIDATEN

Paa en Generalforsamling i Aalborg Lokalafdeling vedtoges det enstemmigt at opstille

H. P. PEDERSEN,

som vi herved anbefaler alle Kolleger at stemme paa.

Kravet om, at en af de fire jyske Hovedbestyrelsesmedlemmer bør være fra det nordlige Jylland, finder vi naturligt og berettiget. Tilmed er *H. P. Pedersen* en initiativrig Mand, der er godt inde i Organisationsforhold. Han har været Lokalformand i Næstved og Aalborg og været til stor Nytte for Kollegerne.

Stem derfor paa

H. P. PEDERSEN, Aalborg.

Aalborg Lokalafdeling.

II.

Nykøbing F. Lokalafdeling vedtog paa sin Generalforsamling *enstemmigt* at opstille Afdelingens Formand,

JOHN NILSSON,

til Forbndsstyrelsesvalget. Det er vor fulde Overbevisning, at der tilføres Hovedbestyrelsen en meget dygtig Arbejdskraft i *John Nilsson.* Hans Kundskaber er ikke overfladiske, men bunder

dybt, og han er inde i al Fagforeningsbevægelse, hvilket vi her i Afdelingen længe har draget Nytte af ved Gang paa Gang at genvælge ham til Formand, ligesom han har været Afdelingens Repræsentant ved de tre sidste Delegeretmøder. Vi beder Kollegerne Landet over om at give *John Nilsson* deres Stemme som Forbundsstyrelsesmedlem for Lolland-Falster, thi derved gavner vi vort Forbund og derigennem os selv. Derfor stem paa

JOHN NILSSON.

Nykøbing F. Lokalafdeling.
Stubbekøbing Lokalafdeling.

III.

Paa en ekstraordinær Generalforsamling i Nakskov Lokalafdeling den 13. September vedtoges det enstemmigt at genopstille

LUDV. KRAGH

som Kandidat til Hovedbestyrelsen.

Ludv. Kragh, der har haft Sæde i Hovedbestyrelsen i 20 Aar, er en Mand, der sidder inde med stor Erfaring paa Organisationens Omraade, og ved sin besindige og rolige Dømmekraft er han en af de Mænd, der bør have Sæde i Hovedbestyrelsen.

Vi tillader os paa det varmeste at anmode Kollegerne Landet over at give Kragh deres Stemme til Medlem af Hovedbestyrelsen.

Nakskov Lokalafdeling.

IV.

Undertegnede Medlemmer af *Skive Lokalafdeling* foreslaar herved

CHRISTIAN MORTENSEN

til Hovedbestyrelsesvalget.

Chr. Mortensen er en Mand, som her i Afdelingen nyder den største Agtelse for hans store Indsigt i Arbejderspørgsmaal. Han har i en Aarrække siddet inde med kommunalt Tillidshverv. Netop i faglige Spørgsmaal har vi den Tro, at *Chr. Mortensen* vil kunne yde en Indsats paa Grund af sin retlinede Karakter. Vi anbefaler derfor Kollegerne at stemme paa

CHRISTIAN MORTENSEN.

Skive, 15. September 1923.

Harald Nielsen. Leo Wiborg.
Georg Christoffersen. Aage W. Christensen.
J. A. Møller. H. Gjernyx. W. Madsen.
A. Andersen. J. P. Jensen. Th. Lauersen.
Niels Chr. Bedsted. Lauritz Pedersen.
Chr. Christiansen. Richard Elm Jensen.
Ivar Eriksen. Gunnar Kvist. Einar Poulsen.
A. Chr. Schou. L. P. Madsen. P. M. Weye.
Alvilde Thomsen. Frede Holm. M. O. Brøndum.
Leonhardt Sørensen. M. A. Larsen.

V.

Randers Lokalafdeling vedtog paa sidste Generalforsamling at opstille

ALFRED ANDERSEN

til Valg til Forbundsstyrelsen, og vi opfordrer herved Kollegerne i Provinsen til at stemme paa *Alfred Andersen,* som er en dygtig og indsigtsfuld Kollega. *Randers Lokalafdeling.*

VI.

Aarhus Lokalafdeling har paa en ekstraordinær Generalforsamling enstemmig vedtaget at genopstille

MARTHIN PEDERSEN

som Kandidat til Forbundsstyrelsesvalget.

Generalforsamlingen vedtog ligeledes enstemmigt at anbefale Marthin Pedersens Valg gennem følgende Henvendelse til Medlemmerne:

»Aarhus Lokalafdelings ekstraordinære Generalforsamling den 14. September 1923 udtaler et enstemmigt Ønske til Kollegerne i Provinserne om at genvælge Marthin Pedersen som Medlem af Dansk Typograf-Forbunds Hovedbestyrelse, idet Generalforsamlingen peger paa, at Marthin Pedersen ikke alene ved sin mangeaarige Virksomhed som Lokalafdelingens Formand, men tillige som Medlem af vor Forbundsstyrelse og som Formand for Arbejderorganisationerne i Aarhus altid har kunnet dokumentere et godt og gavnligt Arbejde for Arbejdernes Sag i al Almindelighed.«

VÆLG SELVSTÆNDIGE MÆND

Atter staar vi overfor Valg af Hovedbestyrelsesmedlemmer for vort Forbund. Der bliver klaget over, at Medlemmerne ikke deltager tilstrækkeligt i Afstemningerne, men Grunden til, at saa mange Medlemmer holder sig tilbage, er vel i mange Tilfælde den, at de mangler Kendskab til Personerne, der skal stemmes over. Dette er noget, som særlig kan siges ved Valg af Forbundets Styrelse. Og selv om man kender *noget* til de Folk, der opstilles eller genopstilles, er det meget lidt, vi faar at vide om, hvorledes Forbundsstyrelsens enkelte Medlemmer stiller sig overfor de forskellige Spørgsmaal.

Nu er der f. Eks. et Spørgsmaal som Paragraf 45, om Tarifkommissionens Sammensætning. Det er meget lidt, vi menige Medlemmer véd om de gamle Styrelsesmedlemmers Standpunkt til dette for os saa vigtige Spørgsmaal. Ja, vi véd, at Flertallet vilde have berøvet os Retten til at vælge Tarifkommission, men vi véd ikke, hvem der udgør dette Flertal. Jeg mener, at det er af den allerstørste Betydning at faa valgt Kolleger, der vil hævde Medlemmernes Ret paa alle Omraader, og jeg vil anbefale mine Kolleger at forlange af de Folk, som opstilles, at de ikke svigter her.

Paa Delegeretmødet led Forbundsstyrelsens Forslag et afgjort Nederlag, idet dets Forslag kun fik nogle ganske faa Stemmer. Det vilde da være meningsløst, om vi nu igen vælger en Styrelse, hvis Flertal er af samme Anskuelse i denne Sag som den gamle.

Som jeg alt har bemærket, er vort Kendskab til de enkelte Hovedbestyrelsesmedlemmers Standpunkt ikke ret stort; men paa Delegeretmødet lagde jeg særlig Mærke til tre Medlemmer af vor nuværende Forbundsstyrelse, som talte Medlemmernes Sag med Hensyn til Paragraf 45, og det var *Rasm. Bindslev, Chr. Petersen* og *Vald. Petersen.* Der var vel nok flere af de delegerede end jeg, der fik det Indtryk, at disse Kolleger ikke var bange for at hævde deres Mening, selv om den ikke faldt sammen med Forretningsudvalgets.

Jeg vil derfor anbefale at stemme paa de tre Kolleger ved Valget. *En Provinsdelegeret.*

S. J. NIELSEN,

Medlem Nr. 521, omtaler i en Replik til Joh. Erwig i sidste Nr. af »Typ.-Tid.: bl. a. ogsaa Rasmussen & Rugh's Personales Stilling til Formandsvalget og specielt til Hellbergs Person.

Maa det være os (Rasmussen & Rugh's Personale) tilladt at spørge Medlem Nr. 521, hvilke »Folk derfra« der er kommet med Erklæringer. Der er nemlig ingen af os, der er blevet spurgt.

Vi skal derfor meddele, at Medlem Nr. 521's Udtalelser om os (Rasmussen & Rugh's Personale) fuldstændig er grebet ud af Luften, og hvis Medlem Nr. 521 i Fremtiden maatte ønske sig orienteret med Hensyn til vor Stilling, da at henvende sig direkte til os.

Rasmussen & Rugh's Personale.

»SOLIDARITET«

Der er skrevet og talt mange kønne Ord om Solidariteten blandt Arbejderne — en Solidaritet, som vel først og fremmest skulde bestaa i at værne om alt opnaaede Goder, saavel i det store som i det smaa. Og blandt de sidste er der jo paa de forskellige Arbejdspladser en Del, som man maaske kan blive *tvunget* til at opgive, men som man i hvert Fald ikke bør opgive uden Forsøg paa at hindre det. At der er Kolleger — endda fremtrædende — som ikke altid har Forstaaelsen heraf, turde nedenanførte være et Eksempel paa:

I et større københavnsk Sætteri blev for nogen Tid siden en Del af Personalet opsagt »paa Grund af Arbejdsmangel«. I nævnte Sætteri har der igennem mange Aar været hævdet en strengt gennemført Anciennitet. Denne blev ved disse Opsigelser brudt, idet Firmaet afskedigede Folk i Flæng, som man fandt det »formaalstjenligt«. Forinden Opsigelserne blev effektuerede, udbad Firmaets Bestyrer sig en Konference med Personalet. Dette vidste, hvad Konferencen gik ud paa: det var den gamle Historie om, at Forretningen ikke kunde bære sig, hvis man ikke gik ind paa en højere Præstation. Inden Personalet gik til dette Møde, aftalte det derfor indbyrdes, hvad man skulde tale om. En skulde fremhæve den allerede høje Præstation, en anden skulde hævde Anciennitetet for derved muligvis at redde de Opsigelser, som var sket, o. s. v.

Her kommer vi imidlertid til Kandinalpunktet i det hele, i hvert Fald noget for mig ganske enestaaende, noget, jeg aldrig har været ude for før i de 27 Aar, jeg har haft den Ære at være Medlem af Typografernes Organisation, nemlig: at det Forbundsstyrelsesmedlem, som arbejder paa dette Sted, rent ud erklærede, at han ikke var i Stand til at tale Kammeraternes Sag angaaende Anciennitetet, idet dette vilde være det samme »som at forlange, at Firmaet skulde tage Opsigelserne tilbage for at han selv kunde blive sagt op«. Jeg maa sige til hans Ros, at han holdt sit Ord. Ja, vedkommende Forbundsstyrelsesmedlem, som paa dette Tidspunkt var Redaktør af »Typ.-Tid.«, havde endog den Dristighed *samme Dag,* som de første 3 Mand skulde holde op, at fremkomme med en Spidsartikel i »Typ.-Tid.«, intet mindre kunde gøre det, under Titlen *Solidaritet,* i hvilken han taler om:

> »Samhørighed, Fællesskab, gensidig Solidaritet blev Ledemotivet for enhver Handling, Solidariteten var et skærmende Ly under et fælles økonomisk Tryk« o. s. v., o. s. v.,

en Artikel, som man efter dette Forbundsstyrelsesmedlems senere Handlemaade at dømme skulde tro var skrevet udelukkende for at haane eller gøre Grin med de udsmidte Kolleger.

Personlig har jeg ikke noget imod, at en Kollega vægrer sig ved at tale Kammeraternes Sag, det kan under visse Forhold forsvares, men i saa Tilfælde egner han sig i hvert Fald næppe til at være et Fagforbunds Tillidsmand, og jeg har derfor ment at burde fremdrage dette Eksempel nu, da vi staar overfor Nyvalg til Forbundsledelsen.

Vel véd jeg, at Solidaritet ofte er en vanskelig Ting — ikke mindst, naar man personlig skal sætte noget ind derpaa, men skal der være Mening i det hele, maa man have Lov til at kræve, at der dog er en lille Smule Overensstemmelse mellem Teori og Praksis, ikke mindst, naar det gælder de Kolleger, vi viser vor Tillid.

Vilh. Hansen,
Medlem Nr. 513.

— — —

Redaktøren har været saa elskværdig at vise mig ovenstaaende Artikel, før den optoges i »Typ.-Tid.«. Jeg føler ingen Trang til et længere Svar paa det personlige Angreb, hvis Hensigt er aabenbar. En offentlig, personlig formet Redegørelse for et indre Trykkerianliggende, som Organisationen har færdigbehandlet, vil være lidet formaalstjenlig. Og for mit eget Vedkommende er den overflødig. Den Tillid, Kolleger fra Tid til anden har vist mig, har jeg aldrig anglet efter.

For at forebygge Misforstaaelser skal kun bemærkes: Artiklens Realitet er en Beskyldning for, at jeg i et givet Tilfælde har vægret mig ved og tale nogle opsagte Kollegers Sag.

Det kan dokumenteres, at i den Sammenkomst med Forretningens Ledelse, hvor samtlige Maskinsættere var til Stede, var jeg omtrent den eneste, som talte Kollegernes Sag.

Det kan dokumenteres, at jeg bagefter foretog en Henvendelse til Forretningens Faktor og meget længe og meget indgaaende talte om de foretagne Opsigelser.

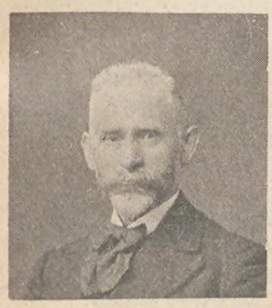
Det kan dokumenteres, at jeg yderligere tilbød en Henvendelse til Forretningens Bestyrer, en Henvendelse, Kollegerne, som Sagen laa, henstillede til mig ikke at foretage.

Min ti-aarige Virksomhed i Forlagstrykkeriet overlader jeg til Bedømmelse af Kolleger, som er i Ligevægt. Der har været Tider, hvor baade Vilh. Hansen og hans nuværende Gespon, Johs. Erwig, har været særdeles veltilfreds med den.

Harald Jensen.

40-AARS JUBILÆUM

Den 1. Oktober er det 40 Aar siden, *C. W. Jensen*, Svendborg, udlærtes i »Assens Avis«s Trykkeri. Efter at have arbejdet en Del Aar i

København, bl. a. 2 Aar hos O. C. Olsen & Co., kom han tilbage til Assens, hvor Klaus Berntsen da havde paabegyndt Udgivelsen af »Assens Amts Avis«. 1909 fik han Ansættelse ved »Sydfyns Socialdemokrat«, hvor han siden har virket. »C. W.«, som han populært kaldes, har altid været stærkt interesseret i Organisationslivet, og Kollegerne har da ogsaa forstaaet at gøre Brug af hans store Interesse og rige Evner og har valgt ham til deres Tillidsposter — i Assens var han i en lang Aarrække Lokalformand, i Svendborg var han Lokalformand i en Del Aar og Medlem af Styrelsen saa at sige uafbrudt siden 1909. 1917—20 var han Medlem af Hovedbestyrelsen. — En Valgperiode var han kommunal Revisor i Svendborg. — Som Sanger har »C. W.« med sin prægtige 2-Bas gennem Aarene glædet overordentlig mange ved Fester og Sammenkomster. Mange vil sikkert paa Jubilæumsdagen sende »C. W.« en Hilsen og Tak som den gode Kollega han har været og er. Samme Dag fejrer »C. W.« Sølvbryllup med sin anden Hustru. Vi siger hjertelig til Lykke paa den dobbelte Festdag.

—tz.

EN MAND FRA DET NORDLIGE JYLLAND

Hvis Hovedbestyrelsen bl. a. skal være Udtryk for Stemninger og Opfattelser ude omkring i Provinsen, er det nødvendigt, at dens enkelte Medlemmer er *spredt saa meget som muligt* omkring i Landet. Det vil ogsaa være et *Retfærdighedskrav*. Loven forudsætter det ogsaa, idet den fastsætter Antal for hver Landsdel.

I mange Aar havde Aalborg et af disse Mandater — ikke fordi paagældende Mand var dygtigere end andre, men fordi Ræsonnementet har været det fuldtud rigtige: En fra Nord-, en fra Midt- og en fra Syd-Jylland. Det var sikkert kun en Tilfældighed, at Kandidaten fra Aalborg »gled ud«.

Nu, da Jylland har fire Kandidater, vilde det være rigtigt, *om man tog den fjerde Mand fra den genvundne Landsdel*. Saa var Mandaterne baade *retfærdigt* og *fornuftigt fordelt*.

Det er jo meningsløst, at alle fire Hovedbestyrelsesmedlemmer har Bopæl i Aarhus og syd efter — fordi man har konstrueret en »sydjysk Blok«, der deler »Benene« mellem sig. Man kan maaske ikke unde *Sønderjyderne* en af Pladserne? Skønt det kunde være af stor Betydning for saavel disse som Hovedledelsen og kunde maaske hjælpe over mange Vanskeligheder.

Aalborg opstiller selvfølgelig atter en Kandidat: H. P. PEDERSEN, om hvem jeg tør sige, at han magelig kan staa Maal med de øvrige opstillede hvad Interesse og Indsigt angaar. *H. P. Pedersen* har været Lokalformand i Næstved og Aalborg, hvor han bevislig har udrettet et stort Arbejde for sine Kolleger. *H. P. Pedersen* vil sikkert tilføre Hovedbestyrelsen megen Erfaring og solid Arbejdskraft.

Ethvert Medlem vil sikkert indrømme det berettigde og fornuftige i, at Mandaterne *fordeles over hele Landet*, og vil de dette, saa stemmer de paa

H. P. PEDERSEN, Aalborg.

Johan Gerdt.

MEDLEM NR. 521

Kort Bemærkning:

For det første: Beklager, at jeg ikke kender de »forskellige Organisationer«, indenfor hvilke jeg »mange Gange« er blevet »vraget«. Ikke en eneste. Du kender sikkert lige saa mange.

For det andet: Du hører lige saa »godt«, som du refererer. Hellberg anbefalede *ikke* min Kandidatur til Forbundsstyrelsen. Husk derfor, inden du næste Gang gaar til Generalforsamling, ikke blot at lade den ene Haand vaske den anden, men ogsaa at lade dem begge vaske Ørerne — grundigt!

For det tredje: Det er *fem* Aar siden, H. arbejdede paa Forlagstrykkeriet, hvor han iøvrigt var Tillidsmand. Aber: vilde det ikke være ulige mere interessant, om du angav det Antal *Stemmer* (det er dog dem, det kommer an paa), H. fik nævnte Sted. De to Underskrifter kunde jo tænkes at have formeret sig adskillige Gange paa Stemmesedlerne. — Rasmussen & Rugh's Personale »tav«, fordi det ikke blev spurgt, d. v. s. Forespørgslen om Anbefalen for H. blev kun tilstillet de større Trykkerier. Men det forhindrede ikke Personalet i (med blot et Par Undtagelser) at stemme paa H. — Altsaa!

Sluttelig: Er *du* tilfreds med Resultatet, kære Kollega, saa er jeg det relativt ogsaa. Kan du være fornøjet med, at »din« Kandidat efter 6 Aars uantastet Formandsskab gik 2—300 Stemmer tilbage, medens en første Gang opstillet Modkandidat blot fik 300 St. mindre end han — naa ja, ogsaa Nøjsomhed hører i saa Fald til en af dine Dyder — dem, »omvendte« som bekendt har mange af.

Og dermed: Farvel, Brandes! — det er udlagt:

Medlem Nr. 521. *Johs. Erwig.*

KASSEEFTERSYN

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. *O. A. Lundin*, og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. *Karl Sørensen*. — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 140.870,33, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	34.462,00
Sparekassen	»	104.663,02
Kassebilag	»	749,60
Kontant Beholdning	»	995,71
	Ialt Kr.	140.870,33

og hos Hr. Karl Sørensen var Beholdningen Kr. 1.452.582,07, som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:		
I Sparekassen	Kr.	237.471,32
De øvrige Kasser:		
Obligationer 410.432,00		
Prioriteter 212.801,22		
Aktier og Depositum i D. F. D. S. 21.000,00		
Sparekassen 568.204,18		
Kassebilag 1.850,00		
Kontant Beholdning .. 823,35		
	»	1.215.110,75
	Ialt Kr.	1.452.582,07

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, 6. September 1923.

Carl J. Christoffersen. Alb. Michelsen.
Carl Schnoor. Chr. Østergaard.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde Mandag Kl. 7 førstkommende i Vestergade 5.

Formanden.

STEMMESEDLER til Valg af Forbundsstyrelse og Underafdelingsformænd er i denne Uge udsendt til Medlemmerne i København og maa være indleverede paa Forbundskontoret senest Mandag Kl. 6 Aften.

INSTRUKTIONSMØDE for Maskinsættere afholdes Søndag den 23. September i »Jyllandsposten«s nye Maskinsætteri, Frederiksgade 72, Aarhus.

STEMMETÆLLING finder Sted førstkommende Mandag Kl. 6.

For *Kvinderne* bedes møde *Selma Piculell* og *Ella Nielsen* (Styr.).

For *Trykkerne* bedes møde *Thomas* og *Carl Jensen*.

For *Sætterne* bedes møde *G. Sørensen, Søby, Ulr. Hansen, Svend Johansen* og *N. M. Nielsen*.

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB afholder selskabelig Sammenkomst med fælles Kaffebord Fredag den 28. ds. Kl. 8 i Sct. Andreas Ordenen, Frederiksberg Allé 11. Billetprisen bliver 1,00 for Medlemmer, 1,50 for Ikke-Medlemmer. Kaffebilletten Kr. 1,25.

Bestyrelsen.

SPÆRRET for Tilgang: Italien paa Grund af stor Arbejdsløshed.

JOH. LUDV. SIVERTSEN. I Nekrologen over Viggo Hansen i forrige Nr. havde vi undlivet ovenstaaende Firma. Det gamle Firma lever dog endnu i bedste Velgaaende — men kun som Stentrykkeri — i Farvergade 15.

En hjertelig Hilsen og Tak til de Kolleger, der paa min 25-Aars Jubilæumsdag glædede mig med deres Lykønskning.

Aarhus, 17. September 1923.

Aage Langmack.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 13. September: Esbjerg 300,00. 18. September: Randers 500,00.

København, 18. September 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Helge Knud Leisner, udl. 7. 9. 23 hos Bianco Luno (arb. s. St.). Trykkerlærl. Ove Assendrup Petersen (Syge- og Begravelseskassen). Trykkerlærl. Henry Knud Petersen (Syge- og Begravelseskassen). Sætterlærl. Paul Arnold Jahnsen (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Anna Marie Jensen, udl. 22. 5. 1920 i Randers (Egm. H. Petersen).

Vejle: Paal. Karen Andersen (tidl. Medlem).

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 7243 Erik Larsen fra Assens (arbl.). 1447 Jakob Jensen fra Rejse (arbl.). 1743 Carl Rich Christiansen fra Rejse (arbl.). 6152 Otto Pedersen fra Nykøbing F. (arbl.).

Esbjerg: 6946 Sigfr. Mortensen (arbl.). Fredericia: 6096 M. Chr. Rosenbæk i Pl. Kolding: 4327 Evald Larsen (arbl.), 2665 Robert Andreasen (Højskolebladet), 7186 Pauli Jensen (arbl.) og 3780 Aksel Andersen (arbl.). Nykøbing F.: 4312 Johannes Berthelsen (Laur. Jensen, Sakskøbing). Odense: 7239 Aage Randlev fra Rejse og 6001 Oskar Nielsen (overfl. fra Skibsværftsarb.). Randers: 1166 Chr. Mikkelsen (syg). Silkeborg: 3477 Aage Sørensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 2521 Chr. Nielsen paa Rejse. 6851 Erik Holm paa Rejse. 6096 Mads Rosenbæk til Fredericia (arbl.). 6565 Esben Hansen paa Rejse. 5206 Inger Gudberg til Svendborg i Pl. 246 Otto Lysgaard til Kolding (overgaaet til Smede- og Maskinarb. For.).

Assens: 7243 Erik Larsen til Kbhvn. (arbl.). Frederikshavn: 6797 Carl Pagh Jensen paa Rejse. Kolding: 6615 A. Westengaard til Kbhvn. i Pl. Nakskov: 7279 Henning Jensen til Kbhvn. (arbl.) og 4489 Niels P. Jensen paa Rejse. Nykøbing F.: 7237 Ove Christensen paa Rejse og 6152 Martin Pedersen til Kbhvn. (arbl.).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 6151 Charles Moegreen (Bogtrykker).

Randers: 6184 A. Grabow og 6988 Just Nielsen.

Københavns Trykkerklub.

Husk Generalforsamlingen i Aften, Pilealle 18. (15g)

T. S. afholder Selskabelig Sammenkomst Fredag den 28. ds. i Sct. Andreas Ordenen, Frederiksberg Allé 11.

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 30. September Kl. 10 Form. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Forslag til nye Love for Klubben.

Enhver Trykkeriarbejder indbydes til dette Møde. *Lovudvalget.*

Typografernes Sangforening.

Mandag Kl. 7½ ordinær Generalforsamling paa »Gimle«, Grundtvigsvej 14.

Dagsorden: 1. Beretning. 2. Valg af Formand og 2 Styrere. 3. Valg af Revisorer. 4. Eventuelt.

Efter Generalforsamlingen Keglespil med Overraskelser. (1æ)

Søndag den 23. Septbr.: Ryget Skov (Nøddetur). Sct. Hans Torv Kl. 10. (3A)

ANNONCER

En Trykker,

der har gaaet paa Fagskolen (Sommerkursus), søger Plads snarest. Event. som Sætter-Trykker. Billet mrkt. »229« modtager Ekspeditionskontoret.

En Forbundter

eller Lærling kan til 1. November antages i **Centraltrykkeriet, Haderslev.** — God Løn gives. Alle moderne Maskiner haves.

Samme Sted købes et Avisfalseværk (6—7 spaltet). (227)

Rask Trykkeriarbejder

søger Plads snarest. Fine Anbefalinger. Bill. mrkt. »225« modt. Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter søger Plads

som Hel- ell. Halv-Maskinsætter. Indgaaende Kendskab til Maskinens Behandling.

Einar Petersen,
(226) *Posthusvej 6, Svendborg.*

Dygtig

„Typograph"-Maskinsætter

antages i København. Billet mrkt. »228« modtager Ekspeditionskontoret snarest.

Ung Akcidenssætter

med Kendskab til Trykning ønsker Plads. Billet mrkt. »214« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

søger Plads. Rutineret, velanbefalet. Bill. mrkt. »219« modt. Ekspeditionskontoret.

· ERIK · LEVISON ·

GRAFISKE ARTIKLER

EN GROS

VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B

Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner

BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Brug Ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Undertegnede tilbyder sig med Reparation og Rensning af Taffel-, Regulator-, Bornholmer- og Vække-Uhre. Meget billige Priser. Send et Brevkort og jeg afhenter Uhrene.
(222) *C. V. Ritter, Dybbølsgade 36¹.*

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Ratebetaling kan indrømmes. (142)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,
(23) Sundbyøster Boulevard 4².

(160)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.

AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:

ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.

TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 · FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 39 KØBENHAVN DEN 28. SEPTEMBER 1923 XXXXX AARGANG

LEVISON OG JEG

I Organet for Københavns Bogtrykkerforening og Reproduktionsanstalternes Principalforening underholder Hr. Levison sine Medlemmer med en lang Artikel om Jul. Schrøder, Jul. Samuelsen og Hellberg og om Karl Sørensen. Personligt er det mig imod at bruge Tiden og Bladets Plads til Polemik med Hr. Levison. Men Slutningen af Artiklen, mener jeg, er saare karakteristisk for Principalernes eneraadige Formand og Redaktør, at den bør kendes. Og da det i Dag er Søndag og Regnvejr — naturligvis, kan jeg passende benytte Tiden til en lille Kommentar. I Slutningen af Artiklen hedder det:

». . . Samarbejdet vilde dog sikkert bære rigere Frugter for Typograferne, hvis Bogtrykkerne ikke igennem Formen for Henvendelserne fra Forbundets københavnske Afdeling fik Følelsen af, at det var Fjenden, der kom for at tage det mest mulige ud af Bogtrykkernes Lommer uden Hensyn til den paagældende Bogtrykkers Bæreevne. Billighed og Retfærdighed anvendes kun som Argumenter, naar det er i Typografernes Favør. Det kan udmærket godt hænde i det samme Møde, at Typograferne faar Bogtrykkerne til at gøre Indrømmelser under Hensyn til Ret og Billighed; men hvis Bogtrykkerne ønsker Gengæld i en eventuelt følgende Sag af samme Hensyn, lyder Svaret, at der er et Gode, Typograferne har erhvervet sig, hvorpaa man ikke vil give Afkald. Denne Fremfærd fra den københavnske Afdelings Side tvinger Bogtrykkerne til den yderste Forsigtighed og Tilbageholdenhed og virker saaledes hæmmende paa Resultaterne af Møderne. Provinsens Forretningsfører har i Kraft af sin større Kultur rigtig set dette og handler derfor ogsaa paa en saadan Maade med de modstaaende Orgnisationer, at der er skabt et frugtbart Tillidsforhold. Under Delegeretmødet har man saaledes ogsaa med Rette kunnet henvise til større Resultater for Provinstypograferne i visse Henseender.

Prinipalerne føler sig ganske naturligt tilskyndede til at gøre deres Typografer Indrømmelser, naar de møder Forstaaelse fra den anden kontraherende Part i Stedet for Røvermoral.«

Jeg kan i ovenstaaende se og høre Hr. Levison, lyslevende som han sidder der for Bordenden, medens hans faa Beundrere, der gider komme til Fællesmøderne, falder i Trance paa den anden Side af Bordet over de herlige Ord.

Tænk, hvor rige Frugter Samarbejdet kunde bære for Typograferne, hvis ikke deres »tølperagtige« Formand kom for at tømme Bogtrykkernes Lommer uden Hensyn til deres Bæreevne!

Hvad skal man kalde dette for?

Naar jeg tænker paa Samarbejdet, det med Frugterne, passerer der en lang Række Minder forbi mit indre Øje.

Jeg mindes det Slavereglement, der var tiltænkt Typograferne i Nytaarsgave 1922.

Jeg mindes Levisons største Livsværk: Lockouten, et Mesterstykke, som vist bare ingen Bogtrykker ønsker gentaget.

Jeg mindes en Række Forsøg paa Retskrænkelser af Hr. Levison overfor mig som Forbundets Mæglingsmand.

Jeg mindes, hvorledes jeg baade i denne og hin Sag har staaet med Forligsforslag, men kun har erholdt Afvisning.

Jeg mindes en lang Række Voldgiftsdomme, der som Udtryk for, hvad der var billigt og retfærdigt, er gaaet med os og imod Hr. Levison.

Men jeg mindes intet Øjeblik, at jeg af Hr. Levison har faaet Indrømmelser, undtagen han var pisket til det, som man siger. Og derfor kan jeg ikke indse, at vi skulde give igen i den anden Ende, hvad vi har »faaet« i den ene.

Jeg skal gerne indrømme, at Samarbejdet ikke er godt. Det er kedeligt nok, men det kan vel bæres. Jeg kan ikke være ene om at være redebon og imødekommende. Og som det nu er, har jeg maattet vænne mig til det. Med alle mine Erfaringer tror jeg endog, det er det bedste for dem, hvis Interesser jeg tjener!

Der gemmer sig derfor et lille Smil i mit Skæg, naar jeg læser ovenstaaende Tirade fra Hr. Levison. Tænk over al den Ædelmodighed, der lyser ud af disse Linier, fuldblods næsten. Og saa har jeg i lange Tider ikke kunnet finde saa meget som en Draabe af det ædle. Jeg har Gud ske Lov heller ikke saa stærkt Brug derfor.

Hr. Levison har derimod i den senere Tid faaet saadan en Kærlighed til Typograferne, at han ligefrem er bekymret. Som nu ovenstaaende Mundfuld om Principalernes Indrømmelser, naar de bare møder *Forstaaelse* hos mig og ikke *Røvermoral!*

Lyder *det* ikke smukt? Er *det* ikke ligefrem rørende?

Jeg vil anbefale mine Kolleger at købe en billig Billet til Det kongelige Teater. Dèr gør man det nu alligevel bedre!

Og til Hr. Levison skal jeg gentage, hvad jeg før har sagt, at i alt, hvad jeg foretager mig overfor Københavns Bogtrykkerforening, og som Levison ofte har betegnet med ligesaa smukke Udtryksformer som ovenstaaende, saa er det kun Typografernes *Ret* jeg søger. Og det skal jeg gøre, saa længe det er mig forundt at kunne det. De véd jo ogsaa godt, at det ikke anfægter mig stort, hvad enten jeg har Deres Anerkendelse eller Had eller ingenting.

16. Septbr. 1923. *Jul. Samuelsen.*

»SOLIDARITET« ENDNU ENGANG

Af gode Grunde benægter Harald Jensen i sit Gensvar *ikke* det, jeg beskylder ham for: i en given Situation at have vægret sig ved at tale Kollegernes Sag paa et bestemt Punkt (at han har gjort det paa et andet Punkt, vedrører jo ikke dette) — af den gode Grund nemlig, at han ikke *kan*. Derimod forsøger han — som jeg havde ventet det — ved en Bunke Udenomssnak at forplumre Vandene og bortforklare Realiteten. Bortset fra, hvor længe H. J. har arbejdet i Forlagstrykkeriet og hans Virksomhed som Tillidsmand der, staar det fast, at han i dette Tilfælde *nægtede at tale Kollegernes Sag, fordi det eventuelt vilde kunne gaa ud over ham selv.*

Spørgsmaalet bliver kort og godt: *kan man det?* Og kan man *samtidig* skrive fagre Ord i »Typ.-Tid.« om *Solidaritet?* Jeg mener nej, og jeg vil tro, at Flertallet af Kollegerne mener det samme. Og *kan* man det, saa kan man i hvert Fald *ikke* være Tillidsmand paa Arbejdspladsen eller i Forbundet. Et af to.

Med Hensyn til »Ligevægten« samt til min Gespon Johs. Erwig kan H. J. være ganske rolig. Hvad det første angaar, er der vist mere Fare for H. J.s »Ligevægt«, og hvad J. E. angaar, har han hverken haft Lod eller Del i Artiklens Fremkomst — tværtimod.

— — —

En hel anden Side af Sagen er derimod den Maade, min Artikel er blevet behandlet paa. Kollegerne vil muligvis undre sig over, at den først fremkom i Afstemningens 11te Time, især da Affæren nu er gammel. Skylden er imidlertid ikke min, idet jeg allerede i Midten af Juli (altsaa *før* Delegeretmødet) indsendte den til Redaktøren. Efter 4 — fire — Ugers Forløb fik jeg den retur med Henstilling om at tage den tilbage paa Grund af dens personlige Karakter. Jeg svarede hertil, at Sagen ikke er »personlig«, naar det drejede sig om ukollegial Optræden af en af Forbundets Tillidsmænd, og fastholdt mit Ønske om Optagelse, idet jeg samtidig spurgte, om det i saa Henseende vilde have Vægt, at jeg fik flere Underskrifter paa dette Krav. Herpaa fik jeg det Svar, at der jo kunde foreligge saa mange Underskrifter, at Red. fandt at burde tage Sagen op til fornyet Overvejelse. Sluttelig spurgte Red., om Sagen ikke kunde betragtes som sluttet, hvis H. J. *ikke* lod sig genopstille til Forbundsstyrelsen. Jeg svarede derpaa, at hvis H. J. ikke lod sig genopstille, bortfaldt jo hermed det Grundlag, hvorpaa jeg havde fremdraget Sagen (Nyvalget til Forbundsledelsen), og jeg var da villig til at opgive Artiklen. Herpaa fik jeg den 22. August det Svar, at H. J. *skriftligt* havde meddelt Red., at han ikke ønskede at lade sig genopstille. *Den 26. August lod H. J. sig imidlertid alligevel genopstille* paa Generalforsamlingen, og jeg sendte da naturligvis paany Artiklen til Red. med Anmodning om Optagelse og fik det Svar, at dette skulde blive taget under fornyet Overvejelse. Den 6. September fik jeg fra Red. en telefonisk Anmodning om at opgive Artiklen, hvilken jeg omgaaende skriftlig besvarede med nej. Jeg havde da naturligt ventet den optaget Fredag den 14. September *inden* Forbundsstyrelsesvalget, men som det vil ses, er den først naaet frem i sidste Nr. paa et Tidspunkt, hvor Størsteparten af Kollegerne antagelig allerede *havde* stemt.

Dette er Sagens Gang, og naar jeg har ment at burde fremdrage den her, er det for at vise Kollegerne, hvilke Vanskeligheder de kan vente sig, naar de vover at kritisere et af Forbundsstyrelsens Medlemmer. Jeg véd ikke, om Skylden er Fr. Nielsens, eller om der staar højere »hemmelige« Kræfter bagved, men det kan jo ogsaa være det samme. Jeg nærer i hvert Fald ingen

Tvivl om, at Artiklens Optagelse er saboteret for at undgaa dens mulige Virkninger paa H. J.s Genvalg.

Om H. J. mener at kunne være tjent med Genvalg paa dette Grundlag, maa han jo selv afgøre.

23. September 1923. *Vilh. Hansen,*
Medlem Nr. 513.

AFSTEMNINGEN PAA DELEGERETMØDET

Kollega Vald. Jensen, Køge, kritiserer i forrige Nr. af »Typ.-Tid.« Afstemningen paa Delegeretmødet og har faaet det Indtryk, at der var et Forslag, der ikke maatte vedtages, nemlig det af Hellberg stillede Forslag om Ændring af D. s. F.s Love. Paa dette Punkt er V. J. fuldstændig paa Vildspor. Det er rigtigt, at der af Ordstyreren blev meddelt, at Forslaget var vedtaget med 55 St. mod 54, men herimod protesterede undertegnede Stemmetællere, fordi undertegnede Jul. Nielsen reviderede Ordstyrerens Sammentælling og fandt denne forkert, idet den rigtige Sammentælling gav til Resultat 54 mod 54, hvilket Ordstyreren da meddelte de delegerede..

Af dette vil V. J. ganske vist se, at det var undertegnede Stemmetællere, der »ønskede«, at Forslaget ikke blev vedtaget; men vi tror dog næppe, at V. J. vil mene, at det var rigtigt og i Overensstemmelse med Stemmetællernes Pligt at lade slig Fejltælling passere.

Undertegnede var og er Tilhængere af Hellbergs Forslag.

Jul. Nielsen, Odense. *Peder Pedersen,* Kolding.

»SOLIDARITET«

Under ovenstaaende Overskrift skrev Vilh. Hansen i »Typ.-Tid.« Nr. 38 en Artikel, der i ret ubeherskede Vendinger rettede et Angreb paa vor Arbejdskammerat Harald Jensen.

Det er trist at se en Kollega, som vi gennem mange Aar har lært at skatte for hans altid redelige og redebonne Arbejde for Kammeraternes Interesser, en Mand, hvis Retlinethed altid har staaet for os som utvivlsom, blive angrebet saaledes — og dobbelt trist, naar det er en gammel og agtet Arbejdsfælle, der retter Angrebet.

Vi forstaar udmærket, at Vilh. Hansen føler sig bitter over at have maattet forlade et Arbejdssted, som i 18 Aar har kunnet bruge hans Arbejdskraft, og vi véd alle, at Aarsagen ikke er den, at hans Arbejdskraft i nogen Maade er svækket, men skyldtes et mindre godt Forhold mellem V. H. og Ledelsen i Forretningen. Men dette berettiger dog ikke V. H. til at kaste Smuds over Harald Jensen eller nogen af Kollegerne det paagældende Sted.

Vi ønsker ikke offentlig at diskutere Forløbet af den hele Sag. Sligt er ikke altid heldigt, og vi henviser derfor videre Diskussion derom til det rette Forum: Generalforsamlingen. Kun vil vi bekræfte, at Harald Jensen var den, der — som saa ofte før — førte Ordet ved Mødet mellem Maskinsætterne og Forretningens Ledelse, tiltrods for, at han paa dette Tidspunkt *ikke* var Personalets Tillidsmand. Han lagde sine Evner i, saa godt han formaaede, men kunde ikke forrykke Resultatet, der var en Følge af de *øjeblikkelige* Forhold. Magtforholdet mellem Principal og Arbejdere er jo vekslende fra Tid til anden. — At Personalet har et andet Syn paa Harald Jensens Optræden end Vilh. Hansen, kan karakteriseres ved, at han i Foraaret enstemmigt blev valgt til dets Tillidsmand.

Vilh. Hansens Paastand om, at Harald Jensen skulde have nægtet at tale de opsagte Kammeraters Sag, »idet dette vilde være det samme som at forlange, at Firmaet skulde tage Opsigelserne tilbage, for at han selv kunde blive sagt op«, holder altsaa ikke Stik. — Man havde en Udtalelse fra Ledelsen om, at Opsigelser fra andre af Personalet kun vilde have til Følge, at ogsaa disse kom til at gaa, idet »der i Øjeblikket overhovedet intet Arbejde var«, og at de ikke vilde resultere i Genantagelse af de opsagte ældre Maskinsætter.

Naar Vilh. Hansen nu, trekvart Aar efter, retter et Angreb mod Harald Jensen, er Hensigten da ogsaa tydelig nok, nemlig at forhindre H. J.s Valg til Forbundsstyrelsen.

Vi kunde have ønsket, at Vilhelm Hansen havde benyttet sin Ret til at øve Kritik og stille positive Forslag paa de Personalemøder, der blev afholdt i Anledning af Opsigelserne af de ældre Maskinsættere. — Dengang forsømte han det.

— Det er et Tilfælde, der ligner en Tanke, at V. H.s Artikel først fremkom i det sidste Nr. af »Typ.-Tid.« før Valget. Skylden er dog ikke her Vilh. Hansens. Vi erfarer, at Red. af »Typ.-Tid.« havde haft Artiklen liggende i nogen Tid. Den burde være fremkommen saa betids, at man havde givet os Tid til at svare inden Stemmesedlens Aflevering. Harald Jensen har saa længe været Tillidsmand i Forbundet, at man skylder ham ikke at fælde ham ved et Baghold, hvilket Vilh. Hansens Artikels sene Fremkomst unægtelig ligner.

Man kan sympatisere med Harald Jensens Synspunkter eller ikke, det afhænger af hver enkelts Temperament, vi har jo ikke alle samme Syn paa Tingene, men det kan man rolig sige om Harald Jensen, at ukollegial har han aldrig været.

Maskinsætterne i Forlagstrykkeriet.

SAA FANGER VI AN —!

Den danske »Sommer« er forbi, de lange Aftener er inde, og vi begynder atter at spekulere paa, hvad vi skal »forslaa« Tiden med. Lad os da, midt i alle vor Anstrengelser for at tilegne os Kundskaber, Aand og Viden (for der er jo ikke Tale om, at vi ihjelslaar Tiden med »Klørsjavs« og Jazz!), ikke glemme ogsaa at pleje *Legemet*, specielt ikke naar det kan gøres saa billigt og behageligt som i vor egen Sportsklub. Kom selv ud og se det i Skolen paa Forchhammersvej (Herrer: Onsdag Aften og Søndag Form., Damer: Mandag og Torsdag Aften) — og naar du bagefter prøver det, vil du enkende, at det ligefrem er en *Fornøjelse*, der udmærket kan opveje de to ovennævnte »ædle« Idrætter.

Dette være sagt ikke mindst til Fagets unge (ogsaa Lærlingene), som i altfor liden Grad synes at forstaa Betydningen af netop i Modningsaarene at kultivere Legemet. — Men forresten er der ogsaa Plads til »gamle Drenge«, som trænger til at røre Lemmerne lidt.

Det gælder bare om at faa begyndt! —*g.*

FORMANDSVALGET I KØBENHAVN

»De grafiske Fag« har ment det opportunt at give en Karakteristik af de to Kandidater. For *Samuelsens* Vedkommende gælder imidlertid, at ikke *alle Bogtrykkere* er af samme Opfattelse som »De grafiske Fag«.

Om det vil være god Fremtidsmusik gensidig at give hinandens Tillidsmænd Skudsmaals-Attest i Fagbladene faar staa for »De grafiske Fag«s Regning. For Hr. *Levisons* Vedkommende er det imidlertid afgjort, at der indenfor vore Rækker kun findes *en Opfattelse* af hans Formands-Virksomhed. Hvilken, er Hr. Levison næppe selv i Tvilv om.

I Bogtrykker-Kredse er Meningerne derimod delte. Et er imidlertid afgjort, at han ved sin Virksomhed har paaført Faget *den længste og bitreste Strid*, Fagorganisationerne kender.

Og hvorfor? Det er gaaet Hr. Levison ligesom i sin Tid Kultusminister *Scavenius*. Da han ikke havde Evne til at gøre sig bemærket i sit Embede som Kultusminister, slog han sig paa noget, han slet ikke havde Forstand paa, nemlig *Retskrivningen*. Og her lykkedes det ham at skabe *et fuldstændigt Kaos*. Men Retskrivningen hed: Udarbejdet af Kultusminister *Scavenius*.

Det samme gælder Hr. *Levison*. Da han organisationsmæssigt var ude af Stand til at skabe noget for begge Parter tilfredsstillende Resultat, slog han sig paa noget, han ingen Forstand havde paa, nemlig at *omkalfatre Tarifen*. Og det lykkedes ham ogsaa her at skabe et *fuldstændigt Kaos* og en 7 *Ugers Lockout*.

Modsætningen hertil er Provins-Bogtrykkerne med en af Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelsesmedlemmer i sin Midte. Her tog man anderledes paa Tingene. Her var heller ikke noget Forfængeligheds-Motiv til Stede.

Hvis dette ikke havde været Tilfældet i København, havde vi beholdt den gamle (paa gensidig Forhandling opbyggede) Tarif og undgaaet en 7 *Ugers Lockout*.

Hr. *Levison* synes at skulle blive saavel Arbejdsgiverne som Arbejderne en dyr Mand, hvis han da ikke mod Forventning skulde faa Opfattelsen af, at vi er to Parter om at lave Lønaftaler. *A.*

ARBEJDERHØJSKOLERNE

i København paabegynder Virksomheden Mandag den 1. Oktober med en Sammenkomst i Rømersgade 22, Festsalen, Aften Kl. 8, hvorefter der undervises 2 Aftener ugentlig i hver Højskole fra Kl. 8—10. Undervisningen begynder første Uge i Oktober og varer til Marts. Eleverne faar Adgang til i Spørgetimer at diskutere Emnerne med Lærerne.

Fuglevangsvejs Skole, Frederiksberg: Tirsdag 8—9: Folketingsmand Sven Trier: Vor Tids Lovgivning. Tirsdag 9—10: cand. mag. H. Gille: Astronomi. Fredag 8—9: Adjunkt Frederiksen: Danmarks nyere Literatur. Fredag 9—10: Adjunkt Nørregaard: Danmarks nyere Historie.

Værneskolen, Fælledvej 12, Nørrebro: Tirsdag 8—9: cand. jur. Fr. Dalgaard: Vor Tids Lovgivning. Tirsdag 9—10: Adjunkt Reumert: Kulturens Udvikling. Fredag 8—9: Adjunkt Nørregaard: Danmarks nyere Historie. Fredag 9—10: Forfatter Fr. Bon: Danmarks nyere Literatur.

Ny Carlsbergvejs Skole, Vesterbro: Onsdag 8—9: Adjunkt Aage Hansen: Danmarks nyere Literatur. Onsdag 9—10: Folketingsmand Sundbo: Vor Tids Lovgivning. Lørdag 8—9: Ingeniør Buch dndersen: Hverdagens Kemi. Lørdag 9—10: Adjunkt Philipsen: Østasien.

Randersgades Skole, Østerbro: Mandag 8—9: Folketingsmand Kammersgaard: Vor Tids Lovgivning. Mandag 9—10: Adjunkt Schiødte: Danmarks nyere Historie. Torsdag 8—9: Adjunkt Frederiksen: Danmarks nyere Literatur. Torsdag 9—10: Dr. med. Vilh. Jensen: Menneskets Legemsbygning og Sundhedslæren.

Øresundsvejs Skole, Sundby: Tirsdag 8—9: Adjunkt Schiødte: Danmarks nyere Historie. Tirsdag 9—10: Adjunkt Aage Hansen: Danmarks nyere Literatur. Fredag 8—9: cand. jur. Fr. Dalgaard: Vor Tids Lovgivning. Fredag 9—10: Folketingsmand Vilhelm Rasmussen: Udviklingslæren.

Arbejderhøjskolerne indleder Virksomheden med en Fællessammenkomst for alle Elever i Rømersgade 22, Festsalen, Mandag den 1. Oktober, Aften Kl. 8. Endvidere afholdes Fællesmøder med Oplæsning, Sang og Musik i Rømersgade 22, Festsalen, den 1. November og 18. December samt den 23. Januar og 29. Februar Aften Kl. 8, hvortil samtlige Elever har Adgang.

Adgangskort til hver Højskole koster kun Kr. 5,00 og faas ved Henvendelse til Formanden, Vestergade 5.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KVINDEAFDELINGEN

afholdt Generalforsamling Søndag den 26. August. Dirigent: *Amalie Gram-Petersen*, Sekretær: *Marie Stjernholm*.

1. Opstilling til Valg af Formand. Efter en varm Anbefaling af *A. Gram-Petersen* og *Ella Nielsen* genopstilledes *Henriette Crone* enstemmigt.

2. Opstilling til Valg af et Medlem til Forbundsstyrelsen. *A. Gram-Petersen* genopstilledes ligeledes enstemmigt.

3. Eventuelt. Da ingen tog Ordet under dette Punkt, hævedes Generalforsamlingen.

KOLDING AFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 7. September. — Formanden, *Vald. Petersen*, bød de mødte velkommen, hvorefter han aflagde en udførlig Beretning fra Delegeretmødet, som suppleredes af de øvrige delegerede. I den efterfølgende Diskussion blev der særlig anket over, at ingen af de paa Delegeretmødet vedtagne Forslag blev sendt til Urafstemning.

Som Kandidat til Hovedbestyrelsesvalget opstilledes *Vald. Petersen* med Akklamation.

Kassereren, *P. Pedersen*, gav Oplysning om nogle nye Former for Udbetaling af Understøttelse til rejsende uden Understøttelse, som træder i Kraft fra 1. Oktober. — *P. Pedersen* gjorde opmærksom paa, at Typografer kunde søge Statstilskud til Kursus paa Snoghøj Fiskerihøjskoles Arbejderafdeling. Kursus'et varer 3—5 Maaneder og koster 95 Kroner. For de arbejdsløses Vedkommende kan der gennem de respektive Arbejdsløshedskasser søges Understøttelse til Skoleopholdet. Understøttelsen kan ikke overstige samme Størrelse, som det enkelte Medlem oppebærer i vedtægtsmæssig Understøttelse, og ydes saa længe, Skoleopholdet varer og uden Hensyn til, om vedkommende er berettiget til vedtægtsmæssig Understøttelse eller ej. Understøttelse under Ophold paa Skolen ydes kun til Medlemmer af de Fag, ifølge hvilken der i H. t. Indenrigsministeriets Afgørelse findes ekstraordinær Arbejdsløshed. Der undervises i 6 Fag, bl. a.: Dansk, Skrivning, Regning, Zoologi, Samfundslære og Sprog. *H. J.*

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

26. Juli 1923.

1. Forretningsføreren aflagde Beretning fra Fagmødet i Viborg. — Til Efterretning.

2. 4 Medlemmer tilstodes Kontingentfrihed under Ophold paa Skole.

3. Et Medlem i Brønderslev tilstodes fortsat hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Juli d. A. at regne.

4. Det internationale Sekretariat havde fremsendt Referat fra Kommissionsmødet den 11. Juli d. A. — Til Efterretning.

5. Gennem det svenske Typografforbund forelaa Anmodning fra Finska Bokarbetarförbundet om Optagelse i det skandinaviske Samarbejde. — Henvistes til Forbundsstyrelsen.

6. Et Medlem i Aarhus, der havde været paa Stipendierejse i Tyskland, anmodede om Kontingentfrihed for den Tid. — Kunde ikke bevilges.

7. Et Medlem i Odense anmodede om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. August d. A. at regne. — Tilstodes.

8. Det internationale Sekretariat meddeler, at der paa Grund af Lønkonflikt er spærret for Tilgang til Rumænien. — Til Efterretning.

9. Fra Aarhus forelaa Anmodning om Dispensation fra Tarifens Lærlingebestemmelse. — Kunde ikke bevilges.

30. August 1923.

1. Forretningsføreren refererede en Mæglingssag fra Sønderborg samt aflagde Beretning fra et Besøg i Tønder. — Til Efterretning.

2. Typografernes Stiftelse forespørger, om de hos Forbundet kan optage et Laan paa 30.000 Kr. — Man anmoder om et Fællesmøde.

3. 4 Medlemmer tilstodes Kontingentfrihed under Ophold paa Skole.

4. To Medlemmer af den københavnske Sygekasse anmodede om ekstra Hjælp dels til Anskaffelse af Bandage og dels til Insulin-Kur. — Der bevilgedes henholdsvis 20 og 50 Kr.

5. Den københavnske Afdeling indstiller et ældre Medlem, der arbejder paa Dispensation, til Kontingentfrihed. — Tilstodes for faglig Afdeling.

6. Et Medlem i Nyborg fik Tilladelse til kun at staa som Medlem af Syge- og Begravelseskassen.

7. Et Medlem i Nyborg anmodede om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. September d. A. at regne. — Tilstodes.

8. Et Medlem af Syge- og Begravelseskassen forespørger, om han kan faa Tilladelse til at staa som Medlem af Begravelseskassen alene. — Kan ikke lade sig gøre.

9. Det internationale Sekretariat fremsender Budget for 1923 og meddeler, at Administrationsbidraget for samme Aar for vort Forbunds Vedkommende er fastsat til 1 pCt. af den højeste Minimalløn og vil andrage Kr. 2948,70. — Beløbet afsendes.

10. Et Medlem i Odense anmoder om hvilende Medlemsret fra 1. September d. A. at regne. — Tilstodes.

11. Afstemningsresultatet for Valg af Formand, Redaktør og Forretningsfører forelaa. — Til Efterretning.

12. Det vedtoges at udskrive Valg af Forbundsstyrelsesmedlemmer. Forslag af Kandidater maa være Forretningsudvalget i Hænde senest den 17. September.

13. I Anledning af, at Kontorassistentpladsen bliver ledig i en nær Fremtid, vedtoges det at opslaa Pladsen vakant.

NÆR OG FJÆRN

STEMMESEDLER til Valgene i København er for sent indkommet fra O. Fraenckel & Co.s, Rich. Steenbecks og Knudtzons Personaler.

35-AARS JUBILÆUM. Mandag den 1. Oktober kan en agtet og velanset Esbjerg-Kollega, Typograf *C. M. Christensen*, fejre sit 35-Aars Svendejubilæum. C. M. C. er kendt af en stor Del af Provinsens Typografer. Han udlærtes 1. Oktober 1888 paa »Aarhus Folkeblad« og arbejdede i Aarhus paa forskellige Trykkerier, til han i 1899 havnede paa »Silkeborg Avis«. I 1907 begyndte han at arbejde paa sin nuværende Arbejdsplads »Vestjyllands Social-Demokrat«, hvor han er agtet og afholdt af Kammeraterne paa Arbejdspladsen. C. M. C. er som i sine unge Dage en gemytlig Svend, der kun sjældent forsømmer en Afdelings-Generalforsamling, og i gemytligt Lag er han 1. Mand blandt de glade. I saa Henseende kan han staa som Mønster for yngre, vrantne Kolleger.

Til Lykke, du gamle Svend! *J. Chr. P.*

25-AARS JUBILÆUM som Typograf kan 1. Oktober fejres af Maskinsætter *Knud Knudsen*, »Sydsyns Social-Demokrat«. K. er en god og brillant Kollega, der gennem Aarene har skaffet sig mange Venner. Til Lykke! *—n.*

— Den 30. September kan Frk. *Fanny Lassen* fejre 25-Aarsdagen for sin Ansættelse i Græbes Bogtrykkeri.

KLIPPEØENS REPRÆSENTANT. Fra Rønne Afdeling modtog vi i forrige Uge en Anbefaling for H. Kürstein. Da hans Valg paa Grund af manglende Modkandidat forud var givet, undlod vi af Pladshensyn at optage Anbefalingen, hvilket ogsaa skete overfor Odense- og Slagelse-Kandidaterne. Flere Medlemmer af Rønne-Afdelingen har imidlertid ønsket at faa følgende lille Karakteristik i Bladet af Kürstein:

Rønne Lokalafdelings Kandidat til Hovedbestyrelsen, H. Kürstein, er altsaa valgt uden Sværdslag. Han vil sikkert gøre god Fyldest i Hovedbestyrelsen, da han er godt inde i Organisationsarbejdet, i hvilket han i mange Aar har deltaget. Kürstein kom til Rønne fra Næstved, hvor han har arbejdet en Del Aar. Her har vi lært ham at kende som en rolig og nøgtern Personlighed, og han har i de sidste 3 Aar været Lokalformand. Han er ogsaa Formand for Fællesorganisationen paa Bornholm. Vi haaber, at Kürstein vil tilføre Hovedbestyrelsen friske Kræfter i Kampen for vort fælles Vel.

EN PROTEST. Fra en Hillerød-Kollega har vi modtaget et langt anonymt Indlæg — foranlediget af Referatet fra sidste Generalforsamling, som var undertegnet *Fair Play*. Han gør nærmere Rede for Grunden til, at 10 Kolleger krævede en ekstraordinær Generalforsamling afholdt, og protesterer imod, at det var for at lave »Sjov i Gaden«. Hensigten var bl. a. den at »vække Bestyrelsen op af den Tornerosesøvn, som den var falden i«. — Den videre Meningsudveksling angaaende denne Sag bør dog rettest finde Sted paa en kommende Generalforsamling i Hillerød-Afdelingen.

DØDSFALD. Faktor *Max Kotte* afgik ved Døden Tirsdag den 18. September efter halvtredie Maaneds Sygeleje paa Bispebjerg Hospital og blev begravet fra Jesu Kirken i Søndags, hvor Jubilæumsbanneret paraderede ved hans Baare. Max Kotte, der af Fødsel var Tysker, lærte som Stereotypist i Leipzig og kom her til Danmark i 1883. Efter at have været hos Simmelkiær et Par Aar, blev han ansat i Carl Allers Etablissement som Faktor i Stereotypi-Afdelingen; her virkede han i omtrent 40 Aar og stod meget højt i det ansete Firma for sin Dygtighed og Paapasselighed. Overfor sine Arbejdsfæller var han den gode Kammerat og Tjenstvilligheden selv og i sit Hjem en sjælden Familiefader. Ære være hans Minde!

HOLLAND. Det hollanske Typograf-Forbund frabeder al Tilgang af grafiske Arbejdere til Holland paa Grund af den der herskende konstante store Arbejdsløshed.

»PLOVMANDEN OG DØDEN«. Opmærksomheden henledes paa, at Fristen for Udleveringen af den af »Forening for Boghaandværk« udgivne Bog »Plovmanden og Døden« er udløben. Da der endnu henligger et mindre Antal uafhentede Eksemplarer paa Forbundskontoret, anmodes de paagældende Medlemmer om mod Indbetaling af Kontingentet at afhente samme, da man ellers risikerer at blive udslettet.

AFSTEMNINGSRESULTATER

SÆTTERNES UNDERAFDELING

Ved den Dags Dato foretagne Optælling til Valg af *Forbundsstyrelse* valgtes *E. Frederiksen* med 546 St., *P. Berendt* 487 St., *Harald Jensen* 425 St. og *Wilh. Jacobsen* med 338 St.

Derefter havde Johs. Ervig 287 St., N. Th. Svendsen 277, Sofus Henriksen 192, E. Nilsson 153 og N. M. Nielsen 152 St.

Der var afgivet ialt 788 St., hvoraf 24 ugyldige.

København, 24. September 1923.

Gundorph Sørensen. Arn. Nielsen. A. Søby. U. Hansen. Svend Johansen.

TRYKKERNES UNDERAFDELING

Ved den Dags Dato foretagne Optælling til Valg af *Forbundsstyrelse* valgtes *O. Lundin* med 211 St. og *Carl Schmidt* med 182 St.

Derefter havde Axel Jensen 114 St. og C. J. Christensen 88 St. — 2 Stemmesedler var blanke.

Til Valg af *Formand* havde *H. Nygaard* 192 St.

Derefter havde P. Aug. Pedersen 110 St. — 4 Stemmesedler var blanke.

Der var afgivet ialt 303 St.

København, 24. September 1923.

Oscar Thomas. Carl Jensen.

KVINDERNES UNDERAFDELING

Ved den Dags Dato foretagne Optælling til Valg af *Forbundsstyrelse* valgtes *Amalie Gram Petersen* med 167 Ja mod 11 Nej.

Til *Formand* havde *Henriette Crone* 162 Ja mod 20 Nej.

København, 24. September 1923.

Selma Piculell. E. Nielsen.

KASSEEFTERSYN

TYPOGRAFERNES STIFTELSER

Vi foretog Dags Dato et Eftersyn hos Kassereren, Hr. *P. Jensen*, og fandtes Beholdningen at være Kr. 24.499,32, til Stede saaledes:

Obligationer	Kr.	19.600,00
Sparekassen	»	4.596,27
Kontant	»	303,05
Ialt	Kr.	24.499,32

Alt i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, 23. August 1923.

Carl J. Christoffersen. Chr. Østergaard.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon **4331**.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 20. September: Brønderslev 200,00. 25. September: Fredericia 150,00; Køge 300,00.

København, 25. September 1923.

Forretningsudvalget.

FLYTTET LOKALKASSERER

Lokalkassereren i Odense er flyttet til Prinsesse Maries Allé 17.

LÆGERNE

København: Fra 1. Oktober er Dr. Studsgarths Adresse Vesterbrogade 165 2. Konsultationstid uforandret fra 2—3 og Torsdag 6—7.

NYE MEDLEMMER

København: Sætterlærl. Otto August Carl Danielsen (Syge- og Begravelseskassen). Trykkerlærl. Ingvald Henry Petersen (Syge- og Begravelseskassen). Hj.arb. Ebbo Stjern Hansen (Egm. H. Petersen).

Kolding: Trykker V. A. Løvstrøm, udl. 1. 5. 89 hos T. Louw, Slagelse (tidl. Medlem).

TILTRAADTE

København: 7231 Svend Johansen fra Aarhus i Pl. 6241 Th. Møller Ovesen fra Assens (arbl.). 6716 Søren Hammerbøll fra Rejse i Pl. 6825 Hjalmar Andersen fra Aalborg i Pl. 1406 Frithof Bruun fra Rejse (arbl.).

Køge: 6851 Erik Holm (Ostsjællands Avis). Odense: 7162 Harry Lehd-Petersen (arbl.) og 7217 E. Warberg-Rasmussen (arbl.). Roskilde: 1115 Chr. Bihrmann Nielsen (arbl.). Silkeborg: 6739 Jørgen Fischer (Venstrebladet) og 3048 Karl Brøchner (arbl.). Skive: 7053 Harry König i Pl. Sønderborg: 7119 Friedrich Boysen i Pl. Vejle: 3349 Chr. von Qualen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 1115 Kr. Bihrmann Nielsen til Roskilde (arbl.). 7279 Henning Jensen til Nakskov (arbl.). 3296 Sigurd Nørdgaard paa Rejse.

Aalborg: 6825 Hjalmar Andersen til Kbhvn. i Pl. Aarhus: 7231 Svend Johansen til Kbhvn. i Pl. Assens: 6241 Johs. Ovesen til Kbhvn. (arbl.). Kolding: 7186 Pauli Jensen paa Rejse og 651 Orla R. Hansen paa Rejse. Køge: 7053 H. König til Skive i Pl. Randers: 6160 Richard Jensen paa Rejse. Skive: 6070 Einar Poulsen til Nykøbing M. (arbl.). Tønder: 7119 Friedrich Boysen til Sønderborg i Pl. Vejle: 7008 Karl Jørgensen paa Rejse. Viborg: 3349 Chr. von Qualen til Vejle (arbl.), 6629 J. Chr. Nielsen til Kbhvn. (Maskinsætterskolen) og 3042 P. Olsen (overfl. til Smede- og Maskinarbejderforb.).

ANNULLERET UDSLETTELSE

Randers: 6184 A. Grabow og 6988 Just Nielsen. (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

DØD

København: 1254 Max Kotte (Aller).

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ekstraordinær Generalforsamling Søndag den 30. September Kl. 10 Form. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Forslag til nye Love for Klubben.

Enhver Trykkeriarbejder indbydes til dette Møde. *Lovudvalget.*

Søndag den 30. September: Gentofte. Sct. Hans Torv Kl. 10. (3 B.)

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823. (20)

DRUBIN

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

Lurmærket for grafiske Farver. (14)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Linotype-Sætter,

der for Tiden staar i Plads i Provinsen, *søger fast Plads i København.* Eventuelt som delvis Maskin- og Haandsætter. Billet mrkt. »233« modt. Ekspeditionskontoret.

Akcidens-Illustrationstrykker

søger Plads. Eventuelt midlertidigt. Nærmere ved Billet mrkt. »230« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter,

kendt med Intertype, 30 Aar, flittig og paalidelig, søger Plads. Billet mrkt. »232« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung, dygtig Trykker

(Provinsianer)

søger Plads. Kendt med alt Akcidensarbejde. Billet mrkt. »231« modtager Ekspeditionskontoret.

En Trykker,

der har gaaet paa Fagskolen (Sommerkursus), søger Plads snarest. Event. som Sætter-Trykker. Billet mrkt. »229« modtager Ekspeditionskontoret.

En Forbundter

eller Lærling kan til 1. November antages i **Centraltrykkeriet, Haderslev.** — God Løn gives. Alle moderne Maskiner haves.

Samme Sted købes et Avisfalseværk (6—7 spaltet). (227)

Rask Trykkeriarbejder

søger Plads snarest. Fine Anbefalinger. Bill. mrkt. »225« modt. Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

søger Plads. Rutineret, velanbefalet. Bill. mrkt. »219« modt. Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

Undertegnede tilbyder sig med Reparation og Rensning af Taffel-, Regulator-, Bornholmer- og Vække-Uhre. Meget billige Priser. Send et Brevkort og jeg afhenter Uhrene. (222) *C. V. Ritter, Dybbølsgade 36 1.*

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Ratebetaling kan indrømmes. (142)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 40 KØBENHAVN DEN 5. OKTOBER 1923 XXXXX AARGANG

VOLDGIFTSRETTEN I KØBENHAVN

Kendelse i Sagl Nr. 2/1923: Dansk Typograf-Forbund mod Københavns Bogtrykkerforening paa dens Medlem Gyldendals Forlagstrykkeris Vegne.

(Afsagt 29. September 1923.)

Paa Gyldendals Forlagstrykkeri begynder Arbejdstiden som Regel for nogle Arbejdere Kl. 8 Morgen, for andre Kl. 7 Morgen. Tre Typografer, hvis normale Arbejdstid er Kl. 7 Form. til Kl. 3½ Em., har i nogle Uger maattet arbejde fra Kl. 6 Morgen til Kl. 3½ Em., da der af visse Grunde herskede Travlhed paa Trykkeriet.

Under denne Sag paastaar D. T.-F. Forlagstrykkeriet dømt til at betale disse Arbejdere det i Tarifen af 1923, § 1, 6. Stk., omhandlede Tillæg for Arbejdstids Forlæggelse — 15 pCt. af Minimallønnen — for den Tid, i hvilken deres Arbejde er begyndt Kl. 6 Morgen.

De Indklagede paastaar Frifindelse. De bestrider, at der her kan tales om Arbejdstidsforlæggelse, idet den rette Opfattelse maa være den, at Travlheden har nødvendiggjort en Morgenoverarbejdstime fra Kl. 6 til 7.

Den i Tarifen fastsatte ordinære Arbejdstid er »8 Timer daglig indenfor Tidsrummet fra Kl. 7 Morgen til Kl. 7 Aften«, og medens der i de tidligere — indtil 1922 gældende — Tarifers § 2 med Overskrift: *Ekstratimer*, fandtes Regler, hvorpaa støttedes, at »Overarbejde« før Kl. 7 Morgen skulde betales med et Tillæg af 100 pCt., blev § 2 i de senere Tarifer anderledes affattet, og der indsattes i § 1, hvor der gives Regler om »Forlæggelse af Arbejdstiden før eller efter Virksomhedens ordinære Arbejdstid« og Betaling derfor, en Bestemmelse, hvor det i den nugældende Tarif hedder: »For forlagt Arbejdstid, der paabegyndes før en Virksomheds ordinære Arbejdstids Begyndelse, ydes et Tillæg af . . .; naar Arbejdstiden paabegyndes Kl. 6 Morgen og indtil Virksomhedens ordinære Arbejdstids Begyndelse 15 pCt.« Der er ikke i den gældende Tarifs § 2's Regler om Ekstratimer (Overarbejde) nogen Bestemmelse om »Morgenoverarbejdstimer« — undtagen en Bestemmelse om Dagbladssættere, som maa antages at være uden Betydning for nærværende Sag. De Indklagede har da ogsaa erklæret, at Spørgsmaalet om, hvorledes den Morgenoverarbejdstime, hvorom Sagen efter deres Opfattelse drejer sig, skal betales, ikke kan anses tarifmæssig fastsat, men eventuelt maa optages til særlig Drøftelse mellem Organisationerne.

De paagældende Tarifbestemmelser findes herefter ikke at kunne forstaas anderledes, end at den Arbejder, hvis 8 Timers Arbejdstid begynder før Kl. 7 Morgen, har forlagt Arbejdstid. De Ekstratimer, han maatte have udover de 8 Timer, betales som Overarbejde efter § 2. Der vil herefter være at give D. T.-F.s Paastand Medhold, hvorved iøvrigt ogsaa fremhæves, at de Indklagede ikke har ment at kunne bestride, at hvis de i denne Sag omhandlede Typografer i de paagældende Uger havde haft Arbejdstid fra Kl. 6 Morgen til Kl. 2½ Em., var deres Arbejdstid at anse som forlagt.

Herefter dømmer Retten:

Gyldendals Forlagstrykkeri bør betale de i denne Sag omhandlede Typografer det i Tarifens § 1, 6. St., omhandlede Tillæg for Arbejdstidsforlæggelse — 15 pCt. af Minimallønnen — for det Tidsrum, hvori deres Arbejde er begyndt Kl. 6 Morgen.

(sign.) *Poul Hansen.*

/ (sign.) Jarris.

RASMUSSEN & RUGHS PERSONALE

forespørger mig i »Typ.-Tid.« Nr. 38, hvilke Folk derfra, der overfor mig har erklæret, at de aldrig har mærket noget til Kandidaten til Formandsposten, *Sigv. Hellbergs*, ranke Ryg og udprægede Vidsyn. Det var jo netop disse Udtryk i *Johs. Erwigs* Anbefaling her i vort Fagblad, jeg vilde anholde, saaledes at hver Ting kommer paa sin rette Plads.

Selve Sagen ligger saaledes: En Kollega, rolig og udpræget paalidelig i al sin Færd, som arbejder hos Firmaet Rasmussen & Rugh, og som staar opført i den sidste af Forbundets Medlemslister, refererede for mig en Sag, som egentlig fortjener alle Kollegers Opmærksomhed. Paa et Tidspunkt, hvor det Kommunistblad, som *Johs. Erwig* var Redaktør af og *Sigv. Hellberg* Forretningsfører for, ønskede Rasmussen & Rughs Personale at faa deres Lønninger op paa Højde med, hvad der var den gængse Løn paa de øvrige Oppositionsblade. Firmaets Indehavere var ikke stemt for en saadan Forhøjelse, og hvad er da mere rimeligt, end at Personalet, som daglig omgikkes to dengang forhenværende Kolleger, den øverste Ledelse for nævnte Blad, hvad var mere rimeligt, at vore Kolleger forsøger en Henvendelse til dem, der ved enhver given Lejlighed optræder som de eneste sande Forkyndere af, hvad der er Ret her i vor Afdeling.

Min Hjemmelsmand, som jeg ikke offentlig vil udbasunere, men jeg opfordrer vedkommende Kollega til overfor Trykkeriets Tillidsmand at navngive sig, meddeler mig, at Henvendelsen til vore Kolleger *Johs. Erwig* og *Sigv. Hellberg* fik en krank Skæbne. Ingen af dem vilde forsøge at gøre Firmaet forstaaeligt, at Personalet *der* havde Krav paa samme Løn, som andre fik for lignende Arbejde andre Steder i Byen.

Kollegerne fik dog Ret til, stadig efter min Hjemmelsmands Opgivende, at sende en Deputation(!) til Forretningsfører *S. Hellberg*, som vel hørte paa dem, men som *ikke* kunde udtale sig om denne Sag. Hvor underligt: S. H., som ellers revnefærdig af Viden og Kundskab udtaler sig om alting, og som med Mikroskop kritiserer selv den mindste Ting (læg selv Mærke dertil paa Afdelingens Generalforsamlinger!) kunde ikke *paa staaende Fod* udtale sig om, hvorvidt han vilde gøre noget *praktisk* og *reelt* for dem, han ellers altid kalder sine Kammerater.

Saa tidt var de blevet smurt om Munden med hule, tomme Fraser, og da disse skulde indfries, vidste han ikke o. s. v., o. s. v., og trods gentagne Henvendelser rørte han ikke en Finger for dem, hvilket man i Forvejen burde have vidst; thi *tomme Tønder buldre mest.*

Min Hjemmelsmand meddeler endvidere, at Kandidaten til Formandsposten, S. H., daglig med en ulidelig Smaalighed kritiserede deres Arbejde, saaledes at ingen havde Lyst til at beskæftige sig med ham.

Jeg kunde endnu sige en Del derom, men hvorfor gøre det? Enhver, som ser en ny Messias i S. H., vil en skønne Dag faa Øjnene lukket op: »Har min Fader pisket eder med Svøber, saa skal jeg piske eder med Skorpioner.«

Derfor synes jeg, at Kollegerne hos Rasmussen & Rugh maa give mig Ret, naar jeg efter denne Fremstilling skrev:

> Rasmussen & Rughs Personale, som i længere Tid havde Grund til at glædes over S. H.s »ranke Ryg« og »udprægede Vidsyn« har en ganske anden Opfattelse desangaaende. Folk derfra erklærer, at de aldrig mærkede hans velsignende Haand.

Vel véd jeg, at Glemsomhed er en meget udbredt Egenskab; men derfor har man dog ikke Ret til at sige, at mine Meddelelser er grebet ud af Luften. Jeg tvivler ikke om, at de endog ligger paa meget solid Grund.

— — — Saa havde jeg til Slut en Bemærkning til *Johs. Erwig*, som atter har glædet mig med en af sine *gaadefulde* og *fantasirige* Opsatser.

Du spørger med Forundring, *hvor* du er blevet vraget.

Svar: Er det virkelig muligt, du har glemt den topmaalte Skandale fra Møntergade 8, hvor du og S. H. blev kastet ud af Partiet, og af hvilken Grund *ingen* vilde have noget med jer at gøre, saaledes at I maatte gaa den tunge Gang atter at beskæftige jer med *produktivt Arbejde*? Guldstrømmen fra Moskva havde nok ophørt at rinde! Nævn mig ellers, hvilken Organisation, hvor du *ikke er blevet vraget*, eller rettere: kastet paa Porten.

Angaaende min Hørelse og min Virksomhed som Sekretær kun dette: »Vittigheden« med Hensyn til Hørelsen er udmærket blandt Smaabørn, som nylig har paabegyndt deres Skolegang. Men knap saa god blandt voksne.

Og naar du paastaar, at det ikke var Sigv. H., der foreslog dig til Forbundsstyrelsen, hvorfor oplyser du saa ikke hellere, *hvem* det da var?

I det hele taget er det en Uskik, at en Mand foreslaas til en Post, uden at Forslagsstilleren rejser sig og derved bliver synlig for alle. Men dette kan forhaabentlig ændres.

Saa stikles der endvidere til det Referat, hvor jeg var kommet til at ombytte 2 ligegyldige Ord. Til Oplysning for interesserede Kolleger kun dette, at jeg *forlængst* har indsendt en Artikel, hvor jeg klargjorde mit Standpunkt; men denne Artikel *mente vor Redaktør ikke kunde optages.* Ganske vist knægtes saa det *frie Ord* i vort *frie Blad;* men optages kunde den altsaa ikke.

Dine Meninger om mig er mig ganske og al-

deles uvedkommende. Min Opgave er den, hver Gang du stiller dig selv paa Piedestalen uden at være berettiget dertil, da at sætte dig paa Jorden, thi det tjener dig bedst.

Og hermed haaber jeg ikke at skulle sige flere Ord om dine ligegyldige Bemærkninger; thi de er fuldkommen splidt som Biskop Münsters Ord paa salig »Balle-Lars«.

København, 22. September 1923.

Sophus J. Nielsen.
Medl. Nr. 521.

— — —

Det er noget frimodigt af Sophus J. Nielsen at skrive, at den Artikel, som blev nægtet Optagelse, var en Klarlæggelse af hans Standpunkt til det omtalte Referat. I Stedet for at hævde Referatets Rigtighed overfor Sigv. Hellbergs Kritik, var Artiklens væsentligste Indhold et ganske ubehersket Angreb paa Hellbergs Person uden nogen Forbindelse med Referatet. Dette var Aarsagen til, at den ikke kom i Bladet. Ganske vist er »Typ.-Tid.« et meget frit Blad, men der er dog visse Grænser, som ikke bør overskrides — bl. a. Sømmelighedens.

Sophus J. Nielsen var sandsynligvis bedst tjent med, om ogsaa ovenstaaende Indlæg var blevet »gemt«. Naar man vil angribe nogen, skal man helst *selv* kende de Forhold, der ligger til Grund for Angrebet. S. N. er bleven gjort opmærksom paa det farlige i at bygge et Angreb paa, hvad der fortælles paa Tomandshaand, men han har intet Hensyn taget hertil. Han *vil* se »Kommunistblod«. *Red.*

REPLIK

Vilh. Hansen fortsætter Diskussionen med en ny Beskyldning, nemlig den, at jeg ikke svarede paa Realiteten i hans Angreb. Det var netop Realiteten, jeg svarede paa, idet jeg forklarede, *at jeg i den givne Situation havde tjent Vilh. Hansens Interesser i den Udstrækning, det overhovedet var muligt.* Dette understreges nu yderligere i sidste Numer af en halv Snes Arbejdsfæller, som havde Sagen paa allernærmeste Hold. Selv de groveste Beskyldninger kan ikke afkræfte disse Kendsgerninger.

Men forøvrigt har denne Sag ganske andre Sider, som det vil være af Interesse for en Afdelings-Generalforsamling at beskæftige sig med. Jeg skal derfor forbeholde mig at føre Spørgsmaalet videre der. *Harald Jensen.*

FLID OG DOVENSKAB

Det er vanskeligt at bevare Alvoren, naar man ser den Paastand fremsat i »De grafiske Fag«, at »Jorden og de andre Goder i Tidernes Morgen er taget i Besiddelse uden Kamp«, og at det »derefter har udviklet sig saaledes, at de dygtigere og flittigere paa fredelig Vis har faaet Ret til mere end de mindre dygtige og dovne«.

Hvis der ikke eksisterede nogen Optegnelser over Menneskeslægtens Udvikling gennem Tiderne, var der maaske en svag Mulighed for, at »De grafiske Fag«s Paastande vilde blive troet. Men Verdenshistorien fortæller os noget ganske andet. Der gaar som en blodig Stribe gennem alle dens Blade Beretninger om Røvertogt, Mord og Undertrykkelse — helt tilbage til den Tid, da Kain begik det første Mord. Ikke desto mindre betegner »De grafiske Fag« denne Udvikling som sket paa *fredelig Vis*, hvor den flittige har faaet Ret til mere end den dovne.

Det lyder jo meget kønt, og en saadan Betragtning er vel egnet til at berolige Samvittigheden — hvis en saadan da eksisterer mere — hos dem, hvem denne Verdens Goder er tilflydt i rigt Maal. Den flittige belønnes og den dovne faar Lov at leve i Fattigdom — kan man forlange en bedre og visere Ordning!

Det er længe siden, vi har mødt en saa *overfladisk* og de faktiske Forhold fjernere liggende Paastand, og saa fremtræder den oven i Købet under Overskriften *»I Dybden«!* Naar Arbejderne eller med andre Ord: naar den allerstørste Del af Jordens Befolkning lever under trange og fattige Kaar, da skyldes det efter »De grafiske Fag«s Mening Dovenskab!

Naar en Mand, hvis hele Liv har været en eneste lang Arbejdsdag, desuagtet gaar i sin Grav som en fattig Mand, saa er det ikke fordi, hans Løn har været for lille, eller at andre har levet af *hans* Arbejde — nej, da er Grunden manglende Flid og Dygtighed!

Men naar en anden Verdensborger — der i Modsætning til Lønarbejderen, som i dybeste Forstand kommer *nøgen* til Verden — fødes med en Pengesæk, en Fabrik eller et Gods paa Ryggen og desaarsag lever sit Liv i Velstand, er Grunden hertil ikke at søge i dette Individs monopoliserede Stilling fra Fødslen af, men er — efter »De grafiske Fag«s Mening — en Følge af hans større Dygtighed og Flid!

Ja, saaledes er kort fortalt »De grafiske Fag«s Opfattelse af Menneskenes sociale Stilling. Den er enkel og ligetil, men har meget lidt med Virkeligheden at gøre.

Vi er enig med »De grafiske Fag« i, at Fliden bør belønnes i Modsætning til Dovenskaben, og vi kan fuldt ud tiltræde Skriftens Ord om, at den, der ikke vil arbejde, heller ikke bør have Føde. Men vi føler os overbevist om, at der findes langt flere Driverter blandt de *rige* end mellem de *fattige*. Og naar dette er Tilfældet, hvad bliver der saa tilbage til Støtte for »De grafiske Fag«s Teori om, at det er de flittige, der under de nuværende Samfundsforhold sidder inde med Velstanden, medens de dovne maa lide Fattigdommens Kvaler? *Fr. N.*

VALG AF FORMAND O. S. V.

Nedenstaaende Artikel har i flere Uger maattet vige Pladsen for mere nødvendigt Stof.

Det er baade venligt og opofrende af Fr. Nielsen at forklare, at det er hans Skyld, at »Valget« af d'Herrer Topfigurer foregaar allerede nu i Stedet for senere, naar deres Genistreger blev bekendt, og man gennem Fagbladet var kommen til Kundskab om deres Stilling til adskillige af de Spørgsmaal, der deler Vandene.

Og efter hvad der fortælles, har man paa Delegeretmødet ikke nægtet sig noget som helst. Bistaaet af en Dirigent (Marthin Pedersen), hvis Rutine og periodiske Brutalitet som Ordstyrer faar Sagerne til at glide let og smertefrit, havde man et let Spil, saaledes at selveste Fr. Nielsen — der dog ellers ikke er noget Fjols — ikke har været Situationen voksen. Dette forklarer, at man ikke i Spørgsmaalet om Urafstemning angaaende D. s. F. har forlangt Navneopraab, som sikkert vilde have givet os den almindelige Afstemning. Og det er ikke uden Humor, naar d'Herrer herefter appellerer til Medlemmernes — Tillid!!

Med Henysn til Jul. Samuelsens Berigtigelse, saa har han Ret. Men det fremgaar ikke af den udsendte Beretning, at det forholder sig som oplyst af Samuelsen. Oplysningerne Side 64 er formede saa snedigt, at det af dem maa fremgaa, at Lockoutbidraget stammer fra Medlemmerne selv, og D. s. F.s Bidrag melder Beretningen overhovedet intet om. Derfor min Fejltagelse. Til Underretning for interesserede meddeles efter det i April udsendte Regnskab, at Lockoutbidragene fremkommer saaledes: København 102.023,10, Provinsen 96.615,79, Sverige 58.068,00, Norge 30.406,00, D. s. F. 62.265,00 = 349.457,89. Denne Støtte fra D. s. F. bør vurderes paa den Baggrund, som det giver, at disses Reservefond i det Kriseaar, 1922 har været, har haft en Formuefremgang af 180.000 Kr., og den Støtte, vi under den største Krise, Faget har været i siden 1876, efter Jul. Samuelsen Oplysninger, bestaar af ca. 40.000 Kr. — ud af Lommen.

Men det er jo ogsaa et Resultat.

S. Schultz.

— — —

Der er ikke Tale om nogen »Opofrelse« fra min Side. Men den Form, Schultz' Anke havde, gav mig Anledning til min lille Bemærkning. Forøvrigt vil jeg give Schultz Ret i, at der ved alle Valg bør levnes Medlemmerne Tid til at tænke sig om forinden Afstemningen. Kun synes jeg ikke, det havde nogen som helst Betydning i det foreliggende Tilfælde, hvor der ingen Modkandidater var opstillet. At dette ikke var sket, kan dog ikke lægges de opstillede til Last.

Jeg takker Schultz, fordi han giver mig Attest for ikke at være noget Fjols — selv om det vel nok skal underforstaas, at jeg har *handlet* som et saadant i Spørgsmaalet om Landsafstemning om Udmeldelsen af De samv. Fagforbund! Jeg indrømmer gerne, at det ved lidt mere Anstrengelse kunde være lykkedes at faa Spørgsmaalet ud til Afstemning. Men hvad saa? Hvad havde vi opnaaet ved det? Ikke andet end at faa en endnu større Dukkert end den, vi fik for tre Aar siden. Naar man saa, hvor faa Stemmer — færre end nogensinde — der paa Delegeretmødet faldt for Udmeldelsen, maatte man være i høj Grad sangvinsk for at tro paa Nytten af en Urafstemning. Nej, der skal ske større Ting for at bevirke et Omslag til Gunst for Udmeldelsen.

Hvad det økonomiske Forhold til De samvirkende angaar, har Schultz egenlig ikke taget saa meget fejl, naar han skrev, at vi ingen Ting fik under Lockouten i København. Regnskabet ser saaledes ud: Vi *indbetalte* i Lockoutbidrag til De samvirkende 55.960 Kr. og *modtog* 62.265 Kr. De samvirkendes Bidrag til os under vor lange Kamp var altsaa *6305 Kr.* *Fr. N.*

»SOLIDARITET« FOR TREDIE GANG

Det Indlæg, Maskinsætterne i Forlagstrykkeriet havde i sidste Nummer, nøder mig til endnu et Par Ord. — Jeg forstaar saa godt, at Kollegerne dèr ikke ønsker at diskutere »Forløbet af den hele Sag« offentlig. Det er jo nemlig en offentlig Hemmelighed, at Maskinsætterpersonalets Stilling ved denne Lejlighed var alt andet end flatterende. Naar H. J. ved Konferencen med Firmaets Ledere førte Ordet — skønt ikke Tillidsmand — var dette jo en simpel Følge af, at Tillidsmanden var sagt op. Men det staar fast — og jeg begriber ikke, at Kollegerne nu vil forsøge at benægte, hvad H. J. *ikke* har benægtet — *at han forud for Konferencen nægtede at tale for Bibeholdelsen af Ancienniteten af Hensyn til egen Person.*

Man bebrejder mig, at jeg ikke dengang fremsatte Kritik paa Personalemøderne. Ærlig talt troede jeg ikke, det var Skik og Brug, at Kolleger, der er *direkte* Part i en saadan Sag, selv skulde angive, hvad der skulde gøres. Det maa sikkert overlades til de andre. Men H. J. har i hvert Fald ikke været uvidende om min Stilling.

I det hele taget synes dette Forsvar mindre værdifuldt, naar man husker paa, at det er skrevet af dem, der *ikke blev* smidt ud. Og det forandrer ikke en Tøddel ved min Fremstilling af Sagen, *den er nemlig rigtig!*

29. September 1923.

Vilh. Hansen, Medlem Nr. 513.

ET »BAGHOLD«

Det er ret morsomme Ting, man kan opleve, naar man er Redaktør af »Typ.-Tid.«. De to Artikler i sidste Numer om »Solidaritet« er interessante og gode at faa Forstand af.

I den ene beskylder Vilh. Hansen mig for at have saboteret hans første Indlæg, idet jeg har holdt det tilbage til den 11te Time, hvor »Størsteparten af Kollegerne antagelig allerede *havde* stemt«, og hvorved Artiklen skulde have mistet sin Betydning. Og i den anden, der er undertegnet af *Maskinsætterne i Forlagstrykkeriet*, tildeles jeg Rollen som Stimand, der fra et Baghold har villet fælde en Kollega — *netop fordi, jeg har holdt den paagældende Artikel tilbage til det sene Tidspunkt!*

Begge Dele *kan* da ikke være rigtigt.

Den opmærksomme Læser vil imidlertid selv kunne finde Sagens rette Sammenhæng i den Redegørelse, Vilh. Hansen har fremsat angaaende Artiklens Forhistorie. Jeg skal derfor indskrænke mig til at henvise til disse Oplysninger, som ikke kan bestrides.

Men mod den Insinuation, som Harald Jensens Defensorer har rettet imod mig, maa jeg tage til Genmæle, *fordi den er grundløs*. Hvor kan man tale om *Baghold*, naar Forholdet er det, at jeg har givet Harald J. den Forret at faa tilstillet Angrebet til Gennemlæsning, *saa han fik Lejlighed til at svare i samme Numer, hvori Angrebet fandtes?*

At det skulde være nødvendigt — for at være paa den rigtige Side — at gøre samtlige Maskinsættere i Forlagstrykkeriet bekendt med Artiklens Indhold, havde jeg dog ikke tænkt mig, saa meget mindre som d'Hrr. næppe kan gøre Krav paa at være de eneste kompetente Dommere i den foreliggende Sag. *Fr. Nielsen.*

MALMÖ TYPOGRAFISKA FÖRENINGEN

fejrede i Lørdags sit 40-Aars Jubilæum ved en stilfuld Festlighed i »Folkets hus« i Malmø. Indbudt og til Stede var fra Stockholm *S. Cruse, Hagberg* og *Nilsson* og fra Danmark *Schrøder* og *Samuelsen*. I Dagens Anledning var udarbejdet et smukt udført Mindeskrift, hvis Indhold vi senere skal komme tilbage til i en nærmere Omtale.

Festen indledtes med en Koncertafdeling og Velkomsthilsen, hvorefter Deltagerne gik til et rigt dækket Bord, hvor Talerne vekslede Slag i Slag. Først hen ad Morgenen sluttede den vellykkede Fest.

I Spidsen for den nuværende Ledelse sidder som Ordförande *J. A. Magnussen* og som Ombudsmann *A. P. Görloff*, hvis Navne ikke er ukendte her i København. Bladet »Arbetet« for i Lørdags bringer en længere sympatisk Artikel om Foreningens Udvikling i de rundne 40 Aar og slutter med at bringe Foreningen en Hilsen og Lykønskning, hvortil ogsaa vi vil slutte os.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

SLAGELSE AFDELING

afholdt ekstraordinær Generalforsamling Fredag den 14. Septbr. paa Hotel »Slagelse«. Protokollen oplæstes, hvorunder *Formanden* redegjorde for Lærlingeforholdet paa Centraltrykkeriet, hvor i Øjeblikket var en Lærling udover det tilladelige Antal, men som imidlertid efter Henstilling vilde blive ændret. — Til Forbundsstyrelsen vedtoges enstemmigt at genopstille *H. A. Hansen*. — Angaaende et af Fællesorganisationen oprettet økonomisk Fond redegjorde *Chr. Nielsen* meget udførligt for Tanken og anbefalede at vedtage et tidligere stillet Forslag om at yde 25 Kr. Kvartalet. *H. A. Hansen* foreslog foreløbig at yde 100 Kr. med 25 Kr. Kvartalet. *Nielsen* sluttede sig til dette Forslag, som vedtoges med 6 St. mod 1. — Der bevilgedes 10 Kr. til Biblioteksforeningen, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. —*d.*

RØNNE LOKALAFDELING

holdt en Ekstrageneralforsamling i »Industrien«s Lokaler Lørdag den 15. September 1923. — Formanden, *H. Kürstein*, bød Medlemmerne velkommen og bad Sekretæren, *Blomberg*, oplæse Protokollen; dette skete, og den godkendtes. — Derefter gav *Formanden* en Beretning fra Delegeretmødet i Aarhus den 3., 4. og 5. August, hvortil *Blomberg* knyttede nogle Bemærkninger, og forskellige rettede nogle Spørgsmaal, som Kürstein besvarede, hvorefter Beretningen godkendtes.

Nu kom Aftenens store Overraskelse: Opstilling af en Kandidat til Forbundsstyrelsen. *Johs. Seier* foreslog med Tilslutning fra *Rasmussen* og *Wilsky* at genopstille Blomberg som den, der som gammelt Medlem af Forbundsstyrelsen bedst var i Stand til at holde Mandatet for Bornholm. *Holger Ibsen* foreslog at opstille Kürstein med den Anbefaling, at han vilde tilføre Forbundsstyrelsen ungt og friskt Blod, som den trængte til for at varetage Medlemmernes Interesser paa bedste Maade. *Andr. H. Jensen* sluttede sig til denne Anbefaling. Efter nogen Diskussion om, hvem der havde mest Udsigt til at blive valgt, gik man til skriftlig Afstemning, der gav til Resultat, at det med 9 St. mod 5, der faldt paa Blomberg, vedtoges at opstille Kürstein som Kandidat til det forestaaende Valg. — *Kürstein* takkede for den viste Tillid, hvorpaa Generalforsamlingen sluttede. *C. B.*

GUTENBERG-KORET
AFHOLDER
„EN MUNTER AFTEN"
I
OLYMPIA
(AXELBORG)
SØNDAG DEN 21. OKTOBER 1923 KL. 7

Af Programmet fremhæves, foruden Korsange, Assistance af: Fru Skuespillerinde *Rigmor Reumert*, der synger Viser til eget Luthakkompagnement, Hr. *Carlo Sundberg* fra Riddersalen, der giver Parodi paa kendte Skuespillere, og Gluntarsangerne A. *Samuelsen* og *Chr. Frederiksen*.

Efter Underholdningen **Bal til Kl. 3.**

Billetter à 1 Kr. faas hos Gutenberg-Korets Medlemmer, paa Forbundskontoret og hos Anton Jensen. (4m)

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

13. August 1923.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — I en kvindelig Udlæringssag havde været afholdt Mægling, der var mislykkedes. Sagen forfølges videre. — I en do. do. havde ogsaa været Mægling med samme Resultat, men udenom Organisaitonerne havde K. B. nu ordnet Tingene tarifmæssigt og derefter tilskrevet Forbundet, at man ikke kunde »se« nogen Sag. Skrivelse om, at denne var bragt i Orden efter Mæglingen, tilsendes K. B. — Spørgsmaalet om Betaling i Feriepladser forelaa. Beslutning toges. — Hos et Firma var en Trykker fradraget Betaling for Makulatur. Firmaet var anmodet om Tilbagebetaling til førstkommende Fredag, hvilket ikke var sket, men dernæst fandt Sted, efter at Arbejdet havde været standset. Til Efterretning. — Det vedtoges at afholde den sædvanlige Skovtur for de arbejdsløse. — Ordinær Generalforsamling indkaldes og Underafdelingernes ekstraordinære Generalforsamlinger i umiddelbar Tilslutning hertil. — Beretning og Indbydelse fra Socialdemokratisk Arbejderskole forelaa. Det vedtoges at tegne to Fripladser og indkalde Ansøgninger hertil — saavel fra Kvinder som Mænd. — Spørgsmaal om Betaling for Sætning af en Annonce besvaredes. — Dansk Andelstrykkeri fremsender Cirkulære. Til Efterretning. — Anmodning om Landophold paa Sygekasselægens Anbefaling bevilgedes. — Anmodning om Dispensation til at arbejde halv Dag for halv Ugeløn grundet paa Alder og Svaghed. Anbefales til K. B. — Anmodning om Kontingentfrihed. Anbefales til Forretningsudvalget. — Et Medlem søger om Refusion for Gummistrømpe. Nægtedes. — Dansk Blindesamfund anmoder om Hjælp. Gaar til Generalforsamlingen med Forslag om Bevilling af 100 Kr. — En Del Smaasager behandledes. — Anmodninger om ekstra Hjælp ligeledes. — Hvilende Ret-Sager ligeledes. — Det vedtoges enstemmigt at genopstille de afgaaende Funktionærer. — Mødet hævet.

NÆR OG FJÆRN

RABATKORT TIL CASINO. Paa Kontoret kan afhentes Rabatkort til Forestillingerne i Casino, og som er gyldige Mandag, Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag. Vi anbefaler Kollegerne disse Kort, der giver en betydelig Rabat ved Køb af Billetter.

BREV henligger til *Gustav Holm* fra Sønderborg.

25-AARS JUBILÆUM. Mandag den 8. Oktbr. kan Typograf *Einar Hey*, Fyns Stiftsbogtrykkeri, fejre 25-Aars Jubilæum som Medlem af Dansk Typograf-Forbund. »Gamle Hey«, der altid har hørt til de stille, har ved sin rolige Optræden vundet mange Venner, der sikkert paa Jubilæumsdagen vil sende ham venlige Tanker.

AFSTEMNINGSRESULTAT

Til Medlemmer af Forbundsstyrelsen er for Provinserne valgt følgende:

Jylland: *J. Chr. Petersen*, Esbjerg, med 589 St., *Vald. Petersen*, Kolding, med 553 St., *Rs. Bindslev*, Silkeborg, med 514 St. og *Marthin Pedersen*, Aarhus, med 469 St. — Derefter havde H. P. Pedersen, Aalborg, 344 St., C. Boldt, Aabenraa, 252 St., Alfr. Andersen, Randers, 220 St. og Chr. Mortensen, Skive, 156 St.

Fyn: *Magnus Hansen*, Odense, med 522 St.

Sjælland-Bornholm: *H. A. Hansen*, Slagelse, med 495 St. og *H. Kürstein*, Rønne, med 415 St.

Lolland-Falster: *John Nilsson*, Nykøbing F., med 444 St. — Derefter havde Ludv. Kragh, Nakskov, 251 St.

Der var afgivet ialt 1051 St. Lyngby, Middelfart og Stege havde ikke indsendt Stemmesedler.

København, 1. Oktober 1923.

Forretningsudvalget.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 26. September: Hobro 200,00. 2. Oktober: Assens 500,00; Helsingør 300,00; Randers 500,00.

København, 2. Oktober 1923.

Forretningsudvalget.

FLYTTET LOKALKASSERER

Fra den 8. Oktober er Lokalkassereren i Randers, Typograf Andrew Jensen, flyttet til Rejersensvej 5 1.

NYE MEDLEMMER

Københavns: Sætter Knud Rudolf Beck, udl. 1. 10. 23 hos Richard Stenbæk (arb. s. St.). Sætter Max Peter Madsen, udl. 28. 9. 23 hos J. Jørgensen & Co. (arb. s. St.). Paal. Mary Bøhm, tidligere Medlem (Justesen). Paal. Ella Barchaw,

udl. 18. 9. 23 hos Spuhr & Siebuhr (arb. s. St.). 1222 Larsens Hustru Sofie Larsigne (Syge- og Begravelseskassen). 622 Halsteens Hustru Gudrun (Syge- og Begravelseskassen). Hj.arb. Aksel Thorvald Gottlieb Frederiksen (Ch. Andersen). Hj.arb. Aage Jeppesen (Egm. H. Petersen).

Holbæk: Sætter Aage Breining, udl. 1. 5. 23 hos S. M. Olsen. Nykøbing F.: Sætter Carl Oluf Olsen, udl. 1. 10. 23 i A/S Centraltrykkeriet. Næstved: Sætter Aksel Henry Hansen, udl. 1. 10. 23 i A/S Næstved Tidende. Slagelse: Sætter Poul Hansen, udl. 1. 10. 23 i Centraltrykkeriet.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6923 Aksel Frederiksen fra Holbæk (Maskinsætterskolen). 6629 Jensenius Nielsen fra Viborg (Maskinsætterkolen). 6663 Henry Mathias Lund fra Rejse (arbl.). 3657 Tage Sørensen fra Silkeborg (Militær). 1353 William Hein fra Rejse (arbl.). 3409 Anker Nielsen fra Helsingør (Luno). 1130 Aksel Christoffersen fra Rejse (arbl.).

Aarhus: 7158 Henry Ørby Jensen (arbl.). Assens: 6068 Poul Henriksen (Amtsavisen). Kolding: 7186 Pauli Jensen (arbl.). Næstved: 3858 Carlo Nyegaard (arbl.).

FRATRAADTE

København: 242 Svend Holmen til Udlandet. 571 Johan Kryger til Udlandet. 374 Viggo Mortensen paa Rejse. 7052 Jens Foli Andersen (overgaaet til Dansk Tekstilarb. Forb.).

Brønderslev: 7180 A. K. Larsen paa Rejse. Kolding: 4327 Evald Larsen (overfl. til Tekstilarb. Forb.). Sønderborg: 4166 Gustav Alfred Holm paa Rejse og 3830 Friedrich Hess paa Rejse. Varde: 6068 P. Henriksen til Assens i Pl. Vejle: 7009 Adolf Andersen til Brønderslev i Pl.

UDMELDTE

København: 6093 Vilhelm Jensen til Amerika. 2659 Louis Rolff (Bogtrykker).

Nyborg: 7146 Emil Nielsen (fratr. Faget). Randers: 6160 Richard Jensen til Amerika.

UDSLETTET FOR RESTANCE

København: 2091 Zika Andersen (Weile & Sønner).

Ordinær *Efteraarsgeneralforsamling* afholdes Søndag den 21. Oktober i »Nørre Centralcafé« Kl. 11 Form. (3C)

Typografernes Sangforening.

Søndag den 28. Oktober afholdes en Festlighed for Medlemmer med Damer.

Tegning finder Sted ved Sangøvelserne, Mandag Kl. 8 paa »Gimle«, Grundtvigsvej. (1ø)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Rask Trykkeriarbejder

søger Plads snarest. Fine Anbefalinger. Bill. mrkt. »225« modt. Ekspeditionskontoret.

Ung, dygtig Trykker

(Provinsianer)

søger Plads. Kendt med alt Akcidensarbejde. Billet mrkt. »231« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidens-Illustrationstrykker

søger Plads. Eventuelt midlertidigt. Nærmere ved Billet mrkt. »230« modtager Ekspeditionskontoret.

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Akcidenssætter

(Provinsianer), vant til alt forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri, søger fast Plads i København. Billet mrkt. »234« modtager Ekspeditionskontoret.

Linotype-Sætter,

der for Tiden staar i Plads i Provinsen, *søger fast Plads i København.* Eventuelt som delvis Maskin- og Haandsætter. Billet mrkt. »233« modt. Ekspeditionskontoret.

En Trykker,

der har gaaet paa Fagskolen (Sommerkursus), søger Plads snarest. Event. som Sætter-Trykker. Billet mrkt. »229« modtager Ekspeditionskontoret.

S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
— AMERIKAVEJ 1 —
Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.
Mangeaarig Specialkendskab.
Ratebetaling kan indrømmes. (142)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner.
(26)

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

(160)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.
AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 • FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 41 KØBENHAVN DEN 12. OKTOBER 1923 XXXXX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling.

(Samtlige Medlemmer.)

Ekstraordin. Generalforsamling

afholdes

Søndag den 14. Oktober 1923 Kl 11 præcis

paa

»Gimle«, Grundtvigsvej 14.

Dagsorden: 1. Tarifen. 2. Eventuelt.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.

Styrelsen.

HVOR TIDSLER GROR

—

Den Formfuldhed i Udtrykket, der kan lyde saa ophøjet paa Svensk og Fransk, forsøger Københavns Bogtrykkerforenings Formand at anvende i en Omtale af »Typ.-Tid.«s Artikel »Sæt Skibene i Søen«. I vort Sprog, der har sin Styrke i det jævne, klinger det med Hr. Levisons Pen noget anstrengt og har aabenbart voldet Besvær at faa frem.

Det centrale i min Artikel var: Københavns Bogtrykkerforenings Ledelse bebrejdedes, at den paa et Tidspunkt, hvor Landet søger at rejse sig efter en fleraarig Krise med Arbejdsløshed, Bankkrak og Fallitter, ganske giver op og endmere henstiller til sine Medlemmer at beskæftige saa faa Folk som paa nogen Maade muligt, lade alt Initiativ hvile og i dump Sløvhed kigge paa de tildækkede Maskiner, indtil *andre* har skabt bedre Tider, og Hr. Levison og hans Bestyrelse igen kan begynde at skære af Mørbradstegen.

Her er det springende Punkt, og det uddyber Hr. Levison, der vil frakende »Typ.-Tid.«s Redaktør Besiddelsen af Logik og er højt hævet over det tølperagtige, med følgende Mundfuld, som ikke bør forholdes Landets Typografer:

»Formaalet med Anbefalingen [om at lægge Skibene op] er den at opfordre Bogtrykkerne til ikke alle at ville være fuldt beskæftigede, vel at mærke, naar Kapløbet drejer sig om det Kvantum Arbejde, der *er* til Udførelse. Hvis fuld Beskæftigelse er Frugten af en Skaberevne, er vi ikke ondsindede nok til at modarbejde det.«

Det er Københavns Bogtrykkeres Førstemands Stil og Sprogevne. Denne Mand er *primus motor* hos vore Mestre, naar Lovparagrafer under Tarifforhandlinger skal skrives.

Hr. Levison taler videre om Resultat-Hunger og Vælger-Hensyn og er nær ved at have Medlidenhed med Dansk Typ.-Forb.s Førere. Hos os foregaar Valg aabent og ligetil, uden Intriger og Kulissespil. Om det kan siges altid, naar der gøres Forsøg paa at komme paa Valg i en Haandværkerforening, kan vist i disse Dage let besvares af Kredse, der staar Hr. Levison nær.

Saa bliver Hr. Levison paa engang Herre og vi andre sølle Stympere af Tjenere; Brynene rynkes, og vi trues med al Landsens Ulykker, hvis vi er ubehagelige.

Herresind skal nu helst være præget af Storsyn for ikke at virke parodisk. Junker Claus-Typen hører hjemme i Balsalen og ikke paa Tingsteder. Despoter af større Format end Hr. Levison er før blevet væltet saa let, som et toaars Barn fejer sine Byggeklodser paa Gulvet. Husk det, som Københavnerne siger.

Og Tjenersind, naar det ikke er sammensat af Sledskhed og Hykleri, maatte vi alle ønske at være i Besiddelse af.

Men Korporalstokken vil hos enhver virkelig Haandværkssvend blive mødt med Modstand.

Uden Haab om at vække den rette Erkendelse hos den høje Herre skal dog her fremhæves, at Svendene er det væsentlige Led i Forretningen, der maa føre Manuskriptets Angivelser frem til den færdige Tryksag. Er der end Mestre, der har teknisk Indsigt, savnes dog det Plus, som dagligt Liv ved Reol og Maskine giver.

Til Slut vil Hr. Levison sælge mig sit Trykkeri. Som det snæverttænkende Individ naivt tror om sig selv at være Midtpunktet i Verdens-Maskineriet, mener Hr. Levison, at naar blot Snaregadeshopen kommer i Gang, er Problemet løst.

En ufravigelig Betingelse for at indlede Købsforhandlinger maa jeg dog stille, nemlig en absolut Garanti for, at Hr. Levison fra Handelens Indgaaelse for Tid og Evighed holder sig borte fra al Deltagelse i danske Erhvervsorganisationers Arbejde. Jeg har en Formodning om, at med en saadan Garanti i Lommen vil det være muligt at rejse de nødvendige Stakater til Købet blandt Københavns Bogtrykkerforenings Medlemmer. — —

For ikke helt at lade sig gaa paa, men ufortrødent at virke for enhver Idé, der kan give os Arbejde, fremsættes her en Sømands Tanke. Han sagde: Hvorfor trykkes der ikke nogle smaa Lommebøger af Størrelse, saa de kan stikkes i en Vestelomme og indeholdende de mest anvendelige Sætninger, en Sømand har Brug for i fremmede Havne. Afpasset sprogligt med de specielle Forhold for Øje og ved et praktisk Salg vilde Afsætningen blive stor. Kirkelige Kredse indsamler aarlig Titusinder af Kroner for at give Sømanden en moralsk Støtte i det fremmede, men en saadan lille praktisk Ordbog i Lommen vilde være en Hjælper baade i Alvor og Gammen, naar han gaar i Land i fremmede Havne.

Den stormægtige Formand ser, at Fagets Udvikling ogsaa ligger hinsides de syv Verdenshave. Et Trip histud paa de dybe Vande og faa skyllet Edder og Forgiften af sig var ingen Skade for visse Lockoutfædre.

— — —

Hermed er jeg færdig med Hr. Levison for denne Gang. Det er væsentlig blevet Dialektik, hvor jeg havde ønsket Ordskifte om nye Veje og Maal for Fagets Udvikling. Maaske bærer jeg selv Skylden, forsaavidt jeg harmedes over Parolen om at lægge Skibene op og sagde det, idet jeg bag Artiklerne i »De grafiske Fag« saa baade Ondsind og Magelighed — og andre vil maaske føje Evneløshed til.

Men efter at have set Bogtrykkerformandens Skidtvigtighed med kun Spanskrøret som Streng paa sin Bue, forstaar jeg tilfulde, at det bliver ikke fra Københavns Bogtrykkerforening under Hr. Levisons Ledelse, Faget som saadant kan vente sig noget frugtbringende.

Hvor Hjertet ikke er med, vokser kun Tidsler.

København, 30. September 1923.

Hans Petersen.

»KOMMUNISTBLOD«!

—

I Fr. Nielsens morsomt-spydige Bemærkning til Soph. J. Nielsens 2 Spalter lange Svada i sidste Nr. indeholdes sikkert den almindelige Opfattelse, Kollegerne har faaet af Skribenten — »han *vil* se Kommunistblod«, Manden er —!

Jeg er ked af at skulle beslaglægge Plads i Bladet til Imødegaaelse af slige Udgydelser, og jeg skal derfor ogsaa søge at fatte mig kort.

Manden skriver:

At jeg mikroskopisk kritiserer *Smaating*. — Enhver, der overhovedet følger med i Organisationsarbejdet, vil sikkert have bemærket, at jeg sjældent rører Smaating, men, *naar* jeg taler, i Reglen taler om de *store* Ting.

At jeg som Forretningsfører i sin Tid for Dagbladet »Arbejdet« »med ulidelig Smaalighed kritiserede Typografernes Arbejde«. — Jeg kom næppe én Gang om Ugen paa Trykkeriet, hvor jeg kun af og til havde Ærinde. Har der været øvet Kritik, har det *ikke* været af *mig*, og i Særdeleshed har det altsaa ikke kunnet være *daglig*. Ogsaa paa dette Punkt tør jeg roligt appellere til Rasmussen & Rughs Personale, som i det væsentlige *i Dag* er det samme som *den Gang!*

At Erwig og jeg blev smidt ud af vort Parti. — Der *gik* nogle dengang, og andre blev *smidt* ud, men baade E. og jeg *blev* og blev endda genvalgt til Partiets Ledelse, jeg til Partiets Næstformand, og *vi begge* sidder i Dag i det — efter Udrensningen — paany samlede kommunistiske Partis Forretningsudvalg. Angaaende »den tunge Gang tilbage til produktivt Arbejde« vil det paa passende Maade illustrere Arten af S. J. N.s Skriverier, naar jeg oplyser, at *jeg* for *mit* Vedkommende *i August* 1921 vendte tilbage til vort Fag (hvor jeg forøvrigt i de to Aar, jeg var ved »uproduktivt«(!) Arbejde, naturligvis havde været fuldtbetalende Medlem), medens de Begivenheder, som S. J. N. fantaserer om, først fandt Sted *i Februar 1922!* Og Erwig blev, kan jeg oplyse, *ikke* tvunget til at gaa af som Redaktør af »Arbejder-Bladet«, men *gik selv*, skønt de, som S. J. N. mener tvang ham til at gaa, *bad ham om at blive!* Hvis Erwig skulde nævne de Organisationer, af hvilke han *ikke* er bleven »smidt ud«, saa skulde han nævne *alle* Organisationer i Landet — *hver eneste én*. Og det vilde vel nok tage *for* megen Plads i »Typ.-Tid.«! Det samme gælder undertegnede (at man overhovedet er nødt til at skulle spilde Tid og Plads med at tilbagevise slige Paastande!).

Endelig Punktet om den ikke bevilgede Lønforhøjelse til Rasmussen & Rughs Personale.

Jeg var fra April 1920 til Maj 1921 Forretningsfører for Dagbladet »Arbejdet«, som blev trykt hos Firmaet Rasmussen & Rugh. Bladet betalte en kontraktmæssig Pris *til Firmaet* og havde *intet* med Typografernes Lønninger eller andre Forhold at gøre. Jeg erindrer, at nogle af Typograferne (jeg tror det var en Gang i 1920) henvendte sig til mig for at opnaa, at Bladet

ydede Firmaet en Ekstrabetaling, der saa skulde anvendes til Løntillæg til Typograferne. Jeg forelagde Henvendelsen for Bladets Ledelse, der ræsonnerede saadan, at

da Bladet ikke havde med Typograferne at gøre, men med Firmaet (det var ikke som ved »Social-Demokraten« og »Solidaritet«, hvor Bladene direkte antog og afskedigede, lønnede og ledede Personalet), maatte Typografernes eventuelle Lønkrav rettes til Firmaet og ikke til Bladet, der var Firmaets Kunde;

da Bladet havde de allerstørste pekuniære Vanskeligheder, og da Rasmussen & Rughs Typografer havde *en højere Løn end nogen af Bladets Funktionærer*, kunde Bladet ikke rent ekstraordinært yde et Firmas Personale et Løntillæg, som rettelig burde søges gennemført hos det Firma, for hvilket Personalet arbejdede.

Jeg tilføjer, at i de Situationer i den Periode, hvor Typograferne stillede *kollektive* Krav, erklærede Bladet sig straks overfor Rasmussen & Rugh rede til at yde et dertil svarende Tillæg til Bladets Kontraktpris, skønt Bladet kun med store Vanskeligheder formaaede dette. Og iøvrigt har Forholdene paa Rasmussen & Rughs Trykkeri — saavidt mig bekendt — altid været fuldt tarifmæssige.

Saadan ser den »Sag« ud, som S. J. N. »har hørt om«, og som han udsmykker med en Række Smaatræk, der vidner om en ondskabsfuld Opfindsomhed.

Enhver Kollega — naturligvis med Undtagelse af én — vil sikkert erkende, at i ovennævnte Forhold er der *intet* Grundlag for Angreb paa mig. Og saadan vil S. J. N. kunne rode med sit »7-Tal« i mine Forhold, saa længe han lyster, han vil *intet* kunne finde, der kan underbygge et Angreb.

Jeg vil derfor foreslaa S. J. N. hellere i næste Nr. at gengive for Kollegerne det Afsnit af sine Memoirer, da han var Overrevolutionær, blev Bladredaktør for en Dag for saa at løbe, da det begyndte at blive Alvor — løbe over til de fyldte Kødgryders Lejr og dèr ved Æselspark og »Madam-Nielsen«-Sladder søge at opnaa at blive beskinnet af en Naadens og Forjættelsens Solstraale.

Vil S. J. N. vide, hvad vi i *vor* Lejr skænker slige »Kæmper«?

Foragten!

København, 7. Oktober 1923.

Sigvald Hellberg.

— — —

Hermed er Diskussionen om dette Emne sluttet i »Typ.-Tid.«s Spalter. *Red.*

LILLE BERETNING FRA TYPOGRAFERNES SOMMERHUS

Sæsonen deroppe ved Høve er naturligvis nu sluttet. Med de indvundne Erfaringer var det nu, at vi skulde se at faa de Ting rettet, som maatte have Rettelse behov.

Lad det imidlertid først være sagt, at der mellem de ferierende har været en almindelig Tilfredshed. Det ugunstige Vejr har været det eneste, der har givet Skaar i Glæden deroppe i den enestaaende Natur. Men det er jo den Slags Ting, som vi Mennesker ikke er Herrer over. Endnu da ikke!

Imellem de Lovprisninger, der har lydt, har der ogsaa været velmente Raad — og der er lige Grund til at glæde sig over begge Dele. Thi naturligvis har der ogsaa været visse Børnesygdomme, som ikke undgaas ved Startningen af et saadant nyt Foretagende.

Paa den anden Side er visse Betænkeligheder bortvejrede. Vi erindrer saaledes, at den billige Pris afholdt flere fra at gøre Forsøget, og saa viste det sig, at Forplejningen, der jo er en vigtig Ting, har været tilfredsstillende.

Den foreløbige Ordning med Hensyn til det økonomiske har været den, at Fru Larsen af Betalingen — de 4,50 pr. Døgn — har erholdt de 3,50 for Kosten, medens Afdelingen til Forrentning og Afdrag har erholdt en Krone pr. optaget Seng. Den forløbne Sæson giver imidlertid intet paalideligt Billede af Status, dertil var der allerede forløbet for meget af den korte Tid, i hvilken der skal smedes. Vi kom først i Gang i Juli. Og selv om vi havde fuldt optaget i baade Juli og August, skulde denne Optagethed gerne kunne udstrækkes til den dobbelte Tid. Men saa klarer vi den ogsaa. Med de 3,50 om Dagen har Fru Larsen imidlertid ikke spundet Silke, hvilket man ogsaa vil kunne forstaa, naar man betænker, at Maden skal være god og tilstrækkelig. Med det stigende Dyrtidstal er det derfor muligt, at en omend lille Forhøjelse bliver nødvendig. Enhver skal have noget for sit. Der har ogsaa været Tale om en eventuel Omlægning af Maaltiderne, som vel heller ikke kan gøre det billigere. Men vi maa jo forsøge os frem.

Der var ogsaa en anden Betænkelighed, der bortvejredes. Vi behøver ikke at gaa nærmere ind derpaa. Men — Trykkerivrøvl har været som banlyst. Kollegerne har haft deres Koner og Børn med. Man har fundet hinanden i smaa Klynger, ved Bordet og paa Fællesture i store, men et enestaaende godt Forhold imellem alle har været Særkendet. Ret beset forstaar vi det: man føler sig hjemme i sit eget Hus og føler sig lige. Og der er noget om det, at de Kolleger, der har *Ferieinteresser*, kan samle sig i disse alene. Saaledes bør det ogsaa være.

Nede ved Stranden har vi bygget os et Par Badehuse eller Paa- og Afklædningsrum — et for Damer og et for Herrer. Der er ingen Gulve i, Gulvet er af Sand. Men man har været glade for dem og benyttet dem. Man har i det hele taget forstaaet at indrette sig. Naar Fru Larsen og Pigen havde travlt med Maden, kunde man godt hitte paa selv at rede sin Seng og lufte Soveværelset ud. Værs'god — færdig!

Men naturligvis har der ogsaa været Brist. Naar Holdene skifter, som Regel om Søndagen, hvor 20—30 Mennesker kommer, og 20—30 Mennesker skal afgaa, saa maa der være Orden i Sagerne, for at det hele kan klappe. Men det skal der ogsaa komme.

Der er i det hele taget mange Ting, der skal gøres. Noget af det maa komme sukcessive, lidt efter lidt bygges op. Det er ogsaa det bedste, det naturligste og at foretrække for det fuldkomne, der ikke dur. Paa samme Maade adskiller *Livet, der leves* deroppe, sig fra det andet. Det improviserede, det primitive, Naturen og Hvilen føjer sig sammen til naturlige Glæder og Oplevelser, man bliver et Sommerbarn, som dengang man var lille.

Men der er nogle Ting, som det nedsatte Udvalg maa bringe i Orden, førend næste Sæson begynder. I et Hus, der har ligget og flydt et Par Aar, selv om det er nyt, er der alletider lidt Pilleri at lave i Stand. Det maa tages under alvorlig Overvejelse at grave en ny Brønd, den forrige Ejer har ikke været heldig ved at lade Brønden grave i Kanten af et Mosedrag. Hvad det bliver for noget Vand, véd enhver Bonde! Og de Grise, enten de er Københavns Afdelings, eller hvad de er, der bor op ad Sidehuset, maa flyttes, og der maa støbes en rigtig Møgkule. Herregud, vi har jo Jord og Plads nok!

Saadan maa Tingene efterhaanden bringes i Orden. Med Tiden maa der ogsaa kunne laves en Boldbane og ligeledes bygges en Veranda Vest for Huset. Træer tror vi derimod ikke, det vil lykkes os at faa rodfæstet. Men ikke langt derfra er der jo ogsaa Skov nok. Der er i det hele taget interessante Ting at se i Omegnen deroppe, naar man bliver lidt kendt. Udsigten fra Genforeningsstenen eller endnu bedre fra Vejrhøj er noget, vi ikke havde drømt om fandtes i Danmark.

Alt i alt er der Grund til at tro, at Foretagendet vil lykkes. Udvalget vil gøre sit bedste til, at Typografernes Sommerhus skal blive et Sted, hvorfra man henter gode Minder, og hvor man glæder sig til fornyet Ophold og er med til at nære og pleje en god Idé, der rummer Udviklingsmuligheder. Til dette Formaal bedes de imellem alle dem, der var deroppe i Aar, som har noget paa Hjerte, Raad, Idéer eller noget, der bør rettes, venligst skrive det ned og indsende det til Formanden i København snarest. Eller gaa op og tal med ham!

Endelig meddeler vi, at Kolleger allerede har tegnet sig for næste Sæson — vi meddeler det, fordi at alle bør være ens berettigede til at reservere sig Værelser, af hvilke der nu er lavet 2 til. ***

TIL GENERALFORSAMLING

Københavns Afdelingens Medlemmer anmodes om at give talrigt Møde paa den ekstraordinære Generalforsamling paa Søndag. Dagsordenens Vigtighed kalder ud til »Gimle« Kl. præcis 11.

DET SER IKKE GODT UD,

at Fr. Nielsen i »Typ.-Tid.« Nr. 40 vedføjer en saa perfid »Hale« til min Artikel, naar Forholdet er som følger:

1) Paa Delegeretmødet i Aarhus opsøgte Fr. Nielsen mig og klargjorde, *hvorfor* min Artikel var tilbageholdt 3 Uger. Og Fr. Nielsen lovede, at saafremt jeg tog min Artikel tilbage, *vilde han nægte Optagelse af et Angreb paa Harald Jensen, København.* Jeg indvilgede heri, men alligevel optoges Artiklen mod Har. Jensen. *Saadan Behandling er ikke »fair«*, Fr. Nielsen.

2) De Kolleger paa Delegeretmødet, som læste Manuskriptet paa »et ganske ubehersket Angreb paa Sigv. H.«, erklærede, at *de intet usømmeligt fandt heri.* Tværtimod.

3) Lad være at tale om Sømmelighed, Fr. Nielsen; *der er ingen Kollega, der som en vis Mand i Køge i sin Tid fyldte »Typ.-Tid.« med personlige Angreb*, snart paa Sørensen-Kjeld, snart paa Schrøder.

4) »Typ.-Tid.« bør optage enhver Artikel, *som indsendes med Navns Underskrift.* Eller ogsaa skal alle personlige Artikler være banlyst. Ikke mindst fra dine Protegers Side. *Men de har øjensynligt frit Slag.*

København, 5. Oktober 1923.

Sophus J. Nielsen,
Medl. Nr. 521.

— — —

Jeg skal ikke trætte Læserne med en Imødegaaelse af Sophus J. Nielsens 4 Punkter. En fortsat Diskussion vil blot føre til, at han efterhaanden faar inddraget de fleste af Forbundets Medlemmer i denne ved at henvise til alle sine *private* Samtaler. Dog, lad mig blot sige, at hvis hans sidste Punkt skulde praktiseres, maa han først sørge for, at »Typ.-Tid.« bliver lavet om til et Dagblad. *Fr. Nielsen.*

KURSUS FOR ARBEJDERE

paa den internationale Højskole i Helsingør fra 3. November 1923 til 20. Marts 1924.

I Lighed med tidligere Aar vil man bestræbe sig for at skaffe Arbejdere billig Adgang til dette Højskoleophold. Arbejdere, der er Medlemmer af anerkendte Arbejdsløshedskasser, kan faa et Beløb, der svarer til deres vedtægtsmæssige Understøttelse, udbetalt under deres Ophold paa Skolen, naar de indgiver Andragende derom til Arbejdsdirektoratet, Stoltenbergsgade 10 3, København K. (Skemaer til Udfyldning faas i de respektive Arbejdsløshedskasser).

Der gives Undervisning i Dansk, Engelsk, Tysk, Litteratur, Fysik, Samfundslære og Sundhedslære. De moderne Kulturlandes Historie, Samfundsforhold og Religion, Andelsbevægelsen, Socialismens Historie og internationale Problemer vil faa en fremtrædende Plads paa Timeplanen.

Skolens Formaal er ikke alene at bringe Ungdom fra forskellige Lande sammen, for at de

kan tilegne sig fælles Kundskaber, men ogsaa — og i særlig Grad — for at de ved at leve og arbejde sammen kan faa Lejlighed til at knytte faste Venskabsbaand mellem Landene, der har været i Krig, og derved være med til at skabe den mellemfolkelige Forstaaelse, der er Betingelsen for et sundt internationalt Liv i Fremtiden.

Program er udsendt til Fagforeningskontorerne. Nærmere Oplysninger faas ved Henvendelse til Lærer Poul Hansen, Den internationale Højskole, Helsingør.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Okt. 1923	1. Sept. 1923	1. Okt. 1922	1. Okt. 1921	1. Okt. 1920
Haandsættere	227	243	247	306	164
Maskinsættere.....	17	16	18	22	15
Trykkere.....	60	69	46	103	20
Stereotypører m. fl.	2	3	»	6	3
Mandl. Hjælpearb.	27	27	34	47	7
Kvindel. —	78	97	78	219	46
Ialt...	411	455	423	703	255

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 732 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 130, i Jylland 191.

F. U. F.

25-AARS JUBILÆUMSSEMESTER

4 Foredragsrækker, hver paa 6 Foredrag med efterfølgende Spørgetime. Kl. 8¼—10 Aften.

1. »Radioteknik. Udviklingshistorie og Principer« (med Lysbilleder og enkelte Forsøg) af Direktør for den polytekniske Læreanstalt, Professor P. O. Pedersen. Tirsdag den 23. Oktober og følgende 5 Tirsdage. Polyteknisk Læreanstalt, Sølvgade.

2. »Grønland, dets Natur og Folk« (med Lysbilleder) af Statsgeolog, Dr. phil. V. Nordmann. Onsdag den 24. Oktober og følgende 5 Onsdage. Universitetsannekset, Studiestræde 6.

3. »Gammelorientalsk Kunst« (med Lysbilleder) af Museumsinspektør, Dr. phil. Fr. Poulsen. Torsdag den 25. Oktober og følgende 5 Torsdage. Universitetsannekset, Studiestræde 6.

4. »De danske Tørvemoser« (med Lysbilleder) af Professor ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Dr. phil. A. Mentz. Mandag den 29. Oktober og følgende 5 Mandage. Universitetsannekset, Studiestræde 6.

Billetter til en eller to Rækker faas ved at ringe til Formanden, 13,331.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

AALBORG LOKALAFDELING

afholdt ekstra Generalforsamling Tirsdag den 11. September, hvor H. P. Pedersen estemmigt opstilledes til Hovedbestyrelsen — efter at J. Gerdt havde sagt »Nej Tak«. Det vedtoges at holde Juletræ Fredag den 28. December i Mentons Koncertsal som sidste Aar. — For muligvis at faa flere Medlemmer til Generalforsamlingerne, vedtoges det at afholde disse en *Lørdag* Aften og maaske et nyt Sted. Det blev lavet om i sin Tid af Hensyn til »Natmændene«; men da disse alligevel ikke viser sig, mente man at burde gaa over til det gamle — da det var en Lørdag Aften. — Kassereren bebudede en Forhøjelse af Kontingentet, særlig fordi der kommer saa mange rejsende uden Understøttelse.

SLAGELSE UNDERAFDELING

afholdt Tirsdag den 18. September Generalforsamling i »Folkets Hus«. Dirigent: *Poul Hansen.* Protokollen oplæstes og godkendtes. Regnskabet, der udviste en Kassebeholdning paa 24 Kr. 10 Øre, godkendtes. Til Formand valgtes *Johannes Rasmussen* og til Bestyrelsen *Henry Hansen, Henning Helt* og *Louis Hansen.* Til Revisorer valgtes *Henry Hansen* og *Louis Hansen.* Sekretær blev *Louis Hansen.* — Efter Generalforsamlingen foretoges en vellykket Udflugt pr. Bil til Boslunde Kro. *L. H.*

GUTENBERG-KORET

AFHOLDER

„EN MUNTER AFTEN"

I

OLYMPIA

(AXELBORG)

SØNDAG DEN 21. OKTOBER 1923 KL. 7—3

Billetter à 1 Kr. faas hos Gutenberg-Korets Medlemmer, paa Forbundskontoret og hos Anton Jensen. (4n)

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

18. September 1923:

1. Fra Redaktøren af »Typograf-Tidende« forelaa en Skrivelse angaaende hans Deltagelse i Forretningsudvalgets Møder. — Af Hensyn til Spørgsmaalets økonomiske Side henvistes det til Forbundsstyrelsens Afgørelse.

2. Finska Bokarbetarförbundet meddeler, at alle socialistiske Blade i Finland er inddraget og 6 Arbejdertrykkerier lukkede af Myndighederne, og at Arbejdsforholdene indenfor Faget iøvrigt har antaget en saa faretruende Karakter, at Forbundet ser sig nødsaget til at anmode de skandinaviske Broderorganisationer om økonomisk Bistand. — Forinden endelig Stilling tages anmodes om forskellige Oplysninger.

3. Et Medlem i Fredericia tilstodes Kontingentfrihed under Skoleophold.

4. Et Medlem i Nakskov anmoder om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 25. August d. A. at regne. — Tilstodes.

5. Et Medlem i København, der har gennemgaaet en Kur for nervøs Lidelse i 4 Uger, anmoder om Kontingentfrihed for denne Tid. — Tilstodes.

6. Et Medlem af den københavnske Sygekasse bevilgedes 25 Kr. til Hjælp til Anskaffelse af Bandage.

7. Et Medlem i København, der var blevet afskediget fra sin Plads, fordi han paa Personalets Vegne havde optraadt som Tillidsmand, indstilledes af Afdelingen til Tillidsmandsunderstøttelse. — Der tilstodes 30 Kr. ugentlig i 13 Uger.

8. Det internationale Sekretariat meddeler, at der paa Grund af ekstraordinær Arbejdsløshed er spærret for Tilgang til Italien. — Til Efterretning.

9. Til den ledige Kontorassistentplads har der meldt sig 42 Ansøgere. — Det vedtoges at ansætte Fru M. Stjernholm.

10. Til Valg af Provinsforbundsstyrelsesmedlemmer er foreslaaet følgende Kandidater:

For Jylland: C. Boldt, Aabenraa, H. P. Pedersen, Aalborg, Marthin Pedersen, Aarhus, J. Chr. Petersen, Esbjerg, Vald. Petersen, Kolding, Alfr. Andersen, Randers, Rasmus Bindslev, Silkeborg, og Chr. Mortensen, Skive.

For Fyn: Magnus Hansen, Odense.

For Sjælland-Bornholm: H. Kürstein, Rønne, og H. A. Hansen, Slagelse.

For Lolland-Falster: Ludv. Kragh, Nakskov, og John Nilsson, Nykøbing F.

11. Socialdemokratisk Forbund opfordrer Fagorganisationerne til at yde et Bidrag til den forestaaende Valgkamp paa Island. — Henvistes til Forbundsstyrelsens Afgørelse.

12. Malmø Typografiske Forening fremsender Indbydelse til Deltagelse i Foreningens 40-Aars Jubilæum den 29. September. — Formanden delegeredes.

13. Et Medlem i København tilstodes Kontingentfrihed under Ophold paa Skole.

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE HOLDER MØDE PAA »GIMLE« SØNDAG KL. 10 PRÆCIS.

NOVEMBERFESTEN finder Sted den 17. November Kl. 8 i Idrætshuset. Nærmere i næste Numer.

BREV henligger til Typograf Gustav Holm og Typograf N. P. Jensen.

TAK

Hjertelig Tak for udvist Opmærksomhed ved mit 25-Aars Jubilæum.

Odense, i Oktober 1923. *Einar Hey.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 6. Oktober: Slagelse pr. Bl. 300,00, Kt. 400,00, ialt 700,00. 9. Oktober: Haslev 260,00; Køge pr. Bl. 218,15; Rønne 260,00; Skanderborg pr. Bl. 98,70; Skive 639,40; Tønder intet at indsende; Viborg pr. Bl. 243,00.

København, 9. Oktober 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 6. Oktober: Slagelse i St. f. en Del af af Juli Kv. Overskud 300,00. 9. Oktober: Køge i St. f. Juli Kv. Overskud 218,15; Skanderborg i St. f. Juli Kv. Overskud 98,70; Viborg i St. f. Juli Kv. Overskud 243,00; Tønder 300,00.

København, 9. Oktober 1923.

Forretningsudvalget.

NY LOKALKASSERER

Køge: Carl Chr. Andersen, Strandvej 75.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Otto Jens B. Clausen, udl. 1. 10. 23 i Missionstr. (arb. s. St.). Sætter Georg Claus Frost Kærsgaard, udl. 1. 10. 23 i Missionstr. (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Harry Jørgensen, udl. 1. 10. 23 hos Th. Thrue. Kolding: Sætter Robert Andrup, udl. 1. 10. 23 hos Fr. Lumbye. Nykøbing F.: Sætter Helge Ottesen, udl. 15. 10. 23 i Loll.-Falst. Stiftstid. Skive. Sætter Wilbert Glud Møller, udl. 1. 10. 23 i Skive Folkebl.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 6450 H. C. Christensen fra Kolding (Aage Hansen). 4489 Niels Peter Jensen fra Rejse (arbl.).

Brønderslev: 7009 Adolf Andersen (Brønderslev Bogtr.). Hillerød: 7046 Ernst Christensen (arbl.). Nykøbing M.: 4345 L. Edvin Nielsen (arbl.) og 6070 Ejner Poulsen (arbl.). Odense: 3774 Max Jørgensen (overfl. fra Dansk Arbejdsmandsforb.). Roskilde: 2445 Viola Nielsen (Dagbladet).

FRATRAADTE

København: 3758 Tage Thomsen paa Rejse. 2649 Julius Jørgensen paa Rejse. 6663 Henry Lund paa Rejse. 2445 Viola Nielsen til Roskilde i Pl. 1050 Holger Karl Rasmussen (overgaaet til Hatte- og Buntmagerforb.). 2738 Jul. Hjerming (overgaaet til Farveriarbejderforb.). 3280 Richard Olsen (overgaaet til Sadelmager- og Tapetsererforb.).

Aarhus: 3066 Viggo Nielsen paa Rejse, 4466 Einer Petersen paa Rejse og 3350 S. Richard Christensen (overfl. til Sæbe- og Olieindustriarb.). Brønderslev: 6648 Alfr. M. Christensen til Aalborg (arbl.). Esbjerg: 7249 Kai Olsen til Kbhvn. (arbl.). Kolding: 7276 Paaske Buchwaldt paa Rejse og 6450 H. C. Christensen til Kbhvn. i Pl. Køge: 5310 Aksel Frederiksen til Kbhvn. paa Skole. Odense: 7162 Harry Lehd-Petersen paa Rejse. Ribe: 3966 Hans Chr. Berg paa Rejse. Skive: 6351 Chr. Christiansen til Viborg i Pl. Vejle: 3478 Chr. Andr. Andersen (overfl. til Fabriksarb. Forb.).

UDMELDTE

København: 2215 Ella Frederiksen (fratr. Faget).

Roskilde: 5154 Elestrid Johansen (fratr. Faget).

UDSLETTET

Odense: 5293 Betty Poulsen (forsvundet).

UDSLETTET MED RESTANCE

Aarhus: 7298 Asgar Frithiof Jensen.

DØD

København: 5626 Emmy Sørensen.

Ordinær halvaarlig Generalforsamling afholdes Søndag d. 21. Oktober i »Nørre Central-Café« Kl. 11 Form. (3 D)

Typografernes Understøttelseskasse for Enker og Efterladte.

Legatuddelingen har fundet Sted. De Ansøgere, der er kommen i Betragtning, vil erholde Underretning herom i indeværende Uge. Kassereren træffes hver Mandag Aften Kl. 7—8 i sit Hjem, Hillerødgade 139 *Bestyrelsen.* (21 g

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ung Sætter-Trykker

søger Plads straks. Kendt med alt Akcidensarbejde. Prima Anbefalinger haves. — Billet mrkt. »240« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Sætter,

25 Aar, som staar i Arbejde, søger Plads som Avis-, Annonce- eller Akcidens-Sætter. Billet mrkt. »242« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,

(Linotype, Intertype), ædruelig og paalidelig, *søger Plads.* Billet mrkt. »237« modtager Ekspeditionskontoret.

Plads ledig

for en dygtig og paalidelig »**Typograph**«-**Maskinsætter** (den halve Tid som Haandsætter). Billet mrkt. »236« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter (gift)

søger Plads, kendt med alt forefaldende Arbejde i et Bogtrykkeri. *Johs. Pedersen, Priorensgade 25, Faaborg.* (238)

En Akcidenssætter

(helst K. F. U. M.-Medlem) kan straks faa Arbejde. **Vilhelm Kirks Bogtrykkeri,** (235) *Holsted.*

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14828. (20)

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

To Typographsættere,

flere Aars Praksis, dygtige, kendt med alle Modeller, søger Plads snarest.

Billet mrkt. »239« modtager Ekspeditionskontoret.

1ste Trykker.

Dygtig Illustrations- og Farvetrykker, kendt med alt Arbejde, søger Plads. Billet mrkt. »243« modt. Ekspeditionskontoret.

Rask Trykkeriarbejder

søger Plads snarest. Fine Anbefalinger. Bill. mrkt. »225« modt. Ekspeditionskontoret.

Ung, dygtig Trykker

(Provinsianer)

søger Plads. Kendt med alt Akcidensarbejde. Billet mrkt. »231« modtager Ekspeditionskontoret.

Akcidenssætter

(Provinsianer), vant til alt forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri, søger fast Plads i København. Billet mrkt. »234« modtager Ekspeditionskontoret.

„Typograph",

Model A med 1 Sats Antikva-Matricer, Korpus Støbeform $^{20}/_{24}$ Cicero, fransk Højde, er *meget* billigt til Salg. Maskinen er nylig efterset paa »Typograph«-Fabriken, garanteret i god Stand, komplet, men uden Motor. Billet mrkt. »241« modtager Ekspeditionskontoret.

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**

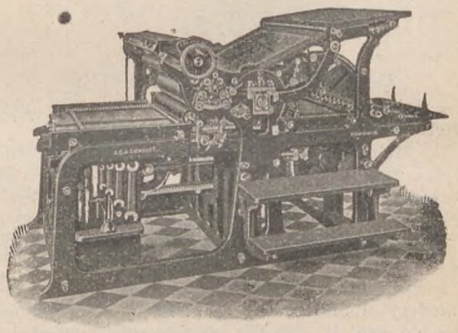
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 · TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner · Skrifter · Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

S. JOHANSENS

BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Ratebetaling kan indrømmes. (142)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner.

(26)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 42 KØBENHAVN DEN 19. OKTOBER 1923 XXXXX AARGANG

FORBUNDSSTYRELSESMØDE

Mandag den 8. Oktober afholdt den ny Forbundsstyrelse Møde paa Hotel »Hafnia« i København. Formanden, *Jul. Schrøder*, bød velkommen, særlig de nyvalgte Medlemmer, og udbad sig Bemyndigelse til at sende de 4 afgaaede en Tak for det gode Arbejde, de havde udført for Forbundet.

Sekretær: *Magnus Hansen*, Odense.

— Til Næstformand valgtes *Karl Sørensen*.

— Der toges Stilling til Spørgsmaalet om den københavnske Tarifs Opsigelse.

— Fra Typografernes Stiftelse i København forelaa Anmodning om, at Forbundet ydede denne et Laan paa 30.000 Kr. *Formanden* oplyste, at Laanet skulde anbringes som en 3. Prioritet i Ejendommen i Boyesgade til en Rente af 4½ pCt. og afdrages til 1938. Forretningsudvalget anbefalede at imødekomme Andragendet. *Karl Sørensen* anbefalede at yde Laanet. Det var Meningen at tage Pengene af Provinsernes Brgravelseskasse. *Chr. Petersen*, Esbjerg, og *Vald. Petersen*, Kolding, fraraadede at sætte saa stor en Sum i en 3. Prioritet i disse usikre Tider. *Marthin Pedersen*, Aarhus, og *H. A. Hansen*, Slagelse, anbefalede, medens *Rasmus Bindslev*, Silkeborg, var betænkelig ved at gaa med til Laanet. Med 10 St. mod 3 vedtoges det at yde Laanet.

— Et Andragende om at yde Bidrag til den socialdemokratiske Valgkamp paa Island henlagdes.

— En Anmodning om at laane det tyske Typograf-Forbund 5000 Kr. til Støtte for Udgivelsen af Medlemsbladet »Korrespondent«, der kæmpede med store økonomiske Vanskeligheder, vedtoges det at imødekomme.

— Fra Redaktøren af »Typograf-Tidende« forelaa Skrivelse med Henstilling om, at han fremtidig overværede Forretningsudvalgets Møder. Det vedtoges, at Redaktøren i Fremtiden indkaldes til disse Møder. Under dette Punkt førtes der en Diskussion om Betimeligheden af nogle Artiklers Optagelse i »Typ.-Tid.«. Diskussionen resulterede i en Henstilling til Redaktøren om at undlade at optage Artikler med personlige Angreb.

— *Vald. Petersen* spurgte, om de nye Regler for Svendeprøver var traadt i Kraft. Saa vidt han vidste, havde Provinsbogtrykkerforeningens Medlemmer endnu ikke faaet nogen Meddelelse om deres Ikrafttræden. *Karl Sørensen* kunde kun sige, at Dansk Provinsbogtrykkerforening havde vedtaget de nye Regler, men at Bladudgiverorganisationen endnu ikke havde taget Stilling til disse. Dog var der maaske nogen Mulighed for, at Bogtrykkerforeningen lod de nye Regler træde i Virksomhed nu, da de er vedtagne af dens Medlemmer. *Kürstein*, Rønne, forstod ikke, hvorledes de to Principalorganisationer kunde have forskellige Opgaver ved Prøverne. *John Nilsson*, Nykøbing, spurgte, hvorfor der ikke blev aflagt Svendeprøver i København, eftersom Forbundets Love krævede Svendeprøvers Aflæggelse. *Karl Sørensen* oplyste, at det skyldtes særlige Forhold, som gav København en Undtagelsesstilling paa dette Omraade.

— *John Nilsson* ønskede nedsat et Udvalg til Undersøgelse af Spørgsmaalet om at lade Forbundsstyrelsesvalget foregaa landsdelsvis. *Formanden* mente ikke, vi lige efter, at Delegeretmødet havde nedstemt et Forslag derom, kunde tage det op til fornyet Drøftelse. *Karl Sørensen* var af den Mening, at en saadan Ordning var umulig. Forbundsstyrelsen burde vælges paa Delegeretmødet. *Marthin Pedersen* sluttede sig til Tanken om, at Forbundets Tillidsmænd blev valgt paa Delegeretmøderne. *Berendt* mente ikke, vi kunde beskæftige os med den af Nilsson fremsatte Tanke paa nærværende Tidspunkt.

— *Vald. Petersen* paatalte et misligt Forhold paa et Trykkeri i Fredericia, hvor Lærlingene maatte arbejde ud over den fastsatte Arbejdstid. Det var et klart Brud paa Fabriksloven.

»RETFÆRDIGHEDEN« SEJREDE

Valget er sluttet. »Man« sørgede for, at der ikke blev nogen egentlig Valgkamp, saa kun »Stillerne« havde Ordet, og ingen af de meget ærede Kandidater fik Lejlighed til at anbefale sig selv til de lige saa meget ærede Vælgere.

Der var altsaa nogen, der stødte sig. Bl. a. Blomberg, der faldt med 5 Maal mod 9. Det var en vældig Kamp! — Og saa Kragh, der nu faar Lov at passe sine Næringsveje i Bresemanns By — men han havde jo ogsaa hængt længe nok og var blevet noget tung.

Der bør skiftes en Gang imellem. Men for øvrigt: Tak for jeres Daad!

— Det lykkedes altsaa heller ikke denne Gang at faa valgt et Hovedbestyrelsesmedlem fra det nordlige Jylland. At H. P. Pedersen, Aalborg, fik det højeste Stemmetal efter de valgte, er kun en mager Trøst for os. Mens Loven udtrykkelig nævner Bornholm, saa kan det *halve Jylland* godt være uden Repræsentant — et herligt Udslag af vor Valgmetode og den »almindelige Valgret« og et af de mange Eksempler paa, at Retfærdighed og praktiske Hensyn ikke just er Ledemotivet, naar der stemmes.

For Jyllands Vedkommende blev det et skidt Valg — Personerne ufortalt.

Men hvad vilde ogsaa Randers og Skive paa den Galej. Det var jo spildte Stemmer, som maaske var det, der bevirkede, at H. P. Pedersen ikke blev valgt, saa alle Jyllands Repræsentanter nu bor ved Siden af hinanden — næsten da. Forhaabentlig bliver de klogere inden næste Omgang, og saa skal vi se, om vi ikke kan ordne »Arbejder-, Bonde- og Soldaterraadet« i den sydjyske Blok, der har arbejdet lige saa godt denne Gang som sidst.

Naa, Vælgerne har talt, og det er jo den højeste Visdom og Retfærdighed!!!

Men det Tusinde Kolleger, som ikke gad stemme, *de* gjorde Udslaget — som saa ofte før.

Johan Gerdt.

HVAD DER I ØJEBLIKKET TALES OM

Skønt Diskussionen om de Spørgsmaal, nedenstaaende Artikel berører, er afsluttet, vil vi ikke nægte disse harmløse Betragtninger Optagelse, da det har sin Interesse at se, hvorledes man i Provinsen har betragtet »Slagets« Gang.

Paa Foranledning af *Sophus J. Nielsen* og *Vilh. Hansen*, København, har der i den sidste Tid været ført en heftig Diskussion i »Typ.-Tid.« om forskellige af de Kolleger, som den københavnske Afdeling havde opstillet ved det nu afsluttede Valg af Formand og Forbundsstyrelse.

Og denne Diskussion, som har været ret skarp, vidner om, at Bølgerne til Tider kan gaa højt blandt vore københavnske Kolleger.

I denne Debat har det gamle Ord: »Den ene Haand vasker den anden,« flere Gange været brugt, og jeg skal love for, at »Vasken« har været grundig, saa grundig endda, at man efter min Mening har Ret til at kalde det en Boksekamp — endda efter alle Boksekunstens Regler.

Den iltre Carpentier — alias *Sophus J. Nielsen* — har rettet adskillige efter hans Mening velrettede »Kæbestød« baade mod *Johs. Erwig*, der vel nærmest maa henregnes til Sværvægtsklassen, og »Fluen« *Sigvald Hellberg*, uden at nogen af dem — tilsyneladende da — har taget nogen Skade eller er bleven knock-out.

Kampen drejede sig jo om Valget af Formand til den københavnske Afdeling, og selv om min gamle Ven, *Jul. Samuelsen* (der ligesom vi andre nøjedes med at være Tilskuer), ved Valget sejrede paa Points, ser det dog efter Resultatet ud til, at han bliver nødt til at holde sig i god »Træning«, hvis ikke han vil risikere at blive »slaaet ud« i en senere Kamp.

— — —

Den anden »Affære« — *Vilh. Hansen* kontra *Harald Jensen* — er af en noget anden Art; men heller ikke her har det manglet paa »Kæbestød«. Ogsaa her er der bleven slaaet godt til, og flere Gange har man endda været udenfor »Ringen«, saa der baade er faldet »Højre- og Venstrehaands-Stød af til de nærmeste; og blandt dem, der særlig her er bleven ramt, er jo selve vor Redaktør, *Fr. Nielsen*.

Om det er *Sophus Nielsen* eller *Hellberg*, *Vilh. Hansen* eller *Harald Jensen*, der har Ret, er det jo — særlig for os herude i Provinsen — ikke let at have nogen Mening om, dertil kræves et mere indgaaende Kendskab til alle de omtalte Forhold, som vi ikke har; men for os ser det noget underligt ud, at Kolleger, der i København har været opstillet til de højeste Tillids-

poster indenfor vort Forbund, her kan gøres saa ringe, at man næsten blues derved.

Noget saadant kan man — heldigvis — ikke tænke sig kunde ske herude.

I sidste Numer af »Typ.-Tid.« skriver *Harald Jensen*, at Sagen har andre Sider, som det vil være af Interesse for en Afdelings-Generalforsamling at beskæftige sig med, og at han vil føre Spørgsmaalet videre dèr.

Det ser altsaa ud til, at »Kæbestødene« ikke er forbi endnu, og at Kampen skal fortsættes ved en kommende Generalforsamling i den københavnske Afdeling.

Foreløbig er Modstanderne altsaa gaaet i »clinch«.

Man kan ikke lade være med at spørge: Hvorfor i Alverden gjorde man ikke det straks?

Hvorfor er disse Angreb ikke kommen frem paa den københavnske Afdelings Generalforsamling, da Opstillingen af Kandidaterne fandt Sted; thi det havde været det rette.

Nu er man gaaet den modsatte Vej — mon for at gøre det sværere? Thi man ender jo alligevel Kampen paa Arenaen i København.

— — —

Valget til Forbundsstyrelsen er nu endt, og man maa haabe, at den Ledelse, der i de kommende 3 Aar skal føre vor Skude gennem alle de farlige Skær, som uden Tvivl skal passeres, maa have Medlemmernes Tillid, saa de bliver i Stand til at føre Forbundet — og derigennem os alle — et nyt Skridt fremad.

Kun kan jeg ikke i denne Forbindelse undlade at omtale den ret sløje Deltagelse, der har været ved dette Valg, skønt der bl. a. i Jylland var opstillet det dobbelte Antal, end der skulde vælges.

Det viser atter — synes jeg — at Valget af Forbundsstyrelse burde foregaa paa en anden Maade, f. Eks. saaledes som Aalborg-Afdelingen foreslog paa sidste Delegeretmøde, at hvert Distrikt valgte sin eller sine Repræsentanter; thi da vilde der blive en ganske anden Valgdeltagelse og samtidig en retfærdigere Fordeling af Forbundsstyrelsens Medlemmer Landet over.

— — —

Før jeg slutter denne Artikel, vil jeg gerne bringe alle dem, der viste mig den Ære at give mig deres Stemme ved Forbundsstyrelsesvalget, min hjerteligste Tak.

Aalborg, 7. Oktober 1923.

H. P. Pedersen.

DEN EKSTRAORDINÆRE GENERALFORSAMLING

i Søndags paa »Gimle« har vedtaget at opsige den bestaaende Tarif til Ophør den 1. Februar næste Aar.

VEJEN TIL DET DANSKE STANDARD-KLAVIATUR

FORSLAG B.

EN FORUDSEELIG INDVENDING TAGET TIL FØLGE

—

Mod mit i Nr. 27 foreslaaede Skema kan der rettes en teknisk Indvending. Jeg læser i »Typograf-Tidende« for 30. Marts 1923:

»Ved defekte Sæt maa der altid regnes med Godtgørelse for Mangelen paa Matricer. Men selv ved komplette Sæt er glat Sætning paa store Formatbredder ikke mulig, ja selv paa et saa ordinært Format som 20 Cicero, med 50 Bogstaver i Linien, vil ved Ideal-Maskiner Mangel paa smaa *a* stadig forekomme.«

Det kan ikke nægtes, at Faren for *a*'enes Opslippen forhøjes, naar Kanalen efter mit første Forslag flyttes til højre og Aflægningen først indtræder de 7 Spindelomdrejninger senere. Det samme gælder *t*. Nogle vil heroverfor mene, at naar man bruger Ideal-Maskiner til brede Formater, som de ikke er baserede paa, maa man tage de Ulæmper, der følger deraf. Dette kan være logisk nok, men ved Aflægningens Forsinkelse *forøges* Ulæmperne, og dette vil jeg ikke være Skyld i. Ganske vist kan der sættes Tusinder af Linier, hvor 16 *a* og 16 *t* er tilstrækkeligt; men vi har her et af den Slags Forhold, hvor Gennemsnittet ikke bøder paa Undtagelsen — ligesom det, at Barnet i Løbet af Dagen »gennemsnitlig« er tre Alen fra Brønden, ikke bøder paa det Undtagelses-Øjeblik, hvor det faar Overbalance. Tæl blot *a*'ene i følgende halvanden Linie: »Naar han altsaa paastaar, at han aldrig har faaet Svar, saa kan man atter fastslaa, at han taler Usandhed«. Kort sagt: jeg ser større Hindring for et nyt Forslags Antagelse i, at det har *én* Mangel, som de bestaaende kan sige sig fri for, end i, at dets Forspring bliver en Procent mindre i en Henseende, hvor man ikke er forvænt.

Jeg har prøvet, hvordan Regnskabet stiller sig, naar *a* og *t* flyttes frem til første Række, medens *g* og *o* gaar tilbage til de tyske Pladser i anden. Det viser sig, at naar *a* lægges paa den engelske Plads, og *t* derunder, kan tyske *a* og *T* reddes ved Bortfiling af 1ste Tand.

Hvis der ikke ændres andet, vil Anskaffelserne til engelsk Klaviatur blive for 25 Kanaler, til tysk 19. For at bøde paa denne Ulighed kan *f* og *b* bytte Plads, saaledes at *b* kommer til at ligge som paa engelsk Klaviatur. Det viser sig, at det tyske *f* kan flyttes det Trin frem ved Bortfiling af 1ste Tand.

Det endelige Skema, *Forslag B*, som jeg vil bede Parterne regne med i Stedet for det først foreslaaede, ser da saaledes ud:

Forslag B *(definitivt)*.

e	r	u	f	x
n	d	m	b	z
a	g	l	s	
t	o	æ	k	
i	v	y	ø	
h	c	p	j	w

Der anskaffes til engelsk Klaviatur 23 *(n, t, d, g, o, v, u, l, æ, f, s, w, T, D, G, O, V, U, L, Æ, F, S, W)*, til tysk 22 *(t, i, h, æ, p, b, ø, j, z, w, A, I, H, Æ, Y, P, F, B, Ø, J, Z, W)*. Herved er Ligevægten genoprettet. De tyske *b*, der ved Reformen maa løbe ud, behøver ikke at spildes; de kan uden Filing bruges i engelske Magasiner; udløbende tyske *P* bruges sammesteds efter Filing af 1ste, 2den og 4de Tand.

Vejlængdetallet for »Vort Modersmaal« er 1343 paa *Forslag B* mod 1312 paa *Forslag A*, men det har visse Ejendommeligheder, der efter min Mening gør det til fuldt saa godt et Sætteklaviatur som *A*.

Jeg har gennemgaaet en fyldig Tekst, nemlig hele Sprogstoffet (Haand- saavel som Maskinsats) i »Typograf-Tidende« Nr. 28 d. A., og opnoteret de Tilfælde, hvor Strygelejlighederne ligger forskelligt. *Forslag A* har kun 1 førsterangs Strygning: *ng* 180 Tilfælde, 3 andenrangs: *dt* 67, *ta* 82, *av* 54, samt *oi* 9, ialt 392. *Forslag B* har to førsterangs: *at* 190, *ti* ikke mindre end 230 Tilfælde, 1 andenrangs: *ov* 22, samt *na* 5, *dg* 3, ialt 450.

Det er blevet sagt, at jeg synes at have forelsket mig i Strygninger og ligefrem at stræbe efter saa mange som muligt, skønt de kun ved fuldt paalidelig Udløsning kan være gode, d. v. s. fremskyndende. Det gode er der dog ved dem, at man kan bruge dem eller lade være, stryge eller prikke, ganske som man vil. Der findes Hurtigsættere paa tysk Klaviatur, der sjælden stryger, men som alligevel fuldt vurderer Bekvemmeligheder i *n*'s Anbringelse under *e*, *k*'s under *s*. Strygelejlighederne paa *Forslag B* er opnaaede uden noget Skridt tilbage eller til Siden, men som rene Tillægsgevinster under Forfølgelsen af saa almenanerkendte Formaal som Billiggørelse og Aflægningsfremskyndelse, og saa synes jeg, jeg maa have Lov at berolige de Kolleger, for hvem Strygninger gør et Klaviatur tiltrækkende, med at notere, at de ikke vil faa færre, men tværtimod *flere* efter Reformen. For at en Strygning kan virke fremskyndende, maa den saa vidt være blevet Vanesag, at den ikke kræver særlig Tankeakt. Derfor er det bedre at have et lille Antal *meget* hyppig genkommende Strygeforbindelser, der (som *en, at, ti*) kan gaa over i Underbevidstheden, end et større Antal ikke saa hyppige, og *derfor* er *Forslag B* ogsaa rent tastmæssigt en Forbedring i Forhold til *Forslag A*, foruden at det lægger hurtigere af og er 1 Kanal pr. Sæt billigere at anskaffe.

B. Jønsson.

LØRDAG DEN 17. NOVEMBER ER RESERVERET,

da er du optaget til Novemberfesten. Ganske enestaaende Program. Bal til Kl. 4.

Program i næste Numer.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

—

1. Oktober 1923.

1. Gennem det internationale Sekretariat foreligger Indbydelse til Deltagelse i det ungarske Forbunds Delegeretmøde den 1. November d. A. — Til Efterretning.

2. Det internationale Sekretariat meddeler, at der paa Grund af ekstraordinær Arbejdsløshed er lukket for Tilgang af udenlandsk Arbejdskraft til Holland. — Til Efterretning.

3. Kolding Lokalafdeling indstiller et tidligere Medlem over 40 Aar til Optagelse. — Optages mod at betale 50 Kr. i Indskud.

4. Odense Lokalstyrelse indstiller et Medlem til 4 Ugers ekstraordinær Sygehjælp i Henhold til Lovenes § 136. — Bevilgedes.

5. Et Medlem i Aalborg tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Oktober d. A. at regne.

5. Et Medlem i Haderslev tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. September d. A. at regne.

6. Et Medlem i Haderslev tilstodes forlænget hvilende Medlemsret for et Aar, fra 27. August d. A. at regne.

7. 3 Medlemmer anmoder om Kontingentfrihed under Ophold paa Skole. — Tilstodes.

8. Afstemningsresultatet over Valget af Forbundsstyrelsesmedlemmer for Provinserne forelaa. — Til Efterretning.

9. Det vedtoges at indkalde Forbundsstyrelsen til Møde Mandag den 8. Oktober.

10. 2 Medlemmer i Odense, der efter at have forladt deres respektive Arbejdspladser havde udført Arbejde i et mindre Bogtrykkeri om Aftenen, idømtes hver et halvt Aars Karantæne. I Gentagelsestilfælde vil de paagældende blive ekskluderet.

11. Et Medlem i Kolding tilstodes hvilende Medlemsret for et Aar, fra 24. September d. A. at regne.

NÆR OG FJÆRN

—

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde Mandag Kl. 7 førstkommende i Vestergade 5.

Formanden.

BREV henligger til Typograf N. P. Jensen fra Fredericia.

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. Af Hensyn til Kvartalsopgørelse bedes alle Restancer indbetalt senest Fredag den 27. ds.

AKTUEL PJECE. Socialdemokratiets Formand, Th. Stauning, har paa Partiets Forlag »Fremad« i disse Dage udsendt et politisk Stridsskrift med Titlen: »Parlamentarisme eller Diktatur?« Kan Parlamentslede helbredes? Det kan kun anbefales alle politisk interesserede at læse dette Skrift, der kraftigt tager til Orde for at bevare og udvide Folkestyret, som i disse Tider, hvor Overklassen regerer, angribes og søges bragt i Miskredit. Det tiltrænges haardt, at der bygges op, efter at saa mange har nedbrudt baade Folkets Tillid og Landets Økonomi, og her i Staunings Pjece er anvist nogle af Vejene ud af Uføret.

NYT KATALOG. I Anledning af Partiets Kongres har Socialdemokratiets Forlag »Fremad« udsendt et nyt Katalog over Social-Literatur. Vi bør alle være med til at sprede dette Katalog i de videste Kredse, thi det kan, som Stauning siger i Forordet, ikke stærkt nok betones, hvilken stor Betydning Spredningen af god og oplysende Literatur om vort Partis Arbejde, Teorier og Maal har for Dannelsen af et virkeligt maalbevidst Socialdemokrati. Foruden den ren sociale Literatur bringer Kataloget ogsaa en Fortegnelse over Romaner og Fortællinger, der særlig behandler Samfundsforhold og sociale Emner, og endelig en Liste over Romaner og Fortællinger, der udsælges langt under den tidligere Bogladepris. Her er noget til Tidkort for de lange Vinteraftener, og Priserne ligger helt ned til 50 Øre. Kataloget sendes gratis og franko til enhver, der forlanger det fra Bog- og Papirhandelen »Fremad«, Frederiksborggade 33, København K.

HUSK

Gutenberg-Korets muntre Aften i Olympia Søndag den 21. ds. Kl. 7.

Billetter à 1 Kr. faas hos Gutenberg-Korets Medlemmer, paa Forbundskontoret og hos Anton Jensen. (4o)

STYRELSESMØDER

KØBENHAVNS STYRELSE

10. September 1923.

Protokollen oplæstes og godkendtes. — Fra Bogtrykker Martius Truelsen forelaa en Tak for Afdelingens Hilsen i Anledning af hans 70-aarige Fødselsdag. Til Efterretning. — I Henhold til den paa Generalforsamlingen godkendte Beretning vedtoges det at indkalde Nilsson til næste Bestyrelsesmøde. — En Trykker havde ved Genantagelse ikke erholdt forhøjet Dyrtidstillæg ifølge Augustreguleringen. Ved Formandens Indskriden var dette bragt i Orden. Til Efterretning. — I et Trykkeri havde man ladet 3 Maskinmedhjælpere arbejde fra 6—7 Morgen som Overarbejdstime og efter K. B.s Ordre generøst udbetalt dem 50 pCt. Da vi ifølge vor nuværende Tarif ikke kan have Overarbejde om Morgenen, maatte der desuden betales Forlægning = 15 pCt. af Minimallønnen, hvilket K. B. havde nægtet. Gaar til Voldgiftsretten. — I tidligere behandlet Sag angaaende Kravet om en Faktors Afskedigelse var der paa Mødet, der gaar forud for Sagens Indbringelse for Den faste Voldgiftsret opnaaet Forlig. Godkendtes. — Formanden refererede et Par Afskedigelsessager, hvoraf det i det ene Tilfælde var krævet og lykkedes at opnaa Erstatning. Godkendtes. — En Faktor arbejdede paa formentlig utarifmæssige Vilkaar. Undersøges nærmere. — En Kollega var afskediget grundet paa Arbejdsmangel, men efter vedkommende Personales Udsagn tillige fordi, han i en lang Aarrække har været Personalets Tillidsmand. Indstilles paa Grundlag af de foreliggende Omstændigheder til Forretningsudvalget til Tillidsmandsunderstøttelse. — En Kollega, der var afskediget i Februar grundet paa Arbejdsmangel, formener sig afskediget grundet paa sin Stilling som Tillidsmand og anmoder om Understøttelse som saadan. Styrelsen mener ikke paa Grundlag af det foreliggende at kunne tage Stilling, men maa forbeholde sig en Afgørelse af Personalet forinden. — En Kollega havde erstattet Forfaldstimer med Overarbejde. Saadant kan ikke lade sig gøre. Personalet tilskrives. — Tidligere behandlet Sag angaaende Udlæring var nu færdig mellem Organisationerne. Gaar til Den faste Voldgiftsret. — Sag om do. do. henlægges. — Et Personale tilsendes paa given Foranledning en Indskærpelse af, at Trykkeren ikke samtidig maa være Paalæggerske. — Til Socialdemokratisk Arbejderskole forelaa Ansøgninger. Tilstodes Svend Th. Nielsen og Peter Jensen. — Arbejdernes Landsbank fremsender fornyet Indbydelse til Aktietegning. Til Efterretning. — To Cirkulærer forelaa fra Centraludvalget for arbejdsløse i København. Til Efterretning. — Anmodning om Landophold for en Rekonvalescent med Sygekasselægens Anbefaling bevilgedes. — Do. do. bevilgedes. — Anmodninger om ekstra Hjælp behandledes. — Hvilende Ret-Sager behandledes. — Fra Sommerhuset forelaa Regnskab. Udlejningen af Soveværelserne havde givet os en Indtægt af ca. 1000 Kr. Der var visse Ting, bl. a. Gravning af en ny Brønd, der skulde søges bragt i Orden i Løbet af Vinteren, og hvis Ordning overlodes til det engang nedsatte Byggeudvalg. — Beslutning foretoges i et Par andre Sager. — Mødet hævet.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 10. Oktober: Rudkøbing 214,50. 12. Oktober: Struer pr. Bl. 200,00; Stubbekøbing 300,00. 13. Oktober: Hobro pr. Bl. 82,70. 15. Oktober: Haderslev pr. Bl. 360,20; Helsingør pr. Bl. 1230,00; Nykøbing F. pr. Bl. 200,00, Kt. 1376,95, ialt 1576,95; Nykøbing M. pr. Bl. 159,70; Randers pr. Bl. 1100,00; Svendborg 830,00; Vejle 2450,00. 16. Oktober: Assens intet at indsende; Esbjerg pr. Bl. 200,00, Kt. 255,30, ialt 455,30; Holstebro pr. Bl. 1086,35; Kalundborg pr. Bl. 94,60; Nakskov 840,00; Næstved 1401,80; Silkeborg pr. Bl. 730,00; Varde 250,00.

København, 16. Oktober 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 12. Oktober: Struer i St. f. Juli Kv. Overskud 200,00. 13. Oktober: Hobro i St. f. Juli Kv. Overskud 82,70; Hobro 200,00. 15. Oktober: Haderslev i St. f. Juli Kv. Overskud 360,20; Helsingør i St. f. Juli Kv. Overskud 1230,00; Nykøbing F. i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00; Nykøbing M. 400,00 (deraf 159,70 i St. f. Juli Kv. Overskud); Randers i St. f. Juli Kv. Overskud 1100,00. 16. Oktober: Esbjerg i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00; Holstebro i St. f. Juli Kv. Overskud 1086,35; Kalundborg i St. f. Juli Kv. Overskud 94,60; Silkeborg i St. f. Juli Kv. Overskud 730,00; Viborg 500,00.

København, 16. Oktober 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Edgar Furland, udl. 29. 9. 23 hos Ranje & Svendsen (arb. s. St.). Sætter Martha Bøstrup, udl. 1. 10. 23 i Frederiksberg Bogtr. (arb. s. St.). Trykker Johannes Petersen, udl. 4. 10. 23 hos C. C. Petersen (arb. s. St.). Trykker Ernst Dybdal Nørremark, udl. 1. 10. 23 hos C. Johansen (arb. s. St.). Trykker Einer Steffensen, udl. 1. 10. 23 hos Ranje & Svendsen (arb. s. St.). Trykker Sigurd Hagemann, udl. 12. 10. 23 i Centraltr. (arb. s. St.). Paal. Emmy Christiansen, udl. 15. 10. 23 hos Jensen (arb. s. St.). Paal. Valborg Kastrup, udl. 10. 10. 23 hos Just Rasmussen (arb. s. St.). Hj.arb. Johan Fr. Jonassen (tidl. Medlem), Nielsen & Lydicke.

Odense: Trykker Svend Mogensen, udl. 15. 10. 23 hos Hagen & Sievertsen og Trykker Georg Vilh. Hansen, udl. 1. 10. 23 i Fyns Stiftsbogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 7236 Max Andersen fra Grenaa (arbl.). Sigurd Petersen fra Norge (arbl.). 3003 Knud Brathold fra Rejse (arbl.). 242 Svend Holmen fra Rejse (arbl.). 4252 Herman Petersen fra Rejse (udenfor Faget). 880 Martin Jensen Enemark fra Rejse (Krohn).

Aarhus: 4466 Einar Petersen (arbl.). Assens: 6241 Johs. Ovesen (arbl.). Haderslev: 7139 Paul E. Damgaard (Militær) og 3689 Andr. Pankoke (Militær). Kolding: 651 Orla R. Hansen (arbl.). Nakskov: 3789 Thorvald Nielsen (arbl.). Nykøbing M.: 7155 Chr. Melchior Hansen (arbl.). Odense: 7162 Harry L. Petersen (Fyns Soc.-Dem.) og 3331 Sv. Aage Bolbjerg (Steen Andersen). Sønderborg: 4166 Gustav A. Holm (arbl.). Viborg: 6351 Chr. Christiansen (Thomsen).

FRATRAADTE

København: 6241 Th. Møller Ovesen til Assens (arbl.). 3521 Reinhardt M. Nielsen paa Rejse.

Aarhus: 6424 A. E. Bengtson paa Rejse. Esbjerg: 3270 Henry Nendel til Ribe i Pl. Grenaa: 6319 Viggo Andersen til Ebeltoft i Pl. Haderslev: 2711 Peter Böttker til Kbhvn. (arbl.). Nyborg: 3331 Bolbjerg Jensen til Odense (arbl.). Nykøbing F.: 4253 Frederik Walther paa Rejse. Ringsted: 3789 Thorvald Nielsen til Nakskov (arbl.). Sønderborg: 3689 Andr. Pankoke til Haderslev (Militær) og 7139 Paul Emil Damgaard til Haderslev (Militær). Viborg: 7170 Aage Laursen til Herning.

UDMELDT

Ringsted: 6221 Chr. Hansen (Bogtrykker).

UDSLETTET MED RESTANCE

Svendborg: 4931 Johanne Petersen og 5065 Nicoline Hansen.

ANNULLERET UDSLETTELSE

Aarhus: 7298 Asgar F. Jensen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

DØD

Aarhus: 3518 H. E. Christensen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelse indbetalt senest Fredag den 27. ds. *Kassereren.* (13i)

Københavns Trykkerklub.

Medlemsmøde afholdes i Aften Kl. 8¼ pr. i Export-Caféen, Havnegade 33.

Dagsordenen bekendtgøres paa Mødet.

Kollegerne anmodes indtrængende om at give Møde. *Styrelsen.* (15h)

Ordin. halvaarlig Generalforsamling afholdes Søndag den 21. Oktober i »Nørre Central-Café« Kl. 11 Form. med følgende Dagsorden: 1) Protokollen, 2) Beretning, 3) Regnskabet, 4) Valg, 5) Eventuelt.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Trykker-Forbundter

søger Plads snarest, har staaet 4 Aar i Lære. Billet mrkt. »253« modt. Ekspeditionskont.

Rotationstrykker,

dygtig og paalidelig, ønskes til Morgenblad. Skriftlig Henvendelse til

Frederiksborg Amts Avis.

(245) *Hillerød.*

Sætter-Trykker,

kendt med **alt,** søger Plads. Billet mrkt. »251« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Maskinsætter

(Linotype, Intertype) søger Plads straks. Eventuelt som Halvdags-Maskinsætter. — Billet mrkt. »246« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Trykker

(Provins), vant til alt forefaldende Arbejde i Avis- og Akcidenstrykkeri samt kendt med »Universal«- og »Rotary«-Arkpaalæggere, søger Plads. Billet mrkt. »249« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf,

hurtig Avis- og Akcidenssætter, søger Plads snarest (staar for Tiden i Arbejde, men ønsker Pladsforandring). Billet mrkt. »247« modtager Ekspeditionskontoret.

En paalidelig, yngre Sætter,

som vil paatage sig alt forekommende Arbejde i et mindre Provinstrykkeri paa Sjælland, kan faa Plads.

Billet mrkt. 2464 modtager *Østsjællands Annonce-Bureau, Køge.* (250)

Rutineret, paalidelig Typograf

(Haandsætter), 30 Aar, søger Stilling, event. som Maskinmedhjælper. Anbefal. haves. Billet mrkt. »252« til Ekspeditionskont.

Velanbefalet

Akcidens- og Annoncesætter, Provinsianer, 26 Aar, søger Plads straks eller senere. — Eventuelt kan mindre Kapital indskydes, for paa denne Maade at blive interesseret i Forretningen. — Billet mrkt. »248« modtager Ekspeditionskontoret.

En dygtig Trykker,

der kan paatage sig alt forefaldende Arbejde i et mindre Trykkeri, kan faa fast Arbejde. 1. Kl.s Arbejde forlanges. God Løn gives. Billet mrkt. »255« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Sætter-Trykker

søger Plads straks. Kendt med alt Akcidensarbejde. Prima Anbefalinger haves. — Billet mrkt. »240« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter,

(Linotype, Intertype), ædruelig og paalidelig, *søger Plads.* Billet mrkt. »237« modtager Ekspeditionskontoret.

En Akcidenssætter

(helst K. F. U. M.-Medlem) kan straks faa Arbejde.

Vilhelm Kirks Bogtrykkeri,
Holsted.
(235)

Akcidenssætter

(Provinsianer), vant til alt forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri, søger fast Plads i København. Billet mrkt. »234« modtager Ekspeditionskontoret.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Feriekassen i Krohns Bogtrykkeri afholder *Aftenunderholdning og Bal* til Kl. 2, Lørdag den 20. Oktober i Sass' Selskabslokaler, Linnésgade 25.

Billetter faas hos Personalet. (244)

·ERIK·LEVISON·

GRAFISKE ARTIKLER

EN GROS

VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B

Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner

BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Ratebetaling kan indrømmes. (142)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

F. L. BIE A/S

Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufornikkede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Ønsker De at sikre Deres Hustru og Børn en Sum, hvis De dør ung, eller Dem selv en Nødskilling til Støtte paa de gamle Dage, sker dette bedst ved at henvende Dem til **Arbejdernes Livsforsikring,** der i sin Afdeling med Lægeundersøgelse, som betales af Selskabet, er det billigste danske Folkeforsikrings-Selskab med ugentlige Præmier.

Konfirmationsforsikringer tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar, saaledes at den ugentlige Præmie **bortfalder** ved Forsørgerens Død **uden** Afkortning i Summen til Konfirmationen.

Alle Forsikringer ere genforsikrede i Statsanstalten for Livsforsikring.

Ugentlige Præmier **fra 10 Øre.**

Forlang Oplysninger hos

ANTON JENSEN,
Sundbyøster Boulevard 4².
(24)

Kilespatier.

Garanteret holdbare og nøjagtige. Prøvekile **2.75.** Reparationer (nye Overdele) **1.75. E. Kjelberg, Marstalsgade 33, København. Telefon: Øbro 4427 x.** (254)

(160)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.

AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:

ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.

TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 • FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 43 KØBENHAVN DEN 26. OKTOBER 1923 XXXXX AARGANG

GENNEM en lang Aarrække har Typograferne ved frivillige Bidrag ved Juletid ydet deres Arbejdsløse og Syge, Enker efter Typografer eller Kolleger, som paa Grund af Sygdom og Arbejdsløshed er kommen tilbage i økonomisk Henseende, en hjælpende Haand.

Den ualmindelig store Arbejdsløshed, som vedvarende hærger vort Fag, gør Juleindsamlingen endnu mere nødvendig end nogen Sinde tidligere.

Vi opfordrer derfor indtrængende Kollegerne til straks at paabegynde Juleindsamlingen, og under Hensyn til den ekstraordinære Nød at gøre den større end sædvanlig, thi der er haardt Brug for den.

Forretningsudvalget.

PRINCIPALKULTUR

I Organet for Danmarks Bogtrykkere, som det saa pretentiøst hedder, det lille Harald Jensen'ske Privatforetagende, gnigger Redaktøren Øjnene og pudser sine Brillers Glas. Han gør det længe og omstændeligt, som var han Fagets Patriark, den — som vi kender ham — evigt docerende, der aldrig bliver færdig med at vilde bilde andre noget ind.

Han skriver om Drømme — Drømmene fra Gullaschtiden, som jo særlig Overklassen mindes. Og naar der i den omtrent to Alen lange Artikel ingenting er sagt, saa kommer Meningen til Slut, nemlig — *et Spark til Voldgiftsretten!*

I en anden følgende Artikel komplimenterer Redaktøren derpaa sig selv, idet han forestiller Indsender og siger:

». . . De, Hr. Redaktør, lægger jo Gang paa Gang i Deres Blad ikke Skjul paa Deres Skepsis overfor faldne Kendelser. De kæler ligefrem for den Ensidighed, De finder i dem. Det kunde maaske komme af, at De — ofte — hører til den tabende Part, eller maaske af, at De selv ser ensidigt. Men jeg synes dog ofte at have bemærket Deres Forsøg paa at stille en Sags Enkeltheder saa objektivt op, at De og vi andre var berettiget til at vente lige det modsatte Resultat af, hvad Kendelsen bringer.

Som nu nylig med Overarbejdet om Morgenen. De ventede, efter hvad De skrev — eller lod i det mindste, som De ventede — en Kendelse i Retning af fire Overarbejdstimer i Døgnet med 50 Procent, men De fik Lamperøg, fik De. Vi andre ogsaa. Maaske har De alligevel Ret i Deres underlige Meninger om »Socialdemokrat opefter«, endskønt en med Tab arbejdende Bogtrykker ikke egentligt falder ind under Begrebet »opefter«. Men han *kunde* falde ind under det, tænker Dommerkollegiet. Deres Gagesynspunkt, efter hvilket en af gagerede afsagt Kendelse saare let falder ud til de gageredes Fordel, er vel samme, blot sagt paa en anden Maade. Er der mon heri noget at forundres over, naar en Voldgiftsret sammensættes af lige mange Principaler og Arbejdere med en Opmand, en Jurist af Gagetypen, der deler økonomisk — og maaske ogsaa politisk — Syn med Arbejderne? En Opmand skulde naturligvis være af en anderledes objektiv og uhildet Støbning.

Disse Forhold berørtes i vor Samtale. Vi var færdig med Torsken og Krummeskylleren og sad ved Kaffen og havde det forholdsvis godt. Ingen af os hører til den blodtørstige Race, som vistnok kun har hjemme i Fabelriget. Efter hvad jeg véd, staar hver især af os paa god Fod med vore Personaler og under gerne vore Arbejdere al den Løn, der efter Tarifen kan tilkomme dem, og lidt til. At der ogsaa kan opstaa Tvivlsspørgsmaal, der maa afgøres ved Voldgift, er rimeligt, og det bøjer vi os for. Men den Slags Spørgsmaal, der nu rejses, og den Afgørelse, de faar, ligger udenfor al faglig Forstaaelse. Det er saa nær Parodien som vel muligt. Det var vi alle enige om, og ogsaa om, at det maa søges ændret. . . .«

Ser vi *det!*

Denne Artikel var ogsaa to Alen lang, og ovenstaaende Bid er en god Prøve paa den Harald Jensen'ske Journalistik.

Det er tydeligt at se, at Harald Jensen er fornærmet. Det, som Kulturmennesker resigneret formaar at bære, det kan Harald Jensen ikke. Det er ligesom med Damer, vi kan i dette Tilfælde sige ældre Damer, de bliver ogsaa fornærmede, naar de mærker, at de har Uret.

— — Det var under Lockouten eller lidt før, at Harald Jensen havde fundet paa noget, der hed Forlægningsgodtgørelse om Morgenen. Dansk Typograf-Forbund gik paa den, det blev indført i Tarifen, og Godtgørelsen er blevet ydet i en Masse Tilfælde. Saa kommer der et, hvor man i nogle Uger lader nogle Mand møde Kl. 6 om Morgenen og arbejde i 9 Timer daglig, altsaa en Overarbejdstime. Denne Time godtgør man efter Ordre fra K. B. med 50 pCt. og giver derved det naturlige tilkende, at det er en Aftenoverarbejdstime i nøje Overensstemmelse med Tarifens Ordlyd. Vi har her altsaa en fra Kl. 6 Morgen forlagt Arbejdstid à 15 pCt. og en Overarbejdstime à 50 pCt. paa den forhøjede Løn.

Det mente Retten ogsaa.

Men nu er Hr. Jensen fornærmet, tiltrods for at det er hans egen Opfindelse, der praktiseres i Henhold til Overenskomsten — eller maaske netop derfor!

— — Efter Krummeskylleren og Kaffen »under« Hr. Jensen »gerne vore Arbejdere al den Løn, der efter Tarifen kan tilkomme dem og lidt til«.

Se, se!

Men var det ikke Harald Jensen, der i sin Tid blev dømt, fordi han ulovlig nedsatte Lønningerne — et Forehavende, der ved Den faste Voldgiftsret vilde have indbragt ham en yderligere klækkelig Mulkt.

Jo, vist var det saa. Og vi siger:

Har Harald Jensen derfor ikke Grund til at være fornærmet paa Voldgiftsretten? Sikkert!

Naar man stedes for sin Dommer og ikke kan klare den — jo det maa være ærgerligt, ærgerligt baade for Pengenes Skyld og for Hæderlighedens.

Her har vi Forklaringen paa Hr. Jensens Æselspark til Voldgiftsretten.

Aaja, aaja!

— — Nu behøver Bogtrykfagets Voldgiftsret afgjort ikke mit Forsvar. Men Harald Jensen er Næstformand i K. B. Selv om han ikke tages alvorligt af sine Kolleger, saa er det ikke upassende at modsige ogsaa denne skrivelystne Herre, der sammen med et værdigt Sidestykke fører Ordet for en ganske speciel Principalkultur, der modsat alle Kulturbestræbelser vil sætte Hykleriet og Magten i Rettens Sted.

Men, pas paa eller ej, Godtfolk, — Fals slaar sin egen Herre paa Hals.

Jul. Samuelsen.

SOMMERFERIE

Mine Læsere vil muligvis finde det lidt mærkeligt, at jeg skriver om Sommerferie nu, da Ferien er forbi, og Sommeren har draget sit sidste Suk.

Men selv om Sommeren er forbi for i Aar, og vi har naaet Oktober med sin røde Sol og sine graa Taager, saa véd vi, at efter Vinter kommer der atter en Vaar, og det er med Henblik herpaa, at disse Linier skrives.

Hvad jeg her vil slaa til Lyd for er, at der fra vort Forbunds Side nu sættes et alvorligt Arbejde ind paa at skaffe *alle* Fagets Arbejdere en haardt tiltrængt Ferie hver Sommer. I Provinsen har vi jo alt i flere Aar haft en tariferet 8-Dages Ferie, og selv om otte Dage ikke kan siges at være nogen særlig lang Rekreationstid efter et helt Aars Arbejde — i Norge f. Eks. har Kollegerne 14 Dage — saa er de 8 Dages Ferie alligevel en Begivenhed, man ser hen til som et Lyspunkt i Tilværelsen.

Om den Betydning, som en aarlig tilbagevendende Ferie har for os, som fører en Inde-Tilværelse, kan der næppe strides. Og man har ondt ved at tro, at der fra Bogtrykkernes Side vedblivende vil kunne rejses Modstand imod Kravet om, at *alle* Fagets Udøvere bliver delagtige i dette Gode. Vi har da ogsaa det bedste Haab om, at vore Principaler vil indse, at her er et Omraade, hvor der bør vises Imødekommenhed.

Ganske vist er Arbejdslokalerne nu om Dage gennemgaaende bedre, rummeligere og lysere end i tidligere Tider, men nægtes kan det dog ikke, at Typograf-Haandværket er et usundt Arbejde, der sætter sit Præg paa sine Udøvere. Denne stillestaaende — eller stillesiddende — Tilværelse over støvede Kasser og klaprende Maskiner trænger til en Afbrydelse, der har mere end en Nats eller et Døgns Varighed.

Københavns Afdeling har nu købt et Sommerhus eller Feriehjem, og der er ingen Grund til at dadle Styrelsen for den Energi, den satte ind paa denne Sags Løsning. Det er en god Tanke, som man synes at have mere Forstaaelse af baade i Norge og Sverrig, hvor der af Kollegerne er oprettet flere saadanne Sommerhjem.

Vore unge Kolleger har maaske lidt ondt ved at forstaa Nytten af disse Hjem. Saa længe man er ung, sund og stærk, tænker man jo ikke saa meget paa at hvile sig i Ferien. Men derfor har de ikke Lov til at overse den Betydning, et Ophold paa et saadant Hjem — fjernt fra det daglige Slid og den larmende By — vil have for de ældre Kolleger.

Men naar Københavns Afdeling nu har fremskaffet en fredlyst Plet, hvor Fagets Arbejdere kan tilbringe deres Ferie, saa bliver Spørgsmaalet om Sommerferie til *alle* Forbundets Medlemmer for Alvor aktuelt. Der er da Grund til at haabe og tro, at det maa lykkes at gennemføre en tariferet Sommerferie i København ved den Forhandling, som vel snart vil finde Sted om den københavnske Tarif.

Langt den overvejende Del af de københavnske Bogtrykkere giver jo hvert Aar deres Arbejdere en Ferie ad Frivillighedens Vej. Hvad Grund skulde der da være til en fortsat Modstand over for et saa rimeligt og berettiget Krav, som en Uges Sommerferie maa siges at være?

Og hvorfor skal et lille Mindretal være Stedbørn paa dette Omraade? *Fr. N.*

»DE KLOGE ROTTER — — —«

Der er vist ingen Tvivl om, at der ikke bliver Plads til alle dem, der nu gaar ledige. Derfor gælder det om at redde sig, hvo der kan redde sig i Tide. Desværre er der ogsaa lidt i andre Erhverv. Nogle er dog heldige.

Saaledes er *Harry Lindeneg* fra 1. Oktober antaget som Journalist ved »Nordjyllands Soc.-Dem.« i Aalborg, og en anden Kollega, *Holger Petersen*, forbereder sig paa Ranum Seminarium til Skolelærer. Forleden passerede en ung Brønderslev-Kollega Aalborg; han vilde en lille Valsetur, inden han tiltraadte Plads som Journalist paa Mors.

Gid der var flere, som maatte finde andre og federe Græsgange, end Typografien er nu om Stunder.

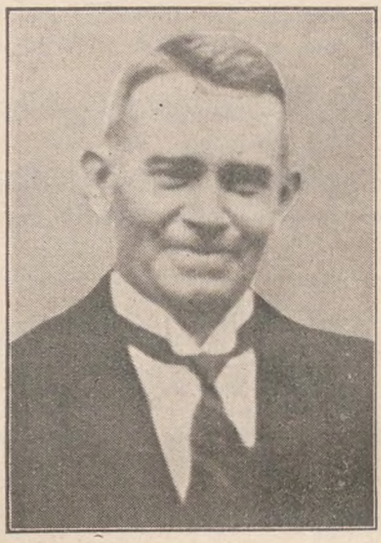
— I denne Forbindelse kommer ogsaa Spørgsmaalet om fortsat Understøttelse. Lovens § 9 siger, at Medlemmer, som ikke i 5 sammenhængende Aar har haft mindst 26 Ugers Arbejde, slettes som erhvervsumulige, og Loven skal naturligvis følges. Men efter — og forøvrigt ogsaa før — den Tid vil sikkert mange uheldige Kolleger søge at holde den gaaende paa Lokalkasserne, selv om disse ingen »juridisk« Forpligtelse har.

Men hvor længe kan og vil Lokalkasserne bære den Byrde, som rettelig tilkommer Samfundet som Helhed?

I 5 eller 10 Aar — eller indtil vedkommende opnaar Ret til Aldersrente? *J. G.*

25 AAR PAA SAMME PLADS

Torsdag den 1. November kan vor Kollega *Chr. Nielsen* fejre sit 25-Aars Jubilæum ved »Vestjyllands Social-Demokrat«. — Chr. Nielsen, der hører til de stille og tilbageholdne indenfor

vor Organisation, skattes højt af Kammeraterne paa Arbejdspladsen saavel i »Forhus som Baghus«. Han udlærtes 1. December 1888 paa »Morsø Folkeblad« og kan saaledes snart fejre sit 35-Aars Jubilæum som Medlem af Dansk Typograf-Forbund. Chr. N. arbejdede i sine unge Aar i Middelfart, Odense, Kalundborg, og efter et Trip til Norge havnede han her paa »Soc.-Dem.«, da Bladet 1. November 1898 begyndte af udgaa fra Esbjerg.

Hilsen, Haandslag, Lykønskning.

J. Chr. P.

BEKENDTGØRELSE

Paa given Foranledning gøres Medlemmerne i København opmærksom paa, at Arbejdstid, der for kortere eller længere Tid begynder før Kl. 7 Morgen, skal betales med Forlægningsgodtgørelse. Arbejdstid, der begynder før ordinær, men efter Kl. 7, falder derimod ikke ind under Forlægningsgodtgørelse. Hvor Forlægning er forbundet med Overarbejde, betales og godtgøres dette ekstra.

Lokalstyrelsen.

PESTALOZZI-KALENDEREN

Bogtrykker *Harald Jensen & Søn*, København, har nu udsendt 2den Aargang af »Pestalozzi Ungdoms Kalender«, som vi anbefaler enhver ung Mand og Kvinde at anskaffe sig et Eksemplar af — og hvorfor ikke de ældre ogsaa? Det er en Bog, som kan læses med Udbytte og Fornøjelse af enhver uden Hensyn til Alder og Klasse. Den indeholder en Mængde Oplysninger, som har Betydning i det praktiske Liv, en Række Billeder af kendte Mænd, vedføjede korte biografiske Data, Gengivelse af Malerier, enkelte i Farvetryk. Hver Dag i Aaret har faaet et Ord med paa Vejen, enten en historisk Oplysning, et Fyndord eller et »Guldkorn«. Hver Maaned indledes med et Vers. Digteren siger saaledes om November:

> Novembermulmet spændte ud
> sin Skærm, saa klam, saa tung, saa graa
> — og Brystet stønned — Herregud,
> skal da hvert Haab om Lys forgaa?
> Skal intet staa med fast Kontur,
> skal Træ og Busk og Hegn og Mur
> hensvømme i et Vallehav,
> hvor Aaret grov sin Grav?

Kalenderen, der koster Kr. 2,75, er ærlig de Penge værd.

KUNDGØRELSE OM NOVEMBERFESTEN

Forrige Aar indlod vi os paa at sælge Billetter til Medlemmer ved Indgangen. Dette vil *ikke* blive gentaget i Aar. Vort Bal, hvor voluminøs Formen for det end er, skal være præget af den Hygge og Stilfuldhed, som altid har præget Typografernes Baller. Reglen vil derfor blive meget strengt gennemført: ingen, absolut ingen indlades uden Billet. Alle og enhver, der vil ind, maa i Forvejen sikre sig en Billet til Aftenunderholdningen, hvad enten han eller hun vil overvære denne eller ikke. Saaledes bliver det.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

TYPOGRAFERNES SANGFORENING

afholdt ordinær Generalforsamling den 24. September. Dirigent: *Jul. Andersen.* — *Formanden* aflagde Beretning for Halvaaret. Tiden i den første Del af Sommerhalvaaret optoges helt af Prøverne til Sangfesten i Svendborg. Disse Prøver var en stor Modsætning til mange tidligere Sangfestprøver, idet saa godt som alle Sangerne fra de forskellige Foreninger var til Stede ved alle Øvelserne, og der blev vist en Flid og Interesse, som vel nok i første Række bør tilskrives den meget dygtige og inspirerende Ledelse, der nu, i Hænderne paa Overdirigenten, Hr. Vilh. Poulsen, giver os saa gode Løfter om Fremgang for de samlede Sangforeninger. Om Sangfesten som Helhed troede Formanden at kunne udtale, at Deltagerne sikkert mindedes denne med ublandet Glæde. I Juli fandt Foreningens sædvanlige Skovtur Sted, og man samledes nogle Aftener i Pilealléen. Disse Møder var dog — vel nærmest paa Grund af de urolige Vejrforhold — ikke saa velbesøgt som tidligere. I August gæstede Sangforeningen Typografernes Stiftelse, hvor en lang Række Sange blev givet til bedste. Endelig fandt Høstfesten Sted i September. Den gav ikke det ventede Udbytte, hvad ogsaa maa skrives paa Vejrets Regning. Med en Omtale af de nye Lokaleforhold sluttede Formanden Beretningen, som efter nogen Diskussion mellem *Vald. Rasmussen, Formanden, Vald. Hansen* og *Bernh. Møller* enstemmig godkendtes.

Derefter var der Styrelsesvalg. *Formanden* genvalgtes enstemmigt. Til Medstyrer genvalgtes *Ottenius Larsen* og nyvalgtes *Bernh. Møller*. Som Revisor vedblev *Georg Petersen* at fungere, medens *Oscar Brandt* valgtes i Stedet for I. Carstensen, der afgik efter Tur.

Under Dagsordenens sidste Punkt gav *Soph. Andersen* forskellige Oplysninger om Arbejdet i De centr. Sangforeninger. *Alfr. Meyer* pegede paa det formaalstjenlige i en Revision af en enkelt af Lovenes Paragrafer. Efter at endnu *Arnold Larsen* og *Egon Hansen* havde haft Ordet, sluttede Generalforsamlingen. *L. J.*

SLAGELSE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 5. Oktober paa Hotel »Slagelse«. — Protokollen oplæstes, og *Formanden* aflagde Beretning for det forløbne Kvartal og omtalte særlig Arbejdsløsheden indenfor Faget, som viste det kedelige Resultat at være steget med 100 Medlemmer. Protokol og Beretning godkendtes. — Forbunds-

regnskabet balancerede med Kr. 3156,05, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning Kr. 29,30; Lokalkassen balancerede med Kr. 673,57, Kassebeholdning ved Kvartalets Slutning Kr. 387,47; godkendtes ligeledes. — *H. A. Hansen* foreslog med Henblik paa en eventuel Fest med Spisning til Februar at udsende Lister med det samme til Paategning med et lille ugentligt Kontingent, hvilket vedtoges enstemmigt. — *Formanden* omtalte vort aarlige Andespil og opfordrede til ivrig Agitation forud for Spillet, saa det kunde give et klækkeligt Overskud. —*d.*

TYPOGRAFERNES NOVEMBERFEST

TIL FORDEL FOR ARBEJDSLØSE VED JULETID

DEN 17. NOVEMBER 1923 KL. 8 I IDRÆTSHUSET

PROGRAM:

Koncert af stort Orkester under Anførsel af Hr. *Vald. Nielsen:*
J. Fucik: Florentiner Marche.
P. Bilhaud: Enjolement.

Kgl. Kammersanger Niels Hansen:
August Enna: Kongesønner.
P. Heise: Fager er den blide Vaar.
Elisabeth Meyer: Lærken.

Kgl. Kammermusicus Peder Møller:
Paqnani: Præludium og Allegro.
Schubert: Ave Maria.
Bazzini: Rondo des lutins

Kgl. Operasangerinde Fru Ingeborg Steffensen:
Saint-Saens: Arie af Op. »Samson og Dalila«.
Bizet: Zigeunersangen af Op. »Carmen«.

Gutenberg-Koret:
Julius Bechgaard: Der vokser Skov paa Heden.
Nils Lasson: Barcarole, Duet for Tenor og Baryton. (Alfred Olsen og Erh. Fossing.)
Sigurd Lie: Jubilate.
Belmann: Fredmans sång nr. 41 (Joachim uti Babylon).
Dirigent: *Knud Haase.*

Kgl. Operasangerinde Fru Ingeborg Steffensen og Kgl. Kammersanger Niels Hansen:
Duet af Op. »Aïda«.

Skuespiller Chr. Gottschalch:
Viser og Sange af eget Repertoire.

Orkestret:
G. F. Händel: Largo.
W. Ramsöe: Hedvig-Polka, Solist: Th. Mohr.

Ved Flyglet: Fru *Jutta Jerndorff.*

Derefter

BAL TIL KLOKKEN 4.

Billetter til Novemberfesten koster 1 Kr. og 1 Kr. og 50 Øre (iberegnet Garderobe og Tekst-Program) og faas hos Inkassatorerne. *Balbilletter* ved Indgangene til Balsalen à 2 Kr.

FESTUDVALGET.

NÆR OG FJÆRN

TIL TRYKKERNE. Husk at indbetale Kontingent til Trykkernes Begravelseskasse for 1923.

NY VOLDGIFTSDOM. I en Sag, hvortil K. B. har animeret dets Medlem Hasselbalchs Bogtrykkeri, og hvor Forbundets Københavns Afdeling bl. a. afkrævedes en Erstatning paa 5110 Kr. 77 Øre, er Afdelingen pure frifundet for Erstatningen.

TRYKKERIARBEJDERNES KLUB afholder selskabelig Sammenkomst Søndag den 28. Oktober i Haandværkerforeningens lille Sal, Kronprinsensgade 7, med Assistance af Skuespiller Ch. Jørgensen og Luthsangeren Carlo Sundberg. Enhver er velkommen. Lodsedlerne, som sælges af alle Trykkeriarbejdere à 10 Øre pr. Stk., giver Adgang til Aftenunderholdningen. Salget af Lodsedlerne skal være opgjort senest Festaftenen Kl. 9. *Styrelsen.*

JUBILÆUM. Paany kan der meldes om 25-Aars Jubilæum ved »Horsens Social-Demokrat«, idet Trykker *Søren Chr. Jensen* 1. November har været ansat her i 25 Aar. Det er det 3. Jubilæum i Løbet af nogle Maaneder.

Søren Chr. Jensen udlærtes 1. Oktober 1893 i Ringkøbing Amts Bogtrykkeri og vil være kendt af en Del Kolleger i Esbjerg og Aarhus, i hvilke Byer han har arbejdet, indtil han i 1898 slog sig ned i Horsens. I alle disse mange Aar har »Trykkeren« troligt passet sin Maskine og i de senere Aar sine »Jern-Jomfruer«, og idet vi lykønsker ham paa Jubilæumsdagen, føjer vi det Ønske og Haab til, at han endnu i mange Aar maa kunne bevare Helbred til at passe sit enerverende Arbejde. —*n.*

FORTEGNELSE OVER DANSK TYPOGRAF-FORBUNDS LOKALFORMÆND

Aabenraa: Typ. C. Boldt, Callesensgade 2.
Aalborg: Fmd. Typ. Magnus Christensen, Danmarksgade 84. Kasserer: Typ. Joh. Gerdt, Rosenlundsgade 4.
Aarhus: Fmd. Typ. Marthin Pedersen, Strandvejen 30 A 2. Kasserer: Typ. Chr. P. Rostgaard, Bülowsgade 52 3.
Assens: Typ. A. S. Kjergaard, Kindhestegade 6.
Brønderslev: Typ. Alfred Sørensen, Vends. Folkeblad.
Esbjerg: Typ. J. Chr. Petersen, Soc.-Dem.
Faaborg: Typ. Johs. Pedersen, Priorensgade 25.
Fredericia: Typ. Johs. Honoré, Falstersgade 5.
Frederikshavn: Typ. M. Olesen, Skagensvej.
Grenaa: Typ. R. M. Borg, Storegade 4 2.
Haderslev: Typ. Friedrich Flade, Aarøsundvej 21.
Haslev: Typ. Søren Jensen, Ringstedvej.
Helsingør: Typ. Alb. D. Birn, Gl. Banegaardsvej 9.
Herning: Typ. Anton Jensen, Bryggergade 17.
Hillerød: Fmd. Typ. Alfr. Rasmussen, Slangerupsgade 20. Kasserer: Typ. Ludvig Jensen, Østergade 8 2 o. G.
Hjørring: Typ. Hans Fr. Bjørn, Fredensgade 1.
Hobro: Typ. S. Chr. Jensen, Ankerhus.
Holbæk: Borgmester Alfred Hansen, Henriettevej 27.
Holstebro: Typ. H. Chr. Jensen, Dagbladet.
Horsens: Typ. C. Christoffersen, Fælledvej 5.
Kalundborg: Typ. Sofus Andersen, Gisseløravej 19.
Kolding: Fmd. Typ. Vald. Petersen, Højskolebladet. Kasserer: Typ. P. Pedersen, Rendebanen 2 2.
Korsør: Typ. O. E. Rasmussen, Sylowsvej 75 1.
København: Fmd. Jul. Samuelsen, Vestergade 5. Telefon 13,331. Kasserer: O. A. Lundin, Vestergade 5. Telefon 4331.
Køge: Fmd. Typ. Vald. Jensen, Jens Johansensvej 4 1. Kasserer: Typ. Carl Chr. Andersen, Strandvej 75.
Lyngby: Typ. Alfred Faxedahl, Hovedgaden 102 D 2.
Løgstør: Typ. S. Chr. Petersen, Elmevej.
Maribo: Fmd. Typ. A. Th. Madsen, Refshalevej 10. Kasserer: Typ. M. Lindhardtsen, Musæumsgade 7.
Marstal: Typ. A. Kromann, Tværgade 9.
Middelfart: Fmd. Typ. Carl Petersen, Algade 31 1. Kasserer: Typ. J. P. Jacobsen, Algade 66 2.
Nakskov: Typ. C. Poulsen Due, Hammerichsgade 5.
Nyborg: Typ. C. Pelch, Vognmandsvej 10 1.
Nykøbing F.: Fmd. Typ. John Nilsson, Sdr. Boulevard 2. Kasserer: Typ. H. J. J. Hansen, Vesterskovvej 25.
Nykøbing M.: Typ. Henry Ebbesen, Munkegade 35.
Næstved: Typ. Chr. Jensen Petersen, Fixvej 21.
Odder: Typ. M. Andersen, Mørupsvej.
Odense: Fmd. Typ. Magnus Hansen, Lahnsgade 66 2. Kasserer: Typ. J. Th. Petersen, Prinsesse Maries Allé 17.
Randers: Fmd. Typ. Alfred Andersen, Mariagervej 26. Kasserer: Typ. Andrew Jensen, Rejersensvej 5 1.
Ribe: Typ. H. J. H. Larsen, Sønderportsgade.
Ringkøbing: Typ. H. Bjørnstrup, A. Rasmussens Bogtr.
Ringsted: Typ. C. C. Madsen, Schaldemosevej 2.
Roskilde: Typ. W. Villumsen, Ringstedgade 2.
Rudkøbing: Typ. Mads Frederiksen, Reberbanen.
Rønne: Typ. H. Kürstein, L. Madsegade 139.
Silkeborg: Typ. R. Bindslev, Soc.-Dem.
Skanderborg: Typ. Tuborgh, Adelgade.
Skive: Typ. Chr. Mortensen, Nordbanevej 26 2.
Skjern: Typ. P. Jensen, Pileallé 5.
Slagelse: Typ. C. Jacobsen, Tordenskjoldsgade 5 1.
Stege: Typ. Eigil Hansen, Møens Dagblad.
Struer: Typ. Peter Larsen, Nørregade 26.
Stubbekøbing: Typ. R. Rasmussen, Nykøbingvej 46.
Svendborg: Fmd. Typ. Corfitz Madsen, Ørkildsgade 24. Kasserer: Typ. Søren Jensen, Willemoesvej 16.
Sønderborg: Fmd. Typ. B. Helmke, Skolegade. Kasserer: Typ. Fr. Green, Augustenborg Chaussé 47.
Thisted: Typ. H. Hansen, Møllevej 16.
Tønder: Typ. Arthur Maak, Søndergade 23.
Varde: Typ. P. J. Kjær, Ribe Amtstidende.
Vejle: Fmd. Typ. Just Rasmussen, Rolighedsvej 10. Kasserer: Typ. Ærenlund-Madsen, Enggade 5.
Viborg: Fmd. Typ. A. Vilh. Jensen, Fredensgade 51. Kasserer: Typ. P. Jørgensen, Trekronersvej 9.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

Formand: Jul. Schrøder, Kong Oscarsgade 9 3, Str.
Hovedkasserer, Forretningsfører for Provinserne: Karl Sørensen, Vestergade 5, B. Telefon 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

ANVISNINGSKONTORET

For København og Provinserne: O. A. Lundin, Vestergade 5, B. Telefon 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

TYPOGRAF-TIDENDE

Redaktion: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge.
Ekspedition: Karl Sørensen, Vestergade 5, B. Telefon 4331. Telegram-Adresse: Typforbundet.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

FORENINGSMEDDELELSER

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 17. Oktober: Roskilde pr. Bl. 327,65; Sønderborg pr. Bl. 254,85; Thisted 1350,00. 18. Oktober: Horsens pr. Bl. 266,70, Kt. 1200,00, ialt 1466,70. 20. Oktober: Fredericia pr. Bl. 41,95; Marstal pr. Bl. 50,00. 22. Oktober: Frederikshavn pr. Bl. 100,00; Hillerød pr. Bl. 200,00, Kt. 2025,00, ialt 2225,00; Hjørring pr. Bl. 200,00, Kt. 150,00, ialt 350,00; Holbæk 798,10; Kolding pr. Bl. 300,00, Kt. 804,15, ialt 1104,15; Skjern 252,20; Stege pr. Bl. 70,00, Kt. 350,00, ialt 420,00. 23. Oktober: Aabenraa pr. Bl. 200,00, Kt. 800,00, ialt 1000,00; Faaborg pr. Bl. 190,00; Herning pr.

Bl. 375,00; Løgstør pr. Bl. 46,40; Maribo pr. Bl. 200,00, Kt. 457,35, ialt 657,35; Middelfart pr. Bl. 200,00, Kt. 653,00, ialt 853,00; Ringkøbing pr. Bl. 200,00, Kt. 532,00; ialt 732,00; Nyborg 700,00.

København, 23. Oktober 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 17. Oktober: Roskilde i St. f. Juli Kv. Overskud 327,65; Sønderborg i St. f. Juli Kv. Overskud 254,85. 18. Oktober: Horsens i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 266,70; Tønder 400,00. 20. Oktober: Fredericia i St. f. Juli Kv. Overskud 41,95; Marstal i St. f. Juli Kv. Overskud 50,00. 22. Oktober: Frederikshavn i St. f. Juli Kv. Overskud 100,00; Hillerød i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00; Hjørring i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00; Kolding i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 300,00; Stege i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 70,00. 23. Oktober: Aabenraa i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00; Faaborg i St. f. Juli Kv. Overskud 190,00; Herning i St. f. Juli Kv. Overskud 375,00; Løgstør i St. f. Juli Kv. Overskud 46,40; Maribo i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00; Middelfart i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00; Ringkøbing i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 200,00; Løgstør 200,00; Skanderborg 200,00.

København, 23. Oktober 1923.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Lyngby: Alfred Faxedahl, Hovedgaden 102 D ².

FLYTTET LOKALFORMAND

Fredericia: Lokalformanden er flyttet til Falstersgade 5.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Richard Morgan, udl. 14. 10 23 hos Harald Jensen (arb. s. St.). Sætter Christian Larsen, udl. 14. 10. 23 hos P. Hansen (arb. s. St.). Trykker Aage William Erdmann, udl. 1. 10. 23 hos H. Jørgensen (arb. s. St.). Trykker Helge Honoré, udl. 19. 10. 23 hos Krohn *(arbl.)*. Trykker Niels Ljungstrøm, udl. 12. 10. 23 hos Axelholm (arb. s. St.). Trykker Einar Mortensen, udl. 1. 10. 23 hos Græbe (arb. s. St.). Trykker Svend Aage Nielsen, udl. 6. 10. 23 i Frederiksberg Bogtr. (arb. s. St.). Trykker Richard Madsen, udl. 27. 10. 23 hos Schultz (arb. s. St.). 378 Langballes Hustru Willy (Syge- og Begravelseskassen). Sætterlærl. Børge Kroll Overgaard (Syge- og Begravelseskassen). Paal. Karen Marie Hansen, udl. 19. 10. 23 hos Heide (arb. s. St.).

Aarhus: Sætter Valdemar Nielsen, udl. 16. 10. 23 i Reklametrykkeriet. Hobro: Sætter Aage Johannes Sørensen, udl. 15. 10. 23 i »Himmerland«. Holbæk: Sætter Elof Jacobsen, udl. 8. 10. 23 i A/S Holbæk Amtstidende. Korsør: Sætter Karl Adolf Denis Brandt Jensen, udl. 10. 10. 23 i Korsør Bogtr. Løgstør: Sætter-Trykker Harry Müller Knudsen, udl. 22. 9. 23 hos E. Knudsen. Silkeborg: Sætter-Trykker Frithiof Stecher, udl. 15. 10. 23 hos Emil Stecher. Vejle: Sætter Ole Sørensen, udl. 15. 10. 23 i Schweitzers Bogtr.

Indvendinger mod Optagelsen maa ske inden 14 Dage fra Dato til vedkommende Lokalafd.

TILTRAADTE

København: 2711 Sætter Peter Bøttker fra Haderslev (arbl.). Trykkerlærl. Axel Gundsøe fra Søborg Sygekasse.

Aarhus: 6319 Viggo Andersen (Ebeltoft Aftenblad). Esbjerg: 3270 Henry Nendel (arbl.). Køge: 3423 Svend Frantzen (arbl.). Middelfart: 6961 H. H. Løvgren Larsen (arbl.) og 7168 Chr. F. R. Jørgensen (arbl.). Odense: Carl Peter Sørensen (fra Jern- og Metalslibernes Forb.). Skanderborg: 3758 Tage Thomsen (arbl.) og 7206 Rich. E. Andersen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 4192 Sætter Thorvald Nielsen paa Rejse. 1130 Sætter Aksel Christoffersen paa Rejse. 6825 Sætter Hjalmar Andersen til Aalborg (arbl.). 2123 Paal. Guldborg Madsen (udenfor Faget). 2456 Paal. Elly Stormgaard (overgaaet til Skotøjsarbejderne).

Aalborg: 6961 H. H. L. Larsen til Middelfart (arbl.). Nykøbing F.: 5188 E. Holmstrup Jacobsen (overfl. til Arbejdsmændenes Forb.) og 7268 Alfred Holm paa Rejse. Odense: 7239 Aage Randløv paa Rejse.

UDSLETTET FOR RESTANCE

København: 4148 Bernth Dahlberg. 2967 Svend Helmo (Bianco Luno).

Aarhus: 3709 Hans Momme (Bogtrykker i Ebeltoft).

UDMELDT

Nyborg: 5302 Marie Nielsen (fratr. Faget).

Trykkeriarbejdernes Klub.

Indbetaling af Kontingent og Opgørelse af Lodsedler finder Sted Fredag d. 26. Oktober hos Kassereren, A. Hansen, Nansensgade 50, imellem 5—7 Aften.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Alle Restancer bedes af Hensyn til Kvartalsopgørelse indbetalt **i Dag Fredag Kl. 7—9.** *Kassereren.* (13i)

Typografernes Sangforening.

Deltagerne i Sammenkomsten paa Søndag bedes møde paa »Gimle« Kl. 6½ præcis (festklædt). (1A)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter

(Linotype, Intertype), paalidelig til alt, *søger Plads*, event. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »256« modtager Ekspeditionskontoret.

En ældre Haandsætter,

kendt med alt til Faget henhørende, søger Plads snarest, helst i Sønderjylland. Gode Anbefalinger haves. — Billet mrkt. »257« modtager Ekspeditionskontoret.

„Typograph",

Model A med 1 Sats Antikva-Matricer, Korpus Støbeform 20/24 Cicero, fransk Højde, er *meget* billigt til Salg. Maskinen er nylig efterset paa »Typograph«-Fabriken, garanteret i god Stand, komplet, men uden Motor. Billet mrkt. »241« modtager Ekspeditionskontoret.

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823. (20)

Modarbejd Arbejdsløsheden.

Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

S. JOHANSENS

BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Ratebetaling kan indrømmes. (142)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

ADOLPH WULFF

fører alle Artikler for Bogtrykkere.

Maskiner • Skrifter • Farver

fra de bedste Fabrikker

Valsemassefabrik og Valsestøberi.

Brugte Maskiner haves altid paa Lager.

Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.

Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 44 KØBENHAVN DEN 2. NOVEMBER 1923 XXXXX AARGANG

NORMAL ARBEJDSLØSHED

—

Arbejdsdirektøren udtalte forleden overfor en Meddeler til Dagbladene, at Arbejdsløsheden her i Landet nu nærmede sig det normale, hvilket vil sige, at vi nu snart er nede paa det Antal arbejdsledige, vi havde før Verdenskrigen.

Ifølge de officielle Oplysninger findes der for Tiden ca. 20.000 Arbejdere uden Beskæftigelse. Det vil altsaa sige, at vort lille danske Samfund under normale Forhold slæber rundt med en Arbejdsledighed paa henimod tyve Tusinde Sjæle.

Det forekommer mig, at en saadan Tilstand maa siges at være i høj Grad *unormal* og maner til alvorlig Eftertanke.

For *Bogtrykfagets* Vedkommende er vi i hvert Fald langt fra det normale. Der findes endnu indenfor vort Fag mellem syv og otte Hundrede arbejdsløse. Gennemgaar man Listen over de arbejdsledige, opdager man, at der — foruden Arbejdsmændene — kun findes tre Fag, der har et større Antal arbejdsløse end vort Fag. Disse Fag er Tekstilarbejderne, Snedkerne og Smede- og Maskinarbejderne.

Der er da ingen som helst Udsigt til, at vi ad naturlig Vej — ved de frie Kræfters frie Spil, som for øvrigt slet ikke er fri i noget som helst Forhold — vil naa tilbage til et »normalt« Antal arbejdsledige indenfor Bogtrykhaandværket. Vi føler alle, baade de arbejdende og de arbejdsløse, Trykket og Uhyggen ved at staa overfor denne Kendsgerning. Og med god Grund spejder man efter Veje og Midler, der kan føre os bort fra denne lidet holdbare Tilstand.

En anonym Indsender anbefaler her i Bladet de arbejdsløse i saa stort Antal som muligt at søge over i andre og *federe* Græsgange — jeg kunde fristes til at tage de *magrere* med, thi det er dog alle Tider bedre at *arbejde* for Livets Ophold end at friste Tilværelsen ved *Understøttelse*.

Der er dog ogsaa et andet Forhold, som Opmærksomheden fæstner sig ved under den ekstraordinære store Arbejdsløshed, som altsaa er gaaet over til at blive normal i vort Fag. Jeg synes, vi med nogen Ret kan forlange, at vore Principaler yder deres Bidrag til at skabe nogenlunde taalelige Tilstande. Jeg tænker her paa deres Medvirkning ved *Indskrænkning af Tilgangen til Faget.*

Der findes her i Landet altfor mange *Lærlingefabrikker,* særlig paa Dagbladene i Provinserne. Der er mange Steder — jeg siger ikke overalt — men der er altfor mange Steder, hvor man udnytter den fastsatte Lærlingeskala til det yderste uden Hensyn til, om den Uddannelse, Lærlingen faar, er forsvarlig eller ikke, og hvor man, saa snart Timen slaar, da Kontrakten er udløben, uden mindste Samvittighedsnag støder den unge mangelfuldt uddannede Mand ud i de arbejdsløses haabløse Rækker.

Tiden er inde til, at der gøres et Stykke Arbejde for at hidføre en Forandring i disse meningsløse Forhold — enten ved en almindelig Indskrænkning af Lærlingeskalaen eller ved specielle Foranstaltninger, der tager Sigte paa at hindre den hensynsløse Udkiækning af Lærlinge paa Steder, der saa godt som ingen Betingelser har for at kunne give Undervisning i Typografi. *Fr. N.*

LANDSMØDE FOR MASKINSÆTTERE

—

Søndag den 18. November afholder Maskinsætter-Sammenslutningen Landsmøde i København, hvor vort Organisationsspørgsmaal vil blive drøftet, og hvor Forholdet med Medlemsbladet vil blive endelig ordnet. Desuden vil vore fælles Tarif-Interesser blive behandlet, og der bliver Foredrag af Klaviaturekspertен, Maskinsætter B. Jønsson om Standard-Klaviaturet med Diskussion.

Klokkeslet, Sted og udførlig Dagsorden vil senere blive meddelt, og vi haaber, at saa mange Kolleger fra Land og By som muligt vil sætte hinanden Stævne i København den 18. November. *S.*

VOLDGIFTSRETTEN I KØBENHAVN

Kendelse i Sag Nr. 3/1923: Københavns Bogtrykkerforening mod Dansk Typograf-Forbund.

Hos Bogtrykkerfirmaet Hasselbalch kom der den 11. September 1923 en ny Trykkerfaktor, som tidligere havde arbejdet hos Firmaet Dyva & Jeppesen. Paa Forslag af denne Faktor indførte Hasselbalch den 14. September i Trykkeriet, hvor der arbejdes med 2 Holds-Drift, et Kontrolsystem, som Faktoren kendte fra Dyva & Jeppesen, og som angives at bestaa i, at der i Formen af Sætterne nedsættes vedkommende Trykkers Forbogstav. En af Trykkerne meddelte straks Faktoren, at Personalet var imod Foranstaltningen, og Kl. ca. 3½ Eftm vedtog man paa et Møde, at der skulde opponeres og straks klages til D. T.-Fs københavnske Afdelings Formand. Dette sidste skete ogsaa samme Aften, hvorimod der maa gaas ud fra, at Personalets Tillidsmand efter Mødet har udtalt sig saaledes til Firmaets Driftsbestyrer, at denne har faaet den Opfattelse, at Modstanden ikke vilde blive opretholdt, naar det blot blev en Sætter, der kom til at skifte Bogstaverne.

Afdelingsformanden, der iøvrigt vil have forstaaet, at det drejede sig om vedkommende Trykkers hele Navn, anmodede Lørdag den 15. September Kl. ca. 10 Formiddag Firmaet om at lade den nye Ordning afvente en Forhandling mellem Organisationerne, som han vilde foranledige. Firmaet svarede, at det først vilde tale med K. B. Mandag den 17. September om Formiddagen meddelte Firmaets Driftsbestyrer Afdelingsformanden, at K. B. mente, at Firmaet havde Ret til at lade Bogstaverne blive staaende, og at de derfor ikke vilde blive taget bort. Afdelingsformanden svarede: »Det gør mig ondt, men saa kommer jeg til at forbyde Folkene at trykke deres Navne.«

Imidlertid var K. B. blevet underrettet af Firmaet, og K. B.s Formand afsendte saa pr. Bud til Afdelingen saalydende Skrivelse af 17. September 1923:

»Fra vort Medlem, Hasselbalchs Bogtrykkeri, er det indberettet, at Personalet har standset Arbejdet i Trykkeriet. De nærmere Omstændigheder er følgende:

Da Trykkeriet til Stadighed arbejder med Toholdsdrift, har det, for at kontrollere Arbejdet, der udføres om Natten, ladet Trykkernes Fogbogstaver nedsætte i Formen saaledes, at det altid ved eventuelle Reklamationer over Arbejdets Udførelse vil være muligt at konstatere, hvilken af Trykkerne der har udført Arbejdet.

Vi nedlægger hermed Protest imod den ulovlige Arbejdsstandsning og opfordrer det ærede Forbund til øjeblikkelig at beordre Personalet til Maskinerne. Vi forbeholder os endvidere ved Den faste Voldgiftsret at søge Bod og Erstatning for det skete Overenskomstbrud.«

Afdelingsformanden begav sig efter Modtagelsen af dette Brev til Trykkeriet og instruerede Arbejderne om »at udføre det Arbejde, der ikke berørtes af Bogstaverne«, og han tilskrev derefter samme Dag K. B. saaledes:

»Efter at Deres ærede Forening i Skrivelse af Dags Dato har beklaget Dem over, at Arbejdet af Personalet hos Hasselbalch var standset i Trykkeriet, har det ved vor Henvendelse paa Arbejdsstedet vist sig, at det dog ikke var saa galt fat.

Der er ved et Par Maskiner nægtet at respektere et Krav om, at vedkommende Trykkers Navn skulde *trykkes* paa Arbejdet.

Vi havde i Forvejen overfor Firmaet motiveret et Forslag om, at man undlod Indførelsen af dette nye, hvis Lovlighed vi tillige gjorde Indvendinger imod, hvorefter vi omgaaende skulde søge Spørgsmaalet løst mellem Organisationerne. Dette Forslag havde Firmaet egentlig intet at indvende imod, men

betingede sig blot en Samtale med Deres ærede Forening. Det er herefter meddelt os, at man efter denne Samtale ikke har kunnet gaa med til vort Forslag.

Saaledes som Sagen nu ligger, erklærer vi os derfor rede til med Deres Medvirkning at søge den bragt i Orden hurtigst muligt.«

Brevet, der maa antages afsendt pr. Post og at være modtaget i K. B. den 18. om Morgenen, medførte, at Dansk Arbejdsgiverforening den 18. tilskrev Forretningsudvalget for De samvirkende Fagforbund om Sagen, og ved et Fællesmøde den 19. enedes man om til Afgørelse af Fagets Voldgiftsret at henvise Spørgsmaalene *om* Arbejdsgiverens Ret til at indføre det omstridte Kontrolsystem, *om* Arbejdernes Ret til at reagere overfor Indførelsen ved Vægring som sket, og *om* der skal udredes Erstatning, i betræffende Fald af hvilken Størrelse. Det vedtoges derhos, at Arbejdet straks skulde genoptages og Kontrolbogstaverne erstattes med Romertal, indtil Voldgiftsrettens Afgørelse kom til at foreligge.

K. B. har derefter nedlagt Paastand om, at Firmaet kendes berettiget til at indføre Kontrolsystemet, og at der for den formentlig ulovlige Arbejdsvægring paalægges D. T.-F. at udrede i Erstatning til Firmaet Hasselbalch et Beløb af ialt 5110 Kr. 77 Øre. der fremkommer paa følgende Maade:

For 169 tabte Arbejdstimer	Kr.	1653,60
Overarbejdsprocenter	»	200,12
Tab ved Forsendelse af »Vore Damer« til Norge:		
Sendt som Ilgods .. Kr. 385,50		
Normal Forsendelse med Damper ..... » 55,00		
	»	330,50
Udsendt Meddelelse om Forsinkelse af »Vore Damer« og »Vore Herrer«: Porto, Trykksager etc.	»	243,00
Ikke solgte »Vore Damer« i Danmark grundet paa 3 Dages Forsinkelse: 1000 Ekspl. à 70 Øre	»	700,00
Ikke solgte »Vore Damer« i Norge og Sverige grundet paa 4 Dages Forsinkelse: 1200 Ekspl. à 70 Øre	»	840,00
Ikke solgte »Vore Herrer« i Danmark grundet paa 2 Dages Forsinkelse: 700 Ekspl. à 70 Øre	»	490,00
	Kr.	4457,22
Tabt Fortjeneste ved, at Arbejde har maattet sendes ud af Huset ..... ca.	»	1000,00
	Kr.	5457,22
Fradrages: Ikke udbetalt Arbejdsløn for de Timer, der ikke er arbejdet	»	346,45
	Kr.	5110,77

D. T.-F. paastaar det af Firmaet Hasselbalch fremsatte Krav om Kontrolbogstaver kendt ulovligt og procederer iøvrigt til Frifindelse, hvorhos K. B. paastaas tilpligtet at udrede til D. T.-F. et Beløb af 329 Kr. 59 Øre som »for lidet udbetalt og af Forbundet udredet Arbejdsløn«.

Hvad nu først selve Kontrolsystemet angaar, maa det antages, at Modstanden mod dette bunder dels i det mere principielle, at en Trykker, der jo har Pligt til at trykke alt, hvad der gives ham til Trykning, uden Hensyn til Indholdet, vil være ubetinget sikret imod, at hans Navn — helt eller gennem Forbogstaver — kommer frem i Offentlighed, dels det mere haandgribelige, at den Erstatningspligt, som ifølge Tarifens § 5 paahviler den enkelte Arbejder for Pligtforsømmelse med Hensyn til at levere ordentligt og regelret Arbejde, giver Krav paa, at det Kontrolsystem, der anvendes, fungerer med saadan Sikkerhed, at Personforvekslinger, fremkaldte ved Fejltagelser eller forsætlige Manipulationer, ikke kan indtræde.

Som Sagen foreligger for Retten, maa der gaas ud fra, at Firmaet kun kræver Beføjelse til som Kontrolbetegnelse at benytte et enkelt Bogstav af vedkommende Trykkers Navn, og ved passende Tillægsmærker vil sikre sig, at Forvekslinger undgaas, hvor flere bærer samme Navn, eller flere Navne har samme Begyndelsesbogstav, og da der ikke skønnes i en saadan Ordning — i alt Fald ved et Trykkeri af Størrelse som Hasselbalchs (ca. 15 Trykkere) — at ligge noget for Arbejderne krænkende, og da den ejheller ses at maatte forvolde dem mere Tab eller Ulempe, end hvad der altid kan følge af nødvendig Kontrol, maa Firmaet kendes berettiget til at anvende den.

Hvad dernæst angaar Paastanden iøvrigt, skal Retten først beklage, at en Divergens af en saadan Art kan komme til at medføre tabforvoldende Uvirksomhed i et Trykkeri, idet de to Organisationer burde have kunnet samarbejde saa godt, at der straks blev truffet en Ordning i Lighed med den, der den 19. September blev truffet med Hovedorganisationernes Bistand, enten saaledes, at Arbejderne instrueredes om midlertidig at underkaste sig Kontrollen, eller saaledes, at Kontrollen midlertidig opgaves.

Der kan derimod ikke gives Klagerne Medhold i, at Tabet kan kræves erstattet af D. T.-F. Som det fremgaar af Sagens Oplysninger, har der nemlig ikke paa noget Tidspunkt foreligget Vægring mod andet end den Kontrolmetode, som Typograferne ansaa som noget nyt, der uberettiget vilde paafore dem Ulemper, Tab m. m., og de har hele Tiden været parat til at udføre Arbejdet, saaledes som det hidtil var blevet udført, medens der paa den anden Side intet foreligger om, at det for Firmaet havde nogen reel Interesse, om denne Kontrolmetode blev praktiseret nogle Dage eller Uger før eller senere.

Under disse Omstændigheder kan det Standpunkt, som Arbejderne indtog, og som i alt Fald den 17. September om Formiddagen maa have staaet klart ogsaa for Firmaet, ikke uden videre jævnstilles med en ulovlig Arbejdsstandsning.

I Den faste Voldgiftsrets Kendelse Nr. 106 er givet vejledende Udtalelser om, hvorledes Reglen i Septemberforligets § 4 finder Anvendelse paa Kontrolforanstaltningers Indførelse. Denne Kendelse, hvormed K. B.s Ledelse allerede før den 17. September var bekendt, maatte paabyde Varsomhed med Hensyn til ensidig Gennemtvingelse af Kontrollen, idet Kendelsen, naar der blot er *rimelig Tvivl* om, hvorvidt en saadan Kontrolforanstaltning kan volde uberettigede Ulemper, Tab m. m. eller ej, netop paalægger Arbejdsgiveren at søge at tale sig til Rette med Arbejderne og eventuelt bringe Spørgsmaalet frem til Afgørelse ved faglig Voldgift.

At en saadan Tvivl har været til Stede, er aabenbart. Forbundsafdelingen, hvis Vejledning Personalet søgte, erklærede, at det var første Gang, Forbundet stod overfor Spørgsmaalet, og ved de her for Retten afgivne Forklaringer har det vist sig, at — bortset fra Dyva & Jeppesen, hvorom ingen særlig Oplysning foreligger — de Kontrolforanstaltninger, paa hvis Anvendelse i Faget Klagerne har støttet deres Anbringende om, at det heromhandlede Krav ikke var noget nyt, dels er meget faa i Antal, dels for saa vidt principielt afvigende, som de netop i alt væsentligt bygger paa Kontrol gennem Mærker i Forbindelse med Arbejdssedler.

Paa dette Punkt af Sagen vil D. T.-F. derfor være at frifinde.

Sluttelig bemærkes, at D. T.-F.s Modpaastand angaaende de 329 Kr. 59 Øre ikke under Proceduren er saaledes belyst, at dette Krav kan paakendes under nærværende Sag, men det skal kun fremhæves, at hvis Beløbet udgør fortjent Arbejdsløn, strider dets Tilbageholdelse mod Tarifens § 5.

Herefter dømmer Retten:

Firmaet Hasselbalchs Bogtrykkeri er berettiget til at anvende det ovenomhandlede Kontrolsystem som ovenanført.

Iøvrigt bør D. T.-F. være fri for Klagernes Tiltale i denne Sag.

Med Hensyn til Modpaastanden om 329 Kr. 59 Øre kan dette Krav ikke tages under Paakendelse under nærværende Sag.

20. Oktober 1923.

Poul Hansen.

/ Jarris.

ENHVER KOLLEGA

maa købe en Billet til Novemberfesten. Husk: ingen kommer ind uden Billet. Med Garderobe koster den kun 1 Krone. Det bliver 65 Øre for Koncerten, det bliver med andre Ord 8 Øre pr. Optræden paa Programmet. 8 Øre for Niels Hansens og Ingeborg Steffensens Duet af Op. »Aïda« — det kan vel ikke være billigere. Derfor maa vi ogsaa have udsolgt. Vil du ikke selv ind og høre, saa køb alligevel en Billet og giv den til din bedste Ven — du vil berede ham en stor Nydelse!

Scenen kommer i Aar til at staa midt i Salen, saaledes at alle vil faa fuldt Udbytte af Aftenen.

Men som sagt: ingen kommer ind — heller ikke senere paa Aftenen — uden Billet. Det skal strengt gennemføres, ligesom andre Foranstaltninger er truffet for at gøre Ballet til Kl. 4 Morgen til det, det skal være og holde sit gode Ry.

DEN NORDJYSKE »RETFÆRDIGHED«

—

Johan Gerdt fra Aalborg har i »Typ.-Tid.« Nr. 42 skrevet en lille Artikel om Valget til Forbundsstyrelsen, hvori han giver ondt af sig til alle Sider, saa man næsten skulde tro, at han følte sig »stødt« paa H. P. Petersens Vegne. At han er gnaven paa »den sydjyske Blok«, forstaar jeg saa godt, den tog jo tre af de jyske Mandater og levnede kun et til Aarhus! Lige saa galt er det selvfølgelig, at Randers og Skive ikke har villet være med til »en nordjysk Blok«, der kunde skaffe Aalborg et Mandat. Men allerværst er det jo med Medlemmerne (Vælgerne), der ikke har villet give H. P. Petersen tilstrækkelig mange Stemmer!

Men hvad har *Bornholm* gjort? Den kan da ikke have nogen Skyld i, at Aalborg ikke fik nogen Repræsentant valgt. Joh. Gerdt synes

ifølge nedenstaaende Citat at mene, at Bornholm har en Forret fremfor Nordjylland eller Aalborg, fordi den er nævnt i Lovene. Han skriver:

»*Mens Loven udtrykkelig nævner Bornholm*, saa kan det *halve Jylland* godt være uden Repræsentant — et herligt Udslag af vor Valgmetode og den »almindelige Valgret« og et af de Eksempler paa, at *Retfærdighed* og praktiske Hensyn ikke just er Ledemotivet, naar der stemmes.«

At Bornholm er nævnt i Lovene er netop Retfærdighed, og det en Retfærdighed, som først blev indført paa Delegeretmødet i 1908. Før den Tid kunde der ingen Repræsentant vælges fra Bornholm, fordi der i Lovene stod, at der skulde vælges to Repræsentanter fra Sjælland, ligesom der staar, at der vælges 4 fra Jylland. Hvorledes Jyderne fordeler Mandaterne, maa Vælgerne om, og det samme sker for Sjælland—Bornholms Vedkommende.

Hvorledes det gik til, at Bornholm blev nævnt i Lovene, og hvem der var Ophavsmanden dertil, skal jeg ikke komme ind paa, men jeg henviser J. G. til at tale med Sørensen-Kjeld herom. Han véd det, og vi siger ham Tak derfor.

Rønne, 25. Oktober 1923.

C. M. Blomberg.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

SKIVE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 6. Oktober. — *Formanden* aflagde Beretning samt oplæste Hoved- og Lokalkassens Regnskaber, der balancerede med henholdsvis Kr. 1977,65 og Kr. 655,05. Beretning og Regnskaber godkendtes. — I Anledning af de mange rejsende uden Understøttelse, der tærede stærkt paa Lokalkassen, saa der ikke kunde holdes Balance i denne, vedtoges det fra 1. Januar 1924 at forhøje Kontingentet til Lokalkassen med 15 Øre ugentlig for heltbetalende og 5 Øre for halvtbetalende, hvorved det samlede Kontingent bliver henholdsvis Kr. 5,50 og Kr. 2,75. — Dernæst blev forelagt og gennemgaaet Forslag til Love for Lokalafdelingen, som, efter at enkelte Ændringer var foretaget, blev henlagt til endelig Vedtagelse paa Januar Generalforsamling. —*m.*

SILKEBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 13. Oktober. *Gaardsted* valgtes til Dirigent. Formanden, *Rasm. Bindslev*, fremlagde de reviderede Regnskaber, hvoraf bl. a. fremgik, at der pr. Blanket var indsendt 730 Kr. til Hovedkassen. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Punkt 2: Kontingentforhøjelse til Lokalkassen. *Formanden* oplyste, at dette Punkt var sat paa Dagsordenen, fordi Lokalkasseregnskabet viste et stort Underskud, foraarsaget ved mange rejsende Kolleger, der i den senere Tid havde besøgt Afdelingen. Da man ikke i Styrelsen har kunnet enes om et Forslag om Nedsættelse af Understøttelsen, indlod Formanden — paa Styrelsens Vegne — Sagen til Generalforsamlingens Afgørelse. *Agerskov* stillede da Forslag om en Maksimums-Understøttelse paa 4 Kr. til hver rejsende og en Kontingentforhøjelse paa 15 Øre pr. Uge for Afdelingens Medlemmer. *Rudolf Jensen* stillede Forslag om 5 Kr. i Understøttelse og 25 Øre i Kontingentforhøjelse. Agerskovs Forslag vedtoges.

Under Eventuelt afgav *Bindslev* en lille Beretning fra det sidst afholdte Forbundsstyrelsesmøde.

Generalforsamlingen var besøgt af 14 Medlemmer. *R. J.*

RØNNE LOKALAFDELING

holdt ordinær Generalforsamling i »Industrien«. Lokaler Lørdag den 6. Oktober. — *Formanden* bød Medlemmerne velkommen og bad *Sekretæren* oplæse Forhandlingsprotokollen, hvilket skete, og den godkendtes. *Formanden* oplæste de forskellige Regnskaber, som alle godkendtes. Forbundets Regnskab udviste følgende Hovedposter: Indtægt: Ord. Kontingent 1766 Kr., ekstra 200 Kr., Tilskud fra Hovedkassen 300 Kr.; Udgift: Underst. paa St. 863 Kr. 50 Øre, Hjælpekassen 472 Kr., Sygeunderst. 628 Kr., Administrationsudgifter 20 Kr., indsendt til Hovedkassen 260 Kr.

Derefter foretoges forskellige Valg: Til Formand genvalgtes *H. Kürstein*, til Bestyrelsesmedlemmer genvalgtes *A. C. C. Hansen* og valgtes *W. Wilsky* i Stedet for Blomberg, der ikke ønskede Genvalg, til Skuemester i Stedet for Kürstein, der ikke ønskede Genvalg, valgtes *W. Wilsky*, til Fanebærer genvalgtes *A. C. C. Hansen*, til Repræsentanter paa Fællesorganisationens Delegeretmøde genvalgtes *Blomberg* og valgtes *W. Wilsky*, til Repræsentant ved »Bornholms Soc.-Dem.« genvalgtes *Kürstein* og *A. H. Jensen*. I Tilknytning hertil gav *Kürstein* nogle Oplysninger fra det sidste Møde. — Under »Eventuelt« forhandledes om Lærlingeuddannelsen, der paa nogle Trykkerier lod adskilligt tilbage at ønske, og det vedtoges at forsøge at hjælpe herpaa ved nogen Undervisning af baade teoretisk og teknisk Art, hvortil man ogsaa forventede Støtte fra Principalernes Side. — *Wilsky* stillede Forslag om at abonnere paa »Dansk Bogtryk«, hvilket vedtoges. *C. B.*

DEN TYPOGRAFISKE TRYKKERFORENING

Kollegerne vil som Regel kunne træffe mig hver Mandag Aften mellem 5 og 6 paa Forbundskontoret eller ved Henvendelse til min private Bopæl: Rolfsvej 9 1, F.

Det henstilles til Kolleger, som indbringer Sager, omhandlende Trykkerforhold, for den københavnske Afdeling, saa hurtigt som muligt at lade mig tilgaa Meddelelse derom, helst med et Resumé af Sagen. *H. Nygaard.*

NÆR OG FJÆRN

DØDSFALD. Kvindeafdelingen har sammen med Klubben »Royal«, som omfatter det store Ferslewske Avispersonale, mistet et gammelt, pligttro Medlem og Kammerat, Enkefru *Mathilde Thomsen*, der efter et kortere Sygeleje er afgaaet ved Døden. Fru Thomsen, der i 39 Aar har været ansat i Trykkeriet dernede i Ved Stranden uden nogensinde at have forsømt saa meget som en Time, var en sjælden elskværdig og retskaffen Kvinde, altid hjælpsom og en ivrig Talsmand for sine kvindelige Kolleger. Det Minde, der skal erstatte Savnet af hende og æres, bliver derfor et særdeles smukt Minde. — Begravelsen fandt Sted i Lørdags fra det store Kapel paa Vestre Kirkegaard, hvor en stor Del af Personalet havde givet Møde. Kvindeafdelingens smukke nye Banner indviedes ved denne Lejlighed og sænkedes i Oktobersolen over hendes sidste Hvilested.

BREV henligger til 4253 F. Walther fra Nykøbing F.

STIFTELSESFEST. Vejle Lærlingeafdelings selskabelige Afdeling »Typ den yngre« afholdt Lørdag den 13. Oktober sin 3-aarige Stistelsesfest, hvortil Fredericia og Kolding Lærlingeforeninger var inviteret, men kun Kolding efterkom Opfordringen og mødte i et ikke ringe Antal. Festen, hvis Program lød paa Spisning med efterfølgende Bal, forløb i alle Maader godt. Det flinke »Gutenberg Orkester« fra Kolding, som ved »Typo-Klub«s Eftraarsfest for fire Uger siden vandt stor Popularitet, assisterede ogsaa her. Ved Bordet holdt Repræsentanten for Vejle Lokalafdeling, Typograf *Just Rasmussen*, en lille Velkomsttale til de mødte. *t.*

DRØMMEVARSLER. Endnu *førend* Tarifen er sagt op, bekendtgør Harald Jensen i »Dansk Bogtrykker-Tidende«, at den *er* sagt op. Og endnu førend Bogtrykkerne har afholdt deres Generalforsamling, refererer han dens Resultater. Men Harald Jensen er jo ogsaa Anti-Organisationsmand. Dernæst fremsætter Harald Jensen til den endnu ikke da opsagte Tarif en Række Ændringer i Lighed med dem til Nytaar 1922, der havde den store Konflikt i sit Kølvand. Hist og her af Typograferne tilkæmpede Fordele kalder han Skavanker og Narrestreger, som kan kunde vedblive at fremføre. — Nu faar vi se, naar Jeppe vaagner. . . .

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Social-Demokraten (1.-2. B.) 200,00.

København, 30. Oktober 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

KVITTERING FOR MODTAGNE JULI KVARTALS REGNSKABER. 24. Oktober: København 11.073,57; Ringsted 63,77. 29. Oktober: Aalborg 1300,00. 30. Oktober: Korsør 275,40; Lyngby pr. Bl. 350,00; Aarhus pr. Bl. 1500,00, Kt. 1663,35, ialt 3163,35; Brønderslev pr. Bl. 289,90; Odder 573,00; Odense pr. Bl. 500,00, Kt. 3230,85, ialt 3730,85. 31. Oktober: Grenaa 116,90; Ribe 30,00.

Dermed er samtlige Regnskaber indgaaede.

København, 31. Oktober 1923.

Forretningsudvalget.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 24. Oktober: Helsingør 400,00. 30. Oktober: Lyngby i St. f. Juli Kv. Overskud 350,00; Aarhus i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 1500,00; Brønderslev i St. f. Juli Kv. Overskud 289,90; Randers 500,00; Silkeborg 900,00; Sverdborg 200,00; Odense i St. f. en Del af Juli Kv. Overskud 500,00.

København, 30. Oktober 1923.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Under Dr. Bentzons Sygdom passes hans Praksis af Dr. Polack, Værnedamsvej 13.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Sigfred Schoitt, udl. 11. 10. 23 hos Th. Thomsen (arb. s. St.). Trykker Carl Georg Petersen, udl. 12. 10. 23 hos Harald Jensen (arb. s. St.). Hj.arb. Eli Petersen (S. L. Møller). Paal. Ketty Michaelsen, udl. 27. 10. 23 hos Krückow & Waldorff (arb. s. St.). Paal. Margrethe Andersen (Gislasson-Pedersen), tidligere Medlem. 1375 Udo Poulsens Hustru Astrid (Syge- og Begravelseskassen). 3117 Larsens Hustru Anna Marie (Syge- og Begravelseskassen).

Aarhus: Sætter Børge Thor, udl. 1. 11. 23 hos M. Geertsen. Faaborg: Sætter Rasmus Marinus Larsen, udl. 1. 11. 23 hos R. J. Brandt. Ringsted: Sætter Johannes Sørensen, udl. 1. 11. 23 i Venstres Folkeblad. Stege: Sætter Erna Johanne Sørensen, udl. 1. 10. 23 i Møens Dagblad. Odense: Sætter Arnold Andersen, udl. 1. 11. 23 i Fyns Tidende, og Trykker Peter Vilh. Petersen, udl. 1. 11. 23 hos Poul Søndergaard.

TILTRAADTE

København: 7249 Kai Olsen fra Esbjerg i Pl. 3137 Ove Henry Olsen fra Holbæk (arbl.). 7268 Alfred Holm fra Nykøbing F. (Hertz). 7284 Kristian Sørensen fra Skanderborg (V. Petersen). 2752 Christian Larsen fra Dansk Arbejdsm. Forb. (arbl.). Erik Meyer fra Udlandet (Egm. H. Petersen).

Aalborg: 6825 Hj. Andersen (arbl.). Aarhus: 3066 Viggo Nielsen (arbl.). Holbæk: 6923 Axel Frederiksen (arbl.). Kolding: 7276 Paaske Buchwaldt (arbl.). Køge: 1294 Ove Volmer Kany (Reills Bogtr.).

FRATRAADTE

København: 1294 Ove Kany til Køge (arbl.). 6825 Hjalmar Andersen til Aalborg. 1429 Frantz Persson paa Rejse.

Aalborg: 3845 A. Nic. Jensen til Esbjerg paa Skole. Aarhus: 6997 Bernhard Jensen til Randers (arbl.). Hobro: 3888 Harald Thomsen paa Rejse. Næstved: 3858 Karlo Nyegaard paa Rejse. Odense: 7102 E. Elsner paa Rejse.

UDMELDT

Holbæk: 3863 Stoltze Mikkelsen (fratr. Faget).

UDSLETTET MED RESTANCE

Kolding: 7290 Henry Nielsen (forsvundet).

ANNULLEREDE UDSLETTELSER

København: 2967 Svend Helmo. 1328 Sternberg.

DØD

Silkeborg: 6721 Anton Pedersen.

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Mandag i hver Maaned. Indbetaling af Kontingent i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Styrelsen.

Bladsætterklubben

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 11. November 1923 Kl. 11 pr. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Styrelsen.

Maskinsætter-Landsmøde

afholdes i København Søndag den 18. November. Der vil senere fremkomme nærmere Meddelelse med Dagsorden og Stedet for Mødets Afholdelse.

(17 a) *Sekretariatet.*

Gutenberg-Koret.

Lørdag den 10. November Kl. 6 afholdes Andegilde i Kafé »du Park«, Gyldenløvesgade. Der serveres ½ And, Øl, Smør og Ost og Kaffe for 5,50. Passive Medlemmer kan tegne sig inden den 7. ds. til Formanden, E. Fossing, Østerallé 2, Valby. Telefon Valby 569. (4 p)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Ved Trykkeriarbejdernes Fest

blev følgende Nr. udtrukne: 3479, 485, 3621, 2961, 3879, 2457, 2646, 1232, 3979, 1523. Gevinsterne kan afhentes hos E. Nilsson, Aarhusgade 72, 1. tv., inden 15. Novbr. (262)

Maskinsætter

(Linotype, Intertype), paalidelig til alt, *søger Plads*, event. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »256« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Akcidenssætter,

Provins, der staar i fast Plads som Sætter-Trykker, kendt med alt forefaldende Arbejde, ønsker Plads i København. Billet mrkt. »258« modt. Ekspeditionskontoret.

Typograph-Maskinsætter

ønsker Plads straks eller senere, eventuelt som Haandsætter. Billet mrkt. »259« modtager Ekspeditionskontoret.

· ERIK · LEVISON ·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Linotype-Maskinsætter,

gift, *hurtig og paalidelig*, arbejdet 8 Aar ved Maskinen, søger Plads straks eller senere. Meget fin Anbefaling fra nuværende Plads haves. Billet mrkt. »260« modtager Ekspeditionskontoret.

Forskellige Sange købes,

alvorlige og gemytlige, til alle festlige Lejligheder, 50 Øre pr. Stk. Annoncebureauet Vesterbrogade 64, København B. (261)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
— AMERIKAVEJ 1 —
Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.
Mangeaarig Specialkendskab.
Ratebetaling kan indrømmes. (142)

F. L. BIE A/S
Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½, 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Kilespatier.

Garanteret holdbare og nøjagtige. Prøvekile **2.75.** Reparationer (nye Overdele) **1.75. E. Kjelberg, Marstalsgade 33, København. Telefon: Øbro 4427 x.** (254)

(160)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.
AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 • FABRIK VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 45 KØBENHAVN DEN 9. NOVEMBER 1923 XXXXX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling.

(Samtlige Afd.s Medlemmer.)
afholder

ordin. kvartaarl. Generalforsamling

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Søndag den 25. November 1923 Kl. 10 pr.
Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg eller Valg af 3 Voldgiftsretsmedlemmer og 3 Suppleanter. 4. Maskinsættersagen (Afskedigelserne) fra Gyldendal.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.
Lokalstyrelsen.

NYE FORMER FOR LØNTRYK

—

Kapitalisterne har mange Maader at øve Løntryk paa overfor Arbejderne. Det er ikke alene ved Overenskomsternes Afslutning, man søger at gøre Livet saa fattigt og glædeløst for Arbejderne som muligt ved de stadige Krav om Lønreduktioner. Ogsaa midt i Tarifperioden gøres der, hvad gøres kan, for at proletarisere Arbejderklassen.

Og der er mange Maader og Midler for de dertil beskikkede at bringe i Anvendelse for at naa det skønne Maal — at forringe Arbejdernes Kaar.

Vi husker endnu de Bestræbelser, der fra den nuværende Regerings Side blev udfoldet i Foraaret for at faa trykket Lønnen ned for Skotøjsarbejderne. Vor fiffige Landbrugsminister havde regnet ud, at hans Frihandelsteorier kunde benyttes i dette Øjemed. I Forbigaaende skal bemærkes, at det synes ikke at støde an imod den store »Frihandelsmand«s Principer, at den danske Landmand nyder en Beskyttelse som ingen anden Stand i Landet gennem vor Valutapolitik.

Skotøjsarbejderne hoppede heldigvis ikke paa den Limpind. Thi det *var* en Limpind. Det har nemlig vist sig, at Arbejdsløsheden indenfor Skotøjsindustrien ikke er bleven forøget, men snarere formindsket, siden Beskyttelsen af Skotøjsindustrien blev ophævet. Der findes saaledes for Tiden kun ca. 100 ledige Skotøjsarbejdere i Landet.

En anden Løntryksmetode, som man vel nærmest maa sige er en »Krigsblomst« eller en »Gullasch-Frugt«, bestaar i, at der en skønne Dag siges til Arbejderne: Hvis I ikke gaar med til at nedsætte Lønnen med saa og saa mange Procent, maa vi lukke Portene.

Det er ikke morsomt for Arbejderne at skulle tage Stilling til en saadan Situation. Nægter de at gaa ind paa Reduktionen, udsætter de sig for at blive beskyldt for at have foraarsaget vedkommende Bedrifts Standsning. Og tager de mod »Tilbudet«, sætter de ikke alene dem selv paa Sultekost, men de bidrager tillige til en almindelig Lønreduktion, idet deres Handlemaade kan benyttes til Løntryk andre Steder.

Et Eksempel har vi i Køge Skibsværft, som forleden indstillede sin Virksomhed. Arbejderne blev stillet overfor Valget mellem en Lønreduktion paa 25 pCt. eller Afskedigelse. Da Arbejderne allerede én Gang havde vist Imødekommenhed overfor et lignende »Ønske«, sagde de Nej, og Resultatet er altsaa blevet, at endnu et af »Midas-Døgnet«s mystiske Foretagender forsvinder — ikke fordi Arbejdernes Krav var urimelige, men fordi Værftet aldrig havde haft nogen Eksistensberettigelse. Arbejderne blev altsaa »sat paa Gaden« lige før Vinterens Indmarsch, men en af Virksomhedens største Parthavere rejste til Spanien for at nyde Sydens varme Sol!

Der er al Grund for Arbejderne i Almindelighed til at have Opmærksomheden henvendt paa denne fristende Form for Løntryk. Hvor og naar saadanne Krav fremsættes, bør de fra vor Side mødes med et bestemt Forlangende om Indflydelse og Indsigt i de paagældende Virksomheders Ledelse gennem Oprettelse af Bedriftsraad. Thi selv om de Herrer Kapitalister i Øjeblikket føler sig paa »den høje Hest«, er der næppe nogen Tvivl om, at den Dag kommer, hvor deres Ben faar Berøring med Jorden igen.

Indenfor vort Fag har vi vel ikke mødt denne Foreteelse, der her er peget paa — endnu da! Men vi er ikke ukendt med de Bestræbelser, der fra visse Sider indenfor vore Arbejdsgivere udfoldes for at bringe vor Levefod nedad mod Sultegrænsen og at fastsætte samtlige vore Lønninger Landet over under Hensyn til, om »Snollerød Avis« kan vedblive at udkomme eller »Haregades Officin« bestaa.

Fr. N.

VEJEN TIL DET DANSKE STANDARD-KLAVIATUR

—

(Efterstaaende er et Afsnit af en lille Afhandling, 22 Sider, der har været offentliggjort som Særtryk af »Dansk Bogtrykker-Tidende«. Interesserede Kolleger kan faa Særtrykket tilsendt ved Henvendelse til undertegnede, Kongedybs Allé 18 I, København S.)

TO TYPER AF HAANDBENYTTELSE: DEN ENGELSKE OG DEN TYSKE

For at underbygge min Paastand om Vejforkortningen som Ledeprincip for saavel engelsk som tysk Klaviaturs Tilrettelægning har jeg maalt Vejlængden for tyske og engelske Tekster paa begge Klaviaturer. Fik Tekster fra hvert af Sprogene kortere Vejlængde paa hjemligt Klaviatur end paa fremmed, var Teorien bekræftet.

Jeg valgte som Grundtekst Fadervor. Det tyske Fadervor spillet igennem paa engelsk Klaviatur viste ganske rigtig højere Tal: 532, end paa tysk Klaviatur, der naaede til Ende med 430. Derimod overraskede det mig, at det tyske Klaviatur ogsaa for det *engelske* Fadervor brugte kortere Vejlængde: 421, end Englændernes eget, der viste 446. (For helt at udnytte den korte Tekst regnede jeg alle store Bogstaver som smaa.)

Da det kunde tænkes, at disse Resultater skyldtes Ensidighed i den korte Teksts Ordvalg, tog jeg en fyldigere Grundtekst: de første 25 Linier af Fortalen til Muret-Sanders tysk-engelske Ordbog. Paa engelsk Klaviatur viser den tyske Tekst som venteligt et højere Tal: 2399, hvor tysk Klaviatur har 2074. (Der er regnet som med Antikva, uden Sammenstøbninger.) Men Overraskelsen fra før gentager sig: selv for den engelske Version kommer engelsk Klaviatur til et højere Tal: 1801, hvor tysk gaar igennem med 1746.

Heraf kunde man fristes til at mene, at enten maa de engelske Klaviaturlæggere have gjort deres Sager mindre godt end de tyske, eller ogsaa har Vejforkortningsteorien faaet Grundskud. Begge Slutninger er dog forhastede. Forkortningen er selv paa engelsk Klaviatur praktiseret til føleligt Gavn. Kortheden af de saa hyppige Figurer *the, that, for, will, would, in, un-, up,* Endelsen *-ily* o. s. v. viser, at Forkortningsprincippet har været levende erkendt hos de engelske Klaviaturlæggere. Ledeprincippet er paa begge Klaviaturer det samme: Forkortning af den Vej, Hænder og Fingre *faktisk* har at tilbagelægge. Men under Realiseringen af det har de to Sprogs naturlige Forhold drevet dem ind paa forskellig *Taktik*. Den engelske Sætter har sjælden Ærinde udenfor de smaa Bogstavers Felt, der med 4 Tangenter i Bredden, 6 i Højden, danner et paa Højkant staaende Rektangel. For ham er det en Vej til fuldere Udnyttelse af Højrehaanden, at den fast overtager den nedre Del af Feltet. Indenfor hver Haands Domæne gælder Vejkortningen; se saaledes i Ordet *should: sh* indenfor venstre Haands Omraade, *-uld* indenfor højre Haands. Men *Rejserne* fra øvre til nedre Halvdel og omvendt gør den engelske Maskinsætter ikke — den paagældende Haand er ved Anslagsstedet i Forvejen.

Fra en saadan fast Engagering af højre Haand er den tyske Maskinsætter afskaaret ved de af hans Sprog krævede hyppige Udflugter til store Bogstaver, Sammenstøbninger, Punktum og Komma (paa engelsk ligger disse to umiddelbart ved Smaabogstaverne). Men de tyske Klaviaturlæggere vidste Raad, de lagde utvetydigt Tyngdepunktet i venstre Haand og gav sig helt og fuldt Vejforkortningsprincippet i Vold, for at venstre Haand saa let som muligt kunde arbejde alene under højres Fraværelse. Saa snart højre Haand er »hjemme«, gør den sig naturligvis saa nyttig, den kan, men det vil da stadig blive *til højre* for Venstrehaanden, netop for at have desto kortere Vej til de store Bogstaver og andre udprægede Højrehaands-Tangenter.

Ved denne Fremgangsmaade er det muliggjort de tyske Maskinsættere at naa stærkt op paa Siden af de engelske, hvad Præstation angaar; trods disses langt snævrere Sættefelt er Tyskerne kun i ringe Grad sat tilbage for dem. Skulde de tyske Maskinsættere derimod have været henviste til det *engelske* Klaviatur, vilde de være ganske eftertrykkeligt handikappede. Dets snildt udtænkte Finesser er de afskaarne fra at udnytte. Det har længe været mig en Gaade, hvorfor *g* paa engelsk Klaviatur er lagt saa langt fra *n*, skønt Endelsen *-ing* er saa overmaade hyp-

pig og har været medvirkende til, at *i* og *n* er lagt saa nær sammen, at de kan slaas med ét Strøg. Det er utænkeligt, at der ikke skulde ligge et praktisk Hensyn til Grund herfor. Det ser ud, som om *in* er anlagt til at stryges med højre Tommel, medens *g* anslaas med en af de andre Fingre paa højre Haand. Men hvad nu end Tanken har været, saa kan tyske Maskinsættere ikke udnytte den.

Spørgsmaalet for os er ikke, hvilken af de to Typer der er »Idealet« eller »det bedste« i og for sig, men kun, hvad der er det tjenligste for os med vort konkrete Sprog, som det nu er og efter den nys endte Retskrivningsstrid at dømme har al Udsigt til at forblive i hele sin Fremtid. Af Retskrivningsændringer har Bogtrykkerne ikke andet at vente end Korrekturer, der svier til deres Pengepung, og hvad navnlig de store Bogstaver angaar, vil de i et Sprog som vort altid have en Garde om sig, stærk nok til at forhindre Stabilitet paa »de smaa bogstavers« Grundlag. I mindst 500 danske Ordpar er Forbogstavet eneste skriftlige Tilsvarende til en Udtaleforskel: *Læser—læser, Skriver, Taler, Rejser, Friere, Sejlet, Taget* o. s. v. Nej, vi gør bedst i at regne med vort Sprog, som det er, prøve, hvilken Klaviaturtype der passer bedst for det, og udbrede *den*. Det har været til Tab for baade Bogtrykkere og Sættere, at den for os mindst egnede Type har faaet den største Udbredelse. Meget af det, der tager sig ud som Ignorering af Tarifen, vilde være udeblevet, hvis fra første Færd det bedst egnede af de tilgængelige Klaviaturer var gjort eneherskende. De fleste Klaviaturer her er vel nok at henregne under engelske, men *i alle Modifikationer af dem har den tyske Types Hovedtræk: Vejforkortningen, sat sit Præg.* *B. Jønson.*

SUCCES!!!

Saaledes tegner Novemberfesten til at blive.

Alle Billetter til 1 Kr. 50 Øre er udsolgte. Tilbage er en Del af de »daarlige«, d. v. s. de billigste Pladser. Men de daarlige Pladser er de bedste. Thi der er foretaget Sceneforandring, hvorved *alle* kan høre og se. Flere Kendere har sagt os — og ogsaa købt Billetter — at helt oppe i Tallerkenrækken er de bedste Pladser. Til næste Aar skal disse koste 2 Kr. Men i Aar gaar de for 1 Kr. Paa Gulvet er der ogsaa nogle Billetter til 1 Kr. Stykket — alle iberegnet Garderobe.

Dette er det sidste Signal til den store kunstneriske Nydelsesfest paa næste Lørdag. Novemberfestens Venner vil til dens smukke Formaal skaffe os Resten af Kronepladserne solgte. Lørdag Aften er det for sent. Ingen kommer ind uden Billet. Husk det — og glem det aldrig.

PEDER NORDLUNDE

For ikke saa lang Tid siden fyldte vor gamle Kollega *Peder Nordlunde* de 75 Aar, og han har til Trods for Alderen stadig passet sit Arbejde ved Sætterkassen. Nu har han naaet at være beskæftiget i »Kristeligt Dagblad« i 25 Aar, og dermed vil han afslutte sin Virksomhed som arbejdende Typograf.

Denne Lejlighed vil vi gerne benytte til her i »Typograf-Tidende« at sige ham et Par anerkendende Ord som Tak for det Arbejde, han har ydet vort Fag, og for den ikke ringe Indsats, han har gjort i vor Organisations Tjeneste.

Mange er de Kolleger, der gennem Aarene er med i Bestræbelserne for at højne Levekaarene for vor Stand, men de fleste træder fra i en endnu ung Alder; om Nordlunde skal det siges, at han til den høje Alder, har nu har naaet, har været ligesaa ivrig og ligesaa aktiv, som da han var ung Svend. Alt i 70'erne forstod han Organisationens Betydning og var allerede da blandt de forreste, idet Kollegerne i Nakskov valgte ham som Repræsentant til den første danske Bogtrykkerdag; senere, da han kom til København, forstod Kollegerne her at drage Nytte af hans Evner, i 1892 var han saaledes Medlem af Tarifkommissionen, ligesom han til det indre Organisationsarbejde ofte blev betroet Tillidshverv.

Nordlunde var i 1890 Medstifter af Enkekassen; i mange Aar var han dens Formand og i en Del Aar Kasserer, lige til han fyldte sine 70 Aar. I Stiftelsens Bestyrelse har Nordlunde ligeledes i mange Aar haft Sæde og har det forøvrigt endnu.

Vor gamle Kampfælle føler nu Trang til at ophøre med det daglige Arbejde i Sætteriet og vil unde sig selv et Otium, som vi alle ønsker ham og hans Hustru maa blive af lang Varighed. Vi er overbevidst om, at han blandt Arbejdskammeraterne vil blive savnet paa Arbejdspladsen, men vi vil gerne udtale Haabet om, at hans Helbred endnu i mange Aar maa være saadan, at han kan fortsætte med at deltage i vore Møder og Generalforsamlinger. Interessen for de Forhandlinger, der føres her, har hos Nordlunde gennem Aarene bevaret sig helt, og vi véd, at han ogsaa fortsat gerne vil følge med.

For al denne Interesse og for hans personlige Arbejde vil vi da her i vort Blad sige ham et hjerteligt Tak.

LOKALAFDELINGEN I KØBENHAVN

Ekstrakt af Regnskabet for Juli Kvartal 1923

INDTÆGT:

Beholdning den 1. Juli 1923:		
Sætternes Privatkasse	49.306,61	
Trykkernes do.	5.172,99	
do. Begravelseskasse	5.647,04	
Kvindernes Privatkasse	714,96	
Lokalkassen	53.878,34	
Det særlige Fond	30.096,45	
		144.816,39
Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Kontingent af heltbetalende	99.396,25	
do. af halvtbetalende	11.156,45	
Indskud	166,00	
Refunderet Understøttelse	162,50	
Refunderet fortsat Hjælp	22.132,48	
		133.013,68
Sygekassen:		
Kontingent	25.485,80	
Administrationstilskud fra Invalidefonden	206,44	
Tilskud fra Hovedkassen	2.769,22	
		28.461,46
Hjælpekassen:		
Kontingent		3.980,40
Begravelseskassen:		
Kontingent		6.518,95
Invalidefonden:		
Kontingent		4.075,65
Lokalkassen:		
Kontingent af heltbetalende	13.305,86	
do. af halvtbetalende	1.139,00	
Renter af Sparekassen	500,00	
Administration fra Sygekassen	450,00	
do. fra Begravelseskassen	200,00	
Administrationstilskud fra de komm. Hjælpekasser	520,04	
Indtægt fra Sommerhuset	986,00	
		17.100,90
Det særlige Fond:		
Kontingent	5.183,90	
Renter af Sparekassen	562,91	
Bidrag til arbejdsløse	164,50	
En Jubilæumsgave	100,00	
		6.011,31
Sætternes Privatkasse	962,59	
Trykkernes do.	249,26	
do. Begravelseskasse	211 80	
Kvindernes Privatkasse	116,16	
		1.539,81
Balance Kr.		345.518,55

UDGIFT:

Arbejdsløshedskassen og Reservefonden:		
Understøttelse paa Stedet:		
à 4,00	31.340,00	
à 3,50	23.005,00	
à 3,25	133,25	
à 3,00	6.687,00	
à 2,75	2,906,75	
à 2,50	4,860,00	
Hjælpekasseunderstøttelse	34.380,72	
Fortsat Hjælp	21.951,78	
Understøttelse under Ophold paa Skole	420,00	
Omflytningsbidrag	17,00	
Rejseunderstøttelse:		
à 3,75	18,75	
à 3,25	130,00	
à 2,75	140,25	
Tillidsmandsunderstøttelse	180,00	
Indsendt til Hovedkassen	6.843,18	
		133.013,68
Sygekassen:		
Pengehjælp i Hjem og paa Hospital	17.550,60	
Betalt Hospital	1.279,40	
Lægehonorar	6.262,26	
Ekstra Lægehjælp	260,14	
Speciallæge	1.827,52	
Barselhjælp	420,00	
Medicin til arbejdsløse	58,24	
Forsikring	225,00	
Administration	450,00	
Andre Udgifter	128,30	
		28.461,46
Hjælpekassen:		
Pengehjælp	3.432,00	
Indsendt til Hovedkassen	548,40	
		3.980,40
Begravelseskassen:		
Begravelseshjælp	2.580,00	
Administration	200,00	
Indsendt til Hovedkassen	3.738,95	
		6.518,95
Invalidefonden:		
Renteydelse	1.156,95	
Administration	206,44	
Indsendt til Hovedkassen	2.712,26	
		4.075,65
Lokalkassen:		
Lønninger	2.419,50	
Porto	395,00	
Tryksager	549,05	
Budløn	660,00	
Møder, Lokale- og Husleje	2.066,57	
Brændsel, Belysn. og Rengør.	349,73	
Telefon og Telegrammer	430,18	
Ekstra Rejsehjælp	564,25	
Laur. Jensens Enke	75,00	
Skovturen for de arbejdsløse	3.025,59	
Sommerfesten i Skodsborg	543,13	
Anskaffelser til Sommerhuset	1.679,73	
Udlagt Arbejdsløn	329,59	
Blindesamfundet	100,00	
Arbejdstab	43,80	
Børnenes Kontor	100,00	
Andre Udgifter	382,07	
Overført til Sætterafdelingen	100,00	
do. til Trykkerafdelingen	155 00	
do. til Kvindeafdelingen	88,96	
do. til Invalidefonden	272,65	
		14.329,80
Det særlige Fond:		
Lønninger	1.894,00	
Budløn	660,00	
Sygehjælp	3.360,00	
Ekstra Hjælp	1.224,00	
Køb af Spisebilletter	484,00	
		7.622,00
Sætternes Privatkasse	100 00	
Trykkernes do.	155 00	
do. Begravelseskasse	100,00	
Kvindernes Privatkasse	88 96	
		443,96
Beholdning den 30. Septbr. 1923:		
Sætternes Privatkasse	50.169 20	
Trykkernes do.	5.267,25	
do. Begravelseskasse	5.758,84	
Kvindernes Privatkasse	742,16	
Lokalkassen	56.649,44	
Det særlige Fond	28.485,76	
		147.072,65
Balance Kr.		345.518,55

København, 1. November 1923.

O. A. Lundin.

BORNHOLMSK »RETFÆRDIGHED«

Blomberg spørger, hvad Bornholm har gjort. Ingenting — ud over at have faaet valgt et Hovedbestyrelsesmedlem med et andet Navn.

Forøvrigt fastholder jeg den citerede Udtalelse. Er det Retfærdighed, at Bornholm (der ikke har halvt saa mange Medlemmer som Aalborg alene) skal være repræsenteret, er det en Uretfærdighed, at det halve Jylland er blottet for Repræsentation.

Forøvrigt forstaar jeg godt, at Blomberg er ked af det. Men lad bare de unge komme til og løbe »Kal'hornene« af sig — saadan som vi andre i vor Tid!

Det Slag forvinder du saamænd nok, gamle Kollega — Tiden læger alle Saar!

Johan Gerdt.

TYPOGRAFLÆRLINGENES UDDANNELSE

I Vejle tekniske Skole er der ved Velvilje af Teknisk Selskabs Bestyrelse og Forstander stillet et Lokale til Raadighed, hvori der nu er oprettet et Trykkeri, saa Undervisningen af Typograflærlingene herefter kan foregaa baade teoretisk og praktisk, hvilket jo er af stor Betydning for de unge Menneskers Uddannelse til dygtige Typografer.

Pengene til Anskaffelsen af Materiale og Maskine tilvejebringes ved aarlige Bidrag fra Principaler, som beskæftiger Lærlingene.

Materialet er leveret af Grafisk Kompagni ved dets Repræsentant, Hr. Voigt, som har stillet sig meget imødekommende og leveret det til yderst nedsatte Priser.

Maskinen er leveret af Brdr. Simonsgaard, der ligeledes har støttet den gode Sag ved at levere den meget billigt.

At Trykkeriet er blevet til Virkelighed, skyldes for en stor Del Afdelingens Formand, Just Rasmussens ihærdige Arbejde. *C. L.*

ET MINDEORD

Dybttonende og skæbnetung sprænger Dødsklokkernes manende Malm Hverdagens larmende Arbejdstummel og febrilske Forlystelsesstræb. En og anden løfter da sit Hoved og lytter og tænker. Af og til synes det os, at Klokketonen klinger særlig truende og ubarmhjertig i vore Øren. Det er, naar Døden har mejet ned en dygtig og nyttig Mand midt i hans bedste og travleste Arbejdstid, naar en snigende Sot fælder ham i hans Livs Middagstime, da skotter vi angst til hinanden i gysende Uhygge ved Livets Uberegnelighed. . . . . Nu staar vi nedslaaede ved et saadant Dødsfald, berøvet en udmærket Kammerat og Arbejdsfælle — Maskinsætter *Anton Petersen*, »Silkeborg Venstreblad« — en god Mand og en dygtig Mand; ved hans Baare kan tales gode og menneskelige Ord. Anton Petersen omtales smukt i »Venstrebladet« som en fortrinlig Arbejder i sin Gerning og som en ualmindelig god Kammerat og Kollega — en trofast Medarbejder. Vi, hans Fagfæller, som stod ham nær, giver »Venstrebladet«s hjertevarme Ord vor hele Tilslutning. Anton Petersen kan hvile roligt, han var pligttro — paa Kollegernes Agtelse og gode Omdømme og paa Hjemmets Kærlighed. Han vil blive savnet og æret ved Arbejdet og i sit gode Hjem.

Vor Ven og Kollega blev for ca. 14 Dage siden angrebet af Tyfus og døde Søndag den 28. Oktober paa Epidemisygehuset i Silkeborg. Hans Lig er blevet ført til Aarhus for at begraves der. Mange Venner fulgte ham paa denne hans sidste Rejse, bl. disse hele den stedlige Afdeling.

Anton Petersen havde ved sin Død virket i 11—12 Aar ved »Silkeborg Venstreblad«, før den Tid var han ansat ved »Jydsk Morgenblad« i Aarhus, det blev en lang Række Aar i samme Partipresses Tjeneste. Vi vil mindes ham som en af de bedste i vore Rækker. *Rudolf Jensen.*

RETFÆRDIGHED OG — LOKALPATRIOTISME!

Valget er sluttet — ja, men Tankerne arbejder, og Penneskaftet kommer frem. Nordjyderne, de stride Vendelboer, dirrer over Udfaldet og den Tilsidesættelse, som denne Landsdel blev Genstand for. Naa, hver So synes jo bedst om sine Grise. — Vi her i det sydlige Jylland, og forøvrigt mange med os gennem deres Stemmeafgivning, er fuldstændig klare over, at bedre Mænd for Jylland skal vi lede længe om — og hvorfor saa skifte?

Johan Gerdt udaf Aalborg svinger sit Sværd,
for Vendelboland vil han stride;
af Vendelbomænd ham fulgte en Hær,
som stred — og faldt ved hans Side!

De sydjyske Mænd har saa haard en Hals,
i Fylking kan ingen dem tumle;
maaske dog, naar næste Gang danses Vals,
vi Nordjyder undgaar at fumle!

»Arbejder-, Bonde- og Soldaterraad«!
Nej, føj dog, for Pokker, den lede!
So eine Dings har saa giftig en Brod;
aldrig sligt skal til Aalborg sig brede!

Tag blot den med Lempe, du nordjyske Mand,
stik roligt kun Sværdet i Balgen;
den drukner jo aldrig i salten Vand,
som ende sit Liv skal i Galgen!

Kolding, 26. Oktober 1923. *Fred. Skov.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde førstkommende Mandag Kl. 7 i Vestergade 5.

Formanden.

NOVEMBERFESTEN. Bestilte Billetter hos Formanden maa afhentes i Aften, Fredag — i modsat Fald sælges de.

JUBILÆUM. Lørdag den 10. November kan Typograf *V. L. Bischoff* afholde sit 25-aarige Svendejubilæum. B. arbejder paa »Social-Demokraten« i København. Han er en meget afholdt Kammerat og beklæder adskillige Tillidsposter saavel for sine Kolleger som for andre. *B.* har arbejdet en kortere Tid i Provinsen, bl. a. i Næstved. Det er dog navnlig som politisk interesseret, at han er kendt, og han har i 2. og 9. Kreds nedlagt et fortjenstfuldt og skattet Arbejde. Vi ønsker ham en lykkelig Fremtid til Gavn for andre og til Glæde for ham selv. Til Lykke med Dagen.

PLUDSELIG DØD. Typograf *W. Ihlemann*, Næstved, er pludselig afgaaet ved Døden paa Næstved Alderdomshjem. Afdøde havde for nogle Uger siden ladet sig underkaste en Operation for en Blærelidelse paa Præstø Amts Sygehus, og denne forløb tilfredsstillende. Mandag Formiddag afgik imidlertid Ihlemann ved Døden, idet en fremadskridende Aareforkalkning gjorde en brat Afslutning paa hans Liv. Afdøde, der er født i Næstved, fik i 1880 udlært i det Bangske Bogtrykkeri, og efter at have arbejdet en Del Aar i Stege, kom han tilbage til »Næstved Avis«, hvor han virkede indtil 1. Januar 1923, da han ophørte med at arbejde. Afdøde blev 62 Aar gl. og har altid været et trofast Medlem af Dansk Typograf-Forbund.

BREV henligger til Typograf Gustav Holm fra Sverige.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

NÆSTVED LOKALAFDELING

holdt Lørdag den 13. Oktober ordinær Generalforsamling paa »Jernbanehotellet«, hvortil imod Sædvane kun 7 Medlemmer havde indfundet sig. Efter at Formanden, *Chr. Jensen Petersen*, havde indledet og var valgt til Dirigent, oplæste Sekretæren, *C. A. Gullberg*, Bestyrelsesprotokollen, som godkendtes efter en nærmere Omtale af Formanden. — Regnskaberne for Hovedkassen, Lokal-, Sygehjælpe- og Lærlingekasserne oplæstes og godkendtes. Et Forslag fra Faktor *Christiansen* om udover den lokale Pengehjælp og godt Nattelogi at yde hver rejsende Kollega en Kop Kaffe med nogle Stykker Smørrebrød vedtoges enstemmig, naar man saa kunde undgaa den ikke altid ligelig fordelte »Indsamling« paa Trykkerierne fra de rejsendes Side. Bestyrelsen anmodedes om at skaffe en Ordning desangaaende. — Forbundets Skrivelse angaaende Svendeprøvers Indsendelse toges til Efterretning, hvorefter der førtes en længere Forhandling om Dansk Bogtrykkerforenings nye Fagprøve, som dog endnu ikke er anerkendt indenfor alle Grene af Principalorganisationerne. — Til »De unges Idræt« vedtoges at bevilge 25 Kr. for Aaret 1923 som Anerkendelse af dennes Virksomhed blandt Arbejderungdommen. — Et Spørgsmaal om en Bevilling til et særligt Formaal vedtoges at lade afgøre ved skriftlig Afstemning blandt Afdelingens Medlemmer, grundet paa det ringe Fremmøde. — *Johs. Christiansen* genvalgtes som Repræsentant i Lærlingeafdelingen indtil videre, da dette Valg ønskedes henlagt til alle de øvrige Valg paa den ekstraordinære Generalforsamling i December. —*S.*

TAK

For al venlig Opmærksomhed ved mit Jubilæum takkes paa det hjerteligste.

Esbjerg, i November. *Chr. Nielsen.*

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 31. Oktober: Ringsted 250,00. 5. November: Nykøbing M. 200,00; Tønder 500,00. 6. November: Viborg 500,00.

København, 6. November 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Trykker Aksel Christoffersen, udl. 29. 10. 23 hos Axel Hoff (arb. s. St.). Trykker Aage Skovsgaard, udl. 26. 10. 23 i Grafisk Institut (arb. s. St.). Paal. Kama Mandrup, udl. 13. 11. 23 hos H. C. Jensen (arb. s. St.). 2609 Henriksens Hustru Ella (Syge- og Begravelseskassen). 6599 Sørensens Hustru Ruth (Syge- og Begravelseskassen).

Aalborg: Sætter Adolf Peter Jensen, udl. 1. 11. 23 i Aalborg Venstrebl. Assens: Sætter Karl Einar Mortensen, udl. 1. 11. 23 i Assens Amts Dagbl. Haderslev: Sætter Knud Larsen, udl. 1. 11. 23 hos H. Hansen. Holbæk: Sætter Aranka Nielsen, udl. 31. 10. 23 i Holbæk Amts Avis. Nyborg: Sætter-Trykker William Kristensen, udl. 1. 11. 23 i Nyborg Avis. Nykøbing M.: Sætter Walther Sørensen, udl. 1. 11. 23 hos Kampmann. Silkeborg: Sætter-Trykker Hans Peter Andreas Hansen, udl. 1. 11. 23 hos Vilh. Pald. Skive: Sætter Holger König, udl. 1. 11. 23 hos L. Pedersen. Slagelse: Sætter Henry Jensen, udl. 1. 11. 23 i Sorø Amtstidende. Svendborg: Sætter Hans Peter Hollegaard Sørensen, udl. 1. 11. 23 hos Arnberg.

TILTRAADTE

København: 3429 Peter Emil Petersen fra Helsingør (Egm. H. Petersen). 1950 Johan Peter Nielsen fra Hillerød (Berl. Tid.). 3380 Knud Petersen fra Roskilde (Skandinavisk Bogtr.). Jørgen Peter Jørgensen, overflyttet fra Lager- og Pakhusarb. Forb. (Mogens Knudsen). 6961 Harald Løvgren Larsen fra Rejse (arbl.). 3423 Svend Frantzen fra Køge (Centraltr.).

Esbjerg: 7300 A. E. Jørgensen i Pl., 3456 Mar. Andersen paa Skole, 3845 A. Nic. Jensen paa Skole, 7211 Mar. Refsgaard paa Skole og 7155 Chr. M. Hansen paa Skole. Haderslev: 6946 Sigfr. Fr. Mortensen (arbl.). Haslev: 3460 Regnar B. F.

Frederiksen paa Skole. Kolding: 3415 Jens Chr. Andrup (arbl.). Nakskov: 3243 Jacob Sehested Grove (Journalist). Randers: 6997 Bernhard Jensen (arbl.). Sønderborg: 3830 Friedrich Hess (arbl.). Thisted: 3461 Richard Johannessen (arbl.). Tønder: 7119 Friedrich Boysen (arbl.). Viborg: 6629 J. Chr. Nielsen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 2620 Charles Andersen, overflyttet til Landarb. Forb.

Aarhus: 14 E. Burmester paa Rejse, 2569 Niels Jensen paa Rejse, 6106 Kaj Dupont paa Rejse og 7158 Henry Ørby Jensen paa Rejse. Esbjerg: 6946 Sigfr. Mortensen til Haderslev (arbl.). Fredericia: 3456 Marinus Andersen til Esbjerg (arbl.). Haderslev: 7182 Niels Petersen til Aalborg paa Skole. Hillerød: 1950 J. A. P. Nielsen til Kbhvn. (arbl.). Horsens: 3243 Jacob Sehested Grove til Nakskov (Journalist). Kolding: 7290 Henry Nielsen til Haderslev (Christiansfeld) i Pl. Middelfart: 6961 H. H. Løvgren Larsen. Nykøbing M.: 7211 Marinus Refsgaard til Esbjerg paa Skole og 7135 Chr. M. Hansen til Esbjerg paa Skole. Roskilde: 3380 Knud Petersen til Kbhvn. i Pl. Svendborg: 7265 Werner B. Hansen til Odense i Pl. Viborg: 3460 Bruno Frederiksen til Haslev paa Skole.

UDMELDTE

København: 1528 Gunnar Hagemann (Bogtrykker). 2531 Svend Hansen.

Nyborg: Det i Nr. 43 udmeldte Medlem Nr. 5302 Marie Nielsen skal være Marie Poulsen.

SLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 1385 Alfred Andersen (Fraenckel & Co.).

ANNULLERET UDSLETTELSE

Kolding: 7290 Henry Nielsen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

DØD

Næstved: 6795 H. A. Wilhelm Ihlemann.

Bladsætterklubben

afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 11. November 1923 Kl. 11 pr. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Styrelsen.

Maskinsætter-Landsmødet

afholdes *Søndag d. 18. Novbr. Kl. 10½* i Nationals Selskabslokaler, Jernbanegade.

Dagsorden: 1. Beretning (herunder ogsaa det tekniske Medlemsblad); 2. Vore Tariffer; 3 Foredrag med Diskussion om Standard-Klaviaturet.

Enhver Maskinsætter-Kollega fra Land og By indbydes venligst.

(17 b) *Sekretariatet.*

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Typograph-Maskinsætter.

En absolut dygtig og hurtig Typograph-Maskinsætter (Universal Model) søges fra 24. November d. A. Uden gode Anbefalinger nytter det ikke at søge Pladsen, der for den rigtige Mand er fast. Billet mrkt. »268« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

(Linotype, Intertype), paalidelig til alt, *søger Plads*, event. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »256« modtager Ekspeditionskontoret.

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck“

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823. (20)

Skal et Arbejde fremskyndes.

Brug DRUBIN Siccativet Rapido.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Kompagnon.

En Typograf, som vil indskyde en mindre Kapital i et Trykkeri, som agtes flyttet til København, og som kan overtage Ledelsen af Trykkeriet, søges. — Fast Arbejde er knyttet til Trykkeriet. — Billet mrkt. »270« modtager Ekspeditionskontoret.

5 à 6 Typografer,

vant til skematisk Arbejde, samt 1 Trykker kan omkring 20. November faa Plads.

Skanderborg Amtsbogtrykkeri,

(269) Holger C. Brix.

En ung Trykker

søger Plads snarest, kendt med Sætning. Billet mrkt. »271« modtager Ekspeditionskontoret.

Yngre Sætter-Trykker

(Provinsianer, 25 Aar) søger Plads straks paa et mindre Trykkeri. Billet mrkt. »263« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

søger Plads straks. Kendt med »Universal-Paalægningsapparat«. Bill. mrkt. »266« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf,

som staar i Arbejde, men som kunde ønske Pladsforandring med Mulighed for videre Uddannelse, søger Plads. Prima Anbefalinger haves. Er kendt med saavel Sætning som Trykning. Billet mrkt. »265« modtager Ekspeditionskontoret.

Militærfri og ikke for ung

Sætter-Trykker,

veløvet og akkurat, overvejende *Trykning* af Akcidens, men villig til andet naar ønskes, kan faa Plads paa Sydfyn i Slutningen af November. Billet mrkt. »264« modtager Ekspeditionskontoret.

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser.

Stadigt stort Lager. (10)

Forskellige Sange købes,

alvorlige og gemytlige, til alle festlige Lejligheder, 50 Øre pr. Stk. Annoncebureauet Vesterbrogade 64, København B. (261)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD

Jagtvej 155 B. — København L.

Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

S. JOHANSENS BARNEVOGNSFABRIK

— AMERIKAVEJ 1 —

Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.

Mangeaarig Specialkendskab.

Ratebetaling kan indrømmes. (142)

PARITZ GOTTSHALCK

KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 3878

Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.

Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.

Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.

Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 46 KØBENHAVN DEN 16. NOVEMBER 1923 XXXXX AARGANG

HR. LEVISON IGEN

I sin Beretning paa Københavns Bogtrykkerforenings Generalforsamling kommer Hr. Levison naturligvis ogsaa ind paa Forholdet til Dansk Typograf-Forbund. Det — ganske vist lidt — han fremfører, tager sig overordentlig kosteligt ud. Bogtrykkerne og deres Formand maa imidlertid selv om det.

Men i Referatet af Formandens Beretning hedder det angaaende de overskydende Points: »I god Konsekvens af den Moral, der behersker Typograf-Forbundets Ledelse, tilsneg man sig ogsaa paa dette Omraade en lille Fordel.«

Tilsneg man sig ogsaa — — —

Jeg erkender, at der angaaende de overskydende Points har været en Strid mellem Levison og mig. Sagen gik sin Gang og stilede til en retslig Afgørelse ved Den faste Voldgiftsret. Men saa sker det mærkelige, at efter megen Debat og mange Skrivelser, som det nu kan være ligegyldigt at opfriske, slutter Sagen med en Skrivelse fra K. B., i hvilken det til sidst hedder: »For saa vidt vi ikke inden 14 Dage fra Dato har modtaget Meddelelse om, at det ærede Forbund tiltræder dette vort Synspunkt, betragter vi Spørgsmaalet om Dyrtidsordningen som endelig afgjort i den Retning, at overskydende Points ikke kommer til at virke paa Dyrtidstillægget. Ærbødigst P. F. V. *E. Levison,* Formand.«

Altsaa: Vi betragter Spørgsmaalet som endelig afgjort, siger Levison den 28. Juni 1923. Og i Skrivelse af 9. Juli 1923 tiltræder Forbundets Københavns Afdeling ovenstaaende Betragtning, idet vi henviser til vort tidligere Standpunkt. Sagen *er* altsaa i Orden — forligt, som det hedder.

Men den 29. Oktober 1923 siger Levison paa Principalernes Generalforsamling, at Forbundets Ledelse i Konsekvens af sin Moral tilsneg sig ogsaa paa dette Omraade en lille Fordel!

Jeg skal hermed overlade til hvem, der vil, at beskue den pæne Hr. Levisons Moral — eller maaske maa der være noget andet i Vejen med ham.

Jul. Samuelsen.

GIFT DEM ALDRIG!

Denne kendte Annonce-Overskrift har i den senere Tid faaet aktuel Betydning, idet Landmandsbanken, i Lighed med nogle andre Banker og større Forretninger, har forbudt deres Personale at indgaa Ægteskab, før de har en Gage paa 4000 Kr. plus Dyrtidstillæg.

Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Drøftelse af denne sygelige Idé, som vel nærmest er et Udslag af Kapitalismens topmaalte Frækhed og Tyranni overfor deres økonomisk svagere stillede, men, i de fleste Tilfælde, i aandelig og fysisk Henseende langt højere staaende Medmennesker, thi et saadant Indgreb i Menneskenes private Forhold kan vel kun tænkes overfor saadanne Mennesker, som endnu ikke har faaet Øjnene op for Organisationens gavnlige Betydning. Men det sygelige Udslag af Kapitalisternes Overmod burde være et Fingerpeg til den samlede Arbejderstand om at slutte sig endnu nærmere sammen for at kunne modarbejde yderligere desperate Paafund, thi efter dette kan man fra den Side vente sig alt, kun ikke noget godt.

Som saa ofte før tager Arbejdsgiverne ogsaa i dette Tilfælde bagvendt paa Tingene. De er nemlig klar over, at en Familie for Tiden ikke kan leve nogenlunde menneskeværdigt for en Løn, der ligger under 5000 Kr. aarlig. Men i Stedet for nu at tage Konsekvensen af denne i Grunden fornuftige Tanke og forhøje deres Personales Løn i Forhold hertil, gaar de den modsatte Vej, idet de ræsonnerer: »En Familie kan ikke leve for under 5000 Kr. aarlig, ergo forbyder vi enhver af vort Personale, der har en Løn derunder, at indgaa Ægteskab.«

Nu tror jeg ganske vist ikke, at d'Hrr. Bogtrykkere vil komme med et lignende Forbud overfor Typograferne, thi her vilde de løbe Panden mod vor fasttømrede Organisation; men det er i hvert Fald nu fra Arbejdsgivernes Side blevet kontateret, at under en Løn af 5000 Kr. aarlig kan en Familie ikke eksistere, og tror jeg nok, at der er en eller anden rettænkende Bogtrykker, som vil indrømme det rigtige heri, og skulde man synes, at en Revision af Tarifen, som havde til Hensigt at regulere Lønnen til at svare til nævnte Minimum, vilde gaa let fra Haanden. Men jeg tror nu ikke paa en saadan Forstaaelse hos det store Flertal af Bogtrykkerne. Ved alle Forhandlinger om en tidssvarende Løn hører man deres Jeremiader over de daarlige Tider og de »høje« Lønninger, men de vogter sig vel for at lade andre faa et Indblik i deres Regnskaber, thi kun derigennem kan det faktiske Forhold konstateres (Arbejdernes økonomiske Forhold ligger jo altid til offentlig Beskuelse).

Men jeg for mit Vedkommende lader mig ikke røre af Bogtrykkernes Krokodilletaarer. Hvorledes forsikrede de os ikke i sin Tid, at naar kun Lønnen fik en kraftig Omdrejning nedefter, vilde Arbejdsløsheden være som blæst bort. Jo, Godmorgen! Arbejdsløsheden i vort Fag er, trods den store Lønreduktion, faretruende. Men tiltrods herfor generer Bogtrykkerne sig ikke for at udnytte Lærlingeskalaen til det yderste, ja i flere Tilfælde i Strid med denne, og hvor Organisationerne maa skride ind.

Hvorledes det gaar de arbejdsløse i vort Fag, er d'Hrr. Bogtrykkere temmelig ligegyldigt, for dem er det ligefrem af Interesse at have saa mange som mulig gaaende for derigennem at søge at faa trykket Lønnen ned.

Jeg støtter derfor heller ikke de af mine Kolleger, som appellerer til d'Hrr. Bogtrykkere om at være mere om sig for at skaffe Arbejde for derigennem at bøde lidt paa den store Arbejdsløshed, thi d'Hrr. Bogtrykkeres Foretagsomhed er ikke dikteret af Hensyn til deres Arbejderes Vel, men kun af Egoisme og Selvopholdelsesdriften, hvad der absolut ikke skal bebrejdes dem, men jeg holder nu engang helst af at stille Tingene paa deres rette Plads.

Men husk nu, d'Hrr. Bogtrykkere, ved Tarifrevisionen, at Parolen fra Arbejdsgivernes egen Lejr lyder, at Minimallønnen for en Families Eksistens er 5000 Kr. aarlig. Sid ikke denne Røst overhørig.

Otto Rundberg.

SIDSTE HYL

Onsdag Aften var der 33 Billetter til Novemberfesten à 1,00 tilbage. Skal vi have den røde Lygte tændt? Husk: uden Billet kommer ingen ind. Husk det: absolut ingen.

FORENING FOR BOGHAANDVÆRK

Forening for Boghaandværk, Forening for Kunsthaandværk og *Selskabet Kunstindustrimuseets Venner* har i Fællesskab indbudt Geheimeraad, Dr. *Peter Jessen,* Direktør ved Berlins Kunstindustrimuseum og Leder af Statsbiblioteket for Kunst og Kunsthaandværk, til at holde to Foredrag med Lysbilleder i Museet. *Mandag den 19. November Kl. 8* taler Dr. Jessen om Ornamentstik, særlig om Kunstindustrimuseets Samling. *Onsdag den 21. November Kl. 8* om Det store kgl. Biblioteks og Museets Samlinger af Forskriftbøger fra Renaissancen til det 19. Aarhundredes Begyndelse.

Geheimeraad Jessen, der er kendt som den betydeligste Forsker af Ornamentstikkenes Historie, har gennem mange Aar vist dansk Kunsthaandværk en sjælden og virksom Interesse, ligesom talrige Kunstnere, Haandværkere og Kunsthistorikere, hvis Studier førte dem til Berlin, har nydt godt af hans overordentlige Kundskabsrigdom og store Hjælpsomhed.

Til en beskeden Fællesspisning, som til Ære for vor Gæst vil finde Sted efter Foredraget den 21., kan Deltagerne tegne sig ved skriftlig eller telefonisk Henvendelse til Museets Kontor, senest den 19.

Foreningernes Medlemmer, der med deres Ægtefæller har Adgang til Foredragene, bedes, saa talrigt som muligt, tage Del i denne lille Sammenkomst, for hvilken der vil blive afkrævet 5 Kr. pr. Persona ved Indgangen.

REGNSKABS-OVERSIGT
FOR
DANSK TYPOGRAF-FORBUND
JULI KVARTAL 1923

—

A. Afdelingerne.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1923	1.473,23
Ordinært Kontingent	254.548,25
Ekstra Kontingent	1,30
Andre Indtægter	526,94
Tilskud fra Hovedkassen	25.071,50
Balance Kr.	281.621,22

Udgift:

Rejseunderstøttelse	3.040,80
Understøttelse paa Stedet	114.750,50
Understøttelse af Hjælpekassen	58.413,27
Reservefondsunderstøttelse	180,00
Sygeunderstøttelse	47.140,51
Begravelseshjælp	3.680,00
Andre Udgifter	2.995,39
Indsendt til Hovedkassen	50.042,44
Beholdning den 30. Septbr. 1923	1.378,31
Balance Kr.	281.621,22

B. Hovedkassen.

Indtægt:

Beholdning den 1. Juli 1923	1.506.594,87
Renter	6.860,40
Indsendt fra Afdelingerne	50.042,44
Kommunetilskud til B. A.	3.093,12
Abonnement og Annoncer i Typ.-Tid.	254,68
Ref. Telegram	1,00
Aktie i Arbejdernes Landsbank	4.000,00
Balance Kr.	1.570.846,51

Udgift:

Tilskud til Afdelingerne	25.071,50
Overfartsbilletter	20,50
Typograf-Tidende	4.983,32
Legatunderstøttelser	500,00
Administrationsbidrag til det internationale Sekr.	2.948,70
Voldgiftsretten i København	110,90
Delegeretmødet	33.471,89
Repræsentation	113,00
Redningskorpset	30,00
Bidrag til Udstilling for Arbejderbeskyttelse	50,00
Bidrag til Arbejdsløshedsfonden	2.339,39
Rengøring	252,00
Kontorartikler	24,41
Lønninger og Honorarer	5.059,50
Rejseudgifter og Diæter	395,44
Porto	447,20
Telegram og Telefon	157,05
Tryksager	4.660,62
Bladhold	3,50
Bogbinder	64,00
Stempelafgift	2,37
Aktie i Arbejdernes Landsbank	4.000,00
Beholdning den 30. Septbr. 1923	1.486.141,22
Balance Kr.	1.570.846,51

København, 12. November 1923.

Karl Sørensen.

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

—

8. November 1923.

1. Forretningsføreren refererede en Sag fra »Nyborg Avis«. — Til Efterretning.

2. Det internationale Sekretariat havde fremsendt en længere skriftlig Redegørelse angaaende Tilstandene indenfor det tyske Typografforbund. Det tyske Riges økonomiske Sammenbrud har medført, at Forbundet nu er ude af Stand til at udøve sine Funktioner i det Omfang, som Organisationens Tarv nødvendigvis kræver, og det internationale Sekretariat opfordrer derfor de øvrige Lande til at yde en økonomisk Hjælp. — Sagen henlægges foreløbig.

3. Et Medlem i Holbæk anmoder om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 10. Oktober d. A. at regne. — Tilstodes.

4. Et Medlem af den københavnske Sygekasse tilstodes et Beløb paa 35 Kr. til Specialbehandling for Bensaar.

5. Den københavnske Afdeling indstiller Medlem Nr. 1896 H. Ganvig til 3 Maaneders Karantæne, fordi han med Forsæt har undladt at give Møde som Vidne i Bogtrykfagets Voldgiftsret. — Tiltrædes.

6. Den københavnske Afdelingsstyrelse foreslaar, at de siden 1914 faldne Domme ved den faglige Voldgiftsret trykkes som Supplement til de tidligere trykte Domme. — Tiltrædes.

7. Et Medlem af den københavnske Sygekasse tilstodes et Beløb paa 50 Kr. til Isolinkur.

8. Det internationale Sekretariat havde fremsendt Beretning fra Sekretariatskommissionsmødet den 11. Oktober. — Til Efterretning.

9. Et Medlem i Randers anmoder om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Oktober d. A. at regne. — Tilstodes.

10. Et Medlem af den københavnske Sygekasse anmoder om Hjælp til Anskaffelse af et Par Specialstøvler. — Kan ikke bevilges.

11. To Medlemmer i Aarhus anmoder om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Oktober d. A. at regne. — Tilstodes.

12. Det vedtoges at udskrive Valg af Tarifkommission for København. Der skal vælges 5 Haandsættere, 1 Maskinsætter, 2 Trykkere, 1 Stereotypør, 1 mandlig og 2 kvindelige Hjælpearbejdere. Blandt Forbundsstyrelsens Medlemmer vælges der ved skriftlig Afstemning 2 Repræsentanter. Hertil foreslaar et Flertal af Forretningsudvalget Fr. Nielsen, Køge, og Harald Jensen, København. Et Mindretal foreslaar Carl Schmidt, København.

13. Et Medlem af den københavnske Sygekasse, der har konsulteret Kassens Speciallæge for Øresygdomme, ønsker at blive indlagt paa en anden Speciallæges Privatklinik og anmoder om Hjælp til dette Klinikophold. — Kan ikke bevilges.

14. Forretningsføreren refererede en Mæglingssag fra »Holbæk Amts Avis«. — Til Efterretning.

15. Et Medlem i Haderslev anmoder om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 1. Oktober d. A. at regne. — Tilstodes.

16. Maskinsætternes Landssammenslutning indbyder til Deltagelse i Mødet den 18. ds. — Til Efterretning.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

—

NAKSKOV LOKALAFDELING

afholdt den 15. Oktober ordinær Generalforsamling. Forinden man tog fat paa Dagsordenen, rettede Formanden, *Carl Due*, en Tak til det afgaaede Hovedbestyrelsesmedlem, Ludv. Kragh, for det alvorlige Arbejde, han havde udført for Organisationen. De mødte sluttede sig til denne Tak.

Regnskaberne for Hoved- og Lokalkassen oplæstes og godkendtes. *Formanden* omtalte Lokalkassens sørgelige Forfatning og paapegede Nødvendigheden af at skride til en Kontingentforhøjelse samt at foretage en Nedskæring af Understøttelsen til de rejsende. — Efter en kort Diskussion enedes man om følgende:

»Understøttelsen til rejsende, der kommer fra Langeland, bliver fremtidig 4 Kr. og for rejsende, der skal over Vandet til Langeland, 6 Kr. Endvidere vedtages det, at *ingen rejsende faar mere end én Gang Understøttelse pr. Kvartal.*«

Forskellige Smaasager behandledes, hvorefter Generalforsamlingen sluttedes Kl. 10. —*n.*

HORSENS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 17. Oktober i »Arbejdernes Forsamlingsbygning«.

Formanden, *C. Christoffersen*, bød velkommen i Arbejdernes eget Hus, som det nu efter mange Aars Arbejde var lykkedes at faa opført. (Hver organiseret Arbejder i Horsens har indbetalt 20 Kr. til Bygningen.) Haabede, Arbejderne i Horsens maa faa megen Glæde af Bygningen i Fremtiden. — Dirigent: *Emil Nielsen*.

Punkt 1: Forhandlingsbogen. Oplæstes og godkendtes enstemmigt.

Punkt 2: Beretning. *Formanden* omtalte de rejsende Kolleger uden Understøttelse. Der er truffet det Arrangement, at hver af disse ydes et Døgns Ophold med fuld Forplejning paa »Hjemmet for rejsende«, samt 1 Kr. kontant af Lokalkassen.

Punkt 3: Beretning fra Delegeretmødet. *Formanden* og *Emil Nielsen* gav forskellige Meddelelser fra det afholdte Delegeretmøde. — Begge Beretninger godkendtes enstemmigt.

Punkt 4: Regnskaberne. Afdelingens, Lokalkassens samt Hjælpekassens reviderede Regnskaber oplæstes og godkendtes enstemmigt.

Punkt 5: Eventuelt. *Niels Andersen* forespurgte, om der ikke kunde ydes nogen Hjælp til de i Afdelingen værende arbejdsløse uden Understøttelse. Efter nogen Diskussion vedtoges det, paa Forslag af *Chr. Nielsen*, at yde hver af Afdelingens arbejdsløse uden Understøttelse 20 Kr. af Lokalkassens Midler, samt at overlade til Bestyrelsen at tage Spørgsmaalet op til Overvejelse.

— — —

Efter Generalforsamlingen tog de mødte Medlemmer den store, nye Forsamlingsbygning i Øjesyn, og der hørtes mange Lovord over de smukke, stilfulde Lokaler. — Bagefter samledes man til fælles Kaffebord, hvor Lokalkassen var Vært. *Chr.—N.*

KOLDING LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Lørdag den 20. Oktober. Efter at Formanden, *Vald. Petersen*, havde budt de ca. 25—30 mødte Medlemmer velkommen, valgtes *Fr. Skov* til Dirigent. — *Formanden* aflagde Beretning over Virksomheden i det forløbne Kvartal, som godkendtes enstemmigt.

Kassereren, *Peder Pedersen*, aflagde de forskellige Regnskaber. Hovedkassens Regnskab balancerede med Kr. 5492,15, Lokalkassens med Kr. 1391,01 og Lokalsygekassens med Kr. 3391,33. Regnskaberne godkendtes enstemmigt.

Til Formand og Kasserer genvalgtes med Akklamation henholdsvis *Vald. Petersen* og *Peder Pedersen*. Som Repræsntant til Lærlingeafdelingen genvalgtes *Hans Jensen*. Til Skuemestre valgtes *Holbaum* og *Johs. Ibsen* og til Kontrahenter *Jørgen Andersen* og *Magnus Andersen*.

Det vedtoges at afholde et Andespil, hvis Overskud skal fordeles mellem de mest trængende anbejdsløse Kolleger. *H. J.*

ESBJERG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 15. Oktober paa »Børsen«. *Chr. Petersen* takkede for saavel Opstillingen som Valget til Hovedbestyrelsen. Dirigent: *V. Nielsen*. —*Munch* oplæste Forhandlingsprotokollen, der godkendtes. — *Chr. Petersen* aflagde Beretning for det forløbne Kvartal, omtalte herunder særlig en verserende Maskinsættersag paa »Vestkysten«. — *Eickhardt* aflagde Beretning fra Fællesorganisationen og *Chr. Petersen* fra »Vestj. Sociald.«s Repræsentantskab. Beretningerne toges til Efterretning. — *Chr. Petersen* oplæste de reviderede Regnskaber, der godkendtes. — Formandens Løn fastsattes som hidtil til 50 Kr. Kvartalet. Der vedtoges Regler for Ydelser til rejsende Medlemmer uden vedtægtsmæssig Understøttelse. Tilskud til Lærlingeafdelingen fastsattes som hidtil til 10 Kr. Kvartalet. — Til Formand genvalgtes *Chr. Petersen* med Akklamation. Repræsentant til Lærlingeafdelingen *V. Nielsen*. Revisorerne *Thorup* og *M. Olesen* genvalgtes. Til Fanebærer genvalgtes *V. Lange*. — Man diskuterede eventuelt Karneval og Vinterfest; overlodes Bestyrelsen. *Em.*

HILLERØD LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 14. Oktober paa Hotel »København«. Formanden, Trykker *Rasmussen*, bød velkommen, og *Chr. Poulsen* valgtes til Dirigent. — Kassereren, *Ludv. Jensen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkasseregnskabet balancerede med 2848 Kr. 50 Øre. Lokalkasseregnskabet balancerede med 317 Kr. Begge Regnskaber godkendtes enstemmigt. — Derefter drøftede man Understøttelsen til de rejsende og Oprettelse af Trykkerikasser paa alle Trykkerier i Byen. — Under Eventuelt blev Foreningens Maskerade, der tænkes afholdt i Foraaret 1924, drøftet. — Det vedtoges at nedsætte et Udvalg, der sammen med Besyrelsen skulde arrangere Maskeraden. Til Udvalget valgtes *Carstensen* og *Folmer Hansen*. — Kassereren for Hjælpesygekassen, *Ernst Christensen*, oplæste Regnskabet, der kun udviste Indtægt for det forløbne Kvartal. Regnskabet godkendtes enstemmigt. — Generalforsamlingen var besøgt af 21 Medlemmer.

J. C.

THISTED LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 13. Oktober ordinær Kvartalsgeneralforsamling. 10 Medlemmer var mødt. Efter at *Formanden* havde omtalt Virksomheden, fremlagdes Regnskaberne, der for Hovedkassens Vedkommende balancerede med 1429 Kr. 17 Øre og for Lokalkassen med 408 Kr. 18 Øre, førstnævnte sluttede med en Kassebeholdning paa 37 Kr. 17 Øre og Lokalkassen med en do. paa 88 Kr. 74 Øre. Begge Regnskaber godkendtes. — Lokalunderstøttelsen til de rejsende blev nedsat, da det vedblivende næsten er rejsende uden Understøttelse, der kommer. *H. H.*

VIBORG LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Fredag den 6. Oktober. Formanden, *A. Vilh. Jensen*, afgav Beretning om Virksomheden i det forløbne Kvartal, hvorunder han navnlig dvælede ved Forholdene paa Bogtrykker Davidsens Trykkeri under dennes Konkurs. Endvidere omtalte han, at Afdelingen havde faaet et Erstatnings-Sagsanlæg fra en Barber, der blev skudt i Foden under en af Afdelingen afholdt Præmieskydning, idet Bøssen uforvarende gik af for den Kollega, der besørgede Bøsserne ladet. Sagen vil komme til Domsforhandling i Landsretten den 26. November. Endelig redegjorde han for nogle Forhandlinger, der var ført mellem Teknisk Skoles Bestyrelse, Bogtrykkerne og Lokalafdelingens Bestyrelse angaaende Oprettelsen af en Fagklasse for Typograflærlinge. Denne Fagklasse er fra indeværende Skoleaars Begyndelse en Kendsgerning. Til den egentlige Fagundervisning er Typograf *Arn. Thisted* antaget som Lærer, og Undervisningen vil komme til at foregaa paa Folkebladets Sætteri, der velvilligst er stillet til Raadighed 2 Aftener om Ugen. Man drøftede Tanken om dels at give et aarligt Tilskud til Teknisk Skole, dels at yde et Beløb til Præmier ved Skoleaarets Slutning. Spørgsmaalet udsattes til senere Afgørelse. — Kassereren, Typ. *Jørgensen*, aflagde Kvartalsregnskaberne, der enstemmigt godkendtes. — Det vedtoges at vælge Repræsentanter til Fællesorganisationen og Kontrahenter til »Social-Demokraten« i Januar i Stedet for som hidtil i Oktober. — Der bevilgedes et Beløb af indtil 100 Kr. som Tilskud til en Efteraarsfest. Bestyrelsen valgtes som Festudvalg. — Under Eventuelt kritiserede *L. Møller* m. fl. skarpt, at Forslaget om Udmeldelse af De samv. Fagforbund ikke kom til Urafstemning, og foreslog en Resolution, der fremsatte Krav herom. *Formanden* fraraadede at vedtage Resolutionen, da Spørgsmaalet om Urafstemning *har* fundet sin Afgørelse paa Delegeretmødet, skønt han ogsaa hørte til dem, der havde ønsket, at Spørgsmaalet afgjordes ved Urafstemning. Møller tog derefter Resolutionen tilbage, og Generalforsamlingen hævedes. —*n.*

NÆR OG FJÆRN

PROTOKOLLEN over Delegeretmødets Forhandlinger er i indeværende Uge udsendt til samtlige Afdelinger og Filialer.

25-AARS JUBILÆUM. Den 3. d. M. havde *J. O. Petersen* været ansat 25 Aar i J. H. Schultz A/S, Niels Juelsgade 12. J. O. Petersen blev paa Jubilæumsdagen hædret af baade Firmaet og Personalet.

BREV henligger til Hr. Carl Hegner fra Marseille.

I NORGE har Arbejdernes faglige Landsorganisation rettet en Henvendelse til Regeringen om, at denne sammenkalder en Rigskonference af Repræsentanter for Arbejdere, Bønder, Fiskere, industridrivende og Finansmænd til Drøftelse af de nødvendige Foranstaltninger for at afværge yderligere Svækkelse af Landets økonomiske Liv og deraf følgende Arbejdsløshed.

TIL MASKINSÆTTERNE. Opmærksomheden henledes paa Mødet paa Søndag den 18. Kl. 10½ i »National«, Jernbanegade (nær ved Hovedbanegaarden). Dagsordenen er bekendtgjort i tidligere Nr., og der vil under Mødet blive selskabeligt Samvær med Kaffebord. Enhver Branchekollega fra Land og By er velkommen.

Kredsrepræsentanterne møder samme Sted Kl. 9 Form. præcis. *S.*

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i Københavns.

Branche	1. Nov. 1923	1. Okt. 1923	1. Nov. 1922	1. Nov. 1921	1. Nov. 1920
Haandsættere	205	227	239	282	177
Maskinsættere.....	20	17	21	21	22
Trykkere.....	58	60	44	99	28
Stereotypører m. fl.	4	2	2	6	5
Mandl. Hjælpearb.	29	27	33	44	14
Kvindel. —	77	78	81	210	77
Ialt...	393	411	420	622	323

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 687 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 128, i Jylland 166.

TAK

For den overvældende Opmærksomhed, der vistes mig paa min Jubilæumsdag den 6. ds., bringes herved min hjerteligste Tak.

P. Nordlunde.

KASSEEFTERSYN

TYPOGRAFERNES UNDERSTØTTELSESKASSE FOR ENKER OG EFTERLADTE

Ved et Dags Dato af undertegnede Revisorer foretaget uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren forefandtes:

I Obligationer	59.000,00
I Sparekassebeholdning ...	14.859,74
Kontant	154,21
Ialt Kr.	74.013,95
Endvidere i:	
Legatfonden	4.000,00
Sparekassen	141,43
Ialt Kr.	4.141,43

hvilket var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag.

København, 12. November 1923.

E. Hammer. *C. O. Petersen.*

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Social-Demokraten (3. B.) 100,00, J. Jørgensen & Co. (1.-2. B.) 112,00, Schultz' Pers. (1. B.) 100,00; tilsammen Kr. 312,00. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 512,00.*

København, 13. November 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

LÆGERNE

København: Under Dr. Kattrup-Lassens Bortrejse passes hans Praksis af Dr. H. Fischer, Kongens Nytorv 18.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 7. November: Næstved 400,00. 13. November: Struer 150,00.

København, 13. November 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Kaj Arne Nielsen, udl. 4. 11. 23 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Sætter Karl Johan Knudsen, udl. 7. 11. 23 hos Laursen (arb. s. St.). Trykker Henry Emanuel Zeller, udl. 2. 11. 23 hos Nielsen & Lydiche (arb. s. St.). Hj.-arb. Thorkild Andersen (Bording). Hj.-arb. Peter Hoffmann (Hoffensberg). Paal. Yrsa Andersen (Duplex), tidl. Medl. Paal. Ellen Louise Nielsen, udl. 4. 11. 23 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.). Paal. Michelly Nielsen, udl. 4. 11. 23 hos Egm. H. Petersen (arb. s. St.).

Aarhus: Trykker Henry Peitersen, udl. 1. 11. 23 i S. Sorts Bogtr. Grenaa: Sætter Jens Anker Nielsen, udl. 1. 11. 23 i Grenaa Folketidende. Holstebro: Sætter Kaj Berggreen, udl. 1. 11. 23 i Thomsens Bogtr. Horsens: Sætter Aksel Herholdt Rasmussen, udl. 4. 11. 23 hos Schur & Co. Køge: Sætter Anker Rasmussen, udl. 21. 10. 23 paa Østsjællands Avis. Løgstør: Sætter Erik Clemmensen, udl. 1. 11. 23 paa Løgstør Avis. Middelfart: Sætter Carl Osvald Jørgensen, udl. 1. 11. 23 paa Middelfart Venstreblad. Vejle: Paal. Asta Daae Funder.

TILTRAADTE

København: 2649 Jul. Jørgensen fra Rejse (arbl.). 7233 Ivar Eriksen fra Skive (Militær). 6825 Hjalmar Andersen fra Aalborg (Egm. H. Petersen). 1099 Hans Kristian Petersen fra Rejse (arbl.). 1130 Aksel Christoffersen fra Rejse (O. C. Olsen).

Aalborg: 7182 Niels Petersen paa Skole. Grenaa: 7253 Jens Müller (arbl.). Haderslev: 7291 Henry Nielsen (Martin, Christiansfeld). Kolding: 4327 Evald Larsen (arbl.) og 3966 Hans Chr. Berg (arbl.). Nykøbing F.: 7237 Ove Christensen (arbl.) og 4253 Frederik Walther (Loll.-Falst. Stiftstidende). Odense: 7265 Werner B. Hansen (Reklametrykkeriet) og 7102 E. Elsner (Andelsbogtrykkeriet). Randers: 3795 Chr. Christensen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 6716 Søren Hammersbøl til Odense i Pl.

Aalborg: 6825 Hj. Andersen til Kbhvn. i Pl. Aarhus: 4466 Einar Petersen til Kbhvn. (arbl.) og 3066 Viggo Nielsen paa Rejse. Hjørring: 7273 Carl Andersen til Aalborg (Militær). Holstebro: 3415 Jens Chr. Andrup til Kolding (arbl.) og 3646 H. C. A. Jacobsen til Struer (arbl.). Køge: 3423 Svend Frantzen til Kbhvn. i Pl. Nakskov: 3789 Th. Nielsen til Ringsted (arbl.). Roskilde: 7040 H. Øllgaard Jensen til Kbhvn. i Pl. og 1767 E. Christensen paa Rejse. Skive: 7233 Ivar Eriksen til Kbhvn. (Militær). Slagelse: 3751 Oluf Wismann til Sæby i Pl.

UDMELDTE

Aarhus: 3636 Gregers Petersen (fratr. Faget). Nyborg: 6553 Otto W. Nielsen (Amerika). Nykøbing F.: 4983 Gurli Olsen. Randers: 4957 Karen Christensen (fratr. Faget).

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 1385 Alfr. Andersen (Fraenckel & Co.). (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist.)

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ekstraordinær Generalforsamling Fredagen den 23. November *Kl. 8* i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Pkt. 1, Forslag til nye Love. Pkt. 2, Eventuelt.

Indbetaling af Kontingent finder samtidig Sted. *Styrelsen.*

Typografernes Stiftelse.

Den aarlige Generalforsamling afholdes Søndag den 2. December 1923 Kl. 11 pr. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden:

1. Aarsberetning og Regnskab for Virksomheden 1922—23.
2. Forslag ang. Bevilling af Midler til Anvendelse i det løbende Regnskabsaar.
3. Forslag til Forandring af Lovenes § 8.
4. Forslag til Oprettelse af Fribolig.
5. Opstilling til Valg af Kasserer (afg. P. Jensen), 1 Styrelsesmedlem (afg. P. Nordlunde, som ikke modtager Genvalg) samt 1 Revisor (afg. Christoffersen).
6. Eventuelt.

(267) *Styrelsen.*

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Staaltryk-Anstalt sælges,

bestaaende af 3 moderne Presser med alt Tilbehør. Kan eventuelt faas med lille Udbetaling. Her er et godt Grundlag for en Mand i den grafiske Branche, der vil videre udvikle dette Speciale. En Del Kunder medfølger. Kun virkelige Liebhavere bedes reflektere. Billet mrkt. »278« modtager Ekspeditionskontoret.

Sætter-Trykker

(24 Aar) søger Plads straks ved Akcidens eller Avis. Prima Anbefalinger haves. Bill. mrkt. »279« modt. Ekspeditionskontoret.

Yngre paalidelig Typograf,

vant til alt forefaldende Arbejde, søger Plads straks. Billet mrkt. »272« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Maskinsætter

søger Plads. Har lært paa Avis samt gennemgaaet 5 Ugers Kursus for Begyndere og 1 Uges Kursus for udlærte Maskinsættere. Bedste Anbefaling haves. Laurits Jørgensen, Bjarkes Allé 47, København S. Telefon Amager 4759. (274)

Typograph Maskinsætter

søger Plads 1. Januar eller senere, eventuelt som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »277« modt. Ekspeditionskontoret.

Et Sæt Bourgeois-Matricer

for Typograph-Maskine ønskes til Købs. Billet mrkt. »276« modtager Ekspeditionskontoret.

En mindre, brugt Hurtigpresse, muligt ogsaa Skæremaskine købes. Billet mrkt. »275« modtager Ekspeditionskontoret.

En ung Trykker

søger Plads snarest, kendt med Sætning. Billet mrkt. »271« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

(Linotype, Intertype), paalidelig til alt, *søger Plads*, event. som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »256« modtager Ekspeditionskontoret.

Ung Typograf,

som staar i Arbejde, men som kunde ønske Pladsforandring med Mulighed for videre Uddannelse, søger Plads. Prima Anbefalinger haves. Er kendt med saavel Sætning som Trykning. Billet mrkt. »265« modtager Ekspeditionskontoret.

I Fortiden var jeg hos Græbe Trykker.
Nu sælger jeg Vin, Tobak,
Cigar i Kasser og enkelte Stykker.
Besøg mig saa skal De ha' Tak.

Stort Udvalg i Julegaver. *Theodor Svendsen,* **Amagerbrogade 179.**

·ERIK·LEVISON·

GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS

VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B

Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner

BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Brug ikke det første det bedste.
Anvend altid DRUBIN Tørringspasta 9090.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Sætter-Trykker

søger Plads straks. Kendt med »Universal-Paalægningningsapparat«. Bill. mrkt. »266« modtager Ekspeditionskontoret.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

SÆTTEMASKINSKOLEN

ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
— AMERIKAVEJ 1 —
Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.
Mangeaarig Specialkendskab.
Ratebetaling kan indrømmes. (142)

F. L. BIE A/S
Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Kilespatier.

Garanteret holdbare og nøjagtige. Prøvekile **2.75.** Reparationer (nye Overdele) **1.75. E. Kjelberg, Marstalsgade 33, København. Telefon: Øbro 4427 x.** (254)

(160)

SKRIFTSTØBERI "AMSTERDAM" A/S.

AMSTERDAM • HOLLAND

Omgaaende Levering

Største Udvalg i moderne Brød- og Titelskrifter af reneste Raamaterialer. Messinglinier af fineste amerikanske Messing.

AGENTUR OG LAGER:
ERIK LEVISON • VESTRE BOULEVARD 36 • KØBENHAVN B.
TELEFONER: CENTRAL 3018 OG CENTRAL 14823 • FABRIK: VESTER 7982

Sat med: Hollandsk Mediæval og Hollandsk Mediæval Kursiv

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 47 KØBENHAVN DEN 23. NOVEMBER 1923 XXXXX AARGANG

Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling.

(Samtlige Afd.s Medlemmer.)
afholder

ordin. kvartaarl. Generalforsamling

i Rømersgade 22 (Festsalen).

Søndag den 25. November 1923 Kl. 10 pr.
Dagsorden: 1. Beretning. 2. Regnskabet. 3. Opstilling til Valg eller Valg af 3 Voldgiftsretsmedlemmer og 3 Suppleanter. 4. Maskinsættersagen (Afskedigelserne) fra Gyldendal.

Medlemskort skal forevises ved Indgangen.
Lokalstyrelsen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND KØBENHAVNS AFDELING

—

VALG AF TARIFKOMMISSION

Der skal vælges Tarifkommission, saaledes som foreskrives i Forbundslovene. I Henhold hertil indkalder Branche- og Klubformænd til Branchemøder i de respektive Brancher, paa hvilke Møder der foretages Valg af Brancherepræsentanter. Til disse Møder har enhver Udøver i vedkommende Branche Adgang, er stemme- og valgberettiget, alt forsaavidt vedkommende er Medlem af Forbundet, men uden Hensyn til Medlemsskab af Brancheklubberne. Iøvrigt bekendtgøres Dagsordenen paa de respektive Møder.

Lokalstyrelsen.

I Henhold til ovenstaaende indkaldes til Møde for:

Bog- og Akcidenssætterne

Fredag den 30. November Kl. 8 Aften i Rømersgade 22, den lille Sal o. G.

Carl F. Hansen,
Formand for Bog- og Akcidenssætterklubben.

Maskinsætterne

Søndag den 2. December Kl. 11 i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden.

N. Th. Svendsen,
Formand for Maskinsætterklubben.

Dagbladssætterne

Onsdag den 28. November Kl. 11 Formiddag i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Magnus Søndergaard,
Formand for Bladsætterklubben.

Trykkerne

Onsdag den 5. December Kl. 7½ Aften i Rømersgade 22, den lille Sal.

H. Nygaard,
Formand for Den typografiske Trykkerforening.

Stereotypørerne

Søndag den 9. December Kl. 11 Formiddag i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Franz Dupont,
Formand for Stereotypørklubben.

Mandlige Hjælpearbejdere

Fredag den 23. November *(i Aften)* Kl. 8 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

E. Nilsson,
Formand for Trykkeriarbejdernes Klub.

Kvindelige Hjælpearbejdere

Onsdag den 28. November Kl. 7½ Aften i Rømersgade 22, 1. Sag til Gaden.

H. Crone,
Formand for De kvindelige Trykkeriarbejderes Fagforening.

SKAL ARBEJDSLØSHEDS-FONDEN OPHÆVES?

—

Saa vidt man kan skønne, er der i Arbejdsgiverkredse en Bevægelse i Gang for Ophævelse af Arbejdsløshedsfonden, hvortil Arbejdsgiverne jo maa yde deres Bidrag, og faa den erstattet med en almindelig Arbejdsløshedsforsikring.

Direktør *Tvede,* der særlig synes at have beskæftiget sig med denne Side af det sociale Spørgsmaal og i hvert Fald i Arbejdsgivernes Lejr anses for en Kapacitet paa dette Omraade, har forleden i Landstinget under Behandlingen af Ændringer i Loven om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring fremsat nogle Udtalelser, der er bemærkelsesværdige, fordi de efter al Sandsynlighed er et Udtryk for de Anskuelser og Ønsker, der næres i Arbejdsgivernes førende Kredse.

Hr. Tvede udtalte bl. a., at hvis Arbejdsgiverne fremdeles skulde have Pligt til at bidrage til Fonden, vilde Ret og Billighed kræve forskellige Ændringer af de nu gældende Regler. Men principielt mente Direktør Tvede, at det under de nuværende økonomiske Forhold var urigtigt at suge indtil 50 Millioner Kr. ud af Produktion og Omsætning for at anbringe dem i en Fond. Det havde desuden vist sig, at de Nødhjælpsarbejder, som Fonden i særlig Grad skulde finansiere, var blevet en Karikatur af det Formaal, der var sat dem, idet der højst har været 800 Arbejdere beskæftiget ved Nødhjælpsarbejder paa én Gang, medens Arbejdsløsheden samtidig var oppe paa 40.000 Mand. Men til at opretholde Fonden som ren Understøttelsesinstitution var der i Øjeblikket næppe nogen Grund, og derfor burde man tage under Overvejelse at lade hele Lovens tredje Afsnit med Rigsdagsudvalg, C-Nævn o. s. v. udgaa og ordne Understøttelsen ad rent forsikringsmæssig Vej.

At dette var praktisk gennemførligt, søgte Direktør Tvede at paavise ved Tal. Naar man satte den forsikrede Arbejders ugentlige Bidrag til Arbejdsløshedskassen til 1 Krone og bevarede Statens og Kommunens Bidrag uforandret, vilde Kasserne have Midler til at udrede Understøttelser for ikke mindre end 80.000 Personer i 90 Dage eller 40.000 Personer i 180 Dage eller 27.000 Personer i 270 Dage og endda have 1 Million Kr. til Dækning af Administrationsomkostninger. Men i Virkeligheden vilde Forsikringen med Kassernes nuværende meget store Medlemstal (rundt 250.000 Medlemmer) rimeligvis kunne gennemføres rationelt med et Ugebidrag af kun 60 Øre pr. Arbejder saaledes, at Arbejderne derved opnaaede den samme Betryggelse, som de havde i Aarene op til Verdenskrigen.

Saa vidt Hr. Tvede.

Vi faar nu se, hvor megen Vægt hans Ord har overfor det nuværende Regeringsflertal. Men usandsynligt er det ikke, at den indeværende Rigsdagssamling vil vedtage Lovbestemmelser, der vil betyde en ikke ringe Forandring i de Forhold, der angaar vor Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Der er derfor al mulig Grund til med Interesse at følge Forhandlingerne om dette Spørgsmaal.

LYKKENS PAMFILIUS

—

»Dansk Bogtrykker-Tidende« stiller i sit sidste Numer det Spørgsmaal til sig selv: Hvad er egentlig en Typograf? Anledningen til Spørgsmaalet er de kommende Tarifforhandlinger i København, og Bladet besvarer Spørgsmaalet i følgende Vendinger:

»Han er en Lykkens Pamfilius, en Storborger en miniature, der, naar han staar i Arbejde, har det til Livet fornødne. Det er mere, end der kan siges om de fleste andre Mennesker. Hans Tarif ligger blandt de højstlønnede Fags, hans Arbejdssted skal to Gange aarlig hovedrengøres og en Gang aarlig hvidtes, og der skal være gjort daglig rent og opvarmet, naar han om Morgenen kommer. Altsammen uden at han behøver at bekymre sig om det eller rører en Finger. Er det ikke i Orden, kan det medføre, at han korslægger Armene og venter, til Temperaturen er naaet, uden at præstere noget, andet end at oppebære Løn ogsaa for den Tid. Han er ulykkesforsikret uden at bidrage til det, arbejdsløshedsforsikret tildels paa Forretningens Regning og invalideforsikret paa samme Maade. Hans Løn er sikker nok og ellers privilegeret, Helligdage betales, og som Regel har han aarlig Ferie med Lønudbetaling. Arbejder han paa Akkord, skal Mester altid sørge for Arbejde til ham eller betale ham Ventepenge. Gaar han fra en lavere til en højere betalt Lønklasse, kan det mærkværdigvis ske uden videre, uden Opsigelse, men skal han fra en højere til en lavere betalt, skal han siges op. Han er overhovedet fredhelliget, omtrent som Kongen efter den gamle Grundlov: Hellig og ukrænkelig, men han er med alle sine Prærogativer ganske uskikket til at blive Nybygger og selv rømme Skoven væk for at skaffe Plads til sit Hus.

En saadan Mand er en Typograf.«

Som man vil se af ovenstaaende, er det at være Typograf altsaa noget af det mest attraaværdige her i Livet. Man forstaar blot ikke, hvorfor Bogtrykkerne — i hvert Fald dem, der er Fagmænd — ikke hurtigst muligt igen iklæder sig den »snavsede Kittel«, der byder sine Bærere en saa kongelig Tilværelse. De Herrer vilde jo derved fri sig selv for visse »Ubehageligheder«, hvoraf de nu plages. Vi skal pege paa enkelte af disse:

Medens Typografen — ifølge ovenstaaende — har Lov til at staa paa *Arbejdspladsen* med korslagte Arme og vente paa, at Termometret stiger, saa er Bogtrykkeren henvist til at skulle spille »den dovne Dreng«s Rolle ved at være nødt til at tilbringe de første Formiddagstimer i *Sengen*, mens hans tæppebelagte Kontor faar en for hans Sundheds Bevarelse passende Temperatur. Denne Ubehagelighed vilde han altsaa kunne undgaa ved at stige ned — undskyld, jeg mente naturligvis op i Typografernes Rækker.

Han vilde endvidere slippe for den »Ærgrelse« at se den »Kasse«, han har ombyttet med Sætterkassen, fyldes med *Guldfisk* (ikke *Gulv*fisk) i Stedet for med Svibelfisk og Blystøv. Og hvor maa det ikke være trist for ham, naar Mængden af disse »Guldfisk« tvinger ham til for Eksempel at anskaffe sig en *Selvejerbil*, der hver Sommerdag fører ham fra og til hans *Landsted*, hvor han plages af frisk Luft og Sommersol!

Og kan man undres over, hvis Misundelsens giftige Urt vokser frem i hans Hjerte, naar han — og det sker jo af og til — ser sig nødsaget til at give sine Arbejdere den Tjans at nyde godt af den Arbejdsløshedsunderstøttelse, hvortil ogsaa *han* maa yde sit Bidrag?

Og saa til Slut kommer — ikke som den sidste Glæde, men som den sidste Tort — dette: at skulle leve sin Livsaften ved de Midler, han ikke har kunnet undgaa at samle op — i Modsætning til hans Typograf, der kan glæde sig til en sorgfri Afslutning ved den »kongelige« Understøttelse, der tilflyder ham i Form af en Aldersrente paa saadan noget som — 400 Kroner om Aaret! — — —

Ja, saadan — omtrent — er en Bogtrykkers Lod. *Fr. N.*

POLSK GRAFISK KUNST

I Dagene fra den 16.—28. Oktober var der i det kgl. Kunstakademi's Festsal paa Charlottenborg i København en Udstilling af *polsk grafisk Kunst* — og det var en meget seværdig Udstilling, som man kun kunde have ønsket, at det langt overvejende Flertal af de grafiske Fags Udøvere var mødt frem for at se. Om de var der, kan jeg ikke sige, men . . .

Taget som Helhed var de udstillede Raderinger, Træsnit (begge Dele i saavel Sorttryk som farvelagte) samt de faa Bøger (i Montrer) noget for sig selv. Der hvilede i Motiverne en sjælden storladen, men maaske noget dyster Stemning over denne Udstilling. Den bar ogsaa tydeligt Præg af national Kunst i saavel Motiver som Udførelse, hvilket altsammen ikke forhindrede, at der fandtes en ejendommelig Skønhed over den, og Helhedsindtrykket var godt. Man gik fra Udstillingen med Indtrykket, at de polske grafiske Kunstnere — ligegyldigt hvilket af de nævnte Omraader man saa vælger — forstaar deres Kunst, gaar op i den og arbejder med Begejstring ikke alene for Kunstens egen Skyld, men maaske ligesaa meget for ved Hjælp af denne at vise Verden, at Polakkerne har et Samlingsmærke — Polen, Fædrelandet, — som de kan samles om og dyrke i stilren, skønhedsmættet Kunst.

Det første, jeg saa af Udstillingen, var ude i Byen, hvor en ejendommelig Plakat fangede min Interesse. Billedet var en Gengivelse af *Wladislaw Skoczylas »Røverne«*, et Træsnit i flere Farver, som fandtes paa Udstillingen. Billedet var prægtigt og Plakaten meget virkningsfuld. Forøvrigt var denne Kunstners Træsnit (flere i Farver) udmærkede og af stor realistisk Virkning. Foruden det nævnte maa bl. a. nævnes »Krig«, »Ødelæggelse«, »Røvernes Tog«, »Bondebryllup i Tatra« og »Sagnet om Røveren Janosik« m. fl.

Den af Kunstnerne, som sikkert sidder inde med den fineste Teknik, naar det gælder at føre Radérnaalen og med denne skabe et smukt, bestaaende — og betagende — Resultat, var vel nok *Josef Pankiewicz*. Der var ialt 30 Nr. fra hans Haand — Skitser fra Italien, Frankrig, Paris, Polen o. s. v. Det var herlige Billeder med en sjælden højt opdreven Teknik — Kunstnerens Selvportræt ikke at forglemme.

At nævne alle de udstillede 210 Billeder vilde her være uoverkommeilgt. Det maa være nok at nævne, at der var udmærkede Billeder — Træsnit eller Raderinger — fra ialt 42 Kunstnere. Et Par af disse maa nævnes: *F. Jableynski, J. Mierzejewski, Zofja Stankiewiez* (særlig hendes Billeder fra Warszawa) og *Leon Wyczolkowski* (bl. a. Billederne fra Warszawa og Krakow). Men der kunde nævnes mange flere. Det vilde vist blive vanskeligt at faa en bedre Udstilling af danske Kunstneres Arbejder paa disse Omraader (Træsnit og Radering).

Som et Bihang til denne Udstilling var Væggene — og nogle Montrer — prydede med dejlige *haandvævede Tæpper (Kelims)*, udført af polske Bondepiger i Kelimsvæveriet i Zakopane, og Arbejder i *»Batika«*, ligeledes udført af polske Bondepiger, men disse var udført i Professor *A. Buszeks* Skole i Krakow. Det var overmaade smukke Arbejder, som gav et stærkt Indtryk af, hvilken Kunstsans der maa leve selv i de bredeste Lag af den polske Befolkning, trods de enkle, ofte naive Motiver, der var valgt for Billedprydelsen i disse Arbejder.

Noget af det, som mest fængslede mig og tog min Interesse, var selvfølgelig de i Montrer fremlagte Arbejder fra *det polske Boghaandværk*. Der var ikke mange Værker i de 3 Smaamontrer, men det, som fandtes, var første Klasses Arbejder. Mærkeligt nok synes disse Arbejder i det væsentlige at være undgaaet de fleste Anmelderes Øjne. Og som de laa i Montrerne med et Opslag, var der jo ganske vist heller ikke meget at se. Men ved Forespørgsel hos den elskværdige unge Dame, som syntes at have Overopsyn og være der for Vejledning og for at give Oplysninger (skønt polsk talte hun godt dansk), om jeg maatte se Bøgerne nærmere efter, aabnede hun Montrerne og tog Bøgerne ud, saa at jeg selv kunde blade dem igennem — og nyde det virkelig ikke alene smukke, men kunstneriske Bogtryk. Jeg skal nævne nogle af disse Bøger, — men der var adskilligt flere, end her nævnes. Et lille Værk, der forøvrigt var til Salg, var Digteren *Kraszewskis* humoristiske Digt *»Dziad I-Baba«* (»Det gamle Ægtepar«) med Træsnit af *E. Bartlomiejcyks*. 8°. Trykt hos *Ludwig Fischer* i Warszawa i 1922. Videre maa nævnes: *»Codex Diplomatic etc.«* 574 Sider, 4°. Trykt hos *Vladislas Lazarski*, Warszawa 1919. — *Stanislaw Prcylsyszewski: »Sluby«*. 115 Sider, 8°. Trykt i brunt og sort hos *Ludwika Chominskiego* i Wilna. — *Stanislaw Lam: »Le Livre Polonais au XV et XVI Siècle«*. Trykt paa haandgjort Papir hos *Wl. Lazarski* i Waszawa i 1923. Endnu maa nævnes, at der i Polen udgives et grafisk Fagblad *»Grafika polska«*. Det var smukt i Udstyrelsen. Alle disse Bogarbejder — og mange flere — var Arbejder, som sikkert af selv den kræsneste Bogelsker og Bogtrykkender vil blive henregnet til virkelig Bogkunst. De viste alle, at der *kan* trykkes godt og smukt i Polen i vore Dage, — i hvor stor Udstrækning kunde man naturligvis ikke se af denne lille Vandreudstilling, der gaar rundt i Europa — med Understøttelse af den polske Stat — visende paa alle de Omraader, den spænder over, at Kunsten har Venner og Dyrkere i Polen, som staar jævnsides med det bedste i andre Kulturlande.

Den Udstilling gjorde Polen Ære!

Margrethebo, Svendborg, i November 1923.

L. Chr. Nielsen.

JULETRÆSFEST

Typografernes Syge-Hjælpekasse afholder sin store Juletræsfest i Idrætshuset Lørdag den 29. December Kl. 7—3. Arrangementet bliver, som det har været de tidligere Aar i Idrætshuset; Salen deles i 2 Dele saaledes, at baade Børnene og de voksne kan danse samtidig, uden at være generede af hinanden, til Tonerne af et 20 Mands Orkester under Ledelse af Musikdirektøren for Tivolis Promenadeorkester, Hr. *Hjalmar Kofoed*.

Under Børnefesten vil Børnenes bekendte Nissefar lave det sædvanlige Sjov, og i Aftenens Løb er der Optræden af *Anthon Martini* som Hurtigmaler og Karikaturtegner og de komiske Jonglører *Tarp og Tarpi*.

Billetpriserne er 75 Øre for Medlemmers Børn, Kr. 1,75 for Ikke-Medlemmers Børn og 1 Kr. for voksne (Garderobe inkl.) og faas Lørdag den 1., Fredag den 7. og 14. December Kl. 7—9 hos Kassereren *A. Andreasen*, Vølundsgade 3 4. — Salget af Børnebilletter slutter den 14. December.

For at lette Udleveringen og Salget af Børnebilletter bedes Syge-Hjælpekassens Inkassatorer lade Medlemmerne tegne sig paa en Liste og indsende denne i Løbet af Ugen til Kassereren.

Da Juletræsfesten i Fjor gav Underskud, anmodes Medlemmerne indtrængende om ikke at købe Billetter til fremmede Børn til den billige Pris.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

NYKØBING M. LOKALAFDELING

afholdt Fredag den 12. Oktober ordinær Generalforsamling. Formanden, *H. Ebbesen*, udtalte sin Glæde over for en Gangs Skyld at se næsten alle Medlemmerne til Generalforsamling. Protokollen oplæstes og godkendtes, hvorefter de reviderede Regnskaber fremlagdes. Lokalkassens Stilling var langtfra gunstig, idet den ved Kvartalets Slutning kun rummede 110 Øre, og hertil bemærkede Formanden yderligere, at der allerede siden havde været store Udgifter og forestod flere, hvorfor en Kontingentforhøjelse vilde være en Nødvendighed. Regnskaberne godkendtes. — Næste Punkt var Kontingentforhøjelse. *Formanden* foreslog at forhøje Lokalkassekontingentet med 50 Øre fra 1. Oktober at regne. Man drøftede Spørgsmaalet og vedtog énstemmig Formandens Forslag; men det burde for Fremtiden nøje overholdes, at de rejsende kun fik Kassens Tilskud *én Gang* hvert Kvartal. — En fra Forbundet tilsendt Skrivelse angaaende Svndeprøvers Aflæggelse diskuteredes og toges til Efterretning. — En Skrivelse fra Socialdemokratisk Forening om Støtte i Agitationen for Forening og Presse anbefaledes af flere Medlemmer. — En tidligere tilsendt Skrivelse fra Bestyrelsen for Nykøbing M. Svendehjem om økonomisk Støtte maatte af Hensyn til Kassens Slunkenhed atter henlægges. — Under Eventuelt drøftedes forskellige Spørgsmaal Afdelingen vedrørende, og Mødet hævedes. *M—i—s.*

HOLSTEBRO LOKALAFDELING

afholdt Lørdag den 13. Oktober ordinær Generalforsamling paa Knudsens Hotel, hvori 13 Medlemmer deltog. Dirigent: *And. Rosenkilde*. Formanden, *H. Chr. Jensen*, aflagde Beretning, hvoraf bl. a. fremgik, at en Kollega efter Afdelingens Indstilling er idømt 3 Maaneders Karentæne for at have tiltraadt Plads uden først at melde sig til Formanden. Ligeledes omtaltes et Par mislige Forhold, som en Kollega tilsyneladende har gjort sig skyldig i. Da vedkommende ikke var til Stede, paalagdes det Bestyrelsen at faa Sagen fuldt oplyst, for at en Generalforsamling kan tage Bestemmelse om, hvad der videre skal foretages. Beretningen godkendtes. — Det

reviderede Regnskab fremlagdes og udviste følgende Balancer: Hovedkassen Kr. 2641,35, Lokalkassen Kr. 272,20, Sygekassen Kr. 296,55. Godkendtes. — Derefter vedtoges nogle Ændringer i Lokalkassens Love; som en ny § kan nævnes, at den Kollega, der glimrer ved sin Fraværelse, maa erlægge 1 Kr. — selvfølgelig under Forbehold af Hovedledelsens Approbation — som lovligt Forfald gælder kun Bortrejse og Sygdom. — Et Udvalg nedsattes til at undersøge Muligheden for og eventuelt arrangere et Andespil. ÷

VEJLE LOKALAFDELING

afholdt Fredag den 12. Oktober Generalforsamling i Arbejdernes Forsamlingsbygning. Formanden, *Just Rasmussen*, bød velkommen, hvorefter *Johs. Schmidt* overlodes Dirigenthvervet. Forhandlingsprotokollen oplæstes og godkendtes. — *Formanden* aflagde derefter Beretning, og Kassereren, *Ærenlund-Madsen*, oplæste og fremlagde det reviderede Regnskab. Begge Dele godkendtes enstemmigt. Efter Behandlingen af et Par lokale Sager sluttedes Generalforsamlingen.

C. L.

ROSKILDE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Mandag den 15. Oktober. *Formanden* oplæste Regnskaberne, som godkendtes. Afdelingen har i Juli Kvartal haft Besøg af 61 rejsende.

Foranlediget ved, at der i Afdelingen findes Kolleger, som trods den stadig betydelige Arbejdsløshed blandt Fagets Udøvere, ikke undser sig ved i udstrakt Grad at udføre Akcidensarbejde (Maskinsætning og Trykning) paa Overarbejde, vedtoges en Misbilligelse af de paagældende Kollegers Optræden.

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB

afholdt halvaarlig Generalforsamling Søndag den 21. Oktober 1923 i »Nørre Central-Café«. Til Dirigent valgtes *N. V. Larsen*, Sekretær *S. Meltoft*. Regnskabet balancerede med 1303 Kr. 81 Øre. Kassebeholdningen er for Øjeblikket 399 Kr. Til Næstformand valgtes *S. Vejersø*, til Kasserer genvalgtes *J. Uhrbrand*. Styrelsesmedlem *A. Bengtson* genvalgtes. Som Styrelsessuppleant valgtes *M. Larsen*. Til Revisor genvalgtes *S. Meltoft*. Til Karnevalsudvalget valgtes Formanden *V. Faurhøj*, *N. M. Nielsen* genvalgtes. *V. Madsen* blev Suppleant. Efter Generalforsamlingen samledes Medlemmerne om et fælles Kaffebord. *S. M.*

NOVEMBERFESTEN

Hvis ikke praktiske Hindringer lagde sig i Vejen, kunde Novemberfesten godt gentages i Morgen Aften.

Der vilde være Folk nok: fem Hundrede eller flere mødte de to sidste Dage og vilde købe Billet. Men forgæves. Alt var udsolgt.

Lykkelige 2232, der havde faaet Billetter! Thi det var en Fest — en Fest, som staar som den smukkeste, der endnu har været afholdt derude i Idrætshuset. Derom var alle enige. Festudvalget har faaet Taget paa det — baade med Hensyn til Arrangementet som med Hensyn til Valget af Kunstnere. Af disses sublime Ydelser var det vel nok Peder Møllers, der vakte det stærkeste Bifald. Men ellers havde alle de optrædende lige Part i den nydelsesrige Aften, der formede sig efter Programmet — kun med den Ændring, at Fru Ingeborg Steffensen grundet paa Teatertjeneste var afløst af Fru Beth-Rasmussen, men som gennemførte det en Gang vedtagne Program. Gutenberg-Korets Sang lød frisk og smuk — de gamle Sangere bliver evig unge.

Til Ballet meldte der sig nogle færre Deltagere end forrige Aar. Kun halvandet Tusinde Mennesker traadte Dansen til Vald. Nielsens Taktstok. Men til Gengæld var Ballet saa meget mere hyggeligt og fornøjeligt, som de typografiske Baller ogsaa plejer at være.

Novemberfesten, som først skulde finde sig tilrette derude under de specielle, men store Forhold, har naaet Maalet, der er en Borgen for dens Trivsel til Gavn for dens Formaal. ***

NÆR OG FJÆRN

TRYKKERIARBEJDERNE. Opmærksomheden henledes paa, at Trykkeriarbejderne i Aften afholder Generalforsamling med Valg af et Tarif-Kommissionsmedlem paa Dagsordenen. Til dette Punkt har alle Trykkeriarbejdere, uden Hensyn til Medlemsskab af Klubben, Adgang.

RETTELSE. I Fortegnelsen over Bidrag til Juleuddelingen var Schultz' Personale i sidste Nr. opført med 100,00 Kr., skal være *180,00 Kr.* Slutsummen bliver saaledes 592,00 Kr.

REJS IKKE TIL ØSTRIG. Fra det internationale Bogtrykker-Sekretariat har vi paany modtaget Opfordring til indtrængende at advare Kollegerne mod at rejse til Østrig, da der fremdeles hersker en meget stor Arbejdsløshed, og der ingen som helst Understøttelse vil blive ydet.

INTERNATIONAL FAGFORENINGSKONGRES afholdes i Tiden fra 2. til 7. Juni næste Aar i Wien. I Forbindelse med denne Kongres vil der blive afholdt en Konference for kvindelige Arbejdere.

ARBEJDSLØSHEDEN. I *Danmark* fandtes ved Udgangen af Oktober 20.754 arbejdsløse mod 33.000 i samme Maaned i Fjor. Arbejdsløshedsprocenten for samtlige Fag under et var: September 1923 7,4 pCt., Januar 1923 21,5 pCt. og September 1922 10,6 pCt.

I *Norge* steg de arbejdsløses Antal i September Maaned med ca. 3000 og udgjorde den 10. Oktober 1923 12.840 mod 9880 den 10. September og 7600 eller 6,4 pCt. den 10. August. I Oktober 1922 var Antallet af arbejdsløse 21.400. Desuden var i Oktober 1923 7000 Personer beskæftiget ved Nødhjælpsarbejde mod 12.500 i samme Maaned i Fjor.

For *Sverige* er de foreliggende Oplysninger endnu gunstigere. Ved Udgangen af September var af Fagforeningernes Medlemmer 11.009 eller 8,7 pCt. arbejdsløse mod 21,4 pCt. ved Begyndelsen af Aaret og 34,9 pCt. i Januar 1922. (I. F. C.)

INTET SAMARBEJDE MED »DE RØDE«. Hovedbestyrelsen for den internationale faglige Central har paa et Møde i Amsterdam vedtaget følgende:

Hovedbestyrelsen bemyndiger Forretningsudvalget til, under Udelukkelse af den røde Fagforenings-Internationale, at indlede Forhandlinger med Ledelsen af den russiske Landsorganisation for paa Grundlag af den I. F. C.s Love og Program at gøre et Forsøg paa at gennemføre Arbejderbevægelsens internationale Enhed. (I. F. C.)

BREV henligger til Typograf Knud Møller fra Køge.

LOMMEBOG FOR ARBEJDERE 1924 vil som sædvanlig udkomme i Begyndelsen af December og kommer til at koste Kr. 1,75 i det stilfulde, solide Helshirtingsbind. Ogsaa i Aar lader Forlaget fremstille et mindre Parti i dyrere Indbinding til Kr. 2,50 og i fuldt Skindbind til Kr. 4,75. Sidste Aar blev disse Udgaver udsolgt meget hurtigt, og tilraades det at indsende sine Bestillinger i god Tid. Iøvrigt behøver Lommebog for Arbejdere ingen Anbefaling; den har staaet sin Prøve gennem ti Aar og er bleven en kærkommen og uundværlig Haandbog for enhver, der følger med i vore Dages travle Færden.

A. C. MEYER, som gennem mer end en Menneskealder har været Arbejdernes Sanger, udsender paa »Fremad«s Forlag en Samling »Eventyr og Historier« omfattende en halv Snes Bidrag af snart muntert, snart alvorligt Indhold. Med sit smukke farvetrykte Omslag af Axel Mathiesen og billige Pris (1,00 hæftet, 1,50 indb.) vil den sikkert bane sig Vej til de tusinde Hjem.

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

22. Oktober 1923.

De sidste 2 Protokoller oplæstes og godkendtes. — Der havde været afholdt Forbundsstyrelsesmøde, angaaende hvilket Formanden henviste til Referatet i »Typ.-Tid.«. Til Efterretning. — Kendelse forelaa i Voldgiftssagen fra Gyldendals Forlagstrykkeri angaaende den nægtede Forlægningsbetaling, og som gav Forbundet pure Medhold. Til Efterretning. — Under sidstnævnte Sags Behandling havde Levison i Retten fremlagt en Række Erklæringer, ifølge hvilke der paa en Del Trykkerier betaltes 50 pCt. for at møde før Arbejdstiden om Morgenen, men iøvrigt uden anden Godtgørelse. Det besluttedes at indsætte en vejledende Bekendtgørelse i »Typograf-Tidende«. — Det besluttedes paa given Foranledning at indgaa til Forretningsudvalget med Henstilling om at lade de siden 1915 faldne Voldgiftsretsdomme trykke i Tilslutning til de alt foreliggende. — Trykker Ganvig (Hasselbalch), der med Vilje havde undladt at give Møde efter Opfordring til Vidneforklaring ved Bogtrykfagets Voldgiftsret, indstilles til Karantæne til Forretningsudvalget. — Lærlingesag fremlagdes. Undersøges nærmere. — Et Firma havde efter Instruktion fra K. B. undladt Betaling af Dyrtidstillæg ved Overarbejde. Henvendelse til Firmaet forsøges. — En arbejdende Kollega var tillige udøvende Bogtrykker i sin Fritid. Betingelsen for hans fortsatte Medlemsskab af Forbundet maa være, at han enten kun er Typograf eller kun Bogtrykker. — Anmodning om Dispensation fra Tarifens § 1 forelaa. Kunde ikke anbefales af Styrelsen. — Dansk Ligbrændingsforening fremsender Cirkulære. Til Efterretning. — En Bogtrykker havde afskediget en Trykker uden Varsel grundet paa Arbejdsmangel og med tilgodehavende Løn. Det sidste og Erstatning for Opsigelse kræves betalt. Trykkeren tildeles en alvorlig Advarsel for at have indladt sig paa utilladeligt Kontraktsforhold. — Hos Chr. Andersen var der atter foreldet Tarifbrud, idet der ikke var betalt Forlægningsgodtgørelse for gennemgaaende Arbejdstid til Kl. 7. Gaar til K. B. med Krav om Efterbetaling. — Anmodning om Refusion for Narkose. Halvdelen af Udgiften bevilgedes. — Det vedtoges atter at købe for 500 Kr. Spisebilletter til Uddeling mellem ikke-understøttelsesberettigede. — Sager om Ekstrahjælp behandledes. — Hvilende Ret-Sager ligeledes. — Angaaende Tarifen førtes en længere Diskussion og Beslutning toges. — Mødet hævet.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Johan Unger 10,00, K. M. L. 6,00, Aller 49,50, J. Jørgensen & Co. (3. B.) 56,00, Social-Demokraten (4.-5. B.) 200,00; tilsammen Kr. 321,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 913,50.*

København, 20. November 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL

KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag og Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon 4331.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

15. November: Sønderborg 500,00. 20. November: Assens 300,00.

København, 20. November 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Einer Thomas Jorgensen, udl. 15. 11. 23 i Exprestr. (arb. s. St.). Trykker Johannes Widriksen, udl. 11. 11. 23 hos Rom (arb. s. St.). Møllers Hustru Sofie Margrethe (Syge- og Begravelseskassen). 7038 Jensens Hustru Ellen Margrethe (Syge- og Begravelseskassen). 2720 Eriksens Hustru Elida Emilie (Syge- og Begravelseskassen). 4178 Müllers Hustru Louise Marrianne (Syge- og Begravelseskassen).

Lærling Aksel Corell (Syge- og Begravelseskassen). Lærling Eigil Hendler (Syge- og Begravelseskassen). Hj.arb. Alexandra Suhr (Nationaltid.).

Esbjerg: Sætter Johan Horrits, udl. 1. 11. 23 hos P. N. Pedersen Holsted. Hillerød: Trykker Carl Bjerregaard, udl. 1. 10. 09 (tidl. Medlem). Maribo: Paal. Ellen Marie Munk Pollas. Odense: Sætter Aksel Rasmus Hansen, udl. 3. 11. 23 i Miloske Bogtr. Trykker Thorkild Meyer, udl. 3. 11. 23 i Miloske Bogtr.

TILTRAADTE

København: 7272 Christen Ørum Schomburg fra Rejse (arbl.). 571 Johan Krüger fra Rejse (arbl.).

Aalborg: 6648 Alfred M. Christensen (W. Burmester) og 7144 H. Rasmussen (Militær). Aarhus: 4466 Einar Petersen (arbl.), 6106 Kaj Dupont (arbl.), 7158 Henry Ørby Jensen (arbl.) og 6424 Anton E. Bengtson (arbl.). Frederikshavn: 3751 Oluf Sørensen Wismann (Sæby Folkebl.). Haderslev: 3375 Søren Møller (Schmidt, Rødding). Herning: 7170 Aage W. Lauritzen (arbl.). Hillerød: 3819 Ove Edm. Jensen (syg) og 3747 Alfr. Faxedahl i Pl. Hobro: 3888 Harald Thomsen (arbl.). Odense: 6716 Søren Hammerbøl (Fyns Stiftstid.). Ringsted: 3789 Thorvald Nielsen (arbl.) og 6050 V. A. Larsen (arbl.). Viborg: 4476 Aage Hansen (Næser).

FRATRAADTE

København: Sigurd Petersen til Udl. 3003 Knud Bratholm paa Rejse.

Esbjerg: 3375 Søren Møller til Rødding i Pl. Frederikshavn: 7144 Harry Rasmussen til Aalborg (Militær) og 7272 Chr. Ørum Schomborg til Kbhvn. (arbl.). Herning: 7209 Niels Rasmussen til Helsingør (Skole) og 3795 Christian Christensen til Randers (arbl.). Hillerød: 3819 Ove Edm. Jensen paa Rejse. Lyngby: 1976 Ingemann Hansen (overfl. til Læder- og Skindarb. A. K.). Roskilde: 6247 Olaf Jensen (overfl. til Oliemøllerne). Slagelse: 3381 Georg Olsen paa Rejse. Viborg: 4476 Aage Hansen paa Rejse.

UDMELDT

København: 1387 Chr. Brendstrup.

DØD

København: 336 Niels Larsens Hustru.

Typografernes Sangforening.

Mandag efter Sangøvelse foregaar en lille Højtidelighed. Alle Sangerne anmodes om at komme tilstede. (1 B)

Trykkeriarbejdernes Klub

afholder ekstraordinær Generalforsamling Fredagen den 23. November *Kl. 8* i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden: Pkt. 1, Valg af 1 Branche-repræsentant til Tarifforhandlingerne. Pkt. 2, Forslag til nye Love. Pkt. 3, Eventuelt.

Indbetaling af Kontingent finder samtidig Sted. *Styrelsen.*

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Til Salg.

1 nyt *Fraktur-Magasin* for Linotype-Dobbeltdækker og ca. 50 Stkr. nye Skibe sælges billigt. Billet mrkt. »283« modtager Ekspeditionskontoret.

En ældre Trykker

søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »282« modtager Ekspeditionskontoret.

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823. (20)

DRUBIN

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

Lurmærket for grafiske Farver. (14)

Paalæggerske.

Ung Pige, flink til saavel Hurtigpressesom Diegeltrykspaalægning søger Plads snarest. Billet mrkt. »280« modtager Ekspeditionskontoret.

Trykkerforbundter.

En ung, rask Mand, der har været i Lære i ca. 2 Aar, men er ledig paa Grund af Forretningsophævelse, søger Plads i en større Virksomhed i København snarest mulig.

Børge V. Jørgensen,
Nyborggade 14 St., København Str.
Telefon Strand 382. (281)

Typograph Maskinsætter

søger Plads 1. Januar eller senere, eventuelt som Halvdags-Maskinsætter. Billet mrkt. »277« modt. Ekspeditionskontoret.

I Fortiden var jeg hos Græbe Trykker.
Nu sælger jeg Vin, Tobak,
Cigar i Kasser og enkelte Stykker.
Besøg mig saa skal De ha' Tak.

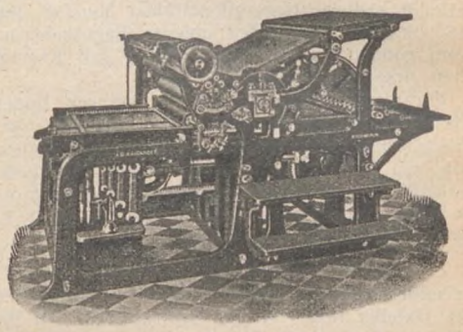
Stort Udvalg i Julegaver. *Theodor Svendsen,* **Amagerbrogade 179.**

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, Københavns.**
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser
Stadigt stort Lager. (10)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live, *Konfirmationsforsikring* osv. tegnes bedst og billigst i **Arbejdernes Livsforsikring.** *Restancefrist under Arbejdsløshed.* Ugenlig Opkrævning sammen med Forenings-Kontingentet. *Brand- og Tyveri-Forsikring,* samt *alle Arter af Forsikring* billigt i 1. Klasses danske Selskaber. Forlang Oplysning hos ANTON JENSEN,
(22) Sundbyøster Boulevard 42.

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

SÆTTEMASKINSKOLEN
ved BRDR. SIMONSGAARD
Jagtvej 155 B. — København L.
Kursus i Maskinsætning og Behandling af Intertype- og Linotype-Sættemaskiner. (26)

S. JOHANSENS
BARNEVOGNSFABRIK
— AMERIKAVEJ 1 —
Hj. af Vesterbrogade - Telf. Vester 2886 x.
Mangeaarig Specialkendskab.
Ratebetaling kan indrømmes. (142)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 48 KØBENHAVN DEN 30. NOVEMBER 1923 XXXXX AARGANG

JULEUDDELINGEN

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest Lørdag den 15. December* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyses om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 15. December* til Forretningsudvalget, Vestergade 5, København B., opgive Opholdssted den 24. December, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Lørdag den 15. December til Afdelingskontoret, Vestergade 5. **Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.**

København, den 27. November 1923.

Forretningsudvalget.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

TIL REVISORERNE I LOKALAFDELINGERNE

I nærværende Numer bringes et Sammendrag af Afdelingernes indsendte Regnskaber. Sammendragets Rubriker er ganske de samme, som findes i Skema V, »Kvartalsopgørelse«, i Kassebogen.

Revisorerne erindres om, at det er deres uafviselige Pligt at forvisse sig om, at de her anførte Summer svarer til Kassebøgerne. Det skal gøres for at kontrollere, at Afdelingskassererne indsender det rigtige Regnskab, og at Hovedkassereren opfører de indsendte Regnskaber.

København, 28. November 1923.

Forretningsudvalget.

HAABLØSE BESTRÆBELSER

Jeg tænker herved paa det store Barmhjertighedsarbejde, der siden Verdenskrigens Slutning har været udfoldet for at komme det udpinte tyske Folk til Hjælp.

I de neutrale Lande, og vistnok særlig her i Danmark, er der ofret store Summer i dette Øjemed, dels ved at tage tyske Børn her til Landet og dels ved gennem Arbejdernes Organisationer at sende de tyske Arbejdere kontante Penge.

Nu har Hovedbestyrelsen for Den internationale faglige Central og Repræsentanter for De internationale Fagsekretariater paa et Møde i Amsterdam vedtaget at stille et større Beløb til de tyske Fagforeningers Raadighed og samtidig rettet en indtrængende Opfordring til de tilsluttede Landsorganisationer rundt i Landene om at yde deres Bidrag.

Hvis der var noget Haab om at fri de tyske Arbejdere for Sultens Kvaler ved en saadan Hjælpeaktion, vilde det være Synd ikke at gøre det, skønt der naturligvis rundt om i Verden findes mange andre menneskelige Væsener, der lider lige saa haardt, og som derfor ogsaa har Krav paa vor Medfølelse og Hjælp.

Men er der noget Haab, er der nogen Mulighed for at holde Størstedelen af et stort Lands Befolkning oven Vande ved saadanne Midler? Der er mange, der tvivler.

Sulten og Nøden og Elendigheden her i Verden afhjælpes ikke ved *Barmhjertighedsgerninger*. Disse Onder udryddes kun ved, at der vederfares Folkene *Retfærdighed*.

Og vil der ikke være nogen Grund til nu, da man atter appellerer til vor Hjælpsomhed, at pege paa den Kendsgerning, at Nøden i Tyskland ikke skyldes Naturkatastrofer eller Misvækst, men derimod den Omstændighed, at det tyske Folk baade under og efter Krigen er blevet vildledt og misregeret og udplyndret af Landets *egne* Kapitalister. Den herskende Nødstilstand skyldes nok saa meget *de hjemlige* Fjender som de ydre.

»Social-Demokraten« bringer jævnlig fra en Korrespondent i Tyskland interessante Artikler om Forholdene dernede. I en af Artiklerne skriver Korrespondenten efter at have omtalt de nationalistiske Skraalhalse, at Republiken har værre og farligere Fjender end disse, og fortsætter:

»Det er de Fjender, der uden at man endnu har kunnet komme dem til Livs, skaber Sulten og Elendigheden i den tyske Befolkning.

Med andre Ord: Storindustri, Storhandel og Storagrarer.

Disse Folk giver for de flestes Vedkommende Pokker i Kejser- eller Kongedømme. De vil kun have Reaktion for derigennem at gavne deres Pengepung. Det har ganske vist ikke manglet dem paa Fortjeneste under Republiken. De har tjent og tjener hver Dag godt paa Republiken, men de vil tjene endnu mere, og det generer dem, at de ikke kan det, fordi Arbejderne gennem Socialdemokratiet dog har lidt at sige, saalænge Republiken og almindelig Valgret eksisterer.

Derfor raaber de med Nationalisterne paa Diktatur, ikke imod dem, der arrangerer Sulten, men imod dem, der sulter.

De forsøger samtidig at snigløbe Republiken ved at skabe Arbejdsløshed og skrue Priserne paa Livsfornødenhederne saa stærkt i Vejret, at Befolkningen taber Troen paa Republiken.

I deres Presse, og den største Del af den tyske borgerlige Presse er i Lommen paa Storindustri og Storagrarer, giver de Republiken Skylden for hele Miséren. Hvor herligt var det ikke i Kejsertiden. Der havde I Mad og Bolig alle, og se, hvorledes det er nu, da Socialisten Fritz Ebert har afløst Kejseren.

Sult og Elendighed over det hele.

Var Befolkningen normal hernede, *vilde man piske disse Hyklere ud af Templerne*, men den store Del af den Befolkning, der i fem Aar sultede under Krigen og i de fem »Fredsaar«, der er fulgt efter, har sultet endnu mere, er ikke normal i den Forstand, at den kan se bag ved Hykleriet.«

Naar de faktiske Forhold ser saaledes ud dernede, er der da ikke Grund til at stille sig skeptisk overfor Nytten af en fortsat Pengeindsamling fra Udlandet? Og er det ikke — om end ad Omveje — at fylde Penge i de tyske Storkapitalisters og Storagrarers Lommer ved at gøre det muligt for disse at fortsætte Udplyndringen endnu nogen Tid.

Hvis ikke det tyske Folk kan tage sig sammen og ryste af sig disse Plageaander, der i Fædrelandets misbrugte Navn har plyndret det til Skindet — ja, saa er alle Hjælpebestræbelser udefra forgæves og Folkets Skæbne beseglet.

— — — Og har vi i Grunden ikke nok at gøre her hjemme med at hjælpe os selv paa Fode?

Den, der giver, til han tigger, skal prygles, til han ligger — siger et gammelt Ord.

Fr. N.

SVENDEPRØVER

De Kolleger Landet over, der — gennem Referaterne i »Typ.-Tid.« — med Interesse følger Foreteelserne ude i Lokalafdelingerne, vil i Sommer have lagt Mærke til, at Holstebro Afdeling paa en Generalforsamling indstillede fire Kolleger — 2 Trykkere og 2 Typografer*) — til at deltage i Bedømmelsen af Svendeprøver indenfor vort Fag, og vi — i hvert Fald indenfor den lokale Ledelse — var glade ved paa denne Maade at faa Haand i Hanke indenfor dette Omraade i Lighed med andre Lokalafdelinger, som alt i flere Aar har haft den naturlige og lad mig tilføje: saare retfærdige Bestemmelse, at saavel Arbejdsgivere som Arbejdere var repræsenteret i den offentlige Kommission med det nævnte Formaal.

Den lokale Arbejdernes Fællesorganisation fik — en Gang i Foraaret tror jeg, det var — gennemført den Bestemmelse, at de faglærte Arbejdere maatte blive repræsenteret i Kommissionen. Da vort Forbunds Afdeling her i Byen desværre ikke er Medlem af Arb. F., henvendte jeg mig i min Egenskab af Lokalformand til Byens Borgmester. Henvendelsen medførte, at Afdelingen til Borgmesterkontoret skulde indstille de Mænd, som vi ønskede skulde deltage i Bedømmelsen.

*) Er en Trykker ikke Typograf? *Red.*

Var vor Glæde stor, da vort Krav — eller om man vil: Ønske — blev imødekommet, blev Skuffelsen saa meget desto større, da man nu i Efteraaret — første Gang Nyordningen skulde prøves — bevarede den dybeste Tavshed fra Borgmesterkontoret og fuldstændig ignorerede de Kolleger, Afdelingen havde indstillet.

Paany henvendte jeg mig paa Kontoret med Forespørgsel om Aarsagen til denne noget underlige Fremgangsmaade. Der mødte mig en ny Forklaring. Borgmesteren meddelte mig nemlig, at et Byraad, Ringsted tror jeg, det var, havde forespurgt Ministeriet, om de faglærte Arbejdere kunde deltage i Bedømmelsen af Svendeprøver, — en Forespørgsel, der resulterede i, at man maatte holde for, at det var i Strid med Loven om det paagældende Forhold, der stammede fra en Gang i Firserne. Jeg forsøgte at hævde, om man ikke, i Lighed med andre Byer, rent administrativt kunde tillade, at Holstebro fik et lignende Samarbejde, men der blev svaret, at — ihvorvel man, Borgmesteren, udmærket kunde se det retfærdige i vort Ønske — kunde man ikke gaa imod en saadan ministeriel Skrivelse.

Skulde jeg føje nogle Kommentarer til ovenstaaende, maatte det blive dette, at det undrer mig — og jeg tror mange med mig — i allerhøjeste Grad, at en saadan Lovbestemmelse ikke forlængst er ophævet og ændret i denne vor moderne Tids Aand; men denne Tidsaand er maaske ikke endnu naaet til de rette Mænd. Det blev fornylig i vort Fagblad oplyst, at der indenfor Bogtrykfaget var en ret anseelig Hær af arbejdsløse — — og jeg vilde dog antage, at den Understøttelse, og deraf nødvendige Kontingent, der udredes af Forbundets Medlemmer, maatte berettige vort saavel som andre Forbund til at have et Ord at sige i Bedømmelsen af de aflagte Svendeprøver. Et andet Spørgsmaal er forøvrigt, om man — for at naa til en rigtig grundig Bedømmelse — skal holde paa den nuværende Form. Mon man ikke kom nærmere til Normen af den unge Mands Anlæg og Evner ved at tage noget ud af hans daglige Produktion; thi det kan jo godt gaa saaledes, at en ellers ret dygtig Lærling paa denne bestemte Dag bliver noget alteret og falder — men det omvendte kunde vist ligesaavel hænde. . . .

Naa, men tilbage til Begyndelsen: Hvis det virkelig er saa, at de nugældende Love ligefrem forbyder et saadant Samarbejde, vilde det saa ikke være paa sin Plads, om man ved en Forhandling, f. Eks. mellem Arbejdsgiverforeningen og De samvirkende Fagforbund, fik en noget mere tidssvarende Ordning paa dette Felt — hvis det da var helt umuligt at faa en Lovændring.

Det staar mig stadig uklart, hvorledes man i én By kan have et saadant Samarbejde indenfor Kommissionen og i en anden ikke — og jeg vilde gerne, om en eller anden kunde hæve Sløret herfor.

Vi herovre i Holstebro — og hvem véd, maaske ogsaa andre Lokalafdelinger har drøftet Spørgsmaalet — venter med Længsel paa en nærmere Udredning af det paagældende Forhold.

Holstebro, i November 1923.

H. Chr. Jensen.

LEVISON

I »De grafiske Fag« er Levison ude og skal klare sine Uartigheder overfor Dansk Typograf-Forbunds Ledelse. Jeg er ikke blevet skuffet. Dertil kender jeg den nobeltpolerede Herre for godt gennem hans tiltagende Evner i Aarenes Løb. Den simpleste Ting fordrejes og pakkes ind i det yndigste Vrøvl for at skjule Kernen i Sagen.

Men der er formentlig sagt nok i Sagen angaaende Point'erne.

Naar Hr. Levison dernæst gentager sin Paastand om Dansk Typograf-Forbunds Tilsnigelse, saa bør denne Paastand returneres til Levison, som saa gerne, oh, saa gerne, vilde have tilsneget sig noget, men som blev bremset i Arbejdsgiverforeningen og nu, for at skjule Flovheden, kaster med Skidt paa sin Modpart.

Jul. Samuelsen.

FORENING FOR BOGHAANDVÆRK

Halvtbetalende Medlemmer kan paa Forbundskontoret afhente Forening for Boghaandværks for 1923 udgivne Værk, »Boghistoriske Studier« af Dr. Lauritz Nielsen, mod Betaling af Aarskontingentet for 1923, 5 Kr.

Nye Medlemmer kan mod Erlæggelse af Aarskontingentet for 1923, 5 Kr., samt et Indskud af 3 Kr. ligeledes erholde Værket. Indmeldelse kan ske gennem Forbundskontoret.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

ODENSE LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling Søndag den 28. Oktober med *Jul. Nielsen* som Dirigent. Formanden, *Magnus Hansen*, aflagde Beretning for det forløbne Kvartal, der enstemmig godkendtes. — Kassereren, *Jens Th. Petersen*, oplæste Regnskaberne. Hovedkassens Regnskab balancerede med 11.330 Kr. 85 Øre, Lokalkassens med 4972 Kr. 63 Øre. Disse tillige med Regnskaberne for de afholdte Fester godkendtes. — Et Forslag fra Bestyrelsen om at bibeholde den nuværende Understøttelse til de Medlemmer, hvis vedtægtsmæssige Understøttelse er opbrugt, blev forkastet. Derimod blev et af *Lauritsen* stillet Forslag om at fordoble Beløbet efter en længere Diskussion vedtaget. — Understøttelsen til de rejsende uden Understøttelse fastsattes som hidtil. — Som Repræsentanter til De samv. Fagforeninger valgtes *Formanden, Jul. Nielsen, Fr. Larsen, Jens Th. Petersen, Møller-Madsen* og *H. Schmidt*. — Som Repræsentant til Lærlingeafdelingens Bestyrelse genvalgtes *Formanden*. — Som Revisorer genvalgtes *C. O. Madsen* og *P. Olsen*, som Suppleant *Løfqvist*. — Som Bannerbærer nyvalgtes *Niels Rasmussen* med *Carl Hansen* som Suppleant. — Et Forslag til Ændring af Lokallovene, hvorefter Afdelingens Generalforsamlinger fremtidig saa vidt muligt skal afholdes paa Søn- og Helligdage, medførte en lang Diskussion. Forslaget vedtoges med 22 St.; et Forslag fra *Løfqvist* om, at de skal holdes paa Søgnedage, fik 13 St. — Arbejdernes Aftenskole og Svendehjemmet bevilgedes hver 25 Kr. — Under Eventuelt oplyste *Fr. Larsen*, at Typ. Stiftelse havde faaet Bevilling til Afholdelse af et Lotteri og opfordrede Medlemmerne til at være behjælpelig med Salget af Lodsedlerne. — Efter at *Formanden* havde slaaet til Lyd for den forestaaende Juleindsamling, hævedes Generalforsamlingen. —*n.*

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt Kvartalsgeneralforsamling den 26. Oktober. Som Dirigent valgtes *Søren Petersen* og som Sekretær *P. Christiansen*. Forhandlingsprotokollen godkendtes enstemmigt.

Formanden, *Marthin Pedersen*, gav forskellige Meddelelser om Sager, som var ordnede eller indbragte for Styrelsen til nærmere Undersøgelse, ligesom der i Anedning af, at et Medlem var traadt i Plads uden Henvendelse til Formand eller Kasserer, førtes en Del Diskussion, hvor alle Talere var enige i at understrege Betydningen af Lovenes Overholdelse, og hvor Spørgsmaalet om Anvendelse af Karantæne var stærkt i Forgrunden, dog uden at der stilledes Forslag om at anvende denne. — Men forhaabentlig er Diskussionen ikke ført forgæves.

Kassereren, *Chr. Rostgaard*, oplæste de reviderede Regnskaber, som godkendtes enstemmigt. — Forbundskassens Balancesum var Kr. 15.554,85 og Lokalkassens Kr. 4818,42 med en Kassebeholdning af Kr. 2946,68.

Følgende Pengebevillinger vedtoges: Aftenskolen for Arbejdere 15 Kr., Foredragsforeningen af 1901 15 Kr., Volgfondsmærker (Restbeholdning) 2 Kr. 50 Øre. Til Biblioteket bevilgedes 50 Kr. til foreliggende Indbindingsarbejder, og det vedtoges at købe Literatur for et Beløb af 125 Kr. hos en Kollega, som man paa denne Maade kunde støtte i en prekær Situation. Ligeledes vedtoges det, at Afdelingen arrangerer Karneval i Vinteren 1923—24, og at Arrangementet overdroges Styrelsen.

Til Repræsentant i Fagets Lærlingeafdeling genvalgtes *Ernst Pedersen* med Akklamation.

— — —

Hjælpekassen afholdt derfter Generalforsamling. Forhandlingsbogen godkendtes. *Rostgaard* oplæste det reviderede Regnskab, som enstemmig godkendtes. Balancesummen var Kr. 7753,89. Et udbetalt Beløb til en ældre Kollega efterbevilgedes, og til Fordeling blandt 9 Enker bevilgedes et Beløb af 605 Kr.

AALBORG LOKALAFDELING

afholdt Generalforsamling Lørdag den 26. Oktober hos Kjelstrup. At man havde taget Lørdag og »et andet Værtshus« havde hjulpet saa meget, at der var to flere, end der kunde være omkring Kjeldstrups Spisebord (der ikke er saa lille!).*Formandens* Beretning (der hovedsagelig omfattede »Valgkampagnen«) og Regnskaberne godkendtes naturligvis — og uden Diskussion. *Kassereren* meddelte, at til næste Kvartal kunde han se den nøgne Bund i Kassen, hvorfor Kontingentet maatte forhøjes. Det var hovedsagelig de rejsende uden ordinær Understøttelse, som tømte Kassen, skønt det nu blev strengt fastholdt, at de 5 Kr. kun udbetaltes med 3 Maaneders Mellemrum. Efter at han havde trøstet med, at Lønnen var steget med 1 Kr. og Kontingentet dalet med en do., vedtoges det at fordoble Kontingentet fra Nytaar — i dyb Resignation, thi ingen protesterede. Hvad for Resten heller ikke kunde have nyttet noget!

— Aftenen sluttede med Oplæsning af *Bernh. Nielsen* — ikke et Øje var tørt! Det var en Oplevelse for alle. En poetisk og stemningsfuld Ende, som maaske bliver gentaget ved næste Generalforsamling. *G.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde Mandag Kl. 7 førstkommende i Vestergade 5.

Formanden.

BILLETTER til Novemberfesten bedes venligst betalt til Inkassatoren i den kommende Uge.

Formanden.

DØDSFALD. Tirsdag den 20. November afgik et af Trykkerforeningens ældste Medlemmer, *J. Ejby*, ved Døden. Ejby havde lært hos Luno og kom derfra til Thiele, hvor han fik sin daglige Gerning, indtil han i Foraaret lagde op for at unde sig en velfortjent Hvile efter en 50-aarig Svendetid. De Kolleger, som gennem de mange Aar lærte Ejby at kende, vil mindes ham som en hjælpsom Kammerat og i Besiddelse af et godt Humør, som virkede forfriskende i Hverdagslivets Tristhed. — Begravelsen foregik i Søndags under stor Deltagelse paa Vestre Kirkegaard, hvor Trykkerforeningens Banner bragte vor afdøde Kollega den sidste Hilsen.

FØDSELSDAG. Torsdag den 29. November fejrede Holbæk Lokalafdelings ældste Medlem, Typograf *Hans Christensen*, »Holbæk Amtstidende«, sin 65-aarige Fødselsdag. Da Hans Christensen er meget populær og afholdt af Kollegerne, blev han paa forskellig Maade hyldet i Anledning af Aarsdagen.

50-AARS JUBILÆUM fejres den 1. December af vor gamle, agtede Kollega *E. G. Melberg*, Kalundborg. Det er nemlig da 50 Aar siden, Melberg kom i Lære paa »Vends. Tid.« i Hjørring. Efter udstaaet Læretid arbejdede Melberg forskellige Steder i Landet, indtil han i 1898 fik Plads paa »Kalundborg Dagblad«. Her har Melberg altsaa virket i 25 Aar, og trods sine 67 Aar staar han endnu støt og sikkert ved Kassen. — Afdelingen arrangerer i Dagens Anledning en lille Festivitet paa et af Byens Hoteller med Melberg og Hustru som Æresgæster. Men ogsaa her fra »Typ.-Tid.«s Spalter skal der lyde et: Til Lykke paa Dagen, gamle Svend. —*n.*

TYPOGRAFERNES SYGE-HJÆLPEKASSE. — Kassereren træffes i denne Uge i Morgen, Lørdag, Kl. 7—9 i Stedet for i Dag, Fredag. Billetsalget til Juletræsfesten begynder i Morgen, Lørdag. Angaaende Priser og Arrangement henvises til sidste Nr. af »Typ.-Tid.«.

REGNSKAB FOR JULI KVARTAL 1923

	Indtægt												Udgift																				Kassebeholdn. ved Kvartalets Slutn.	
	Kassebeholdn. fra forrige Kvartal		Ordinært Kontingent		Ekstra-Kontingent		Andre Indtægter		Tilskud fra Hovedkassen		Ialt		Rejseunderstøttelse		Understøttelse paa Stedet		Hjælpekasse-understøttelse		Reservefonds-understøttelse		Sygeunderstøttelse		Begravelseshjælp		Andre Udgifter		Indsendt til Hovedkassen		Ialt			
	Kr.	Ø	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Aabenraa	22	70	1482	»	»	»	»	»	300	»	1804	70	55	25	339	50	208	»	»	»	168	»	»	»	14	»	1000	»	1784	75	19	95
Aalborg	68	84	5722	85	»	»	5	»	800	»	6596	69	163	25	2472	»	1376	»	»	»	1217	»	»	»	59	»	1300	»	6587	25	9	44
Aarhus	»	»	14504	85	»	»	50	»	1000	»	15554	85	131	50	5805	»	3272	»	»	»	2535	»	500	»	148	»	3163	35	15554	85	»	»
Assens	19	65	494	70	»	»	»	»	340	»	854	35	23	»	563	»	268	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	854	»	»	35
Brønderslev	15	»	409	70	»	»	»	»	313	20	737	90	35	»	42	»	36	»	»	»	314	»	»	»	6	»	289	90	722	90	15	»
Esbjerg	»	»	1848	55	»	»	»	»	700	»	2548	55	55	25	1059	»	556	»	»	»	402	»	»	»	21	»	455	30	2548	55	»	»
Faaborg	34	80	669	»	»	»	»	»	»	»	703	80	64	30	231	»	178	»	»	»	»	»	»	»	5	»	190	»	668	30	35	50
Fredericia	35	»	1400	20	»	»	»	»	150	»	1585	20	54	25	385	»	128	»	»	»	916	»	»	»	25	»	41	95	1550	20	35	»
Frederikshavn	34	36	659	60	»	»	»	»	100	»	793	96	84	25	36	»	18	»	»	»	509	»	»	»	10	»	100	»	757	25	36	71
Grenaa	15	»	261	90	»	»	»	»	275	»	551	90	13	»	264	»	140	»	»	»	»	»	»	»	3	»	116	90	536	90	15	»
Haderslev	»	»	1755	70	»	»	»	»	»	»	1755	70	20	»	876	50	480	»	»	»	»	»	»	»	19	»	360	20	1755	70	»	»
Haslev	34	40	252	20	»	»	»	»	»	»	286	60	3	75	»	»	2	»	»	»	»	»	»	»	»	»	260	»	265	75	20	85
Helsingør	31	30	1001	40	»	»	»	»	3467	50	4500	20	76	75	1978	50	1108	»	»	»	62	»	»	»	14	»	1230	»	4469	25	30	95
Herning	23	16	997	55	»	»	»	»	»	»	1020	71	13	»	213	50	130	»	»	»	262	»	»	»	9	»	375	»	1002	50	18	21
Hillerød	60	»	2588	50	»	»	»	»	200	»	2848	50	146	»	220	50	200	»	»	»	»	»	»	»	22	50	2225	»	2814	»	34	50
Hjørring	26	24	1322	50	»	»	»	»	460	»	1808	74	50	25	964	»	280	»	»	»	122	»	»	»	13	»	350	»	1779	25	29	49
Hobro	35	»	371	35	»	»	»	»	595	10	1001	45	45	75	518	»	316	»	»	»	»	»	»	»	4	»	82	70	966	45	35	»
Holbæk	35	»	2205	60	»	»	»	»	»	»	2240	60	46	»	816	»	421	»	»	»	104	»	»	»	20	50	798	10	2205	60	35	»
Holstebro	»	»	1341	35	»	»	»	»	1300	»	2641	35	13	»	518	»	278	»	»	»	732	»	»	»	14	»	1086	35	2641	35	»	»
Horsens	»	»	3072	40	»	»	»	»	794	30	3866	70	61	50	1044	50	590	»	»	»	273	»	400	»	31	»	1466	70	3866	70	»	»
Kalundborg	35	»	1044	70	»	»	»	»	1215	40	2295	10	85	50	1326	»	712	»	»	»	42	»	»	»	»	»	94	60	2260	10	35	»
Kolding	35	»	4157	15	»	»	»	»	1300	»	5492	15	131	25	2309	»	1196	»	»	»	678	»	»	»	38	75	1104	15	5457	15	35	»
Korsør	15	»	470	30	»	»	»	»	150	»	635	30	91	50	»	»	40	»	»	»	202	05	»	»	7	50	275	40	616	45	18	85
Køge	15	»	740	15	»	»	»	»	747	55	1502	70	37	»	745	»	448	»	»	»	32	»	»	»	7	50	218	15	1487	65	15	05
Lyngby	28	03	237	65	»	»	»	»	800	»	1065	68	41	50	208	»	128	»	»	»	294	»	»	»	3	50	350	»	1025	»	40	68
Løgstør	35	»	189	15	»	»	»	»	200	»	424	15	16	25	199	50	124	»	»	»	»	»	»	»	3	»	46	40	389	15	35	»
Maribo	35	»	685	60	»	»	»	»	»	»	720	60	15	75	»	»	8	»	»	»	»	»	»	»	4	50	657	35	685	60	35	»
Marstal	9	50	189	15	»	»	»	»	100	»	298	65	»	»	237	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1	»	50	»	288	»	10	65
Middelfart	34	87	763	10	»	»	»	»	200	»	997	97	38	50	21	»	32	»	»	»	»	»	»	»	19	»	853	»	963	50	34	47
Nakskov	35	»	1773	20	»	»	»	»	»	»	1808	20	51	70	621	50	246	»	»	»	»	»	»	»	14	»	840	»	1773	20	35	»
Nyborg	37	11	1097	45	»	»	5	»	75	»	1214	56	77	»	267	50	128	»	»	»	»	»	»	»	10	»	700	»	1182	50	32	06
Nykøbing F.	35	»	3035	30	»	»	»	»	»	»	3070	30	24	35	762	50	438	»	»	»	207	»	»	»	26	50	1576	95	3035	30	35	»
Nykøbing M.	50	»	670	95	»	»	»	»	»	»	720	95	17	25	312	50	174	»	»	»	»	»	»	»	7	50	159	70	670	95	50	»
Næstved	35	»	3010	30	»	»	13	»	»	»	3058	30	31	50	924	»	550	»	»	»	86	»	»	»	30	»	1401	80	3023	30	35	»
Odder	34	35	644	90	»	»	»	»	150	»	829	25	»	»	72	»	48	»	»	»	96	»	»	»	5	50	573	»	794	50	34	75
Odense	»	«	10830	85	»	»	»	»	500	»	11330	85	123	»	4151	50	2010	25	»	»	1014	»	200	»	101	25	3730	85	11330	85	»	»
Randers	8	66	3844	55	»	»	»	»	3150	»	7003	21	77	25	3084	»	1417	»	»	»	1248	»	»	»	44	»	1100	»	6970	25	32	96
Ribe	35	»	483	45	»	»	»	»	256	»	774	45	3	25	262	»	162	»	»	»	280	»	»	»	5	»	30	»	742	25	32	20
Ringkøbing	34	75	1241	60	»	»	»	»	»	»	1276	35	6	50	294	50	160	»	»	»	38	»	»	»	11	»	732	»	1242	»	34	35
Ringsted	6	42	1657	35	»	»	»	»	»	»	1663	77	43	»	939	50	566	»	»	»	»	»	»	»	16	50	63	77	1628	77	35	»
Roskilde	»	»	2200	90	»	»	»	»	300	»	2500	90	163	25	1165	»	698	»	»	»	147	»	»	»	»	»	327	65	2500	90	»	»
Rudkøbing	15	»	943	20	»	»	»	»	200	»	1158	20	53	20	28	»	34	»	»	»	800	»	»	»	13	50	214	50	1143	20	15	»
Rønne	6	66	1966	»	»	»	»	»	300	»	2272	66	»	»	863	50	472	»	»	»	628	»	»	»	20	»	260	»	2213	50	29	16
Silkeborg	28	30	1787	»	»	»	»	»	200	»	2015	30	42	25	244	50	156	»	»	»	798	»	»	»	18	»	730	»	1988	75	26	55
Skanderborg	»	»	490	35	»	»	»	»	318	60	808	95	52	25	230	50	164	»	»	»	258	»	»	»	5	50	98	70	808	95	»	»
Skive	35	»	1942	65	»	»	»	»	»	»	1977	65	24	25	812	»	452	»	»	»	»	»	»	»	15	»	639	40	1942	65	35	»
Skjern	35	»	252	20	»	»	»	»	»	»	287	20	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	»	252	20	252	20	35	»
Slagelse	»	85	2855	20	»	»	»	»	300	»	3156	05	42	25	1375	50	730	»	»	»	252	»	»	»	27	»	700	»	3126	75	29	30
Stege	9	22	315	25	»	»	»	»	260	»	584	47	»	»	98	»	56	»	»	»	»	»	»	»	»	»	420	»	574	»	10	47
Struer	46	31	87	30	»	»	»	»	600	»	733	61	13	»	324	»	170	»	»	»	»	»	»	»	»	75	200	»	707	75	25	86
Stubbekøbing	24	97	315	25	»	»	»	»	»	»	340	22	11	75	»	»	2	»	»	»	»	»	»	»	2	50	300	»	316	25	23	97
Svendborg	26	11	2340	75	»	»	»	»	300	»	2666	86	48	25	1210	»	470	»	»	»	85	«	»	»	13	75	830	»	2657	»	9	86
Sønderborg	35	»	1010	»	»	»	»	»	553	85	1598	85	34	50	702	50	400	»	»	»	160	»	»	»	12	»	254	85	1563	85	35	»
Thisted	46	87	1382	30	»	»	»	»	»	»	1429	17	26	»	»	»	16	»	»	»	»	»	»	»	»	»	1350	»	1392	»	37	17
Tønder	39	65	514	10	»	»	»	»	900	»	1453	75	43	25	738	»	414	»	»	»	242	»	»	»	11	»	»	»	1448	25	5	50
Varde	13	08	888	20	»	»	»	»	100	»	1001	28	9	75	475	50	243	»	»	»	»	»	»	»	8	»	250	»	986	25	15	03
Vejle	31	57	3957	50	»	»	5	»	»	»	3994	07	104	50	738	»	456	»	»	»	198	»	»	»	25	»	2450	»	3971	50	22	57
Viborg	35	50	1463	15	»	»	10	»	1100	»	2608	65	16	25	1293	50	708	»	»	»	296	»	»	»	16	»	243	»	2572	75	35	90
København	1473	23	103840	05	»	»	88	»	25071	50	130472	78	2751	80	45381	50	24213	25	»	»	15697	0 5	1100	»	982	»	38968	87	129094	47	1378	31
	»	»	150708	20	1	30	438	94	»	»	151148	44	289	»	69369	»	34200	02	180	»	31443	46	2580	»	2013	39	11073	57	151148	44	»	»
	1473	23	254548	25	1	30	526	94	25071	50	281621	22	3040	80	114750	50	58413	27	180	»	47140	51	3680	»	2995	39	50042	44	280242	91	1378	31

SKRIVENDE KOLLEGER, hvis Artikler har ligget over i Uger, maa ruste sig med Taalmodighed. Deres Tanker skal, saa vidt muligt, komme frem i vort lille Blad i de følgende Numre.

GUSTAV CLAUSEN, tidligere Formand for Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling, er enstemmig valgt til 4. Suppleant til Københavns Bogtrykkerforenings Styrelse.

BREV henligger til Typograf Tønnesen fra Holbæk.

VALG TIL TARIFKOMMISSION. Opmærksomheden henledes paa, at *Bog- og Akcidenssætterne* holder Møde i Aften Kl. 8 i Rømersgade 22, lille Sal o. G., *Maskinsætterne* paa Søndag Kl. 11 i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden, og *Trykkerne* Onsdag den 5. December Kl. 7½ i Rømersgade 22, lille Sal.

TYPOGRAFERNES STIFTELSE afholder ordinær Generalforsamling Søndag den 2. December Kl. 11 præcis i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

OTTE-TIMERS DAGEN BIBEHOLDES. Et Lyspunkt i Bedrøveligheden ved Ruhraktionen er det, at de franske Besættelsesmyndigheder har tvunget Stinnes og Konsorter til at opgive Kravet om en 10-Timers Arbejdsdag.

ITALIEN. Ifølge Meddelelse fra Det internationale Bogtrykker-Sekretariat er Italien spærret for Tilgang af Skriftstøbere og alle Brancher indenfor Bogtrykindustrien.

FORKERT ADRESSE. »Svensk Typograf-Tidning« skriver i sit sidste Numer følgende:

»Hver Post fra Udlandet medfører i Almindelighed Tiggerbreve fra Tyskland, dels fra enkelte Personer og dels fra alle mulige Foreninger. Tyskerne synes at have den Opfattelse, at Svenskerne har et uudtømmeligt Forraad af Penge og intet højere Ønske nærer end at stille dem til Tyskernes Raadighed. De svenske Blade har gentagende peget paa en mindre tiltalende Geschäft, som f. Eks. Indsamlingen til det saakaldte »Schwedendank« i Dresden. Denne foregaar paa den Maade, at der fra Dresden sendes til den svenske Modtager et Prospektkort eller lignende, og herpaa faar Modtageren Meddelelse om, at han har at betale en Krone for dette Kort. For de paa denne Maade indkomne Penge skal der i Dresden — for at afhjælpe Bolignøden — bygges et Antal Huse, som til Tak for den svenske Hjælp faar Navnet »Swedendank« (Tak til Sverige). Det Kort, som kom Redaktøren af »Svensk Typ.-Tid.« i Hænde, havde formentlig faaet en fejl Adresse, thi det havde paa Bagsiden en trykt Meddelelse om, at Penge skulde anvendes til et »Dänendank«, hvilket tyder paa, at man fisker i andre i Forhold til Tyskland valutastærke Lande.«

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget:
Sønderborg Lokalafdeling 46,00.
København, 27. November 1923.
Karl Sørensen.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:
Andersen 10,00, Krigsministeriets Pers. (1.-2. B.) 8,00, Schultz (2. B.) 150,00, Jørgensen & Co. (4. B.) 56,00, Klubben »Politiken« (1. B.) 200,00, Social-Demokraten (6. B.) 100,00; tilsammen Kr. *524,00*. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 1437,50*.
København, 27. November 1923.
O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.
FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.
ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før **Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683.**
Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 27. November: Randers 500,00; Tønder 500,00. København, 27. November 1923.

Forretningsudvalget.

NY LOKALFORMAND

Lyngby: Typograf O. Christoffersen, Ekspres-trykkeriet.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Henry Albert Christensen, udl. 1. 12. 23 hos Schultz (arb. s. St.). Sætter Niels Roland Nielsen (J. G. Nielsen), tidligere Medlem. Paal. Karla Nielsen (Viggo Møller). 1963 Königs Hustru Jensigne (Syge- og Begravelseskassen). Lærling Kaj Helge Funck (Syge- og Begravelseskassen).

Grenaa: Sætter Karl Sørensen, udl. 1. 4. 1919 i Djursland Venstrebl. (tidl. Medlem). Køge: Sætter Peter Hansen, udl. 25. 11. 23 paa Østsjællands Folkebl. Silkeborg: Hj.arb. Wilh. Petersen.

TILTRAADTE

København: Sætter Bernhard Jensen fra Randers i Pl. Sætter Anker Rasmussen fra Køge (arbl.). Hj.arb. Charles Andersen fra Landarb. Forb. (arbl.).

Aarhus: Gerson Jensen (overfl. fra Billedskærernes Forb.). Esbjerg: 3646 H. Chr. A. Jacobsen (Højskole). Odense: 2639 Sofus Vald. Sørensen (Mammen). Svendborg: 3858 Carlo Nygaard (Svendborg Amtstid.). Viborg: 6620 K. E. Fischer (arbl.).

FRATRAADTE

Aarhus: 6048 Edvin Petersen til Svendborg i Pl. Køge: 7319 Anker Rasmussen til Kbhvn. (arbl.). Randers: 6710 J. P. Faaborg til Skanderborg i Pl. og 6997 Bernh. Jensen til Kbhvn. i Pl. Vejle: 6067 Henrik Nielsen til Skanderborg i Pl.

UDMELDTE

København: 2145 Anna Marie Jensen.

Randers: 5042 Mary Jensen (fratraadt Faget). Vejle: 4979 Clara Hansen (fratraadt Faget) og 4945 Anna Meldgaard (fratraadt Faget).

UDSLETTET PAA GRUND AF RESTANCE

København: 709 Simonsen (Ludvig Petersen).

DØDE

København: 1710 Johannes C. Eibye. 2083 Ida Hansen.

Typografernes Stiftelse.

Den aarlige Generalforsamling afholdes Søndag den 2. December 1923 Kl. 11 pr. i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Dagsorden:

1. Aarsberetning og Regnskab for Virksomheden 1922—23.
2. Forslag ang. Bevilling af Midler til Anvendelse i det løbende Regnskabsaar.
3. Forslag til Forandring af Lovenes § 8.
4. Forslag til Oprettelse af Fribolig.
5. Opstilling til Valg af Kasserer (afg. P. Jensen), 1 Styrelsesmedlem (afg. P. Nordlunde, som ikke modtager Genvalg) samt 1 Revisor (afg. Christoffersen).

(267) *Styrelsen.*

K M K KØBENHAVNS MASKINSÆTTER KLUB

Medlemsmøde afholdes *Søndag den 2 December Kl. 11* i Rømersgade 22, 2. Sal til Gaden med Dagsorden:

1. Valg af Tarifrepræsentant, 2. De nye Forbundslove, 3. Eventuelt.

Til Punkt 1 har alle Maskinsættere Adgang. *Styrelsen.*

Den typografiske Trykkerforening.

Ekstraordinær Generalforsamling afholdes *Onsdag den 5. December Kl.* 7½ i Rømersgade 22. (Den lille Sal)

Dagsorden: 1. Valg af 2 Medlemmer til Tarifkommission. 2. Eventuelt.

Styrelsen.

Typografernes Syge-Hjælpekasse.

Kassereren træffes i denne Uge **imorgen Lørdag** Kl. 7—9, i Stedet for idag Fredag. (13 j)

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

Bestyrelsesmøde afholdes den 1. Mandag i hver Maaned Kl. 7. Indbetaling af Kontingent i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden.

Styrelsen.

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Maskinsætter

til Intertype eller Linotype søger Plads. Billet mrkt. »285« modt. Ekspeditionskont.

Paa Grund af Sygdom

kan et udmærket Annonceblad med Accidenstrykkeri i Provinsby overtages 1. Januar af reel Køber. 15—20.000 Kr. nødvendig for Udbetaling. Nærmere gennem Billet mrkt. »286«.

NB. For en Faktor eller en anden Fagmand, som ønsker at blive selvstændig, er her en enestaaende Chance.

En ældre Trykker

søger Plads straks eller senere. Billet mrkt. »282« modtager Ekspeditionskontoret.

Paalæggerske.

Ung Pige, flink til saavel Hurtigpresse- som Diegeltrykspaalægning søger Plads snarest. Billet mrkt. »280« modtager Ekspeditionskontoret.

I Fortiden var jeg hos Græbe Trykker.
Nu sælger jeg Vin, Tobak,
Cigar i Kasser og enkelte Stykker.
Besøg mig saa skal De ha' Tak.

Stort Udvalg i Julegaver. *Theodor Svendsen,* **Amagerbrogade 179.**

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som ufornikelede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8878
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Kompagnon.

Da min nuværende Kompagnon af Helbredshensyn ønsker at udtræde af Firmaet, kan en dygtig Sætter, som disponerer over ca. 15.000 Kr. indtræde i hans Sted. Trykkeriet er beliggende i København. God kontant Kundekreds. Billet mrkt. »284« modtager Ekspeditionskontoret.

Kilespatier. Garanteret holdbare og nøjagtige. Prøvekile **2.75.** Reparationer (nye Overdele) **1.75. E. Kjelberg, Marstalsgade 33, København. Telefon: Øbro 4427 x.** (254)

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

· ERIK · LEVISON ·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmateriale samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 49 KØBENHAVN DEN 7. DECEMBER 1923 XXXXX AARGANG

JULEUDDELINGEN

D'Hrr. Lokalformænd bedes *senest Lørdag den 15. December* indsende en Fortegnelse over de i deres Afdelinger værende arbejdsledige eller trængende Kolleger eller Enker, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Juleuddelingen, samt angive de nærmere Omstændigheder, som kan berettige disse til Andel i Juleindsamlingen. Ligeledes oplyses om Vedkommende er gift eller ugift, nyder Understøttelse osv.

De Rejsende, som maatte ønske at komme i Betragtning ved Uddelingen, maa ligeledes *senest den 15. December* til Forretningsudvalget, Vestergade 5, København B., opgive Opholdssted den 24. December, ledsaget af de foran begærede Oplysninger; de vil da af den paagældende Afdelingskasserer erholde deres eventuelle Part udleveret. Til Udlandet sendes intet.

Arbejdsløse og trængende Medlemmer i København eller Enker efter disse maa *indgive Andragende* inden Lørdag den 15. December til Afdelingskontoret, Vestergade 5. **Det er ikke tilstrækkeligt, at man staar opført i Arbejdsløshedsprotokollen.**

København, den 27. November 1923.

Forretningsudvalget.

HR. LEVISONS FORVIRREDE RETSBEGREBER

Vi plejer ikke i Organisationerne — hvad man formentlig vil have lagt Mærke til — at kritisere de Domme, der afsiges ved Fagets Voldgiftsret eller andre Steder. Harald As. Jensen brød for nogen Tid siden dette Princip i sit lille Blad og dannede derved Skole, forsaavidt som Levison nu er fulgt efter i »De grafiske Fag«. Men lad nu være, at det kun er Undtagelser, der bekræfter Reglen, som er den, at man er i Besiddelse af saa megen Kultur, at man resigneret bøjer sig for den Instans, som man er enedes om skal være den afgørende.

Saaledes kunde man ræsonnere, hvis bare ikke her forelaa noget ganske andet og ganske særligt.

Thi her ser vi netop det Særsyn, at det er en af Voldgiftsrettens egne Dommere, der offentlig kritiserer den Dom, som den Ret, han selv er Medlem af, har afsagt.

Det turde dog vistnok være Toppunktet af, ja hvad skal man kalde det — i en Sag, hvori der ikke er mange Ben, og hvor Præmisserne er overordentlig klare.

Man tænke sig noget lignende i Den faste. Mon ikke den vedkommende vilde have skandaliseret sig, saa han for Fremtiden var umulig i nogen Ret?

Det drejer sig om Kontrolbogstaverne hos Hasselbalch og om Arbejdsstandsningen, som vor ærede Modpart var saa fiffig at afstedkomme. Som voterende Dommer har Hr. Levison her haft Anledning til at komme frem med alt — alt hvad han havde paa Hjerte, hver den mindste Enkelthed, véd jeg, gaar ikke Formandens Øre forbi, men bliver besvaret, logisk og stringent og uden Hensyn til, hvem af Parterne der er den fremførende.

Ikke desto mindre rejser Levison Sagen i sit Blad og kritiserer den afsagte Dom uden Blusel. Han beskriver Sagens Forhistorie paa *sin* Maade. Her skal vi imidlertid lade Præmisserne tale.

Men saa kommer Kritiken. Og det er det forfærdelige, at Voldgiftsretten ikke har idømt Forbundet den Erstatning paa 5,110 Kr., som Københavns Bogtrykkerforening i en specificeret Opgørelse paastod sig tilkendt. Foruden at vi paastod os frikendt, bestred undertegnede denne Sums Rigtighed, baade under den skriftlige og under den mundtlige Procedure, uden at min Modpart besvarede Realiteterne. Og det er meddelt mig, at under Voteringen er en af K. B.s egne Dommere fremkommet med Udtalelser, der røbede, at Erstatningspaastanden var sat for højt!

Det er denne Erstatning, der for Levison er Hovedsagen. Det var denne, som det for Levison under Sagens Gang gjaldt om at tilrettelægge. Allerede i Arbejdsgiverforeningen, hvor man skal prøve at forlige Sagen, ytrede Levison: »Nej, nu skal Samuelsen faa at vide, hvad det koster at ville spille Diktator i København.«

Og det er vistnok her, Sagens Ledemotiv har ligget for ham.

I Den faste Voldgiftsrets vejledende Regler, som stammer fra en Sag 106, og hvorom det siges, at disse var K. B.s Ledelse bekendt, hedder det:

»Retten maa nu give Klagerne Medhold i, at der i den Ret til at lede Arbejdet, der ved Septemberforligets Punkt 4 er tilsikret Arbejdsgiverne, og som eventuelt loves støttet af Arbejdernes Hovedorganisation, maa være indbefattet en Ret til at udøve den for Arbejdets Ledelse nødvendige Kontrol. Forsaavidt der derfor kun er Tale om Kontrolforanstaltninger, som øjensynlig ikke har andet Formaal end at sikre, at Arbejdet gaar sin normale Gang, som ikke har nogen for Arbejderne krænkende Form, og som ikke kan forvolde Arbejderne Tab eller nævneværdig Ulempe, maa det være Arbejdsgivernes Ret i Henhold til Punkt 4 uden videre at fordre dem respekterede og gennemførte. *Hvis der derimod er Spørgsmaal om Indførelse af nye, særegne Kontrolforanstaltninger, med Hensyn til hvilke der kan være rimelig Tvivl om, hvorvidt de holder sig indenfor de angivne Grænser, maa det være vedkommende Arbejdsgivers Sag at søge at tale sig til Rette med Arbejderne om deres Indførelse og eventuelt bringe Spørgsmaalet om deres Berettigelse frem til Afgørelse ved faglig Voldgift.*«

Ifølge Præmisserne var det dette sidste af mig kursiverede Punktum, der var det afgørende for Sagen. Altsaa kunde Principalerne ikke egenmægtig indføre denne nye (supplerende) Kontrolforanstaltning. Tvivlen var aabenbar og behørig motiveret. Det var første Gang, Forbundet stod overfor Spørgsmaalet, som Personalet havde indanket og anmodet om Forbundets Assistance til. (At Kontrolforanstaltningen senere kendes lovlig ved Retten ophæver *ikke* Principalens Pligt ifølge ovenstaaende, thi først ved Dommens Afsigelse er Tvivlen hævet.) Jeg henstillede derfor, at Firmaet ventede med Indførelsen, til Sagen var afgjort.

Men Svaret var, efter Samtale med Levison, et Nej.

Her ligger Retsbruddet, med vor Modpart som den egentlige Sagvolder og som den, der maa tage Skade for Hjemgæld med Hensyn til hele Sagens videre, vi kan godt sige beklagelige Forløb.

Hr. Levison fortæller, at det var mig, der skulde søge Mægling mod Retsbruddet. Men jeg holder paa, at Dansk Typograf-Forbund ikke behøver ulovlig at lade sig tvinge. Det maatte være Levisons Pligt at søge Mægling, fordi vi nægtede at trykke vore Navne paa Oplagene. Saavidt min Ringhed kan forstaa den afsagte Kendelse, har Voldgiftsretten givet os Medhold. I hvert Fald er Forbundet frikendt.

Hr. Levison kalder dette for Næveret, Næverettens Tidsalder. I Stedet for skal Voldgiftsretten holde med Principalerne!

Den Slags Paastande viser Hr. Levison som den mindre ligevægtige Mand, han er.

Tror han da virkelig selv paa dem?

Eller mener han at kunne dække sin Flovhed over den »uheldige Kendelse«, som der staar i Overskriften i »De grafiske Fag«, med sligt.

Ja, det var en uheldig Kendelse — det skal Guderne vide, uheldig for — Levison.

Jul. Samuelsen.

NOGLE TANKER TIL OVERVEJELSE!

I.

Naar jeg — der i en Del Aar paa forskellig Vis har deltaget i det organisatoriske Arbejde baade i og uden for Typografernes Kreds — her føler Trang til at omtale forskellige Forhold, vil jeg forudskikke, at disse Tanker ikke er nye for mig, og at jeg ogsaa er klar over, at ikke alle vil give mig Ret.

Det faar saa være.

Men jeg vil nu en Gang sige min Mening om forskellige Ting, som jeg synes burde være ganske anderledes.

Jeg har i disse Aar lært, at enten en Formand hedder Gustav Clausen, Schrøder eller Samuelsen, eller en Forretningsfører hedder Hvidtfeldt, Viggo Christensen eller Karl Sørensen, saa skal eller bliver han altid »moderat« eller »konservativ«. Og det samme gælder *alle* vore Førere og Ledere baade paa det faglige og politiske Omraade.

Er det i Grunden ikke mærkeligt?

Hvis det gjaldt alene paa Spørgsmaalet om vor Løn, var der ikke noget at sige dertil, ja endog ganske naturligt, da de havde mere Føling med vore Modstandere og bedre kunde bedømme, hvor vidt der kunde gaas.

Men det gælder i alle Spørgsmaal i Organisationens indre Anliggender; der findes ikke den Ting, hvor Ledelse og Medlemmer tilsyneladende er enige.

Ledelsen trækker én Vej — Medlemmerne en anden. Ledelsen arbejder paa alle Omraader paa at faa saa megen Magt som muligt, medens Medlemmerne gaar lige den modsatte Vej. Saadan er det hos os, og saadan er det i *alle* Organisationer.

Nu er der det gode ved det, at alt ser ud til at gaa, som det skal; men det er maaske kun, fordi vi aldrig har været vant til andet. Og man spørger: Hvorfor er det saaledes? Er Fejlen Ledelsens eller skal man søge den hos Medlemmerne? Eller er der ingen Fejl — altsaa som det skal være?

Dette har tidt undret mig, og disse Bemærkninger maa betragtes som Indledning til min Artikel.

Jeg vil begynde med at gaa nogle Aar tilbage i Tiden — til Tiden omkring Delegeretmødet 1920. Vi stod paa det Tidspunkt paa Slutningen af Højkonjunkturerne og med den største Løn, vi indtil Dato har haft. Og da saa Delegeretmødet blev afholdt, er det ganske naturligt, at en Del af de Afgørelser, som da blev truffet, havde sine Grunde heri.

Og dette var rigtigt og ganske lige til. Vort Forbund maa være bevægeligt ogsaa paa dette Omraade. Derfor var det naturligt, at der paa dette Tidspunkt forelaa Forslag om, at Sygeunderstøttelsen skulde forhøjes. Ledelsen foreslog 4 Kr.; dette mente Medlemmerne ikke var nok og foreslog 6.

Men siden da er Lønnen dalet ikke saa ganske lidt, Kontingentet vedblivende højt, medens Understøttelsen ikke er gaaet ned.

Dette harmonerer ikke med Bevægeligheden. Daler Lønnen, maa Understøttelsen dale, stiger Lønnen, maa Understøttelsen stige.

Lige saa berettiget det var at gaa til den Forhøjelse i 1920, lige saa naturligt havde det været at gaa nedad igen i 1923.

Og bruger man ikke Bevægeligheden til *begge* Sider, er man ude paa et Skraaplan.

Om Arbejdsløshedsunderstøttelsen gælder det samme. Det var ganske naturligt, ja ligefrem nødvendigt, at vi i 1920 satte Understøttelsen op, men den burde ogsaa under Bevægelighedens Lov, thi siden da har meget forandret sig.

Vi havde paa det Tidspunkt ikke mange arbejdsløse, men naar man senere — og det ser ud til fremdeles — maa regne med 700—1000 arbejdsløse, bliver Aareladningen af de arbejdende Kolleger *for* stor.

Og det kan ikke blive ved at gaa i Længden. Man vil reagere, og man vil gøre det af to Grunde. For det første kan en enkelt Organisation ikke i Længden yde sine Medlemmer en Understøttelse, der ligger op mod det dobbelte af andre Organisationers, og samtidig i længere Tid end i disse. Og for det andet er det meningsløst at paalægge sine Medlemmer at yde det, som Staten (Arbejdsløshedsfonden) ifølge Arbejdsløshedsloven er pligtig at yde.

Man vil maaske indvende, at det kan man let komme udenom. — Javel, paa Papiret; men ikke i Virkeligheden.

Af Erfaring kender jeg selv, da jeg staar som den kommunale Hjælpekasses Formand i den berømte Nr. Tranders Kommune, hvor vanskeligt det er, for ikke at sige umuligt — at yde Typografer Hjælp paa denne Lov. Vor Ledelse har ganske vist sendt Skrivelser ud til Lokalafdelingerne, hvori man gjorde opmærksom paa, at man burde udnytte Loven fuldtud.

Denne »Udnyttelse« har resulteret deri, at f. Eks. Aalborg Kommune har sparet mange Tusinde Kroner, som vi *selv* har maattet betale gennem forhøjet Kontingent, medens vi *samtidig* gennem vore store kommunale Skatter har maattet være med til at betale Understøttelser til *alle andre* Organisationers arbejdsløse.

Det er det, man kalder Dobbeltbeskatning i Renkultur!

Thi naar der i Arbejdsløshedsloven staar, at »Hjælpekassen ikke kan udbetale Understøttelse til nogen, der har mere i Understøttelse end $^2/_3$ af den paa Stedet gældende *ufaglærte* Arbejders Løn«, saa kan enhver regne ud, hvor meget det er.

Jeg har megen Medfølelse med vore arbejdsløse og beklager dem, der stadig maa være det; men det maa være *Samfundet* og ikke Arbejderne selv, der har denne Pligt, særlig naar det drejer sig om konstant Arbejdsløshed.

Spørgsmaalet kan ikke løses med mere eller mindre Understøttelse. Det er *Arbejde*, der maa til, og her har vor Ledelse et Ansvar, som de ikke kan løbe fra, en Pligt til at finde en Løsning, som de arbejdsløse kan være tjent med.

H. P. Pedersen,
Aalborg.

— — —

Det kan dog næppe være H. P. Pedersens Alvor, at Ledelsen har Pligt til at skaffe de arbejdsløse Arbejde. *Red.*

FORENING FOR BOGHAANDVÆRK

Halvtbetalende Medlemmer kan paa Forbundskontoret afhente Forening for Boghaandværks for 1923 udgivne Værk, »Boghistoriske Studier« af Dr. Lauritz Nielsen, mod Betaling af Aarskontingentet for 1923, 5 Kr.

Nye Medlemmer kan mod Erlæggelse af Aarskontingentet for 1923, 5 Kr., samt et Indskud af 3 Kr. ligeledes erholde Værket. Indmeldelse kan ske gennem Forbundskontoret.

KORT TIL FOLKETEATRET

Efter Aftale med Folketeatret kan Medlemmer af Fællesorganisationen, bl. a. ogsaa Forbundets Medlemmer, ved Henvendelse paa Kontoret, *Frederiksborggade 41*, aabent 9—5, erholde Abonnementskort til Teatret. Kortet, der koster 4 Kr., giver Adgang til Køb af Billetter Forestillingsdagen fra Kl. 12, Telefon 7611 (dog ikke Søn- og Helligdage). Kortet indeholder 4 Rabatkuponer samt 1 Kupon gratis mod Garderobeafgift. Ved Benyttelsen af alle 5 Kuponer paa én eller flere Gange har man opnaaet en Rabat af ca. 45 pCt. paa de ordinære Priser.

I Tilfælde, hvor Rabatkortet ikke bliver benyttet, finder Refundering Sted efter Sæsonens Slutning.

DEN TYSKE KONKURRENCE

Det har vakt en vis Opsigt og været omtalt bl. a. i »Bogtrykkerbladet« og et Dagblad i Kolding, at en af Landets mere udbredte Julebøger, »Ved Julelampens Skær«, som redigeres og udgives af *Grønvald-Fynbo* i Viborg, i Aar er bleven trykt i Tyskland — naturligvis uden at dette er angivet i Bogen. Derimod meddeler den smarte Forlægger paa et af Bogens første Blade, at »Omslaget er udført i Firfarvetryk efter Oliemaleri af Luplau Janssen og trykt i Fyens Stiftsbogtrykkeri«. Man faar uvilkaarlig den Tanke, at disse Linier er sat der for at dække over Bogens virkelige Tilblivelsessted, nemlig Flensborg.

Det maa imidlertid ikke være særlig opmuntrende for Hr. Grønvald-Fynbo at se sine Forhandlere af Bogen tage Afstand fra hans »Geschäft«. En Boghandler i Kolding skriver saaledes i et udsendt Bogkatalog: »Med Beklagelse maa jeg i denne Forbindelse gøre opmærksom paa, at »Ved Juelelampens Skær« i Aar er trykt udenfor Landets Grænser.«

Lad os haabe, at Hr. Grønvald-Fynbo maa komme paa bedre Tanker ad Aare.

Som et andet grimt Eksempel paa Spekulation i den tyske Valuta kan nævnes følgende:

En kendt svensk Kollega har sendt os et trykt Reklamebrev, som han har modtaget over *Hamborg* fra et *dansk* Lotteri-Ekspeditionskontor, Gothersgade 145, København, C. Johansen, der tilbyder Lodsedler fra det kongelige Klasselotteri mod en Provision af 3 Kr. pr. Ordre.

Vor svenske Kollega gør med Rette opmærksom paa, at det ser lidt mærkeligt ud, at Forhandlere af *det danske Statslotteris Sedler* lader sine Reklamationer udføre og frankere i *Udlandet*.

Ja, det er mere end mærkeligt.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

KØBENHAVNS AFDELING

afholdt ordinær Kvartalsgeneralforsamling den 25. November 1923 i Rømersgade 22. Dirigent: *Holmen*. Sekretær: *Nielsson*.

Punkt 1. *Formanden:* Det forløbne Kvartal havde atter staaet i Voldgiftsrettens Tegn. De daarlige Tider forledte Københavns Bogtrykkerforening til at give sine Medlemmer daarlige Raad, overfor hvilke, der angik principielle Ting, vi maatte søge vor Beskyttelse ved Retten. Den første Sag var angaaende Forlægningsbetaling for Arbejde, der paabegyndtes Kl. 6 Morgen, men som tillige var en Forlængelse af Arbejdstiden med en Times Overarbejde. K. B. havde raadet sit Medlem til at godtgøre denne Time med 50 pCt. i Modsætning til tidligere, hvor en saadan Time altid godtgjordes med 100 pCt. Det var rigtigt, at Grundlaget for det sidste, der var Bestemmelsen for Overarbejde om Morgenen før Kl. 7, var gledet ud ved K. B.s fjorgamle Tarifmageri, men i Stedet for var kommet den Harald Jensen'ske Forlægningsbetaling om Morgenen, hvortil Retten da ogsaa tilkendte vore 3 Medlemmer deres Godtgørelse. En anden Sag angik Hasselbalchs Bogtrykkeri, hvor man paa Trods af vor Anmodning om Forhandling ogsaa efter K. B.s Raad uden Forhandling vilde gennemtvinge et nyt og supplerende Kontrolsystem for Trykkerne. Taleren havde derefter givet Kollegerne Ordre til at nægte at udføre dette Kontrolsystem, der bestod i, at de skulde trykke Forbogstaverne til deres Navne paa Tryksagerne. Følgende K. B.s Raad forvoldte Firmaet derved, at Arbejdet standsedes i Dage og Nætter, hvorefter fulgte et Sagsanlæg fra K. B. med Krav om 5—6000 Kr. i Erstatning, der imidlertid blev til Lamperøg. Et Kontrolsystem med Mærker havde Voldgiftsretten derimod anerkendt som lovligt. K. B. havde trods Forpligtelsen til at offentliggøre Dommen undladt dette. Flovheden skulde imidlertid ikke skjules, og de indledende Skridt til, at vor Overenskomst om Offentliggørelsen af Voldgiftsdomme skulde ske Fyldest, var nu foretaget. Om fornødent maatte vi da atter til Voldgiftsretten. Hos Firmaet Chr. Andersen har det atter været galt. Man havde undladt Forlægningsbetaling for gennemgaaende Arbejdstid til Kl. 7 Aften. Efter at Organisationerne havde paalagt Firmaet at betale, forsøgte dette under Trusel om Opsigelse af én Mand at slippe med at betale Halvdelen. Og da dette ikke lykkedes, havde man virkelig opsagt en Mand. Paa Forbundets Foranledning var vedkommende imidlertid af Organisationerne genindsat i sin Plads, og Firmaet havde virkelig Grund til at være taknemmelig for denne skikkelige Ordning. Taleren kom ind paa en Række Lærlingesager i Henhold til Skalaen og anbefalede Kollegerne ved Nyantagelser af Elever at passe paa, eventuelt straks henvende sig paa Kontoret og faa Berettigelsen hertil kontrolleret. Der var forekommet nogle Tilfælde, hvor arbejdende Svende tillige vilde være udøvende Bogtrykkere. Dette havde Ledelsen modsat sig, da det kun kan virke til Skade for vort Fag. Af større Begivenheder nævnte Taleren Tarifopsigelsen og knyttede hertil en Del Bemærkninger. Ligesom for 2 Aar siden var Levison og Harald Jensen begyndt at lege med Ild, og ligesom den Gang maatte Taleren nu gøre Kollegerne klare over, hvilke Muligheder der *kunde* ske. Tarifkommissionen vil være sig sit Ansvar bevidst. Taleren udtalte da Haabet om, at det alligevel skulde lykkes at faa et tilfredsstillende Resultat ud af fredelige Forhandlinger. Enkelte Brancher havde været utilfreds med Antallet af deres Repræsentanter i Tarifkommissionen. Men herved var intet at gøre — nu maatte de nysvedtagne Love

gælde. Iøvrigt var Repræsentationsforholdet retfærdigt. Omtalte tilslut Arbejdsmarkedet, som, ihvorvel Arbejdsløsheden var uhyggelig stor nok, udviste det mindste Antal arbejdsløse, vi endnu haft, siden de daarlige Tider kulminerede.

Der udspandt sig nogen Diskussion, væsentlig om Maskinsætternes og Trykkernes Repræsentation i Tarifkommissionen, og hvori deltog *Carl Schmidt, Carl Jakobsen, N. Th. Svendsen,* Frk. *Crone* samt *Erwig,* der tillige lyste efter Afdelingens Opfyldelse af Lovenes Paragrafer angaaende Organisering af Lærlingene, paa hvilket Formanden til Slut svarede. — Beretningen godkendtes derpaa enstemmigt

Punkt 2. *Kassereren* forelagde det reviderede Regnskab og knyttede hertil nogle vejledende Bemærkninger. Der rejse sig en lille Debat om, at Revisorerne tillige burde underskrive det trykte Regnskab i »Typ.-Tid.«, hvilket blev taget til Efterretning for Administrationen.

Punkt 3. *Formanden* foreslog paa Styrelsens Vegne de afgaaende 3 Dommere, nemlig *Jul. Schrøder, O. Rundberg* og *Emil Frederiksen,* til Genvalg. Da andre ikke foresloges, valgtes disse ved Haandsoprækning .Ligeledes genvalgtes de afgaaende 3 Suppleanter, nemlig *Hellberg, Carl J. Christoffersen* og *H. Nygaard.*

Punkt 4. Angaaende Maskinsættersagen fra Forlagstrykkeriet oplyste *Har. Jensen,* at da det var ham, der havde foranlediget, at Sagen kom frem til Debat, maatte han ogsaa indlede denne. I et stort anlagt Foredrag klarlagde Har. Jensen dernæst hele sin Stilling til den snart aargamle Afskedigelsessag hos Gyldendal, som senere fandt sin endelige Afslutning ved Den faste Voldgiftsret. Bebrejdede »Typograf-Tidende«s Redaktør og Vilhelm Hansen de i Fagbladet fremførte Artikler, som Taleren betegnede som Bagvaskelse, der skulde tjene andre Formaal, i Stedet for at det rette Forum for Sagens Behandling maatte have været Organisationen, i dette Tilfælde Københavns Afdeling. — *Vilhelm Hansen* vilde fastholde sit Angreb paa Harald Jensen, idet han kort henholdt sig til, hvad han havde skrevet derom i »Typograf-Tidende«. — En Række Talere havde Ordet i Sagens Anledning, der trak Tiden saaledes ud, at da *Lundin* stillede en Resolution, der lød: »Generalforsamlingen den 25. Novbr. beklager de Angreb, der er fremkommet i »Typograf-Tidende« mod Harald Jensen, der efter den af Har. Jensen givne Dokumentation savner ethvert Grundlag, og misbilliger, at saadanne Angreb optages i »Typograf-Tidende«, forinden de har undergaaet en organisationsmæssig Behandling«, var der vedtaget Afslutning, hvorved dette Forslag ikke kunde komme til Afstemning. Generalforsamlingen sluttedes da dermed, at denne paa Forslag af Dirigenten tog Harald Jensens Fremstilling af Sagen til Efterretning.

LOMMEBOG FOR ARBEJDERE
1924

Ikke med Urette er Lommebog for Arbejdere blevet kaldet Arbejdernes *Statskalender;* den rummer nemlig det meste, Arbejderen fagligt, politisk og kulturelt har Brug for af Adresser og Oplysninger om Institutioner.

11. Aargang, som nu foreligger i sit kendte praktiske Udstyr under Redaktion af Harald Jensen, bringer som sædvanligt en stor Mængde praktiske Oplysninger, der ellers maa søges mange forskellige Steder paa Biblioteker eller i Haandbøger, endvidere det almindelige Kalenderstof, Posttakster etc.

Af nyt er i Aar medtaget *Aldersrentetabeller,* der jo praktisk talt har Bud til enhvert Hjem Landet over, ligesom Skatteskemaer til Selvangivelse, der forøvrigt er optaget paa Opfordring af flere af Lommebogens mange Venner, danner et ypperligt Supplement til Aarsregnskabet og tør forventes bibeholdt i de kommende Aargange.

Af selvstændige Artikler skal vi nævne »Kommunale Opgaver« af S. Bresemann, Biografi af »Chr. Hørdum« ved E. Wiinblad og af »Hjalmar Branting« ved Peter Wraae, begge med Portræt. — Med de forestaaende Valg til Rigsdagen for Øje bringer Lommebogen meget aktuelt en ganske ypperlig Artikel »Arbejderklassen og de kommende Valg«, som bør læses af enhver, der har mindste Interesse for Landets Styrelse. I kortfattet og klar Form giver den en Oversigt over Neergaards jammerlige Ledelse i de forløbne Aar og et helt Arsenal af Oplysninger til Imødegaaelse af de ofte urigtige Paastande fra Modstandernes Side, Oplysninger, som det i den kommende Tid vil være meget belejligt at have paa rede Haand i sin Lommebog.

Vi kan kun paa det bedste anbefale denne ny Aargang af Lommbog for Arbejdere til alle dens gamle Venner og tilraade nye hurtigst at anskaffe den, idet den ikke kan optrykkes til den — i Forhold til sin store Stofmængde — meget ringe Salgspris (Kr. 1,75), naar først den er udsolgt.

KASSEEFTERSYN

Vi foretog Dags Dato et uanmeldt Kasseeftersyn hos Kassereren for den københavnske Afdeling, Hr. *O. A. Lundin,* og samtidig hos Hovedkassereren for Dansk Typograf-Forbund og Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, Hr. *Karl Sørensen.* — Hr. O. A. Lundins Beholdning var Kr. 160.277,82, som fordeler sig saaledes:

Obligationer og Aktier	Kr.	34.462,00
Sparekassen	»	123.589,37
Kassebilag	»	609,28
Kontant Beholdning	»	1.567,17
	Ialt Kr.	160.227,82

og hos Hr. Karl Sørensen var Beholdningen Kr. 1.466.464,19, som fordeler sig paa følgende Maade:

Arbejdsløshedskassen:		
I Sparekassen	Kr.	204.118,94
De øvrige Kasser:		
Obligationer 308.432,00		
Prioriteter 212.801,22		
Aktier og Depositum i		
D. F. D. S. 21.000,00		
Sparekassen 717.767,67		
Kassebilag 1.650,00		
Kontant Beholdning .. 694,36		
	»	1.262.345,25
	Ialt Kr.	1.466.464,19

Alt var i Overensstemmelse med Bøger og Bilag; Sparekassebøger og Obligationer eftersete og Beholdningernes Tilstedeværelse konstateret.

København, 29. November 1923.

Carl J. Christoffersen. *Alb. Michelsen.*
Carl Schnoor. *Chr. Østergaard.*

STYRELSESMØDER

DEN KØBENHAVNSKE STYRELSE

12. November 1923.

Protokollen fra forrige Møde oplæstes og godkendtes. — Formanden refererede det sidst afholdte Forretningsudvalgsmøde. Til Efterretning. — Dommen i Sagen angaaende Kontrolbogstaverne forelaa og erklærede disse for lovlige, men frikendte iøvrigt Afdelingen for Erstatning i Anledning af det skete. Til Efterretning. — Da Københavns Bogtrykkerforening ikke paa vanlig Maade havde ladet sidstnævnte Dom komme til sine Medlemmers Kundskab, vedtoges det i Henhold til Tarifens § 124 Slutningen at rette Henvendelse desangaaende. — Fra de tre medkontraherende Foreninger forelaa Kvittering for Modtagelsen af lovlig Opsigelse af Tarifen. Til Efterretning. — I tidligere behandlet Sag angaaende Forlægningsbetaling hos Chr. Andersen havde K. B. givet os Ret i vort Krav. Firmaet havde dernæst under Trusel om Afsked søgt at bevæge vore Medlemmer til at nøjes med ca. Halvdelen, men forgæves, hvorefter en Mand var opsagt. Afdelingen havde dernæst krævet vedkommende i Arbejde igen, hvilket var opfyldt. — I samme Firma var Lærlingeantallet ulovligt. En Ordning forelaa, som godkendtes. — Et Firma havde antaget en Lærling ulovligt, men paa Anmodning derom atter afskediget ham. — Tidligere behandlet Sag om Overarbejdsbetaling gaaet i Orden. Til Efterretning. — Lærlingesag behandledes. — Tidligere behandlet Betalingssag forelaa atter. Det besluttedes at blokere vedkommende Bogtrykker. — Et mindre Trykkeri havde aflønnet en Sætter utarifmæssig efter fælles Aftale. Sagen bragt i Orden ved Formandens Indskriden. Vedkommende Kollega tildeles en skarp Misbilligelse. — Generalforsamling afholdes den 25. November. — Trykkeriarbejdernes Klub, der har haft Uheld med en nyerhvervet Fane, anmoder om Tilskud til delvis Fornyelse. Indrømmedes. — Anmodning om Refusion for Narkose. Halvdelen bevilgedes. — Tarifspørgsmaal besvaredes. — Anmodning om ekstra Hjælp behandledes. — Skøde og Panteobligation paa Sommerhuset forelaa til Underskrift, hvilket foretoges. — Mødet hævet.

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAFERNES STIFTELSE I ODENSE. Som det vil være kendt, har Odense-Typografferne i Foraaret stiftet en »Typografernes Stiftelse«. For imidlertid at faa de Planer, som Navnet udtrykker, realiseret, er det nødvendigt at faa Penge i Kassen. Et Forsøg herpaa er gjort ved, at der afholdes et Lotteri med Gevinster til ialt over 500 Kr. Af Gevinsterne skal anføres: 1 Spisestel (københavnsk Porcellæn: »den blaa Blomst), et stort Maleri (Dyrebillede) af Kunstmaler C. Høyrup, en halv Snes Gevinster af haandhamret Tin (fra ca. 70 Kr. og nedefter) og endelig Efteraarets Bogsensation: Anker Larsens »De Vises Sten« (indb. i Skindbind). Lodsedlernes Pris er, de værdifulde Gevinster til Trods, kun 50 Øre pr. Stk. (ingen Skat). Da der muligvis er Kolleger ud over Landet, der kunde ønske at være med til ved Køb af Lodsedler at hjælpe Odense-Kollegerne i deres Bestræbelser for at faa deres Planer realiseret, vil man kunne faa Lodsedler ved Henvendelse til Typ. *Th. Andersen,* Fyens Stiftsborgtrykkeri, Odense. Lotteriet trækkes i Midten af Januar, og Resultatet vil blive bekendtgjort i Bladet. —*n.*

LAURITZ SCHOU HALVFJERDS! Den 13. December har vor Kollega *Lauritz Schou* i Odense naaet »Støvets Aar«. L. S. har særlig gjort sig kendt gennem de mange ypperlige Sange, han har skrevet til festlige Sammenkomster, og som har rørt ved de bedste Strenge i de Odense-Kollegers Hjerter.

L. Chr. Nielsen, Svendborg, har sendt os en versificeret Hyldest til den gamle Sanger. Vi plukker ud deraf følgende:

Som tro Kammerat
har din Gerning du gjort —
og din Genius gav den et Skær fra det Høje.
Du var altid parat —
om til smaat eller stort —
det blev udført korrekt, og man maatte sig bøje.
Og dog staar du rank i den Fremtid, som kommer,
Esprit gav dit Liv et Skær af Midsommer —
nu du fylder halvfjerds,
vi dig hylder i Vers —
selv om Haaret det graaner, har Hjertet dog Ungdommens Varme!

60 AAR. Vor landskendte Kollega *L. Chr. Nielsen,* Svendborg, fylder den 11. December 60 Aar.

STEREOTYPØRERNE. Opmærksomheden henledes paa, at Stereotypørerne holder Møde førstkommende Søndag Kl. 11 i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden, med Valg af Brancherepræsentant til Tarifforhandlingerne paa Dagsordenen.

I GRÆKENLAND har Regeringen opløst alle faglige Arbejderorganisationer og beslaglagt deres Kassebeholdninger til Fordel for noget, som kaldes »Arbejdernes Understøttelsesfond«.

NORDISK BOKTRYCKAREKONSTS Novemberhæfte er væsentlig helliget Sættemaskinerne. Af Artiklerne herom nævner vi: »Sættemaskinekultur«, »Sættemaskinen — en Kraftkilde«, »Sættemaskineoversigt«, »Sættemaskinens Betydning i moderne Bogindustri«, »Linotypetekniske Spørgsmaal«, »Nogle Ord om Typograph« o. fl.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

P. Jensen 5,00, Allers Pers. 49,50, J. Jørgensen & Co. (5. B.) 56,00, H. Christensen 4,00, Nordisk Bogtrykkeri 35,00; tilsammen Kr. 149,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 1587,00.*

København, 4. December 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331*.

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 28. November: Hobro 300,00. 3. December: Maribo 100,00.

København, 4. December 1923.

Forretningsudvalget.

LÆGERNE

København: Dr. Polach, Værnedamsvej 13, passer afdøde Dr. Bentzons Praksis til 1. Januar, da der ansættes en ny Læge, hvorom nærmere Meddelelse vil fremkomme i »Typ.-Tid.«.

NYE MEDLEMMER

København: Sætter Jens Henry Christensen, udl. 5. 11. 23 i Frederiksberg Bogtr. (arb. s. St.). Paal. Asta Fritzche (S. L. Møller), tidl. Medlem. 3176 Hansens Hustru Margrethe (Syge- og Begravelseskassen).

Holstebro: Sætter Poul Johan Becken, udl. 1. 12. 23 i Holstebro Dagbl.

TILTRAADTE

København: 1294 Ove Kany fra Køge (arbl.). 7024 Herløv Rasmussen fra Arbejdsmandsforb. (arbl.). 3105 Peter Godiksen fra Aalborg (Militær). 374 Viggo Mortensen fra Viborg (arbl.). 3296 Sigurd Nørgaard fra Helsingør (arbl.). 2452 Elly Fuglsang fra Roskilde (arbl.).

Aalborg: Hj.arb. Chr. Andersen (overfl. fra Dansk Arbejdsmandsforb.). Aarhus: 6961 Harald Løvgreen Larsen (Kongsvang Bogtr.). Hobro: 3616 N. P. Rask (arbl.). Næstved: 6818 Fr. Wollander (arbl.). Odense: 7267 Lauritz Jørgensen (Milo). Roskilde: 1663 Louis Olesen (Specialtr.). Skanderborg: 6565 Esben Hansen, 6710 I. P. Faaborg, 7213 Aksel Olsen og 6067 Henrik Nielsen (alle Skanderborg Amtsbogtr.). Svendborg: 6048 Edvin Petersen (Soc.-Dem.).

FRATRAADTE

København: 1079 Nielsson (udenfor Faget). 7272 C. Ørum Schoumburg paa Rejse.

Aalborg: 3105 Peter Godiksen til Kbhvn. (Militær). Hobro: 7025 Chr. Juul Jensen til Skanderborg i Pl. Køge: 1294 Ove V. Kany til Kbhvn. (arbl.). Næstved: 7152 Erhardt Andersen til Stege i Pl. Ringkøbing: 7213 Aksel Olesen til Skanderborg i Pl. Roskilde: 2452 Elly Fuglsang til Kbhvn. (arbl.). Varde: 4525 Jenny Refshammer til Kbhvn. (arbl.).

Typografernes Stiftelse.

Det meddeles herved samtlige Medlemmer, at Generalforsamlingen den 2. Decbr. *enstemmig* vedtog at genvælge til Kasserer Hr. *P. Jensen*, til Styrelsesmedlem Hr. *Viggo Christensen* (i Stedet for P. Nordlunde). Til Revisor genvalgtes Hr. *Christoffersen*.

Forsaavidt der ingen Indsigelse fremkommer *inden den 20. Decbr.*, betragtes Valget som godkendt.

P. S. V.
H. C. Nielsen,
291) p. t. Formand.

Stereo- og Elektrotypørernes Brancheklub

afholder Medlemsmøde Søndag den 9. ds. Kl. 11 Formiddag i Rømersgade 22, 1. Sal til Gaden. *Dagsorden:* Tarifen samt Valg af Repræsentant til Tarifkommissionen.

Alle bedes møde.

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat,

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison**, Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823. (20)

Godt Arbejde kræver godt Værktøj.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Maskinsætter,

(Linotype), 22 Aar, der bliver hjemsendt fra Militærtjeneste 6. Januar, søger Plads. Anbefaling fra tidligere Plads haves.

Emil Andersen,
Bredegade 44 A 2, Slagelse. (287)

Typograf-Maskinsætter,

der bliver ledig i Januar, søger Plads, helst i Provinsen. Billet mrkt. »290« modtager Ekspeditionskontoret.

En Forbundter

(Sætter) kan straks faa en god og vellønnet Plads. Billet mrkt. »288« modtager Ekspeditionskontoret.

Yngre Sætter-Trykker

søger Plads straks eller senere. Kendt med *alt* forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri. — Billet mrkt. »289« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

til Intertype eller Linotype søger Plads. Billet mrkt. »285« modt. Ekspeditionskont.

Frantz v. P., se her!

Kom snarest. Fredericiagade 51, K. (292)

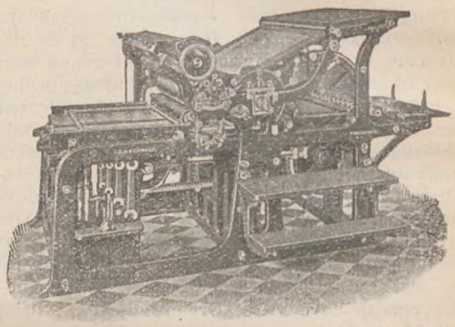
Sanghæftet „Glade Jul",

med 17 stemningsfulde Julesange faas for 25 Øre hos N Chr. Nielsen (Medlem Nr. 638), Augustagade 8 Mezz., København S.

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

J. G. A. Eickhoff, København B.

Vesterbrogade 97 · Telf. 12078-79.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.
Kulante Betingelser
Stadigt stort Lager. (10)

I Fortiden var jeg hos Græbe Trykker.
Nu sælger jeg Vin, Tobak,
Cigar i Kasser og enkelte Stykker.
Besøg mig saa skal De ha' Tak.

Stort Udvalg i Julegaver. *Theodor Svendsen*, **Amagerbrogade 179.**

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 50 KØBENHAVN DEN 14. DECEMBER 1923 XXXXX AARGANG

VEND BLIKKET MOD VEST

—

Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse var forleden samlet til Møde for at drøfte Stillingen til Overenskomstforhandlingerne, som skal finde Sted i de kommende Maaneder. I den Resolution, der er udsendt som Resultat af Mødets Forhandlinger, udtales, at man »under Hensyn til de i Ind- og Udlandet herskende økonomiske Forhold maa anse det for ganske uforsvarligt yderligere at vanskeliggøre og fordyre Produktionen ved Forhøjelse af de nu bestaaende Arbejdslønninger«. Og efter at have henstillet til Underorganisationerne at tage under Overvejelse, »om det overhovedet vil være muligt at opretholde de hidtil gældende Lønvilkaar«, søger man at lokke Arbejderne bort fra Ottetimers Dagen ved at henvise til, at de kan »forbedre deres økonomiske Kaar ved en noget længere Arbejdstid end den nugældende«.

Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse forfølger altsaa fremdeles det skønne Maal: at skabe en forarmet Arbejderklasse her i Landet. Og ved Henvisningen til Udlandet forstaar man, at det er Tysklands Elendighed, man har taget til Forbillede. Det vilde sikkert være mere gavnligt for hele vort lille Lands Fremtid og Trivsel, om de Herrer — i Stedet for at stirre sig blinde paa de af abnorme Forhold skabte lave Lønninger mod Syd — vendte deres Blik mod *Vest*, thi det bliver nu alligevel *Vestenvinden*, der bliver den fremherskende i de Aar, som kommer. Forhaabentlig vil det friske Pust, de engelske Valg forleden sendte over Evropa, ogsaa virke afsvalende paa vore hjemlige Spekulanters Bestræbelser for at skabe et modstandsløst Proletariat af det danske Folk.

Det er ikke uden Interesse i denne Forbindelse at minde om, hvad det engelske *Højres* Chef, Premierminister *Stanley Baldwin*, for en Maanedstid siden paa et Møde udtalte med Henblik paa Arbejdernes Kaar. Han sagde bl. a.:

»Det er af den allerstørste Vigtighed, at vi i vort Land gør alt, hvad der staar i vor Magt, for at beskytte vor Levestandard ved at bidrage til at højne Arbejdernes Levestandard i andre Lande. Den nuværende økonomiske Situation er maaske for svær for os, men Idealet er rigtigt, og til sin Tid vil vi sikkert naa praktiske Resultater deraf, men vi maa ikke vente os for meget eller tro, at det vil kunne gaa meget hurtigt.«

Ja, saaledes taler selv en engelsk Højre-Repræsentant. Det er andre Toner end dem, der lyder fra vore hjemlige reaktionæres falske Instrumenter.

Og en Sammenligning mellem Arbejdsgiverforeningens Resolution og Mr. Baldwins Ord aabenbarer en himmeldyb Forskel i Opfattelsen af, hvad der tjener et Lands Befolkning bedst.

Det kan derfor ikke noksom anbefales at kigge lidt mere ud af det Vindue, der vender mod Vest. *Fr. N.*

GRAA TEORI

I.

Tillad mig, Hr. Redaktør, et Par Betragtninger i Anledning af den megen Tale om Vejlængdeteori og Standard-Klaviatur:

Lige saa lidt som man forhen har kunnet paapege det Kassesystem for Haandsætterne, der gav de størst mulige Fordele til Opnaaelse af en høj Præstation, lige saa vanskeligt vil det være nu om Stunder at kunne pege paa et bestemt Klaviatur ved Linotype og sige: »Her er det bedste Klaviatur for din Haand og dit Sprog«. Thi ligesom Haandsætterne betjente Vinkelhagen og Sættekassen yderst forskelligt, saaledes findes ikke to Maskinsættere, der betjener Tastbordet ens.

Derfor vil alle Vejlængde-Udregninger — hvad enten de foretages ved en Sættekasse eller et Tastbord — blive af en begrænset Betydning.

Vi tænker os, at vi følger en Haandsætter under Arbejdet. Nøje opmaaler vi de Distancer, der udøves af hans højre Haand under Arbejdet for at snappe de enkelte Bogstaver og Udslutninger til en Linie. Vi faar derved en Talstørrelse, som viser sig afvigende fra en tilsvarende fra en Kasse med anden Faginddeling. Og vi vil straks hævde, at den Kasse, der viste den mindste Talstørrelse (de mindste Vejlængder), maa være den fordelagtigste. Men er det rigtigt?

Der er jo mange Metoder at sætte paa. En holder sin Vinkelhage konstant foran sig, en anden lader den følge op over Kassefagene og forkorter derved Vejlængden. En foretager direkte Bevægelser i lige Linie til og fra Vinkelhagen, en anden foretager indirekte Bevægelser med sære Sving og Kruseduller i Luften. En staar bomstille og rører sig ikke af Stedet, en anden svinger med Kroppen frem og tilbage som et Skib i Søgang. Men det er til Dato ikke fastslaaet, at den Mand, der foretager indirekte Manupulationer, faar mindre ud af sit Arbejde end den, der gaar mest direkte til Værks. Og ganske sidestillet hermed er Betydningen af de forskellige Kasseinddelinger.

Man kan fastslaa en bestemt Kasseinddeling for en bestemt Mand og sige: Her er det ideelle for ham. Men ved hans Side staar maaske en anden, der kræver en ganske anden Inddeling for at have *sit* Ideal.

En Standard-Inddeling fælles for alle Haandsættere, der er ideel, *kan* udregnes — men det forhindrer ikke de 99 Procent af Fagets Udøvere i at opnaa lige saa nemt og lige saa høj en Præstation ved en anden Inddeling

Og notorisk er det jo, at man til Trods for vor ædle Kunsts mangeaarige Levetid endnu ikke i Praksis har fastslaaet den ubetingede Nødvendighed af en Standard-Inddeling af Sættekasserne. (I denne Artikel ses bort fra Fordelene ved Standard-Inddelinger under Pladsskifte; denne Side af Spørgsmaalet har med vort Fags Praksis kun Interesse for Principalerne, idet ordenligvis en Overgang fra en Inddeling til en anden berettiger til Mindrepræstation i Overgangstiden.)

Med andre Ord: en Haandsætters Præstation — og dette er jo Spørgsmaalets Kerne — maa stort set staa som Udtryk for hans rent individuelle Evner. Den Indflydelse til Fordel for en øget Præstation, man vil opnaa ved en ændret Kasseinddeling, bortelimineres som Følge af Individets forskellige Arbejdsmetoder, og man har hidtil ikke i Praksis kunnet paapege dens Tilstedeværelse .

Ganske det samme — i overført Betydning — vil være Tilfældet for Maskinsætteren. Men derom i en senere Artikel.

Aalborg, 23. November 1923.

William Andersen.

HVAD FEJLER NORDMÆNDENE?

—

Vi har her i Landet for Øjeblikket et forholdsvis stort Antal arbejdsløse. Det er derfor prisværdigt, at en Del af dem søger udenfor vort Lands Grænser for at prøve Lykken. Og Norge og Sverige ligger nærmest ved Vejen, idet Forholdene i Tyskland ikke indbyder til Indrejse, selv om Pas ogsaa kan erholdes.

Danske Typografer har altid været velsete Arbejdere i norske Trykkerier, og det er et stort Antal danske Kolleger, som i Aarenes Løb har haft Arbejde i Norge.

Trods al international Kollegialitet og Broderskab, der bliver vedtaget paa alle Kongresser og Delegeretmøder, ser det ud, som de norske Kolleger er bleven helt kinesiske og blæser al denne Kongreslyrik en lang Marsch.

Der skal være godt med Arbejde i vort Fag i Norge. I en By som Kristiania findes der kun godt en Snes arbejdsløse, paastaas der af flere danske arbejdssøgende, som i den senere Tid er kommen tilbage fra Rejse i Norge. De paastaar, at de havde let ved at faa Arbejde der, men er bleven det forbudt af bl. a. Formanden i Kristiania; de maa nok søge, men de kan ikke blive tilmeldt Afdelingen.

Nogen Begrundelse herfor har det ikke været muligt at faa. Og en saadan synes heller ikke, efter hvad de norske rejsende Kolleger har oplyst overfor mig, at være nem at konstruere for de norske Afdelingsformænd.

Saa vidt mig bekendt, har vi aldrig stillet os paa et saa forbenet Standpunkt. Og skal dette være Kotume fra nu af, vil jeg paa de arbejdsløse Kollegers Vegne, der saa kollegialt er smidt ud af Broderlandet, henstille til vor danske Ledelse at ordne det saaledes, at det skandinaviske Broderskab ytrer sig paa en lidt anden Maade.

En fyldestgørende Forklaring er paakrævet. *Sørensen-Kjeld.*

— — —

Den væsentligste Hindring for, at danske, saa vel som andre udenlandske Typografer ikke kan faa Plads i Norge, ligger vistnok deri, at de norske Politimyndigheder nægter de udenlandske Arbejdere Opholdstilladelse. Noget lignende finder vistnok ogsaa Sted her hjemme. *Red.*

NOGLE TANKER TIL OVERVEJELSE

II.

(Sidste Artikel.)

Jeg sluttede min forrige Artikel med at omtale Arbejdsløshedsspørgsmaalet, og jeg pegede i denne Forbindelse paa, at det gjaldt om at skaffe vore arbejdsløse *Arbejde*, ikke Understøttelse, og jeg skal her nævne en enkelt Ting, som jeg synes kan have Betydning i denne Sag.

Jeg fremkom paa sidste Delegeretmøde med en Udtalelse om, at nu havde vi paa 3dje Aar en Arbejdsløshed, der var langt over det normale, og at det for mig saa ud, som om denne Arbejdsløshed skulde blive stedsevarende; derfor var det nødvendigt, at vor Ledelse beskæftigede sig noget mere med vor Lærlingeskala, hvis vi ikke vilde risikere at ødelægge os selv.

Karl Sørensen svarede herpaa, at vi maatte se *stort* paa Forholdene. Vi kunde ikke forsvare at indskrænke Tilgangen til vort Fag; de unge skulde lære noget, og hvor skulde en ung Mand hen, hvis alle indskrænkede, og desuden var det ikke værre for os end for alle andre Fag, da der var Arbejdsløshed alle Steder. Og det saa jo meget bestikkende ud!

Jeg fik ikke mere Lejlighed til at komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal, som der kunde siges meget til; men Karl Sørensens Argumenter halter ikke saa ganske lidt, naar man gaar dem lidt efter, idet der i Løbet af sidste Aar har været en meget betydelig Forskel paa de forskellige Fags Arbejdsløshed, saa stort endda, at det har været oppe paa over 1000.000 og senere er gaaet ned til ca. 19.000, at man f. Eks. i Sommer har maattet indføre tyske Murere, da Efterspørgslen efter Arbejdskraft har været større end Tilbudet, medens vore arbejdsløses Antal ikke er gaaet nævneværdigt ned.

Derfor har man Lov til at sige, at Forholdene indenfor vort Fag har været *værre*, og at vi nødvendigvis maa gøre noget *ekstraordinært*, hvis ikke vore arbejdsløse fuldstændig skal gaa »i Hundene«. Og da *vi* ikke formaar at skaffe *mere* Arbejde i vort Fag, er der ikke andet for os at gøre end at bringe Antallet af Fagets Udøvere længere ned. Og den første Mulighed hertil ligger lige for, at *indskrænke Tilgangen* til vort Fag. Man har talt om at søge over i andet Erhverv; men dette betyder intet. Der bliver ingen Afgang af nogen Betydning, saa længe vore Understøttelser ligger oppe i Nærheden af Arbejdsmændenes Minimalløn, og der er intet at sige til, at den, der har ofret 5 Aar af sin bedste Tid paa at lære vort Fag, kun i Nødsfald forlader dette.

Der er saa meget mere Grund til at beskæftige sig med dette Spørgsmaal, som det kunde se ud til, at det *kan* blive værre endnu.

Vi har mange Blade rundt i Landet, som har vanskeligt ved at skaffe de Midler, der *skal* til, og mange Ting kan tyde paa, at naar vi er over næste Valgdag, vil flere af disse Blade »lukke Butiken«, dels som Følge af Pengevanskeligheder som Følge af Kronens Fald, og muligvis ogsaa nye Konstellationer i de politiske Partier til den Tid vil gøre nogle overflødige. Dette er ganske vist kun Gisninger, men meget sandsynlige; thi at det skulde gaa i den modsatte Retning, er der desværre ingen, der kan tro paa.

Paa Delegeretmødet i 1920 vedtoges under megen Protest fra vor Ledelse en ny Maade at sammensætte Tarifkommissionen paa; den gik ud paa at tage Magten fra Ledelsen og lægge dette Spørgsmaal direkte i Medlemmernes Haand. Og det var en meget demokratisk og for Medlemmerne vigtig Ordning.

Vor Ledelse forsøgte paa sidste Delegeretmøde at faa »fat i Tømmerne« igen. Man brugte alle Kneb, man peb og man sang og lod Fløjtetoner høre, men alt var spildt. Medlemmerne havde prøvet selv at være »Kuske« og fandt ingen Anledning til at »slippe Tømmerne« igen. Og man gik mod Ledelsens »konservative Aand« og stemte Forslaget ned. Dette var, som det skulde og burde være. Men at Medlemmerne ogsaa for et Øjeblik kan være konservative i et enkelt Spørgsmaal, det saa man ogsaa paa Delegeretmødet.

Fra Aalborg og tildels Odense Afdelinger forelaa et Forslag til Beslutning, der gik ud paa at give vor Ledelse Ret til i op- og nedadgaaende Tider at lade Kontingentet og Understøttelser nedad eller opad reguleres administrativt mellem Delegeretmøderne. Et saare naturligt Forslag; men baade vor Ledelse og Medlemmerne var imod det. Hvorfor? Ja — der var vel nok flere Grunde. Jeg hørte bl. a. et Par delegerede, der om et Spørgsmaal sagde: »Hvad drejer det sig om? — Det rager inte' os! — *Ned med det!*« — Saa Stillingen til et Spørgsmaal kan jo have mange Aarsager. Men de fleste var vel nærmest imod Forslaget, fordi de ikke vilde give Ledelsen en saadan Bemyndigelse i dette Spørgsmaal.

Hvorfor Ledelsen gik imod det, er mig derimod mere gaadefuldt. Havde man ikke set, at vor Ledelse flere Gange i de sidste 3 Aar var gaaet imod Delegeretmødets Beslutninger? Det gjaldt Spørgsmaalet om de 38.000, om Arbejdsløshedslovens Frigørelse fra Staten og om *Nedsættelse af Kontingent og Understøttelse.*

Var da noget mere naturligt, end man søgte at undgaa den Slags i Fremtiden ved at vedtage en saadan Ventil.

Forslaget blev altsaa stemt ned; men kommer Ledelsen derfor uden om det?

Men hvilken Følelse maa ikke besjæle vor Ledelse, hvis den senere bliver nødt til at gaa mod Delegeretmødets Beslutninger? Hvem kender den kommende Tid? Hvad kan der ikke ske, hvis den danske Krone vedbliver at dale?

Ja, der kan ske saa mange Ting, som jeg ikke behøver at nævne her. Enhver kan tænke sig til Resten. Havde det saa ikke været bedre, at vor Ledelse kunde staa paa Lovens Grund? Thi det vil sikkert blive vanskeligt for Karl Sørensen paa et senere Tidspunkt, hvis han paa Ledelsens Vegne skal bruge sine kendte Ord, at man *kan* ikke og man *bør* ikke bebrejde Ledelsen noget; thi det var *umuligt* for Ledelsen at forudse!

Jeg vil ikke male Fanden paa Væggen; men mon det alligevel ikke havde været klogt, om dette Forslag var blevet vedtaget.

— — — Ja, det var mine Tanker, som jeg hermed overlader til mine ærede Kolleger at tænke lidt nærmere over. *H. P. Pedersen.*

STANDARD-KLAVIATURET

Engang i Foraaret udkastede d'Hrr. Dir. C. Jørgensen og Fabrikant C. Simonsgaard Idéen om et dansk Standard-Klaviatur med et Forslag, som jeg dengang sluttede mig til under Hensyn til Fordelen for de Kolleger, der tvinges til hyppig Pladsforandring.

Siden den Tid har adskillige sagkyndige haft et Ord med i Laget, og i Særdeleshed har Kollega B. Jønsson udført et mægtigt og beundringsværdigt Arbejde til Klaring af Begreberne i denne Sag.

Nu synes Diskussionen at være ebbet ud — sagtens fordi B. Jønssons Undersøgelser og Forsøg har været saa nøjagtige og gennemgribende, at der intet mere er at tilføje.

Men et Forslag, som koster Penge og letter Arbejderen hans Gerning, kan vel næppe vente at nyde Fremme iblandt vore kære Arbejdsgivere.

Og dog vilde dette Forehavende kun koste Brøkdele af de Summer, der i Fjor ofredes paa — gennem Lockouten — at gøre en umulig Maskinsættertarif endnu mere umulig.

Maskinsætterne som saadan er ikke særlig interesserede i det omhandlede Spørgsmaal, udover at et fornuftigt Klaviatur maaske kunde gøre den os (af lige uforstaaende Principaler og Kolleger) paatvungne Tarif mere anvendelig i Praksis.

Det maa blive Bogtrykkernes Opgave ad denne Vej at forsøge tilvejebragt et bedre Forhold mellem de fra det tyske oversatte Præstationskrav og det paa Maskinerne mulige.

Derimod var der for Maskinsætterne al Grund til at faa Forbundslovene ændrede saaledes, — i Lighed med Forholdene i Udlandet — at hver Branche for sig stemte over sit specielle Tarifafsnit — i saa Fald havde enten Maskinsætterafsnittet eller Klaviaturet set anderledes ud end nu. *F. Traugott Nielsen.*

DAGEN GRYER

En Fortælling af *Poul Levin.*

Paa Gyldendalske Bogh.andels Forlag er i Efteraaret udkommen en stor Fortælling (327 Sider) af den kendte Forfatter *Poul Levin*, — en Bog, der har en særlig Interesse for Bogtrykfagets Udøvere. Thi den kunde uden Skade have været kaldt »en Bogtrykkerfortælling« eller noget lignende.

Fra først til sidst drejer det sig om Striden mellem to ansete Bogtrykkerier, mellem de to Principaler, Heger, Ejeren af det gamle, fine Bogtrykkeri, og Rongsted, der har lært hos Heger, og hvis Fader har været Kusk der. Den gamle Heger har taget sin juridiske Eksamen og er derefter gaaet over i Faderens Forretning. Hans Søn Erik skal det efter Planen gaa paa samme Maade. Rongsted er Fagmand og en dygtig Forretningsmand. Ogsaa han har en Søn, Bertel, som skal studere Jura først, førend han gaar ind i Forretningen. Han skal studere for at faa den nødvendige Anseelse for Firmaet. Saaledes mener den gamle Rongsted.

En skarp Konkurrence føres af Rongsted imod den Hegerske Forretning, — heri vil Sønnen, Bertel, ikke deltage. Han er Ven med Erik Heger og han ser, at det Hegerske Trykkeri før eller senere maa bukke under i en ufin og hensynsløs Konkurrence. Han bryder sluttelig med Faderen og gaar til Amerika, hvor han kommer ind i en Forretning for Bogtrykmaskiner. Men hjemme i København fortsættes Striden imellem de to Firmaer. Den gamle Heger dør, og Erik kommer til Roret med sin manglende Erfaring. Han har store Planer, river Bygninger ned (men den gamle, noble Facade lader han staa) for at skaffe Plads til Udvidelse — bl. a. til nye Maskiner, som leveres af Bertels Firma i Amerika.

Men det økonomiske Rygstød mangler for Erik Heger og den faglige Dygtighed vel ogsaa, i hvert Fald den, der behøves paa Kontoret — han mangler Overblik over Virksomheden. Han staar foran en Fallit, nærmest foranlediget af Krav fra Maskinfabrikker, Papirfabrikker og — Rongsteds Sagfører, der staar bag ved det hele.

Striden paa dette Omraade ender med, at Fallitten undgaas ved, at de to Trykkerier slaas sammen til et Firma — Rongsted har sejret.

Her at komme yderligere ind paa Handlingen i denne Bog er vistnok overflødigt — den bør læses. Der er saa meget godt i denne Bog, som nærmest handler om gode Mennesker, der viser sig under Indflydelse af sin Tid og de Forhold, de lever under. Det er gode, dygtige Mennesker, der skildres i »Dagen gryer«, og der strømmer gennem hele Skildringen en saadan Hjertevarme overfor alle lidende, at man efter Gennemlæsningen *véd*, at man har læst en *virkelig god Bog*, som med sine stemningsfyldte Billeder, hentede fra det dagligdags Liv, kan faa Læseren til at tro paa det gode i Mennesket og dets Sejr i Samfundet — og saa er det »Dagen gryer« for Menneskene.

»Dagen gryer« er sikkert en af Efteraarets bedste Bøger. Den bør læses af saa mange som mulig.

Margrethebo, Svendborg, November 1923.

L. Chr. Nielsen.

ARBEJDSLØSE I BOGTRYKFAGET

Tilmeldte Ledige ved Centralarbejdsanvisningskontoret i København.

Branche	1. Dec. 1923	1. Nov. 1923	1. Dec. 1922	1. Dec. 1921	1. Dec. 1920
Haandsættere	163	205	206	266	208
Maskinsættere.....	18	20	19	14	17
Trykkere.....	47	58	61	89	33
Stereotypører m. fl.	2	4	1	4	3
Mandl. Hjælpearb.	27	29	32	41	18
Kvindel. —	72	77	84	202	105
Ialt...	329	393	403	616	384

Ved den offentlige Arbejdsanvisnings Kontorer fandtes der ved Maanedens Begyndelse tilmeldt ialt 588 Medlemmer af Bogtrykfagets Arbejdsløshedskasse, heraf ved Provinskontorer paa Øerne 105, i Jylland 154.

GENERALFORSAMLINGER OG MØDER

MASKINSÆTTERNES LANDSMØDE

i København den 18. November havde vundet god Tilslutning fra hele Landet, idet der foruden alle Kredsrepræsentanterne var mødt Kolleger fra de fleste sjællandske Byer og fra Fyn og Jylland samt en overvejende Del Københavnere.

Efter at Beretning var aflagt af *Formanden* og af *Kredsrepræsentanterne*, drøftedes Bladspørgsmaalet, og man besluttede fra 1. Januar at udsende Medlemsbladet én Gang maanedlig i 4-sidigt Kvartformat og med Stof af teknisk og oplysende Indhold, idet man ønsker saavidt muligt at undgaa at komme ind paa det Stofomraade, der tilhører Forbundets Organ. — Der vedtoges en Del Lovændringer, hvoraf Delingen af den hidtidige Formandsstilling i tre Poster: Formand, Kasserer og Redaktør samt Oprettelse af en ny Kreds i Vestjylland har særlig Betydning. — Efter en kort Omtale af vore Tarifinteresser vedtoges enstemmig og uden Diskussion følgende Resolution, der formede sig som en Henvendelse til Forretningsudvalget for Dansk Typograf-Forbund:

»Maskinsættere fra hele Landet, samlet til Landsmøde i København den 18. November 1923, henleder Forbundets Opmærksomhed paa den i Forbindelse med Fagets maskinmæssige Udvikling gaaende Tendens hos Principalerne til ved forskellige Midlers Hjælp at skærpe Arbejdsydelsen og forringe Lønvilkaarene paa Bekostning af vore fysiske og økonomiske Kaar, og vi opfordrer vor Hovedorganisation til i hele Standens Interesse at være paa Vagt overfor vore Arbejdsgiveres Angreb.«

Til Slut holdt *B. Jønsson*, København, et meget interessant Foredrag om Standard-Klaviaturet, som han illustrerede med en Mængde farvelagte Kort og Planer, og for hvilket han høstede Forsamlingens udelte Bifald og Tak.

— I et paafølgende Repræsentantskabsmøde genvalgtes *H. P. Alb. Jensen*, Aarhus, som Formand og valgtes *L. Chr. Nielsen*, København, til Kasserer og *N. Th. Svendsen*, København, til Redaktør af Medlemsbladet. *S.*

SLAGELSE AFDELING

afholdt den 23. November en stærkt besøgt Generalforsamling, som vidner om en voksende Interesse for Afdelingens Anliggender. Dirigent: *H. A. Hansen*. Protokollen oplæstes og godkendtes. Til Juleuddelingen bevilgedes 300 Kr.; Forplejningsstationen det aarlige Bidrag af 25 Kr. Til Lokale næste Aar valgtes Hotel »Slagelse«. Derefter foretog man de forskellige Valg: Som Formand valgtes *Carl Jacobsen* med Akklamation. Næstformand: *Hartmann*. Bestyrelsesmedlemmer: *Chr. Nielsen, H. A. Hansen* og *G. Pilegaard*. Revisorer: *Friis* og *R. P. Jensen*. Kontrahenter til »Vestsjællands Social-Demokrat«: *S. V. Nielsen* og *H. A. Hansen*. Repræsentanter til Fællesorganisationen: *Formanden, H. A. Hansen* og *Hartmann*. Repræsentant til Brugsforeningen: *H. A. Hansen*. Bestyrelsesmedlem i Lærlingeafdelingen: *Formanden*. Bestyrelsessuppleanter: *P. Jensen* og *L. Larsen*. Revisorsuppleant: *H. Rasmussen*. Som Repræsentanter i Fællesbageriet valgtes Bestyrelsen. — *H. A. Hansen* aflagde Beretning fra et Hovedbestyrelsesmøde og belyste udførligt forskellige Forhold. — En Oplysning fremkom om systematisk Overarbejde for Trykkerens Vedkommende paa Centraltrykkeriet, som diskuteredes indgaaende og resulterede i Bestyrelsens Bemyndigelse til at modvirke nævnte Forhold.

Derefter Generalforsamling i Hjælpekassen, hvor *Formanden* aflagde Regnskabet for det aarlige Andespil, der viste en Balance paa Kr. 941,78 og gav et Overskud paa Kr. 512,20. Dette godkendtes, og Formanden udtalte en Tak til Medlemmerne for det udførte Arbejde, der resulterede i det gode Overskud. Efter Forslag bevilgedes yderligere 100 Kr. til Juleuddelingen, hvilket Beløb tages af Hjælpekassen. —*d.*

SØLVBRYLLUP

Paa Mandag den 17. ds. kan vor landskendte Kollega *Chr. Østergaard* og Hustru fejre deres Sølvbryllup. Sølvbrudgommen hører til »de stille i Landet«, men har ikke desto mindre i Aarenes Løb gjort sin betydningsfulde Indsats i Organisationens Arbejde, i sin Tid som Kasserer for Københavns-Afdelingen og senere i mange Aar som Hovedrevisor i Forbundet. Alle de mange, der i Aarenes Løb har samarbejdet med Chr. Østergaard og lært at sætte Pris paa hans støtte, rolige Maade at tage Tingene paa og faaet Respekt for hans udmærkede Evner, vil sikkert sende ham og hans Hustru en venlig Tanke paa deres Højtidsdag med Ønsket om, at de endnu i mange Aar maa kunne glæde sig ved et trofast Samliv. *C. S.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE holder Møde *NÆSTE FREDAG*, den 21. ds., Klokken halvotte. *Formanden.*

KONTORET er aabent Juleaftensdag fra Kl. 10—12.

RESTANCER. Af Hensyn til Aarsregnskabet bedes Restancer indbetalt inden Aarets Udgang.

TIL INKASSATORERNE. Bidrag til Juleuddelingen eller Meddelelse om Beløbets Størrelse bedes saa vidt muligt afgivet til Kontoret inden Torsdag den 20.

JULETRÆSFESTEN. Salget af Børne-Billetter slutter i Dag, Fredag. Voksne-Billetter à 1,00 faas fremdeles hos: C. Christoffersen, Hillerødgade 139, A. Juul Sørensen, Rigensgade 5 3, og Kassereren A. Andreasen, Vølundsgade 3 1.

Vi har haft den Glæde at modtage følgende Gaver til Lotteriet: A/S F. L. Bie; 5 Vinkelhager, 12 forniklede Pincetter, 12 Aale, 7 Tilretningsknive og 4 Tenakler; H. Aschehoug & Co.s Forlag: En Pakke Bøger; L. Levison junr.: Æskepost m. m. — Gaver modtages fremdeles med Tak.

REJSENDE GENNEM AALBORG gøres opmærksom paa, at hvis de vil træffe Kassereren paa »Soc.-Dem.«s Sætteri, *kan det kun ske Kl. 3½.*

BRUNKULSBRIKETTER. Før Krigen havde Mærkerne *Ilse* og *Kaiser* fundet et stort Marked her i København paa Grund af deres fortrinlige Egenskaber. Det er nu lykkedes Arbejdernes Fællesorganisations Brændselsforretning at fremskaffe disse igen, og der er truffet en Ordning med Vareudveksling, hvorved Kronerne bliver her i Landet. Det er uden Tvivl, at alle, der prøver disse Briketter, vil blive særdeles veltilfredse med dem. Prisen er Kr. 4,75 pr. 50 kg frit tilkørt og nedbaaret. Mindstebestilling er 100 kg. Telefon 6068.

AALBORGS ÆLDSTE TYPOGRAF, AUG. BANG, 73 Aar, døde 6. December paa Alderdomshjemmet. Bang blev udlært i Chr. Kamps Bogtrykkeri i Assens 1. Marts 1870 og kom til Aalborg midt i Halvfjerdserne. Her arbejdede han uafbrudt — først paa Højrebladet og sidst paa »Nordjyllands Soc.-Dem.« — til 1922. Efter den lange Arbejdsdag skulde han saa nyde en velfortjent Hvile; men det blev kun en stakket Tid, saa maatte »Gamle Bang« bukke under for en Bronkitis, som i de senere Aar havde været slem ved ham. Aug. Bang, der i sine yngre Aar var et poetisk Gemyt, har aldrig været fremtrædende i Foreningslivet; men han vil mindes som en rettænkende og nobel Mand i al sin Færden. Paa Kirkegaarden udtalte Faktor Sørensen-Kjeld nogle smukke Mindeord om den gamle Kollega, hvorefter vor Fane sænkedes over Graven. *G.*

DEMENTI. I »Dansk nationalt Tidsskrift« for November findes en Fortegnelse over *Jøder* her i København med nogle indledende Bemærkninger, hvis Hensigt ikke er til at tage Fejl af. Pudsigt nok nævnes bl. a. Formanden for Dansk Arbejdsgiverforening, Formanden for Københavns Bogtrykkerforening og Formanden for Dansk Typograf-Forbunds Københavns Afdeling. For den sidstes Vedkommende er det i hvert Tilfælde en Fejltagelse — *Samuelsen* er ikke Jøde.

ENGLAND. Arbejdsløsheden i England er i stærk Stigen, og det befrygtes, at Arbejdsløsheden i den kommende Vinter vil antage et betydeligt Omfang.

I Parlamentet har Socialdemokraten Buxton indbragt et Forslag om Ottetimers-Dagen. For Tiden udgør Arbejdstiden for omkring 3.500.000 engelske Arbejdere 48 eller færre Timer ugenlig. I engelske Arbejderkredse forventer man, at Modstanden mod den lovfæstede Ottetimersdag af den Grund ikke vil være saa stærk som tidligere.

EDISON FOR 4-TIMERS ARBEJDSDAGEN. Den berømte amerikanske Opfinder Edison bekræftede fornylig, hvad andre allerede tidligere har udtalt, nemlig, at den industrielle Udvikling muliggør en vidtgaaende Forkortelse af Arbejdstiden. Han udtalte bl. a.: »Der vil komme en Tid, da automatiske Maskiner vil blive indført i et Omfang, som vil have til Følge, at man ikke behøver at arbejde mere end 4 Timer daglig. Mange er af den Mening, at dette ikke vilde være godt. I Almindelighed ynder Gennemsnitsmennesket ikke Lediggangen. Set fra de gamle Folks Standpunkt vil det imidlertid være en god Ting. Thi naar vi engang er naaet saa vidt, behøver de gamle Folk ikke mere at arbejde. De unge vil være i Stand til ved deres Arbejde at underholde hele Familien.«

Dette lyder anderledes end den fra reaktionær Side igangsatte Agitation for 8-Timers Dagens Afskaffelse. (I. F. C.)

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

H. G. 10,00, Chr. Andersens Pers. 11,25, Krigsministeriet (3.-4. B.) 8,00, Thora Møller 5,00, Hertz' Pers. 20,00, P. A. P. 5,00, C. A. Schween 5,00, Schou & Madsen 19,00, Aage Hansens Pers. 30,50, Løvgreens Pers. 10,00, Hoffensberg 50,00, Ritzaus Bureau 25,00, Nordisk Nodestik 7,00, Christiansen 5,00, Schultz' Pers. 180,00. J. Jørgensen & Co. 60,00, Exprestrykkeriet 26,00, Rønager 30,00, Missionstrykkeriet 135,00, Bestyrer Fischmann 25,00, »Københavns«s Pers. 230,00, Berlingske Tid. (Sætteriet) 685,00, »Berlingske Tidende« 100,00, Driftsbestyrer Olsen 25,00, Overfaktor Hjorth 20,00, Faktor Gustav Petersen 10,00, Redaktør Helweg 25,00, Journalist Barfoed 5,00, Journalist Bast 5,00, Journalist Tang 5,00, Social-Demokraten (7. B.) 100,00, Andelstrykkeriet 121,00, Axelholms Pers. (1.-2. B.) 33,00, Georg Rasmussens Pers. 9,00, Rich. Steenbech ÷ Trykkerfaktoren 55,00, Hamburger & Lange 93,00, Aamodt 26,00, Chr. E. Jensen 10,00, Hertz 15,00, Axelholms Pers. (3. B.) 17,50, Furø's Pers. 6,00, Hasselbalch (1.-3. B.) 93,00, Trier (Pers. og Principal) 42,50, Kihls Pers. 15,00, Allers Pers. 48,50, Forbundskontorets Pers. 81,00; tilsammen Kr. 2942,25. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 4529,25.*

København, 11. December 1923.

O. A. Lundin.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Esbjerg: Esbjerg-Posten 10,00, Esbjerg Venstreblad 10,00, Red. Bendixen, Vestkysten, 10,00, Social-Demokraten 10,00, Boghandler Kirk, Holsted, 5,00, Faktor Nielsen 10,00, Inkassator Hein 5,00, Bogtrykker Harder Mikkelsen 10,00, Centraltrykkeriet 10,00, Bogtrykker Pedersen, Holsted, 10,00, Bogtrykker Paul Schrøder 5,00, Bogtrykker V. Andresen 10,00, K. Rosendahl & Co. 10,00, Afdelingens Medlemmer 176,00, ialt 291,00; *Helsingør* Lokalafdeling 50,00; *Korsør* Lokalafdeling 30,00; *Maribo:* Afdelingens Medlemmer 18,00, Red. M. Andersen 15,00, Red. D. Ditlevsen 10,00, Faktor P. Madsen 5,00, Red. M. Jensen 5,00, Red. Regnar Petersen 5,00, Red. C. E. Christiansen 5,00, Journalist Lund 2,00, Red. Aage Pedersen 1,00, Red. Fr. C. Christensen 1,00, ialt 67,00; *Nakskov:* Social-Demokraten 10,00, Red. A. E. Hansen 2,00, Forrf. Els. Nielsen 5,00, Journalist Johs. Christensen 3,00, Journalist Jacob Sehested Grove 3,00, Nakskov Tidende 10,00, Faktor S. Hansen 5,00, Bogtrykker Rasmussen 10,00, Bogtrykker Fr. Nielsen 5,00, Øbergs Bogtrykkeri 5,00, Bageribestyrer Aug. Svendsen 2,00, Afdelingens Medlemmer 75,00, ialt 135,00; *Nykøbing M.:* Afdelingens Medlemmer 45,00, Morsø Folkeblad 25,00, Morsø Soc.-Dem. 10,00, Morsø Avis 5,00, Forrf. Poulsen 10,00, Frk. Sejersen 3,00, Red. Martin 3,00, Red. Kampmann 5,00, Faktor Halse 5,00, Faktor Christensen 5,00, Journalist Larsen 2,00, Bogtrykker Petersen 3,00, Nutzhorn-Hansen 5,00, ialt 126,00; *Randers:* Bogtrykker Buch 10,00, Faktor Helmuth Bech 10,00, Filialen i Hadsten 15,00, Afdelingens Medlemmer 155,50, Lokalkassen 50,00, ialt 240,50; *Slagelse* Lokalafdeling 400,00, Forrf. Anderschou 10,00, Faktor Enggaard 5,00, Social-Demokraten 20,00, ialt 435,00; *Sønderborg* II: Principalerne 80,00; *Tønder* Lokalafdeling 15,00; *Løgstør* Lokalafdeling 6,00; tilsammen Kr. 1475,50. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 1521,50.*

København, 11. December 1923.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. **Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683.** Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger: 5. December: Esbjerg 400,00. 10. December: Sønderborg 500,00. 11. December: Nykøbing M. 126,00.

København, 11. December 1923.

Forretningsudvalget.

NYE MEDLEMMER

København: Paal. Anna Arentsen, udl. 8. 12. 23 hos O. C. Olsen (arb. s. St.). Paal. Dagny Sørensen, udl. 25. 11. 23 hos Thomsen (arb. s. St.). 3149 Holger Stein (O. C. Olsen). 3156 Kroghs Hustru Ellen (Syge- og Begravelseskassen). Eriksens Hustru Anna (Syge- og Begravelseskassen). Lærling Svend Andersen (Syge- og Begravelseskassen).

Aalborg: Sætter Aage Emanuel Kaj Christensen, udl. 1. 11. 23 hos M. Jalk, Fjerritslev. Grenaa: Sætter Oluf Theodor Jensen, udl. 1. 5. 03 i Hjørring Amtstid. (tidl. Medlem).

TILTRAADTE

København: 1192 Johannes Andersen (arbl.). 3280 Richardt Olsen fra Tapetserer-Forb. (O. C. Olsen). 4525 Jenny Reishammer fra Varde (arbl.). Aalborg: 6961 H. H. L. Larsen (arbl.). Esbjerg: 3375 Søren Møller (arbl.). Haderslev: 7293 Andr. Frandsen (A/S Modersmaalet). Ribe: 6785 Thorvald Nielsen (Ribe Stiftstid.). Silkeborg: 7239 Aage R. Randløv (arbl.).

FRATRAADTE

København: 7024 Herløv Rasmussen paa Rejse. 6997 Bernhardt Jensen til Randers (arbl.). 4205 Einer Gade til Odense (arbl.).

Aarhus: 6961 Harald Løvgreen Larsen til Aalborg (arbl.). Esbjerg: 7293 Andreas Frandsen til Haderslev i Pl. Haderslev: 7290 Henry Nielsen til Kolding (arbl.). Odense: 6785 Thorvald Nielsen til Ribe (arbl.) og 2639 Sofus V. Sørensen paa Rejse. Tønder: 7123 Heinrich Clausen til Udlandet i Pl.

UDMELDTE

København: 126 Henrik Germar.

Tønder: 4173 Peter Andresen (Bogtrykker). Vejle: 5043 Carla Pedersen (fratr. Faget).

UDSLETTET FOR RESTANCE

København: 2809 Karl Jensen (Berl. Tid.).

DØD

Aalborg: 6831 Aug. Bang.

Søndag den 13. Januar 1924 Kl. 4½: **Vinterfest** med Fællesspisning (Fisk, Steg, Dessert, Kaffe à 5 Kr.). — Forskellige Overraskelser og gratis Dans. — Tegning hos Styrelsen og ved Telefon Nora 5263. (3 F)

Typografernes Sangforening.

Mandag efter Sangøvelsen Medlemsmøde. (1 C)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Typograf-Maskinsætter,

der bliver ledig i Januar, søger Plads, helst i Provinsen. Billet mrkt. »290« modtager Ekspeditionskontoret.

Maskinsætter

til Intertype eller Linotype søger Plads. Billet mrkt. »285« modt. Ekspeditionskont.

· ERIK · LEVISON ·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Er det koldt i Trykkeriet.
Brug DRUBINAL Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby. (14)

Kilespatier. Garanteret holdbare og nøjagtige. Prøvekile **2.75.** Reparationer (nye Overdele) **1.75.** **E. Kjelberg, Marstalsgade 33, København. Telefon: Øbro 4427 x.** (254)

Yngre Sætter-Trykker

søger Plads straks eller senere. Kendt med *alt* forefaldende Arbejde i et Akcidenstrykkeri. — Billet mrkt. »289« modtager Ekspeditionskontoret.

Musikundervisning

i klassisk Githar-Spil, Caroullis System. 25 Kr. for et Kursus. *Poula Kofoed,* Vognmagergade 21, 4, 2. Gaard. Træffes efter Kl. 6.

I Fortiden var jeg hos Græbe Trykker.
Nu sælger jeg Vin, Tobak,
Cigar i Kasser og enkelte Stykker.
Besøg mig saa skal De ha' Tak.

Stort Udvalg i Julegaver. *Theodor Svendsen,* **Amagerbrogade 179.**

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 51 KØBENHAVN DEN 21. DECEMBER 1923 XXXXX AARGANG

OPRAAB OM HJÆLP TIL DET TYSKE TYPOGRAFFORBUND

Fra det internationale Sekretariat har vi modtaget en Opfordring om at lade foranstalte en Indsamling til Fordel for det tyske Typografforbund, der paa Grund af det økonomiske Sammenbrud i Tyskland er stedt i den yderste Nød. Forbundet kæmper en fortvivlet Kamp for at opretholde sin Virksomhed, og forsaavidt der ikke fra de udenlandske Broderorganisationers Side bliver rakt en hjælpende Haand, er der en overhængende Fare for at Forbundet opløses. Det eneste Bindeled, der for Tiden findes mellem Forbundet og dets Medlemmer er Fagbladet »Korrespondent«, der endnu udkommer i et meget lille firesidet Format een Gang ugentlig. Og dette sidste Bindeled opretholdes endda kun ved Hjælp fra Udlandet.

Vi forstaar alle hvilken social og kulturel Ødelæggelse en Opløsning af det tyske Typografforbund vil betyde. Men skal denne Ødelæggelse forhindres maa vi alle yde vort Bidrag, stort eller lille, til Værn mod den overhængende Fare. Hvis hvert Medlem blot vilde give én Krone, saa vilde der fra vor Side kunne ydes en samlet Hjælp paa ca. 5000 Kr.

Vi opfordrer derfor samtlige Lokalformænd til at lade foranstalte en Indsamling indenfor Afdelingerne og beder Medlemmerne i den internationale Solidaritets Navn at yde den Broderhjælp, der skal til, for at holde det tyske Forbund paa Fode.

København, den 19. December 1923.

Forretningsudvalget.

I DAARERNES PARADIS

Som om alt andet under Solen er der ogsaa delte Meninger om det gavnlige for Arbejderne i, at deres Løn er afhængig af det officielle Pristal.

Ogsaa blandt Bogtrykfagets Arbejdere er der Meningsforskel om dette vigtige Spørgsmaal. Med en vis Ret hævdes der, at vi kan ikke være tjent med at indstille Kampen for bedre økonomiske Livsvilkaar og overlade til et af Statens Departementer at udmaale vor Løn.

Det skal indrømmes, at med Pristallets Indførelse som Lønregulator er det sociale Spørgsmaal ingenlunde løst. Saa nemt slipper vi ikke over det. Og der er næppe heller nogen Fare for, at Fremtiden vil komme til at savne oprivende og ødelæggende Kampe om Madspørgsmaalet, saa vist som dette Spørgsmaal aldrig vil blive løst til Bunds, saa længe der findes menneskelige Skabninger paa Guds grønne Jord.

Der er imidlertid ikke ret mange iblandt os, som er udstyret med profetiske Evner, saa vi formaar at skue ret langt ind i Fremtiden. Vi er derfor nærmest henvist til at holde os til Nuet, iagttage, hvad der sker omkring os, og lægge vort Bestik derefter. Vi lever i en Tid, der er fuld af Overraskelser, en Tid, hvor intet ligger fast — selv ikke vor gamle grundfæstede Krone!

Under slige Forhold kan der ikke herske Tvivl om, at det er klogt af Arbejderne at fastholde Forbindelsen mellem Løn og Pristal. Der er mange Ting, som bestyrker denne Opfattelse.

Ved Antydninger i Dagspressen og af den af Arbejdsgiverforeningens Hovedbestyrelse udsendte Bulletin fremgaar det klart, at man fra den Side ser skævt til Pristals-Lønreguleringen og venter kun en Lejlighed til at slippe uden om denne.

»De grafiske Fag« følger villigt og med synlig Glæde dette Vink fra Arbejdsgiverforeningens Side. I sit sidste Numer er Bladet endog saa højt oppe i sin Iver for at forfægte det nye Standpunkt, at det betegner Pristalsreguleringen som hørende hjemme i et *Daarernes Paradis!*

Saa vidt vi erindrer, var det »De grafiske Fag«s egne Kolleger, der under Tarifrevisionen 1919 i Dansk Typograf-Forbunds Provins-Afdeling først foreslog og betraadte denne Vej, der altsaa efter Bladets Mening har ført os ind i et Galehus. Det maa være haardt for de Herrer at modtage en saadan Dom af en af sine egne.

Imidlertid er det jo ikke alle Domme, man skal tage lige højtideligt, særlig i denne Tid, og vi tror da heller ikke, der ligger noget af Salomons Visdom i den af »De grafiske Fag« afsagte Kendelse, ligesom vi tvivler meget stærkt paa, at Flertallet af Bogtrykkerne deler den fremsatte Opfattelse. Thi i saa Fald afslører de Herrer sig som vort Fags sande Urostiftere. Forinden vi fik Pristallet, lød Talen fra den Side altid, at det gjaldt om *at skabe Ro i Faget.*

Men nu vil »De grafiske Fag«s Redaktør altsaa bort fra denne Ro, fordi den hindrer Arbejdsgiverne i ved Anvendelsen af de Magtmidler, de tror sig i Besiddelse af, at trykke Arbejdslønnen ned til, hvad den var før Krigen — uden smaaligt Hensyn til, om Priserne paa Livsfornødenhederne følger med.

»De grafiske Fag« paaberaaber sig Valutakommissionens Betænkning. Men saa vidt vi husker, stod der intet i denne Betænkning om, at vi skulde gaa bort fra Pristallets Indflydelse paa Lønningerne. Derimod erindrer vi tydeligt, at der i Betænkningen pegedes paa *de høje Detailpriser* som en Hindring for Arbejdslønnens Dalen. »De grafiske Fag«s Mening synes altsaa at være den, at den eneste Maade at faa den glubende Detailavance beskaaret paa, er at fratage Arbejderne deres Købeevne.

Det er dog at begynde fra den gale Ende. Og Følgen af en saadan Fremgangsmaade vilde kun blive den, at Befolkningen blev flaaet til Skindet — ligesom i Tyskland —, medens Avanceslugerne fremdeles levede højt.

Forøvrigt er det ikke værdt at tillægge den sagkyndige Valutakommissions Raad altfor stor Betydning. Thi Sandheden om vor daarlige Valuta er uden Tvivl at finde i følgende Ord, som Forfatteren Harald Tandrup for nogen Tid siden skrev i »Nationaltidende«: »Det er ingen Kunst at hæve den danske Krone, men Kunsten ligger i *at faa Lov til at gøre det!*«

Hvilket vil sige, at den mest indflydelsesrige Del af Landets Borgere ikke vil være med til at hæve Kronen, fordi den lave Kronekurs er til *deres* Fordel. *Fr. N.*

HR. LEVISONS UHELD

I Anledning af, at undertegnede tog til Genmæle overfor Formand, Redaktør og Voldgiftsdommer Levisons Kritik af Dommen i Sagen om Kontrolmærkerne, skriver Hr. Levison nu:

»Nej, det forfærdelige ved Kendelsen er, at Konfliktens Forhistorie ikke er objektivt opfattet og gengivet, og at Konklussionen derfor bliver urigtig.

Formaalet med Kritiken var at gøre videre Kredse bekendt med, at Formanden for Bogtrykfagets Voldgiftsret fandt det rigtigt at se bort fra den Nedbrydelse af Arbejdernes Respekt for den bestaaende Overenskomsts Forpligtelser, som Frifindelsen for Erstatningen medfører.

Denne Omstændighed vilde dog ikke være falden Bogtrykkerne saa stærkt for Brystet, hvis Kendelsen havde indeholdt en Misbilligelse af dette Brud paa indgaaet Overenskomst. Kendelsen legaliserer tværtimod det Forhold, at Typograf-Forbundet har taget sig selv til Rette. Dette er det forfærdelige ved Kendelsen, og vi véd, at man paa kompetent Sted er enig med Bogtrykkerne i denne Kritik.«

Saaledes argumenterer Principalernes Formand.

Men det skal slaas fast, som var det hamret i Granit, *at det var ulovligt, at Levison vilde gennemtvinge omtalte Kontrolsystem.* Man maatte være daarligt indrettet, dersom man ikke vilde reagere overfor ulovlig Tvang. Dansk Typograf-Forbund har derfor ikke villet være Hr. Levisons Tjener til dette sidste. At nægte at trykke vore Navne paa Tryksagerne var intet Kampskridt, men et Nødværge overfor Vilkaarligheder. Og her er intet Brud foretaget paa nogen Overenskomst af os, som skal misbilliges. Hr. Levison brød derimod Den faste Voldgiftsrets vejledende Regler.

Men alt dette oversaa Hr. Levison i sin Iver for — at faa rejst en Erstatningssag.

Det gaar imidlertid somme Tider, som det gamle Ord siger, at: den, der graver en Grav for andre, falder ofte selv i den.

Det véd man ogsaa paa »kompetente« Steder. *Jul. Samuelsen.*

NÆR OG FJÆRN

KØBENHAVNS STYRELSE HOLDER MØDE I AFTEN KL. 7½. *Formanden.*

RETTELSE. I Fortegnelsen over Bidrag til Juleuddelingen i sidste Nr. er Trier (Principal og Pers.) opført med *42,50 Kr.*, skal være *50,00 Kr.* Desuden er Hafnia (Principal og Pers.) *42,50 Kr.* ikke opført. Slutsummen bliver *4179,25 Kr.*

TYPOGRAFERNES SPORTSKLUB. Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at der ingen Gymnastik finder Sted Søndag den 23. og Aaret ud. — Dameholdet begynder den 3. Januar og Herreholdet den 6. Januar. — Tiderne bliver for Damernes Vedkommende som sædvanlig, men for Herrernes følgende: Søndag: Motionshold fra 9½—10½, Søndag: Træningshold fra 10½—12, Onsdag: Begge Hold fra 8—9½. Tid og Sted for Træningsholdets Ekstraaften vil senere blive bekendtgjort. *Styrelsen.*

DØDSFALD. I Dag er Medlem Nr. 6298, *Peder Pedersen*, Skive, afgaaet ved Døden. Afdøde udlærtes 1. Maj 1907 i L. Pedersens Bogtrykkeri i Skive, hvor han arbejdede et Aarstid efter Udlæringen. Efter derpaa at have været en Tur ude i Europa, vendte han hjem og arbejdede atter ca. 3 Aar i Skive, indtil hans Sind formørkedes. Siden 1912 har han uafbrudt været syg.

TIL JULETRÆET har vi endvidere modtaget følgende Gaver: Hertz Skotøjsfabrik (ved Fru Karen Hjorth) et Par elegante Damestøvler og De forenede Bryggerier 10 Kr. — Gaver modtages fremdeles med Tak.

INTERNATIONALE SOMMERSKOLER 1924. Den internationale faglige Central har vedtaget at indrette to internationale Sommerskoler i 1924, den ene fra 21. Juli til 2. August paa Slottet *Schönbrunn* ved Wien, den anden fra 18. til 30. August i Ruskin College *Oxford*. Begge Skoler er i første Linie beregnet for unge Mænd og Kvinder, som tager aktiv Del i Arbejderbevægelsen. Indmeldelser modtages allerede nu. Nærmere Oplysninger meddeles ved Henvendelse til Den internationale faglige Central, Amsterdam, Vondelstraat.

Vi ønsker allerede nu at gøre opmærksom paa, at det til Trods for disse Sommerskolers internationale Karakter vil være ønskeligt, at de, som paatænker at besøge Skolen i Schönbrunn, maa have noget Kendskab til det tyske Sprog, mens de, der paatænker at tage til Oxford, maa have Kendskab til det engelske Sprog. (I. F. C.)

JULETRÆETS SKÆBNE

Der staar I, Graner,
paa Torv, i Gader,
snart skal I plantes
paa Julens Bord,
snart skal I lyse
for Børneklynger,
naar Klokker klemter:
et Fred paa Jord!

Et Minde stiger
frem i min Tanke:
Jeg ser Jer lyse
en Julidag
i Aftensolen,
den gyldne blide —
en fredfyldt Time
foruden Nag.

Nu er I fældet,
nu staar I alle
her i Decembers
regnvaade Luft.
Og I skal aldrig
i tyste Skove
beruse Sjælen
med Eders Duft.

Naar Stjerner blegner
og Julens Kærter
er bleven Aske,
da falmer I —!
Da skal I slænges
som Vrag i Solet . . .
og alle glemmer
Jert Trylleri —!

Men endnu har I
den Fest tilbage,
hvor I er Midtpunkt
paa Julens Bord,
hvor I skal lyse
for Børneklynger,
naar Klokker klemter
et: Fred paa Jord!

Morten Klinge.

BLAD- OG FAGJUBILÆUM. Onsdag den 2. Januar kan »Sydsjællands Social-Demokrat« se tilbage paa 25 Aars Virksomhed som Budbringer om Arbejderklassens Kampe og Sejre gennem Aarene. At Bladet har udfoldet en god og agitatorisk Virksomhed i sin Virkekreds, derom vidner dets store Abonnenttal og gode Anseelse. At Bladet som et af de faa større Provinsblade endnu kun beskæftiger Haandsættere, maa i en Tid som vor med saa mange arbejdsløse kun hilses med Glæde. Efter i en lang Aarrække at have været Lejer, har Bladet for et Par Aar siden overtaget en større Ejendom og faaet installeret særdeles gode og lyse Sætteri- og Trykkerilokaler i Bagbygningen og Ekspeditions- og Redaktionslokaler i Facadebygningen mod Jernbanegade.

Samtidig med Bladet kan et Par at vore Kolleger fejre deres 25 Aars Jubilæum ved samme Virksomhed, nemlig Borgmester, Redaktør *A. M. Kristensen*, der for en Del Aar siden var Medlem af vor Hovedbestyrelse og stadig er fuldtbetalende Medlem af Næstved Afdeling og paa mange Omraader har sat sit Præg paa Partiets og Arbejderbevægelsens Udvikling, ikke mindst gennem sin 25aarige Virksomhed for Fællesorganisationen i Næstved og nu som Redaktør af »Sydsj. Soc.-Dem.«.

Den anden Jubilar er tidligere Lokalformand, Typograf *P. M. Christensen*, der udfolder en Virksomhed som en stabil Annonce-Sætter, hvad jo ikke er nogen uvigtig Del af et Blad, der har maattet kæmpe sig frem fra en ringe Begyndelse, indtil det nu ogsaa paa dette Omraade har sin solide Kundekreds. P. M. Christensen har gennem mange Aar været Medlem af Fællesorganisationens Forretningsudvalg og beklæder for Tiden Pladsen som Kasserer for denne.

I Dagens Anledning holdes en stor Fest paa Industribygningen i Næstved, men allerede herfra skal lyde en Tak for Aarene, der svandt, og Held og Lykke i de kommende for saavel Blad som de to Jubilarer! *c. j. p.*

TYPOGRAFERNES STIFTELSE I ODENSE har, siden vi i forrige Nr. bragte Meddelelse om det startede Lotteri, haft den glædelige Overraskelse fra *»Dansk Bogtryk«* at modtage en meget værdifuld Gevinst, nemlig en Porcellæns-Tiger, udført hos Bing & Grøndahl. Denne Gevinst i Forbindelse med den Omstændighed, at Lotteriet er blevet forøget med yderligere 50 Gevinster (»Fynbo-Bogen«, væsentligt skrevet af Odense-Kolleger og anmeldt i »Typ.-Tid.« af Har. Jensen, Bogladepris 3 Kr.), vil forhaabentlig bevirke, at Restpartiet af Lodsedler hurtigt forsvinder. De kan stadig rekvireres hos Typ. Th. Andersen, Fyens Stiftsbogtrykkeri, à 50 Øre pr. Stk. Det er en Selvfølge, at Trækningslisten bliver offentliggjort i »Typ.-Tid.«. *—n.*

ANTALLET AF SÆTTEMASKINER, der er i Brug i hele Verden, opgives i en Statistik, der er offenliggjort i De forenede Stater, til 44.000.

Af disse er omtrent Halvdelen eller 19.220 i Brug i De forenede Stater. Blandt disse 19.220 Maskiner er de forskellige Typer fordelt saaledes: 16.000 Linotype, 2000 Lanstons Monotype, 120 Monoline, 100 Typograph og ca. 1000 af andre Systemer, hovedsagelig Intertype og Linograph.

Af de øvrige Lande er det kun Tyskland og Czekoslovakiet, der har en detailleret Statistik. I Tyskland er 6000 Maskiner i Brug, af hvilke 3530 er Linotype, 1200 Typograph, 320 Monoline, 550 Sætte- og 300 Støbemaskiner af Lanstons Monotype. I Czekoslovakiet fandtes ved Udgangen af Aaret 1922 ialt 647 Sættemaskiner, af hvilke flere end Halvdelen var af Linotypesystemet.

TAK

For al udvist Deltagelse ved min Mands, *P. Aug. Pedersens*, Sygdom, Død og Begravelse bringes herved den hjerteligste Tak af hans *Efterladte.*

Kollegerne i Aalborg bringes vor bedste Tak for Opmærksomheden ved vor kære Faders, Typograf A. Bangs, Død og Begravelse.

København og Roskilde.

Philip og Frederik Bang.

For alle venlige Tanker og gode Ønsker fra nær og fjærn i Anledning af 13. ds. bringes herved min oprigtige Tak.

Odense, i December 1923. *Lauritz Schou.*

Hjertelig Tak for al den Opmærksomhed og Venlighed, som blev udvist mod os paa vor Sølvbryllupsdag. *Anna og Chr. Østergaard.*

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

†

P. AUG. PEDERSEN

I en Alder af kun 46 Aar er Peder August, som vi kaldte ham, afgaaet ved Døden forrige Onsdag efter nogen Tids Sygeleje.

P. A. Pedersen var Trykker og valgtes som saadan til Formand for Den typografiske Trykkerforening, da Laur. Jensen trak sig tilbage, og beklædte denne Post indtil for faa Maaneder

siden. Han var en særdeles interesseret Organisationsmand, tro og samvittighedsfuld mod de Opgaver, der faldt i hans Lod. I Københavns Styrelse har han ogsaa siddet nogle Aar forinden, og i sin Tid var han et skattet Medlem af Gutenberg-Koret, senere af Sangforeningen.

P. Aug. Pedersen var en Mand med Overbevisning, som han ikke let gav fra sig, men paa den anden Side kunde han godt laane Øre til andre Meninger. Dertil kom hans Forstaaelse og Hjælpsomhed, naar han søgtes til Raads i fagligorganisatioriske Anliggender. Men hvad der navnlig kendetegnede P. A. P., var hans Kærlighed til Opgaverne og til at faa det bedste ud af dem.

Afdøde jordedes i Søndags paa Fasankirkegaarden, hvor et stort Følge havde givet Møde. Baade Trykkerbanneret og det gamle Gutenbergbanner vajede ved Graven, hvor *Jul. Schrøder* holdt en smuk Mindetale og sagde det sidste Farvel, efter at Sangforeningen havde sunget: Lær mig, o Skov.

P. Aug. Pedersens Dødsfald var et sørgeligt Dødsfald, afholdt som han var. Og tilbageværende Hustru og Børn begræder Tabet af en god Familiefader.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Inger og Rud 10,00, Klubben »Royal« 700,00, N. P. N. 25,00, Frk. Crone 15,00, Hohlenberg 11,00, Fraenckel & Co. 52,00, Ny dansk Stempelfabrik 5,00, S. L. Møller 174,00, Rigsdagens Trykkeri 55,00, »Fyrtaarnets« Pers. 45,75, Justesens Pers. 15,00, Kgl. Hof Bogtr. Bagges Pers. 150,00, Hasselbalchs Pers. (Faktor Møller 10,00, Faktor Nielsen 10,00) 70,00, Bærentzens Pers. 122,50, Fjeldsøe (Firma, Bestyrer og Pers.) 54,00, Provinsbl. Stereotyperingsanst. 24,00, A. W. Henningsens Pers. 12,00, Chr. Jørgensens Pers. 5,00, Jernbanens Billettrykkeri 48,50, Nielsen & Lydicke (Sætteriet) 197,00, Qvist & Co. 16,00, Berl. Tid. (Trykkeriet) 417,00, Græbes Pers. 151,50, Nørrebros Centraltrykkeri 33,00, Roms Pers. 43,00, Kruckow & Waldorff 50,00, Social-Demokraten (8. B.) 144,00, Forlagstrykkeriet 289,00, Kr. Dagblad 125,50, Bestyrer Christ. Hansen 10,00, Søeborgs Eftfl. 18,00, Krohns Pers. 234,50, Industritrykkeriets Pers. 12,50. Christreu 35,00, Møller & Landschultz 70,00, Holger Meyer (Principal og Pers.) 108,50, Martins Pers. 40,00, Bording (Principal og Pers.) 135,00, Schultz' Pers. 125,00, Langkjærs Pers. 48,00, G. H. 5,00, Bianco Luno (Sætteriet) 215,00, Laursens Pers. 63,00, C. Th. Thomsens Pers. 32,00, P. Hansens Pers. 76,00, Vilh. Hansens Pers. 43,00, Centraltrykkeriet 88,00, Dansk Bogtrykkeri 17,50, Krigsministeriet 6,00, C. Hamburgers Pers. 40,00, Valentin & Lund 30,00, Vald. Petersens Pers. ÷ 1 25,00, Johnsen & Co. 36,00, Axelholms Pers. (4.-5. B.) 34,00, Faktor Hansen 5,00, Faktor Petersen 5.00, Elektra 5,00, Kandrup & Wunsch 45,00, Weiss' Pers. 64,00, Karen Hansen 2,00, Birchs Pers. 12,50, C. Johansens Pers. 35,00, C. C. Petersen + X 94,50, Dyva & Jeppesen (Frederiksborgg.) 165,00, Enkefru Bøhm og Pers. 27,50, Rosenbergs Pers. 9,00, Jørgensen & Co. (7. B.) 60,00, Firmaet Jørgensen & Co. 50,00, Bianco Lunos Trykkeripers. 111,00, Klubben »Politiken« 200,00, Emil Kristensen (Principal og Pers.) 44,00, Hoffensberg 50,00, Overskud fra Novemberfesten 1682,00, Spuhr & Siebuhr 32,00, A. M. 10,00; tilsammen Kr. 7315,25. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 11.494,50.*

København, 18. December 1923.

O. A. Lundin.

Husk!

Det store Julebal

Lørdag den 29. December Kl. 7 - 3

i Idrætshuset.

20 Mands Orkester under Direktion af Hr. Kapelmester *Hjalmar Kofoed.*

Billetter à 1.00 faas hos C. Christoffersen, Hillerødgade 139, A. Juul Sørensen, Rigensgade 5 [3] og A. Andreasen, Vølundsgade 3 [4].

(13 k)

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Aabenraa Lokalafdeling 200,00; *Aalborg:* P. Hansens Eftfl. 20,00, Aalborg Stiftstidende 30,00, Aalborg Venstreblad 10,00, Wilh. Burmester 10,00, N. A. Hansen (»Ekspres«) 10,00, Centraltr. 10,00, Carl Schølin 10,00, Aalborg Amtstidende 50,00, Ballermann Jensen 10,00, Reklametrykkeriet (A. Sørensen) 10,00, Dagbladet Nordjylland 10,00, C. W. Obels Fabrikker 10,00, F. Hestbech & Co. 10,00, N. Mouritzen 10,00, Vejgaard Bogtrykkeri (V. Thomsen) 5,00, A/S Ad. Holst 10,00, Red. A. Hagensen 10,00, Red. Eyser 3,00, Folketingsmand N. C. Christensen 5,00, Nørresundby Bogtrykkeri 5,00, Vendsyssel Avis, Nørresundby, 5,00, G. R. Kroghs Bogtr., Nørresundby, 5,00, Faktorerne Th. E. Olsen 5,00, P. Christensen 5,00 og Charles Jensen 3,00, Afdelingens Medlemmer 164,50, ialt 435,50; *Assens:* Red. Vejle 5,00, Bogtr. Ravnø 5,00, Afdelingens Medlemmer 35,00, ialt 45,00; *Faaborg:* Afdelingens Medlemmer 45,00, Faktor Andersen 5,00, Bogtr. Alstrøm 5,00, Red. Brandt 5,00 og Red. Petersen 5,00, ialt 65,00; *Fredericia:* Red. Joh. Jørgensen 10,00, Red. Brændgaard Jensen 10,00, Red.sekr. Rich. Jørgensen 10,00, Fredericia Centraltrykkeri & Co. 10,00, Fredericia Social-Demokrat 10,00, Bogtr. E. Rasmussen 5,00, Arbejdsanviser Heinr. Hansen 5,00, Restauratør Vald. Petersen 15,00, Afdelingens Medlemmer 128,00, ialt 203,00; *Haderslev:* »Modersmaalet«s Kontorpersonale 25,00, »Haderslev Stiftstidende« 5,00, Bogtr. Hansen 2,00, Afdelingens Medlemmer 96,00, ialt 128,00; *Haslev:* 4 Medlemmer 20,00; *Hobro:* Dagbladet »Himmerland« 15,00, Faktor Andersen 10,00, Bogtr. Schrøder 5,00, Red. Lauritzen 5,00, Hobro Venstreblad 5,00, Afdelingens Medlemmer 30,00, ialt 70,00; *Holbæk:* Faktor Sundahl 5,00, Bogtr. Olsen 5,00, Faktor Tjalve 5,00, Amtstidende 15,00, Venstrebl. 15,00, Amtsavisen 10,00, Afdelingens Medlemmer 85,00, ialt 140,00; *Horsens:* Social-Demokraten 25,00, Horsens Avis 10,00, Horsens Folkeblad 15,00, Horsens Venstreblad 10,00, A. Backhausen 10,00, Horsens Bogtrykkeri 10,00, Ekspres-Trykkeriet 10,00, Handelstrykkeriet 5,00, Schur & Co. 10,00, Andreas Hansen 5,00, Forrf. C. P. Pedersen 5,00, Kontordamerne Avisen 5,00, Afdelingens Medlemmer 230,00, ialt 350,00; *Holstebro:* Afdelingens Medlemmer 94,00, Red. Em. F. Mortensen 10,00, Red. Th. Haagensen 10,00, Holstebro Social-Demokrat 10,00, Bogtr. N. Johansen 10,00, Faktor L. Larsen 10,00, ialt 144,00; *Kolding:* Afdelingens Medlemmer 350,00, Bibliotekar Thorkild Petersen 10,00, Skatteopkræver N. P. Nielsen 4,00, Bogtr. Herholdt 50,00, »Højskolebladet«s Udgiver, Fru M. Jørgensen 15,00, Forrf. V. Schmidt 5,00, Bogtr. P. Rasmussen 10,00, Bogtr. L. Fuglsang 10,00, Red. Søren M. Jensen 5,00, Folketingsmand Knud Hansen 5,00, Forrf. A. P. Thomsen 5,00, Kolding Soc.-Dem. 20,00, Red.sekr. H. Jensen 5,00, Bogtr. Andr. Lumbye 10,00, Faktor Andersen 4,00, Bogholder Magn. Sørensen 2,00, Red.sekr. Ellinor Hansen 5,00, Journalist K. Boye 3,00, Kolding Avis 10,00, Kassererske A. Iversen 2,00, Faktor A. E. Nielsen 5,00, Forrf. J. Rasmussen 5,00, Kolding Folkeblad 20,00, Red. Chr. Nielsen 10,00, Fabr. Blicher 10,00, Faktor K. E. Hansen 10,00, »Venstrebl. for det sydl. Jylland« 10,00, Bogtr. Christiansen 5,00, Bogtr. Jochumsen 5,00, ialt 610,00; *Køge:* Afdelingens Medlemmer 42,00, Faktor Nordholdt 5,00, Faktor Jørgensen 5,00, H. P. Christiansen 5,00, Frk. Gettermann 2,00, Frk. Neumann 2,00, Redaktionen 6,00, Red. Svarre 10,00, Red. Axelsen 5,00, Red. Chr. Hansen 5,00, Andersens Bogtr. 5,00, Bogtr. Reil 10,00, ialt 102,00; *Middelfart* Lokalafdeling 12,00; *Nykøbing F.:* Lokalafdelingen 100,00, Loll. Falst. Venstreblad og Kontorpersonale 50,00, Personalet 38,00, Loll. Falst. Stiftstidende 50,00, Personalet 47,00, A/S Centraltrykkeriet 50,00, Personalet 40,00, Loll. Falst. Folketidende 50,00, Personalet 34,00, Journalist H. E. Jørgensen 2,00, Social-Demokraten 10,00, Journalist C. L. Svendsen 2,00, N. P. N. 5,00, Leonh. Nielsen 4,00, Bogtr. Laur. Jensen, Sakskøbing, 10,00, Personalet 6,00, ialt 498,00; *Næstved:* A/S Næstved Tidende 25,00, Forrf. Larsen 5,00, Red. Olsen 5,00, Red.sekr. Hansen 2,00, Red. Porst 5,00, Red.sekr. Thureholm 2,00, Forrf. Holst 5,00, Red. Neerup 5,00, Red.sekr. Nielsen 5,00, Faktor Frandsen 5,00, Sydsj. Soc.-Dem. 15,00, Red. A. M. Christensen 5,00, Red.sekr. Hylander 5,00, Forrf. Birkedal 6,00, Journalist H. Jensen 5,00, Red. Chr. E. Johansen, Præstø, 5,00, Faktor Nielsen, Vordingborg, 10,00, Joh. A. Petersen 2,00, Afdelingens Medlemmer 185,00, ialt 302,00; *Odder:* Bogtr. Kjeldsen 10,00, Bogtr. Grønning 5,00, Bogtr. Eriksen 3,00, Odder Dagblad 10,00, Afdelingens Medlemmer 24,00, ialt 52,00; *Odense:* Afdelingens Medlemmer 539,40, Bogense Medl. 6,00, Fyns Venstrebl. 20,00, Fyns Soc.-Dem. 10,00, Andelsbogtr. 15,00, Miloske Bogtr. 5,00, Fyns Tidende 20,00, Hagen & Sievertsen 10,00, Hagen & Sørensen 10,00, Fyns Stiftsbogtr. 20,00, Bogtr. Søndergaard 10,00, Søndergaard jun. 5,00, Bogtr. Mammen 10,00, A. P. 5,00, M. Hansen 5,00, Mar. Jensen 3,00, Aa. Dreyer 5,00, Jørg. Dreyer 5,00, Thillerup 5,00, Faktorerne Brixtrofte 5,00, Sprogøe 5,00, Hvidhjelm Petersen 5,00, Johs. Nielsen 5,00, C. Fich 5,00, Chr. Rasmussen 3,00, Kontorbest. Welblund 5,00, Redaktørerne Elmholt 5,00, Lorents Petersen 10,00, Journalisterne Povl Sabroe 4,00, Knud Larsen 2,00, N. Gyde 5,00, Martin Petersen 5,00, R. Winther Jensen 5,00, H. Jensen 2,00, Borch 5,00, Knud Jensen 2,00, ialt 786,40; *Ribe:* Afdelingens Medlemmer 44,00; *Ringkøbing:* Afdelingens Medlemmer 47,00; *Rudkøbing:* Lgl. Avis 10,00, Lgl. Folkebl. 10,00, Bogtr. Rasmussen 5,00, Afdelingens Medlemmer 53,00, ialt 78,00; *Rønne:* Bh. Soc.-Dem. 10,00, Bh. Avis 10,00, Bh. Tid. 10,00, Red. Jespersen 5,00, Red. Stenbæk 5,00, Red. Nielsen 2,00, N. N. 10,00, Forrf. Fogh 3,00, Forrf. Dam 5,00, Red.-sekr. Petersen 2,00, Frk. Broen 1,00, Frk. A. Hansen 1,00, Afdelingens Medlemmer 151,00, ialt 215,00; *Skanderborg:* Lokalforeningen 40,00, Bogtr. Brix 5,00, ialt 45,00; *Skive:* Skive Folkebl. 25,00, Lauritz Petersen 25,00, en Del af Afdelingens Medlemmer 99,00, ialt 149,00; *Stubbekøbing:* Lokalafdelingen 25,00, Red. Føns 5,00, ialt 30,00; *Svendborg:* Faktorerne H. P. Rasmussen 5,00, N. P. Brandt 5,00, Joh. Petersen 5,00, Michaelsen 5,00, J. P. Johansen 4,00, Bogtrykkerne Ernst Meyer 5,00, Arnberg 5,00, Høgfeldt 5,00, Frk. Westermann 5,00, Svendborg Avis 20,00, Red. Mar. Andersen 10,00, Red.sekr. L. Petersen 4,00, Afdelingens Medlemmer 147,00, ialt 225,00; *Thisted* Lokalafdeling 111,00; *Varde:* Lokalafdelingen 54,00, A/S Ribe Amtstidende 10,00, A/S Vestj. Folkeblad 5,00, Bogtr. J. Petersen 5,00, Bogtr. P. A. Petersen 2,00, Faktor Johnsen 5,00,

ialt 81,00; *Vejle:* A/S Vejle Amts Folkeblad 30,00, Faktor Th. Petersen 5,00, Personalet 48,00, Vejle Amts Avis (Bogtr. Schweitzer) 10,00, Journalist Lorentzen 3,00, Personalet 41,00, Vejle Soc.-Dem. 15,00, Personalet 39,00, Fabr. Ch. Hindborg 10,00, Personalet 42,00, Bogtr. Chr. Udbye 10,00, Bogtr. Ths. Udbye 5,00, Personalet 18,00, Bogtr. S. Wilh. Neess 3,00, Wilh. Neess 2,00, Forsørgelsesinsp. G. Andersen 5,00, Borgmester C. Jacobsen 20,00, ialt 296,00; *Viborg:* Red. Mortensen 5,00, Bogtr. Næser 10,00, Faktor Gottschalk 5,00, Red. Johs. Nielsen 5,00, Red. Bertelsen 5,00, Faktor Pallesen 5,00, Bogtr. Møller 5,00, Bogh. N. Christensen 5,00, Afdelingens Medlemmer 90,00, ialt 135,00; tilsammen Kr. 5618,90. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 7140,40.*

København, 18. December 1923.

Karl Sørensen.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½.* Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

NYE MEDLEMMER

København: 1144 Andersens Hustru Astrid (Syge- og Begravelseskassen). 3200 Kristian Rasmussen (Syge- og Begravelseskassen). 3200 Rasmussens Hustru Vilhelmine (Syge- og Begravelseskassen).

TILTRAADTE

København: 4329 Ove Pehrson fra Slagelse i Pl. 4265 Andreas Rasmussen fra Slagelse i Pl. 3470 Karl Hansen fra Slagelse i Pl. 1190 J. Andersen, udenfor Faget (arbl.). 6565 Esben Hansen fra Rejse i Pl. 1239 Thorvald Hansen, udenfor Faget (arbl.).

Aarhus: 7143 Carl Hornbeck (arbl.) og 3590 Wilh. Neess (arbl.). Nakskov: 3003 Knud Bratholm (Centraltr.). Odense: 4205 Einar Gade (arbl.) og 2639 Sofus V. Sørensen (Mar. Jensen). Randers: 6997 Bernhard Jensen (arbl.). og 3710 Bendix Merkel (Dagbl.). Skanderborg: 7025 Chr. Juul Jensen. Slagelse: 3381 Georg Olsen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 4206 Ejnar Steffensen til Viborg (arbl.). 6949 Nyland Nielsen til Rønne (arbl.). 7284 Kristian Sørensen til Horsens (arbl.). 3402 Rasmus Rasmussen til Nakskov i Pl. 3423 Svend Frantzen til Køge (arbl.). 3429 Emil Petersen til Helsingør (arbl.).

Assens: 3710 Bendix Merkel til Randers i Pl. Haderslev: 3375 Søren Møller til Esbjerg (arbl.). Nakskov: 1429 Frantz Person til Kbhvn. i Pl. Randers: 1166 N. C. C. Mikkelsen paa Rejse. Skanderborg: 6565 Esben Hansen paa Rejse. Slagelse: 4265 Svend Rasmussen til Kbhvn. i Pl., 3470 Frede Hansen til Kbhvn. i Pl. og 4329 Ove Holger Pehrson til Kbhvn. i Pl. Vejle: 3590 Wilh. Neess til Aarhus (arbl.).

UDMELDTE

København: 3051 Louis Nielsen. 1269 Tr. Slagelse (Bogtrykker).

Faaborg: 4936 Margrethe Jørgensen (fratraadt Faget).

ANNULLERET UDSLETTELSE

København: 2809 Carl Jensen (Restancen betalt indenfor den fastsatte Tidsfrist).

DØD

Skive: 6298 Peder Pedersen.

Typografernes Sangforening.

I Aften Fredag Sangøvelse (i Stedet for Mandag). (1 D)

Ren Luft i Maskinsætteriet samt andre betydelige Fordele opnaas ved Brug af det bedste elektriske Varmeapparat,

„Irlbeck"

anvendelig til alle Sættemaskin-Typer. Første System, hvor Opvarmning af Støbemunden kan reguleres paa det nøjagtigste ved en Regulator uden Omskiftning eller Forskydning af Elementerne. — Forlang udførligt Prospekt og Tilbud.

Eneforhandling for Danmark:

Grafiske Artikler en Gros. **Erik Levison,** Vestre Boulevard 36, Kbhvn. B.

Telefoner: Central 3018 og Central 14823. (20)

Modarbejd Arbejdsløsheden.
Brug DRUBINS Danske Trykfarver.

Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.

(14)

Medindehavere søges.

2 dygtige Sættere søges som ligeberettigede Medindehavere af et med gode og kontante Kunder forsynet Akcidens- og Værktrykkeri i København.

Nødvendig Kapital for hver 5000 Kr. Nærmere Oplysninger med Kvalifikationer etc. i Billet mrk. »*6103*« til *Bergenholz, Centralpavillonen, B.* (294)

Søndag den 13. Januar 1924 Kl. 4½: **Vinterfest** med Fællesspisning (Fisk, Steg, Dessert, Kaffe à 5 Kr.) i Sct. Andreas-Ordenens nytilbyggede Selskabslokaler, Frederiksberg Allé 11. Forskellige Overraskelser og gratis Dans. Tegning hos Styrelsen og ved Telefon Nora 5263. (3 G)

ANNONCER

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

Kemigraf,

vant til selvstændig at udføre Farveætsning, kan faa Beskæftigelse.

Carl Allers Etablissement, Valby. (293)

Maskinsætter,

(Linotype), 22 Aar, der bliver hjemsendt fra Militærtjeneste 6. Januar, søger Plads. Anbefaling fra tidligere Plads haves.

Emil Andersen,
Bredegade 44 A ², Slagelse. (287)

Musikundervisning

i klassisk Githar-Spil, Caroullis System 25 Kr. for et Kursus. *Poula Kofoed,* Vognmagergade 21, ⁴, 2. Gaard. Træffes efter Kl. 6.

F. L. BIE A/S Gothersgade 28, København.

Telefon Central 8062 og Palæ 1556.

Grafisk Fagforretning

Samtlige Maskiner og Artikler for **Bogtrykkerier, Bogbinderier, Litho-Etablissementer, Klichéfabriker** og beslægtede Brancher.

Kulante Betingelser
Stadigt stort Lager. (10)

I Fortiden var jeg hos Græbe Trykker.
Nu sælger jeg Vin, Tobak,
Cigar i Kasser og enkelte Stykker.
Besøg mig saa skal De ha' Tak.

Stort Udvalg i Julegaver. *Theodor Svendsen,* **Amagerbrogade 179.**

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,

Købmagergade 30, 2.

udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen. Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,

St. Kongensgade 45 II. (5)

Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.

25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.

Største Besparelse

for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Arbejdernes Livsforsikring tegner Livsforsikring med eller uden Udbetaling i levende Live. — **Konfirmationsforsikring** tegnes paa særlig fordelagtige Vilkaar **med Præmiefrihed ved Forsørgerens Død.** — Arbejdernes Livsforsikring er i sin Afdeling med Lægeundersøgelse **betydelig billigere end andre Selskaber** med ugentlige Præmier, ligesom alle Forsikringer er genforsikrede i Statsanstalten. **Restancefrist under Arbejdsløshed eller anden uforskyldt Aarsag.** — Ugenlig Opkrævning sammen med Foreningskontingentet. — Forlang Oplysning hos

ANTON JENSEN,
(23) Sundbyøster Boulevard 4².

Redaktør: FR. NIELSEN, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: KARL SØRENSEN, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. BORDING (V. PETERSEN). København.

TYPOGRAF-TIDENDE

ORGAN FOR DE TYPOGRAFISKE ARBEJDERES INTERESSER

NUMER 52 KØBENHAVN DEN 28. DECEMBER 1923 XXXXX AARGANG

DANSK TYPOGRAF-FORBUND

De nye Love, der træder i Kraft 1. Januar 1924, udsendes sidst i denne Uge til samtlige Afdelinger og Filialer.

Fra og med 1. Januar overgaar de mandlige Trykkeriarbejdere til at være halvbetalende Medlemmer (Kontingent til Forbundet 2 Kr. 45 Øre ugentlig) og kan fra samme Dato kun erholde de for halvbetalende Medlemmer fastsatte Understøttelser.

København, 24. December 1923.

Forretningsudvalget.

OTTETIMERS DAGEN

Blandt de Goder, som det er lykkedes Arbejderne her i Landet at opnaa gennem mange Aars møjsommeligt Arbejde, er der vel intet, der »gnaver« Arbejdsgiverforeningens Ledere mere end Ottetimers Arbejdsdagen. Den lader dem ingen Ro om Dagen, og den rider dem som en Mare i de lange Nætter. Hvad skal Arbejderne med otte Timers Hvile? Det er jo ligefrem samfundsskadeligt, hvis Arbejderne benytter disse Fritimer til at skaffe sig mere Oplysning, thi det er ikke en oplyst Arbejderstand, Kapitalist-Samfundet har Brug for. Nej, jo mere uvidende Arbejderne er, desto bedre passer de ind i dette Samfunds Ramme.

Hvis Arbejderne endda tilbragte den forøgede Fritid paa Værtshus, saa havde man dog foruden et vægtigt Argument imod Ottetimers Dagen tillige den Trøst at vide, at den Slags Adspredelser ikke fremmer Oplysningen og gør nogen klogere. Men nu er Forholdet — heldigvis — det, at Arbejderne nu for Tiden anvender deres Fritid paa en bedre Maade. I »Sygekasse-Bladet« finder vi følgende Beretning om Ottetimers Dagens Betydning i Frankrig. Og Forholdet er sikkert noget lignende her i Landet:

»Det franske Arbejdsministerium har anstillet en Undersøgelse af, hvorledes Arbejderne benytter den forøgede Fritid, der er en Følge navnlig af 8-Timers Loven af 23. April 1919, og har derunder blandt andet undersøgt, om den nedsatte Arbejdstid har medført en stigende Alkoholisme. Ifølge de derom modtagne Udtalelser saavel fra Arbejdsgiver- som fra Arbejderrepræsentanter kommer man til det Resultat, at Alkoholismen er i Nedgang, og dette stemmer ogsaa med Statistiken over Forbruget af alkoholiske Drikke. Denne Nedgang skyldes vel for en Del Prisstigningen, de under Krigen udstedte Love mod Alkoholismen og Maadeholds-Propaganda, men synes dog ogsaa i en meget væsentlig Grad at skyldes en Forandring i den sædvanlige Levemaade.

Den ældre franske Arbejdsmandstype, der tilbragte sin knapt tilmaalte Fritid paa Værtshuse og derigennem søgte paa kunstig Maade at skaffe sig den fornødne Energi til den lange Arbejdsdag, har veget Pladsen for en Type, der søger sin Rekreation i Sport, Dyrkning af Kolonihaver og anden mere sund Beskæftigelse.

Den yngre Generation drikker ikke, men har en dybere Forstaaelse af Arbejdets Værdi og Disciplin. I mange af Udtalelserne henføres denne heldige Forandring i første Række til den kortere Arbejdstid, som ikke ganske udtømmer Arbejderens Arbejdskraft og Interesse, og som sætter ham i Stand til at bo i Forstæderne, hvor han kan finde et naturligt Afløb for den overskydende Arbejdskraft; dertil kommer, at den fulde Udnyttelse af den kortere Arbejdstid stiller større Krav til Disciplin i Værksteder og Fabrikker.

Det slaas fast, at 8-Timers Loven af 1919 i høj Grad har begunstiget denne Forandring i Arbejdernes Livsførelse, som iøvrigt stadig har kunnet iagttages siden 1904, da 10-Timers Arbejdsdagen blev almindelig gennemført.«

GRAA TEORI

II.

(Slutning.)

Vor udmærkede Kollega *Jønsson*, København, har foretaget en yderst interessant teoretisk Udredning af Vejlængden ved Linotype-Tastbordet. Det har lettet hans Arbejde, at han ikke — som man vil være henvist til ved Udmaalinger ved Sættekassen — skal regne med saakaldte *afbrudte* Vejstrækninger (idet Haandsætteren jo skal transportere et Bogstav til Vinkelhagen, før han henter et nyt), men at han i Stedet kan regne fra Tast til Tast (fra Bogstav til Bogstav uden nogen Afbrydelse som ved Haandsætningen). Men det ømme Punkt ved hans Beregninger er, at han beregner Vejlængden efter samme Principer som ved Sættekassen. Naar Haandsætteren foretager en Bevægelse for at hente et Bogstav, sker det ved et Greb med to Fingre paa højre Haand, hvilket svarer til et Tastslag med én Finger paa Sættemaskinens Klaviatur. Og Jønssons Beregninger er netop baseret paa *én Fingers Bevægelse over Tastbordet!*

For saa vidt vi fra Skaberens Haand kun havde én Finger til Brug ved Tastbordet, vilde det være yderst rimeligt at antage, at Jønssons Teorier holdt Stik. Imidlertid har Skaberen — som Regel da — udrustet os med flere Fingre, og for at gøre dem endnu mere virksomme fordelt dem paa to Skafter. Haandsætteren — den Stakkel — kan kun foretage den faktiske Sættebevægelse (snappe) ved Hjælp af de samme 2—3 Fingre paa den *ene* Haand, medens den lykkelige Maskinsætter har fri Raadighed over alle 10 Fingre paa *begge* Hænder. At han som Regel ikke føler Trang til at bruge mere end 6 af de 10, i mange Tilfælde færre, er en Ting for sig. Haandens Struktur tillader for mange Mennesker omtrent samme Spændvidde med de 3 første Fingre paa en Haand som alle 5 tilsammen. (For den, der vil undersøge Forholdet, vil det hurtigt bekræfte sig, at jo færre Fingre, man bruger, jo større bliver disses *forholdsvise* Aktionsradius.)

Det maa da blive indlysende, at hele Fingersætningen faar en yderst indgribende Betydning ved Vejlængdeberegningen paa Tastbordet. En Mand kan afkorte en Vejlængde (mellem to Taster) ved at spænde over de to Taster med *to* Fingre paa *samme* Haand, en anden vil gøre det med *én* Finger paa *hver* Haand. Fingersætningen *er* og vil alle Dage være individuel, men lige saa afgjort vil Vejlængden paa Klaviaturet være lige saa forskellig, som der er Sættere i det hele taget.

Det kan meget vel tænkes, at den Vejlængdeteori, der udpeger et givet Klaviatur som det fordelagtigste, for en bestemt Sætter vil betyde større Vejlængder end paa et Klaviatur, der teoretisk er udregnet som værende mindre fordelagtigt.

Kernen i Spørgsmaalet: Præstationen vil ikke kunne udledes ad Vejlængdeteoriens Vej (her lige saa lidt som ved Haandsætningen). Præstationen vil alle Dage være Udtryk for Sætterens individuelle Anlæg for Arbejdet ved Maskinen saavel som ved Kassen.

Og ligeom det gælder for Haandsætteren, der Aar efter Aar har vænnet sig til et bestemt Kassesystem, at han efterhaanden — *rent ubevidst* — vil antage den for ham særegne Sættemetode (med eller uden Haandsving, »Søgang« o. lign.), der yder ham den største Satsmængde, paa den for ham behageligste Maade, saaledes gælder det ogsaa for Maskinsætteren. Har han gennem længere Tid vænnet sig til et bestemt Klaviatur, kan man prædike for ham Alverdens Betænkeligheder m. H. t. dette Klaviaturs ufordelagtige Inddeling, han har efterhaanden antaget den Fingersætning (Tastmetode overhovedet), der yder ham den største Satsmængde paa behageligste Maade. Og selv om man saa giver ham nok saa fint udregnede Standard-Klaviaturer, gør jeg det til et Spørgsmaal, om han derfor kan fremstille mere Sats.

— Alt i Livet er relativt.

Hvor det maskinelle er enebestemmende, kan man meget vel opstille grafiske og talmæssige Beregninger til Opnaaelse af det fuldkomne. Men spiller den menneskelige Individualitet ind blot et Sted i Kredsløbet, vil al Teori være haabløs, saa sandt som vi — trods Tidens nivellerende og udjævnende Tendenser — jo dog er saa forskellige, som vi er Individer overhovedet. Og den gamle Læresætning vil altid bekræfte sig, at *et er Teori, et andet Praksis.*

Aalborg, 23. November 1923.

William Andersen.

OM TYPOGRAFERNES LØNFORHOLD I »DE GODE GAMLE DAGE«

Nogle Undersøgelser af L. Chr. Nielsen.

VIII.

I *Wien* (Østrig) fandtes ingen »Bogtrykkerordning« før i Aaret 1771. Bogtrykkerne — og dermed vel ogsaa i det væsentlige Typograferne — sorterede nærmest ind under Byens Universitet, ligesom det i Tyskland mange Steder var Skik, og dette var en Skik, der ogsaa forplantede sig i nogen Grad til Norden. Biskop *Kaspar Neubeck* (1573—1594) gjorde vel Forsøg paa at indføre en saadan »Ordning« i sin »Fürgenomene Ordnung der Buchdrucker, Buechführer, Buechbindter, Briefmahler, item Neuzeitungsstecher, Liedersinger, Brieftrager, Hausirer, Landfahrer«, men denne traadte ikke i Kraft.

Ifølge et Hofdekret af 3. Juni 1771 fik Wien sin »Ordnung für die Buchdruckergesellen und Jungen vom 20. Juni 1771«. Heri bestemmes det, i § 14, at al Ugeløn skal afskaffes, og i Stedet for skal Lønnen udbetales enten pr. Stykke eller ogsaa Dagvis. Der savnes dog i »Ordningen« ethvert Spor af Specificering af Arbejdet. Derimod henvises der til, at denne Bestemmelse er sket i Henhold til et den 21. April 1770 kundgjort »allerhøjeste Patent«[1]). Med de »Lønforhold«, der kunde skabes af en saadan Bestemmelse, arbejdede man dog langt frem i Tiden, selv om enhver kan sige sig selv, at Lønforholdene paa de forskellige Bogtrykkerier maatte blive i allerhøjeste Grad vilkaarlige.

Og dog skete der næppe nogen væsentlig Forandring i Wiener-Typografernes Lønforhold før i Midten af det følgende Aarhundrede — og den Gang, under den almindelige europæiske Revolutions-Begejstring var Forholdene endda meget daarlige. *Kiener* har i en interessant Artikel[2]) om Bogtrykkerliv i det gamle Wien givet nogle paalidelige Oplysninger om Lønforholdene i Midten af 1840'erne. Ifølge *Kiener* var det normale, en flittig Typograf kunde fortjene, 3—4 Gulden Conventions-Münze (= G. C.-M.) i Ugen. Med en højere Løn (5, 6 eller i det højeste 7 G. C.-M.) var Akcidenssættere, Ombrydere, Akcidenstrykkere o. lign. lønnede i de større Bogtrykkerier. Det østrigske Statstrykkeri regnedes for det bedste Arbejdssted — i det mindste hvad Lønnen angik — idet den laveste faste Ugeløn der var 8 G. C.-M., medens enkelte der kunde drive det til at faa en Ugeløn paa 12 G. C.-M.

Og *Kiener* skriver videre: ». . . Lønningerne var ganske vilkaarlige og forskellige i de forskellige Bogtrykkerier; dels ugenlige, dels maanedlige. Hvor den sidste Lønmetode var indført, blev der hver Lørdag fradraget saavel Sættere som Trykkere »Kostpenge«, der for gifte beregnedes til 2 fl. 48 kr. og for ikke fuldt beskæftigede til 2 fl. C.-M. Dette gjaldt ogsaa for de paa »visse Penge« arbejdende. Disse Maanedsregninger var til stor Skade for Arbejderen, da han aldrig var klar over, om han fik sin Løn for 4 eller 5 Uger, da han først i Maanedens Slutning modtog sin ugentlig førte Indskrivningsbog tilbage i revideret Tilstand. Til sin store Skræk saa han da, at der ofte var strøget 5—8—10 fl., undertiden mere. Ved at bønfalde om det eller ved Forestillinger kunde han vel til Tider opnaa at faa en Gulden mere, men i de fleste Tilfælde hed det: »Jeg betaler ikke mere, det er da ogsaa meget godt!«

Den ugenlige Fortjeneste for en god Sætter varierede imellem 5—6 fl. C.-M. Unge, nygifte Typografer fik ofte at høre, at de tjente deres Penge let(!), og det forekom ogsaa, at der paa det samme Bogarbejde betaltes den ene Sætter ca. 12 kr. C.-M. mere end den anden pr. Ark, hvilket selvfølgelig ofte førte til Uenighed. . . .«

Saa kom Revolutionsaaret 1848 — blodigt nok paa sine Steder og i visse Lande. Andre Steder og i andre Lande, hvortil Revolutions-Dønningerne naaede, gennemførtes — maaske hist og her under mere eller mindre stærke Trusler — Forbedringer af mere eller mindre gennemgribende Betydning for de arbejdende Klasser. Saaledes ogsaa i Wien, hvor Typograferne, efter at de paa et Møde den 1. April 1848, der var besøgt af ca. 500 Typografer, havde valgt en Komité paa 8 Mand, indgav en Skrivelse til det bestaaende Bogtrykker-Gremiums, hvori de krævede væsentlige Ændringer i de daværende Lønforhold. Denne Skrivelse er dateret den 9. April 1848, og den indeholdt som Bilag Forslag til Tarifer for Sættere, Trykkere og Skriftstøbere. I Begyndelsen af Maj blev den godkendt af Principalerne og samtidig oversendt til det østrigske Indenrigsministerium for dettes Stadfæstelse. Den 11. Maj 1848 fik Tarifen ministeriel Stadfæstelse, og den 15. Maj s. A. blev den som en ministeriel Plakat opslaaet i samtlige Wiens Bogtrykkerier — og derefter havde alle Vedkommende sig at rette.

Da Skriftstøbernes Lønforhold hidtil i denne Artikel har været holdt udenfor det Emne, der her gives Oplysning om, skal jeg heller ikke i dette Tilfælde komme nærmere ind derpaa, men kun holde mig til Sætternes og Trykkernes Lønforhold[1]).

Sætter-Tarifen:

Ved alt Beregningsarbejde indførtes n-Beregningen. For de forskellige Skrifter stillede Prisen sig saaledes:

Cicero	for 1000 n	8 kr.	C.-M.
Garmond	—	8	—
Petit	—	8	—
Colonel	—	9	—
Nonpareille og Perle	—	10	—

Hvert Stykke Skydelinje regnes for 1 n. Kolumnetitler og hver Linje i Underslaget regnes for 2 Linjer.

Tabellarisk, matematisk Sats og indviklet Sats beregnes med den dobbelte Pris. Musiknoder med 4-dobbelt Pris. Fremmede Sprog og blandet Sats beregnes med 1 kr. C.-M. mere pr. 1000 n og orientalsk Sats med 50 pCt.

Ekstratimer og Natarbejde godtgøres med 6 kr. C.-M. udover den bestemte Pris for ordinært Arbejde.

Korrekturgodtgørelse betales med 8 kr. C.-M. pr. Time.

Desuden indeholder denne Del af Tarifen Godtgørelses-Regler for Læresvendene for deres Arbejdstab ved at oplære Lærlinge.

Trykker-Tarifen:

1. Værktryk:

Oplag paa 500 (ordinært) 48 kr. C.-M., hvert følgende 100 Ark 5 kr.

Oplag paa 500 8⁰ 50 kr. C.-M., hvert følgende 100 Ark 6 kr.

Oplag paa 500 12⁰ 1 fl. C.-M., hvert følgende 100 Ark 7 kr.

Oplag paa 500 (Median) 1 fl. 12 kr. C.-M., hvert følgende 100 Ark 8 kr.

2. Akcidenstryk:

a) *Sorte:* De første 100 Ark à 24 kr. C.-M., hvert følgende 100 à 6 kr. C.-M.

b) *Farvede og svære Akcidenser* beregnes efter Tid eller efter Overenskomst med Principalen.

Tidsspild (uden Trykkerens Skyld) godtgøres med 8 kr. C.-M .pr. Time.

Det staar enhver Principal frit for at sætte Arbejderne paa fast Løn, som beregnes efter deres Fortjeneste.

---

[1]) *Karl Höger:* Aus eingener Kraft! Die Geschichte eines österreichischen Arbeitervereins seit fünfzig Jahren. Wien 1892.

[2]) »Vorwärtz!«, Nr. 16, 1881 (Wien).

[1]) *Karl Höger:* l. c.

STREJKERETTEN I AMERIKA

Strejkeretten for Arbejderne i Amerika er fuldstændig illusorisk, siden De forenede Staters højeste Domstol i Washington dømte »Seattles typografiske Forening« til at betale 20.000 Dollars i Skadeserstatning til et Bogtrykkerfirma, Pacific Typesetting Co., fordi Typograferne dèr havde strejket.

Strejken var foraarsaget derved, at Typograferne paa dette Trykkeri, ligesom i de fleste andre amerikanske Trykkerier, krævede 44-Timers Arbejdsugen indført.

Firmaet stævnede de strejkende for Retten. Underretten frikendte Typograferne, men den højeste Domstol i Washington kasserede Underrettens Dom og erklærede, at enhver Person eller Firma, som paaførtes Skade gennem Strejke, har Ret til hos de strejkende Organisationer at kræve Erstatning for denne Skade. I Konsekvens hermed dømtes Seattleforeningen til at betale 20.000 Dollars i Skadeserstatning.

Det svensk-amerikanske Blad »Ny Tid« skriver om denne Dom: »Den højeste Domstols Afgørelse betyder i Realiteten, at Arbejdskøberne erholder Slaveejerens og Feudalherrens Ret over den menneskelige Arbejdskraft. Thi Retten til at standse Arbejdet er en af de umistelige Rettigheder, uden hvilken vore amerikanske Institutioners »Frihed« kun bliver et tomt Ord uden Indhold.

Denne Dom er ensbetydende med Indførelsen af det rene og skære Slaveri, thi den fratager Arbejderne Retten til at forbedre deres Kaar. Hvis de søger at gøre dette ved Strejke, idømmes de Bøder og drives tilbage til Arbejdet paa de Vilkaar, som de nys har erklæret for uudholdelige.« (Sv. Typ.-Tid.)

FORRETNINGSUDVALGS-MØDER

12. December 1923.

1. Forbundsstyrelsen har ved skriftlig Afstemning valgt Harald Jensen, København, og Fr. Nielsen, Køge, til Medlemmer af den københavnske Tarifkommission. — Til Efterretning.

2. Holstebro Lokalafdeling havde fremsendt Vedtægter for Ekstrakassen til Godkendelse. — Godkendtes paa Vilkaar, at en Bødebestemmelse i § 6 udgaar.

3. Et Medlem i Aarhus anmoder om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 8. November d. A. at regne. — Tilstodes.

4. Et Medlem i Køge anmoder om hvilende Medlemsret for et Aar, fra 14. November d. A. at regne. — Tilstodes.

5. Et Medlem i Randers anmoder paa Grund af Svagelighed om Tilladelse til kun at arbejde 3 Timer daglig samt tillige om Kontingentfrihed for faglig Afdeling. — Tilstodes.

6. Et Medlem i Aarhus anmoder om et Aars forlænget hvilende Medlemsret. — Tilstodes.

7. Maskinsætternes Landsmøde havde fremsendt en Resolution. — Til Efterretning.

8. Fra De samvirkende Fagforbund forelaa en Udtalelse fra et afholdt Formandsmøde, hvori henstilles, at de enkelte Fagforbund støtter de gennem de internationale Forbindelser udsendte Opraab om Hjælp til de nødstedte tyske Broderorganisationer. — Det vedtoges at lade foretage en Indsamling i samtlige Lokalafdelinger.

9. Den københavnske Afdelingsstyrelse indstiller et Medlem til Tillidsmandsunderstøttelse. — Tilstodes.

10. Fra den københavnske Afdelingsstyrelse forelaa Indberetning angaaende et Medlem, der arbejder som Typograf og tillige driver selvstændig Virksomhed som Papirposefabrikant. — Det paalægges vedkommende Medlem at afvikle denne Dobbeltvirksomhed inden 1. April 1924.

11. Et Medlem i Næstved anmoder om et Aars hvilende Medlemsret, fra 1. September d. A. at regne. — Tilstodes.

12. Efter Forhandling med Den alm. danske Lægeforenings Attestudvalg forelaa Forslag til en ny Overenskomst vedrørende Betalingen for Ud-

stedelse af Sygeattester og Optagelsesattester i Provinssygekassen. Betalingen fastsættes til henholdsvis 4 og 5 Kr. fra 1. Januar 1924. — Godkendtes.

13. En Anmodning om Kontingentfrihed for nogle Medlemmer af den københavnske Afdeling gaar tilbage til Afdelingsstyrelsen.

14. Et Medlem af den københavnske Sygekasse tilstodes Hjælp til Lysbehanding for Nervelidelse.

15. Et Medlem af den københavnske Sygekasse tilstodes Hjælp til Anskaffelse af en Bandage.

16. Det vedtoges at ansætte Dr. Starcke fra 1. Januar 1924 i den ved Dr. Bentzons Død ledigblevne Lægepraksis paa Vesterbro.

I Henhold til Anvisningskontorets Regulativ, Punkt 6, gøres opmærksom paa, at ingen maa slutte bindende Aftale om Pladstilbud, før Henvendelse er sket til Lokalkassereren i den paagældende By eller i København til Anvisningskontorets Bestyrer. Undladelse heraf medfører Karantæne.

GENERALFORSAMLINGER

TYPOGRAFERNES STIFTELSE

afholdt den 1. December 1923 ordinær Generalforsamling i Rømersgade 22. — Til Dirigent valgtes *C. Christoffersen*, til Sekretær *Alb. V. Jeppesen*.

Punkt 1. Formanden, *H. C. Nielsen*, omtalte i velvalgte Ord Osc. Johansen, der nu i 25 Aar havde været Styrelsesmedlem, men paa Grund af Sygdom ikke kunde være til Stede paa Generalforsamlingen. Jubilaren fortjente særlig Tak for sit store og fortjenstfulde Arbejde i Stiftelsens Tjeneste. (Forsamlingen rejste sig.) Formanden gik derefter over til Beretningen om Virksomheden i det forløbne Aar. Denne var meget udførlig og vægtigt underbygget med forskellige Talstørrelser. Til selve Formaalet var der ydet 14.467 Kr. 86 Øre, det største Beløb, der nogensinde var benyttet. Stillingen var i Øjeblikket god for Stiftelsen. Dansk Typograf-Forbund havde givet Stiftelsen et Laan paa 30.000 Kr. til en Rente af 4½ pCt. Deraf var nu benyttet 12.000 Kr. til Indlæg af Kedler i Boyesgade-Ejendommen. W.C.-Indlæggelsen i de gamle Ejendomme, der blev bevilget afvigte Sommer, og hvortil Resten af de laante Penge skulde anvendes foruden yderligere Tilskud fra Stiftelsen, havde man maattet udsætte i 4 Maaneder, da Forhandlingerne med Magistraten ikke er tilendebragt. Stiftelsens Velyndere har i Aar ligesom tidligere paaskønnet dens filantropiske Virksomhed: Journalisternes Rundskuedag med 500 Kr., Firmaet J. H. Schultz (Dir. Fontenay) med 200 Kr., Hr. Justitsraad Dreyer har suppleret Bianco Lunos Legat med 100 Kr., Firmaet Eickhoff har paa sin 75-aarige Jubilæumsdag, 4. Maj, suppleret sit Legat paa 2000 Kr. med 500 Kr. Sangforeningen har igen i Aar glædet de gamle med Billetter til Aarsfesten og Sang i de gamle Ejendommes Have en Sommersøndag. — *Carl Nielsen* havde særlig forhandlet med Bygningsautoriteterne om W.C.-Anlægget i de gamle Ejendomme. I Viktoriagade havde Magistraten lagt Kloakerne for højt og krympede sig ved at ændre dette. Den vil have Stiftelsen til at lægge Kloak gennem Haverne til Lille Istedgade paa egen Regning, hvilket vil fordyre Anlægget meget. Der forhandles dog nu med Stadskonduktøren om en anden Ordning. Styrelsen mener ikke, at Stiftelsen skal betale mere end andre Grundejere, da den dog ligesom disse maa betale sine Skatter og Afgifter. — *C. Christoffersen* vilde have højere Indtægter og mente, at man burde faa højere Leje i Boyesgade. — *P. Jensen* omtalte, hvilke Summer de tre Ejendomme hver for sig havde haft i Indtægt og Udgift, men var dog i Tvivl om, hvorvidt Lejeforhøjelse var heldig i de gamle Ejendomme. — *Carl Nielsen* fandt det dog fornuftigt af forskellige Grunde ikke at følge de ublu Husværter for at undgaa Flugt af Lejerne, naar Tiderne blev gunstigere for disse. For 2- og 3-Værelserslejlighederne var Prisen maaske nok nu lidt lavere end hos private Grundejere. — *Juul-Sørensen* omtalte i anerkendende Ord Styrelsens Interesse for Stiftelserne, særlig m. H. t. W.C.-Indlægget i de gamle Ejendomme, og at ledige Lejligheder aldrig fandtes. — Kassereren, *P. Jensen*, fremlagde Regnskabet og gjorde Rede for forskellige Poster. Særlig gav de nye Kedler Adgang til Fyring med Kul i Stedet for med Koks, hvilket vilde blive en god Forretning. Mange Inkassatorer var ligegyldige med Udfyldelse af Listernes Bagside. Der fandtes endog mange Trykkerier, hvorfra slet ingen Liste fremkom, og paa den Maade tabtes Medlemmerne ofte for Stiftelsen. — Om dette Spørgsmaal og om Agitation for Tilgang af Medlemmer til Stiftelsen, særlig unge, udspandt der sig en Diskussion mellem flere af de tilstedeværende, og der rettedes en Henstilling til Styrelsen om at lade foretage en Agitation. — Ved en herefter af Revisorerne anbefalet Indstilling godkendtes Beretning og Regnskab enstemmigt.

Punkt 2. Forslag om Bevilling til Anvendelse i det løbende Regnskabsaar. — Efter Formandens Anbefaling vedtoges dette enstemmigt.

Punkt 3. Forslag til Ændring af Lovenes § 8: Dersom et Medlem skænker et efter Styrelsens Skøn nærmere fastsat Beløb o. s. v. — Forslaget motiveredes af *Formanden*. Efter et kort Ordskifte mellem *P. Jensen, Schnoor, C. Christoffersen* og *Michelsen* vedtoges Styrelsens Forslag enstemmigt.

Punkt 4. Forslag om Oprettelse af en Fribolig. *Formanden* anbefalede dette Forslag, da en Kollega paa Grund af Alder og svageligt Helbred havde maattet ophøre med at arbejde. Ansøgeren, P. Nordlunde, var 76 Aar gl. og havde en lejet Lejlighed i Stiftelsen, som det ikke vilde være vanskeligt at gøre til Fribolig. — Efter yderligere Anbefaling af *C. Christoffersen*, udtalte *Carl Nielsen*, at det vilde være en smuk Tak at give P. Nordlunde fri Lejlighed efter 10 Aars fortjenstfuldt Arbejde i Stiftelsens Styrelse og opofrende Arbejde i andre typografiske Institutioner. — Forslaget vedtoges enstemmigt.

Punkt 5. Opstilling til Valg af Kasserer (afgaaende P. Jensen), 1 Styrelsesmedlem (P. Nordlunde, som ikke modtager Genvalg) samt 1 Revisor (afgaaende C. Christoffersen). *Formanden* forslog at genvælge til Kasserer P. Jensen. *Carl Nielsen* foreslog til Medlem af Styrelsen at vælge Borgmester Viggo Christensen, som igen kunde ønske at have Føling med Typograferne. Flere af de tilstedeværende sluttede sig til dette Forslag og udtalte deres Tilfredshed dermed, og sluttelig foresloges det at genvalge C. Christoffersen til Revisor. — Ved den derefter foretagne Afstemning opstilledes *P. Jensen* til Kasserer, til Styrelsesmedlem *Viggo Christensen* og til Revisor *C. Christoffersen*, alle enstemmigt.

Punkt 6. Eventuelt. *P. Nordlunde* takkede Styrelsen og Forsamlingen for den modtagne store Velvilje og for godt Samarbejde, hvorefter Generalforsamlingen hævedes. *A. V. J.*

AARHUS LOKALAFDELING

afholdt ordinær Generalforsamling den 7. December. *Aksel Andersen* valgtes som Dirigent, *P. Christiansen* som Sekretær. — Forhandlingsbogen godkendtes.

Efter at *Formanden* havde refereret, at han i Forbindelse med Kassereren havde ført Forhandling med en herværende Bogtrykker angaaende Genantagelse af en afskediget Mand, og at Forhandlingen var resulteret i, at Bogtrykkeren havde lovet, at den afskedigede vilde kunne komme i Betragtning, saasnart der af Forretningen anmodedes om yderligere Arbejdskraft, udspandt sig mellem *Aage Larsen, Aage Møller, Thomas Pedersen, P. Christiansen, E. Stecher Christensen* og *Formanden* en Del Diskussion angaaende Spørgsmaalet om en øjeblikkelig Genantagelse af den afskedigede og med det reelle Resultat, at Medlemmerne (vistnok for 20. Gang) opfordres til, at der ikke søges Plads udenom Styrelsen.

Et Flertal af Syrelsen foreslog Lokalkassekontingentet nedsat fra 70 til 50 Øre, da der for Tiden ikke fandtes Grundlag for særlige Henlæggelser, efter at Delegeretmødefestens Regnskab nu var afsluttet. *Ernst Pedersen* foreslog de 70 Øre bibeholdt. — Kontingentnedsættelsen vedtoges med 20 St., 10 stemte imod.

Styrelsens hidtilværende Gratiale (100 Kr.), Kassererens Honorar (400 + 100 Kr.s Dyrtidstillæg) samt de rejsendes Ekstraunderstøttelse (henholdsvis 7, 3 og 10 Kr.) vedtoges bibeholdt.

Det vedtoges at afholde Juletræsfest Nytaarsaften under de sædvanlige Former og med Entrésatser som sidste Aar.

Kassereren, *Chr. Rostgaard*, og *P. Christiansen* samt en Revisor, *S. Stegger Sørensen*, genvalgtes med Akklamation. I Stedet for E. Stecher Christensen, som for en Tid siden var udtraadt af Styrelsen, valgtes *Aage Møller* og som Suppleant *Søren Petersen*.

Som Repræsentanter til Brugsforeningens Ledelse genvalgtes med Akklamation *Formanden* og *E. Stecher Christensen*.

NÆR OG FJÆRN

TYPOGRAF-TIDENDE. I Stedet for det ordinære Numer næste Fredag vil Medlemmer og Abonnenter modtage et Festnumer i Anledning af Bladets 50-aarige Bestaaen. Som Følge deraf vil eventuelt indkomne Artikler og Foreningsmeddelelser samt Annoncer først kunne offentliggøres i Numret for 11. Januar.

KONTORET er lukket Nytaarsaften.

SYGEKASSEN I KØBENHAVN. Fra 1. Januar er Dr. *Starcke* ansat som Læge for Vesterbro i Stedet for afdøde Dr. Bentzon. Bopæl Vesterbrogade 88, Konsultationstid 12—1 og Fredag Aften 6—7.

TIL INKASSATORERNE. Fra 1. Januar er Kontingentet for mandlige Hjælpearbejdere 2 Kr. 15 Øre. Gamle Restancer paa 4 Kr. 30 Øre opføres paa rød Liste.

DE DØDE I VINDERØD. Hvem kan endnu huske Vinderød nord for Frederiksværk, hvor Typograferne for 30 Aar siden begyndte deres primitive Tuberkulosesanatorium paa den smukke Skovbjerggaard? Gaardens Ejerinde var Hans Jensens Enke, hun og hendes Søn Peter drev den store Gaard paa 130 Tønder Land med Ager, Eng, Skov og Dam og alt, hvad Hjertet kan begære.

Inde i Bondegaardens Stuer var der lavt til Loftet, men hyggelige gamle Møbler og hvide Gulve. Alt skinnede af Renhed, og Peter og hans Mo'r havde varme Hjerter og kraftige Arme, og de aabnede deres Hjem for stakkels lungesyge Typografer, som her prøvede at genvinde deres Helsen i den solrige Have og dejlige Landluft.

Dette »Landophold« udviklede sig hurtigt til et Slags Sanatorium med Liggehaller, fast Lægetilsyn og Sanatorieregler. Adskillige af Patienterne lever den Dag i Dag, og de vil med Bevægelse høre, at baade Mo'r og Søn, der har boet alene paa den store Gaard i alle de mange Aar, begge døde omtrent samtidig forrige Uge. Moderen, der passede Huset til det sidste, døde af Alderdom henved de 80 Aar. Sønnen blev kun 53, en heftig Lungebetændelse bortrev ham paa faa Dage. Den samme Sygdom, som han selv gjorde sit bedste til at bekæmpe, blev hans Banemand.

Typograferne har meget at takke disse to Mennesker for. De, som har været deres Gæster, vil i Mindet dvæle ved deres Hjem, der nu pludselig er blevet tomt. *—r.*

TYPOGRAFERNES CYKLEKLUB afholder Søndag den 13. Januar 1924 sin aarlige Vinterfest med Fællesspisning i Sct. Andreas-Ordenens nytilbyggede, elegante Selskabslokaler, Frederiksberg Allé 11. Der venter Deltagerne mange Overraskelser samt gratis Dans. — Se iøvrigt Annoncerne.

3×25 AAR I FORBUNDET. Tirsdag den 1. Januar er der ikke mindre end tre Jubilæer i Rønne, idet det denne Dag er 25 Aar sigen, Frk. *Hansine Hansen*, »Soc.-Dem.«, Frk. *Anna Holm*, »Bornh. Tid.«, samt Faktor *Leth-Steensen*, »Bornh. Avis«, blev Medlemmer af Dansk Typ.-Forbund.

Frk. *Hansen* udlærte i Colbergs Trykkeri og var beskæftiget her, indtil »Bornh. Soc.-Dem.« oprettedes og købte nævnte Trykkeri. Her har Frk. Hansen siden virket som Akcidenssætter og har udført et stort Arbejde.

Frk. *Holm* har udlært paa »Bornh. Avis« og været en lille Runde paa de forskellige Trykkerier, men fejrede dog 12. ds. 25 Aars Jubilæum som Sætter paa »Bornh. Tid.«. Ogsaa om denne Jubilar kan det med Rette siges, at Frk. Holm har været »Bornh. Tid.« en god Arbejdskraft og dygtig Kollega.

Den mandlige Jubilar, *Leth-Steensen*, der er født i Aarhus og har lært i »Vejle Amts Avis«, har den meste Tid af disse 25 Aar været den ledende Haand paa »Bornh. Avis«. I de senere Aar har han desværre været en Del svagelig og beskæftiges nu som Sætter ved nævnte Blad. L.-S. har altid været evrig Deltager ved Afdelingens Generalforsamlinger, og selv nu, trods hans Sygdom, gør han mange af Afdelingens unge Mennesker til Skamme i den Retning.

Til Lykke alle tre! *X.*

LÆRLINGEFORENINGEN I AALBORG afholdt Lørdag den 15. December sin 3-aarige Stiftelsesfest med Fællesspisning. Det blev en Aften, som alle vil mindes med Glæde. Efter Spisningen var der Underholdning. Der blev afsunget 3 i Dagens Anledning skrevne Sange. En af disse var meget original, nemlig lavet som en Vinkelhage. *Ansgar.*

NAAR ENDEN ER GOD, ER TRYKNINGEN IKKE DAARLIG — —. Den første Avis i Tromsø, »Finmarkens og Nordlandenes Amtstidende«, begyndte 1. Juli 1832 at udkomme og tryktes med store, slidte Skrifter, fortæller et norsk Fagblad. Selve Trykningen foregik paa den Maade, at Bogtrykkeren i Mangel af Presse satte sig paa Satsen. Det Tryk, som derved fremkom, var utilstrækkeligt, og flere Numre blev paa sine Steder ulæselige. Bogtrykkeren var klar herover, og allerede i sit næste Nummer skrev han som Undskyldning:

»Erfaring har ved Trykning af Amtstidendes første Nummer vist mig Mangler ved Bogtrykkeriet, der vil gøre mig det umuligt at levere Avisen saa tydelig og af saa tækkeligt Udvortes, som jeg ønsker. De næsten halvt udgaaede Typer synes at gøre Mine til ikke længere at yde Tjeneste, ligesom den mangelfulde Presse maa give Plads for en nyere. Imidlertid skal jeg med de gamle Apparater gøre mig al mulig Flid for at faa Arbejdet saa godt som muligt, og idet jeg haaber paa en skaansom Kritik herover, skal hver anvendt Møje med Trykningen være min Lyst, naar Avisen iøvrigt finder Tilfredshed.«

EN EKSKLUSION. Rigspræsident Ebert tilhører siden 1889 det tyske Saddelmagerforbund og har ogsaa efter at have overtaget den højeste Stilling i det tyske Rige opretholdt sit Medlemsskab i og betalt sit Bidrag til Forbundet. I Stedet for at paaskønne dette Forhold, tillader forskellige radikale Medlemmer indenfor Forbundets Berliner-Afdeling sig fra Tid til anden den Spøg at ekskludere Rigspræsident Ebert, fordi han skal have foretaget sig et eller andet, som ikke passer dem. De øverste Forbundsinstanser har bagefter bødet paa det skete ved at nægte at godkende Eksklusionen. Fornylig er Ebert atter blevet ekskluderet. (I. F. C.)

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Brønderslev: 6 Medlemmer 30,00, Bogtr. Henriksen 5,00, ialt 35,00; *Hillerød* Lokalafdeling 461,00; *Hjørring:* Afdelingens Medlemmer 69,00, Faktor C. Jensen 5,00, ialt 74,00; *Kalundborg:* Afdelingens Medlemmer 97,00, Kalundborg Folkeblad 10,00, Kalundborg Dagblad 10,00, Red. Vejlø 5,00, X 5,00, ialt 127,00; *Marstal:* Ærø Folkeblad 10,00, Ærø Avis 10,00, H. Clausen 5,00, A. Kromann 5,00, ialt 30,00; *Nyborg:* Nyborg Avis 10,00, C. Schönemann 5,00, Nyborg Soc.-Dem. 5,00, Faktor C. Egebjerg 2,00, Afdelingens Medlemmer 55,00, ialt 77,00; *Roskilde:* Roskilde Avis 10,00, Roskilde Tidende 10,00, Roskilde Dagblad 10,00 ,Bogtrykker Møller 10,00, Faktor Bertelsen 10,00, Bogtr. Christiansen 5,00, Forrf. Borrild 5,00, Afdelingens Medlemmer 154,63, ialt 214,63; *Silkeborg:* Red. Jac. Christensen 20,00, Red. Sof. Sørensen 10,00, Red. P. Tabor 5,00, Bogtrykkerne Pald 5,00, Bernh. Larsen 5,00 og Emil Stecher 5,00, Margrethe Rasmussen 5,00, 29 Medlemmer 168,00, ialt 223,00; tilsammen Kr. 1241,63. — Ialt med det tidligere indkomne *Kr. 8382,03.*

København, 21. December 1923.

Karl Sørensen.

TIL JULEUDDELINGEN har jeg modtaget følgende Bidrag:

Kristensen & Mikkelsen 15,00, Mogens Knudsens Pers. 37,50, Nielsen & Lydicke 112,00, Brürups Pers. 58,00, Bestyrer Olsen 10,00, Faktor P. Hansen 10,00, Faktor F. Hansen 10,00, Faktor Axel Dahl 10,00, Schmidt & Magnussen 20,00, W. C. 25,00, Carl Christoffersen 5,00, Knudtzons Pers. 44,00; tilsammen Kr. 356,50. — Ialt med tidligere indkomne Bidrag *Kr. 11.851,00.*

København, 21. December 1923.

O. A. Lundin.

DANSK TYPOGRAF-FORBUND
BOGTRYKFAGETS ARBEJDSLØSHEDSKASSE

VESTERGADE 5, 1. SAL
KØBENHAVN B.

KONTORERNE er aabne for Ind- og Udbetaling fra 1—3 undtagen *Lørdag (11—1)* samt *Fredag* og *Mandag Aften Kl. 5—6½*. Telefon *4331.*

FORMANDEN træffes som Regel til samme Tider. Telefon 13,331.

ANVISNINGSKONTORET. Telefon 4331. Før Kl. 9 Form. og efter 6 Aften gennem Str. 1683. Telegramadr.: Typforbundet, Kbhvn.

TILSKUD FRA HOVEDKASSEN er efter lovformelig Begæring tilsendt følgende Afdelinger:

18. December: Tønder 200,00.

København, 21. December 1923.

Forretningsudvalget.

TILTRAADTE

København: 1429 Frantz Pehrsson fra Nakskov (Centraltr.). 1166 Niels Mikkelsen fra Rejse (arbl.).

Køge: 3423 Svend Frantzen (arbl.).

FRATRAADTE

København: 6476 Henry Larsen Holm til Rønne (arbl.).

UDMELDTE

København: 1372 Alma Andersen (Syge- og Begravelseskassen). 1015 Chr. Christensen (Begravelseskassen).

·ERIK·LEVISON·
GRAFISKE ARTIKLER
EN GROS
VESTRE BOULEVARD 36-38 KØBENHAVN B
Stort Udvalg i alle grafiske Utensilier, Træmaterialer samt nye og brugte Maskiner
BESØG DE BETYDELIGT UDVIDEDE UDSTILLINGSLOKALER

Et Husmiddel er ikke at foragte.
Brug VALFA Tinktur.
Telefon 9090 Telegr.-Adr.: DRUBIN, Valby.
(14)

Kilespatier. Garanteret holdbare og nøjagtige. Prøvekile **2.75.** Reparationer (nye Overdele) **1.75.** **E. Kjelberg, Marstalsgade 33, København. Telefon: Øbro 4427 x.** (254)

Musikundervisning
i klassisk Githar-Spil, Caroullis System 25 Kr. for et Kursus. *Poula Kofoed*, Vognmagergade 21, 4, 2. Gaard. Træffes efter Kl. 6.

F. L. BIE A/S **Gothersgade 28, København.**
Telefon Central 8062 og Palæ 1556.
Grafisk Fagforretning
leverer bedst og billigst fra Lager **Tænger,** forniklede som uforniklede, til forskellige Priser, **Aale, Vinkelhager** og alt andet Tilbehør for Trykkeriet og Sætteriet. (9)

ADOLPH WULFF
fører alle Artikler for Bogtrykkere.
Maskiner • Skrifter • Farver
fra de bedste Fabrikker
Valsemassefabrik og Valsestøberi.
Brugte Maskiner haves altid paa Lager.
Gothersgade 8. Kjøbenhavn K.
Telefon Central 39 og 5539. (6)

PARITZ GOTTSHALCK
KONGENS NYTORV 8 • TELEFON 8378
Nye og brugte Maskiner haves paa Lager.
Stort Lager af alle Utensilier. (11)

Tandlæge Edv. Møller,
Købmagergade 30, 2.
udfører enhver Tandbehandling til smaa Priser. Samvittighedsfuldt Arbejde. Bedøvelse hele Dagen Konsultationstid 10—3½ 6—7 Efterm. Telefon 8181. (12)

Tandlæge Dyrlund-Smith og Kisbye,
St. Kongensgade 45 II. (5)
Konsult.: 10—4 og 6—7, Søndag 10—11.
25 pCt.s Moderation. — Telefon 6125.

Husk A. E.s Rabat.
Største Besparelse
for Foreningens Medlemmer er at benytte **A. E.s Rabatkort.** Kortene udleveres gratis paa Foreningens Kontor. (16)

Redaktør: Fr. Nielsen, Bygaardsstræde 8, Køge. Ekspeditør: Karl Sørensen, Vestergade 5, 1. Sal, Kbhvn. B.
Abonnem. gennem Postkontorerne: 1 Kr. 50 Øre Kv. Annoncer: 35 Øre pr. Petitlinje (pladss. Medl. 25 Øre). 26 Gange og derover Rabat.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen). København.